T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

BÂBURNÂME'NİN SÖZ VARLIĞI: FERGANA BÖLÜMÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BARIŞCAN TOPCU

Tez Danışmanı
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZLEM AKBULAK

ÇANAKKALE – 2022

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

BÂBURNÂME'NİN SÖZ VARLIĞI: FERGANA BÖLÜMÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BARIŞCAN TOPCU

Tez Danışmanı

DR. ÖĞR. ÜYESİ ÖZLEM AKBULAK

ÇANAKKALE – 2022

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

Barışcan TOPCU tarafından Dr. Öğr. Üyesi Özlem AKBULAK yönetiminde hazırlanan ve **././2022** tarihinde aşağıdaki jüri karşısında sunulan "**Bâburnâme'nin Söz Varlığı: Fergana Bölümü**" başlıklı çalışma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü **Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı**'nda **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak oy birliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri	**İmza**
Danışman	……
Üye	……
Üye	…….

Tez No : ……..

Tez Savunma Tarihi : ../../20..

……

Doç. Dr. Yener PAZARCIK

Enstitü Müdürü

../../20..

ETİK BEYAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kuralları'na uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi taahhüt ve beyan ederim.

Barışcan TOPCU

../../20..

ÖN SÖZ

Türkçenin doğu kolunda kullanılan ve XV.-XX. yüzyıllar arasında varlığını sürdüren Çağatay Türkçesi, Oğuz boyları dışında kalan diğer bütün boyların yazı dili olmuştur. Geniş coğrafyalarda edebî ve tarihî yazı dili olarak kullanılan Çağatay Türkçesi, Türk yazı dilleri arasında son derece önemli bir yere sahiptir.

Bu çalışmada, Çağatay edebiyatının en parlak döneminde kaleme alınan Bâburnâme'nin söz varlığı ele alınmıştır. Fergana, Kabil ve Hindistan olmak üzere üç bölümden oluşan eserin Fergana bölümü çalışmanın konusunu oluşturmaktadır. Bâburnâme, söz varlığı açısından çok kıymetli kelime hazinesine sahiptir. Kaleme alındığı coğrafyalar göz önüne alındığında eserin, Fergana, Kabil ve Hindistan bölgelerine ait birçok yapıyı barındırdığı görülmektedir. Yapılan bu çalışma ile Çağatay Türkçesinin önemli eserlerinden birisi olan Bâburnâme'nin söz varlığının ortaya konması ve ileride yapılacak çalışmalara bir katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Yapılan çalışmada, Bâburnâme'nin Fergana bölümünün transkripsiyonlu metni, tematik olarak söz varlığının sınıflandırılması, gramatikal dizini ve özel isimler dizini yer almaktadır. Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde; Çağatay ismi, Çağatay Türkçesi, Bâbur Şah ve eserleri hakkında bilgiler verilmiştir.

İkinci bölümde, söz varlığı incelemesi yer almaktadır. Adlar, fiiller, atasözleri, deyimler, ikilemeler oluşturulan başlıklar altında sıralanmıştır.

Üçüncü bölümde, transkripsiyonlu metin yer almaktadır. Metin oluşturulurken orijinal nüsha esas alınmıştır.

Dördüncü bölümde; gramatikal dizin ve özel adlar dizini yer almaktadır.

Son bölümde sonuca, istatistiki bilgilere ve şekillere yer verilmiştir. Ekler bölümünde ise, metnin Fergana bölümünden tıpkıbasım örneklerine, Bâbur'un ve dönemin önemli şahsiyetlerinin soyunu gösteren tablolara ve Bâbur İmparatorluğu'nun sınırları içindeki önemli bölgelerin haritalarına yer verilmiştir.

TEŞEKKÜR

İlk olarak çalışmamın başından itibaren ilgi ve desteğiyle yolumu aydınlatan, çalışmamın her aşamasında yardımları ve katkılarıyla beni yönlendiren değerli hocam, danışmanım Dr. Öğr. Üyesi Özlem AKBULAK'a sonsuz teşekkür ederim. Ders döneminde ve tez döneminde ilgisini ve yardımını sürekli hissettiğim değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Elif Kaya'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Tez konumu belirlememde çok desteği bulunan sayın hocam Doç. Dr. Ahmet Turan TÜRK'e teşekkür ederim. Ders döneminde her türlü desteğini hissettiğim ve engin bilgilerinden yararlandığım sayın hocam Doç. Dr. Hüseyin DURGUT'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca benden desteklerini esirgemeyen Eskişehir Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesinden çok değerli Araş. Gör. Dr. Emrah GÜLÜM'e teşekkürü bir borç bilirim. Eğitim hayatımın her anında olduğu gibi bu süreçte de maddi ve manevi olarak desteklerini her zaman hissettiğim aileme, hayat arkadaşım Eda ÇAKIR'a, dostlarım Doğukan ÖZEY'e, Baran SAĞ'a, Mecit AKBAŞ'a, Ali TANIŞMAN'a, Hasan Hüseyin ÇAVDAR'a ve Büşra MORKOÇ'a binlerce kez teşekkür ederim. Son olarak her zaman yanımda olan çocukluk arkadaşlarım Kürşat SEVİM'e, Hami TAN'a, Fazlı TAN'a, Ekrem Salih SAYIN'a, Ali Berkay KURT'a, Abdullah KARAKUZU'ya sonsuz teşekkür ederim.

Barışcan TOPCU

Çanakkale, Ağustos 2022

ÖZET

BÂBURNÂME'NİN SÖZ VARLIĞI: FERGANA BÖLÜMÜ

Barışcan TOPCU

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Özlem AKBULAK

24/08/2022, 1043

Bu çalışmada, Türk Doğu yazı dilinin XV.-XX. yüzyıllarını kapsayan Çağatay Türkçesinin en parlak dönemine ait bir eser olan Bâburnâme üzerinde durulmuştur. Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışma, Bâburnâme'nin Fergana bölümünün söz varlığını ortaya koymak için hazırlanmıştır. Söz varlığı bağlamında adlar, özel adlar ve fiiller çeşitli tematik gruplara ayrılarak ele alınmıştır. Bunların yanında atasözlerine, deyimlere ve ikilemelere de yer verilmiştir. Bu çalışma beş bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; Çağatay ismi, Çağatay Türkçesi, Bâbur Şah ve eserleri hakkında temel bilgiler verilmiştir. İkinci bölümde, metnin tematik açıdan söz varlığı verilmiştir. Adlar, fiiller, atasözleri, deyimler, ikilemeler oluşturulan başlıklar altında sınıflandırılmıştır. Üçüncü bölümde, çalışmamıza konu olan metnin transkripsiyonlu metni verilmiştir. Dördüncü bölümde; gramatikal dizin ve özel adlar dizini verilmiştir. Beşinci bölümde sonuca, istatistiki bilgilere ve şekillere yer verilmiştir. Ekler bölümünde ise, metnin tıpkıbasım örnekleri, Bâbur'un ve dönemin önemli şahsiyetlerinin soyağaçları, Bâbur İmparatorluğu'nun sınırları içinde bulunan önemli bölgeleri gösteren haritalar verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türk Dili, Çağatay Türkçesi, Bâbur, Bâburnâme, Söz Varlığı

ABSTRACT

VOCABULARY OF BÂBURNÂME: FERGANA SECTION

Barışcan TOPCU

Çanakkale Onsekiz Mart University

School of Graduate Studies

Turkish Language and Literature Department Master's Thesis

Advisor: Asst. Prof. Özlem Akbulak

24/08/2022, 1043

In this study, Bâburnâme, which is a work belonging to the brightest period of Chagatai Turkish covering XV.-XX. of Turkish Eastern script, is emphasized. This study, which was prepared as a master's thesis, was prepared to reveal the vocabulary of the Fergana section of Bâburnâme. In the context of vocabulary, nouns, proper nouns and verbs are discussed by dividing them into various thematic groups. In addition to these, proverbs, idioms and reduplications are also included. This study consists of five parts. In the first part; The name of Chagatai, Chagatai Turkish, Babür Shah and his works are given basic information. In the second part, the thematic vocabulary of the text is given. Nouns, verbs, proverbs, idioms, reduplications are classified under appropriate headings. In the third chapter, the transcripted text that is the subject of our study is given. In the fourth chapter; grammatical index and proper names index are given. In the fifth chapter, the result, statistical information and figures are given. In the appendices; facsimile examples of the text, pedigrees of Bâbur and important figures, maps showing important regions within the borders of the Bâbur Empire are given.

Keywords: Turkish Language, Chagatai Turkish, Babur, Baburname, Vocabulary

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

JÜRİ ONAY SAYFASI .....**Error! Bookmark not defined.**
ETİK BEYAN ii
ÖN SÖZ..... iii
TEŞEKKÜR v
ÖZET vi
ABSTRACT vii
İÇİNDEKİLER viii
SİMGELER VE KISALTMALAR xiii
ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ xiv
TABLOLAR DİZİNİ xv
ŞEKİLLER DİZİNİ xviii

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1.1. Çağatay İsmi 1
1.2. Çağatay Türkçesi 2
1.3. Bâbur Şah 5
1.4. Eserleri.....6
1.4.1. Divan.....6
1.4.2. Bâburnâme (Vekâyi).....7
1.4.3. Aruz Risalesi 7
1.4.4. Mübeyyen.....8
1.4.5. Risale-i Vâlidiyye 8

İKİNCİ BÖLÜM

SÖZ VARLIĞI İNCELEMESİ

2.1. İkilemeler.....12
2.1.1. Köken Bakımından İkilemeler 13

2.1.2. Anlam Bakımından İkilemeler 32
2.2. Atasözleri.....46
2.3. Deyimler 46
2.4. Yemek ile İlgili Kavramlar.....53
2.5. Vücut ve Organlarla İlgili Kavramlar 60
2.6. Hayvanlarla İlgili Kavramlar.....68
2.7. Ev ve Otağ ile İlgili Kavramlar.....73
2.8. Yeryüzüyle İlgili Kavramlar.....80
2.9. Askerlik ve Savaş ile İlgili Kavramlar 91
2.10. Kıyafet ile İlgili Kavramlar 106
2.11. Din ve İnanç ile İlgili Kavramlar 109
2.12. Yönetim ve Sosyal Sınıf Kavramları 117
2.13. İnsan İlişkileriyle İlgili Kavramlar.....128
2.14. Kıyas, Ölçü, Nitelik, Miktar Bildiren Kavramlar 161
2.15. Sayı ile İlgili Kavramlar 181
2.16. Renk Kavramları.....189
2.17. Taşıt ve Eşya ile İlgili Kavramlar 192
2.18. Mesleklerle İlgili Kavramlar.....194
2.19. Kültür ve Sanat Kavramları.....198
2.20. Tıp ve Sağlık Kavramları 203
2.21. Süs ve Hediye ile İlgili Kavramlar.....206
2.22. Madenlerle İlgili Kavramlar 208
2.23. Gökyüzü, Astronomi ve Coğrafya ile İlgili Kavramlar.....209
2.24. Hava Olaylarıyla İlgili Kavramlar 211
2.25. Bitkilerle İlgili Kavramlar 213
2.26. Kent ve Şehir ile İlgili Kavramlar.....215
2.27. Ekonomi ile İlgili Kavramlar.....217
2.28. İletişim ile İlgili Kavramlar 221
2.29. Hukukla İlgili Kavramlar 223
2.30. Bilgi ve Araştırma ile İlgili Kavramlar 226
2.31. Kabile ve Soy ile İlgili Kavramlar 231
2.32. Matematik ve Hesaplama ile İlgili Kavramlar.....232
2.33. Arzu ve İstek ile İlgili Kavramlar 233
2.34. Dil ve Dil Bilim ile İlgili Kavramlar.....235

2.35. Uygunluk ve Yararlılıkla İlgili Kavramlar 236
2.36. Açıklama ve Anlatım ile İlgili Kavramlar 238
2.37. Bekleyişle İlgili Kavramlar 239
2.38. Olay ve Hal ile İlgili Kavramlar 241
2.39. Tekrar ve Defa ile İlgili Kavramlar 243
2.40. Yardım, Önlem, Çare, Tehlike ile İlgili Kavramlar 245
2.41. İmkân, Olanak, Sebep ve Sonuçla İlgili Kavramlar 247
2.42. Sağlamlık ile İlgili Kavramlar 248
2.43. Görüşme ve Anlaşma ile İlgili Kavramlar 249
2.44. Şaşırma, Hayret, Gariplik ile İlgili Kavramlar 250
2.45. Gereklilik, Bahane, İhtiyaç ile İlgili Kavramlar 252
2.46. Uğur, Talih, Baht ile İlgili Kavramlar 253
2.47. Parola, Şifre ile İlgili Kavramlar 254
2.48. Zahmet, Eziyet, Zulüm, Zalim, Acı ile İlgili Kavramlar 255
2.49. Engel, Mâni ile İlgili Kavramlar 258
2.50. Usul, Tarz, Biçim ile İlgili Kavramlar 259
2.51. Karar, Niyet, Kasıt, Hüküm ile İlgili Kavramlar 260
2.52. Koku ile İlgili Kavramlar 262
2.53. Zaman ile İlgili Kavramlar 263
2.54. Yön ve Tarafla İlgili Kavramlar 273
2.55. Dil İçindeki Görevli Birimler 280
2.56. Diğer Kavramlar 298
2.57. Fiiller 314
2.57.1. Temel Kılış, Durum 315
2.57.2. Fiziksel Gereksinim (Acıkma, Yeme, İçme, Doyma, Uyuma, Uyanma) 332
2.57.3. İnsan ve Bedeni (Doğum, Yaşayış, Ölüm, Hastalık, Yaralanma, Sakatlanma, Üşüme) 333
2.57.4. Duygu, Zihin 335
2.57.5. Devlet Kurma, Devletleşme 337
2.57.6. Askerlik, Savaş, Kahramanlık 337
2.57.7. Yerleşim, Yurt Tutma 343
2.57.8. Etkileşim, İletişim 344
2.57.9. Avcılık 347
2.57.10. İş, Hizmet 347
2.57.11. Ad, Unvan 348

2.57.12. Yasa, Ceza 348
2.57.13. Sanat 348
2.57.14. Hayvanlar 349
2.57.15. Temizlik, Temizlenme 350
2.57.16. Sağlamlık, Sağlamlaştırma 351
2.57.17. Dolamak, Sarmak, Dönmek, Döndürmek, Yaklaşmak 351
2.57.18. Dikkat, Dikkat Etme 352
2.57.19. Duyular 353
2.57.20. Kesmek, Kestirmek 354
2.57.21. Giymek, Giydirmek 354
2.57.22. Ateş Yakmak, Tutuşturmak 355
2.57.23. Durdurmak, Engellemek 355
2.57.24. Toplamak, Yığmak 355
2.57.25. Yıkmak, Yok Etmek 355
2.57.26. Sıçramak, Zıplamak, Atlamak 356
2.57.27. Yardımcı Fiiler 356
2.57.28. Diğer Fiiller 363

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN

3.1. BÂBURNÂME 368

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİZİN

4.1. Gramatikal Dizin 517
4.2. Özel Adlar Dizini 945

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ

KAYNAKÇA 1020

EKLER.....1025
ÖZGEÇMİŞ.....**Error! Bookmark not defined.**

SİMGELER VE KISALTMALAR

Ar	Arapça
bkz	Bakınız
C	Cilt
çev	Çeviren
dok	Doktora
Far	Farsça
haz	Hazırlayan
Hint	Hintçe
İA	İslâm Ansiklopedisi
İSAV	İslâmi İlimler Araştırma Vakfı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
Moğ	Moğolca
S	Sayı
s	Sayfa
Soğd	Soğdça
T	Türkçe
TDK	Türk Dil Kurumu
TDV	Türkiye Diyanet Vakfı
TÜBAR	Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi
Yay	Yayınları
< >	Kelimelerdeki değişimlerin yönünü gösteren işaretler.

ÇEVİRİ YAZI ALFABESİ

ا (آ)	a, ā	ص	ṣ
ا (أ)	a, e, ı, i, u, ü	ض	ż, ḍ
ب	b, p	ط	ṭ
پ	p	ظ	ẓ
ت	t	ع	‘
ٹ	ṯ	غ	ġ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	ḳ
ح	ḥ	ك	k, g, (ñ)
خ	ḫ	ڭ	ñ
د	d	ل	l
ذ	z̲, d̲	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ى	y, ı, i, ī
		ء	’

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo No	Tablo Adı	Sayfa No
Tablo 1	Yemek ile İlgili Kavramlar	59
Tablo 2	Vücut ve Organlarla İlgili Kavramlar	68
Tablo 3	Hayvanlarla İlgili Kavramlar	73
Tablo 4	Ev ve Otağ ile İlgili Kavramlar	80
Tablo 5	Yeryüzüyle İlgili Kavramlar	91
Tablo 6	Askerlik ve Savaş ile İlgili Kavramlar	106
Tablo 7	Kıyafet ile İlgili Kavramlar	109
Tablo 8	Din ve İnanç ile İlgili Kavramlar	117
Tablo 9	Yönetim ve Sosyal Sınıf Kavramları	127
Tablo 10	İnsan İlişkileriyle İlgili Kavramlar	161
Tablo 11	Kıyas, Ölçü, Nitelik, Miktar Bildiren Kavramlar	181
Tablo 12	Sayı ile İlgili Kavramlar	189
Tablo 13	Renk Kavramları	192
Tablo 14	Taşıt ve Eşya ile İlgili Kavramlar	194
Tablo 15	Mesleklerle İlgili Kavramlar	198
Tablo 16	Kültür ve Sanat Kavramları	203
Tablo 17	Tıp ve Sağlık Kavramları	206
Tablo 18	Süs ve Hediye ile İlgili Kavramlar	207
Tablo 19	Madenlerle İlgili Kavramlar	209
Tablo 20	Gökyüzü, Astronomi ve Coğrafya ile İlgili Kavramlar	211
Tablo 21	Hava Olaylarıyla İlgili Kavramlar	212
Tablo 22	Bitkilerle İlgili Kavramlar	215
Tablo 23	Kent ve Şehir ile İlgili Kavramlar	217

Tablo 24 Ekonomi ile İlgili Kavramlar 221
Tablo 25 İletişim ve İlgili Kavramlar 222
Tablo 26 Hukukla İlgili Kavramlar 226
Tablo 27 Bilgi ve Araştırma ile İlgili Kavramlar 231
Tablo 28 Kabile ve Soy ile İlgili Kavramlar 232
Tablo 29 Matematik ve Hesaplama ile İlgili Kavramlar 233
Tablo 30 Arzu ve İstek ile İlgili Kavramlar 235
Tablo 31 Dil ve Dil Bilim ile İlgili Kavramlar 236
Tablo 32 Uygunluk ve Yararlılıkla İlgili Kavramlar 238
Tablo 33 Açıklama ve Anlatım ile İlgili Kavramlar 239
Tablo 34 Bekleyişle İlgili Kavramlar 241
Tablo 35 Olay ve Hal ile İlgili Kavramlar 243
Tablo 36 Tekrar ve Defa ile İlgili Kavramlar 245
Tablo 37 Yardım, Önlem, Çare, Tehlike ile İlgili Kavramlar 247
Tablo 38 İmkân, Olanak, Sebep ve Sonuçla İlgili Kavramlar 248
Tablo 39 Sağlamlık ile İlgili Kavramlar 249
Tablo 40 Görüşme ve Anlaşma ile İlgili Kavramlar 250
Tablo 41 Şaşırma, Hayret, Gariplik ile İlgili Kavramlar 252
Tablo 42 Gereklilik, Bahane, İhtiyaç ile İlgili Kavramlar 253
Tablo 43 Uğur, Talih, Baht ile İlgili Kavramlar 254
Tablo 44 Parola, Şifre ile İlgili Kavramlar 255
Tablo 45 Zahmet, Eziyet, Zulüm, Zalim, Acı ile İlgili Kavramlar 258
Tablo 46 Engel, Mâni ile İlgili Kavramlar 259
Tablo 47 Usul, Tarz, Biçim ile İlgili Kavramlar 260
Tablo 48 Karar, Niyet, Kasıt, Hüküm ile İlgili Kavramlar 261
Tablo 49 Koku ile İlgili Kavramlar 262

Tablo 50 Zaman ile İlgili Kavramlar 273

Tablo 51 Yön ve Tarafla İlgili Kavramlar 280

Tablo 52 Dil İçindeki Görevli Birimler 298

Tablo 53 Diğer Kavramlar 314

Tablo 54 Fiiller 367

Tablo 55 Özel Adlar 1013

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil No	Şekil Adı	Sayfa No
Şekil 1	İsim ve Fiil Söz Varlığı	1017
Şekil 2	Türkçe-Arapça-Farsça Kökenlerine Göre Kelimeler	1018
Şekil 3	Kökenlerine Göre Kelimeler	1018
Şekil 4	Alıntı Kelimeler	1019
Şekil 5	Kökenine ve Sayısına Göre Metinde Bulunan Kelimeler	1019

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

Bu bölümde Çağatay ismi, Çağatay Türkçesi, Çağatay Türkçesinin dönemleri, Bâbur Şah ve eserleri genel anlamda ele alınmıştır.

1.1. Çağatay İsmi

Çağatay kelimesinin, Cengiz Han'ın oğlundan geldiği görüşünün hâkim olduğu görülmektedir. Cengiz Han, ölmeden önce Moğol İmparatorluğunu çocukları arasında paylaştırınca, Çağatay'a Mâverâünnehir'i (Harezm hariç), Semireç'i ve Doğu Türkistan'ı bırakmıştır. Daha sonra Çağatay, elinde olan bu bölgelere Çungarya, Uygur ülkesi ve Kabil ile Gazne'yi de içine alan Pamir sahasını katmıştır (Eckmann, 2013: 9-10).

Çağatay isminin kullanım alanı, bu alanı çalışanlar tarafından farklı şekillerde yorumlanmıştır. Başlangıçta Çağatay adı, Çağatay Han'ın sülalesine ve bu sülale tarafından kurulan devlete verilen bir isimken daha sonra bu ad, Mâverâünnehir bölgesindeki Türk ve Türkleşmiş göçebe topluluklara verilmiştir. En sonunda Timurlular döneminde gelişen edebî Türk lehçesiyle bu lehçede meydana getirilen Orta Asya Türk Edebiyatına da verilmiştir (Eraslan, 1993: 168).

Fuat Köprülü ise bu ismi, Moğol istilasından sonra Cengiz'in çocukları tarafından kurulan Çağatay, İlhanlı ve Altın Ordu devletlerinin medenî merkezlerinde XIII-XIV. yüzyıllarda ortaya çıkan ve Timurlular devrinde zengin bir edebiyat meydana getiren Orta Asya edebî lehçesi şeklinde tarif eder (Köprülü, 1940-1987: 270).

Şecere-i Türk ve Şecere-i Terâkime'nin yazarı olan Ebulgazi Bahadır Han, eserlerinin rahatlıkla anlaşılması için Çağatay Türkçesinden, Arapça'dan ve Farsça'dan çok az sayıda kelime alarak, kitabını Türk diliyle yazdığını söylemiştir. Çağatay şairleri de eski geleneği devam ettirerek Çağatay tili yerine "Türkî tili", "Türkî" terimlerini kullanmışlardır. Nevâî bile bazı eserlerinde bu terimleri tercih etmiştir (Eraslan, 1993: 168).

Sonuç olarak baktığımızda Çağatay isminin, Cengiz Han'ın oğlundan geldiği görüşünün hâkim olduğu görülmektedir. Çağatay ismi, alanın uzmanları tarafından birçok kere tanımlanmış ve yorumlanmıştır. En başta Çağatay Han sülalesine verilen bir isimken daha sonra büyük bir coğrafyadaki Türklere verilen isim olmuştur. Bir dil ve edebiyat olarak yerini alan Çağatayca önemli merkezlerin ve eserlerin dili olmuştur. Çağatay hanedanlığı yıkıldıktan sonra da bu isim göçebe Çağataylılar tarafından uzunca bir zaman kullanılmaya devam etmiştir.

1.2. Çağatay Türkçesi

Çağatay Türkçesi, XV.-XX. yüzyıllar arasında Osmanlı Devleti dışında kalan Asya coğrafyasındaki Türklerin yazı ve konuşma dili olmuştur (Argunşah, 2018: 15). Eski Türkçe döneminden sonra Karahanlı Türkçesi bütün Türklerin ortak yazı dili olmuştur. Karahanlı Devleti yıkıldıktan sonra Harezm ve Kıpçak Türkçesi ortaya çıktı ancak bunlar sadece geçiş dönemi diliyken XIV. yüzyılın sonlarında Timur'un Türk birliğini sağlamasıyla bu geçiş dönemi dilleri yerini ortak bir dil olan Çağatay Türkçesine bırakmıştır. Çağatay Türkçesi, XV. yüzyıldan itibaren resmî devlet dili olarak Timurlular Devleti, Şibanîler (Özbekler) Devleti, Bâbur Hint İmparatorluğu ile Buhara, Hive ve Hokand Hanlıklarında kullanılmıştır (Argunşah, 2018: 15).

XV. yüzyılın ikinci yarısı Nevâî ile klasikleşen Çağatay Türkçesi, Bâbur döneminde ve Bâbur döneminden sonra Hindistan'da uzun süre varlığını sürdürmüştür (Eraslan, 1993: 168).

XVIII. yüzyıl sonrası Çağatay Türkçesi, gerilemeye başlamıştır. Hem bir yazı hem de bir devlet dili olarak büyük bir alanda yayılan bu dil, XVIII. yüzyıldan sonra büyük yazarlar ve şairler yetiştirememiştir (Eraslan, 1993: 175). Dolayısıyla, önceki yüzyılların tekrarından ibaret bir dönem olup sonrasında da çözülme yaşanacaktır. Artık Çağatay sahasında özgün eserler yazılamamıştır, yazılan eserler kültür seviyesinin her alanda gerilediğini gösteren basit, taklit ve tercümelerden ileri gidememiştir.

Ruslar; Buhara, Hive ve Hokand hanlıklarını işgal ettikten sonra Çağatayca, Türkistan'da "Sart" adı altında kullanılan bir Türk dili haline gelmiştir. "Sart" adıyla anılan bu dil, Çağataycanın yerel Özbek dilinin etkisi altında biraz değişmiş bir şeklidir. Özbek edebî dili, Özbekistan'da şehirlerin diyalektlerine dayanmaktadır ve 1921'de Çağatay edebî dilinin yerini almıştır (Eckmann, 2013: 9).

Çağatay Türkçesinin devamı olan Özbek ve Yeni Uygur Türkçeleri ise kendi aralarında ses ve biçim açısından farklılıklar taşır. Batı Türkistan coğrafyasında ve XIX. yüzyılın ikinci yarısında Fergana ve Taşkent yerli ağızları Özbek Türkçesini; Doğu Türkistan coğrafyasında yaşayan ve çoğunluğu Uygur Türkü olan farklı Türk boylarının kuzeydeki Urumçi ağızları Yeni Uygur Türkçesini temellendirmiştir. Fakat Yeni Uygur Türkçesinin XIX. yüzyıl sonları ile XX. yüzyıl başları arasındaki gelişimi yani Çağatay Türkçesinden Yeni Uygur Türkçesine geçiş dönemi, kuzeydeki Urumçi ağzı temeliyle oluşmamıştır; güneydeki Kaşgar, Yarkent ve Hoten gibi Çağatay Türkçesine benzeyen yerli ağızların temeliyle oluşmuştur (Çakmak, 2016: XIV).

Çağatay Türkçesi oluşum açısından ve hâkim olunan sınırlar bakımından farklı araştırmacılarca farklı dönemlere ayrılmıştır. Samoyloviç, Köprülü, Şçerbak, Eckmann, Canpolat vb. birçok Türkolog, Çağatay Türkçesini sınıflandırmışlar ve farklı dönemlere ayırmışlardır:

Samoyloviç, "Çağatayca" terimini şive farklılıklarını dikkate alarak ve sadece Orta Asya edebi Türk dilinin XV.-XX. yüzyıllar arasındaki dönemine göre sınıflandırmıştır. (Eckmann, 2013: 13).

Fuat Köprülü, yalnız edebi gelişmeyi göz önünde bulundurmuş, "Çağatayca" kelimesinin anlamını genişletmiştir. Ona göre, Çağatay Türkçesi XIII.-XIV. yüzyıllar boyunca gelişmiş ve XV. yüzyılda Timurlular döneminde klasik şeklini almıştır (Köprülü, 1945: 270).

Eckmann ise "*Zur Charakteristik der islamischen mittel asiatisch-türkischen Literatursprache*" *(1957)* adlı yazısındaki esaslara dayanarak Çağatay Türkçesini en başta üçe; bunlardan üçüncü bölümü ise yine kendi içinde üçe ayırmıştır (Eckmann, 2013: 16).

Canpolat, Çağatay edebiyatını Eckmann'ın tasnifine dayanarak üçe ayırmıştır (Canpolat, 2002: 1357).

İkinci Dünya Savaşı'ndan beri çoğu Sovyet Türkolog, "Çağatayca" yerine "Eski Özbekçe" terimini tercih ederek; Çağatay Türkçesi öncesindeki dönemleri de değerlendirmeye almışlardır. Bununla birlikte Şçerbak, "Eski Özbek" dilini X. yüzyıldan başlatarak üç bölümde sınıflandırmıştır (Eckmann, 2013: 14).

Yapılan tüm bu sınıflandırmalara değindikten sonra Eckmann'ın sınıflandırmasını esas alarak Çağatay Türkçesinin dönemlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

Çağatay Türkçesinin ilk dönemi XV. yüzyılın başlarından Nevâî'nin 1465'te ilk divanını tertibine kadar olan klasik öncesi devirdir. İkinci dönem, 1465-1600 yıllarını kapsayan klasik devirdir. Üçüncü dönem ise 1600-1921 yıllarını kapsayan klasik sonrası

devirdir. İncelediğimiz metin olan Bâburnâme, XVI. yüzyılda yazıldığı için Çağatay edebiyatının en verimli ve parlak olduğu devir olan klasik devre denk gelmektedir.

Çağatay Türkçesi, Osmanlı Türkçesinin kullanıldığı yüzyıllarda kendine geniş coğrafyalar bulmuş bir Türk dilidir. Birçok önemli merkezde konuşulmuş ve edebiyatta kullanılmıştır. Çalışmanın konusu olan Bâburnâme'nin bir bölümü Fergana'da, bir bölümü Kâbil'de, bir bölümü ise Hindistan'da yazılmıştır ve bu bölgeler eserde kendine genişçe yer bulmuştur. Bâbur hükmettiği yerlerde Çağatay Türkçesini yaymış ve bu dille eserler vermiştir. Daha sonra Rusların Türk merkezlerini ele geçirmesiyle Çağatay Türkçesi devlet dili olmaktan çıkıp göçebe Çağatayların dilinde kalmıştır. Özbek Türkçesi ve Yeni Uygur Türkçesi günümüzde Çağatay Türkçesinin devamı niteliğindedir.

1.3. Bâbur Şah

Tam adı Gazi Zahireddin Muhammed Bâbur'dur. Kendi eseri olan Bâburnâme'sinin birinci kısmındaki ''Beş Ramazan 899'da (10 Haziran 1494) Fergana vilayetinde, on iki yaşında padişah oldum.'' (Arat, 1970: 3) ifadesine göre 6 Muharrem 888 (14 Şubat 1483) yılında Fergana'da doğmuştur.

Babası Fergana vilayetinin hükümdarı olan, Timur'un torunlarından Ömer Şeyh Mirza'dır. Annesi ise Kutluk Nigar Hanım, Taşkent hâkimi Yunus Han'ın kızıdır (Argunşah, 2018: 69).

Bâbur, çok küçük yaşta tahta geçmek zorunda kalmıştır. Tahta çıktıktan sonra amcası Sultan Ahmed ve dayısı Sultan Mahmud ile mücadeleler vermiştir, tahtı onlara karşı korumaya çalışmıştır. O dönemde güçlü bir hükümdar olan Şiban Han ile mücadeleler vermiştir. Bâbur; Kabil, Afganistan ve Hindistan'ın büyük bir bölümünü ele geçirmiş ve bu bölgede bir devlet kurmuştur. Ölümüne kadar Hindistan'a beş sefer düzenlenmiş ve bunların sonunda Kandahar, Sind, Pencap, Delhi, Agra, Lahor bölgelerini

hâkimiyetine katmıştır. Kaynaklarda yazıldığına göre Bâbur etkisini yavaş yavaş gösteren bir zehirle zehirlenerek, 24 Haziran 1530'da vefat etmiştir (Argunşah, 2018: 70).

Bâbur, hükümdarlığının yanında merhametli, toplum idaresinde ve insan ilişkilerinde başarılı, cesaretli bir komutandır. Spora ve ava oldukça ilgisi olan Bâbur, aynı zamanda usta bir sanatçıdır. Sanatı ve sanatçıyı himaye eden bir kişiliğe sahiptir. Aynı zamanda başarılı bir şairdir. "Hatt-ı Bâburî" adı verilen yazıyı icat etmiştir, bu da onun ne kadar maharetli bir hattat olduğunu gösterir. Bâbur, şiir ve nesir alanında önemli eserler yazmıştır ve her iki türde de başarılı olmuştur. Bâbur, şair olarak başarısını daha 19 yaşındayken hükümdar şairler arasında adının geçmesiyle kanıtlamıştır (Argunşah, 2018: 70). Bâbur'un şiiri, basit bir heves değil, tamamen farklı olup edebî ilimlere oldukça hâkim, sanatın inceliklerini çok iyi bilen, Türk ve Acem şiirini yakından tanıyan, söyleyiş gücü kuvvetli, ileri zevk sahibi usta bir kalemin ürünüdür. Bâbur, klasik şiirin dar ve hazır kalıpları içine samimi bir dil katmıştır. Haydar Mirza'nın, "Onu Türkçe şiirlerinde ancak Ali Şîr Nevâî geçerdi." şeklindeki değerlendirmesi, döneminde onun ne derece güçlü bir şair sayıldığının en büyük kanıtlarından biridir (Akün, 1991: 397). Bâbur, Çağatay edebiyatının Ali Şîr Nevâî'den sonra gelen en büyük ismidir.

1.4. Eserleri

1.4.1. Divan

Bâbur'u, Nevâî'den sonra Çağatay edebiyatının en usta şairi olarak gösteren Divan'ı, Nevâî'nin divanı kadar hacimli olmamasına rağmen, özgün yönler taşıyan güçlü şiirleriyle doludur. Divan, Bâbur'un değerini ortaya koymuştur. (Akün, 1991: 398).

Divan'da, Bâbur'un gazel, mesnevi, rubai, muamma, kıta, tuyug, matla, beyit, müfred gibi türlerdeki şiirleri ve aynı zamanda Risâle-i Vâlidiyye Tercümesi de yer almaktadır. Bâbur, şiirlerinde konu olarak aşk, tabiat, güzellik, ahlak, tasavvuf ve sosyal hayatla ilgili konular işler (Argunşah, 2018: 70).

1.4.2. Bâburnâme (Vekâyi)

Bâburnâme, klasik Çağatay Türkçesinin en başarılı nesir örneğidir. Şaheser denebilecek nitelikte bir eserdir. Klasik Çağatay Türkçesinin yanında, Türk edebiyatının anı ve günlük türünde yazılmış en özel örneklerinden biridir. Bâburnâme, yazarı olan Bâbur'un kendi yaşamını en ince detaylarıyla anlatması bakımından son derece önemli ve değerlidir. Kendi yaşanmışlıklarından yola çıkan Bâbur, samimi ve günlük bir dille; gezip gördüğü yerleri, savaşlarını, bölgelerin kültürlerini, dost ve düşmanlarını detaylı bir şekilde anlatmıştır (Argunşah, 2018: 71).

Bâburnâme tarihî belge olmasının ötesinde insanı her yönüyle ele alan, eşya ve tabiat betimlemelerini, coğrafi özellikleri en ince detayıyla gösteren bir eserdir. Folklor, etnografya, zooloji ve botanik gibi bilimleri içinde barındıran eser, hatırat ve daha ziyade günlük karakteri gösteren, derin bir gözlem, engin bir sezi ve tecrübeye dayalı bir otobiyografidir (Şen, 1993: XIV).

Eserde, XV. yüzyıl sonu ile XVI. yüzyıl başı Orta Asya, Afganistan ve Hindistan ile ilgili önemli bilgiler vardır. Ayrıca Bâbur, kendine dair kişisel bilgilerden de bahsetmiştir. Başarılarını, yenilgilerini, acılarını, sevinçlerini nesnel bir bakışla kaleme almıştır. Elimizdeki eser Fergana (1494-1503 yılları), Kâbil (1504-1520 yılları) ve Hindistan (1525-1529 yılları) adlı üç bölümden oluşur. Bâburnâme, Farsça, Latince, Fransızca, Almanca, İngilizce, Rusça gibi birçok önemli dile çevrilmiştir (Argunşah, 2018: 71).

1.4.3. Aruz Risalesi

Bâbur, Aruz Risalesi adlı eserini, Nevâî'nin aruzla ilgili eseri olan Mîzânü'l-Evzân'ını yetersiz gördüğü için kaleme almıştır. Türkler tarafından kullanılan, aruzun bazı nazım şekillerindeki kullanılışı ile ilgili bilgiler verir (Argunşah, 2018: 72).

Bâbur'un Aruz Risalesi adlı eserinin en önemli yanı, onun da Nevâî gibi klasik aruz kitaplarında yer almayan Türk şiirine özgü olan tuyuğ, koşuk, urguştek, türkî gibi vezinler üzerinde durmasıdır (Akün, 1991: 398).

1.4.4. Mübeyyen

Bâbur, Mübeyyen adlı eserini o dönemde küçük yaşlarda olan oğlu Kamran Mirza'ya öğüt olarak Hanefî fıkhına dair bazı konu ve detayları anlatmak amacıyla kaleme almıştır ve eser mesnevi türündedir (Akün, 1991: 399). Bâbur, Mübeyyen adlı eserini seferdeyken yazıp bitirmiştir.

Aslında Bâbur eserini, oğlu temelinde bütün Müslümanlara Hanefi mezhebinin inançlarını, kurallarını öğretmek amacıyla yazmıştır. İman, namaz, zekât, oruç ve haccın anlatıldığı beş bölümden oluşan manzum bir eserdir. İçerisinde yer yer mensur bölümlerin de bulunduğu Mübeyyen 2558 beyitten oluşmaktadır (Argunşah, 2018: 72).

1.4.5. Risale-i Vâlidiyye

Timurlular döneminde yaşamış ve mutasavvıf olan Hoca Ubeydullah Ahrar'ın Vâlidiyye adlı Farsça risalesinin Çağatay Türkçesine çevirisidir. Bâbur, bu eser sayesinde içkiyi bırakarak tasavvufa yönelmiştir. Eser, Bâbur'un Divanı içerisinde yer alır (Argunşah, 2018: 72).

Sade ve anlaşılır bir anlatımla ele alınan bu tercüme, mutasavvıf ve dervişlere büyük hürmet, saygı duyan Bâbur'un tasavvufî konulardan zevk ve lezzet alan yönünü aksettirmektedir (Akün, 1991: 399).

İKİNCİ BÖLÜM

SÖZ VARLIĞI İNCELEMESİ

Türkçe Sözlük'te "söz varlığı" "Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, vokabüler, kelime hazinesi" olarak tanımlanmaktadır (TDK, 1988: 2027).

Bir dilin söz varlığı; o dilin deyimlerini, kalıp sözlerini, kalıplaşmış sözlerini, atasözlerini, deyimlerini, ikilemelerini, terimlerini ve çeşitli anlatım kalıplarını kapsar. Her bir sözcük bulunduğu dilin tarihini yansıtır. Dil, çok uzun süreçlerden geçen bir yapıdır. Zamanla kelimeler değişir, farklılaşır ve hatta yok olabilir. Yok olan kelimeler mutlaka yerine daha anlaşılır halini bırakır. Dil, kendini yenileyen, bünyesine sürekli yeni kelimeler katmaya müsait canlı bir varlıktır.

Doğan Aksan söz varlığının, sadece bir dilde birtakım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar ya da dil bilimdeki terimiyle göstergeler olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi ve manevi kültürünün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesiti olarak ele alınması gerektiğini vurgular (Aksan, 2004: 7).

Söz varlığı incelemesiyle, bir toplumun yaşam biçimi, dinsel inançları, diğer uluslarla olan ilişkileri, nelere değer verdiği ve hatta nükteye olan eğilimi bile ortaya konabilir. Toplumlar; çevresini, çevresindeki gelişme ve olayları, gerçekleri kendilerince algılar ve her toplum diliyle, kendi bakış açısını meydana getirir (Aksan, 2004: 8).

Toplumlar kültürlerini diliyle geliştirir ve yayar. Bir dilin söz varlığı içinde dinsel ritüellerine ait kelimeler, diğer toplumlarla kurduğu ilişkiler, nükteli sözler, argo kelimeler, günlük ve resmi konuşmalara ait kelimeler ve birçok alanda kelimeler vardır. Söz varlığına farklı yollarla yeni kelimeler katılabilir. Bir toplumun yeni bir dini kabul etmesi o dile din temelinde çok sayıda yeni kelime katar. Örnek verecek olursak, Karahanlıların İslamiyet'i

kabul etmesiyle hem konuşma hem de yazı diline Arapça ve Farsça kelime katılmıştır. Bir diğer yol ise iki farklı toplumun yakın komşuluk ilişkileri içinde birbirlerinden kelime alışverişi yapmasıdır. Toplumlar arası yapılan ticaretler, evlilikler, bir toplumun bir diğer toplumun edebiyatından etkilenmesi gibi birçok etmen dillerin karşılıklı olarak bir etkileşim içinde olmasını sağlar. Dünya üzerinde hiçbir dil günümüze kadar ortaya çıkışından itibaren içinde sadece kendi söz varlığını barındırmaz, mutlaka yabancı sözcükleri bünyesine alır, ya olduğu gibi kullanır ya da kendi ses özelliklerine uydurur.

Aksan'ın tanımıyla, bir dilin söz varlığı, o dilin tarihine ışık tutar. Yüzyıllar boyunca ortaya çıkan ses, biçim, söz dizimi ve anlam değişikliklerini ortaya çıkarır. Hangi dillerin etkisiyle, ne türden değişimlerin gerçekleştiğini gösterir (Aksan, 2004: 11).

Bir dilin kendi öz sözcükleri zaman içinde gerek ses, gerek biçim, gerekse anlam bakımından büyük değişikliklere uğrayabilmektedir. Bugün kullandığımız, birçok sözcük ilk görüldükleri dönemlere göre çok başkalaşmışlardır.

Sonuç olarak söz varlığı, bir dilin bütün kelimelerini ve yapılarını içine alan kelimeler hazinesidir. Bir dilin geçmişini gösterir ve geleceğini şekillendirir. İnsanların birbirleriyle iletişim sağlamasını, kendini gerçekleştirmesini sağlar. İnsan, duygularını dil sayesinde somutlaştırır ve açığa çıkarır. İnsan var olmak için dile, dil de var olmak için insana ihtiyaç duyar ve bu hep böyle olacaktır.

Bir dilin söz varlığı bazı ögelerden oluşur. Bunları şöyle sıralayabiliriz: Temel söz varlığı (çekirdek sözcükler), yabancı sözcükler, deyimler, atasözleri, ilişki sözleri (kalıp sözler), kalıplaşmış sözler, terimler ve çeviri sözcükler.

Bâburnâme, Çağatay Türkçesinin en özel eserlerinden biridir. İlk hatırat örneği olmasından dolayı çok önemli bir yere sahiptir. Üç bölümden oluşan ve oldukça hacimli olan bu eser söz varlığı açısından adeta bir hazinedir. Bâbur, hükümdarlığı yanında,

savaşlarını, galibiyetlerini, yenilgilerini, gittiği coğrafyaları, dostlarını ve düşmanlarını, kullandığı savaş aletlerine kadar her şeyi en ince detayıyla yazmıştır. Bütün bu özellikler eserin söz varlığının ortaya konmasının gerekliliğini ve önemini göstermektedir.

Bu çalışma kapsamında Baburnâme'nin söz varlığının tüm yönleriyle ele alınması amaçlandı. Çalışmaya başlarken birçok söz varlığı çalışması incelenip tarandı, çalışmada bu kaynaklardan da yararlanılarak uygun başlıklar oluşturuldu. Temel olarak Doğan Aksan'ın, yöntemsel açıdan Hatice Şirin'in çalışmalarından yararlanıldı. Adlar ve fiiller birbirinden ayrıldı ve sınıflandırıldı. Adları oluşturulan başlıklar altında topladıktan sonra, her başlığın altına kelime kökenine göre sayısal oran verildi ve en sonunda grafik şeklinde sunuldu. Fiiller ise kılış fiilleri ve durum fiilleri olarak ayrıldı, oluşturulan başlıklar altında sınıflandırıldı. Özel adlar, kişi adları ve yer adları olarak ikiye ayrıldı, daha sonra yer adları kendi içinde detaylandırıldı. Zaman ifade eden ay adları ayrı bir başlık altında ve hiçbir başlık altına girmeyen özel adlar da ayrı bir başlık altında toplandı. Atasözleri, deyimler, ikilemeler uygun şekilde sınıflandırıldı.

Aşağıdaki kısımda adlar ele alınmıştır. Öncelikle temel söz varlığı işlenmiş; ikilemeler, atasözleri, deyimler başlıklar altında toplanmıştır. Daha sonra adlar konularına göre Yemek ile İlgili Kavramlar, Vücut ve Organlarla İlgili Kavramlar, Hayvanlarla İlgili Kavramlar; Ev ve Otağ ile İlgili Kavramlar, Yeryüzüyle İlgili Kavramlar, Askerlik ve Savaş ile İlgili Kavramlar, Kıyafet ile İlgili Kavramlar, Din ve İnanç ile İlgili Kavramlar, Yönetim ve Sosyal Sınıf Kavramları; İnsan İlişkileriyle İlgili Kavramlar; Kıyas, Ölçü, Nitelik, Miktar Bildiren Kavramlar, Sayı ile İlgili Kavramlar, Renk Kavramları, Taşıt ve Eşya ile İlgili Kavramlar, Mesleklerle İlgili Kavramlar, Kültür ve Sanat Kavramları, Tıp ve Sağlık Kavramları; Süs ve Hediye ile İlgili Kavramlar; Madenlerle İlgili Kavramlar; Gökyüzü, Astronomi ve Coğrafya ile İlgili Kavramlar, Hava Olaylarıyla İlgili Kavramlar, Bitkilerle İlgili Kavramlar, Kent ve Şehir ile İlgili Kavramlar, Ekonomi ile İlgili Kavramlar, İletişim ile İlgili Kavramlar, Hukukla İlgili Kavramlar, Bilgi ve Araştırma ile İlgili Kavramlar, Kabile ve Soy ile İlgili Kavramlar, Matematik ve Hesaplama ile İlgili Kavramlar, Arzu ve İstek ile İlgili Kavramlar, Dil ve Dil Bilim ile İlgili Kavramlar, Uygunluk ve Yararlılıkla İlgili Kavramlar, Açıklama ve Anlatım ile İlgili Kavramlar,

Bekleyişle İlgili Kavramlar, Olay ve Hal ile İlgili Kavramlar, Tekrar ve Defa ile İlgili Kavramlar; Yardım, Önlem, Çare, Tehlike ile İlgili Kavramlar; İmkân, Olanak, Sebep ve Sonuçla İlgili Kavramlar, Sağlamlık ile İlgili Kavramlar, Görüşme ve Anlaşma ile İlgili Kavramlar; Şaşırma, Hayret, Gariplik ile İlgili Kavramlar; Gereklilik, Bahane, İhtiyaç ile İlgili Kavramlar; Uğur, Talih, Baht ile İlgili Kavramlar; Parola, Şifre ile İlgili Kavramlar; Zahmet, Eziyet, Zulüm, Zalim, Acı ile İlgili Kavramlar; Engel, Mâni ile İlgili Kavramlar; Usul, Tarz, Biçim ile İlgili Kavramlar; Karar, Niyet, Kasıt, Hüküm ile İlgili Kavramlar, Koku ile İlgili Kavramlar, Zaman ile İlgili Kavramlar, Yön ve Tarafla İlgili Kavramlar, Dil İçindeki Görevli Birimler ve Diğer Kavramlar olarak ele alınıp incelenmiştir. Her başlığın altına kelime kökenine göre sayısal oran verilmiştir ve en sonunda grafik şeklinde sunulmuştur.

2.1. İkilemeler

İkileme, anlatımı güçlendirmek, anlamı pekiştirmek, kavramı zengin bir hale getirmek amacıyla, aynı sözcüğün tekrarıyla ya da anlamları birbirine yakın yahut zıt olan ya da sesleri birbirini çağrıştıran iki sözcüğün yan yana gelmesiyle oluşur (Hatiboğlu, 1981: 9).

İkilemeler, Türkçenin temellerine kadar iner ve Türkçenin zenginliğine ve yaratma gücüne doğrudan etki eder. Türk düşüncesinde anlam bolluğu oldukça fazladır. Bu anlam bolluğunu ve kavram inceliğini karşılamak üzere, türlü yönlerden birbiriyle ilgili iki sözcük yan yana getirilir ve yeni bir anlatım yolu oluşturulur (Hatiboğlu, 1981: 9).

İkilemeler, "İkilemeler" başlığı altında Vecibe HATİBOĞLU'nun "Türk Dilinde İkileme" adlı kitabından yararlanılarak köken bakımından ikilemeler ve anlam bakımından ikilemeler olmak üzere iki grupta ele alınmıştır.

2.1.1. Köken Bakımından İkilemeler

İkilemeyi çeşitli diller oluşturabilir. İkilemeyi kuran sözcüklerin her ikisi de Türkçe veya biri Türkçe biri yabancı kelime olabilir. Bir diğer ihtimal ise iki sözcüğünde yabancı kelimelerden alınmasıdır (Hatiboğlu, 1981: 18).

Türkçe kelime ile yabancı kelimenin oluşturduğu bir ikilemede Türkçe sözcük önce kullanılır. İkilemelerin her iki sözcüğü yabancı olabilir, Osmanlıca dönemi en yaygın dönemidir (Hatiboğlu, 1981: 19).

Bu bölümde ikilemeler, Türkçe kökenli sözcüklerden kurulan ikilemeler, ilk sözcüğü Türkçe ikinci sözcüğü yabancı kökenli sözcüklerden kurulan ikilemeler, ilk sözcüğü yabancı kökenli ikinci sözcüğü Türkçe kökenlilerden kurulan ikilemeler, ikisi de yabancı kökenli sözcüklerden kurulan ikilemeler, diğer dillerden giren sözcüklerle kurulan ikilemeler ve karışık kökenli ikilemeler olmak üzere toplam 6 başlığa ayrılmıştır.

Türkçe Kökenli Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu başlık altında toplam 29 ikileme tespit edilmiştir.

atalıḳ oġulluḳ : Baba oğul.
a. 41a/12, 75a/2, 75a/7, 79b/2

az az : Az az.
a. 73a/10

baranġar baranġar : Sağ sağ.
b. 100b/6

baranġar u cavanġar : Sağ sol.
b. 100a/9

bég ü bégāt : Beyler.
b. 55a/6, 80a/5

bég u bégçe : Beyler.
b. 23b/12

bég ü yigit : Bey.
b. 52a/3

bégāt u yigit : Beyler, yiğitler.
b. 53a/6

bıçaḳ u ḳaşuḳ : Kaşık bıçak.
b. 25a/14

cavanġar cavanġar : Sol sol.
c. 100b/7

déy déy : Diyerek, diye diye.
d. 4b/6, 11b/12

él ü ulus : Halk.
é. 73b/10, 104a/5, 104a/14, 108b/1

ḫatun u ġuma : Kadın.
ḫ. 69a/12

iş küç : İş güç.
i. 16b/8, 21b/2, 24b/11, 34a/12, 63b/10, 66a/13, 93a/7

ḳaçıp ḳaçıp : Kaçıp kaçıp.
ḳ. 56b/9

kiçik kiçik : Küçük küçük.
k. 49a/12

köç ü uruḳ : Akraba.
k. 86a/9

olça molça : Ganimet.
o. 51a/4

süre süre : Azarlaya azarlaya.
s. 75a/14

taġ u taş : Dağ taş.
t. 97b/2

taġ u tüz : İnişli çıkışlı yer.
t. 104a/5, 105b/9

uluḳ uluḳ : Büyük büyük.
u. 67a/6, 90b/5

ura ura : Vura vura.
u. 63b/4, 110a/8

uruş muruş : Vuruşma.
u. 104a/12

uşaḳ uşaḳ : Küçük küçük.
u. 71a/4

yaḫşı yaḫşı : İyi iyi, güzel güzel.
y. 43a/9, 90b/6

yaḫşı u yaman : İyi kötü.
y. 52a/3

yıraḳ yıraḳ : Uzak uzak.
y. 91b/8

yumalana yumalana : Yuvarlana yuvarlana.
y. 67a/12

İlk Sözcüğü Türkçe İkinci Sözcüğü Yabancı Kökenli Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu bölümde ikilemelerin ilk sözcüğü Türkçe ikinci sözcüğü yabancı sözcüklerden oluşmuştur. İki sözcüğünde yabancı kökenli olduğu ayrı bir başlık açılmıştır.

İlk Sözcüğü Türkçe İkinci Sözcüğü Arapça Kökenli Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu başlık altında toplam 6 ikileme tespit edilmiştir.

aş u ṭa‘ām : Yemek.
a. 17b/14

aymaḳ u aḥşām : Çiftçi.
a. 54a/11

azuḳ u ẕaḫīre : Tahıl, zahire.
a. 95a/6

kömek ü meded : Yardım.
k. 94a/3, 94a/8, 94a/10, 94b/8

yasal u tertīb : Düzen.
y. 106a/7

yurt u maḳām : Yer yurt.
y. 110b/9

İlk Sözcüğü Türkçe İkinci Sözcüğü Farsça Kökenli Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu başlık altında toplam 2 ikileme tespit edilmiştir.

ḳul u dādek : Hizmetçi.
ḳ. 37b/10

ṭoy u āyīn : Düğün, şenlik.
ṭ. 24a/12

İlk Sözcüğü Yabancı Kökenli İkinci Sözcüğü Türkçe Kökenlilerden Kurulan İkilemeler

İlk Sözcüğü Farsça İkinci Sözcüğü Türkçe Kökenli Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu başlık altında toplam 2 ikileme tespit edilmiştir.

bām u tam : Ev ocak.
b. 49a/6

diz ü ḳurġan : Kurganlar.
d. 105b/10

İlk Sözcüğü Arapça İkinci Sözcüğü Türkçe Kökenli Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu başlık altında toplam 3 ikileme tespit edilmiştir.

ḳā'ide u tüzük : Kural
ḳ. 25b/9

ra'iyyet ü aymaḳ : Ahali.
r. 62a/3

żabṭ u tüzük : İdare.
ż. 23b/5

İkisi de Yabancı Kökenli Sözcüklerden Oluşan İkilemeler

Arapça Kökenli Olanlar

Bu başlık altında toplam 110 ikileme tespit edilmiştir.

‘acīb u ġarīb : Acayip.
‘a. 109a/7

‘adl u şer‘ : Adil.
‘a. 24a/5

‘ahd u şarṭ : Şart, sözleşme.
‘a. 53b/10, 60b/12, 61a/7, 74b/3, 110b/7

‘ışḳ u muḥabbet : Aşk.
‘ı. 76a/4

‘ilm ü ḫaber : Haber.
‘i. 74a/6

‘ināyet ü şefaḳat : İyilik.
‘i. 58a/6

‘usret ü tenḳīṣ : Sıkıntı, darlık.
‘u. 95a/2

aḫlāḳ u eṭvār : Huy, tabiat.
a. 15a/2, 21a/1, 22b/12, 54b/11, 68b/2

aḳvāl u ef‘āl : Sözler, hareketler.
a. 94b/3

ālāt u edevāt : Aletler.
ā. 41b/14

āṯār u ‘alāmet : İz eser.
ā. 54a/7

baḫīl ü fitne : Fitne fesat.
b. 15a/3

beşāşet u neş'e : Sevinç.
b. 84b/3

bī-fehm u bī-vefā : Anlayışsız.
b. 28b/14

bī-ḫaber ü ġāfil : Habersiz.
b. 77b/14

bī-ḥadd u bī-nihāyet : Sonsuz, sınırsız.
b. 49b/7

bī-şek ü şübhe : Şüphesiz.
b. 106b/1

cezm ü iḥtiyāṭ : İhtimal.
c. 70a/6

cidd ü ihtimām : Gayret, ciddiyet.
c. 109b/6

dağdağa u tevehhüm : Telaş.
d. 54a/10, 64b/6

ef'āl u eṭvār : Hal hareket.
e. 88a/7

ehl ü 'iyāl : Aile.
e. 11a/2, 60a/2

ekābir ü eşrāf : İleri gelen büyükler.
e. 85a/6

erbāb u dükkān-dār : Esnaflar.
e. 84b/9

esbāb u ālāt : Hazırlıklar.
e. 66b/2

eṭrāf u cevānib : Etraf, civar.
e. 48a/2, 86b/8, 88a/3, 94a/2, 94a/9, 109b/10

eṭrāf u nevāḥī : Etraf.
e. 42b/2

evbāş u eytām : Ayaktakımı.
e. 91b/8

evbāş u yetim : Ayaktakımı.
e. 91b/4

faḳīr u miskīn : Fakir fukara.
f. 23b/8, 24a/7, 93b/7

fāsiḳ u kāfir-veş : Kötü.
f. 62a/6

faż̇l u kerem : Lütuf.
f. 70b/3

feṯḥ ü nuṣret : Başarı.
f. 118b/10

fevc fevc : Bölük bölük, takım takım.
f. 91b/4

fısḳ u ‘ayş : Zevk.
f. 41b/7

fitne ü fesād : Fitne fesat.
f. 57b/5

fuḳarā u mesākīn : Fukara.
f. 17b/14

ḥāl u ‘aḳd : İşleri idare etme.
ḥ. 69a/4

ḥarb u żarb : Savaş.
ḥ. 92b/8, 117a/2

ḫarc u taḥmīl : Sarfiyat, vergi.
ḫ. 23b/7, 23b/8

ḫaṭṭ u taṣvīr : Yazı yazma, resim yapma.
ḫ. 11a/14

ḥavālī u ḥavāşī : Yakınında bulunanlar.
ḥ. 41b/13

ḥesāb u neseb : Değerli.
ḥ. 68a/10

hezzāl u ḫarrāf : Şaka.
h. 29a/14

ḥicāb u teşvīş : Utanıp sıkılma.
ḥ. 76a/1

ḥimāyet ü meded : Himaye.
ḥ. 114b/10

ḫisset u baḫīl : Hasis, cimri.
ḫ. 42b/8

ḫiẓmet u ādemīgīrlik : İyilik.
ḫ. 42a/10

ḫuluḳ u ḫarrāf : Huy tabiat.
ḫ. 7b/4

ḥürmet ü ta‘ẓīm : Saygı.
ḥ. 115b/10

ıżṭırāb u infi‘āl : Canı sıkılma.
ı. 102b/5

i‘tibār u iḫtiyār : İtibar.
i. 76a/14

iḫtilāṭ u ḥikāyet : Karşılaşıp görüşme.
i. 75b/9

iḫtiyār u i‘tibār : İtibar.
i. 14a/5

iḫtiyār u iḳtidār : İktidar.
i. 75a/3

istimdād u isti‘ānat : Yardım.
i. 86b/9

ḳahr u ġalebe : Üstünlük.
ḳ. 44b/6

kerem ü seḫāvet : Cömert.
k. 81b/14

kerrāt u merrāt : Tekrar.
k. 86b/8

keyfiyyet ü ḥālāt : Vaziyet.
k. 85b/1, 102b/9

ḳıṭ‘a ḳıṭ‘a : Parça parça.
ḳ. 46b/2

ḳıtāl u ḥarb : Savaş.
ḳ. 91b/7

la‘net ü nefrīn : Lânet.
l. 29a/3

maḥalle maḥalle : Mahalle mahalle.
m. 91b/3

ma‘ḳūl u müvecceh : Makul.
m. 64a/13, 64b/2

ma‘mūr u mezrū‘ : Bayındır.
m. 45a/14

ma‘rūf u meşhūr : Meşhur.
m. 82a/6

māni‘ u daġdaġa : Engel.
m. 102a/1

maṣāf u meydān : Meydan.
m. 91b/7

mekr ü ġadr : Hile
m. 77b/14

mekr ü ḥīle : Hile.
m. 17b/11

meşhūr u ma‘rūf : Meşhur.
m. 81b/14

mertebe mertebe : Kat kat.
m. 47b/8

muḥaḳḳar u muḫtaṣar : Küçük.
m. 56b/5

muḫliṣ ü mu‘teḳıd : Samimi.
m. 51b/1

muṣḥaf u muġalaẓa : Kuran-ı Kerim.
m. 116a/6

muşaḫḫaş u ma‘lūm : Belli.
m. 104a/14

muṭī‘ u münḳād : Boyun eğen.
m. 22b/9

müstāḥkem u mażbūṭ : Sağlamlaştırılmış.
m. 88b/9

müte‘ayyin ü müteyaḳḳın : Belli.
m. 72a/8

müteberrik ü ‘azīz : Kutsal.
m. 41b/9

müteşerri‘ ü mütedeyyin : Dindar.
m. 44b/13

müyesser ü musaḫḫar : Zapt edilme, ele geçirilme.
m. 44b/4, 63b/2, 74a/14

neşv ü nemā : Hayat bulma.
n. 2b/4

rāy u tedbīr : Çare.
r. 14b/3, 15a/6, 22a/8, 23a/3, 24b/10

ri‘āyet u şefaḳat : Şefkat.
r. 23a/1

ri‘āyet ü ‘ināyet : İlgi, dikkat.
r. 50b/14, 96b/13

sa‘y u ihtimām : Çalışıp çabalama.
s. 49a/8, 88b/12

seḫāvet ü kerem : Cömert.
s. 82a/6

selāṭīn ü ümerā : Sultanlar.
s. 86b/9

ṣu‘ūbet u meşaḳḳat : Güçlük.
ṣ. 59a/12

ṣulḥ u ıṣlāḥ : İş işten geçti.
ṣ. 112a/1

ta‘addī u teşeddüd : Zulmetme.
t. 23b/10

tavābi‘ u levāḥiḳ : Bağlı olanlar.
t. 76b/2, 76b/7, 82b/13

terbiyet ü şefaḳat : Şefkat.
t. 51a/1

tereddüd ü daġdaġa : Telaş.
t. 94a/1

tereddüd ü tevaḳḳuf : Tereddüt.
t. 60a/5

tertīb ü nesaḳ : Düzenlenme.
t. 18a/1, 23b/7, 25b/10

teşvīş ü meşaḳḳat : Sıkıntı.
t. 86b/3

teşvīş ü şu‘ūbet : Karışıklık.
t. 81b/6

ṭevīle ṭevīle : Kervan kervan.
ṭ. 17a/4

va‘de ü va‘īd : Vaat.
v. 52b/1

vācib ü lāzım : Lazım, gerekli.
v. 64b/3

żabṭ u rabṭ : Güçlendirme.
ż. 16a/12, 59b/3

żabṭ u siyāset : Düzeni koruma.
ż. 99b/7

zaḫm u żarb : Yara.
z. 91b/7

ẓālim ü fāsiḳ : Zalim.
ẓ. 62a/6

ẓālim ü kāfir-veş : Zalim.
ẓ. 14b/11

żarar u noḳṣān : Zarar ziyan.
ż. 63b/14

ẓulm u fısḳ : Zulüm.
ẓ. 23b/6, 24a/6, 24a,9, 25b/12

Farsça Kökenli Olanlar

Bu başlık altında toplam 34 ikileme tespit edilmiştir.

bāġ u bāġçe : Bağ bahçe.
b. 47b/5, 76a/5

baḫşiş ü porsiş : Bahşiş.
b. 22a/2

bāyed u şāyed : Kimseye.
b. 16b/11

be-cān u dil-āzürde : Can, gönül.
b. 24a/6

bī-dil ü bī-pāy : Bozguna uğrama.
b. 105b/10

çüst u çespān : Uygun.
ç. 13b/12

ebdān ebdān : Uygun uygun, iyi iyi.
e. 43a/9, 90b/2, 105a/11

gird u gūşe : Köşe bucak.
g. 102a/4

güft u gūy : Dedikodu.
g. 41a/12

güft ü gū : Dedikodu.
g. 60b/12

güft ü şunūd : Konuşma, sohbet.
g. 75b/4

ḫˇār u zār : Sefalet.
ḫ. 101b/3

ḫire u serāmed : İleri gelenler.
ḫ. 43b/1

kūy u kūçe : Köşe bucak.
k. 76a/5

kūy kūy : Köy köy.
k. 91b/4

kūze kūze : Testi testi.
k. 34b/3

merdāne ü serāmed : Cesur.
m. 52a/8

pāre pāre : Parça parça.
p. 39b/7

partal martal : Eşya.
p. 44a/13

pey ā pey : Birbiri ardınca.
p. 19a/7

peykān u zihgīr : Yay.
p. 11a/14

pīşepīş : Yüz yüze.
p. 70a/12

pürgūy u perīşāngūy : Çok konuşup bozuk konuşma.
p. 15b/9

rāst u dürüst : Doğru dürüst.
r. 18b/12

rīze rīze : Parça parça.
r. 109a/5

rūberū : Yüz yüze.
r. 38b/7, 38b/12, 39a/6, 57b/2, 58a/4, 65a/12, 65a/13, 65b/7, 75b/13, 94b/1, 94b/6-7, 94b/12, 103a/2, 104a/11, 104b/5, 105a/8, 106a/6, 107a/10, 112b/10, 118b/6

sāzende u ḫˇānende : Şarkıcı.
s. 35b/9

ser ü sāmān : Düzen.
s. 21b/3

serdār u ser-fitne : Fitne başı.
s. 63b/7

şehrī ü bāzārī : Şehir ahalisi.
ş. 24a/2, 40b/10

tālān u tārāc : Yağma.
t. 57a/7

tünd ü tīz : Sarp.
t. 81b/3

üstād u pīr : Usta.
ü. 53a/12

zād u būd : Doğum, doğma.
z. 49a/7

İlki Arapça İkincisi Farsça Kökenli Olanlar

Bu başlık altında toplam 15 ikileme tespit edilmiştir.

amān u erzān : Rahat.
a. 96a/2

bī-ādāblıḳ u na-ḫoşluḳ : Edepsizlik.
b. 86b/11

burc u bārū : Burç.
b. 16a/12

cezm ü serdār : İhtiyat, sakınma.
c. 70a/14

dīvān u dest-gāh : Yönetim meclisi.
d. 22a/2, 75a/1

eşrāf ü şehr : Şehrin ileri gelenleri.
e. 85a/6

ġāret ü tārāc : Yağma.
ġ. 85a/9

ḫayme u ḫargāh : Çadırlar.
ḫ. 42a/9

mekr ü firīb : Hile.
m. 56a/14, 110b/4

şāḳḳ u düşvār : Ağır.
ş. 54a/13

şocā‘ u merdāne : Cesur.
ş. 7b/4

vilāyet u parganāt : Toprak.
v. 35a/7

żabṭ u ser-encām : Düzenleme.
ż. 63b/10

ẓāhir ü āşkārā : Açıkça.
ẓ. 51b/5

żarar u āsībī : Zarar ziyan.
ż. 70b/10

İlki Farsça İkincisi Arapça Kökenli Olanlar

Bu başlık altında toplam 24 ikileme tespit edilmiştir.

ārām u ḳarār : Durma, dinlenme.
ā. 34a/12

bed-zebān u fuḥşgūy : Ahlaksız dilli.
b. 29b/4

bī-ceng ü cidāl : Savaşmadan.
b. 78b/10

dāb u ṭarīḳ : Usul.
d. 110b/4

deng ü müteḥayyir : Şaşkın
d. 72b/11

direng u tevaḳḳuf : Bekleme.
d. 113b/12

endīşe ü tevaḳḳuf : Endişe.
e. 60b/3

gird ü nevāḥī : Etraf.
g. 99a/14

ẖedūk u teşvīş : Karışıklık.
ẖ. 35a/13

kār-dān u ṣāḥib : Tecrübe sahibi.
k. 33a/4

kevden u bī-fehm : Ahmak.
k. 28b/14

levend u evbāş : Serseri.
l. 23a/9, 62a/8

meṣāliḥ ü esbāb : Araç gereç.
m. 66a/12

mihr ü muḥabbet : Sevgi.
m. 75b/4, 75b/12

renc ü meşaḳḳat : Zorluk.
r. 54b/1, 81b/7

sūd u sevdā : Alışveriş.
s. 40a/4

şāẖ u ẖandaḳ : Engeller.
ş. 88b/9, 104a/12

şehr ü maḥallāt : Şehir.
ş. 49b/13

şehr ü vilāyet : Şehir.
ş. 44b/4, 81a/8

şūr u fitne : Karışıklık.
ş. 104a/10

tīre ü fāsiḳ : Bozuk.
t. 28b/14

zişt u şenī‘ : Alçakça.
z. 26a/10

zomoẖt u münāfıḳ : Namussuz.
z. 15a/3

zor u ḳuvvet : Güç kuvvet.
z. 94a/4

Diğer Dillerden Giren Sözcüklerle Oluşturulan İkilemeler

Tespit edilen "nöker" sözcüğü Moğolca kökenli, diğer sözcük olan "çāker" ise Farsça kökenlidir.

Bu başlık altında toplam 3 ikileme tespit edilmiştir.

bég ü nöker : Adamlar.
b. 90a/7

nöker u süder : Asker.
n. 35a/6

nöker ü çāker : Asker.
n. 35a/6, 54a/11

Karışık Kökenli İkilemeler

Bu başlık altında toplam 5 ikileme tespit edilmiştir.

ḫoş-ṭab‘ u faẓīletlıḳ : Hoş tabiatlı.
ḫ. 68b/2

pürşaḳḳ u pürzīb : Zevke düşkün.
p. 41b/13

pürşaḳḳ u tar : Dar.
p. 29b/11

yekdil ü yekcihet : Hepsi birlikte.
y. 16a/14, 17a/5

ẓulm u bed-ma‘āşlıḳ : Zulüm, fenalık.
ẓ. 110b/14

2.1.2. Anlam Bakımından İkilemeler

İkilemeler ses açısından incelendiği gibi anlam açısından da incelenmesi gerekiyor. Yan yana kullanılan sözcüklerden kurulan ikilemeler, anlam bakımından, bir tek sözcükmüş gibi bir anlam ilişkisi içine girebilir. Bazı ikilemeler birbirlerine öyle bağlıdırlar ki ikilemeyi oluşturan kelimeler tek başlarına kullanılamazlar ancak ikilemede ortaklaşa, pekiştirmeli, güçlü bir anlamı işaret ederler (Hatiboğlu, 1981: 57).

Çalışmamızda ikilemeler anlamlarına göre eş, yakın ve zıt anlamlı olarak ele alındı.

Eş Anlamlı Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu tür ikilemelerde, sözcükler görünüşte eş anlamlı olsalar da heryerde birbirlerinin yerine kullanılmadıkları için, gerçekte aynı anlamı değillerdir (Hatiboğlu, 1981: 58).

Gerçekten anlamı aynı olan sözcüklerden oluşturulan ikilemelere en iyi örnek, aynı sözcüğün tekrarından oluşan ikilemelerdir (Hatiboğlu, 1981: 58).

Bu başlık altında toplam 36 ikileme tespit edilmiştir.

ālāt u edevāt : Aletler.
ā. 41b/14

ārām u ḳarār : Durma, dinlenme.
ā. 34a/12

aş u ṭa‘ām : Yemek.
a. 17b/14

azuḳ u ẕaḫīre : Tahıl, zahire.
a. 95a/6

baḫşiş ü porsiş : Bahşiş.
b. 22a/2

bām u tam : Ev ocak.
b. 49a/6

bī-ceng ü cidāl : Savaşmadan.
b. 78b/10

bī-şek ü şübhe : Şüphesiz.
b. 106b/1

burc u bārū : Burç.
b. 16a/12

çüst u çespān : Uygun.
ç. 13b/12

daġdaġa u tevehhüm : Telaş.
d. 54a/10, 64b/6

deng ü müteḥayyir : Şaşkın
d. 72b/11

direng u tevaḳḳuf : Bekleme.
d. 113b/12

diz ü ḳurġan : Kurganlar.
d. 105b/10

ġāret ü tārāc : Yağma.
ġ. 85a/9

gird ü nevāḥī : Etraf.
g. 99a/14

ḫayme u ḫargāh : Çadırlar.
ḫ. 42a/9

ḫisset u baḫīl : Hasis, cimri.
ḫ. 42b/8

ḥürmet ü ta‘ẓīm : Saygı.
ḥ. 115b/10

istimdād u isti‘ānat : Yardım.
i. 86b/9

ḳā‘ide u tüzük : Kural
ḳ. 25b/9

kerem ü seḫāvet : Cömert.
k. 81b/14

kömek ü meded : Yardım.
k. 94a/3, 94a/8, 94a/10, 94b/8

la‘net ü nefrīn : Lânet.
l. 29a/3

mihr ü muḥabbet : Sevgi.
m. 75b/4, 75b/12

nöker u süder : Asker.
n. 35a/6

nöker ü çāker : Asker.
n. 35a/6, 54a/11

renc ü meşaḳḳat : Zorluk.
r. 54b/1, 81b/7

seḫāvet ü kerem : Cömert.
s. 82a/6

şocā‘ u merdāne : Cesur.
ş. 7b/4

yasal u tertīb : Düzen.
y. 106a/7

yurt u maḳām : Yer yurt.
y. 110b/9

ẓāhir ü āşkārā : Açıkça.
ẓ. 51b/5

zor u ḳuvvet : Güç kuvvet.
z. 94a/4

żarar u āsībī : Zarar ziyan.
ż. 70b/10

zişt u şenī‘ : Alçakça.
z. 26a/10

Yakın Anlamlı Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Bu tür ikilemelerde, her iki sözcüğün kendi anlamında başlı başına kullanıldığı görülür. Fakat, yakın anlamlı sözcüklerle kurulan ikilemelerdeki sözcüklerin bazılarında anlamdan başka, ses ve biçim benzerlikleri de vardır.

Bu başlık altında toplam 146 ikileme tespit edilmiştir.

‘acīb u ġarīb : Acayip.
‘a. 109a/7

‘adl u şer‘ : Adil.
‘a. 24a/5

‘ahd u şarṭ : Şart, sözleşme.
‘a. 53b/10, 60b/12, 61a/7, 74b/3, 110b/7

‘ışḳ u muḥabbet : Aşk.
‘ı. 76a/4

‘ilm ü ḫaber : Haber.
‘i. 74a/6

‘ināyet ü şefaḳat : İyilik.
‘i. 58a/6

aḫlāḳ u eṭvār : Huy, tabiat.
a. 15a/2, 21a/1, 22b/12, 54b/11, 68b/2

aḳvāl u ef‘āl : Sözler, hareketler.
a. 94b/3

amānlıḳ u erzānlıḳ : Rahatlık.
a. 96a/2

āṯār u ‘alāmet : İz eser.
ā. 54a/7

aymaḳ u aḥṣām : Çiftçi.
a. 54a/11

bāġ u bāġçe : Bağ bahçe.
b. 47b/5, 76a/5

baḫīl ü fitne : Fitne fesat.
b. 15a/3

bāyed u şāyed : Kimseye.
b. 16b/11

bed-zebān u fuḥşgūy : Ahlaksız dilli.
b. 29b/4

bégāt u yigit : Beyler, yiğitler.
b. 53a/6

bég ü bégāt : Beyler.
b. 55a/6, 80a/5

bég u bégçe : Beyler.
b. 23b/12

bég ü nöker : Adamlar.
b. 90a/7

bég ü yigit : Bey.
b. 52a/3

beşāşet u neş’e : Sevinç.
b. 84b/3

bī-ādāblıḳlar u na-ḫoşluḳlar : Edepsizlikler.
b. 86b/11

bī-dil ü bī-pāy : Bozguna uğrama.
b. 105b/10

bī-fehm u bī-vefā : Anlayışsız.
b. 28b/14

bī-ḫaber ü ġāfil : Habersiz.
b. 77b/14

bī-ḥadd u bī-nihāyet : Sonsuz, sınırsız.
b. 49b/7

cezm ü iḥtiyāṭ : İhtimal.
c. 70a/6

cidd ü ihtimām : Gayret, ciddiyet.
c. 109b/6

dāb u ṭarīḳ : Usul.
d. 110b/4

dīvān u dest-gāh : Yönetim meclisi.
d. 22a/2, 75a/1

ef‘āl u eṭvār : Hal hareket.
e. 88a/7

ehl ü ‘iyāl : Aile.
e. 11a/2, 60a/2

ekābir ü eşrāf : İleri gelen büyükler.
e. 85a/6

endīşe ü tevaḳḳuf : Endişe.
e. 60b/3

él ü ulus : Halk.
é. 73b/10, 104a/5, 104a/14, 108b/1

erbāb u dükkān-dār : Esnaflar.
e. 84b/9

esbāb u ālāt : Hazırlıklar.
e. 66b/2

eṭrāf u cevānib : Etraf, civar.
e. 48a/2, 86b/8, 88a/3, 94a/2, 94a/9, 109b/10

eṭrāf u nevāḥī : Etraf.
e. 42b/2

evbāş u eytām : Ayaktakımı.
e. 91b/8

evbāş u yetim : Ayaktakımı.
e. 91b/4

faḳīr u miskīn : Fakir fukara.
f. 23b/8, 24a/7, 93b/7

fāsiḳ u kāfir-veş : Kötü.
f. 62a/6

faż̇l u kerem : Lütuf.
f. 70b/3

feṭḥ ü nuṣret : Başarı.
f. 118b/10

fısḳ u ‘ayş : Zevk.
f. 41b/7

fitne ü fesād : Fitne fesat.
f. 57b/5

fuḳarā u mesākīn : Fukara.
f. 17b/14

gird u gūşe : Köşe bucak.
g. 102a/4

güft u gūy : Dedikodu.
g. 41a/12

güft ü gū : Dedikodu.
g. 60b/12

ḥāl u ‘aḳd : İşleri idare etme.
ḥ. 69a/4

ḫ̌ār u zār : Sefalet.
ḫ. 101b/3

ḥarb u żarb : Savaş.
ḥ. 92b/8, 117a/2

ḫarc u taḥmīl : Sarfiyat, vergi.
ḫ. 23b/7, 23b/8

ḫaṭṭ u taṣvīr : Yazı yazma, resim yapma.
ḫ. 11a/14

ḫatun u ġuma : Kadın.
ḫ. 69a/12

ḥavālī u ḥavāşī : Yakınında bulunanlar.
ḥ. 41b/13

ḫedūk u teşvīş : Karışıklık.
ḫ. 35a/13

hezzāl u ḫarrāf : Şaka.
h. 29a/14

ḥicāb u teşvīş : Utanıp sıkılma.
ḥ. 76a/1

ḥimāyet ü meded : Himaye.
ḥ. 114b/10

ḫire u serāmed : İleri gelenler.
ḫ. 43b/1

ḫoş-ṭab‘ u fażīletlıḳ : Hoş tabiatlı.
ḫ. 68b/2

ıżṭırāb u infi‘āl : Canı sıkılma.
ı. 102b/5

i‘tibār u iḫtiyār : İtibar.
i. 76a/14

iḫtiyār u i‘tibār : İtibar.
i. 14a/5

iḫtiyār u iḳtidār : İktidar.
i. 75a/3

iş küç : İş güç.
i. 16b/8, 21b/2, 24b/11, 34a/12, 63b/10, 66a/13, 93a/7

ḳahr u ġalebe : Üstünlük.
ḳ. 44b/6

kerrāt u merrāt : Tekrar.
k. 86b/8

kevden u bī-fehm : Ahmak.
k. 28b/14

keyfiyyet ü ḥālāt : Vaziyet.
k. 85b/1, 102b/9

ḳıtāl u ḥarb : Savaş.
ḳ. 91b/7

köç ü uruḳ : Akraba.
k. 86a/9

ḳul u dādek : Hizmetçi.
ḳ. 37b/10

kūy u kūçe : Köşe bucak.
k. 76a/5

levend u evbāş : Serseri.
l. 23a/9, 62a/8

ma‘ḳūl u müvecceh : Makul.
m. 64a/13, 64b/2

ma‘mūr u mezrū‘ : Bayındır.
m. 45a/14

māni‘ u daġdaġa : Engel.
m. 102a/1

ma‘rūf u meşhūr : Meşhur.
m. 82a/6

mekr ü firīb : Hile.
m. 56a/14, 110b/4

mekr ü ġadr : Hile
m. 77b/14

mekr ü ḥīle : Hile.
m. 17b/11

merdāne ü serāmed : Cesur.
m. 52a/8

meṣāliḥ ü esbāb : Araç gereç.
m. 66a/12

meşhūr u ma‘rūf : Meşhur.
m. 81b/14

muḫliṣ ü mu‘teḳıd : Samimi.
m. 51b/1

muşaḫḫaṣ u ma‘lūm : Belli.
m. 104a/14

muṭī‘ u münḳād : Boyun eğen.
m. 22b/9

müstāḥkem u mażbūṭ : Sağlamlaştırılmış.
m. 88b/9

müte‘ayyin ü müteyaḳḳın : Belli.
m. 72a/8

müteberrik ü ‘azīz : Kutsal.
m. 41b/9

müteşerri‘ ü mütedeyyin : Dindar.
m. 44b/13

müyesser ü musaḫḫar : Zapt edilme, ele geçirilme.
m. 44b/4, 63b/2, 74a/14

neşv ü nemā : Hayat bulma.
n. 2b/4

peykān u zihgīr : Yay.
p. 11a/14

pürgūy u perīşāngūy : Çok konuşup bozuk konuşma.
p. 15b/9

ra‘iyyet ü aymaḳ : Ahali.
r. 62a/3

rāst u dürüst : Doğru dürüst.
r. 18b/12

rāy u tedbīr : Çare.
r. 14b/3, 15a/6, 22a/8, 23a/3, 24b/10

ri‘āyet u şefaḳat : Şefkat.
r. 23a/1

ri‘āyet ü ‘ināyet : İlgi, dikkat.
r. 50b/14, 96b/13

sa‘y u ihtimām : Çalışıp çabalama.
s. 49a/8, 88b/12

sāzende u ḫˇānende : Şarkıcı.
s. 35b/9

selāṭīn ü ümerā : Sultanlar.
s. 86b/9

ser ü sāmān : Düzen.
s. 21b/3

şu‘ūbet u meşaḳḳat : Güçlük.
ş. 59a/12

şāḫ u ḫandaḳ : Engeller.
ş. 88b/9, 104a/12

şāḳḳ u düşvār : Ağır.
ş. 54a/13

şehr ü maḥallāt : Şehir.
ş. 49b/13

şehr ü vilāyet : Şehir.
ş. 44b/4, 81a/8

şehrī ü bāzārī : Şehir ahalisi.
ş. 24a/2, 40b/10

şūr u fitne : Karışıklık.
ş. 104a/10

ta‘addī u teşeddüd : Zulmetme.
t. 23b/10

taġ u taş : Dağ taş.
t. 97b/2

tālān u tārāc : Yağma.
t. 57a/7

tavābi‘ u levāḥiḳ : Bağlı olanlar.
t. 76b/2, 76b/7, 82b/13

terbiyet ü şefaḳat : Şefkat.
t. 51a/1

tereddüd ü daġdaġa : Telaş.
t. 94a/1

tereddüd ü tevaḳḳuf : Tereddüt.
t. 60a/5

tertīb ü nesaḳ : Düzenlenme.
t. 18a/1, 23b/7, 25b/10

teşvīş ü meşaḳḳat : Sıkıntı.
t. 86b/3

teşvīş ü şu‘ūbet : Karışıklık.
t. 81b/6

tīre ü fāsiḳ : Bozuk.
t. 28b/14

ṭoy u āyīn : Düğün, şenlik.
ṭ. 24a/12

‘usret ü tenḳīṣlıḳ : Sıkıntı, darlık.
‘u. 95a/2

üstād u pīr : Usta.
ü. 53a/12

vācib ü lāzım : Lazım, gerekli.
v. 64b/3

va‘de ü va‘īd : Vaat.
v. 52b/1

vilāyet u parganāt : Toprak.
v. 35a/7

yamanlıḳ u buzuḳçılıḳ : Bozgunculuk.
y. 64b/11

yekdil ü yekcihet : Hepsi birlikte.
y. 16a/14, 17a/5

żabṭ u rabṭ : Güçlendirme.
ż. 16a/12, 59b/3

żabṭ u ser-encām : Düzenleme.
ż. 63b/10

żabṭ u siyāset : Düzeni koruma.
ż. 99b/7

żabṭ u tüzük : İdare.
ż. 23b/5

zād u būd : Doğum, doğma.
z. 49a/7

zaḫm u żarb : Yara.
z. 91b/7

ẓālim ü fāsiḳ : Zalim.
ẓ. 62a/6

ẓālim ü kāfir-veş : Zalim.
ẓ. 14b/11

żarar u noḳṣān : Zarar ziyan.
ż. 63b/14

zomoḫt u münāfıḳ : Namussuz.
z. 15a/3

ẓulm u bed-ma‘āşlıḳ : Zulüm, fenalık.
ẓ. 110b/14

ẓulm u fısḳ : Zulüm.
ẓ. 23b/6, 24a/6, 24a,9, 25b/12

Zıt Anlamlı Sözcüklerden Kurulan İkilemeler

Zıt anlamlı sözcüklerin, yan yana gelip ikileme biçiminde kullanılması, çoğu kez açıklanması istenilen kavramın sınırlarını belirtir (Hatiboğulu, 1981: 59).

Anlamı karşıt olan sözcüklerden oluşan ikilemeler mecaz yoluyla yeni bir kavram yaratmaya, iki karşıt kavramı uzlaştırıp iki kutuplu bir düşünce anlatmaya ya da iki ihtimali karşılaştırıp ikircillik meydana getirmeye yarar (Ağakay, 1954: 104).

Bu başlık altında toplam 4 ikileme tespit edilmiştir.

baranġar u cavanġar : Sağ sol.
b. 100a/9

güft ü şunūd : Konuşma, sohbet.
g. 75b/4

taġ u tüz : İnişli çıkışlı yer.
t. 104a/5, 105b/9

yaḫşı u yaman : İyi kötü.
y. 52a/3

2.2. Atasözleri

Aksan'a göre atasözleri, bir toplumun bilgeliğini, deneyimlerini, dünya görüşünü ve anlatım gücünü yansıtan, yüzyıllarca yaşayabilen sözlerdir. Kuşaktan kuşağa aktarılabilen bu sözler kimi zaman değişikliğe uğrar kimi zaman ise hiç değişmez (Aksan, 2004: 33).

Atalarımızın; bilge düşünceler, tavsiyeler ve öğütler olarak kalıplaşan, genel olarak kabul edilmiş ve benimsenmiş sözleridir (Aksoy, 2007: 16). İncelediğimiz metinde toplam 2 tane atasözü saptanmıştır.

ḳapudaġını ḳapmasa ḳarıġuça ḳayġurur 73a/3-4

Kapıdakini kapmazsan, ihtiyarlayıncaya kadar çok pişman olursun.

inanmaġıl dostuŋġa saman tıḳar postuŋġa 78b/1-2

İnanma dostuna, saman tıkar postuna.

2.3. Deyimler

Bir dilin söz varlığı içinde bulunan deyimler, toplumunun anlatım gücünü ve söyleyiş başarısını, benzetme ve nükteye olan eğilimini ortaya koyar. Deyimlerin bir kısmı kendini yenileyerek varlığını sürdürür, bir kısmı ise dilden kaybolur. Uzun yüzyıllar boyunca hiç değişmeden günümüze kadar gelen deyimler de vardır (Aksan, 2004: 31).

İncelediğimiz metinde toplam 102 tane deyim saptanmış olup bu deyimler alfabetik olarak aşağıda belirtilmiştir.

'aḳd-i nikāḥımġa kir- : Nikahlanmak.
'a. 86b/5

‘alāmet ḳalma- : İz kalmamak.
‘a. 54a/7

‘ālemdin bar-: Vefat etmek.
‘ā. 23a/2, 27b/12

‘ālemdin kéç-: Vefat etmek.
‘ā. 25b/2

ant iç-: Ant içmek, yemin etmek.
a. 53b/8

araġa sal-: Araya koymak, ortaya atmak.
a. 17b/10-11, 35b/8, 38a/3-4, 41a/1, 54b/14, 74a/5, 95a/7, 101b/7

baş çıḳar- : Başa çıkmak.
b. 65a/14

baş köter- : İsyan etmek.
b. 37a/11, 118b/10

bay bér- : Kaybetmek, çarçur etmek.
b. 42a/1

becā kéltür-: Yerine getirmek.
b. 17b/14

cān bér- : Can vermek.
c. 119a/9

cān tart- : Can almak.
c. 17a/6, 119a/6

cāngа yét- : Bıkmak, canına yetmek.
c. 101b/2

culdu bér-: Ödül vermek.
c. 14a/14

çāre tap- : Çare bulmak.
ç. 80a/10, 81a/9, 104a/4, 104b/2

çérig ḳoş- : Asker göndermek.
ç. 57a/6, 72a/12, 103b/9

dest bér- : Ortaya çıkmak, meydana gelmek, el vermek.
d. 6a/14, 15b/10-11, 72a/4

dest tap- : Hakkından gelmek.
d. 41b/12, 44b/6-7

ecel yét- : Ecel gelmek.
e. 80b/4

él bas-: Asayişi sağlamak.
é. 16b/4

élide ḳalma- : Elinde kalmamak.
é. 40a/7-8

éligdin bér-: Elden çıkarmak, kaybetmek.
é. 54a/12

éligdin çıḳ-: Elden çıkmak, kaybetmek.
é. 54a/12

éligdin kél-: Elinden gelmek.
é. 59a/5

éligi işke tég- : Eli işe değmek.
é. 93a/14

éligi işke yét- : İş görmek.
é. 18b/13, 61b/14

éligidin iş kél- : Elinden her iş gelmek.
é. 14b/13-14

éligige tüş- : Eline düşmek.
é. 8a/4, 79b/6, 95a/12

érge tég- : Kocaya varmak.
é. 80a/14

furṣat tap- : Fırsat bulmak.
f. 10a/12, 77b/9, 86a/13

furṣatnı ġanīmet tut- : Fırsatı ganimet bilmek.
f. 73a/5, 109b/8-9

ġam yéme-: Endişe etmemek.
ġ. 118b/7

gümān élt- : Zannetmek, şüphelenmek.
g. 117b/7, 118a/1

ḫātırda ḳal- : Hatırda kalmak, hatırlamak.
ḫ. 86a/3

ḫātırġa kél- : Hatıra gelmek, hatırlamak.
ḫ. 76a/2, 120a/1

ḫātırġa yét- : Hatıra gelmek, hatırlamak.
ḫ. 31b/11, 104b/2, 115a/11

icāzet bér-: İzin vermek.
i. 53b/5, 64a/1, 71b/4

intiḳām al- : Öç almak, intikam almak.
i. 74b/14

istimālet bér- : Avutmak, gönlünü kazanmak.
i. 117a/2, 117a/13-14

iş ḳapuġa kél- : İşin kapıya gelmesi.
i. 109b/5

iş kör- : İş görmek.
i. 85a/12-13, 85b/7, 85b/8, 89b/5, 91b/9

iş tüş- : İş düşmek.
i. 118b/9

iş yürüme-: İş yürümemek.
i. 55b/13

işke tég- : İş yapmak.
i. 15b/8, 74a/1, 93a/14

işke yara-: İşe yaramak.
i. 15b/1

ḳarār bér- : Karar vermek.
ḳ. 70b/9, 74b/1, 118b/3

ḳarār tap- : Karar vermek.
ḳ. 16b/9, 18a/3, 65a/9, 100b/12, 103b/9

kişi ḳır-: Adam öldürmek.
k. 30b/8

kömek ḳoş- : Yardım etmek.
k. 58b/12

köŋül toḫta- : Gönlü razı olmamak.
k. 83a/3, 117a/3

köŋül yaḳ- : Gönül arzu etmek.
k. 100a/2

közge ılma- : Dikkate almamak, saymamak.
k. 80b/2, 82a/10

közü ḳorḳ- : Gözü korkmak.
k. 94b/6

ḳulaḳ sal- : Kulak asmak.
ḳ. 95a/8

ḳulaḳḳa al- : Kulak vermek, önemsemek.
ḳ. 54b/14

ma'mūre ḳalma-: Harap olmak.
m. 1b/6

maṣlaḥat kör- : İş görmek, uygun görmek.
m. 43b/10

maṣlaḥatını tapma-: Uygun görmemek.
m. 33b/3, 56a/12

mecāl ḳal- : Güç kalmak, derman kalmak.
m. 61a/2

mer'ī tut- : Uymak, yerine getirmek.
m. 70a/6

mīl tart- : Göze mil çekmek, kör etmek.
m. 29b/2-3, 37a/9, 37a/14

minnet tut- : Minnet bilmek.
m. 64a/12, 79a/14

muḫālefet tüş- : Ayrılığa düşmek.
m. 76a/13

münāsib tüş- : Uygun düşmek.
m. 75b/1-2

naẓarıġa kéltür- : Göz önüne getirmek, hatırlamak.
n. 118b/9

nişān bér- : İşaretlemek, belirtmek.
n. 46a/11, 49a/13, 116a/7

öz ḥālimġa kél-: Kendine gelmek.
ö. 53a/11

pesend tut-: Beğenmek.
p. 29b/5

rāst kéltür- : Denk gelmek, rast gelmek.
r. 16b/11, 43a/8, 53a/1, 72b/13, 83b/1, 83b/3, 85b/14, 107b/6

ri‘āyet ḳıl-: İtibar etmek.
r. 9b/10, 14b/13, 22a/8, 22a/10, 22a/13, 22b/5, 28b/5, 28b/7, 35a/2, 39b/14, 51a/3, 52a/9, 52a/11, 53a/3, 57b/1, 59b/2, 65a/1, 70a/14, 71a/10, 71b/12, 79a/5, 90b/12, 98a/14

ri‘āyet tap-: İtibar görmek.
r. 15b/8, 21a/14, 56b/5, 84a/9, 90b/13, 102a/7

ruḫṣat bér- : İzin vermek.
r. 6b/10, 8a/4, 24b/2, 24b/4, 25a/3-4, 29b/6, 30a/10, 53a/9, 54b/4, 58b/11, 59b/9, 63b/11, 71b/8, 74b/3, 74b/5, 74b/10, 74b/12, 79a/14, 79b/7, 80b/12, 87a/5

rūy bér- : Baş göstermek, ortaya çıkmak.
r. 17b/11

ṣalāḥ körme- : Doğru bulmamak.
ṣ. 73a/2

savuḳ tüş- : Havanın soğuması.
s. 43b/5

sezā bér-: Ceza vermek.
s. 51b/2

sözige kir- : Sözüne uymak.
s. 80b/7, 106a/14

şikest tap-: Mağlup olmak.
ş. 5b/10, 8b/2, 22b/1, 28a/11, 37b/8, 41b/11, 65a/14

şunḳār bol- : Ölmek, vefat etmek.
ş. 6b/3, 96b/1

ta‘aṣṣub tüş-: Ayrılığa düşmek.
t. 37b/4

tāb kéltür- : Güç yetirmek, tahammül etmek.
t. 70a/11

taḫt al- : Taht almak, saltanat sürmek.
t. 10a/14, 18a/10

ṭāḳat kéltür- : Kuvvet yetirmek, güç yetirmek.
ṭ. 40b/14

ṭayyār bol- : Hazır olmak.
ṭ. 43b/12, 43b/14, 88a/13

ṭayyār ḳıl- : Hazırlık yapmak.
ṭ. 87b/13, 92b/9

tecrübeler kéçür- : Deneyim sahibi olmak, tecrübelenmek.
t. 85a/13

tenḳīşlıḳ tart- : Sıkıntı çekmek.
t. 51a/10

Téŋri raḥmetiġa bar- : Vefat etmek.
T. 9a/1, 9b/1-2, 11a/5, 13b/5, 14b/2, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5, 39b/13, 86b/7

Téŋridin ḳorḳma-: Allah'tan korkmamak.
T. 41b/10

teşvīş tart- : Eziyet çekmek.
t. 43b/8

tüş kör- : Rüya görmek.
t. 83b/5, 119a/14

uruş sal- : Savaşmak, savaş çıkarmak.
u. 17b/3, 17b/5, 67a/1, 67b/1, 92b/13, 109b/7

yād bér- : Hatırlamak, yad etmek.
y. 17a/3

yaḫşı bas-: Mağlup etmek.
y. 10b/1, 14a/7, 38b/9, 69a/3, 101b/9

yalġuz ḳal- : Yalnız kalmak.
y. 93b/1, 107b/3, 115a/6

yaşurun ḳal- : Gizli kalmak.
y. 30a/5

yekdil ü yekcihet tap- : Düzene sokmak.
y. 17a/5

yıraḳraḳ tüş-: Uzak düşmek.
y. 5a/1, 91b/3

yol bér- : Yol vermek.
y. 64b/6

ẕikri kél-: Bahsi gelmek.
ẕ. 29a/5-6

ẓuhūrġa kél- : Ortaya çıkmak, meydana çıkmak.
ẓ. 79b/2

ẓulmlar ötker- : Zulümler etmek.
ẓ. 61a/11

2.4. Yemek ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde aş, yemek ve yemekle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 39, Arapça: 10, Farsça: 21, Arapça+Türkçe: 2, Farsça+Türkçe: 3 olmak üzere toplam 75 madde başı sözcük saptanmıştır.

Yemek, Yiyecek

aş : Yiyecek, azık.
a. 17b/14, 31a/6, 50a/11, 50b/1, 101a/4, 117b/10

aşlıḳ (ġ) : Erzak, yemeklik malzeme.
a. 1b/7, 2a/7, 32b/9, 57b/6, 70b/7, 93b/5, 93b/6

aşlıḳçı : Erzak tedarikçisi.
a. 67b/11, 68a/2

aşlıḳsızlıḳ : Erzaksızlık, yiyecek olmaması.
a. 70b/12

azuḳ : Azık, yiyecek.
a. 94b/8, 95a/6

ṭa‘ām : < Ar. Yiyecek, yemek.
ṭ. 14b/3, 17b/14, 25a/13, 28b/14, 119b/11

tölük : Erzak, yiyecek.
t. 32b/9, 70b/7

tuz : Tuz.
t. 79b/7

yégülük : Yiyecek.
y. 117a/14

Pişirme, Yeme, İçme, Yiyen

bışıġ : Pişmiş, olgunlaşmış.
b. 56a/7

bişim : Pişim, pişme.
b. 113a/10

‘imāret : < Ar. İmaret, bina, aşevi.
‘i. 6b/1, 36b/4, 37a/9, 37a/10, 45b/1, 45b/5, 45b/7, 45b/11-12, 46a/9, 46b/5, 47a/3, 47a/4, 47a/8, 47a/9, 47a/10, 47b/2, 49a/8, 56b/12, 110b/9

şılan : Sultan sofrası, ziyafet.
ş. 22a/2, 25b/8, 28b/10, 75a/1

Yiyecek Tatları ve Özellikleri

bī-meze : < Far. Tatsız.
b. 26a/6-7

çāşnī : < Far. Çeşni, lezzet.
ç. 3a/14

çüçük : Tatlı, lezzetli.
ç. 95b/11, 106b/6

çüçüklük : Tatlılık.
ç. 3a/14

çüçükrek : Daha tatlı.
ç. 48b/12

leẕīẕ : < Ar. Lezzetli, hoşa gider.
l. 3b/2, 56a/9

leẕẕatlıḳraḳ : < Ar.+T. Daha lezzetli.
l. 96a/3

mayḫoşluḳ : < Far.+T. Mayhoşluk.
m. 3a/14

téri : Deri, kabuk.
t. 48b/14, 56a/8

Yiyecek ve Yemek Türleri

Sebzeler

ḳabaḳ : Kabak.
ḳ. 19a/1

sebz : < Far. Yeşillik, sebze.
s. 49a/6

Meyveler

alma : Elma.
a. 45b/2, 56a/9, 72b/4

ālū : < Far. Erik.
ā. 48b/13, 48b/14

bādām : < Far. Badem.
b. 3b/8, 4a/14, 4b/1, 24a/13

dāne-kelān : < Far. Merginan'da yetişen, tatlılık ve mayhoşluğuyla meşhur bir nar çeşidinin adı.
d. 3a/13

enār : < Far. Nar.
e. 3a/13, 3a/14-3b/1, 4a/4, 4a/6, 45b/2

enār-ı Ḫocend : < Far. Hocend narı; iyi bir nar çeşidi olup Hocend'de yetiştirildiği için bu adı almıştır.
e. 4a/5

ḳavun : Kavun.
ḳ. 2a/7, 2a/8, 5a/2, 5a/3, 5a/3-4, 5a/4, 5a/5, 45b/2, 48b/10, 48b/10-11, 48b/11, 48b/12, 48b/13, 49b/5, 56a/7, 56a/8, 56a/9, 56a/10, 95b/11-12, 108b/11

méyve : < Far. Meyve.
m. 1b/7, 2a/7, 4a/4, 45b/2, 48b/9

mīr tīmūrī : < Far.+T. Ahsi'de yetişen bir kavun türüdür ve meşhur Buhara kavunlarından daha iyi olduğu kaydedilmektedir.
m. 5a/3, 48b/11

nāşpātī : Andican'da yetişen ve en iyi olduğu söylenen bir kavun veya armut cinsinin ismi.
n. 2a/8, 2a/9

örük : Erik.
ö. 3a/13, 3b/1

piste : < Far. Fıstık.
p. 24a/13

ṣāḥibī-i Semerkand : < Ar.+Far. Semerkand'da yetişen bir üzüm türüne verilen isim.
ṣ. 45b/3

serdıraḫtī : < Far. Meyve ağacı.
s. 3b/8

sīb-i Semerkand : < Far. Semerkand'da yetişen bir elma türüne verilen isim.
s. 4a/5, 45b/3

sübḥānī : < Ar. Seyhânî diye de geçer; Merginan'da yetişen çok lezzetli bir çeşit kayısı.
s. 3b/2

tūt : Dut meyvesi.
t. 93b/9

üzüm : Üzüm.
ü. 2a/7, 45b/2, 95b/12, 108b/11

zerdālū : < Far. Zerdali.
z. 3a/14

Otlar

ayıḳ otı : Yéti Ként dağlarında bulunan bir ot. Mandrak, kan kurutan; hekimlik ilminde eskiden uyuşturucu madde olarak kullanılan bir ot.
a. 5b/5

beyrūcu's ṣanem : < Ar. Yebruhu's sanem otunun eski adı, adam otu.
b. 5b/3

giyāh : < Far. Bitki, taze ot. Ayık otu diye de bilinir.
g. 5b/4

mihr-giyāh : < Far. Bir ot çeşidi. Ayık otu diye de bilinir.
m. 5b/5, 5b/5-6

ot : Ot.
o. 117a/10, 117a/11, 117b/12

Tahıllar ve İlgili Kavramlar

etmek : Ekmek.
e. 95b/11

nān : < Far. Ekmek.
n. 116b/12

un : Un.
u. 109a/6

yemden : Darı unundan yapılmış yemek.
y. 117b/10

ẕaḫīre : < Ar. Sıkıntı zamanında kullanılmak üzere ayrılan yiyecek.
ẕ. 53b/10, 57b/7-8, 94a/9, 94b/8, 95a/6, 95a/8

Et ve Et Yemekleri

ét : Et.
é. 71a/9, 93b/8, 95b/8, 95b/11, 109a/5

gūşt : < Far. Et.
g. 56a/9

işkene : < Far. Bir tür tirit yemeği.
i. 2b/1

kebāb : < Ar. Ateşte pişirilmiş et.
k. 95b/8, 119b/12

İçecekler

çaġır : Şarap.
ç. 19a/7, 19a/9, 20b/3, 25b/12, 41b/10, 49a/2, 49a/3, 68b/5

içkü : İçme, içki.
i. 13b/6

içkülük (g) : İçki, içkici.
i. 19a/6, 85b/4

ḳımız : Kımız. Kısrak sütünden yapılan ve Türklerin geleneksel içkilerinden olan kımızdan Bâbur'da yalnızca bir defa ve Kâşgar hanlarının askeri töreninde tuğlara serpilmesi münasebetiyle bahsedilmektedir.
ḳ. 100b/2

süt : Süt.
s. 113a/10

İçici, Sarhoş

içkülük (g) : İçki, içkici.
i. 19a/6, 85b/4

'işret : < Ar. İçki içme, eğlenme.
'i. 96a/2

levend : < Far. Ayyaş, içkici, tenbel.
l. 23a/9, 62a/8

mest : < Far. Sarhoş, mest.
m. 85b/5, 85b/6

mestlıḳ : < Far.+T. Sarhoşluk.
m. 98b/8

sāḳī : < Ar. İçki dağıtan, içki sunan.
s. 87b/8

serāsīmevār : < Far. Sersem, afallamış.
s. 63b/5

şorb : < Ar. İçki içme.
ş. 18b/4, 23b/13

Tütün, Macun

ma‘cūn : < Ar. Uyuşturucu maddelerden süzme afyon.
m. 7b/11

ma‘cūnīlıḳ : Ar.+T. Bağımlılık, afyonculuk.
m. 7b/12

Açlık, Tokluk

aç : Doymamış, aç olan kimse.
a. 44a/9, 98a/1

açlıḳ : Açlık, doymamış olma.
a. 57b/6, 95b/14, 96a/5

Tablo 1

Yemek ile ilgili kavramlar

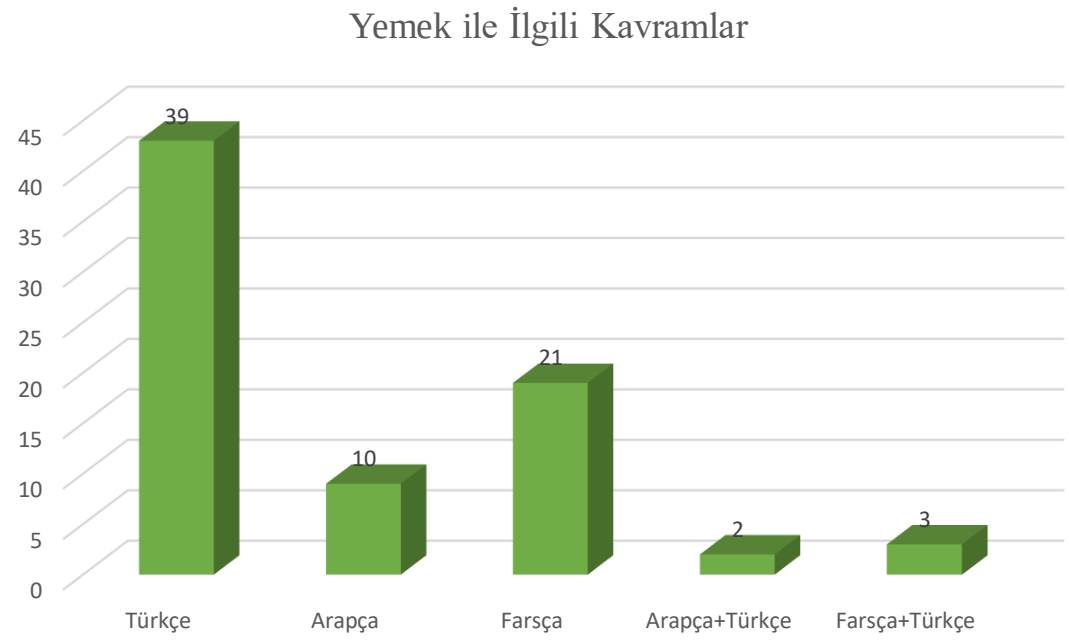

2.5. Vücut ve Organlarla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde beden, vücut, organ adları başlığı altında Türkçe: 44, Arapça: 25, Farsça: 23, Farsça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 94 madde başı sözcük saptanmıştır.

Baş Kısmında Bulunan Organ Adları

Baş Bölgesi

baş : Baş, kafa.
b. 17b/6, 35b/2, 37a/11, 37a/12, 57b/2, 65b/8, 65b/9, 65b/10, 65b/11, 67a/13, 67a/14, 71a/11, 76a/4, 81a/2, 93b/5, 95b/4, 97b/13, 101b/1, 101b/3, 101b/4, 102b/10, 103a/14, 107a/14, 107b/1, 110a/8, 118b/4, 118b/10

çoḳu : Başın arka tarafı, ense.
ç. 113a/7

éŋek : Yanak.
é. 18a/14

ḳulaḳ (ġ) : Kulak.
ḳ. 54b/14, 72b/4, 74a/8, 95a/8, 111b/8, 115b/8

ruḫsāre : < Far. Yanak.
r. 76a/7

ser : < Far. Baş.
s. 21b/3, 87b/3, 99b/12, 100a/1

yaŋaḳ : Yanak.
y. 18a/14

Yüz Bölgesi

çehre : < Far. çehre, yüz.
ç. 13b/9, 15a/13, 15b/2, 15b/3, 24a/3, 25b/12, 25b/14, 26a/1, 26a/3, 26a/4, 29a/13, 44a/14, 101a/5, 114a/1, 114b/2

çehrelig : < Far.+T. Yüzlü, suretli.
ç. 68b/1

dīm : < Far. Yüz, surat.
d. 100a/9, 103b/7

ruḫsāre : < Far. Yanak.
r. 76a/7

yüz : Yüz, surat.
y. 20b/7, 20b/8, 40a/12, 51a/12, 60a/3, 61b/4, 63b/10, 89b/4, 104b/12, 116b/6

yüzlüg : Yüzlü.
y. 6b/14, 15a/4, 18a/14, 68b/1

Gözle İlgili Kavramlar

çeşm : < Far. Göz.
ç. 99a/8, 110b/14

kör : Kör.
k. 29a/2, 58b/3, 79b/6

köz : Göz.
k. 21b/14, 29b/2, 37a/8, 37a/14, 37b/1, 58b/3, 64a/7, 79b/6, 80b/2, 82a/10, 82a/11, 94a/10, 94b/6, 95b/6, 97b/4, 117a/6, 117b/12, 118b/5

közlük (g) : Gözlü.
k. 68b/1

Ağız ile İlgili Kavramlar

ağız : Ağız.
a. 24a/7, 53a/5, 53b/7, 81a/14

til : Dil.
t. 2b/4, 11b/10, 49b/3, 53a/5, 53a/10, 53b/7

Boğaz

boğuz : Boğaz.
b. 39b/11, 60b/7, 93b/8, 116b/8, 116b/11, 117a/3, 117a/10, 117a/14

Gövde Kısmında Bulunan Organlar

bel : Bel.
b. 3b/11- 12, 103a/14, 115a/12

boy : Boy.
b. 3b/11

boyluḳ : Boylu.
b. 6b/14, 18a/13, 25b/4, 68b/1

boyun : Boyun.
b. 29b/9, 30b/9, 31b/3, 39b/13, 40b/1, 41b/5, 41b/6, 69a/3, 70a/13, 72b/12, 112b/12

ḳarın : Karın.
ḳ. 7a/1

ḳoltuḳ (ġ) : Koltuk altı, kolun bedenle birleştiği yer.
ḳ. 113a/2

ten : < Far. Beden.
t. 17a/5-6, 56b/7

Kol, El

barmaḳ (ġ) : Parmak.
b. 43a/11

dest : < Far. El.
d. 6a/14, 15b/10-11, 21a/11, 41b/12, 44b/6, 65b/9, 72a/4, 89a/2, 110b/14

élig : El.
é. 8a/4, 8a/13, 11a/14, 14b/13, 16a/3, 18b/13, 19a/10, 19b/2, 21b/4, 32b/1, 35b/5, 37a/4, 37b/9, 38b/8, 39b/11, 41b/4, 41b/6, 44a/14, 53a/1, 54a/12, 56a/9, 59a/5, 59b/14, 61b/14, 62b/7, 63b/1, 64a/11, 65b/2-3, 65b/3, 66b/12, 68b/7, 69b/8, 70a/9, 70b/1, 70b/6, 72a/7, 72b/3, 72b/12, 73a/2, 74a/1, 79b/3, 79b/6, 84b/14, 85a/8, 93a/14, 95a/12, 100a/11, 100b/1, 102a/2, 103b/1, 106b/1-2, 106b/10, 107a/5, 107a/12, 108b/1, 108b/9, 112b/3, 113a/5, 115b/3, 115b/4-5

kef : < Ar. El içi, avuç.
k. 65b/9

ḳol : El.
ḳ. 24a/7, 34a/9, 56a/5, 81b/13, 83b/11, 89b/6, 89b/11, 94a/7, 94a/8, 103a/3, 107a/10, 107a/11, 112b/13, 114a/7, 114a/8, 114a/9, 116b/13

ḳoltuḳ (ġ) : Koltuk altı, kolun bedenle birleştiği yer.
ḳ. 113a/2

Bacak, Diz, Ayak

ayaḳ (ġ) : Ayak.
a. 2b/14, 18b/7, 18b/11, 19a/6, 30b/7, 31a/1, 41a/14, 47b/8, 49b/11, 60a/12, 63b/3, 72b/3, 76a/5, 83b/11, 95b/2, 97a/14, 97b/1, 101b/1, 101b/3, 102b/10, 103a/14, 107b/10, 108b/8, 109a/5,112a/9, 114b/14, 117b/10, 119a/8

but : But, bacak.
b. 94a/7, 94a/9, 107a/13, 109a/3

ḳadem : < Ar. Ayak.
ḳ. 44b/12, 107b/4

pāy : < Far. Ayak.
p. 115a/12

tiz : Diz.
t. 18b/5, 18b/6, 107b/10, 118a/10

Kemikler ve Eklemler

bend : < Far. Boğum, eklem.
b. 38b/9, 67b/4, 67b/5, 74b/5, 74b/6, 74b/8, 77b/5, 78a/14

pāyçe : < Far. Kemik, paça.
p. 109a/4

süŋek : Kemik.
s. 18b/8, 65b/9, 109a/5, 109a/6

İç Organlar

ḳalb : < Ar. Kalp, gönül.
ḳ. 41a/9

köŋül : Gönül.
k. 53a/13, 75a/5, 76a/12, 82a/11, 83a/3, 87a/12, 94a/12, 95b/7, 100a/2, 100a/4, 100a/5, 101a/2, 115b/13, 116a/2, 117a/3

yüreksiz : Yüreksiz, kalpsiz.
y. 26a/8

Kan, Damar, Nefes

ḳan : Kan.
ḳ. 21b/4-5, 37b/10

şehreg : < Far. Şah damar.
ş. 40b/2

Saç, Kıl ve Tüyler

saḳal : Sakal.
s. 18a/14

saḳallıḳ : Sakallı.
s. 6b/14, 18a/13-14, 25b/5, 97a/13

Duyu Organlarıyla İlgili Kavramlar

muşaḫḫaş : < Ar. Varlığı duyu organlarıyla algılanan şey.
m. 104a/13, 105a/2

Duyma

mesmū‘ : < Ar. İşitilmiş, duyulmuş.
m. 83b/10

şāyi‘ : < Ar. Duyulmuş, yayılmış.
ş. 3b/4, 26a/3, 68b/11

şunūd : < Far. Dinleme.
ġüft-ü ş.+ ın 75b/4
[1]

Konuşma ve Sesler

Konuşma, Söz, Kelam

‘ahd : < Ar. Bir işi üstüne alıp söz verme, and.
‘a. 18b/11, 53b/10, 60b/12, 61a/7, 63b/9, 63b/13-14, 74b/3, 110b/5, 110b/7, 116a/6, 111a/9, 116a/6, 116a/8

aḳvāl : < Ar. Sözler, anlatılanlar.
a. 94b/3

ant : Yemin.
a. 53b/8, 115b/12, 118a/14

bed‘ahdlıḳ : Far.+Ar.+T. Sözünde durmamak.
b. 110b/5

cevāb : < Ar. Sorulan şeye verilen karşılık, cevap.
c. 16b/9-10, 24a/1, 24b/1, 32b/6, 37a/5, 37a/6, 87a/2, 100a/3, 112b/5, 115b/5, 117b/3

eḥādīṯ : < Ar. Sözler.
e. 2b/9

elfāẓ : < Ar. Sözler, laflar.
e. 105b/4

güft : < Far. Söz, lakırdı.
ġ. 75b/4

güft ü gū(y) : < Far. Dedikodu.
g. 41a/12-13, 60b/12

ittifāḳ : < Ar. Birleşme, uyuşma, sözleşme.
i. 6a/11, 23a/7, 30a/12, 38a/3, 51b/1, 64a/3, 69a/7, 74a/13, 79a/3, 109a/9, 110b/2, 117b/11, 119b/7

ḳavl : < Ar. Söz.
ḳ. 18b/12

kelām : < Ar. Söz, lakırdı.
k. 26a/10

kināyet : < Ar. Söz.
k. 37a/12

lāf : < Far. Lakırdı, söz.
l. 113b/10

lafẓ : < Ar. Söz.
l. 2b/3, 100a/6, 105b/2, 105b/3

luġat : < Ar. Kelime, söz, konuşulan dil.
l. 40a/1

mażmūn : < Ar. Nükteli, sanatlı, ince söz.
m. 16b/5, 52b/12, 53a/2, 60a/13, 79b/14

muḥāvere : < Ar. Karşılıklı konuşma.
m. 18b/1

mükāleme : < Ar. Konuşma.
m. 118a/10

sened : < Ar. Dayanılacak şey, kuvvetli delil olabilecek söz.
s. 74b/13

söz : Söz.
s. 16a/11, 16b/3, 16b/8, 16b/9, 24b/8, 26a/10, 30b/1, 35a/2, 37a/5, 38a/3, 38a/4, 39b/1, 41a/10, 41a/11, 43b/6, 52a/1, 53a/8, 53b/9, 53b/12, 54b/14, 55a/3, 56b/10, 59a/14, 61a/5, 63a/4, 63a/7, 64a/3, 65a/8, 70b/9, 74a/5, 74a/8, 74b/1, 75b/14, 78b/13, 80a/11, 80b/7, 80b/14, 83a/1, 83a/14, 88b/8, 91a/10, 91a/11, 95a/7, 95a/8, 101b/7, 102a/3, 102a/5, 102a/6, 103b/10, 106a/14, 108a/11, 108b/5, 109a/8, 111b/7, 112b/7, 112b/8, 115b/4, 115b/6, 115b/7, 116b/4, 117a/4, 117a/13, 118b/12, 118b/13, 119a/3, 119b/6

sözlüg : Sözlü.
s. 15a/3

ya‘nī : < Ar. Yani, sözün kısası.
y. 37a/13

Sesler

āvāz : < Far. Ses.
ā. 118b/14, 119a/2

āvāze : < Far. Ses.
ā. 26b/5

ey : Ey, seslenme edatı.
e. 21a/11, 76a/12, 87b/8

hā : Ünlem, nida.
h. 4b/6

hāy : < Far. Hey, seslenme edatı.
h. 4b/6, 113a/2

ḥayf : < Ar. Heyhat, vah vah.
ḥ. 81a/9, 107a/6

şūr : < Far. Şamata, gürültü.
ş. 3b/3, 104a/9

tavuş : Ses.
t. 119a/3

ün : Ses.
ü. 47b/4, 104b/8, 117b/4

Ruh, Can

becān : < Far. Canlı.
b. 24a/6

cān : < Far. Can, ruh, hayat.
c. 17a/5, 17a/6, 17b/4, 17b/12, 63b/14, 77a/12, 80b/6, 95b/14, 99a/13, 101a/2, 101b/2, 118a/12, 119a/6, 119a/9

ḥayāt : < Ar. Yaşayış, ömür.
ḥ. 19b/11, 27a/4, 30a/9, 50b/5

‘ömr : < Ar. Yaşayış, hayat.
‘ö. 7a/7, 14a/5, 15a/11, 35a/8, 96a/1, 96a/1-2, 97a/7

özlük : Özlü, canlı.
ö. 97a/1

ramaḳ : < Ar. Hayat izi, yaşama belirtisi.
r. 17a/6

tirig : Diri, canlı.
t. 75a/9, 87a/1, 91a/4, 91a/12, 115a/2

tiriglik : Hayat, yaşam, canlılık.
t. 20b/4

Tablo 2

Vücut ve organlarla ilgili kavramlar

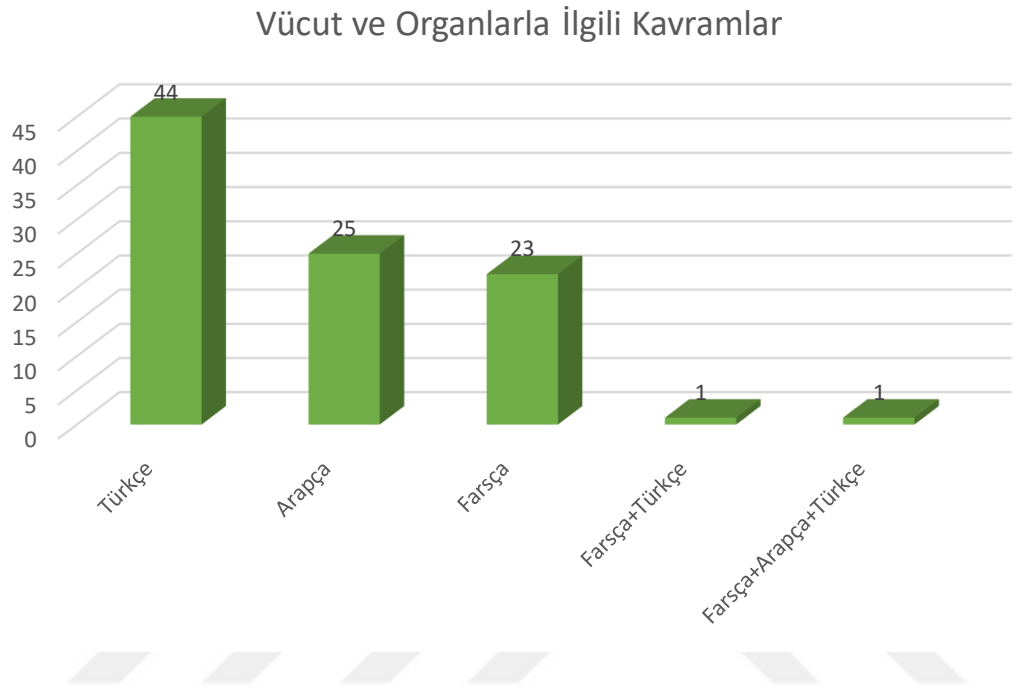

2.6. Hayvanlarla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde hayvanlar ve hayvanlarla ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 37, Arapça: 2, Farsça: 7, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 47 madde başı sözcük saptanmıştır.

Omurgalı Hayvanlar

Kuşlar

bağrıḳara : Aslında kuşun rengine göre verilen bir sıfat olup sonradan kuşun adı yerine geçmiştir. Bir tür iskete kuşu.
b. 49b/6

bödene : Bıldırcın. Bâbur bunun Hindistan'a özgü dört beş cinsi bulunduğunu kaydetmektedir. Burada söz edileni göç eden ve Bâbur'un Türkistan'dan bildiği kül rengi bıldırcındır.
b. 19a/3

çupçuḳ : Serçe.
ç. 4a/12

ilbasun : < Moğ. Ördek.
i. 19a/1

ḳaz : Kaz.
ḳ. 49a/2

kebūter : < Far. Güvercin.
k. 6b/3

ḳıl ḳuyruḳ : Bir kuş çeşidi. Türkistan'da Karşı vilayetinde çok bulunan ve bağrıkaraya benzeyen bir kuş olup oranın halkı tarafından murgak-ı karşî ismiyle anılmaktadır.
ḳ. 49b/6

ḳırġavul : Sülün.
ḳ. 2a/14, 2b/1, 4a/10, 5a/7, 19a/2, 71a/4, 71a/8, 71a/9

ḳuş : Kuş.
ḳ. 2a/14, 3b/2, 5a/6, 5b/1, 19a/3, 21b/9, 21b/10, 22b/11, 24b/14, 25b/11, 49b/6, 71a/8

mākiyān : < Far. Tavuk.
m. 29a/5

murġek-i ḳarşı : < Far. Türkistan'da Karşı vilayetinde çok bulunan ve bağrıkaraya benzeyen bir kuş olup oranın ahalisi tarafından bu isimle anılmaktadır.
m. 49b/7

nihilam : Doğan, şahin.
n. 25b/11

şunḳār : Şahin.
ş. 6b/3, 96b/1

tavuḳ (ġ) : Tavuk.
t. 49a/1

Memeliler

Otçul Memeliler

at : At.
a. 17a/1, 17a/4, 30b/4-5, 30b/6, 32a/8, 32a/13, 38a/7, 38b/7, 38b/8, 42a/1, 42a/9, 42b/4, 60b/7, 61a/2, 62b/3, 62b/5, 64a/7, 72b/12, 75b/1, 80b/6, 81a/14, 81b/3, 82a/2, 82a/4, 87a/8, 89a/7, 89b/14, 90a/13, 90b/3, 92a/1, 92a/14, 92b/6, 93b/8, 93b/9, 93b/10, 93b/11, 95b/3, 95b/7, 100a/10, 102b/10, 103a/9, 104b/7, 104b/14, 105a/10, 107b/7, 112a/13, 112a/7, 112a/9, 112a/11, 112a/12, 112a/13, 113a/7, 113a/13, 113a/14, 113b/1, 114b/3, 114b/4, 114b/7, 114b/8, 114b/10, 114b/11, 114b/12, 114b/13, 114b/14, 115a/1, 115a/4, 115a/6, 115a/7, 115a/13, 115b/7, 115a/9, 115b/10, 116b/13, 116b/6, 116b/8, 116b/11, 117a/2, 117a/5, 117a/6, 117a/9, 117a/10, 117a/11, 117a/14, 117b/1, 118b/6, 119a/3, 119a/7

buġu : Geyik.
b. 4a/10, 5a/7, 71a/3, 71a/7

éşek : Eşek.
é. 93b/8

kéyik : Geyik.
k. 3b/3, 4a/10, 5a/7

ḳoy : Koyun.
ḳ. 32a/9, 32a/13, 42b/9, 52b/10, 57a/10, 64a/8, 97a/5

ḳoyun : Koyun.
ḳ. 116b/12, 119b/11

kötel : Yedek at.
k. 81b/3, 81b/4, 81b/5, 81b/7, 99b/9

ḳutas : Bir tür dağ öküzü.
ḳ. 32a/9, 32a/9-10

maral : < Moğ. Dişi geyik, maral.
m. 4a/10, 5a/7, 71a/3, 71a/7

tavuşġan / tavuşḳan: Tavşan.
t. 4a/11, 5a/7, 71a/4

tekke : Teke, keçi.
t. 8a/3

téve : Deve.
t. 17a/1, 42a/9, 57a/10, 81b/3

topçaḳ : Semiz at.
t. 21a/14, 21b/1, 42a/1

uy : Öküz.
u. 25a/10, 32a/9, 97b/3, 97b/4, 100a/10-11, 100b/1

Etçil Memeliler

ās : Kakım denilen hayvan.
a. 97b/9

Etçil-Otçul Memeliler

it : Köpek.
i. 84b/3, 93b/8

toŋuz : Domuz.
t. 71a/3

tülkü : Tilki.
t. 71a/5, 71a/6

Sürüngenler

yılan : Yılan.
y. 4a/9

Hayvanlarla İlgili Genel Kavramlar

Hayvan Yemleri

saman : Saman.
s. 78b/2

Hayvan Sürüleri

gele : < Far. Sürü, hayvan sürüsü.
g. 97a/4

ılḳı : Başı boş gezen at sürüsü.
ı. 71a/13

kārvān : < Far. Kervan, kafile.
k. 7a/12, 7a/13, 7a/14

ṭevīle : < Ar. Kervan.
ṭ. 17a/4

Hayvan Derisi

buçḳaḳ : Hayvanın bacak derisi, kesilmiş hayvan derisi.
b. 109a/3

Hayvanlarla İlgili Diğer Kavramlar

éger : Eyer.
é. 95b/4, 103a/9

égerlig : Eyerli.
é. 102b/10

kebūter-ḫāne : < Far. Güvercinlik.
k. 6b/3

müŋüz : Boynuz.
m. 25a/10

pervārī : < Far. Besili.
p. 49a/1

post : < Far. Deri, kabuk.
p. 5a/14, 78b/2, 117b/9

rikābḫāne : < Ar. Süvari takımı.
r. 108b/11

semiz : Şişman, besili.
s. 2b/1, 5a/8, 71a/9, 95b/11

uyluḳ : Sığırlık.
u. 7a/13

Tablo 3

Hayvanlarla ilgili kavramlar

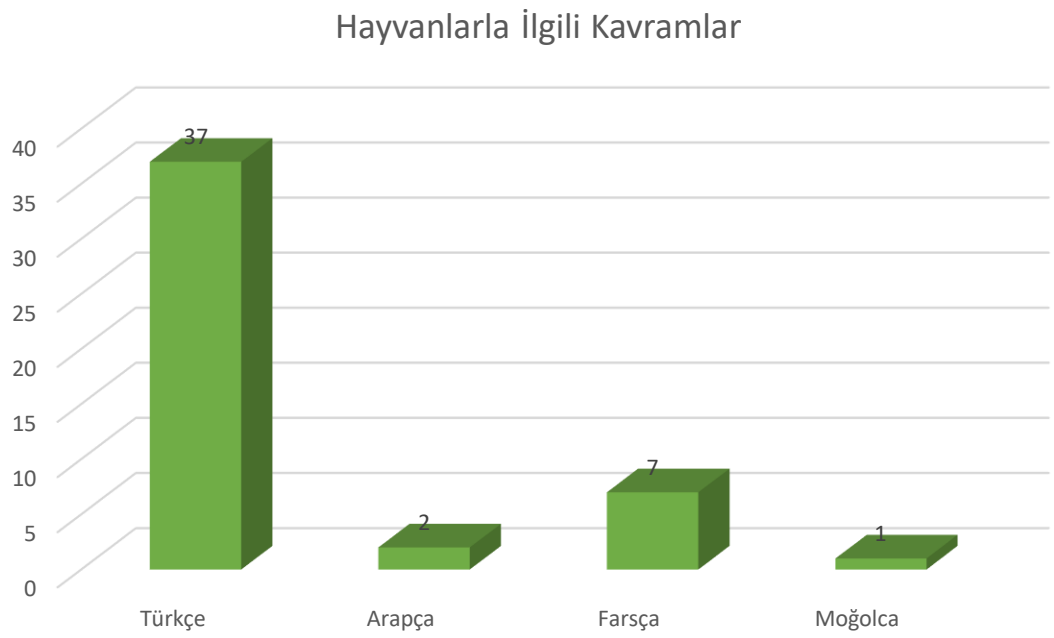

2.7. Ev ve Otağ ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde çadır, ev ve ev araç gereçleri başlığı altında Türkçe: 18, Arapça: 14, Farsça: 27, Türkçe+Farsça: 1, Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Türkçe: 4, Arapça+Farsça: 3, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 69 madde başı sözcük saptanmıştır.

Çadır

çadır : < Far. Çadır.
ç. 69b/7, 108b/7, 108b/10, 108b/12

ḫayme : < Ar. Çadır, otağ.
ḫ. 42a/9

şāmīyāne : < Far. Çadır.
ş. 103a/2

Çadır Türleri

çerge : < Moğ. Küçük kara kıl çadır.
ç. 15a/14, 18a/5, 29a/13, 51a/2, 63b/12, 71a/8, 80b/7, 100b/13, 100b/14

hergāh / ḫargāh : < Far. Büyük çadır.
h. 30b/10, 42a/9, 76a/2

Ev, Hane, Yapı

āşiyān : < Far. Ev, kat.
ā. 47a/7

āşiyānlıḳ : < Far.+T. Katlı.
ā. 45b/7, 46b/6

binā : < Ar. Yapma, kurma.
b. 44b/9, 49a/8

du-āşiyāne : < Far. İki katlı.
d. 47a/4

ḫānumān : < Far. Ev, bark.
ḫ. 80a/14-80b/1

ḥavīlī : < Ar. Ev.
ḥ. 61a/9, 93a/2, 93a/3

‘imāret : < Ar. İmaret, bina, aşevi.
‘i. 6b/1, 36b/4, 37a/9, 37a/10, 45b/1, 45b/5, 45b/7, 45b/11-12, 46a/9, 46b/5, 47a/3, 47a/4, 47a/8, 47a/9, 47a/10, 47b/2, 49a/8, 56b/12, 110b/9

képe : Kulübe.
k. 43b/11

köşk : < Far. Köşk.
k. 45b/6, 45b/14, 45b/14-46a/1

öy : Ev.
ö. 24a/3, 32a/1, 36b/4, 36b/5-6, 36b/9, 37a/1, 37a/4, 37b/2, 43b/11, 43b/12, 43b/14, 47a/8, 51a/11, 68b/11, 68b/12, 77b/13, 83b/10, 84b/6, 87a/14, 91b/1, 93a/7, 94b/12, 97a/5, 97a/6, 101b/1, 115b/9, 117b/12

Ev Sahibi, Evsiz

alaḫān : < Far. Evsiz.
a. 99b/4

alaman : Evsiz, başıboş.
a. 99b/5

bī-ḫānumānlıḳ : < Far.+T. Serserilik, evsizlik.
b. 101b/2

Ev-Yapı Bölümleri

bām : < Far. Çatı.
b. 49a/6

busaġa : Eşik, kapı.
b. 92b/12

çārdere : < Far. Dört kapılı oda.
ç. 31b/14, 47a/8, 47a/14

dervāze : < Far. Kapı, kale kapısı, şehir kapısı.
d. 2a/10, 15b/13, 34a/13, 37a/2-3, 43a/6, 44b/8, 45b/7-8, 45b/13, 53b/9, 53b/14, 61a/6, 61a/7, 61a/8, 80a/7, 84a/4-5, 84a/5, 84a/7, 84a/10, 84a/11, 84a/12, 84b/6-7, 84b/11, 84b/12-13, 85a/1, 85a/3, 90b/5, 91b/1, 91b/10, 92a/2, 92a/8, 92a/13, 92a/13-14, 92b/2, 92b/3, 92b/4, 92b/5, 92b/12, 93a/1, 93a/3, 93a/4, 93a/14, 93b/2, 93b/4, 93b/14, 95a/10, 106a/9, 106a/10, 110a/6, 112b/7, 112b/10, 112b/12, 112b/13, 113a/8, 113a/12, 113b/2, 113b/4, 118a/5

destgāh : < Far. Çalışma yeri.
d. 22a/2, 75a/1

dīvān : < Ar. Büyük meclis.
d. 7a/5, 21a/10, 22a/2, 25b/9, 26a/6, 26a/9, 30a/3, 31b/5, 49a/8, 49a/10, 68b/8, 69a/8, 74a/12, 75a/1

dīvānḫāne : < Ar.+Far. Geniş sofa, salon.
d. 49a/11-12

dīvār : < Far. Duvar.
d. 46b/3, 118b/14, 119a/5

éşik : Kapı.
é. 7b/6, 12b/14, 13a/11-12, 14a/2, 14a/5, 15a/8, 15b/3, 18a/2, 20b/14, 25a/4, 29a/6, 36b/4, 36b/6, 36b/9-10, 36b/11, 38b/10, 54b/2, 56b/8, 61a/6, 73b/5, 73b/14, 85b/5, 91b/5, 101a/13, 106b/1, 119a/5

éşiklig : Kapılı.
é. 107a/1, 113a/2

faṣīl : < Ar. Duvar, siper.
f. 36b/8, 44b/11, 66b/10, 67a/3, 67a/9, 67a/10, 91b/2, 92a/11, 92a/14, 92b/8, 93a/2, 93a/10, 95a/3, 113a/4

gūşe : < Far. Köşe, bucak.
g. 84b/14-85a/1, 102a/4, 118b/1

ḥamām : < Ar. Hamam, banyo.
ḥ. 46a/12, 46a/13, 111a/6

ḥevīlī : < Far. Avlu.
ḥ. 36b/6-7

ḥücre : < Ar. Küçük oda, odacık.
ḥ. 2b/11, 2b/12, 2b/13, 2b/14

īzāre : < Ar. Duvar.
ī. 47b/1

ḳapu : Kapı, eşik.
ḳ. 73a/2, 73a/3, 85a/3, 99b/3, 109b/5, 116a/1

ḳuşḫāne : < T.+Far. Vaktiyle büyük konaklarda avcı kuşlara ayrılmış yer.
ḳ. 42b/3

künçkāvluḳ : < Far.+T. Köşelik.
k. 84b/14

lenger : < Far. Büyük sahan, tekke.
l. 108a/2

pīşṭāḳ : < Far. Büyük salon.
p. 49a/9, 49a/11

ṣaḥn : < Ar. Avlu.
ṣ. 3a/6

saḳf : < Ar. Tavan, çatı.
s. 46b/3

sütūn : < Far. Sütun, kolon.
s. 37a/7, 47a/4, 47a/6, 47a/7

şatu : Merdiven.
ş. 56a/6, 59a/9, 66b/10, 82b/5, 83a/4, 84a/4, 84a/6, 92b/9, 92b/10, 92b/11, 93a/1, 110a/6

ṭāḳ : < Far. Büyük salon, divanhane.
ṭ. 49a/12, 49a/13, 84b/8

ṭāḳçe : < Ar.+Far. Küçük salon.
ṭ. 49a/12

tam : Dam, çatı.
t. 49a/6, 91a/14, 113a/7, 117b/12, 118a/1, 118a/2

tıġa : Kapı, sedd.
t. 36b/6, 36b/7

Ev Yapımında Kullanılan Malzemeler

derz : < Far. İnce çatlak, kuru duvarın taşları arasına harç doldurup tasviye etme.
d. 47a/13, 47a/14

ferş : < Ar. Döşeme, yayma.
f. 46a/13, 47a/9

ḫişt : < Far. Kerpiç, tuğla.
ḫ. 36b/6

Ev Malzemeleri ve Araç Gereçleri

töşek : Döşek, yatak.
t. 34a/6, 34a/8

Mutfak ve Mutfak Malzemeleri

Çatal, Bıçak, Kaşık

ḳaşuḳ : Kaşık.
ḳ. 25a/14

Kap, Kacak, Kazan

ḳazan : Kazan.
ḳ. 34a/12, 34b/5, 67a/6

kūze : < Far. Testi.
k. 34b/3

Diğer Mutfak Malzemeleri

ḫ̆ān : < Far. Yemek sofrası.
ḫ. 25a/14, 83b/7, 83b/9

rende : < Far. Rende, doğrama.
r. 93b/10-11

Anahtar, Sürgü

ḳufl : < Ar. Kilit.
ḳ. 84a/10

Halı, Kilim

kilīm : Kilim, keçe.
k. 69b/7

kiyiz : Keçe.
k. 10b/8

Örtü, Minder, Yastık

yapuġ : Örtü.
y. 20b/7

Bahçe Malzemeleri

orġaḳ : Orak.
o. 117a/14

Diğer Mekân İsimleri

hevā-dār : < Ar.+Far. Açık mekanlı.
h. 74b/14

naẓarlıḳ : < Ar.+T. Manzaralı.
n. 47b/6

pürsāye : < Far. Her tarafı gölgeli.
p. 3a/6

Medrese

medrese : < Ar. Mektep, eğitim kurumu.
m. 46a/7, 46a/8, 46a/9, 46a/11, 46b/1, 46b/3-4, 49a/14, 84b/7, 91a/14, 91b/5, 93b/14-94a/1

Saray

erk : Kale, iç kale; etrafı surlarla çevrili bir mevkinin içinde, çoğunlukla yüksekte ve tekrar surlarla çevrilmiş müstahkem bir kale olup hükümdarın veya bu mevkinin en büyük amirinin sarayı ile muhafızların evlerini içine alır.
e. 2a/10, 16a/10, 24b/12, 24b/13, 36b/1, 36b/7, 37a/2, 37a/10, 44b/3, 45b/6, 53b/14, 62a/9, 62b/1, 63b/7, 85a/5, 90b/5, 111a/8, 111a/10, 111a/12, 111b/11, 113a/9

eyvān : < Far. Kemerli salon, köşk.
e. 47a/7, 47a/10, 111b/6

eyvānlıḳ : < Far.+T. Kemerli salonlu, balkonlu.
e. 2b/13

Tablo 4

Ev ve otağ ile ilgili kavramlar

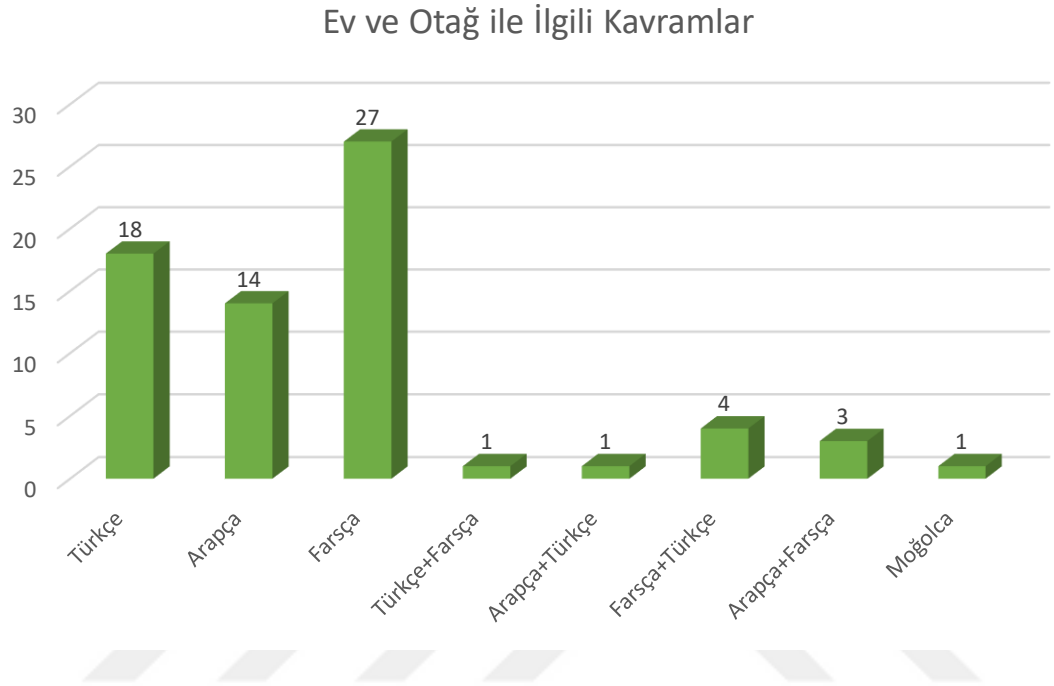

2.8. Yeryüzüyle İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde yeryüzüyle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 34, Arapça: 35, Farsça: 39, Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Türkçe: 4, Farsça+Arapça: 1, Moğolca: 2 olmak üzere toplam 116 madde başı sözcük saptanmıştır.

Yer, Toprak

ber : < Far. Kara, toprak.
b. 87b/2-3

cāy : < Far. Yer, mekan.
c. 51a/9, 75b/9

cāyī : < Far. Bir yer, bir mekan.
c. 23b/9

ḳum : Kum.
ḳ. 2a/4

maḥal : < Ar. Yer, mekan.
m. 2a/7, 3b/14, 5a/4, 5b/10, 8a/11, 8a/12, 10a/6, 12b/11, 13a/1, 15b/6, 15b/8, 15b/13, 16a/10, 16b/11, 17b/10, 18b/4, 19b/7, 19b/8, 21a/7, 22a/4, 23a/2, 28a/13, 33b/11, 35b/4, 39a/8, 42b/4, 43b/9, 44a/10, 46a/3, 48a/14, 51b/13, 53a/7, 54b/13, 55a/1, 62a/14, 65b/13, 66b/4, 68b/6, 69a/8, 69a/11, 69b/4, 70a/7, 71b/2, 75b/5, 82b/5, 83b/2,85b/4, 89a/2, 90b/13, 92b/14, 94a/3, 94a/5, 95a/7, 99b/14, 100a/6, 102b/4, 105b/2, 106a/6, 107b/3, 107b/9, 109b/1, 109b/3, 109b/6, 110a/2, 112a/9, 112b/3, 113b/3, 113b/11, 114b/10

mevżi‘ : < Ar. Yer, alan, bölge.
m. 8a/2, 64a/14

meydān : < Ar. Geniş, açık, düz yer, alan.
m. 3a/6, 19a/1, 91b/7

mülk : < Ar. Vakıf olmayıp -doğrudan doğruya- birinin malı olan toprak.
m. 46b/13, 59a/3, 85a/8, 85a/9

orun : Yer.
o. 4b/13, 32a/9, 72b/5, 109a/6

tofraḳ : Toprak.
t. 98b/10

yér : Yer.
y. 2a/11, 3b/11, 4a/6, 5a/10, 5a/14, 5b/2, 8a/1, 8a/3, 8a/5, 10a/9, 16a/11, 16b/14, 18a/5, 18b/8, 19a/9, 24b/9, 26a/13, 28b/10, 30b/10, 31a/14, 34a/13, 36b/1, 40b/5-6, 42a/2, 43b/11, 45b/11, 47a/6, 47a/13, 47b/3, 47b/8, 48a/13, 48b/14, 49b/4, 50a/3, 54b/12, 58b/14, 59a/10, 60a/1, 60a/7, 60a/9, 60b/4, 60b/6, 61a/3, 62b/4, 67a/10, 67a/11, 67b/8, 67b/13, 70b/11, 71a/2, 71a/5, 72b/1, 73a/6, 78a/4, 81a/8, 83b/11, 86a/11, 86b/13-14, 92a/14, 92b/14, 93a/2, 95b/5, 96a/12, 96b/6, 98b/9, 98b/11, 99a/3, 99b/5, 100b/7, 102b/3, 102b/14, 103a/2, 103a/4, 103a/13, 103b/1, 106b/5, 107b/6, 108a/4, 108a/6, 108b/10, 108b/11, 109a/5, 111b/4, 112a/4, 112a/5, 112a/6, 112a/10, 113a/2, 113b/14, 115a/14, 116b/5, 116b/9, 117a/5, 117a/6, 117a/10, 117b/1, 117b/4, 117b/14, 118a/5, 118a/6, 118b/8, 119a/5, 119a/11, 119b/11, 119b/14

Yer Türleri

Oyuk ve Engebeli Yer

‘amīḳ : < Ar. Derin.
‘a. 4b/13

cer : < Far. Uçurum, çukur.
c. 4b/12, 4b/13, 4b/14, 6b/1, 6b/3, 98b/6, 98b/8, 98b/11

çuḳur : Çukur, derin.
ç. 107b/6

ḫākkrīz : < Ar. Kazıma, kazınma.
ḫ. 67a/12

ḫandaḳ : < Ar. Hendek, çukur.
ḫ. 2a/12, 2a/14, 4b/12-13, 35a/2, 35a/9, 43b/4, 66b/10, 67a/5-6, 67b/13, 67b/14, 73a/13, 88b/1, 88b/7, 88b/9, 88b/10, 104a/11

kevek : Oyuk, çökük.
k. 34b/6

uçma : Uçurum.
u. 42a/2, 42a/2-3, 42a/3, 81b/2, 81b/5, 81b/6

‘umḳ : < Ar. Derinlik.
‘u. 47a/12

Kurak ve Çorak Yer

ḳuruġ : Kuru, susuz.
ḳ. 93b/10

Taşlık ve Taşlık Yer

seng-tūde : < Far. Taş yığını.
s. 115a/8, 115a/10

seŋrīzelıḳ : < Far.+T. Taşlı, taş döşeli.
s. 2a/12

Çamur, Çamurlu Yer

ābgīr : < Far. Su birikintisi, bataklık.
ā. 48a/6

batġaḳlıḳ : Bataklık.
b. 16b/13-14

vaḥal : < Ar. Bataklık, çamur.
v. 114a/13

Çimenlik ve Orman Alanları

bāġ : < Far. Bağ, büyük bahçe.
b. 3a/2, 31b/13-14, 31b/14, 45b/12, 46a/3, 46a/4, 47a/3, 47b/5, 48b/1, 49b/12, 76a/5, 108a/1, 117b/14, 118a/1, 118b/1, 118b/3, 118b/14, 119a/4

bāġāt : < Far.+Ar. Bahçeler.
b. 3a/2, 45a/10, 45b/5, 66a/4, 76a/9, 106a/3

bāġçe : < Far. Bahçe.
b. 3b/6, 3b/8, 5a/10-11, 47a/9, 47a/14, 47b/5, 76a/5, 117b/7

bāġī : < Far. Aynı bahçede yetişen.
b. 47a/2

cengel : < Far. Orman.
c. 5a/7, 71a/3, 71a/4, 71a/7, 71a/8

çārbāġ : < Far. "Dört bahçe" anlamına gelen bu sözcük, genellikle ortasında bir havuz bulunan ve patikalarla dört bölüme ayrılan bahçeleri tanımlamakla kullanılır.
ç. 47b/6, 47b/7, 47b/8, 48b/7, 66b/1, 66b/1-2, 94b/1, 100b/14

çehār-bāġ : Bkz. çārbāġ
ç. 15b/11

ḫıyābān : < Far. İki tarafı ağaçlı yol, bulvar.
ḫ. 39b/10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40a/14, 45b/13, 84a/2

öleŋ : Çayır.
ö. 41b/1, 42b/13, 43b/10, 43b/12, 47b/7, 47b/8, 48a/2, 48a/3, 48a/6, 48a/7, 48a/8, 48a/9, 48a/14, 48b/1-2, 48b/3, 48b/4, 48b/5, 48b/6, 57b/13-14, 66a/2, 80b/5, 81a/6

pālīz : < Far. Tarla.
p. 2a/8

yaylaḳ (ġ) : Yayla.
y. 5a/13, 13a/6, 60a/6, 78b/5

Yeryüzü Şekilleri

Çöl ve Çölle İlgili Kavramlar

bādiye : < Ar. Çöl.
b. 4b/5, 4b/7

çöl : < Moğ. Sahra, çöl.
ç. 57a/8, 57a/9

dālā : < Ar. Sahra, ova.
d. 83b/10

deşt : < Far. Çöl.
d. 4b/3, 5a/6, 76a/8

deştī : < Far. Çölle ilgili.
d. 4b/2

ḳoruḳ (ġ) : Çayır, çöl, kır, sahra, yaban.
ḳ. 48a/7-8, 48b/1, 82b/14, 107b/14, 114a/8

ṣaḥrā : < Ar. Ova, çöl.
ṣ. 49a/6

Ovayla İlgili Kavramlar

cölge : Verimli güzel ova.
c. 54b/6, 99b/10, 103b/5, 117a/10

dālā : < Ar. Sahra, ova.
d. 83b/10

ṣaḥrā : < Ar. Ova, çöl.
ṣ. 49a/6

tüz : Ova.
t. 40b/12, 62a/3, 75b/8, 75b/14, 99a/3, 104a/5, 105b/9, 105b/11, 112a/8, 114a/9

Dağ ve Dağla İlgili Kavramlar

daban : < Moğ. Dağ, tepe.
d. 32a/3, 54b/6, 54b/7, 81a/12, 99a/3, 99b/2, 99b/4, 103b/5, 103b/6

dāmān : < Far. Etek, kenar.
d. 29a/3, 58b/8

dāmāne : < Far. Dağ eteği, dağ çevresi.
d. 3a/4, 8a/2, 16a/2, 35a/13, 35b/4, 40b/12-13, 46a/2, 46b/5, 47a/2, 47a/9, 50a/1, 66a/3, 66a/4-5, 106a/2, 106a/3

kūhistān : < Far. Dağlık, dağı olan yer.
k. 14a/9, 32b/3, 99a/3, 99a/10

kūh-pāye : < Far. Dağlık.
k. 3b/6, 3b/12, 4a/1, 73b/4, 73b/3-4, 79b/5, 97a/2

ḳulle : < Ar. Dağ tepesi.
ḳ. 2b/11

taġ : Dağ.
t. 1b/4, 1b/7, 1b/8, 2b/10, 2b/11, 2b/12, 3a/4, 3a/5, 3a/9, 4a/8, 4a/9, 4a/13, 5a/13, 5a/13-14, 5b/3, 5b/4-5, 5b/6, 7a/13, 8a/2, 23a/7, 26b/10, 26b/11, 28b/9, 32a/8, 32a/9, 32a/10, 35a/12, 40b/12, 42a/1, 42b/6, 49a/4, 49a/5, 49b/14, 50a/1, 57a/11, 59a/8, 61a/14, 61b/4, 62a/1, 62a/2, 81b/8, 82b/4, 97a/3, 97a/14, 97b/2, 99b/4, 104a/5, 105b/9, 105b/11, 109b/7, 115a/7, 115a/9, 115a/11, 115a/12, 115b/2, 115b/5

tumşuḳ : Dağ kolu, çıkıntı.
t. 2b/12

Yamaç ve Tepeyle İlgili Kavramlar

puşte : < Far. Tepe.
p. 3b/9, 67a/5, 71a/5, 76a/8, 95b/1, 105a/8, 107b/9, 114a/10, 114a/11, 114b/14, 116b/7, 116b/13, 117a/11

Yerleşim Yeri ve İlgili Kavramlar

Yerleşim Yeri

kūçe : < Far. Dar sokak, çarşı, pazar.
k. 67a/4, 75b/12, 76a/5, 84b/4, 111b/1, 112a/6, 112a/8, 112a/12, 112b/8, 112b/13, 113a/6, 113a/7

kūçe be kūçe : < Far. Sokak sokak.
k. 76a/9

maḥallāt : < Ar. Mahalleler.
m. 2a/13, 2b/14, 3a/1, 5a/1, 45a/10, 45b/6, 49b/13, 56b/12, 61b/10, 61b/12-13, 66a/3, 76a/9, 106a/14, 117b/7, 117b/9, 117b/14

maḥalle : < Ar. Bir yerleşim biriminin bölündüğü her bir kısım, mahalle.
m. 2a/13, 45a/2, 91b/3, 106a/3, 106a/9

Kırsal Yerler

ḳaṣaba : < Ar. Kasaba.
ḳ. 2a/4-5, 2a/6, 2b/7, 3a/11, 3a/12, 4a/14, 4b/8, 4b/10, 5a/9

ḳaṣabaça : < Ar.+T. Kasabacık.
ḳ. 4a/14

kūy : < Far. Köy.
k. 76a/5, 91b/4

Yol ve Yolla İlgili Kavramlar

‘azīmet : < Ar. Yola çıkma, bir yere doğru hareket.
‘a. 4a/2, 10b/13, 13b/1, 13b/4, 14a/9-10, 15b/13, 22a/11, 24b/13, 25a/5, 25a/6, 30b/14, 32a/4, 32b/2-3, 53a/14, 63b/8, 79b/10, 96a/8, 96b/8

güẕer : < Far. Geçme, geçiş.
g. 17a/2, 19a/9, 33a/6-7, 33a/8, 56b/14, 58b/6, 65a/12, 107b/7, 116b/8

éniş : İniş, bayır.
é. 42a/2

ḫıyābān : < Far. İki tarafı ağaçlı yol, bulvar.
ḫ. 39b/10, 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40a/14, 45b/13, 84a/2

istiḳāmet : < Ar. Bir şeyin bir tarafa doğrulması, uzanması.
i. 18a/5

ḳaḳasraḳ : Dar yol, patika.
ḳ. 96a/8

ḳaṭ‘ : < Ar. İlerleme, yol alma.
ḳ. 59a/12, 110b/6

memer : < Far. Yol, geçit.
m. 76b/4, 114a/7

muḥīṭ : < Ar. Çevre, çevrili, kapsayan.
m. 81b/8

nehc : < Ar. Yol.
n. 18a/7

rehgüẕar : < Far. Yol üzeri, geçit.
r. 3a/7

revende : < Far. Yoldan geçen, yolcu.
r. 50a/3

şāhrāh : < Far. Büyük, işlek yol.
ş. 2a/12-13, 2a/14, 107a/9

ṭarīḳ : < Ar. Yol.
ṭ. 18b/11, 24a/6, 32b/5, 46b/5, 51b/14, 101a/4, 105b/3, 110b/4

ṭarīḳa : < Ar. Yol.
ṭ. 11a/13, 60b/4

vetīre : < Ar. Dar yol.
v. 91b/7

yol : Yol.
y. 2b/8, 3a/12, 3b/7, 4a/2-3, 4b/10-11, 13a/9, 13b/4, 13b/5, 23a/7, 28b/6, 32a/5, 32a/6, 32b/5, 33b/3, 41b/8, 42a/2, 42b/6, 44b/2, 45a/11-12, 47a/5, 47a/13, 48b/8-9, 49a/4, 49b/6, 49b/11, 55b/8, 56a/6, 59a/8, 59a/11, 61a/2, 63b/14, 64b/6, 67b/9, 72a/12, 72b/1, 73a/11, 78a/8, 78b/2, 78b/5, 81b/3, 81b/5, 82a/2, 89a/1, 93a/2, 95a/13, 95b/2, 96a/8, 97b/3, 97b/4, 97b/5, 103a/1, 103b/5, 105b/14, 107a/10, 114a/7, 114a/8, 115b/5, 115b/6, 115b/11, 116a/1, 116a/3, 116a/7, 116a/8, 116a/9, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116a/14, 116b/1, 116b/2, 116b/3, 119b/4, 119b/7, 119b/13

Su, Sular

Suyla İlgili Kavramlar

āb : < Far. Su.
ā. 36b/8

ābraḳ : < Far.+T. Sulu.
ā. 49b/9

arıḳ (ġ) : Su yolu.
a. 57a/14, 62b/10, 98a/7, 106b/2, 106b/4, 106b/5, 107b/5, 107b/6-7, 107b/7

ġarḳ : < Ar. Suya batma, boğulma, batırma.
ġ. 19b/3, 29a/12

kemābraḳ : < Far.+T. Az sulu.
k. 49b/4

murı : < Far. Su yolu, oluk.
m. 36b/8

su : Su.
s. 1b/9, 2a/5, 2a/11, 2b/8, 3a/3, 3a/8, 3b/6, 4a/7, 4b/7, 5a/9, 5a/10, 6a/12, 8a/6, 8a/7, 8b/1, 16b/14, 17a/1, 17a/2, 17a/9, 19a/14, 19b/3, 22b/1, 33a/3, 33a/5, 33a/8, 33a/13, 34b/3, 35a/14, 38a/7, 39b/9, 44a/12, 45a/8, 45a/9, 45a/11, 45a/12, 45b/2, 46a/2, 47b/10, 47b/14, 48a/5, 50a/2, 53a/5, 53b/7, 61b/4, 62a/5, 62b/3, 64b/7, 67a/5, 72a/6, 74a/10, 82b/1, 82b/1-2, 83a/11, 90a/11, 90a/13, 90a/14, 93b/11, 94a/9, 98a/2, 98a/7, 98a/8, 98a/9, 98a/10, 101a/4, 103b/9, 103b/14, 104a/8, 114a/4, 114a/7, 114a/8, 116a/10, 116a/12, 116b/6, 117a/14, 118b/3

tarnav : Su kanalı.
t. 2a/11, 40a/14

tégirmen : Değirmen.
t. 48a/5

Yeryüzü Suları

Çeşme ve İlgili Kavramlar

çeşme : < Far. Pınar, su kaynağı.
ç. 99a/4, 99a/5, 99a/6, 99a/8

Irmak ve Irmakla İlgili Kavramlar

dere : < Far. Irmak, çay, dere.
d. 33b/10, 60a/11-12, 81b/2, 115b/8, 116a/7

rūd : < Far. Irmak.
r. 3a/1, 3a/2, 33b/3, 45a/9

say : Dere.
s. 5a/11, 67a/2, 67a/3, 67a/6, 84b/4, 116a/9, 116b/1

şāh-cūy : < Far. Büyük nehir.
ş. 3a/5, 3a/8, 95a/13, 107b/6

teŋī : < Far. Darlık, boğaz.
t. 33b/11

toḳay : Çıkıntı, nehrin kıvrımları ile meydana gelen çıkıntıya verilen isim.
t. 48a/12

Göl ve Gölle İlgili Kavramlar

deryāce : < Far.+T. Küçük deniz, göl.
d. 45a/9

köl : Göl.
k. 48b/3, 81b/8, 81b/9

Deniz ve Denizle İlgili Kavramlar

baḥr : < Ar. Deniz.
b.87b/2-3

deryā : < Far. Deniz.
d. 1b/9, 2a/4, 4a/7, 4a/8, 4b/11, 5a/6, 8a/1, 8a/2, 29a/11, 45b/1, 48b/6, 50a/2, 62b/2, 62b/9-10, 65a/11, 71a/3, 90a/9, 90a/10, 90a/10, 90a/11, 90b/3, 90b/4, 101a/4, 108a/7, 108a/8, 109a/13, 110a/1, 111a/2, 111a/3

yaḳa : Kenar.
y. 2a/14, 5a/11, 6b/1-2, 8a/1, 8a/6, 8b/2, 19a/14, 22b/1, 27b/7, 33a/3, 33a/8, 35b/1, 43b/4, 47b/14, 62b/2, 67b/14, 78b/13, 78b/14, 79a/4, 82b/1, 98a/7, 98b/6, 99a/6, 101a/4, 102b/13, 103b/1, 106a/10, 106a/14, 106b/4, 108b/10, 117b/14, 118a/1

Baraj, Kanal, Oluk, Köprü ve İlgili Kavramlar

köprüg : Köprü.
k. 16b/14, 17a/1, 82b/2, 111a/10, 111a/12, 112b/5, 112b/6

pul : < Far. Köprü.
p. 110a/6, 113b/7, 113b/8

Tünel ve İlgili Kavramlar

naḳb : < Ar. Delme, delik, tünel.
n. 31a/14, 34a/11, 34a/13, 34a/14, 34b/3, 34b/4, 34b/10

tüşük : Delik, oyuk, tünel.
t. 34b/1

Diğer Yer Kavramları

avlaḳ : Vurma ya da yakalama yoluyla yakalanan hayvan; avlanacak yer.
a. 4a/10, 71a/2

ḳışlaḳ : Kışlak, kışın sığınılacak yer.
ḳ. 43b/8, 43b/9, 43b/12, 43b/14, 44a/2, 71a/2, 71a/6, 71a/9, 71a/10, 71a/14, 71b/7-8, 71b/9

ma‘mūr : < Ar. Bayındır.
m. 29a/4, 45a/11, 45a/12

ma‘mūre : < Ar. Bayındır yer.
m. 1b/3, 1b/6, 45a/6, 49b/11

me’menī : < Ar. Emin yer, sığınılacak yer.
m. 60a/5

meskenī : < Ar. Herhangi bir ev.
m. 60a/4

meskūn : < Ar. Oturulacak duruma getirilmiş, bayındır.
m. 44b/4

nevāḥī : < Ar. Bölgeler.

n. 8a/6-7, 11b/8, 13a/3-4, 14a/6, 17a/8, 17a/14, 18a/8, 19a/12, 19a/13, 19b/4, 25a/6, 26a/13, 29b/6, 29b/8, 30b/2, 30b/3, 31b/9-10, 32b/9, 35b/4, 38b/1, 38b/4, 39a/6, 40a/2, 40a/14, 42b/2, 42b/14, 44a/5, 44a/9-10, 49a/9, 49b/7, 55b/11, 56a/10, 57a/4, 57a/7, 59b/11, 60a/6, 61b/1, 62a/2, 63a/1, 66a/5, 66b/5, 66b/9, 66b/12, 69a/2, 70b/14-71a/1, 71a/2, 71a/12, 73b/11, 77a/2, 79b/10, 80b/13, 81a/13, 81b/7, 82b/9, 83b/14, 86a/10, 88b/2, 90b/4, 92b/7-8, 94a/13, 94b/1, 94b/11, 97a/14, 98a/3, 98a/5, 98a/11, 99a/14, 99b/2, 100b/14, 103b/6, 103b/14, 107b/14

Tablo 5

Yeryüzüyle ilgili kavramlar

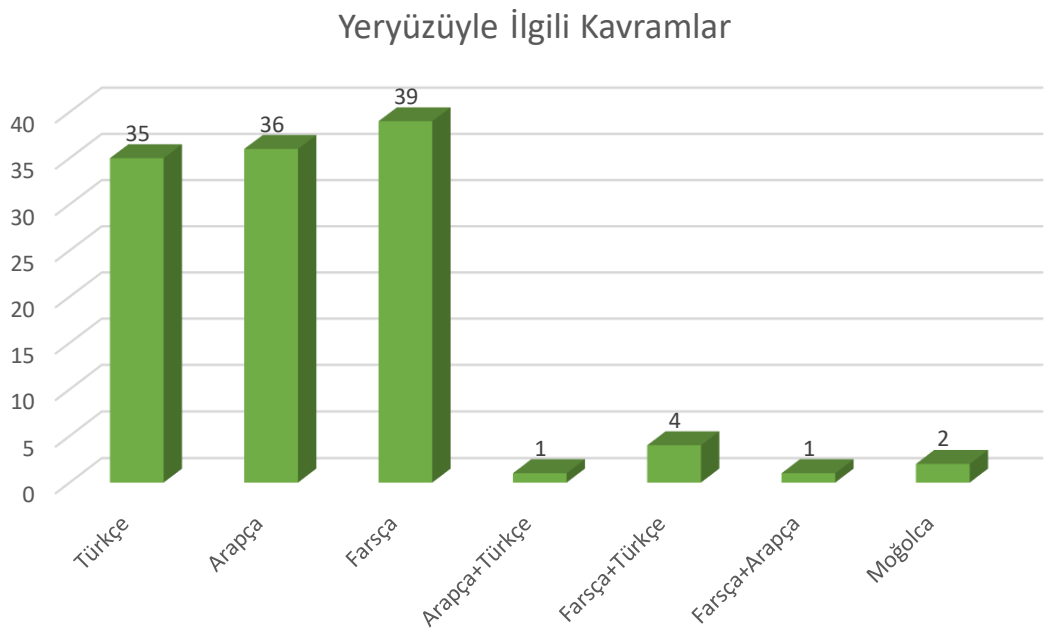

2.9. Askerlik ve Savaş ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde asker, askerlik, ordu ve savaşla ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 73, Arapça: 30, Farsça: 37, Arapça+Türkçe: 1, Türkçe+Arapça: 1, Farsça+Türkçe: 6, Arapça+Farsça+Türkçe: 2, Türkçe+Farsça+Türkçe: 1, Moğolca: 12, Moğolca+Türkçe: 5 olmak üzere toplam 168 madde başı sözcük saptanmıştır.

Askerlik ve Ordu ile İlgili Kavramlar

Asker, Ordu

başlıḳ (ġ) : Komutan, kumandan.
b. 9a/13, 20b/10, 26b/8, 30b/6, 33a/6, 34a/9, 57b/13, 61b/11, 62a/4, 62a/10, 67b/3, 74b/7-8, 77b/5, 78a/3, 78b/8, 81a/5, 81a/7, 82b/2, 108a/7, 108a/8, 116b/3

başsızlıḳ : Başı boş, komutansız.
b. 39b/6

çérig : Asker.
ç. 5b/10, 6a/14, 10a/14, 12a/11, 14b/7, 16a/1, 16b/14, 17a/3, 18a/1, 19b/1, 19b/2, 19b/3, 26b/4, 27b/5, 29a/11, 30b/2, 30b/3, 30b/4, 31a/1, 32a/11, 32a/12, 32a/13, 32a/14, 33a/1, 33a/3, 33a/5, 33a/7, 33b/13, 34b/14, 35b/4, 37b/5, 35b/7, 37b/13, 38a/5, 38a/6, 38b/12, 40a/5, 40a/7, 41a/14, 44a/2, 44a/4, 51a/4, 51a/7, 51a/10, 51b/6, 51b/8, 52a/2, 52a/7, 52b/6, 52b/8, 54b/5, 55b/6, 54b/8, 56a/4, 56a/13-14, 57a/8, 57b/5, 57a/6, 57b/6, 57b/10, 57b/13, 58a/1, 58a/3, 59b/11, 61b/7, 62b/2, 62b/5, 65a/8, 65a/10, 66a/9, 66a/10-11, 66a/12, 66a/13, 67b/9, 68a/1, 68a/4, 69a/1, 69b/7, 70b/11, 71b/8, 72a/7, 72a/12, 77a/2, 77a/5, 77a/6, 77a/7, 77b/2, 77b/8, 77b/12, 78a/13, 87b/13, 88a/12, 88b/9, 89b/12, 97a/9, 99b/10, 100a/8, 100b/4, 100b/5, 103b/5, 103b/7, 103b/8, 103b/9, 103b/13, 104a/10, 105a/2, 105a/13, 105b/2, 105b/10, 106a/6, 109a/10, 109b/10

éşik aġa : Muhafız. Bâbur'da unvan olarak, isimlerin sonunda ve eşik ağa şeklinde geçer. Bu unvan sahibinin görevlerini sınırlandırmak şimdilik imkansızdır ve Bâbur'da bunun için yeterince açıklama bulunmamaktadır.
é. 23a/6, 55a/2, 71b/13

hezāre : < Far. Tabur.
h. 14a/13

hirāvul : < Moğ. Öncü, öncü bölüğü.
h. 66b/3, 69b/11

ḳal'adārlıḳ : < Ar.+Far.+T. Kale muhafızlığı.
ḳ. 8b/11, 16b/1, 52b/9

ḳoşun : Asker, ordu.
ḳ. 14a/4

nā-serdārāne : < Far. Komutansız.
n. 110a/9

ordu : Ordu.
o. 23a/10, 40a/3, 40b/10, 40b/11, 48a/12, 67b/12, 73a/11-12, 73a/12, 75b/1, 88a/14, 108b/12

penāh : < Far. Sığınma.
p. 114a/10

piyāde : < Far. Yaya, yürüyen askeri birlik.
p. 40b/5, 40b/6, 40b/7, 43b/1

ramalıḳ : < Far.+T. Sürü, asker taburu.
r. 97a/4

serdār : < Far. Kumandan.
s. 34b/14, 63b/7, 94a/8

serdārlıḳ (ġ) : < Far.+T. Kumandanlık.
s. 21b/1-2, 35a/9, 54b/11, 70a/14

sipāhī : < Far. Tımar sahibi sipahi asker.
s. 17a/5, 23a/13, 24a/3, 24b/5, 25b/10, 30a/7, 36a/8, 36a/9, 36b/14, 42b/13, 43a/5, 43a/12, 59b/12, 61b/6, 62a/3, 66a/14, 67b/14, 77b/12, 82b/10, 94b/9, 95a/2, 97b/6

sipāhīlıḳ : < Far.+T. Sipahilik.
s. 42a/9-10, 54b/11, 94b/2

tabin : Bölük, birlik.
t. 15b/1-2, 15b/2, 15b/3

tuġluḳ : Alaylık.
t. 88b/6

tümen : On bin kişilik askerî kuvvet, on bin, ilçe.
t. 8b/6, 9b/14, 10a/1, 10b/4, 12b/6, 14b/11, 32b/7, 49b/10, 49b/10-11, 49b/13, 49b/14, 50a/3, 50a/4, 56b/6, 59a/9, 62a/13, 100b/10, 100b/10-11, 100b/11, 103b/11, 103b/12, 105a/12, 109a/10

yasal : Asker alayı.
y. 66b/4, 69b/12, 89a/8, 89b/2, 100a/9, 100b/3, 100b/13, 106a/7, 107a/1, 109b/1

yayaḳ (ġ) : Yaya.
y. 32b/8, 42a/8, 66a/9, 66a/13, 66b/3-4, 69b/12, 70a/6, 78b/2, 92a/4, 92a/14, 92b/1, 96a/12, 97a/14, 104a/10, 107b/4, 112a/6, 112b/14, 113a/1, 113a/4, 113a/8, 114a/10, 118a/5, 118a/6

yigit : Yiğit. Hükümdarın veya bir beyin yanında ve şahsi hizmetlerinde bulunan içkiler arasında liyakati ve cesaretiyle sivrilen ve daha çok askeri teşkilata bağlanmış olan subaylar için kullanılan bir terimdir.
y. 7b/5, 7b/7, 14a/13-14, 15b/1, 17b/4, 17b/12, 18a/4-5, 25a/7, 25a/8, 25a/9, 26b/8, 30b/6, 31a/2, 31a/10, 33b/10, 34b/4, 34b/4-5, 34b/7, 35a/12, 35a/14, 35b/3, 35b/6, 35b/14, 37b/9, 39a/7, 39a/9, 39b/14, 40a/11, 40b/5, 41b/4, 41b/13, 41b/14, 42a/8, 43a/1, 43a/7, 43a/9, 43a/13, 44b/2, 52a/3, 52a/9, 52a/11, 52b/9, 52b/10, 52b/11, 53a/6, 55a/4-5, 55a/6, 56b/2, 57b/1, 57b/10, 59a/13, 59b/4, 61b/12, 62b/1, 62b/12,

62b/14, 63a/9, 65a/14, 65b/5, 66a/3, 68b/2, 70a/12, 71a/12, 76b/5, 76b/9-10, 76b/13, 78a/10-11, 79b/8, 80a/5, 80b/13, 83a/1, 84a/3, 84a/6, 89a/13, 89b/5, 90b/2, 90b/6, 91a/1, 91a/10-11, 91a/13, 91b/1, 91b/9, 91b/12, 92b/11, 93a/2, 93a/3, 93a/9, 93b/4, 97a/12, 97a/13, 100b/10, 101a/5, 105a/11, 107b/13, 109b/14, 110a/4, 110a/7, 110a/10, 110a/12, 111b/2, 111b/14, 112a/5, 119b/3, 119b/7

Rütbeler, Kollar, Askeri Birlikler

atake : Türkistan'da bir rütbe. Memleket ve halkın örf ve âdetlerini bilen, hükümdarların yanında bulunan ve onlar için bir tür akıl hocalığı görevini üstlenen kişilere özgü bir Türk devlet geleneğinin, çeşitli devir ve bölgelerde aldığı şekillerden biridir.
a. 16a/8, 31a/9, 32b/4

baranġar : Ordunun sağ tarafı.
b. 66b/3, 69b/11, 69b/13, 70a/9, 70a/11, 89a/7, 89a/8, 89b/1, 89b/3, 89b/10, 90a/9, 100a/9, 100b/6, 100b/7, 100b/8-9

cavanġar : Ordunun sol tarafı.
c. 66b/3, 69b/11, 69b/14, 70a/2, 70a/8, 89a/7, 89a/9, 89b/2, 89b/10, 100a/9, 100b/7, 100b/8

çaŋdavul : < Moğ. Çekilmekte olan bir asker birliğinin güvenliğini sağlamak için arkadan gelmek üzere geride bırakılan, çekilme ya da yürüyüş güvenliğini sağlayan kıta, artçı.
ç. 106b/6

fevc : < Ar. Bölük, takım.
f. 17b/10, 91b/4

fırḳa : < Ar. Bölüm, takım.
f. 45a/2

ġol : < Moğ. Askerde saf ve alay.
ġ. 66b/3, 69b/11, 70a/2, 89a/8, 89a/11, 89b/7, 100b/7, 106b/14

hezāre : < Far. Tabur.
h. 14a/13

hirāvul : < Moğ. Öncü, öncü bölüğü.
h. 66b/3, 69b/11

irevül : Kılavuz, ordunun önünde giden.
i. 70a/3, 70a/12, 89a/8, 89a/11, 89a/14, 89b/4, 89b/5, 89b/10

ḳaravul : < Moğ. Koruyucu, gözetçi.
ḳ. 25a/8, 25a/9, 106a/2, 106b/5

ḳaravulluḳ : < Moğ.+T. Koruyuculuk, gözetçilik.
ḳ. 114a/10-11, 116b/14

kömekī : T.+Ar. Destek veya ihtiyat kuvvetleri, yardımcı.
k. 43a/5

ramalıḳ : < Far.+T. Sürü, asker taburu.
r. 97a/4

tabin : Bölük, birlik.
t. 15b/1-2, 15b/2, 15b/3

tolġama : Gizlenme. Bâbur'da bu terim, savaş sırasında düşmanın arkasına geçmek için gizlenmiş olan kuvvetleri ve bunların gördükleri işi ifade etmektedir.
t. 90a/6

tuġluḳ : Alaylık.
t. 88b/6

tümen : On bin kişilik askerî kuvvet, on bin, ilçe.
t. 8b/6, 9b/14, 10a/1, 10b/4, 12b/6, 14b/11, 32b/7, 49b/10, 49b/10-11, 49b/13, 49b/14, 50a/3, 50a/4, 56b/6, 59a/9, 62a/13, 100b/10, 100b/10-11, 100b/11, 103b/11, 103b/12, 105a/12, 109a/10

ülüş : Rütbe.
ü. 31a/5, 31a/6, 31a/7, 31a/8

yasal : Asker alayı.
y. 66b/4, 69b/12, 89a/8, 89b/2, 100a/9, 100b/3, 100b/13, 106a/7, 107a/1, 109b/1

Savaş, Dövüş, Barış

bī-ceng : < Far. Savaşsız.
b. 78b/10

buzuġ : Bozuk, bozgun.
b. 82a/13-14

buzuġluḳ (ġ) : Bozgun.
b. 10a/4, 12a/14, 17b/8, 20a/6, 28b/6, 33b/9

buzuḳçılıḳ : Bozgunculuk.
b. 64a/4, 64b/11, 99a/14

ceng : < Far. Savaş, vuruşma.
c. 43a/14

cidāl : < Ar. Karşılıklı kavga.
c. 78b/10

çapḳulaş : Dövüş, muharebe.
ç. 40a/14-40b/1

çuġulluḳ : Bozgunculuk, fesatlık.
ç. 64a/4

ġavġā : < Far. Kavga, savaş.
ġ. 10a/11-12, 21b/10-11, 30a/8, 40a/4, 50b/9, 68a/1, 84b/9, 87a/3, 94a/2, 105b/8, 105a/14, 118a/9

ġazāt : < Ar. Harp, savaş.
ġ. 26a/14

gurg-āştīraḳ : Barışa benzer bir şey. (?)
g. 42b/5

ḥarb : < Ar. Savaş, harp.
ḥ. 91b/7, 92b/8, 117a/2-3

ḳıtāl : < Ar. Vuruşma, savaş.
ḳ. 91b/7

maṣāf : < Ar. Savaş.
m. 7b/13, 7b/14, 19a/11, 19a/14, 26a/11, 30b/3, 68b/12, 70b/2, 88a/2, 91b/7

ṣulḥ : < Ar. Barış.
ṣ. 59b/5, 59b/10, 74a/8, 74a/10, 77a/13, 77b/4, 77b/13, 95a/7, 95a/8, 112a/1

ṣulḥgüne : < Ar.+T. Barışa benzer.
ṣ. 17a/8, 59b/14, 95a/9

tartış : Mücadele, çekişme.
t. 59b/10

uruş : Vuruşma, savaş.
u. 7b/8, 7b/13-14, 8a/5, 14a/8, 17b/3, 17b/5, 19b/2, 22b/6, 29a/7, 30b/7, 31a/9, 31a/10, 34b/7, 34b/9, 34b/11, 37b/7, 41a/3, 41b/3, 46a/1, 54b/13, 58a/4, 65b/5, 67a/1, 67a/8, 67b/1, 67b/2, 67b/11, 68a/3, 69a/4, 70a/12, 70b/2, 71b/1, 88b/5, 88b/11, 89a/4, 89a/7, 90a/5, 90a/6, 90b/6, 90b/7, 90b/10, 91b/5, 91b/11, 92a/7-8, 92b/3, 92b/13, 92b/14, 93a/6, 94b/1, 94b/2, 109b/7, 109b/12, 111b/2, 111b/3, 112a/2, 112a/4, 114b/5, 118a/6, 118a/9

uruş muruş : Vuruşma.
u. 104a/12

yaraş : Barış.
y. 7b/8, 35b/8, 74a/5, 74a/6

Baskın, Saldırı, Akın, Hücum, Tuzak, Kuşatma, Yağma

çapḳun : Akın, hızla yürüyüp düşmanı ansızın bastırarak adamlarını veya mallarını ele geçirmek.
ç. 106a/6, 11a/1, 106a/1, 109b/8

çuġulluḳ : Bozgunculuk, fesatlık.
ç. 64a/4

ġāret : < Ar. Yağma, akın.
ġ. 85a/9

hücūm : < Ar. Saldırma.
h. 26b/6, 30a/7, 36b/14, 111a/1

ılġar : Baskın, hücum.
ı. 16a/13, 25a/7, 33a/14, 34a/1, 38b/5, 38b/9, 39a/7, 41b/3, 52b/4, 57b/13, 59a/7-8, 59a/13, 60b/4, 61b/11, 63b/10, 73b/13, 119b/13

ḳabal : Kuşatma.
ḳ. 44a/8, 70b/12, 77a/11, 94a/6

ḳabal-dārlıḳ : < T.+Far.+T. Kuşatıcı, kuşatmak eylemi.
ḳ. 94a/6

ḳal‘agirlıḳ : < Ar.+Far.+T. Kale tutma işi.
ḳ. 31b/1

muḥāṣara : < Ar. Kuşatma.
m. 27b/1-2, 31a/13, 31b/1, 35b/13, 38a/2, 39a/4-5, 41a/1, 48a/14, 48b/4, 51a/3, 52b/6, 52b/11, 52b/13, 57a/5, 57a/13, 92a/11, 93a/13, 93b/6, 94a/13, 94b/7, 110a/11

part : < Far. Dağıtma, yağma.
p. 112a/1

sefer : < Ar. Savaşa gitme.
s. 66b/1, 88a/11-12

süren : Hücum, saldırı.
s. 68a/1, 84b/8-9, 88b/11, 93b/14, 94a/2, 100b/4, 100b/5, 104b/8, 104b/13, 105b/7

şebḫūn : < Far. Gece baskını.
ş. 29a/10, 73a/11, 88b/9

tālān : < Far. Talan, yağma.
t. 40a/5, 51a/6, 57a/7

tārāc : < Far. Yağma, çapul.
t. 51a/6, 57a/7, 85a/9

Akıncı, Yağmacı, Süvari

atlıḳ : Atlı, süvari.
a. 30b/5, 60a/12, 66a/9, 66a/13, 66b/3, 91b/12, 92a/4, 92b/6, 104a/10, 110a/12, 112a/6, 112b/11, 113a/6, 113a/8, 114a/11, 117a/1, 117a/11, 117b/2, 118b/14, 119a/4

çapḳunçı : Akıncı, hızla yürüyüp düşmanı ansızın bastırarak adamlarını veya mallarını ele geçirmek için ayrılan askeri müfreze.
ç. 19b/1, 66b/9, 66b/11, 98b/2, 106a/1, 106a/3, 106a/4, 106b/12

süvār : < Far. Binici, süvari.
s. 118b/7

ulaḳsızlıḳ : Atsızlık.
u. 96a/11

Şehit, Şehitlik

şehīd : < Ar. Savaşta ölen, şehit.
ş. 13a/5, 19b/13, 23b/2, 50a/9, 53b/14, 68a/10, 80b/14

Kamp ve Karargâh

bolcar : < Moğ. Toplanma, bir araya getirilme, askeri içtima edecek yer, karargāh.
b. 77b/1, 78a/11, 91b/2, 92b/14, 93a/2, 93a/4, 93a/5, 93a/6, 93a/7, 93a/14, 93b/2

daruġanişīn : < Far. Merkez.
d. 55b/9-10, 59a/9

kündeleŋ : Ordugah.
k. 39a/9, 93b/3

ma‘reke : < Ar. Savaş alanı.
m. 18b/14

Düşman

düşman : < Far. Düşman.
d. 75a/5, 96a/5, 101b/11, 107b/2

düşmanlıḳ : < Far.+T. Düşmanlık.
d. 7b/9

ġaddār : < Ar. Hain, merhametsiz.
ġ. 80a/3

ġanim : < Ar. Düşman.
ġ. 59b/13, 68a/3, 69b/6, 69b/13, 70a/5, 70b/9, 70b/12, 71b/1, 73a/2, 73a/7, 85a/14, 85b/1, 85b/2, 85b/3, 85b/8, 85b/11, 85b/12, 85b/13, 88b/5, 89a/5, 89a/14, 89b/3, 89b/10, 89b/12, 101b/7, 105a/7, 106a/7, 108a/5, 109b/4

ḳavġunçı : Takipçi, gammaz.
ḳ. 29a/11, 70a/14-70b/1, 114a/12, 114a/14, 114b/2

muġalaẓa : < Ar. Düşmanlık.
m. 116a/6

yaġı : Düşman, isyan.
y. 1b/9, 13b/10, 43a/8, 44b/6, 70a/11, 73b/9-10, 85a/8, 88b/3, 90a/14-90b/1, 93a/10, 101a/10, 104b/9, 104b/10, 105a/1, 105b/3, 105b/7, 106a/4, 106a/9, 106b/7, 106b/10, 106b/12, 107a/10, 112a/9, 113b/8, 113b/12, 114a/4, 114b/1, 114b/6, 115a/6

yaġılıḳ (ġ) : Düşmanlık.
y. 36a/6, 41b/5, 52a/7, 57b/11, 69a/9, 79b/2, 79b/5, 94b/13

İntikam, Galibiyet, Mağlubiyet

ġalebe : < Ar. Yenme, üstünlük.
ġ. 41a/5, 41a/10, 44b/6, 55b/2, 65a/14, 75a/7, 79b/1, 103a/5

ġalebet : < Ar. Üstünlükler.
ġ. 76a/4

ġālib : < Ar. Yenen, üstün.
ġ. 15b/5, 17a/3, 19a/10, 19a/12, 19a/13, 19b/4

ġālibiyyet : < Ar. Yengi, yenme işi.
ġ. 104a/13

maġlūb : < Ar. Yenilmiş.
m. 8a/3-4, 8a/10, 21b/4, 26a/12, 26a/13, 69a/5

maġlūbiyyet : < Ar. Yenilgi.
m. 104a/13

şikest : < Far. Yenilme.
ş. taptı 3b/14, 5b/10, 8b/2, 8b/10-11, 13a/14, 17a/2-3, 22b/1, 28a/11, 37b/8, 41b/11, 42a/7, 43b/2, 65a/14, 65b/13, 94a/4, 113b/11

ẓafer : < Ar. Düşmanı yenme, üstün gelme.
ẓ. 70b/4

Ganimet, Maaş

ġanīmet : < Ar. Kazanç, düşmandan alınan kazanç.
ġ. 73a/5, 109b/8

mażbūṭ : < Ar. Ele geçirilmiş.
m. 33a/8, 88b/1, 88b/9-10

musaḫḫar : < Ar. Elde edilmiş.
m. 29b/14, 44b/4, 63b/2, 74a/14

olca : Ganimet.
o. 39a/10, 51a/8, 90a/1, 90a/2

olça molça : Ganimet.
o. 51a/4

‘ulūfe : < Ar. Askere verilen ücret.
‘a. 25b/8, 56b/5-6

İstihbarat, Takip

élçi : Elçi.
é. 21a/3, 21a/5, 24a/11, 24a/13, 24b/2, 41a/5, 56a/14, 86b/10, 94a/2-3, 94a/12

tovaçı : Haberci.
t. 66a/9, 66a/11, 86b/10

Bayrak, Sancak

tuġ / ṭuġ / ṭuḳ : Tuğ.
t. 88b/7, 90a/4, 100a/10, 100a/12, 100a/13, 100b/2, 106b/9, 106b/10

ṭuġçı : Tuğcu, bayrak asan kişi.
ṭ. 106b/9

Hisar, Kale

bārū : < Far. Kale duvarı, sur.
b. 16a/12

burc : < Ar. Kale, hisar çıkıntısı.
b. 16a/12, 34b/6, 34b/8, 47a/4, 47a/5, 47a/6

çaḳar : < Moğ. Burc. Dış kurgana dahil bir yer olmalıdır.
ç. 24b/13, 46a/7

diz : < Far. Kale, sur.
d. 105b/10

dervāze : < Far. Kapı, kale kapısı, şehir kapısı.
d. 2a/10, 15b/13, 34a/13, 37a/2-3, 43a/6, 44b/8, 45b/7-8, 45b/13, 53b/9, 53b/14, 61a/6, 61a/7, 61a/8, 80a/7, 84a/4-5, 84a/5, 84a/7, 84a/10, 84a/11, 84a/12, 84b/6-7, 84b/11, 84b/12-13, 85a/1, 85a/3, 90b/5, 91b/1, 91b/10, 92a/2, 92a/8, 92a/13, 92a/13-14, 92b/2, 92b/3, 92b/4, 92b/5, 92b/12, 93a/1, 93a/3, 93a/4, 93a/14, 93b/2, 93b/4, 93b/14, 95a/10, 106a/9, 106a/10, 110a/6, 112b/7, 112b/10, 112b/12, 112b/13, 113a/8, 113a/12, 113b/2, 113b/4, 118a/5

du-tehī : < Far. İki tarafı boş bir yer.
d. 36b/8

ḳal‘a : < Ar. Kale.
ḳ. 2a/12, 2a/13, 45b/8, 46a/5, 46a/9, 47b/2, 53b/4, 53b/10, 57b/2, 91b/2

ḳurġan : Hisar, kale.
ḳ. 2a/9, 2a/10, 2b/10, 4a/6, 4a/7, 4a/8, 4b/11-12, 4b/12, 4b/14, 5a/1, 6b/1, 15b/13, 16a/7, 16a/11-12, 17b/8, 24b/13, 30b/13, 31a/2, 31a/3, 31a/13, 31b/4, 31b/8, 33b/4, 34a/11, 34a/14, 34b/2, 34b/8, 35a/11-12, 39a/10, 39a/12, 40b/3, 40b/4, 40b/12, 40b/13, 42b/2, 43a/1, 43b/3, 43b/8, 43b/9-10, 43b/11, 43b/14, 44b/11, 46a/7, 52b/10, 53b/6, 53b/11, 54b/9, 54b/10, 55b/10, 56a/6, 56a/11, 56a/12, 56b/11, 56b/12, 57b/7, 59a/9, 59a/14, 59b/3, 59b/4, 59b/5, 59b/7, 61a/6, 61a/9, 61b/4, 62a/1, 62a/5, 62a/9, 62a/11, 62b/4, 63a/6, 63a/7, 63b/4, 63b/9, 66b/11, 66b/13, 66b/14, 67a/1, 67a/2, 67a/4, 67a/7, 67a/8, 67a/11, 73a/6, 73a/7-8, 73a/10, 73b/12,

74a/3, 77b/4, 77b/10, 78b/6, 81b/10, 81b/12, 82a/12, 82a/13, 82b/3, 82b/8, 82b/12, 83a/4, 83a/9, 83a/11, 83b/13, 85b/3, 85b/11-12, 85b/12, 86a/5, 86a/6, 86a/7, 86a/8, 86a/10, 86a/12, 86a/13-14, 91a/5, 91a/6, 91a/8, 91a/11, 91a/12, 91b/3, 91b/6, 92a/11, 93b/12, 93b/12-13, 94a/7, 94a/9, 94b/9, 94b/10, 95a/1, 96a/10, 101a/10, 104a/2, 104a/6, 104a/8, 104a/9, 104b/1, 104b/6, 105b/10, 105b/13, 106a/12, 106a/13, 106b/1, 108b/2, 109a/13, 109b/7, 109b/13, 109b/14, 110a/1, 110a/4, 110a/5, 110a/11, 110a/12, 110b/9, 110b/14, 111a/1, 111a/13, 111b/11, 112b/2, 112b/3, 113a/10

küngüre : < Far. Kubbenin tepesi, duvarın üstü.
k. 113a/4, 113a/5

Silah

cébe : < Moğ. Zırh, silah.
c. 113a/3

cébelig : < Moğ.+T. Zırhlık, silahlık.
c. 90a/11, 90a/13

esliḥa : < Ar. Silahlar.
e. 103a/12

sāz : < Far. Her türlü çalgı, silah.
s. 22a/14, 40a/14, 40b/1

yaraġ : Silah, malzeme, araç, alet.
y. 14b/9, 42a/10, 42a/11, 77b/12-13, 107a/11, 107a/12, 111b/2

yaraġlıḳ / yaraḳlıḳ: Silahlı, malzemeli.
y. 29a/5, 30b/3, 88b/13, 110a/7, 110a/10, 111a/12, 113a/9

yaraḳsız : Malzemesiz, silahsız.
y. 29a/10, 31a/10

yaraḳsızlıġ : Malzemesizlik, silahsızlık.
y. 99b/1

Ok-Yay, Malzemeleri ve İlgili Kavramlar

çāçī : Çaç yayı.
ç. 6a/5

ġarbıçı : Ok kılıfı.
ġ. 107a/13

gez : < Far. Kısa talim oku.
g. 71a/8

kemān : < Far. Yay.
k. 6a/5

nāvek : < Far. Ok.
n. 92a/8, 92b/6

oḳ : Ok.
o. 4a/7, 7b/6, 11a/14, 13b/14, 18b/14, 19a/1, 25a/11, 31a/9, 39b/13, 92a/10, 92b/6, 98b/11, 106b/11, 106b/13-14, 107a/7, 107a/13, 107b/3, 112b/12, 115a/10, 115a/12, 115a/14

peykān : < Far. Okun ucundaki sivri demir.
p. 11a/14

saġdaḳ (ġ) / ṣaḳdaḳ:
s. 31b/3, 103a/9, 106b/9, 107a/5, 107a/6, 107a/12, 115a/9

şest : < Far. Okçuların parmaklarına geçirdikleri yüksük.
ṣ. 107a/4, 112b/12

şībe : < Far. Okla vurma.
ṣ. 25a/10, 30b/5, 107a/13

teḫş : < Far. Ok.
t. 31a/9

teḫşendāz : < Far. Ok atıcı.
t. 31a/11, 31a/12

tīrgez : < Far. Ok.
t. 5b/2, 19a/1, 90a/13

zihgīr : < Far. Okçu yüzüğü.
z. 11a/14

Kırbaç, Mızrak, Süngü, Bıçak, Gürz, Balta, Kılıç, Kalkan, Topuz,

baltu : Balta.
b. 66a/11, 84a/10, 103a/13, 117a/14

bıçaḳ : Bıçak.
b. 3a/9-10, 25a/14

ḳalḳan : Kalkan.
ḳ. 107a/12

ḳamçı : Kamçı.
ḳ. 5b/1

ḳılıç : Kılıç.
ḳ. 7b/5, 14a/8, 31a/4, 31a/5, 31a/7, 31b/3, 33b/12, 38b/7, 42b/3, 65b/8, 65b/9, 88b/8, 89b/5, 91b/7, 92a/1, 97b/12, 97b/13, 100b/12, 103a/11, 103a/12, 103a/13, 103a/14, 106a/8, 106b/9, 107a/12, 107a/14, 107b/1, 107b/2, 107b/3, 107b/5, 112a/9, 113a/6, 113b/10

kisten : Gürz şeklinde bir savaş aleti.
k. 103a/13

piyāzī : < Far. Bir silah ismidir, topuza benzer.
p. 19a/3, 103a/13, 113a/1

şeşper : < Far. Altı dilimli topuz.
ş. 103a/13

teberzīn : < Far. Savaş baltası.
t. 103a/13

Savaş Giysileri

Savaş Giysisi, Zırh, Zırhlı

cébe : < Moğ. Zırh, silah.
c. 113a/3

cébelig : < Moğ.+T. Zırhlık, silahlık.
c. 90a/11, 90a/13

dulġa : < Moğ. Zırhlı başlık.
d. 65b/7-8, 65b/10, 107a/5, 107a/14, 107b/1

ḳalmaḳı : Bir tür zırh çeşidi.
ḳ. 113a/3

kéyim : Harp kıyafetleri.
k. 69b/11

kiçim : < Moğ. Ata giydirilen zırh.
k. 89a/7, 90a/14, 107a/11

kiçimlig : < Moğ.+T. Zırhlı.
k. 90a/11, 90a/13

saġrılıḳ : Sırtlık, arkalık.
s. 103a/9

upçınlıḳ : < Moğ.+T. Zırhlı.
u. 113b/7

Başlık, Miğfer

börk : Başlık.
b. 7a/5, 78b/5, 97b/9, 102b/11, 103a/8, 107a/14, 107b/1, 113a/4, 113a/5, 116b/3

dulġa : < Moğ. Zırhlı başlık.
d. 65b/7-8, 65b/10, 107a/5, 107a/14, 107b/1

Diğer Savaş Aksesuarları

ḳın : Kılıç, hançer, kama gibi kesici araçların kendilerine özgü kaplarının ortak adı.
ḳ. 107b/2

Tablo 6

Askerlik ve savaş ile ilgili kavramlar

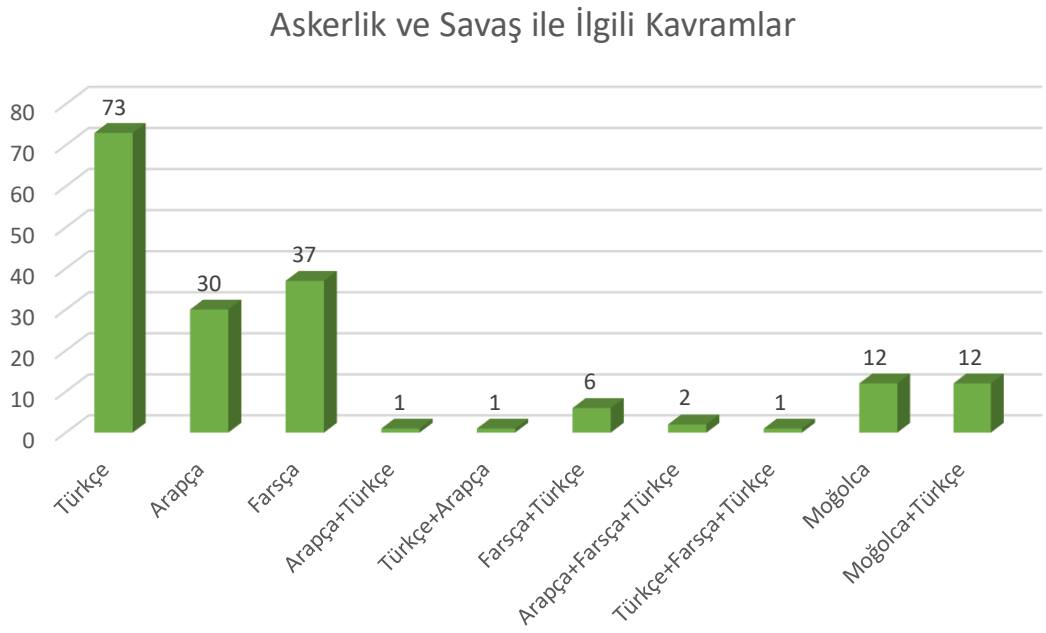

2.10. Kıyafet ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde giysi ve giysilerle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 9, Arapça: 4, Farsça: 5, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 19 madde başı sözcük saptanmıştır.

Elbise, Kıyafet

ḫil'at : < Ar. Süslü elbise, kaftan.
ḫ. 74b/5

ton : Giyisi, kıyafet.
t. 6b/14-7a/1, 29b/11, 64a/8, 102b/11, 103a/8, 106b/8

Üst Kıyafetleri

ferācī : < Ar. Dervişlerin giydiği bol bir tür hırka.
f. 112b/11

köŋlek : Gömlek, elbise.
k. 110a/7, 112b/11

Erkek Başlıkları

çār-pīç : < Far. Dört kıvrım, sarık sarılırken sarık bezlerinin dolaşma, bükülme ve kıvrılmalarına göre kullanılmış terim.
ç. 7a/4, 18b/2

destār : < Far. Sarık.
d. 7a/3, 7a/4, 18b/1, 25a/14, 83b/7, 83b/9, 113a/5

destār-pīç : < Far. Sarık sarılırken sarık bezlerinin dolaşma, bükülme veya kıvrılmalarına göre kullanılmış terim.
d. 7a/3

Kemer, Bağ, Kuşak

ḳorın : Kuşak, kemer.
ḳ. 102b/10

ḳur : Kuşak, bağ.
ḳ. 102b/11

tekbend : < Far. Kemer.
t. 3a/10, 101a/5-6

Kıyafet Bölümleri

gavl : < Far. Dervişlerin kalın kıyafeti.
g. 117b/9

Çıplak, Çıplaklık

yalaŋ : Çıplak.
y. 42a/8, 76a/5, 89b/11, 97a/14, 97b/1, 101b/1

yalaŋaç : Çıplak.
y. 32b/8

Kumaş Çeşitleri

aṭlas : < Ar. Üstü ipekli altı pamuklu kumaş.
a. 102b/11, 103a/8

böz : Bez, kumaş.
b. 100a/11, 100a/12, 100a/13, 100a/14, 100b/1

İp, İplik, Bağ

arġamçı : < Moğ. İp, urgan.
a. 117a/14

baġ : Bağlayacak nesne, bağ.
b. 7a/1, 7a/2

ip : İp.
i. 40a/7

ṭanāb : < Ar. Halat, kalın ip.
ṭ. 108b/8

Tablo 7

Kıyafet ile ilgili kavramlar

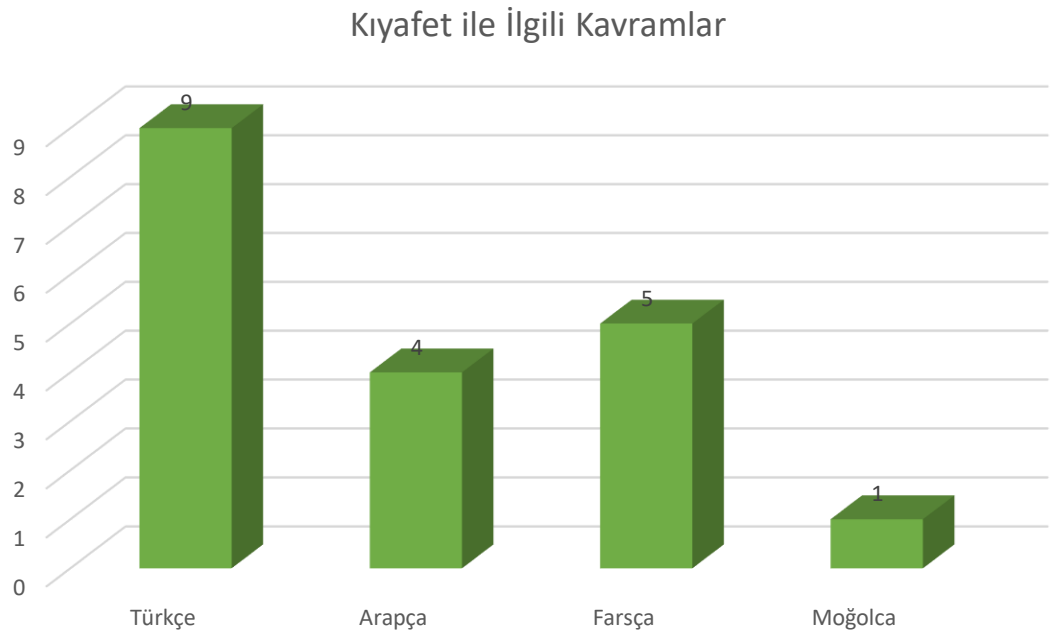

2.11. Din ve İnanç ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde din ve dinle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 5, Arapça: 66, Farsça: 16, Arapça+Türkçe: 2, Arapça+Farsça: 4, Farsça+Arapça: 2, Arapça+Farsça+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 96 madde başı sözcük saptanmıştır.

Tanrı, Peygamber, Din, İnanç, Tarikat, Kutsal Kitaplar

Tanrı ve Allah

ḥaḳḳ : < Ar. Allah, Tanrı.
ḥ. 41b/7

te‘ālā : < Ar. “Yüksek olsun” anlamında bir ululama sözü.
t. 16b/10, 44b/3, 70b/3, 88a/1

Téŋri : Tanrı.
T. 9a/1, 9b/1, 11a/5, 13b/5, 14b/2, 16b/10, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5, 29a/2, 39b/13, 41b/10, 43a/8, 43b/6, 44b/3, 52a/6, 53a/1, 61a/4, 63b/1, 66a/14, 70a/7, 70b/3, 72a/14, 72b/13, 83a/6, 83b/1, 83b/3, 84a/1, 85a/9, 85b/13, 86a/12, 86b/7, 88a/1, 107b/6

Peygamber, Din Adamı

ḳāḍī : < Ar. Kadı, yargıç.
ḳ. 54a/3

risālet : < Ar. Peygamberlik, elçilik.
r. 32b/5, 44b/13

şeyḫü'l-islām : < Ar. İslam dünyasında din işlerine bakmakla görevli ve en üst düzeyde yetkili kimse.
ş. 16a/6, 54a/3

İnanç, Kul, İman, Tapınma

elḥamdulillāh : < Ar. Övülmek yalnız Allah'a yakışır.
e. 119b/8

fısḳ : < Ar. Doğru yoldan çıkma, dinsizlik, ahlaksızlık.
f. 15a/12, 23b/6, 24a/6, 24a/9, 25b/12, 26a/5, 41b/7

ḥaḳḳ-nā-şinās : < Ar.+Far. Hak bilmez.
ḥ. 22b/14

ḥanefī : < Ar. İmam-ı Azam Ebu Hanife'nin mezhebinden olan, bu mezheble ilgili.
ḥ. 7a/6, 18b/3

ḫetne : < Ar. Sünnet.
ḫ. 41a/8

i'tiḳād : < Ar. İnanç.
i. 18b/3, 26a/7

i'tiḳādlıḳ : < Ar.+T. İnançlı.
i. 7a/6

kāfir : < Ar. Tanrı tanımaz, küfre giren.
k. 68a/6

kāfir-veş : < Ar.+Far. Kafir gibi.
k. 14b/11, 62a/6

maḫlūḳ : < Ar. Yaratılmış.
m. 16b/11

meẕheb : < Ar. Bir dinin şubelerinden her biri; tutulan yol.
m. 44b/13, 45a/5

meẕheblıḳ : < Ar.+T. Mezhebe dahil olan.
m. 7a/6, 18b/3

münāfıḳ : < Ar. İki yüzlülük eden, ara bozucu.
m. 13b/11, 15a/3, 53b/11, 73b/7

münāfıḳ-şīve : < Ar.+Far. İki yüzlü kimse.
m. 54b/2

münkir : < Ar. Kabul etmeyen.
m. 25b/8

mütedeyyin : < Ar. Dine bağlı.
m. 14b/2, 44b/13

müttaḳī : < Ar. Allah'tan korkan.
m. 14b/2

ni'met : < Ar. Nimet.
n. 29a/1, 50a/2, 68a/6

pāk-i'tiḳād : < Far.+Ar. Temiz inançlı. Burada Sünni mezhebi kastedilmiştir.
p. 68b/5

sünnet : < Ar. Çocuk sünneti.
s. 6b/10

sünnī : < Ar. Sünnet ehlinden olan.
s. 44b/13

şī'ī : < Ar. Bir İslâm mezhebi, Sünnilikten sonra gelen ikinci geniş nüfusa sahip mezheptir.
ş. ékendür 68b/3

tevekkül : < Ar. Her şeyi Tanrı'ya bırakıp kaderine razı olma.
t. 61a/5, 66a/14, 72a/14, 84a/1

vācib : < Ar. Gerekli, zorunlu.
v. 25a/12, 64b/3, 101b/9

İbadet Kavramı ve İbadetler

'amel : < Ar. İş.
'a. 25a/12, 29a/8, 46b/5, 46b/8, 87a/7

fi'l : < Ar. İş, davranış, amel.
f. 26a/2

ḳıble : < Ar. Namaza başlarken yönelinen taraf.
ḳ. 46b/3, 46b/4

rek‘at : < Ar. Namazda bir kıyam, bir rüku ve iki secdeden ibaret hareket.
r. 118b/4

İbadetler

ābdeẕd : < Far. Abdest. .
ā. 67a/3, 67a/13, 67b/1, 67b/2

āyīn : < Far. Tören.
ā. 24a/12

bī-namāz : < Far. Namaz kılmayan.
b. 14b/10

fiṭr : < Ar. Oruç açma, oruç bozma.
f. 39a/13

ġusl : < Ar. Boy abdesti.
ġ. 98a/7, 98a/9

ḳażā : < Ar. Vaktinde yapılmayan namaz ve oruç gibi ibadetlerin sonradan yerine getirilmesi.
ḳ. 7a/7

ḳurbān : < Ar. Kurban.
ḳ. 99b/13

namāz : < Far. Namaz.
n. 7a/6-7, 18b/3, 18b/4, 25b/6, 28b/13, 32a/4, 32a/5, 34b/6, 36b/2, 39a/13, 40a/4, 60a/11, 60b/6, 68b/6, 72b/9, 77b/3, 83a/7, 84a/1, 90b/4, 95b/7, 97b/2, 97b/3, 106a/1, 106a/10, 106b/2, 114a/9, 115b/8-9, 117a/11, 117b/1, 117b/2, 118b/4, 119b/11

rūze : < Far. Oruç.
r. 14b/10

ṣalavāt : < Ar. Namaz.
ṣ. 91b/4

ṭahāret : < Ar. Temizlenme, abdest.
ṭ. 36b/3, 36b/5

teheccüd : < Ar. Allah rızası için gece kılınan namaz.
t. 25a/14

vużū : < Ar. Abdest alma.
v. 118a/14, 118b/4

Dua

bī-minnet : < Far.+Ar. Minnetsiz.
b. 16b/11

du'ā : < Ar. Dua.
d. 24a/7, 84b/2, 84b/10

fātiḥa : < Ar. Fatiha Suresi.
f. 60a/10

ḫuṭbe : < Ar. İslamiyette cuma ve bayram namazları sırasında hutbede imamın verdiği öğüt ve okuduğu dua.
ḫ. 30b/13, 58a/14

minnet : < Ar. İyiliğe karşı duyulan borçluluk duygusu.
m. 64a/12, 79a/14

münācāt : < Ar. Yakarış.
m. 118b/4

şükr : < Ar. Şükür, minnettarlık.
ş. 75b/10

tāyib : < Ar. Tövbe eden.
t. 11a/13

ẕikr : < Ar. Anma, dile getirme.
ẕ. 9b/8, 11b/13, 12a/2, 16a/6, 29a/5

Tarikat ile İlgili Kavramlar

dervīş < Far. Allah için alçak gönüllülüğü ve fukaralığı kabul eden veya bir tarikata bağlı bulunan kimse.
d. 4b/5, 4b/6, 21b/8

mürīd : < Ar. Bir şeyhe bağlı olan kimse.
m. 54a/4

müteşerri' : < Ar. Şeriat işleriyle uğraşan.
m. 44b/13

ṣaḥābe : < Ar. Hz. Muhammed'i görmüş ve kendilerinin sohbetlerinde bulunmuş olan mümin kimse.
ṣ. 44b/8

ṭarīḳ : < Ar. Yol.
ṭ. 18b/11, 24a/6, 32b/5, 46b/5, 51b/14, 101a/4, 105b/3, 110b/4

ṭarīḳa : < Ar. Yol.
ṭ. 11a/13, 60b/4

Kutsal Kitaplarla İlgili Kavramlar

āyet : < Ar. Kur'ân-ı Kerîm'de her bir surede bulunan cümlelerden her biri.
ā. 45b/10

fıḳh : < Ar. Şeriat bilimi, fıkıh.
f. 45a/5

şer' : < Ar. Şeriat, dini kurallar.
ş. 18b/11, 24a/5

ṭab' : < Ar. Yaratılış, şiir.
ṭ. 7a/11, 11a/14, 15b/4, 18b/10, 22a/14, 23b/6, 26a/5, 79a/12

tilāvet : < Ar. Kur'ân-ı Kerîm'i ahenkli ve kurallarına göre okuma.
t. 7a/7-8

Kutsallık ve Kutsal Günler

'īd : < Ar. Bayram.
'ī. 30a/6, 39a/13

ḳurbān : < Ar. Kurban.
ḳ. 99b/13

mübārekbādlıġ : < Ar.+Far.+T. Kutlama, tebrik.
m. 85a/6-7

Dini Mekânlar

ābḫāne : < Far. Abdesthane, tuvalet.
ā. 36b/9

ḫāne-ḳāh / ḫān-ḳāh : < Far. Dervişlerin evi, tekke.
ḫ. 46a/10, 46a/11, 84a/14, 84b/7

lenger : < Far. Büyük sahan, tekke.
l. 108a/2

menār : < Ar. Minare.
m. 47a/5

mescid : < Ar. Camiden küçük ibadet yeri.
m. 3a/4, 3a/5, 45b/8, 45b/9, 46b/3, 46b/4

mescidī : < Ar. Herhangi bir mescit.
m. 46b/1

namāz-gāh : < Far. Üstü açık mescid, namazlık.
n. 15b/14, 16a/9, 17a/8

tekye : < Ar. Tekke, zaviye.
t. 106b/8

Günah, Sevap, Dua, Beddua, Lanet, Şeytan

bī-günāh : < Far. Günahsız, suçsuz.
b. 23a/11, 74b/11

günāh : < Far. Dini suç, günah.
g. 23b/4, 41a/1, 60a/14, 60b/2, 81a/2, 87a/6

la‘net : < Ar. Lanet, beddua, fena, kötü, uğursuz.
l. 29a/3, 58b/8, 58b/9, 58b/10

nefrīn : < Ar. Lânet.
n. 24a/7, 29a/3

raḥmet : < Ar. Rahmet, koruma, esirgeme.
r. 9a/1, 9b/2, 11a/5, 13b/5, 14b/2, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5, 39b/13, 86b/7

Yazgı, Ecel, Ölüm, Doğum, Ahiret, Yas, Mezar, Cennet, Cehennem

‘azā : < Ar. Matem, yas.
‘a. 17b/14

ecel : < Ar. Ömrün son bulması.
e. 80b/4

fevt : < Ar. Yitme, ölüm.
f. 9a/10, 30a/4, 50a/6, 50a/10, 50b/7, 96a/14-96b/1, 98b/14, 99a/1, 109b/5

ḳıyāmet : < Ar. Kıyamet.
ḳ. 29a/3, 58b/8

merk : < Far. Ölüm.
m. 26a/5

mühlik : < Ar. Yok edici, öldürücü.
m. 81b/7

ölüg : Ölü.
ö. 30b/9, 91a/4, 91a/11, 98b/12, 115a/2

ölüm : Ölüm.
ö. 32b/6, 34b/2, 37a/6, 62b/9, 95b/14, 118b/3

ta‘ziyet : < Ar. Baş sağlığı dileme.
t. 28a/3

telef : < Ar. Öldürme, ölme.
t. 90b/6, 90b/8, 90b/10

vilādet : < Ar. Doğum.
v. 6b/4, 18a/9, 18a/10, 25b/2, 68a/11

zād : < Far. Doğum.
z. 49a/7

Mezar, Mezarlık

gūrḫāne : < Far. Türbe.
g.+ ni 49b/3, 111b/4

ḳabr : < Ar. Mezar.
ḳ. 44b/8, 46a/8, 102a/14

künbeḏ : Kümbet, kubbe.
k. 46a/10, 46a/11, 47b/3

maḳābir : < Ar. Kabirler, mezarlar.
m. 49a/14

maḳbere : < Ar. Mezar, kabir.
m. 49a/14, 111b/6

mezār : < Ar. Mezar, kabir.
m. 32a/4

mezārī : < Ar.+Far. Bir mezar.
m. 99a/5

Tablo 8

Din ve inanç ile ilgili kavramlar

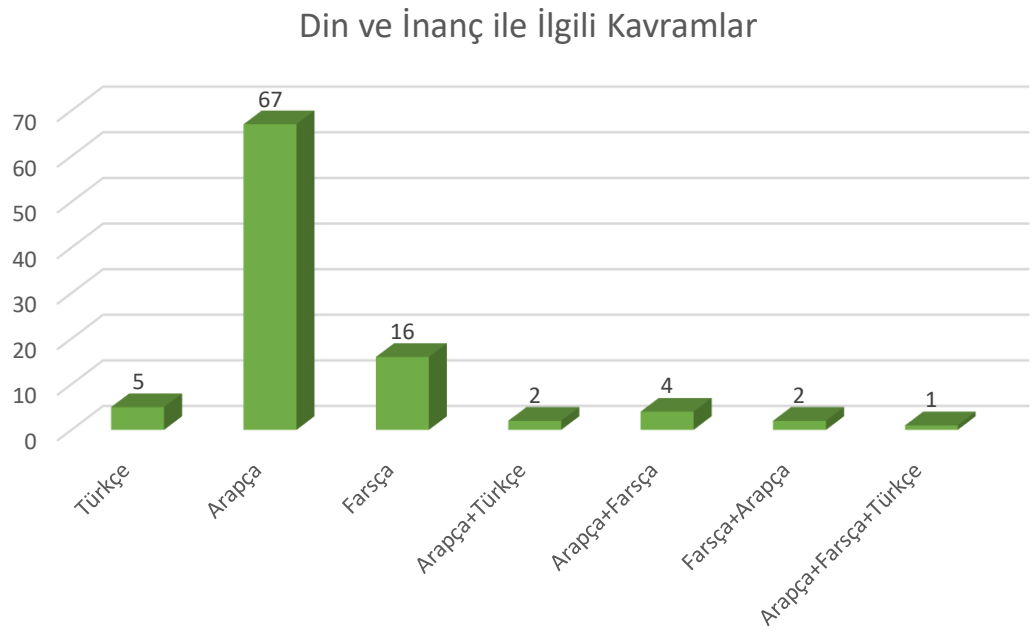

2.12. Yönetim ve Sosyal Sınıf Kavramları

İncelediğimiz metinde yönetim ve sosyal sınıf kavramları başlığı altında Türkçe: 22, Arapça: 43, Farsça: 19, Arapça+Türkçe: 2, Farsça+Türkçe: 8, Arapça+Farsça: 6, Farsça+Arapça: 1, Arapça+Farsça+Türkçe: 6, Moğolca: 3, Moğolca+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 111 madde başı sözcük saptanmıştır.

Yönetim

Devlet ve Vatan

bī-devlet : < Far.+Ar. Devletsiz.
b. 80a/13

devlet : < Ar. Devlet.
d. 22b/12-13, 110b/7

devlet-ḫ̆ahlıḳ (ġ) : < Ar.+Far.+T. Devlet isteyen.
d. 52b/10, 110a/13

él : Halk, insanlar.
é. 2b/2, 2b/3, 2b/4-5, 2b/6, 3b/3, 3b/8, 5a/12, 5b/5, 5b/6, 10a/13, 11a/2, 15a/4, 16b/4, 17a/3, 19b/3, 23b/12, 24b/6, 25a/10, 26b/6, 29b/3, 30a/4, 30a/6, 30b/11, 31a/7, 31a/12, 32a/7, 32a/8, 32a/13-14, 32b/9, 33a/8, 34a/14, 34b/2, 34b/3, 34b/8, 36b/14, 38a/12, 40a/3, 40a/6, 40a/7, 41b/12, 42a/3, 42b/4, 42b/13, 42b/14, 43a/13, 43b/2, 43b/4, 44b/13, 49a/11, 51a/4, 51a/7, 51a/10, 51a/11, 51b/9, 51b/14, 52a/5, 52a/6, 52a/13, 52a/14, 52b/9, 54a/9, 54a/11, 54b/2, 57a/9, 57a/12, 59a/10, 61a/11, 61a/12, 61a/14-61b/1, 61b/2, 61b/4, 62a/6, 62a/7, 64a/2, 64a/14, 65a/2, 70b/12, 71b/8, 73b/10, 82a/5, 83a/2, 83a/3, 83a/4, 83a/9, 84b/1, 84b/2, 84b/3, 84b/14, 85a/11, 85b/10, 85b/14, 86a/11, 87b/13, 89b/14, 90a/1, 90a/5, 92a/6, 93a/6, 93b/7, 93b/13, 94b/10, 96a/1, 97a/3, 97a/4, 100b/4, 101b/3, 104a/2, 104a/3, 104a/5, 104a/7, 104a/13, 104b/1, 104b/9, 104b/10, 105a/2, 105a/3, 105a/4, 105a/5, 105a/6, 105a/7, 105a/8, 105a/10, 105b/3, 106a/6, 106b/6, 107a/2, 108b/1, 108b/14, 110a/11, 110b/14, 111a/1, 112a/4, 114a/10

ḥükūmet : < Ar. Bir ülkede hüküm süren ve onu yöneten güç, devlet.
ḥ. 13b/2, 18a/2, 20b/14, 21a/7, 21b/14, 23a/2, 24a/10, 25a/4, 41b/12, 50a/5, 59b/4

mülk : < Ar. Vakıf olmayıp -doğrudan doğruya- birinin malı olan toprak.
m. 46b/13, 59a/3, 85a/8, 85a/9

resm : < Ar. Âdet, tören.
r. 2a/8, 3b/4, 17b/14, 20b/7, 31a/6, 99a/10

resmī : < Ar.+Far. Devletin öngördüğü yöntemlerle uygun olarak yapılan.
r. 47b/12

resmlıḳ : < Ar.+T. Âdetince, usulde.
r. 102b/10, 102b/12

vaṭan : < Ar. Vatan, yurt.
v. 60a/8

Padişah ve Şah

ḥākim : < Ar. Hükümdar.
ḥ. 12b/12, 17b/7, 21a/2-3, 22b/3, 26b/3, 44a/11

ḫān : < Far. Hükümdar.
ḫ. 5b/12, 6a/7, 6a/10, 9b/8, 10a/1, 10a/5, 10a/9, 10a/10, 10b/4, 10b/7, 10b/8, 11a/12, 11b/1, 11b/6, 11b/13, 12a/5, 12a/9, 12a/10, 15a/11, 17a/14, 17b/1, 17b/3, 19b/11, 19b/13, 28a/14, 31b/10, 31b/11, 31b/14, 32a/1, 32b/11, 32b/12, 39b/8, 51b/11, 51b/12, 51b/13, 54b/4, 54b/5, 54b/7, 54b/9, 54b/10, 55a/1, 55a/3, 55a/4, 55b/6, 55b/7, 55b/14, 62a/12, 64b/13, 69a/4, 71b/10, 71b/11, 71b/13, 71b/14, 72a/2-3, 72a/10, 76b/10, 81a/2, 88a/3, 88b/14, 94a/14, 94b/3, 96b/1, 96b/7, 96b/9, 96b/13, 98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12, 99b/13, 100a/1, 100a/2, 100a/8, 100a/10, 100a/13, 100b/2, 101a/10 101a/13, 101b/1, 102a/6, 102a/9, 102b/1, 102b/7, 103a/3, 103b/6, 103b/8, 103b/14, 104a/11, 107a/5, 107b/13, 108a/3, 108b/3, 109a/9, 110a/11, 110a/14, 110b/1, 110b/2, 110b/3, 110b/12, 111a/1, 111a/2, 111a/3, 116a/1, 119a/13, 119b/2, 119b/4, 119b/10, 119b/14

ḫānlıḳ (ġ) : < Far.+T. Hanlık, hükümdarlık.
ḫ. 6a/7, 81a/3

irevül : Kılavuz, ordunun önünde giden.
i. 70a/3, 70a/12, 89a/8, 89a/11, 89a/14, 89b/4, 89b/5, 89b/10

melik : < Ar. Melik, padişah, hükümdar.
m. 81b/14, 82a/2

mülk-gīrlıḳ / mülk-gīrlik: < Ar.+Far.+T. Hükümdarlık.
m. 5b/9, 7b/8, 38a/14, 55b/12-13, 64b/1

pādşāh : < Far. Padişah.
p. 1b/2, 5b/9, 6a/9, 8b/11-12, 10a/6, 16a/1, 19a/4, 21a/13, 24b/4-5, 30a/13, 33a/4-5, 35a/7, 36a/13, 39b/2, 41b/8, 44b/11, 50b/9, 53b/6, 54a/14, 57b/9, 58b/11, 65a/7, 69a/7-8, 72a/2, 78b/9-10, 81a/3, 85a/13, 88a/6, 94a/11, 115b/12, 118a/5, 118a/9, 119a/14

pādşāhāne : < Far. Padişahça, padişah gibi.
p. 22a/2-3, 74b/14

pādşāhlıḳ (ġ) : < Far.+T. Padişahlık.
p. 23b/3, 50b/5, 50b/7, 53b/1, 81a/3, 108b/4, 118b/8, 119b/1

pādşāhzāde : < Far. Padişah oğlu.
p. 23a/11, 37a/13, 58a/13, 68a/10, 68b/3

salṭanat : < Ar. Hükümdarlık, sultanlık.
s. 23a/9, 50a/12, 55b/12, 68a/6, 69a/13, 101b/5

selāṭīn : < Ar. Sultanlar.
s. 34a/6, 34a/8, 75a/1, 86b/9

serāmed : < Far. Başta bulunan, ileri gelen.
s. 43b/1, 47b/9, 52a/8

sulṭān : < Ar. Hükümdar, sultan.
s. 9a/13, 12a/5, 12a/8, 12a/10, 20b/10, 22a/4, 34a/4, 34a/8, 34a/9, 38b/10, 87b/7, 89b/2, 102b/7, 102b/8, 103b/3

şāh : < Far. Şah, padişah.
ş. 11b/3, 11b/4, 11b/5, 87b/2-3

Padişaha Ait Haremle İlgili Kavramlar

ḥarem : < Ar. Girişi herkese açık olmayan saygın ve kutsal yer.
ḥ. 12b/3, 12b/5, 17b/13, 20b/4

maḥrem : < Ar. Yasak edilen, haram.
m. 19a/5, 101a/2

Padişaha Mahsus Kavram ve Eşyalar

emrī : < Ar. Konu, husus, emir ile ilgili.
e. 47b/4, 110a/2

fayṣal : < Ar. Kesin karar, hüküm.
f. 16b/7, 18b/11

ferāmīn : < Far. Fermanlar.
f. 26b/1

fermān : < Far. Buyruk, emir, ferman.
f. 40a/5, 64a/11, 64a/12

fetḥ : < Ar. Bir ülke veya şehri düşman elinden alma.
f. 31a/13, 37b/7, 51b/8, 70b/3, 85b/14, 86a/2, 86a/4, 86b/8, 87a/4, 118b/10

ḥākim : < Ar. Hükümdar.
ḥ. 12b/12, 17b/7, 21a/2-3, 22b/3, 26b/3, 44a/11

ḥükm : < Ar. Hüküm, emir.
ḥ. 26b/3, 64b/3-4, 64b/5

iḳtidār : < Ar. Güç, yetme, yetebilme.
i. 75a/3

ḳalemrev : < Ar.+Far. Bir padişahın hüküm sürdüğü ülke veya yer.
ḳ. 25b/13

ḳaş : Ön, huzur.
ḳ. 11a/12, 12a/13, 12b/3, 13b/3, 13b/9, 14a/7, 14a/9, 14a/10, 14b/14, 15a/5, 15a/13, 15b/2, 15b/7, 15b/12, 16a/11, 18b/2, 20b/6, 21b/7, 22a/9-10, 22b/5, 22b/14, 23a/4, 23a/6, 24b/8, 26a/10, 26b/7, 26b/9, 29a/2, 29a/12, 29b/9, 29b/13, 31a/11, 31a/13, 33b/4, 38a/3, 38b/11, 39b/8, 51b/2, 53b/8, 54b/4, 55b/3, 55b/14, 56b/3, 56b/4, 58a/12, 58b/5, 58b/7, 62a/13, 62b/13, 64b/8, 70a/3, 71b/10, 75b/7, 77a/1, 77a/10, 77a/14, 79b/1, 80a/7, 80a/13, 80b/10, 81b/1, 83a/13, 84b/6, 85a/11, 88b/14, 98a/14, 98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12, 99b/13, 101b/1, 102b/8, 108a/12, 108b/12, 110b/2, 111b/3, 112a/14, 116a/1, 117a/4, 117b/12, 118a/2, 118b/13, 119a/1

muḳtedā : < Ar. Önde bulunan, kendisine uyulan.
m. 54a/3

mühr : < Ar. Mühür.
m. 15a/9

müṣāḥib : < Ar. Pâdişahların husûsî işlerinde bulunanlardan her biri, arkadaş.
m. 15a/10

pāyitaḫt : < Far. Başkent.
p. 2a/6-7, 4b/11, 4b/13, 15b/1, 44b/10, 44b/11, 49a/7, 49b/1, 78a/4, 85a/7, 104a/6

re‘āyā : < Ar. Bir hükümdarın idaresi altında bulunan ve vergi veren topluluk.
r. 97a/5

şılan : Sultan sofrası, ziyafet.
ş. 22a/2, 25b/8, 28b/10, 75a/1

taḫt : < Far. Taht, saltanat.
t. 10a/14, 15a/14-15b/1, 18a/10, 23a/12, 30a/13, 37a/11, 37a/12, 47a/11, 50b/4, 50b/8, 50b/13, 68b/13, 74a/14

tavābi‘ : < Ar. Maiyyet, bir kimseye tābi olanlar.
t. 69b/13, 74a/4, 76b/2, 76b/7, 78a/9, 82b/13, 85b/4, 99b/8, 105b/10

ta‘yīn : < Ar. Bir göreve atama, tayin.
t. 17b/9, 18a/4, 43b/11, 55b/6, 56a/4, 59a/13, 62a/13-14, 62b/1, 66a/12, 72a/11, 76b/3, 76b/12, 110b/9-10, 111b/2, 111b/3-4, 112a/4, 112a/11, 119b/5

ṭuġra : Tuğra.
ṭ. 26b/1

żabṭ : < Ar. Hakim olma.
ż. 7b/1, 12a/11, 13a/2, 13b/8, 14b/9, 15a/14-15b/1, 16a/12, 18a/1, 23b/5, 25b/6, 40a/5, 59b/3, 63b/10, 99b/7

Sosyal Sınıflar

dih-nişīn : < Far. Köyde yaşayan.
d. 97a/4

él : Halk, insanlar.
é. 2b/2, 2b/3, 2b/4-5, 2b/6, 3b/3, 3b/8, 5a/12, 5b/5, 5b/6, 10a/13, 11a/2, 15a/4, 16b/4, 17a/3, 19b/3, 23b/12, 24b/6, 25a/10, 26b/6, 29b/3, 30a/4, 30a/6, 30b/11, 31a/7, 31a/12, 32a/7, 32a/8, 32a/13-14, 32b/9, 33a/8, 34a/14, 34b/2, 34b/3, 34b/8, 36b/14, 38a/12, 40a/3, 40a/6, 40a/7, 41b/12, 42a/3, 42b/4, 42b/13, 42b/14, 43a/13, 43b/2, 43b/4, 44b/13, 49a/11, 51a/4, 51a/7, 51a/10, 51a/11, 51b/9, 51b/14, 52a/5, 52a/6, 52a/13, 52a/14, 52b/9, 54a/9, 54a/11, 54b/2, 57a/9, 57a/12, 59a/10, 61a/11, 61a/12, 61a/14-61b/1, 61b/2, 61b/4, 62a/6, 62a/7, 64a/2, 64a/14, 65a/2, 70b/12, 71b/8, 73b/10, 82a/5, 83a/2, 83a/3, 83a/4, 83a/9, 84b/1, 84b/2, 84b/3, 84b/14, 85a/11, 85b/10, 85b/14, 86a/11, 87b/13, 89b/14, 90a/1, 90a/5, 92a/6, 93a/6, 93b/7, 93b/13, 94b/10, 96a/1, 97a/3, 97a/4, 100b/4, 101b/3, 104a/2, 104a/3, 104a/5, 104a/7, 104a/13, 104b/1, 104b/9, 104b/10, 105a/2, 105a/3, 105a/4, 105a/5, 105a/6, 105a/7, 105a/8, 105a/10, 105b/3, 106a/6, 106b/6, 107a/2, 108b/1, 108b/14, 110a/11, 110b/14, 111a/1, 112a/4, 114a/10

rūstāyī : < Far. Köylü, köylüye ait.
r. 117b/11

ṣaḥrā-nişīn : < Ar.+Far. Çölde oturan.
ṣ. 32a/7

şehrī : < Far. Şehirli, şehirde yaşayan.
ş. 2b/2, 24a/2, 40b/10, 42b/13, 43a/5, 44b/6

ṭabaḳa : < Ar. Halk kitlesi, sınıf.
ṭ. 54a/3, 86b/11

ulus : Halk, insanlar.
u. 5b/12, 6a/2, 6a/7, 6a/9-10, 9b/11, 10a/1, 10a/2, 10a/4, 10b/4, 12a/9, 12a/11, 21a/3, 44b/10, 52a/12, 57a/9, 64b/9, 64b/11, 65a/3, 73b/10, 101b/8, 104a/5, 104a/13, 108b/1

Mertebeler ve Rütbeler

devlet-ḫᵛāh : < Ar.+Far. Mevki ve zenginlik düşkünü.
d. 24b/7-8, 74a/5-6, 79a/12, 94b/4

ekābir : < Ar. Rütbece, görgü ve faziletçe büyük olanlar.
e. 30b/1, 44b/2, 85a/6

ḳat : Kat, derece, seviye.
ḳ. 113a/3

maḳām : < Ar. Durulan yer, durak, büyük memuriyet.
m. 30a/7, 30b/13-14, 35b/13, 51b/5, 57b/5, 57b/12-13, 58a/6, 58b/6, 76b/6, 96b/14, 110b/9, 116a/12

mesned : < Ar. Derece, rütbe.
m. 118b/8, 119b/1

möçe : < Moğ. Rütbe.
m. 18a/5, 21a/8, 21b/13

ülüş : Rütbe.
ü. 31a/5, 31a/6, 31a/7, 31a/8

Üst Düzey Unvanlar

aġa : < Moğ. Ağabey, efendi. Aslında yaşça büyük anlamına gelen ağa tabiri, sonra herhangi bir kuruluşun başında bulunanlara özgü bir unvan olmuştur.
a. 6a/9, 8a/11, 12a/3, 12b/9, 12b/13, 23a/8, 24a/11, 26b/12, 30a/2, 31b/11, 35b/9, 39b/12-13, 55a/1, 57a/12, 67a/9, 69b/2, 70a/1, 70a/2, 70a/9, 71b/13, 72a/7, 72b/8, 72b/10, 73b/13, 73b/14, 78a/8, 93a/5, 99b/8, 108b/3, 110b/1, 110b/10

bég : Bey, sözü geçen adam. Türk devlet idaresinde ve bununla yakından bağlı askeri teşkilatta eskiden beri yüksek bir görev, yetki ve sorumluluk sahibi kişilere özgü olan bu unvan, zaman içinde birçok tamlamaya girmiş ve çok çeşitli kavramları ifade etmek için kullanılmıştır.
b. 8b/6, 8b/12, 9b/10, 9b/14, 10a/1, 10b/4, 10b/6, 12b/6, 13a/13, 13b/9, 14a/4, 14b/12, 15b/7, 16a/1, 16a/7, 16a/11, 16a/13, 16b/9, 17a/10, 17a/12, 17a/14, 17b/4, 17b/9, 17b/12, 17b/13, 18a/4, 19a/10, 21b/7, 23a/7, 23b/12, 25a/1, 25a/2, 25a/7, 25a/8, 25b/14, 26a/1, 28a/6, 28b/4, 29b/13, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 34a/1, 34b/14, 36a/8, 36a/9, 36a/10, 36a/12, 36b/14, 37b/7, 38b/14, 39b/10, 41b/3, 43a/9, 43b/5, 44b/2, 47b/5, 49a/9-10, 49a/10, 50b/13, 50b/14, 51a/2, 52a/2, 52a/3, 52a/10, 53a/5, 53a/6, 53a/8, 55a/4, 55a/6, 55a/7, 55a/10-11, 56a/10, 56b/2, 56b/7, 57a/6, 57b/1, 57b/13, 59a/13, 59b/4, 60a/1, 62a/13, 63b/11, 64a/3, 64a/5-6, 65a/6, 65a/6-7, 65a/8, 65a/9, 65b/2, 65b/3, 66a/5, 67b/5, 69a/7, 68a/8, 68a/10, 69a/14, 69b/1, 70a/13,

71a/10-11, 71b/6, 71b/12, 73b/2, 73b/6-7, 73b/13, 74a/4, 74a/7, 74b/6, 76b/8, 76b/9, 76b/11, 77a/3, 77a/5, 78a/1, 78a/3, 78b/8, 79a/5, 79a/8, 79b/11, 80a/5, 81a/2, 81a/5, 82a/7, 82b/2, 82b/5, 83a/1, 89a/9, 89a/10, 90b/5, 90b/8, 90a/7, 90b/13, 91a/10, 91b/1, 92a/12, 93a/7-8, 95a/3, 100b/10, 100b/11, 104b/5, 104b/7, 106a/11, 106a/14, 109a/10, 109b/1, 118a/7

bég atake : Atabey, padişahın lalası.
b. 6b/10, 6b/13, 13b/7, 14b/1, 14b/6, 17a/13, 29a/13-14, 58b/1, 71b/11, 76b/13

bégim : Hanım, hanımefendi. Zamanla unvan yerine geçmiştir. Bâbur döneminden kalan bu unvan Hindistan'da begum şeklinde bugün dahi kullanılmaktadır.
b. 9a/4, 27b/7

daruġa : < Far. Vali, şef.
d. 39a/11, 57b/7, 78b/5-6, 84b/5, 86a/6, 86a/7, 103b/13, 116b/7

daruġalıḳ : < Far.+T. Valilik, şeflik.
d. 82b/11, 111a/14

erbāb : < Ar. Lider, ileri gelen.
e. 16b/3, 84b/9, 104b/3, 104b/6

ḫavāṣ : < Ar. Seçkin kimseler.
ḫ. 76a/8

ḥavāşī : < Ar. Maiyet adamları.
ḥ. 41b/13

ḳāḍī : < Ar. Kadı, yargıç.
ḳ. 54a/3

kalāntarī : < Far. Köyde, kasabada rütbesi en yüksek kişi, muhtar.
k. 97a/6

serāmed : < Far. Başta bulunan, ileri gelen.
s. 43b/1, 47b/9, 52a/8

şeyḫü'l-islām : < Ar. İslam dünyasında din işlerine bakmakla görevli ve en üst düzeyde yetkili kimse.
ş. 16a/6, 54a/3

şıḳḳdār : < Ar.+Far. Askeri kaymakamlık, vekalet, vali gibi çeşitli anlamlara gelen bir tabirdir.
ş. 113b/2-3

ümerā : < Ar. Emirler, beyler.
ü. 12b/12, 20b/13, 24b/5, 28b/3, 86b/9

Memurlar

içki : Saraya mensup olanlar, hükümdarın hizmetinde bulunan beylerin bir kısmı.
i. 19a/5, 36a/11, 39a/1-2, 39b/10, 51a/2, 52a/2, 55a/4, 55a/12, 56b/2, 56b/7, 59a/13, 63a/9, 63b/12, 65b/2, 65b/3, 67b/5, 68a/11, 70a/1, 70a/3, 74b/6, 76b/6, 79a/8, 83a/12, 89a/11, 89a/14, 91a/1, 91a/10, 91a/13, 91b/13, 92a/12-13

mīrzā : < Far. Emîrzâde, beyoğlu, beyzade.
m. 6b/10, 8a/11, 8b/2, 9a/9, 10a/3, 10b/10, 12a/1, 12b/6, 12b/8, 12b/10, 12b/11, 13a/8, 13b/1, 13b/2, 15b/13, 17b/13, 18a/13, 18b/7, 18b/8, 20b/9, 21b/7, 23b/1, 23b/2, 24a/14, 26b/4, 27a/4, 27a/7, 28a/2, 28a/3, 28a/13, 29a/8, 32b/1, 34b/5, 34b/7, 34b/14, 35a/7, 36b/1, 36b/4, 36b/5, 36b/10, 37a/1, 38a/2, 38b/10, 39a/6, 41a/8, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 41b/7, 42a/10, 44a/12, 56b/1, 56b/2, 56b/4, 58a/1, 58a/4, 68b/11, 76b/10, 77a/9, 80a/9, 80a/12, 80b/3, 80b/10, 85b/2, 87b/2, 88a/7, 111a/6, 111a/7, 112a/3, 112a/4, 113b/4

mīrzāde : < Far. Beyoğlu, beyzade.
m. 15a/7

mīrzādelıḳ : < Far.+T. Beyzadelik.
m. 22b/12

mühr-dār : < Ar.+Far. Devlet erkanının mühürlerini korumak ve onun emriyle gereken evrakı mühürlemekle görevli memur.
m. 39b/14

siyāḳ : < Ar. Bâbur'da siyak ilmi terimiyle maliye, maliyecilik, maliye hesapları ve devletin bütün varidat ve masraflarını ayarlayan bir ilim şubesi kastedilmektedir.
s. 23b/6, 25b/6, 47b/9

Elçilik, Hizmetçilik, Kölelik

aḥşām : < Ar. Hizmetliler, yardımcılar.
a. 54a/11

bayırı : Köle, hizmetçi.
b. 16a/8, 58b/4, 79a/8, 95a/4

çāker : < Far. Köle, cariye.
ç. 35a/6, 54a/11

dādek : < Far. Cariye, hizmetçi.
d. 37b/10, 43b/4

dest-endāzlıḳ : < Far.+T. Yardımcılık.
d. 30a/5

élçi : Elçi.
é. 21a/3, 21a/5, 24a/11, 24a/13, 24b/2, 41a/5, 56a/14, 86b/10, 94a/2-3, 94a/12

élçilik : Elçilik.
é. 11a/9, 16b/5, 41a/6, 53a/7-8, 55a/2, 94a/13

esīr : < Ar. Tutsak, esir.
e. 8a/8, 10a/3, 10a/13

esīrlıḳ : < Ar.+T. Tutsaklık, esirlik.
e. 11a/2

giriftār : < Far. Tutulmuş, yakalanmış, esir.
g. 25a/12, 76a/12

ġunçaçı : Cariye.
ġ. 8b/7, 12b/10, 27b/14, 28b/1, 28b/2, 80b/1-2

ḥabs : < Ar. Tutma, tutuklama, ele geçirme.
ḥ. 11a/2

ḫiẕmet : < Ar. İş, hizmet, birinin işini görme.
ḫ. 13b/8, 15a/1, 15a/11, 15a/14, 16b/7, 26a/2, 28b/4, 28b/6-7, 29a/13, 30b/11, 38a/9, 38a/10, 40b/8, 42a/9, 42a/10-11, 42b/8, 60a/3, 65a/4, 72a/2, 72a/3, 84a/9, 115b/14, 116a/3, 116a/5

ḫiẕmetkārlıḳ (ġ) : < Ar.+Far.+T. Hizmetkarlık.
ḫ. 60b/1-2, 81b/14, 82a/3, 82a/6-7

ked-ḫudālık (ġ) : < Far.+T. Yardımcılık, kâhyalık.
k. 75a/11

ḳul : Kul, köle, esir.
ḳ. 37b/10, 43b/4, 93a/6, 116a/5

ḳulluḳ (ġ) : Kulluk.
ḳ. 31b/3, 39b/2, 60b/1, 62b/12, 82b/7, 104a/7

ḳulluḳçı : Hizmetkar.
ḳ. 93a/6

nöker : < Moğ. Hizmetçi, yoldaş. Bâbur'da birinin emri altına girerek, onun hizmetinde ve maiyetinde bulunan, neferden başlayarak beylere kadar çeşitli derecelerde askeri ve dolayısıyla idari mevkiler işgal eden adamlar için kullanılan bir terimdir.
n. 10a/10, 12a/6, 14b/10, 15b/12, 21b/2, 22a/1, 22a/3-4, 22a/5, 22b/8, 23b/12, 23b/14, 25b/8, 28b/5, 28b/8, 28b/13, 29a/5, 29b/2, 29b/6, 34a/5, 35a/3, 35a/4,

35a/6, 36b/1, 41b/6, 53a/7, 53b/5, 54a/11, 54a/14, 57a/3, 57a/13, 57b/4, 60a/13, 61a/13, 62b/1, 64a/1, 66a/14, 71b/7, 76b/7, 81a/7, 81a/13, 82a/9, 82a/10, 84a/10, 84a/13, 84b/1, 90a/7, 91a/2, 95a/1, 101a/12, 113b/1, 113b/3, 118a/8, 119a/6, 120a/1

nökerlik : < Moğ.+T. Hizmetçilik, yardımcılık.
n. 58b/14, 71b/6, 108b/4

serārī : < Ar. Cariyeler, odalıklar.
s. 9b/2, 20a/13, 28a/1

serkār : < Far. İşbaşında olan, kahya.
s. 31b/5, 76b/1

süder : Hizmetçi, uşak.
s. 15b/12, 21b/3, 23b/12, 29b/6, 35a/6, 36b/1, 76b/7

tevābi‘ : < Ar. Birinin adamları, bir merkeze bağlı olan yerler.
t. 4a/13, 35a/8

Tablo 9

Yönetim ve sosyal sınıf kavramları

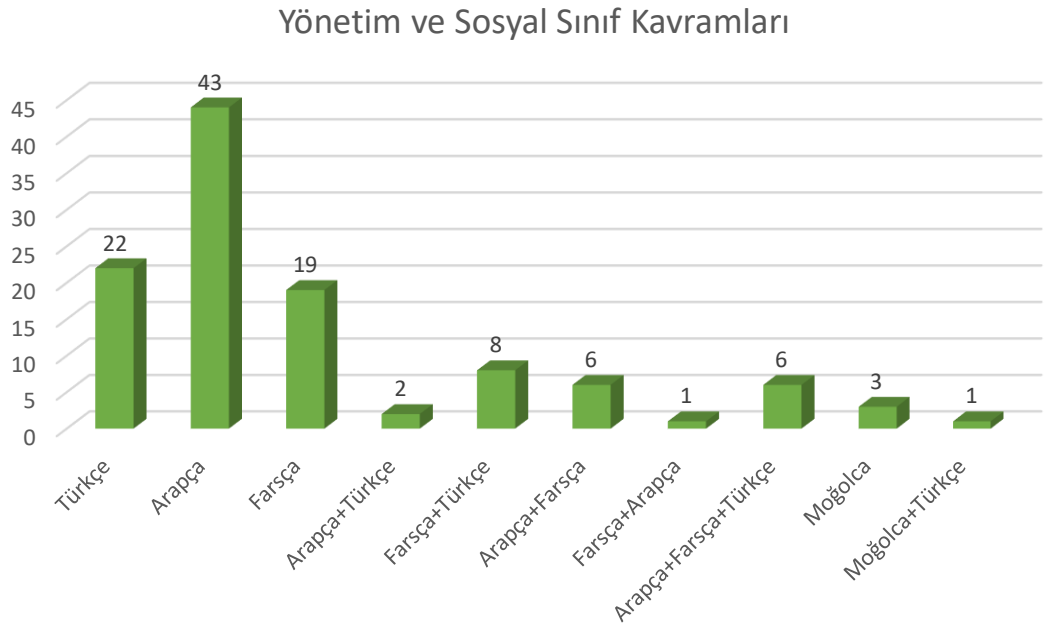

2.13. İnsan İlişkileriyle İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde insan ilişkileriyle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 70, Arapça: 177, Farsça: 84, Arapça+Türkçe: 19, Farsça+Türkçe: 22, Arapça+Farsça: 13, Farsça+Arapça: 14, Arapça+Farsça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça+Türkçe: 4 Moğolca: 8, Moğolca+Türkçe: 1, Soğdça: 1 olmak üzere toplam 414 madde başı sözcük saptanmıştır.

Akrabalık

Kan Bağıyla Oluşan Akrabalık

Dede, Nine

atamnıŋ anası : Babaanne.
a. 70b/4

uluġ ana : Anneanne
u. 24b/8, 24b/10, 24b/12, 70b/5, 97b/14, 108a/1

Anne, Baba

ana : Anne.
a. 8b/5, 8b/6, 8b/7, 9a/9, 9a/10, 9b/9, 11b/3, 14b/12, 14b/12, 16a/5, 17b/13, 18a/11, 20a/9, 20a/12-13, 20a/14, 21b/13, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 26b/14, 27a/1, 27a/2, 27a/4, 27a/6, 27b/7, 27b/10, 27b/11, 28a/3, 28a/5, 28a/13, 28b/2, 30b/11, 53a/11, 54a/2, 55b/2, 64b/8, 68a/14, 75a/13, 79b/13, 91a/5, 96a/10, 96a/12, 96a/14, 96b/2, 96b/9, 96b/10, 97a/7, 97b/14, 101b/6, 102a/3, 108a/1, 113b/9

ata : Baba, ata.
a. 5b/13, 8a/10, 9a/1, 11a/10, 15b/5, 19b/5, 22a/7, 22b/7, 22b/13, 25a/3, 31b/7, 31b/11, 32a/4, 33b/5, 39b/14, 41a/13, 41b/8, 41b/9, 50a/9, 52a/9, 54a/1, 56b/12, 58a/11, 63a/14, 64b/14, 65a/1, 69a/6, 69a/7, 69a/14, 69b/2, 75a/9, 78a/6, 79a/2, 80a/1, 96a/14, 106a/11, 110b/9, 111b/4, 113b/9

atake : Atalık, babalık, Türkistan'da bir rütbe. Memleket ve halkın örf ve âdetlerini bilen, hükümdarların yanında bulunan ve onlar için bir tür akıl hocalığı görevini üstlenen kişilere özgü bir Türk devlet geleneğinin, çeşitli devir ve bölgelerde aldığı şekillerden biridir.
a. 16a/8, 31a/9, 32b/4

atalıḳ : Atalık, babalık.
a. 41a/12, 75a/2, 75a/7, 79b/2

baba : Baba, ata.
b. 96b/1

ebā‘an cedd : < Ar. Babadan babaya, kuşaktan kuşağa.
e. 100b/7

vālide : < Ar. Anne.
v. 11a/3, 52b/12, 86b/2, 95a/10

Erkek Kardeş, Ağabey

aġa : < Moğ. Ağabey, efendi. Aslında yaşça büyük anlamına gelen ağa tabiri, sonra herhangi bir kuruluşun başında bulunanlara özgü bir unvan olmuştur.
a. 6a/9, 8a/11, 12a/3, 12b/9, 12b/13, 23a/8, 24a/11, 26b/12, 30a/2, 31b/11, 35b/9, 39b/12-13, 55a/1, 57a/12, 67a/9, 69b/2, 70a/1, 70a/2, 70a/9, 71b/13, 72a/7, 72b/8, 72b/10, 73b/13, 73b/14, 78a/8, 93a/5, 99b/8, 108b/3, 110b/1, 110b/10

ini : Küçük erkek kardeş.
i. 13a/11, 15a/7, 19a/12, 19b/7, 20b/13-14, 22b/2-3, 29b/2, 32b/2, 33a/3, 33b/3, 35a/12, 35b/3, 38a/1, 41a/7, 43a/12, 50b/10, 57a/6, 58a/7, 59b/2, 59b/8, 65b/6, 66b/14, 67b/3, 69b/2, 70a/2, 72a/4, 73b/13, 73b/14, 74b/4, 76b/9, 77b/3, 77b/5, 78a/8, 82a/1, 84a/12, 84a/14, 87b/12, 88a/5, 89a/13, 90b/9, 93a/5, 96b/2, 99b/8, 99b/11, 101b/6, 105b/13, 108b/3, 108b/9, 109a/11, 110b/8, 119b/3, 119b/7

Kız Kardeş, Abla

abla : Büyük kız kardeş.
a. 27b/12

égeçi : Abla.
é. 9b/3, 9b/13, 10b/2, 11b/5, 18a/12, 20a/7, 20a/14-20b/1, 27b/13-14, 91a/6, 95a/12, 96b/10

siŋil : Küçük kız kardeş.
s. 21b/12, 27a/6, 96a/13, 96b/2, 102a/11

Amca

abaġa : < Moğ. Amca.
a. 21a/8, 23b/1, 27a/9, 69a/11, 69a/14, 71b/12, 75a/9

‘amm : < Ar. Amca.
‘a. 11a/8

Dayı

dada : Dayı.
d. 54b/7, 81a/11, 88b/14, 96b/7, 96b/9, 96b/13, 101a/13, 101b/1, 101b/12, 101b/13, 102a/6, 102a/9, 102a/11, 102a/12, 102a/14, 102b/2, 102b/8, 102b/10, 103a/1, 103a/11, 103b/2, 103b/3, 107a/5, 108b/5-6, 119b/13

ṭaġayı : Dayı.
ṭ. 6a/8, 16a/3, 21b/7, 31a/8, 98b/9

Hala

ḫāla : < Ar. Hala, babanın kız kardeşi.
ḫ. 29b/11

Erkek Evlat, Oğul

ḫāne-zād : < Far. Han evladı.
ḫ. 21b/1

ḫānzāde : < Far. Han evladı.
ḫ. 20b/5-6

ibn : < Ar. Oğul.
i. 9b/5, 9b/6, 9b/7

oġlan : Oğlan.
o. 8b/4, 8b/14, 9b/9, 10a/11, 11b/2-3, 18a/11, 19b/12, 24a/3, 25b/13, 25b/14-26a/1, 25b/14, 26a/5, 26b/14, 28a/9, 28b/12, 30a/10, 36a/10, 56b/8, 57b/10, 62b/7, 63a/13, 76b/2, 85b/1, 102b/7

oġul : Oğul.

o. 5b/11, 6a/8, 6b/5, 6b/6, 6b/7, 6b/8, 8b/3, 8b/5, 8b/7, 8b/13-14, 9a/12, 9b/1, 9b/4, 10a/7, 10a/9, 10b/10, 10b/11, 11a/7, 11a/10, 11b/7, 12a/1-2, 12a/3, 12a/5, 12a/8, 12a/14, 13a/10, 16a/4, 19b/9, 19b/12, 20a/2, 20b/9-10, 21a/7, 21b/6, 22b/7, 23a/9, 23b/1, 24a/11, 25b/3, 26b/13, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/9, 27b/2, 27b/5, 28a/5, 28a/7, 28a/13, 28b/2, 30a/9, 34a/3, 41a/7, 41a/13, 41b/5, 42a/3, 42b/7, 46a/6, 50a/6, 50a/7, 50a/8, 50b/3, 50b/6, 55b/5, 57b/4, 57b/11, 57b/14, 58a/10, 59b/2, 59b/8, 68a/12, 71b/11, 72a/10, 74b/14, 75b/1, 76b/12, 78a/7, 79a/7, 80a/1, 80a/12, 80a/14, 80b/11, 80b/13, 89a/13, 90b/9, 95b/10, 98a/12, 98a/13, 98b/4, 109b/12, 112a/14, 113b/8, 118b/6, 119b/3

oġulluḳ : Oğulluk, evlatlık.

o. 41a/12, 75a/2, 75a/7, 79b/2

zāde : < Far. Oğul.

z. 29a/2

Kız Evlat, Kız

ḳız : Kız.

ḳ. 8b/4, 8b/8, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 9b/3, 9b/11, 10b/7, 10b/9, 10b/11, 11a/3, 11a/6, 11a/7, 11b/3, 11b/4, 11b/5, 11b/7, 11b/8, 11b/14, 12a/7, 12b/1, 12b/4, 12b/4-5, 16a/8, 18a/12, 19b/9, 20a/1, 20a/3, 20a/5-6, 20a/7, 20a/9, 20a/11, 20a/12, 20a/14, 20b/8, 24a/12, 26b/13-14, 27a/1, 27a/6, 27a/8, 27a/11, 27b/1, 27b/2, 27b/4, 27b/9, 27b/10, 27b/13, 27b/14, 28a/2, 28a/5, 28a/7, 28a/13, 28b/2, 28b/2-3, 29b/10, 35b/10, 35b/11, 38a/14, 57b/5, 69a/12, 75a/8, 86b/4, 86b/5, 97a/11

Torun

nebīre : < Far. Torun.

n. 9b/11, 20b/8, 27a/4, 27a/11, 28a/4, 35b/11-12, 46a/6, 50b/3, 97a/11, 97a/12, 118b/6

Kuzen

‘ammzāde : < Ar.+Far. Amca oğlu.

‘a. 22b/7

Yeğen

birāderzāde: < Far. Kardeş çocuğu, yeğen.
b. 20a/10, 20b/12-13, 28a/4

Çocuk

evlād : < Ar. Çocuklar, soy.
e. 8b/3, 19b/8, 23b/11, 26b/13, 28a/8, 37a/11, 37b/3, 49a/14, 69a/11

ferzend : < Far. Oğul, çocuk.
f. 7a/9, 16b/6, 86b/6

sulṭānzāde : < Ar.+Far. Hükümdar çocuğu.
s. 20b/11

tonġuc : İlk doğan evlat.
t. 86b/6

uşaḳ : Çocuk, küçük çocuk.
u. 71a/4, 71a/8

Evlilik Yoluyla Oluşan Akrabalık

ḳarīne : < Ar. Eş.
ḳ. 48b/8

ḳayn ata : Kayınpeder.
ḳ. 5b/11, 56b/4

köç : Zevce, karı.
k. 27b/8, 35a/11, 52b/2, 52b/11, 54b/12, 55a/5, 55b/3, 63a/8, 63b/11, 69b/2, 72a/3, 74a/11, 77b/6, 77b/7, 79b/11, 81a/5, 86a/9, 86b/2, 90b/14, 91a/6, 98a/1

nikāḥ : < Ar. Yasal evlilik töreni.
n. 86b/5

Enişte, Damat, Güvey

küyev : Damat.
k. 6a/12, 23b/1, 50b/4

küyevlük : Damatlık.
k. 58a/6

yezne : Enişte.
y. 63a/3

Akrabalıkla İlgili Diğer Kavramlar

ehl : < Ar. Yabancı olmayan, bir yerde oturan, topluluk, aile.
e. 11a/2, 17b/13, 23b/13, 24a/4, 30a/6, 60a/2, 72a/3, 81a/5, 82a/11

ẖānevāde : < Far. Aile, soy.
ẖ. 16a/5-6, 22a/6

ḳayaş : Akraba.
ḳ. 56a/1, 96b/8, 97a/9

nām-zed : < Far. Nişanlı.
n. 27b/6

öylük (g) : Aile.
ö. 10a/1, 28a/9, 32a/7, 77b/13

tuḳḳan : Aynı anneden doğmuş.
t. 8b/9, 9a/6, 9a/7-8, 20a/14, 21b/6, 22b/2, 25b/4, 26a/2, 27a/8, 27b/3, 27b/13, 29b/1, 71b/12, 71b/13, 96b/4, 96b/10, 97a/10, 98b/8, 101a/14, 108b/4

uruḳ (ġ) : Akraba, kabile.
u. 14b/12-13, 21b/12, 44a/9, 44a/11, 56a/1, 77b/6, 86a/9, 86b/2, 91a/6, 96b/6-7, 96b/8, 97a/9, 98a/1, 99b/1, 100b/9

uruḳluḳ (ġ) : Akrabalık.
u. 24a/14

Süt Kardeş

kökeldaş : < Moğ. Süt kardeş.
k. 20b/2, 26a/1, 26a/2, 58b/4, 91b/13

Kuma

ġuma : < Nikahsız karı, odalık, cariye.
ġ. 12b/9, 27a/3, 28a/14, 28b/1, 69a/12, 80b/1

Yetim, Öksüz

eytām : < Ar. Yetimler.
e. 91b/8

yetim : < Ar. Yetim, ayaktakımı.
y. 43a/13, 91b/4, 91b/11, 92a/2, 93a/8

yetimāne : < Ar.+Far. Yetim gibi.
y. 91b/4

yetimlik : < Ar.+T. Ayaktakımlığı, yetimlik.
y. 43a/14-43b/1

İnsan

Ad ve Kimlik

at : İsim, ad.
a. 5b/6, 8a/14, 20a/13, 28a/1, 30b/13, 35a/8, 40b/8, 46a/4, 48a/6, 49b/3, 49b/4, 54a/1, 58a/14

atlıḳ : Adlı, isimli.
a. 3a/5, 3b/5, 4a/8, 8b/7, 8b/8, 8b/14, 9a/12, 12a/2, 16b/3, 19b/12, 20b/8, 24a/11, 24a/12, 27b/2, 40b/13, 42b/12, 44a/13, 45a/2, 45a/6, 52a/8, 56b/12, 57a/3, 57a/13, 60a/13, 60b/7, 61b/9, 65a/11, 65b/6, 65b/7, 70a/4, 75a/8, 75b/1, 78a/9, 84a/14, 87b/12, 90b/8, 98a/13, 104b/13, 108b/13, 109b/12, 113a/14

ism : < Ar. İsim, ad.
i. 4b/1, 8a/2

mevsūm : < Ar. Adlandırılmış.
m. 2b/11, 4b/1, 4b/3, 8a/2, 46a/3, 47a/3, 48a/10, 86b/6, 108a/1

meẕkūr : < Ar. Adı geçmiş, anılmış.
m. 6a/12, 6a/14-6b/1, 11b/7, 11b/14, 23a/14, 27a/8, 28a/14, 28b/3, 31b/10, 41a/5, 50a/4, 50b/11, 53b/12, 57a/13, 65a/5, 71a/1, 77b/5-6, 78a/2, 82a/5, 82a/7, 85a/4, 86a/1, 86b/14, 88a/3, 88a/10, 90b/10, 93a/11, 95a/1, 97b/14, 99b/7, 103b/2, 110a/3-4, 114a/13

ṣıfat : < Ar. Sıfat, vasıf.
ṣ. 54a/8

tesmiye : < Ar. Adlandırma.
t. 11b/10

Şahıs Bildiren Kavramlar

kişi : Kişi, kimse.
k. 2b/2, 2b/3, 3b/11, 5b/8, 6b/14, 7a/6, 7a/14, 7b/4, 7b/5, 7b/10, 11b/11, 13b/5, 13b/6, 13b/9, 13b/11, 13b/13, 13b/14, 14a/3, 14a/6, 14b/2, 14b/11, 15a/2-3, 15a/4, 15a/8, 15a/12, 15b/3-4, 15b/10, 16b/6, 16b/8, 18a/14, 18b/1, 18b/3, 18b/10, 19a/3, 19a/10, 21a/1, 21a/4, 21a/6, 21a/9, 21b/1, 21b/2, 21b/8, 22a/3, 23a/6, 23a/8, 23b/14, 24b/3, 25a/1, 25b/5, 26a/3, 26a/7, 26a/8, 29a/1, 29a/8, 29a/9, 29a/13, 29b/5, 29b/12, 30a/12, 30b/8, 30b/9, 31a/11, 32b/11, 32b/12, 33a/6, 33a/9, 33a/11, 34b/13, 35a/1, 35b/1, 35b/5, 38a/6, 38a/7, 38b/11, 39a/9, 39b/1, 39b/11, 40b/3, 40b/7, 41b/11, 42b/12, 43b/6, 43b/13, 44a/4, 44a/11, 44a/13, 47b/1, 51a/9, 51a/12, 52a/4, 52a/12, 53a/13, 53b/2, 53b/11, 54a/7, 54a/8, 55a/7, 55b/4, 56a/11, 57a/3, 58b/7, 58b/14, 59a/1, 59a/2, 60a/4, 60a/12, 60b/11, 60b/12, 61a/2-3, 61a/9, 61a/10, 61a/14, 61b/3, 61b/7, 62b/3, 62b/10, 63a/4, 63a/6, 63b/4, 64b/7, 65b/11, 66a/8, 66b/14, 67a/14, 67b/3, 67b/5, 68a/3, 69a/13, 70a/5, 70a/9, 70b/1, 70b/10, 70b/12, 71a/13, 71b/10, 72a/6, 72a/13, 72b/3, 73a/10, 73b/3, 73b/12, 74b/10, 75b/3, 76b/1, 76b/8, 77a/1, 77a/7, 78a/5, 78b/11, 79b/14, 80b/8, 82a/12, 82a/14, 82b/7, 82b/11, 82b/12, 82b/14, 83a/1, 84a/5, 84a/13, 84b/13, 85a/2, 85a/3, 85a/11, 85b/1, 85b/2, 85b/5, 85b/9, 85b/11, 86a/7, 86b/1, 86b/3, 87a/6, 87b/14, 88a/2, 88a/4, 88a/5, 88a/7, 88a/8, 88a/9, 88b/3, 88b/3-4, 88b/5, 88b/6, 88b/13, 88b/14, 89b/6, 89b/7, 89b/12, 90a/3, 90a/9, 90b/6, 91a/6, 91a/7, 92b/10, 93a/10, 93a/11, 93b/2, 93b/5, 94a/3, 94b/2, 94b/4, 94b/5, 95a/3, 95a/11, 97a/6, 97a/11, 97b/8, 98a/3, 98a/6, 98b/2, 98b/13, 98b/14, 99b/1, 100a/1, 100a/4, 100a/5, 101a/13, 101a/14, 102a/2, 102a/9, 102a/10, 102b/12, 103a/7, 103a/10, 103a/11, 103a/12, 103b/7, 104a/7, 104b/3, 104b/6, 104b/12, 104b/14, 105a/1, 105a/2, 105a/4, 105a/5, 105a/7, 105a/9, 105b/4, 105b/6, 105b/7, 106a/3, 106a/5, 106a/9, 106b/11, 106b/12, 106b/13, 106b/14, 107a/1, 107a/3, 107a/8, 107b/4, 107b/11-12, 107b/13, 108b/2, 108b/14, 109a/11, 109b/1, 109b/14, 110a/8, 110a/9, 110a/13, 110b/7, 111a/10, 111a/12, 111a/13, 111b/1, 112a/1, 112a/2, 112a/3, 112a/11, 113a/9, 113a/10, 113a/11, 113a/12, 113b/1, 113b/4, 113b/5, 113b/6, 113b/7, 113b/8, 113b/11, 113b/12-13, 113b/13, 114a/3, 114a/4, 114a/5, 114a/7, 114a/13, 114a/14, 114b/13, 115a/6, 116b/3, 117a/11, 117b/7, 117b/8, 117b/10, 117b/11, 118a/6, 118b/2, 119a/2, 119a/3, 119a/7, 119b/5, 120a/1

ma‘dūdī : < Ar. Birkaç kişi, birkaç adam.

m. 61b/12, 62b/14, 63b/5, 64a/1, 101a/12

mén : Ben.

m. 2b/13, 5b/13, 6a/8, 8b/4, 8b/5, 8b/8, 8b/9, 8b/10, 9a/2, 9a/3, 9a/4, 9a/6, 9a/8, 9a/10, 9a/13, 9a/14, 10b/11, 10b/13, 11a/3, 11a/4, 11a/7, 11a/9, 11a/11, 11b/1, 12b/1, 13b/7, 14a/2, 14a/4, 14b/6, 14b/12, 14b/13, 14b/14, 15a/5, 15b/2, 15b/3, 15b/7, 15b/11, 16a/1, 16a/2, 16a/3, 16a/4, 16a/10, 16a/11, 16b/6, 16b/7, 20a/4, 20a/7, 20a/10, 20a/14, 20b/6, 20b/7, 20b/10, 22a/9, 22b/5, 23a/4, 24a/10, 24b/3, 24b/4, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 27a/6, 27b/7, 31a/13, 38a/5, 38a/7, 38a/8, 38a/10, 38a/12, 39a/4, 40b/8, 41a/7, 46a/3, 48b/4, 49a/3, 49b/12, 50b/12, 51a/5, 52a/3, 52a/10, 52b/9, 52b/12, 53a/5, 53a/6, 53b/5, 53b/13, 54a/5, 54b/2, 54b/6, 54b/9, 55a/5, 55a/7, 55a/9, 55b/1, 55b/2, 55b/3, 55b/9, 55b/12, 59b/1, 60a/8, 60a/11, 60a/13, 60b/1-2, 61a/9, 61a/12, 61b/11, 62b/13, 63a/6, 63a/11, 64b/8, 64b/12, 69a/9, 70a/2, 70b/2, 70b/5, 73b/7, 73b/8, 73b/9, 74a/5, 74a/11, 74a/13, 74b/9, 74b/14, 75a/3, 75a/4, 75a/9, 75b/2, 75b/6, 75b/7, 75b/8, 75b/9, 75b/13, 75b/14, 77a/10, 77a/12, 78a/3, 78a/7, 78a/8, 79a/5, 79a/6, 79a/11, 79a/12, 79a/14, 81a/1, 82a/3, 83a/13, 83b/5, 83b/8, 83b/9, 84a/11, 84b/13, 85a/1, 85a/3, 85a/6, 85b/6, 85b/8, 85b/10, 85b/11, 86a/5, 86b/1, 86b/2, 86b/5, 86b/6, 87a/1, 87a/8, 87b/14, 88b/11, 89a/3, 89b/4, 90a/8, 91a/5, 91a/12, 92a/8, 92a/12, 92b/3, 93b/14, 94b/11, 95a/11, 95b/3, 96a/10, 96a/12, 96a/14, 96b/5, 96b/8, 96b/9, 96b/10, 97a/6, 97b/4, 97b/13, 97b/14, 98a/1, 98a/7, 98a/13, 98a/14, 98b/5, 98b/13, 100a/14, 101a/5, 101a/13, 101b/12, 101b/13, 102a/4, 102a/11, 102b/2, 102b/3, 102b/6, 102b/10, 103b/3, 103b/6, 103b/9, 103b/13, 104a/8, 104b/1, 104b/10, 104b/11, 104b/14, 105a/1, 105a/9, 105b/10, 106b/8, 106b/12, 107a/3, 107a/9, 107a/10, 107a/12, 107b/4, 107b/11, 108a/1, 108a/4, 108a/8, 108a/10, 108a/13, 108b/3, 108b/5, 109a/2, 109a/11, 110a/14, 110b/1, 110b/9, 111a/6, 111a/9, 111a/13, 111a/14, 111b/8, 111b/8, 112a/7, 112a/10, 112a/11, 112a/13, 112b/3, 112b/9, 113a/2, 113a/6, 113a/14, 113b/10, 113b/14, 114a/2, 114a/6, 114b/8, 114b/14, 115a/2, 115a/4, 115a/5, 115a/7, 115a/14, 115b/4, 115b/12, 115b/13, 116a/1, 116a/3, 116a/5, 116a/6, 116a/10, 116b/2, 116b/5, 116b/8, 117b/5, 117b/13, 118a/2, 118a/3, 118a/4, 118a/5, 118a/6, 118a/12, 118a/13, 118b/7, 118b/12, 118b/13, 119a/3, 119a/6, 119a/8, 119a/9, 119a/11, 119a/14, 119b/2, 119b/3, 119b/6

sén : Sen.

s. 21a/5, 24a/1, 76a/12, 99a/12, 99a/13, 115a/2, 117b/3, 118a/8

siz : Siz.

s. 108a/14, 114b/4, 115a/4, 115b/12, 115b/14, 116a/1-2, 116a/4, 116b/2, 118a/7, 118a/9, 118a/11, 118b/7, 118b/10, 118b/12, 119a/1, 119a/2, 119a/12, 119a/13, 119b/8, 119b/9

yeke yarım : < Far.+T. Dağınık adamlar.

y. 90b/1

Cinsiyete Göre İnsanlar

ebnā-yı cins : < Ar. Hemcins.
e. 82a/9

Erkek

ataġlıḳ : Bey, beylik.
a. 77b/12, 95a/3-4

bég : Bey, sözü geçen adam. Türk devlet idaresinde ve bununla yakından bağlı askeri teşkilatta eskiden beri yüksek bir görev, yetki ve sorumluluk sahibi kişilere özgü olan bu unvan, zaman içinde birçok tamlamaya girmiş ve çok çeşitli kavramları ifade etmek için kullanılmıştır.
b. 8b/6, 8b/12, 9b/10, 9b/14, 10a/1, 10b/4, 10b/6, 12b/6, 13a/13, 13b/9, 14a/4, 14b/12, 15b/7, 16a/1, 16a/7, 16a/11, 16a/13, 16b/9, 17a/10, 17a/12, 17a/14, 17b/4, 17b/9, 17b/12, 17b/13, 18a/4, 19a/10, 21b/7, 23a/7, 23b/12, 25a/1, 25a/2, 25a/7, 25a/8, 25b/14, 26a/1, 28a/6, 28b/4, 29b/13, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 34a/1, 34b/14, 36a/8, 36a/9, 36a/10, 36a/12, 36b/14, 37b/7, 38b/14, 39b/10, 41b/3, 43a/9, 43b/5, 44b/2, 47b/5, 49a/9-10, 49a/10, 50b/13, 50b/14, 51a/2, 52a/2, 52a/3, 52a/10, 53a/5, 53a/6, 53a/8, 55a/4, 55a/6, 55a/7, 55a/10-11, 56a/10, 56b/2, 56b/7, 57a/6, 57b/1, 57b/13, 59a/13, 59b/4, 60a/1, 62a/13, 63b/11, 64a/3, 64a/5-6, 65a/6, 65a/6-7, 65a/8, 65a/9, 65b/2, 65b/3, 66a/5, 67b/5, 69a/7, 68a/8, 68a/10, 69a/14, 69b/1, 70a/13, 71a/10-11, 71b/6, 71b/12, 73b/2, 73b/6-7, 73b/13, 74a/4, 74a/7, 74b/6, 76b/8, 76b/9, 76b/11, 77a/3, 77a/5, 78a/1, 78a/3, 78b/8, 79a/5, 79a/8, 79b/11, 80a/5, 81a/2, 81a/5, 82a/7, 82b/2, 82b/5, 83a/1, 89a/9, 89a/10, 90b/5, 90b/8, 90a/7, 90b/13, 91a/10, 91b/1, 92a/12, 93a/7-8, 95a/3, 100b/10, 100b/11, 104b/5, 104b/7, 106a/11, 106a/14, 109a/10, 109b/1, 118a/7

béglik : Beylik.
b. 30b/11, 63b/13, 73b/6

ér : Erkek.
é. 24a/1, 80a/14

çehre : < Far. Oğlan.
ç. 13b/9, 15a/13, 15b/2, 15b/3, 24a/3, 25b/12, 25b/14, 26a/1, 26a/3, 26a/4, 29a/13, 44a/14, 101a/5, 114a/1, 114b/2

emred : < Ar. Bıyığı yeni terlemiş, yüzü henüz tüysüz olan genç.
e. 24a/3, 25b/13

merdek : < Far. Adamcağız, herif.
m. 29b/4, 32b/6, 53b/12, 58b/3, 71b/4, 73b/7, 74a/8, 79a/12, 117b/11, 117b/13, 119a/10, 119a/11

yigit : Yiğit. Hükümdarın veya bir beyin yanında ve şahsi hizmetlerinde bulunan içkiler arasında liyakati ve cesaretiyle sivrilen ve daha çok askeri teşkilata bağlanmış olan subaylar için kullanılan bir terimdir.
y. 7b/5, 7b/7, 14a/13-14, 15b/1, 17b/4, 17b/12, 18a/4-5, 25a/7, 25a/8, 25a/9, 26b/8, 30b/6, 31a/2, 31a/10, 33b/10, 34b/4, 34b/4-5, 34b/7, 35a/12, 35a/14, 35b/3, 35b/6, 35b/14, 37b/9, 39a/7, 39a/9, 39b/14, 40a/11, 40b/5, 41b/4, 41b/13, 41b/14, 42a/8, 43a/1, 43a/7, 43a/9, 43a/13, 44b/2, 52a/3, 52a/9, 52a/11, 52b/9, 52b/10, 52b/11, 53a/6, 55a/4-5, 55a/6, 56b/2, 57b/1, 57b/10, 59a/13, 59b/4, 61b/12, 62b/1, 62b/12, 62b/14, 63a/9, 65a/14, 65b/5, 66a/3, 68b/2, 70a/12, 71a/12, 76b/5, 76b/9-10, 76b/13, 78a/10-11, 79b/8, 80a/5, 80b/13, 83a/1, 84a/3, 84a/6, 89a/13, 89b/5, 90b/2, 90b/6, 91a/1, 91a/10-11, 91a/13, 91b/1, 91b/9, 91b/12, 92b/11, 93a/2, 93a/3, 93a/9, 93b/4, 97a/12, 97a/13, 100b/10, 101a/5, 105a/11, 107b/13, 109b/14, 110a/4, 110a/7, 110a/10, 110a/12, 111b/2, 111b/14, 112a/5, 119b/3, 119b/7

Kadın

bégim : Hanım, hanımefendi. Zamanla unvan yerine geçmiştir. Bâbur döneminden kalan bu unvan Hindistan'da begum şeklinde bugün dahi kullanılmaktadır.
b. 9a/4, 27b/7

ẖanım : Hanım, kadın.
ẖ. 102b/8

ẖatun : Kadın, hanım.
ẖ. 11b/2, 18a/13, 23b/14, 23b/14-24a/1, 24b/10, 28a/1, 69a/12, 80a/4, 80a/13, 80b/7, 95a/10, 97a/7, 97a/8, 97a/10, 102b/12

ẖavātīn : < Ar. Hatunlar, saygın ve seçkin kadınlar.
ẖ. 9b/2, 20a/13, 28a/1, 86b/8

Yaş Dönemine Göre İnsanlar

yaş : Yaş.
y. 1b/2, 8b/6, 8b/8, 8b/9, 9a/6, 9a/8, 13a/2, 18a/9, 20a/4, 20b/6, 27a/5, 85b/7, 86b/7, 97a/8, 102b/8

Yaşlı, Yaşlılık

ḳarı : Yaşlı.
ḳ. 50a/9, 89b/8, 97a/6, 106a/11

ḳarılıḳ : Yaşlılık.
ḳ. 14a/13

ḳart : Pir, ihtiyar.
ḳ. 79b/3

pīr : < Far. Yaşlı.
p. 53a/12

uluġluḳ (ġ) : Büyüklük, ihtiyarlık.
u. 21b/11, 73b/5

yaşlıḳ : Yaşlı.
y. 85a/13, 85a/14, 85b/9

Genç, Gençlik

civān : < Far. Genç.
c. 26a/5

şebāb : < Ar. Gençlik, tazelik.
ş. 76a/4

tāze : < Far. Taze, körpe.
t. 95b/14

Dini Durumuna Göre İnsanlar

e'imme : < Ar. İmamlar.
e. 44b/14, 45a/1, 45a/2

mü'min : < Ar. Müslüman, inançlı.
m. 64a/4

Karakterlere Göre İnsanlar

Huy, Karakter

aḫlāḳ : < Ar. Ahlak, huy.
a. 7a/5, 15a/2, 18b/2, 21a/1, 22b/12, 25b/5, 54b/11, 68b/2

ḫuluḳ : < Ar. Huy, tabiat.
ḫ. 7b/3

mizāc : < Ar. Huy.
m. 18a/7, 24b/2

şemāil : < Ar. Huylar, alışkanlıklar.
ş. 6b/14, 18a/13, 25b/4, 68b/1

ṭabī‘at : < Ar. Yaratılış, mizaç.
ṭ. 19a/9

ṭab‘lıḳ : < Ar.+T. Huylu.
ṭ. 13b/12

Karaktere Göre İnsanlar

‘adāletpīşe : < Ar.+Far. Adaletli, adaletçi.
‘a. 68b/2

ādemī : < Ar.+Far. İnsanlık, insaniyetli.
ā. 13b/6, 16b/8, 19a/10, 21b/8, 29b/12, 68b/2-3

ādemīgīrlik : < Ar.+Far.+T. İnsaniyet.
ā.42a/10-11

‘āḳıle : < Ar. Akıllı kadın.
‘ā. 24b/11

aṣīl : < Ar. Soylu.
a. 29b/12

āzād : < Far. Özgür, hür.
ā. 20b/12

bahādır : < Moğ. Yiğit, cesur, kahraman.
b. 31a/5, 54a/9, 108b/9

bahādırlıḳ : < Moğ.+T. Yiğitlik, cesurluk, kahramanlık.
b. 31a/6, 31a/8

baḫīl : < Ar. Cimri.
b. 15a/3

bedbaḫt : < Far. Kötü bahtlı.
b. 68a/6, 89b/14

bedgümān : < Far. Kötü zanlı, kötü şüphede bulunan.
b. 59b/9, 87a/5

bedma‘āş : < Far.+Ar. Davranışı iyi olmayan.
b. 6a/10

bedkirdār : < Far. Kötü davranışlı, kötü hareketli.
b.+ nıŋ 11a/2

bedzebān : < Far. Küfürbaz, ağzı bozuk.
b. 29b/4

bī-ḫod : < Far. Çılgın.
b. 76a/7

bī-mürüvvet : < Far.+Ar. İnsaniyetsiz.
b. 22b/14

bī-vefā : < Far.+Ar. Vefasız, hayırsız.
b. 28b/14, 35a/4

celd : < Ar. Yiğit, kahraman.
c. 34b/4, 40b/7

dānişmend : < Far. Bilgin.
d. 50a/9

dīvānşi‘ār : < Ar. Adil.
d. 23b/5-6

fāsıḳ : < Ar. Fesat çıkaran.
f. 13b/9, 13b/11, 22a/3, 22b/4, 23b/12, 28b/14, 62a/6

faẓīletlıḳ : < Ar.+T. Erdemli.
f. 68b/2, 87a/6

firīb-āmīz : < Far. Aldatıcı, kandırıcı.
f. 54b/14, 56b/10

fuḥşgūy : < Ar.+Far. Ahlaksız dilli kimse.
f. 29b/4

ġaddār : < Ar. Hain, merhametsiz.
ġ. 80a/3

ġadr : < Ar. Hainlik, vefasızlık.
ġ. 77b/14, 116a/12

ḫarām-nemek : < Ar.+Far. Nankör kimse.
ḫ. 13b/11, 29a/1, 51b/4, 52b/1

ḫarrāf : < Ar. İyi huylu, iyi tabiatlı.
ḫ. 7b/4, 29a/14

hezzāl : < Ar. Şakacı.
h. 15a/12, 29a/14

himmetlıḳ : < Ar.+T. Gayretli.
h. 5b/8

ḫire : < Far. Gözü pek.
ḫ. 43b/1

ḫoş-ḫuluḳ : < Far.+Ar. İyi huy.
ḫ. 7b/4

ḫoş-ṭab‘ : < Far.+Ar. Ahlakı, tabiatı ve huyu güzel.
ḫ. 21a/9, 68a/9, 68b/2-3, 100a/1

ḫoşṭab‘-āne : < Far.+Ar. Tabiatı ve huyu güzelliğe yakışır.
ḫ. 14b/4

inṣāflıḳ : < Ar.+T. İnsaflı, merhametli.
i. 85a/11

i‘timādlıḳ : < Ar.+T. Güvenilen.
i. 52a/12

kemsuḫan : < Far. Az söyleyen kimse.
k. 13b/5, 16b/8, 19a/10

kūr-nemek : < Far. Nankör.
k. 58b/3

külegeç : Güler yüzlü.
k. 15a/12

mihr-bānlıḳ : < Far.+T. Şefkatli, merhametli.
m. 32a/2-3

mülāyimraḳ : < Ar.+T. Daha yumuşak, iyi huylu.
m. 115b/6, 115b/10

müşerref : < Ar. Şerefli.
m. 7a/8-9

mütevehhim : < Ar. Kuruntulu, evhamlı.
m. 80b/11, 109a/8

nerm : < Far. Yumuşak, mülâyim.
n. 24b/1

saḫī : < Ar. Cömert.
s. 23a/6

seḫāvet : < Ar. Cömert, eli açık.
s. 68b/6, 81b/14, 82a/4, 82a/6

şecā‘at-şi‘ār : < Ar. Yiğit, cesur.
ş. 18b/12

şefaḳat : < Ar. Şefkat.
ş. 14a/12, 23a/1, 32a/2, 51a/1, 58a/6, 63a/14, 116a/2, 117a/13

şerīf : < Ar. Şerefli, soylu.
ş. 23a/13, 24a/7

şīrīnzebān : < Far. Tatlı dilli.
ş. 7b/4

şocā‘ : < Ar. Yürekli, cesur.
ş. 7b/4

ta‘aṣṣubluḳ : < Ar.+T. Gayretli.
t. 30b/5

tevehhümluḳ : < Ar.+T. Kuruntulu.
t. 52a/5, 52a/5-6

tilbe : Deli, çılgın.
t. 76a/8, 84b/3

yekrū : < Far. İki yüzlü olmayan.
y. 51b/13

yetīm-şi‘ār : < Ar. Mütevazi.
y. 7b/12

İnsana Özgü His, Duygu, Özellik ve Düşünceler

‘aḳīde : < Ar. Görüş, inanış, fikir.
‘a. 68b/4

āsūde : < Far. Huzur, rahat.
ā. 56a/8

āzürde : < Far. İncinmiş.
ā. 56b/3, 56b/9

bī-bāk : < Far. Korkmayan, çekinmeyen.
b. 15a/12, 22b/4, 26a/9

bī-behre : < Far. Nasipsiz, mahrum.
b. édi 54b-12

bī-çāre : < Far. Çaresiz, zavallı.
b. 39b/5

bī-dil : < Far. Korkak.
b. 105b/10

bī-dilāne : < Far. Korkaklık.
b. 94b/3

bī-dillik (g) : < Far.+ T. Korkaklık, cesaretsizlik.
b. 33a/10, 35a/10

bī-ḫużūr : < Far.+Ar. Huzursuz, rahatsız.
b. 53a/3, 53a/4, 69b/3-4, 96b/11

bī-ḫużūrluḳ (ġ) : < Far.+Ar.+T. Rahatsızlık.
b. 53b/5, 67b/10, 69b/4, 96b/11

bī-mülāḥaẓa : < Far.+Ar. Düşüncesiz.
b. 64b/3

bī-sa‘ādet : < Far.+Ar. Mutsuzluk.
b. 117b/11

bī-te‘emmül : < Far.+Ar. Düşüncesiz.
b. 64b/5

cünūn : < Ar. Delirme, çıldırma.
c. 76a/4

daġdaġa : < Ar. Korku, telaş.
d. 5b/9, 7b/8, 16a/9, 17b/7, 23a/9, 23b/3, 38a/1, 38a/14, 54a/9, 54a/10, 55b/12, 64b/6, 68a/6, 94a/1, 94b/5, 95b/14, 101b/6, 102a/1, 115b/4, 117b/6, 118a/3

dil-āzürde : < Far. Gönlü incinmiş, kalbi kırık.
d. 24a/6

dilīr : < Far. Yürekli, cesur, yiğit.
d. 54a/8, 57b/11, 91b/8, 91b/11, 91b/12

endīşe : < Far. Düşünce, tasa, kaygı.
e. 25a/6, 60b/3, 118b/1

fānī : < Ar. Ölümlü, geçici.
f. 11a/3, 18a/9, 96a/13

fāriġ : < Ar. Rahat, asude.
f. 18a/1

ferāḫ-ver : < Far. Huzurlu.
f. 18a/5, 50b/14

fir'avn : < Ar. Kibirli, gururlu.
f. 21b/14

ġaddār : < Ar. Hain, merhametsiz.
ġ. 80a/3

ġadr : < Ar. Hainlik, vefasızlık.
ġ. 77b/14, 116a/12

ġaflet : < Ar. Durumdan habersiz kalma, dikkat etmeme.
ġ. 106b/4, 110a/9

ġam : < Ar. Tasa, kaygı.
ġ. 118b/7

ḥayā : < Ar. Ar, utanma duygusu.
ḥ. 19a/5, 26a/8, 75a/11, 75b/8

ḫayāl : < Ar. İnsanın kafasında tasarladığı, gerçekleşmesini düşündüğü şey, hayal.
ḫ. 15b/14, 36b/2, 40b/4, 55b/14, 58b/5, 68a/4, 70b/5, 71a/1, 77a/4-5, 79a/4, 80b/4, 81a/10-11, 82a/13, 84a/1, 85b/11, 94a/10, 95b/4, 95b/6, 102a/2, 102a/9, 102b/3, 104b/4, 105b/7, 105b/9, 106a/10, 112b/5, 114a/14, 115a/8, 115a/13, 115b/14, 117a/1, 117b/8

ḫedūk : < Far. Perişan.
ḫ. 35a/13

ḥicāb : < Ar. Utanma, sıkılma.
ḥ. 60b/2, 75a/11, 75a/12, 75b/8, 76a/1

ḥulyā : < Ar. Hayal.
ḥ. 88b/8

infi‘āl : < Ar. Gücenme, darılma, kırılma.
i. 75b/13, 79a/13, 102b/5

intiḳām : < Ar. Öç alma.
i. 74b/14

kām-yāft : < Far. Muradına eren, mutlu.
k. 93b/8

ḳorḳaḳlıḳ : Korkaklık.
ḳ. 35a/9-10

ḳorḳunç : Korkunç, korku.
ḳ. 24a/3, 29b/7, 52a/6, 52a/14, 85b/10, 88a/10, 104a/3

kūr-nemeklik : < Far.+T. Nankörlük.
k. 79b/4-5

meşġūf : < Ar. Tutkun, vurgun.
m. 25b/12

me’yūs : < Ar. Ümitsiz.
m. 8b/12, 44a/7, 53a/6, 55a/6, 77a/10, 78b/12, 95a/5

mihr : < Far. Sevgi, şefkat.
m. 75a/10, 75a/12, 75b/4, 75b/12

müte’essir : < Ar. Hüzünlü, üzüntülü, duygulanmış.
m. 41a/12, 60a/10, 98b/14

nāmūs : < Ar. İffet, ırz.
n. 102a/8

neş’e : < Ar. Neşe, sevinç.
n. 75b/9, 84b/3, 84b/10

neşāṭ : < Ar. Sevinç, neşe.
n. 41b/10

nevmīd : < Far. Umutsuz, çaresiz.
n. 44a/8, 94b/9

niḳār : < Ar. Kin, garez.
n. 41a/3, 42a/14

perīşān : < Far. Dağınık, bozuk, perişan.
p. 10a/4, 15b/9, 53a/8, 90a/8, 98a/13, 105a/10, 105b/8

pervā : < Far. İlgi, korku.
p. 7a/11, 76a/6, 80b/1, 92b/5

peşīmān : < Far. Pişman.
p. 16b/13, 80b/3, 108b/5

peşīmānlıḳ : < Far.+T. Pişmanlık.
p. 109b/6

rāḥat : < Ar. Rahat, tasasız.
r. 96a/4, 96a/6

rāy : < Ar. Fikir, düşünce, görüş.
r. 14b/3, 15a/6, 22a/8, 22b/3, 23a/3, 24b/10, 29a/8, 53a/8, 80a/2, 80a/3, 103b/8

refāhiyyet : < Ar. Varlık içinde yaşama, rahat ve huzurlu olma.
r. 24a/4

rencīde : < Far. Kırılmış, Gücenmiş.
r. 24a/6

re'y : < Ar. Görme, görüş.
r. 65a/9

şād : < Far. Sevinçli.
ş. 100a/4, 100a/5

şūḫluḳ : < Far.+T. Şuhluk, neşelilik.
ş. 31a/2, 101a/5

tart : Dağınık, perişan.
t. 112a/1

teraḥḥum : < Ar. Acıma, merhamet.
t. 64a/9

tevehhüm : < Ar. Kuruntuya düşme.
t. 17a/12, 52a/13, 54a/9, 54a/10, 64b/6, 79a/13, 86a/6, 86b/12, 88a/9

ṭuġyān : < Ar. Taşma, taşkınlık, coşkunluk.
ṭ. 76a/4

ümīd : < Far. Ümit.
ü. 60a/14, 94a/6

ümīdvār : < Far. Ümitli.
ü. 63a/14, 96b/13

ümīdvārlıḳ (ġ) : < Far.+T. Ümitli olma.
ü. 44a/8, 95a/5, 95a/8, 101a/12, 102a/4

vefā : < Ar. Sadakat.
v. 58b/2, 58b/2-3, 64a/6

vefādār : < Ar.+Far. Vefalı.
v. 101a/2

zārlıḳ : < Far.+T. Perişanlık.
z. 23a/1, 101b/3

İnsana Özgü Hareket ve Davranışlar

‘afv : < Ar. Af, bağışlama.
‘a. ḳılduk 41a/1

‘aḳd : < Ar. Nikah, sözleşme, bağ.
‘a. 69a/4, 86b/5

amān : < Ar. Bağışlama.
a. 63b/9, 67b/3

amānī : < Ar.+Far. Eminlik.
a. 95b/13

amānlıḳ : < Ar.+T. Güvenilirlik
a. 95b/13, 96a/2, 96a/6, 106b/8

baḫīllıḳ : Ar.+T. Cimrilik.
b. 42b/8

berbād : < Far. Perişan, harap.
b. 80b/1

beşāşet : < Ar. Güleçlik.
b. 84b/3, 84b/10

bī-ādāblıḳ : < Far.+Ar.+T. Adapsızlık.
b. 86b/11

bī-cidd : < Far.+Ar. Ciddiyetsiz.
b. 31b/1, 51b/6, 109b/7, 110a/14

bī-fehm : < Far.+Ar. Anlayışsız.
b. 28b/14

bī-ġāne : < Far. İlgisiz.
b. 76a/6

bī-ḥayā : < Far.+Ar. Arsız, utanmaz.
b. 29b/1

bī-hüner : < Far. Beceriksiz.
b. 68a/7

bī-māsike : < Far.+Ar. Tutarsız, tutunamayan.
b. 71b/3

bī-ta'ẓīmraḳ : < Far.+Ar. Çok saygısız.
b. 108b/7

cenāb : < Ar. Şeref, onur, saygınlık.
c. 36b/12

cidd : < Ar. Ciddi.
c. 16a/14, 109b/6

cünūn : < Ar. Delirme, çıldırma.
c. 76a/4

dürüst : < Far. Dürüst.
d. 18b/12, 67a/11

dürüşt : < Far. Kaba.
d. 16b/9, 94b/5

dürüştgūyraḳ : < Far.+T. Daha kaba konuşan.
d. 103b/1

ef'āl : < Ar. Hareketler.
a. 58b/9, 88a/7, 94b/3

eṭvār : < Ar. Tavırlar, davranışlar.
e. 7a/6, 18b/3, 22b/12, 25b/5, 54b/11, 68b/2, 74b/9, 88a/7

eṭvārlıḳ : < Ar.+T. Tavırlı, davranışlı.
e. 15a/2, 21a/1, 103a/11

faṣīḥ : < Ar. Açık, iyi söz söyleme kabiliyetinde olan.
f. 7b/4

feryād : < Far. Haykırma, çığlık, sızlanma.
f. 52b/13

fütūr : < Ar. Bezginlik, gevşeklik.
f. 31b/5

ġāfil : < Ar. Gaflette bulunan, ihmal eden.
ġ. 33a/5-6, 54a/13, 56b/10, 77b/14, 92b/9, 93a/6, 93b/13, 104b/9, 106b/6, 109b/2-3, 110a/5, 116a/13

ġāfillıḳ : < Ar.+T. Gafillik.
ġ. 52b/5, 58a/1, 59a/8, 85a/10, 85b/2, 85b/6, 104a/2, 110a/4

ḫˇāb-ālūd : < Far. Derin uykuya dalma.
ḫ. 104b/8

ḥarām-nemek : < Ar.+Far. Nankör kimse.
ḥ. 13b/11, 29a/1, 51b/4, 52b/1

ḥareket : < Ar. Hareket, davranış.
ḥ. 26a/10, 58b/7, 58b/10, 62b/9, 64b/13, 75a/3, 75a/4, 78a/1, 80b/9, 101a/7, 111b/14

ḥarīf : < Ar. Beceri.
ḥ. 17b/10

helāk : < Ar. Mahvolma.
h. 4b/6-7

ḫisset : < Ar. Cimrilik.
ḫ. 15b/5, 42b/8

ḫoften : < Far. Uyuma, yatma.
ḫ. 32a/5, 34b/6, 106b/2, 115b/8-9, 117b/1

ḥürmet : < Ar. Saygı.
ḥ. 115b/10

iḥtirāz : < Ar. Sakınma, çekinme.
i. 115b/1

iḫtiyār : < Ar. Seçme, tercih etme.
i. 7b/11, 13a/11-12, 14a/2, 14a/5, 18a/2, 19a/10, 21a/1, 25a/4, 31b/3, 34a/10, 35a/4, 36a/10, 37a/14, 49b/2, 55a/9, 56b/8, 75a/3, 76a/9, 76a/10, 76a/14, 76b/2

iltifāt : < Ar. Gönül alma, iltifat.
i. 76a/6

imsāk : < Ar. Cimrilik.
i. 19a/10

in‘ām : < Ar. Nimet verme, ihsan etme, iyilik etme.
i. 87a/13

infi‘āl : < Ar. Gücenme, darılma, kırılma.
i. 75b/13, 79a/13, 102b/5

insāniyyet : < Ar. İnsanlık.
i. 81b/14, 82a/8, 82a/9

istiḫfāf : < Ar. Küçümseme, hor görme.
i. 26a/8

i‘tibār : < Ar. Şeref, haysiyet.
i. 14a/5, 76a/14, 81a/4, 100b/8

i‘tibārlıḳ : < Ar.+T. Saygı gören, haysiyetli.
i. 18a/13

i‘timād : < Ar. Güvenme, güven.
i. 60b/12, 77b/13-14, 78a/2, 78a/13, 111a/4, 115a/12, 118a/10

kemḥavṣala : < Ar.+Far. Az kavrayışlı, az anlayışlı.
k. 14a/2

kerem : < Ar. Cömertlik.
k. 70b/3, 81b/14, 82a/6, 87b/7

ḳışāṣ : < Ar. Öldürmeye ceza olarak ölüm cezası verme, kısas.
ḳ. 43b/1

köŋüllüg : Gönüllü.
k. 13b/12, 40a/11, 85b/10

kūr-nemek : < Far. Nankör.
k. 58b/3

kūşegi : Gizli söyleme, aheste konuşma.
k. 41a/10

kūteh-endīş : < Far. Kısa görüşlü, sonunu düşünmeyen.
k. 58a/13

merdāne : < Far. Yiğitçe, mertçe.
m. 7b/4, 13b/14, 14a/6, 15b/3, 17b/12, 21a/6, 21a/9, 21b/1, 23a/6, 29a/7, 29a/13, 35a/9, 52a/8, 52a/10, 57b/3, 94a/11, 94b/4, 95a/2, 100b/10, 103a/12, 110a/10, 112b/8, 113b/2

merdānelıḳ (ġ) : < Far.+T. Yiğitlik, mertlik.
m. 21b/2, 22a/8, 23a/5, 63a/4, 93a/9, 113b/3

meşveret : < Ar. Danışma.
m. 24b/11, 65a/6, 78b/9, 91a/4, 91a/11, 103b/8, 111b/4, 111b/6

mu‘āmele : < Ar. Davranış, tavır.
m. 24a/5, 77a/13, 91b/8

muṭī‘ : < Ar. İtaatli, boyun eğen.
m. 22b/9

mültefit : < Ar. Güler yüz gösteren, önem veren.
m. 16b/9

münḳād : < Ar. Boyun eğen.
m. 22b/9

mürüvvet : < Ar. İnsanlık, cömertlik.
m. 82a/5

mürüvvetī : < Ar. İnsâniyetli.
m. 10a/3

müsta‘idd : < Ar. Kabiliyetli.
m. 43a/1

nemek-ḥarām : < Far.+Ar. Nankör, iyilik bilmez.
n. 53b/11

nīk-nām : < Far. İyi nam kazanmış.
n. 80b/7

‘öẕr : < Ar. Bir kusurun, bir eksikliğin, bir suçun elde olmadan yapıldığını öne sürme ya da bunun hoş görülmesini gerektiren neden.
‘ö. 83b/10, 87b/7, 108a/4

ri‘āyet : < Ar. Kollama, gözetme, saygı.
r. 9b/10, 14a/12, 14b/13, 15a/11-12, 15b/8, 21a/14, 22a/8, 22a/10, 22a/13, 22b/5-6, 23a/1, 28b/5, 28b/7, 35a/2, 39b/14, 50b/14, 51a/1, 51a/3, 52a/9, 52a/9-10, 52a/11, 53a/3, 56b/5, 57b/1, 59b/2, 62a/14-62b/1, 65a/1, 70a/14, 71a/10, 71b/12, 79a/5, 84a/9, 90b/12, 90b/13, 96b/13, 98a/14, 102a/7, 116a/2

saḫāvet : < Ar. Cömertlik.
s. 7b/3, 28b/10

sāmānlıḳ : < Far.+T. Başarılı.
s. 100a/2

sanaġlıḳ : Saygılı.
s. 87b/14

seyr : < Ar. Yürüme, hareket, seyir.
s. 76a/5-6, 96a/9, 97a/14, 97b/2, 101a/4, 101b/6

şecā‘at : < Ar. Yiğitlik, yüreklilik.
ş. 18b/14, 68a/8

şikāyet : < Ar. Yakınma, şikayet.
ş. 75b/10-11

ṭama‘ : < Ar. Çok isteme, açgözlülük.
ṭ. 8a/8, 51b/8, 51b/10, 51b/14

ṭa‘n : < Ar. Ayıplama, sövme.
ṭ. 91b/10

taṣarruf : < Ar. Sahip olma, elde etme.
t. 6a/4, 6a/7, 8a/11, 8b/3, 19b/7, 26b/12, 26b/13, 32b/1, 69a/9, 85a/9, 86a/14, 87b/11

tavassuṭ : < Ar. Araya girme, ara bulma.
t. 31b/2, 101b/7

tecrübe / tecribe : < Ar. Tecrübe, deneyim.
t. 33a/4, 63a/4, 85a/13, 85b/7, 86b/10, 93b/9, 94a/11, 109b/5

tecrübelıḳ : < Ar.+T. Tecrübeli.
t. 88a/6, 106a/11, 106a/14

tehdīd : < Ar. Birinin gözünü korkutma.
t. 52b/2

tercīḥ : < Ar. Üstün tutma, daha çok beğenme.
t. 3b/1

tertīb : < Ar. Düzene koyma.
t. 18a/1, 23b/7, 25b/10, 26a/6, 30a/3, 68b/8-9, 69b/11, 70a/6-7, 101a/3, 106a/7

teshīr : < Ar. Büyüleme.
t. 78b/8

teskīn : < Ar. Yatıştırma.
t. 24b/9, 51a/14

teşeddüd : < Ar. Şiddet gösterme.
t. 23b/10

ṭumṭurāḳ : < Far. Gösteri, ihtişam.
ṭ. 57b/9

uz : Hüner, marifet.
u. 88b/8

üstüvār : < Far. Emin.
ü. 29a/1

va‘īd : < Ar. Vaat eden.
v. 52b/1

vāḳıf : < Ar. Bir konuya hakim olan.
v. 24b/6, 33a/7, 40b/7, 102b/2

vedā‘ : < Ar. Ayrılma.
v. 11a/3, 18a/9, 96a/13

zomoḫt : < Far. Kaba.
z. 15a/3

İnsanlarla İlgili Kötü Adlandırmalar

alaçı : < Moğ. Öldüren, katil.
a. 11b/11, 11b/12

‘āṣī : < Ar. Baş kaldıran, itaatsiz.
‘ā. 29a/2

bī-‘izzetāne : < Far.+Ar. Şerefsiz bir şekilde.
b. 21b/5, 37b/10, 53b/14

bī-pāşina : < Far. Aşağılık kimse.
b. 73b/7

bednāmlıḳ (ġ) : < Far.+T. Adı kötü çıkmışlık.
b. 20b/5, 21b/11, 35a/4

divāne : < Ar. Deli, budala.
d. 76a/7

ednā : < Ar. Çok aşağı, alt düzey.
e. 82a/9

fısḳ : < Ar. Doğru yoldan çıkma, dinsizlik, ahlaksızlık.
f. 15a/12, 23b/6, 24a/6, 24a/9, 25b/12, 26a/5, 41b/7

fuḥşgūy : < Ar.+Far. Ahlaksız dilli kimse.
f. 29b/4

ḫ̌ārlıḳ : < Far.+T. Bayağı, adi, hor, aşağılık.
ḫ. 23a/1, 75a/7, 101a/11, 101b/3

ḫasīs : < Ar. Pinti, cimri.
ḫ. 82a/5

ḫod-pesend : < Far. Kendini beğenen, bencil.
ḫ. 15a/3, 29b/4

ḳaba : Kaba.
ḳ. 68b/1

ḳallāş : < Ar. Kalleş.
ḳ. 84b/14

ḳallāşlıḳ : < Ar.+T. Kalleşlik.
ḳ. 101a/11, 101a/12

ḳavġunçı : Takipçi, gammaz.
ḳ. 29a/11, 70a/14-70b/1, 114a/12, 114a/14, 114b/2

kevden : < Far. Ahmak, düşüncesiz.
k. 28b/14

ḳısḳaraḳ : Dar görüşlü.
ḳ. 14a/3

ḳoba : Kaba, şişman.
ḳ. 6b/14

levend : < Far. Ayyaş, içkici, tenbel.
l. 23a/9, 62a/8

masḫara : < Ar. Maskara.
m. 26a/9

mesākīn : < Ar. Miskinler.
m. 17b/14

mezdūr : < Ar. Hain.
m. 119a/10

miskīn : < Ar. Zavallı, aciz, yoksul.
m. 23b/8, 24a/7, 93b/7

müdemmaġ : < Ar. Aptal, budala.
m. 22a/3

nā-kes : < Far. Alçak, pinti.
n. 68a/7

nā-merdlıġ : < Far.+T. Alçaklık.
n. 53b/12

perīşāngūy : < Far. Dağınık konuşan, bozuk konuşan.
p. 15b/9

pür-faẓīlet : < Far.+Ar. Çok erdemli.
p. 68a/10

pürgūy : < Far. Çok konuşan.
p. 15b/9

rūstāyīraḳ : < Far.+T. Köylüce, kabaca.
r. 103b/1

serfitne : < Far. Fitne başı.
s. 63b/7

tīre : < Far. Bulanık, bozuk.
t. 28b/14

tīremaġz : < Far. Beyinsiz.
t. 15b/10, 29b/4

yupḳalıḳ : Hafiflik.
y. 91a/9

Dış Görünüşe Göre İnsanlar

tonbul : Tombul, şişman.
t. 6b/14, 18a/14, 19a/2, 25b/5

ża‘īf : < Ar. Zayıf, güçsüz.
ż. 79a/11, 113a/13

ża‘īflıḳ : < Ar.+T. Zayıflık, güçsüzlük.
ż. 111b/11

ẓa‘īfraḳ : < Ar.+T. Daha zayıf, daha güçsüz.
ẓ. 107b/8

Toplum ve Toplumsal İlişkiler

destūr : < Far. İzin, kanun, töre.
d. 13b/6, 18b/1, 34a/6, 75a/2, 84b/5, 100a/9, 105a/6, 115b/1

töre : < Moğ. Töre, âdet.
t. 10b/7, 21b/13

Toplum, Halk

‘āmmī : < Ar. Genel, halka ait.
‘ā. 36b/14, 40a/4

cem‘ : < Ar. Topluluk, ahali.
c. 37b/14, 55a/2, 98b/5, 98b/9

cemā‘at : < Ar. İnsan topluluğu.
c. 34b/11, 40b/13, 58b/5, 62a/8, 64a/5, 64a/10, 69b/5, 78a/10, 91a/3, 98b/6, 112a/6, 118b/6

çerge : < Moğ. Zümre.
ç. 15a/14, 18a/5, 29a/13, 51a/2, 63b/12, 71a/8, 80b/7, 100b/13, 100b/14

ehl : < Ar. Yabancı olmayan, bir yerde oturan, topluluk, aile.
e. 11a/2, 17b/13, 23b/13, 24a/4, 30a/6, 60a/2, 72a/3, 81a/5, 82a/11

evbāş : < Ar. Ayaktakımı.
e. 3a/7, 23a/9, 62a/8, 91b/4, 91b/8

ferīḳ : < Ar. İnsan topluluğu.
f. 9b/12

firūdraḳ : < Far.+T. Bireyler.
f. 82a/4

ḫalāyıḳ : < Ar. İnsanlar, mahluklar.
ḫ. 26a/10

ḫalḳ : < Ar. İnsanlar.
ḫ. 29a/2

ḫānevāde : < Far. Aile, soy.
ḫ. 16a/5-6, 22a/6

‘iyāl : < Ar. Bir kimsenin geçindirmek zorunda olduğu kimseler.
‘i. 11a/2, 60a/2, 72a/3, 81a/5

ḳavm : < Ar. İnsan topluluğu, kavim.
ḳ. 105b/1

meclis : < Ar. Oturulacak, toplanılacak yer.
m. 5a/5, 18b/5, 19a/8, 22a/2, 25b/8, 36a/5

meşhūr : < Ar. Tanınmış.
m. 2a/1, 2a/3, 2b/5, 4a/5, 5a/4, 11b/10, 21a/4, 23a/3, 34a/3-4, 44b/9, 45b/3, 45b/7, 46a/12, 46b/13, 48a/3, 48b/13, 49b/12, 50a/13, 54a/1, 66b/14, 68a/14, 72a/11, 81b/14-82a/1, 82a/4-5, 82a/6, 99b/11, 100b/11, 108a/13

ra‘iyyet : < Ar. Bir devletin veya hükümetin idaresi altında bulunan insanların tamamı.
r. 17a/5, 23a/14, 25b/10, 30a/7, 62a/3, 62a/6, 94b/9

re‘āyā : < Ar. Bir hükümdarın idaresi altında bulunan ve vergi veren topluluk.
r. 97a/5

Toplumsal İlişkiler

Sevgili, Sevgililik

‘āşıḳ : < Ar. Birine sevgiyle bağlanan, aşık.
‘ā. 76a/7

‘āşıḳlıḳ : < Ar.+T. Birine sevgiyle bağlanma, aşık olma.
‘ā. 20b/2, 36a/11

bī-münāsebetlıḳ : < Far.+Ar.+T. İlişkisizlik, sebepsizlik.
b. 64b/12-13

‘ışḳ : < Ar. Aşk.
‘ı. 76a/4, 76a/7

ma‘şūḳluḳ : < Ar.+T. Aşıklık.
m. 36a/11

muḥabbet : < Ar. Sevgi.
m. 75b/4, 75b/12, 76a/4

münāsebet : < Ar. Yakınlık, bağ, vesile.
m. 6b/11, 9b/14, 10b/2, 76b/14

müteveccih : < Ar. Bir tarafa dönen, yönelen, birine sevgi besleyen.
m. 13b/4, 17a/9, 24b/13, 25a/1, 39a/13, 39b/8, 44b/1-2, 55b/7, 59a/6, 60b/1, 60b/4, 66b/4, 66b/8, 77b/12, 79a/2, 79b/9, 81a/4, 84b/13, 88a/14, 89a/8, 96b/5, 98a/4, 99b/9, 102b/14, 103b/5, 106a/7-8, 106b/10, 112a/12, 112b/6, 112b/8

perī : < Far. Peri, güzel, sevgili.
p. 76a/7

sevdāger : < Ar.+Far. Sevdalı.
s. 84a/8

sévgülüg : Sevimli.
s. 12b/8, 20b/3

şoḥbet : < Ar. Görüşüp konuşma, arkadaşlık.
ş. 7a/8, 7b/10, 18b/5, 18b/6, 41a/9, 75a/1, 98b/6, 98b/11

şeydā : < Far. Aşktan kendini kaybetmiş, divane.
ş. 75b/3

teveccüh : < Ar. Yönelme.
t. 16b/13

tutḳun : Esir, tutkun.
t. 36a/14

yār : < Far. Sevgili.
y. 101a/2

Konuk, Konukluk

mihmān : < Far. Konuk, misafir.
m. 91a/3

misāfir : < Ar. Misafir.
m. 3a/7

Arkadaş, Dost

dost : < Far. Sevilen kimse, dost.
d. 10b/3, 78b/2

dostluḳ : < Far.+T. Dostluk.
d. 7b/8-9

ḫalāllıḳ : < Ar.+T. Dostluk.
ḫ. 101b/8

hem-rāh : < Far. Yoldaş, yol arkadaşı.
h. 75b/12, 84a/2, 106b/11, 118b/11

iḫlāṣ : < Ar. Temiz sevgi, içten gelen dostluk.
i. 82b/7

imeldaş : Arkadaş.
i. 58b/4

müṣāḥib : < Ar. Pâdişahların husûsî işlerinde bulunanlardan her biri, arkadaş.
m. 15a/10

ṣoḥbet : < Ar. Görüşüp konuşma, arkadaşlık.
ṣ. 7a/8, 7b/10, 18b/5, 18b/6, 41a/9, 75a/1, 98b/6, 98b/11

veliyy : < Ar. Sahip, dost.
v. 29a/1

Kimsesizlik, Yalnızlık

cerīde : < Ar. Tek başına, yapayalnız.
c. 91a/7

ḫalvet : < Ar. Yalnızlık, yalnız kalma.
ḫ. 19a/5, 114a/7, 117b/7

yalġuz : Yalnız.
y. 41b/5, 76a/8, 93b/1, 107b/3, 115a/6

Yabancı, Yabancılık

celā : < Ar. Memleketten ayrılma, gurbete düşme.
c. 60a/8

ġurbet : < Ar. Gariplik, yabancılık.
ġ. 55a/9, 100a/4, 100a/5

yat : Yabancı.
y. 85a/8, 101a/14, 105b/4

Tanıdık, Tanınmışlık

āşnā : < Far. Tanıdık, bildik.
ā. 76a/6

āşnālıḳ : < Far.+T. Dostluk, tanıdıklık, bildiklik.
ā. 98b/4

dāb : < Far. Şan , şeref.
d. 110b/4

meşhūr : < Ar. Tanınmış.
m. 2a/1, 2a/3, 2b/5, 4a/5, 5a/4, 11b/10, 21a/4, 23a/3, 34a/3-4, 44b/9, 45b/3, 45b/7, 46a/12, 46b/13, 48a/3, 48b/13, 49b/12, 50a/13, 54a/1, 66b/14, 68a/14, 72a/11, 81b/14-82a/1, 82a/4-5, 82a/6, 99b/11, 100b/11, 108a/13

şöhret : < Ar. Şöhret.
ş. 110b/13

Tablo 10

İnsan ilişkileriyle ilgili kavramlar

2.14. Kıyas, Ölçü, Nitelik, Miktar Bildiren Kavramlar

İncelediğimiz metinde ölçü, miktar, kıyas ve nitelik bildiren kavramlar başlığı altında Türkçe: 77, Arapça: 92, Farsça: 37, Arapça+Türkçe: 10, Farsça+Türkçe: 17,

Farsça+Arapça: 5, Arapça+Farsça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça+Türkçe: 4, Türkçe+Farsça+Türkçe: 1, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 245 madde başı sözcük saptanmıştır.

Ölçü Bildiren Kavramlar

arġamçı : < Moğ. Bâbur'da mesafe (yükseklik) ölçüsü olarak da geçmektedir. Dirsekten orta parmak ucuna kadar olan bir uzunluk ölçüsü.
a. 117a/14

atım : Atılan bir şeyin gidebildiği uzaklık.
a. 4a/7, 90a/13, 98b/11, 106b/11, 106b/13-14

bī-i'tidāllıḳ (ġ) : < Far.+Ar.+T. Ölçüsüzlük.
b. 42a/13, 58a/11-12

kuroh : < Far. Yaklaşık iki millik bir uzaklık ölçü birimi.
k. 40a/9, 45b/11, 104b/4, 105a/8, 115a/8, 116a/9, 116b/9

ḳarı : Altı tutam uzunluğunda bir uzunluk ölçü birimi, karış.
ḳ. 3b/10-11, 47a/11, 47a/12

mertebe : < Ar. Ölçü, miktar, basamak.
m. 4b/14, 7a/11-12, 7b/5, 7b/6, 13b/10, 13b/11, 14a/6, 19a/13, 19b/4, 26a/12, 23b/13, 30b/12, 40a/5, 40a/12, 47b/8, 53a/2, 63b/13, 69a/5, 85b/6, 85b/12, 85b/13, 98a/6

miḳdār : < Ar. Miktar.
m. 36a/8, 40b/10, 42a/10, 44b/14, 64b/4, 67a/7, 81a/9, 88a/9, 94b/5, 94b/14, 105a/2

şer'ī : < Ar. Bir uzunluk ölçüsü ismi.
ş. 5a/1, 38a/4, 45a/10, 48a/4, 48b/2, 61b/8, 66a/2, 70a/4, 72b/6, 73a/8, 74a/1-2, 81b/9, 113b/13, 114a/3

yıġaç : Ağaç, uzunluk birimi.
y. 2b/8, 3a/12, 3b/7, 4a/2-3, 4a/3, 4b/2, 4b/10-11, 5a/13, 5b/2, 13a/6, 13a/7, 13a/9, 16b/2, 17a/7, 32a/6, 34b/12, 45a/11-12, 45b/14, 46b/2, 48a/10-11, 48b/8-9, 49a/4, 49b/6, 49b/9, 49b/11, 49b/12-13, 56a/6, 56a/7, 59a/11, 60b/5, 60b/10, 61a/2, 67b/9, 69b/10, 88b/2, 89a/1, 93b/10, 100a/12, 103a/1

ḳadem : < Ar. Dokuz tutam = bir buçuk karı uzunluğunda bir mesafe ölçüsü.
ḳ. 44b/12, 107b/4

Miktar, Azlık-Çokluk

artuḳ : Fazla, artık.
a. 4a/6, 63b/8, 80b/8, 80b/9, 99a/12, 99a/13

artuḳraḳ : Daha fazla.
a. 10a/5, 57a/10, 108b/4, 116a/2

artuḳsılıḳ : Ziyadelik, fazlalık.
a. 88b/6

asru : Çok.
a. 3a/13, 5a/8, 19a/5, 20b/3, 21a/14, 28b/7, 28b/12, 53a/4, 56b/4, 76a/14, 82a/7, 111b/10

az : Az.
a. 29a/9, 34b/10, 35b/7, 54a/6, 54a/13, 56a/11, 73a/10, 77a/7, 85a/4, 93b/2, 104b/9, 105a/1, 105a/9, 110a/9, 111b/10, 112a/3, 114a/12, 114b/2

‘aẕīm : < Ar. Çok, fazla.
‘a. 60a/14

azlıġ : Azlık.
a. 99b/1

azlıḳ : Azlık.
a. 98a/3

azraḳ : Daha az.
a. 55a/10, 59b/12, 103a/10, 103a/11, 111a/13, 112b/4

azraḳça : Daha az.
a. 104b/12, 105a/4

bī-ḥadd : < Far.+Ar. Pek çok, sınırsız.
b. 2b/1, 49b/7, 71a/9, 80b/3

bisyār : < Far. Çok.
b. 2b/9, 2b/14, 3a/3, 3b/2, 3a/3, 4a/4, 4a/9, 4a/10, 4a/11, 5a/6, 5a/7, 7a/1, 7a/2, 7a/8, 7b/3, 7b/7, 7b/12, 13a/3, 14b/3, 18b/1, 18b/14, 21b/9, 24b/11, 25b/6, 25b/9, 26a/6, 28a/2, 28a/3, 29a/4, 31a/12, 32a/10, 38a/14, 41a/12, 41b/13, 41b/14, 45b/7, 45b/11, 46a/10, 46b/4, 48b/10, 49a/1, 49a/2, 54a/13, 54b/12, 55b/1, 57b/3, 60a/11, 61a/11, 62a/7, 71a/5, 71a/13, 85a/13, 86b/1, 87b/9, 93b/7, 94a/1, 94b/3, 107b/11, 108b/14, 109b/4

cüzvī : < Ar. Pek az, az miktarda.
c. 65a/7

ekṣer : < Ar. En çok.

e. 3b/4, 3b/8, 7a/5, 7a/7, 7a/10, 11a/4, 18b/11, 19a/1, 19a/2, 21b/1, 22a/5, 24a/5, 31a/12, 33a/3, 34a/1, 37b/9, 45b/8, 50a/1, 51b/8, 55a/5,62b/8, 65b/2, 74a/1, 79b/11, 86a/13, 97a/14, 101a/12, 104b/1, 107a/2, 114a/3

firāvān : < Far. Bol, çok fazla.

f. 1b/7, 2a/7, 2b/8-9, 50a/2, 71a/9, 95b/12

ḫaylī : < Far. Çok, pek çok.

ḫ. 2a/4, 2b/5, 2b/9, 3a/10, 5b/2, 7b/8, 12b/8, 12b/10, 13b/8, 14b/3, 15a/5, 15a/6, 15a/11, 15b/7, 19b/12, 21a/2, 22a/8, 22b/9, 23a/3, 23a/4, 23b/5, 25b/11, 27b/11, 28b/1, 28b/2, 31a/11, 34a/13, 38a/10, 38a/12, 39b/13, 40a/1, 40b/7, 43a/13, 47a/12, 47b/9, 48a/7, 48a/13, 49b/14, 50a/2, 51b/1, 52b/9, 56b/7, 57a/6, 65b/8, 67a/2, 68b/5, 68b/7, 73b/10, 80a/8, 88b/5, 90b/2, 95a/2, 96b/11, 97a/7, 98a/9, 100b/10, 101a/11, 102b/2, 107b/1, 107b/13, 109a/7, 110a/10, 111a/4, 112b/6, 112b/13, 113b/2, 115a/12, 115b/4, 115b/5, 116a/11, 116b/10, 117b/6, 117b/9

ḳalın : Çok sayısız, yoğun.

ḳ. 3a/3, 11b/11, 16a/1, 16b/14, 17a/1, 19b/2, 25b/11, 25b/13, 29a/5, 29a/10, 30b/2, 30b/5, 30b/8, 32a/2, 32a/7, 32a/9, 34b/5, 35a/6, 35b/5, 39a/9, 39a/10, 40a/3, 41b/4, 42b/14, 47b/5, 57a/6, 57b/13, 67a/14, 70a/12, 70b/1, 71a/3, 71a/4, 71b/6, 72a/6, 76b/11, 78a/10, 81b/3, 90b/6, 103a/6, 107b/2, 110a/10, 111b/10, 112a/6, 113b/7, 114a/11, 118b/14

ḳalınlıḳ : Çokluk.

ḳ. 75a/9

kem : < Far. Az, eksik.

k. 19a/3, 24b/10, 45a/5, 46a/11, 46b/7, 47b/6, 47b/11, 49a/13, 56a/8, 68b/11, 85b/14, 95a/6, 98b/14

kemlik : Far.+T. Eksiklik, azlık.

k. 53b/11

kemraḳ : < Far.+T. Daha az.

k. 25a/14, 26a/9, 44b/4, 100a/2, 100a/3

keṣret : < Ar. Çokluk, bolluk.

k. 11b/12, 30b/9

köp : Çok, bol.

k. 2b/6, 4a/6, 4a/11, 5a/8, 7b/9, 15a/9, 15b/9, 19a/5, 20b/3, 22b/8, 22b/11, 23b/8, 23b/10, 25b/12, 28b/7, 28b/12, 32a/8, 41a/12, 42a/3, 45b/6, 48b/9-10, 48b/10, 48b/13, 49a/7, 51a/10, 71a/4, 71b/6, 72b/3, 76a/14, 81b/6, 82a/7, 85a/4, 85a/12, 85b/7, 85b/8, 97b/1, 101b/9, 104a/3, 104b/9, 105a/1, 110a/9, 111b/10, 114a/11, 114b/2, 115b/5, 117a/3, 118b/6, 119a/2

köprek (g) : Daha çok.

k. 7b/11, 9b/12, 14b/13, 19b/3, 24b/11, 51a/2, 54b/12, 55a/10, 59b/12, 61a/14, 70a/14, 71a/14, 71b/3, 75a/13, 88a/11, 88b/5, 90a/12, 95a/2, 100b/8, 103a/10, 103a/12, 106a/5, 106a/6, 111b/1, 119a/4, 120a/1

miḳdār : < Ar. Miktar.

m. 36a/8, 40b/10, 42a/10, 44b/14, 64b/4, 67a/7, 81a/9, 88a/9, 94b/5, 94b/14, 105a/2

pür : < Far. Çok, çok fazla.

p. 3b/3, 50a/2

soyuḳ : Az, seyrek.

s. 25b/4

tutamça : Tutam, bir tutam.

t. 109a/4

vāfir : < Ar. Çok, bol.

v. 2a/7

ẕerre : < Ar. Birazcık, çok küçük parça.

ẕ. 80b/1

Uzunluk, Uzun-Kısa

ara : Ara, aralık, mesafe.

a. 2b/5, 3a/4, 3b/7, 3b/9, 4b/2, 8a/9, 10b/5, 12a/10, 15a/7, 17b/10, 18b/11, 24b/10, 31b/11, 32a/5, 32a/8, 32b/5, 34b/13, 35b/8, 35b/14, 37b/3, 38a/3, 41a/1, 41a/2, 41a/9, 41a/12, 42a/12, 42a/13, 46b/4, 48a/11, 48b/1, 49a/4, 49b/8, 49b/14, 52a/1, 54b/14, 55a/3, 56b/13, 60b/4, 60b/11, 61a/8, 64b/7, 65a/1, 66b/13, 67b/9, 71b/6, 72a/1, 72b/9, 73a/10, 73b/11, 74a/5, 76a/13, 77b/2, 81b/3, 81b/8, 84b/12, 85a/11, 85a/12, 88a/1, 88b/2, 89a/1, 90b/4, 92b/3, 95a/7, 97b/3, 98a/6, 100a/9, 100b/5, 101b/7, 101b/14, 102a/13, 107a/9, 110b/4, 112b/9, 114b/6, 114b/3, 116b/4, 117b/14

aralıḳ (ġ) : Boşluk, aralık.

a. 38a/7, 89a/4, 92b/7, 92b/12, 93a/1, 104a/10, 107b/9

boġan : Kısa.

b. 39b/13

fāṣıla : < Ar. Ara, aralık.

f. 2a/13

menzil : < Ar. Menzil, mesafe.

m. 18a/6, 47b/9-10

muḫtaṣar : < Ar. Kısa, küçük.
m. 1b/7, 56b/5

muḫtaṣarraḳ : < Ar.+T. Daha kısa, daha küçük.
m. 48b/5

ṭūl : < Ar. Uzunluk.
ṭ. 44b/5, 47a/11, 49b/12

uzun : Uzun.
u. 100a/11, 100a/12

uzunluḳ : Uzunluk.
u. 3b/10

yıġaç : Ağaç, uzunluk birimi.
y. 2b/8, 3a/12, 3b/7, 4a/2-3, 4a/3, 4b/2, 4b/10-11, 5a/13, 5b/2, 13a/6, 13a/7, 13a/9, 16b/2, 17a/7, 32a/6, 34b/12, 45a/11-12, 45b/14, 46b/2, 48a/10-11, 48b/8-9, 49a/4, 49b/6, 49b/9, 49b/11, 49b/12-13, 56a/6, 56a/7, 59a/11, 60b/5, 60b/10, 61a/2, 67b/9, 69b/10, 88b/2, 89a/1, 93b/10, 100a/12, 103a/1

Yakın, Uzak, Irak

ʻārī : < Ar. Uzak, ayrı.
ʻā. 94b/3

bī-taḳrīb : < Far.+Ar. Uzak.
b. 89a/6, 94a/6, 99b/5

muḳarreb : < Ar. Yaklaşmış, yakın.
m. 15a/5, 15a/10, 36a/10, 79b/1

uzaḳ : Uzak.
u. 94b/7

yaḳın : Yakın.
y. 42b/2, 44a/2, 71a/3, 75b/14, 83a/2, 90a/9, 102a/10, 103a/5, 104b/14, 106a/12, 109b/3, 110a/12, 116a/7, 116a/14, 119a/2

yavuḳ (ġ) : Yakın.
y. 3b/3, 4a/1, 9a/5, 12a/12, 16a/10, 17b/3, 17b/7, 17b/9, 21b/12, 24b/3, 28b/4, 31b/11, 31b/12, 32a/13, 32b/9, 33b/2, 37b/6, 38a/11, 39a/2, 39a/8, 40b/2, 43b/8, 45b/8, 45b/11, 46a/5, 46a/11, 50b/4, 52a/3-4, 57a/8, 57a/10, 60a/2, 61b/3, 62a/1, 64b/8, 66a/6, 67a/6, 73a/8, 79a/1, 80a/6, 80b/3, 82b/13, 83a/9, 85a/7, 86a/5, 89a/11, 89b/3, 91a/12-13, 91b/6, 91b/13, 92a/9, 93b/12, 93b/13, 95a/3, 99b/3, 102b/4, 103a/3, 104b/2, 106a/8, 106a/9, 108a/2, 109a/14, 113a/12, 115a/8, 115b/2, 116b/5, 118a/2, 119a/7

yavuḳraḳ : Daha yakın.
y. 108b/7, 115a/7, 115b/1

yıraḳ : Uzak.
y. 5b/2, 31b/12, 47a/12, 70b/1, 72a/13, 91b/8, 91b/12, 108a/7, 114a/7, 114a/9, 116b/5, 119a/8

yıraḳlıḳ : Uzaklık.
y. 104a/4

yıraḳraḳ : Daha uzak.
y. 5a/1, 45b/12, 91b/3, 93b/12, 115a/9

Zıtlık, Denklik ve Karşılaştırma Bildiren Kavramlar

‘aḳs : < Ar. Yansıma, ters, zıt.
‘a. 111b/13

nisbet : < Ar. Oran, kıyas.
n. 5a/5, 36a/11, 86b/11, 88a/9

żıdd : < Ar. Muhalif, karşıt.
ż. 33a/11, 79a/9

Büyüklük, Küçüklük

azaġlaḳ : Yaman, büyük.
a. 37b/7, 72a/5, 104a/12, 109b/7

a‘ẓam : < Ar. En büyük.
a. 30b/4, 65b/14

beyikrek : Daha büyük.
b. 49a/13

kiçik : Küçük.
k. 6b/6, 6b/8, 8b/6, 8b/8, 9a/8, 11b/8, 11b/9, 11b/14, 12a/13, 13a/2, 13b/12, 20a/9, 30b/11, 35a/3, 37b/4, 40b/8, 49a/12, 61a/10, 68a/13, 102a/4, 102a/8, 105b/13

kiçiklik : Küçüklük.
k. 12b/5, 19b/9, 28b/4, 58b/1, 101b/4

kiçikrek : Daha küçük.
k. 5a/9, 49a/10-11, 98a/13, 108b/10

kine : Küçük.
k. 20a/5, 27b/9, 98b/12

muḫtaṣar : < Ar. Kısa, küçük.
m. 1b/7, 56b/5

muḫtaṣarraḳ : < Ar.+T. Daha kısa, daha küçük.
m. 48b/5

uluġluḳ (ġ) : Büyüklük, ihtiyarlık.
u. 21b/11, 73b/5

uluġraḳ (ġ) : Daha büyük.
u. 2a/10, 4b/10, 13b/9, 21b/7, 27a/9

uluḳ (ġ) : Büyük.
u. 3a/5, 5b/8, 5b/13, 6a/8, 6b/9, 6b/12, 8b/4, 8b/8, 8b/9-10, 9a/7, 9a/10, 10b/6, 10b/9, 10b/10, 11b/7, 11b/14, 12a/5, 15b/7, 15b/14, 17b/11, 18a/11, 19b/10, 20a/2, 20a/14, 21a/14, 21b/14, 22a/7, 22a/10, 24a/11, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 26b/14, 27a/12, 27b/9, 28a/1, 30a/6, 30a/9, 31b/14, 35a/2, 35a/5, 35b/9, 35b/10, 36a/10, 37b/4, 39b/12, 44b/11, 45a/9, 45a/12, 45b/6, 45b/10, 45b/14, 46a/10, 46a/11, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47b/10, 48b/3, 48b/7, 49a/9, 50a/6, 50a/7, 50b/5, 51a/2, 55b/2, 56b/5, 57a/3, 57b/8, 61a/10, 62a/7-8, 67a/6, 67a/7, 68a/14, 68b/1, 71a/7, 71b/12, 73b/4-5, 74a/7, 76b/5, 78a/1, 79a/7, 81b/8, 85a/6, 85a/13, 85b/8, 89b/8, 90a/5, 90b/5, 90b/8, 90b/9, 90b/12, 95a/13, 95b/9, 97a/2, 97b/11, 97b/14, 102a/4, 106a/11, 107b/5, 108a/1, 109b/1, 117a/12

İnce, Kalın

incge : İnce, dar.
i. 97b/3, 109a/4

incgelik : İncelik, darlık.
i. 59b/6, 104b/6, 105a/14, 117a/5

nāzik : < Far. İnce, nazik.
n. 75a/6

nāzükraḳ : < Far.+T. Daha ince, daha nazik.
n. 48b/12

riḳḳat : < Ar. İncelik, zarafet, şefkat.
r. 41a/9, 60a/10, 60a/11

Darlık, Genişlik

kéŋlik : Genişlik.
k. 92b/10

tar : Dar.
t. 7a/1, 8a/3, 14a/2, 15b/10, 29b/11, 36a/6, 36a/12, 48a/13

teng : Dar.
t. 81b/2, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 95b/4

Dolu, Boş

ḫālī : < Ar. İçinde bir şey olmayan, ıssız.
ḫ. 35b/7, 77b/9, 81b/9, 92b/14, 102b/1, 117b/14

Bitişik, Ayrı

başḳa : Diğer, gayrı.
b. 47b/11

farḳ : < Ar. Başkalık, ayırma, fark.
f. 85a/12, 105b/4

ġayr : < Ar. Ayrı, başka.
ġ. 7a/5, 28b/9, 34b/9, 40a/3, 76a/6, 103a/9

muḳaṭṭa‘ : < Ar. Kesilmiş, kesik, ayrı.
m. 46b/1

Açık, Kapalı

āşkārā : < Far. Açık, ortada, belli.
ā. 51b/5, 52a/8

ġayb : < Ar. Kayıp, belirsiz.
ġ. 69b/4

ḥāṣıl : < Ar. Ortaya çıkan, biten, türeyen, ürün.
ḥ. 5b/7

‘ibāret : < Ar. Oluşan, ortaya çıkan.
‘i. 6a/5

iẓhār : < Ar. Gösterme, meydana çıkarma.
i. 37b/2, 82b/8, 110a/13, 110b/11, 113b/3

maḫfī : < Ar. Gizli, saklı.
m. 79b/14

ma‘lūm : < Ar. Bilinen, sözü edilen.
m. 5a/3, 39b/3, 44b/14-45a/1, 46a/13, 50b/12-13, 63a/5, 63a/7, 97b/5, 100a/6, 104a/13, 105a/1, 108a/11

ma‘rūf : < Ar. Herkesçe bilinen, belli.
m. 81b/14-82a/1, 82a/6

mu‘ayyen : < Ar. Belli, belirli.
m. 18a/6

nümāyān : < Far. Görünen, meydanda.
n. 57b/3, 92a/6, 93a/13

peydā : < Far. Meydanda, açık.
p. 3a/9, 11a/13-14, 28b/11, 44b/14, 45a/1, 60a/12, 72b/9, 75b/2, 89b/1, 101b/7-8, 115a/6

rūy : < Far. Biten, ortaya çıkan.
r. 17b/11

ṣādır : < Ar. Çıkan, ortaya çıkan.
ṣ. 60a/14, 87a/6, 91a/9, 101a/7

ṣarīḥ : < Ar. Açık, meydanda, belli.
ṣ. 52a/7

sırr : < Ar. Sır.
s. 47b/4

sırrī : < Ar. Sır ile ilgili.
s. 41a/10

ta‘ayyün : < Ar. Ortaya çıkma.
t. 33a/7

tolġama : Gizlenme. Bâbur'da bu terim, savaş sırasında düşmanın arkasına geçmek için gizlenmiş olan kuvvetleri ve bunların gördükleri işi ifade etmektedir.
t. 90a/6

yaşurun : Gizli.
y. 30a/5

ẓāhir : < Ar. Görünen, belirgin.
ẓ. 14b/14, 18b/12, 18b/14, 51b/5, 64b/2, 74b/13, 78a/1, 94b/4, 94b/14

ẓāhiren : < Ar. Açık olarak, belli bir şekilde.
ẓ. 119b/6

żımn : < Ar. Gizli maksat.
ż. 64b/3

ẓuhūr : < Ar. Görünme, ortaya çıkma.
ẓ. 79b/2

Yanlışlık, Doğruluk

bī-ṣavāb : < Far.+Ar. Yanlışlık.
b. 106a/12-13

çın : Doğru, gerçek.
ç. 55a/3

ġalaṭ : < Ar. Yanlış, yanılgı.
ġ. 53a/8, 65a/9, 105b/8

ḫilāf : < Ar. Karşı, zıt, yalan.
ḫ. 18b/6, 18b/12, 110b/14

rāst : < Far. Doğru, düzgün.
r. 2b/3, 16b/11, 18b/12, 43a/8, 53a/1, 53b/12-13, 62a/9, 63b/3, 67a/2, 72b/13, 83b/1, 83b/3, 83b/4, 85b/13, 93a/11, 105a/11, 107b/6, 110a/10

rāstī : < Far. Doğruluk, gerçeklik.
r. 86a/2

rastlıḳ (ġ) : < Far.+T. Doğruluk, uygunluk.
r. 66b/13, 118a/13

ṣıdḳ : < Ar. Doğruluk.
ṣ. 116a/5

Var, Yok

bar : Var, mevcut.

b. 1b/5, 2a/5, 2a/10, 2b/5, 2b/6, 3a/3, 3a/14, 3b/6, 4a/9, 4b/3, 4b/5, 5a/12, 5a/13, 5b/9, 7a/8, 7a/9, 7a/11, 7b/3, 7b/7, 11b/1, 11b/2, 12b/10, 15a/6, 15b/3, 15b/9, 16b/14, 17a/6, 18b/5, 18b/8, 19a/5, 19b/9, 20b/7, 22a/8, 22a/10, 22a/14, 22b/1, 22b/11, 23a/5, 23b/4, 24a/8, 24a/9, 24a/14, 25a/1, 25a/3, 26a/6, 26a/9, 28b/1, 28b/2, 31a/12, 32a/8, 36b/6, 40a/1, 43a/13, 45b/4, 47b/11, 47b/12, 47b/13, 48a/3, 48b/7, 48b/9, 49b/10, 49b/12, 50a/4, 51a/9, 52a/1, 52b/9, 55b/13, 56a/1, 56b/7, 57a/6, 60a/14, 60b/13, 60b/14, 63a/4, 63a/5, 64b/9, 68b/5, 70b/11, 71a/14, 73a/3, 73b/6, 73b/10, 74a/9, 75b/1, 75b/11, 76a/10, 76a/11, 76b/8, 77a/11, 78b/1, 79b/7, 80a/3, 81a/2, 82a/13, 82b/10, 83a/5, 85a/12, 88a/1, 90b/4, 94a/4, 97a/7, 97a/9, 99a/7, 99b/14, 100b/9, 101b/5, 102a/13, 102b/3, 103a/13, 104a/7, 104b/3, 106a/11, 106a/13, 106b/3, 107a/11, 110b/13, 112a/5, 112a/11, 112b/4, 113b/1, 113b/10, 113b/14, 114a/9, 114b/5, 115a/8, 115a/10, 115a/13, 115b/14, 116b/7, 117a/6, 117b/7, 117b/14, 118a/8, 120a/1, 119b/3

ḳāyim : < Ar. Mevcut, var olan.

ḳ. 104a/9

maḥrūm : < Ar. Yoksun.

m. 81a/8

yoḳ : Yok.

y. 1b/8, 2a/10, 2b/3, 3a/11, 4b/10, 4b/14, 5a/5, 7b/1, 7b/8, 13b/9, 15a/8, 18b/1, 18b/10, 19a/4-5, 19a/14-19b/1, 19b/2, 22b/12, 23b/4, 23b/5, 26a/3, 32b/7, 34a/12, 36b/11, 38a/12, 45b/5, 47b/10, 49b/11, 53b/11, 54a/5, 54a/8, 54a/10, 59b/7, 64b/1, 65b/10, 65b/11, 66a/1, 69a/12-13, 74a/6, 76a/1, 82a/11, 84a/14, 89b/13, 99b/5, 101a/10, 101a/12, 102a/6, 106b/6, 107a/12, 108a/6, 108a/11-12, 111a/4, 115b/11, 116a/2, 116b/8, 118a/7, 118a/11

Terslik, Düzlük

nā-hem : < Far. Eğri, çarpık.

n. 91a/9

toptoġrı : Dümdüz.

t. 107b/7

tüptüz : Dümdüz.

t. 106b/5

tüzrek : Daha düz.

t. 112a/5

yassı : Yassı, düz.
y. 97b/11

Fazlalık, Eksiklik, Noksanlık

‘ārıża : < Ar. Sonradan ortaya çıkan kusur, eksiklik veya hata.
‘ā. 17b/5, 25b/1

fażl : < Ar. Fazlalık, üstünlük.
f. 70b/3

nāḳıṣ : < Ar. Eksik.
n. 47a/1

nāḳıṣraḳ : < Ar.+T. Daha eksik.
n. 47a/2

noḳṣān : < Ar. Eksik, kusurlu.
n. 63b/14, 94a/4

taḳṣīr : < Ar. Bir işi eksik yapma, kusur.
t. 60a/3, 83b/9, 99b/3, 109b/6

tenḳīṣlıḳ : < Ar.+T. Eksiklik.
t. 4a/1, 38a/12, 51a/10, 93b/7, 95a/2

Fayda, Zarar

āsīb : < Far. Zarar.
ā. 37b/1

āsībī : < Far. Zararlı.
ā. 70b/10

bī-fāyīde : < Far.+Ar. Faydasız.
b. 109b/6

bī-fāyideraḳ : < Far.+Ar.+T. Çok faydasız.
b. 101a/10

bī-ṣarfe : < Far.+Ar. Faydasız.
b. 91b/9

fāyide : < Ar. Fayda, yarar.
f. 52b/2, 62b/8

mutażarrır : < Ar. Zarar gören, zarara uğrayan.
m. 6a/11, 73a/3, 105a/2-3

şerfe : < Ar. Fayda, fazlalık.
ṣ. 29a/14, 48a/13

żarar : < Ar. Zarar.
ż. 57b/12, 63b/14, 70b/10, 101b/8

żāyi‘ : < Ar. Kayıp, zarar.
ż. 17a/1, 19b/14, 31a/11, 42a/3, 67b/1, 78a/5, 90b/3

Benzerlik, Eşlik

müsāvī : < Ar. Eşit, denk.
m. 101b/8

Güçlü ve Zayıf

‘āciz : < Ar. Aciz, güçsüz, zayıf.
‘ā. 31b/2, 43b/6, 70b/12, 71a/13, 71b/2, 109a/8

‘ācizlıḳ (ġ) : < Ar.+T. Acizlik, güçsüzlük, zayıflık.
‘ā. 70b/13, 94b/10

aruḳ : Zayıf, halsiz, güçsüz.
a. 98a/2

bī-pāy : < Far. Güçsüz, kuvvetsiz, dayanıksız.
b. 53b/9, 62a/14, 105b/10, 110b/12

bī-ṭāḳatlıḳ : < Far.+Ar.+T. Güçsüzlük.
b. 37a/7, 118b/1

érklig : Güçlü.
é. 103a/12

ḫāṣṣa : < Ar. Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik, kuvvet, güç.
ḫ. 15b/1, 102b/10

ḳavī : < Ar. Güçlü, kuvvetli.
ḳ. 25b/1

ḳavīlıḳ : < Ar.+T. Güçlülük, kuvvetlilik.
ḳ. 111b/11

ḳuvvet : < Ar. Güç.
ḳ. 52b/14, 76a/11, 94a/4

küç : Güç.
k. 16b/8, 21b/2, 24b/11, 34a/12, 63b/10, 66a/13, 93a/7

küç ber küç : < T.+Far.+T. Güçlükle.
k. 88a/13, 101a/4

küçletmek : Güçlendirmek.
k. 70b/11

küçlüg : Güçlü.
k. 59b/13

küçüm : Kuvvetli.
k. 30b/3

maḳdūr : < Ar. Güç, kuvvet.
m. 114b/14

mecāl : < Ar. Güç, kuvvet.
m. 61a/2, 115a/13

muḳavvī : < Ar. Kuvvetlendiren.
m. 37b/4

süst : < Far. Zayıf.
s. 26a/6-7

süstlıḳ : <Far.+T. Zayıflık.
s. 114b/12, 115a/1-2

süstraḳ : < Far.+T. Çok zayıf, daha zayıf.
s. 114b/7

tāb : < Far. Güç, kuvvet, mukavemet.
t. 70a/11

ṭāḳat : < Ar. Güç, kuvvet.
ṭ. 40b/14, 75b/11, 76a/11, 89b/13, 102b/4

taḳāvvī : < Ar. Kuvvetlenme.
t. 51a/9

tüvān : < Far. Güç, kuvvet.
t. 17a/6

ża‘īf : < Ar. Zayıf, güçsüz.
ż. 79a/11, 113a/13

ża‘īflıḳ : < Ar.+T. Zayıflık, güçsüzlük.
ż. 111b/11

ẓa‘īfraḳ : < Ar.+T. Daha zayıf, daha güçsüz.
ẓ. 107b/8

zebūn : < Far. Zayıf, güçsüz.
z. 71b/1, 112a/11

zebūnluḳ (ġ) : < Far.+T. Zayıflık, güçsüzlük.
z. 112a/12

Zorluk, Kolaylık

āsān : < Far. Kolay.
ā. 109a/1

āsānlıḳ : < Far.+T. Kolaylık.
ā. 78b/10

āsānraḳ : < Far.+T. Daha kolay.
ā. 16b/7

basīṭ : < Ar. Sıradan, gösterişsiz.
b. 19a/9

düşvār : < Far. Güç, zor.
d. 54a/13, 55b/1

düşvārlıḳ : < Far.+T. Güçlük, zorluk.
d. 101b/3

müşkil : < Ar. Güç, zor.
m. 118b/8

müyesser : < Ar. Kolaylıkla olan.
m. 44b/4, 51a/7, 52a/4, 54b/13, 56b/1, 57a/1, 63b/2, 74a/14, 78b/11, 79a/4, 81a/12, 101b/5, 108a/11, 116b/8, 117b/1

sehl : < Ar. Kolay.
s. 65a/9

sehlingārlıḳ : < Ar.+Far.+T. Kolaylık.
s. 86b/10-11, 109b/4

ṣu‘ūbet : < Ar. Güçlük.
ṣ. 59a/12, 81b/6

yéŋil : Hafif, kolay.
y. 71b/3, 72b/10

yesīr : < Ar. Kolay, az.
y. 93a/8

zor : < Far. Zor, güç.
z. 21a/3, 21a/4, 36b/12, 36b/13, 43a/8, 59a/14, 59b/5, 61b/2, 67a/2, 92a/2, 92b/7, 94a/4, 99a/9, 114b/10

zorraḳ : < Far.+T. Daha zor.
z. 68a/3

Yüksek, Alçak

‘ālī : < Ar. Yüksekte, yüce.
‘ā. 36b/12-13, 37a/9, 45b/7, 45b/11, 46b/5, 47a/3, 49a/8, 49a/12

berīn : < Far. Yüksek.
b. 54b/3, 58a/13

bülend : < Far. Yüksek, yüce.
b. 4a/6, 4b/12, 5b/8, 6b/1, 18a/13, 67a/3, 67a/11, 81b/4, 81b/7, 98b/11, 101b/10, 116b/14

bülendī : < Far. Yükseklik.
b. 47b/7, 74a/2

bülendlıḳ (ġ) : < Far.+T. Yükseklik.
b. 3b/11

pest : < Far. Alçak, aşağı.
p. 6b/14, 25b/4

pestlıḳ (ġ) : < Far.+T. Alçaklık.
p. 3b/11

Giriş, Çıkış

çıḳar : Çıkış.
ç. 97b/5

kiriş : Giriş.
k. 95a/1, 95a/2

Nitelik Bildiren Kavramlar

Şekiller ve Formlar

mevzūn : < Ar. Uyumlu, biçimli.
m. 2b/10

sāzvārlıḳ : < Far.+T. Uyumluluk.
s. 27b/11-12

sınçısızraḳ : Biçimsiz.
s. 25b/5

ṣūret : < Ar. Biçim, görünüş.
ṣ. 74a/7, 99a/12

şekl : < Ar. Şekil, biçim.
ş. 6b/13, 18a/13, 25b/4, 68a/14

Katılık, Sertlik

ḫuşk : < Far. Donuk, kaskatı.
ḫ. 7b/12

ḳatıḳ : Katı, sıkı.
ḳ. 15a/3, 28a/3, 72b/2, 91a/8

şiddet : < Ar. Sertlik, katılık.
ş. 96a/1, 96a/4, 98a/7

tünd : < Far. Sert, şiddetli.
t. 4b/5, 81b/3, 98a/5

tündraḳ : < Far.+T. Daha kuvvetli, daha şiddetli.
t. 49a/2

İyi, Kötü, Güzel, Çirkin

bed : < Far. Kötü.
b. 24a/7, 26a/7, 26a/10

bī-ḫoş : < Far. İyi olmayan.
b. 32b/6

bih : < Far. İyi, yeğ.
b. 51b/7, 86b/13

çıraylıḳ : < Far.+T. Güzellik.
ç. 25b/13

fāsid : < Ar. Kötü, fena.
f. 25a/6

faẓīlet : < Ar. Erdem, iyilik.
f. 2b/9

fesād : < Ar. Bozukluk, fenalık, kötülük, karışıklık.
f. 57b/5, 94b/14

fitne : < Ar. Kötülük, bela, karışıklık yaratma.
f. 10b/1, 15a/3, 24b/9, 30b/14, 36a/6, 36a/7, 51a/14, 51b/3, 57b/5, 57b/11, 64b/4, 79b/5-6, 94b/14, 104a/9

ḥasene : < Ar. İyilik, güzellik, hayırlı iş.
ḥ. 58a/1-2, 78a/9

ḫoş : < Far. Güzel, iyi, tatlı.
ḫ. 7b/10, 18b/1, 50a/2, 111a/5, 114b/6

ḫūb : < Far. Güzel, hoş, iyi.
ḫ. 2b/8, 3a/13, 7b/11, 21b/9, 21b/10, 25b/6, 45b/2, 47b/12, 48b/10, 48b/10-11, 49a/6, 49b/5, 54b/11, 68b/7, 93a/14, 117b/5, 119b/5

ḥüsn : < Ar. Güzel, iyi.
ḥ. 2b/5

laṭīf : < Ar. Yumuşak, hoş, güzel, nazik.
l. 3a/3, 44b/4

luṭf : < Ar. Hoşluk, güzellik.
l. 102a/5

maḳbūl : < Ar. Hoşa giden, beğenilen.
m. 8b/14

maḳbūlġına : < Ar.+T. Oldukça makbul.
m. 19b/12

melāḥatlıḳ : < Ar.+T. Güzellik.
m. 68b/1-2

perī : < Far. Peri, güzel, sevgili.
p. 76a/7

şenī‘ : < Ar. Kötü, çirkin.
ş. 26a/10, 58b/7, 58b/10, 80b/9

yaman : Kötü, fena.
y. 11b/1, 21a/10, 24b/3, 29a/4, 35a/2, 52a/3, 53a/4, 55a/10, 61a/11, 68b/4, 68b/7, 74b/10, 75a/10, 79a/13, 79b/4, 80b/6, 82b/14, 96b/11, 98b/1, 114b/4

yamanlıḳ : Kötülük, fenalık.
y. 35a/4, 51b/4, 51b/5, 52a/7, 57b/12, 60b/11, 64b/11, 79b/2, 88a/9

yamanraḳ : Daha kötü, daha fena.
y. 81a/1, 118a/13

yaramas : Yaramaz, kötü.
y. 13b/11, 15a/2, 98a/13

yaramasraḳ : Daha kötü.
y. 87b/10

ẓerāfet : < Ar. Hoşluk, zariflik, incelik.
ẓ. 3a/7, 14b/4, 97b/5

zişt : < Far. Çirkin.
z. 26a/10

Tablo 11

Kıyas, ölçü, nitelik, miktar bildiren kavramlar

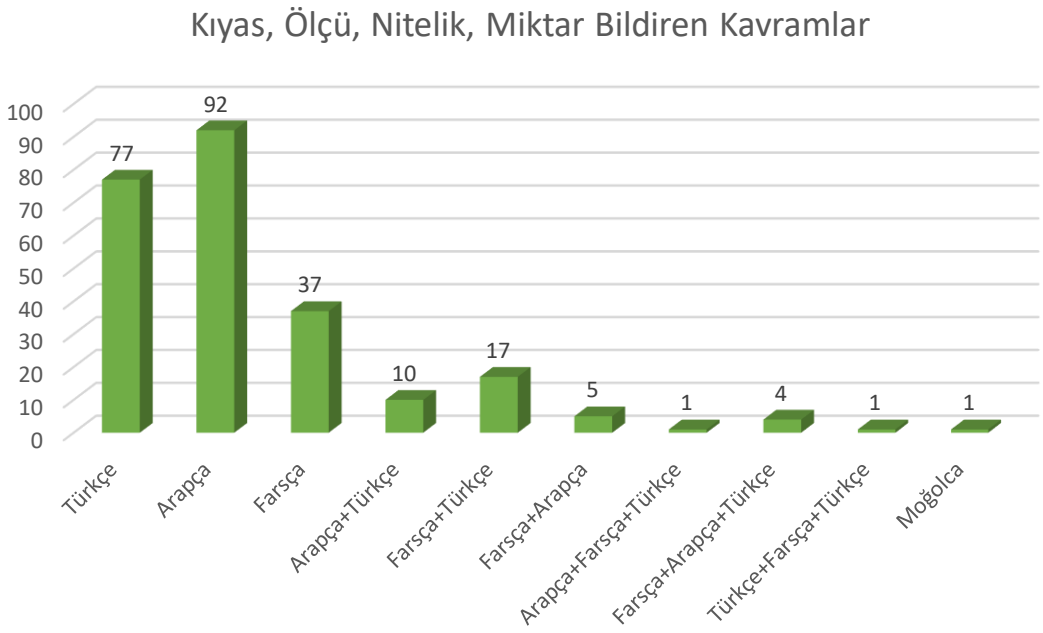

2.15. Sayı ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde sayı ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 43, Arapça: 21, Farsça: 6 olmak üzere toplam 70 madde başı sözcük saptanmıştır.

Asıl Sayılar

altı : Altı.

a. 4b/2, 10a/8, 11a/5, 13a/9, 22b/8-9, 24a/9, 24b/2, 25b/2, 28b/8-9, 32a/7, 33a/6, 44b/1250a/12, 62b/14, 72a/11, 82b/12, 88a/1, 88a/12, 92b/9, 97a/11, 97a/12, 98a/9, 101a/3, 105b/9, 110a/8, 119b/3

altmış : Altmış.

a. 6b/4, 97a/6

béş : Beş.

b. 1b/1, 2a/5, 4a/2-3, 4a/3, 4b/2, 7a/6, 8b/4, 8b/9, 8b/11, 10a/8, 11a/5, 13a/2, 15b/11-12, 18a/10, 18b/3, 19b/9, 20a/4, 20b/6, 22b/8, 24a/4, 24a/9, 24b/2, 26b/13, 27a/11, 28a/5, 28a/9,28b/8, 29a/1, 32a/7, 32a/13, 33a/6, 34a/13, 35a/3, 38a/6, 38a/7, 39b/7, 40b/6, 46a/4, 46b/10, 47a/1, 47a/11, 48b/8-9, 50a/8-9, 50a/12, 53a/9, 55b/5, 58b/2, 60b/5, 61a/2, 62b/14, 63b/8, 64b/8, 64b/12, 72a/11, 75a/11, 80b/5,

80b/6, 82b/12, 84b/4, 84b/13, 88a/1, 88a/4, 88a/12, 88b/3, 88b/14, 90a/8, 92b/9, 95a/1, 96a/4, 97a/12, 101b/12, 105a/5, 105b/9, 106a/5, 106b/11, 110a/8, 114a/12, 119a/7, 119b/3, 119b/12

bir : Bir, bir defa.

b. 2a/6, 2a/11, 2b/1, 2b/7, 2b/10, 2b/11, 2b/13, 3a/4, 3a/5, 3a/11, 3a/13, 3b/1, 3b/5, 3b/9, 3b/10, 3b/12, 3b/13, 4a/1, 4a/2, 4a/7, 4a/8, 4b/2, 4b/5, 4b/8, 4b/13, 5a/1, 5a/2, 5a/5, 5a/8, 5a/14, 5b/4, 7b/2, 7b/6, 7b/10, 8a/6, 8a/9, 8b/5, 8b/7, 8b/9, 8b/13, 9a/1, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 9b/1, 9b/12, 10a/3, 10a/4, 10a/5, 10b/8, 11a/5, 11a/7, 11b/2, 11b/5, 11b/14, 12a/1, 12a/4, 12a/7, 12a/8, 12b/1, 12b/4, 12b/5, 12b/6, 12b/7, 12b/10, 12b/11, 12b/12, 13a/3, 13a/9, 13b/5,13b/7, 13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3, 14a/6, 14b/5, 14b/11, 15a/4,15a/6, 15a/12, 15b/5, 16a/8, 16a/11, 16a/14, 16b/6, 16b/13, 17a/3, 17a/5, 17a/7,18b/6, 18b/8, 19a/8, 19a/13, 19b/1, 19b/4, 19b/12, 19b/13, 20a/5, 20a/11, 20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/12, 21a/2, 21a/6, 21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12, 22b/2, 22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5, 23a/9, 23a/11, 23b/2, 23b/4, 23b/5, 23b/11, 23b/14, 24a/2, 25a/8, 25b/4, 25b/7, 25b/9, 26a/9, 26a/12, 26a/13, 26b/13, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27b/9, 27b/13, 27b/14-28a/1, 28a/1, 28a/5, 28a/6, 28a/13, 28a/14, 28b/2, 29a/1, 29a/2, 29a/5, 29a/12, 29b/1, 29b/10, 29b/12, 30a/6, 30b/12, 32a/3, 32a/7, 34b/4, 34b/6, 35a/1, 35a/12, 35a/14, 35b/1, 35b/3, 35b/5, 35b/13, 36a/5, 36b/1, 36b/4, 36b/10, 36b/13, 37a/2, 37a/5, 37a/9, 37b/5, 37b/8, 38a/10, 39a/1, 39a/10, 40a/4, 40a/7, 40a/11, 40a/13, 40a/14, 40b/5, 40b/7, 40b/8, 40b/11, 40b/13, 41a/8, 41a/9, 41b/3, 42b/2, 42b/3, 42b/5, 42b/6, 42b/8, 43a/2, 43a/10, 43b/8, 44a/8, 45a/2, 45a/3, 45a/9, 45a/10, 45b/6, 45b/8, 45b/11, 45b/12, 46a/3, 46a/7, 46a/12, 46b/1, 46b/11, 46b/13, 47a/3, 47a/9, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47a/14, 47b/2, 47b/7, 47b/11, 48a/1, 48a/3, 48a/4, 48a/8, 48a/9, 48a/10-11, 48a/12, 48a/14, 48b/2, 48b/3, 48b/5, 48b/11, 49a/4, 49a/9, 49b/5, 49b/11, 49b/12, 49b/14, 50a/1, 50b/4, 50b/10, 51a/4, 51b/11, 51b/13, 52b/4, 53a/2, 53a/10, 53a/12, 53b/2, 54b/9, 54b/12, 55a/3, 55b/13, 56a/7, 56a/11, 56b/1, 56b/2, 57a/13, 58a/8, 58b/3, 60a/1, 60a/2, 60a/7, 60a/12, 60b/1, 60b/10, 60b/11, 60b/13, 61a/9, 61b/5, 61b/8, 61b/9, 62a/5, 62a/8, 62b/3, 62b/7, 62b/9, 62b/11, 63a/9, 63b/9, 64a/14, 64b/3, 65b/14, 66a/2, 66a/6, 66b/1, 67a/14, 67b/9, 67b/10, 68a/1, 68a/2, 68a/11, 68b/13, 69a/5, 69a/13, 70a/4, 70b/11, 72b/6, 72b/13, 73a/8, 73a/11, 73a/12, 73b/1, 74a/1, 74a/2, 75a/12, 75a/13, 75a/14, 75b/12, 76b/3, 76b/4, 76b/6, 77a/5, 77a/9, 77b/12, 77b/14, 78a/8, 78a/10, 78b/1, 79a/5, 79b/2, 79b/8, 79b/11, 80a/6, 80a/10, 80b/1, 80b/12, 81a/10, 81a/14, 81b/8, 81b/9, 82a/4, 83a/3, 83a/11, 83b/2, 83b/11, 83b/13, 83b/14, 84a/10, 84b/1, 84b/14, 85b/12, 86a/3, 86b/5, 86b/7, 87a/1, 87a/7, 87a/8, 87b/2, 87b/3, 87b/10, 88b/2, 88b/5, 88b/6, 88b/8, 88b/11, 89b/14, 90a/5, 90a/6, 90a/12, 90a/13, 90b/7, 91a/7, 91a/8, 91b/10, 91b/14, 92b/1, 92b/2, 92b/6, 93a/2, 93a/8, 93a/9, 93a/13, 93b/3, 93b/5, 93b/13, 94a/10, 95a/7, 95a/11, 95b/8, 96a/8, 96b/7, 96b/9, 97a/6, 97a/8, 97a/9, 97a/10, 97a/12, 97b/2, 97b/3, 97b/9, 97b/10, 97b/11, 98a/7, 98a/13, 98b/6, 98b/9, 98b/11, 98b/14, 99a/4, 99a/14, 100a/7, 100a/10, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 100b/3, 100b/4, 100b/13, 101a/4, 101a/13, 102a/4, 102a/9, 102a/10, 102a/13, 102b/3, 103a/2, 103a/13, 103b/1, 103b/7, 103b/9, 104a/8, 104a/12, 104b/2, 104b/4, 104b/9, 104b/13, 104b/14, 105a/5, 105a/12, 105b/2, 105b/3, 106a/8, 107a/8, 106b/11, 106b/13-14, 107a/1, 107a/3, 107a/4, 107a/5, 107a/7, 107a/9, 107a/11, 107b/1, 107b/3, 107b/7, 109a/4, 109a/9, 109b/10, 109b/11, 109b/13, 109b/14, 110a/2, 110a/4, 110a/8, 110b/6, 111a/5, 111b/10, 112a/2, 112a/3, 112a/5, 112a/10, 112a/11, 112a/12, 112b/5, 112b/14, 113a/1, 113a/4, 113a/6, 113a/10, 114a/1, 114a/8, 114a/9, 114a/10, 114a/11, 114b/7,

114b/13, 115a/6, 115a/7, 115a/8, 115a/12, 115b/9, 116a/1, 116a/3, 116a/9, 116a/12, 116b/3, 116b/5, 116b/7, 116b/8, 116b/9, 116b/12, 116b/13, 116b/14, 117a/1, 117a/2, 117a/5, 117a/6, 117a/8, 117a/11, 117b/2, 117b/4, 117b/9, 117b/10, 117b/12, 118a/5, 118a/6, 118b/3, 119a/11, 119b/3, 119b/11, 119b/14

éllig : Elli.
é. 18a/10, 25b/2-3, 40a/10, 66b/14, 71b/7, 85a/2

erba'a : < Ar. Dört.
e. 58b/12

ḫams : < Ar. Beş.
ḫ. 66a/9

iḥdā : < Ar. Bir, bir sayısı.
i. 32b/14

iki : İki.
i. 1b/2, 2a/5, 2b/12-13, 3a/2, 4b/13, 7a/14, 7b/2, 7b/5, 7b/10, 8b/6, 9a/1, 9a/6, 9b/1, 9b/11, 11b/3, 11b/7, 12a/6, 12a/7, 13a/3, 13a/7, 13b/10, 15b/1, 16a/14, 18a/6, 18a/14, 19b/1, 19b/9, 23b/2, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 27b/12, 27b/14, 28b/2, 31a/14, 32a/3, 32b/8, 34b/9, 35a/1, 36a/2, 36b/13, 37a/5, 37b/2, 38a/4, 39a/7, 39a/10, 39b/7, 42b/2, 43a/7, 44a/8, 45a/2, 45b/3, 45b/12, 45b/13, 48a/8, 48b/2, 49a/10, 50b/4, 50b/10, 55a/10, 55b/13, 58b/14, 59b/12, 60b/11, 61a/10, 61a/12, 61b/9, 61b/11, 62a/5, 63a/14, 64b/7, 64b/8, 65a/13, 65b/5, 66a/2, 66b/1, 66b/14, 67a/4, 67b/9, 68a/11-12, 68b/12, 71a/6, 71a/11, 72b/9, 73a/14, 73b/4, 73b/8, 73b/9, 74a/7, 77b/2, 78a/8, 79b/2, 79b/11-12, 80b/11, 80b/13, 82a/8, 82b/14-83a/1, 83b/13, 84b/11, 87b/10, 87b/14, 88a/5, 88b/12, 88b/13, 90b/4, 91b/2, 91b/14, 92b/10, 93a/1, 93a/8, 93a/13, 94a/7, 94a/8, 94a/9, 95a/9, 95a/10, 97a/11-12, 98a/6, 101a/14, 102b/7, 103a/10, 103b/6, 105a/5, 105a/7, 105a/14, 105b/2, 106a/8, 107a/6, 107a/8, 108a/2, 109a/11, 110a/4, 111a/12, 112a/1, 112a/2, 113a/3, 113a/9, 113a/9-10, 113b/4, 114a/3, 114b/3, 115a/6, 116a/9, 117a/9, 118a/10, 118b/4, 119b/7, 119b/10-11, 119b/13

ḳırḳ : Kırk.
ḳ. 18a/9, 25b/2, 31b/1, 40a/9, 42b/9, 45a/11-12, 61a/10, 67b/10, 71b/7, 73a/9, 75a/13, 82b/14-83a/1, 83b/2, 84a/13, 85a/7, 86b/7, 87b/14, 97a/5

miŋ : Bin.
m. 5b/7, 7a/13, 10a/1, 12a/11-12, 22a/1, 22b/8-9, 28a/9, 28b/8-9, 28b/13, 32a/7, 32a/13, 35a/3, 35a/7, 42b/9, 44b/12, 47a/1, 52a/3, 52b/10, 55b/5, 56b/6, 57a/3, 57a/10, 58b/8, 64b/3, 64b/8, 69a/3, 72a/11, 82b/10, 88b/12, 88b/14, 97a/5, 103a/10, 103b/7, 109a/11, 111a/12, 113a/9, 118b/2

miŋçe : Bin kadar.
m. 109a/11

on : On.

o. 1b/2, 3b/10-11, 9a/4, 10a/10, 11a/5, 12a/6, 13a/6, 13a/7, 14a/10-11, 26b/13, 27a/4-5, 27b/6, 30a/14, 44b/12, 47a/11, 49b/6, 52b/10, 56a/6, 59a/11, 66b/1, 68a/9, 75a/11, 83b/3, 83b/4, 84b/13, 85a/14, 85b/6-7, 86b/6, 89a/5, 90a/8, 95a/1, 96b/4, 97a/8, 98a/9, 98b/14, 102b/7, 106b/11, 119a/6, 119a/7, 119b/5

otuz : Otuz.

o. 6b/3, 19a/6, 19a/7, 35a/7, 45a/11, 49b/12-13, 73a/9, 84a/13, 103b/7

otuzça : Otuz kadar.

o. 113b/6

seb‘a : < Ar. Yedi.

s. 94b/7

sekiz : Sekiz.

s. 1b/1, 6a/6, 6b/4, 9a/8, 10a/10, 13a/6, 18a/8-9, 18a/10, 25b/2-3, 30a/14, 32b/13, 46b/10, 47a/12, 48a/5, 49b/6, 52b/10, 55a/7, 56a/1, 56a/3, 66b/1, 68a/11-12, 85a/14, 92b/11, 107b/4, 114a/5, 114a/13

seksen : Seksen.

s. 47a/1, 57b/1, 62b/14, 67b/3, 68a/11-12, 82a/2, 84a/3

seksençe : Seksen kadar.

s. 110a/6

s̲imān : < Ar. Sekiz.

s̲. 101a/9

sitt : < Ar. Altı.

s. 80a/4

tis‘a : < Ar. Dokuz.

t. 32b/14, 58b/13, 66a/9, 80a/4, 94b/7, 101a/9

toḳsan : Doksan.

t. 1b/1, 18a/8-9, 97a/11

toḳuz : Dokuz.

t. 1b/1, 2a/11, 2b/12-13, 3b/7, 4b/10-11, 6a/6, 6b/3, 11a/5, 14a/10-11, 18a/8-9, 27b/6, 32a/6, 32b/13, 49a/4, 63b/1-2, 81a/14, 85b/6-7, 86b/6, 100a/10, 103a/4, 103a/6

tört : Dört.

t. 2b/1, 2b/8, 3b/12, 5b/7, 6b/2, 8b/8, 10a/1, 11a/11, 12b/2, 13a/9, 16b/2, 17a/2, 18a/9, 19a/11, 19b/9, 23b/1, 27a/7, 28a/9, 34a/12, 34b/12, 35a/3, 38a/2, 38a/6, 38a/7, 39b/1, 39b/7, 40b/6, 45b/1, 45b/7, 47a/1, 47a/4, 47a/5, 47a/7, 47a/11, 53a/4, 53a/9, 55b/5, 56a/9, 57a/3, 57a/4, 59a/11, 60b/5, 61a/1-2, 63b/1-2, 63b/8, 65b/2, 65b/11, 68a/1, 69a/3, 74a/3, 80b/5, 81b/3, 82b/10, 83b/3, 83b/4, 84b/4, 86a/12,

88a/4, 88b/3, 89a/1, 89a/5, 93a/11, 93b/11-12, 96a/3, 96a/7, 96b/4, 98b/3, 99b/6, 101b/12, 102b/7, 102b/12, 102b/14, 103a/1, 104b/11, 105a/2, 105a/4, 105a/5, 105a/6, 105b/12, 109a/8, 112b/11, 117a/1, 119b/14

üç : Üç.

ü. 2a/10, 5b/7, 7b/14, 8b/3, 10a/1, 10b/9, 11a/11, 11b/7, 11b/8, 12a/11-12, 12b/2, 17a/2, 18a/6, 20b/9, 22a/1, 25b/2, 27a/4-5, 27a/8, 27b/12, 28a/13, 30b/10, 31a/14, 32a/1, 32b/8, 34b/12, 37b/2, 38a/2, 38a/4, 39a/7, 39b/1, 39b/7, 40a/9, 44a/9, 45b/1, 46b/6, 55a/10, 56a/7, 57a/3, 57a/4, 57a/10, 59a/11, 59b/12, 61a/1, 61a/12, 65a/13, 65b/1, 65b/11, 68a/1, 69a/3, 69b/10, 71a/6, 71a/11, 73a/14, 73b/8, 73b/9, 74a/3, 81b/3, 82b/10, 85b/5, 86a/12, 89a/5, 90b/7, 91b/2, 91b/14, 92b/10, 93b/11, 96a/7, 96b/4, 98a/6, 98b/3, 99a/6, 99b/6, 100a/11, 100a/12, 100b/4, 102b/7, 102b/12, 102b/14, 103a/1, 104b/8, 105a/1, 105a/5, 105a/6, 105a/7, 105b/12, 107a/3, 107a/7, 107b/4, 109a/8, 111a/12, 112b/11, 113a/9, 116b/1, 116b/12, 119b/7, 120a/1

yégirmi : Yirmi.

y. 4a/2-3, 4a/3, 13a/2, 13a/9, 19a/6, 19a/7, 24a/4, 28b/13, 32a/13, 35a/7, 48b/8-9, 60b/5, 61a/1-2, 61a/2, 75a/11, 83b/2, 84b/13, 92b/9, 97a/12, 101b/12, 113b/6, 114a/12, 119a/7

yégirmiçe : Yirmi kadar.

y. 115a/9

yek : < Far. Tek, bir.

y. 107b/2

yéti : Yedi.

y. 2a/4, 3a/12, 10a/10, 22b/11, 25b/2-3, 44a/7, 46b/10, 47a/12, 48a/5, 49b/9, 51a/3, 53b/2, 55a/7, 56a/1, 56a/3, 85a/14, 92b/11, 107b/4

yétmiş : Yetmiş.

y. 57b/1, 62b/13, 67b/3, 82a/2, 84a/3, 97a/7, 110a/6

yüz : Yüz.

y. 1b/1, 2b/12-13, 6a/6, 6b/4, 11a/5, 12a/11-12, 13a/9, 14a/10-11, 17b/11, 18a/8-9, 18a/10, 22b/11, 25b/2-3, 27b/6, 32a/13, 32b/7, 32b/13, 33a/6, 39a/7, 39b/1, 44a/9, 44b/12, 47a/1, 53b/1, 55a/7, 55a/10, 56a/3, 57a/10, 58b/8, 58b/14, 59b/12, 61a/10, 61a/14, 61b/3, 63b/1-2, 64b/3, 64b/8, 65a/4, 66b/14, 67b/3, 68a/11-12, 76a/1, 78b/3, 81b/7, 82b/12, 82b/14-83a/1, 84b/4, 85a/2, 85a/7, 86b/2, 87b/14, 88a/4, 88a/5, 88b/14, 92b/11, 95a/14, 97a/8, 97a/11-12, 106a/5, 106b/14, 110a/4, 111b/1, 113a/9, 113a/9-10, 118b/2, 120a/1

żṭ : < Ar. Ebced hesabıyla doksan dokuz.

ż. 44b/5

Sıra Sayıları

béşinçi : Beşinci.
b. 1b/2-3, 27b/10, 44b/4-5, 85b/6, 85b/12

ikinçi : İkinci.
i. 5b/11, 8b/10, 9b/3, 9b/4, 10a/7, 11a/3, 20a/1, 20a/5, 22b/4, 24a/12, 27b/1, 64b/4, 68a/12, 85a/13, 85b/7, 85b/13, 86b/14

s̲āliş̲ : < Ar. Üçüncü.
s̲. 63a/4

s̲ānī : < Ar. İkinci.
s̲. 63a/3

sekizinçi : Sekizinci.
s. 114a/6

törtünçi : Dördüncü.
t. 6b/5, 20a/7, 27b/4, 85b/3, 85b/11

üçünçi : Üçüncü.
ü. 6b/7, 11a/6, 20a/3, 22b/4, 25b/3, 27b/4, 85b/1, 85b/9

Üleştirme Sayıları

birer : Tek tek.
b. 51a/11, 62a/3, 75b/5, 79a/10, 86a/5, 87a/11, 94b/9, 114b/7

ikiley : İki defa, ikişer.
i. 61b/14

ikirer : İkişer.
i. 51a/11, 62a/3, 75b/5, 87a/11, 94b/9

törter : Dörder.
t. 105b/10-11

üçer : Üçer.
ü. 105b/10

Kesir Bildiren Kavramlar

Bütün, Tam

barça : Bütün, hepsi.
b. 16a/14, 21b/7, 25b/9, 31a/4, 34a/10, 40a/8, 40b/9, 41b/4-5, 42a/1, 49b/9, 51b/4, 56b/8, 75a/1, 78a/11, 101a/7, 102a/12, 107a/11, 114b/3, 115b/4, 118a/8

barı : Bütün hepsi
b. 8b/4, 8b/8, 10b/9, 12a/13, 12b/7, 18a/11, 19b/10, 20a/9, 20b/12, 24b/6, 26b/14, 30a/6, 43b/5, 62b/10, 83a/1, 83a/13, 87a/12, 87a/13, 88b/4, 92a/6, 93a/12, 93b/9

barıça : Bütünü, hepsi.
b. 60a/3, 115a/10

barın : Hepsi.
b. 62a/8, 71b/14, 78b/10

cemī‘ : < Ar. Bütün, hep.
c. 7a/14, 7b/5, 11a/2, 17b/9, 29b/3, 33b/7, 33b/8, 36b/14, 40a/6, 42a/9, 45b/2, 50a/7, 51a/5, 65a/8, 74b/4, 75b/12, 78a/2, 83a/12, 91a/10, 94a/14, 104b/12

cümle : < Ar. Tüm, bütün.
c. 21a/2, 43a/10, 46b/10, 47b/5, 49b/10, 86a/3, 90b/11

derbest : < Far. Tümü, tamamı, bütünü, bağlı.
d. 28b/10, 56b/6, 76a/14

küllī : < Ar. Tamamen.
k. 43b/2, 56b/8

tām : < Ar. Bütün, eksiksiz.
t. 31a/3

tamām : < Ar. Tamam, tam, eksiksiz.
t. 2a/4, 2a/13, 2b/14, 3a/2, 3b/8, 4b/1, 4b/6, 5a/11, 7a/4, 7a/7, 8a/8, 10a/13, 10b/4, 16b/4, 23b/12, 26a/5, 28b/10, 30b/4, 30b/6, 32b/10, 34b/8, 35b/6, 40a/5, 40a/6, 40b/12, 41b/6, 44b/13, 46b/3, 47a/4, 47a/6, 47a/8, 47b/1, 47b/3, 47b/8, 47b/14, 48a/6, 48a/7, 49a/5, 51a/13, 51b/9, 51b/13, 52a/5, 54a/11, 55a/7, 59b/5, 61a/12, 62a/3, 64a/1, 67b/14, 74b/9, 76b/2, 77b/12, 87b/14, 88a/14, 89a/14, 89b/5, 90a/7, 90b/1, 92b/9, 92b/13, 98a/8, 100b/2, 100b/3, 103a/7, 104a/5, 104a/9, 105a/2, 105b/2, 108a/10, 108b/11, 109a/5, 114b/7, 116a/8, 119b/14

Bölüm ve Parça

bölek : Bölüm, kısım.

b. 93a/2

bölük : Bölüm, kısım.
b. 3b/12

cüz' : < Ar. Kısım.
c. 56b/8

faṣıl : < Ar. Bölüm, kısım.
f. 67a/5

ḳıṭ'a : < Ar. Parça.
ḳ. 46b/2

meyde : Parça, tane.
m. 95b/11

pārça : < Far. Ufak, parça.
p. 3b/10, 65b/9, 81a/14, 100a/11

pāre : < Far. Parça.
p. 2a/4, 9b/12, 25a/8, 34b/4, 35a/12, 35a/14, 35b/1, 35b/3, 35b/5, 35b/13, 37b/8, 39a/1, 39b/7, 40b/5, 41b/3, 52b/4, 55a/3, 62a/8, 62b/3, 73a/12, 78a/10, 80a/10, 88b/11, 99a/14, 103b/9, 112a/3, 112a/5, 115a/12

rīze : < Far. Küçük parça, döküntü, kırıntı.
r. 109a/5

yarım : Yarım, buçuk.
y. 12b/5, 34b/9, 35a/1, 40b/2, 50b/4, 60a/2, 60b/8, 83a/8, 84a/2, 90a/11-12, 93b/13, 102b/9, 104b/4, 113a/11, 116a/12, 118a/1

Çeyrek, Yarım

rub' : < Ar. Çeyrek.
r. 44b/4

yarım : Yarım, buçuk.
y. 12b/5, 34b/9, 35a/1, 40b/2, 50b/4, 60a/2, 60b/8, 83a/8, 84a/2, 90a/11-12, 93b/13, 102b/9, 104b/4, 113a/11, 116a/12, 118a/1

Sayılarla İlgili Diğer Kavramlar

bī-şümār : < Far. Sayısız, pek çok.
b. 42a/1

ḥesāb : < Ar. Hesap, sayma.
ḥ. 68a/7, 68a/10, 71b/2-3, 94a/5, 97a/12, 111a/9

taḫmīnen : < Ar. Yaklaşık olarak.
t. 3b/10, 47a/11, 55a/10, 60b/5, 81b/8, 84b/4, 88b/2

taḳrībi : < Ar. Yaklaşık.
t. 71b/8

Tablo 12

Sayı ile ilgili kavramlar

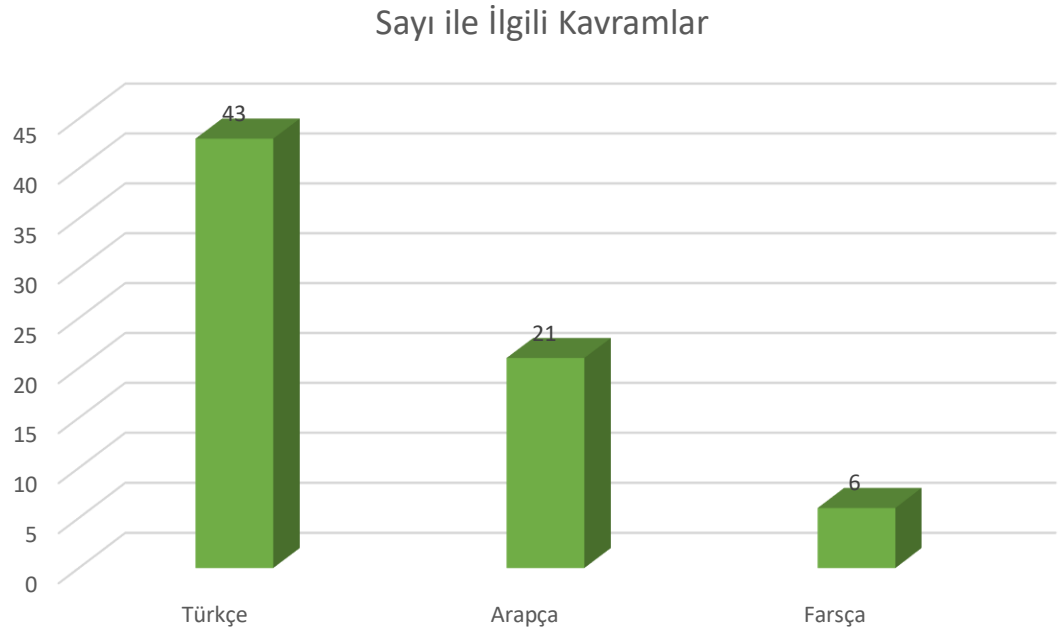

2.16. Renk Kavramları

İncelediğimiz metinde renk kavramları başlığı altında Türkçe: 10, Arapça: 3, Farsça: 3 olmak üzere toplam 16 madde başı sözcük saptanmıştır.

Renk, Renkler

Ak, Beyaz

aḳ : Beyaz.
a. 3a/9, 3b/2, 4a/10, 5a/6, 10b/8, 91b/1, 100a/11

Kara, Siyah

ḳapḳara : Kapkara, zifiri.
ḳ. 97a/13

ḳara : Kara, siyah.
ḳ. 16b/14, 17a/1, 24b/3, 44a/13, 62a/9, 63b/3, 72b/9, 91a/6, 91a/7, 93b/10, 114a/9

ḳaralıḳ : Karalık, siyahlık.
ḳ. 105a/13

Mavi

fīrūze : < Ar. Açık mavi renkli ve değerli taş.
f. 4a/9, 5b/6

Kırmızı, Kızıl

ḳırmızı : < Ar. Kırmızı.
ḳ. 48a/1

ḳızıl : Kızıl.
ḳ. 3a/9, 5a/14, 18a/14, 63b/3

Yeşil

ser-sebz : < Far. Yeşil renkli, yeşil boyalı.
s. 107a/5

yeşil : Yeşil.
y. 103a/9

Boz, Gri

boz : Boz, gri.
b. 92b/6

Sarı

sarıġ : Sarı.
s. 56a/8

Alaca Renkli, Alacalı

ablaḳ : < Ar. Alaca, alacalı.
a. 118b/6, 118b/7

Aydınlık, Parlak, Koyu, Karanlık

rengīn : < Far. Renkli, parlak, süslü.
r. 71a/5

rūşen : < Far. Aydınlık, parlaklık.
r. 85a/11

yaruḳ : Parlaklık, aydınlık.
y. 109b/2

Kahverengi, Koyu Kestane

ḳonḳar : Koyu kestane rengi.
ḳ. 18a/13

Tablo 13

Renk kavramları

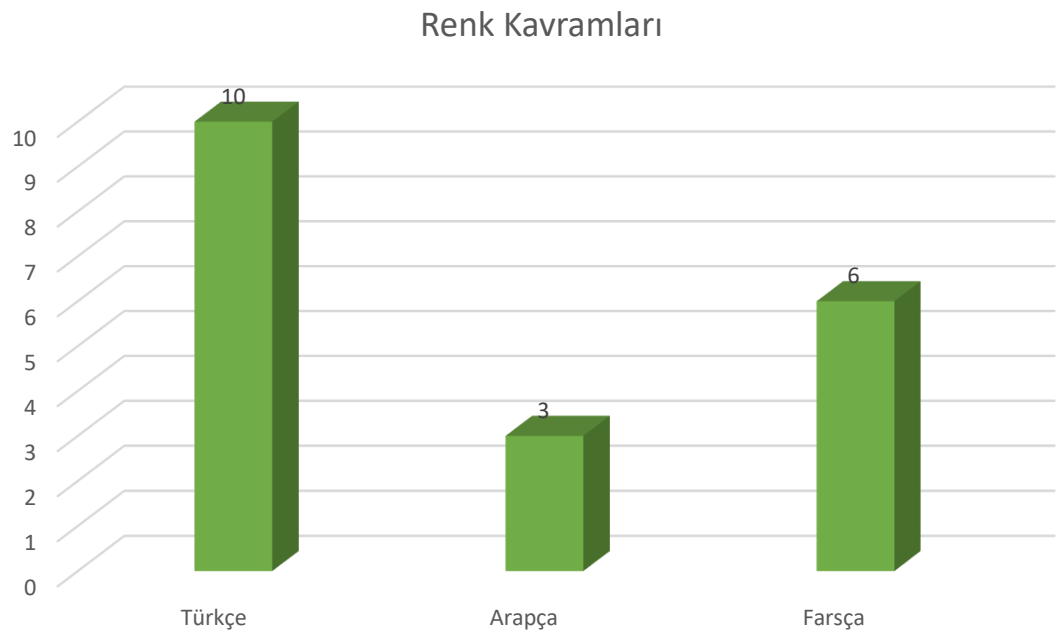

2.17. Taşıt ve Eşya ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde taşıt ve eşya ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 6, Arapça: 8, Farsça: 5 olmak üzere toplam 19 madde başı sözcük saptanmıştır.

Taşıtlar

Gemi, Gemi Aletleri

kéme : Gemi.
k. 62b/4, 62b/6, 62b/8-9

sal : Sal, deniz ve büyük sularda birbirine bağlanarak taşınan direk ve sütun ağaç.
s. 103b/14

Diğer Eşya ve Araç Gereçler

ālāt : < Ar. Aletler.
ā. 41b/14, 42a/12, 66b/2

ālet : < Ar. İş görmeye yardımcı araç.
ā. 46b/6

‘aṣā : < Ar. Uzun el değneği, dayanacak uzun sopa.
‘a. 5a/14-5b/1, 108b/8

āyīne : < Far. Ayna.
ā. 3b/10, 3b/12

deste : < Far. Kabza, tutacak yer.
d. 3a/9-10, 5b/1

edevāt : < Ar. Araçlar, aletler.
e. 41b/14

eşyā : < Ar. Nesneler, eşya.
e. 108b/11

igne : İğne.
i. 40a/7

ḳullāb : < Ar. Çengel, kanca.
ḳ. 101a/6

mīl : < Ar. Göze sürme çekmeye mahsus bir âlet, şiş.
m. 29b/2, 37a/9, 37a/14, 37b/1

néme : Ne, nesne, şey.
n. 3a/10, 3b/12, 8a/8, 11a/14, 15a/6, 21a/2, 32a/12, 40a/7, 48a/4, 48b/2, 49b/5, 51a/4, 51a/7, 51a/10, 51a/11, 53a/10, 54b/9, 61a/4, 64a/13, 64a/14, 66b/12, 69b/7, 75a/6, 76b/3, 83b/8, 96a/8, 97b/10, 99a/10, 100b/1, 102b/12, 102b/13, 102b/14, 103b/1, 104b/14, 109a/3, 109a/7, 109b/5, 111b/10, 114b/7, 116b/8, 117a/6, 117a/7, 118a/13

némerse : Şey, nesne.
n. 18b/8

partal : < Far. Eşya.
p. 19b/2, 69b/7

partal martal : < Far. Eşya.
p. 44a/13

tār : < Far. Tel.
t. 107b/1

vāsıṭa : < Ar. Araç.
v. 101b/14

yaraġ : Silah, malzeme, araç, alet.
y. 14b/9, 42a/10, 42a/11, 77b/12-13, 107a/11, 107a/12, 111b/2

Tablo 14

Taşıt ve eşya ile ilgili kavramlar

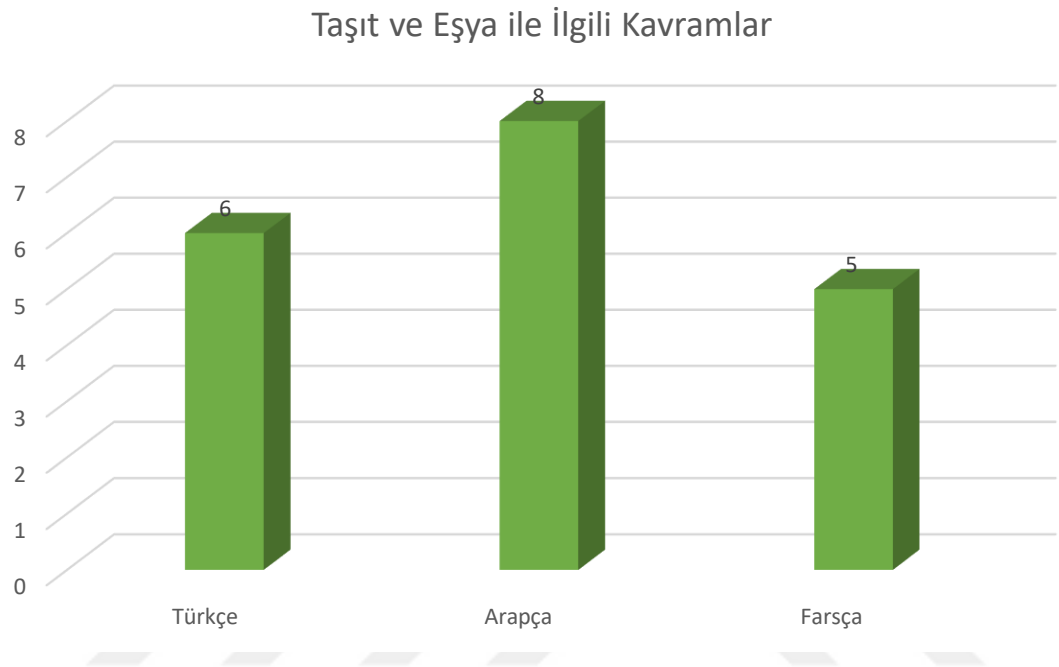

2.18. Mesleklerle İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde mesleklerle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 9, Arapça: 6, Farsça: 7, Arapça+Türkçe: 3, Farsça+Türkçe: 5, Arapça+Farsça: 1, Moğolca 2 olmak üzere toplam 33 madde başı sözcük saptanmıştır.

Avcılık, Avcılık Malzemeleri

av : Vurma ya da yakalama yoluyla yakalanan hayvan.
a. 2a/14, 3b/2, 5a/5, 25b/11, 71a/7, 109a/4

avlaḳ : Vurma ya da yakalama yoluyla yakalanan hayvan; avlanacak yer.
a. 4a/10, 71a/2

ḳafes : < Ar. Kafes.
ḳ. 5b/1

ḳuşlaḳ : Avlanacak kuşları çok yer.
k. 4a/10

Nakkaşlık ve İlgili Kavramlar

naḳḳāşlıḳ : < Ar.+T. Nakkaşlık.
n. 68b/7

naḳş : < Ar. Resim, süsleme sanatı.
n. 46b/2

naḳşī : < Ar.+Far. Süsle ilgili olan.
n. 110b/7

Kasap, Kasaplık

sellāḫlıḳ : < Ar.+T. Kasaplık; kasaplık hayvan kesen, yüzen.
s. 15b/6

Ressamlık, Ressamlık Malzemeleri

resm : < Ar. Âdet, tören, resim.
r. 2a/8, 3b/4, 17b/14, 20b/7, 31a/6, 99a/10

taṣvīr : < Ar. Resim yapmak.
t. 11a/14, 46a/1

Aşçılık

āşpezlıḳ : < Far.+T. Aşçılık.
ā. 47b/13

İbrikçilik

āftābeçılıḳ : < Far.+T. İbrikçilik. Büyük daire ve saray-ı hümayunda leğen ve ibriğe ve âbdest levazimine memurluk yapmak.
ā. ḳıldı 15b/7

Yumruk Dövüşçülüğü

cinŋire : < Far. Yumruk dövüşü.
c. 3b/4

cinŋirelıḳ : < Far.+T. Yumruk dövüşçülüğü.
c. 3b/3

muşt : < Far. Yumruk.
m. 7b/7, 29a/7

muşt-zen : < Far. Yumruk vuran, boksör.
m. 3b/3

Pazarcı, Pazarcılık

bāzārī : < Far. Pazarcı, pazarda alınıp satılan.
b. 24a/2, 40a/3, 40b/10

Hekimlik, Tabiplik

baḫşı : < Moğ. Hekim, halk hekimi, cerrah.
b. 108b/14

cerrāḥ : < Ar. Yaralara bakan ve ameliyat yapan tabip.
c. 37a/14, 108b/13, 108b/14, 109a/7

cerrāḥlıḳ : < Ar.+T. Tabiplik, cerrahlık.
c. 108b/14

Güreş, Güreşçi

böke : Güçlü adam, güreşçi.
b. 21a/4, 21a/5

At Bakıcılığı

aḫtaçı : < Moğ. Hükümdarın atlarıyla meşgul olanlar için kullanılan bu terim, aslında genel olarak atların sağlığıyla ilgilenen meslek adamlarına verilen bir isim olmalı.
a. 15b/5

Kuşçuluk, Kuş Avcılığı

ḳuşçı : Kuşçu.
ḳ. 15a/2, 19a/3, 19a/4

ḳuşçılıġ : Kuşçuluk.
ḳ. 40a/2

Fal, Falcı

müneccim : < Ar. Falcı.
m. 46b/5

Ekmekçilik

nānvālıḳ : < Far.+T. Ekmekçilik.
n. 47b/12

Taşçılık, Taş Yontuculuğu

seŋīn : < Far. Taştan yapılmış.
s. 45b/8

seŋtırāş : < Far. Taş yontucu.
s. 5b/9

seŋtırāşlıḳ : < Far.+T. Yontma için kullanılan taş.
s. 49a/5

terāşe : < Far. Yontuk, kırık parça.
t. 93b/11

tirāş : < Far. Yontma, tıraş.
t. 5b/1, 46b/2

Şamanlık, Yadacılık

yada : Yağmur taşı.
y. 15a/1

yadaçılıḳ (ġ) : Yağmur, rüzgâr ya da benzeri şeyler getirmeye yarayan bazı özel taşlar (yada taşları) kullanarak yapılan Şaman tarzı bir tür büyü. Eski Türkler tarafından, özellikle de Kırgız Türklerince kullanılmıştır.
y. 15a/1, 40a/2

Tablo 15

Mesleklerle ilgili kavramlar

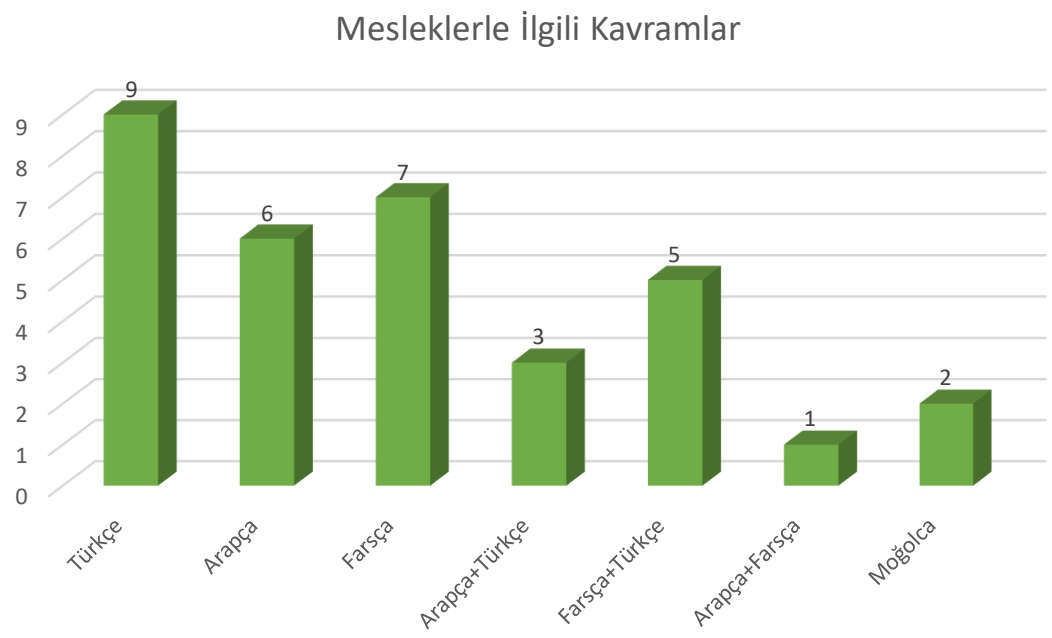

2.19. Kültür ve Sanat Kavramları

İncelediğimiz metinde kültür ve sanat kavramları başlığı altında Türkçe: 3, Arapça: 35, Farsça: 8, Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 48 madde başı sözcük saptanmıştır.

Sanatla İlgili Kavramlar

ḥirfeger : < Far. Sanatkar.
ḥ. 47b/11

muṣṭalaḥāt : < Ar. Deyim ve terim haline gelmiş kelimeler, ibareler.
m. 100a/1, 100a/3

nesḫ-i ta'līḳ : < Far.+Ar. İran'da XVI. yüzyılda geliştirilen ve ''talik'' üslubundaki hattın pek de farklı olmayan bir türü.
n. 15b/4, 68b/6

taṣvīr : < Ar. Resim yapmak.
t. 11a/14, 46a/1

Şair, Şiir ve Şiirle İlgili Kavramlar

beyt : < Ar. Beyit.
b. 13b/13, 21a/10, 50a/13, 73a/4, 75b/5, 75b/6, 76a/2, 76a/3, 76a/7, 82a/10, 86a/3, 87a/2, 87a/11, 95b/13, 99a/6, 101a/3

dīvān : < Ar. Büyük meclis, şairin tüm şiirlerinin belli bir düzen içinde bulunduğu toplu eser.
d. 7a/5, 21a/10, 22a/2, 25b/9, 26a/6, 26a/9, 30a/3, 31b/5, 49a/8, 49a/10, 68b/8, 69a/8, 74a/12, 75a/1

ebyāt : < Ar. Beyitler.
e. 7b/11, 99a/10

eṯer : < Ar. İz, etki, eser.
e. 18b/14

eş'ār : < Ar. Şiirler, vezinli ve kafiyeli sözler.
e. 68b/12

ġazel : < Ar. Türk ve Fars edebiyatında en çok kullanılan şiir türü.
ġ. 68b/11, 87a/7, 87a/11, 100a/2, 101a/1, 101a/3

ḳāfiye : < Ar. Beyit sonunda aynı sesi veren harflerin tekrarlanması.
ḳ. 87b/1, 87b/2, 87b/5-6, 99b/14

ḳaṣīde : < Ar. En az on beş beyitlik övgü şiiri.
ḳ. 87a/7

ḳoşuḳ : Koşma.
ḳ. 13b/7

maṭla‘ : < Ar. Kaside veya gazelin ilk beyiti.
m. 68b/9, 99a/11

mażmūn : < Ar. Nükteli, sanatlı, ince söz.
m. 16b/5, 52b/12, 53a/2, 60a/13, 79b/14

mışrā‘ : < Ar. Dize.
m. 87b/1

naẓm : < Ar. Vezinli, kafiyeli söz.
n. 7a/11, 11a/14, 22a/14, 26a/5, 50a/10

redīf : < Ar. Şiirde, genellikle kimi ikilikte ya da dörtlükte uyaktan sonra yer alan, yinelenen sözcük ya da ek.
r. 87b/1

rubā‘ī : < Ar. Aynı esasta 24 şekil vezinle yazılan dört mısralık şiir.
r. 87a/8, 87a/9, 87a/12, 87a/14, 87b/2, 87b/6, 99b/14, 100a/2

şā‘ir : < Ar. Şair.
ş. 4b/9, 30a/3, 99a/11

şi‘r : < Ar. Şiir.
ş. 7a/11, 26a/6, 26a/7, 68b/7, 68b/8, 76a/11, 99b/14, 100a/1, 100a/3

şu‘arā : < Ar. Şairler, ozanlar.
ş. 86a/2

ṭab‘ : < Ar. Yaratılış, şiir.
ṭ. 7a/11, 11a/14, 15b/4, 18b/10, 22a/14, 23b/6, 26a/5, 79a/12

taḫallüṣ : < Ar. Mahlas kullanma.
t. 21a/9-10, 68b/8

Düz Yazı İle İlgili Kavramlar

inşā : < Ar. Kaleme alma, düz yazı, nesir.
i. 11b/1, 40a/1

meṣel : < Ar. Anlamlı ve etkili söz.
m. 5a/1, 61b/1, 73a/3, 76b/8, 78b/1, 81a/1, 83a/12, 91a/1, 91a/3, 91b/14

muṣannefāt : < Ar. Yazılmış olan kitaplar, telifler.
m. 2b/4

muṣḥaf : < Ar. Kitap.
m. 21b/8, 116a/6

sevād : < Ar. Yazı yazma.
s. 7a/9

Müzikle İlgili Kavramlar

ḫˇānende : < Far. Şarkı söyleyen, şarkıcı.
ḫ. 35b/9

ḳopuz : Kopuz. Türk halk kültüründe telli çalgı.
ḳ. 22a/9

mūsiḳī : < Ar. Müzik.
m. 2b/5, 22a/14

naḳāre : < Far. Davul.
n. 56b/11, 60b/8, 93b/14, 94a/1, 100b/3

nefīr : < Ar. Boynuzdan yapılmış boru.
n. 100b/3

sāz : < Far. Her türlü çalgı, silah.
s. 22a/14, 40a/14, 40b/1

sāzende : < Far. Çalgıcı.
s. 35b/9

ṭabl : < Ar. Davul.
ṭ. 104b/8, 105b/8

Oyun ile İlgili Kavramlar

çevgān : < Far. Tarihi milattan öncesine dayanan, Orta Asya Türkleri tarafından at üzerinde oynanan bir tür savaş oyunudur.
ç. 13b/14

ḫāk-pille : Birdirbir oyunu.
ḫ. 14a/1

ḳumār : < Ar. Para karşılığında oynanan oyun.
ḳ. 7b/13

nerd : < Far. Tavla.
n. 7b/13

saṭranc : < Ar. Satranç.
ş. 21b/9

Oyun, Hile

‘ayyārlıḳ : < Ar.+T. Hilebazlık, dolandırıcılık.
‘a. 59b/6, 71a/12-13

firīb : < Far. Kandırma, hile.
f. 8a/12, 40b/3, 56a/14, 108a/11, 110b/4

ḥīle : < Ar. Oyun, aldatma.
ḥ. 17b/11, 110a/14

ḥiyel : < Ar. Hiyel, aldatma.
ḫ. 54b/10, 77b/8, 118b/11-12

mekr : < Ar. Oyun, hile.
m. 17b/11, 56a/14, 77b/14, 110b/4

rişve : < Ar. Rüşvet.
r. 55a/4

Tablo 16

Kültür ve sanat kavramları

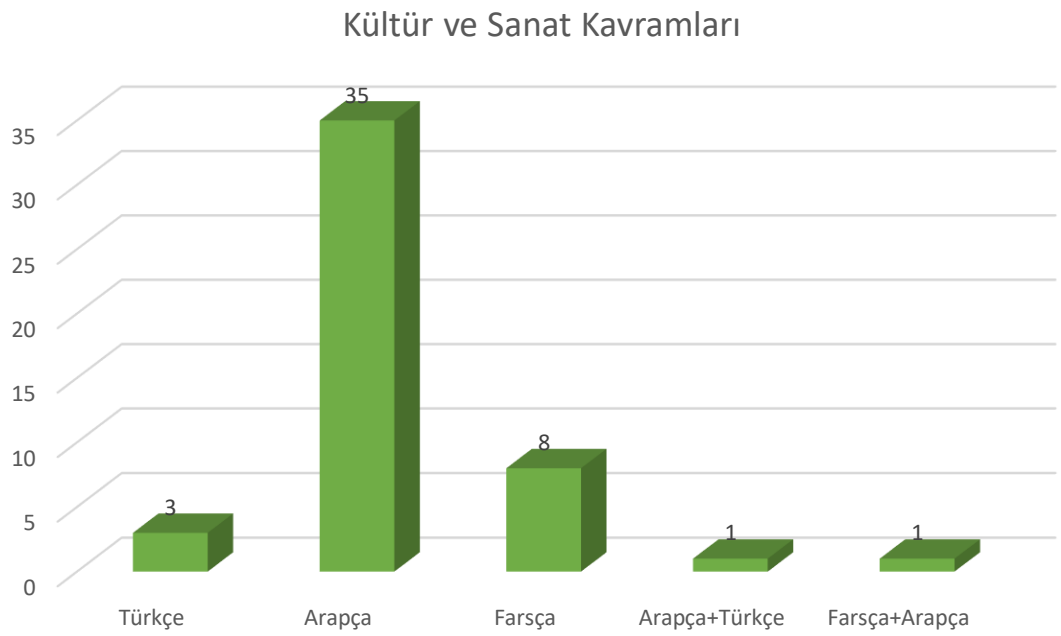

2.20. Tıp ve Sağlık Kavramları

İncelediğimiz metinde tıp ve sağlık kavramları başlığı altında Türkçe: 6, Arapça: 11, Farsça: 7, Arapça+Türkçe: 1, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 26 madde başı sözcük saptanmıştır.

Hastalık, Hastalıklar

bī-hūş : < Far. Aklı başında olmayan, şaşkın.
b. 113b/11

bizgek : Sıtma.
b. 2b/6, 4a/11, 4a/12

cerāḥat : < Ar. İrinli yara.
c. 109a/2

ısıtma : Sıtma hastalığı.
ı. 18a/7, 59a/7, 59a/11

leng : < Far. Topal, aksak.
l. 114b/13

neḳāhet : < Ar. Hastalıktan sonraki zayıflık.
n. 53a/3

ölet : Salgın.
ö. 17a/4

teb : < Far. Sıtma.
t. 18a/7

Hastalık Belirtileri

renc : < Far. Acı.
r. 54b/1, 81b/7

sirāyet : < Ar. Geçme, bulaşma.
s. 23b/11

yara : Yara.
y. 107b/1, 108b/8, 108b/13, 109a/1, 109a/3, 112b/4

yaralıḳ : Yaralı.
y. 31a/11, 31a/13, 112a/14, 113a/14

zaḫm : < Far. Yara.
z. 65b/8, 65b/12, 91b/7

Kırık, Çıkık

sınuġ : Kırık.
s. 40a/7

Tabip, Cerrah

baḫşı : < Moğ. Hekim, halk hekimi, cerrah.
b. 108b/14

cerrāḥ : < Ar. Yaralara bakan ve ameliyat yapan tabip.
c. 37a/14, 108b/13, 108b/14, 109a/7

cerrāḥlıḳ : < Ar.+T. Tabiplik, cerrahlık.
c. 108b/14

Cerrahlık Malzemeleri

nişter : < Far. Neşter.
n. 58b/3

Tedavi, İlaç

dārū : < Far. İlaç.
d. 109a/1, 109a/2, 109a/6

fetīle : < Ar. Yaralara konulan tiftik.
f. 109a/3

merhem : < Ar. Acıyı giderecek şey, merhem.
m. 109a/2

mu'ālece : < Ar. İlaç yapma.
m. 109a/1

müdāvā : < Ar. Deva arama, tedavi etme.
m. 109a/7

ṣalāḥ : < Ar. İyileşme, düzelme.
ṣ. 73a/2, 73a/8

tedāvī : < Ar. Çeşitli yöntemlerle hastalığı iyi etme.
t. 49a/1

telyīn : < Ar. İçi yumuşatma, kabızlıktan kurtarma.
t. 49a/1

Tablo 17

Tıp ve sağlık kavramları

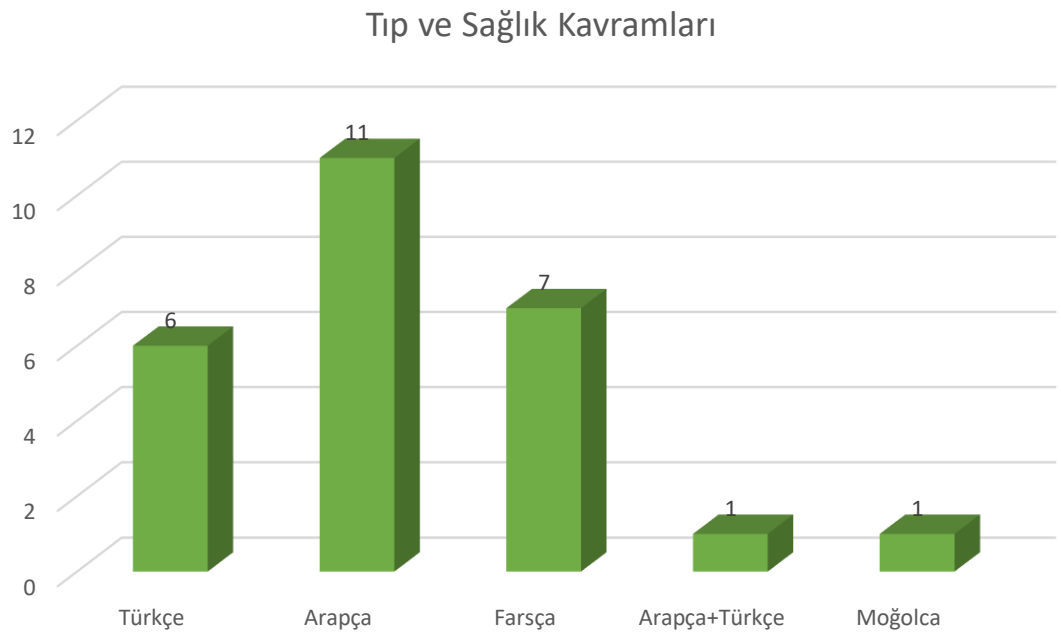

2.21. Süs ve Hediye ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde süs, süslenme, hediye ve ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 3, Farsça: 6, Arapça+Farsça: 1 olmak üzere toplam 10 madde başı sözcük saptanmıştır.

çīnī : < Far. Çini.
ç. 47b/1

Süs, Süslenme

ārāste : < Far. Süslenmiş, bezenmiş.
ā. 47b/10, 68a/10

ḳumāş-pūş : < Ar.+Far. Süslü giyinmiş.
ḳ. 41b/14

çantayı : Süslemede kullanılan taş.
ç. 102b/12

pürzīb : < Far. Süslü.
p. 41b/13

rengīn : < Far. Renkli, parlak, süslü.
r. 71a/5

zīb : < Far. Süs.
z. 103a/9, 103b/2

Hediye, Armağan

pīşkeş : < Far. Hediye.
p. 42b/8, 42b/9, 82a/3

saçıḳ : Hediye.
s. 24a/12

tartıḳ : Hediye, armağan.
t. 103a/6

Tablo 18

Süs ve hediye ile ilgili kavramlar

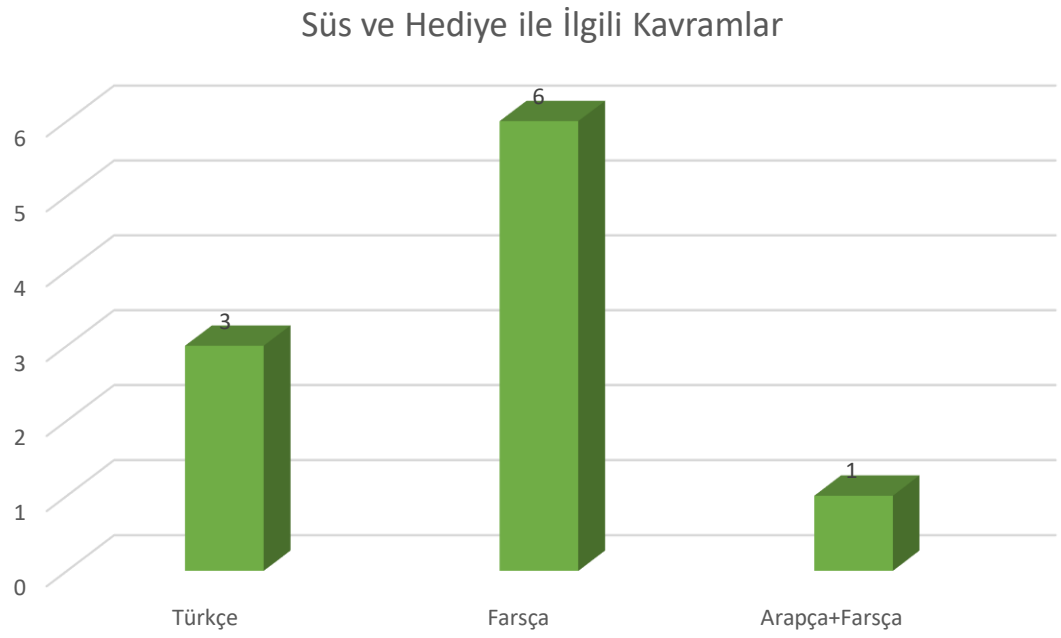

2.22. Madenlerle İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde madenlerle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 6, Arapça: 3, Farsça: 3 olmak üzere toplam 12 madde başı sözcük saptanmıştır.

Maden, Mineral

altun : Altın.
a. 24a/12, 41b/14, 101a/6

gümüş : Gümüş.
g. 41b/14

kān : < Far. Maden ocağı.
k. 4a/9, 5b/6, 5b/6-7

kümüş : Gümüş.
k. 24a/13

nuḳre : < Ar. Gümüş.
n. 42a/12

seŋ : < Far. Taş.
s. 3b/10, 43a/14, 85b/14

taş : Taş.
t. 3a/9, 3a/10, 3b/10, 34a/11, 34b/6, 34b/10, 46a/12, 47a/4, 47a/6, 47a/8, 47a/8-9, 47a/11, 47a/12, 49a/5, 67a/10, 67a/14, 84b/4, 97b/2, 99a/6, 99a/10, 102b/12, 115b/9

témür : Demir.
t. 5b/6-7

ṭilā : < Ar. Altın.
ṭ. 42a/12

yada : Yağmur taşı.
y. 15a/1

Değerli Taşlar

dürdāne : < Far. İnci tanesi.
d. 105b/1

lülü : < Ar. İnci.
l. 105b/2

Tablo 19

Madenlerle ilgili kavramlar

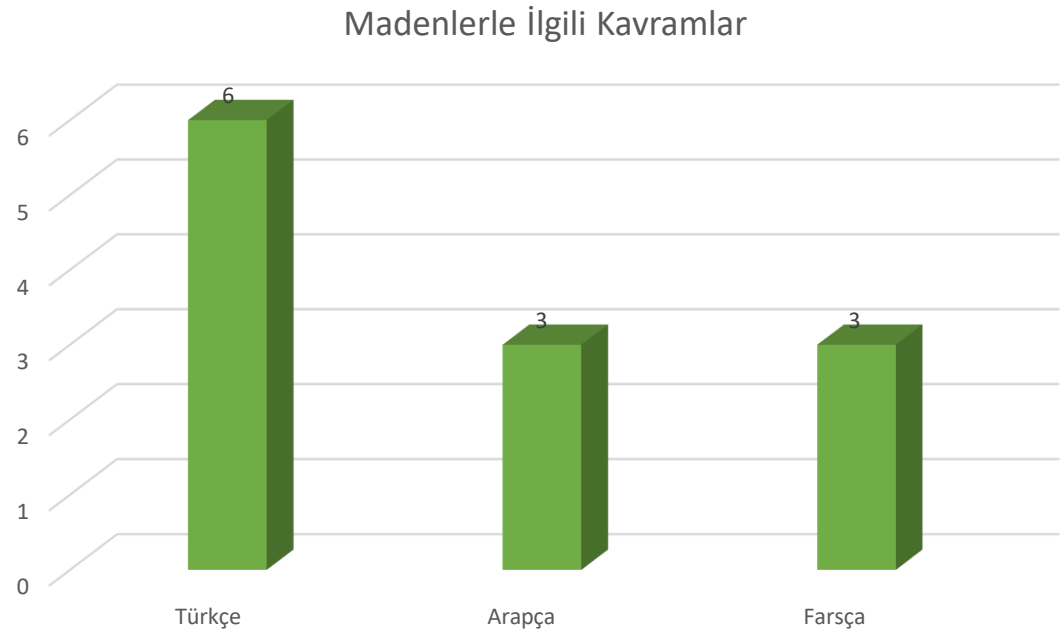

2.23. Gökyüzü, Astronomi ve Coğrafya ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde gökyüzü, astronomi ve coğrafya ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 15, Farsça: 4 olmak üzere toplam 20 madde başı sözcük saptanmıştır.

Güneş Sistemi, Yıldızlar, Dünya

āftāb : < Far. Güneş.
ā. 43b/4, 60b/3, 60b/9, 63a/12, 85a/2, 115b/2

‘ālem : < Ar. Dünya.
‘ā. 5a/3, 18a/9, 23a/2, 25b/2, 27b/12, 46a/10, 46b/7, 46b/10, 47b/13, 49a/12, 87b/3, 95b/6, 96a/13, 99a/9, 118a/12

cihān : < Far. Dünya, alem.
c. 82a/11

cihānī : < Far. Bir dünya, bir ülke.
c. 95b/14

dünyā : < Ar. Yerküre, dünya.
d. 11a/3, 29a/1, 29a/4, 35a/3, 50a/9, 50a/11, 58b/2

Astronomi

ıldız : Yıldız.
ı. 109a/1, 109a/3

mīzān : < Ar. Terazi burcu.
m. 43b/5

nücūmī : < Ar. Yıldızlarla ilgili.
n. 44b/5

raṣad : < Ar. Gök cisimlerini dürbünle gözleme, izleme.
r. 46b/5, 46b/6, 46b/9, 46b/10, 46b/11, 46b/12, 46b/13, 46b/14

remz : < Ar. Simge.
r. 44b/5

zīc : < Ar. Yıldız atlası, eskiden yıldızların yerlerini ve hareketlerini belirtmek için hazırlanmış cetvel.
z. 46b/6, 46b/7, 46b/14, 47a/1

Coğrafya

‘arż : < Ar. Enlem.
‘a. 44b/5-6, 47a/12

derece : < Ar. Derece.
d. 44b/5, 44b/5-6

harīṭa : < Ar. Harita.
h. 102b/13

iḳlīm : < Ar. İklim, ülke, diyar.
i. 1b/2-3, 44b/4-5

Tablo 20

Gökyüzü, astronomi ve coğrafya ile ilgili kavramlar

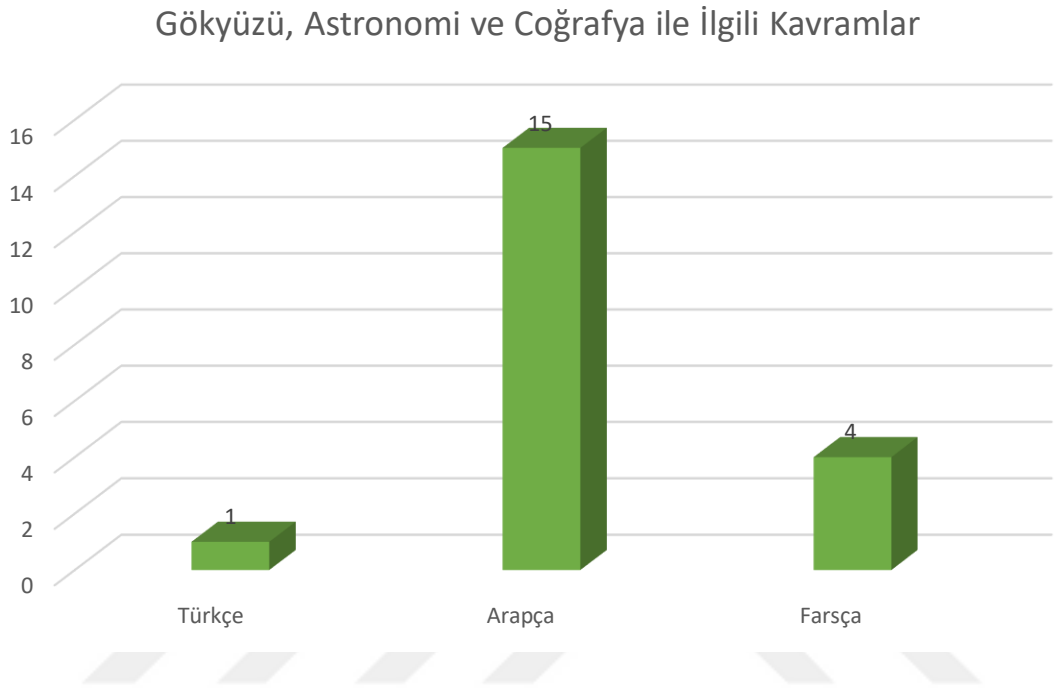

2.24. Hava Olaylarıyla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde hava olaylarıyla ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 8, Arapça: 1, Farsça: 2, Arapça+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 12 madde başı sözcük saptanmıştır.

dūd : < Far. Duman.
d. 34b/1

hevā : < Ar. Hava.
h. 2b/6, 2b/8, 3a/11, 4a/11, 4a/12-13, 5a/12, 45b/4, 50a/2, 80a/14

hevālıḳ : < Ar.+T. Havadar.
h. 5a/10, 47b/6

ḳar : Kar.
ḳ. 7a/13, 45b/4

muz : Buz.
m. 8a/7, 98a/2, 98a/8, 98a/10

savuḳ (ġ) : Soğuk.
s. 15a/3, 43b/5, 43b/7, 45b/4, 72a/14, 72b/2-3, 72b/3, 98a/5, 98a/6, 117b/9

savuḳluġ : Soğukluk.
s. 98a/9

tütün : Duman.
t. 34b/1

yaġın : Yağış, yağmur.
y. 35b/7

yaḫ : < Far. Buz.
y. 98a/8

yél : Yel, rüzgar.
y. 4b/3, 4b/4, 4b/5, 98a/5

Tablo 21

Hava olaylarıyla ilgili kavramlar

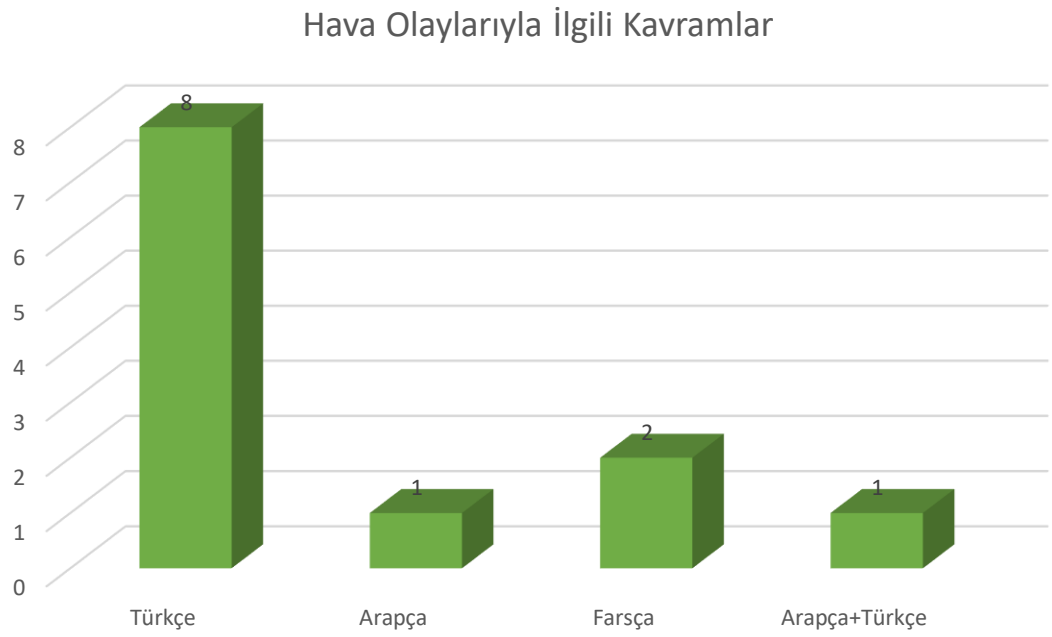

2.25. Bitkilerle İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde bitkilerle ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 6, Arapça: 3, Farsça: 16, Türkçe+Farsça: 1, Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 27 madde başı sözcük saptanmıştır.

bāġ : < Far. Bağ, büyük bahçe.
b. 3a/2, 31b/13-14, 31b/14, 45b/12, 46a/3, 46a/4, 47a/3, 47b/5, 48b/1, 49b/12, 76a/5, 108a/1, 117b/14, 118a/1, 118b/1, 118b/3, 118b/14, 119a/4

bāġāt : < Far.+Ar. Bahçeler.
b. 3a/2, 45a/10, 45b/5, 66a/4, 76a/9, 106a/3

bāġçe : < Far. Bahçe.
b. 3b/6, 3b/8, 5a/10-11, 47a/9, 47a/14, 47b/5, 76a/5, 117b/7

bāġī : < Far. Aynı bahçede yetişen.
b. 47a/2

benefşe : < Far. Menekşe.
b. 3a/3

berg : < Far. Yaprak.
b. 93b/9

dāne : < Far. Çekirdek, tohum.
d. 3b/1

dıraḫt : < Far. Ağaç.
d. 3b/8, 93b/8

ekin : Ekin.
e. 49b/5

gül : < Far. Gül çiçeği.
g. 3a/3-4

lāle : < Far. Lale.
l. 3a/3

mezrū‘ : < Ar. Ziraat olunmuş, ekilmiş.
m. 45a/12

nārven : < Far. Karaağaç. Bâbur'un bir kuşatma sırasında edindiği tecrübeye göre, dut ve karaağaç yaprağı, atlara yem olarak diğer bütün ağaç yapraklarından daha iyidir.
n. 47b/9

paẖta : < Far. Pamuk.
p. 53a/5, 53b/7

sebz : < Far. Yeşillik, sebze.
s. 49a/6

sefīdār : < Far. Akçakavak.
s. 47b/9

serdıraẖtī : < Far. Meyve ağacı.
s. 3b/8

serv : < Far. Servi.
s. 47b/9

şāẖ : < Far. Dal, budak.
ş. 67b/13, 73a/13, 88a/14, 88b/9, 104a/11

tabulġu : Kızıl söğüt, yılgın ağacı. Fergana dağlarında yetişen, kabuğu kırmızı bir ağaç olup asa, kamçı sapı, kuş kafesleri ve ok yapmak için kullanılır. Bâbur bu ağacın, hediye olarak uzak yerlere götürüldüğünü kaydetmektedir.
t. 5a/13, 5a/14

tīrak : Kavak ağacı.
t. 45b/14

tuẖm : < Ar. Tohum.
t. 51a/9, 56a/9

yafraḳ (ġ) : Yaprak.
y. 93b/9, 93b/10, 113a/3

yıġaç : Ağaç, uzunluk birimi.
y. 2b/8, 3a/12, 3b/7, 4a/2-3, 4a/3, 4b/2, 4b/10-11, 5a/13, 5b/2, 13a/6, 13a/7, 13a/9, 16b/2, 17a/7, 32a/6, 34b/12, 45a/11-12, 45b/14, 46b/2, 48a/10-11, 48b/8-9, 49a/4, 49b/6, 49b/9, 49b/11, 49b/12-13, 56a/6, 56a/7, 59a/11, 60b/5, 60b/10, 61a/2, 67b/9, 69b/10, 88b/2, 89a/1, 93b/10, 100a/12, 103a/1

yıġaçī : < T.+Far. Ağaçlık.
y. 5a/14

zirā‘at : < Ar. Tarım.
z. 45b/1

Tablo 22

Bitkilerle ilgili kavramlar

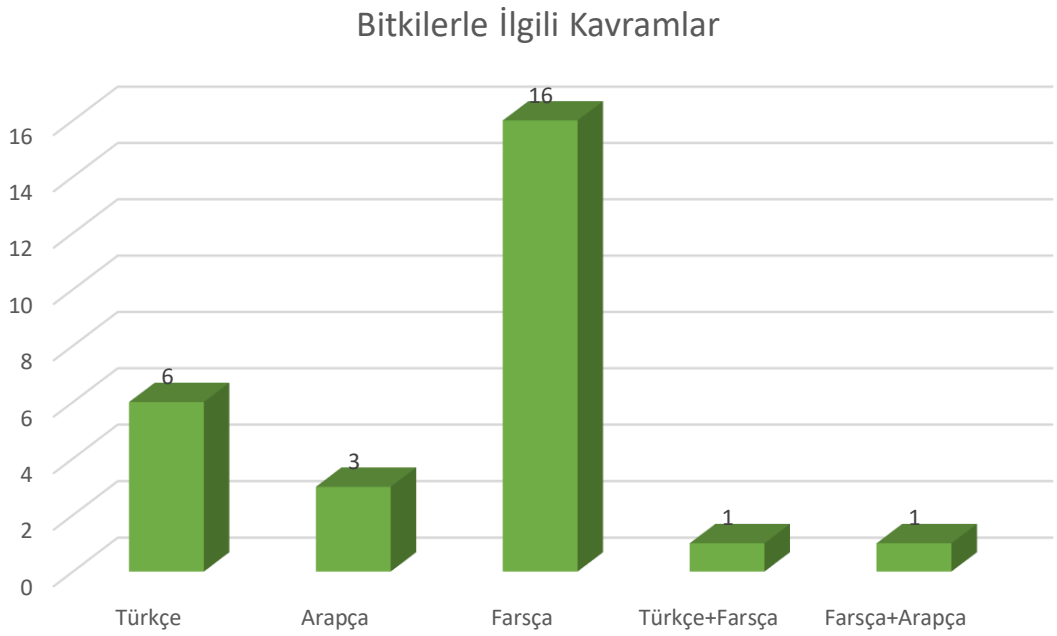

2.26. Kent ve Şehir ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde kent ve şehir ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 3, Arapça: 4, Farsça: 5, Arapça+Türkçe: 1, Türkçe+Arapça: 1, Soğdca: 1, Soğdca+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 16 madde başı sözcük saptanmıştır.

belde : < Ar. Kent, belde.
b. 44b/7

ként : < Soğd. Kent, şehir.
k. 3b/5, 8a/10, 48b/6, 49b/11, 50a/1, 59a/3, 59a/4, 59b/7, 60b/7, 61b/9, 67b/6, 67b/7, 67b/8, 69b/9, 70a/4, 70a/5, 70b/2, 71a/1, 78a/9, 82b/8, 95b/2, 95b/9, 96b/6, 97a/2, 97a/5, 98a/4, 98b/3, 98b/6-7, 98b/7, 99a/4, 102a/13, 102a/14, 106b/2, 106b/5, 109b/11, 110a/1, 119b/1

ként kések : < Soğd.+T. Kent, şehir.
k. 39b/5-6

kūçe : < Far. Dar sokak, çarşı, pazar.
k. 67a/4, 75b/12, 76a/5, 84b/4, 111b/1, 112a/6, 112a/8, 112a/12, 112b/8, 112b/13, 113a/6, 113a/7

kūçe be kūçe : < Far. Sokak sokak.
k. 76a/9

orçın : Kâşgar ve Andican'da, büyük vilayetlere tabi olan küçük vilayetleri belirten idari bir terim. Semerkand ve Buhara'da tümen, Hindistan'da pergene denir.
o. 25a/6, 66b/5-6, 67b/8, 103b/14-104a/1, 104a/1

parganāt : < Far. Bölgeler, mıntıkalar.
p. 35a/7

pāyitaḫt : < Far. Başkent.
p. 2a/6-7, 4b/11, 4b/13, 15b/1, 44b/10, 44b/11, 49a/7, 49b/1, 78a/4, 85a/7, 104a/6

şehr : < Far. Şehir, il.
ş. 1b/5, 2b/14, 3a/4, 4a/3, 18b/9, 29b/9, 30a/6, 34a/13, 36b/14, 40a/3, 40b/10, 40b/11, 43a/13, 43b/6, 43b/8, 44b/4, 47b/10, 47b/10, 47b/10-11, 47b/11, 48a/3, 48b/9, 49a/6, 49a/7, 49b/1, 49b/13, 53b/1, 76b/3, 76b/10, 79a/1, 81a/8, 84a/14, 84b/1, 84b/2, 84b/3, 84b/5, 84b/14, 85a/6, 85b/10, 91a/13, 92a/2, 95a/2, 108a/5, 112a/2, 112a/5, 113b/8

tevābi' : < Ar. Birinin adamları, bir merkeze bağlı olan yerler.
t. 4a/13, 35a/8

tümen : On bin kişilik askerî kuvvet, on bin, ilçe.
t. 8b/6, 9b/14, 10a/1, 10b/4, 12b/6, 14b/11, 32b/7, 49b/10, 49b/10-11, 49b/13, 49b/14, 50a/3, 50a/4, 56b/6, 59a/9, 62a/13, 100b/10, 100b/10-11, 100b/11, 103b/11, 103b/12, 105a/12, 109a/10

tümenāt : < T.+Ar. İlçeler.
t. 45a/11, 48b/7, 48b/9, 49b/10, 49b/13, 86a/5

vilāyāt : < Ar. Vilayetler, iller.
v. 8a/10, 19b/5, 25b/7, 26b/1, 26b/10, 26b/13, 28b/9, 29b/14, 48b/7, 50a/7, 51a/5

vilāyet : < Ar. Vilayet, il.
v. 1b/1, 1b/2, 1b/7, 2a/1, 2a/6, 3a/10-11, 3b/12, 5a/12-13, 5b/7, 5b/14, 6a/2, 6a/4, 6a/6, 6b/12, 6b/12-13, 8a/4, 8a/5-6, 8a/10, 8a/13, 8b/14, 9a/13, 10a/4, 10a/11, 10a/12, 12b/2, 12b/14, 14a/14, 15b/5-6, 16a/1, 16a/2, 16a/6, 16b/5-6, 17a/13, 17b/5, 17b/7, 17b/8, 18a/1, 18a/5, 23a/1-2, 27b/10, 27b/14, 28a/11, 29a/4, 29b/5, 32a/6, 33b/8, 34a/4-5, 35a/5, 35a/7, 36a/3, 36a/4, 44b/4, 44b/6, 44b/14, 45a/6, 48b/7, 48b/11, 48b/14-49a/1, 49a/1, 49a/3, 49b/2, 49b/7, 49b/8, 49b/9, 51a/6, 51a/7, 51b/10, 51b/11, 51b/14, 54a/3, 54a/14-54b/1, 54b/13, 56b/5, 56b/6, 56b/6-7, 57a/1, 57a/11, 59a/5, 59b/6-7, 61a/11, 62a/7, 63a/8, 63a/14, 65b/13, 65b/14, 66a/9, 66a/10, 66a/12, 68a/12, 69a/6, 69b/2-3, 71b/2, 71b/4, 71b/7, 72a/2, 73b/1, 74a/10, 74a/11, 74a/12, 74b/12, 76b/2, 78a/13, 78b/1, 80a/1-2, 81a/8, 81a/10, 82a/8, 85a/9, 96b/14, 99b/5, 101a/11, 101a/12, 104a/3, 104a/9, 104b/1, 108a/6, 108a/7, 108a/8, 108a/9, 108a/14, 108b/1, 108b/3, 109a/7, 116b/4, 120a/2, 120a/3

vilāyetlıḳ : < Ar.+T. Vilayetlik.
v. 71b/6

yurt : Yurt.
y. 5b/12, 40a/10, 40b/9, 40b/13-14, 43a/4, 43a/4-5, 43b/12, 44a/1, 69b/7, 69b/8, 73a/9, 73a/14, 79a/3, 88b/3, 101a/1, 110b/9

Tablo 23

Kent ve Şehir ile ilgili kavramlar

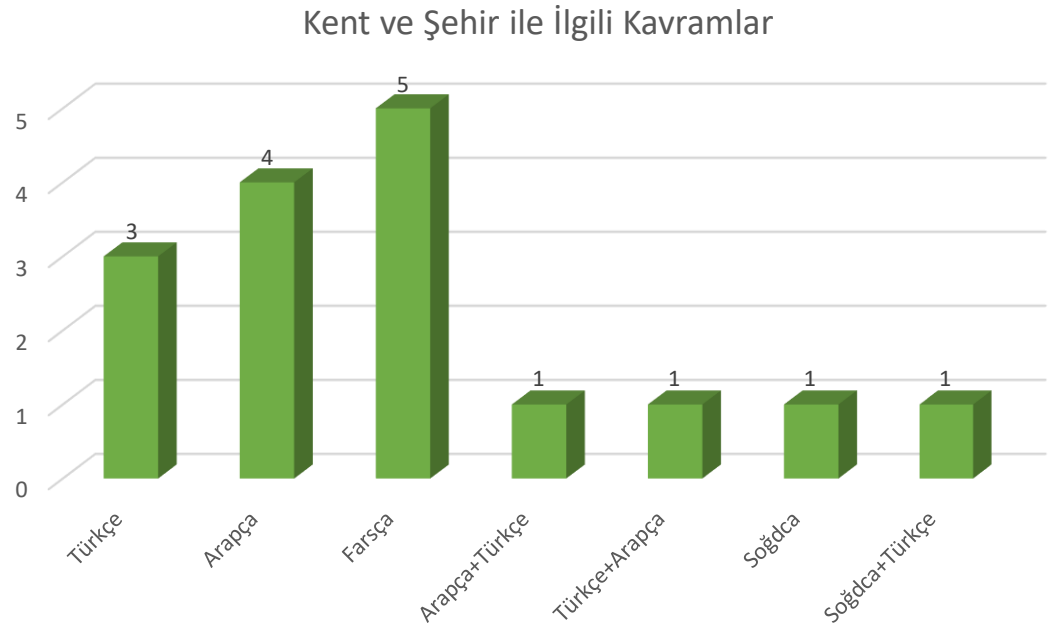

2.27. Ekonomi ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde ekonomi ve paha ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 25, Farsça: 10: Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Türkçe: 1, Arapça+Farsça: 1, Farsça+Arapça: 5, Farsça+Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça+Farsça: 1 olmak üzere toplam 46 madde başı sözcük saptanmıştır.

İş, İşçi, Ticaret, Çarşı, Pazar, Dükkân

bāzār : < Far. Pazar, çarşı.
b. 2b/2, 40a/3, 47b/12, 75b/1, 93a/7

bī-tecrübe : < Far.+Ar. Tecrübesiz.
b. 85a/14

bī-tecrübelıḳ : < Far.+Ar.+T. Tecrübesizlik.
b. 106b/4, 111a/11, 113a/11-12

bī-tekellüf : < Far.+Ar. Külfetsiz, sıkıntısız, gösterişsiz, özentisiz.
b. 7a/3, 99a/13

bī-tekellüfāne : < Far.+Ar.+Far. Teklifsiz.
b. 108b/11

bī-tekellüfraḳ : < Far.+Ar.+T. Bir işi özentisiz yapma.
b. 83b/7

dükkān : < Ar. Dükkan, satış yeri.
d. 84b/1

dükkāndār : < Ar.+Far. Dükkan sahibi.
d. 84b/1, 84b/9

erbāb : < Ar. Lider, ileri gelen.
e. 16b/3, 84b/9, 104b/3, 104b/6

ḥāẕıḳ : < Ar. İşinin ehli.
ḥ. 108b/14

ihtimām : < Ar. Özenle iş yapma, gayretle çalışma.
i. 15b/8, 16b/1, 49a/8, 53a/13, 58b/8, 66a/11, 88b/12, 89a/3, 109b/6

ihtimāmlıḳ : < Ar.+T. Bitirme, sonra erdirme.
i. 66a/12

‘uhde : < Ar. Görev, sorumluluk, vazife.
‘u. 16b/7, 39a/12, 112a/3

iş : İş.
i. 14b/13, 14b/14, 15b/1, 15b/8, 16b/8, 16b/11, 16b/12, 17b/3, 18b/13, 21b/2, 23a/10, 23a/13, 24b/4, 24b/11, 29a/4, 29a/10, 29a/11, 29b/5, 33b/12, 34a/12, 35a/8, 36a/1-2, 37a/6, 38b/3, 38b/10, 39a/3, 39b/4, 41b/10, 43b/3, 44a/7, 45b/9, 52b/14, 54a/6, 54b/12, 55b/13, 56a/11, 57b/3, 58b/8, 58b/14, 59b/14, 60a/6, 60a/9, 61b/14, 62b/8, 63b/10, 64b/2, 65a/7, 66a/7, 66a/13, 66b/11, 67b/6, 73a/13-14, 73b/5, 74a/1, 77a/9, 80b/2, 80b/14, 81a/2, 83a/3, 85a/4-5, 85a/10, 85a/11, 85a/12-13, 85b/7, 85b/8, 86b/1, 87a/12, 87b/8, 87b/9, 87b/10, 88b/10, 88b/11, 89b/5, 89b/9, 91a/8, 91b/9, 92a/6, 92a/8, 93a/7, 93a/13, 93a/14, 99b/3, 105b/2, 105b/12, 108a/14, 109b/5, 111a/8, 111b/9, 111b/10, 111b/13, 112a/1, 113a/9, 113a/13, 113b/2, 114b/5, 118a/7, 118a/13, 118b/9, 119a/1, 119a/4

iştiġāl : < Ar. Meşgul olma, bir şeyle uğraşma.
i. 18a/2

kār-dān : < Far. İş bilir, işten anlar.
k. 33a/4

kār-dīde : < Far. İş bilir, tecrübeli.
k. 41b/8

kār-ger : < Far. İşçi, çalışan.
k. 103a/13, 103a/14

kār-gerde : < Far. İş yapan.
k. 41b/8

māl : < Ar. Varlık, tüccar eşyası.
m. 7b/3, 8a/8, 32a/11, 32a/12, 63b/14, 64a/11

maṣlaḥat : < Ar. İş, emir, husus, önemli iş.
m. 33b/3, 36a/3, 43b/10, 44a/2, 56a/12, 58a/14, 58b/2, 70b/1, 70b/8, 70b/13, 77a/13, 77b/11, 78a/14, 79b/10, 88a/13, 91a/13, 108a/5, 109b/8, 118b/11

meşġūl : < Ar. Bir işi olan, çalışan.
m. 16a/12, 16b/1, 23b/13, 30b/5, 31b/1, 41b/8, 85a/1, 92b/8, 92b/14, 105a/6, 110a/11

metā‘ : < Ar. Ticaret malı, mal.
m. 48a/1

mutaṣarrıf : < Ar. Kendinde kullanma ve idare etme yetkisi bulunan.
m. 8a/12, 56b/8, 59b/6, 85a/8

mülāzım : < Ar. Bir yere veya kimseye bağlanan.
m. 13b/1, 16b/6, 87a/3-4

pürḳārlıḳ : < Far.+T. İşgüzarlık.
p. 117b/13

pür-tecrübe : < Far.+Ar. Çok tecrübeli.
p. 85b/8

sa‘y : < Ar. Çaba, emek.
s. 27b/11, 33a/10, 33a/11, 41a/6, 49a/8, 88b/12

siyāḳ : < Ar. Bâbur'da siyak ilmi terimiyle maliye, maliyecilik, maliye hesapları ve devletin bütün varidat ve masraflarını ayarlayan bir ilim şubesi kastedilmektedir.
s. 23b/6, 25b/6, 47b/9

sūd u sevdā : < Far.+Ar. Alışveriş yapmak.
s. 40a/4

teklīf : < Ar. Önerge, teklif.
t. 23b/10, 75b/11, 113b/1

Paha, Değer, Para, Para Birimleri

baġış : İyilik, lütuf.
b. 34a/9

baẖşiş : < Far. İhsan, bağış olarak verilen şey.
b.25b/8, 68b/6, 82a/8

baẖşiş ü porsiş : < Far. Bahşiş, hediye.
b. 22a/2

deng : < Far. Kuruş.
d. 76b/1

dīnār : < Ar. Eski zamanın çeyrek lirası değerinde bulunan bir nevi altın para.
d. 25b/7

direm : < Far. Para, dirhem.
d. 25b/7

fils : < Far. Para birimi, mangır.
f. 76b/4

fülūs : < Ar. Pullar, paralar, bakır sikkeler.
f. ḳılıp 56b/6

ġalle : < Ar. Mahsuller.
ġ. 87a/9, 87a/13, 87a/14

ẖarc : < Ar. Vergi.
ẖ. 23b/7, 23b/8, 25b/7-8, 28b/11-12, 60a/3

ẖazīne : < Ar. Devlet malının, devlet parasının saklandığı yer.
ẖ. 30a/5

ni‘met : < Ar. Nimet.
n. 29a/1, 50a/2, 68a/6

pür-ni‘met : < Far.+Ar. Ürünü çok olan.
p. 3a/13

rāyic : < Ar. Bir malın piyasa değeri.
r. 32a/11

tekellüf : < Ar. Külfetli.
t. 99a/12

Zenginlik, Fakirlik

faḳīr : < Ar. Zengin olmayan, zavallı, gösterişsiz.
f. 13b/5, 13b/6, 16b/8, 23b/8, 24a/7, 93b/7

fuḳarā : < Ar. Fakirler, zavallılar, yoksullar.
f. 17b/14

Tablo 24

Ekonomi ile ilgili kavramlar

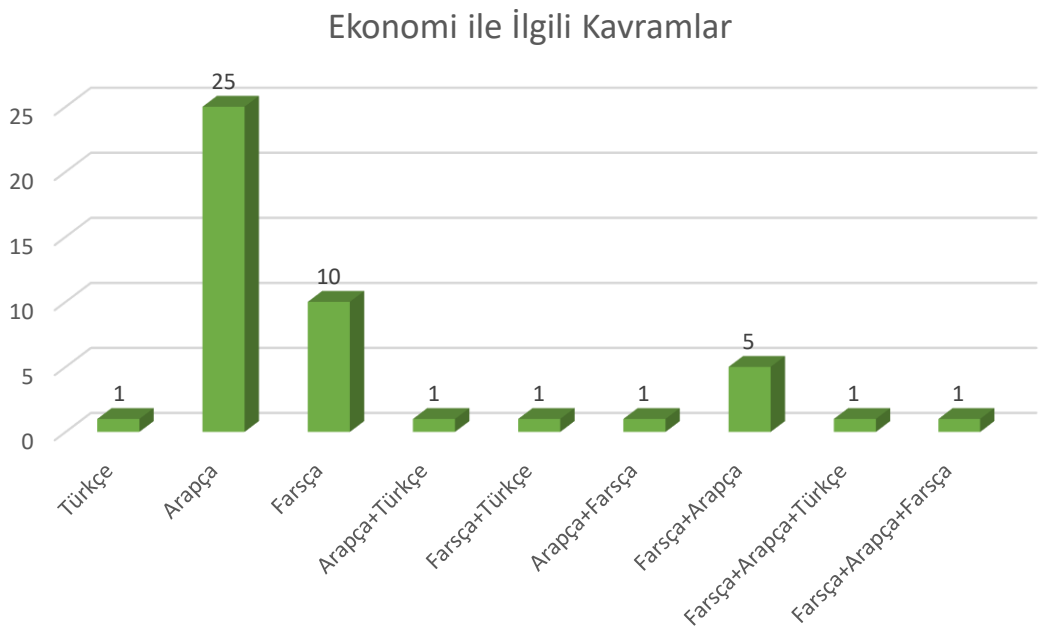

2.28. İletişim ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde iletişim ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 2, Arapça+Farsça: 1, Farsça+Arapça: 3, olmak üzere toplam 6 madde başı sözcük saptanmıştır.

bāḫaber : F.+Ar. Haberli, bilgisi olan.

b. 22a/14

bī-ḫaber : < Far.+Ar. Habersiz.
b. 77b/14, 108b/6

bī-vuḳūf : < Far.+Ar. Habersiz, bilgisiz.
b. 25b/7, 81a/3

ḫaber : < Ar. Yeni bilgi, son olarak duyulan söz.
ḫ. 7a/14, 9b/1, 12a/3, 13a/8, 15b/12, 16a/7, 23a/12, 24b/14, 25a/7, 25a/9, 30a/5, 30a/6, 32b/3, 33a/8, 33b/9-10, 35b/6, 37b/12, 39a/6, 39a/8, 44a/11, 44b/1, 53b/2, 55b/11, 60b/3, 62a/14, 62b/2, 63a/1, 63a/11, 63b/6, 63b/7, 64b/14, 65a/3, 65a/6, 66b/5, 66b/7, 72a/7, 72a/10, 72b/6, 72b/7, 74a/6, 77b/3, 77b/10, 78b/3, 78b/14, 79a/4, 79b/8, 79b/9, 79b/12, 80a/3, 80a/6, 80a/9, 80a/13, 81b/9, 84b/11, 85a/2, 98a/3, 98b/2, 98b/7, 99a/2, 100a/8, 102a/10, 103b/7, 105b/13, 106a/2, 106b/3, 110a/7, 110b/12, 117b/14, 118a/7, 118a/11, 118a/11-12, 119a/12, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/9

ḫaberdār : < Ar.+Far. Haberli, haberi olan.
ḫ. 33b/2, 39a/2-3, 59a/10, 79a/3, 83a/9, 84b/2, 84b/9

rivāyet : < Ar. Bir haber veya olayı nakletme, söylenti.
r. 2b/1, 4a/12, 8a/3, 21a/2

Tablo 25

İletişim ile ilgili kavramlar

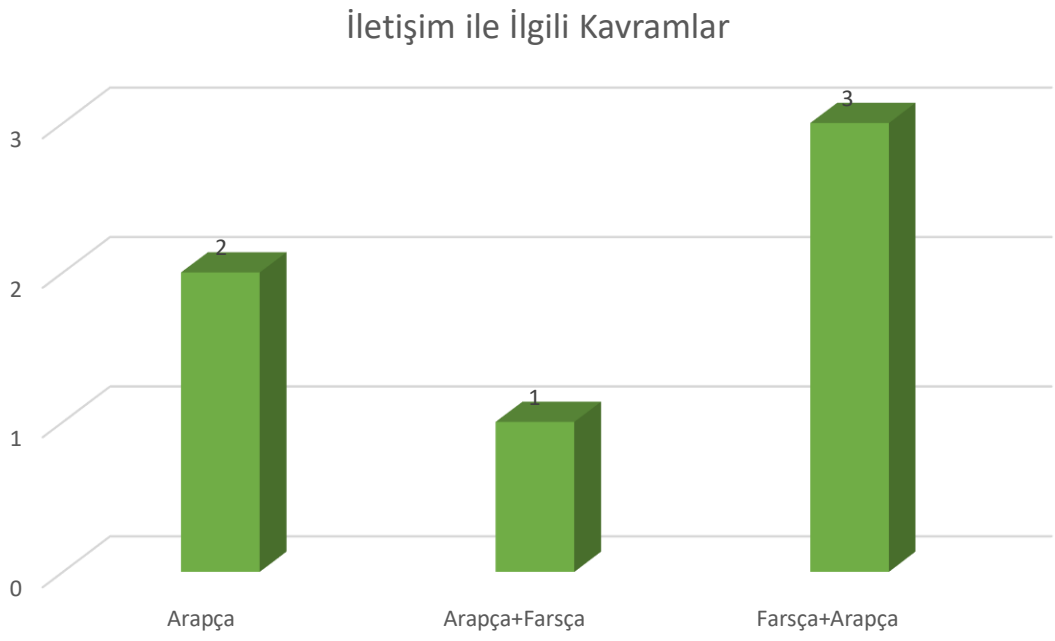

2.29. Hukukla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde hukukla ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 12, Arapça: 17, Farsça: 2, Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Türkçe: 1, Arapça+Farsça: 1, Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 35 madde başı sözcük saptanmıştır.

Yasa ve Kanun

ıṣlāḥ : < Ar. İyileştirme, yeniden düzenleme.
ı. 54b/14, 111b/3, 111b/9, 112a/1

tüzük : Nizam, yasa.
t. 13a/2, 13b/8, 23b/5, 25b/6, 25b/9, 100b/6

yasaḳ : Kanun, nizam, idam.
y. 16b/4

Yargı

Adalet

‘adālet : < Ar. Doğruluk, hak tanırlık.
‘a. 7a/11, 68a/8

‘adl : < Ar. Adalet.
‘a. 5b/7, 24a/5, 110b/13

‘ādilī : < Ar.+Far. Adaletli, adaletle ilgili.
‘ā. 68b/8

‘ādil : < Ar. Adaletli.
‘ā. 18b/10

dād-ḫ̌āhlıḳ : < Far.+T. Adalet istemek.
d. 24a/1

inṣaf : < Ar. Merhamete dayanan adalet.
i. 68a/8

Tanık, Tanıklık

delīl : < Ar. Belge, tanık.
d. 54a/6, 54a/8

şehādet : < Ar. Şahitlik, tanıklık.
ş. 43a/10

Suç, Suçlu, Şüphe

bī-şek : < Far.+Ar. Şüphesiz.
b. 106b/1

cerīme : < Ar. Suç, kabahat.
c. 30b/12

gümān : < Far. Zan, sanma, şüphe, kuşku.
g. 98b/12, 101a/7, 117b/7, 118a/1

ḳabāḥat : < Ar. Çirkin davranış, suç.
ḳ. 65a/4, 65a/5

şekk : < Ar. Şüphe, kuşku.
ş. 54a/5

şübhe : < Ar. Şüphe.
ş. 106b/1

şübhelıḳ : < Ar.+T. Şüpheli.
ş. 14b/2, 25a/13

töhmet : < Ar. Birine isnat olunan suç.
t. 21b/5, 37b/10

vehm : < Ar. Şüphe, kuruntu.
v. 17a/3, 95b/13, 118a/12

Genel Ahlak Kuralları

aḫlāḳ : < Ar. Ahlak, huy.
a. 7a/5, 15a/2, 18b/2, 21a/1, 22b/12, 25b/5, 54b/11, 68b/2

ḳā‘ide : < Ar. Kural.
ḳ. 25b/9

Yalan, Yalancılık, Kötü, Kötülük

şerr : < Ar. Kötü.
ş. 3b/3

şor : < Far. Karışıklık, kötü.
ş. 64b/4

yalġan : Yalan.
y. 55a/3

yaman : Kötü, fena.
y. 11b/1, 21a/10, 24b/3, 29a/4, 35a/2, 52a/3, 53a/4, 55a/10, 61a/11, 68b/4, 68b/7, 74b/10, 75a/10, 79a/13, 79b/4, 80b/6, 82b/14, 96b/11, 98b/1, 114b/4

yamanlıḳ : Kötülük, fenalık.
y. 35a/4, 51b/4, 51b/5, 52a/7, 57b/12, 60b/11, 64b/11, 79b/2, 88a/9

yamanraḳ : Daha kötü, daha fena.
y. 81a/1, 118a/13

yaramas : Yaramaz, kötü.
y. 13b/11, 15a/2, 98a/13

yaramasraḳ : Daha kötü.
y. 87b/10

Doğru, Doğruluk, İyi, İyilik

‘ināyet : < Ar. İyilik, lütuf.
‘i. 43b/6-7, 44b/3, 50b/14, 58a/6, 60a/14, 63a/13, 63b/1, 70a/7, 86a/12, 87b/4, 88a/1, 96b/13, 102b/10-11, 117a/13

yaḫşı : İyi, güzel.
y. 2a/7, 2b/9, 3a/3, 3a/10, 3a/12, 3b/2, 4a/4, 4a/10, 4a/14, 5a/2, 5a/6, 5a/10, 5a/13, 5b/2, 8a/7, 9a/2, 10b/1, 11a/13, 13a/3, 13a/13, 13b/7, 13b/8, 13b/12, 13b/14, 14a/1, 14a/7, 14a/8, 14b/3, 14b/10, 15a/6, 15b/3, 15b/8, 17b/4, 17b/12, 18b/14, 19a/4, 19a/9, 21a/14, 21b/9, 22a/1, 22a/8, 22a/9, 22b/4, 22b/5, 23a/3-4, 23b/5, 24b/5-6, 25b/5, 25b/6, 25b/9, 28b/10, 28b/11, 29b/2, 30a/3, 31a/12, 31b/13, 34b/10, 35a/2, 37a/5, 38b/9, 39b/14, 40a/2, 40a/11, 42a/9, 42b/4, 42b/8, 43a/9, 44a/6, 44a/14, 45b/4, 46a/12, 47b/9, 47b/13, 48a/2, 48a/7, 48b/7, 48b/10, 48b/13, 49a/1, 49b/5,

49b/10, 49b/14, 50a/2, 52a/3, 53a/3, 55a/9, 58a/6, 61b/13, 65a/2, 65a/3, 65a/12, 65b/11, 69a/3, 70a/10, 71a/2, 73b/14, 74a/1, 79a/5, 80a/8, 82a/11, 82b/14, 90b/6, 92a/5, 92b/6, 93a/9, 93b/1, 93b/3, 95b/12, 101b/3, 101b/4, 101b/9, 104a/6, 110a/4, 112b/6, 112b/13, 113b/4, 114a/14, 114b/3, 116a/3, 119b/9

yaḫşığına : Oldukça iyi, çok iyi.
y. 4a/14, 77a/4, 77a/9

yaḫşılıḳ : İyilik.
y. 4a/4-5, 8a/4, 22b/13, 22b/14, 82a/11, 82a/12, 101a/14

yaḫşıraḳ : Daha iyi.
y. 2a/9, 2b/14, 14a/14, 16b/7, 26a/7, 31a/4, 53a/10, 54a/6, 88a/7, 93a/12, 96a/3

Tablo 26

Hukukla ilgili kavramlar

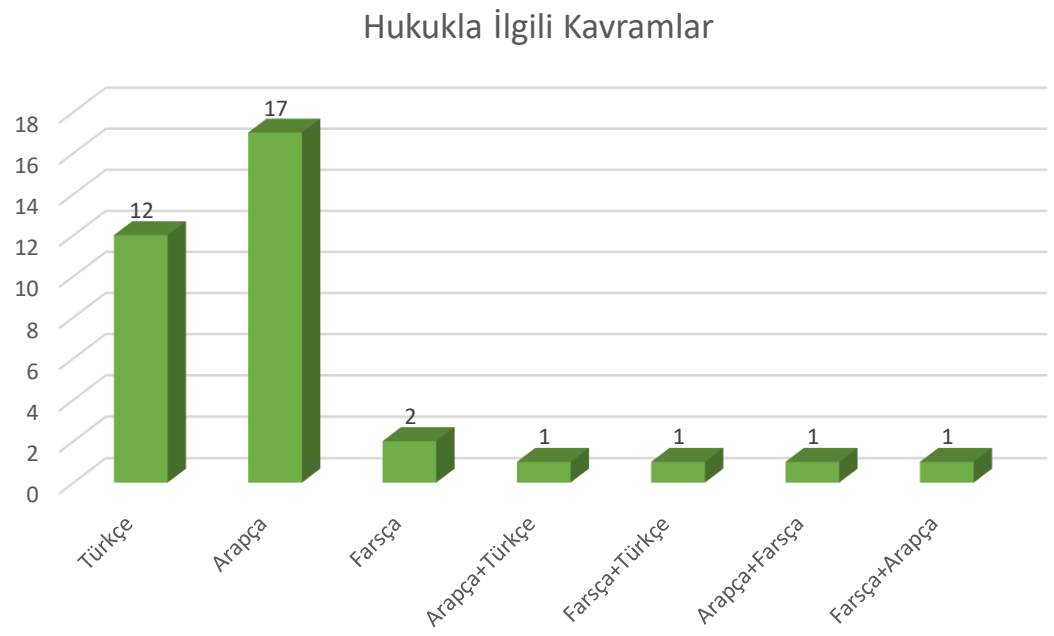

2.30. Bilgi ve Araştırma ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde bilgi ve araştırma ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 2, Arapça: 35, Farsça: 6, Arapça+Türkçe: 2, Arapça+Farsça: 1, Farsça+Arapça: 5, Farsça+Arapça+Türkçe: 2 olmak üzere toplam 53 madde başı sözcük saptanmıştır.

Bilgi, Eğitim, Araştırma

bī-vuḳūf : < Far.+Ar. Habersiz, bilgisiz.
b. 25b/7, 81a/3

dānişmend : < Far. Bilgin.
d. 50a/9

fehm : < Ar. Anlama, anlayış.
f. 83b/9, 102a/7, 118b/1

fehmlıġ : < Ar.+T. Anlayış, anlayışlı.
f. 41a/9

hüner : < Far. Bilme, marifet, ustalık.
h. 26a/4, 68a/7, 87a/10, 87b/3, 90a/6

‘ilm : < Ar. Bilme, bilgi.
‘i. 21b/9, 22a/14, 23b/6, 25b/6, 74a/6, 87a/10

‘ilmlıġ : < Ar.+T. Bilim ile meşgul olan.
‘i. 39b/14-40a/1

isti‘dād : < Ar. Kabiliyet, akıllılık.
i. 87b/13, 88a/12

isti‘lām : < Ar. Bilgi istemek.
i. 60a/9

mülāḥaẓa : < Ar. Dikkatle bakma.
m. 36b/10, 64b/3, 89a/6, 106a/7

nā-ma‘lūm : < Far.+Ar. Bilinmeyen, malum olmayan.
n. 81a/8

taḥḳīḳ : < Ar. Araştırma, gerçeği arama.
t. 72a/10, 98b/13, 101a/8, 102a/9, 102b/1, 105b/12, 114a/12, 114a/14, 119b/5

terbiyet : < Ar. Koruma, eğitim.
t. 51a/1, 52a/10, 54a/4

tetebbu‘ : < Ar. Bir şeyi etraflıca tetkik etme.
t. 100a/1, 100a/3

vuḳūf : < Ar. Anlama, bilme.
v. 102a/2

Akıl

‘aḳl : < Ar. Akıl.
‘a. 95b/5

bī-‘aḳllıġ : < Far.+Ar.+T. Akılsızlık.
b. 79b/14

fikr : < Ar. Düşünme.
f. 24b/6, 53a/7, 101b/8

ḫāṭır : < Ar. Gönül, kalp, zihin.
ḫ. 16a/9, 31b/11, 37b/14, 52a/14, 76a/2, 83b/7, 86a/3, 95b/14, 97a/9, 99b/4, 102a/7, 104b/2, 110b/5, 115a/11, 115b/5, 118a/8, 119b/4, 120a/1

ḫāṭır-nişān : < Ar.+Far. Hatırda kalan.
ḫ. 71b/3

ḥavṣala : < Ar. Anlama ve kavrama yetisi.
ḥ. 15b/10

nāḳış-‘aḳl : < Ar. Akılsız, eksik akıllı.
n. 80a/14

nā-ma‘ḳūl : < Far.+Ar. Makul olmayan.
n. 75a/4

taṣavvur : < Ar. Zihinde kurma.
t. 43a/5

te‘emmül : < Ar. Ayrıntılı düşünme.
t. 102a/8

tīremaġz : < Far. Beyinsiz.
t. 15b/10, 29b/4

tüş : Düş, rüya.
t. 83b/5, 95b/6, 119a/14

yād : < Far. Hatırlama, anma.
y. 17a/3, 100a/4, 118b/9

yekcihet : < Far.+Ar. Fikirleri bir olan.
y. 16a/14, 17a/5

yekcihetlıḳ : < Far.+Ar.+T. Fikir birliği.
y. 38a/3, 77a/11

ẕihn : < Ar. Zihin.
ẕ. 102b/1

Bilgin, Akıllı

ḫ̆āce : < Far. Efendi, ağa, hoca.
ḫ. 36b/12, 104b/3, 104b/6

Cahil, Bilgisiz

bī-vuḳūf : < Far.+Ar. Habersiz, bilgisiz.
b. 25b/7, 81a/3

cehl : < Ar. Bilgisizlik, cahillik.
c. 71b/3

ümmī : < Ar. Hiç okuma yazma bilmeyen.
ü. 14b/4, 18b/9

Defter, Kitap, Yazı

āṣār : < Ar. Nişanlar, alâmetler.
ā. ‘alāmet 54a/7

dāl : < Ar. Arap alfabesinin sekizinci harfi.
d. 100a/6

ġayn : < Ar. Arap alfabesi gayn harfi.
ġ. 100a/6

ḫaṭṭ : < Ar. Yazı, satır.
ḫ. 11a/14, 15b/4, 45b/10, 52b/12, 53a/2, 53a/13, 68b/6-7

ḥikāyet : < Ar. Hikayeler.
ḥ. 54b/14, 75b/9, 97a/10, 115b/7

inşā : < Ar. Kaleme alma, düz yazı, nesir.
i. 11b/1, 40a/1

ḳaf : < Ar. Arap alfabesi harfi.
ḳ. 100a/6

kāġaz̲ : < Far. Kağıt.
k. 47b/13

ḳalem : < Ar. Yazı yazılan alet.
ḳ. 2b/3

kef : < Ar. Arap alfabesinin harfi.
k. 100a/6

kitāb : < Ar. Yazılmış ve basılmış eser, kitap.
k. 1b/5, 5b/3, 6a/4, 7a/10, 45a/5

kitābe : < Ar. Kazılmış yazı, yazıt.
k. 4b/8, 45b/9

kitābet : < Ar. Yazı yazma, kitaplık.
k. 21b/8, 87a/1

mesṭūr : < Ar. Yazılmış, çizili.
m. 86a/2

muṣannefāt : < Ar. Yazılmış olan kitaplar, telifler.
m. 2b/4

muṣḥaf : < Ar. Kitap.
m. 21b/8, 116a/6

sevād : < Ar. Yazı yazma.
s. 7a/9

Tablo 27

Bilgi ve araştırma ile ilgili kavramlar

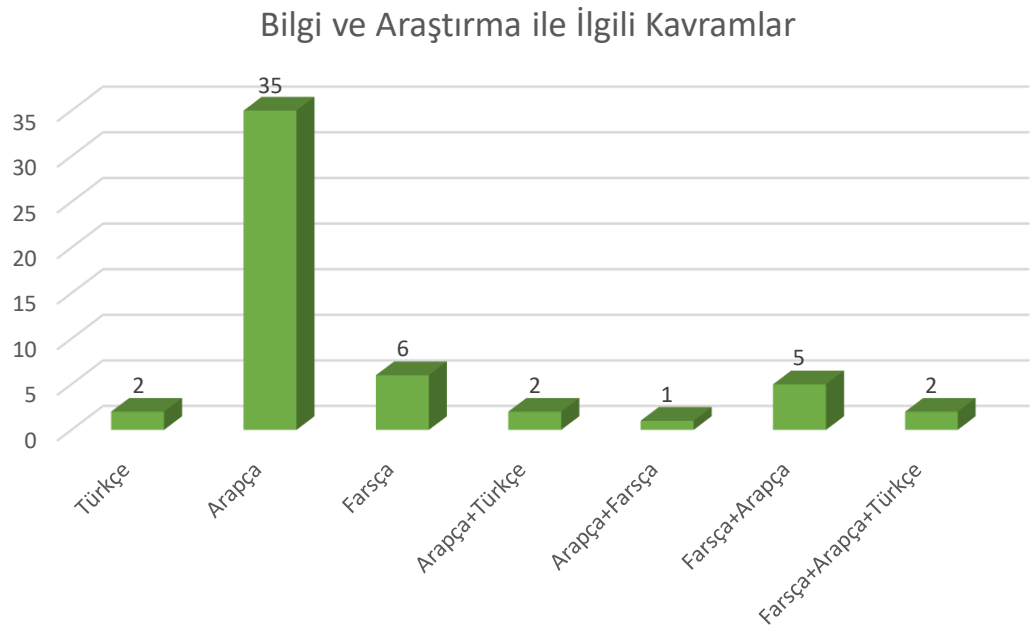

2.31. Kabile ve Soy ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde kabile ve soy ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 5, Arapça: 4, Farsça: 1 olmak üzere toplam 10 madde başı sözcük saptanmıştır.

aymaḳ : Oymak, kabile.
a. 28a/6, 29b/8, 54a/11, 62a/3, 73b/10

cins : < Ar. Tür, soy.
c. 3a/13, 3b/1, 48b/12, 82a/9

ḫānevāde : < Far. Aile, soy.
ḫ. 16a/5-6, 22a/6

neseb : < Ar. Nesil, soy.
n. 6b/4, 11b/4, 12b/8, 18a/9, 25b/2, 28a/14, 54a/2, 68a/7, 68a/10, 68a/11

nesl : < Ar. Nesil, soy.
n. 5b/12, 9b/4, 12a/5, 12b/13, 14b/5, 16a/5, 22a/13

uruġ : Akraba, kabile.
u. 44a/9, 44a/11, 100b/9

uruḳ : Akraba, kabile.
u. 14b/12-13, 21b/12, 56a/1, 77b/6, 86a/9, 86b/2, 91a/6, 96b/6-7, 96b/8, 97a/9, 98a/1, 99b/1

Türk Boy Adları

Etrāk : < Ar. Türkler.
e. 97a/4

Türkmen : Türk kabilelerinden birinin adı.
T. 28a/6, 68b/1

Uyġur : Orta ile Doğu Asya'daki bir Türk kavmi.
U. édi 23a/5

Tablo 28

Kabile ve soy ile ilgili kavramlar

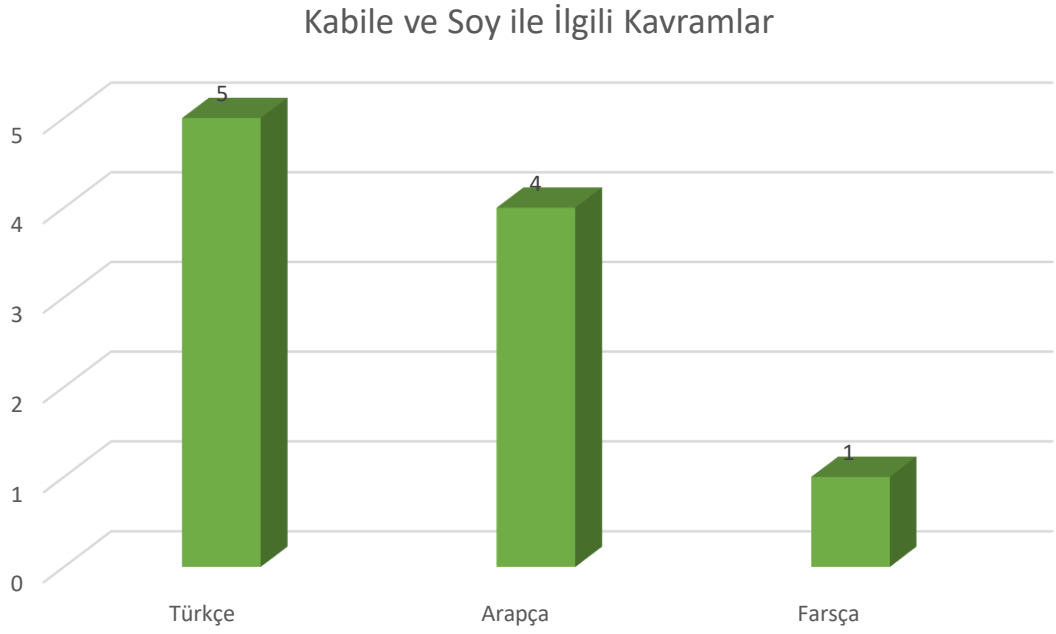

2.32. Matematik ve Hesaplama ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde matematik ve hesaplama ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 2, Farsça+Arapça:1 olmak üzere toplam 3 madde başı sözcük saptanmıştır.

bī-ḥişāb : < Far.+Ar. Hesapsız.
b. 113b/6

ḥesāb : < Ar. Hesap, sayma.
ḥ. 68a/7, 68a/10, 71b/2-3, 94a/5, 97a/12, 111a/9

iḥtimāl : < Ar. Olasılık.
i. 70b/11, 71a/14, 74a/9, 104b/3, 115b/5

Tablo 29

Matematik ve hesaplama ile ilgili kavramlar

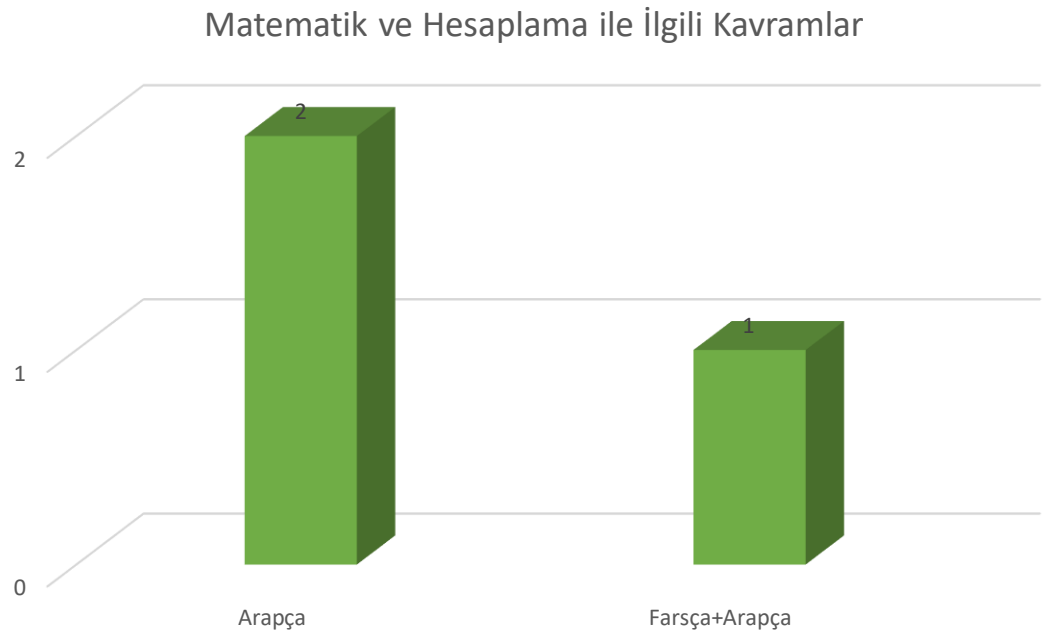

2.33. Arzu ve İstek ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde arzu ve istek ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 2, Arapça: 11, Farsça: 6, Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 21 madde başı sözcük saptanmıştır.

bī-ẖˇāst : < Far. İsteksiz.
b. 37b/1

bī-murād : < Far.+Ar. İsteğe ulaşamamak.
b. 5b/10, 16b/13

dā‘iye : < Ar. İstek.
d. 30b/1, 37a/12, 37b/12, 51b/6, 55b/13, 57a/2, 59a/2, 61b/8, 69a/1, 88a/11, 89a/7

dā‘iyelıḳ : < Ar.+T. İstekli, iddialı.
d. 5b/8, 59a/1

derḫ˘ast : < Far. İstek, dilek.
d. 70b/6

ġaraż : < Ar. Sebep, istek.
ġ. 38b/1, 85b/14, 101b/14, 109b/5, 110a/14

girāy : < Ar. İsteyen.
g. 78a/4

ḫ˘āhān : < Far. İstekli.
ḫ. 78b/10

ḫ˘āhī : < Far. Bazen, ister.
ḫ. 108a/12

ḫ˘āst : < Far. İstek, arzu.
ḫ. 32b/7, 61a/4, 83a/7

heves : < Ar. Arzu, istek.
h. 101b/5

ḥırṣ : < Ar. Sonu gelmeyen arzu.
ḥ. 68b/5

irādet : < Ar. İrade, dileme.
i. 7a/8, 18b/5, 22a/14

istid‘ā : < Ar. İsteme.
i. 5b/13-14, 52a/4, 54b/5

maḳṣad : < Ar. Amaç, maksat.
m. 116b/5

maḳṣūd : < Ar. İstek, kastedilen.
m. 86a/1, 88a/10

nā-ḫ˘āhī : < Far. İsteksiz.
n. 108a/12

ṭaleb : < Ar. İsteme, dileme.
t. 90b/1, 120a/2, 120a/3

ṭālib : < Ar. İsteyen, istekli.
ṭ. 39b/14

tilek : Dilek.
t. 118b/4

tiler : Talep, istek.
t. 110b/3

Tablo 30

Arzu ve istek ile ilgili kavramlar

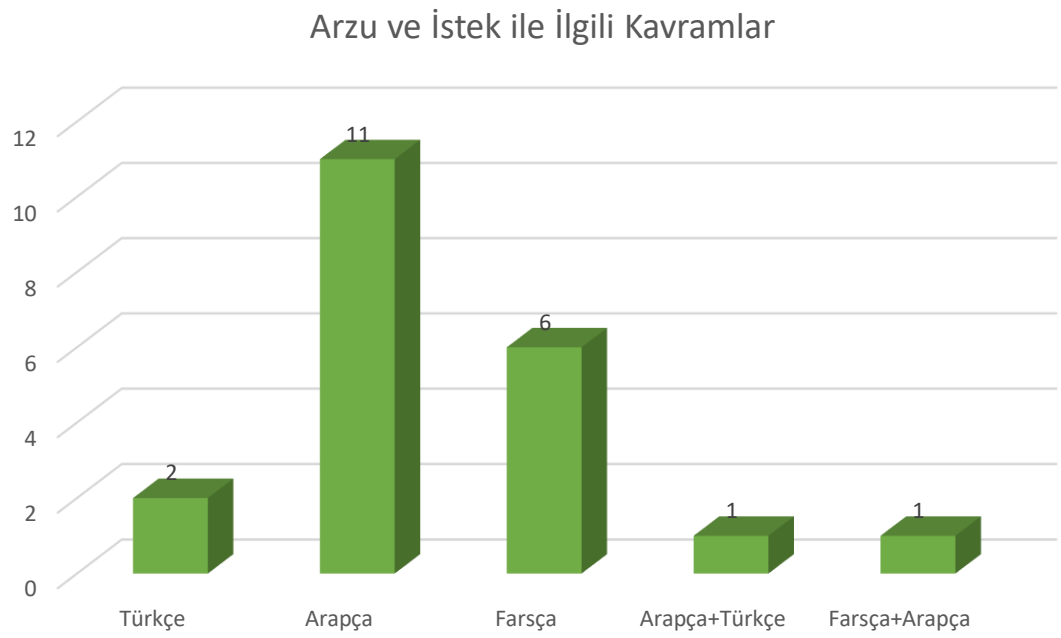

2.34. Dil ve Dil Bilim ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde dil ve dil bilim ile ilgili kavramlar başlığı altında Farsça: 2, Türkçe+Farsça: 1, Türkçe+Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 4 madde başı sözcük saptanmıştır.

Fārsī : < Far. İran dili, Farsça.
F. 75b/5

Fārsī-gūy : < Far. Farsça konuşma.
F. 3b/9

Türkī : < T.+Far. Türkçe, Türk'e ait olan.
T. 2b/2, 78b/1, 83b/12, 87a/2, 87a/12, 100a/6

Türkī lafẓı : < T.+Far.+Ar. Türk Dili.
T. 100a/6

Tablo 31

Dil ve dil bilim ile ilgili kavramlar

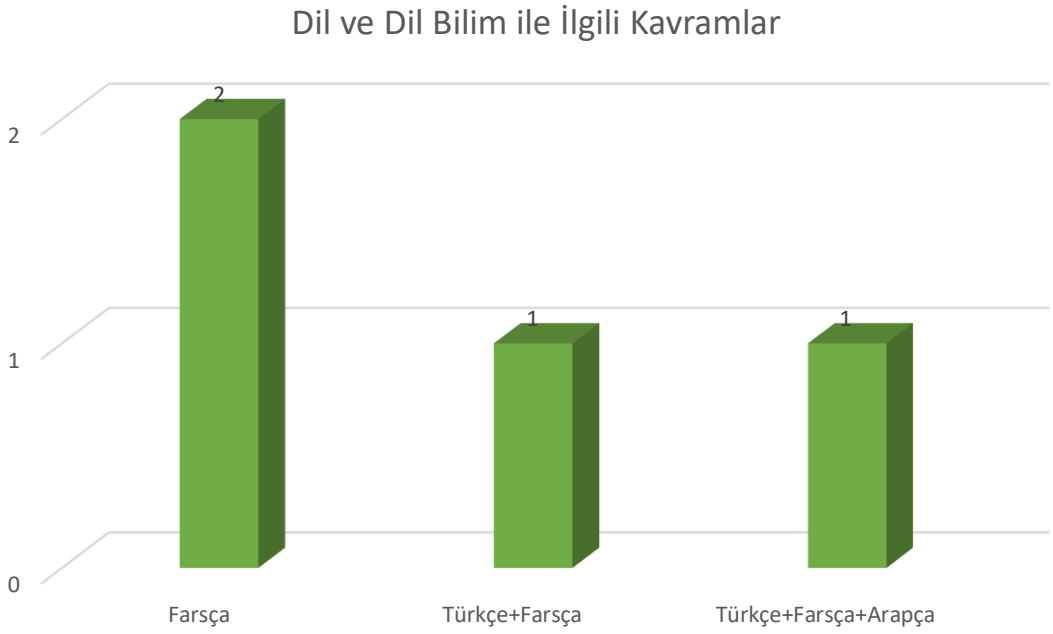

2.35. Uygunluk ve Yararlılıkla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde uygunlukla ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 6, Farsça: 7, Farsça+Türkçe: 1, Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 16 madde başı sözcük saptanmıştır.

becā : < Far. Uygun, yerinde.
b. 17b/14

becāgāh : < Far. Uygun, yerinde.
b. 115b/14

çespān : < Far. Yaraşır, uygun.
ç. 11a/14, 13b/12

çüst : < Far. Düzgün, uygun, çevik.
ç. 13b/12, 112a/10

ebdān : < Far. Uygun, yaraşır.
e. 9a/3, 33a/6, 35a/12, 35a/14, 35b/3, 35b/5, 37b/9, 40b/5, 41b/4, 43a/9, 53a/3, 62b/1, 62b/14, 67b/3, 67b/5, 82b/7, 84a/3, 89a/13, 90b/2, 92b/11, 105a/11, 107b/11, 110a/4, 110a/6, 110a/10, 112b/5

erzān : < Far. Yerinde, uygun.
e. 50a/2, 95b/11

erzānlıḳ : < Far.+T. Uygunluk, layıklık.
e. 95b/12, 96a/2, 96a/6

erzende : < Far. Layık.
e. 22a/10, 52a/11

furṣat : < Ar. Uygun zaman, elverişli durum, fırsat.
f. 5b/13, 6a/3-4, 6a/6, 6a/7, 9b/1, 10a/12, 10b/4-5, 10b/6, 13a/5, 14a/12, 14b/1-2, 16b/3, 17a/4, 20a/12, 20b/6-7, 21a/3, 21a/12, 22a/12, 26b/3, 29b/7, 30a/14, 30b/10, 31b/8, 32b/2, 34a/6, 38b/13-14, 41b/9, 51b/8, 53a/2, 54a/7, 54b/9, 57a/13, 58a/10, 59a/7, 59a/14, 59b/8, 62a/12, 67b/9, 72a/4, 73a/5, 75a/14, 76b/10, 77b/9, 79a/7, 82b/9, 83a/3, 83b/4, 84a/11, 84b/2, 86a/8, 86a/13, 87a/10-11, 87b/4, 91a/2, 95b/10, 98a/12, 100b/9, 102a/8, 102b/4, 104b/10, 106b/9-10, 107a/7, 107b/2, 108b/6, 109a/12, 109b/8, 110b/11, 112a/13, 112b/1, 119a/5

ma‘ḳūl : < Ar. Akıllıca, akla uygun, makul.
m. 64a/12, 64a/13, 64b/2

muḫālefet : < Ar. Uygunsuzluk, aykırılık.
m. 6a/2, 30b/13, 76a/13

münāsib : < Ar. Uygun.
m. 61a/9, 75b/1, 109b/2, 110b/7

müvecceh : < Ar. Çevrilmiş, uygun.
m. 64a/13, 64b/2

nā-münāsib : < Far.+Ar. Uygun olmayan.
n. 16b/3

revā : < Far. Uygun, layık.
r. 108b/3

rıżā : < Ar. Uygun görme, memnunluk.
r. 41a/7, 74a/7, 80b/4, 102a/7

sezā : < Far. Uygun, münasip.
s. 51b/2

sezāvār : < Far. Layık.
s. 29a/3, 58b/10

şāyeste : < Far. Layık, uygun.
ş. 28b/6

yaraşa : Layık.
y. 51a/1

Tablo 32

Uygunluk ve yararlılıkla ilgili kavramlar

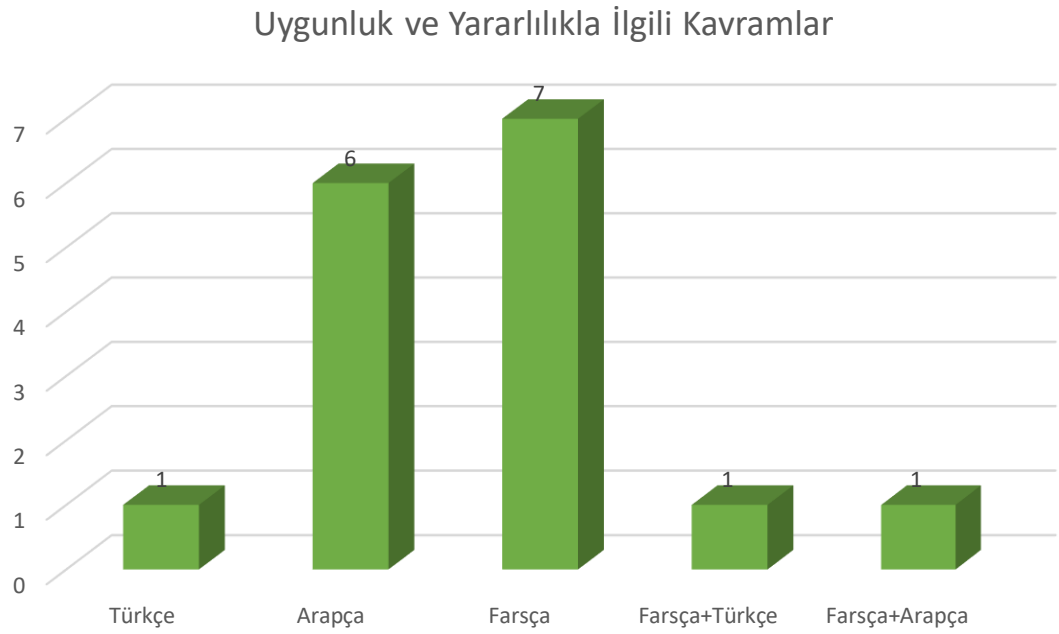

2.36. Açıklama ve Anlatım ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde anlatım ve açıklama ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 8, Arapça+Farsça:1 olmak üzere toplam 9 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘arż : < Ar. Anlatmak, ifade etmek.
‘a. 56a/10, 60b/10, 65a/7, 97b/8, 100a/2, 106a/12, 109b/1, 119b/2

‘arżadāşt : < Ar.+Far. Dilekçe, maruzat.
‘a. 11b/1, 13a/8

beyān : < Ar. Anlatma, açıklama.
b. 86a/1, 119b/14

īmā : < Ar. İşaret, işaretle anlatma.
ī. 83b/8, 110b/3

meşrūḥ : < Ar. Ayrıntılı açıklanmış veya yorumlanmış.
m. 28a/14, 86b/14

mübeyyen : < Ar. Açıklanmış.
m. 85a/11

şerḥ : < Ar. Açıklama.
ş. 36a/7

tafṣīl : < Ar. Ayrıntılı açıklama.
t. 41a/3, 53b/4, 77b/4, 79b/13

ta'rīf : < Ar. Anlatma, tanıtma.
t. 53b/7-8

Tablo 33

Açıklama ve anlatım ile ilgili kavramlar

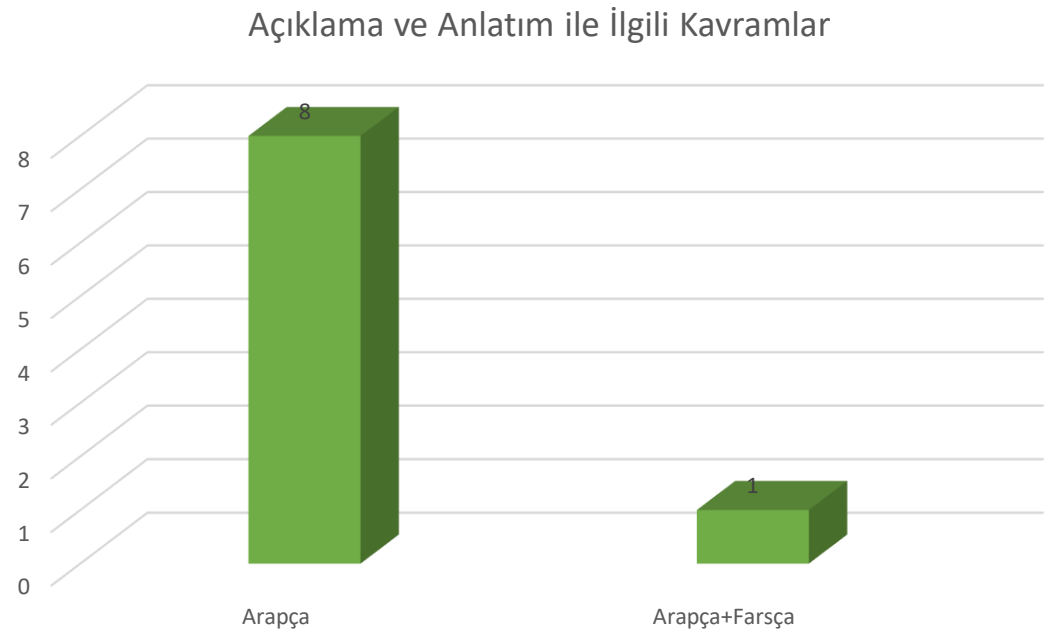

2.37. Bekleyişle İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde bekleyişle ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 7, Farsça: 2, Farsça+Arapça: 1 olmak üzere toplam 10 madde başı sözcük saptanmıştır.

bī-tevaḳḳuf : < Far.+Ar. Durmadan, beklemesiz, beklemeden.
b. 23a/12, 72a/13, 99b/13, 106a/4

ārām : < Far. Durma, dinlenme.
ā. 34a/12

direng : < Far. Bekleme, duraklama.
d. 113b/4, 113b/12

feterāt : < Ar. Duraklamalar, uyuşukluklar.
f. 59a/4

fetret : < Ar. Duraklama, uyuşukluk.
f. 8b/13, 9a/14, 10b/11, 11a/4, 31b/5, 64a/2

ḥāżır : < Ar. Meydanda, göz önünde olan, hazır.
ḥ. 7b/1, 15b/12, 30a/11, 44a/4, 64a/10, 72a/13, 83a/13, 97a/11, 111b/12, 118b/9

ḥużūr : < Ar. Hazır olma, bulunma.
ḥ. 117b/10

intiẓār : < Ar. Bekleme.
i. 104b/7

māḥażarī : < Ar. Hazırlanmış, hazır olan.
m. 84b/10

tevaḳḳuf : < Ar. Durma, bekleme.
t. 56a/4-5, 59a/11, 60a/5, 60b/3, 60b/6, 61a/1, 63a/11, 63b/8, 72b/4-5, 98b/3, 106b/7-8, 113b/12

Tablo 34

Bekleyişle ilgili kavramlar

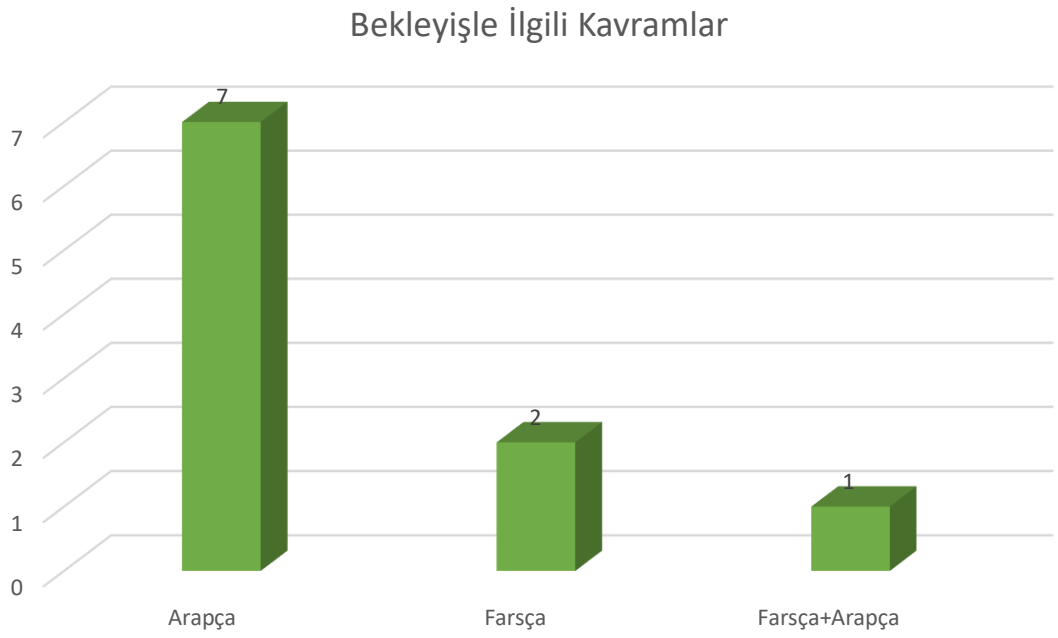

2.38. Olay ve Hal ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde olay ve hal ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 12, Farsça: 1 olmak üzere toplam 13 madde başı sözcük saptanmıştır.

aḥvāl : < Ar. Haller, durumlar.
a. 9b/8

efsāne : < Far. Efsane, dillere düşmüş hadise.
e. 35a/10

ḥādiṣe : < Ar. Olay.
ḥ. 72a/4

ḥāl : < Ar. Durum.
ḥ. 18a/5, 50b/14, 53a/9, 53a/11, 60a/10, 69a/4, 75b/13-14, 76a/3, 112b/8, 113a/11, 118b/10, 119a/8

ḥālāt : < Ar. Haller, durumlar, nitelikler.
ḥ. 11b/13, 27a/7, 76a/11-12, 85b/1, 102b/9, 111a/4

ḥālet : < Ar. Hal, durum, nitelik.
ḥ. 38b/8, 106b/12, 107a/13, 112a/7, 113a/4, 113b/1, 114a/5, 114b/9115a/5, 118a/12, 119a/9

meṣāliḥ : < Ar. İşler, durumlar.
m. 66a/12

vaḳ'a : < Ar. Olay.
v. 9b/11

vaḳāyi' : < Ar. Vakalar, olaylar.
v. 11b/13, 17b/11, 27a/7-8, 28a/14, 32b/14, 50b/12, 58b/12, 66a/8, 80a/4, 80b/8, 94b/7, 95b/6, 97b/14, 101a/9

vāḳi' : < Ar. Vuku bulan, olan.
v. 1b/3, 1b/7, 2a/6, 2a/11, 2b/14, 3a/6, 3a/12-13, 3b/6, 4a/6-7, 4b/12, 5a/11, 6b/1, 32a/10-11, 37a/10, 45a/6-7, 48a/9-10, 48a/13, 48b/1, 48b/3, 48b/9, 50a/1, 50a/10, 50a/14, 51a/2, 67a/3, 67a/4, 67b/6, 76a/4, 82a/8-9, 86a/1, 86b/12, 88a/10, 104a/7, 109b/4, 110a/2

vāḳi'a : < Ar. Vuku bulan, olan.
v. 6a/14, 13a/12, 14a/1, 15b/10, 17a/3, 19b/14, 23a/7, 26b/2, 30a/4, 30a/11, 52a/6, 54a/10, 69b/1, 78a/14

vāḳi'āt : < Ar. Olaylar.
v. 42b/9

vuḳū' : < Ar. Olma, oluş.
v. 108a/11

Tablo 35

Olay ve hal ile ilgili kavramlar

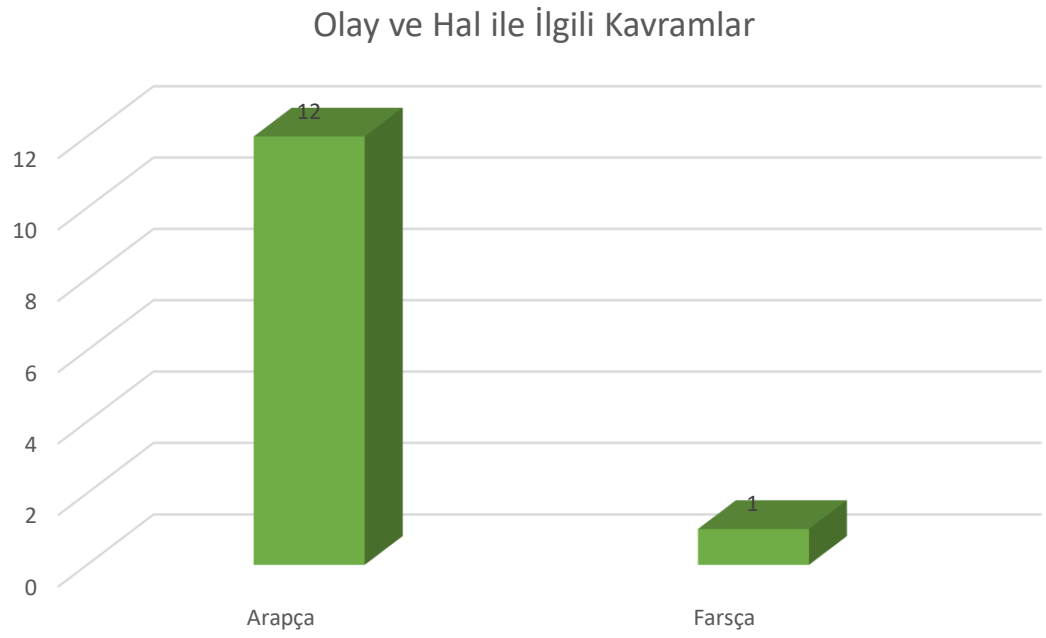

2.39. Tekrar ve Defa ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde tekrar, defa, kere ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 3, Arapça: 5, Farsça: 2 olmak üzere toplam 10 madde başı sözcük saptanmıştır.

bār : < Far. Defa, kez.
b. 113b/4

bāre : < Far. Hak, kere, defa, kez.
b. 51a/1

ḳatla : Defa, kere.
ḳ. 5b/14, 7b/10, 11b/11, 13b/10, 17b/3, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 36a/2, 38a/10, 40a/14, 42b/2, 55b/13, 66a/2, 68b/13, 71a/11, 73a/14, 73b/1, 73b/8, 73b/9, 83b/14, 90b/10, 93a/13, 98a/9, 103a/4, 103a/6, 105a/6, 109a/4, 109b/10, 109b/11

kerrāt : < Ar. Defalar, kereler.
k. 86b/8

merrāt : < Ar. Defalar, kereler.
m. 86b/8

mükerrer : < Ar. Tekrarlı, tekrarlanmış.

m. 16a/7

mükerreren : < Ar. Tekrar olarak, bir daha.

m. 11b/13, 58b/14

nevbet : < Ar. Kez, defa.

n. 5b/9, 5b/11, 6a/3, 8b/10, 18b/6, 20a/5, 22b/4, 22b/5, 34b/4, 35b/2, 40a/10, 40a/13, 42b/3, 53a/4, 53a/14, 57b/9, 60b/11, 64b/5, 64b/12, 65a/13, 71b/5, 73b/7, 75a/12, 78a/1, 78b/11, 82a/8, 86b/14, 87a/1, 90a/2, 93b/3, 96a/4, 96a/5, 96a/11, 100b/4, 104a/12, 105a/5, 108b/7, 109b/10, 115a/3, 115b/6

yana : Yine.

y. 2a/3, 2b/6, 3a/11, 3b/1, 3b/5, 3b/13, 4a/2, 4b/14, 5a/8, 6a/2, 7b/6, 8a/4, 8a/6, 8a/9, 8b/5, 8b/7, 9a/5, 9a/7, 9a/8, 10a/2, 11b/2, 11b/5, 12a/8, 12b/4, 12b/6, 12b/7, 12b/11, 13a/9, 13b/5, 13b/7, 13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3, 14a/12, 14b/5, 14b/11, 15a/4, 15a/6, 15a/12, 15b/5, 17a/3, 17a/5, 19a/7, 19a/12, 19a/13, 19b/4, 19b/13, 20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/11, 20b/12, 21a/6, 21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12, 22b/2, 22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5, 23a/11, 23b/1, 23b/2, 23b/4, 23b/5, 23b/11, 24a/2, 24b/7, 25a/3, 26a/12, 26b/8, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/11, 27b/12, 27b/14, 28a/1, 28a/5, 28a/13, 29a/2, 29a/6, 29a/12, 29b/1, 29b/9, 29b/12, 33b/13, 34a/1, 34b/4, 34b/5, 35a/13, 35b/5, 36b/14, 37b/8, 39a/1, 40a/13, 40a/14, 40b/8, 41a/1, 42b/4, 42b/11, 43a/11, 43a/13, 45a/3, 45a/4, 45a/11, 45b/7, 46a/1, 46a/4, 46a/5, 46a/11, 46a/13, 46b/5, 46b/12, 46b/13, 47a/2, 47a/9, 47b/2, 48a/1, 48a/9, 48a/14, 48b/1, 48b/5, 48b/13, 49a/3, 49a/9, 49a/11, 49a/13, 49a/14, 49b/2, 49b/8, 49b/13, 50a/1, 50a/4, 50b/10, 51a/12, 51b/13, 53a/1, 53a/12, 53b/1, 54b/12, 56a/13, 56b/2, 57a/5, 58b/14, 59a/10, 60a/3, 60b/9, 61b/14, 62a/5, 62a/8, 62a/13, 62b/12, 62b/13, 63b/2, 64b/9, 65b/1, 66a/10, 69a/4, 70a/1, 70a/3, 72b/14, 73b/9, 76b/7, 76b/9, 76b/11, 77b/10, 77b/14, 78a/2, 78a/10, 82a/7, 82b/10, 83a/11, 84a/1, 85a/9, 87b/2, 87b/11, 89a/9, 89a/11, 89b/2, 90a/6, 90b/2, 90b/8, 90b/10, 90b/12, 90b/14, 91a/3, 92a/9, 92a/12, 93a/2, 93a/9, 93b/3, 94b/14, 95a/10, 95a/11, 97b/9, 98b/5, 98b/9, 99b/4, 99b/11, 100a/6, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102a/13, 102b/12, 104b/5, 105a/4, 105a/5, 105a/7, 105b/2, 105b/3, 105b/9, 106b/13, 107a/1, 107a/4, 107a/5, 107a/6, 107a/7, 107b/3, 107b/13, 109b/11, 111a/13, 112a/4, 112a/11, 113a/1, 113a/6, 113a/10, 113a/13, 114a/8, 115a/7, 115a/10, 115b/5, 115b/6, 116a/12, 117a/3, 117b/4, 117b/13, 119a/2, 119b/3

yolı : Defa, kez.

y. 100b/3, 100b/4, 104b/9

Tablo 36

Tekrar ve defa ile ilgili kavramlar

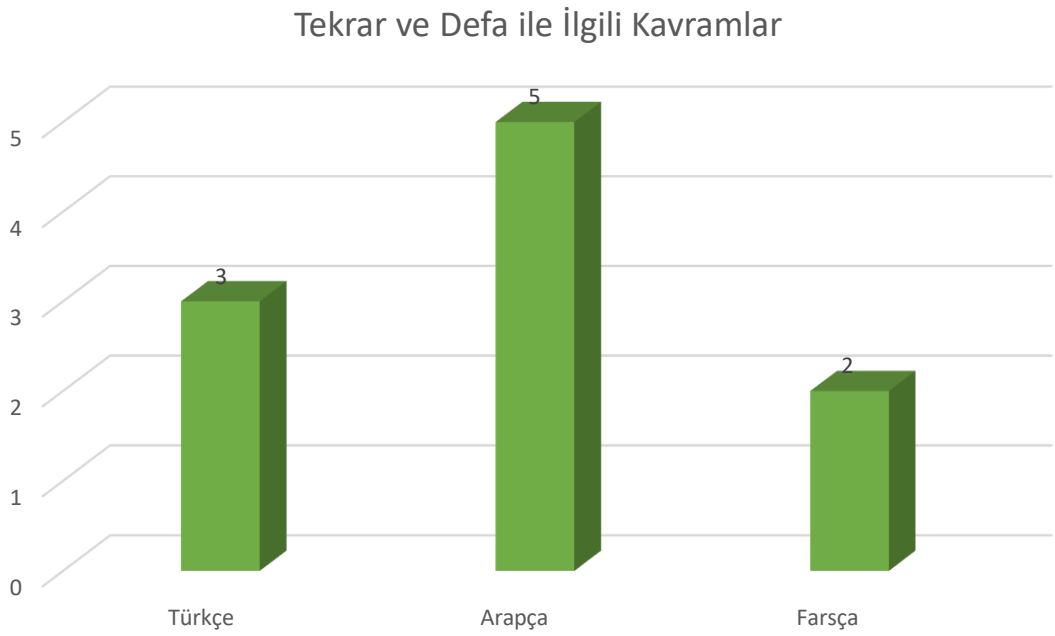

2.40. Yardım, Önlem, Çare, Tehlike ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde yardım, önlem, çare, tehlike ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 10, Farsça: 2, Türkçe+Arapça: 1 olmak üzere toplam 14 madde başı sözcük saptanmıştır.

çāre : < Far. Yol, yardım, çare, deva.
ç. 42a/5, 63b/9, 80a/10, 81a/9, 83a/5, 104a/2, 104a/4, 104b/2, 106a/13, 108a/11, 118a/8

iḥtiyāṭ : < Ar. Tedbirli davranma.
i. 25a/14, 67b/4, 67b/12-13, 68a/1, 70a/6, 73a/13, 88b/1, 98b/10, 110a/5, 116b/2

isti‘ānat : < Ar. Yardım isteme.
i. 86b/9, 118b/8

istimdād : < Ar. Yardım isteme.
i. 86b/9

kömek : Yardım.
k. 10a/2, 27b/5, 43b/14, 51b/7, 55b/4, 55b/14, 56a/4, 58b/12, 62a/13, 62b/1, 62b/3, 69b/4,71b/14, 72a/8, 72a/10, 72b/8, 86b/13, 88a/4, 88a/5-6, 88a/8, 88b/14, 89b/12, 91a/13, 92b/3, 94a/3, 94a/4, 94a/8, 94a/10, 94a/12, 94b/8, 112a/4

kömekī : T.+Ar. Destek veya ihtiyat kuvvetleri, yardımcı.
k. 43a/5

meded : < Ar. Yardım.
m. 8b/12, 51a/9, 51b/7, 57b/8, 59b/13, 83a/5, 94a/3, 94a/5, 94a/8, 94a/10, 94a/11, 94b/8, 114b/10

mu‘āvenet : < Ar. Yardım, yardım etme.
m. 8b/12

muḫāṭara : < Ar. Tehlikeli.
m. 81b/6, 96b/11

müdebbire : < Ar. Tedbirli.
m. 24b/11

mürāca‘at : < Ar. Danışma, yardım isteme.
m. 17b/5-6, 18a/6, 32b/10, 38a/13, 42a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/8, 60a/1, 70b/8, 74b/4

nuşret : < Ar. Yardım.
n. 118b/10

ser be-bād : < Far. Tehlikeye atmak.
s. 52a/14

tedbīr : < Ar. Bir olayın ve durumun sonunu düşünerek önlem alma.
t. 14b/3, 15a/6, 22a/8, 22b/4, 23a/3, 24b/10, 68a/8, 113a/9

Tablo 37

Yardım, önlem, çare, tehlike ile ilgili kavramlar

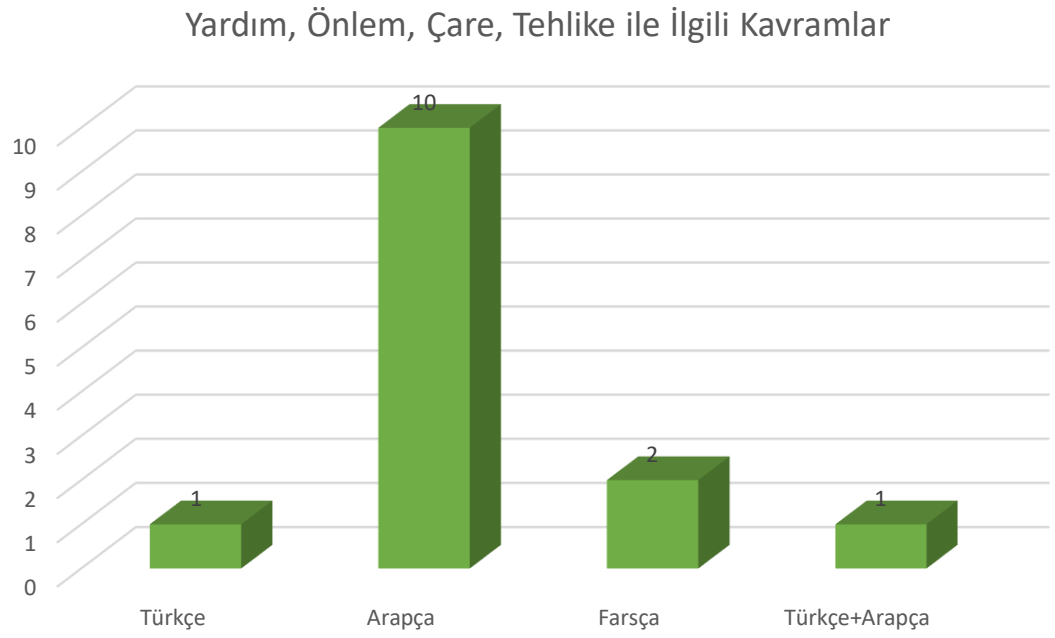

2.41. İmkân, Olanak, Sebep ve Sonuçla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde imkan, olanak, sebep ve sonuçla ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 10, Farsça: 1 olmak üzere toplam 11 madde başı sözcük saptanmıştır.

bā'iṣ : < Ar. Sebep, neden.
b. 16b/12, 29b/3, 94b/14

dest : < Far. İmkan, olanak.
d. 6a/14, 15b/10-11, 21a/11, 41b/12, 44b/6, 65b/9, 72a/4, 89a/2, 110b/14

esbāb : < Ar. Sebepler.
e. 31b/1, 57b/9, 66a/12, 66b/2, 117a/14

ġaraż : < Ar. Sebep, istek.
ġ. 38b/1, 85b/14, 101b/14, 109b/5, 110a/14

imkān : < Ar. Olanak.
i. 60a/3, 75b/10, 76a/1, 114b/5

muḥāl : < Ar. Olanaksız, imkansız.
m. 110b/2

mümkin : < Ar. Mümkün, olabilir.
m. 51b/10-11, 102a/3, 115b/13

müncerr : < Ar. Neticelenen.
m. 41a/13

netīce : < Ar. Sonuç
n. 65a/6

sebeb : < Ar. Sebep.
s. 22a/6, 23a/11, 36a/3, 36a/6, 37b/4, 62b/9, 64b/5, 75b/10, 76a/13

vech : < Ar. Sebep, neden, vesile.
v. 11b/10, 18a/5, 52a/1, 60b/13, 60b/14

Tablo 38

İmkân, olanak, sebep ve sonuçla ilgili kavramlar

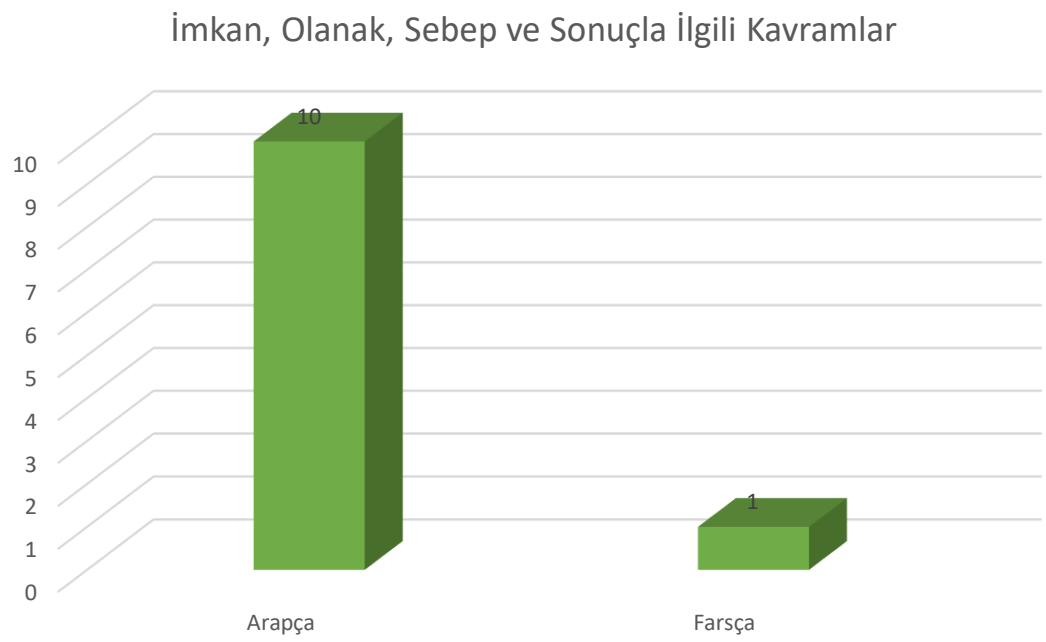

2.42. Sağlamlık ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde sağlamlık ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 3 olmak üzere toplam 4 madde başı sözcük saptanmıştır.

bérk : Sağlam, muhkem.

b. 4b/14, 32a/10, 106b/4, 109b/13, 112b/3

muḥkem : < Ar. Sağlam, dayanıklı.
m. 28b/11, 33a/2-3, 45b/3, 67b/12, 72b/2, 96b/11, 98a/4, 103a/11

müstāḥkem : < Ar. Sağlamlaştırılmış, sağlam.
m. 88b/9-10

sālim : < Ar. Sağlam, eksiksiz.
s. 7b/3

Tablo 39

Sağlamlık ile ilgili kavramlar

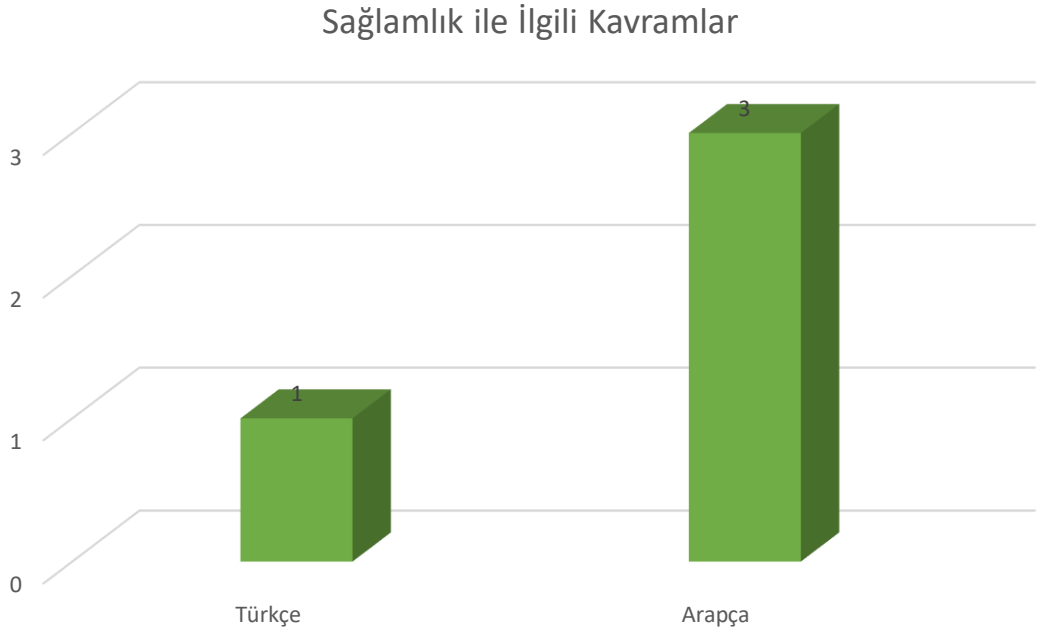

2.43. Görüşme ve Anlaşma ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde görüşme ve anlaşma ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 5 olmak üzere toplam 6 madde başı sözcük saptanmıştır.

iḫtilāṭ : < Ar. Karşılaşıp görüşme.
i. 24b/5, 36a/8, 44a/6, 75b/9, 77a/4

kéŋeş : Danışma, görüşme.
k. 16a/11, 43b/5, 60b/14, 111b/12

meşveret : < Ar. Danışma.
m. 24b/11, 65a/6, 78b/9, 91a/4, 91a/11, 103b/8, 111b/4, 111b/6

mülāḳāt : < Ar. Görüşme, konuşma, buluşma.
m. 77a/3, 101b/12, 101b/14

mürāca'at : < Ar. Danışma, yardım isteme.
m. 17b/5-6, 18a/6, 32b/10, 38a/13, 42a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/8, 60a/1, 70b/8, 74b/4

müttefik : < Ar. Birleşen, anlaşan.
m. 99b/11

Tablo 40

Görüşme ve anlaşma ile ilgili kavramlar

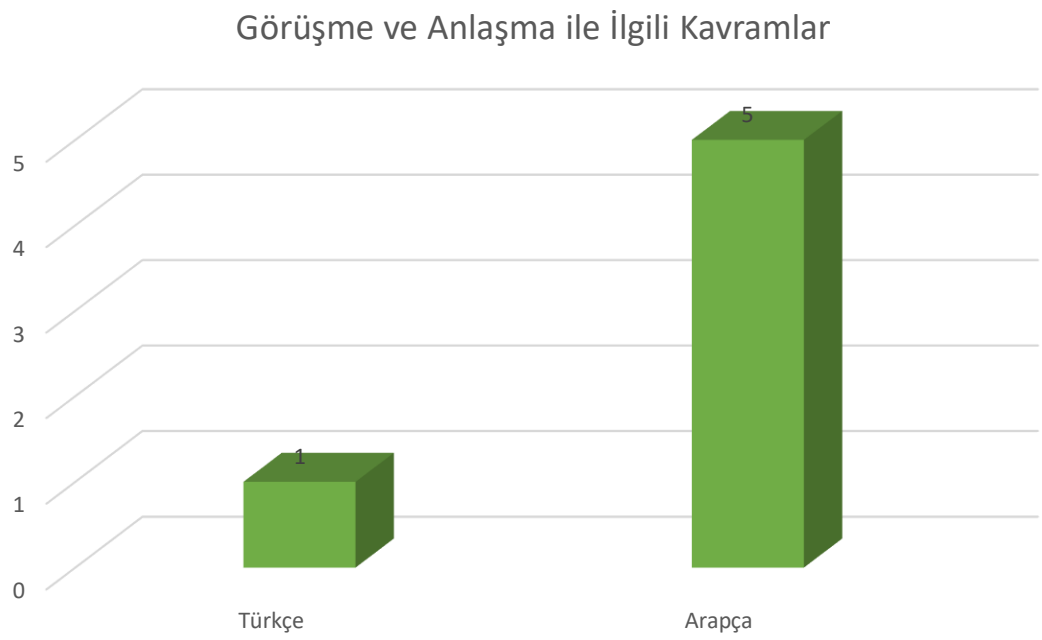

2.44. Şaşırma, Hayret, Gariplik ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde şaşırma, hayret, gariplik ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 8, Farsça: 3, Arapça+Türkçe: 3, Farsça+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 15 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘aceb : < Ar. Acep, şaşma, hayret etme.
‘a. 2a/11, 37a/10, 47b/10, 52a/10, 54a/7, 56a/9, 65b/13, 71b/3, 72a/4, 73b/7, 75a/6, 76a/3, 83b/5, 112b/2, 117b/10

‘acebraḳ : < Ar.+T. Hayret verici.
‘a. 42b/11

‘acīb : < Ar. Tuhaf, acayip.
‘a. 109a/7

bī-hūş : < Far. Aklı başında olmayan, şaşkın.
b. 113b/11

deng : < Far. Şaşkın.
d. 72b/11

ġarābet : < Ar. Gariplik, tuhaflık.
ġ. 81b/9

ġarāib : < Ar. Tuhaflıklar, şaşılacak şeyler.
ġ. 42b/9

ġarīb : < Ar. Tuhaf, acayip.
ġ. 6a/14, 21a/1, 21a/2, 47b/4, 75b/2, 84b/3, 85a/3, 90b/7, 94b/4, 98b/13, 103a/11, 109a/7, 110a/2, 115a/5, 118a/3, 118a/12

ġarīblıḳ : < Ar.+T. Tuhaflık, acayiplik.
ġ. 100a/5

ḥayrān : < Ar. Şaşakalmış, şaşkın.
ḥ. 60a/6, 80b/2

müftīn : < Ar. Hayran eden, fitne düşüren.
m. 15a/6, 52b/1

müteḥayyir : < Ar. Hayret eden, şaşırmış.
m. 72b/11, 112b/1, 116b/4

müteḥayyirlıḳ : < Ar.+T. Şaşırmışlık.
m. 60b/2

sergerdān : < Far. Şaşkın, perişan.
s. 60a/7, 60a/8, 120a/2

sergerdānlıḳ : < Far.+T. Şaşkınlık.
s. 60b/2, 101b/2, 102a/5

Tablo 41

Şaşırma, hayret, gariplik ile ilgili kavramlar

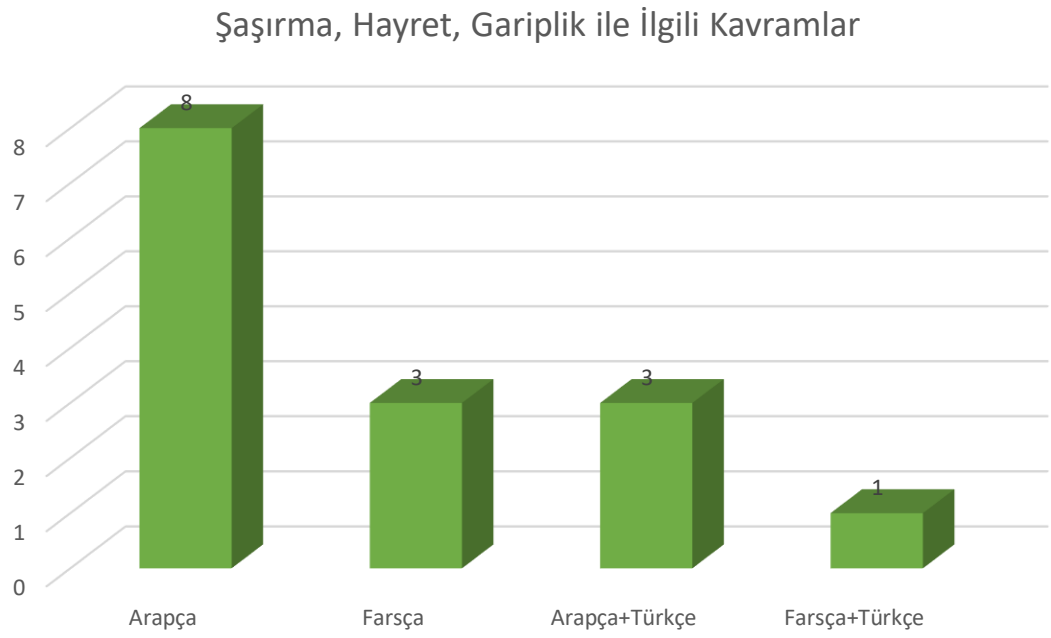

2.45. Gereklilik, Bahane, İhtiyaç ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde gereklilik, bahane, ihtiyaç ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 6, Farsça: 2 olmak üzere toplam 9 madde başı sözcük saptanmıştır.

bahāne : < Far. Sıradan gerekçe.
b. 36b/3, 53b/12, 56a/2, 58a/8, 62b/12, 77a/5, 77b/7, 101b/14, 118b/11

bāyed : < Far. Gerekmek.
b. 16b/11

iḥtiyāc : < Ar. Gereksinme, gerek duyma, ihtiyaç.
i. 7b/1, 51a/9, 65a/8, 70a/8, 98a/7

iḳtiżā : < Ar. Lazım gelme, gerekme.
i. 100a/6

kérek : Gerek, gerekli.
k. 43b/9, 51b/13, 61a/1, 61a/4, 64a/12, 70b/11, 87b/6, 89b/9, 94a/7, 94a/8, 105a/3, 108a/7, 109b/6, 111a/8, 111a/10, 111b/8, 112b/4, 116a/14, 118a/9, 118b/2, 118b/12, 120a/2

lāzım : < Ar. Gerekli.
l. 64b/3

mühimmāt : < Ar. Lüzumlu şeyler, mühimmat.
m. 18a/1, 18b/11

taḳrīb : < Ar. Vesile, bahane.
t. 7b/10, 9b/8, 11b/13, 31b/6

vācib : < Ar. Gerekli, zorunlu.
v. 25a/12, 64b/3, 101b/9

Tablo 42

Gereklilik, bahane, ihtiyaç ile ilgili kavramlar

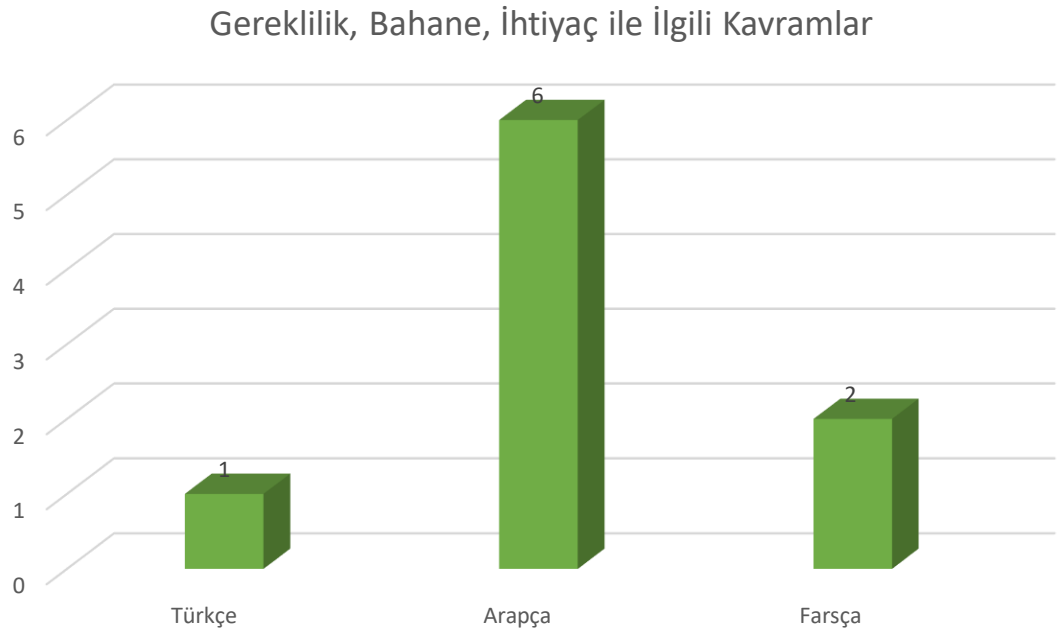

2.46. Uğur, Talih, Baht ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde uğur, talih, baht ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 3, Farsça: 2, Arapça+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 7 madde başı sözcük saptanmıştır.

müteberrik : < Ar. Mübârek sayılan, uğurlu.
m. 41b/9

oġurluḳ : Uğurlu.
o. 70b/10, 82b/3, 83a/4

şeāmet : < Ar. Uğursuzluk.
ş. 24a/9, 26a/5

şūm : < Far. Şom, uğursuz.
ş. 26a/2, 90b/1

şügūn : < Far. Uğurlu, talihli.
ş. 69b/5, 70b/4

ṭāli‘ : < Ar. Talih.
ṭ. 59b/13

teberrüklük : < Ar.+T. Bereketli addedilen, uğurlu sayılan.
t. 5b/2, 48b/14

Tablo 43

Uğur, talih, baht ile ilgili kavramlar

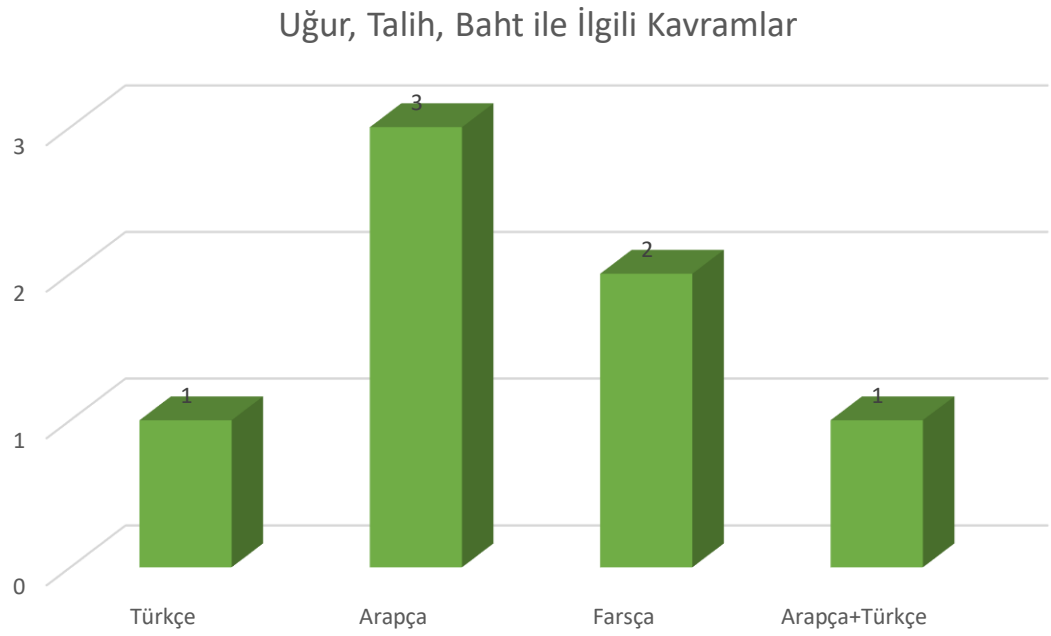

2.47. Parola, Şifre ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde parola, şifre ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 1, Farsça: 1, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 4 madde başı sözcük saptanmıştır.

dürdāne : < Far. İnci tanesi. Bazı kabilelerin güvenlik için koyduğu parola.
d. 105b/1

lülü : < Ar. İnci. Bazı kabilelerin güvenlik için koyduğu parola.
l. 105b/2

toḳḳay : Bazı kabilelerin güvenlik için koyduğu parola.
t. 105b/1

uran : < Moğ. Parola.
u. 105a/14, 105b/1, 105b/2, 105b/4

Tablo 44

Parola, şifre ile ilgili kavramlar

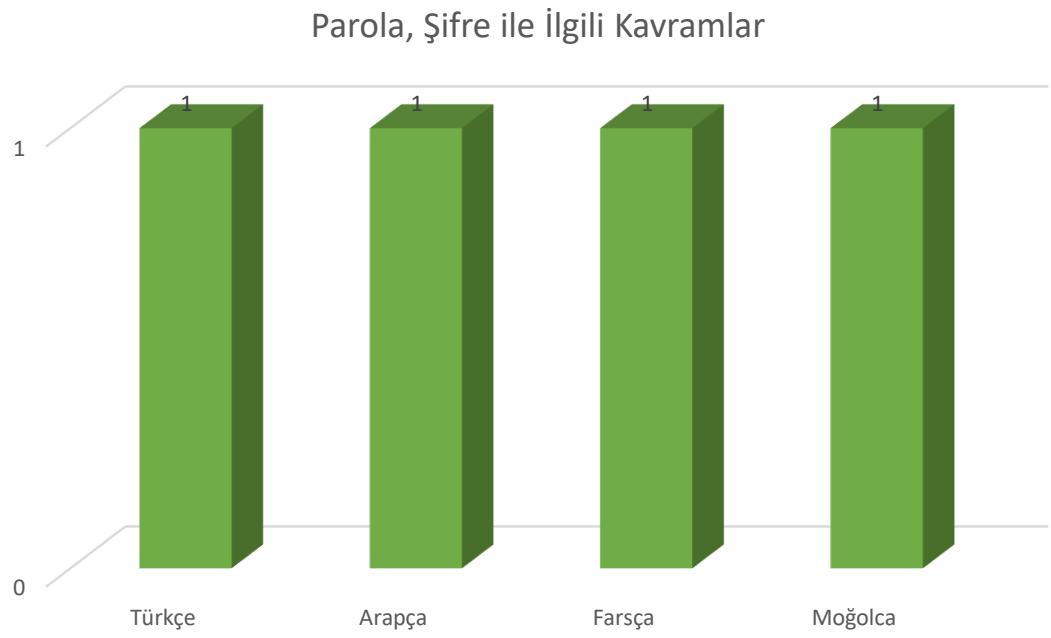

2.48. Zahmet, Eziyet, Zulüm, Zalim, Acı ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde zahmet, eziyet, zulüm, zalim, acı ile ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 1, Arapça: 21, Farsça: 2, Farsça+Arapça: 4 olmak üzere toplam 28 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘aẕāb : < Ar. Eziyet, işkence.
‘a. 32b/7-8, 43b/2, 79a/12

bāteng : < Far. Sıkıntı ile, sıkıntılı.
b. 57b/6

belā : < Ar. Bela, musibet, sıkıntı.
b. 96a/5

beliyyet : < Ar. Felaket, keder.
b. 95b/13

bī-dād : < Far. Zulüm, işkence.
b. 35a/5

bī-meşaḳḳat : < Far.+Ar. Zahmetsiz.
b. 23a/12

bī-müżāyaḳa : < Far.+Ar. Sıkıntısız.
b. 31b/8

bī-zaḥmet : < Far.+Ar. Zahmetsiz, sıkıntısız.
b. 23a/12

cefā : < Ar. Üzme, eziyet etme.
c. 79a/12

cevr : < Ar. Eziyet, haksızlık, sitem.
c. 87b/6

ḍarb : < Ar. Vurma.
ḍ. 7b/7

felāket : < Ar. Musibet, bela.
f. 65b/12

fitne : < Ar. Kötülük, bela, karışıklık yaratma.
f. 10b/1, 15a/3, 24b/9, 30b/14, 36a/6, 36a/7, 51a/14, 51b/3, 57b/5, 57b/11, 64b/4, 79b/5-6, 94b/14, 104a/9

ḥayf : < Ar. Heyhat, vah vah.
ḥ. 81a/9, 107a/6

ıżṭırāb : < Ar. Sıkıntı, büyük acı, eziyet.
ı. 15b/12, 75b/9, 80a/9, 85a/2, 102b/2-3, 102b/5, 105b/6-7, 111a/7, 111b/9, 112b/13, 116b/11, 116b/12, 119a/4

küdūret : < Ar. Gam, tasa.
k. 31b/12, 42a/14

meşaḳḳat : < Ar. Acı, eziyet, sıkıntı.
m. 32b/7, 54b/1, 59a/12, 81b/7, 86b/3, 96a/3, 96a/4

miḥnet : < Ar. Zahmet, eziyet.
m. 55a/9, 64a/10, 74b/9-10, 100a/4

müżāyaḳa : < Ar. Sıkıntı, yokluk.
m. 21a/5

pürşaḳḳ : < Far.+Ar. Eziyetli.
p. 22a/1, 29b/11, 41b/13

şāḳḳ : < Ar. Zahmetli, eziyetli.
ş. 54a/13

ta‘addī : < Ar. Acı çektirme, zulmetme.
t. 23b/10, 23b/9

tayaḳ : Dayak.
t. 62a/9, 63b/3, 84b/4

‘usret : < Ar. Zorluk, güçlük, darlık.
‘u. 95a/2, 95b/12, 95b/13, 96a/2

zaḥmet : < Ar. Sıkıntı.
z. 20a/12, 27b/12

ẓālim : < Ar. Zulüm eden.
ẓ. 11a/2, 14b/11, 22a/3, 23b/11, 23b/12, 62a/6

żarb : < Ar. Vurma.
ż. 62a/9, 63b/3, 67a/14, 72a/14, 91b/7, 92a/10, 92b/8, 93a/11, 98a/5, 107a/14, 110a/10, 115a/12, 117a/2-3

ẓulm : < Ar. Eziyet.
ẓ. 23b/6, 23b/9, 24a/6, 24a/9, 25b/12, 26a/4, 35a/5, 61a/11, 110b/14-111a/1

Tablo 45

Zahmet, eziyet, zulüm, zalim, acı ile ilgili kavramlar

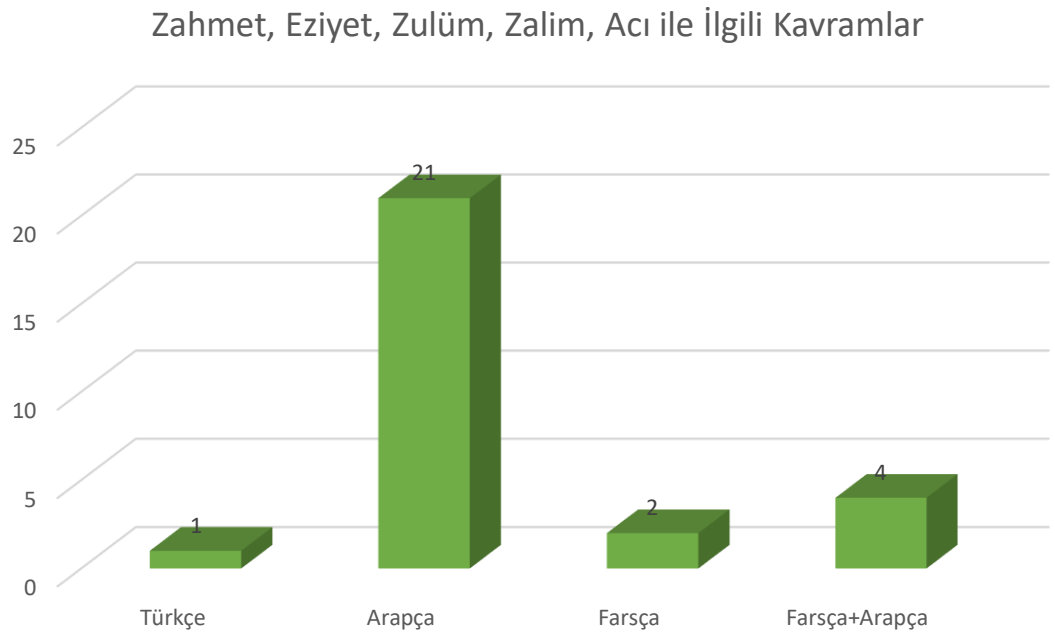

2.49. Engel, Mâni ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde engel, mâni ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 3 olmak üzere toplam 3 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘avāyıḳ : < Ar. Engeller.
‘a.78a/6

māni‘ : < Ar. Engel, engel olan.
m. 102a/1, 113b/11

mevāni‘ : < Ar. Engeller.
m. 101b/6

Tablo 46

Engel, mâni ile ilgili kavramlar

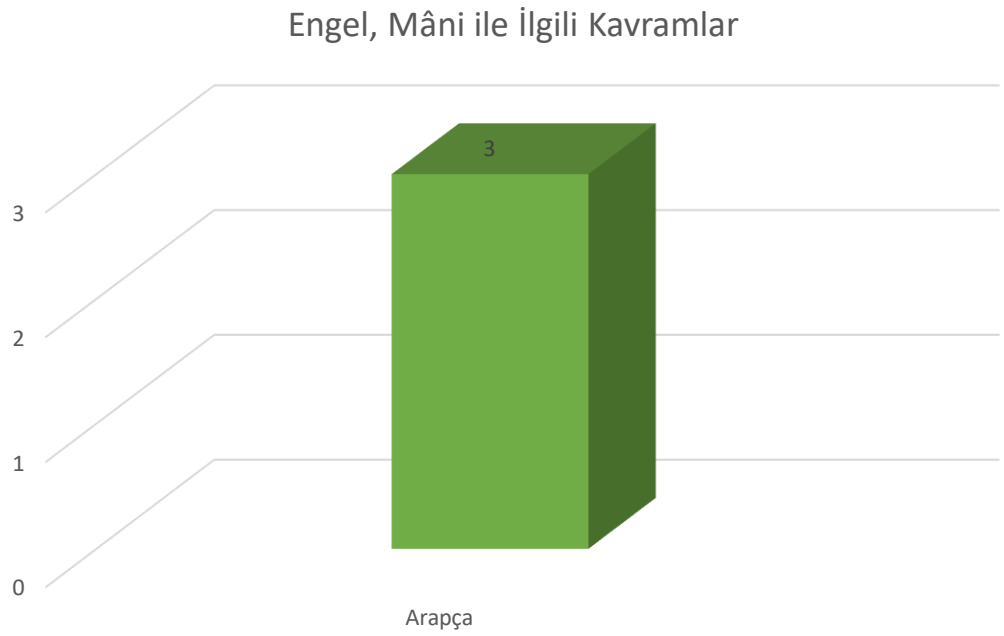

2.50. Usul, Tarz, Biçim ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde usul, tarz, biçim ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 6 olmak üzere toplam 6 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘ādet : < Ar. Alışkanlık, usul.
‘ā. 18b/6, 90a/1

nesaḳ : < Ar. Tarz, yol, üslûp.
n. 18a/1, 23b/7, 25b/10

şekl : < Ar. Şekil, biçim.
ş. 6b/13, 18a/13, 25b/4, 68a/14

şi‘ār : < Ar. Yol, tarz.
ş. 35a/5

ṭavr : < Ar. Usul, tarz, biçim.
ṭ. 47b/12, 48b/3, 48b/9, 61b/5, 81b/9, 98b/1, 110b/3, 110b/5, 114a/7, 116a/4, 119b/9

ṭavrī : < Ar. Üstatça yöntem, usul.
ṭ. 15b/4, 50a/10, 50a/14, 65b/5, 67b/6, 68b/8, 75b/1, 103a/9, 112b/3

Tablo 47

Usul, tarz, biçim ile ilgili kavramlar

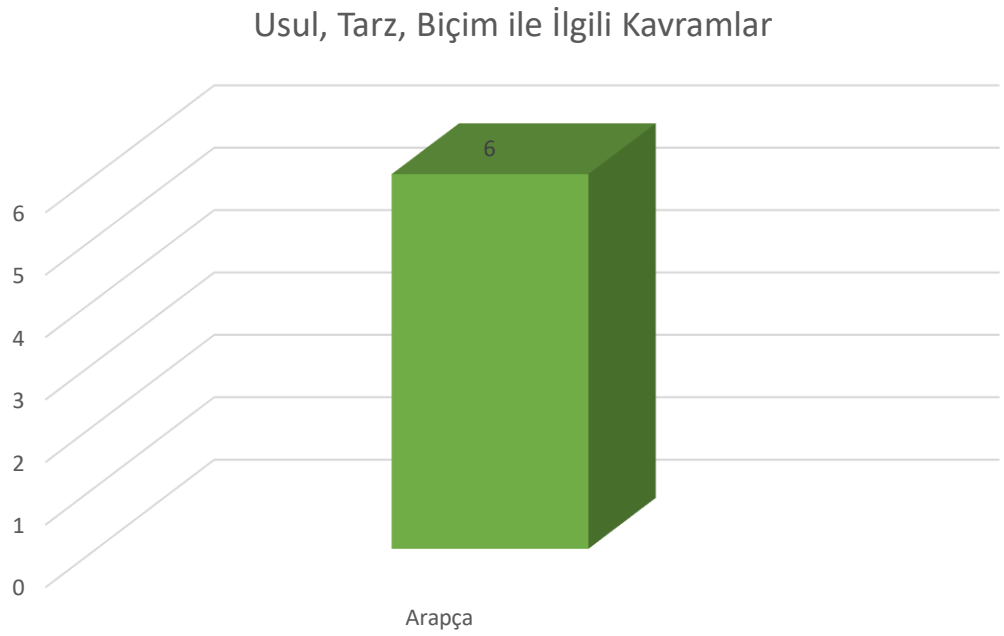

2.51. Karar, Niyet, Kasıt, Hüküm ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde karar, niyet, kasıt, hüküm ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 8, Arapça+Farsça: 1, Farsça+Arapça+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 10 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘azm : < Ar. Niyet, kasıt.
‘a. 101b/4

bī-tereddüdraḳ : < Far.+Ar.+T. Daha az kararsızlık.
b. 43b/9

cāzim : < Ar. Kararlı.
c. 77a/14

cezm : < Ar. Kesin karar, niyet.
c. 35a/2, 70a/6, 70a/14, 78b/12, 101b/4, 109b/1

fayṣal : < Ar. Kesin karar, hüküm.
f. 16b/7, 18b/11

ḳarār : < Ar. Karar.
ḳ. 16b/9, 18a/3, 25a/4, 34a/12, 43b/6, 60b/14, 65a/9, 70b/9, 74a/12-13, 74b/1, 76a/10, 83a/7, 95b/6, 100b/12, 103b/9, 118b/3

ḳaṣd : < Ar. Birine kötülük yapmaya niyetlenme.
ḳ. 54a/6, 58b/5, 85b/13, 98b/13, 99b/12

ḳaṣdī : < Ar.+Far. İsteyerek, kastederek.
ḳ. 76b/6

muḳarrer : < Ar. Kararlaşmış, şüphesiz.
m. 15b/9, 18a/3, 18a/5, 39a/4, 41b/11, 64b/14, 74b/2, 103a/9

tereddüd : < Ar. Kararsızlık.
t. 60a/5, 60b/10, 60b/13, 60b/14, 94a/1, 94b/5, 99b/8, 99b/14, 100a/2

Tablo 48

Karar, niyet, kasıt, hüküm ile ilgili kavramlar

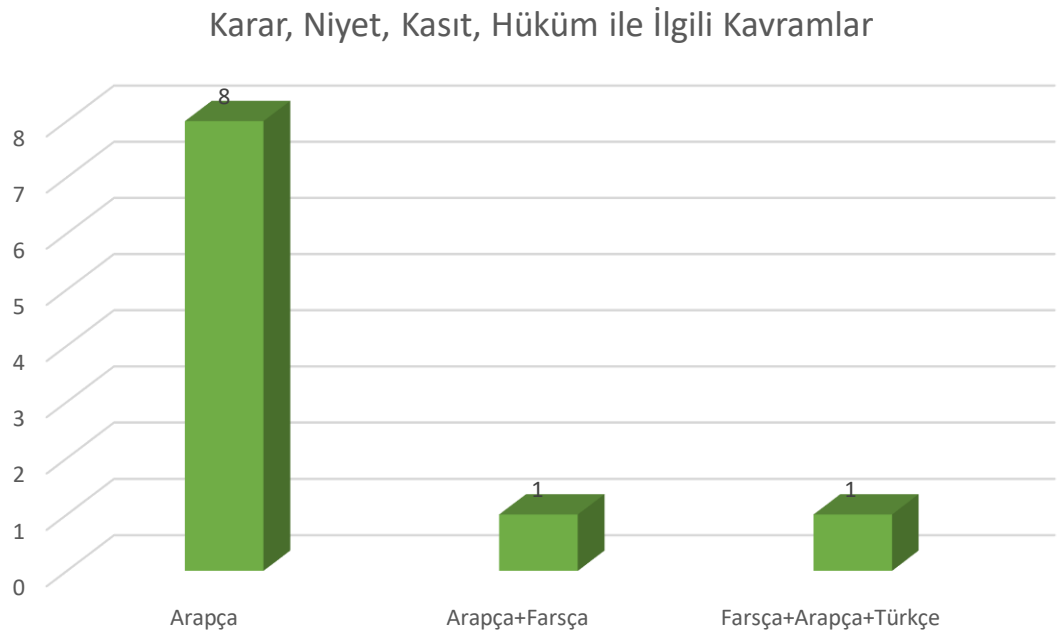

2.52. Koku ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde koku ile ilgili kavramlar başlığı altında Arapça: 3, Farsça: 1, Arapça+Farsça: 1 olmak üzere toplam 5 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘anberdān : < Ar.+F. Güzel kokuların konulduğu şişe.
‘a. 102b/13

būy : < Far. Koku.
b. 87a/14

müte‘affin : < Ar. Bozulup kötü kokan, kokmuş.
m. 4a/11

ta‘affün : < Ar. Kokuşma, kötü kokma.
t. 4a/13

‘ufūnet : < Ar. Kötü koku.
‘u. 2b/6

Tablo 49

Koku ile ilgili kavramlar

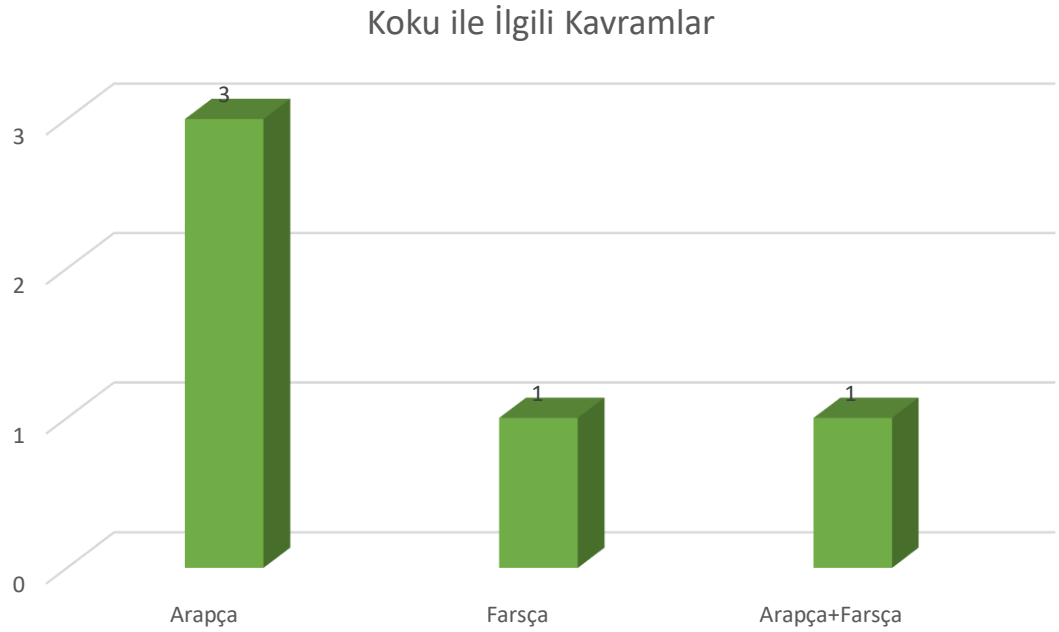

2.53. Zaman ile İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde zaman adları başlığı altında Türkçe: 42, Arapça: 44, Farsça: 16, Arapça+Türkçe: 4, Farsça+Türkçe: 2, Arapça+Farsça: 4, Farsça+Arapça: 3, Hintçe: 1 olmak üzere toplam 116 madde başı sözcük saptanmıştır.

aṣlā : < Ar. Hiçbir zaman, asla.
a. 1b/6, 23b/4, 25b/8, 25b/10, 26a/3, 45b/1, 54a/7, 54a/9, 74a/7, 117b/5

avān : < Ar. Vakit, zaman.
a. 75b/12, 92a/11

bī-maḥal : < Far.+Ar. Vakitsiz.
b. 112b/2, 113b/11, 114a/2

bī-vaḳt : < Far.+Ar. Vakitsiz.
b. 65b/13

çaġ : Vakit, çağ.
ç. 8a/12, 60b/4, 65b/14, 66b/10-11, 68a/6, 77a/8, 93b/6, 94b/3, 113b/12

devr : < Ar. Dönme, zaman.
d. 87b/7, 87b/8, 100b/5

eṣnā : < Ar. Vakit, sırasında, iken.
e. 6a/14, 17b/4, 68a/3, 72a/9, 73b/2, 87a/8, 87b/9-10, 97b/2

evḳāt : < Ar. Vakitler, zamanlar.
e. 58b/14, 60a/1, 78a/5, 88b/8

ḥīn : < Ar. An, zaman.
ḥ. 119a/4

maḥallī : < Ar. Günler, dönem.
m. 75a/6, 90a/11, 109b/5

müddet : < Ar. Zaman, vakit.
m. 5b/4, 9a/5, 31b/4, 32b/1, 40b/11, 41a/5, 43b/13, 52b/11-12, 60a/2, 67b/12, 71b/9, 75a/7, 82a/14, 96a/1-2, 96a/9, 96a/10, 101a/11, 110a/11, 116b/10

müddetī : < Ar.+Far. Bir süre, bir müddet.
m. 112a/14, 113b/5, 116b/3

mümted : < Ar. Uzayan.
m. 31a/14, 93b/7

sā‘at : < Ar. Saat, vakit, zaman.
s. 118b/9

vaḳt : < Ar. Vakit, zaman.
v. 7a/6-7, 18b/3, 32a/5, 56b/11, 59a/10, 60b/8, 61a/5, 62b/2, 80a/5, 81b/5, 95a/14, 104a/2, 105b/2

zamān : < Ar. Zaman, vakit.
z. 3a/8-9, 7a/4, 13b/6, 14b/13, 15a/9, 18b/1, 21b/11, 22b/8, 24a/4, 26a/3, 28b/8, 28b/12, 36b/10, 39b/13, 44b/7, 44b/13, 46b/9, 46b/12, 47b/5, 60b/3, 60b/13, 62b/9, 67a/13, 94a/13, 95b/5, 102a/14, 107a/3, 108a/3, 111a/6, 116a/13, 117b/12, 119b/10

Zaman Birimleri

daḳīḳa : < Ar. Zaman birimi olarak bir saatin altmışta biri.
d. 44b/5, 44b/5-6

pās : < Far. Günün sekizde birine verilen isim; yani üç saat.
p. 116b/1

peher : < Hint. Hindistan’da günün sekizde birine (üç saatine) verilen isim.
p. 95a/9, 104b/8

Vakitler

Sabah

çāştgāh : < Far. Kuşluk vakti; güne ait bir zaman dilimidir, güneşin doğuşundan kırk beş dakika sonrasında başlar ve öğle vaktinden yirmi dakika kadar önce sona erer.
ç. 67b/1

ṣabāḥ : < Ar. Sabah.
ṣ. 73a/1, 89a/1

ṣabāḥī : < Ar.+Far. Sabah ile ilgili.
ṣ. 67b/1, 69b/6, 72b/2, 89a/6, 111a/5

seḥer : < Ar. Tan ağarmadan önceki vakit.
s. 62b/2, 104a/2

seḥerī : < Ar.+Far. Sabah ve şafakla ilgili.
s. 44a/1

ṣubḥ : < Ar. Sabah.
ṣ. 59a/10, 116b/10

sünnet vaḳtı : < Ar.+ T. Sabah namazı vakti.
s. 61a/5, 95a/14

taŋ : Seher, tan vakti.
t. 34b/8, 60b/5, 60b/8, 60b/9, 81b/7, 83a/10, 84b/8, 84b/10, 92b/2, 95a/14, 95b/9, 106b/6, 109a/14, 109b/6, 111a/11, 116b/4, 116b/11

Öğle, İkindi

dīger : < Far. İkindi.
d. 36b/2, 40a/4, 60a/11, 77b/3, 95b/7, 97b/2, 114a/9, 117a/11

kéç : Geç, ikindi.
k. 36b/2, 60a/11, 72b/14, 83b/2, 95b/7, 106a/12, 117b/2

tüş : Öğle vakti.
t. 63a/12, 80a/5, 116b/14, 117a/6, 117b/3, 118a/2, 119b/2

Gece, Akşam

aḫşam : < Ar. Akşam.
a. 66b/6, 67b/2, 69b/8, 72b/2, 78a/11, 83a/9, 93b/13, 95b/5-6, 117a/4

kéçe : Gece.
k. 19a/8, 25a/9, 25a/10, 34a/12, 34b/7, 39a/9, 40b/3, 40b/4, 56a/5, 60b/5, 60b/8, 60b/9, 61a/1, 66b/10, 67b/12, 68a/1, 72b/1, 73a/5, 73a/11, 77b/9, 79a/1, 83a/8, 84a/2, 85b/5, 88b/8, 92a/11, 93b/13, 94a/1, 95a/9, 95a/13, 99b/2, 102b/9, 104b/2, 104b/4, 104b/8, 105a/1, 110a/4, 115b/11, 116a/12, 116b/5-6, 117a/2, 117a/5, 119b/13, 118a/1

kéçelik : Gecelik. (Zaman dilimi)
k. 41b/9

şām : < Far. Akşam.
ş. 32a/5, 97b/3, 106a/10, 117b/2

Gün

evāḫir : < Ar. Sonlar, son günler.
e. 44b/3, 74b/2

eyyām : < Ar. Günler, zaman.
e. 53a/3, 93b/7, 99a/12, 99b/10, 104a/9, 109b/10

kün : Gün.

k. 6b/2, 13a/9, 15b/11, 16a/14, 19a/6, 19a/7, 19a/9, 20a/6, 24a/2, 25a/5, 25b/2, 29a/1, 30a/6, 31a/2, 31a/3, 31a/9, 31b/1, 32a/3, 32b/8, 32b/10, 36b/13, 37a/2, 37b/2, 37b/5, 39a/10, 39a/14, 39b/10, 40a/10, 41a/8, 41b/2, 42b/5, 42b/6, 42b/10, 42b/11, 43a/2, 43a/3, 43b/7, 43b/12, 44a/6, 50a/8-9, 50b/10, 53a/4, 53a/9, 53a/10, 53a/14, 53b/1, 53b/2, 56a/2, 57a/2, 57a/4, 57a/13, 58a/3, 58a/4, 59a/12, 60a/6, 60a/7, 60a/11, 60b/6, 60b/9, 61a/12, 61b/5, 61b/9, 61b/13, 63b/8, 63b/10, 64a/2, 65a/9, 65b/11, 66b/1, 67b/10, 67b/11, 68a/1, 68a/2, 70b/8, 71a/6, 71b/7, 72b/8, 72b/14, 73a/9, 74a/3, 75a/11, 75a/13, 75b/12, 77b/8, 80b/5, 83a/11, 83b/2, 83b/3, 83b/4, 83b/12, 83b/13, 86b/4, 86b/7, 87a/4, 87a/6, 88b/4, 88b/5, 88b/13, 88a/12, 88b/3, 89a/4, 89a/5, 91b/2, 91b/6, 91b/10, 92b/2, 92b/5, 94b/13, 96a/7, 96b/7, 96b/9, 97a/2, 97b/2, 97b/14, 98a/6, 98b/1, 98b/3, 98b/14, 99a/1, 100a/7, 101a/1, 101a/4, 101a/5, 103b/7, 105b/9, 105b/12, 108a/2, 109a/8, 109a/9, 110a/2, 117a/6, 117a/9, 117b/3, 118a/2, 119b/7, 119b/10-11, 119b/14

künlük : Günlük.

k. 58b/2, 80b/6, 119b/12

Haftanın Günleri

cum‘a : < Ar. Cuma.

c. 32a/4, 45b/8, 50b/1

çehārşenbe : < Far. Çarşamba.

ç. 41b/2, 42b/10

düşenbih : < Far. Pazartesi.

d. 6b/2

hafta : < Far. Yedi günlük zaman birimi.

h. 7b/10, 79b/11-12, 98b/14

seşenbe : < Far. Salı.

s. 15b/11

şenbe : < Far. Cumartesi, gün.

ş. 53a/14, 53b/1, 53b/3

Dün, Bugün, Yarın

Bugün

imdi : Şimdi, halen.

i. 63b/13, 93b/6

Yarın

érte : Sabah, erken, yarın.
é. 38b/10, 65a/11, 69b/10-11, 73a/6, 99b/2, 114a/9

taŋla : Yarın.
t. 34b/9, 36b/11, 39a/12, 40a/6, 43b/7, 56a/10, 65a/11, 66b/7, 67b/2, 70b/4, 72b/14, 73a/5, 74b/1, 77b/8, 81b/1, 91a/9, 98a/10, 98b/7, 100b/13, 101a/6, 102b/9, 106a/13

Gece, Gündüz, Karanlık, Aydınlık

ḳaranġu : Karanlık.
ḳ. 25a/10, 95a/13, 105a/1, 106a/12, 115b/11

kündüz : Gündüz.
k. 19a/8, 34a/12, 61a/1, 116b/5, 117a/2, 119b/13

tün : Gece.
t. 60b/7, 72b/2, 83a/8, 98a/11

yaruḳ : Parlaklık, aydınlık.
y. 109b/2

Ay ve Ayla İlgili Kavramlar

ay : Ay, otuz gün.
a. 1b/1, 6b/2, 8b/11, 10a/8, 11a/5, 13b/13, 15b/11, 18a/8, 24a/9, 24b/2, 25b/1, 26b/7, 30b/14, 31a/1, 31b/3, 34a/5, 34b/9, 36a/7, 37b/12, 37b/13, 38a/2, 39a/5, 41b/2, 41b/9, 44a/7, 44b/2-3, 45b/1, 48a/8, 50a/12, 51a/3, 53a/14, 63b/1, 66a/6, 66a/14-66b/1, 67b/10, 68a/9, 74b/2, 75a/10, 75a/13, 77b/1, 82a/11, 83b/2, 86a/12, 86b/7, 88a/1, 88a/11, 93b/11-12, 119b/14, 120a/3

ġurre : < Ar. Arabi ayın birinci gecesi ve günü.
ġ. 41b/2

Ay Adları

Muḥarrem : < Ar. Ay takviminin birinci ayı.
M. 66a/14-66b/1, 68a/9, 120a/3

Rebī‘ü’l-āḫir : < Ar. Hicri takvime göre yılın dördüncü ayı.
R. 25b/1

Rebī‘ü’l-evvel : <Ar. Hicri takvime göre yılın üçüncü ayı.
R. 44b/2-3

Receb : < Ar. Hicri takvime göre yılın yedinci ayı.
R. 53a/14, 74b/2

Şa‘bān : < Ar. Arap takviminin ikinci ayı.
Ş. 30b/14, 75a/10

Ẕi’l-ḳa‘de : < Ar. Ay takviminin on birinci ayı.
Ẕ. 63b/1, 77b/1

Mevsimler

bahār : < Far. İlkbahar.
b. 2b/9, 3a/3, 35b/7, 49a/5-6, 49b/4

ḳış : Kış.
ḳ. 1b/9, 32b/9, 33a/1, 33a/3, 38a/11, 45b/3, 59a/4, 59b/5, 59b/9, 70b/6, 71a/14, 72a/14, 97b/6, 98a/2, 117b/9

ḳışlıḳ : Kış, kışlık.
ḳ. 38b/3, 87b/8

küz : Güz.
k. 2b/6, 4a/11, 83b/2

yaz : Yaz, ilkbahar.
y. 7a/5, 38b/11, 39a/4, 45b/1, 45b/4, 57b/11, 59b/10, 70b/7, 71b/1, 83b/1, 99a/2

Yıl Adları

sene : < Ar. Yıl.
s. 32b/14, 58b/12, 63b/1-2, 66a/8, 80a/4, 94b/7, 101a/9

yıl : Yıl.
y. 4a/1, 9a/1, 9a/4, 7b/2, 10a/5, 10a/10, 11a/11, 12a/4, 12b/2, 12b/5, 13a/3, 14b/14, 17a/2, 17b/6, 18a/10, 21b/14, 22a/11, 22b/3, 24a/1, 24a/4, 25a/13, 27a/7, 27b/12, 32b/1, 33b/6, 36a/6, 39b/7, 41a/2, 41a/3, 41b/12, 47a/1, 48a/8, 50b/4, 51b/6, 56a/1, 56a/13, 57b/3, 60a/2, 63a/14, 68a/4, 76a/12, 79b/3, 85a/7, 96b/4, 97b/13, 101b/12, 116a/1, 117b/5

Zaman İfade Eden Kavramlar

aralıḳ (ġ) : Boşluk, aralık.
a. 38a/7, 89a/4, 92b/7, 92b/12, 93a/1, 104a/10, 107b/9

berdest : < Far. Aniden, hazır.
b. 115b/2

bī-beḳā : < Far.+Ar. Devamı olmayan.
b. 35a/3

dāyim : < Ar. Devamlı, sürekli.
d. 4b/4, 29a/8, 87a/7, 91a/8, 113b/9

dāyimġı : < Ar.+T. Her zamanki, her zaman olduğu gibi.
d. 91b/11

ġurre : < Ar. Arabi ayın birinci gecesi ve günü.
ġ. 41b/2

imtidād : < Ar. Sürme, devam etme, -ınca, boyunca.
i. 9a/3, 31b/1, 94b/7, 96b/4

laḥẓa : < Ar. Çok kısa an, göz ucuyla bakacak kadar kısa an.
l. 95b/8, 106b/7

muttaṣıl : < Ar. Aralıksız, hiç durmadan.
m. 25b/12, 52b/12

tārīḫ : < Ar. Tarih.
t. 1b/1, 1b/6, 2b/12-13, 4a/5-6, 6a/6, 6a/12, 6b/2, 7a/10, 8a/6, 10a/4, 10a/4-5, 11a/5, 11a/13, 11b/12-13, 12a/2, 14a/10-11, 18a/8-9, 27a/7, 27b/6, 27b/9, 29a/5, 32b/13, 48a/7, 50a/10, 50a/12, 50a/14, 50b/11, 59b/3, 64b/11-12, 73b/8, 86a/2-3, 86b/6, 99a/1

tüşçilig : Yarım günlük mesafe.
t. 41b/8

va‘de : < Ar. Bir iş için önceden belirlenen süre, mühlet.
v. 24a/14, 51b/11-12, 52b/1, 80a/4, 81a/9, 85a/7, 88a/10, 96b/14, 108a/8-9, 117a/2, 117a/13

Öncelik, Sonralık

āḫir : < Ar. Son.
ā. 3a/8, 6a/3, 8a/12, 12b/11, 14a/5, 15a/9, 15a/11, 19a/2, 20b/4, 21b/10, 31b/2, 34b/3, 35b/13, 39b/3, 41a/6, 41a/12, 49b/1, 60a/5, 60b/14, 64b/4, 65a/14, 67a/14,

73b/9, 77a/8, 79b/6, 100b/12, 101b/2, 114b/6, 115a/3, 115b/9, 118b/2

‘āḳıbet : < Ar. Son, nihayet, sonunda.
‘ā. 24a/8

burun : Önce.
b. 1b/4, 7b/9, 12b/7, 12b/10, 23b/8, 25b/11, 44b/10, 46b/8, 53b/3, 71b/4, 75b/3, 94b/14, 104a/6, 108b/6

burunġı : Önceki.
b. 42a/11, 50b/13, 94a/6, 102b/11

burunraḳ : Daha önce.
b. 9b/12-13, 13b/4, 17a/2, 20a/6-7, 25a/11, 31b/9, 51b/14, 58a/7, 60b/9, 61a/1, 65a/1, 67b/1, 70a/8, 71b/14, 77a/10, 90b/10, 95b/9, 109a/14, 113a/10

buruntaġı : Önceki.
b. 14a/12

evvel : < Ar. Önce, ilk.
e. 6b/9, 7b/14, 13b/7, 20a/13, 22a/9, 23a/14, 49a/3, 51a/4, 51a/12, 52b/9, 68b/13, 70b/2, 74b/10, 75a/10, 75a/11, 85a/12, 86b/5, 101a/1, 107a/9, 112a/4, 119a/10

evvelki / evvelġı : < Ar.+T. Önceki.
e. 22a/11, 31a/9, 96a/5, 115b/6

kéyin : Arka, sonra.
k. 13a/4, 14a/7, 19b/1, 33b/11, 33b/14, 37b/11, 44a/13, 70a/7, 72a/5, 72b/13, 74a/13, 80b/12, 89b/11, 90a/3, 90a/4, 90a/7, 96a/3, 97a/2, 103a/3, 106a/1, 107b/5, 109a/8, 110a/2, 111a/3, 112b/14, 113b/14, 114a/4, 114b/1, 114b/9, 116a/9, 116a/13

kéyinrek : Daha arka, daha sonra.
k. 106a/13, 107a/8

pāyān : < Far. Son.
p. 49b/9

peşīn : < Far. Önceki, eski.
p. 60b/6, 83a/7, 84a/1, 106a/1, 119b/11

soŋ : Sonra.
s. 7a/2, 9a/10, 10a/8, 11a/10, 12a/3, 12a/4, 12a/9, 12a/12, 12b/5, 14a/2, 14a/4, 14b/6, 14b/8, 15a/11, 16a/14, 18a/1, 18a/6, 18b/7, 19a/4, 19b/6, 19b/14, 20a/6, 20a/8, 20b/9, 21a/8, 23a/7, 24b/2, 25a/6, 26b/7, 26b/12, 27b/12, 28a/4, 28b/5, 28b/12, 30a/11, 31a/13, 32a/2, 32a/3, 32a/14, 32b/8, 32b/10, 32b/11, 36b/10, 36b/13, 37b/2, 37b/5, 38a/11, 39a/10, 40a/12, 42a/4, 42a/7, 42b/6, 43a/2, 44a/6, 47a/14, 49b/4, 50a/6, 50b/6, 50b/7, 50b/8, 51b/8, 53a/9, 53a/10, 53b/13, 54a/10, 56a/2, 57a/2, 57a/4, 58b/10, 59a/12, 61a/7, 61a/9, 61a/12, 61b/5, 61b/9, 65b/12, 69a/7, 69a/9, 69b/1, 70b/8, 74a/3, 74a/12, 74b/8, 74b/11, 79b/3, 79b/7, 79b/12,

80a/2, 80a/8, 80b/5, 80b/10, 83a/6, 83a/7, 83b/13, 84a/1, 84b/2, 84b/11, 86a/4, 86b/8, 87a/6, 87b/1, 91b/2, 94a/1, 96a/3, 96a/7, 96b/7, 97b/14, 99a/1, 100a/7, 100b/5, 101a/3, 103a/7, 103b/4, 105b/9, 108a/2, 108a/9, 108a/10, 108a/11, 109a/9, 110b/1, 113b/13

soŋġı : Sonra, sonraki.
s. 35b/2, 50b/12, 65a/5

soŋıça : Ardınca.
s. 26b/4, 29a/11, 73a/7, 107b/13

soŋra : Sonra.
s. 2a/9, 4b/9, 6b/11, 7b/2, 7b/9-10, 7b/11, 9a/1, 9a/5, 10b/11, 11a/11, 12b/2, 12b/8, 13a/3, 13a/11, 13a/12, 13b/2, 14a/14, 15a/5, 15b/7, 19b/7, 20a/2, 20a/3, 20a/4, 21a/13, 22b/7, 25b/11, 27a/12, 28b/7, 30a/4, 30b/12, 34a/3, 35a/6, 38a/10, 39b/7, 42b/5, 43b/3, 50b/2, 50b/5, 51a/13, 52b/8, 65a/4, 68b/4, 70a/10, 73b/5, 75a/12, 86b/2, 87a/4, 90a/12, 100a/6, 107b/4, 109b/6, 115a/11, 116b/3, 119b/12

Yavaş, Hızlı

āhesteraḳ : < Far.+T. Daha yavaş.
ā. 109b/2

biyikbār : Birdenbire.
b. 68a/3, 75b/13, 102b/1, 104b/8

ıldam : Çabuk.
ı. 72b/7, 72b/10, 93a/1, 106b/13, 113b/12, 114b/4, 115a/13

ıldamraḳ : Daha çabuk.
ı. 70a/5

sür‘at : < Ar. Hız, çabukluk.
s. 102b/1

şitāb : < Far. Acele, çabukluk.
ş. 64a/14

ta‘cīl : < Ar. Acile ettirme, çabuklaştırma.
t. 89a/2, 89a/6

ṭārī : < Ar. Ansızın çıkan, birdenbire görünen.
ṭ. 18a/7

tīz : < Far. Hemen, çabuk.
t. 41a/9, 51b/4, 81b/3, 106a/4, 106a/10

tīzlik : < Far.+T. Çabukluk, acele etme.
t. 34b/7, 98a/8

yeleŋ : Çabuk.
y. 31a/10, 41b/13, 42a/8, 53a/6, 55a/6, 56b/2, 80a/5-6, 83a/1, 107b/13

yéŋilrek : Hızlıca, çabucak.
y. 88b/6

Yenilik, Eskilik

baya : Eski, köhnelenmiş, bayağı.
b. 117b/3

eski : Eski.
é. 117b/9, 119a/5

ẖarāb : < Ar. Yıkık, viran.
ẖ. 51a/8, 75b/6, 77a/12, 113a/14, 117a/3

ḳadīm : < Ar. Eski.
ḳ. 4a/3, 22a/6

ḳadīmī : < Ar.+Far. Eski, daimi.
ḳ. 14a/3, 31a/6, 47b/2

peşīn : < Far. Önceki, eski.
p. 60b/6, 83a/7, 84a/1, 106a/1, 119b/11

yaŋı : Yeni.
y. 31a/2, 61a/13, 71a/10, 84b/14, 93b/6, 95b/14, 119a/9

Geçmiş, Gelecek

istiḳbāl : < Ar. Gelecek, karşılama, kutlama.
i. 44b/2, 83b/6

Tablo 50

Zaman ile ilgili kavramlar

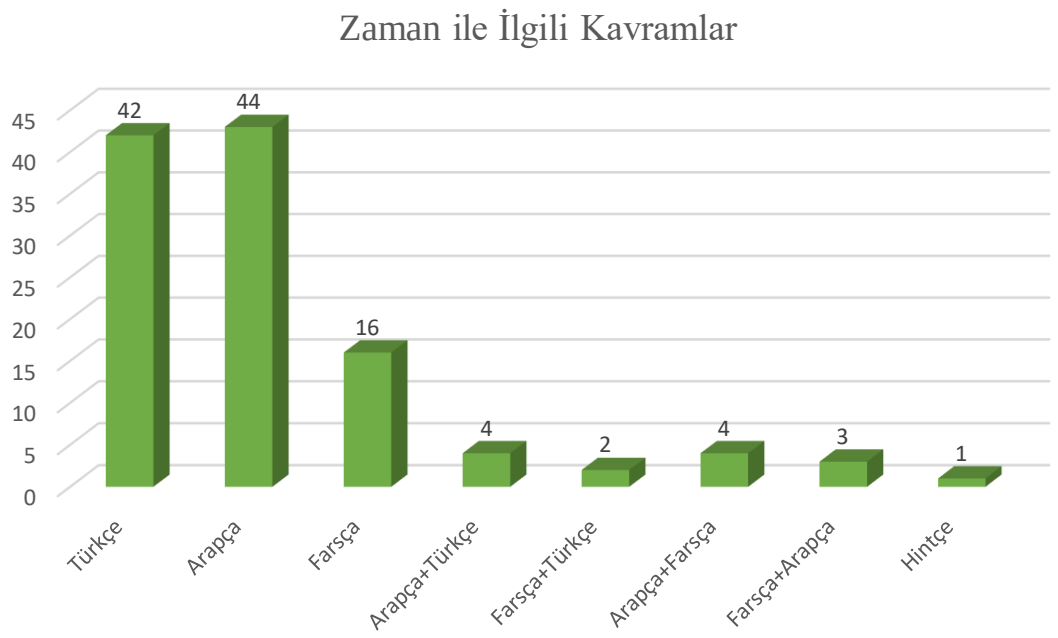

2.54. Yön ve Tarafla İlgili Kavramlar

İncelediğimiz metinde yön ve tarafla ilgili kavramlar başlığı altında Türkçe: 37, Arapça: 24, Farsça: 4, Arapça+Türkçe: 1, Farsça+Türkçe: 1, Arapça+Farsça: 1, Farsça+Arapça: 2, Moğolca: 3, Moğolca+Türkçe: 1, Moğolca+Farsça: 1 olmak üzere toplam 75 madde başı sözcük saptanmıştır.

Yön

Yön Bildiren Kavramlar

al : Karşı, ön, huzur.

a. 30b/8, 30b/11, 43b/10, 69b/12, 89b/6, 89b/11, 116a/3

aldı : Ön, huzur.

a. 29a/7

all : Karşı, ön, huzur.
a. 66a/2, 68a/2, 69a/13, 83b/6, 85a/11, 90a/2, 100a/10, 103a/4, 109a/13, 116a/14, 118a/10

arḳa : Geri taraf, arka.
a. 36b/6, 42b/13, 43a/2, 61a/6, 74a/3, 75a/5, 87a/2, 89a/5, 89b/3, 89b/10, 91b/12, 103b/10, 113a/3, 114a/11

ast : Alt.
a. 2b/14, 4b/12, 30b/7, 47b/8, 98b/11, 100a/13

baş : Bir şeyin, bir yerin uçlarından biri; baş taraf.
b. 2a/8, 19a/2, 26a/9, 39b/10, 43a/2, 49b/11, 65a/14, 94a/7, 94a/8, 99a/5, 99a/6, 106b/6, 111a/11, 111b/1, 112a/12, 119a/9

berṭaraf : < Far.+Ar. Bir yana atılan.
b. 43b/3

bī-cihet : < Far.+Ar. Tarafsız.
b. 74b/11, 111a/4

cānib : < Ar. Taraf, cihet, yan.
c. 1b/8, 1b/9, 2a/5, 2b/10, 3a/2, 4a/7, 6a/12-13, 13a/6, 17a/9, 26a/14, 32b/2, 38b/4, 94b/8, 104a/12

cavanġar : Ordunun sol tarafı.
c. 66b/3, 69b/11, 69b/14, 70a/2, 70a/8, 89a/7, 89a/9, 89b/2, 89b/10, 100a/9, 100b/7, 100b/8

cevānib : < Ar. Taraflar, yanlar.
c. 8b/11, 48a/2, 86b/8, 88a/3, 94a/2, 94a/9-10, 95a/5, 109b/10

cihāt : < Ar. Taraflar, yönler.
c. 7a/14, 40a/6

cihet : < Ar. Yan, yön, sebep.
c. 1b/6, 4a/13, 4a/14, 6b/10-11, 7b/8, 8a/1-2, 8a/2, 9a/2, 13a/13, 14a/14, 17a/6, 17a/13, 22b/13, 24a/5, 26a/14, 30b/12, 32b/10, 35b/7, 36a/12, 36a/5-6, 39b/8, 46b/1, 48b/3, 51a/10, 51b/10, 56b/3, 58b/2, 59b/7, 59b/8, 64b/5-6, 64b/13, 67b/10, 68b/3, 68b/14, 70b/1, 75a/4, 75a/11, 75b/8, 76b/14, 77b/11, 78a/7, 78b/11, 83b/7, 89a/3, 97b/11, 98a/8, 99b/7, 101b/5, 102a/3, 102a/8, 108b/8, 114b/1, 115b/4

cihetlıḳ : < Ar.+T. Sadıklık, taraflılık.
c. 90b/13, 91a/9

cilav : < Moğ. İleri.
c. 15b/13-14, 102a/1, 107b/3, 114a/1, 114a/2

cilavluḳ : < Moğ+T. Daha ileri, daha hızlı.
c. 90a/7, 90a/8

cilavrīz : < Moğ.+Far. İleri döken, ileri saçan.
c. 106a/7, 113b/13

çehār-sū : < Far. Dört bir yan.
ç. 15a/9

dāḫil : < Ar. İçeri giren, iç, içerisi.
d. 8a/14, 45a/6, 69a/8

dāḫilī : < Ar.+Far. İç ile ilgili.
d. 99a/5

eşrāf : < Ar. Taraflar, yanlar, ileri gelenler.
e. 85a/6

eṭrāf : < Ar. Taraflar, yanlar.
e. 8b/11, 42b/2, 48a/2, 48a/6, 86b/8, 88a/3, 94a/2, 94a/9-10, 95a/4, 109b/10

evāsıṭ : < Ar. Ortalar.
e. 18a/8

gird : < Far. Yuvarlak, etraf, çevre.
g. 67b/12, 73a/12, 88a/14, 88b/9, 97a/13, 99a/14, 102a/4, 105a/13, 109b/7

girdā-gird : < Far. Çepeçevre.
g. 1b/7, 2a/12, 2a/13, 5a/13, 48a/2, 91b/2

ḥavālī : < Ar. Etraf, civar, çevre, yöre.
ḥ. 41b/13

iç : İç.
i. 2a/1, 3a/1, 3b/1, 7a/1, 14a/2, 16a/7, 17a/7, 31b/7, 34b/2, 45b/8, 46a/9, 47a/10, 47b/2, 48a/12, 52a/11, 61a/9, 81a/10, 82b/12, 85b/1, 91a/5, 91a/12, 105b/11, 107b/2, 114a/7

içkeri : İç, içeri.
i. 35b/8, 35b/14, 40a/11, 40b/6, 57a/14

ilgeri : İleri.
i. 16b/10, 34a/13, 61b/13, 66a/4, 84a/3, 89b/7, 89b/11, 90a/3, 90a/4, 90a/7, 92a/4, 92a/5, 92a/10, 102b/2, 103b/7, 106b/13, 116a/9, 116a/11, 119a/1

ilgerirek : Daha ileri.
i. 15a/8, 18b/2, 25a/8, 41b/3, 55b/8, 57a/3, 66b/9, 103b/6, 104b/5, 105a/14, 105b/6, 107a/1, 107a/7, 107a/9, 112b/10

ḳaçar : Arka.
ḳ. 25a/11

ḳadaġ : < Moğ. Dış taraf.
ḳ. 66a/9

ḳaş : Ön, huzur.
ḳ. 11a/12, 12a/13, 12b/3, 13b/3, 13b/9, 14a/7, 14a/9, 14a/10, 14b/14, 15a/5, 15a/13, 15b/2, 15b/7, 15b/12, 16a/11, 18b/2, 20b/6, 21b/7, 22a/9-10, 22b/5, 22b/14, 23a/4, 23a/6, 24b/8, 26a/10, 26b/7, 26b/9, 29a/2, 29a/12, 29b/9, 29b/13, 31a/11, 31a/13, 33b/4, 38a/3, 38b/11, 39b/8, 51b/2, 53b/8, 54b/4, 55b/3, 55b/14, 56b/3, 56b/4, 58a/12, 58b/5, 58b/7, 62a/13, 62b/13, 64b/8, 70a/3, 71b/10, 75b/7, 77a/1, 77a/10, 77a/14, 79b/1, 80a/7, 80a/13, 80b/10, 81b/1, 83a/13, 84b/6, 85a/11, 88b/14, 98a/14, 98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12, 99b/13, 101b/1, 102b/8, 108a/12, 108b/12, 110b/2, 111b/3, 112a/14, 116a/1, 117a/4, 117b/12, 118a/2, 118b/13, 119a/1

kéyin : Arka, sonra.
k. 13a/4, 14a/7, 19b/1, 33b/11, 33b/14, 37b/11, 44a/13, 70a/7, 72a/5, 72b/13, 74a/13, 80b/12, 89b/11, 90a/3, 90a/4, 90a/7, 96a/3, 97a/2, 103a/3, 106a/1, 107b/5, 109a/8, 110a/2, 111a/3, 112b/14, 113b/14, 114a/4, 114b/1, 114b/9, 116a/9, 116a/13

kéyinrek : Daha arka, daha sonra.
k. 106a/13, 107a/8

ḳol : El, taraf.
ḳ. 24a/7, 34a/9, 56a/5, 81b/13, 83b/11, 89b/6, 89b/11, 94a/7, 94a/8, 103a/3, 107a/10, 107a/11, 112b/13, 114a/7, 114a/8, 114a/9, 116b/13

ḳota : < Moğ. Uç.
ḳ. 100a/12

ḳoyı : Aşağı.
ḳ. 41b/1, 46a/5, 62b/5, 67a/4, 80a/8, 81b/12, 92a/6, 98a/4, 99a/4, 99a/5

ḳoyıraḳ : Daha aşağı.
ḳ. 2a/4, 2b/12, 34b/12, 38a/4-5, 47b/7, 83a/10-11, 99a/4, 100a/12, 107b/10

maġz : < Far. İç.
m. 3b/1, 108b/14

ma‘nā : < Ar. Mana, iç, bir şeyin iç yüzü.
m. 64b/1, 79b/7

müteveccih : < Ar. Bir tarafa dönen, yönelen, birine sevgi besleyen.
m. 13b/4, 17a/9, 24b/13, 25a/1, 39a/13, 39b/8, 44b/1-2, 55b/7, 59a/6, 60b/1, 60b/4, 66b/4, 66b/8, 77b/12, 79a/2, 79b/9, 81a/4, 84b/13, 88a/14, 89a/8, 96b/5, 98a/4, 99b/9, 102b/14, 103b/5, 106a/7-8, 106b/10, 112a/12, 112b/6, 112b/8

na'l : < Ar. Oturulacak yerlerin en aşağısı.
n. 7b/12

narı : Öte, ötede.
n. 10a/14, 38a/6, 66a/5, 73a/10, 88b/1, 88b/4

nişībrek : < Far.+T. Daha meyilli, daha aşağı.
n. 3a/6

oŋ : Sağ, sağ taraf.
o. 34a/9, 49a/9, 69b/9, 81b/13, 83b/10, 89b/6, 89b/11, 102b/13, 107a/10, 107a/11, 107a/13, 107b/10, 112b/13, 114a/8

orta : Orta.
o. 7b/6, 31b/14, 47a/3, 47a/8, 47a/13, 47b/3, 48a/5, 68b/1, 91a/14, 98a/2, 98a/8, 100a/11, 100b/1, 112a/5, 112a/10

sarı : Yön, taraf.
s. 2a/2, 2a/3, 3b/9, 4a/2, 4b/10, 9b/12, 10a/5, 13a/8, 15b/14, 16a/2, 24b/1, 25a/1, 25a/3, 32a/3, 32b/10, 33a/5, 33a/12, 33b/4, 33b/9, 34a/13, 35b/12, 37b/8, 44a/5, 47a/2, 47a/9, 48a/9, 48b/2, 49b/5, 54b/4, 56b/13, 58b/12, 61b/9, 63a/2, 63a/8, 63b/2, 63b/14, 65b/5, 65b/6, 66a/7, 66b/2, 66b/6, 66b/8, 67a/2, 69b/10, 72b/9, 74b/3, 75b/8, 77b/11, 77b/13, 79b/8, 79b/10, 80b/12, 81a/4, 81b/13, 83b/8, 84b/7, 86a/11, 87a/5, 89a/5-6, 89b/3, 89b/4, 89b/6, 89b/11, 90a/10, 90a/14, 90b/11, 90b/12, 91a/2, 91b/11, 96a/8, 100b/2, 101b/5, 102b/12, 102b/13, 102b/14, 103b/10, 104b/10, 106a/4, 106a/7, 106b/10, 107a/9, 107a/10, 107a/11, 107b/9, 109b/8, 110b/6, 111b/12, 112b/6, 112b/8, 112b/13, 113a/6, 115b/5, 116b/6, 117a/1, 117a/8, 117b/2, 118a/2, 118b/10, 119b/5

sarıraḳ : Tarafta.
s. 100b/8

semt : < Ar. Yön, taraf.
s. 46b/4

sol : Sol.
s. 49a/9, 56a/5, 83b/11, 102b/12, 103a/3

şıḳḳ : < Ar. Bir işin iki cihetinden her biri.
ş. 58a/14

ṭaraf : < Ar. Taraf, yön.
ṭ. 1b/8, 2a/1, 2a/2, 2a/5, 2a/10, 2b/7, 3a/5, 4a/8, 4b/2, 4b/7-8, 5a/6, 5a/7, 6a/13, 7a/12, 8a/1, 16a/5, 16a/13, 26b/10, 34b/5, 36b/3, 36b/6, 36b/8, 38a/2, 38a/5, 38a/8, 40a/9, 40b/4-5, 41b/7, 42b/2-3, 42b/3, 42b/5, 43a/7, 45b/13, 47a/7, 48a/3, 48b/8, 49b/14, 50a/1, 54a/1, 54a/2, 54b/8, 57b/6, 59b/12-13, 60a/5, 61a/14, 61b/3, 61b/11, 62a/5, 63b/6, 64b/7, 66a/13, 67a/4, 67a/4-5, 67a/5, 67b/7, 70a/4, 74a/10, 74a/11, 83a/14, 88b/5, 90b/3, 91b/13, 92b/5, 92b/9, 92b/13, 93a/6, 93b/14, 94a/8, 94b/8, 95a/5, 95a/6, 95a/7, 99a/11, 104a/8, 104a/12, 104a/13, 104b/4, 105a/10, 105b/14,

106a/2, 109a/11, 109b/8, 111a/14, 112a/2, 112a/5, 113b/8, 116b/14, 117a/8, 117b/2, 119b/3, 119b/10, 120a/2

taş : Dış.
t. 2a/12, 24b/13, 31a/2, 34b/3, 44b/9, 46a/7, 62a/9, 62a/11, 67a/6, 67a/7, 67a/9, 88b/10, 110b/9, 111b/11, 113a/10, 115b/9

taşġarıraḳ : Daha dışarı.
t. 4b/14

taşḳarı : Dışarı, harici.
t. 3a/6, 31b/13, 35a/13, 35b/8, 35b/14, 36b/7, 40a/10, 43b/7, 56b/12, 66a/4, 73a/12, 106a/3, 109b/3, 110a/12, 118b/14

tégre : Etraf, çevre.
t. 26a/9, 66a/6

toġrı : Doğru, karşı.
t. 33a/1, 39b/10, 82b/1, 84a/4, 84a/6, 92b/12, 93a/2, 98a/4, 98a/10, 110a/1

tuş : Taraf.
t. 62b/5, 84b/8, 111b/14, 112a/1

tüp : Alt.
t. 7a/13, 54b/6, 67a/10, 67a/12, 92b/8, 97a/3

uç / uc : Uç.
u. 40a/7, 89b/3, 90a/9, 92b/6, 100a/13, 100a/14, 100b/8, 100b/9, 100b/11, 100b/13, 108b/8

utru : Karşı.
u. 33a/5, 64a/7, 89a/14, 94b/3, 102a/12, 103a/1, 107a/8, 110b/8

üst : Üst.
ü. 4b/12, 5b/10, 6a/14, 6b/1, 8b/1, 10b/8, 13b/1, 18b/2, 25a/7, 25a/9, 27b/3, 27b/4, 30a/2, 30a/7, 31b/6, 32a/14, 32b/11, 33a/1, 33a/9, 33a/12, 33a/14, 33b/1, 33b/13, 34a/6, 34b/4, 34b/11, 34b/14, 35b/12, 37b/6, 38a/1, 38a/7, 38b/6, 39a/2, 39a/13, 40b/14, 41a/13, 41a/14, 42b/1, 44a/2, 44a/12, 44b/12, 46a/2, 47b/7, 52a/7, 52b/4, 54b/5, 55b/5, 55b/6, 55b/7, 56b/1, 57b/9, 58a/1, 59a/8, 66b/3, 66b/8, 68a/4, 68a/5, 69b/6, 69b/13, 70b/7, 72b/1, 72b/6, 73a/7, 74a/2, 74a/13, 76b/12, 77a/7, 77a/13, 77b/1, 77b/2, 78b/1, 78b/4, 79b/9, 82a/1, 82a/13, 84a/2, 84a/5, 84a/9, 84b/8, 85b/2, 86b/1, 91a/14, 92a/8, 92a/11, 92a/14, 92b/5, 93a/10, 98a/10, 99a/2, 99b/1, 99b/10, 100a/7, 103b/4, 104a/1, 104b/7, 105b/13, 109a/14, 110a/5, 110b/12, 112b/11, 113a/4, 114a/11, 114b/8, 116b/13, 117a/6, 118a/1, 118b/13-14

vasaṭ : < Ar. Orta.
v. 2a/6

vażī‘ : < Ar. Aşağı, bayağı.
v. 23a/13, 24a/6

yan : Taraf, yan.
y. 2a/12, 32a/2, 46a/5, 48b/3, 49a/9, 64a/14, 69b/9, 69b/10, 80a/8, 92a/3, 106b/3, 106b/5, 107a/2, 107b/14, 113a/6, 113b/10, 114a/2

yoḳḳarı : Yukarı.
y. 33a/5, 33b/3, 33b/10, 34b/1, 34b/2, 41b/1, 47a/5, 47a/7, 62b/4, 81a/12, 81b/2, 92a/9, 97a/1, 99a/5, 100b/13, 110a/1, 114a/4, 114a/7, 114a/8, 115b/8, 116b/13

yoḳḳarıraḳ : Daha yukarı.
y. 48a/9

żil‘ : < Ar. Kenar, yan, taraf.
ż. 49a/12

Coğrafi Yönler

cenūb : < Ar. Güney.
c. 1b/4, 2a/2, 2a/5, 2a/10, 2b/7, 2b/10, 3b/7, 3b/9, 6a/12, 26a/14, 26b/10, 45a/8, 45a/10, 46a/5, 46b/1, 48a/9, 48b/6, 49a/4, 49b/5, 60a/5, 61a/14, 70a/4, 104a/5, 105b/14, 108a/7

cenūbī : < Ar.+Far. Güneyde bulunan.
c. 62a/1, 111b/6

ġarb : < Ar. Batı.
ġ. 1b/3, 2a/2, 3a/12, 3b/7, 4a/2, 4b/10, 45a/7, 47a/2, 48b/2, 49b/5, 49b/9

ġarbī : < Ar. Batı ile ilgili.
ġ. 1b/8, 4b/4, 48b/8

şarḳ : < Ar. Doğu.
ş. 1b/3, 2a/1, 2b/7, 2b/10, 3b/9, 4b/2, 13a/6, 13a/8, 36b/3, 40a/9, 45a/7, 45b/12, 48a/3, 48a/9, 48a/10, 48b/7, 61b/8, 70a/3, 104a/5

şarḳī : < Ar. Doğu ile ilgili.
ş. 4b/4, 7a/12

şimāl : < Ar. Kuzey.
ş. 1b/4, 2a/1, 2a/2, 2a/3, 2a/5, 4a/7, 4a/8, 4a/13, 4b/7, 5a/8-9, 6a/13, 7b/14, 17a/9, 34b/5, 36b/3, 42b/3, 45a/7, 48a/4, 48b/2, 48b/6, 49b/10, 66b/6, 67a/2, 90a/14, 90b/3, 95b/1, 108a/8

Tablo 51

Yön ve tarafla ilgili kavramlar

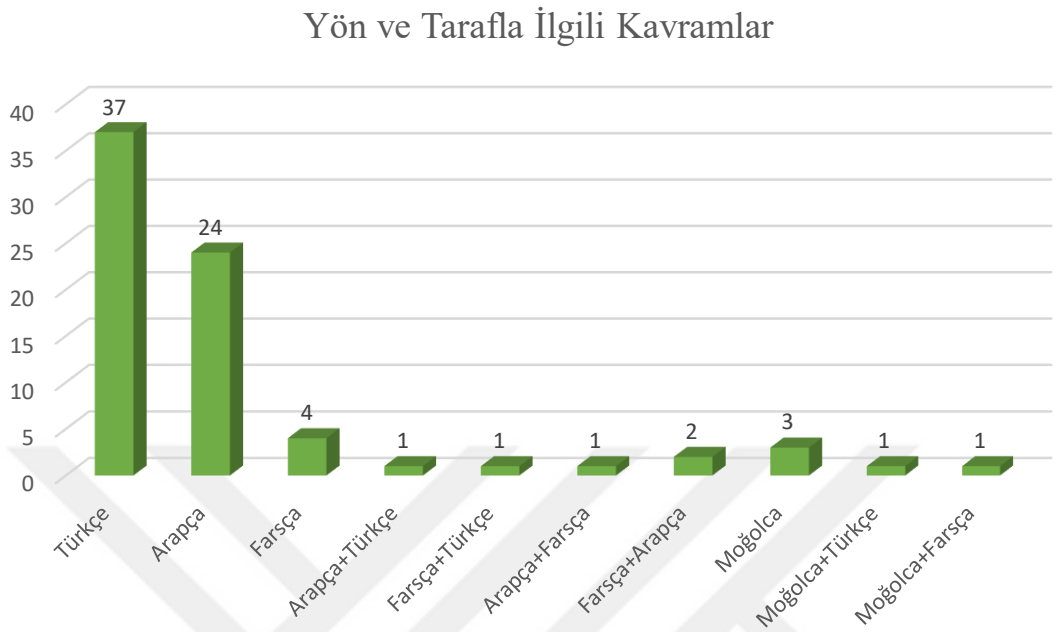

2.55. Dil İçindeki Görevli Birimler

İncelediğimiz metinde dil içindeki görevli birimler başlığı altında Türkçe: 67, Arapça: 20, Farsça: 31, Farsça+Türkçe: 2, Farsça+Arapça: 1, Moğolca+Türkçe: 1 olmak üzere toplam 122 madde başı sözcük saptanmıştır.

aḥyānen : < Ar. Bazen, zaman zaman.
a. 75b/7

alar : Onlar.
a. 16b/12, 23b/8, 23b/9, 24b/11, 34b/1, 38a/8, 39a/4, 51b/11, 52a/1, 52a/4, 54a/4, 54a/6, 56a/2, 63a/5, 64b/10, 65b/6, 67b/5, 67b/11, 70a/8, 74b/6, 77a/4, 77a/9, 78a/2, 79a/3, 85b/5, 89b/4, 93b/2, 101b/13, 102a/5, 102a/6, 111a/7, 111b/10, 111b/11, 115b/10, 115b/3, 116a/8, 118b/8

‘āle’l-ḫuṣūṣ : < Ar. Özellikle.
‘a. 18b/5, 23b/13, 110b/4

ammā : < Ar. Ama, fakat.
a. 99a/13, 118b/13

ança : Öyle, o şekilde, öylece.

a. 19a/4, 31a/12, 33b/12, 35a/1, 36a/9, 46a/10, 46a/13, 54a/8, 56a/9, 66b/12, 68b/11, 71b/7, 75a/3, 88a/1-2, 92b/7, 92b/10

anda : Orada, o zamanda.

a. 3a/7, 3a/8, 11b/14, 17a/10, 17a/12, 23a/3, 32b/2, 33b/12, 38a/9, 39a/13, 44a/12, 44b/8, 45b/9, 47a/10, 49b/1, 54a/7, 55b/7, 56a/12, 59a/5, 59b/4, 60a/1, 60a/2, 66a/8, 70a/10, 75b/6, 82a/14, 93b/9, 96a/9, 96b/9, 102a/14, 108a/8, 109b/13, 110b/10, 112a/4, 112a/5, 112b/6, 115b/13, 116b/5, 116b/7, 117b/7, 117b/8, 117b/14, 118b/9

andaḳ : o şekilde, öyle.

a. 2b/1, 3a/14, 4a/12, 5a/3, 7a/1, 7a/13, 8a/3, 14b/14, 16b/11, 17a/4, 17a/5, 18b/13, 19b/13, 22b/12, 23b/4, 26a/3, 26a/7, 29a/10, 30b/9, 36a/10, 37a/5, 39a/3, 40b/1, 41b/3, 41b/7, 41b/11, 45b/10, 47b/11, 48a/12, 49b/12, 50a/9, 51a/8, 52b/1, 53a/4, 54a/9, 56a/12, 64b/12, 65a/4, 65b/7, 65b/8, 67a/10, 68a/6, 69a/13, 72b/3, 75a/6, 75b/13, 83b/11, 84b/2, 85b/4, 95b/12, 97b/1, 102a/8, 102b/3, 107a/10, 109a/7, 112b/3, 117b/4, 119a/9

andın : Ondan.

a. 4b/7, 6a/5, 8b/3, 10a/7, 11b/6, 12b/2, 12b/4, 13b/9, 15a/11, 17a/3, 18b/12, 18b/14, 20a/8, 21a/1, 24b/14, 25b/10, 26b/9, 28a/4, 28b/4, 35a/10, 36b/12, 40a/8, 46b/11, 50b/5, 51a/9, 55b/2, 57a/11, 62b/8, 69a/11, 74b/11, 75b/3, 76b/3, 78a/12, 79b/4, 81a/1, 82a/11, 82a/12, 82a/14, 84a/7, 85a/5, 87a/5, 88a/9, 90a/12, 91a/9, 91b/14, 94b/14, 96a/7, 99a/12, 100b/4, 103a/7, 106a/5, 108a/10, 112b/4, 113a/13, 119b/12

anı : Onu.

a. 13b/8, 14b/6, 19b/13, 28a/5, 29b/8, 36a/2, 38a/14, 38b/9, 78a/14, 78b/7, 80a/1, 96a/9, 96b/1, 107b/8, 117b/5, 119b/1

anıŋ : Onun.

a. 7b/7, 10b/7, 12b/1, 13b/13, 20b/4, 21a/8, 21a/10, 23b/1, 24a/2, 24b/6, 25a/1, 25a/7, 25b/7, 26a/3, 26b/12, 30b/14, 31b/6, 36a/4, 41b/7, 42a/6, 42a/13, 44b/12, 48a/11, 50a/14, 59b/7, 66a/8, 68b/9, 69a/9, 69b/8, 70a/9, 73b/10, 76b/7, 81a/10, 95b/3, 98b/1, 105b/11, 107b/10, 112b/14, 113a/11, 115b/4, 118a/14

aŋa : Ona.

a. 8b/14, 11a/9, 13b/2, 13b/3, 21a/8, 41a/8, 41a/13, 43b/3, 58b/2, 59a/2, 59a/4, 71b/5, 73b/3, 75b/2, 83a/2, 89b/7, 93b/7, 101b/8, 119b/1

aṣlā : < Ar. Hiçbir zaman, asla.

a. 1b/6, 23b/4, 25b/8, 25b/10, 26a/3, 45b/1, 54a/7, 54a/9, 74a/7, 117b/5

bārī : < Far. Hiç olmazsa.

b. 16a/3, 64a/11, 119b/5

bat : Hemen, derhal, çabuk.

b. 85a/5, 99b/3, 103b/4

bāvücūd : < Far.+Ar. Gene de, bununla birlikte.

b. 2b/4, 7b/1, 8b/10, 9a/5, 14a/13, 14b/4, 18b/9, 28b/10-11, 35a/1, 42b/8, 44a/3, 56b/5, 59a/7, 59a/11, 61b/10, 65b/8, 67b/14, 81a/8, 83b/14, 86b/10, 89b/6, 91a/3, 104a/9, 106b/3, 107b/1, 113a/11, 117b/4

bāz : < Far. Tekrar, yeniden.

b.104b/8, 105b/8

ba'żı : < Ar. Bazı.

b. 3a/10, 3b/11, 4a/9, 5b/3, 5b/10, 6a/5, 8a/14, 10a/3, 11b/8, 16a/13, 18b/14, 23b/3, 24b/7, 25a/3, 25a/7, 26b/8, 30b/1, 31a/10, 33b/10, 33b/13, 34b/6, 36a/12, 36b/14, 39b/5, 39b/10, 44a/3, 47a/6-7, 48a/6, 49a/14, 51b/2, 52a/2, 54b/2, 54b/3, 55b/2, 57a/11, 58a/13, 59b/5, 59b/6, 60b/10, 64a/3, 64b/2, 68b/14, 69b/7, 70a/1, 70a/3, 71b/8, 72b/3, 72b/14, 73b/2, 76b/9, 76b/13, 79a/9, 79a/10, 80b/3, 83b/1, 83b/2, 84b/9, 86a/6, 86a/7, 86b/10, 86b/11, 86b/12, 88b/7, 89a/9, 89a/11, 89b/2, 89b/8, 90b/11, 90b/14, 91a/3, 91b/12, 91b/14, 92a/9, 92b/1, 93a/10, 93b/10, 97b/6, 98b/5, 98b/12, 104b/5, 104b/7, 104b/8, 105a/11, 105b/1, 105b/11, 109a/2, 111a/13

beyek bār : < Far. Bir defada, bir zamanda.

b. 40a/4

belk : < Far. Sonuçta, ayrıca, ancak.

b. 16b/13, 23b/10, 24a/2, 24b/1, 26a/1, 28b/4, 35a/6, 38b/1, 42a/9, 45a/9, 45b/1, 70b/10

belki : < Far. Şayet, olabilir, belki.

b. 45b/2, 75b/4, 77a/4, 80a/3, 80b/1, 82a/10

belkim : < Far.+T. Şayet, olabilir, belki.

b. 75b/2

beri : -den bu yana, beri.

b. 4b/7, 8b/3, 26b/9, 32b/13, 36b/8, 38a/6, 44b/14, 58b/1, 60b/1, 73a/10, 101b/5

bi'l-kül : < Ar. Tamamıyla.

b. 95a/5

bi'l-ṭab' : < Ar. Şüphesiz.

b. 104a/3, 104b/1

bile : İle, birlikte.

b. 2a/1, 2a/13, 2b/1, 2b/4, 3a/1, 3a/4, 3a/9, 3b/7, 3b/14, 4a/1, 4a/8, 4b/2, 5a/12, 5b/2, 5b/6, 5b/7, 6a/11, 6b/3, 6b/8, 6b/12, 7b/11, 7b/14, 8a/7, 8a/9, 8a/12, 8b/9, 9a/6, 9a/7, 9b/8, 9b/14, 10a/2, 10b/2, 10b/7, 10b/12, 11a/4, 11b/11, 11b/12, 11b/13, 12a/6, 12b/2, 13a/13, 13b/1, 13b/4, 15a/5, 15a/10, 15b/12, 16a/1, 16b/1, 16b/5, 16b/10, 17b/7, 17b/11, 18b/1, 18b/11, 19a/3, 19a/8, 19a/12, 19a/13, 19a/14, 19b/2, 19b/4, 19b/7, 20a/3, 20a/7, 20a/12, 21a/13, 20b/3, 20b/7, 21b/3, 21b/5, 21b/10, 21b/11, 21b/12, 21b/13, 22a/4, 22a/11, 22b/10, 23a/1, 23a/7, 23a/9, 23b/9, 24a/2, 24a/5, 24a/6, 24a/12, 24a/14, 24b/3, 24b/5, 24b/11-12, 24b/13, 25a/1, 25a/5, 25a/6,

25a/7, 25a/9, 25b/4, 25b/9, 25b/13, 26a/12, 26b/3, 26b/10, 27a/8, 27b/5, 27b/7, 27b/8, 27b/10, 27b/11, 27b/12, 28a/10, 29a/5, 29a/7, 29a/8, 29a/10, 29a/14, 29b/11, 30a/12, 30b/1, 30b/2, 30b/3, 30b/6, 30b/7, 31a/2, 31b/2, 32a/3, 32a/5, 32a/8, 32b/5, 32b/8, 33a/8, 33b/3, 33b/7, 33b/9, 34a/2, 34a/6, 34a/7, 34a/8, 34b/1, 34b/13, 35a/8, 35a/10, 35a/11, 35a/12, 35b/3, 36a/8, 36a/9, 36a/11, 36b/3, 36b/4, 36b/5, 36b/6, 36b/8, 36b/12, 37a/3, 37a/7, 37a/12, 37b/1, 37b/6, 37b/10, 37b/12, 38a/1, 38a/5, 38a/6, 38a/7, 38a/11, 38b/2, 38b/6, 38b/7, 38b/11, 38b/14, 39a/3, 39a/5, 39a/7, 39b/1, 39b/3, 39b/11, 40b/3, 40b/4, 41a/2, 41a/8, 41b/3, 41b/7, 41b/10, 41b/11, 42a/2, 42a/6, 42a/8, 42a/10, 42a/11, 42a/13, 42b/6, 43b/2, 43b/7, 44a/4, 44a/9, 44b/3, 44b/6, 45a/11, 45a/12, 45b/10, 46b/3, 46b/5, 46b/6, 46b/7, 47b/9, 48a/11, 48b/1, 48b/14, 49a/4, 49a/10, 49b/3, 49b/8, 49b/14, 50a/5, 50b/14, 51a/3, 51b/2, 51b/5, 51b/6, 51b/13, 51b/14, 52a/3, 52b/1, 52b/4, 52b/11, 52b/12, 52b/14, 53a/2, 53a/5, 53a/13, 53a/14, 53b/7, 54a/1, 54b/6, 54b/11, 55a/1, 55a/4, 55a/5, 55a/9, 55b/3, 55b/6, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 55b/13, 55b/14, 56a/2, 56a/4, 56a/5, 56a/11, 56a/13, 56a/14, 56b/10, 56b/13, 56b/14, 57a/2, 57a/3, 57b/2, 57b/8, 57b/9, 57b/13, 58a/5, 58a/8, 58a/11, 58b/5, 58b/6, 59a/1, 59a/2, 59a/8, 59a/12, 59a/13, 59a/14, 59b/5, 59b/6, 59b/10, 59b/11, 60a/1, 60a/2, 60a/4, 60a/5, 60a/13, 60b/3, 60b/4, 60b/12, 61a/9, 61b/2, 61b/3, 61b/4, 61b/8, 61b/12, 62a/8, 62a/13, 62b/12, 63b/1, 63b/2, 63b/5, 63b/12, 63b/14, 64a/1, 64a/3, 64a/10, 64a/11, 64a/13,64b/10, 64b/12, 65a/2, 65a/11, 65a/13, 65b/12, 66a/1, 66a/3, 66a/9, 66a/11, 66b/4, 66b/10, 66b/13, 66b/14, 67a/14, 67b/4, 68a/1, 68a/4, 68a/6, 68a/8, 68a/10, 68a/14, 68b/6, 68b/13, 69a/1, 69a/5, 69a/7, 69a/13, 69b/2, 69b/5, 69b/14, 70a/2, 70a/8, 70a/9, 70a/11, 70b/3, 70b/5, 70b/10, 71a/1, 71a/13, 71b/8, 72a/6, 72a/8, 72a/11, 72a/12, 72a/13, 72b/1, 72b/7, 73b/2, 73b/10, 73b/13, 73b/14, 74a/4-5, 74b/9, 74b/10, 74b/12, 75a/2, 75a/14, 76a/1, 76a/13, 76b/6, 76b/7, 76b/8, 76b/10, 77a/3, 77a/4, 77a/5, 77a/7, 77a/11, 77b/1, 77b/7, 77b/9, 77b/11, 78a/7, 78a/8, 78a/10, 78a/11, 78a/12, 78b/3, 78b/5, 78b/9, 78b/10, 79a/7, 79a/13, 79b/1, 79b/8, 80a/4, 80a/6, 80a/7, 80a/14, 80b/5, 80b/6, 80b/12, 80b/13, 81a/2, 81a/5, 81a/6, 81a/10, 81a/11, 81b/5, 81b/6, 81b/7, 81b/14, 82a/2, 82a/4, 82a/5, 82a/6, 82b/2, 82b/3, 82b/12, 82b/13, 83a/1, 83a/4, 83a/7, 83b/8, 84a/1, 84a/10, 84a/11, 84a/13, 84b/1, 84b/4, 84b/5, 84b/10, 84b/13, 85a/2, 85a/3, 85a/11, 86a/12, 86b/3, 87a/4,87b/2, 88a/1, 88a/2, 88a/11, 88b/1, 88b/9, 88b/13, 89a/1, 89a/7, 90a/8, 90a/11, 90b/4, 91a/3, 91a/4, 91a/7, 91a/13, 91b/7, 92a/1, 92a/4, 92a/5, 92a/7, 92a/14, 92b/2, 92b/4, 92b/6, 92b/11, 92b/12, 93a/8, 93b/3, 94a/5, 94a/6, 94a/9, 94b/3, 95a/1, 95a/14, 95b/2, 95b/3, 95b/5, 97a/11, 97b/2, 97b/3, 97b/7, 97b/8, 98a/2, 98a/4, 98b/1, 98b/4, 98b/9, 99a/3, 99b/8, 99b/9, 100a/6, 100a/7, 100a/8, 100a/9, 100b/8, 100b/9, 101a/3, 101a/4, 101a/6, 101a/9, 101a/13, 101a/14, 101b/3, 101b/7, 101b/14, 102a/4, 102a/12, 102b/1, 102b/3, 102b/4, 102b/6, 102b/8, 102b/12, 103a/3, 103a/10, 103b/2, 103b/3, 103b/5, 103b/11, 103b/14, 104a/1, 104a/10, 104a/11, 104b/3, 104b/4, 104b/6, 104b/11, 105a/1, 105a/4, 105a/6, 105a/7, 105a/11, 105a/14, 105b/3, 105b/4, 105b/8, 105b/14, 106a/3, 106b/12, 106b/13, 106b/14, 107a/1, 107a/3, 107a/12, 107a/13, 107b/8, 107b/9, 107b/11, 108b/9, 109a/10, 109b/11, 109b/14, 110a/3, 110a/8, 110a/9, 110a/14, 110b/2, 110b/13, 111a/3, 111a/7, 111a/12, 111a/14, 111b/1, 111b/5, 111b/7, 111b/9, 111b/11, 112b/7, 112b/9, 112b/11, 112b/13, 113a/6, 113a/8, 113a/11, 113b/6, 114b/2, 114b/3, 114b/9, 115a/3, 115a/13, 115b/1, 115b/10, 116a/3, 116a/6, 116a/14, 116b/6, 116b/12, 117a/1, 117a/4, 117a/5, 117a/8, 117a/9, 117b/5, 117b/8, 117b/12, 118a/6, 118a/10, 118b/1

bilen : İle, birlikte.
b. 11a/4, 12b/1, 118b/7, 119b/7, 119b/14

birbir : Her biri, bir bir, birbiri.
b. 4b/6, 6a/11, 18b/6, 47b/12, 63a/7, 100a/7, 100b/12, 104b/9, 118b/11

birev : Birisi.
b. 23b/14, 114b/6, 119a/11

birgine : Yalnız bir tane.
b. 87a/11

biribir : Birbiri.
b. 19b/3, 105b/3

birle : İle, birlikte, beraber.
b. 2b/3, 13b/6, 87b/3, 96b/5

bisyār : < Far. Çok.
b. 2b/9, 2b/14, 3a/3, 3b/2, 3a/3, 4a/4, 4a/9, 4a/10, 4a/11, 5a/6, 5a/7, 7a/1, 7a/2, 7a/8, 7b/3, 7b/7, 7b/12, 13a/3, 14b/3, 18b/1, 18b/14, 21b/9, 24b/11, 25b/6, 25b/9, 26a/6, 28a/2, 28a/3, 29a/4, 31a/12, 32a/10, 38a/14, 41a/12, 41b/13, 41b/14, 45b/7, 45b/11, 46a/10, 46b/4, 48b/10, 49a/1, 49a/2, 54a/13, 54b/12, 55b/1, 57b/3, 60a/11, 61a/11, 62a/7, 71a/5, 71a/13, 85a/13, 86b/1, 87b/9, 93b/7, 94a/1, 94b/3, 107b/11, 108b/14, 109b/4

biyikbār : Birdenbire.
b. 68a/3, 75b/13, 102b/1, 104b/8

biz : Biz.
b. 17a/5, 29b/8, 32b/11, 34a/5, 37b/12, 39a/5, 39a/8, 39b/2, 39b/9, 40b/4, 40b/6, 41a/1, 42b/14, 43b/4, 43b/7, 44a/1, 44a/2, 44b/1, 50b/14, 51a/10, 51b/2, 52b/11, 52b/13, 53b/3, 54a/12, 59a/6, 59b/4, 59b/8, 59b/11, 60a/8, 60a/10, 60b/13, 61a/4, 61b/5, 62a/3, 62a/13, 62b/2, 62b/5, 63b/4, 64a/2, 64a/4, 64a/6, 64a/7, 64a/8, 64a/9, 64a/13, 65a/6, 65b/5, 66a/3, 66b/8, 66b/11, 67b/4, 67b/11, 69b/3, 69b/10, 69b/11, 69b/13, 70a/5, 70a/8, 70a/13, 71b/6, 72a/13, 72b/7, 72b/10, 73a/1, 73a/9, 73b/13, 74a/3, 74a/6, 74a/12, 74a/14, 76a/11, 77a/12, 77b/8, 77b/10, 77b/12, 78b/12, 79a/8, 81a/6, 81a/7, 81a/9, 82a/4, 82a/9, 82a/10, 82b/14, 83a/5, 84a/5, 84b/3, 85a/7, 85b/9, 86a/7, 86a/13, 87b/13, 88a/10, 88b/3, 88b/6, 88b/13, 89a/1, 89a/14, 89b/3, 89b/4, 89b/13, 90a/4, 90a/5, 91a/4, 92b/8, 94a/9, 94a/11, 97b/6, 98b/6, 99b/9, 99b/13, 104a/3, 104a/4, 104a/7, 104a/9, 104b/3, 104b/6, 104b/11, 105a/2, 105a/5, 105a/13, 106a/5, 107a/11, 108a/12, 109b/3, 109b/9, 109b/10, 109b/14, 110a/14, 110b/2, 110b/4, 110b/6,110b/7, 110b/8, 111a/4, 111a/9, 111b/10, 111b/11, 112b/1, 112b/7, 112b/14, 113a/9, 113b/5, 113b/6, 113b/7, 113b/13, 114a/13, 117a/8, 117a/11, 118b/8, 118b/9, 119a/1, 119b/4

bu : Bu.

b. 1b/6, 2a/1, 2a/4, 2a/11, 2a/13, 2b/4, 2b/11, 2b/14, 3a/2, 3a/7, 4a/5, 4a/9, 4a/14, 4b/1, 4b/3, 4b/5, 4b/7, 5a/13, 5b/3, 5b/4, 5b/6, 6a/7, 6a/14, 7a/11, 8a/1, 8a/2, 8a/5, 9a/7, 9b/1, 10b/2, 10b/5, 10b/8, 11a/13, 11b/3, 11b/4, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 11b/12, 12a/2, 12b/7, 12b/14, 13a/1, 13a/8, 13a/9, 13b/13, 14b/14,015b/1, 15b/10, 15b/12, 15b/14, 16a/5, 16a/7, 16a/9, 16b/3, 16b/4, 16b/5, 16b/7, 16b/9, 16b/12, 16b/13, 17a/1, 17a/3, 17a/5, 17a/6, 17a/13, 17a/14, 17b/4, 17b/10, 18a/1, 18a/11, 19a/2, 20b/11, 21a/2, 21a/3, 21a/5, 21a/10, 21b/1, 21b/8, 21b/14, 23a/12, 23a/14, 23b/3, 23b/5, 23b/10, 23b/11, 23b/13, 23b/14, 24a/2, 24a/6, 24a/13, 24b/6, 24b/9, 24b/13, 25a/9, 26a/2, 26a/14, 27a/7, 27b/7, 27b/8, 27b/9, 28a/4, 28a/8, 28a/11, 28a/12, 29a/3, 29a/5, 30a/4, 30a/6, 30a/11, 30b/10, 31a/3, 31b/5, 31b/8, 32a/6, 32b/2, 32b/10, 33a/8, 33a/9, 33a/11, 33b/9, 34a/1, 34a/4, 34a/8, 34a/14, 34b/1,34b/9, 34b/14, 35a/3, 35b/1, 35b/6, 36a/5, 36a/8, 36a/12, 36b/7, 36b/12, 37b/4, 37b/12, 38a/2, 38a/8, 38b/1, 38b/6, 38b/9, 39a/3, 39a/7, 39a/9, 39b/2, 39b/3, 40a/4, 40a/5, 40a/10, 40b/4, 40b/9, 40b/11, 40b/13, 41a/3, 41a/5, 41a/11, 41a/12, 41b/7, 41b/11, 42a/2, 42a/3, 42a/11, 42b/3, 42b/942b/11, 43a/4, 43b/2, 43b/7, 43b/13, 45a/3, 45a/8, 45a/11, 45b/10, 45b/11, 46a/2, 46a/4, 46b/1, 46b/3, 46b/4, 46b/6, 46b/7, 46b/14, 47a/1, 47a/3, 47a/4, 47a/5, 47a/9, 47a/14, 47b/8, 47b/10, 48a/1, 48a/5, 48a/6, 48a/8, 48a/9, 48a/11, 48a/12, 48a/13, 48b/3, 48b/5, 49a/5, 49a/11, 49a/13, 49b/4, 49b/13, 50a/1, 50a/4, 50a/8, 50a/13, 50b/11, 51a/6, 51a/10, 51a/14, 51b/3, 51b/8, 51b/11, 51b/13, 52a/1, 52b/1, 52b/3, 52b/12, 53a/2, 53a/4, 53a/14, 53b/2, 53b/4, 53b/9, 53b/12, 54a/1, 54a/3, 54a/8, 54a/14, 54b/1, 54b/9, 54b/12, 54b/13, 56a/2, 56a/4, 56a/11, 56b/3, 58b/2, 58b/3, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 59a/4, 59b/3, 59b/9, 60a/2, 60a/12, 60a/13, 60b/3, 60b/4, 60b/14, 61a/3, 61b/2, 62a/7, 62a/14, 62b/9, 62b/11, 62b/12, 63a/1, 63a/5, 63a/6, 63b/7, 64a/2, 64a/3, 64a/5, 64a/6, 64b/5, 64b/14, 65a/3, 65a/9, 65b/5, 65b/8, 66a/6, 66a/13, 67b/6, 67b/9, 67b/12, 68b/3, 68b/9, 69a/4, 70b/1, 70b/5, 70b/13, 70b/14, 71a/2, 71a/6, 71b/2, 71b/5, 71b/9, 72a/4, 72b/14, 73a/9, 73b/2, 74a/6, 74a/7, 74a/8, 74a/9, 75a/2, 75a/3, 75a/4, 75a/7, 75a/14, 75b/5, 76a/2, 76a/3, 76a/8, 76a/11, 76a/13, 76b/5, 77a/5, 77a/6, 77a/9, 77a/13, 77b/4, 77b/8, 77b/10, 77b/11, 77b/12, 77b/14, 78a/2, 78a/14, 78b/9, 78b/11, 79a/3, 79a/9, 79a/12, 79b/2, 79b/7, 79b/10, 79b/13, 79b/14, 80a/2, 80a/3, 80a/13, 80b/6, 80b/8, 80b/14, 81a/1, 82a/2, 82a/14, 83a/7, 83b/7, 83b/10, 84a/6, 85a/2, 85a/11, 85a/12, 85a/14, 85b/1, 85b/3, 85b/6, 85b/8, 85b/9, 85b/11, 85b/12, 85b/14, 86a/1, 86a/2, 86a/11, 86b/5, 86b/6, 86b/11, 86b/14, 87a/14, 87b/6, 87b/7, 87b/8, 87b/9, 88a/10, 88b/3, 89a/3, 89b/14, 90a/6, 90b/1, 90b/6, 90b/7, 90b/10, 90b/14, 91a/8, 91a/13, 91b/7, 91b/8, 91b/12, 92a/1, 92b/7, 92b/11, 92b/13, 93a/1, 93a/2, 93a/3, 93a/11, 93a/13, 94a/5, 94a/9, 94a/10, 94b/5, 95a/1, 95a/7, 95b/6, 96a/5, 96a/11, 96a/12, 96b/4, 97a/3, 97a/5, 97a/8, 97b/4, 97b/8, 98a/5, 98a/6, 98a/9, 98b/1, 98b/5, 98b/6, 98b/10, 99a/4, 99a/6, 99a/10, 99a/11, 99b/6, 99b/12, 99b/14, 100a/2, 100a/3, 100a/5, 100a/8, 101a/1, 101a/7, 101a/10, 101a/11, 101a/14, 101b/2, 101b/3, 101b/7, 101b/14, 102a/2, 102a/6, 102a/8, 102a/9, 102a/14, 102b/8, 103a/12, 103b/3, 103b/12, 104a/9, 104a/12, 104b/4, 104b/6, 104b/13, 105a/3, 105a/4, 105a/9, 105a/12, 105a/14, 105b/3, 105b/5, 105b/13, 106a/14, 106b/12, 107a/7, 107a/9, 107b/6, 107b/9, 108a/11, 108a/14, 108b/4, 108b/7, 109b/1, 109b/10, 110a/3, 110a/8, 110a/11, 110a/14, 110b/1, 110b/2, 110b/4, 110b/5, 110b/11, 110b/12, 110b/13, 111a/4, 111a/9, 111b/7, 111b/8, 111b/11, 111b/12, 111b/13, 111b/14, 112a/1, 112a/2, 112a/6, 113a/11, 114a/7, 114b/1, 114b/3, 114b/5, 114b/7, 114b/12, 115a/10, 115a/13, 115a/14, 115b/1, 115b/4, 115b/6, 115b/7, 116a/3, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116b/3, 116b/4, 116b/10, 117a/3,

117a/7, 117a/8, 117a/12, 117b/3, 117b/8, 117b/11, 117b/13, 117b/14, 118a/2, 118a/6, 118a/7, 118b/12, 119a/2, 119a/3, 119a/4, 119a/7, 119a/10, 119b/2, 119b/7, 119b/8, 120a/2

çağlıḳ (ġ) : Gibi, miktar, kadar.
ç. 3a/11, 7b/6, 50a/3, 64b/10, 82b/11, 106b/14

çün : < Far. Çünkü.
ç. 5b/8, 5b/14, 6a/10, 9b/7, 18a/6, 31a/10, 31b/6, 31b/11, 32a/10, 32b/7, 32b/9, 38a/11, 42b/14, 44a/5, 49b/1, 52a/4, 53a/11, 55a/5, 55b/12, 56b/4, 61a/3, 63b/7, 63b/13, 70b/6, 72a/7, 74a/7, 75b/6, 78b/6, 79a/3, 80a/14, 80b/4, 80b/11, 87a/6, 88a/9, 91b/11, 96a/8, 97b/8, 104a/13, 105a/5, 114b/5, 116a/4

dağı : Dahi.
d. 2a/14, 7b/3, 7b/12, 9a/7, 9b/8, 17b/7, 22b/5, 23b/11, 24b/5, 26a/2, 26b/13, 29b/7, 34a/14, 35b/6, 41a/1, 41a/10, 44a/14, 79a/14

dék : Gibi. (Benzetme edatı)
d. 3b/12, 6a/1, 14a/12, 21b/2, 24b/1, 41b/8, 41b/9, 43a/13, 44a/6, 44b/11,47a/5, 48b/13, 50b/13, 51a/4, 52a/4, 54a/13, 57b/8, 60a/8, 64a/14,65a/4, 67a/4, 67a/7, 69b/7, 72b/4, 75a/5, 76a/8, 78a/1, 78a/4, 78a/11, 78b/12, 84b/3, 85b/8, 87a/12-13, 88a/2, 88a/6, 91b/12, 94a/11, 95b/6, 97a/4, 100a/2, 100b/6, 101b/1, 101b/7, 102b/13, 104b/14-105a/1, 106b/4, 107a/2, 108a/5, 109a/2, 109a/3, 109a/6, 118a/14

eger : < Far. Eğer, şayet.
e. 5b/7, 16a/2, 16b/7, 50a/13, 51b/14, 52b/13, 53a/1, 54b/12, 63a/3, 64a/9, 67a/3, 70b/6, 71a/13, 74a/8, 78b/10, 83a/4, 83a/5, 87b/4, 89a/4, 94b/6, 95a/7, 103a/13, 106b/1, 114a/13, 115b/13, 116a/2, 117b/1, 117b/5, 118a/13, 118b/2, 119a/1

egerçi : < Far. her ne kadar, olsa da, ise de.
e. 1b/4, 2b/13, 4a/13-14, 11b/2, 13a/2, 18b/13, 19a/14, 21b/1, 23b/4, 23b/5, 28b/13, 45b/4, 48b/11, 50a/4, 50a/12, 51b/7, 51b/11, 54b/10, 60a/13, 60b/14, 64a/13, 64b/2, 65a/3, 73b/6, 75a/10, 85b/10, 87b/7, 88b/8, 95b/5, 97a/3, 97b/10, 100a/1, 101a/7, 106a/5, 107b/11, 110a/9, 116a/8

elbette : < Ar. Mutlak, kesinlikle.
e. 100a/5

el-ḳażā : < Ar. Tesadüf eseri.
e. 36b/5

ér evvel : Öncü.
é. 30b/4

fi'l-cümle : < Ar. Kısacası, sonunda.
f. 28b/5, 38b/3, 52a/1, 79b/4, 98a/14, 116a/6

fi'l-ḥāl : < Ar. Bu esnada, hemen, şimdi.
f. 26a/11, 30a/5, 36b/7, 37b/1, 41a/11, 73a/1, 77a/14, 84b/12, 102b/5, 106b/9, 108a/14, 108b/1, 111b/14, 114b/6

fi'l-vāḳı' : < Ar. Aslında, gerçekten.
f. 22a/10, 56a/11, 60b/13, 64a/12, 111a/8

gāhī : < Far. Bazı kere, ara sıra.
g. 6a/1, 6a/2, 7b/13, 19a/6, 19a/7, 19a/8, 76a/8, 76a/9, 92a/12, 101a/13, 101a/14

ġālibā : < Ar. Kuvvetli bir ihtimalle, belki.
ġ. 5a/2, 5b/5, 46b/4, 46b/10, 49b/4, 83b/7, 99b/7, 100a/3, 100b/12, 102b/3, 108a/10

ġāyataş : < Far. Fakat, yalnız, yalnızca.
ġ. 40b/2, 53b/11

ger : < Far. Eğer.
g. 68b/10

gerçi : < Far. Her ne kadar, ise de.
g. 21b/13, 22a/3

gūyā : < Far. Sözüm ona, sanki.
g. 119a/9

ḫ̆āhī : < Far. Bazen, ister.
ḫ. 108a/12

ḥālā : < Ar. Şimdi, henüz.
ḥ. 2a/2, 27b/14, 44b/9, 46b/7, 46b/13, 46b/14, 62b/13, 100b/6, 108b/1, 111b/9, 118b/9, 119a/2

ḥasb : < Ar. Göre, nazaran.
ḥ. 76a/3

ḥattā : < Ar. Bundan başka, fazla olarak.
ḥ. 37a/12

hem : < Far. Hem, ve, aynı zamanda.
h. 2a/11, 4a/3, 5a/3, 5b/1, 7a/9, 7b/13, 8a/11, 8a/14, 11b/1, 11b/2, 13b/2, 14a/8, 15a/11, 16b/6, 16b/12, 17a/12, 17b/5, 18b/4, 18b/11, 19a/6, 19a/13, 19b/8, 21b/12, 22a/8, 22a/10, 22a/14, 23a/4, 23a/10, 23b/3, 24a/8, 24a/9, 25a/3, 25a/14, 26a/13, 27b/8, 28a/5, 28b/11, 29a/5, 29a/10, 29b/13, 30b/2, 30b/7, 30b/8, 31a/4, 31a/5, 31b/4, 31b/7, 31b/10, 32a/1, 32a/10, 33b/4, 34b/9, 35b/7, 35b/13, 36b/12, 37a/11, 37a/12, 37b/5, 37b/12, 38a/1, 38a/12, 39b/14, 40a/2, 40a/14, 41a/6, 41b/3, 42a/9, 42b/2, 43b/7, 43b/9,44a/11, 45a/4, 45a/6, 45b/11, 45b/14, 46a/3, 46b/10, 46b/11, 47b/5,47b/8, 48a/1, 48a/4, 48b/3, 48b/9, 49a/6, 49b/3, 50a/4, 50a/12, 50a/14, 50b/14, 51a/10, 51a/11, 51a/14, 52a/2, 52b/8, 52b/9, 53a/7, 54a/8, 54a/12, 54b/5,

54b/8, 55b/6, 55b/12, 56a/1, 56a/2, 57a/6, 57a/8, 57b/3, 58a/3, 58a/4, 58a/11, 58a/12, 58b/5, 58b/10, 59a/6, 59b/2, 59b/4, 59b/11, 60a/2, 60a/4, 60a/11, 61a/3, 62a/3, 63a/5, 63b/3, 64b/7, 65a/5, 66b/8, 66b/12, 67b/4, 68a/11, 68b/4, 68b/7, 68b/8, 69a/8, 69b/4, 69b/11, 70a/5, 70a/10, 70b/12, 70b/14, 71a/12, 71b/5, 71b/8, 71b/9, 72b/5, 74a/9, 74a/11, 75a/3, 75a/12, 75b/1, 76b/2, 77a/4-5, 77a/6, 77a/8, 77a/10, 77a/11, 78b/9, 78b/13, 79a/12, 79a/13, 79b/4, 79b/11, 80a/8, 80a/10, 80a/13, 80b/1,80b/2, 80b/10, 81b/11, 82a/3, 82a/4, 82b/10, 83b/8, 84a/2, 85a/10, 85b/5, 85b/6, 85b/12, 86a/13, 86a/14, 87a/1, 88a/8, 88b/12, 88b/14, 89a/14, 89b/4, 89b/11, 90a/1, 90a/3, 90a/4, 90a/8, 90b/13, 90b/14, 91b/6, 93a/14, 93b/1, 93b/2, 94a/14, 94b/11, 95a/6, 96a/14, 96b/1, 96b/8, 96b/10, 97b/10, 101a/8, 101b/6, 101b/12, 101b/13, 101b/14, 102a/2, 102a/5, 102a/9, 102b/4-5, 102b/13, 103a/1, 103a/5, 103a/6, 103b/8, 104b/1, 104b/10, 105b/7, 106a/1, 106a/8, 106b/8, 107a/8, 107b/3, 107b/5, 107b/10, 107b/13, 108b/14, 109a/4, 110b/7, 110b/8, 111a/7, 111a/10, 111b/5, 111b/12, 112a/3, 112b/8, 112b/14, 113b/4, 113b/5, 113b/6, 114b/2, 114b/10, 114b/11, 114b/12, 114b/13, 115a/1, 115a/5, 115a/8, 115a/9, 115a/14, 115b/1, 115b/10, 116a/3, 117a/3, 117b/1, 119a/13, 119b/4, 119b/6, 119b/7, 119b/8

hemīşe : < Far. Daima, her vakit, her zaman.

h. 4b/3, 4b/4, 5b/9, 7b/13, 21b/8, 23b/13, 64b/10, 89b/14, 97a/14, 98a/5, 98b/14, 100b/9, 106b/8

henüz : < Far. Henüz.

h. 20b/7, 41b/10, 52a/9, 63a/10, 75a/13, 83a/2, 84b/1, 97a/7, 101b/9, 102a/14, 104a/10, 106a/4, 115b/10

her : < Far. Her, hep, bütün.

h. 3a/2, 3a/7, 3b/12, 5b/14, 11a/14, 15b/9, 16b/8, 16b/11, 18a/5, 21a/5, 25b/13, 26a/12, 31a/6, 31a/7, 33a/10, 36a/5, 37a/11, 40b/11, 41b/5, 41b/12, 46a/12, 47b/11, 48a/8, 48b/12, 49a/12, 53a/6, 54a/9, 58b/7, 59b/12, 61b/5, 64b/2, 66a/10, 67b/11, 68a/1, 71a/6, 71b/2, 73a/1, 75a/5, 75a/11, 77b/13, 83a/6, 83a/14, 84b/14, 86b/13, 90b/11, 92a/11, 92b/10, 94a/1, 94a/2, 94a/10, 99a/12, 99b/8, 100b/8, 101a/3, 105b/1, 107b/6, 109a/1, 110a/14, 110b/3, 110b/5, 111a/14, 112a/4, 116a/5, 116b/12, 116b/13, 116b/14, 117a/8, 118b/8, 119b/9, 119b/14, 120a/2

herçend : < Far. Her ne zaman.

h. 7b/1, 41a/6, 105a/4

hergiz : < Far. Asla, katiyyen, hiçbir zaman.

h. 18b/5, 18b/12, 81b/4, 103a/14

hīç : < Far. Hiç, önemsiz, değersiz.

h. 1b/9, 2a/4, 5a/5, 5a/14, 5b/4, 8a/8, 8b/12, 10b/11, 14b/14, 17b/3, 18b/8, 18b/13, 23a/1, 23a/10, 23b/4, 29b/5, 30a/11, 37a/2, 44a/7, 44b/6, 44b/14, 48b/14, 52b/2, 53b/11, 54a/5, 57b/6, 58b/14, 59a/10, 59b/7, 59b/13, 59b/14, 60b/3, 60b/6, 61a/4, 61b/14, 62b/6, 63a/11, 64b/1, 66a/7, 66b/11, 67a/8, 67a/10, 67a/12, 69a/11, 70a/8, 70b/10, 72b/1, 73a/3, 73a/6, 73a/13, 75a/6, 75b/3, 75b/7, 76b/4, 80a/10, 81b/5, 85a/4, 85b/9, 85b/11, 88a/8, 88b/5, 88b/10, 89a/6, 89b/6, 90a/6, 94a/4, 94b/8, 95a/5, 95a/6, 100a/5, 102a/1, 102a/2, 102a/5, 104a/12, 107a/12, 113b/1, 116b/10,

117a/7, 117b/7, 119b/11

hīçkim : < Far.+T. Hiç kimse.
h. 12a/3, 12a/10, 17b/6, 40a/6, 47b/4, 58b/2, 71b/7, 73b/6, 80a/6, 84a/7, 93b/6, 94a/3, 118a/1

ẖod : < Far. Kendi, kendisi.
ẖ. 11a/12, 16b/6, 22a/5, 23b/3, 28b/12, 34b/8, 35a/1, 38a/10, 51a/7, 51b/4, 52a/6, 52a/10, 52b/1, 58a/13, 60a/12, 63a/4, 64a/9, 65a/10, 73b/1, 74b/14, 75a/12, 75b/11, 76a/1, 76b/12, 77a/12, 83a/3-4, 82a/13, 83a/4, 83a/5, 84a/14, 88a/9, 89b/13, 92a/7, 94a/5, 94a/10, 99a/9, 101b/5, 102a/1, 102a/3, 109b/1, 109b/2, 110b/5, 111b/13, 114b/6, 115b/3, 115b/13, 115b/14, 116a/11, 117a/7, 117b/3, 117b/11, 117b/14, 118a/14

ikev : İkisi.
i. 9a/4

ikkele : Her iki.
i. 9a/9, 36a/5, 36b/1

ḳaçan : Ne zaman.
ḳ. 41b/5, 83b/1

ḳanda : Nerede.
ḳ. 73a/1

ḳandaḳ (ġ) : Ne kadar, çok.
ḳ. 85a/8

kāşkī : < Far. Keşke, ne olurdu.
k. 116a/4

ḳayan : Nere, nereye.
ḳ. 72b/14-73a/1, 97b/4, 115a/2, 115a/9, 115b/2, 115b/11, 116a/5

ḳaydın : Nereden.
ḳ. 119a/12

ḳaysarı : Hangi yöne, hangi tarafa.
ḳ. 61a/3, 97b/5

ḳaysı : Hangi, hangisi.
ḳ. 18a/5, 30a/11, 41a/11, 54a/5, 86b/13, 94a/10, 103b/3, 116b/13, 118b/13

ki : < Far. Ki, bağlama edatı.
k. 5b/5, 7a/12, 13b/13, 13b/14, 15b/9, 19a/6, 21a/12, 24a/8, 24a/9, 25a/12, 31a/7, 50a/11, 50a/14, 50b/2, 58b/7, 82a/9, 82a/11, 86a/4, 87a/9, 87a/13, 87b/2, 87b/6, 97a/6, 99a/7, 101b/11, 120a/2

kim : Kimse, kim.

k. 1b/5, 1b/8, 1b/9, 2a/2, 2a/6, 2a/11, 2b/1, 2b/3, 2b/4, 2b/5, 3a/7, 3b/1, 4a/5, 4a/8, 4a/12, 4b/4, 4b/5, 4b/8, 4b/13, 5a/2, 5a/3, 5a/9, 5b/3, 5b/4, 5b/11, 5b/13, 6a/3, 6a/4, 6a/5, 6b/1, 6b/12, 7a/1, 7a/2, 7a/13, 7b/1, 8a/2, 8a/3, 8a/11, 8a/14, 8b/1, 8b/2, 8b/10, 9a/5, 9b/1, 9b/14, 10a/2, 10b/2, 10b/9, 11a/13, 11b/5, 11b/8, 11b/9, 11b/10, 12a/1, 12a/4, 12a/10, 13a/6, 13a/7, 14a/11, 14b/4, 14b/14, 15a/1, 15a/10, 15b/9, 15b/14, 16a/4, 16a/8, 16a/13, 16b/5, 16b/8, 16b/10, 16b/11, 16b/12, 16b/13, 17a/3, 17a/4, 17a/5, 17a/9, 17a/12, 17b/6, 17b/7, 17b/9, 17b/10, 18b/5, 18b/8, 18b/9, 18b/13, 18b/14, 19a/5, 19a/7, 19b/5, 21a/2, 21a/4, 21a/11, 22b/11, 22b/12, 23a/14, 23b/5, 23b/8, 23b/9, 23b/11, 23b/12, 23b/13, 24a/1, 24a/2, 24a/4, 24b/4, 24b/9, 25a/5, 25b/10, 26a/3, 27b/2, 27b/6, 27b/7, 28b/3, 28b/11, 29b/10, 30b/4, 30b/9, 30b/10, 31a/7, 31a/14, 31b/4, 31b/10, 31b/11, 32a/6, 32a/12, 32a/14, 33a/9, 33a/11, 33b/6, 34a/3, 34a/7, 34b/11, 35a/1, 35a/13, 35b/9, 35b/11, 36a/4, 36a/8, 36a/11, 36b/6, 36b/10, 36b/13, 37a/4, 37a/6, 37a/8, 37a/9, 37a/11, 37a/12, 38b/4, 39a/4, 39b/2, 39b/3, 39b/12, 40a/5, 40a/7, 40b/1, 40b/3, 40b/4, 40b/7, 40b/10, 41a/3, 41a/7, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 41a/13, 41b/5, 41b/8, 41b/11, 41b/12, 42a/11, 42b/9, 42b/10, 42b/11, 43a/6, 43a/14, 43b/2, 43b/3, 43b/6, 44a/10, 44b/12, 44b/14, 45a/1, 45a/4, 45a/7, 45a/11, 45b/11, 45b/12, 46a/2, 46a/13, 46b/2, 46b/5, 46b/7, 46b/8, 46b/9, 46b/11, 46b/13, 47a/5, 47a/13, 47b/10, 47b/11, 47b/14, 48a/2, 48a/4, 48a/6, 48a/12, 48b/7, 48b/11, 49a/13, 49b/2, 49b/6, 49b/11, 49b/12, 50a/13, 50b/3, 50b/11, 51a/3, 51a/8, 51a/9, 51a/12, 51a/14, 51b/6, 51b/8, 51b/11, 51b/13, 51b/14, 52a/1, 52a/13, 52b/1, 52b/3, 52b/13, 53a/4, 53a/6, 53a/11, 53a/12, 53b/1, 53b/2, 53b/3, 53b/4, 53b/5, 53b/6, 54a/6, 54a/14, 54b/12, 54b/13, 55a/1, 55a/5, 55b/9, 56a/6, 56a/8, 56a/11, 56a/14, 56b/3, 56b/5, 57b/1, 57b/4, 57b/7, 57b/12, 57b/14, 58a/2, 58a/6, 58a/7, 58a/13, 58b/1, 58b/2, 58b/7, 58b/8, 59a/1, 59a/3, 59a/4, 59a/8, 59a/9, 59a/13, 59b/3, 59b/7, 60a/8, 60a/13, 60a/14, 60b/3, 60b/10, 60b/14, 61a/5, 61b/2, 61b/4, 61b/6, 61b/10, 62a/1, 62a/4, 62a/12, 62b/8, 62b/13, 63a/3, 63a/4, 63a/10, 63a/12, 63a/13, 63a/14, 63b/1, 63b/2, 63b/6, 63b/7, 63b/12, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 64a/11, 64a/12, 64b/7, 64b/12, 64b/14, 65a/4, 65a/5, 65a/7, 65b/7, 65b/9, 65b/14, 66a/11, 66b/5, 66b/6, 66b/7, 66b/9, 66b/12, 66b/13, 67a/2, 67a/3, 67a/7, 67a/10, 67b/1, 67b/2, 67b/4, 68a/6, 68a/9, 68a/14, 68b/4, 68b/9, 68b/11, 69a/4, 69a/13, 69b/3, 69b/9, 70a/4, 70a/5, 70a/6, 70a/13, 70b/5, 70b/9, 70b/11, 70b/13, 71a/10, 71a/14, 71b/9, 71b/11, 71b/13, 71b/14, 72a/1, 72a/5, 72a/10, 72a/11, 72b/3, 72b/6, 72b/9, 72b/11, 72b/14, 73a/3, 73b/8, 74a/4, 74a/10, 74b/4, 74b/6, 74b/13, 75a/3, 75a/4, 75a/8, 75b/9, 75b/10, 75b/11, 75b/14, 76a/7, 76a/13, 76b/3, 77a/10, 77b/3, 77b/4, 77b/5, 77b/12, 77b/14, 78a/1, 78a/2, 78a/4, 78b/1, 78b/4, 78b/9, 79a/1, 79a/5, 79a/8, 79a/11, 79b/9, 79b/12, 79b/13, 79b/14, 80b/14, 81a/2, 81a/8, 81a/11, 81b/9, 81b/11, 81b/14, 82a/6, 82a/10, 82a/11, 82b/3, 83a/2, 83a/10, 83a/14, 83b/1, 83b/3, 83b/5, 83b/9, 83b/11, 83b/12, 83b/14, 84a/4, 84a/7, 84b/11, 84b/14, 85a/4, 85a/11, 85a/12, 85b/1, 85b/3, 85b/5, 85b/6, 85b/8, 85b/9, 85b/11, 85b/12, 86a/1, 86a/2, 86b/5, 86b/11, 86b/12, 86b/13, 87b/5, 88a/2, 88a/3, 88a/7, 88a/10, 89a/3, 89a/7, 89a/14, 89b/4, 89b/4-5, 89b/6, 89b/8, 89b/9, 89b/12, 90a/6, 90a/14, 90b/4, 90b/7, 90b/9, 90b/12, 91a/3, 91b/6, 92b/1, 92b/3, 92b/7, 92b/10, 93b/7, 93b/8, 94a/3, 94a/7, 94b/5, 94b/13, 94b/14, 95a/8, 95a/9, 96a/10, 96b/2, 96b/13, 97b/2, 97b/4, 97b/6, 97b/8, 97b/10, 97b/12, 97b/13, 98a/1, 98a/6, 98a/7, 98b/5, 98b/7, 98b/8, 98b/12, 99a/10, 99b/2, 99b/4, 99b/7, 99b/11, 100a/6, 100b/8, 100b/11, 100b/13, 101a/1, 101a/3, 101a/7, 101a/11, 101a/12, 101a/14, 101b/2, 101b/7, 101b/8, 101b/9, 101b/12, 101b/13, 101b/14, 102a/3, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102b/3, 102b/6, 103a/13, 103b/2, 103b/3, 103b/8, 103b/9, 104a/6, 104a/9, 104b/2,

104b/3, 104b/6, 104b/12, 105a/1, 105a/9, 105a/12, 105b/1, 105b/2, 105b/11, 106a/2, 106a/12, 106b/3, 106b/6, 106b/7, 106b/12, 106b/14, 107a/4, 107a/8, 107a/10, 107b/1, 107b/4, 108a/1, 108a/4, 108a/8, 108a/9, 108a/13, 108a/14, 108b/1, 108b/3, 108b/5, 109a/4, 109b/1, 109b/5, 110a/14, 110b/3, 110b/4, 110b/5, 110b/7, 111a/6, 111a/7, 111a/9, 111b/2, 111b/6, 111b/8, 111b/9, 111b/10, 112a/14, 112b/2, 112b/4, 112b/5, 112b/7, 112b/11, 113a/7, 113a/9, 113a/12, 113a/14, 113b/2, 113b/5, 113b/6, 113b/8, 113b/9, 113b/11, 114a/9, 114a/11, 114a/13, 114a/14, 114b/2, 114b/3, 114b/9, 115a/4, 115a/9, 115a/11, 115b/4, 115b/5, 115b/6, 115b/11, 115b/12, 115b/13, 116a/1, 116a/4, 116a/7, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116b/1, 116b/2, 116b/3, 116b/5, 116b/7, 116b/8, 116b/11, 117a/1, 117a/2, 117a/4, 117a/5, 117a/6, 117a/7, 117a/8, 117a/9, 117a/10, 117a/11, 117a/14, 117b/1, 117b/2, 117b/4, 117b/7, 117b/10, 117b/11, 117b/13, 118a/3, 118a/4, 118a/5, 118a/6, 118a/8, 118a/9, 118a/10, 118a/13, 118a/14, 118b/2, 118b/5, 118b/7, 118b/8, 118b/11, 118b/12, 118b/13, 118b/14, 119a/1, 119a/2, 119a/5, 119a/6, 119a/9, 119a/11, 119a/12, 119a/13, 119a/14, 119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/7, 119b/8, 119b/11, 120a/2

lā-cerem : < Ar. Kuşkusuz, şüphesiz.
l. 24a/9

meger : < Far. Meğer.
m. 42a/12, 102a/7

miṣl : < Ar. Benzer, gibi.
m. 1b/5, 26b/10, 54a/11

mu : Soru edatı.
m. 21a/5, 37a/7, 97a/2, 101b/13, 108b/3, 111b/14, 112b/4, 112b/5, 113a/14

munça : Bunca, bu kadar.
m. 4b/14, 9b/7, 19b/2, 22a/5, 29a/4, 31b/6, 31b/11, 34b/14, 35a/4, 35a/5, 35a/6, 35a/8, 36a/1, 36a/6, 38b/11, 43b/6, 45a/1, 49a/12, 50a/3, 50a/4, 51a/6, 55a/4, 57b/9, 57b/10, 61a/3, 64a/4, 68a/1, 82b/10, 87b/3, 90b/13, 94b/5, 096a/1, 96a/2, 98b/14, 100a/1, 113b/6, 114a/13, 118a/9

munda : Bunda.
m. 15a/9, 16a/7, 16b/12, 21b/12, 22a/1, 29b/10, 37a/11, 37a/12, 41b/5, 42a/1, 48a/14, 65a/3, 92b/4, 92b/8, 96b/1, 107b/13, 108a/6, 108a/9, 112a/11, 116b/2, 119b/9

mundaḳ : Bunun gibi, böyle.
m. 17b/11, 23b/9, 29a/4, 30a/5, 39b/4, 41b/11, 43a/12, 45a/12, 47a/12, 51b/13, 52a/6, 52b/13, 53a/7, 53a/13, 54b/13, 58b/7, 60b/2, 64b/1, 64b/13, 67a/9, 68a/9, 69b/4, 72b/10, 72b/12, 75a/2, 76b/5, 80b/7, 81a/2, 81b/4, 81b/5, 86a/10, 90b/13, 91a/8, 91a/9, 91b/9, 94a/5, 95b/12, 95b/13 96a/5, 99b/4, 100b/12, 101b/2, 102a/3, 102a/5, 104a/9, 105a/12, 108a/4, 109a/7, 110a/9, 111a/11, 112b/2, 113b/11, 114b/3, 115b/11, 115b/2, 115b/14, 116a/4

mundın : Bundan.

m. 2a/10, 2b/13, 4b/4, 4b/9, 15a/8, 17a/2, 21b/14, 22b/3, 31b/9, 40a/12, 43b/3, 44a/8, 46b/8, 50b/12, 51b/3, 53b/2, 54a/6, 58a/7, 61a/1, 77a/10, 80b/8, 80b/9, 94a/1, 101a/3, 116b/4

munı : Bunu.

m. 4b/11, 4b/13, 11b/10, 13a/11, 30b/7, 72b/11, 74b/13, 116a/2, 118a/12

munıŋ : Bunun.

m. 4a/13, 4b/1, 10b/1, 22a/4, 26b/13, 35b/2, 42a/13, 47b/4, 48b/12, 65a/4,69a/8, 75a/5, 101b/8, 110b/3, 117b/6

muŋa : Buna.

m. 21a/1, 22b/8, 24b/4, 28b/10, 43b/6, 44b/6, 60b/14, 61a/5, 64a/3, 64a/8, 65a/8, 70b/9, 74b/1, 83a/2, 103b/8, 103b/10, 117a/4

mü : Soru edatı.

m. 97a/1, 108a/14, 111b/13, 113a/14, 117b/11

né : Ne.

n. 2b/3, 23b/9, 29a/11, 35a/1, 35b/9, 40b/11, 41b/5, 41b/6-7, 53a/13, 54a/14, 56a/11, 58b/2, 60a/3, 60a/4, 60a/5, 60b/11, 60b/12, 61a/2, 61a/3, 61b/6, 62b/8, 64a/6, 64b/4, 65a/7, 66a/10, 66a/11, 68a/7, 68a/8, 75a/4, 75a/5, 75b/9, 75b/10, 76a/6, 76a/9, 76a/10, 76a/11, 77a/3, 78a/4, 79a/11, 81a/4, 81a/8, 81b/4, 82a/6, 83a/5, 83a/6, 85b/7, 87a/9, 87a/10, 87b/4, 88a/9, 89b/4, 94a/5, 94b/5, 94b/14, 96b/2, 97b/10, 98b/1, 102a/3, 105a/2, 106a/13, 108a/6, 111b/10, 112b/4, 113b/11, 116a/4, 116a/14, 117a/7, 118a/8, 118a/9, 118a/10

néçe : Nice, nasıl, ne kadar.

n. 4b/5, 5b/9, 5b/10, 8a/11, 8a/12, 11b/11, 12a/4, 14b/14, 15b/6, 16b/12, 17b/3, 17b/6, 19b/6, 19b/8, 19b/13, 20a/6, 20b/11, 21a/5, 21a/7, 21b/14, 22a/4, 22b/3, 23a/2, 23a/9, 23a/11, 23a/13, 24a/1, 24a/2, 25a/5, 26a/9, 26b/7, 32b/10, 33a/10, 33b/6, 35a/11, 35b/1, 37b/5, 40a/10, 41b/3, 41b/12, 42b/5, 42b/6, 43a/2, 43b/12, 44a/6, 45a/11, 48a/14, 48b/9, 51b/6, 51b/10, 53a/10, 54a/9, 55a/3, 56a/2, 57a/2, 57b/9, 58b/3, 59a/12, 60a/6, 61b/5, 63a/9, 63b/9, 68a/11,69a/8, 70b/8, 71b/2, 76b/5, 76b/6, 77b/11, 78a/1, 78b/11, 79b/8, 80a/6, 80b/12, 83b/12, 84a/10, 84b/1, 86b/4, 87a/4, 87a/5, 90a/2, 90b/10, 91a/7, 91b/6, 93b/5, 94a/2, 96b/7, 96b/9, 97a/2, 97b/14, 99a/1, 99a/12, 99b/8, 100a/7, 102a/4, 102a/13, 104a/12, 105a/12, 109a/9, 109b/10, 109b/14, 110a/2, 110a/8, 115a/3, 116b/3, 119b/3

néçük : Nasıl.

n. 4a/5, 4b/8, 5a/9, 23b/11, 28b/11, 30a/5, 31b/10, 41a/4, 50b/11, 51a/7, 59a/1, 65a/5, 77b/5, 78a/2, 85a/4, 86b/13, 88a/3, 88a/10, 94b/14, 97b/13, 99b/7, 101b/9, 105b/1, 110b/5, 111a/9, 113a/9, 114a/13, 114b/2, 119a/12

oḳ : Kuvvetlendirme edatı.

o. 14a/12, 15a/11, 17a/2, 20a/12, 20a/13, 23a/12, 24b/14, 25a/11, 28b/8, 30b/7, 31a/2, 31b/8, 34b/2, 37b/11, 37b/13, 38a/8, 38a/10, 38b/7, 38b/8, 49b/2, 50b/11, 50b/13, 54b/13, 58a/4, 60b/3, 62b/4, 65a/12, 65b/12, 66a/4, 66a/5, 66b/4, 67a/3,

67a/13, 69b/1, 69b/6, 70a/6, 70a/7, 70b/2, 70b/4, 71b/1, 72a/3, 73a/12, 77b/12, 79a/3, 80a/10, 81a/10, 83a/10, 83b/4, 83b/12, 84a/11, 84b/7, 85a/5, 85b/6, 86b/7, 88b/11, 89b/12, 89b/14, 90a/4, 90a/7, 90a/10, 90a/11, 90a/12, 91b/7, 92a/7, 92a/9, 92a/11, 92b/6, 92b/7, 93a/2, 97b/13, 98a/12, 99b/3, 99b/5, 100b/6, 100b/7, 100b/11, 101a/3, 101a/6, 102b/1, 102b/2, 102b/7, 103b/4, 104b/7, 104b/9, 104b/10, 104b/11, 104b/12, 104b/13, 105a/4, 105a/7, 105b/8, 106a/4, 106a/7, 106a/10, 106b/1, 106b/8, 106b/9, 106b/10, 106b/13, 107a/4, 107a/5, 107a/6, 107a/12, 107b/7, 107b/10, 107b/14, 108a/3, 108b/8, 108b/12, 109b/2, 112a/7, 112a/10, 112b/7, 112b/8, 112b/11, 113a/1, 113a/3, 113a/5, 113b/7, 113b/12, 114a/4, 114a/8, 114b/8, 114b/10, 115a/1, 115a/3, 115a/10, 115a/14, 115b/8, 117b/1

ol : O.

o. 2b/11, 2b/13, 3a/8, 5b/5, 5b/6, 5b/13, 6a/3, 6b/11, 7a/4, 8a/2, 8a/3, 8a/5, 8b/13, 9b/14, 10a/6, 10a/10, 10b/4, 10b/6, 11a/2, 11b/8, 12a/10, 13a/1, 13a/5, 13b/6, 14a/2, 14a/5, 14a/11, 16a/6, 16a/9, 16a/13, 17a/4, 17b/7, 18b/1, 19a/2, 21a/2, 22b/14, 23b/9, 24b/1, 26b/3, 28a/3, 28a/13, 29b/3, 29b/7, 29b/8, 30a/6, 31a/1, 31a/7, 31a/13, 31b/5, 32a/9, 32b/6, 33a/7, 34a/6, 34b/11, 35a/12, 36a/6-7, 36a/8, 38a/5, 38a/8, 38b/4, 38b/9, 40b/10, 42a/10, 42b/2, 42b/4, 43a/4, 43a/10, 43b/9, 44b/14, 45a/6, 45b/14, 46a/8, 46b/10, 46b/14, 47a/1, 47b/3, 47b/5, 49b/7, 49b/10, 51a/9, 51b/10, 51b/11, 51b/14, 53a/2, 53a/9, 53b/11, 54b/8, 55a/1, 55a/2, 55b/3, 55b/10, 55b/11, 56a/10, 57a/7, 58a/12, 58a/14, 58b/5, 58b/7, 59a/10, 59a/14, 59b/4, 59b/6, 60a/2, 60a/6, 60b/5, 60b/8, 60b/9, 61b/1, 61b/4, 61b/13, 62a/2, 63b/10, 65b/14, 66a/13, 66b/6, 66b/13, 67a/1, 67a/7, 67b/7, 68b/4, 68b/12, 69b/4, 71a/9, 71a/13, 71b/7, 72b/2, 75a/7, 75a/12, 75b/4, 75b/9, 75b/10, 76b/10, 78a/4, 78b/1, 79a/4, 79b/10, 80a/13, 81a/12, 82b/9, 83a/2, 83a/7, 83a/9, 83b/2, 84a/7, 85a/11, 85b/5, 85b/6, 86a/3, 86b/6, 87a/10, 87a/13, 87b/4, 89a/4, 89a/6, 90b/11, 90b/13, 91a/2, 92b/5, 92b/9, 92b/13, 93a/6, 93b/1, 94a/3, 94b/14, 95b/10, 97a/9, 98a/5, 98a/12, 99a/10, 99b/14, 100a/3, 100b/1, 100b/9, 101a/1, 101a/8, 101b/6, 102b/4, 102b/14, 104a/6, 104a/12, 105a/10, 105b/3, 105b/4, 105b/7, 105b/9, 106b/11, 107a/6, 107a/8, 107a/9, 108a/6, 109a/6, 109a/12, 110a/2, 111a/1, 112a/6, 112a/13, 112b/8, 113b/3, 114a/13, 116a/11, 116a/14, 116b/1, 116b/6, 116b/9, 117a/10, 118a/2, 119a/2, 119b/7

olar : Onlar.

o. 98b/9

olardın : Onlardan.

o. 32a/12

onça : Onun gibi.

o. 106b/12

öz : Öz, kendi.

ö. 7a/2, 7b/5, 16b/10, 17b/5, 18b/13, 19b/11, 20b/14, 23a/9, 23a/10, 23b/1, 23b/11, 25a/8, 25a/10, 25a/12, 26a/1, 29a/1, 29a/11, 29b/4-5, 30b/8, 32b/3, 33a/2, 33b/1, 35a/5, 35a/7, 38b/8, 42a/2, 42a/7, 42b/7, 44a/5, 44a/9, 49a/8, 50a/12, 50b/5, 51b/1, 52a/5, 52a/6, 53a/6, 53a/11, 53b/12, 54b/1, 55a/2, 56b/8, 57a/2-3, 57b/13, 59b/10, 60a/6, 63a/8, 64a/5, 64b/6, 64b/13, 65a/2, 65a/13, 66b/8, 69a/13, 70b/3, 71b/9, 72a/3, 74b/3, 75b/2, 76a/6, 78a/13, 80b/2, 80b/7, 81a/2, 82a/4, 84a/12, 85b/6,

86a/1, 86b/12, 86b/13, 88a/9, 89b/9, 90a/1, 91a/7, 97b/12, 92b/13, 95a/3, 97a/10, 97b/9, 101b/1, 102a/1, 103a/14, 103b/12, 104a/10, 104a/11, 104b/12, 105b/4, 106a/1, 107a/1, 108b/11, 108b/12, 109a/4, 110b/5-6, 112a/3, 114a/10, 114b/14, 116b/8, 117a/5, 117b/5, 118a/7, 118b/1, 118b/3, 119a/7

özge : Başka.
ö. 1b/9, 5a/14, 11b/2, 11b/14, 16b/14, 18a/4, 20b/4, 29b/5, 34b/10, 40b/12, 46b/7, 47a/6, 47b/11, 50b/12, 51a/5, 54b/11, 55b/8, 61a/4, 64a/1, 65b/2, 69a/12, 71a/5, 74a/9, 76b/3, 82a/3, 82a/7, 87b/1, 87b/2, 91b/1, 92a/14, 94a/10, 101a/2, 102a/4, 104a/9, 104b/12, 107a/11, 107a/12, 111b/10

özgeçe : Başkaca.
ö. 23b/7, 74b/9

özgeçerek : Daha başka.
ö. 118a/13

pes : < Far. Öyleyse, bundan sonra.
p. 81a/3, 116a/5, 116a/14

sāyir : < Ar. Diğer.
s. 24b/5, 54a/9

şāyed : < Far. Şayet, olur ki.
ş. 16b/11, 67a/3, 73b/8, 111b/9, 114b/4, 115a/5, 115a/11

tā : < Far. Ta; -den beri.
t. 17a/5, 24a/8, 52a/14, 54a/14, 54b/1, 59a/5, 71a/9, 72a/1, 87a/9, 97b/5, 99a/8, 100a/6, 105b/3, 120a/2

uş : İşte, şu.
u. 24b/14, 35a/8, 38b/11, 50a/4, 53a/7, 54b/13, 55a/4

uşal : İşte, şu.
u. 6a/5, 52b/14

uşandaḳ : Öylece, onun gibi.
u. 67a/11

uşandın : İşte oradan.
u. 92a/10

uşbu : İşte, şu.
u. 1b/8, 2a/14, 2b/12, 3a/5, 3a/9, 3b/14, 6b/2, 20b/2, 25a/13, 31a/1, 35a/8, 36a/7, 38b/1, 38b/3, 38b/13, 39a/14, 39b/8, 39b/10, 41a/2, 43a/3, 46a/11, 46b/3, 47a/13, 47a/14, 53b/7, 56a/13, 57b/3, 58a/3, 58a/4, 58a/10, 59b/8, 60a/5, 60a/7, 60a/11, 62a/14, 62b/14, 64b/3, 64b/5, 64b/11, 66a/5, 67a/4, 68a/4, 69b/8, 70b/3, 71a/10, 72a/9, 73a/14, 73b/7, 73b/8, 73b/10, 74b/2, 76a/12, 77a/13, 78a/11, 80a/4, 82a/3, 83a/3, 83b/10, 84a/11, 84b/5, 85a/10, 86a/8, 88b/8, 90a/6, 92a/5, 94b/13, 95a/12,

97a/10, 97b/6, 97b/13, 98a/2, 99a/5, 99a/6, 99a/10, 99b/10, 101a/1, 101a/5, 101a/8, 102a/8, 102b/7, 103b/2, 105a/6, 105a/7, 105a/11, 105b/8, 105b/12, 107a/3, 107a/13, 108a/5, 109b/3, 111a/6, 112a/7, 112a/13, 112b/1, 113a/4, 113b/1, 114a/4, 114b/8, 116a/7, 116a/10, 117b/1, 118a/10, 118b/9, 118b/13

uşmunça : Böyle, böylece.
u. 64a/11, 64b/10, 66a/1, 67a/8, 70a/11, 100b/5, 106a/6, 106b/7

uşmundaḳ : Böylece.
u. 71b/1, 73a/2, 89a/1-2, 90a/1, 96a/4, 100b/4, 102b/14, 109b/5

uşol : İşte, şu.
u. 9a/14, 20a/12, 22a/12, 22b/10, 30a/14, 32b/13, 34a/2, 37b/12, 38a/9, 39a/5, 39a/9, 39b/13, 41a/5, 42b/9, 42b/10, 44a/1, 53b/2, 53b/3, 60b/3, 62a/12, 65b/12, 67a/12, 71a/14, 75b/12, 79a/14, 80a/3, 83b/4, 83b/12, 84a/1, 86b/4, 86b/7, 87a/8, 87b/5, 95b/5, 97b/2, 98a/6, 99a/12, 99b/7, 101a/3, 111a/11, 113b/2, 115b/1, 116a/7, 116a/11, 118b/3, 118b/10, 119a/4, 119a/8, 119a/10, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/10, 119b/12

üçele : Her üç, üçü birlikte.
ü. 58a/13

üçün : İçin.
ü. 2b/3, 5a/2, 5a/11, 8a/5, 11b/12, 15b/6, 16b/4, 23a/3, 28b/7, 29a/1, 29a/4, 31b/5, 35a/4, 36a/3, 39b/7, 44b/7, 49a/1, 49a/6, 49a/7, 49a/9, 49a/10, 49a/11, 49b/2, 49b/7, 50a/9, 51a/14, 52a/12, 52b/10, 54a/14, 55a/3, 57b/10, 59b/10, 63b/4, 67a/6, 70b/13, 77a/13, 77b/6, 77b/13, 78a/4, 79a/11, 79b/8, 80b/6, 83a/5, 86b/9, 87b/3, 88a/13, 91a/13, 93a/6, 93a/7, 97b/12, 99a/3, 99b/7, 100b/12, 103b/1, 108a/5, 108b/10, 111b/3, 111b/10

ve : < Ar. Ve.
v. 1b/4, 1b/5, 1b/6, 1b/7, 1b/8, 2a/1, 2a/2, 2a/9, 2b/2, 2b/14, 3a/3, 3a/7, 3a/10, 3a/11, 3a/13, 3b/3, 3b/4, 3b/9, 3b/14, 4a/4, 4a/5, 4a/9, 4a/10, 4b/1, 5a/12, 5b/6, 5b/8, 6a/6, 6a/9, 6a/10, 6a/13, 6b/3, 6b/4, 6b/14, 7a/3, 7a/6, 7a/10, 7b/2, 7b/4, 7b/8, 7b/12, 7b/13, 8a/8, 8a/9, 8a/11, 8a/13, 8b/4, 8b/11, 8b/12, 9a/4, 9b/2, 9b/3, 9b/9, 9b/14, 10a/10, 10a/11, 10b/3, 10b/7, 10b/14, 11a/1, 11a/2, 11a/4, 11a/7, 11a/14, 11b/3, 11b/7, 11b/10, 11b/13, 12a/6, 12a/10, 12b/10, 13a/2, 13a/3, 13b/5, 13b/6, 13b/8, 13b/11, 14a/2, 14a/3, 14a/6, 14a/12, 14b/2, 14b/9, 15a/3, 15a/12, 15a/14, 15b/10, 16a/1, 16a/2, 16a/4, 16a/6, 16a/7, 16a/8, 16a/11, 16a/12, 16a/13, 16b/1, 16b/2, 16b/5, 16b/6, 16b/7, 16b/8, 17a/1, 17a/5, 17b/4, 17b/7, 17b/9, 17b/12, 17b/13, 18a/1, 18a/2, 18a/3, 18a/4, 18a/5, 18a/6, 18a/9, 18a/13, 18b/3, 18b/10, 18b/12, 19a/1, 19a/3, 19a/5, 19b/5, 19b/6, 19b/8, 19b/13, 20a/13, 20b/5, 20b/10, 20b/11, 20b/14, 21b/7, 21b/8, 21b/13, 22a/1, 22a/2, 22a/5, 22b/3, 22b/7, 22b/12, 23a/1, 23a/11, 23a/12, 23a/13, 23a/14, 23b/1, 23b/2, 23b/7, 23b/11, 23b/12, 24a/3, 24a/5, 24a/7, 24a/13, 24b/7, 24b/12, 25a/4, 25b/2, 25b/4, 25b/5, 25b/6, 25b/7, 25b/9, 25b/14, 26a/5, 26a/10, 26b/8, 26b/10, 26b/11, 28a/1, 28a/8, 28b/1, 28b/10, 28b/14, 29a/1, 29a/2, 29a/4, 29a/14, 29b/3, 29b/6, 29b/7, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 30a/13, 30b/1, 30b/3, 30b/5, 31a/6, 32a/2, 32a/3, 32a/9, 32a/10, 32a/13, 32b/3, 32b/7, 32b/8, 32b/14, 33a/13, 33a/14, 33b/1, 33b/5, 33b/6, 33b/8, 33b/10, 33b/13,

34a/2, 34a/3, 34a/4, 34a/7, 34a/11, 34a/12, 34b/10, 34b/14, 35a/4, 35a/5, 35a/7, 35a/8, 35a/12, 35b/3, 35b/5, 35b/9, 36a/5, 36a/6, 36a/8, 36a/9, 36a/11, 36a/12, 36b/13, 36b/14, 37a/1, 37b/8, 37b/13, 37b/14, 38a/3, 38a/9, 38b/1, 38b/4, 38b/10, 38b/14, 39a/1, 40a/2, 40b/5, 40b/12, 41a/3, 41a/4, 41a/5, 41a/9, 41a/13, 41b/3, 41b/8, 41b/10, 41b/11, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/2, 42a/6, 42a/8, 42a/9, 42a/10, 42a/12, 42a/13, 42a/14, 42b/6, 42b/7, 43a/1, 43a/5, 43a/8, 43a/9, 43a/13, 43a/14, 43b/4, 43b/11, 44b/2, 44b/9, 45a/7, 45a/8, 45a/11, 45b/1, 45b/2, 45b/5, 45b/10, 46a/6, 46a/10, 46a/11, 46a/13, 46b/3, 46b/13, 47b/6, 47b/9, 47b/13, 48b/6, 48b/7, 48b/10, 48b/12, 49a/2, 49a/6, 49a/9, 49a/14, 49b/3, 49b/5, 49b/10, 49b/11, 50a/9, 51a/6, 51b/7, 51b/9, 52a/2, 52a/8, 52a/9, 52a/10, 52b/2, 52b/6, 52b/7, 52b/11, 52b/12, 53a/6, 53a/11, 54a/3, 54a/9, 54a/11, 54a/14, 54b/3, 55a/3, 55a/4, 55a/6, 55b/2, 55b/5, 55b/8, 55b/10, 55b/11, 55b/12, 56a/1, 56a/3, 56b/2, 56b/7, 56b/8, 57a/7, 57a/9, 57a/10, 57b/4, 57b/10, 57b/11, 57b/14, 58b/2, 58b/4, 58b/7, 58b/12, 58b/14, 59a/12, 59a/13, 59b/4, 59b/6, 59b/7, 59b/8, 59b/10, 59b/11, 59b/12, 60a/3, 60a/9, 60a/10, 60b/1, 60b/2, 60b/9, 60b/10, 60b/12, 61a/2, 61a/10, 61a/13, 61b/1, 61b/3, 61b/6, 61b/7, 61b/10, 61b/11, 62a/2, 62a/3, 62a/4, 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/8, 62a/10, 62a/12, 62b/1, 62b/2, 62b/5, 63a/9, 63a/13, 63a/14, 63b/5, 63b/10, 63b/11, 63b/14, 64a/2, 64a/4, 64a/5, 64a/6, 64a/10, 64b/1, 64b/4, 64b/9, 64b/10, 65a/3, 65a/8, 65a/10, 65b/2, 65b/3, 65b/12, 66a/4, 66a/6, 66a/9, 66a/10, 66a/11, 66a/14, 66b/2, 66b/3, 67b/5, 67b/11, 68a/1, 68a/10, 68a/11, 68a/13, 68b/1, 68b/2, 68b/6, 68b/14, 69a/1, 69b/2, 69b/7, 69b/14, 70a/2, 70a/3, 70a/6, 70a/13, 70b/4, 70b/10, 70b/12, 70b/14, 71a/5, 71a/12, 71b/2, 71b/3, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/9, 71b/10, 71b/11, 72a/3, 72a/7, 72b/10, 72b/14, 73b/13, 74a/4, 74a/5, 74a/6, 74a/13, 74b/1, 74b/4, 74b/6, 74b/7, 74b/9, 74b/11, 74b/13, 75a/5, 75a/11, 75a/13, 75b/2, 75b/8, 75b/9, 76a/5, 76a/6, 76a/8, 76b/2, 76b/9, 76b/11, 76b/12, 76b/13, 76b/14, 77a/2, 77a/9, 77b/6, 77b/10, 78a/1, 79a/8, 79a/12, 79a/13, 79a/14, 79b/2, 79b/5, 79b/14, 80a/4, 80b/12, 81a/1, 81a/3, 81a/5, 81a/11, 81a/14, 81b/2, 81b/3, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 81b/11, 81b/14, 82a/7, 82b/7, 82b/14, 83a/1, 83a/2, 84b/3, 84b/9, 84b/10, 85a/11, 85b/4, 85b/6, 85b/8, 86a/5, 86a/9, 86a/10, 86a/11, 86a/14, 86b/2, 86b/9, 86b/10, 87a/3, 87a/7, 88a/4, 88a/12, 88b/1, 88b/3, 89a/11, 89a/14, 89b/11, 90a/7, 90a/13, 90b/2, 90b/6, 90b/7, 90b/12, 91a/1, 91a/6, 91a/9, 91a/10, 91a/11, 91a/12, 91a/13, 91b/1, 91b/2, 91b/7, 91b/12, 91b/13, 91b/14, 92a/3, 92a/7, 92a/12, 93a/5, 93a/6, 93a/7, 93a/13, 93b/1, 93b/10, 94a/3, 94a/5, 94a/11, 94a/14, 94b/1, 94b/4, 94b/5, 94b/7, 94b/8, 94b/14, 95a/2, 95a/3, 95a/4, 95b/3, 95b/6, 95b/7, 95b/11, 95b/12, 96a/3, 96a/4, 96a/5, 96a/6, 96a/14, 96b/2, 96b/3, 96b/7, 96b/8, 96b/9, 97a/4, 97a/10, 97a/11, 97a/14, 98a/2, 98a/3, 98a/13, 98b/4, 99b/1, 99b/5, 99b/8, 100a/1, 100a/6, 100b/2, 100b/3, 100b/13, 101a/5, 101a/9, 101a/10, 101a/11, 101a/14, 101b/2, 101b/8, 101b/9, 101b/14, 102a/1, 102a/6, 102a/10, 102a/11, 102a/12, 102a/13, 102b/8, 102b/10, 102b/11, 102b/13, 103a/8, 103a/9, 103a/12, 103a/13, 103b/6, 103b/9, 104a/4, 104a/9, 104a/12, 104a/13, 104b/1, 104b/3, 104b/5, 104b/6, 104b/8, 104b/9, 105a/2, 105a/6, 105a/8, 105a/14, 105b/1, 105b/4, 105b/9, 105b/10, 105b/11, 106b/8, 107b/3, 107b/6, 108b/1, 108b/10, 108b/11, 110b/13, 111a/1, 111a/3, 111a/7, 111a/13, 111a/14, 111b/2, 111b/11, 112b/10, 114a/12, 114b/4, 114b/13, 114b/14, 115a/7, 115a/9, 116b/5, 116b/8, 117a/2, 117a/14, 117b/1, 118a/9, 118b/11, 119a/6, 119a/10, 119b/13, 119b/14

velī : < Far. Ama, fakat.

v. 2b/13, 3b/8, 4a/5, 5b/3, 7a/11, 11b/2, 18b/13, 21b/14, 22a/4, 23b/6, 26a/6, 28b/14, 31a/5, 39b/12, 45b/3, 48a/7, 48b/12, 51b/7, 51b/12, 53a/10, 54b/11, 60a/14,

60b/14, 64b/2, 65a/3, 67a/12, 67b/11, 75a/10, 75a/12, 75b/8, 78b/12, 85a/3, 85a/10, 85b/10, 87a/11, 90b/1, 94b/4, 95b/5, 97a/4, 97a/7, 101a/14, 101b/5, 104a/12, 104b/2, 106a/6, 107a/2, 107b/11, 110a/9, 116a/8, 118a/14

velīkin : < Far. Ancak.

v. 99a/9

yā : < Far. Veya.

y. 7b/10, 9b/11, 16a/3, 33a/10, 37b/1, 51a/5, 55a/3, 56a/12, 59a/14, 61b/2, 64a/9, 75b/14, 82b/5, 83b/11, 95a/8, 97a/1, 103a/14, 103b/1, 110b/6, 111b/13, 112b/4, 113a/14

yana : Yine.

y. 2a/3, 2b/6, 3a/11, 3b/1, 3b/5, 3b/13, 4a/2, 4b/14, 5a/8, 6a/2, 7b/6, 8a/4, 8a/6, 8a/9, 8b/5, 8b/7, 9a/5, 9a/7, 9a/8, 10a/2, 11b/2, 11b/5, 12a/8, 12b/4, 12b/6, 12b/7, 12b/11, 13a/9, 13b/5, 13b/7, 13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3, 14a/12, 14b/5, 14b/11, 15a/4, 15a/6, 15a/12, 15b/5, 17a/3, 17a/5, 19a/7, 19a/12, 19a/13, 19b/4, 19b/13, 20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/11, 20b/12, 21a/6, 21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12, 22b/2, 22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5, 23a/11, 23b/1, 23b/2, 23b/4, 23b/5, 23b/11, 24a/2, 24b/7, 25a/3, 26a/12, 26b/8, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/11, 27b/12, 27b/14, 28a/1, 28a/5, 28a/13, 29a/2, 29a/6, 29a/12, 29b/1, 29b/9, 29b/12, 33b/13, 34a/1, 34b/4, 34b/5, 35a/13, 35b/5, 36b/14, 37b/8, 39a/1, 40a/13, 40a/14, 40b/8, 41a/1, 42b/4, 42b/11, 43a/11, 43a/13, 45a/3, 45a/4, 45a/11, 45b/7, 46a/1, 46a/4, 46a/5, 46a/11, 46a/13, 46b/5, 46b/12, 46b/13, 47a/2, 47a/9, 47b/2, 48a/1, 48a/9, 48a/14, 48b/1, 48b/5, 48b/13, 49a/3, 49a/9, 49a/11, 49a/13, 49a/14, 49b/2, 49b/8, 49b/13, 50a/1, 50a/4, 50b/10, 51a/12, 51b/13, 53a/1, 53a/12, 53b/1, 54b/12, 56a/13, 56b/2, 57a/5, 58b/14, 59a/10, 60a/3, 60b/9, 61b/14, 62a/5, 62a/8, 62a/13, 62b/12, 62b/13, 63b/2, 64b/9, 65b/1, 66a/10, 69a/4, 70a/1, 70a/3, 72b/14, 73b/9, 76b/7, 76b/9, 76b/11, 77b/10, 77b/14, 78a/2, 78a/10, 82a/7, 82b/10, 83a/11, 84a/1, 85a/9, 87b/2, 87b/11, 89a/9, 89a/11, 89b/2, 90a/6, 90b/2, 90b/8, 90b/10, 90b/12, 90b/14, 91a/3, 92a/9, 92a/12, 93a/2, 93a/9, 93b/3, 94b/14, 95a/10, 95a/11, 97b/9, 98b/5, 98b/9, 99b/4, 99b/11, 100a/6, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102a/13, 102b/12, 104b/5, 105a/4, 105a/5, 105a/7, 105b/2, 105b/3, 105b/9, 106b/13, 107a/1, 107a/4, 107a/5, 107a/6, 107a/7, 107b/3, 107b/13, 109b/11, 111a/13, 112a/4, 112a/11, 113a/1, 113a/6, 113a/10, 113a/13, 114a/8, 115a/7, 115a/10, 115b/5, 115b/6, 116a/12, 117a/3, 117b/4, 117b/13, 119a/2, 119b/3

yosunluḳ : < Moğ.+T. Gibi, benzer.

y. 16a/6, 33a/12, 36a/14-36b/1, 39a/8, 46b/3, 49b/6, 53b/8, 54b/1, 63a/2, 70b/13, 72b/7, 74a/9, 74b/2, 80b/8, 82a/3, 85a/10, 91a/3, 109b/4, 118b/12

Tablo 52

Dil içindeki görevli birimler

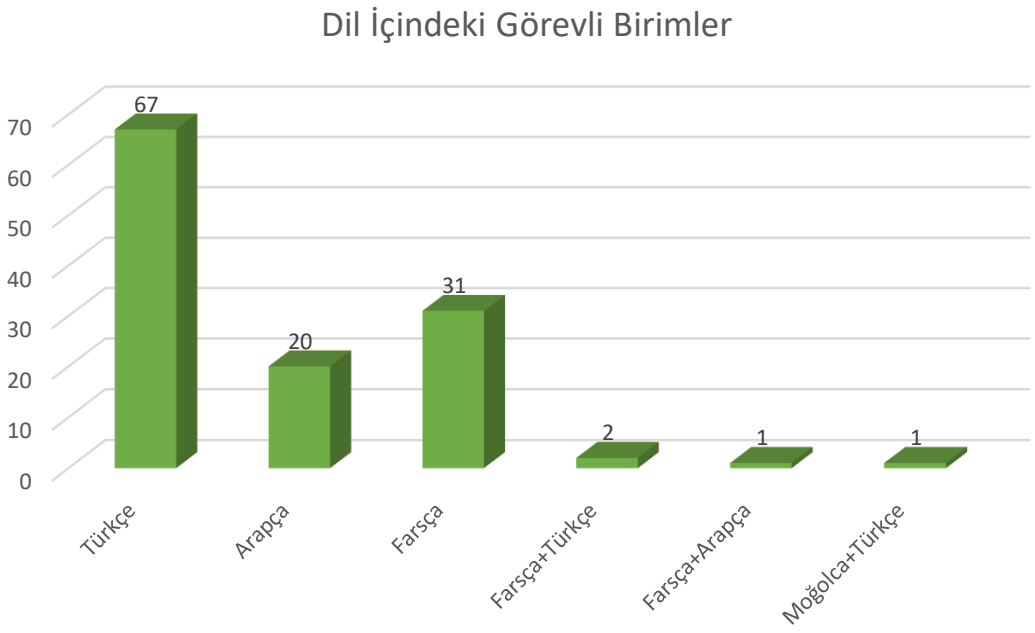

2.56. Diğer Kavramlar

İncelediğimiz metinde hiçbir başlığa dahil olmayan sözcükleri diğer kavramlar başlığı altında topladık. Diğer kavramlar başlığı altında Türkçe: 20, Arapça: 156, Farsça: 36, Arapça+Türkçe: 6, Türkçe+Farsça: 1, Farsça+ Türkçe: 4, Arapça+Farsça: 2, Farsça+Arapça: 9, Arapça+Farsça+Türkçe: 2, Farsça+Arapça+Farsça: 1, Moğolca: 1 olmak üzere toplam 238 madde başı sözcük saptanmıştır.

‘alāḳa : < Ar. İlgi, irtibat, münasebet.
‘a. 7a/5, 18b/2

‘alāmet : < Ar. Nişan, işaret, iz.
‘a. 54a/7

‘alāyıḳ : < Ar. İlgiler.
‘a. 78a/6, 101b/5

āmīziş : < Far. İnsan arasına girme, haşır neşir olma.
ā. 36a/9

‘āriyet : < Ar. Ödünç, geçici olarak alınan şey.
‘ā. 59a/5, 63b/13, 72a/5, 72b/5

aṣl : < Ar. Asıl, kök, esas.
a. 8a/14, 48a/6, 68a/7, 111a/13

‘ayb : < Ar. Utanılacak şey, kusur.
‘a. 26a/4, 29b/3-4, 47b/10, 64a/6-7

‘ayş : < Ar. Yaşama.
‘a. 41b/7

‘azīz : < Ar. Değerli, kıymetli.
‘a. 41b/9

behre : < Far. Nasip, pay.
b. 18b/10, 40a/7

beṣṣ : < Ar. Ortaya koyma.
b. 50a/12

bī-bünyādlıġ : < Far.+T. Önemsiz.
b. 63a/5

bī-çīn : < Far. Kıvrımsız, sade.
b. 7a/4

bī-ḥasīb : < Far.+Ar. Yetersiz.
b. 29a/10

bī-ḥayṣiyyet : < Far.+Ar. Sade, gösterişsiz.
b. 13b/5

bī-iḫtiyār : < Far.+Ar. Kendiliğinden, elde olmayarak.
b. 55b/1

bī-nihāyet : < Far.+Ar. Sonsuz, tükenmez.
b. 49b/7

bī-pervā : < Far. Çekinmeksizin, sakınmadan.
b. 21b/2

bī-ruḫṣat : < Far.+Ar. İzinsiz.
b. 58a/9

bī-taḫṣīṣ : < Far.+Ar. Ayırmama.
b. 64a/7

bī-terk : < Far.+Ar. Bırakmamak, vazgeçmemek.
b. 18b/3

būd : < Far. Varlık.
b. 49a/7

bünyād : < Far. Asıl, esas, temel.
b. 23b/7, 75a/1, 75a/3

culdu : < Far. Ödül, mükafat.
c. 14a/14

çi cay-i < Far. Yeri mi var? manası mı var?
ç. 51a/9

dāll : < Ar. Delalet eden, gösteren.
d. 41a/10

da'vā : < Ar. Mesele, şikayet.
d. 15a/2, 29a/7, 39b/3, 73b/6

def' : < Ar. Giderme, savma.
d. 10b/1, 17b/9, 30b/14, 57b/5, 57b/12, 96a/1, 101b/6

engīz : < Far. Kışkırtan, hareket ettiren.
e. 20a/7, 38b/14, 51b/3, 58a/8, 59b/11, 68b/14, 79b/6

esrār : < Ar. Sırlar.
e. 101a/2

ferāġat : < Ar. Vazgeçme, bırakma.
f. 24a/5, 96a/1, 96a/3, 96a/4, 96a/6

filān : < Ar. Adı anılmak istenilmeyen şahıs veya şey.
f. 37a/13, 118a/5

gūruḫt : < Sersemlik. (?)
g. 107a/14-107b/1

gūşe-gīr : < Far. Bir köşeye çekilen.
g. 107a/5

gürīzān : < Far. Kaçıcı, kaçan.
g. 23a/14

ḥadd : < Ar. Sınır.
ḥ. 36a/1-2

ḫalāṣ : < Ar. Kurtulma, kurtuluş
ḫ. 17b/11, 20b/5, 23b/9, 32b/7, 42b/5, 62b/12, 62b/14-63a/1, 65b/13, 96a/6

ḫalāṣlıḳ (ġ) : < Ar.+T. Kurtuluş.
ḫ. 55a/2-3, 114b/5

ḫāṣṣiyyetlıḳ : < Ar.+T. Etkili, tesirli.
ḫ. 5b/5, 37a/10

ḥimāyet : < Ar. Koruma, korunma.
ḥ. 23b/8, 75a/5, 114b/10

ḥiṣṣe : < Ar. Pay.
ḥ. 108b/3

ḫiyāre : < Far. Çok kenarlı.
ḫ. 47a/6-7

ḫoş-āmed : < Far. Hoş geldi.
ḫ. 12b/8, 15b/4

ḫoş-ḥāl : < Far. Geçimi yolunda olan.
ḫ. 118b/10, 119b/2

ḫuṣūṣiyyet : < Ar. Özellik.
ḫ. 47b/11

ibtilā : < Ar. Tutulma, düşkünlük.
i. 96a/6

icāzet : < Ar. İzin, onay, ruhsat.
i. 11a/11, 38b/2, 53b/5, 64a/1, 71b/2, 71b/4, 101a/8

icmāl : < Ar. Özet, kısaltma.
i. 9b/8

ifrāṭ : < Ar. Aşırı gitme, ölçüyü kaçırma.
i. 41b/7

ige : Sahip.
i. 8a/8, 40a/8

iġvā : < Ar. Azdırma, yoldan çıkarma.
i. 68b/14

iḳdām : < Ar. Uğraşma.
i. 58b/7

iktifā : < Ar. Yeterli bulma, yetinme.
i. 50a/5

iltimās : < Ar. Kayırma.
i. 61a/7

inbisāṭ : < Ar. Açılma, yayılma.
i. 41b/11

istib‘ād : < Ar. Uzak görme, ihtimal tanıma.
i. 116a/10

istifsār : < Ar. Açıklığa kavuşturma.
i. 60a/10

istiḳlāl : < Ar. Tek başına olma, hürlük.
i. 69a/13

isti‘māl : < Ar. Kullanma.
i. 11b/12

istimālet : < Ar. Teselli etme.
i. 61b/2, 117a/2, 117a/13-14

istirāḥat : < Ar. Dinlenme.
i. 3a/7, 96a/7

işāret : < Ar. Bir şeyi gösterme, işaret etme.
i. 83b/8, 97a/1, 100b/2, 111b/13

iṭā‘at : < Ar. İtaat, boyun eğme.
i. 110b/10

i‘tidāl : < Ar. Aşırı olmama hali, ölçülülük.
i. 18a/7, 68b/6

iṭmināN : < Ar. Emin olma, güvenme.
i. 116a/8

iṭminānī : < Ar.+Far. Emin olma durumu.
i. 116a/6

ittifāḳāt : < Ar. Tesadüfle olan şeyler.
i. 58a/1-2, 78a/9

ḳābiliyyet : < Ar. Kabiliyet.
ḳ. 49b/1

ḳabūl : < Ar. Kabul etme, razı olma.
ḳ. 55a/4, 104a/7

ḳadr : < Ar. Değer, kıymet.
ḳ. 96a/2

ḳahr : < Ar. Yok etme.
ḳ. 44b/6

ḳaltaġaylıġ : Tereddüt etme, şüpheye düşme.
ḳ. 15b/8-9

kāmile : < Ar. Bütün, tam, eksiksiz, olgun.
k. 16b/10

ḳatli'ām : < Ar. Kırım, katliam.
ḳ. 87b/14

ḳazaḳ : Göçebe.
ḳ. 39a/7, 52a/8, 52a/10, 71a/11, 71a/12, 72a/5

ḳazaḳāne : T.+Far. Kazaklara benzer.
ḳ. 108b/11

ḳazaḳlıḳ : Göçebelik.
ḳ. 11a/4, 14a/8-9, 15a/5-6, 20a/4-5, 39b/7-8, 64a/10, 65b/12, 70b/10, 74b/9, 97b/7

kelālet : < Ar. Yorgunluk, gevşeklik.
k. 53a/10

kéliş : Geliş, gelme.
k. 112b/2

kenāre : < Far. Kıyı, kenar.
k. 1b/3, 45a/6

keyfiyyet : < Ar. Mesele, konu, nitelik.
k. 50b/12, 63a/5, 78b/9, 80b/3, 85b/1, 102b/9, 105a/12

konende : < Far. Yapan, eden.
k. 28b/11

ḳudret : < Ar. Yaratıcı güç.
ḳ. 16b/10

kürsī : < Ar. Oturulacak yüksekçe yer, kürsü.
k. 47a/8

levāḥiḳ : < Ar. Ekler, eklenen şeyler.
l. 74a/4, 76b/2, 76b/7, 82b/13, 99b/8

ma‘āş : < Ar. Yaşayış.
m. 24b/3, 61a/11, 74b/10, 76b/5, 98b/1

maḥfūẓe : < Ar. Saklanmış, korunmuş.
m. 44b/7

maḫlūṭ : < Ar. Karışmış, karışık.
m. 47b/12

maḫṣūṣāne : < Ar. Özel, husūsi.
m. 97b/8

ma‘hūd : < Ar. Bilinen, sözü geçen.
m. 105b/3, 105b/4

ma‘mūl : < Ar. Yapılmış, imal edilmiş.
m. 99b/14

mārpīç : < Far. Sarmal, büklümlü.
m. 47a/6-7

maṭ‘ūn : < Ar. Ayıplanmış.
m. 68b/4

māyil : < Ar. Eğimli, meyilli.
m. 2b/7, 23b/6, 38a/14, 48a/4, 48b/3, 49b/6, 75b/3

ma‘zūl : < Ar. Azledilmiş.
m. 24b/9

meclis-ārālıḳ : < Ar.+Far.+T. Meclis süsleyicilik.
m. 41b/10-11

medd : < Ar. Uzatma, yayma.
m. 47b/6

medīd : < Ar. Uzatılmış, çok uzun süren.
m. 31b/4, 96a/10, 116b/10

meftūlluḳ : < Ar.+T. Kıvrılmışlık, bükülmüşlük.
m. 102b/11

memleket-dārlık : < Ar.+Far.+T. Memleketlik.
m. 64b/1

men‘ : < Ar. Yasaklama, önleme, durdurma.
m. 71b/3, 75a/4, 91b/9-10, 111b/13

mensūb : < Ar. Bir şahsa veya kuruma ait olan, bunlarla ilişkisi olan.
m. 45a/3, 54a/10

merci‘ : < Ar. Müracaat olunacak yer veya şahıs.
m. 16a/6

merdūd : < Ar. Defedilmiş, kovulmuş
m. 29a/3, 30b/12

mer‘ī : < Ar. Geçerli.
m. 70a/6

mevclıḳ : < Ar. Dalgalı.
m. 3a/9

meyl : < Ar. Eğilim, meyil.
m. 2a/3, 22b/11, 75b/2

mī‘ad : < Ar. Belirtilen zaman veya yer.
m. 39a/5, 40b/5, 117b/1, 117b/6

mu‘allaḳ : < Ar. Asılı, asılmış, sürüncemede kalmış.
m. 67a/11

mufāreḳat : < Ar. Ayrılma.
m. 96b/3

muḥaḳḳar : < Ar. Hakarete uğramış.
m. 56b/5, 58b/14, 60a/1

muḫālif : < Ar. Aykırılık gösteren.
m. 53b/4, 53b/6, 53b/10, 54b/8, 54b/10, 54b/13-14, 66b/3, 66b/5, 66b/7, 66b/9, 74a/4

muḥaṣṣıl : < Ar. Meydana getiren.
m. 7a/14, 43b/11, 66a/10, 66a/12

muḥaṣṣıllıḳ : < Ar.+T. Meydana getirme.
m. 75a/13-14

muḫāṭab : < Ar. Kendisine söz söylenen.
m. 29b/1

muḫliṣ : < Ar. Hâli içten, gönülden olan.
m. 51b/1

muhmel : < Ar. Bırakılmış.
m. 48a/1-2, 87a/13, 87a/14, 87b/3

muḥriḳ : < Ar. Yakan, yakıcı.
m. 18a/7

muḳābele : < Ar. Karşılık verme, karşılama.
m. 22b/14-23a/1, 33a/2, 70a/7, 94a/14, 105b/7

musallaṭ : < Ar. Rahat bırakmayan, rahatsız eden.
m. 20b/3, 57b/12

mu‘tad : < Ar. Alışılmış, adet olmuş.
m. 51b/7, 86b/13

muṭāyebe : < Ar. Şakalaşma.
m. 14b/3-4

mu‘teber : < Ar. Hatırı sayılır, saygın.
m. 28b/1, 44a/11, 62b/10, 62b/12, 62b/13, 69a/14, 95a/3

mu‘teberraḳ : < Ar.+T. Daha saygın, daha geçer.
m. 21b/7, 45a/5

mu‘teḳıd : < Ar. Gönül bağlayan, kalben inanan.
m. 51b/1

mübālaġa : < Ar. Abartı, abartma.
m. 97b/8, 97b/9-10, 97b/11, 99b/8

mübeddel : < Ar. Değiştirilmiş.
m. 7b/9, 100a/7

müdde‘ā : < Ar. İddia olunan şey.
m. 6a/1, 44a/6

müfāreḳat : < Ar. Ayrılma, uzaklaşma.
m. 9a/3

mühim : < Ar. Önemli.
m. 99b/12

mükemmel : < Ar. Olgunlaşmış, kemale ermiş.
m. 66b/2

mülāzemet : < Ar. Bir yere veya kimseye sıkı sıkı bağlanma.
m. 10a/10, 11a/11, 13a/14, 13b/2, 16a/14, 17b/1, 27b/7, 28a/10, 28a/12, 29a/8, 31b/4, 31b/11-12, 31b/14, 33b/7, 34a/10, 39b/1, 43a/4, 58a/8, 61a/8, 74b/2, 75b/11, 78b/8, 79a/8, 82b/7, 96a/10-11, 96b/9, 99a/11

mülḥaḳ : < Ar. Katılmış.
m. 26b/5, 57a/12, 58a/4

mün‘akis : < Ar. Bir yere çarpıp geri dönmüş ışık, ses.
m. 3b/12

müntaḳıl : < Ar. İntikal eden.
m. 96a/5

müntehī : < Ar. Sona eren, biten.
m. 54a/2

mürebbī : < Ar. Terbiye eden, çocuk yetiştiren.
m. 37b/4

mürtefi‘ : < Ar. Yükselen, yükselmiş.
m. 2b/13

müsta‘mel : < Ar. Kullanılmış.
m. 46b/7, 46b/8, 46b/14, 87b/4

müşrif : < Ar. Etrafı ören, etrafa bakan.
m. 3a/2, 47b/7

müte‘āḳıb : < Ar. Ardından gelen.
m. 44b/2, 53a/2, 86b/10

müte‘aḳid : < Ar. İtibar etme, bağlanmış.
m. 103a/12

müte‘ayyin : < Ar. Bilinen, öne çıkan.
m. 72a/8

müteneffir : < Ar. Nefret eden, iğrenen.
m. 23a/14

mütevātir : < Ar. Ağızdan ağıza dolaşan, halk arasında söylenen.
m. 43b/13, 86b/9

müteyaḳḳın : < Ar. Kesin olarak bilinen.
m. édi 72a/8

müẕebẕeb : < Ar. Karmakarışık.
m. 38b/10

na-ḫoşluḳ : < Far.+T. Hoşnutsuzluk.
n. 86b/11-12

naḳẕ : < Ar. Yıkma, tahrip etme.
n. 111a/9

nām-dār : < Far. Namlı, ünlü.
n. 3b/4

nā-muşaḫḫaş : < Far.+Ar. Soyut.
n. 97b/3

nā-resīde : < Far. Yetişmemiş, erişmemiş.
n. 19b/13

naṣīḥat : < Ar. Öğüt.
n. 52a/13, 52b/2

naẓar : < Ar. Bakma, göz atma.
n. 76a/2, 118b/9

nemā : < Ar. Artma, çoğalma.
n. 2b/4

neşv : < Ar. Canlının büyümesi, yetişmesi.
n. 2b/4

nev‘ : < Ar. Çeşit, tür.
n. 5a/2, 8b/12, 23a/1, 24a/6, 25b/9, 25b/13, 41b/11, 44b/5, 46a/12, 48b/11, 53a/12, 54a/14, 56a/7, 58b/8, 59b/9, 60b/1, 60b/11, 61a/3, 68a/7, 73a/3, 75a/3, 81b/4, 82a/6, 86a/11, 94a/4, 101b/2, 101b/3, 105a/14, 110b/5

nişān : < Far. İşaret, belirti, iz.
n. 46a/11, 49a/13, 50a/3, 107b/5, 110b/11, 116a/7

olturuşluḳ : Oturan, yerleşmiş.
o. 33b/8, 34a/5

örgüdemek : < Moğ. Uyuklamak.
ö. 104b/7

pāk : < Far. Temiz.
p. 44b/13

pākīze : < Far. Temiz, saf.
p. 7a/6, 18b/3

perhīz : < Far. Perhiz, uzak durma.
p. 14b/3, 25a/13, 28b/14

pesend : < Far. Beğenme.
p. 29b/5, 93a/13

peyvest : < Far. İlişik, bağlı, ulaşma, kavuşma.
p. 49b/10, 49b/14, 114b/1

rabṭ : < Ar. Düzene koymak.
r. 13a/3, 16a/12, 18a/2, 59b/3

raḫne : < Far. Gedik, yarık.
r. 119a/5

rātibe : < Ar. Vazife.
r. 76b/3

rāżı : < Ar. Rıza gösteren, karşı çıkmayan.
r. 59a/6, 97b/10, 99b/6, 108a/12

ref‘ : < Ar. Kaldırma.
r. 16a/9, 31b/12, 60b/2, 95b/14, 101b/6

revān : < Far. Giden, akan.
r. 7a/9, 110a/6, 113b/7, 113b/8

ruḫṣat : < Ar. İzin.
r. 6b/10, 8a/4-5, 24b/2, 24b/4, 25a/3-4, 29b/6, 30a/10, 34b/7, 34b/8, 53a/9, 54b/4, 58b/11, 59b/9, 63b/11, 71b/8, 74b/3, 74b/5, 74b/10, 74b/12, 79a/13, 79a/14, 79b/1, 79b/7, 80b/12, 87a/5, 97b/7, 102a/7, 102a/8

rūzī : < Far. Nasip, kısmet.
r. 70b/4

rücū‘ : < Ar. Geri dönmek.
r. 86a/5, 86a/11, 86a/13, 105b/10

rükn : < Ar. Bir şeyin temel direği.
r. 30b/4, 65b/14

sāde : < Far. Basit, gösterişsiz.
s. 18b/10

ṣafā : < Ar. Gönül şenliği, zevk, eğlence.
ṣ. 3a/11, 5a/12, 50a/2

ṣafālıḳ : < Ar.+T. Zevkli, eğlenceli.
ṣ. 3a/6, 3b/6, 5a/10, 47b/6

ṣāḥib : < Ar. Sahip.
ṣ. 3b/5, 14a/2, 14a/5, 21a/10, 33a/4, 45a/3, 45a/4, 63a/4, 76b/2, 88a/6, 94a/11, 102a/2

sā‘ī : < Ar. Çalışmak, gayret göstermek.
s. 88b/12, 101b/14

sāmān : < Far. İdare etmek.
s. 21b/3

sāzvārraḳ : < Far.+T. Mizaca uygunluk.
s. 93b/10

se-bergelig : < Far.+T. Yoncalı.
s. 3a/6

s̲ebt : < Ar. Kaydetme.
s̲. 99a/6

ségirtçe : Koşturtmak.
s. 115b/9

serefrāz : < Far. Başını yukarı kaldıran.
s. 63a/14

serencām : < Far. Bir işin sonu.
s. 63b/10

serḥadnişin : < Far.+Ar.+Far. Sınırda oturan.
s. 86b/9

serḥadd : < Far.+Ar. Hudut, sınır.
s. 1b/4, 32a/10, 104a/7

serkūb : < Far. Başa vuracak şey.
s. 31a/14, 34b/10

siyāset : < Ar. Politika, kurnazca iş veya hareket, idam cezası.
s. 16b/4, 34b/10, 35b/13, 37a/7, 39b/6, 99b/7

sorun : Soran, müracaat eden.
s. 49a/11

şāfī : < Ar. Yeter görünen.
ş. 32b/6, 100a/3

şarṭ : < Ar. Koşul, yemin.
ş. 53b/10, 60b/12, 61a/7, 74b/3, 110b/7

şikāyet-āmīz : < Ar.+Far. Şikayetçi.
ş. 80a/11

ta‘alluḳ : < Ar. İlişkisi bulunma, ilgili olma.
t. 23b/13, 28b/10, 31b/5, 34a/4, 59a/4, 64a/2, 64a/4, 74a/10-11, 74a/11, 99a/5-6, 119b/1

ta‘aṣṣub : < Ar. Birini veya bir şeyi aşırı derecede destekleme.
t. 5a/12, 29a/9, 35b/2, 37b/4, 113b/10, 113b/11, 113b/12

taġayyür : < Ar. Değişme, değişim.
t. 117b/4

taḥakküm : < Ar. Zorbalık etme.
t. 51b/14, 52a/1

taḥammül : < Ar. Dayanma.
t. 64a/9, 76b/5

taḥmīl : < Ar. Yükletme, yıkma.
t. 23b/7, 23b/8

taḥṣīl : < Ar. Elde etme, ele geçirme.
t. 111a/14

taḥvīl : < Ar. Değiştirme.
t. 43b/5

ṭarḥ : < Ar. Kurma, düzenleme.
ṭ. 35a/6, 35b/8

tasalluṭ : < Ar. Musallat olma.
t. 49b/4

ṭavāf : < Ar. Çevresini dolaşma.
ṭ. 32a/4

ṭayyār : < Ar. Hazır.
ṭ. 42b/14, 43b/12, 43b/14, 87b/13, 88a/13, 92b/9-10

ta‘ẓīm : < Ar. Ağırlama, saygı gösterme.
t. 32a/1, 34a/8, 80a/11, 102b/3, 115b/10, 119a/8

tefāvüd : < Ar. İki şey arasındaki fark.
t. 42a/12, 46b/4, 85a/11, 97b/2

tefrīḳa : < Ar. Dağılma, ayrılık.
t. 87a/3

teġāfül : < Ar. Anlamazlıktan gelme.
t. 86b/12, 111b/13

tégirme : Yuvarlak.
t. 6b/14

telāş : < Ar. Kargaşa, telaş.
t. 59b/9, 100b/9

tenezzül : < Ar. Gerileme, düşme.
t. 87b/9

teraḳḳī : < Ar. Yükselme, ilerleme.
t. 22a/5, 38b/4, 86b/1, 87b/9

terk : < Ar. Bırakma, vazgeçme.
t. 7a/7, 18b/4, 25a/14-25b/1, 25b/6

te‘ṯīr : < Ar. Dokunma, içe işleme, iz bırakma.
t. 60a/11, 98a/9-10, 98b/13, 108b/5

teşvīş : < Ar. Karışıklık.
t. 35a/13, 35b/7, 42a/2, 43b/8, 51a/3, 58b/14, 60a/1, 73b/2, 75a/14, 76a/1, 78b/3, 81b/6, 86b/3, 95a/14, 107b/11, 108b/9, 113a/7

ṭoy : Ziyafet, düğün.
ṭ. 6b/10, 6b/11, 10b/3, 20a/2, 24a/12, 31a/6

törlüg : Türlü, çeşitli.
t. 109a/1, 113a/2

türk : Sade, kaba.
t. 18b/9, 94b/4

türklük : Tam yetkinlik.
t. 28b/10-11

‘ubūr : < Ar. Başka tarafa geçme.
‘u. 82a/8

ustākār : < Far. Usta.
ü. 43b/11

uyḳu : Uyku.
u. 84b/1, 106b/6, 117b/13, 118b/5

uyḳuluḳ : Uykulu.
u. 104b/9, 110a/7

üstād : < Far. Üstat, usta.
ü. 53a/12, 68b/3

vārid : < Ar. Bir şey hakkında söylenen.
v. 2b/9-10

vāriṣ : < Ar. Varis, mirasçı.
v. 7b/1, 7b/2

vaẓīfe : < Ar. Görev.
v. 87a/13

velāyet : < Ar. Velilik.
v. 54a/6, 54a/8

velīlıġ : < Ar.+T. Velilik.
v. 54a/5

yaḳḳu : Yakıcı.
y. 100a/2

yekdil : < Far. Gönüllerin bir olması.
y. 16a/14, 17a/5

yérlig : Yerli.
y. 82b/10, 100b/7, 111b/4

yügürük : Koşma, hareket etme.
y. 71a/6

yürüş : İlerleme, yürüyüş.
y. 54b/10, 101a/10, 105b/4

żābiṭ : < Ar. İdarede yetkin olmak.
ż. 22a/3

zāçe : < Far. Lohusalık.
z. 20a/12

zār : < Far. Ağlayan, inleyen.
z. 75b/2

żarūret : < Ar. Mecburiyet.
ż. 17a/6-7, 40b/13, 55b/12, 59b/14, 71b/4, 74a/9, 81a/10, 95a/9

zinā : < Ar. Zina, nikahsız birliktelik.
z. 23b/13

Tablo 53

Diğer kavramlar

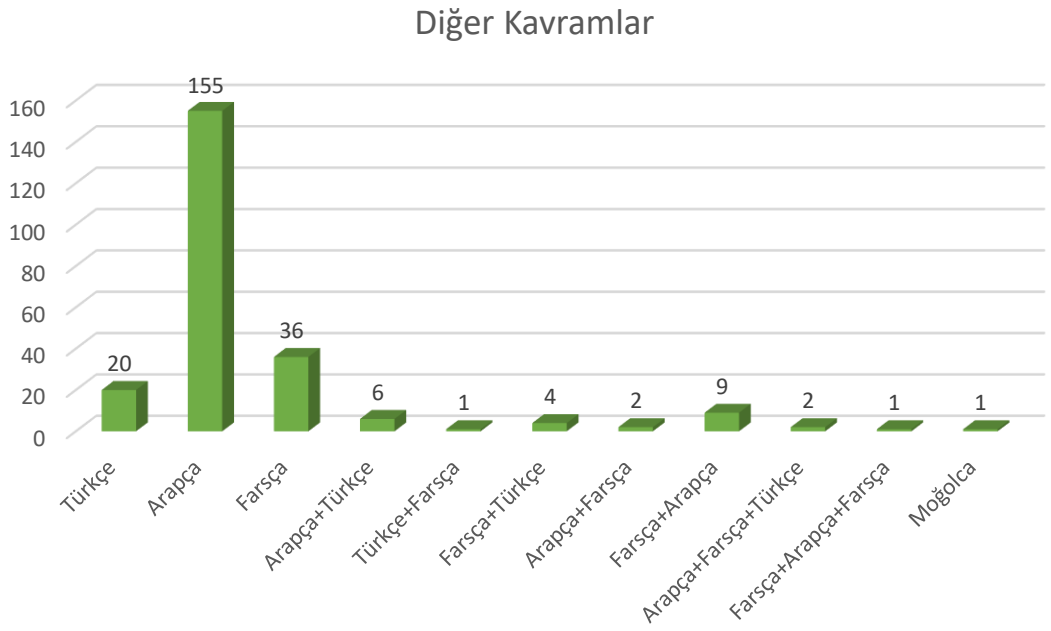

2.57. Fiiller

Fiiller, şekil bilgisinin en önemli ögelerinden biridir. İş ve hareketi bildiren fiiller; hareket, zaman ve mekân bağlamında, somut ve soyut kavramlarla ilgili her türlü oluş, kılış ve durumları bildirirler.

Korkmaz, adların kendi başlarına birer bağımsız nitelik taşıyan sözler olduklarını ifade eder. Fiillerin ise; bağımsız olmadığını, tek başlarına kullanılamadıklarını belirtir. Fiillerin, adlarla girdiği ilişkiler sonucu anlamlandığını söyler. Adlar canlı ve cansız varlıkların, somut ve soyut nesne ve kavramların adları, fiiller ise, bunların hareketlerine bağlı oluş, kılış ve durumlardır diyerek detaylandırır. Fiillerin, adlardan ayrı, farklı bir grup oluşturduğuna dikkat çeker (Korkmaz, 2019: 487).

Korkmaz, kılış fiillerini, cümlede yüklemin gösterdiği işi yapma niteliği taşıyan, yapanın dışında bir nesneye yönelen, bir varlık üzerinde etkisi bulunduğunu gösteren, dolayısıyla nesne gerektiren fiiller olarak tanımlar. Durum fiillerini ise, bu fiiller herhangi

bir oluş ve kılışı değil, yalnızca hareket halinde olmayan bir durumu veya takınılan bir tavrı gösterirler diyerek tanımlar (Korkmaz, 2019: 490-491).

İncelediğimiz metindeki fiiller Hatice Şirin'in "Eski Türk Yazıtları Söz Varlığı İncelemesi" kitabındaki inceleme yöntemine göre ele alındı. Fiiller ilgili başlıklar altında kılış fiilleri ve durum fiilleri olarak ayrıldı. Hatice Şirin'in incelemesinde olan başlıklardan bizim metnimize uygun olmayanlar çıkarıldı, metnimize uygun yeni başlıklar eklendi.

Metinde incelenen fiiller arasında en fazla askerlik, daha sonra iletişim fiilleri geliyor. Askerlik ile ilgili 39 tane madde başı kılış fiili, 45 tane madde başı durum fiili vardır. İletişim ile ilgili 20 tane madde başı kılış fiili, 13 tane madde başı durum fiili vardır. Diğer başlıklardan da belirli sayıda madde başı fiiller vardır.

2.57.1. Temel Kılış, Durum

Kılış Fiilleri

aç- : Açmak, aralamak.

a. 20b/8, 24a/7, 61a/7, 61a/8, 84a/11

al- : Almak.

a. 1b/9, 2b/2, 3b/1, 3b/14, 4b/6, 5a/4, 6a/2, 8b/10, 9a/11, 9a/14, 9b/13-14, 10a/2, 10a/3, 10a/13, 10a/14, 10b/2, 10b/2-3, 10b/7, 11a/8, 11a/4, 11a/7, 11a/10, 11b/6, 12a/3, 12a/6, 12a/10, 12b/7, 12b/8, 13b/4, 14a/11, 14b/1, 15b/14, 16a/2, 16a/10, 16b/2, 16b/14, 17b/2, 17b/3, 18a/10, 19b/6, 20a/1, 20a/2, 20a/5, 20a/8, 20a/9, 20a/11, 20b/3, 20b/7, 20b/9, 20b/11, 22b/3, 22b/5, 22b/11, 23a/10, 24a/12, 25b/10-11, 26b/9, 27b/3, 27b/9, 27b/11,28a/5, 28a/8, 28a/9, 28a/13, 29a/10, 29a/11, 30b/7, 31a/3, 31a/6, 31a/7, 31a/9, 32a/12, 32a/13, 32b/12, 33a/4, 33b/12, 34a/11, 35a/5, 35a/14, 35b/12, 36a/2, 36b/12, 36b/13, 37a/2, 37a/5, 37a/6, 38a/14, 38b/9, 39a/10, 39a/11, 40b/14, 42a/5, 42b/2, 42b/4, 43a/11, 43b/7, 44a/7, 44a/13, 50a/8, 50b/5, 50b/11, 50b/12, 51a/3, 51a/7, 51a/8, 51a/10, 51a/11, 51b/6, 52b/5, 52b/6, 53a/3, 53b/13, 54b/3, 54b/10, 54b/14, 55a/6, 56a/4, 56a/7, 56a/11, 56b/9, 56b/11, 56b/13, 57a/4, 57a/8, 57a/10, 57a/12, 57b/2, 57b/10, 58a/4, 58a/12, 58b/4, 59b/6, 61b/6, 61b/14, 62b/5, 62b/6, 62b/10, 63a/1, 63a/10, 63b/6, 63b/9, 63b/12, 64a/9, 64a/13, 65b/9, 65b/13, 65b/14, 66a/1, 66a/4, 66a/7, 66b/5, 66b/11, 67b/2, 67b/6, 68a/4, 68b/14, 69a/10, 69a/12, 69b/9, 70a/11, 71b/5, 72b/3, 73a/13-14, 73b/8, 74a/2, 74b/14, 75a/4, 75a/10, 75b/8-9, 75b/9, 75b/10, 75b/10-11, 76b/1, 76b/3, 77a/6,

77a/8, 77b/4, 77b/10, 78a/7, 78a/14, 79a/13, 79b/1, 79b/9, 80a/1, 80a/2, 80a/10, 80b/3, 81a/4, 81a/9, 81b/11, 81b/12, 82b/3, 82b/5, 83a/2, 83a/3, 83a/4, 83b/1, 83b/2, 83b/3, 83b/4, 83b/13, 85a/4-5, 85a/10, 85b/4, 85b/6, 85b/11, 86b/1, 86b/14, 87a/3, 87b/10, 87b/11, 87b/13, 87b/14, 88b/10, 90a/1, 90a/2, 90b/14, 91b/6, 92a/10, 92b/10-11, 95a/10, 97b/7, 99b/12, 100a/13, 100b/1, 101a/10, 101a/13, 101b/3, 101b/4, 101b/13, 104a/2, 104a/4, 104b/2, 106a/8, 106b/10, 106b/13, 108a/5, 108a/10, 108a/14, 109a/5, 110a/6, 110b/1, 110b/9, 110b/12, 112b/5, 113a/8, 114a/2, 114b/2, 114b/3, 114b/4, 114b/14, 115a/4, 115a/5, 115a/11, 115b/10, 117a/2, 117a/4, 117a/6, 117b/5, 117b/6, 117b/14, 118b/13, 119b/4, 119a/1, 119b/1, 119b/5, 119b/8

aldur- : Aldırmak.
a. 30b/7, 42a/8, 58a/2, 78b/6

arala- : Aralamak, aralık etmek.
a. 65a/10, 73b/11

arttur- : Arttırmak.
a. 86a/2

as- : Asmak.
a. 31b/3, 53b/14, 102b/13, 102b/14

aş- : Aşmak, geçmek.
a. 54b/7, 67a/11, 72a/12, 81a/13, 81b/7, 82b/4, 99a/3, 99b/2, 99b/4, 99b/9, 103b/6, 116a/14-116b/1

at- : Atmak.
a. 7b/7, 13b/14, 19a/1, 19a/3, 31a/12, 34b/8, 34b/10, 60b/5, 60b/8, 67a/3, 67a/8, 67a/9, 83a/10, 84b/8, 84b/11, 92b/2, 92b/6, 92a/7, 92a/9, 95a/14, 107a/5, 107a/7, 107a/13, 107a/13-14, 109b/6, 112a/10, 112b/12, 112b/13, 113a/3, 113a/5, 115a/14, 116b/11

ayır- : Ayırmak.
a. 8a/8, 25a/9, 29b/6, 36b/1, 39a/7, 45a/9, 66b/9, 74b/12, 84a/3, 103a/14, 103b/6, 110a/14

bağla- : Bağlamak.
b. 7a/2, 46b/9, 46b/10, 46b/11, 46b/12, 46b/14, 87a/8, 94b/6, 98a/8, 100a/11, 100a/12, 100a/14, 100b/1, 106b/9, 116b/13, 118b/12, 119a/10, 119a/11, 119b/8

bağlat- : Bağlatmak.
b. 7a/1, 7a/1-2

bas- : Baskın yapmak, basmak.
b. 7a/13, 8a/8, 9a/2, 9a/13, 10b/1, 11b/11, 12a/6, 14a/7, 14b/9, 20b/10, 22b/10, 29b/8, 30a/8, 34a/1, 35b/1, 38b/9, 41b/6, 42a/3-4, 42b/10, 42b/11, 69a/3, 71a/11, 78b/4, 89b/10, 90a/1, 100a/13, 100a/14, 101a/10, 101b/9, 106a/9

bastur- : Bastırmak.
b. 22b/10, 30b/8, 90a/1, 104a/1

başlat- : Bir orduyu sevk ve idare için birini komutan olarak görevlendirmek, başlatmak.
b. 13a/1, 32a/11

bér- : Vermek.
b. 3b/14, 5b/14, 6a/5, 6a/14, 6b/9, 6b/10, 6b/12, 6b/13, 7a/2, 8a/4-5, 8a/8, 8a/10-11, 8a/12, 8b/3, 8b/14-9a/1, 11a/6, 12a/5, 12a/9, 12b/14, 13b/2, 13b/3-4, 14a/14, 14b/7, 15a/11, 15b/10-11, 16a/2-3, 17a/3, 17b/1, 17b/11, 19b/5, 19b/8, 21a/1, 21a/8, 21a/9, 22b/8, 24a/1, 24b/2, 24b/4, 26b/2, 27b/1, 29b/6, 29b/14, 30a/3, 30a/10, 32a/11, 32b/6, 32b/13, 34a/2, 34b/8, 35a/13, 36a/4, 36a/5, 36b/12, 37a/5, 37a/6, 39a/12, 40a/6, 40a/8, 40b/4, 41a/4, 41a/7, 42a/6, 44a/4, 46a/11, 49a/13, 50a/4, 50a/5, 50a/6, 50a/8, 50b/6, 51b/2, 52a/14, 53a/9, 53b/4, 53b/5, 53b/10, 54a/12, 56b/6, 57a/2, 57b/5, 57b/7, 58b/11, 59a/5, 59b/9, 60b/7, 62b/4, 63b/11, 64b/6, 69a/6, 69a/10, 69b/6, 72a/4, 74b/3, 74b/10, 74b/12, 76b/1, 78b/6, 79a/1, 79a/14, 79b/7, 79b/12, 80a/1, 80a/2, 80b/1, 80b/12, 82b/12, 83b/12, 85a/9, 87a/5, 93b/9, 93b/11, 94a/12, 96b/14, 97a/1, 98b/1, 98b/6, 99b/12, 104b/10, 106a/8, 106a/14, 107a/2, 107a/6, 108a/4, 108a/7, 108a/10, 109a/1, 109a/2, 112a/8, 112b/5, 112b/14, 113a/2, 113a/3, 114a/12, 114b/1, 114b/8, 114b/12, 115a/13, 115b/5, 115b/8, 116a/7, 117a/2, 117a/14, 117b/3, 117b/4, 118b/3, 119a/9, 119a/11, 119b/10

bil- : Bilmek.
b. 2b/3, 21b/9, 23b/6, 25b/7, 26a/4, 40a/1, 40a/2, 47b/4, 54b/1, 54b/2, 58b/10, 60a/7, 63a/5, 72b/8, 76a/7, 85a/11, 85b/1, 87a/14, 88a/7, 96a/2, 97a/1, 98a/14, 98b/13, 101b/3, 102b/1, 104b/9, 111b/13, 114a/14, 117a/7, 118a/4, 119a/4

bildür- : Bildirmek.
b. 114b/10, 118a/6

boldur- : Oldurmak.
b. 67b/2, 114b/11, 115a/4, 115a/7

çék- : Çekmek, uzatmak.
ç. 91b/4

çıḳar- : Çıkarmak.
ç. 12a/1, 12b/5-6, 19b/11, 23b/2, 26b/6-7, 27a/10, 30a/8, 30a/11, 36b/2, 37a/8, 37a/13, 37a/14, 40b/7, 43a/3, 52a/14, 61b/7, 65a/14, 67a/7, 67b/14, 74a/12, 74b/5, 74b/8, 77b/6, 77b/7, 80b/7, 85a/1, 91a/7, 91b/5, 94a/14, 106b/8, 108b/3, 110a/8, 110a/10, 111a/2, 112a/8, 113a/11, 117a/5

élt- : Ulaştırmak, göndermek.
é. 5b/2, 6b/11, 23b/14, 43a/2, 45b/9, 48a/2, 49a/1, 49a/5, 107a/5, 117b/7, 118a/1

ét- : Etmek.
é. 78b/12, 99a/6, 100a/4, 101b/3, 115b/11, 118b/9

éttür- : Ettirmek.
é. 95a/13, 97b/4-5

kéç- : Geçmek.
k. 8a/7, 15b/14, 16b/14, 25b/2, 33a/9, 33a/11, 33a/13, 38a/7, 39b/9, 44a/10, 61b/4, 62b/4, 82b/2, 83a/11, 90b/4, 95b/7, 98a/3, 99b/4, 102a/7, 102b/9, 103b/14, 107b/6, 107b/7, 109a/13, 110b/5, 111a/2, 111a/3, 114a/14, 116b/6, 117a/14

kéçür- : Geçirmek.
k. 62b/3, 85a/13

kéltür- : Getirmek.
k. 5b/14, 6a/3, 7b/2, 10a/2, 16b/11-12, 17b/14, 20a/11, 25b/14, 30a/13, 34b/3, 36a/13, 36b/1, 37a/1, 37a/5, 39a/10, 39b/6, 40b/14, 42b/12, 43a/8, 43a/10, 43a/12, 43a/11, 43a/14, 43b/4, 47a/13, 47a/14, 47b/2, 52b/5, 53a/1, 53a/8, 53b/2, 58a/10, 58b/5, 65a/2, 67a/2, 67a/5, 68a/5, 70a/11, 70a/12, 71a/12, 72b/12, 72b/13, 78b/2, 78b/14, 81a/14, 83b/1, 83b/4, 84b/10, 85b/3, 85b/13, 86b/4, 87a/7, 91b/11, 92a/2, 92b/3, 92b/7, 100a/13, 104a/10, 107b/6, 108a/6, 108b/10, 110b/8, 115b/3, 116b/9, 116b/12, 117b/1, 117b/9, 117b/10, 118b/9, 119a/11

kéltürt- : Getirtmek.
k. 5a/4

kétür- : Getirmek.
k. 61b/2

ḳıl- : Kılmak, yapmak.
ḳ. 2a/3, 2b/1, 3a/7, 3a/10, 3b/1, 4a/2, 4a/12, 4b/11, 4b/13, 5a/14-5b/1, 5b/1, 5b/2, 5b/7, 5b/13-14, 6a/11, 6a/12, 6b/10, 6b/13, 7a/7, 7a/7-8, 7a/11, 7b/1, 7b/11, 7b/13, 8a/3, 8a/4, 8a/8, 8b/11, 9b/8, 9b/10, 10a/3, 10a/4, 10a/10, 10a/13, 10b/3, 10b/4, 10b/13, 11a/3, 11a/13-14, 12a/3, 12a/11, 13a/8, 13a/11-12, 13b/4, 13b/8, 14a/9-10, 14a/12, 14b/1, 14b/3, 14b/3-4, 14b/4, 14b/6, 14b/13, 15a/1, 15a/2, 15a/11-12, 15a/14, 15b/1-2, 15b/6, 15b/7, 15b/13, 16a/9, 16a/14, 16b/7, 16b/12, 17a/8, 17a/12, 17b/3, 17b/5-6, 17b/8, 17b/9, 18a/6, 18a/9, 19b/13, 19b/14, 20a/2, 20b/12, 21a/2, 21a/5, 21a/9-10, 21b/3, 21b/8, 22a/8, 22a/10, 22a/13, 22b/5-6, 22b/13, 23a/1, 23a/7, 23a/10, 23b/2, 23b/7, 23b/10, 23b/11, 24a/1, 24a/3, 24a/10, 24a/13, 24b/1, 24b/3, 24b/4-5, 24b/9, 25a/6, 25a/13, 25a/14, 25b/6, 25b/10-11, 25b/14, 26a/1, 26a/4, 26a/6, 26a/8, 26a/10, 26a/14, 26b/6, 27b/1-2, 27b/7, 28b/4, 28b/5, 28b/6-7, 28b/7, 28b/11, 28b/11-12, 28b/13, 28b/14, 29a/1, 29a/2, 29a/4, 29a/8, 29a/10, 29a/11, 29a/13, 29b/1, 29b/3-4, 30a/3, 30a/5, 30a/7, 30b/11, 30b/14, 31a/2, 31a/13, 31b/3, 31b/4, 31b/11-12, 31b/14, 32a/1, 32a/4, 32b/2-3, 33a/2-3, 33a/5-6, 33a/8, 33a/10, 33b/12, 34a/10, 34b/1, 34b/6, 34b/7, 35a/2, 35a/4, 35a/5, 35a/8, 35b/13, 36a/1-2, 36a/9, 36a/11, 36a/14-36b/1, 36b/2, 36b/3, 36b/10, 36b/13, 36b/14, 37a/6, 37b/2, 38a/2, 38a/13, 39a/4-5, 39a/13, 39b/1, 39b/6, 39b/14, 40a/4, 40b/8, 41a/1, 41a/6, 41a/8, 41b/6-7, 42a/5, 42a/7, 42a/9, 42a/10-11, 42b/5, 42b/8, 42b/9, 43a/4, 43a/5, 43b/5, 43b/11, 44a/6, 44a/7, 44b/9, 44b/10, 44b/11, 45b/9, 45b/13, 46a/1, 46a/13, 46b/2, 46b/5, 46b/8, 46b/13, 47a/3, 47a/6-7, 47a/9, 47a/10, 48a/7-8, 49a/5, 49a/7, 49a/8, 49a/11, 49a/12, 49a/14, 49b/2, 50a/9, 50a/12, 50b/5, 50b/7, 50b/9, 50b/14, 51a/1, 51a/3, 51b/3, 51b/4, 51b/8, 51b/10, 51b/11-12, 51b/14, 52a/8, 52a/9, 52a/9-

10, 52a/10, 52a/11, 52a/13, 52b/1, 52b/2, 52b/6, 52b/13, 53a/3, 53a/8, 53b/1, 53b/7-8, 53b/10, 53b/12-13, 53b/14, 54a/6, 54b/3, 55a/4, 55a/9, 55b/6, 56a/4, 56a/4-5, 56b/6, 56b/10, 57a/5, 57a/7, 57a/13, 57b/1, 57b/3, 57b/8, 57b/11, 58a/11-12, 58b/2, 58b/2-3, 58b/3, 58b/7, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 58b/11, 59a/7-8, 59a/11, 59a/12, 59a/13, 59b/2, 59b/13, 59b/14, 60a/3, 60a/4, 60a/9, 60a/10, 60a/11, 60a/14, 60b/1-2, 60b/3, 60b/6, 60b/10, 60b/11, 60b/14, 61a/1, 61a/5, 61a/7, 61a/8, 61a/11, 61b/5, 61b/14, 62a/8, 62a/9, 62a/13-14, 62a/14-62b/1, 62b/1, 63a/5, 63a/7, 63a/11, 63a/14, 63b/3, 63b/8, 63b/9, 63b/10, 64a/3, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 64b/3-4, 64b/5, 64b/14, 65a/1, 65a/4, 66a/7, 66a/14, 66b/1, 66b/2, 66b/11, 67b/4, 68a/10, 68b/8, 68b/8-9, 69a/7-8, 69a/13, 69a/14, 69b/11, 70a/14, 70b/4, 70b/6, 71a/10, 71a/10-11, 71a/13, 71b/2, 71b/3, 71b/12, 71b/14, 72a/2, 72a/3, 72a/11, 72a/14, 72b/4-5, 73a/13, 73a/13-14, 73b/6-7, 74a/13, 74b/2, 74b/4, 74b/10, 74b/13, 75a/2, 75a/3, 75a/4, 75a/6, 75a/9, 75b/2, 75b/3, 75b/9, 75b/10, 75b/10-11, 75b/11, 76a/5-6, 76a/6, 76a/9, 76a/12, 76b/3, 76b/5, 76b/12, 77a/3, 77a/4-5, 77a/11, 77a/13, 77b/8, 77b/12-13, 77b/13-14, 78a/4, 78a/5, 78a/11, 78a/13, 78a/14, 78b/8, 79a/3, 79a/4, 79a/5, 79a/8, 79a/12, 79b/4-5, 79b/6, 79b/10, 80a/6, 80a/11, 80b/1, 80b/4, 80b/14, 81a/1, 81a/3, 82a/3, 82a/6-7, 82a/9, 82a/10, 82a/13, 82b/8, 83a/3, 83a/3-4, 83a/5, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84a/9, 84b/2, 84b/10, 85a/4-5, 85a/6-7, 85b/11, 86a/5, 86a/6, 86a/13, 86b/10-11, 86b/12, 87a/3-4, 87b/1, 87b/13, 87b/14, 88a/11-12, 88b/1, 88b/10, 88b/12, 89a/2, 89a/6, 89b/4, 90b/3, 90b/12, 90b/13, 91a/4, 91a/11, 91b/9-10, 91b/10, 92a/6, 92b/5, 92b/9-10, 93a/9, 93b/10-11, 94a/2, 94a/5, 94a/6, 94a/11, 95a/9, 95b/4, 95b/8, 96a/1, 96a/7, 96a/8, 96a/9, 96a/10-11, 96a/13, 96a/14-96b/1, 96b/8, 96b/9, 96b/14, 97a/10, 97a/12, 97a/14, 97b/2, 97b/5, 97b/9-10, 98a/9, 98a/14, 98b/1, 98b/3, 98b/10, 98b/13, 99a/11, 99a/14, 99b/3, 99b/8, 99b/12, 100a/1, 100a/2, 100a/3, 100b/2, 101b/1, 101b/4, 101b/12, 101b/14, 102a/8, 103b/13, 110b/3, 100b/4, 101b/4, 102a/8, 102b/4, 102b/10-11, 103b/8, 104a/2, 104a/7, 105a/4, 105b/4, 105b/7, 105b/9, 105b/10, 106a/7, 106b/7-8, 106b/8, 108a/8-9, 108b/3, 108b/4, 108b/5, 109a/1, 109a/6, 109a/9, 109a/10, 109b/4, 109b/6, 110a/5, 110a/13, 110b/2, 110b/3, 110b/5, 110b/6, 110b/7, 110b/9-10, 110b/11, 110b/14-111a/1, 111a/1, 111a/9, 111b/2, 111b/4, 111b/6, 111b/9, 111b/13, 111b/14, 112a/1, 112a/4, 112a/11, 112b/4, 112b/5, 113b/1, 113b/2, 113b/3, 113b/4, 113b/11, 114a/10-11, 114a/12, 114b/7, 114b/12, 115a/1-2, 115a/8, 115b/1, 115b/7, 115b/14, 116a/2, 116a/6, 116a/8, 116a/10, 116a/14, 116b/2, 116b/14, 117a/1, 117a/13, 117b/1, 117b/10, 117b/13, 118a/14, 118b/1, 118b/4, 118b/11, 118b/11-12, 119a/2, 119a/4, 119a/5, 119a/8, 119b/2, 119b/5, 119b/7, 119b/9, 119b/12, 119b/13, 119b/14, 120a/2

ḳıldur- : Yaptırmak.
ḳ. 39b/7

kivür- : İçeriye sokmak, koymak.
k. 62a/11, 78b/12, 93b/6, 104b/3, 104b/4, 104b/6

ḳoş- : Koşmak, katmak.
ḳ. 23a/9, 42b/1, 52a/5, 57a/6, 58b/12, 61a/14, 72a/12, 72b/13, 76b/11, 103b/9, 103b/13, 109a/11, 110a/4, 114b/14, 117b/5, 119b/3

ḳoy- : Koymak, bırakmak.

ḳ. 3a/8, 7a/2, 7a/5, 16a/11, 16a/13-14, 17a/6, 18b/2, 19b/2, 20a/4, 20a/13, 21a/5, 22a/12, 23b/2, 25a/10, 25b/10, 30b/5, 32b/4, 34a/2, 34b/3, 37a/7, 37a/12, 38a/4, 38a/14, 42a/4-5, 42a/6, 43b/11, 47a/11, 51a/12, 56a/5, 56a/6, 59a/9, 59b/14, 61a/5, 61b/13, 62b/4, 63a/3, 64a/4, 65a/14, 66b/10, 66b/14, 72a/3, 72b/5, 73a/2, 73a/12, 74a/12, 75a/1, 78b/7, 81b/13, 82b/5, 83a/2, 83a/4, 84a/4, 84a/6, 88b/11, 89b/12, 89b/13, 90a/4, 90a/7, 91a/12, 92b/13, 93a/2, 96b/7, 99b/2, 100b/6, 103b/10, 104b/12, 104b/13, 105a/4, 105a/7, 105b/2, 105b/8, 106b/13, 109a/2, 109a/3, 110a/6, 110a/7, 110a/12, 110b/14, 111a/10, 111a/11, 111b/7, 112a/6, 114a/8, 114b/6, 117a/4, 117a/10, 117a/11, 118b/4

köter- : Götürmek, yükseltmek.

k. 32b/10, 36a/13, 37a/11, 69b/12, 10b/8, 24a/7, 83b/11, 112a/6, 115b/12, 118a/9, 118b/10

olturġuz- : Oturtmak, tahta çıkarmak.

o. 10b/8, 30a/13, 34a/9, 36b/2, 50b/10, 57a/1, 80a/9, 118b/8

öt- : Geçmek.

ö. 2a/1, 2a/3, 3a/1, 18b/4, 29a/1, 29a/3, 31b/12, 32b/4, 33a/4, 33a/8, 35a/3, 41a/3, 41a/9, 41b/12, 44a/12, 48a/11, 50a/9, 56a/5, 56b/14, 58b/6, 59a/1, 59a/8, 59b/10, 60a/1, 62a/5, 62b/5, 62b/8, 65a/12, 65b/8, 66b/7, 68b/6, 69a/1, 72a/6, 72b/6, 73b/6, 78a/12, 78b/7, 81a/10, 81a/11, 81b/6, 82a/12, 82a/14, 82b/3, 83a/14, 88a/14, 89a/4, 89b/9, 90a/13, 90a/14, 91b/7, 92a/8, 92a/10, 95a/14, 95b/3, 95b/6, 96a/9, 97a/3, 98a/10, 98a/11, 99b/13, 101a/4, 102b/9, 103b/9, 104a/1, 106b/2, 106b/5, 106b/8, 107b/11, 110a/1, 111a/12, 111b/9, 112a/2, 112b/5, 113a/1, 113a/2, 113a/9, 113a/13, 113b/5, 113b/7-8, 113b/14, 114a/3, 116b/4, 117b/2, 117b/6, 119b/14

ötker- : Geçirmek.

ö. 4a/1, 10a/5, 24a/5, 33a/3-4, 61a/11, 81a/9, 87a/7, 87a/8, 87b/2, 96b/11, 100a/2, 107a/13-14

tap- : Bulmak, elde etmek.

t. 2b/4, 4b/6, 5b/10, 7a/14, 8b/2, 10a/12, 15b/8, 16a/7, 16b/7, 16b/9, 17a/2-3, 17a/5, 18a/3, 18b/11, 21a/14, 22a/5, 22b/1, 24b/14, 25a/4, 25a/7, 25a/9, 28a/11, 32b/3, 33b/3, 33b/10, 34a/14, 37b/8, 39a/6, 39a/8, 41b/11, 41b/12, 43b/6, 44a/11, 44b/7, 54a/5, 55b/11, 56a/12, 56b/5, 60b/14, 62b/2, 65a/9, 65a/14, 72a/7, 72b/7, 73a/7, 73a/8, 74a/12-13, 77b/9, 77b/11, 79a/4, 80a/9, 80a/10, 81a/9, 84a/9, 85a/2, 86a/13, 90b/13, 95b/13, 95b/14, 97a/7, 98b/12, 100a/3, 100b/12, 101a/2, 102a/7, 103b/9, 104a/4, 104b/2, 117a/3, 117a/10, 117b/10, 118a/12, 119a/5, 119a/12, 119b/6, 119b/8, 119b/9, 119b/11

tapşur- : Teslim etmek.

t. 7b/3, 13b/2, 13b/3, 16a/1-2, 17b/2, 31b/4, 31b/8, 42a/5, 60b/1, 63b/9, 98b/10, 104a/3, 112a/2

tép- : Vurmak, tepmek.

t. 47b/3

tépret- : Hareket ettirmek.
t. 90a/5, 92a/2, 92a/4, 112b/1

tut- : Tutmak.
t. 7b/10, 8b/1, 14b/10, 28a/3, 29b/5, 39b/6, 50b/10, 51b/1, 58b/3, 62b/7, 64a/3, 64a/5, 64a/12, 65a/9, 68a/8, 69b/5, 70a/6, 70b/4, 73a/5, 73a/13, 77a/4, 79a/14, 79b/7, 82a/11, 83b/11, 86a/8, 94a/10, 98b/11, 100a/11, 108b/8, 109b/9, 110b/4, 111a/2, 111a/8, 111b/7, 111b/8, 111b/9, 111b/14, 115b/3, 118b/12, 119a/2, 119a/10, 119a/11

tuttur- : Tutturmak.
t. 32b/6, 54a/11, 64a/6, 74b/11, 78b/6, 79a/6, 79a/10

tüket- : Tüketmek, bitirmek.
t. 2b/2, 87a/11, 101a/1

tüşür- : Ele geçirmek, düşürmek.
t. 34a/1, 35b/1, 35b/6, 38b/9, 42b/12, 43a/1, 43a/9, 43a/11, 43a/12, 89b/14, 90a/2, 90b/1, 90b/3, 93a/12, 93b/5, 105a/6, 106a/9, 107b/12, 113b/13, 114a/3, 114b/6, 114b/9

yap- : Kapamak, yapmak.
y. 19a/6, 65a/5

yétkür- : Vardırmak, ilerletmek.
y. 7b/5, 12b/9, 24b/4, 29a/7, 31a/4, 31a/5, 31a/7, 32a/12, 33b/12, 37a/8, 40a/14, 40b/1, 51a/11, 56a/10-11, 60b/10, 63b/14, 65a/3, 65a/7, 67a/5, 97b/8, 106a/12, 109b/1, 112a/9, 113a/1, 114a/1, 117a/6, 118b/8

yiber- : Göndermek.
y. 6b/13, 7a/14, 10b/4, 13a/1, 13a/12, 16a/9, 17a/7, 21a/9, 25a/8, 27b/5-6, 30a/12, 33a/3, 33a/7, 33a/14, 33b/1, 33b/11, 33b/14, 34b/12, 35a/13, 40b/3, 42b/1, 43b/13, 47b/1, 51a/14, 51b/3, 52b/4-5, 54b/4, 55a/2, 55b/3, 55b/4, 56a/14, 57a/4, 57a/7, 57a/9, 57a/14, 57b/13, 58b/12, 59a/2, 59b/3, 59b/10, 60a/13, 62b/2, 63a/6, 63b/5, 64b/8, 70b/1, 71b/14, 73b/2, 73b/3, 74b/8, 75a/14, 77a/1, 77a/12, 77b/1, 77b/7, 78a/3, 78b/11, 78b/12, 79b/14, 80b/10, 82a/4, 82b/7, 84a/5-6, 84a/13, 85b/2, 86b/3, 86b/13, 87a/1-2, 87a/2, 87a/12, 88a/9, 91a/7, 94a/12, 94a/13, 97b/9, 97b/10, 98b/2, 104a/7, 108b/2, 108b/13, 109a/11, 109b/14, 110a/5, 110a/8, 110a/13, 110b/7, 110b/10, 113b/2, 117a/14, 117b/8, 117b/11, 117b/12, 118a/12, 118b/7, 119a/2, 119a/3

yügürüt- : Koşturmak, yürütmek.
y. 112a/7

yürüt- : Yürütmek.
y. 116a/9

Durum Fiilleri

açıl- : Açılmak.
a. 3a/4, 56a/11, 58b/14, 59b/14, 108a/14

aḳ- : Akmak.
a. 2a/2, 2b/8, 3a/3, 3a/5, 3b/6, 4a/7, 4b/12, 8a/3, 45a/10, 48a/5, 107b/6, 118b/3

alış- : Alışmak, uyum sağlamak, değişmek.
a. 35b/5, 35b/14, 39b/11, 42b/3, 70a/9, 85a/12, 92a/1, 106a/8, 113b/10

art- : Artmak, fazlalaşmak.
a. 14a/6, 35a/8, 45b/1

ayrıl- : Ayrılmak.
a. 14a/10, 23a/10, 33b/6, 39b/2, 39b/3, 39b/9, 42b/4, 54b/1, 55a/7, 56b/14, 64a/1, 65a/3, 77a/5, 77a/6, 81a/7, 81b/1, 103b/14, 105a/13, 105b/3, 110b/1, 110b/2, 111a/6, 119a/13

bar- : Varmak, gitmek.
b. 2a/3, 3a/1, 4b/1, 4b/4, 8a/7, 8b/1, 9a/1, 9b/2, 10a/5, 10a/14, 10b/14, 11a/5, 11a/9, 11a/12, 12a/4, 12a/7, 12b/3, 13a/4, 13a/14, 13b/3, 13b/5, 14a/7, 14a/9, 14a/10, 14b/2, 16a/2, 16a/4, 17a/13, 17b/2, 17b/9, 20a/11, 20a/6, 20a/12, 20b/4, 22a/12, 22b/2, 22b/11, 22b/14, 23a/2, 25a/5, 26a/14, 26b/4, 27a/5, 27b/12, 29a/11, 29b/9, 30a/2, 31a/8, 31b/11, 32a/12, 33a/10, 33a/12, 33b/4, 35b/2, 36b/9, 36b/11, 37a/3, 37b/2, 37b/3, 37b/5, 37b/6, 38a/5, 38a/8, 38b/2, 38b/11, 39b/9, 39b/13, 40a/5, 41a/5, 43b/4, 44a/3, 44a/5, 44a/12, 44b/8, 48a/11, 51b/3, 51b/9, 51b/5, 51b/14, 52a/3, 52a/5, 52b/5, 52b/8, 53b/6, 53b/8, 54b/7, 56a/1, 56b/4, 56b/14, 57a/7, 57a/9, 57b/3, 58a/3, 58a/9, 58b/7, 59a/13, 59b/4, 60a/4, 60a/6, 60a/9, 60a/11, 60b/12, 60b/13, 61a/4, 62a/2, 62b/9, 63a/9, 63a/10, 63b/5, 63b/6, 63b/7, 64a/1, 65a/2, 65a/3, 65a/8, 65b/12, 65b/14-66a/1, 66a/10, 66a/14, 66b/8, 66b/10, 66b/12, 67b/10, 68a/2, 68a/4, 69a/10, 70b/7, 71a/13, 71b/2, 71b/10, 71b/13, 73a/1, 73a/6, 73a/10, 73b/1, 73b/14, 74a/1, 75a/12, 76a/8-9, 76a/10, 76a/11, 77a/1, 77b/7, 78a/8, 78b/4-5, 79a/3, 79b/1, 79b/5, 80a/7, 80b/6, 80b/13, 81a/7, 81a/8, 81b/1, 81b/2, 82a/2, 82b/4-5, 83b/14, 84a/6, 84b/6, 86b/7, 86b/10, 88b/4, 90b/12, 90b/14, 92b/7, 93a/7, 93a/9, 93a/12, 95b/2, 96a/9, 96b/6, 96b/8, 96b/13, 97a/9, 97b/3, 97b/4, 97b/7, 97b/8, 98b/9, 99b/14, 101a/7, 101a/8, 101a/9, 101a/11, 101a/13, 101a/14, 101b/4, 101b/6, 101b/13, 102a/1, 102b/5, 103b/10, 104b/3, 104b/6-7, 104b/14, 105a/3, 105a/6, 105a/11-12, 106a/12, 106a/9, 106b/1, 106b/14, 107b/9, 108a/5, 108a/13, 108b/2, 108b/5, 108b/6, 109b/2, 109b/9, 109b/10, 109b/11, 110a/1, 110b/3, 110b/8, 110b/9, 110b/10, 111a/10, 112a/7, 112b/6, 112b/13, 113a/4, 113a/5, 113b/4, 113a/6, 113b/4, 114b/11, 115a/1, 115a/2, 115a/4, 115a/9, 115b/3, 115b/8, 115b/9, 115b/10, 115b/11, 115b/13, 116a/1, 116a/5, 116a/12, 116b/2, 116b/6, 116b/8, 116b/10, 117a/1, 117a/12, 117b/2, 117b/8, 117b/13, 117b/4, 118a/1, 118a/8, 118a/10, 118b/1, 118b/5, 119a/1, 119a/2, 119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/8, 119b/9, 120a/1

barıl- : Varılmak.

b. 31b/7, 40b/14, 60a/4, 81a/12, 102a/14, 109b/8, 112a/6, 114b/11, 115b/6, 116a/9

başla- : Başlamak.

b. 23b/7, 23b/10, 25a/13, 38b/5, 56b/9, 62a/4, 62b/6, 65a/8, 65a/10, 75a/2, 81a/3, 86a/5, 93b/4, 103b/7, 110a/13-14, 110b/14-111a/1, 114b/12, 115a/1-2, 116a/1, 116a/8, 116b/1, 116b/5

béril- : Verilmek.

b. 24b/9, 25a/3-4, 51b/11, 51b/13, 54b/4, 64a/1, 66a/8, 70b/9, 71b/4, 71b/5, 71b/8, 74b/1, 74b/5, 78a/6

bol- : Olmak.

b. 1b/2, 1b/3, 1b/7, 1b/8, 2a/6, 2a/7, 2a/9, 2a/11, 2a/12-13, 2a/14, 2b/1, 2b/6, 2b/9, 2b/14, 3a/3, 3a/6, 3a/9, 3a/12-13, 3a/13, 3b/1, 3b/6, 3b/10-11, 3b/11-12, 3b/12, 4a/4, 4a/6-7, 4a/7, 4a/11, 4a/12, 4a/14, 4b/6-7, 4b/12, 5a/2, 5a/3, 5a/6, 5a/7, 5a/8, 5a/11, 5a/13-14, 5a/14, 5b/4-5, 5b/6-7, 5b/8, 5b/13, 6a/1, 6a/12, 6a/14-6b/1, 6b/1, 6b/3, 7a/2, 7a/8-9, 7b/9, 7b/12, 8a/3-4, 8a/5, 8a/6, 8a/10, 8b/10-11, 8b/12, 8b/13-14, 9a/4, 9a/10, 9b/1, 9b/8, 9b/11, 9b/12, 10a/4-5, 10a/6, 10a/11, 10b/3, 10b/9, 10b/11, 11a/7, 11a/11, 11a/13, 11b/12, 11b/6, 11b/7, 11b/5, 11b/7, 11b/14, 12a/1-2, 12a/7, 12b/1, 12b/2, 12b/4-5, 13a/5, 13a/14, 13b/2, 13b/4, 13b/10, 14b/12-13, 14b/14, 15a/1, 15a/5, 15a/10, 15b/7, 16a/6, 16a/12, 16b/1, 16b/9, 16b/13, 16b/14, 17a/1, 17a/3, 17a/4, 17a/6-7, 17a/14, 17b/5, 17b/9, 17b/11, 18a/1, 18a/3, 18a/4, 18a/6, 18a/7, 18b/4, 18b/12, 18b/13, 18b/14, 19a/2, 19a/12, 19a/13, 19b/3, 19b/4, 19b/9, 19b/12, 20a/5-6, 20a/11, 20b/5, 20b/9-10, 21a/5, 21a/13, 21b/4, 21b/12, 21b/13, 22a/4, 22a/5, 22a/6, 22b/12, 23a/4, 23a/11, 23a/14, 23b/9, 23b/10, 24a/2, 24a/6, 24b/1, 24b/3, 24b/6, 24b/10, 24b/11-12, 24b/13, 25a/1, 25a/12, 25a/14-25b/1, 25b/7-8, 25b/8, 25b/13, 26a/5, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 26b/5, 26b/13, 27a/8, 27b/6, 27b/9, 27b/11-12, 27b/14, 28a/14, 28b/2-3, 28b/3, 28b/5, 29a/3, 29a/12, 29b/11, 29b/14, 30a/7, 30a/13, 30b/5, 30b/13-14, 31a/6, 31a/7, 31a/11, 31a/13, 31a/14, 31b/1, 31b/2, 31b/5, 31b/6, 31b/10, 31b/11, 31b/12, 31b/13, 32a/6, 32a/8, 32a/10, 32a/10-11, 32b/9, 33a/7, 33b/2, 32b/7, 34a/3-4, 34b/2, 34b/13, 35a/1, 35a/3, 35a/8, 35a/9, 35a/10, 35b/9, 35b/10, 35b/11, 35b/13, 36a/3, 36a/6, 36a/12, 37a/10, 37a/12, 37b/4, 37b/7, 37b/8, 37b/14, 38a/10, 38b/7, 39a/2-3, 39a/4, 39a/12, 39a/13, 39b/3, 39b/4, 39b/5, 39b/8, 40a/3, 40a/4, 40a/5, 40a/7, 40a/9, 40a/14-40b/1, 40b/7, 40b/10, 40b/13, 41a/5, 41a/7, 41a/12, 41a/13, 41b/3, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/3, 42a/10, 42a/12, 42a/14, 43a/1, 43a/7, 43b/3, 43b/6, 43b/7, 43b/9, 43b/12, 43b/14, 44a/6, 44a/8, 44b/1-2, 44b/4, 44b/7-8, 44b/14, 45a/1, 45a/5, 45a/6-7, 45a/10, 45b/2, 45b/11, 46a/13, 47a/11, 47a/13, 47a/14, 47b/6, 47b/11, 48a/4, 48a/5, 48a/9-10, 48a/13, 48a/10-11, 48b/1, 48b/3, 48b/9, 48b/9-10, 48b/10, 48b/10-11, 48b/12, 48b/13, 48b/14, 49a/2, 49a/6, 49b/1, 49b/4, 49b/5, 49b/6, 49b/7, 49b/11, 50a/1, 50a/4, 50a/10, 50a/14, 50b/11, 50b/12-13, 50b/14, 51a/2, 51a/6, 51a/7, 51b/5, 51b/7, 51b/13, 52a/1, 52a/2, 53a/1-2, 53a/3, 52a/4, 52b/11, 52b/14, 53a/1, 53a/4, 53a/6, 53a/7, 53a/10, 53a/11-12, 53b/9, 53b/12, 54a/1, 54a/2, 54a/3, 54a/9, 54a/12, 54a/13, 54a/14, 54b/8, 54b/13, 55a/6, 55a/10, 55b/7, 55b/12, 55b/13-14, 56a/8, 56a/9, 56a/10, 56b/1, 56b/3, 56b/8, 56b/9, 57a/1, 57a/8, 57a/12, 57a/13, 57b/2, 57b/4, 57b/11, 57b/12, 58a/4, 58a/8, 58b/6, 59a/4, 59a/6, 59a/6, 59a/10, 59b/6, 59b/7, 59b/9, 59b/10, 59b/11, 59b/12, 60a/8, 60a/10, 60a/12, 60a/14, 60b/1, 60b/2, 60b/4, 60b/5, 60b/12, 61a/4, 61a/9, 61a/13, 61b/6, 61b/12, 62a/14, 62b/9, 62b/12,

62b/14-63a/1, 63a/3, 63a/13, 63b/2, 64a/6-7, 64a/10, 64a/11, 64a/12, 64a/13, 64a/14, 64b/5, 64b/11, 64b/13, 65a/2, 65a/4, 65a/5, 65a/12, 65a/13, 65b/7, 65b/11, 65b/13, 66a/11, 66b/4, 66b/8, 67a/3, 67a/4, 67a/8, 67b/1, 67b/9, 67b/11, 67b/14, 67b/6, 67b/13, 68b/5, 68b/8-9, 68b/11, 68b/12, 69a/5, 69a/14, 69b/10, 70a/4, 70a/7, 70a/8, 70b/6, 70b/12, 70b/13, 71a/1, 71a/2, 71a/4, 71a/5, 71a/6, 71a/9, 71b/4, 72b/9, 72b/11, 72b/14, 73a/1, 73a/3, 73b/1, 73b/5, 73b/9-10, 74a/4-5, 74a/8, 74a/9, 74a/10, 74a/10-11, 74a/14, 74b/2, 74b/3, 74b/7-8, 74b/9, 74b/9-10, 75a/6-7, 75a/13, 75b/3, 75b/13-14, 76a/4, 76a/7, 76a/14, 76b/5, 76b/6, 77a/9, 77a/10, 77b/1, 77b/4, 77b/5-6, 77b/12, 78a/1, 78a/2, 78a/8, 78a/14, 78b/10, 78b/11, 78b/12, 79a/2, 79a/4, 79a/11, 79b/1, 79b/9, 79b/10, 80a/1, 80a/9, 80b/4, 80b/8, 80b/9, 81a/4, 81a/7, 81a/11, 81a/12, 81a/13, 81b/9, 82a/4-5, 82a/5, 82a/7, 82a/8-9, 83a/7, 83a/9, 84a/8, 84b/2, 84b/9, 84b/13, 85a/4, 85a/8, 85b/7, 85b/14, 86a/1, 86a/2, 86b/1, 86b/5, 86b/6, 86b/12, 86b/14, 87a/3, 87a/5, 87a/6, 87a/12-13, 87b/2-3, 87b/3, 87b/4, 87b/10, 88a/1-2, 88a/3, 88a/10, 88a/13, 88a/14, 88b/2, 88b/5, 88b/6, 89a/5-6, 89a/8, 89a/13, 89b/1, 89b/4-5, 89b/11, 90a/6, 90b/6, 90b/8, 90b/10, 91a/5, 91a/6, 91a/9, 91a/13, 91b/8, 91b/11, 92a/1, 92a/7, 92a/14, 92b/4, 92b/14, 93a/3, 93a/6, 93a/11, 93b/7, 93b/8, 93b/9, 94a/1, 94a/4, 94a/8, 94a/9, 94b/1, 94b/3, 94b/4, 94b/6-7, 94b/9, 94b/14, 95a/1, 95a/2, 95a/5, 95a/6, 95a/8, 95a/9, 95b/14, 96a/1, 96a/5, 96a/9, 96b/1, 96b/3, 96b/5, 96b/6, 96b/9, 96b/11, 96b/14, 97a/1, 97a/3, 97b/1, 97b/5, 97b/10, 97b/14, 98a/4, 98b/12, 98b/14, 99a/2, 99a/12, 99b/6, 99b/7, 99b/8, 99b/9, 99b/11, 99b/13, 100a/6, 100a/7, 100b/3, 101a/7, 101a/8, 101b/5, 101b/6, 101b/7-8, 101b/13, 101b/14, 102a/2, 102a/2-3, 102a/3, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102b/2, 102b/2-3, 102b/4-5, 102b/5, 102b/8, 102b/14, 103a/11, 103b/2, 103b/5, 104a/7, 104a/9, 104a/11, 104a/12, 104a/13, 104b/8, 104b/10, 104b/14-105a/1, 105a/2, 105a/2-3, 105a/6, 105a/10, 105a/14, 105b/6-7, 105b/8, 105b/9, 105b/10, 106a/2, 106a/5, 106a/6, 106a/7, 106a/7-8, 106a/8, 106a/10, 106a/12, 106b/4, 106b/9-10, 106b/10-11, 106b/12, 107a/7, 107a/10, 107a/11, 107a/14-107b/1, 107b/1, 107b/2, 107b/6, 108a/10, 108a/11, 108a/12, 108a/14, 108b/3, 108b/5, 108b/6, 109a/1, 109a/5, 109a/8, 109b/4, 109b/5, 109b/7, 110a/2, 110a/3-4, 110a/7, 110b/5, 110b/6, 110b/7, 110b/12, 111a/11, 111b/1, 111b/3-4, 112a/12, 112a/14, 112b/1, 112b/3, 112b/6, 112b/8, 112b/10, 113a/8, 113a/12, 114a/12, 114a/13, 114b/1, 114b/2, 114b/3, 114b/5, 115a/3, 115a/5, 115a/6, 115b/4, 115b/4-5, 115b/9, 116a/5, 116a/6, 116a/8, 116a/10, 116a/12, 116a/13, 116b/4, 116b/5, 116b/5-6, 116b/7, 116b/8, 116b/11, 117a/3, 117a/4-5, 117b/1, 117b/6, 117b/14, 118a/3, 118a/9, 118a/12, 118a/13, 118b/9, 118b/10, 119a/3, 119a/4, 119a/5, 119a/7, 119a/9, 119b/1, 119b/2, 119b/4, 119b/10-11, 119b/11, 120a/2

buzul- : Bozulmak.

b. 1b/6, 19b/3, 22a/6, 33a/12, 39a/8, 46a/4, 63a/2, 63a/7, 71b/1, 72b/7, 77a/8, 105b/12, 106b/3

çıḳ- : Çıkmak.

ç. 2a/11, 6a/3, 8a/13, 8b/13, 11a/8, 12b/2, 14b/9, 17a/8, 19a/7, 20a/7, 24a/3-4, 26b/4, 30b/3, 32a/5, 32b/1, 32b/3, 32b/12, 34a/2, 34b/3, 34b/4, 34b/13, 35a/2, 35a/9, 36b/7, 36b/8, 37a/3, 37b/7, 37b/10, 38b/12, 40a/3, 40b/10, 42b/14, 43a/6, 43b/3, 44b/1, 44b/12, 47a/5, 47b/13, 48a/8, 48a/13, 53a/14, 53b/3, 54a/12, 56a/5, 57b/2, 58a/8, 59a/9, 59b/1, 61b/7, 61b/12, 63a/12, 63b/1, 64b/5, 65a/10, 65b/2, 66a/4, 67a/10, 67b/3, 68a/1-2, 69a/2, 69a/9, 69b/3, 70a/5, 72a/5, 72b/13, 76b/10, 77a/4, 77b/8, 79b/3, 80a/9, 80a/10, 80a/12, 80b/2, 83b/6, 83b/10, 84a/4, 84a/6-7,

84b/6, 85a/2, 86a/6, 86a/14, 86b/2, 88a/12, 89a/14, 91a/2, 91b/8-9, 91b/9, 91b/12, 91b/13, 92a/5, 92b/10-11, 92b/14, 93a/10, 93b/4, 94b/14, 95a/10, 95a/11, 95a/12, 96b/12, 98a/1, 100b/9, 100b/11, 100b/13, 102a/1, 102a/12, 103a/1, 104b/9, 106a/3, 106b/8, 107a/6, 107b/9, 107b/11, 108b/8, 109a/1, 109b/12, 110a/6, 110a/12, 110b/8, 111a/5, 112b/1, 112b/7, 113a/11, 113b/5, 114a/11, 114a/10, 114b/4, 115a/5, 116b/1, 116b/13, 116b/14, 117a/8, 117a/11, 118a/4, 119a/13, 120a/3

çıḳarıl- : Çıkarılmak.
ç. 91b/13

çıḳıl- : Çıkılmak.
ç. 44a/4, 61a/3, 95a/10, 114a/9

çıḳış- : Çıkışmak.
ç. 13a/13

dur- : Durmak.
d. 100a/3, 104b/13, 105a/3

é- : İmek, olmak.
é. 1b/5, 2a/8, 4a/14, 4b/11, 5a/3, 6a/4, 6a/7, 6a/8, 6a/14-6b/1, 6b/4, 6b/5, 6b/6, 6b/7, 6b/8, 6b/10, 6b/14, 7a/1, 7a/1-2, 7a/2, 7a/3, 7a/4, 7a/5, 7a/6, 7a/7, 7a/7-8, 7a/8, 7a/8-9, 7a/9, 7a/11, 7a/12-13, 7b/5, 7b/7, 7b/9, 7b/10, 7b/11, 7b/12, 7b/13, 8a/10-11, 8a/11, 8a/12, 8a/13, 8b/2, 8b/3, 8b/4, 8b/5, 8b/5-6, 8b/6, 8b/7, 8b/8, 8b/10-11, 8b/13, 8b/13-14, 8b/14, 8b/14-9a/1, 9a/2, 9a/4, 9a/7, 9a/8, 9a/9, 9a/11, 9a/12-13, 9a/14-9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/9, 9b/13-14, 10a/1, 10a/6-7, 10a/8, 10a/10, 10b/2-3, 10b/5, 10b/9, 10b/10, 10b/11, 11a/3, 11a/6, 11a/7, 11a/8, 11a/10, 11b/1, 11b/2, 11b/4, 11b/6, 11b/7, 11b/8, 11b/9, 12a/1, 12a/1-2, 12a/4, 12a/11, 12a/12, 12a/13-14, 12b/1, 12b/2, 12b/4, 12b/4-5, 12b/6, 12b/7, 12b/8, 12b/9, 12b/10, 12b/10-11, 12b/11, 12b/12, 13a/2, 13a/3, 13a/6, 13b/3, 13b/3-4, 13b/7, 13b/8, 13b/9, 13b/10, 13b/12, 13b/14, 14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/4, 14a/5, 14a/6, 14a/8, 14b/3, 14b/3-4, 14b/4, 14b/5, 14b/10, 14b/11, 14b/12, 14b/12-13, 14b/13, 14b/14, 15a/2, 15a/2-3, 15a/4, 15a/6, 15a/6-7, 15a/7, 15a/8, 15a/9, 15a/10, 15a/11, 15a/11-12, 15a/12, 15a/12-13, 15a/13, 15a/14, 15b/2, 15b/3, 15b/3-4, 15b/4, 15b/5, 15b/6, 15b/7, 15b/8, 15b/9, 15b/10, 15b/11, 16a/8, 16a/13-14, 16b/8, 16b/9, 17a/2-3, 17a/9, 17a/10, 17a/11, 17a/12, 17a/13, 17a/14, 17b/5, 17b/6, 17b/7, 17b/10, 18a/10, 18a/11, 18a/12, 18a/13, 18a/14, 18b/1, 18b/2, 18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/8, 18b/9, 18b/10, 18b/11, 18b/12, 18b/14, 19a/1, 19a/3-4, 19a/4-5, 19a/5, 19a/6, 19a/8, 19a/10, 19a/14-19b/1, 19b/5, 19b/6, 19b/7, 19b/8, 19b/9, 19b/10, 19b/10-11, 19b/11, 19b/12, 20a/1, 20a/3-4, 20a/4, 20a/5, 20a/5-6, 20a/7, 20a/8, 20a/9, 20a/10, 20a/14, 20a/14-20b/1, 20b/1, 20b/1-2, 20b/2, 20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/5-6, 20b/7, 20b/8, 20b/9, 20b/9-10, 20b/11, 20b/12, 20b/12-13, 20b/13, 20b/13-14, 21a/1, 21a/2-3, 21a/4, 21a/6, 21a/7, 21a/8, 21a/9, 21a/9-10, 21a/10, 21a/13, 21b/1, 21b/2, 21b/3, 21b/5, 21b/7, 21b/8, 21b/9, 21b/10, 21b/11, 21b/12, 21b/14, 22a/1, 22a/1-2, 22a/2-3, 22a/3, 22a/3-4, 22a/4, 22a/5, 22a/6-7, 22a/7, 22a/8, 22a/8-9, 22a/9, 22a/9-10, 22a/10, 22a/12, 22a/14, 22b/1, 22b/2, 22b/2-3, 22b/3, 22b/4, 22b/5, 22b/5-6, 22b/6, 22b/7, 22b/8, 22b/9, 22b/11, 22b/12, 22b/13, 23a/2, 23a/3, 23a/3-4, 23a/4, 23a/5, 23a/6, 23b/1, 23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/5, 23b/6, 23b/9, 23b/12, 23b/13, 24a/2, 24a/3-4, 24a/5, 24a/6, 24a/13, 24a/14, 24b/1, 24b/5-6, 24b/6, 24b/10,

24b/11, 24b/11-12, 24b/12, 24b/13, 24b/14, 25a/2, 25a/3, 25a/5, 25a/14, 25a/14-25b/1, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/5, 25b/6, 25b/7, 25b/7-8, 25b/8, 25b/9, 25b/10, 25b/10-11, 25b/11, 25b/12, 25b/13, 25b/14, 26a/1, 26a/3, 26a/4, 26a/6, 26a/6-7, 26a/7, 26a/8, 26a/9, 26a/10, 26a/11, 26b/1, 26b/2, 26b/4, 26b/5, 26b/12, 26b/13-14, 26b/14, 27a/1, 27a/2, 27a/2-3, 27a/3, 27a/4, 27a/5-6, 27a/6-7, 27a/8, 27a/10, 27a/11-12, 27b/1, 27b/4, 27b/6, 27b/8, 27b/10-11, 27b/13, 27b/14, 28a/2, 28a/3, 28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/10, 28a/13, 28a/14, 28b/1, 28b/2, 28b/2-3, 28b/3, 28b/4, 28b/5, 28b/7, 28b/8, 28b/9, 28b/10, 28b/11, 28b/11-12, 28b/13, 28b/14, 29a/1, 29a/6, 29a/8, 29a/11, 29a/12, 29a/13, 29a/13-14, 29a/14, 29b/1, 29b/2, 29b/3, 29b/3-4, 29b/4, 29b/5, 29b/7, 29b/10, 29b/12, 29b/13, 29b/14, 30a/3, 30a/6, 30a/10, 30a/11, 30b/4, 30b/11, 30b/12, 31a/10, 31a/12, 31a/13, 31b/4, 31b/5, 31b/9, 31b/10, 32a/1, 32a/11, 32b/1, 32b/2, 32b/4, 32b/7, 32b/9, 32b/10, 32b/13-14, 33a/4-5, 33a/11, 33b/6, 33b/7, 34a/3-4, 34a/7, 34a/12, 34b/6, 34b/8-9, 34b/12, 35a/3, 35a/11-12, 35a/13, 35b/7, 35b/11, 35b/11-12, 36a/6-7, 36a/7, 36a/9, 36a/10, 36a/11, 36a/14, 36b/4, 36b/6, 36b/7, 36b/12-13, 36b/13, 37a/4, 37a/6, 37a/12, 37b/13-14, 37b/14, 38a/11, 38a/12, 38a/14, 38b/1, 38b/4, 38b/5, 39a/4, 39a/11, 39b/2, 39b/4, 39b/12-13, 39b/14, 40a/1, 40a/2, 40a/4, 40a/5, 40a/7, 40a/10, 40a/13, 40b/2, 40b/2-3, 40b/7, 40b/8, 40b/9, 40b/10, 40b/11, 40b/12, 41a/4, 41b/5, 41b/7, 41b/8, 41b/10, 41b/10-11, 41b/12-13, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/4-5, 42a/12, 42a/14, 42b/14, 43a/10, 43b/1, 43b/2, 43b/4, 44a/2, 44a/3, 44a/8, 44a/11, 44a/12, 44b/10, 44b/11, 44b/14-45a/1, 46a/4, 46a/13, 46b/8, 47b/12, 48a/6-7, 48a/14, 48b/5, 49a/3, 49b/1, 50a/4, 50a/5, 50a/8, 50b/4, 50b/6, 51a/2, 51a/4, 51a/5, 51a/6, 51a/8, 51a/9, 51a/12, 51a/13, 51b/1, 51b/4, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 51b/10-11, 51b/11-12, 51b/12, 51b/13, 52a/1, 52a/3, 52a/4, 52a/6, 52a/9, 52a/9-10, 52a/10, 52a/11, 52a/13, 52b/1, 52b/2, 52b/3-4, 52b/7-8, 52b/8, 52b/9, 52b/12-13, 52b/14, 53a/3, 53a/8, 53b/1, 53b/7, 53b/9, 53b/11, 53b/12, 54a/1, 54a/4, 54a/5, 54a/7, 54a/8, 54a/10, 54a/14, 54b/1, 54b/2, 54b/12, 54b/13, 55a/2, 55a/5, 55a/10, 56a/1, 56a/1-2, 56a/7, 56a/12, 56b/3, 56b/4, 56b/12, 57a/5, 57b/1, 57b/5, 57b/6-7, 57b/12-13, 57b/14, 58a/3, 58a/6, 58a/8, 58a/12, 58a/13, 58b/1, 59a/2, 59a/4, 59b/1, 59b/2, 59b/3, 59b/4, 59b/12, 60a/2, 60a/7, 60a/8, 60a/13, 60b/4, 60b/5, 61a/5, 61a/10, 61a/11, 61a/12, 61b/11, 61b/12, 62a/2, 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/13, 62a/13-14, 62b/8, 62b/10-11, 62b/11, 62b/11-12, 63a/3, 63a/4, 63a/5, 63a/10, 63a/12, 63a/14-63b/1, 63b/1, 63b/3, 63b/6, 63b/7, 63b/12, 63b/13, 63b/13-14, 64a/3, 64a/5, 64a/13, 64b/1, 64b/9, 64b/10, 64b/12, 65a/1, 65a/1-2, 65a/2, 65a/6, 65a/9, 65a/10-11, 65b/10, 65b/11, 65b/13, 65b/14, 65b/14-66a/1, 66a/1, 66a/8, 67a/1, 67a/7, 67a/10, 67b/2, 67b/5, 67b/9, 67b/12, 67b/12-13, 67b/13, 67b/14, 68a/1-2, 68a/2, 68a/9, 68a/12, 68a/14, 68b/2, 68b/3, 68b/4, 68b/5, 68b/6, 68b/7, 68b/8, 68b/8-9, 68b/11, 68b/12, 69a/4, 69a/6, 69a/8, 69a/12-13, 69b/1, 69b/3-4, 69b/10, 69b/13, 70a/3, 70a/4-5, 70a/6-7, 70b/3, 70b/6-7, 70b/7, 71a/6, 71a/7, 71a/8, 71a/9, 71a/10, 71a/10-11, 71a/14, 71b/1, 71b/4, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/7-8, 71b/9, 71b/10, 71b/12, 71b/13, 72a/1, 72a/2, 72a/3, 72a/5, 72a/8, 72a/11, 72b/2-3, 72b/4, 72b/8, 72b/9, 73a/9, 73a/10, 73a/11, 73a/13, 73a/14, 73b/1, 73b/4-5, 73b/5, 73b/6, 73b/6-7, 73b/7, 73b/9, 73b/10, 73b/12, 74a/6, 74a/8, 74a/9, 74b/5, 74b/13, 75a/5, 75a/6, 75a/6-7, 75a/9, 75a/9-10, 75a/10, 75a/11, 75a/12, 75a/14, 75b/1, 75b/2, 75b/3, 75b/4, 75b/5, 75b/6, 75b/7-8, 75b/8-9, 75b/10, 75b/11, 75b/12, 75b/12-13, 75b/14, 76a/1, 76a/5-6, 76a/6, 76a/8-9, 76a/9, 76a/10, 76a/13, 76a/14, 76b/1, 76b/3, 76b/4, 76b/5, 76b/12, 76b/13, 77a/1, 77a/11, 77a/12, 77a/13, 77a/14, 77b/5, 77b/7, 77b/8, 77b/13, 77b/14, 78a/3, 78a/6, 78a/11, 78b/3, 78b/6, 79a/5, 79a/6, 79a/9, 79a/10, 79a/11, 79a/12, 79a/13, 79b/4, 79b/8, 79b/11, 80a/3, 80a/12, 80b/3, 80b/4, 80b/5,

80b/11, 80b/14, 81a/1, 81a/9, 81a/10-11, 81b/5, 81b/5-6, 81b/9, 81b/11, 81b/12, 81b/14-82a/1, 82a/2, 82a/6, 82a/13-14, 82a/14, 82b/6, 82b/9, 82b/10, 82b/11, 82b/12, 82b/14, 83a/1, 83a/10, 83a/13, 83a/14, 83b/2, 83b/9, 83b/14, 84a/2, 84a/7-8, 84a/9, 84a/12, 84a/13, 84a/14, 84b/2, 84b/3, 84b/6, 84b/8-9, 84b/13, 84b/9, 85a/3, 85a/4, 85a/7, 85a/8, 85a/13, 85a/14, 85b/1, 85b/3, 85b/4-5, 85b/5, 85b/7, 85b/9, 85b/10, 85b/11, 85b/11-12, 85b/14, 86b/13, 86a/1, 86a/2, 86a/3, 86a/10, 86b/3, 86b/5, 86b/6, 86b/7, 86b/12, 86b/13, 87a/1, 87a/1-2, 87a/2, 87a/3-4, 87a/4, 87a/6, 87a/7, 87a/11, 87b/5, 87b/6, 87b/9, 87b/12, 88a/1, 88a/4-5, 88a/6, 88a/7, 88a/10, 88a/11, 88b/2, 88b/4-5, 88b/7, 88b/8, 88b/9-10, 88b/12, 89a/3, 89a/4, 89a/5-6, 89a/6, 89a/9, 89a/10, 89a/11, 89a/14, 89b/2, 89b/5-6, 89b/12-13, 89b/13, 89b/14, 90a/9, 90a/10, 90a/11, 90a/12, 90b/2, 90b/4, 90b/10, 90b/13, 91a/2, 91a/3, 91a/8, 91b/6, 92b/1, 91b/5, 91b/6, 92a/6, 92a/8, 92a/9, 92a/11-12, 92a/13, 92a/14, 92b/1, 92b/2, 92b/3, 92b/9-10, 92b/13, 93a/2, 93a/3, 93a/4, 93a/5, 92a/7, 93a/7, 93a/8, 93a/10, 93a/13, 93b/1, 93b/2, 93b/6, 93b/9, 93b/10, 93b/11, 93b/13, 93b/14-94a/1, 94a/2, 94a/4, 94a/6, 94b/2, 94b/3, 94b/4, 94b/14, 95a/2, 95a/4, 95a/6, 95a/8, 95a/9, 95a/11, 95b/4, 95b/7, 95b/11, 96a/1, 96a/2, 96a/5, 96a/9, 96a/10, 96a/10-11, 96a/11, 96a/13, 96a/14-96b/1, 96b/3, 96b/4, 96b/11, 96b/12, 96b/13, 97a/5, 97a/6, 97a/7, 97a/8, 97a/9, 97a/10, 97a/11, 97a/12, 97a/13, 97a/14, 97b/1, 97b/2, 97b/3, 97b/4, 97b/10, 97b/12, 97b/13, 98a/1, 98a/5, 98a/6, 98a/7, 98a/8, 98a/12, 98a/13, 98a/14, 98b/1, 98b/9, 98b/14, 99a/1, 99a/10-11, 99a/12, 99b/1, 99b/7, 99b/11, 99b/13, 99b/14, 100a/1, 100a/2, 100a/4, 100a/7, 100b/10, 100b/11, 101a/10, 101a/11, 101a/12, 101a/13, 101a/14, 101b/1, 101b/2, 101b/5, 101b/13, 101b/14, 102a/2, 102a/3, 102a/4, 102a/6, 102b/1, 102b/3, 102b/7, 102b/8, 103a/2-3, 103a/8, 103a/10, 103a/11, 103a/12, 103a/14, 103b/1, 103b/3, 103b/12, 104a/4, 104a/6, 104a/11, 104b/1, 104b/2, 104b/7, 104b/8, 104b/12, 105a/2, 105a/5, 105a/12, 105a/13, 105b/5, 105b/6, 105b/14, 106a/4, 106a/5, 106a/6, 106a/7, 106a/10, 106a/11, 106b/1, 106b/2, 106b/3, 106b/6, 106b/8, 106b/11, 106b/12, 106b/14, 107a/3, 107a/4, 107a/6, 107a/7, 107a/8, 107a/9, 107a/11, 107a/12, 107a/14, 107b/2, 107b/3, 107b/4, 107b/8, 107b/11, 108a/11, 108a/11-12, 108a/13, 108b/7, 108b/9, 108b/14, 109a/1, 109a/2, 109a/5, 109a/12, 109a/13, 109b/2-3, 110a/3, 110a/5, 110a/9, 110a/10, 110a/11, 110a/12, 110a/12-13, 110a/14, 110b/1, 110b/2, 110b/4, 110b/11, 110b/13, 111a/4, 111a/5, 111a/6, 111a/9, 111a/10, 111a/13, 111a/14, 111b/1, 111b/2, 111b/6, 111b/7, 111b/12, 112a/3, 112a/5, 112a/6, 112a/11, 112b/2, 112b/3, 112b/4, 112b/5, 112b/10, 113a/7, 113a/9, 113a/13, 113a/14, 113b/1, 113b/3, 113b/6, 113b/6-7, 113b/7-8, 113b/10, 113b/12, 114a/2, 114a/5, 114a/6, 114a/9, 114a/10-11, 114a/13, 114a/14, 114b/5, 114b/7, 114b/9, 114b/10, 114b/11, 114b/13, 115a/1, 115a/7, 115a/8, 115a/10, 115a/13, 115a/13-14, 115b/1-2, 115b/3, 115b/6, 115b/13, 116a/4, 116a/7, 116a/8, 116a/9, 116a/11, 116b/7, 116b/11, 116b/14, 117a/2-3, 117a/3, 117a/6, 117a/7, 117a/8, 117a/9, 117a/11, 117b/2, 117b/3, 117b/4, 117b/5, 117b/9, 118a/2, 118a/6, 118a/10, 118a/13, 118b/4, 118b/5, 118b/13-14, 119a/1, 119a/2, 119b/6, 119b/9, 119b/11, 120a/1

égil- : Eğilmek.
é. 113a/7

ér- : İmek, olmak.

é. 5a/5, 5b/9, 5b/13, 5b/14, 6a/1, 6a/3, 6a/11, 6b/1-2, 6b/4, 7a/9, 7a/10, 7b/1, 7b/3, 7b/3-4, 7b/4, 7b/12, 7b/13, 7b/13-14, 8b/6, 8b/7, 8b/8-9, 8b/9, 8b/9-10, 9a/6, 9a/7, 9a/7-8, 9a/8, 10b/6, 11a/4, 11b/3, 12b/1, 12b/7, 12b/12, 13a/1, 13a/2, 13a/7, 13a/9-10, 13a/11, 13a/12, 13a/14, 13b/5, 13b/5-6, 13b/6, 13b/9, 13b/11, 13b/13, 14a/1, 14b/2, 14b/3, 15a/4, 15a/5, 18a/14, 18b/1, 18b/3, 18b/12, 19a/1, 19a/2, 19a/3, 19a/4, 19a/6, 19a/7, 19a/8, 19a/9, 19a/10, 19b/5, 21a/6, 21a/10, 23b/5-6, 25b/12, 26a/2, 26a/4, 26a/9, 29b/11-12, 30a/14, 31a/12, 31b/6, 31b/7, 35b/7, 43a/13, 46a/4, 52a/1, 53a/5, 54a/8, 54b/11, 56b/7, 57a/6, 60b/13, 61a/1, 74a/7, 76a/8, 78a/7, 79b/7, 80a/14, 84b/1, 84b/5, 87a/13, 91b/11, 91b/13, 104a/3, 109a/4, 100a/5, 108b/7, 110b/2, 113b/10, 113b/12, 114b/5, 115a/1, 119a/11, 119b/10-11

ḳaç- : Kaçmak.

ḳ. 12a/7, 14b/8, 25a/11, 26b/9, 34b/3, 36b/10-11, 37b/2, 38b/2, 42a/1, 51a/11, 51a/12, 51a/13, 51a/14, 51b/2, 51b/3, 51b/9, 51b/14, 52a/5, 52a/12-13, 56b/9, 56b/13, 58a/5, 58b/6, 62a/4, 62a/12, 63a/10, 70a/11, 76b/14, 77a/8, 78b/3, 79a/3, 79b/5, 80b/3, 81b/1, 84b/6, 90b/11, 92a/6-7, 92a/7, 94b/10, 95a/3, 95a/4, 99b/12, 101a/7, 104b/10, 104b/12, 105b/11, 106a/8, 107a/2, 109a/9, 109b/3, 109b/9, 111a/6, 112a/8, 112b/14, 113a/3, 113a/4, 113a/6, 113a/8, 114b/1, 119a/11, 119a/13

ḳaçurul- : Kaçırılmak.

ḳ. 85b/12

ḳal- : Kalmak.

ḳ. 1b/6, 8b/4, 11a/8, 17b/12, 19b/9, 30a/5, 30b/7, 40a/8, 41b/9, 44a/13, 46a/4, 52a/4, 53a/5, 53a/10, 54a/7, 55a/5, 55a/9, 55b/3, 59b/1, 61a/2, 61b/12, 64a/2, 66b/2, 69a/11, 70a/7, 70b/7, 72b/11, 75a/3, 75a/12, 77b/9, 78a/2, 78a/7, 81b/3, 86a/3, 89b/6, 89b/11, 90a/9, 92a/3, 93a/8, 93b/1, 95a/5, 95b/3, 96a/11, 98a/1, 98b/6, 101a/12, 102a/1, 105a/10, 107a/3, 107a/8, 107b/3, 113a/5, 113b/6-7, 114a/5, 114b/9, 114b/10, 114b/11, 114b/12, 114b/13, 114b/14, 115a/1, 115a/5, 115a/6, 116b/10, 115a/13-14, 116a/13

kél- : Gelmek.

k. 1b/9, 2a/1, 3a/7, 4a/18, 4b/5, 5a/10, 7a/12, 9a/3, 9a/4, 9b/1, 10a/7, 10a/13, 10b/5, 10b/6, 10b/12, 11a/9, 11a/11, 11b/1, 11b/13, 12a/2, 12a/13, 13b/1, 14a/12, 14b/1, 14b/8, 14b/14, 15b/12, 16a/1, 16a/6, 16a/7, 16a/10, 16a/11, 16a/14, 16b/2, 16b/12, 17a/1, 17a/9, 17b/3, 17b/8, 17b/14, 19b/1, 20a/4, 20a/5, 20b/6, 21a/3, 21a/5, 21a/12, 21a/14, 22a/7, 22a/9, 22b/5, 23a/10, 23a/12, 24a/1, 24a/11, 24a/12, 24a/13, 24b/1, 25a/7, 26b/2, 26b/7, 26b/9, 27b/5, 27b/7, 27b/8, 27b/9, 28a/10, 28a/12, 28b/6, 29a/6, 29a/10, 29b/5, 29b/7, 29b/8-9, 30a/2, 30b/2, 31b/3, 31b/9, 31b/10, 31b/13, 32a/5, 32b/8, 32b/9, 33a/1, 33a/2, 33a/9, 33b/1, 33b/7, 34a/6, 34a/7, 34a/10, 34a/11, 34a/14, 34b/14, 35a/11, 35a/14, 35b/3, 35b/8, 35b/9, 35b/13, 36a/2, 36a/13, 36a/14, 37b/12, 38a/1, 38a/3, 38a/6, 38a/8, 38a/11, 38b/1, 38b/5, 38b/6, 38b/13, 39a/4, 39b/1, 39b/3, 39b/4, 39b/5, 40b/4, 40b/5, 41a/5, 41a/6, 41b/1, 41b/3, 41b/9, 42a/4, 42b/2, 42b/4, 43a/4, 43a/5, 43b/12, 44a/2, 44a/12, 44b/1, 44b/2, 44b/3, 47b/4, 47b/14, 48a/12, 51a/4, 52b/6, 52b/8, 52b/13, 52b/12-13, 53a/2, 53a/8, 53a/11, 53a/13, 53b/13, 54a/3, 54a/14, 54b/2, 54b/6, 54b/9, 55b/1, 55b/2, 55b/7, 55b/8-9, 55b/10, 55b/11, 55b/12, 56a/4, 56a/5, 56a/13, 56a/14, 56b/1, 56b/9, 57a/5, 57a/11, 57a/12, 57b/2, 57b/5, 57b/6, 57b/6-7, 58a/1, 58a/3, 58a/7, 58a/12, 58b/5,

58b/14, 59a/5, 59a/8, 59b/11, 60a/8-9, 60b/3, 60b/12, 61a/2, 61a/4, 61a/6, 61b/9, 61b/10, 61b/13, 61b/14, 62a/1, 62a/4, 62a/13, 62a/14, 62b/3, 63a/11, 63a/12, 63b/6, 63b/7, 63b/11, 64b/10, 64b/11, 65a/6, 65a/10, 66a/1, 66a/3, 66a/4, 66a/5, 66a/13, 66b/7, 66b/13, 67a/1, 67a/12, 67b/6, 68a/3, 69a/2, 69a/11, 69b/3, 69b/4, 69b/5, 69b/8, 69b/10, 70b/5, 71a/2, 71b/9, 71b/10, 71b/14, 72a/4, 72a/8, 72a/9, 72a/10, 72a/12, 72b/6, 72b/8, 72b/12, 73a/2, 73a/7, 73a/10, 73a/11, 73b/12, 74b/1, 74b/4, 74b/8, 75a/9-10, 75b/7-8, 75b/12-13, 76a/2, 77a/2, 77b/2, 77b/3, 77b/9, 77b/10, 78a/9, 78a/11, 78a/13, 78a/14, 78b/3, 78b/5, 78b/6, 78b/7, 78b/8, 78b/13, 79a/1, 79a/6, 79a/7, 79a/10, 79b/2, 79b/9, 79b/11, 79b/12, 80a/4, 80a/13, 81b/8, 81b/12, 82a/1, 82a/4, 82b/1, 82b/4, 82b/6, 82b/8, 83a/9, 83a/11, 83a/14, 83b/5, 83b/6, 83b/8, 83b/14, 84a/4, 84a/7, 84a/12, 84b/1, 84b/7, 84b/9, 84b/11, 85a/3, 85a/5, 85a/6, 85a/8, 85b/6, 85b/9, 85b/13, 86a/9, 86a/13, 86b/1, 86b/3, 86b/10, 87a/1, 87a/2, 87a/5, 87b/5, 87b/10, 87b/13, 88a/4-5, 88a/6, 88a/8, 88b/1, 88b/4, 88b/5, 88b/9, 88b/10, 88b/14, 89b/7, 89b/12-13, 90a/2, 90a/4, 90a/7, 90b/4, 90b/5, 90b/14, 91b/3, 91b/5, 91b/6, 92a/5, 92b/8, 92b/4, 93a/1, 93b/5, 93b/12, 93b/14, 94a/1, 94a/8, 94a/14, 94b/8, 94b/11, 94b/12, 95a/7, 95b/6, 95b/9, 95b/13, 96a/12, 96b/10, 96b/12, 97a/2, 97b/13, 98a/2, 98a/3, 98a/11, 98a/14, 98b/2, 98b/6, 98b/7, 98b/10, 99a/2, 99a/11, 99a/14, 99b/2, 99b/3, 99b/4, 99b/10, 99b/13, 100a/8, 100b/14, 101a/4, 101a/9, 101a/11, 101b/1, 102a/9, 102a/10, 102a/14, 102b/7, 102b/8, 103a/1, 103a/2-3, 103a/3, 103a/4, 103a/7, 103a/10, 103b/2, 103b/4, 103b/7, 103b/8, 104a/4, 104b/5, 104b/13, 104b/14, 105a/8, 105a/11, 105a/13, 105a/14, 105b/6, 105b/9, 105b/11, 105b/13, 105b/14, 106a/2, 106b/2, 106b/3, 106b/5, 106b/10, 106b/11, 107a/6, 107a/8, 107b/5, 107b/7, 107b/10, 107b/11, 107b/14, 108a/3, 108a/13, 108b/7, 108b/12, 109a/12, 109b/5, 109b/9, 110a/12, 110b/11, 111a/12, 111a/4, 111a/6, 111a/7, 111b/3, 111b/5, 111b/6, 112a/5, 112a/6, 112a/14, 112b/2, 112b/9, 112b/12, 113a/12, 113b/4, 113b/5, 113b/7, 113b/11, 113b/13, 115a/7, 115b/1, 115b/1-2, 116a/3, 116a/4, 116b/1, 116b/2, 116b/3, 116b/10, 116b/11, 116b/12, 117a/13, 117b/2, 117b/8, 117b/9, 118a/3, 118a/4, 118a/7, 118b/4, 118b/7, 118b/13, 118b/14, 119a/7, 119a/12, 119a/13, 119a/14, 119b/1, 119b/7, 119b/9, 119b/11, 119b/13, 120a/1

kélil- : Gelinmek.
k. 59a/11, 63b/12, 78a/5, 83b/13,90a/12, 95b/10

két- : Gitmek.
k. 35a/4, 43b/9, 65b/10, 66a/11, 72b/10, 75b/10, 85a/8, 101b/4, 105a/2, 112b/1

ḳılıl- : Yapılmak.
ḳ. 32b/10, 50a/5, 54b/5, 60a/1, 63b/13-14, 65a/6, 66a/12, 67b/12-13, 70a/6-7, 70b/8, 71b/3, 73a/13, 78b/9, 81a/10-11, 88b/9-10, 112a/3

kir- : Girmek.
k. 2a/11, 10a/12, 14b/7, 15b/1, 15b/6, 17b/1, 19a/2, 23b/6, 30b/13, 32a/1, 33b/11, 36b/4, 36b/5, 39a/9, 39b/5, 40b/12, 41a/1, 42a/5, 43b/5, 43b/11, 44a/1, 51a/5, 51a/6, 56b/13, 57b/3, 58a/11, 61a/12, 62a/3, 62a/6, 62b/6, 63b/3, 63b/5, 63b/6, 63b/7, 64a/11, 66b/10, 68a/9, 69b/10, 72a/2, 73a/6, 73b/8, 73b/9, 73b/12, 77b/7, 79b/4, 80b/7, 81b/2, 84a/12, 84a/14, 84b/7, 85a/9, 86a/7, 86a/10-11, 86a/14, 86b/5, 87b/11, 88b/7, 90a/10, 90a/11, 90b/5, 91a/4, 95a/1, 97a/8, 98a/9, 101b/2, 104a/4, 104a/5, 104a/8, 104a/9, 104b/1, 106a/14, 106b/2, 107a/10, 108a/4, 108b/1, 108b/2,

109a/9, 109b/3, 110a/2, 110a/7, 110b/13, 111a/12, 111a/13, 112b/12, 112b/13, 114a/9, 117a/5, 117b/12, 119b/13

ḳop- : Kalkmak.
ḳ. 18b/7, 27b/4, 32a/1-2, 34a/8, 35b/12, 38b/8, 43b/8, 64b/4, 69b/4, 80a/10, 80a/11, 83b/10, 83b/12, 95b/5, 98a/5, 103a/5, 106b/7, 106b/9, 108b/12, 110b/13, 111a/1, 112a/10, 118b/1

ḳopar- : Kalkmak, inşa etmek.
ḳ. 31a/3, 34b/8-9, 34b/10, 36b/6, 47a/5, 67a/5

ḳoyul- : Koyulmak.
ḳ. 10b/10, 16b/6, 20a/13, 24b/9, 52b/7-8, 63b/13, 72a/5, 77b/5, 106a/1

ol- : Olmak.
o. 76a/7, 100a/5

ötkeril- : Geçirilmek.
ö. 55b/4, 60a/7, 71a/14

ötül- : Geçilmek.
ö. 76a/1, 90a/14

salıl- : Yapılmak.
s. 31a/10, 67b/1

tapıl- : Bulunmak.
t. 3b/3, 4a/9, 4a/11, 5a/8, 40b/11, 66b/5, 81b/9, 99a/1, 116a/1

tégil- : Ulaşılmak.
t. 15b/8

tépre- : Hareket etmek.
t. 15b/14, 61a/5, 73b/1, 81a/6, 95b/2, 104b/11, 106a/5, 106b/13, 113b/6, 113b/7, 114a/2, 117b/14

toḫta- : Dinlenmek, saklanmak, durmak.
t. 83a/3, 87b/11, 89b/9, 93b/1, 93b/3, 105a/5, 106a/8, 107a/1, 108a/9, 115b/13, 117a/3

tökül- : Dökülmek.
t. 87b/7, 87b/8

tur- : Durmak, kalmak.
t. 6a/2, 9b/1, 17b/1, 32b/12, 33b/2, 36b/4, 36b/10, 38b/6, 44a/2, 51b/12, 53a/13, 56a/12, 58a/8, 58a/12, 60a/5, 60a/6-7, 60a/9, 60b/13, 61a/7, 63b/10, 66a/11, 66b/2, 66b/5, 69b/12, 70a/6, 72b/2, 72b/11, 76a/11, 77a/6, 77b/10, 78a/4, 79a/13, 81a/8, 81b/12, 84a/9, 85a/5, 89b/9, 91a/6, 91a/8, 92a/6, 92a/8, 99b/6, 99b/12, 100a/13, 100a/14, 100b/2, 100b/3, 100b/7, 100b/8, 100b/13, 103a/5-6, 104b/7, 105a/9,

105a/10, 105b/8, 107a/1, 107a/2, 107a/3, 107b/3, 107b/8, 110b/1, 111a/4, 111b/14, 113a/12, 113b/2, 113b/5, 113b/10, 116b/2, 116b/9, 117b/6, 119a/10, 119b/9

turul- : Durulmak.
t. 113b/6

tüken- : Tükenmek.
t. 51a/8, 95a/6, 101a/1, 101a/3

tüş- : Bir yerde, birinin yanında bulunmak; düşmek.
t. 2b/10, 3a/2, 3a/4-5, 3b/10, 4a/8, 4b/3, 5a/1, 5a/9, 8a/4, 8b/13, 9a/12-13, 9a/14-9b/1, 10b/11, 11a/2, 12b/1, 16a/3, 16a/10, 16b/2, 19a/6, 20a/3, 20b/11, 21b/4, 28a/11, 30b/5, 30b/6, 31a/1, 34a/8, 34a/11, 34b/5, 34b/12, 35a/11, 35b/14, 37a/4, 37b/4, 37b/9, 39b/5, 39a/14, 39b/10, 39b/12, 41b/4, 41b/6, 42a/3, 43b/5, 44a/14, 44b/3, 45b/4, 48a/12, 49a/4, 50a/1, 50a/3, 51a/4, 54b/6, 57b/6, 61b/9, 62b/5, 65b/3, 66a/2, 66a/5, 66b/12, 67b/5, 67b/8, 69b/8, 70b/2, 70b/6, 71a/11, 72a/7, 72b/2, 73a/6, 74a/2, 74a/3, 75b/2, 75b/13, 76a/13, 77a/6, 77b/2, 78a/9, 78b/7, 79a/4, 79b/6, 80a/5, 80b/5, 81a/6, 81a/14, 81b/8, 82b/1, 83b/10, 84b/14, 85a/6, 85b/4-5, 88a/14, 88b/2, 88b/13, 89a/1, 91a/8, 91b/3, 92a/3, 94b/11, 95a/4, 95a/12, 95b/7, 95b/9, 96a/11, 97a/3, 97a/6, 97b/3, 98b/7, 99a/4, 100a/10, 102b/1, 102b/2, 102b/3, 102b/4, 102b/6, 103a/4, 106a/13, 106b/4, 107b/4, 107b/13, 107b/14, 108a/1, 108a/2, 108b/6, 110b/10, 111b/5, 112a/11, 112a/13, 113b/1, 114b/7, 114b/12, 115a/10, 115b/7, 115b/10, 117a/8, 117a/9, 117a/10, 117a/11, 118a/2, 118a/6, 118b/9, 119a/13, 119b/11

tüşül- : İnilmek, gelinmek.
t. 40a/9, 42b/13, 43a/3, 43b/10, 54b/8, 60b/7, 61a/9, 66b/7, 67b/7, 73a/9, 100b/14, 106b/3, 106b/5

yét- : Yetmek, yetişmek.
y. 11b/4, 15b/13, 16a/5, 16a/10, 16b/4, 17a/14, 17b/9, 18a/8, 18b/13, 22a/1, 22b/9, 23a/12, 26b/5, 28b/9, 30b/12, 31a/2, 31b/8, 31b/11, 32a/4, 32b/5, 33b/2, 33b/11, 33b/14, 35b/5, 36a/1-2, 36a/3, 37b/1, 37b/6, 39a/6, 39a/8, 39a/11, 43b/3, 45b/2, 52b/13-14, 53b/1, 54a/3, 54b/12, 59a/7, 60b/10, 61b/14, 62a/14, 62b/2, 63a/6, 63a/10, 63b/9, 63b/13, 66b/4, 67a/3, 68a/5, 68a/7, 70a/8, 70a/12, 70b/10, 72b/6, 72b/11, 77a/8, 80b/4, 81a/13, 81b/4, 82a/4, 83a/8, 84a/3, 84a/11, 85a/1, 85a/3, 85a/9, 89b/3, 89b/7, 90a/11, 93a/11, 93b/7, 101b/2, 101b/4, 102a/10, 103a/3, 103a/4, 103a/5, 103b/5, 104b/2, 105a/3, 105a/9, 105b/12, 106a/8, 106a/10, 106b/7, 106b/12, 106b/13, 106b/14, 108b/6, 108b/9, 109a/14, 109b/2, 109b/3, 110a/5, 110b/12, 112a/4, 112a/7, 112b/2, 113b/7, 113b/8, 114a/3, 115a/11, 115a/14, 115b/2, 115b/9, 116a/10, 116a/12, 116b/2, 117a/6, 118a/8, 119a/7, 119b/4

yétil- : Ulaşılmak.
y. 59a/10

yétiş- : Yetişmek.
y. 35b/6, 58a/3, 70a/4-5, 94a/3, 94b/9, 96a/7, 102b/4, 104a/2, 104b/13, 115a/11

yıḳıl- : Yıkılmak.
y. 7b/7, 17a/1, 17a/4, 38b/8, 42b/4, 95b/5, 98b/8, 98b/9, 107b/8, 113a/7, 119a/8

yiberil- : Gönderilmek.
y. 16b/5, 25a/7, 32a/12, 32b/5, 40b/6, 52a/13, 61b/2, 61b/3, 61b/11, 66a/10, 67b/4, 78b/14, 79b/8, 82b/2, 94a/3, 97b/12, 98b/9, 104b/5, 109b/14, 111a/14, 113a/12

yügür- : Koşmak, hareket etmek.
y. 93a/11, 108b/8

yürü- : Yürümek.
y. 14a/14, 25a/10, 31a/4, 32b/11, 37b/11, 39a/3, 41b/6, 54b/5, 55b/13, 56b/1, 61b/14, 64a/8, 67a/13, 69b/6, 69b/13, 70a/6, 72b/12, 73a/7, 74a/14, 74b/13, 76a/9, 77a/14, 78a/12, 78b/1, 81a/12, 81b/2, 81b/13, 84a/5, 84b/7, 89b/9, 91a/3, 92a/14, 92b/1, 93a/12, 93b/13, 94b/6, 97a/14, 97b/1, 97b/7, 99b/5, 99b/6, 101a/13, 102a/5, 102b/2, 104b/11, 106a/1, 106b/13, 107a/7, 107a/9, 108a/9, 108b/9, 110b/11, 112b/14, 113b/12, 114a/4, 114a/8, 114a/12, 114b/1, 114b/4, 115a/2, 115a/3, 115a/4, 115a/13, 115b/5, 115b/8, 116a/9, 117a/9, 119b/8, 119b/10, 120a/2

yürül- : Gidilmek.
y. 54b/12, 60b/6, 81b/5-6, 89b/4, 89b/10, 92b/1, 109b/2

yürüş- : Yürümek, ilerlemek.
y. 55b/14, 58b/14, 59a/2

2.57.2. Fiziksel Gereksinim (Acıkma, Yeme, İçme, Doyma, Uyuma, Uyanma)

Kılış Fiilleri

ağızla- : Ağıza almak, ağızda dolaştırmak.
a. 98b/5

bişür- : Pişirmek.
b. 101a/5

iste- : İstemek.
i. 119b/7

şişle- : Şişe saplamak, şişlemek.
ş. 95b/8

tamız- : Damlatmak.
t. 53a/5, 53b/7

yé- : Yemek.
y. 2b/2, 7a/3, 29a/14, 64a/8, 93b/8, 109a/2, 118b/7, 119b/11, 119b/12

yédür- : Yedirmek.
y. 109a/4

Durum Fiilleri

bış- : Pişmek.
b. 93b/6

toy- : Doymak.
t. 119b/12

uyġan- : Uyanmak.
u. 118b/10, 118b/11

uyķula- : Uyumak.
u. 3a/8

yat- : Yatmak.
y. 110a/5, 110a/9

yatıl- : Yatılmak.
y. 106b/6

2.57.3. İnsan ve Bedeni (Doğum, Yaşayış, Ölüm, Hastalık, Yaralanma, Sakatlanma, Üşüme)

Kılış Fiilleri

öltür- : Öldürmek.
ö. 11a/10, 11b/11, 14b/9, 19b/6, 20b/4, 21b/5, 29a/2, 29b/3, 37a/13, 37b/9, 37b/11, 40b/9, 43b/2, 52b/5, 58a/13, 62b/8, 66a/6, 68a/11, 71a/13, 80b/6, 80b/10, 84a/10, 84b/4, 84b/5, 95b/8, 99b/7

ulġayt- : Büyütmek, yetiştirmek.
u. 58b/1, 69a/14

yaşa- : Yaşamak.
y. 6b/4, 25b/2, 30a/14, 97a/13, 118b/2

Durum Fiilleri

ağrı- : Zulüm görmek, dert ve acı çekmek.
a. 62a/7

büt- : İnanmak, iyileşmek, sağlamlaşmak, bitişmek.
b. 41b/11, 109a/7

ḫar- : Yorulmak, gücü kalmamak.
ḫ. 115a/9

ısıt- : Sıtma hastalığına tutulmak.
ı. 59a/7

ḳarı- : Yaşlanmak.
ḳ. 73a/4

kesil- : Kesilmek.
k. 40b/2, 107b/1

ḳışla- : Kışlamak, kışı geçirmek.
ḳ. 96b/6

öl- : Ölmek.
ö. 9a/1, 10a/9, 12a/3, 12a/12, 12b/5, 12b/10-11, 13a/11, 14b/6, 17a/4, 21a/8, 21b/11, 22b/6, 23a/11, 26b/12, 28a/3, 31a/10, 32b/1, 43b/1, 65a/1-2, 69a/4, 79b/3, 80b/6, 97a/11, 98a/7, 98b/8, 109b/13, 118b/2

tiril- : Kendine gelmek, iyileşmek.
t. 53a/6, 101b/3

toŋ- : Donmak, üşümek.
t. 98a/8

tuġ- : Doğmak.
t. 72a/1

ulġan- : Büyümek.
u. 18b/9

ulġay- : Büyümek, gelişmek.
u. 22b/8, 22b/13, 28b/8, 28b/13, 36a/1, 42a/14, 72a/1, 101b/9, 103b/1, 108a/5, 108b/10

2.57.4. Duygu, Zihin

Duygular (Ruhsal Durum)

Kılış Fiilleri

hürküt- : Ürkütmek.
h. 64b/1

saġın- : Özlemek, arzulamak.
s. 51a/11

sév- : Sevmek.
s. 28a/2

tile- : Dilemek.
t. 7b/2, 10b/3, 11a/1, 11a/11, 20a/11, 23a/8, 32a/2, 34b/7, 40b/11, 43b/5, 43b/14, 51b/12, 52a/5, 52a/6, 53a/13, 53b/10, 55b/4, 55b/14, 58a/10, 59a/4, 61a/12, 62a/10, 62b/7, 63b/9, 67b/3, 68a/5, 71b/2, 75a/5, 77a/2, 77a/12, 78a/3, 79a/13, 97b/7, 101a/8, 102a/7, 104a/3, 104b/1, 110a/14, 110b/1, 110b/8, 110b/11, 111b/5, 116a/2, 118b/5

Durum Fiilleri

aldara- : Çok sevinmek.
a. 62b/4, 111a/7, 112b/4-5

ḫoşla- : Hoşlanmak, beğenmek.
ḫ. 20a/11

imen- : Utanmak.
i. 41b/9-10

ḳayġur- : Kaygılanmak.
ḳ. 73a/4

ḳorḳ- : Korkmak.
ḳ. 41b/10, 54a/7, 94b/6

sévün- : Sevinmek.
s. 100a/5

usan- : Bıkmak, bezmek.
u. 16b/12, 17b/5

üzül- : Eski ve kötü haline dönmek, kopmak.
ü. 7a/3, 53a/4

yıġla- : Ağlamak.
y. 41a/12, 55b/2, 99a/1

Akıl, Zihin

Kılış Fiilleri

aŋla- : Anlamak.
a. 26a/11, 77a/5, 80b/3, 94b/11, 118a/3

bil- : Bilmek.
b. 2b/3, 21b/9, 23b/6, 25b/7, 26a/4, 40a/1, 40a/2, 47b/4, 54b/1, 54b/2, 58b/10, 60a/7, 63a/5, 72b/8, 76a/7, 85a/11, 85b/1, 87a/14, 88a/7, 96a/2, 97a/1, 98a/14, 98b/13, 101b/3, 102b/1, 104b/9, 111b/13, 114a/14, 117a/7, 118a/4, 119a/4

bildür- : Bildirmek.
b. 114b/10, 118a/6

çına- : Tahmin etmek, karar vermek.
ç. 12a/12, 97a/5, 103b/7

fehmle- : Anlamak.
f. 111b/13

unut- : Unutmak.
u. 41a/11

Durum Fiilleri

büt- : İnanmak, iyileşmek, sağlamlaşmak, bitişmek.
b. 41b/11, 109a/7

inan- : İnanmak.
i. 78b/1, 117a/4, 118a/14

unutul- : Unutulmak.
u. 82a/5

2.57.5. Devlet Kurma, Devletleşme

Kılış Fiilleri

olturġuz- : Oturtmak, tahta çıkarmak.
o. 10b/8, 30a/13, 34a/9, 36b/2, 50b/10, 57a/1, 80a/9, 118b/8

Durum Fiilleri

oltur- : Oturmak, tahta çıkmak.
o. 10a/9, 18b/7, 18b/8, 19a/8, 23a/13, 32a/1, 33a/2, 34a/7, 37a/11, 39a/6, 48a/8, 48b/4, 48b/5, 49a/8, 49a/10, 49a/11, 50b/4, 50b/8, 50b/13, 55b/13-14, 56b/1, 57b/14, 59a/1, 59a/5, 60b/3, 63a/1, 64a/14, 65b/8, 66a/6, 68b/13, 76a/10, 81b/10, 81b/13, 82a/14, 82b/9, 82b/14, 83a/14, 83b/6, 84a/14, 84b/8, 86a/11, 91b/1, 96b/12, 102b/3, 102b/9, 103a/2, 103a/7, 104a/11, 108b/10-11, 108b/11, 109a/13, 109b/9, 110b/12, 111b/6, 115b/2, 116b/14, 119b/12

olturul- : Oturulmak, tahta çıkarılmak.
o. 40a/10, 43b/12-13, 48a/14, 67b/10, 88a/13, 88b/3

2.57.6. Askerlik, Savaş, Kahramanlık

Kılış Fiilleri

at- : Atmak.
a. 7b/7, 13b/14, 19a/1, 19a/3, 31a/12, 34b/8, 34b/10, 60b/5, 60b/8, 67a/3, 67a/8, 67a/9, 83a/10, 84b/8, 84b/11, 92b/2, 92b/6, 92a/7, 92a/9, 95a/14, 107a/5, 107a/7, 107a/13, 107a/13-14, 109b/6, 112a/10, 112b/12, 112b/13, 113a/3, 113a/5, 115a/14, 116b/11

baldağla- : Bilemek.
b. 107b/2

bas- : Baskın yapmak, basmak.
b. 7a/13, 8a/8, 9a/2, 9a/13, 10b/1, 11b/11, 12a/6, 14a/7, 14b/9, 20b/10, 22b/10, 29b/8, 30a/8, 34a/1, 35b/1, 38b/9, 41b/6, 42a/3-4, 42b/10, 42b/11, 69a/3, 71a/11, 78b/4, 89b/10, 90a/1, 100a/13, 100a/14, 101a/10, 101b/9, 106a/9

bastur- : Bastırmak.
b. 22b/10, 30b/8, 90a/1, 104a/1

başlat- : Bir orduyu sevk ve idare için birini komutan olarak görevlendirmek, başlatmak.
b. 13a/1, 32a/11

buyur- : Buyurmak, emretmek.
b. 18b/7-8, 20b/7, 26a/2, 32b/6, 37a/6, 37a/8, 43a/6, 44b/12, 70a/13, 102b/6, 109a/3

buz- : Bozmak.
b. 109b/1, 112b/6

çaptur- : Akın yaptırmak, dört nala gitmek.
ç. 13a/9, 23a/8, 66a/11

ḳaçur- : Kaçırmak.
ḳ. 34b/4, 34b/5, 93a/12, 112a/8

ḳada- : Batırmak, çivilemek, mıhlamak.
ḳ. 113a/5

ḳamçıla- : Kamçılamak.
ḳ. 105a/4

ḳap- : Kuşatmak.
ḳ. 12b/14, 38a/2, 73a/3

ḳapa- : Kuşatmak.
ḳ. 10b/13, 14a/11, 17a/10, 25a/10, 29a/9, 31a/1, 31b/10, 34a/11, 37a/2, 53b/6, 56b/11, 57a/2, 57a/7, 57a/8, 61b/8, 72a/13, 73a/8, 87b/13

ḳavla- : Kovalamak.
ḳ. 63b/4, 72a/6, 79a/9, 86a/7, 93b/5, 105a/5, 105a/8, 106b/14, 111a/2, 113a/8, 113a/10

ḳavlat- : Kovalatmak.
ḳ. 79a/6

ḳır- : Kesmek.
ḳ. 11b/12, 62b/10

ḳoş- : Koşmak, katmak.
ḳ. 23a/9, 42b/1, 52a/5, 57a/6, 58b/12, 61a/14, 72a/12, 72b/13, 76b/11, 103b/9, 103b/13, 109a/11, 110a/4, 114b/14, 117b/5, 119b/3

ḳoşla- : Beraberine almak, yanına almak.
ḳ. 114b/4

kükle- : Çivilemek.
k. 107a/13, 113a/5

nīzele- : Süngülemek, mızraklamak.
n. 39b/11

oḳla- : Oklamak, ok ile vurmak.
o. 39a/9, 104b/14, 112a/9

oy- : Oymak, yaralamak.
o. 65b/10-11, 65b/11, 67a/14

sanç- : Vurmak, saplamak.
s. 38b/8, 102b/11, 103a/8, 113a/7, 115a/12

suġur- : Ayırmak, sıyırmak.
s. 107b/2

sür- : Sürmek.
s. 66a/13, 71a/13, 75a/14

tala- : Yağma etmek.
t. 29b/8, 57a/11, 64a/3, 64a/5, 79a/10, 89b/14, 90a/2, 90b/3, 111a/2

talat- : Yağma etmek.
t. 42a/7, 54a/11, 64a/6, 74b/12

tart- : Çekmek.
t. 5b/10, 6a/14, 7a/1, 10a/14, 14b/7, 17a/6, 17b/4, 17b/13, 23b/14, 29b/3, 30b/2, 31b/2, 33a/1, 33b/4, 33b/9, 35a/7, 37a/9, 37a/14, 37b/5, 38b/12, 41a/3, 41a/14, 42a/8, 42b/7, 43b/8, 44a/5, 44a/8, 44a/9, 51a/7, 51a/10, 51b/6, 52a/1, 52a/7, 54b/5, 56a/13-14, 56b/13, 57b/5, 57b/10, 58a/1, 60a/3, 62b/4, 63a/8, 63b/3, 66b/6, 69a/1, 69a/10, 77a/12, 90a/10, 94b/6, 94b/7, 96b/4, 99b/9, 99b/10, 102a/5, 103a/6, 103b/5, 106a/13, 112a/11, 112a/13, 114b/14, 119a/6

taşla- : Atmak.
t. 36b/9, 90a/14, 94b/10, 95a/3, 107a/6, 109b/9, 115a/2, 119a/8

toldur- : Doldurmak.
t. 112b/12, 113a/1

tutış- : Vuruşmak.
t. 29a/5

tüşür- : Ele geçirmek, düşürmek.
t. 34a/1, 35b/1, 35b/6, 38b/9, 42b/12, 43a/1, 43a/9, 43a/11, 43a/12, 89b/14, 90a/2, 90b/1, 90b/3, 93a/12, 93b/5, 105a/6, 106a/9, 107b/12, 113b/13, 114a/3, 114b/6, 114b/9

ur- : Vurmak.
u. 19a/2, 34a/12, 34b/6, 44b/12, 63b/4, 67a/10, 67a/14, 70a/13, 85b/14, 89b/7, 90a/3, 93a/12, 105a/3, 107a/2, 108b/3, 110a/8, 110a/10, 111a/2, 112a/10

urdur- : Vurdurmak.
u. 29b/9, 30b/9, 41b/5, 41b/6, 69a/3

uruş- : Vuruşmak, savaşmak.
u. 7b/14, 8a/10, 13a/4, 14b/9, 19a/11, 21b/4, 22b/10, 26a/11, 30b/3-4, 33b/14, 53b/10, 59b/5, 62b/6, 68b/12, 69a/2, 69a/5, 70b/3, 77a/8, 83a/6, 84b/12, 88a/2, 88a/11, 88b/4-5, 89a/2, 89b/13, 100b/12, 105a/3, 109b/12, 114a/14

yasa- : Yapmak, düzenlemek.
y. 31a/14, 34b/14, 37b/7, 44a/4, 61b/9, 66a/3, 66a/4, 66b/4, 66b/7, 69b/6, 69b/12, 70a/5, 89a/8, 89a/14, 89b/1, 100a/9, 100b/6

yasat- : Düzenlemek.
y. 34b/13, 97b/12, 103a/8

yaz- : Yaralamak.
y. 19a/3, 112b/12

yükündür- : Diz çöktürmek.
y. 36a/5, 41a/4, 58a/6

Durum Fiilleri

alıl- : Alınmak, el konulmak.
a. 8a/12, 52b/14, 59a/10, 67b/2, 85b/12

arḳalan- : Himaye bulmak, desteklenmek.
a. 75a/2, 79a/11

atḳula- : Savaşmak.
a. 93b/3, 110a/8

atḳulaş- : Savaşmak.
a. 67b/12, 73a/11, 88b/4, 115a/10

basıl- : Baskına uğramak, basılmak.
b. 13a/4, 16b/4, 41b/4, 43a/9, 109b/12

bus- : Pusmak, pusu kurmak.
b. 92b/14

buyrul- : Buyurulmak, emredilmek.
b. 87a/13

buyurul- : Buyurulmak, emredilmek.
b. 31a/14, 43b/2

buzul- : Bozulmak.
b. 1b/6, 19b/3, 22a/6, 33a/12, 39a/8, 46a/4, 63a/2, 63a/7, 71b/1, 72b/7, 77a/8, 105b/12, 106b/3

cébelen- : Kalkan örtmek, silahlanmak.
c. 89a/7

çap- : Dört nala gitmek, vurmak, akın etmek.
ç. 8a/7, 10a/13, 13a/4, 13a/9, 14a/7, 14a/8, 14a/13, 38b/9, 40a/12, 40b/1, 40b/2, 42b/4, 43a/11, 51a/6, 55b/11, 57a/9, 57a/11, 65b/7, 65b/9, 66b/9, 66b/12, 84a/11, 89b/5, 98a/3, 98a/3-4, 98a/12, 100b/5, 107a/14, 109b/10, 109b/11, 118a/7

çapḳula- : Vuruşmak, dövüşmek.
ç. 62b/8, 65a/13, 84a/10

çapḳulaş- : Dövüşüp vuruşmak.
ç. 14a/8, 40a/11, 40a/12, 65a/12, 65a/14, 65b/5, 70a/10, 70a/11, 73b/14, 92a/5-6, 93a/11, 110a/12-13, 112b/9

çérigle- : Asker toplamak, asker sevk etmek.
ç. 26b/4

darıt- : Dağılma.
d. 105a/11

hünile- : Yayın kirişine ok yerleştirmek, ok atmaya hazır olmak.
h. 107a/7

ılġa- : Baskın yapmak, saldırmak.
ı. 39a/2, 44a/1, 56a/5, 56b/10, 72b/8, 77a/7, 82a/13, 84a/2, 104a/1, 109a/14

ḳaç- : Kaçmak.
ḳ. 12a/7, 14b/8, 25a/11, 26b/9, 34b/3, 36b/10-11, 37b/2, 38b/2, 42a/1, 51a/11, 51a/12, 51a/13, 51a/14, 51b/2, 51b/3, 51b/9, 51b/14, 52a/5, 52a/12-13, 56b/9, 56b/13, 58a/5, 58b/6, 62a/4, 62a/12, 63a/10, 70a/11, 76b/14, 77a/8, 78b/3, 79a/3, 79b/5, 80b/3, 81b/1, 84b/6, 90b/11, 92a/6-7, 92a/7, 94b/10, 95a/3, 95a/4, 99b/12, 101a/7, 104b/10, 104b/12, 105b/11, 106a/8, 107a/2, 109a/9, 109b/3, 109b/9, 111a/6, 112a/8, 112b/14, 113a/3, 113a/4, 113a/6, 113a/8, 114b/1, 119a/11, 119a/13

ḳaçurul- : Kaçırılmak.
ḳ. 85b/12

kevre- : Karşılık vermemek. (?)
k. 112a/8

ḳırıl- : Telef olmak.
ḳ. 30b/8

ḳoşul- : Katılmak.
ḳ. 11a/9, 27b/8, 28b/6, 30a/1, 63a/10, 65a/10-11, 72a/4, 73b/11, 88b/13, 89a/1101b/6, 119b/10

ḳutul- : Kurtulmak.
ḳ. 7a/14, 64a/11-12, 80b/4, 113a/8

talatıl- : Yağma ettirilmek.
t. 64a/9

tarḳa- : Dağılmak, ayrılmak, perişan olmak.
t. 72a/7, 77b/13, 101a/12, 106a/6

tarḳaş- : Ayrılmak, dağılmak, saçılmak.
t. 93a/7

tartıl- : Çekilmek.
t. 17b/14, 75a/7-8, 101a/11

tég- : Değmek, vurmak.
t. 15b/8, 19a/1, 23b/3, 25a/11, 31a/10, 39b/13, 67a/11, 74a/1, 76b/4, 80a/14, 91a/10, 93a/14, 97b/13, 103a/13, 104b/10, 107b/10

tıyıl- : Önlenmek, engel olunmak.
t. 105a/7

tuġça- : Tuğ açmak. (?)
t. 100a/9-10

turuş- : Karşı koymak, direnmek.
t. 44a/4, 69b/6, 112a/8

tutturul- : Tutturulmak.
t. 25a/1, 64a/9

tutul- : Tutulmak.
t. 67b/13, 53a/5, 53b/7

tutun- : Tutulmak, yakalanmak.
t. 25a/1

urun- : Vurulmak, çarpılmak.
u. 95a/13

yaġıḳ- : Düşman olmak.
y. 58a/11, 64b/12, 64b/13, 73b/9

yaraġlan- / yaraḳlan-: Silahlanmak, hazırlanmak.
y. 43a/7, 61b/10, 67b/14, 69b/12

yaraş- : Uzlaşmak, barış yapmak.
y. 27b/3, 35b/14, 108b/2

yasan- : Hazırlanmak.
y. 61b/12

yaşun- : Saklanmak, gizlenmek.
y. 117a/9, 117b/4

yaya- : Yürüyerek, yürüyüp.
y. 90a/12

yayaḳla- : Piyade gitmek, yürümek.
y. 92a/1-2

yığıl- : Toplanmak.
y. 24b/8, 36b/11, 69a/7, 79a/10, 82b/11, 88a/12, 91b/4, 92a/4, 105a/4, 105a/10, 106a/4, 120a/1

yükün- : Saygıyla eğilmek, diz çökmek.
y. 32a/1, 32a/2, 102b/4, 102b/5, 102b/6, 103a/4, 103a/6, 103a/7, 118a/10, 119a/8

2.57.7. Yerleşim, Yurt Tutma

Durum Fiilleri

ḳon- : Gecelemek, konaklamak, durmak.
ḳ. 34b/13, 73b/11, 77b/2, 81b/4

köç- : Göçmek.
k. 16b/10, 33a/5, 35a/10, 35b/4, 39b/2, 39b/9, 40a/8, 40b/14, 43a/2, 43a/4, 43b/10, 63a/2, 64b/7, 69b/7, 71a/1, 78b/13, 86a/12, 93b/13, 98b/3, 98b/5, 101a/4

yurtlan- : Yurtlanmak.
y. 108a/8

2.57.8. Etkileşim, İletişim

Kılış Fiilleri

ayt- : Söylemek, demek.
a. 5a/2, 5b/6 ,9a/5, 13b/7, 15b/4, 15b/9, 15b/10, 16b/3, 16b/10, 24b/1, 26a/7, 41a/10, 41a/11, 53b/8-9, 55a/3, 63a/2, 68b/8, 75b/5, 75b/6, 78b/13, 80a/11, 83a/14, 86a/3, 87a/2, 87a/8, 87a/11, 87a/12, 87b/2, 87b/6, 94b/5, 99a/12, 99b/14, 100a/1, 102a/3, 102a/5, 102a/6, 102a/10, 103b/3, 105b/3, 106b/7, 107a/3, 108a/4, 108a/13, 108b/5, 109a/8, 111b/8, 112a/14, 112b/8, 113b/9, 114b/5, 115b/2, 115b/6, 115b/7, 115b/10-11, 116a/13, 117a/9, 117a/13, 117b/13, 118a/3, 118a/4, 118a/8, 118a/10, 118a/13, 119a/12, 119b/8

aytış- : Konuşmak, sözleşmek.
a. 102b/9

çarla- : Çağırmak, davet ve teklif etmek.
ç. 91a/11, 98b/5, 113b/14, 117a/2, 117a/12, 117a/13

dé- : Demek, söylemek.
d. 3a/14, 3b/2, 3b/10, 4a/5, 4a/8, 4a/12, 4b/5, 4b/6, 4b/7, 4b/9, 5a/3, 5a/12, 5b/5, 7a/9, 8a/1, 8a/9, 8a/14, 9a/9, 11a/13, 11b/5, 11b/9, 11b/10, 11b/11, 11b/12, 12a/10, 13a/6, 14b/14, 15a/1, 15b/2, 15b/3, 15b/6, 18b/5, 18b/14, 19a/5, 19b/10-11, 20a/1, 20b/1, 21a/4, 22b/11, 22b/12, 26a/13, 28a/5, 29b/1, 29b/8, 31b/13, 34a/5, 34b/7, 36b/12, 40a/13, 40b/3, 40b/9, 41a/7, 41a/10, 42a/11, 44b/6, 44b/7, 44b/10, 45a/2, 45a/8, 45a/9, 46a/3, 46b/1, 46b/2, 46b/10, 47a/4, 47a/13, 47b/1, 47b/3, 48a/1, 48a/4, 48a/6, 48b/4, 48b/12, 49a/5, 49a/6, 49a/13, 49b/3, 49b/4, 49b/7, 49b/8, 49b/12, 49b/13, 52b/3,53b/6, 54a/13, 54b/9, 56a/8, 64b/7, 67b/7, 67b/8, 68b/4, 69b/3, 69b/9, 70b/14, 72b/11, 72b/14, 73a/1, 73b/4, 73b/11, 75a/6-7, 75b/4, 77b/8, 78b/9, 82a/9, 83a/9, 83a/14, 83b/1, 83b/3, 83b/8, 83b/12, 85b/14, 87a/13, 87b/4, 87b/5, 88b/7, 89b/8-9, 94a/6-7, 94b/5, 96b/6, 97b/4, 97b/6, 98b/7, 99a/13, 100b/1, 101b/2, 101b/9, 102a/13, 103a/12, 105a/1, 105a/9, 105b/5, 105b/6, 105b/7, 105b/11, 106b/7, 107a/2, 108a/9, 108b/3, 108b/9, 108b/14, 109a/4, 109a/7, 109b/4, 110b/3, 110b/12, 111a/7, 111a/9, 111b/8, 112b/4, 112b/7, 113a/2, 113a/14, 113b/5, 113b/11, 113b/14, 114a/2, 114b/2, 114b/3, 115a/2, 115a/3, 115b/11, 115b/13, 116a/3, 116a/5, 116a/6, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116a/14, 116b/2, 116b/3, 116b/5, 116b/7, 117a/12, 117b/3, 117b/7, 117b/10, 117b/11, 118a/12, 118a/3, 118a/4, 118a/5, 118a/7, 118a/9, 118a/13, 118b/2, 118b/7, 118b/12, 119a/1, 119a/9, 119a/12, 119a/14, 119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/8, 120a/2

kéŋeş- : Danışmak, görüşmek.
k. 43b/6, 70b/8-9, 80a/6

ḳol- : İstemek, rica etmek.
ḳ. 87b/7

ḳolda- : Himaye etmek, yardım etmek.
ḳ. 108b/9

ḳoşla- : Beraberine almak, yanına almak.
ḳ. 114b/4

körüş- : Görüşmek.
k. 17a/8, 32a/2, 34a/8, 38a/4, 38a/8, 38a/11, 39a/3, 80a/8, 80a/10, 96a/12, 102b/4, 102b/5, 102b/6-7, 102b/8, 103a/4, 103a/5, 108b/6, 108b/7, 108b/9, 111a/6

saḫla- : Korumak, tutmak.
s. 5b/8, 7b/1, 9a/11, 13b/10, 14b/10, 21a/14, 22a/1-2, 25b/13, 26a/3-4, 26a/4, 29b/2, 30a/3, 32a/9, 35a/6, 37a/2, 39a/11, 39b/4, 40a/6, 58b/1, 63b/4, 67b/4, 98b/1, 98b/12, 109b/12, 118a/7

sor- : Sormak, incelemek.
s. 37a/5, 49a/10, 63a/13, 96a/12, 103b/3, 117a/13, 117b/3

soruş- : Konuşmak, birine bir şey sormak.
s. 38a/8

sözle- : Söylemek.
s. 118b/13

sözleş- : Sözleşmek.
s. 59a/3, 72a/8, 78a/14, 83a/1, 96b/5, 104b/3, 104b/6, 118a/4

tanı- : Tanımak.
t. 9a/5, 43a/13, 64a/10, 64a/13, 73b/5, 84b/2, 103b/3, 103b/4, 117a/12, 117b/5

tartış- : Tartışmak, çekişmek.
t. 95b/3

tindür- : Dendirip, söylendirip.
t. 95b/8

uçrat- : Karşılaştırmak, rastlamak.
u. 73a/1

yamanla- : Kötülemek, çekişmek.
y. 10b/5, 73b/1

yarmaş- : Tırmalaşmak.
y. 95b/1, 115a/12

Durum Fiilleri

déyil- : Söylenmek.
d. 105b/5

ḳavuş- : Kavuşmak.
ḳ. 63a/7

ḳuçuş- : Kucaklaşmak.
ḳ. 103a/5-6

sorul- : Sorulmak, öğrenilmek.
s. 87b/7

sözleşil- : Sözleşilmek.
s. 78b/11

suġuruş- : Ayrılmak, ayrışmak.
s. 100b/12

turuş- : Karşı koymak, direnmek.
t. 44a/4, 69b/6, 112a/8

tuşla- : Rastlamak.
t. 95b/2

uçra- : Karşılaşmak, tesadüf etmek.
u. 35b/1, 42a/2, 72a/6, 75b/13, 96a/11, 102b/1, 105a/9, 114a/7, 115a/8, 118a/5

uçraş- : Görüşmek, buluşmak.
u. 73a/3, 90b/1, 94b/1-2, 105b/2-3

üleşil- : Paylaşılmak.
ü. 91b/2

yaraş- : Uzlaşmak, barış yapmak.
y. 27b/3, 35b/14, 108b/2

yoluḳ- : Karşılaşmak.
y. 4b/5-6, 11a/1, 42a/2

2.57.9. Avcılık

Kılış Fiilleri

avla- : Avlamak.
a. 25b/12, 71a/7, 100b/14

baldağla- : Bilemek.
b. 107b/2

ḳur- : Kurmak.
ḳ. 34b/5

sanç- : Vurmak, saplamak.
s. 38b/8, 102b/11, 103a/8, 113a/7, 115a/12

2.57.10. İş, Hizmet

Kılış Fiilleri

sat- : Satmak.
s. 2a/8

Durum Fiilleri

ḳatra- : Meşgul olmak, uğraşmak.
ḳ. 25b/11, 105a/3, 106b/7, 111b/3, 114a/11, 115a/1, 115a/13, 116b/11

ḳazıl- : İşlenmek, bir yüzey kazımak, kazılmak.
ḳ. 67b/13

omaḳlan- : İşe başlamak, toparlanmak.
o. 38b/11-12

uz- : Becerikli olmak, hünerli olmak.
u. 7b/5, 31a/4, 31a/7

2.57.11. Ad, Unvan

Durum Fiilleri

atıḳ- : Adlanmak, ünle anılmak.
a. 35a/10

2.57.12. Yasa, Ceza

Kılış Fiilleri

bağışla- : Suç ve cezayı affetmek, bağışlamak.
b. 41a/8, 60a/14

2.57.13. Sanat

Yapı, Konut, Mimari

Kılış Fiilleri

sal- : İnşa etmek, gündeme getirmek.
s. 2b/11, 2b/13, 3b/2, 4b/14, 8b/12, 17b/3, 17b/5, 17b/8, 17b/11, 19a/3-4, 19a/4, 21b/10, 29a/12, 30b/6, 31a/3, 31a/14-31b/1, 31b/13, 31b/14, 32b/12, 34a/11, 34a/13, 34a/14, 34b/9, 34b/10, 34b/11, 35a/6, 35b/8, 37a/9, 38a/4, 41a/1, 43b/8, 45b/6, 45b/8, 45b/12, 46a/3, 46a/8, 46a/12, 46b/1, 46b/2, 47a/2-3, 47a/10, 47b/1, 47b/5, 47b/8, 54b/14, 56b/12, 58b/3, 67a/1, 68a/9, 69b/12, 71a/2, 71a/8, 74a/5, 74a/8, 83b/7, 83b/9, 86a/6, 88b/11, 89a/7, 92a/1, 92b/13, 93b/14, 94a/2, 95a/7, 95a/8, 97b/4, 100b/4, 100b/5, 100b/14, 101a/5, 101b/7, 104b/13, 105a/10, 107a/6, 107b/5, 109a/6, 109b/7, 110a/6, 110b/6, 111a/5, 115b/8, 116a/4, 116b/12

saldur- : İnşa ettirmek, yaptırmak.
s. 45b/14

Durum Fiilleri

ḳopar- : Kalkmak, inşa etmek.
ḳ. 31a/3, 34b/8-9, 34b/10, 36b/6, 47a/5, 67a/5

Yazı, Yazıt, Okuma

Kılış Fiilleri

biti- : Yazmak.
b. 1b/5, 4b/8, 5b/3, 6a/5, 15b/4, 26b/1, 45a/8, 45b/10-11, 46b/6, 46b/7, 46b/11, 48a/7, 68b/7, 80b/8, 87a/2, 99a/10, 110b/12

oḳu- : Okumak.
o. 7a/10, 7a/11, 7b/11, 18b/9, 30b/13, 45b/11, 60a/10, 118b/4

oḳut- : Okutmak.
o. 58a/14

Durum Fiilleri

bitil- : Yazılmak.
b. 70a/2, 86a/1, 89a/14, 89b/5-6, 101a/3

Oyun

Kılış Fiilleri

oyna- : Oynamak.
o. 7b/13, 14a/1, 21b/9

2.57.14. Hayvanlar

At Binme

Kılış Fiilleri

atlandur- : Ata bindirmek, hareket geçirmek.
a. 107b/8

min- : Binmek.
m. 21b/1, 64a/8, 112a/11, 112a/13, 114b/8, 114b/7, 114b/8, 114b/12, 114b/13, 118b/6

sür- : Sürmek.
s. 66a/13, 71a/13, 75a/14

Durum Fiilleri

atlan- : Ata binmek, harekete geçmek.
a. 15b/12, 22a/11, 24b/13, 24b/14, 37b/13, 39a/5, 40b/4, 43a/7, 44b/1, 52b/6, 55b/6, 57a/2, 59a/6, 59a/7, 63a/12, 65a/7, 67a/13, 68a/5, 71a/7, 72a/9, 72b/1, 72b/8, 73b/1, 73b/11, 77b/1, 77b/2, 77b/9, 78a/12, 79a/1, 83a/8, 84b/12, 88a/13, 91b/6, 95b/5, 95b/8, 98a/3-4, 100a/8, 100b/5, 102b/1, 102b/8, 104b/4, 105b/13, 106b/11, 106b/9, 106b/10, 108a/12, 111b/1, 112a/2, 114a/12, 117a/10, 117b/8, 118a/1, 119b/7, 119b/8, 119b/10, 119b/12, 120a/3

atlanıl- : Ata bindirilmek, harekete geçirilmek.
a. 31a/1, 55b/5, 60b/8

ségri- : Atlamak.
s. 8a/3

Hayvan Yetiştirme, İyileştirme, Himaye Etme

Kılış Fiilleri

savut- : Soğutmak, at dinlendirmek.
s. 60b/7

2.57.15. Temizlik, Temizlenme

Kılış Fiilleri

arı- : Temizlemek, pak olmak.
a. 60b/2

2.57.16. Sağlamlık, Sağlamlaştırma

Kılış Fiilleri

bérkit- : Sağlamlaştırmak.
b. 33b/5-6, 34b/1, 40b/13, 54b/9, 56a/12, 63a/6, 63a/7, 63a/11, 66a/8, 67a/1, 81b/10, 81b/13, 84b/12, 86a/8, 91a/5, 91a/11, 94a/7, 104a/11, 108b/2, 109b/14

Durum Fiilleri

bérkil- : Sağlamlaştırılmak.
b. 57a/12, 106b/4

büt- : İnanmak, iyileşmek, sağlamlaşmak, bitişmek.
b. 41b/11, 109a/7

2.57.17. Dolamak, Sarmak, Dönmek, Döndürmek, Yaklaşmak

Kılış Fiilleri

çırma- : Sarmak.
ç. 7a/4, 18b/2

çoḳul- : Dolamak, sarmak.
ç. 113a/5

évrüş- : Sarmak, çevrelemek.
é. 59a/5, 59b/13

yandur- : Döndürmek.
y. 6b/11, 8a/8, 40a/6, 40a/8, 73b/2, 89b/7, 90a/3, 105a/7, 107b/3, 114a/1

Durum Fiilleri

çırmaş- : Dolaşmak, sarılmak.
ç. 74b/12, 77b/11

évrül- : Evrilmek, dönmek.
é. 48a/12, 69b/9, 90a/3, 92a/11-12, 92a/13, 92b/1, 93b/13, 95b/4, 103a/3, 103b/10, 110b/7, 115b/9

devrle- : Dönmek.
d. 104b/10

ḳayt- : Dönmek, dönüp gitmek.
ḳ. 63a/12

ḳaytarıl- : Döndürülmek, geri döndürülmek.
ḳ. 95b/4

yan- : Dönmek.
y. 5b/10, 16a/10, 16b/13, 17a/8, 32a/2, 32a/14, 32b/11, 33a/12, 34b/2, 36a/1, 36a/2, 37b/13-14, 38b/1, 39a/3, 39a/9, 39b/2, 41a/2, 42b/6, 43a/5, 55b/11, 55b/12, 56a/13, 57b/10, 58b/14, 59a/10, 61a/3, 66a/5, 66a/7, 66b/11, 66b/12, 67a/1, 67b/8, 68b/5, 72b/7, 73a/11, 73a/12, 77a/6, 79a/4, 82b/6, 85a/5, 88b/6, 88b/11, 90a/8, 92a/11, 98a/12, 99a/1, 99a/14, 99b/3, 103a/6, 104b/12, 105a/4, 105a/7, 105b/9, 105b/12, 106b/1, 106b/3, 106b/8, 107b/4, 108b/5, 109b/9, 111a/3, 111b/5, 114a/2, 116a/3, 116a/4, 116b/9, 116b/13

yandaş- : Yaklaşmak.
y. 92b/10-11, 108a/13

yanıl- : Dönülmek.
y. 61a/3, 83a/10, 98b/2, 104b/14

yavuḳlaş- : Yaklaşmak, yakınlaşmak.
y. 45a/12, 63a/14-63b/1, 70b/6-7

yavuş- : Yakın olmak, yaklaşmak.
y. 28b/13, 48b/2, 57b/6-7, 95a/9, 116b/14

2.57.18. Dikkat, Dikkat Etme

Kılış Fiilleri

ıl- : Dikkate almak, dikkat etmek.
ı. 21b/14, 80b/2, 82a/10

2.57.19. Duyular

Kılış Fiilleri

baḳtur- : Baktırmak.
b. 24a/14, 61b/5

éşit- : İşitmek, duymak.
é. 26b/6, 31b/12, 53b/13, 58b/9, 63a/1, 75b/4, 80a/13, 80b/9, 105a/14, 116b/4, 118b/12, 119a/3

éşittür- : İşittirmek, duydurmak.
é. 96a/14, 96b/1

ḳarala- : Bakmak.
ḳ. 118a/2

ḳıçḳır- : Bağırmak, haykırmak.
ḳ. 106b/7, 113b/9

kör- : Görmek.
k. 9a/2, 17b/10, 20a/11, 31a/8, 31b/12, 36b/10, 38a/9, 38a/10, 38b/10, 42a/11, 43b/10, 44a/14, 46a/3, 50a/3, 54b/3, 54b/7, 55b/7, 56a/1-2, 58a/6, 58a/14, 60a/8-9, 61a/8, 63a/13, 70b/1, 70b/8, 73a/2, 77a/3, 79b/10, 80a/8, 82a/10, 82b/6, 83b/5, 84b/10, 85a/4, 85a/6, 85a/13, 85b/7, 85b/8, 86a/11, 89b/5, 91a/5, 91a/12, 91b/8, 91b/9, 96b/3, 96b/5, 96b/8, 96b/13, 100a/9, 101b/13, 101b/14, 102b/8, 103b/7, 105a/5, 108a/3, 108a/13, 108a/14, 108b/4, 108b/6, 111b/9, 112a/12, 112b/11, 117a/13, 117b/3, 118b/5, 118b/13, 119a/6, 119a/14, 119b/2, 120a/1

körset- : Göstermek.
k. 32a/3, 53a/9, 53b/5, 80a/3, 82a/8

közle- : Gözlemek.
k. 48a/13

tuy- : Fark etmek, hissetmek, duymak.
t. 66b/11, 76b/7, 82b/5, 84a/7, 109b/1, 109b/3, 109b/4

tuydur- : Hissettirmek, duydurmak.
t. 82b/5, 83b/14, 85b/13

Durum Fiilleri

baḳ- : Bakmak.
b. 18b/8, 19b/3, 31b/6, 33a/5, 47a/1, 55b/13, 59a/1, 66a/7, 67a/4, 71a/6, 72a/13, 73b/3, 75b/8-9, 75b/14, 81b/2, 83b/8, 84b/2, 92a/6, 95b/4, 98a/3, 99b/1, 100b/2, 104b/10, 106a/4, 108b/13, 111a/5, 111b/12, 113b/14, 114b/6, 115a/3, 115a/4

éşitil- : İşitilmek, duyulmak.
é. 5b/4

körsetil- : Gösterilmek.
k. 18a/2

körül- : Görülmek.
k. 31a/12, 54a/8, 56a/2, 81b/5

körün- : Görünmek.
k. 64a/12, 64b/2, 95b/7, 96a/3, 114a/4, 114a/10, 117a/7

toḳun- : Dokunmak.
t. 90a/10

2.57.20. Kesmek, Kestirmek

Kılış Fiilleri

kés- : Kesmek.
k. 35b/2, 57b/2, 71a/12, 90a/14, 93b/5, 103a/14, 110a/8, 113a/3

késtür- : Kestirmek.
k. 5a/5

2.57.21. Giymek, Giydirmek

Kılış Fiilleri

kéy- : Giymek.
k. 7a/1, 7a/3, 7a/5, 29a/14, 29b/11-12, 64a/8, 69b/11, 97b/9, 112b/11, 117b/9

kéydür- : Giydirmek.
k. 74b/5

2.57.22. Ateş Yakmak, Tutuşturmak

Kılış Fiilleri

örte- : Yakmak, tutuşturmak.
ö. 71a/7

yaḳ- : Yakmak.
y. 109a/3, 117b/12

2.57.23. Durdurmak, Engellemek

Kılış Fiilleri

turġur- : Durdurmak.
t. 111b/4, 114a/10

turġuz- : Durdurmak.
t. 100a/10

2.57.24. Toplamak, Yığmak

Kılış Fiilleri

yıġ- : Toplamak.
y. 33a/2, 54b/8, 61b/7, 65a/6, 87b/13, 103b/8

yıġıştur- : Yığıştırmak, toplamak.
y. 66a/14

2.57.25. Yıkmak, Yok Etmek

Kılış Fiilleri

yıḳ- : Yıkmak.
y. 21a/6, 36b/7, 57a/14, 112a/7

yıḳıt- : Yıkmak.
y. 57b/2

2.57.26. Sıçramak, Zıplamak, Atlamak

Durum Fiilleri

saçar- : Sıçramak.
s. 14a/1

saçra- : Sıçramak.
s. 114b/8

ségri- : Atlamak.
s. 8a/3

2.57.27. Yardımcı Fiiler

Adla Birleşik Fiil Yapan Yardımcı Fiiller

bol- : Olmak.
b. 1b/2, 1b/3, 1b/7, 1b/8, 2a/6, 2a/7, 2a/9, 2a/11, 2a/12-13, 2a/14, 2b/1, 2b/6, 2b/9, 2b/14, 3a/3, 3a/6, 3a/9, 3a/12-13, 3a/13, 3b/1, 3b/6, 3b/10-11, 3b/11-12, 3b/12, 4a/4, 4a/6-7, 4a/7, 4a/11, 4a/12, 4a/14, 4b/6-7, 4b/12, 5a/2, 5a/3, 5a/6, 5a/7, 5a/8, 5a/11, 5a/13-14, 5a/14, 5b/4-5, 5b/6-7, 5b/8, 5b/13, 6a/1, 6a/12, 6a/14-6b/1, 6b/1, 6b/3, 7a/2, 7a/8-9, 7b/9, 7b/12, 8a/3-4, 8a/5, 8a/6, 8a/10, 8b/10-11, 8b/12, 8b/13-14, 9a/4, 9a/10, 9b/1, 9b/8, 9b/11, 9b/12, 10a/4-5, 10a/6, 10a/11, 10b/3, 10b/9, 10b/11, 11a/7, 11a/11, 11a/13, 11b/12, 11b/6, 11b/7, 11b/5, 11b/7, 11b/14, 12a/1-2, 12a/7, 12b/1, 12b/2, 12b/4-5, 13a/5, 13a/14, 13b/2, 13b/4, 13b/10, 14b/12-13, 14b/14, 15a/1, 15a/5, 15a/10, 15b/7, 16a/6, 16a/12, 16b/1, 16b/9, 16b/13, 16b/14, 17a/1, 17a/3, 17a/4, 17a/6-7, 17a/14, 17b/5, 17b/9, 17b/11, 18a/1, 18a/3, 18a/4, 18a/6, 18a/7, 18b/4, 18b/12, 18b/13, 18b/14, 19a/2, 19a/12, 19a/13, 19b/3, 19b/4, 19b/9, 19b/12, 20a/5-6, 20a/11, 20b/5, 20b/9-10, 21a/5, 21a/13, 21b/4, 21b/12, 21b/13, 22a/4, 22a/5, 22a/6, 22b/12, 23a/4, 23a/11, 23a/14, 23b/9, 23b/10, 24a/2, 24a/6, 24b/1, 24b/3, 24b/6, 24b/10, 24b/11-12, 24b/13, 25a/1, 25a/12, 25a/14-25b/1, 25b/7-8, 25b/8, 25b/13, 26a/5, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 26b/5, 26b/13, 27a/8, 27b/6, 27b/9, 27b/11-12, 27b/14, 28a/14, 28b/2-3, 28b/3, 28b/5, 29a/3, 29a/12, 29b/11, 29b/14, 30a/7, 30a/13, 30b/5, 30b/13-14, 31a/6, 31a/7, 31a/11, 31a/13, 31a/14, 31b/1, 31b/2, 31b/5, 31b/6, 31b/10, 31b/11, 31b/12, 31b/13, 32a/6, 32a/8, 32a/10, 32a/10-11, 32b/9, 33a/7, 33b/2, 32b/7, 34a/3-4, 34b/2, 34b/13, 35a/1, 35a/3, 35a/8, 35a/9, 35a/10, 35b/9, 35b/10, 35b/11, 35b/13, 36a/3, 36a/6, 36a/12, 37a/10, 37a/12, 37b/4, 37b/7, 37b/8, 37b/14, 38a/10, 38b/7, 39a/2-3, 39a/4, 39a/12, 39a/13, 39b/3, 39b/4, 39b/5, 39b/8, 40a/3, 40a/4, 40a/5, 40a/7, 40a/9, 40a/14-40b/1, 40b/7, 40b/10, 40b/13, 41a/5, 41a/7, 41a/12, 41a/13, 41b/3, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/3, 42a/10, 42a/12, 42a/14, 43a/1, 43a/7, 43b/3, 43b/6, 43b/7, 43b/9, 43b/12, 43b/14, 44a/6, 44a/8, 44b/1-2, 44b/4, 44b/7-8, 44b/14, 45a/1, 45a/5, 45a/6-7, 45a/10, 45b/2, 45b/11, 46a/13, 47a/11, 47a/13, 47a/14, 47b/6, 47b/11, 48a/4, 48a/5, 48a/9-10, 48a/13, 48a/10-11, 48b/1, 48b/3, 48b/9, 48b/9-10, 48b/10, 48b/10-11, 48b/12,

48b/13, 48b/14, 49a/2, 49a/6, 49b/1, 49b/4, 49b/5, 49b/6, 49b/7, 49b/11, 50a/1, 50a/4, 50a/10, 50a/14, 50b/11, 50b/12-13, 50b/14, 51a/2, 51a/6, 51a/7, 51b/5, 51b/7, 51b/13, 52a/1, 52a/2, 53a/1-2, 53a/3, 52a/4, 52b/11, 52b/14, 53a/1, 53a/4, 53a/6, 53a/7, 53a/10, 53a/11-12, 53b/9, 53b/12, 54a/1, 54a/2, 54a/3, 54a/9, 54a/12, 54a/13, 54a/14, 54b/8, 54b/13, 55a/6, 55a/10, 55b/7, 55b/12, 55b/13-14, 56a/8, 56a/9, 56a/10, 56b/1, 56b/3, 56b/8, 56b/9, 57a/1, 57a/8, 57a/12, 57a/13, 57b/2, 57b/4, 57b/11, 57b/12, 58a/4, 58a/8, 58b/6, 59a/4, 59a/6, 59a/6, 59a/10, 59b/6, 59b/7, 59b/9, 59b/10, 59b/11, 59b/12, 60a/8, 60a/10, 60a/12, 60a/14, 60b/1, 60b/2, 60b/4, 60b/5, 60b/12, 61a/4, 61a/9, 61a/13, 61b/6, 61b/12, 62a/14, 62b/9, 62b/12, 62b/14-63a/1, 63a/3, 63a/13, 63b/2, 64a/6-7, 64a/10, 64a/11, 64a/12, 64a/13, 64a/14, 64b/5, 64b/11, 64b/13, 65a/2, 65a/4, 65a/5, 65a/12, 65a/13, 65b/7, 65b/11, 65b/13, 66a/11, 66b/4, 66b/8, 67a/3, 67a/4, 67a/8, 67b/1, 67b/9, 67b/11, 67b/14, 67b/6, 67b/13, 68b/5, 68b/8-9, 68b/11, 68b/12, 69a/5, 69a/14, 69b/10, 70a/4, 70a/7, 70a/8, 70b/6, 70b/12, 70b/13, 71a/1, 71a/2, 71a/4, 71a/5, 71a/6, 71a/9, 71b/4, 72b/9, 72b/11, 72b/14, 73a/1, 73a/3, 73b/1, 73b/5, 73b/9-10, 74a/4-5, 74a/8, 74a/9, 74a/10, 74a/10-11, 74a/14, 74b/2, 74b/3, 74b/7-8, 74b/9, 74b/9-10, 75a/6-7, 75a/13, 75b/3, 75b/13-14, 76a/4, 76a/7, 76a/14, 76b/5, 76b/6, 77a/9, 77a/10, 77b/1, 77b/4, 77b/5-6, 77b/12, 78a/1, 78a/2, 78a/8, 78a/14, 78b/10, 78b/11, 78b/12, 79a/2, 79a/4, 79a/11, 79b/1, 79b/9, 79b/10, 80a/1, 80a/9, 80b/4, 80b/8, 80b/9, 81a/4, 81a/7, 81a/11, 81a/12, 81a/13, 81b/9, 82a/4-5, 82a/5, 82a/7, 82a/8-9, 83a/7, 83a/9, 84a/8, 84b/2, 84b/9, 84b/13, 85a/4, 85a/8, 85b/7, 85b/14, 86a/1, 86a/2, 86b/1, 86b/5, 86b/6, 86b/12, 86b/14, 87a/3, 87a/5, 87a/6, 87a/12-13, 87b/2-3, 87b/3, 87b/4, 87b/10, 88a/1-2, 88a/3, 88a/10, 88a/13, 88a/14, 88b/2, 88b/5, 88b/6, 89a/5-6, 89a/8, 89a/13, 89b/1, 89b/4-5, 89b/11, 90a/6, 90b/6, 90b/8, 90b/10, 91a/5, 91a/6, 91a/9, 91a/13, 91b/8, 91b/11, 92a/1, 92a/7, 92a/14, 92b/4, 92b/14, 93a/3, 93a/6, 93a/11, 93b/7, 93b/8, 93b/9, 94a/1, 94a/4, 94a/8, 94a/9, 94b/1, 94b/3, 94b/4, 94b/6-7, 94b/9, 94b/14, 95a/1, 95a/2, 95a/5, 95a/6, 95a/8, 95a/9, 95b/14, 96a/1, 96a/5, 96a/9, 96b/1, 96b/3, 96b/5, 96b/6, 96b/9, 96b/11, 96b/14, 97a/1, 97a/3, 97b/1, 97b/5, 97b/10, 97b/14, 98a/4, 98b/12, 98b/14, 99a/2, 99a/12, 99b/6, 99b/7, 99b/8, 99b/9, 99b/11, 99b/13, 100a/6, 100a/7, 100b/3, 101a/7, 101a/8, 101b/5, 101b/6, 101b/7-8, 101b/13, 101b/14, 102a/2, 102a/2-3, 102a/3, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102b/2, 102b/2-3, 102b/4-5, 102b/5, 102b/8, 102b/14, 103a/11, 103b/2, 103b/5, 104a/7, 104a/9, 104a/11, 104a/12, 104a/13, 104b/8, 104b/10, 104b/14-105a/1, 105a/2, 105a/2-3, 105a/6, 105a/10, 105a/14, 105b/6-7, 105b/8, 105b/9, 105b/10, 106a/2, 106a/5, 106a/6, 106a/7, 106a/7-8, 106a/8, 106a/10, 106a/12, 106b/4, 106b/9-10, 106b/10-11, 106b/12, 107a/7, 107a/10, 107a/11, 107a/14-107b/1, 107b/1, 107b/2, 107b/6, 108a/10, 108a/11, 108a/12, 108a/14, 108b/3, 108b/5, 108b/6, 109a/1, 109a/5, 109a/8, 109b/4, 109b/5, 109b/7, 110a/2, 110a/3-4, 110a/7, 110b/5, 110b/6, 110b/7, 110b/12, 111a/11, 111b/1, 111b/3-4, 112a/12, 112a/14, 112b/1, 112b/3, 112b/6, 112b/8, 112b/10, 113a/8, 113a/12, 114a/12, 114a/13, 114b/1, 114b/2, 114b/3, 114b/5, 115a/3, 115a/5, 115a/6, 115b/4, 115b/4-5, 115b/9, 116a/5, 116a/6, 116a/8, 116a/10, 116a/12, 116a/13, 116b/4, 116b/5, 116b/5-6, 116b/7, 116b/8, 116b/11, 117a/3, 117a/4-5, 117b/1, 117b/6, 117b/14, 118a/3, 118a/9, 118a/12, 118a/13, 118b/9, 118b/10, 119a/3, 119a/4, 119a/5, 119a/7, 119a/9, 119b/1, 119b/2, 119b/4, 119b/10-11, 119b/11, 120a/2

ḳıl- : Kılmak, yapmak.

ḳ. 2a/3, 2b/1, 3a/7, 3a/10, 3b/1, 4a/2, 4a/12, 4b/11, 4b/13, 5a/14-5b/1, 5b/1, 5b/2, 5b/7, 5b/13-14, 6a/11, 6a/12, 6b/10, 6b/13, 7a/7, 7a/7-8, 7a/11, 7b/1, 7b/11, 7b/13, 8a/3, 8a/4, 8a/8, 8b/11, 9b/8, 9b/10, 10a/3, 10a/4, 10a/10, 10a/13, 10b/3, 10b/4, 10b/13, 11a/3, 11a/13-14, 12a/3, 12a/11, 13a/8, 13a/11-12, 13b/4, 13b/8, 14a/9-10, 14a/12, 14b/1, 14b/3, 14b/3-4, 14b/4, 14b/6, 14b/13, 15a/1, 15a/2, 15a/11-12, 15a/14, 15b/1-2, 15b/6, 15b/7, 15b/13, 16a/9, 16a/14, 16b/7, 16b/12, 17a/8, 17a/12, 17b/3, 17b/5-6, 17b/8, 17b/9, 18a/6, 18a/9, 19b/13, 19b/14, 20a/2, 20b/12, 21a/2, 21a/5, 21a/9-10, 21b/3, 21b/8, 22a/8, 22a/10, 22a/13, 22b/5-6, 22b/13, 23a/1, 23a/7, 23a/10, 23b/2, 23b/7, 23b/10, 23b/11, 24a/1, 24a/3, 24a/10, 24a/13, 24b/1, 24b/3, 24b/4-5, 24b/9, 25a/6, 25a/13, 25a/14, 25b/6, 25b/10-11, 25b/14, 26a/1, 26a/4, 26a/6, 26a/8, 26a/10, 26a/14, 26b/6, 27b/1-2, 27b/7, 28b/4, 28b/5, 28b/6-7, 28b/7, 28b/11, 28b/11-12, 28b/13, 28b/14, 29a/1, 29a/2, 29a/4, 29a/8, 29a/10, 29a/11, 29a/13, 29b/1, 29b/3-4, 30a/3, 30a/5, 30a/7, 30b/11, 30b/14, 31a/2, 31a/13, 31b/3, 31b/4, 31b/11-12, 31b/14, 32a/1, 32a/4, 32b/2-3, 33a/2-3, 33a/5-6, 33a/8, 33a/10, 33b/12, 34a/10, 34b/1, 34b/6, 34b/7, 35a/2, 35a/4, 35a/5, 35a/8, 35b/13, 36a/1-2, 36a/9, 36a/11, 36a/14-36b/1, 36b/2, 36b/3, 36b/10, 36b/13, 36b/14, 37a/6, 37b/2, 38a/2, 38a/13, 39a/4-5, 39a/13, 39b/1, 39b/6, 39b/14, 40a/4, 40b/8, 41a/1, 41a/6, 41a/8, 41b/6-7, 42a/5, 42a/7, 42a/9, 42a/10-11, 42b/5, 42b/8, 42b/9, 43a/4, 43a/5, 43b/5, 43b/11, 44a/6, 44a/7, 44b/9, 44b/10, 44b/11, 45b/9, 45b/13, 46a/1, 46a/13, 46b/2, 46b/5, 46b/8, 46b/13, 47a/3, 47a/6-7, 47a/9, 47a/10, 48a/7-8, 49a/5, 49a/7, 49a/8, 49a/11, 49a/12, 49a/14, 49b/2, 50a/9, 50a/12, 50b/5, 50b/7, 50b/9, 50b/14, 51a/1, 51a/3, 51b/3, 51b/4, 51b/8, 51b/10, 51b/11-12, 51b/14, 52a/8, 52a/9, 52a/9-10, 52a/10, 52a/11, 52a/13, 52b/1, 52b/2, 52b/6, 52b/13, 53a/3, 53a/8, 53b/1, 53b/7-8, 53b/10, 53b/12-13, 53b/14, 54a/6, 54b/3, 55a/4, 55a/9, 55b/6, 56a/4, 56a/4-5, 56b/6, 56b/10, 57a/5, 57a/7, 57a/13, 57b/1, 57b/3, 57b/8, 57b/11, 58a/11-12, 58b/2, 58b/2-3, 58b/3, 58b/7, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 58b/11, 59a/7-8, 59a/11, 59a/12, 59a/13, 59b/2, 59b/13, 59b/14, 60a/3, 60a/4, 60a/9, 60a/10, 60a/11, 60a/14, 60b/1-2, 60b/3, 60b/6, 60b/10, 60b/11, 60b/14, 61a/1, 61a/5, 61a/7, 61a/8, 61a/11, 61b/5, 61b/14, 62a/8, 62a/9, 62a/13-14, 62a/14-62b/1, 62b/1, 63a/5, 63a/7, 63a/11, 63a/14, 63b/3, 63b/8, 63b/9, 63b/10, 64a/3, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 64b/3-4, 64b/5, 64b/14, 65a/1, 65a/4, 66a/7, 66a/14, 66b/1, 66b/2, 66b/11, 67b/4, 68a/10, 68b/8, 68b/8-9, 69a/7-8, 69a/13, 69a/14, 69b/11, 70a/14, 70b/4, 70b/6, 71a/10, 71a/10-11, 71a/13, 71b/2, 71b/3, 71b/12, 71b/14, 72a/2, 72a/3, 72a/11, 72a/14, 72b/4-5, 73a/13, 73a/13-14, 73b/6-7, 74a/13, 74b/2, 74b/4, 74b/10, 74b/13, 75a/2, 75a/3, 75a/4, 75a/6, 75a/9, 75b/2, 75b/3, 75b/9, 75b/10, 75b/10-11, 75b/11, 76a/5-6, 76a/6, 76a/9, 76a/12, 76b/3, 76b/5, 76b/12, 77a/3, 77a/4-5, 77a/11, 77a/13, 77b/8, 77b/12-13, 77b/13-14, 78a/4, 78a/5, 78a/11, 78a/13, 78a/14, 78b/8, 79a/3, 79a/4, 79a/5, 79a/8, 79a/12, 79b/4-5, 79b/6, 79b/10, 80a/6, 80a/11, 80b/1, 80b/4, 80b/14, 81a/1, 81a/3, 82a/3, 82a/6-7, 82a/9, 82a/10, 82a/13, 82b/8, 83a/3, 83a/3-4, 83a/5, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84a/9, 84b/2, 84b/10, 85a/4-5, 85a/6-7, 85b/11, 86a/5, 86a/6, 86a/13, 86b/10-11, 86b/12, 87a/3-4, 87b/1, 87b/13, 87b/14, 88a/11-12, 88b/1, 88b/10, 88b/12, 89a/2, 89a/6, 89b/4, 90b/3, 90b/12, 90b/13, 91a/4, 91a/11, 91b/9-10, 91b/10, 92a/6, 92b/5, 92b/9-10, 93a/9, 93b/10-11, 94a/2, 94a/5, 94a/6, 94a/11, 95a/9, 95b/4, 95b/8, 96a/1, 96a/7, 96a/8, 96a/9, 96a/10-11, 96a/13, 96a/14-96b/1, 96b/8, 96b/9, 96b/14, 97a/10, 97a/12, 97a/14, 97b/2, 97b/5, 97b/9-10, 98a/9, 98a/14, 98b/1, 98b/3, 98b/10, 98b/13, 99a/11, 99a/14, 99b/3, 99b/8, 99b/12, 100a/1, 100a/2, 100a/3, 100b/2, 101b/1, 101b/4, 101b/12, 101b/14, 102a/8, 103b/13, 110b/3, 100b/4, 101b/4, 102a/8, 102b/4, 102b/10-11, 103b/8, 104a/2, 104a/7,

105a/4, 105b/4, 105b/7, 105b/9, 105b/10, 106a/7, 106b/7-8, 106b/8, 108a/8-9, 108b/3, 108b/4, 108b/5, 109a/1, 109a/6, 109a/9, 109a/10, 109b/4, 109b/6, 110a/5, 110a/13, 110b/2, 110b/3, 110b/5, 110b/6, 110b/7, 110b/9-10, 110b/11, 110b/14-111a/1, 111a/1, 111a/9, 111b/2, 111b/4, 111b/6, 111b/9, 111b/13, 111b/14, 112a/1, 112a/4, 112a/11, 112b/4, 112b/5, 113b/1, 113b/2, 113b/3, 113b/4, 113b/11, 114a/10-11, 114a/12, 114b/7, 114b/12, 115a/1-2, 115a/8, 115b/1, 115b/7, 115b/14, 116a/2, 116a/6, 116a/8, 116a/10, 116a/14, 116b/2, 116b/14, 117a/1, 117a/13, 117b/1, 117b/10, 117b/13, 118a/14, 118b/1, 118b/4, 118b/11, 118b/11-12, 119a/2, 119a/4, 119a/5, 119a/8, 119b/2, 119b/5, 119b/7, 119b/9, 119b/12, 119b/13, 119b/14, 120a/2

Fiille Birleşik Fiil Yapan Yardımcı Fiiller

bar- : Varmak, gitmek.

b. 2a/3, 3a/1, 4b/1, 4b/4, 8a/7, 8b/1, 9a/1, 9b/2, 10a/5, 10a/14, 10b/14, 11a/5, 11a/9, 11a/12, 12a/4, 12a/7, 12b/3, 13a/4, 13a/14, 13b/3, 13b/5, 14a/7, 14a/9, 14a/10, 14b/2, 16a/2, 16a/4, 17a/13, 17b/2, 17b/9, 20a/11, 20a/6, 20a/12, 20b/4, 22a/12, 22b/2, 22b/11, 22b/14, 23a/2, 25a/5, 26a/14, 26b/4, 27a/5, 27b/12, 29a/11, 29b/9, 30a/2, 31a/8, 31b/11, 32a/12, 33a/10, 33a/12, 33b/4, 35b/2, 36b/9, 36b/11, 37a/3, 37b/2, 37b/3, 37b/5, 37b/6, 38a/5, 38a/8, 38b/2, 38b/11, 39b/9, 39b/13, 40a/5, 41a/5, 43b/4, 44a/3, 44a/5, 44a/12, 44b/8, 48a/11, 51b/3, 51b/9, 51b/5, 51b/14, 52a/3, 52a/5, 52b/5, 52b/8, 53b/6, 53b/8, 54b/7, 56a/1, 56b/4, 56b/14, 57a/7, 57a/9, 57b/3, 58a/3, 58a/9, 58b/7, 59a/13, 59b/4, 60a/4, 60a/6, 60a/9, 60a/11, 60b/12, 60b/13, 61a/4, 62a/2, 62b/9, 63a/9, 63a/10, 63b/5, 63b/6, 63b/7, 64a/1, 65a/2, 65a/3, 65a/8, 65b/12, 65b/14-66a/1, 66a/10, 66a/14, 66b/8, 66b/10, 66b/12, 67b/10, 68a/2, 68a/4, 69a/10, 70b/7, 71a/13, 71b/2, 71b/10, 71b/13, 73a/1, 73a/6, 73a/10, 73b/1, 73b/14, 74a/1, 75a/12, 76a/8-9, 76a/10, 76a/11, 77a/1, 77b/7, 78a/8, 78b/4-5, 79a/3, 79b/1, 79b/5, 80a/7, 80b/6, 80b/13, 81a/7, 81a/8, 81b/1, 81b/2, 82a/2, 82b/4-5, 83b/14, 84a/6, 84b/6, 86b/7, 86b/10, 88b/4, 90b/12, 90b/14, 92b/7, 93a/7, 93a/9, 93a/12, 95b/2, 96a/9, 96b/6, 96b/8, 96b/13, 97a/9, 97b/3, 97b/4, 97b/7, 97b/8, 98b/9, 99b/14, 101a/7, 101a/8, 101a/9, 101a/11, 101a/13, 101a/14, 101b/4, 101b/6, 101b/13, 102a/1, 102b/5, 103b/10, 104b/3, 104b/6-7, 104b/14, 105a/3, 105a/6, 105a/11-12, 106a/12, 106a/9, 106b/1, 106b/14, 107b/9, 108a/5, 108a/13, 108b/2, 108b/5, 108b/6, 109b/2, 109b/9, 109b/10, 109b/11, 110a/1, 110b/3, 110b/8, 110b/9, 110b/10, 111a/10, 112a/7, 112b/6, 112b/13, 113a/4, 113a/5, 113b/4, 113a/6, 113b/4, 114b/11, 115a/1, 115a/2, 115a/4, 115a/9, 115b/3, 115b/8, 115b/9, 115b/10, 115b/11, 115b/13, 116a/1, 116a/5, 116a/12, 116b/2, 116b/6, 116b/8, 116b/10, 117a/1, 117a/12, 117b/2, 117b/8, 117b/13, 117b/4, 118a/1, 118a/8, 118a/10, 118b/1, 118b/5, 119a/1, 119a/2, 119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/8, 119b/9, 120a/1

bér- : Vermek.

b. 3b/14, 5b/14, 6a/5, 6a/14, 6b/9, 6b/10, 6b/12, 6b/13, 7a/2, 8a/4-5, 8a/8, 8a/10-11, 8a/12, 8b/3, 8b/14-9a/1, 11a/6, 12a/5, 12a/9, 12b/14, 13b/2, 13b/3-4, 14a/14, 14b/7, 15a/11, 15b/10-11, 16a/2-3, 17a/3, 17b/1, 17b/11, 19b/5, 19b/8, 21a/1, 21a/8, 21a/9, 22b/8, 24a/1, 24b/2, 24b/4, 26b/2, 27b/1, 29b/6, 29b/14, 30a/3, 30a/10, 32a/11, 32b/6, 32b/13, 34a/2, 34b/8, 35a/13, 36a/4, 36a/5, 36b/12, 37a/5, 37a/6, 39a/12,

40a/6, 40a/8, 40b/4, 41a/4, 41a/7, 42a/6, 44a/4, 46a/11, 49a/13, 50a/4, 50a/5, 50a/6, 50a/8, 50b/6, 51b/2, 52a/14, 53a/9, 53b/4, 53b/5, 53b/10, 54a/12, 56b/6, 57a/2, 57b/5, 57b/7, 58b/11, 59a/5, 59b/9, 60b/7, 62b/4, 63b/11, 64b/6, 69a/6, 69a/10, 69b/6, 72a/4, 74b/3, 74b/10, 74b/12, 76b/1, 78b/6, 79a/1, 79a/14, 79b/7, 79b/12, 80a/1, 80a/2, 80b/1, 80b/12, 82b/12, 83b/12, 85a/9, 87a/5, 93b/9, 93b/11, 94a/12, 96b/14, 97a/1, 98b/1, 98b/6, 99b/12, 104b/10, 106a/8, 106a/14, 107a/2, 107a/6, 108a/4, 108a/7, 108a/10, 109a/1, 109a/2, 112a/8, 112b/5, 112b/14, 113a/2, 113a/3, 114a/12, 114b/1, 114b/8, 114b/12, 115a/13, 115b/5, 115b/8, 116a/7, 117a/2, 117a/14, 117b/3, 117b/4, 118b/3, 119a/9, 119a/11, 119b/10

ḳal- : Kalmak.

ḳ. 1b/6, 8b/4, 11a/8, 17b/12, 19b/9, 30a/5, 30b/7, 40a/8, 41b/9, 44a/13, 46a/4, 52a/4, 53a/5, 53a/10, 54a/7, 55a/5, 55a/9, 55b/3, 59b/1, 61a/2, 61b/12, 64a/2, 66b/2, 69a/11, 70a/7, 70b/7, 72b/11, 75a/3, 75a/12, 77b/9, 78a/2, 78a/7, 81b/3, 86a/3, 89b/6, 89b/11, 90a/9, 92a/3, 93a/8, 93b/1, 95a/5, 95b/3, 96a/11, 98a/1, 98b/6, 101a/12, 102a/1, 105a/10, 107a/3, 107a/8, 107b/3, 113a/5, 113b/6-7, 114a/5, 114b/9, 114b/10, 114b/11, 114b/12, 114b/13, 114b/14, 115a/1, 115a/5, 115a/6, 116b/10, 115a/13-14, 116a/13

kör- : Görmek.

k. 9a/2, 17b/10, 20a/11, 31a/8, 31b/12, 36b/10, 38a/9, 38a/10, 38b/10, 42a/11, 43b/10, 44a/14, 46a/3, 50a/3, 54b/3, 54b/7, 55b/7, 56a/1-2, 58a/6, 58a/14, 60a/8-9, 61a/8, 63a/13, 70b/1, 70b/8, 73a/2, 77a/3, 79b/10, 80a/8, 82a/10, 82b/6, 83b/5, 84b/10, 85a/4, 85a/6, 85a/13, 85b/7, 85b/8, 86a/11, 89b/5, 91a/5, 91a/12, 91b/8, 91b/9, 96b/3, 96b/5, 96b/8, 96b/13, 100a/9, 101b/13, 101b/14, 102b/8, 103b/7, 105a/5, 108a/3, 108a/13, 108a/14, 108b/4, 108b/6, 111b/9, 112a/12, 112b/11, 117a/13, 117b/3, 118b/5, 118b/13, 119a/6, 119a/14, 119b/2, 120a/1

Ana Yardımcı Fiil

é- : İmek, olmak.

é. 1b/5, 2a/8, 4a/14, 4b/11, 5a/3, 6a/4, 6a/7, 6a/8, 6a/14-6b/1, 6b/4, 6b/5, 6b/6, 6b/7, 6b/8, 6b/10, 6b/14, 7a/1, 7a/1-2, 7a/2, 7a/3, 7a/4, 7a/5, 7a/6, 7a/7, 7a/7-8, 7a/8, 7a/8-9, 7a/9, 7a/11, 7a/12-13, 7b/5, 7b/7, 7b/9, 7b/10, 7b/11, 7b/12, 7b/13, 8a/10-11, 8a/11, 8a/12, 8a/13, 8b/2, 8b/3, 8b/4, 8b/5, 8b/5-6, 8b/6, 8b/7, 8b/8, 8b/10-11, 8b/13, 8b/13-14, 8b/14, 8b/14-9a/1, 9a/2, 9a/4, 9a/7, 9a/8, 9a/9, 9a/11, 9a/12-13, 9a/14-9b/1, 9b/2, 9b/3, 9b/9, 9b/13-14, 10a/1, 10a/6-7, 10a/8, 10a/10, 10b/2-3, 10b/5, 10b/9, 10b/10, 10b/11, 11a/3, 11a/6, 11a/7, 11a/8, 11a/10, 11b/1, 11b/2, 11b/4, 11b/6, 11b/7, 11b/8, 11b/9, 12a/1, 12a/1-2, 12a/4, 12a/11, 12a/12, 12a/13-14, 12b/1, 12b/2, 12b/4, 12b/4-5, 12b/6, 12b/7, 12b/8, 12b/9, 12b/10, 12b/10-11, 12b/11, 12b/12, 13a/2, 13a/3, 13a/6, 13b/3, 13b/3-4, 13b/7, 13b/8, 13b/9, 13b/10, 13b/12, 13b/14, 14a/1, 14a/2, 14a/3, 14a/4, 14a/5, 14a/6, 14a/8, 14b/3, 14b/3-4, 14b/4, 14b/5, 14b/10, 14b/11, 14b/12, 14b/12-13, 14b/13, 14b/14, 15a/2, 15a/2-3, 15a/4, 15a/6, 15a/6-7, 15a/7, 15a/8, 15a/9, 15a/10, 15a/11, 15a/11-12, 15a/12, 15a/12-13, 15a/13, 15a/14, 15b/2, 15b/3, 15b/3-4, 15b/4, 15b/5, 15b/6, 15b/7, 15b/8, 15b/9, 15b/10, 15b/11, 16a/8, 16a/13-14, 16b/8, 16b/9, 17a/2-3, 17a/9, 17a/10, 17a/11, 17a/12, 17a/13, 17a/14, 17b/5, 17b/6, 17b/7, 17b/10, 18a/10,

18a/11, 18a/12, 18a/13, 18a/14, 18b/1, 18b/2, 18b/4, 18b/5, 18b/6, 18b/8, 18b/9, 18b/10, 18b/11, 18b/12, 18b/14, 19a/1, 19a/3-4, 19a/4-5, 19a/5, 19a/6, 19a/8, 19a/10, 19a/14-19b/1, 19b/5, 19b/6, 19b/7, 19b/8, 19b/9, 19b/10, 19b/10-11, 19b/11, 19b/12, 20a/1, 20a/3-4, 20a/4, 20a/5, 20a/5-6, 20a/7, 20a/8, 20a/9, 20a/10, 20a/14, 20a/14-20b/1, 20b/1, 20b/1-2, 20b/2, 20b/3, 20b/4, 20b/5, 20b/5-6, 20b/7, 20b/8, 20b/9, 20b/9-10, 20b/11, 20b/12, 20b/12-13, 20b/13, 20b/13-14, 21a/1, 21a/2-3, 21a/4, 21a/6, 21a/7, 21a/8, 21a/9, 21a/9-10, 21a/10, 21a/13, 21b/1, 21b/2, 21b/3, 21b/5, 21b/7, 21b/8, 21b/9, 21b/10, 21b/11, 21b/12, 21b/14, 22a/1, 22a/1-2, 22a/2-3, 22a/3, 22a/3-4, 22a/4, 22a/5, 22a/6-7, 22a/7, 22a/8, 22a/8-9, 22a/9, 22a/9-10, 22a/10, 22a/12, 22a/14, 22b/1, 22b/2, 22b/2-3, 22b/3, 22b/4, 22b/5, 22b/5-6, 22b/6, 22b/7, 22b/8, 22b/9, 22b/11, 22b/12, 22b/13, 23a/2, 23a/3, 23a/3-4, 23a/4, 23a/5, 23a/6, 23b/1, 23b/2, 23b/3, 23b/4, 23b/5, 23b/6, 23b/9, 23b/12, 23b/13, 24a/2, 24a/3-4, 24a/5, 24a/6, 24a/13, 24a/14, 24b/1, 24b/5-6, 24b/6, 24b/10, 24b/11, 24b/11-12, 24b/12, 24b/13, 24b/14, 25a/2, 25a/3, 25a/5, 25a/14, 25a/14-25b/1, 25b/2, 25b/3, 25b/4, 25b/5, 25b/6, 25b/7, 25b/7-8, 25b/8, 25b/9, 25b/10, 25b/10-11, 25b/11, 25b/12, 25b/13, 25b/14, 26a/1, 26a/3, 26a/4, 26a/6, 26a/6-7, 26a/7, 26a/8, 26a/9, 26a/10, 26a/11, 26b/1, 26b/2, 26b/4, 26b/5, 26b/12, 26b/13-14, 26b/14, 27a/1, 27a/2, 27a/2-3, 27a/3, 27a/4, 27a/5-6, 27a/6-7, 27a/8, 27a/10, 27a/11-12, 27b/1, 27b/4, 27b/6, 27b/8, 27b/10-11, 27b/13, 27b/14, 28a/2, 28a/3, 28a/5, 28a/6, 28a/7, 28a/8, 28a/10, 28a/13, 28a/14, 28b/1, 28b/2, 28b/2-3, 28b/3, 28b/4, 28b/5, 28b/7, 28b/8, 28b/9, 28b/10, 28b/11, 28b/11-12, 28b/13, 28b/14, 29a/1, 29a/6, 29a/8, 29a/11, 29a/12, 29a/13, 29a/13-14, 29a/14, 29b/1, 29b/2, 29b/3, 29b/3-4, 29b/4, 29b/5, 29b/7, 29b/10, 29b/12, 29b/13, 29b/14, 30a/3, 30a/6, 30a/10, 30a/11, 30b/4, 30b/11, 30b/12, 31a/10, 31a/12, 31a/13, 31b/4, 31b/5, 31b/9, 31b/10, 32a/1, 32a/11, 32b/1, 32b/2, 32b/4, 32b/7, 32b/9, 32b/10, 32b/13-14, 33a/4-5, 33a/11, 33b/6, 33b/7, 34a/3-4, 34a/7, 34a/12, 34b/6, 34b/8-9, 34b/12, 35a/3, 35a/11-12, 35a/13, 35b/7, 35b/11, 35b/11-12, 36a/6-7, 36a/7, 36a/9, 36a/10, 36a/11, 36a/14, 36b/4, 36b/6, 36b/7, 36b/12-13, 36b/13, 37a/4, 37a/6, 37a/12, 37b/13-14, 37b/14, 38a/11, 38a/12, 38a/14, 38b/1, 38b/4, 38b/5, 39a/4, 39a/11, 39b/2, 39b/4, 39b/12-13, 39b/14, 40a/1, 40a/2, 40a/4, 40a/5, 40a/7, 40a/10, 40a/13, 40b/2, 40b/2-3, 40b/7, 40b/8, 40b/9, 40b/10, 40b/11, 40b/12, 41a/4, 41b/5, 41b/7, 41b/8, 41b/10, 41b/10-11, 41b/12-13, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/4-5, 42a/12, 42a/14, 42b/14, 43a/10, 43b/1, 43b/2, 43b/4, 44a/2, 44a/3, 44a/8, 44a/11, 44a/12, 44b/10, 44b/11, 44b/14-45a/1, 46a/4, 46a/13, 46b/8, 47b/12, 48a/6-7, 48a/14, 48b/5, 49a/3, 49b/1, 50a/4, 50a/5, 50a/8, 50b/4, 50b/6, 51a/2, 51a/4, 51a/5, 51a/6, 51a/8, 51a/9, 51a/12, 51a/13, 51b/1, 51b/4, 51b/6, 51b/7, 51b/8, 51b/10-11, 51b/11-12, 51b/12, 51b/13, 52a/1, 52a/3, 52a/4, 52a/6, 52a/9, 52a/9-10, 52a/10, 52a/11, 52a/13, 52b/1, 52b/2, 52b/3-4, 52b/7-8, 52b/8, 52b/9, 52b/12-13, 52b/14, 53a/3, 53a/8, 53b/1, 53b/7, 53b/9, 53b/11, 53b/12, 54a/1, 54a/4, 54a/5, 54a/7, 54a/8, 54a/10, 54a/14, 54b/1, 54b/2, 54b/12, 54b/13, 55a/2, 55a/5, 55a/10, 56a/1, 56a/1-2, 56a/7, 56a/12, 56b/3, 56b/4, 56b/12, 57a/5, 57b/1, 57b/5, 57b/6-7, 57b/12-13, 57b/14, 58a/3, 58a/6, 58a/8, 58a/12, 58a/13, 58b/1, 59a/2, 59a/4, 59b/1, 59b/2, 59b/3, 59b/4, 59b/12, 60a/2, 60a/7, 60a/8, 60a/13, 60b/4, 60b/5, 61a/5, 61a/10, 61a/11, 61a/12, 61b/11, 61b/12, 62a/2, 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/13, 62a/13-14, 62b/8, 62b/10-11, 62b/11, 62b/11-12, 63a/3, 63a/4, 63a/5, 63a/10, 63a/12, 63a/14-63b/1, 63b/1, 63b/3, 63b/6, 63b/7, 63b/12, 63b/13, 63b/13-14, 64a/3, 64a/5, 64a/13, 64b/1, 64b/9, 64b/10, 64b/12, 65a/1, 65a/1-2, 65a/2, 65a/6, 65a/9, 65a/10-11, 65b/10, 65b/11, 65b/13, 65b/14, 65b/14-66a/1, 66a/1, 66a/8, 67a/1, 67a/7, 67a/10, 67b/2, 67b/5, 67b/9, 67b/12, 67b/12-13, 67b/13, 67b/14, 68a/1-2, 68a/2, 68a/9,

68a/12, 68a/14, 68b/2, 68b/3, 68b/4, 68b/5, 68b/6, 68b/7, 68b/8, 68b/8-9, 68b/11, 68b/12, 69a/4, 69a/6, 69a/8, 69a/12-13, 69b/1, 69b/3-4, 69b/10, 69b/13, 70a/3, 70a/4-5, 70a/6-7, 70b/3, 70b/6-7, 70b/7, 71a/6, 71a/7, 71a/8, 71a/9, 71a/10, 71a/10-11, 71a/14, 71b/1, 71b/4, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/7-8, 71b/9, 71b/10, 71b/12, 71b/13, 72a/1, 72a/2, 72a/3, 72a/5, 72a/8, 72a/11, 72b/2-3, 72b/4, 72b/8, 72b/9, 73a/9, 73a/10, 73a/11, 73a/13, 73a/14, 73b/1, 73b/4-5, 73b/5, 73b/6, 73b/6-7, 73b/7, 73b/9, 73b/10, 73b/12, 74a/6, 74a/8, 74a/9, 74b/5, 74b/13, 75a/5, 75a/6, 75a/6-7, 75a/9, 75a/9-10, 75a/10, 75a/11, 75a/12, 75a/14, 75b/1, 75b/2, 75b/3, 75b/4, 75b/5, 75b/6, 75b/7-8, 75b/8-9, 75b/10, 75b/11, 75b/12, 75b/12-13, 75b/14, 76a/1, 76a/5-6, 76a/6, 76a/8-9, 76a/9, 76a/10, 76a/13, 76a/14, 76b/1, 76b/3, 76b/4, 76b/5, 76b/12, 76b/13, 77a/1, 77a/11, 77a/12, 77a/13, 77a/14, 77b/5, 77b/7, 77b/8, 77b/13, 77b/14, 78a/3, 78a/6, 78a/11, 78b/3, 78b/6, 79a/5, 79a/6, 79a/9, 79a/10, 79a/11, 79a/12, 79a/13, 79b/4, 79b/8, 79b/11, 80a/3, 80a/12, 80b/3, 80b/4, 80b/5, 80b/11, 80b/14, 81a/1, 81a/9, 81a/10-11, 81b/5, 81b/5-6, 81b/9, 81b/11, 81b/12, 81b/14-82a/1, 82a/2, 82a/6, 82a/13-14, 82a/14, 82b/6, 82b/9, 82b/10, 82b/11, 82b/12, 82b/14, 83a/1, 83a/10, 83a/13, 83a/14, 83b/2, 83b/9, 83b/14, 84a/2, 84a/7-8, 84a/9, 84a/12, 84a/13, 84a/14, 84b/2, 84b/3, 84b/6, 84b/8-9, 84b/13, 84b/9, 85a/3, 85a/4, 85a/7, 85a/8, 85a/13, 85a/14, 85b/1, 85b/3, 85b/4-5, 85b/5, 85b/7, 85b/9, 85b/10, 85b/11, 85b/11-12, 85b/14, 86b/13, 86a/1, 86a/2, 86a/3, 86a/10, 86b/3, 86b/5, 86b/6, 86b/7, 86b/12, 86b/13, 87a/1, 87a/1-2, 87a/2, 87a/3-4, 87a/4, 87a/6, 87a/7, 87a/11, 87b/5, 87b/6, 87b/9, 87b/12, 88a/1, 88a/4-5, 88a/6, 88a/7, 88a/10, 88a/11, 88b/2, 88b/4-5, 88b/7, 88b/8, 88b/9-10, 88b/12, 89a/3, 89a/4, 89a/5-6, 89a/6, 89a/9, 89a/10, 89a/11, 89a/14, 89b/2, 89b/5-6, 89b/12-13, 89b/13, 89b/14, 90a/9, 90a/10, 90a/11, 90a/12, 90b/2, 90b/4, 90b/10, 90b/13, 91a/2, 91a/3, 91a/8, 91b/6, 92b/1, 91b/5, 91b/6, 92a/6, 92a/8, 92a/9, 92a/11-12, 92a/13, 92a/14, 92b/1, 92b/2, 92b/3, 92b/9-10, 92b/13, 93a/2, 93a/3, 93a/4, 93a/5, 92a/7, 93a/7, 93a/8, 93a/10, 93a/13, 93b/1, 93b/2, 93b/6, 93b/9, 93b/10, 93b/11, 93b/13, 93b/14-94a/1, 94a/2, 94a/4, 94a/6, 94b/2, 94b/3, 94b/4, 94b/14, 95a/2, 95a/4, 95a/6, 95a/8, 95a/9, 95a/11, 95b/4, 95b/7, 95b/11, 96a/1, 96a/2, 96a/5, 96a/9, 96a/10, 96a/10-11, 96a/11, 96a/13, 96a/14-96b/1, 96b/3, 96b/4, 96b/11, 96b/12, 96b/13, 97a/5, 97a/6, 97a/7, 97a/8, 97a/9, 97a/10, 97a/11, 97a/12, 97a/13, 97a/14, 97b/1, 97b/2, 97b/3, 97b/4, 97b/10, 97b/12, 97b/13, 98a/1, 98a/5, 98a/6, 98a/7, 98a/8, 98a/12, 98a/13, 98a/14, 98b/1, 98b/9, 98b/14, 99a/1, 99a/10-11, 99a/12, 99b/1, 99b/7, 99b/11, 99b/13, 99b/14, 100a/1, 100a/2, 100a/4, 100a/7, 100b/10, 100b/11, 101a/10, 101a/11, 101a/12, 101a/13, 101a/14, 101b/1, 101b/2, 101b/5, 101b/13, 101b/14, 102a/2, 102a/3, 102a/4, 102a/6, 102b/1, 102b/3, 102b/7, 102b/8, 103a/2-3, 103a/8, 103a/10, 103a/11, 103a/12, 103a/14, 103b/1, 103b/3, 103b/12, 104a/4, 104a/6, 104a/11, 104b/1, 104b/2, 104b/7, 104b/8, 104b/12, 105a/2, 105a/5, 105a/12, 105a/13, 105b/5, 105b/6, 105b/14, 106a/4, 106a/5, 106a/6, 106a/7, 106a/10, 106a/11, 106b/1, 106b/2, 106b/3, 106b/6, 106b/8, 106b/11, 106b/12, 106b/14, 107a/3, 107a/4, 107a/6, 107a/7, 107a/8, 107a/9, 107a/11, 107a/12, 107a/14, 107b/2, 107b/3, 107b/4, 107b/8, 107b/11, 108a/11, 108a/11-12, 108a/13, 108b/7, 108b/9, 108b/14, 109a/1, 109a/2, 109a/5, 109a/12, 109a/13, 109b/2-3, 110a/3, 110a/5, 110a/9, 110a/10, 110a/11, 110a/12, 110a/12-13, 110a/14, 110b/1, 110b/2, 110b/4, 110b/11, 110b/13, 111a/4, 111a/5, 111a/6, 111a/9, 111a/10, 111a/13, 111a/14, 111b/1, 111b/2, 111b/6, 111b/7, 111b/12, 112a/3, 112a/5, 112a/6, 112a/11, 112b/2, 112b/3, 112b/4, 112b/5, 112b/10, 113a/7, 113a/9, 113a/13, 113a/14, 113b/1, 113b/3, 113b/6, 113b/6-7, 113b/7-8, 113b/10, 113b/12, 114a/2, 114a/5, 114a/6, 114a/9, 114a/10-11, 114a/13, 114a/14, 114b/5, 114b/7, 114b/9, 114b/10, 114b/11,

114b/13, 115a/1, 115a/7, 115a/8, 115a/10, 115a/13, 115a/13-14, 115b/1-2, 115b/3, 115b/6, 115b/13, 116a/4, 116a/7, 116a/8, 116a/9, 116a/11, 116b/7, 116b/11, 116b/14, 117a/2-3, 117a/3, 117a/6, 117a/7, 117a/8, 117a/9, 117a/11, 117b/2, 117b/3, 117b/4, 117b/5, 117b/9, 118a/2, 118a/6, 118a/10, 118a/13, 118b/4, 118b/5, 118b/13-14, 119a/1, 119a/2, 119b/6, 119b/9, 119b/11, 120a/1

ér- : İmek, olmak.

é. 5a/5, 5b/9, 5b/13, 5b/14, 6a/1, 6a/3, 6a/11, 6b/1-2, 6b/4, 7a/9, 7a/10, 7b/1, 7b/3, 7b/3-4, 7b/4, 7b/12, 7b/13, 7b/13-14, 8b/6, 8b/7, 8b/8-9, 8b/9, 8b/9-10, 9a/6, 9a/7, 9a/7-8, 9a/8, 10b/6, 11a/4, 11b/3, 12b/1, 12b/7, 12b/12, 13a/1, 13a/2, 13a/7, 13a/9-10, 13a/11, 13a/12, 13a/14, 13b/5, 13b/5-6, 13b/6, 13b/9, 13b/11, 13b/13, 14a/1, 14b/2, 14b/3, 15a/4, 15a/5, 18a/14, 18b/1, 18b/3, 18b/12, 19a/1, 19a/2, 19a/3, 19a/4, 19a/6, 19a/7, 19a/8, 19a/9, 19a/10, 19b/5, 21a/6, 21a/10, 23b/5-6, 25b/12, 26a/2, 26a/4, 26a/9, 29b/11-12, 30a/14, 31a/12, 31b/6, 31b/7, 35b/7, 43a/13, 46a/4, 52a/1, 53a/5, 54a/8, 54b/11, 56b/7, 57a/6, 60b/13, 61a/1, 74a/7, 76a/8, 78a/7, 79b/7, 80a/14, 84b/1, 84b/5, 87a/13, 91b/11, 91b/13, 104a/3, 109a/4, 100a/5, 108b/7, 110b/2, 113b/10, 113b/12, 114b/5, 115a/1, 119a/11, 119b/10-11

2.57.28. Diğer Fiiller

Kılış Fiilleri

aya- : Saklamak, kıymamak.

a. 115a/14

buḳ- : Parçalamak, paylaştırmak.

b. 116b/5, 116b/7, 117a/11

çal- : Bir müziği dinlemeyi sağlayan aleti çalıştırmak, çalmak.

ç. 22a/9, 22a/14, 93b/14, 94a/2, 100b/3, 105b/8

éktür- : Ektirmek.

é. 45b/14

éligle- : Tutmak, kavramak.

é. 53a/1-2, 59a/14, 59b/5, 83a/6, 84a/5, 111a/8, 116b/6

éndür- : İndirmek.

é. 17b/6

ḳat- : Katmak.

ḳ. 72b/2, 72b/12, 75b/14-76a/1, 83a/8, 98a/11

ḳaz- : Kazmak.

ḳ. 99a/6, 99a/10

kiriş- : Girişmek.
k. 17a/4, 17b/8, 24b/3, 52a/12-13, 74a/5, 74b/10, 89b/12, 89b/14, 90a/4, 91b/8-9, 91b/10, 93b/8, 94b/10, 95a/3, 105b/11, 115b/6, 115b/7, 115b/10-11

ḳurut- : Kurutmak.
ḳ. 3b/2, 48b/14

saç- : Saçmak, serpmek.
s. 100b/2-3

soy- : Soymak.
s. 48b/14

ṭaya- : Yüklemek, iliştirmek.
ṭ. 66b/2

tıḳ- : Tıkmak, zorla sokmak.
t. 39b/12, 62a/10, 78b/2, 92a/2-3

tıy- : Önlemek, engel olmak.
t. 105a/6

tik- : Dikmek.
t. 47b/9, 89b/7, 91b/1, 102b/11, 103a/2, 103a/8, 108b/10

tüzet- : Düzenlemek.
t. 47b/9

uġurla- : Çalmak, hırsızlık yapmak.
u. 56a/7, 59b/6, 77b/4, 77b/10, 101a/6

uzat- : Göndermek.
u. 9a/3, 30a/9, 83b/10

üleş- : Bölmek, taksim etmek.
ü. 32a/14, 52b/11

üzdür- : Yüzdürme.
ü. 90a/12, 90a/13

yalaŋaçla- : Soymak, çıplak hale getirmek.
y. 62b/6, 90b/1

yaŋla- : Yenilemek.
y. 65b/13

yar- : Yarmak.
y. 109a/5

yaşur- : Saklamak, gizlemek.
y. 30a/4, 116a/12, 118a/11

yavuŋ- : Değiştirmek.
y. 30b/10

yavut- : Yaklaştırmak, yakına getirmek.
y. 18b/6, 18b/7

zorla- : Zorlamak.
z. 42b/5, 54b/10, 87b/13, 89b/12, 90a/2, 90a/3, 90a/4-5, 112b/1, 112b/7, 113a/13

Durum Fiilleri

bat- : Batmak.
b. 60b/9

bulan- : Kalmak.
b. 119b/14

buş- : Zarar görmek, boşalmak.
b. 67a/12, 95b/4

bükül- : Bükülmek.
b. 112a/9

çom- : Suya dalıp çıkmak.
ç. 98a/9

éri- : Erimek.
é. 75b/14

ériş- : Erişmek.
é. 102a/4, 105a/10, 115b/1

güreş- : Güreşmek.
g. 21a/5, 21a/5-6

ıltıra- : Parlamak.
ı. 117a/7

ḳabarçuġlan- : Kabarcıklanmak.
ḳ. 72b/4

ḳatıl- : Katılmak.
ḳ. 2a/4, 9a/3, 9a/14, 63b/2, 69b/5, 78a/11, 103b/6, 107b/4, 107b/10

ḳatlan- : Katlanmak.
ḳ. 17b/12

oḫşa- : Benzemek.
o. 111b/10

öksü- : Azalmak, eksilmek.
ö. 14a/6, 98a/5

sıġın- : Sığınmak.
s. 99b/3, 104b/14, 106a/12

sın- : Kırılmak.
s. 109a/4

siŋ- : Sinmek, kaybolmak.
s. 2a/4

tayan- : Dayanmak.
t. 113a/7

tın- : Dinmek.
t. 61a/1, 71a/13, 71b/10

tol- : Dolmak.
t. 87a/14, 87b/8

urandaş- : Parola istemek.
u. 105a/14, 105b/5

uzal- : Uzanmak.
u. 116b/10

yalaŋaçlat- : Çıplak bırakılmak.
y. 62b/3

yapış- : Yapışmak.
y. 37a/7, 112a/1

yara- : Yaramak.
y. 15b/1

yayıl- : Yayılmak.
y. 30a/6

yumalan- : Yuvarlanmak.
y. 67a/12, 104b/14

yüzlen- : Yönelmek.
y. 25b/1, 35b/12, 116b/9

Tablo 54

Fiiller

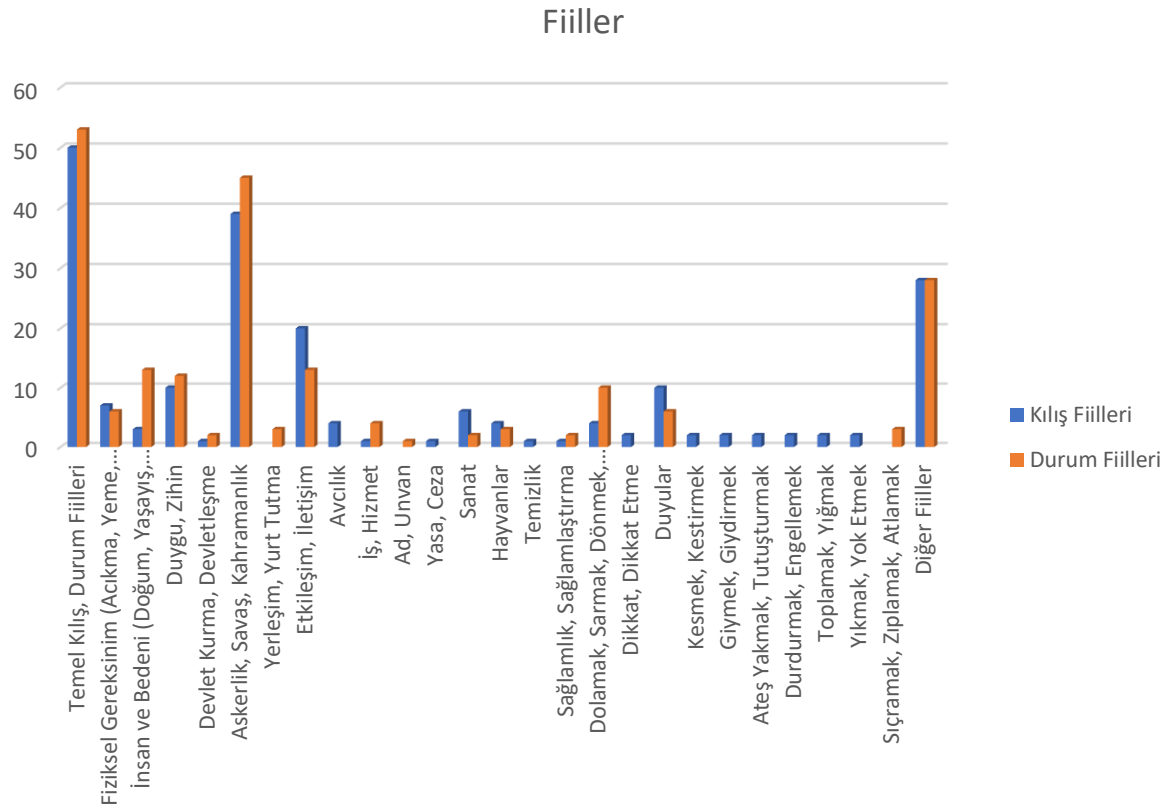

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

METİN

3.1. BÂBURNÂME

[1b]

(1) Ramażān ayı tārīḫ-i sekiz yüz toḳsan toḳuzda Ferġāna vilāyetide

(2) on iki yaşta pādşāh boldum Ferġāna vilāyeti béşinçi iḳlīm-

(3) -dindür ma‘mūreniŋ kenāresi vāḳi‘ boluptur şarḳı Kāşġar ġarbı

(4) Semerḳand cenūbı Bedaḫşānnıŋ serḥaddı taġları ve şimālıda egerçi burun

(5) şehrler bar ékendür miṣl-i Almalıḳ ve Almatu ve Yaŋı kim kitābda Otrar bitirler

(6) Moġol ve Özbek cihetidin bu tārīḫde buzuluptur aṣlā ma‘mūre ḳalmaydur

(7) muḫtaṣar vilāyettür aşlıġ ve méyvesi firāvān girdā-girdi taġ vāḳi‘ boluptur

(8) ġarbī ṭarafıda kim Semerḳand ve Ḫocend bolġay taġ yoḳtur uşbu cānibtin

(9) özge hīç cānibtin ḳış yaġı kéle almas Seyḥūn deryāsı kim Ḫocend suyı

[2a]

(1) meşhūrdur şarḳ ve şimāl ṭarafıdın kélip bu vilāyetniŋ içi bile ötüp

(2) ġarb sarı aḳar Ḫocendniŋ şimālı ve Fenākatnıŋ cenūbı ṭarafıdın kim ḥālā Şāhrūḫiyyeġa

(3) meşhūrdur ötüp yana şimālġa meyl ḳılıp Türkistān sarı barur Türkistāndın

(4) ḫaylī ḳoyıraḳ bu deryā tamām ḳumġa siŋer hīç deryāġa ḳatılmas yéti pāre ḳaṣaba-

(5) -sı bar béşi Seyḥūn suyınıŋ cenūb ṭarafı iki şimāl cānibi cenūbı ṭarafıdaġı

(6) ḳaṣabalar bir Andicāndur kim vasaṭta vāḳi‘ boluptur Ferġāna vilāyetiniŋ pāyitaḫtı-

(7) -dur aşlıġ vāfir méyvesi firāvān ḳavun üzümi yaḫşı bolur ḳavun maḥalıda

(8) pālīz başıda ḳavun satmaḳ resm émes Andicānnıŋ nāşpātīsidin

(9) yaḫşıraḳ nāşpātī bolmas Māverāü’n-nehrde Semerḳand ve Keş ḳurġanıdın soŋra

(10) mundın uluġraḳ ḳurġan yoḳtur üç dervāzesi bar erki cenūb ṭarafıda

(11) vāḳi‘ boluptur toḳuz tarnav su kirer bu ‘acebtür kim bir yérdin hem çıḳmas

(12) ḳal‘anıŋ girdā-girdi ḫandaḳnıŋ taş yanı seŋrīzelıḳ şāhrāh

(13) boluptur ḳal‘anıŋ girdā-girdi tamām maḥallāttur bu maḥalle bile ḳal‘aġa fāṣıla

(14) uşbu ḫandaḳ yaḳasıdaġı şāhrāhtur avı ḳuşı daġı bolur ḳırġavulı

[2b]

(1) bī-ḥadd semiz bolur andaḳ rivāyet ḳıldılar kim bir ḳırġavulnı işkenesi bile tört

(2) kişi yéyip tükete almaydur éli Türkdür şehrī ve bāzārısıda Türkī

(3) bilmes kişi yoḳtur éliniŋ lafẓı ḳalem birle rāsttur né üçün kim Mīr ‘Alī Şīr

(4) Nevā ’īniŋ muṣannefātı bā-vücūd kim Herīde neşv ü nemā tapıptur bu til biledür éli-

(5) -niŋ arasıda ḥüsn ḫaylī bardur Ḫˇāce Yūsuf kim mūsīḳīde meşhūrdur

(6) Andicānīdür hevāsınıŋ ‘ufūneti bar küzler él bizgek köp bolur yana

(7) bir Oş ḳaṣabasıdur Andicānnıŋ şarḳ cenūbı ṭarafıdur şarḳḳa māyil

(8) Andicāndın tört yıġaç yoldur hevāsı ḫūb aḳar suyı firāvān-

(9) -dur bahārı bisyār yaḫşı bolur Oşnıŋ faẓīletide ḫaylī eḥādīṯ vārid-

(10) -dür ḳurġanınıŋ şarḳ cenūbı cānibide bir mevzūn taġ tüşüptür Berā Kūhġa

(11) mevsūm bu taġnıŋ ḳulleside Sulṭān Maḥmūd Ḫān bir ḥücre salıptur ol

(12) ḥücredin ḳoyıraḳ uşbu taġnıŋ tumşuġıda tārīḫ-i toḳuz yüz

(13) ikide mén bir eyvānlıḳ ḥücre saldım egerçi ol ḥücre mundın mürtefi‘dür velī

(14) bu ḥücre bisyār yaḫşıraḳ vāḳi‘ boluptur tamām şehr ve maḥallāt ayaġ astıda

[3a]

(1) Andicān rūdı Oşnıŋ maḥallātınıŋ içi bile ötüp Andicāngа barur

(2) bu rūdnıŋ her iki cānibi bāġāt tüşüptür tamām bāġları rūdḳa müşrif

(3) benefşesi bisyār laṭīf aḳar suları bar bahārı bisyār yaḫşı bolur ḳalın lāle ve gül-

(4) -ler açılur Berā Kūh taġı dāmāneside şehr bile taġnıŋ arasıda bir mescid tüşüp-

(5) -tür Mescid-i Cevzā atlıḳ taġ ṭarafıdın bir uluġ şāhcūy aḳar uşbu mescidniŋ

(6) taşḳarı ṣaḥnı nişībrek se-bergelig pürsāye ṣafālıḳ meydān vāḳi‘ boluptur

(7) her misāfir ve rehgüẕar kélse anda istirāḥat ḳılur evbāşnıŋ ẓerāfeti budur kim her kim

(8) anda uyḳulasa ol şāhcūydın su ḳoyarlar ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ āḫir zamān-

(9) -larıda ḳızıl bile aḳ mevclıḳ taş uşbu taġda peydā boldı bıçaḳ

(10) destesi ve tekbend ve ba‘żı némeler ḳılurlar ḫaylī yaḫşı taşdur Ferġāna vilāyeti-

(11) -de ṣafā ve hevāda Oş çaġlıġ ḳaṣaba yoḳtur yana bir Merġīnāndur Andicān-

(12) -nıŋ ġarbıdadur Andicāndın yéti yıġaç yoldur yaḫşı ḳaṣaba vāḳi‘ bolup-

(13) -tur pür-ni‘met enārı ve örüki asru ḫūb bolur bir cins enār bolur “dāne kelān”

(14) dérler çüçüklükide zerdālū mayḫoşluḳdın andaḳ çāşnī bar Semnān enār-

[3b]

(1) -larıġa tercīḥ ḳılsa bolur yana bir cins örük bolur kim dānesini alıp içike maġz

(2) salıp ḳuruturlar ‘’sübḥānī’’ dérler bisyār leẕīẕdür avı ḳuşı yaḫşıdur aḳ

(3) kéyik yavuḳ tapılur éli Sarttur muşt-zen ve pür şerr-ü şūr éldür cinŋirelıḳ

(4) resmi Māverāü’n-nehrde şāyi‘dür Semerḳand ve Buḫārāda nām-dār cinŋireler ekṣer Merġīnānī-

(5) -dür ṣāḥib-i Hidāye Merġīnānnıŋ Reşdān atlıḳ kéntidindür yana bir Esfera-

(6) -dur kūh-pāye vāḳi‘ boluptur aḳar suları ṣafālıḳ bāġçeleri bar Merġīnān-

(7) -nıŋ ġarb cenūbıdadur Merġīnān bile Esfera arası toḳuz yıġaç yoldur

(8) serdıraḫtīsi bisyārdur velī bāġçeleride ekṣer bādām dıraḫtıdur éli tamām Sart

(9) ve Fārsī-gūydur Esferanıŋ bir şarġısıda cenūb sarı puştelerniŋ arasıda

(10) bir pārça taş tüşüptür seŋ-i āyīne dérler uzunluġı taḫmīnen on ḳarı

(11) bolġay bülendlıġı ba‘żı yéri kişi boyı pestlıġı ba‘żı yéri kişiniŋ beliçe

(12) bolġay āyīne dék her néme mün‘akis bolur Esfera vilāyeti tört bölük kūh-pāyedür bir

(13) Esfera yana bir Vārūḫ yana bir Suḫ yana bir Hüşyār Muḥammed Şeybānī Ḫān Sulṭān Maḥmūd Ḫān

(14) bile Alça Ḫānġa şikest bérip Taşkend ve Şāhruḫiyyeni alġan maḥalda uşbu Suḫ

[4a]

(1) bile Hüşyār kūh-pāyeleriġa kélip bir yılga yavuḳ tenḳīṣlıḳ bile ötkerip

(2) Kâbil ‘azīmeti ḳıldım yana bir Ḫocenddür Andicāndın ġarb sarıġa yégirmi béş yıġaç

(3) yoldur Ḫocendtin Semerḳand hem yégirmi béş yıġaç yoldur ḳadīm şehrlerdindür Şeyḫ

(4) Maṣlaḥat ve Ḫˇāce Kemāl Ḫocendtindürler méyvesi bisyār yaḫşı bolur enār ı yaḫşı-

(5) -lıḳḳa meşhūrdur néçük kim sīb-i Semerḳand ve enār-ı Ḫocend dérler velī bu tārīḫ-

(6) -de Merġīnān enārı köp artuḳdur ḳurġanı bülend yérde vāḳi‘ bolup-

(7) -tur Seyḥūn suyı şimāl cānibidin aḳar ḳurġandın deryā bir oḳ atımı bolġay

(8) ḳurġan bile deryānıŋ şimāli ṭarafıda bir taġ tüşüptür Munuġıl atlıḳ dérler kim

(9) bu taġda fīrūze kānı ve ba‘żı kānlar tapılur bu taġda bisyār yılan bar Ḫocend-

(10) -niŋ avlaġı ve ḳuşlaġı bisyār yaḫşıdur aḳ kéyik buġu maral ḳırġavul

(11) tavuşḳanı köp tapılur hevāsı bisyār müte‘affindür küzler bizgek köp bolur

(12) andaḳ rivāyet ḳıldılar kim çupçuḳ bizgek bolġandur dérler kim hevāsı-

(13) -nıŋ ta‘affüni şimāldaġı taġ cihetidindür munıŋ tevābi‘idin Kend-i Bādem-

(14) -dür egerçi ḳaṣaba émes yaḫşığına ḳaṣabaçadur bādāmı yaḫşı bolur bu cihettin

[4b]

(1) bu ismġa mevsūmdur Hürmüz ve Hindistānġa tamām munıŋ bādāmı barur Ḫocend-

(2) -din béş altı yıġaç şarḳ ṭarafıdur Ḫocend bile Kend-i Bādem arasıda bir deştī

(3) tüşüptür Hā Dervīşġa mevsūmdur hemīşe bu deştte yél bardur Merġīnān-

(4) -ġa kim şarḳīdür hemīşe mundın yél barur Ḫocendġa kim ġarbīdür dāyim mundın

(5) yél kélür tünd yélleri bar dérler kim bir néçe dervīş bu badiyede tünd yélge yo-

(6) -luḳup birbirini tapa almay hāy dervīş hā dervīş déy déy tamām helāk bolur-

(7) -lar andın beri bu bādiyeni Hā Dervīş dérler Seyḥūn suyınıŋ şimāli ṭarafı-

(8) -dağı ḳaṣabalar bir Aḫsīdür kitābelerde Aḫsīket bitirler néçük kim Eṯīreddīn

(9) ṣā‘irni Eṯīreddīn Aḫsīkatī dérler Ferġānada Andicāndın soŋra mundın

(10) uluġraḳ ḳaṣaba yoḳtur Andicāndın ġarb sarı toḳuz yıġaç yol-

(11) -dur ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā munı pāyitaḫt ḳılıp édi Seyḥūn deryāsı ḳurġanı-

(12) -nıŋ astıdın aḳar ḳurġanı bülend cer üstide vāḳi‘ boluptur ḫandaḳı-

(13) -nıŋ ornıġa ‘amīḳ cerlerdür ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā kim munı pāyitaḫt ḳıldı bir iki

(14) mertebe taşġarıraḳdın yana cerler saldı Ferġānada munça bérk ḳurġan yoḳtur

[5a]

(1) maḥallātı ḳurġandın bir şer‘ī yıraḳraḳ tüşüptür *dih kocā u dıraḫtān kocā* meṯelni

(2) ġālibā Aḫsī üçün aytıpturlar ḳavunı yaḫşı bolur bir nev‘ ḳavundur kim

(3) hem Mīr Tīmūrī dérler andaḳ ḳavun ma‘lūm émes kim ‘ālemde bolġay Buḫārā

(4) ḳavunı meşhūrdur Semerḳandnı alġan maḥalda Aḫsī Buḫārādın ḳavun kéltürtüp

(5) bir meclisde késturdüm Aḫsī ḳavunınıŋ hīç nisbeti yoḳ érdi avı

(6) ḳuşı bisyār yaḫşı bolur Seyḥūn deryāsınıŋ Aḫsī ṭarafı deşttür aḳ

(7) kéyiki bisyār bolur Andicān ṭarafı cengeldür buġu maral ḳırġavul tavuşġanı

(8) köp tapılur asru semiz bolur yana bir Kāsāndur Aḫsīniŋ şimāli-

(9) -de tüşüptür kiçikrek ḳaṣabadur néçük kim Andicān suyı Oşdın

(10) kélür Aḫsī suyı Kāsāndın kélür yaḫşı hevālıḳ yérdür ṣafālıḳ bāġçe-

(11) -leri tamām say yaḳasıda vāḳi‘ bolġan üçün ‘’*pūstīn piş-i bereh*’’

(12) déptürler ṣafā ve hevāda Oş bile Kāsān éliniŋ ta‘aṣṣubı bar Ferġāna

(13) vilāyetiniŋ girdā-girdi taġlarıda yaḫşı yaylaḳlar bar tabulġu yıġaçı bu taġlarda

(14) bolur özge hīç yérde bolmas tabulġu bir yıġaçīdür postı ḳızıl ‘aṣā

[5b]

(1) ḳılurlar ḳamçı destesi hem ḳılurlar ḳuşlarġa ḳafes ḳılurlar tirāş ḳılıp

(2) tīr-gez ḳılurlar ḫaylī yaḫşı yıġaçdur teberrüklük bile yıraḳ yérlerge élterler

(3) ba‘żı kitāblarda bitiptürler kim beyrūcu’s-ṣanem bu taġlardadur velī

(4) bu müddette hīç éşitilmedi bir giyāh éşitildi kim Yéti Kéntniŋ taġ-

(5) -larıda bolur ol él ayıḳ-otı dérler mihr-giyāh ḫāṣṣiyyetlıḳ ġālibā ki mihr-giyāh-

(6) -dur ol él bu at bile ayturlar bu taġlarda fīrūze kānı ve témür kānı

(7) bolur Ferġāna vilāyetiniŋ ḥāṣılı bile eger ‘adl ḳılsalar üç tört miŋ

(8) kişi saḫlasa bolur çün ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā bülend himmetlıḳ ve uluḳ dā‘iyelıḳ

(9) pādşāh érdi hemīşe mülk-gīrlıḳ daġdaġası bar érdi néçe nevbet Semerḳand

(10) üstige çérig tarttı ba‘żı maḥal şikest taptı ba‘żı maḥal bī-murād yandı néçe

(11) nevbet ḳayn-atası Yūnus Ḫānnı kim Çingiz Ḫānnıŋ ikinçi oġlı Çaġatay Ḫān

(12) neslidindür Çaġatay Ḫānnıŋ yurtıda Moġol ulusınıŋ ḫānı

(13) ol furṣatta ol érdi kim ménıŋ uluġ atam bolġay istid‘ā

(14) ḳılıp kéltürdi her ḳatla kéltürgende vilāyetler bérür érdi çün ‘Ömer Şeyḫ

[6a]

(1) Mīrzānıŋ müdde‘āsı dék bolmas érdi gāhī ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ

(2) bed-ma‘āşlıġıdın gāhī Moġol ulusınıŋ muḫālefetidin vilāyette tura almay yana

(3) Moġolistānġa çıḳar érdi āḫir nevbet kéltürgende kim ol furṣat-

(4) -ta Taşkend vilāyeti ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā taṣarrufıda édi kim kitāblarda Şāş

(5) bitirler ba‘żı Çāç bitirler kim kemān-ı çāçī andın ‘ibārettür bérdi uşal

(6) furṣattın tārīḫ-i toḳuz yüz sekizgeçe Taşkend ve Şāhruḫiyye vilāyeti Çaġatay

(7) ḫānlarınıŋ taṣarrufıda édi bu furṣatta Moġol ulusınıŋ ḫānlıġı Yūnus Ḫān-

(8) -nıŋ uluġ oġlı ménıŋ ṭaġayim Sulṭān Maḥmūd Ḫānda édi ‘Ömer Şeyḫ

(9) Mīrzānıŋ aġası Semerḳand pādşāhı Sulṭān Aḥmed Mīrzā ve Moġol ulusı-

(10) -nıŋ ḫānı Sulṭān Maḥmūd Ḫān ve çün ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ bed-ma‘āşısıdın

(11) mutażarrır érdiler birbirleri bile ittifāḳ ḳılıp Sulṭān Aḥmed Mīrzā Sulṭān

(12) Maḥmūd Ḫānnı küyev ḳılıp meẕkūr bolġan tārīḫde Ḫocend suyınıŋ cenūb cānibi-

(13) -din Sulṭān Aḥmed Mīrzā ve şimāl ṭarafıdın Sulṭān Maḥmūd Ḫān ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ

(14) üstige çérig tarttılar bu eşnāda ġarīb vāḳi‘a dest bérdi meẕkūr bolup

[6b]

(1) édi kim Aḫsī ḳurġanı bülend cer üstide vāḳi‘ boluptur ‘imāretleri cer ya-

(2) -ḳasıda érdi uşbu tārīḫde düşenbih küni Ramażān ayınıŋ törtide

(3) ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā cerdin kebūter ve kebūter-ḫāne bile uçup şunḳār boldı otuz toḳuz

(4) yaşar érdi vilādet ve nesebi sekiz yüz altmışda Semerḳandda édi Sulṭān Ebū Sa‘īd

(5) Mīrzānıŋ törtünçi oġlı édi Sulṭān Aḥmed Mīrzā Sulṭān Muḥammed Mīrzā Sulṭān Maḥmūd

(6) Mīrzādın kiçik Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā Sulṭān Muḥammed Mīrzānıŋ oġlı édi Sulṭān Muḥammed

(7) Mīrzā Mīrānşāh Mīrzānıŋ oġlı édi Mīrānşāh Mīrzā Timur Bégniŋ üçünçi

(8) oġlı édi ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā bile Cihāngīr Mīrzādın kiçik Şāhruḫ Mīrzādın

(9) uluḳ Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā evvel Kâbilni bérip ‘Ömer Şeyḫ Mīrzāġa Bābā Kâbilī-

(10) -ni bég-atake ḳılıp ruḫṣat bérip édi mīrzālarnı sünnet ḳılur ṭoyı ciheti-

(11) -din Dere-i Gezdin yandurup Semerḳand éltti ṭoydın soŋra ol münāsebet

(12) bile kim Timur Bég uluḳ ‘Ömer Şeyḫ Mīrzāġa Ferġāna vilāyetini bérgendür Andicān

(13) vilāyetini bérip Ḫudāybérdi Tuġçı Timurtaşnı bég-atake ḳılıp yiberdi şekl

(14) ve şemāili pest boyluḳ tégirme saḳallıḳ ḳoba yüzlüg tonbul kişi édi ton-

[7a]

(1) -nı bisyār tar kéyer édi andaḳ kim baġ bağlaturda ḳarnını içige tartıp bağlatur

(2) édi baġ bağlaġandın soŋ özini ḳoya bérse bisyār bolur édi kim bağları

(3) üzülür édi kéymekte ve yémekte bī-tekellüf édi destārını destār-pīç

(4) çırmar édi ol zamānda destārlar tamām çār-pīç édi bī-çīn çırmap

(5) ‘alāḳa ḳoyar édiler yazlar ġayr-i dīvānda ekşer Moġolī börk kéyer édi aḫlāḳ

(6) ve eṭvārı ḥanefī meẕheblıḳ pākīze i‘tiḳādlıḳ kişi édi béş vaḳt-i

(7) namāznı terk ḳılmas édi ‘ömri ḳażālarını tamām ḳılıp édi ekṣer tilāvet ḳılur

(8) édi Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydullāhġa irādeti bar édi ṣoḥbetleriġa bisyār müşerref

(9) bolup édi Ḥażret-i Ḫˇāce hem ferzend dép érdiler revān sevādı bar édi

(10) Ḫamseteyn ve Mesnevī kitāblarını ve tārīḫlerni oḳup érdi ekṣer Şāhnāme

(11) oḳur édi ṭab‘-ı naẓmı bar édi velī şi‘rġa pervā ḳılmas édi ‘adāleti bu mertebe-

(12) -de édi ki Ḫıṭāy kārvānı kéledürgende Andicānnıŋ şarḳī ṭarafıdaġı

(13) taġlarnıŋ tüpide miŋ uyluḳ kārvānnı andaḳ ḳar bastı kim

(14) iki kişi ḳutuldı ḫaber tapıp muḥaṣṣıllar yiberip kārvānnıŋ cemī‘ cihātını

[7b]

(1) żabṭ ḳıldı herçend kim vāriṣi ḥāżır yoḳ érdi bā-vücūd-ı iḫtiyāc saḫlap

(2) bir iki yıldın soŋra Semerḳand ve Ḫorāsāndın vāriṣlerini tilep kéltürüp

(3) māllarını sālim tapşurdı bisyār saḫāveti bar érdi ḫuluḳı daġı saḫāvetiçe bar

(4) érdi ḫoş-ḫuluḳ u ḫarrāf ve faṣīḥ ve şīrīnzebān kişi érdi şocā‘ u merdāne

(5) kişi édi iki mertebe özi cemī‘ yigitlerdin uzup ḳılıç yétkürdi

(6) bir mertebe Aḫsī éşikide yana bir mertebe Şāhruḫiyye éşikide oḳnı orta çaġlıġ

(7) atar édi bisyār ḍarb-ı muştı bar édi anıŋ muştıdın yigit yıḳılmaġan

(8) yoḳtur mülk-gīrlıḳ daġdaġası cihetidin ḫaylī yaraşlar uruşḳa ve dost-

(9) -luḳlar düşmanlıḳḳa mübeddel bolur édi burunlar köp içer édi soŋra-

(10) -lar haftada bir yā iki ḳatla ṣoḥbet tutar édi ḫoş ṣoḥbet kişi édi taḳrīb

(11) bile ḫūb ebyāt oḳur édi soŋralar ma‘cūn köprek iḫtiyār ḳılur édi

(12) ma‘cūnīlıḳda kele ḫuşk bolur édi yetīm-şi‘ār érdi na‘l ve daġı bisyār

(13) érdi hemīşe nerd oynar érdi gāhī ḳumār hem ḳılur édi maṣāf ve uruş-

(14) -ları üç maṣāf uruştı evvel Yūnus Ḫān bile Andicānnıŋ şimāl

[8a]

(1) ṭarafıda Seyḥūn deryāsınıŋ yaḳasıda Teke Sekritgü dégen yérde bu cihet-

(2) -tin ol mevżi‘ bu ismġa mevsūmdur kim taġ dāmānesi cihetidin bu deryā

(3) andaḳ tar aḳar kim rivāyet ḳılurlar kim ol yérdin tekke ségrigendür maġlūb

(4) bolup éligge tüşti yana Yūnus Ḫān yaḫşılıḳ ḳılıp vilāyetiġa ruḫṣat

(5) bérdi bu yérde uruş bolġan üçün Teke Sekritgü Uruşı ol vilāyet-

(6) -te tārīḫ boluptur yana bir Türkistānda Urus suyı yaḳasıda Semerḳand nevāḥī-

(7) -sini çapıp baradurġan Özbek bile Urus suyını muz bile kéçip yaḫşı

(8) basıp esīr ve mālnı ayrıp tamām igelerige yandura bérip hīç néme ṭama‘ ḳılmadı

(9) yana bir Sulṭān Aḥmed Mīrzā bile Şāhruḫiyye ve Ura Tépe arasıda Ḫavāṣṣ dégen

(10) kéntte uruşup maġlūb boldı vilāyātı atası Ferġāna vilāyetini bérip

(11) édi néçe maḥal Taşkend ve Sayrām hem mīrzānıŋ taṣarrufıda édi kim aġası Sulṭān Aḥmed Mīrzā

(12) bérip édi Şāhruḫiyyeni firīb bile alılıp néçe maḥal mutaṣarrıf édi āḫir çaġlarda

(13) Taşkend ve Şāhruḫiyye éligtin çıḳıp édi Ferġāna vilāyeti édi Ḫocend ve Ura

(14) Tépe kim aṣl atı Usruşnadur Usruş hem dérler Ḫocendni ba‘żı dāḫil Ferġāna

[8b]

(1) tutmaslar Sulṭān Aḥmed Mīrzā kim Taşkendke Moġol üstige barıp Çīr suyı

(2) yaḳasıda kim şikest taptı Ura Tépede Ḥāfıẓ Bég Dulday édi mīrzāġa

(3) bérdi andın beri Usruşna ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā taṣarrufıda édi evlādı üç oġul

(4) ve béş ḳız ḳalıp édi barı oġlanlarıdın uluḳ mén Ẓahīrüddīn Muḥammed Bābur

(5) édim anam Ḳutluḳ Nigār Ḫanım édi yana bir oġul Cihāngīr Mīrzā édi méndin

(6) iki yaş kiçik édi anası Moġolnıŋ tümen bégleridin érdi Fāṭıma Sulṭān

(7) atlıḳ yana bir oġul Nāṣır Mīrzā édi anası Andicānlıġ édi ġunçaçı érdi

(8) Ümīd atlıḳ méndin tört yaş kiçik édi barı ḳızlardın uluḳ Ḫān-

(9) -zāde Bégim érdi ménıŋ bile bir tuḳḳan érdi méndin béş yaş uluḳ

(10) érdi mén Semerḳandnı ikinçi nevbet alġanda bā-vücūd kim Ser-i Pulda şikest bolup

(11) édi kélip béş ay ḳal‘adārlıḳ ḳıldım eṭrāf ve cevānibdaġı pādşāh-

(12) -lar ve béglerdin hīç nev‘ meded ve mu‘āvenet bolmadı me’yūs bolup salıp

(13) çıḳtım ol fetrette Ḫānzāde Bégim Muḥammed Şeybānī Ḫānġa tüşüp édi bir oġlı

(14) bolup édi Ḫurrem Şāh atlıḳ maḳbūl oġlan édi Belḫ vilāyetini aŋa bérip

[9a]

(1) édi atası ölgendin bir iki yıl soŋra Téŋri raḥmetiġa bardı Şāh İsmā‘īl Özbek-

(2) -ni Mervde basḳanda Ḫānzāde Bégim Mervde édi méniŋ cihetimdin yaḫşı körüp

(3) ebdān uzattılar Ḳunduzda kélip méne ḳatıldılar müfāreḳat imtidādı

(4) on yıl bolup édi mén ve Muḥammedī Kökeltaş ikev kéldük bégim ve bégimniŋ

(5) yavuġıdaġılar tanımadılar bā-vücūd kim ayttım müddettin soŋra tanıdılar yana

(6) bir ḳız Mihr Bānū Bégim érdi Nāṣır Mīrzā bile bir tuḳḳan érdi méndin iki yaş

(7) uluḳ édi yana bir ḳız Şehr Bānū Bégim érdi bu daġı Nāṣır Mīrzā bile bir tuḳḳan

(8) érdi méndin sekiz yaş kiçik édi yana bir ḳız Ruḳiyye Sulṭān Bégim érdi

(9) anası Maḫdūme Sulṭān Bégim édi Ḳaraköz Bégim dérler édi ikkelesi mīrzānıŋ

(10) fevtidin soŋ boldılar Yādgār Ṣulṭān Bégimni méniŋ uluḳ anam Ésen

(11) Devlet Bégim saḫlap édi Andicān Aḫsīni Şeybānī Ḫān alġanda Yādgār

(12) Sulṭān Bégim Ḥamza Sulṭānnıŋ ‘Abdul Laṭīf Sulṭān atlıḳ oġlıġa tüşüp

(13) édi mén Ḥamza Sulṭān başlıġ sulṭānlarnı Ḫutlān vilāyetide basıp Ḥiṣārnı

(14) alġanda méne ḳatıldı uşol fetrette Ruḳiyye Sulṭān Bégim Cānī Bég Sulṭānġa tüşüp

[9b]

(1) édi bir iki oġul boldı turmadı bu furṣatlarda ḫaber kéldi kim Téŋri

(2) raḥmetiġa barıptur ḫavātīn ve serārī Ḳutluḳ Nigār Ḫanım édi Yūnus Ḫānnıŋ

(3) ikinçi ḳızı Sulṭān Maḥmūd Ḫān ve Sulṭān Aḥmed Ḫānnıŋ égeçisi édi

(4) Yūnus Ḫān Çingiz Ḫānnıŋ ikinçi oġlı Çaġatay Ḫān neslidindür Yūnus Ḫān

(5) ibn Veys Ḫān ibn Şīr ‘Alī Oġlan ibn Muḥammed Ḫān ibn Ḫıżr Ḫˇāce Ḫān ibn

(6) Tuġluḳ Timur Ḫān ibn Ésen Buġa Ḫān ibn Duvā Ḫān ibn Barāḳ Ḫān ibn

(7) Yisün Teve ibn Mötügen ibn Çaġatay Ḫān ibn Çingiz Ḫān çün munça

(8) taḳrīb boldı ḫānlarnıŋ aḥvālnı daġı icmāl bile ẕikr ḳılalıŋ Yūnus Ḫān

(9) ve Ésen Buġa Ḫān Veys Ḫānnıŋ oġlanları édi Yūnus Ḫānnıŋ anası

(10) Türkistānlıḳ Ḳıpçaḳ bégleridin Timur Bég ri‘āyet ḳılġan Şeyḫ Nūreddīn Bég-

(11) -niŋ ḳızı yā nebīresi bolur Veys Ḫānnıŋ vaḳ‘asıda Moġol ulusı iki

(12) ferīḳ bolur bir pāre Yūnus Ḫān sarı köpreki Ésen Buġa Ḫān sarı bolur bur-

(13) -unraḳ Yūnus Ḫānnıŋ égeçisini Uluġ Bég Mīrzā ‘Abdul ‘Azīz Mīrzāġa alıp

(14) édi ol münāsebet bile Érzen Barın tümen bégleridin ve Mīrek Türkmen kim Ḫırmas

[10a]

(1) tümen bégleridin édi ḫānnı üç tört miŋ öylüg Moġol ulusı

(2) bile Uluġ Bég Mīrzāġa kéltürdiler kim kömek alıp yana Moġol ulusını

(3) alġaylar mīrzā mürüvvetī ḳılmadı ba‘żısını esīr ḳıldı ba‘żılarnı birin birin

(4) vilāyetḳa perīşān ḳıldı Érzen buzuġluġı Moġol ulusıda bir tārīḫ

(5) boluptur ḫānnı ‘Irāḳ sarı ötkerdiler barıp bir yıldın artuḳraḳ

(6) Tebrīzde boldı ol maḥalda Tebrīz pādşāhı Cihānşāh Bārānī Ḳaraḳoyluḳ

(7) édi andın Şīrāz kéldi Şīrāzda Şāhruḫ Mīrzānıŋ ikinçi oġlı

(8) İbrāhīm Sulṭān Mīrzā édi béş altı aydın soŋ İbrāhīm Sulṭān Mīrzā

(9) ölüp oġlı ‘Abdullāh Mīrzānıŋ yéride olturdı ‘Abdullāh Mīrzāġa ḫān

(10) nöker édi mülāzemet ḳılur édi on yéti on sekiz yıl ḫān Şīrāz ve ol

(11) vilāyetlerde boldı Uluġ Bég Mīrzānıŋ ve oġlanlarınıŋ ġavġā-

(12) -larıda Ésen Buġa Ḫān furṣat tapıp kirip Ferġāna vilāyetini Kend-i Bādemġa-

(13) -ça çapıp kélip Andicānnı alıp élini tamām esīr ḳıldı Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā

(14) taḫt alġanda çérig tartıp barıp Yaŋıdın narı Asparada Moġolistān-

[10b]

(1) -da Ésen Buġa Ḫānnı yaḫşı bastı munıŋ fitnesiniŋ def‘iġa Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā

(2) Yūnus Ḫānnı bu münāsebet bile kim ‘Abdul ‘Azīz Mīrzā alġan égeçisi Ḫanımnı alıp

(3) édi ‘Irāḳ ve Ḫorāsāndın tilep ṭoylar ḳılıp dostlar bolup Moġol

(4) ulusıda ḫān ḳılıp yibergende Saġarıçı tümen bégleri tamām ol furṣat-

(5) -ta Ésen Buġa Ḫāndın yamanlap Moġolistānġa kélip édiler bularnıŋ arasıġa

(6) kéldi ol furṣatta Saġarıçı béglériniŋ uluġı Şīr Ḥācı Bég érdi

(7) anıŋ ḳızı Ésen Devlet Bégimni aldı Moġol töresi bile ḫānnı ve Ésen Devlet Bégim-

(8) -ni bir aḳ kiyiz üstige olturġuzup ḫān köterdiler ḫānnıŋ bu Ésen

(9) Devlet Bégimdin üç ḳızı boldı barıdın uluġ Mihr Nigār Ḫanım édi kim

(10) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā uluġ oġlı Sulṭān Aḥmed Mīrzāġa ḳoyulup édi mīrzādın

(11) hīç oġul ḳız bolmadı soŋra fetrette Şeybānī Ḫānġa tüşüp édi mén Kâbilġa

(12) kélgende Şāh Bégim bile Semerḳandtın Ḫorāsānġa kélip Ḫorāsāndın Kâbilġa kéldiler

(13) Şeybānī Ḫān Ḳandahārda Nāṣır Mīrzānı ḳapaġanda mén Lemġān ‘azīmeti ḳıldım Ḫān

(14) Mīrzā ve Şāh Bégim ve Mihr Nigār Ḫanım Bedaḫşānġa bardılar Mīrzā Ḫānnı Mübārek Şāh

[11a]

(1) Ḳal‘a-i Ẓaferġa tilegende Ebā Bekir Kāşġarīniŋ çapḳunıġa yoluḳup Şāh Bégim ve Mihr Nigār Ḫanım

(2) ve cemī‘ élniŋ ehl ü ‘iyāli esīrlıḳḳa tüşüp ol ẓālim bedkirdārnıŋ ḥabside

(3) dünyā-yı fānīni vedā‘ ḳıldılar ikinçi ḳız méniŋ vālidem Ḳutluḳ Nigār Ḫanım édi

(4) ekṣer ḳazaḳlıḳlarda ve fetretlerde méniŋ bilen bile érdiler Kâbilni alġandın

(5) béş altı ay tārīḫ-i toḳuz yüz on birde Téŋri raḥmetiġa bardılar

(6) üçünçi ḳız Ḫūb Nigār Ḫanım édi Muḥammed Ḥüseyn Gürgān Duġlatḳa bérip édiler

(7) bir ḳızı bir oġlı bolup édi ḳızını ‘Ubeyd Ḫān alıp édi mén Buḫārā ve Semerḳandnı

(8) alġanda çıḳmay ḳalıp édi Sulṭān Sa‘īd Ḫāndın ‘ammı Seyyid Muḥammed Mīrzā

(9) Semerḳandġa méne élçilikke kélgende aŋa ḳoşulup bardı Sulṭān Sa‘īd Ḫān

(10) aldı oġul Ḥaydar Mīrzā édi atasını Özbek öltürgendin soŋ

(11) kélip ménің mülāzemetimde üç tört yıl boldı soŋra icāzet tilep

(12) Kāşġarġa ḫān ḳaşıġa bardı *bāz gerded be aṣl-i ḫod heme çīz / zer-i ṣāfī ü*

(13) *noḳre ü erzīz* bu tārīḫde déydürler kim tāyib bolup yaḫşı ṭarīḳa peydā ḳılıp-

(14) -tur ḫaṭṭ u taṣvīr ve oḳ ve peykān u zihgīr her némege éligi çespāndur ṭab‘-ı naẓmı

[11b]

(1) hem bardur méne ‘arżadāştı kélip édi inşāsı hem yaman émes ḫānnıŋ

(2) yana bir ḫatunı Şāh Bégim édi egerçi özge ḫatunları hem bar édi velī oġla-

(3) -nlar ve ḳızlarnıŋ anaları bu iki érdi Şāh Bégim Bedaḫşān şāhı Şāh Sulṭān Muḥammed-

(4) -niŋ ḳızı édi bu Bedaḫşān şāhları neseblerini İskender-i Filḳosḳa yéter

(5) dérler bu şāhnıŋ yana bir ḳızı kim Şāh Bégimniŋ égeçisi bolġay Sulṭān

(6) Ebū Sa‘īd Mīrzā alıp édi andın Ebā BekirnMīrzā bolup édi ḫānnıŋ bu Şāh Bégim-

(7) -din iki oġulı ve iki ḳızı bolup édi bu üçdin uluḳ meẕkūr bolġan

(8) üç ḳızıdın kiçik Sulṭān Maḥmūd Ḫān édi kim Semerḳandda ol nevāḥīde ba‘żı

(9) Ḫanīke Ḫān dérler Sulṭān Maḥmūd Ḫāndın kiçik Sulṭān Aḥmed Ḫān édi kim

(10) Alça Ḫānġa meşhūrdur alçanıŋ vech-i tesmiyesi munı dérler kim Ḳalmaḳ ve Moġol tili

(11) bile öltürgüçini alaçı dérler Ḳalmaḳnı néçe ḳatla basıp ḳalın kişisin

(12) ḳırġan üçün alaçı déy déy keşret-i isti‘māl bile alça boluptur bu tārīḫ-

(13) -de ḫānlarnıŋ ẕikri mükerreren taḳrīb bile kélgüsidür vaḳāyi‘ ve ḥālātları

(14) andalarda meẕkūr bolġusıdur özgelerdin kiçik bir ḳızdın uluġ

[12a]

(1) Sulṭān Nigār Ḫanım édi kim Sulṭān Maḥmūd Mīrzāġa çıḳarıp édiler mīrzādın bir oġlı

(2) bolup édi Sulṭān Veys atlıḳ ẕikri bu tārīḫde kélgüsidür Sulṭān Maḥmūd Mīrzā

(3) ölgendin soŋ oġlını alıp hīçkimge ḫaber ḳılmay Taşkendke aġalarıġa

(4) barıp édi bir néçe yıldın soŋ Adīk Sulṭānġa kim Çingiz Ḫānnıŋ

(5) uluḳ oġlı Cuci nesli Ḳazaḳ sulṭānlarıdındur bérdiler ḫānlarnı

(6) Şeybānī Ḫān basıp Taşkend ve Ṣāhruḫiyyeni alġanda on iki Moġol nökeri bile

(7) ḳaçıp Adīk Sulṭānġa bardı Adīk Sulṭāndın iki ḳızı boldı birini

(8) Şeybān sulṭānlarıġa yana birini Sulṭān Sa‘īd Ḫānnıŋ oġlı Reşīd Sulṭānġa

(9) bérdi Adīk Sulṭāndın soŋ Ḳazaḳ ulusınıŋ ḫānı Ḳāsım Ḫān

(10) aldı dérler kim Ḳazaḳ ḫān ve sulṭānlarınıŋ arasıda hīçkim ol

(11) ulusnı Ḳāsım Ḫānça żabṭ ḳılġan émestür çérigini üç yüz miŋ-

(12) -ge yavuḳ çınarlar édi Ḳāsım Ḫān ölgendin soŋ Ḫanım Kāşġarġa

(13) Sulṭān Sa‘īd Ḫān ḳaşıġa kéldi barıdın kiçik Devlet Sulṭān Ḫanım

(14) édi Taşkend buzuġluġıda Şeybānī Ḫānnıŋ oġlı Timur Sulṭānġa

[12b]

(1) tüşüp érdi anıŋ bir ḳızı bolup édi Semerḳandtın ménıŋ bilen

(2) bile çıḳıp édiler üç tört yıl Bedaḫşān vilāyetide boldılar andın soŋra

(3) Kāşġarġa SulṭānnSa‘īd Ḫān ḳaşıġa bardılar ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ ḥaremleridin

(4) yana bir Ḫˇāce Ḥüseyn Bégniŋ ḳızı Ulus Aġa édi andın bir ḳız bolup

(5) édi kiçiklikde öldi bir yıl bir yarım yıldın soŋ ḥaremdin çıḳar-

(6) -dılar yana bir Fāṭıma Sulṭān Aġa édi Moġol tümen bégleridin édi mīrzā

(7) barıdın burun bu Fāṭıma Sulṭān Aġanı alıp édi yana bir Ḳaraköz Bégim érdi

(8) soŋralar alıp édi ḫaylī sévgülüg édi mīrzānıŋ ḫoş-āmediġa nesebini

(9) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ aġası Minūçihr Mīrzāġa yétkürüp édi ġuma

(10) ve ġunçaçı ḫaylī bar édi bir Ümīd Aġaçe édi mīrzādın burun ölüp

(11) édi mīrzānıŋ āḫir maḥallarıda bir Tün Sulṭān édi Moġoldın édi yana

(12) bir Aġa Sulṭān édi ümerāsı Ḫudāybérdi Timurtaş érdi Herī ḫākimi Aḳ

(13) Buġa Bégniŋ aġasınıŋ neslidindür Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā Cūkī Mīrzānı

(14) Şāhruḫiyyede ḳapġanda Ferġāna vilāyetini ‘Ömer Şeyḫ Mīrzāġa bérip éşikni bu Ḫudāy

[13a]

(1) bérdi Timurtaşḳa başlatıp yiberip érdi ol maḥalda bu Ḫudāybérdi

(2) Timurtaş yégirmi béş yaşta édi egerçi yaşı kiçik érdi tüzüki ve żabṭ

(3) ve rabṭı bisyār yaḫşı édi bir iki yıldın soŋra İbrāhīm Bégçik Oş nevāḥī-

(4) -sini çapḳanda Ḫudāybérdi Timurtaş kéyniçe barıp uruşup basılıp

(5) şehīd boldı ol furṣatta Sulṭān Aḥmed Mīrzā Ura Tépeniŋ Aḳ Ḳaçġay

(6) dégen yaylaġıda édi kim Semerḳandtın on sekiz yıġaç şarḳ cānibidür

(7) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā Bābā Ḫākīde érdi kim Herīdin on iki yıġaç

(8) şarḳ sarıdur bu ḫaberni ‘Abdul Vahhāb Şiḳavuldın ‘arżadāşt ḳılıp mīrzāġa

(9) çapturdılar bu yüz yégirmi altı yıġaç yolnı tört künde çapadur yana bir Ḥāfıẓ

(10) Muḥammed Bég Dulday érdi Sulṭān Melik Kāşġarīniŋ oġlı Aḥmed Ḥācı Bég-

(11) -niŋ inisi érdi Ḫudāybérdi Bég ölgendin soŋra munı éşik iḫtiyārı

(12) ḳılıp yiberip érdiler Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ vāḳi‘asıdın soŋra

(13) Andicān béglériniŋ bile yaḫşı çıḳışmaġan cihetidin Semerḳandġa Sulṭān Aḥmed Mīrzā

(14) mülāzemetiġa bardı Sulṭān Aḥmed Mīrzāġa Çīr şikesti bolġanda Ura Tépede érdi

[13b]

(1) ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā Semerḳand ‘azīmeti bile Ura Tépe üstige kélgende Ura Tépeni mīrzā mülāzımlarıġa

(2) tapşurup mīrzā mülāzemetide boldı ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā hem Andicān ḥükūmetini aŋa bérdi soŋralar

(3) Sulṭān Maḥmūd Ḫān ḳaşıġa barıp édi Mīrzā Ḫānnı tapşurup Dizekni aŋa bérip

(4) édiler Kâbilni alġandın burunraḳ Mekke ‘azīmeti ḳılıp Hind yolı bile müteveccih boldı

(5) yolda Téŋri raḥmetiġa barıptur faḳīr ve kemsuḫan ve bi-ḥayṯiyyet kişi érdi yana bir Ḫᵕāce

(6) Ḥüseyn Bég érdi ādemī ve faḳīr kişi érdi ol zamān destūrı birle içkülerde

(7) ḳoşuḳlarnı yaḫşı aytur ékendür yana bir Şeyḫ Mezīd Bég édi méne evvel bég-atake

(8) anı ḳılıp édiler żabṭı ve tüzüki ḫaylī yaḫşı édi Bābur Mīrzāġa ḫizmet ḳılġandur

(9) ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā ḳaşıda andın uluġraḳ bég yoḳ édi fāsiḳ kişi érdi çehre

(10) saḫlar édi yana bir ‘Alī Mezīd Bég édi Ḳoçın édi iki ḳatla yaġı boldı bir mertebe

(11) Aḫsīde yana bir mertebe Taşkendte münāfıḳ ve fāsiḳ ve ḥarām-nemek ve yaramas kişi érdi

(12) yana bir Ḥasan Ya‘ḳūb Bég édi kiçik köŋüllüg yaḫşı ṭab‘lıḳ çüst u çespān

(13) kişi érdi bu beyt anıŋdur *bāz āy ay humāy ki bī ṭūṭī-yi ḫaṭ-at / nazdīk şud*

(14) *ki zāġ barad ustaḫvān-i man* merdāne kişi édi oḳnı yaḫşı atar édi çevgānnı

[14a]

(1) yaḫşı oynar édi ḫāk-pilleni yaḫşı saçarar érdi ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā vāḳi‘asıdın

(2) soŋ méniŋ éşikimde ṣāḥib-i iḫtiyār ol édi içi tar ve kemḥavṣala

(3) ve ḳısḳaraḳ kişi édi yana bir Ḳāsım Bég édi Ḳoçın édi ḳadīmī

(4) Andicānnıŋ ḳoşun bégleridin édi Ḥasan Bégdin soŋ méniŋ

(5) éşikimde ṣāḥib-i iḫtiyār ol é-di āḫir-i ‘ömriġaça iḫtiyār u i‘tibārı

(6) arttı ve öksümedi merdāne kişi édi bir mertebe Kāsān nevāḥīsini

(7) çapḳan Özbekniŋ kéyniçe barıp yaḫşı bastı ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā ḳaşıda

(8) ḳılıç çapıp édi Yassı Keçit uruşıda hem yaḫşı çapḳulaştı ḳazaḳ-

(9) -lıḳlarda Mesīḥa kūhistānıdın Sulṭān Maḥmūd Ḫān ḳaşıġa barmaḳ ‘azīmeti

(10) ḳılġanda Ḳāsım Bég ayrılıp Ḫüsrev Şāh ḳaşıġa bardı tārīḫ-i toḳuz

(11) yüz onda kim Ḫüsrev Şāhnı alıp Kâbilda Muḳīmni ḳapadım Ḳāsım Bég ol

(12) furṣatta kéldi yana buruntaġı dék oḳ ri‘āyet ve şefaḳat ḳıldım Türkmen

(13) hezāresini Dere-i Ḫoşta çapḳanda Ḳāsım Bég bā-vücūd-ı ḳarılıḳ yigit-

(14) -lerdin yaḫşıraḳ yürügen cihetidin Bengiş vilāyetini culdu bérdim soŋra

[14b]

(1) Kâbilġa kélgende Hūmāyūnġa bég-atake ḳıldım Zemīn Dāverni alġan furṣatlar-

(2) -da Téŋri raḥmetiġa bardı Müselmān ve mütedeyyin ve müttaḳī kişi érdi şübhelıḳ-

(3) -ṭa‘āmdın perhīz ḳılur érdi rāy u tedbīri bisyār yaḫşı édi ḫaylī muṭāyebe

(4) ḳılur édi bā-vücūd kim ümmī édi ḫoşṭab‘-āne ẓerāfetler ḳılur édi

(5) yana bir Bābā Ḳulı Bābā ‘Alī Bég édi Şeyḫ ‘Alī Bahādırnıŋ neslidin édi Şeyḫ

(6) Mezīd Bég ölgendin soŋ anı méne bég-atake ḳıldılar Sulṭān Aḥmed Mīrzā

(7) Andicānġa çérig tartḳanda Sulṭān Aḥmed Mīrzāġa kirip Ura Tépeni bérdi

(8) Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın soŋ Semerḳandtın ḳaçıp kéledürgende Ura Tépe-

(9) -din Sulṭān ‘Alī Mīrzā çıḳıp uruşup basıp öltürdi żabṭı ve yaraġı

(10) yaḫşı édi nökerni yaḫşı saḫlar édi bī-namāz édi rūze tutmas édi

(11) ẓālim ü kāfir-veş kişi édi yana bir ‘Alī Dost Ṭaġayi édi Saġarıçı tümen

(12) bégleridin édi ménin anamnıŋ anası Ésen Devlet Bégimge uruḳ bolur

(13) édi ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā zamānıdın mén köprek ri‘āyet ḳılıp édim éligidin iş

(14) kélür dédiler bu néçe yıl kim ménin ḳaşımda édi hīç andaḳ işi ẓāhir bolmadı

[15a]

(1) kim dése bolġay Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzāġa ḫiẕmet ḳılġandur yada yadaçılıḳ

(2) da‘vāsını ḳılur édi ḳuşçı édi yaramas aḫlāḳ u eṭvārlıḳ kişi

(3) édi baḫīl ü fitne ve zomoḫt u münāfıḳ ve ḫod-pesend ve ḳatıḳ sözlüg ve savuḳ

(4) yüzlüg kişi édi yana bir Veys Lāġarī érdi Semerḳandlıḳ Toḳçı élidin édi

(5) ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā ḳaşıda soŋralar ḫaylī muḳarreb bolup érdi ménin bile ḳazaḳ-

(6) -lıḳlarda bar édi rāy u tedbīri ḫaylī yaḫşı édi bir néme müftīn édi yana bir Mīr

(7) Ġıyāṯ Ṭaġayi édi ‘Alī Dostnıŋ inisi édi Moġol mīrzādeleri arasıda

(8) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā éşikide mundın ilgerirek kişi yoḳ édi Sulṭān Ebū Sa‘īd

(9) Mīrzānıŋ çehār-sū mühri munda édi ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ āḫir zamānlarıda köp

(10) muḳarreb bolup édi Veys Lāġarī bile müṣāḥib édi Kāsānnı kim Sulṭān Maḥmūd Ḫānġa

(11) bérdiler andın soŋ āḫir-i ‘ömriġaça ḫān ḫiẕmetide oḳ édi ḫān hem ḫaylī ri‘āyet

(12) ḳılıp édi külegeç ve hezzāl kişi édi fısḳta bī-bāk édi yana bir ‘Alī Dervīş

(13) édi Ḫorāsānlıḳ édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā ḳaşıda Ḫorāsān çehresi

(14) çergeside ḫiẕmet ḳılur édi Ḫorāsān ve Semerḳand Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ taḫt-ı

[15b]

(1) żabṭıġa kirgende bu iki pāyitaḫtnıŋ işke yarar yigitlerini ḫāṣṣa tabin

(2) ḳılıp Ḫorāsān çehre tabini Semerḳand çehre tabini dér ékendür méniŋ ḳaşımda

(3) Semerḳand çehre tabini dér ékendür méniŋ éşikide yaḫşılar bardı merdāne kişi

(4) édi nesḫ-i ta‘līḳ ḫaṭṭını ṭavrī bitir édi ḫoş-āmed aytur édi ṭab‘ıġa

(5) ḫisset ġālib édi yana bir Ḳanber ‘Alī Moġol édi aḫtaçıdın édi atası vilāyet-

(6) -ḳa kirip néçe maḥal sellāḫlıḳ ḳılġan üçün Ḳanber ‘Alī Sellāḫ dér édiler Yūnus Ḫān

(7) ḳaşıda āftābeçılıḳ ḳıldı soŋra bég bolup édi méniŋ ḳaşımda ḫaylī uluḳ

(8) ri‘āyet tapıp édi işke tégünçe ihtimāmı yaḫşı édi işke tégilgen maḥalda ḳalta-

(9) -ġaylıġı bar édi pürgüy u perīşāngüy édi muḳarrerdür her kim ki köp aytur perīşān

(10) aytur ḫavṣalası tar ve tīremaġz kişi édi ‘Ömer Şeyḫ Mīrzāġa bu vāḳi‘a dest

(11) bérgende mén Andicānda çehār-bāġda édim seşenbe küni Ramażān ayınıŋ béşi-

(12) -de bu ḫaber Andicānġa kéldi ıżṭırāb bile atlanıp ḳaşımdaġı ḫāżır nöker süder bile

(13) ḳurġan ‘azīmeti ḳıldım mīrzā dervāzesiġa yétken maḥalda Şīrim Ṭaġayı cilavum-

(14) -nı alıp namāz-gāh sarı tépredi ḫayāliġa bu kéçiptür kim Sulṭān Aḥmed Mīrzā uluḳ

[16a]

(1) pādşāhdur ḳalın çérig bile kélse bégler méni ve vilāyetni tapşurġuları-

(2) -dur méni Özkend ve Él Taġ dāmānesi sarı alıp barġay eger vilāyetni bérse-

(3) -ler mén bārī éligge tüşmey ṭaġayilerim Alça Ḫānġa yā Sulṭān Maḥmūd Ḫānġa

(4) barġay mén Ḫˇāce Mevlānā Ḳāḍī kim Sulṭān Aḥmed Ḳāḍīniŋ oġlı ve Şeyḫ Burhāneddīn

(5) Ḳılıçnıŋ neslidür ana ṭarafıdın Sulṭān Élig Māżīġa yéter bularnıŋ ḫānevāde-

(6) -leri ol vilāyette merci‘ ve şeyḫü’l-islām yosunluḳ bola kélgendür ẕikrleri

(7) munda mükerrer kélgüsidür ve ḳurġan içideki bégler bu ḫaberni tapıp Ḫˇāce Muḥammed

(8) Derzīni kim ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ bayırısı ve bir ḳızınıŋ atakesi édi

(9) yiberip ol daġdaġalarnı bularnıŋ ḫāṭırıdın ref‘ ḳılıp namāz-gāhḳa

(10) yavuḳ yétken maḥalda méni alıp yandı kélip erkge tüştüm Ḫˇāce Mevlānā

(11) Ḳāḍī ve bégler méniŋ ḳaşımda kélip söz ve kéŋeş bir yérge ḳoyup ḳurġan-

(12) -nıŋ burc u bārūsınıŋ żabṭ u rabṭıġa meşġūl boldılar Ḥasan Ya‘ḳūb ve Ḳāsım

(13) Ḳoçın ve ba‘żı bégler kim Merġīnān ve ol ṭaraflarda ılġar ḳoyup édi-

(14) -ler bir iki kündin soŋ kélip mülāzemet ḳılıp barça yekdil ü yekcihet cidd

[16b]

(1) ve ihtimām bile ḳal‘adārlıḳġa meşġūl boldılar Sulṭān Aḥmed Mīrzā Ura Tépe ve Ḫocend

(2) ve Merġīnānnı alıp kélip Andicānnıŋ tört yıġaçıda Ḳabāġa tüşti

(3) bu furṣatta Dervīş Gāv atlıḳ Andicānnıŋ erbābıdın nā-münāsib söz aytḳan

(4) üçün yasaḳa yétti bu siyāsettin tamām él basıldılar Ḫˇāce Ḳāḍīnı

(5) ve Uzun Ḥasan Ḫˇāce Ḥüseynni élçilikke bu mażmūn bile yiberildi kim bu vilāyet-

(6) -te mülāzımlardın bir kişini ḫod ḳoyulġusıdur mén hem mülāzım ve hem ferzend

(7) eger bu ḫiẕmetni méne ‘uhde ḳılsalar yaḫşıraḳ ve āsānraḳ fayṣal tapḳusıdır

(8) Sulṭān Aḥmed Mīrzā kim kemsuḫan ve faḳīr ve ādemī kişi édi her sözün iş küç

(9) béglersiz ḳarār tapmas édi bégler bu sözlerge mültefit bolmay dürüşt cevāb-

(10) -lar aytıp ilgerige köçtiler Téŋri te‘ālā kim öz ḳudret-i kāmilesi bile

(11) her işimni her maḥalda andaḳ kim bāyed u şāyed bī-minnet-i maḫlūḳ rāst kéltürüp-

(12) -tür munda hem néçe işni bā‘iṯ ḳıldı kim alar bu kélmekdin usandılar

(13) belk bu teveccühdin peşīmān bolup bī-murād yandılar biri bu kim Ḳabānıŋ batġaḳ-

(14) -lıḳ ḳara suyı bar köprügidin özge yérdin kéçip bola almas ḳalın çérig

[17a]

(1) kélip köprügde yıḳılıp ḳalın at ve téve bu ḳara suġa yıḳılıp żāyi‘ boldı

(2) üç tört yıl mundın burunraḳ Çīr suyınıŋ güẕeride oḳ şikest

(3) tapıp édiler bu vāḳi‘a andın yād bérip çérig élige vehmi ġālib boldı yana bir bu kim

(4) ol furṣatta andaḳ at öleti boldı kim ṭevīle ṭevīle atlar yıḳılıp öle kirişti

(5) yana bir bu kim bizniŋ sipāhī u ra‘iyyetni andaḳ yekdil ü yekcihet taptılar kim tā cān ve tenleri-

(6) -de ramaḳ u tüvān bardur cān tartmaḳlardın ḳoymaġaylar bu cihetlerdin żarūret

(7) bolup Andicānnıŋ bir yıġaçıdın Dervīş Muḥammed Tarḫannı yiberdiler içkeridin

(8) Ḥasan Ya‘ḳūb namāz-gāh nevāḥīside çıḳıp körüşüp ṣulḥgüne ḳılıp yandılar

(9) Ḫocend suyınıŋ şimāl cānibidin kim Sulṭān Maḥmūd Ḫān müteveccih édi kélip Aḫsī-

(10) -ni ḳapadı Cihāngīr Mīrzā anda édi bégleridin ‘Alī Dervīş Bég Mīrzā Ḳulı Kökeldaş

(11) Muḥammed Bāḳır Bég Şeyḫ ‘Abdullāh Éşik Aġa Aḫsīde édiler Veys Lāġarī Mīr Ġıyāṯ

(12) Ṭaġayi hem anda édi bégleridin tevehhüm ḳılıp Kāsānġa kim Veys Lāġarī niŋ

(13) vilāyeti édi bardılar Nāṣır Mīrzāġa Veys Lāġarī bég-atake édi bu cihettin

(14) Nāṣır Mīrzā Kāsānda bolur édi ḫān Aḫsī nevāḥīsiġa yétkende bu bégler ḫānġa

[17b]

(1) kirip Kāsānnı bérdiler Mīr Ġıyāṯ ḫān mülāzemetide turup Veys Lāġarī

(2) Nāṣır Mīrzānı Sulṭān Aḥmed Mīrzāġa alıp bardı Muḥammed Mezīd Tarḫan ġa tapşurdılar

(3) ḫān Aḫsī yavuġıġa kélip néçe ḳatla uruş saldı hīç iş ḳıla almadı

(4) Aḫsīdaġı bégler ve yigitler yaḫşı cānlar tarttılar bu eṣnāda Sulṭān Maḥmūd Ḫānġa

(5) ‘ārıża boldı uruş salıp hem usanıp édi öz vilāyetiġa mürāca‘at

(6) ḳıldı Ebā Bekir Duġlat Kāşġarī kim hīçkimge baş éndürmey néçe yıl édi

(7) kim Kāşġar ve Ḫotan ḥākimi édi ol daġı vilāyet daġdaġası bile Özkend yavuġıġa

(8) kélip ḳurġan salıp vilāyetḳa buzuġluḳ ḳıla kirişti Ḫˇāce Ḳāḍī

(9) ve cemī‘ bégler ta‘yīn boldı kim barıp Kāşġarīni def‘ ḳılġaylar yavuḳ yétken

(10) maḥalda Kāşġarī kördi kim bu fevcniŋ ḥarīfi émestür Ḫˇāce Ḳāḍīni araġa

(11) salıp yüz mekr ü ḥīle bile ḫalāṣ boldı mundaḳ uluḳ vaḳāyi‘ rūy bérgende

(12) ‘Ömer Şeyḫ Mīrzādın ḳalġan bégler ve yigitler yaḫşı ḳatlanıp merdāne cānlar

(13) tarttılar Aḫsīdin mīrzānıŋ anası Sulṭān Bégim ve Cihāngīr Mīrzā ve ehl-i ḥarem ve bégler

(14) Andicānġa kéldiler ‘azā resmini becā kéltürüp aş u ṭa‘ām fuḳarā u mesākīnġa tartıldı

[18a]

(1) bu mühimmāttın fāriġ bolġandın soŋ çérig ve vilāyetniŋ tertīb ü nesaḳı żabṭ

(2) ve rabṭıġa işṭiġāl körsetildi Andicān ḥükūmeti ve éşik iḫtiyārı Ḥasan Ya‘ḳūbḳa

(3) muḳarrer boldı Oş Ḳāsım Ḳoçınġa ḳarār taptı Aḫsī ve Merġīnān Uzun Ḥasanġa

(4) ve ‘Alī Dost Ṭaġayiġa ta‘yīn boldı ‘Ömer Şeyḫ Mīrzānıŋ özge bégleri ve yigitleri-

(5) -ge her ḳaysı ferāḫ-ver-i ḥālleri vilāyet ve yér ve möçe ve çerge ve vech-i istiḳāmet muḳarrer

(6) ve mu‘ayyen boldı çün Sulṭān Aḥmed Mīrzā mürāca‘at ḳıldı iki üç menzildin soŋ

(7) mizācı i‘tidāl nehcidin münḥarif bolup muḥriḳ ısıtma teb ṭārī boldı Ura Tépe

(8) nevāḥīsi Aḳ Suġa yétkende Şevvāl ayınıŋ evāsıṭıda tārīḫ-i sekiz yüz toḳsan

(9) toḳuzda ḳırḳ tört yaşıda ‘ālem-i fānīni vedā‘ ḳıldı vilādet ve nesebi

(10) vilādeti sekiz yüz éllig béşde édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā taḫt alġan yıl édi

(11) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ barı oġlanlarıdın uluġı bu édi anası

(12) Ordu Buġa Tarḫannıŋ ḳızı Dervīş Muḥammed Tarḫannıŋ égeçisi édi

(13) mīrzānıŋ i‘tibārlıḳ ḫatunı édi şekl ve şemāili bülend boyluḳ ḳonḳar saḳal-

(14) -lıḳ ḳızıl yüzlüg tonbul kişi érdi saḳalı éŋekide édi iki yaŋaḳıda saḳalı

[18b]

(1) yoḳ édi bisyār ḫoş muḥāvere kişi érdi destārnı ol zamān destūrı bile

(2) çār-pīç çırmap ‘alāḳasını ilgerirek ḳaşınıŋ üstige ḳoyar édi aḫlāḳ

(3) ve eṭvārı ḥanefī meẕheblıḳ pākīze i‘tiḳād kişi érdi béş vaḳt-i namāznı bī-terk

(4) öter édi şorb maḥallarıda hem namāzı terk bolmas édi Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydullāhġa

(5) irādeti bar édi ‘āle’l-ḫuṣūṣ Ḫˇāce ṣoḥbetide dérler kim hergiz Ḫˇāce mecliside tizi

(6) birbir tizige yavutkan émestür bir nevbet Ḥażret-i Ḫˇāce ṣoḥbetide ḫilāf-ı ‘ādet

(7) ayaġını yavutkap olturuptur mīrzā ḳopḳandın soŋ Ḥażret-i Ḫˇāce buyuruptur-

(8) -lar kim mīrzā olturġan yérni baḳḳaylar bir süŋek bar ékendür hīç némerse

(9) oḳuġan émes édi ümmī édi bā-vücūd kim şehrde ulġanıp édi türk

(10) ve sāde édi ṭab‘dın behresi yoḳ édi ‘ādil kişi édi Ḥażret-i Ḫˇāceniŋ

(11) hem ayaġları arada édi ekṣer mühimmāt şer‘ ṭarīḳi bile fayṣal tapar édi ‘ahd

(12) ve ḳavlıġa rāst u dürüst édi hergiz andın ḫilāfı ẓāhir bolmadı şecā‘at-şi‘ār érdi

(13) egerçi hīç andaḳ bolmadı kim özíniŋ éligi işke yétmiş bolġay velī

(14) dérler kim ba‘żı ma‘rekelerde andın eṣer-i şecā‘at ẓāhir bolur ékendür oḳnı bisyār yaḫşı

[19a]

(1) atar érdi ilbasunga oḳı ve tīrgezi ekṣer téger édi ḳabaḳnı meydānnıŋ

(2) ol başı bu başıdın kirip ekṣer urar érdi āḫirler tonbul bolġanlarıda ḳırġavul

(3) ve bödeneni piyāzī bile atıp kem yazar érdi ḳuşçı kişi érdi ḳuş ġalebe salur

(4) édi yaḫşı salur érdi Uluġ Bég Mīrzādın soŋ ança ḳuşçı pādşāh yoḳ

(5) édi asru köp ḥayāsı bar édi dérler kim ḫalvetlerde maḥrem ve içkileridin

(6) hem ayaġını yapar ékendür gāhī ki içkülükke tüşer érdi yégirmi otuz kün

(7) pey ā pey içer érdi gāhī kim çaġırdın çıḳar érdi yana yégirmi otuz kün

(8) içmes édi bir olturġan bile meclisde gāhī bir kéçe kündüz olturur érdi

(9) yaẖşı içer érdi çaġır içmes künleri basīṭni güẕere yér érdi ṭabī‘atıġa

(10) imsāk ġālib érdi kemsuẖan u ādemī kişi érdi iẖtiyārı bégler éligide

(11) édi maṣāfları tört maṣāf uruştı Şeyẖ Cemāl Arġunnıŋ

(12) inisi Ni‘met Arġun bile Zāmīn nevāḥīside Aḳar Tüzide ġālib boldı yana

(13) bir mertebe ‘Ömer Şeyẖ Mīrzā bile Ḫavāṣṣta hem ġālib boldı yana bir mertebe Taşkend nevāḥīside

(14) Çīr suyınıŋ yaḳasıda Sulṭān Maḥmūd Ḫān bile egerçi maṣāf yoḳ

[19b]

(1) édi Moġolnıŋ çapḳunçısı birin ikin çérigniŋ kéynidin kélip

(2) partalġa élig ḳoyġan bile munça ḳalın çérig uruş yoḳ

(3) biribirge baḳmay buzuldılar köprek çérig éli Çīr suyıda ġarḳ boldı

(4) yana bir mertebe Ḫaydar Kökeldaş bile Yār Yaylaḳnıŋ nevāḥīside ġālib boldı

(5) vilāyātı Semerḳand ve Buẖārā érdi kim atası bérip édi Şeyẖ Cemālnı ‘Abdul Ḳuddūs

(6) öltürgendin soŋ Taşkend ve Şāhruẖiyye ve Sayrāmnı alıp édi néçe

(7) maḥal taṣarrufıda édi soŋra Taşkend bile Sayrāmnı inisi ‘Ömer Şeyẖ Mīrzāġa

(8) bérip édi Ḫocend ve Ura Tépe hem néçe maḥal Sulṭān Aḥmed Mīrzāda édi evlādı

(9) iki oġul bolup édi kiçiklikide ḳalmadı béş ḳızı bar édi törti

(10) Ḳutuḳ Bégimdin barıdın uluḳ Rābi‘a Sulṭān Bégim édi Ḳaraköz Bégim dérler

(11) édi Sulṭān Maḥmūd Ḫānġa özi ḥayātıda çıḳarıp édi ẖāndın

(12) bir oġlı bolup édi Bābā Ḫān atlıḳ ẖaylī maḳbūlġına oġlan édi

(13) Özbekler ẖānnı Ḫocendte şehīd ḳılġanda anı ve yana bir andaḳ néçe nā-resīdeni

(14) żāyi‘ ḳıldılar Sulṭān Maḥmūd Ḫānnıŋ vāḳi‘asıdın soŋ Cānī Bég

[20a]

(1) Sulṭān aldı ikinçi ḳız Ṣāliḥa Sulṭān Bégim édi Aḳ Bégim dérler édi Sulṭān Aḥmed Mīrzā-

(2) -dın soŋra Sulṭān Maḥmūd Mīrzā ṭoylar ḳılıp uluḳ oġlı Sulṭān Mes‘ūd Mīrzāġa

(3) aldı soŋra Bégim Mihr Nigār Ḫanım bile Kāşġarġa tüşti üçünçi ḳız ‘Āyşe Sulṭān Bégim

(4) édi béş yaşımda Semerḳandġa kélgende méne ḳoyup édiler soŋra ḳazaḳlıḳ-

(5) -larda Ḫocendḳa kéldi alıp édim Semerḳandnı ikinçi nevbet alġanda bir kine ḳızı bolup

(6) édi néçe kündin soŋ Téŋri raḥmetiġa bardı Taşkend buzuġluġıdın buru-

(7) -nraḳ égeçisiniŋ engīzi bile méndin çıḳtı törtünçi ḳız Sulṭānım Bégim édi

(8) Sulṭān ‘Alī Mīrzā alıp édi andın soŋ Timur Sulṭān alıp édi andın soŋ

(9) Mehdī Sulṭān alıp édi barıdın kiçik ḳız Ma‘ṣūme Sulṭān Bégim édi anası

(10) Arġundın Sulṭān Arġunnıŋ birāder-zādesi Ḥabībe Sulṭān Bégim édi mén

(11) Ḫorāsānġa barġanda körüp ḫoşlap tilep Kâbilġa kéltürüp aldım bir ḳız boldı

(12) uşol furṣatta oḳ zāçe zaḥmeti bile Téŋri raḥmetiġa bardı ḳızıġa anası-

(13) -nıŋ atını oḳ ḳoyuldı ḫavātīn ve serārī evveli Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā ḳoyġan

(14) Mihr Nigār Ḫanım édi Yūnus Ḫānnıŋ uluḳ ḳızı méniŋ anamnıŋ tuḳḳan égeçi-

[20b]

(1) -si édi yana bir Tarḫanlarıdın édi Tarḫan Bégim dérler édi yana bir Ḳutuḳ Bégim

(2) édi uşbu Tarḫan Bégimniŋ kökeldaşı édi Sulṭān Aḥmed Mīrzā ‘āşıḳlıḳlar

(3) bile alıp édi asru köp sévgülüg édi köp musallaṭ édi çaġır içer édi

(4) anıŋ tiriglikide Sulṭān Aḥmed Mīrzā özge ḥaremġa barmas édi āḫir öltürdi

(5) ve bed-nāmlıġdın ḫalāṣ boldı yana bir Ḫānzāde Bégim édi Tirmiẕ ḫān-zādeleridin

(6) édi mén Semerḳandġa béş yaşımda Sulṭān Aḥmed Mīrzā ḳaşıġa kélgen furṣat-

(7) -ta alıp édi henüz yüz yapuġı bar édi Türkāna resm bile méne buyurdılar mén

(8) yüzini açtım yana bir Aḥmed Ḫācı Bégniŋ ḳız nebīresi édi Laṭīf Bégim atlıḳ

(9) mīrzādın soŋ Ḥamza Sulṭān alıp édi Ḥamza Sulṭāndın üç oġlı

(10) bolup édi mén Ḥamza Sulṭān ve Timur Sulṭān başlıġ sulṭānlarnı basıp

(11) Ḥiṣārnı alġanda bu sulṭānzādeler ve yana néçe sulṭānzāde tüşüp édi

(12) barını āzād ḳıldım yana bir Ḥabībe Sulṭān Bégim édi Sulṭān Arġunnıŋ birāder-zāde-

(13) -si édi ümerāsı Cānī Bég Dulday édi Sulṭān Melik Kāşġarīniŋ inisi

(14) édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā Semerḳand ḥükūmetini ve Sulṭān Aḥmed Mīrzā öz éşikiniŋ

[21a]

(1) iḫtiyārını muŋa bérip édi ġarīb aḫlāḳ u eṭvārlıḳ kişi ékendür andın

(2) ġarīb némeler ḫaylī rivāyet ḳılurlar ol cümledin biri budur kim Semerḳand ḥākimi

(3) éken furṣatlar Özbekdin élçi kélür Özbek ulusıda bu élçi zorġa

(4) meşhūr ékendür Özbek zor kişini böke dér émiş Cānī Bég dér kim böke

(5) mu sén böke bolsaŋ kél güreşeliŋ bu élçi her néçe müżāyaḳa ḳılur ḳoymas gür-

(6) -eşürler Cānī Bég yıḳar merdāne kişi érdi yana bir Aḥmed Ḫācı Bég édi Sulṭān

(7) Melik Kāşġarīniŋ oġlı édi Herī ḥükūmetini Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā néçe maḥal

(8) aŋa bérip édi abaġası Cānī Bég ölgendin soŋ anıŋ möçesini

(9) bérip Semerḳandġa yiberdi ḫoş-ṭab‘ u merdāne kişi édi Vefā’īyi taḫallüş ḳılur

(10) édi ṣāḥib dīvān érdi şi‘ri yaman émes édi bu beyt anıŋdur

(11) kim *mestem ey muḥtesib imrūz zi men dest bidār / iḥtisābem be-kon ānrūz*

(12) *ki yābī huşyār* Mīr ‘Alī Şīr Nevā’ī Herīdin Semerḳandġa kélgen furṣatlar Aḥmed

(13) Ḫācı Bég bile bolur édi Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā pādşāh bolġandın soŋra

(14) Herīge kéldi asru uluġ ri‘āyet taptı Aḥmed Ḫācı Bég yaḫşı topçaḳlar saḫlap

[21b]

(1) miner édi bu topçaḳlar ekşer ḫāne-zādı édi egerçi merdāne kişi édi serdār-

(2) -lıġı merdānelıġı dék émes édi bī-pervā kişi édi iş küçini nöker

(3) süderi ser ü sāmān ḳılur édi Baysunġur Mīrzā Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile Buḫārā-

(4) -da uruşup maġlūb bolġanda éligge tüşti Dervīş Muḥammed Tarḫannıŋ ḳanı-

(5) -nıŋ töhmeti bile bī-‘izzetāne öltürdiler yana bir Dervīş Muḥammed Tarḫan édi Ordu

(6) Buġa Tarḫannıŋ oġlı Sulṭān Aḥmed Mīrzā Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıŋ tuḳḳan

(7) ṭaġayisi édi mīrzā ḳaşıda barça béglerdin uluġraḳ ve mu‘teberraḳ

(8) bu édi Müselmān ve ādemī ve dervīş kişi édi hemīşe muṣḥaf kitābet ḳılur édi

(9) saṭrancnı bisyār oynar édi yaḫşı oynar édi ḳuş ‘ilmini ḫūb bilür édi

(10) ḳuşnı ḫūb salur édi āḫir Baysunġur Mīrzā bile Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ ġavġā-

(11) -sıda uluġluġ zamānıda bed-nāmlıḳ bile öldi yana bir ‘Abdul ‘Alī Tarḫan édi

(12) Dervīş Muḥammed Tarḫan bile yavuḳ uruḳ bolur édi siŋlisi hem munda édi

(13) Bāḳī Tarḫannıŋ anası bolġay gerçi Dervīş Muḥammed Tarḫan töre ve möçe bile

(14) mundın uluġ édi velī bu fir‘avn közige ılmas édi néçe yıl Buḫārā ḥükūmeti

[22a]

(1) munda édi nökeri üç miŋge yétip édi nökerni yaḫşı ve pürşaḳḳ saḫlar

(2) édi baḫşiş ü porsiş ve dīvān u dest-gāh ve şılan u meclisi pādşāhāne

(3) édi żābiṭ u ẓālim u fāsiḳ u müdemmaġ kişi édi Şeybānī Ḫān gerçi nökeri

(4) émes édi velī néçe maḥal munıŋ bile bolur édi kiçik-kirim sulṭānları

(5) ḫod ekşer nöker bolup édiler Şeybānī Ḫānnıŋ munça teraḳḳī tapmaġıġa ve munça

(6) ḳadīm ḫānevādelar buzulmaġıġa ‘Abdul ‘Alī Tarḫan sebeb boldı yana bir Seyyid Yūsuf

(7) Oġlaḳçı édi uluġ atası Moġoldın kélgen ékendür atasını Uluġ Bég

(8) Mīrzā ri‘āyet ḳılıp édi rāy u tedbīri ḫaylī yaḫşı édi merdānelıġı hem bar

(9) édi ḳopuznı yaḫşı çalur édi mén evvel Kâbilġa kélgende méniŋ ḳaşımda

(10) édi uluġ ri‘āyet ḳılıp édim fi’l-vāḳı‘ ri‘āyet erzendesi hem bar édi

(11) evvelġı yıl Hindistān ‘azīmeti bile atlanġanda Seyyid Yūsuf Bégni Kâbil-

(12) -de ḳoyup édim uşol furṣatta Téŋri raḥmetiġa bardı yana bir Dervīş Bég édi

(13) Timur Bég ri‘āyet ḳılġan İkü Timur Bégniŋ neslidindür Ḥażret-i Ḫˇāceġa

(14) irādeti bar édi mūsiḳī ‘ilmidin bā-ḫaber édi sāz hem çalur édi ṭab‘-ı naẓmı

[22b]

(1) bar édi Sulṭān Aḥmed Mīrzā Çīr suyı yaḳasıda şikest tapḳanda Çīr suyıġa

(2) bardı yana bir Muḥammed Mezīd Tarḫan édi Dervīş Muḥammed Tarḫannıŋ tuḳḳan inisi

(3) édi néçe yıl Türkistān ḥākimi édi Şeybānī Ḫān Türkistānnı mundın aldı rāy ve

(4) tedbīri yaḫşı édi bī-bāk u fāsıḳ édi Semerḳandnı ikinçi nevbetde üçünçi

(5) nevbet alġanda ménin ḳaşımġa kélip édi mén dağı yaḫşı ri‘āyet ḳılıp

(6) édim Köl-i Melik uruşıda öldi yana bir Bāḳī Tarḫan édi ‘Abdul ‘Alī Tarḫannıŋ

(7) oġlı ve Sulṭān Aḥmed Mīrzā ‘amm-zādesi édi atasıdın soŋra Buḫārānı

(8) muŋa bérip édiler Sulṭān ‘Alī Mīrzā zamānıda köp ulġayıp édi nökeri béş altı

(9) miŋge yétip édi Sulṭān ‘Alī Mīrzāġa ḫaylī muṭī‘ u münḳād émes édi Şeybānī Ḫān

(10) bile Ḳal‘a-i Debūsīde uruşup basturdı uşol basḳan bile Şeybānī Ḫān

(11) barıp Buḫārānı aldı ḳuşḳa köp meyli bar édi dérler kim yéti yüz ḳuşı bar ékendür

(12) andaḳ aḫlāḳ u eṭvārı yoḳ édi kim dése bolġay mīrzādelıḳda ve devlet-

(13) -te ulġayıp édi atası Şeybānī Ḫānġa yaḫşılıḳlar ḳılġan cihetidin Şeybānī Ḫān

(14) ḳaşıġa bardı ol ḥaḳḳ-nā-şinās bī-mürüvvet ol yaḫşılıḳlarnıŋ muḳābele-

[23a]

(1) -side hīç nev‘ ri‘āyet u şefaḳat ḳılmadı ḫ̌ārlıḳ ve zārlıḳ bile Aḫsī vilāyeti-

(2) -de ‘ālemdin bardı yana bir Sulṭān Ḥüseyn Arġun édi néçe maḥal Ḳara Köl ḥükūmeti

(3) anda üçün Sulṭān Ḥüseyn Ḳara Kölīġa meşhūr édi rāy u tedbīri ḫaylī yaḫşı édi

(4) ménin ḳaşımda hem ḫaylī bolup édi yana bir Ḳulı Muḥammed Buġdādī édi Ḳoçın édi

(5) merdānelıġı bar ékendür yana bir ‘Abdul Kerīm Eşrit édi Uyġur édi Sulṭān

(6) Aḥmed Mīrzā ḳaşıda éşik-aġa édi saḫī u merdāne kişi édi Sulṭān Aḥmed Mīrzā

(7) vāḳi‘asıdın soŋ bégler ittifāḳ ḳılıp taġ yolı bile Sulṭān Maḥmūd Mīrzāġa

(8) kişi çapturup tilediler Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ aġası Minūçihr Mīrzānıŋ

(9) oġlı Melik Muḥammed Mīrzā salṭanat daġdaġası bile bir néçe levend u evbāşnı özige ḳoşup

(10) ordudın ayrıldı Semerḳandġa kélip hīç iş hem ḳıla almadı özinің

(11) ve yana bir néçe bī-günāh pādşāhzādelerniң ölmekige sebeb boldı Sulṭān Maḥmūd Mīrzāġa

(12) bu ḫaber yétkeç oḳ bī-tevaḳḳuf Semerḳandġa kélip bī-zaḥmet ve bī-meşaḳḳat taḫtḳa

(13) olturdı Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıң néçe işleridin vażī‘ ü şerīf ve sipāhī

(14) ve ra‘iyyet müteneffir u gürīzān boldılar evvel bu kim meẕkūr bolġan Melik Muḥammed Mīrzānı kim

[23b]

(1) anıң abaġasınıң oġlı ve özinің küyevi édi yana tört mīrzānı Kök Serāyġa

(2) çıḳarıp édi ikisini ḳoyup Melik Muḥammed Mīrzānı ve yana bir mīrzānı şehīd ḳıldı

(3) bularnıң ba‘żısıġa ḫod pādşāhlıḳ hem tégmes édi bu daġdaġaları hem

(4) aṣlā yoḳ édi egerçi Melik Muḥammed Mīrzāda andaḳ günāhı bar édi yana birniң hīç günāhı

(5) yoḳ édi yana bir bu kim egerçi żabṭ u tüzüki ḫaylī yaḫşı édi dīvān-şi‘ār

(6) érdi siyāḳ ‘ilmini bilür édi velī ṭab‘ı ẓulm u fısḳḳa māyil édi Semerḳandġa kirgeç

(7) özgeçe tertīb ü nesaḳ ve ḫarc u taḥmīl bünyād ḳıla başladı Ḥażret-i Ḫᵛāce ‘Ubeydullāh-

(8) -nıң müte‘allıḳlarıġa kim burun ḫarc u taḥmīllerde köp faḳīr u miskīn alarnıң ḥimāyeti

(9) bile ẓulm u ta‘addīdin ḫalāṣ bolurlar édi né cā-yī ol kim alarġa mundaḳ

(10) teklīfler bolġay köp ta‘addī u teşeddüd ḳıla başladılar belk bu ta‘addī u teşeddüd

(11) Ḫᵛāceniң evlādıġa daġı sirāyet ḳıldı yana bir bu kim özi kim néçük ẓālim ve

(12) fāsiḳ édi bég u bégçe ve nöker süderi tamām ẓālim u fāsiḳ édiler kim Ḥişār éli

(13) ‘āle’l-ḫuṣūṣ Ḫüsrev Şāhġa ta‘alluḳ ehl hemīşe şorb u zināġa meşġūl édiler bu mertebede kim

(14) Ḫüsrev Şāhnıң nökerleridin birev bir kişiniң ḫatunını tartıp élter bu ḫatun-

[24a]

(1) -nıң éri Ḫüsrev Şāhġa kélip dād-ḫᵛāhlıḳ ḳılur cevāb bérür kim néçe yıl sénің

(2) bile édi bir néçe kün anıң bile bolsun yana bir bu kim şehrī ü bāzārī belk Türk

(3) ve sipāhīniŋ emred oġlanlarını çehre ḳılur ḳorḳunçıdın öydin çıḳmas

(4) édiler Semerḳand ehli kim yégirmi yégirmi béş yıl Sulṭān Aḥmed Mīrzānıŋ zamānıda refāhiyyet

(5) ve ferāġat bile ötkerip édiler ekṣer muʻāmele Ḥażret-i Ḫᵕāce cihetidin ʻadl u şerʻ

(6) ṭarīḳi bile édi bu nevʻ ẓulm u fısḳdın be-cān u dil-āzürde ü rencīde boldılar vażīʻ

(7) ve şerīf faḳīr u miskīn nefrīn u duʻā-yı bediġa ağız açıp ḳol köterdiler

(8) *ḥeẕar kon zi derd-i derūnhā-yı rīş / ki rīş-i derūn ʻāḳibet ser kend be hem bar makun tā tüvānī dili /*

(9) *ki āhī cihānī be hem bar kend* lā-cerem ẓulm u fısḳnıŋ şeāmetidin Semerḳandta béş altı ay béş

(10) ḫükūmet ḳılmadı méne Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın ʻAbdul Ḳuddūs Bég

(11) atlıḳ élçi kéldi uluġ oġlı Sulṭān Mesʻūd Mīrzāġa aġası Sulṭān Aḥmed Mīrzānıŋ

(12) Aḳ Bégim atlıḳ ikinçi ḳızını ṭoy u āyīn bile alġan saçıḳını kéltürdi altundın

(13) ve kümüşdin bādāmlar ve pisteler ḳılıp édiler bu kélgen élçiniŋ Ḥasan Yaʻḳūbḳa

(14) uruḳluġı bar ékendür Ḥasan Yaʻḳūbnı vaʻdeler bile mīrzāġa baḳturġalı

[24b]

(1) kélgen ékendür nerm cevāb aytıp belk ol sarı bolġan dék ḳılıp

(2) élçige ruḫṣat bérdi béş altı aydın soŋ Ḥasan Yaʻḳūbnıŋ mizācı

(3) münḥarif bolup méniŋ yavuġumdaġı kişi ḳara bile yaman maʻāş ḳıla kirişti

(4) işni muŋa yétkürdi kim méne ruḫṣat bérip Cihāngīr Mīrzānı pādşāh

(5) ḳılġay Ḥasan Yaʻḳūbnıŋ iḫtilāṭı sāyir-i ümerā u sipāhī bile dağı yaḫşı

(6) émes édi anıŋ bu fikridin barı él vāḳıf bolup édiler Ḫᵕāce

(7) Ḳāḍī ve Ḳāsım Ḳoçın ve ʻAlī Dost Ṭaġayi ve Uzun Ḥasan ve yana baʻżı devlet-ḫᵕāh-

(8) -lar méniŋ uluġ anam Ésen Devlet Bégimniŋ ḳaşıda yıġılıp sözni

(9) bu yérge ḳoyuldı kim Ḥasan Yaʻḳūbnı maʻzūl ḳılıp fitnesiġa teskīn berilgey

(10) ḫatunlar arasıda rāy u tedbīrde méniŋ uluġ anam Ésen Devlet Bégimçe kem bolġay

(11) édi bisyār ‘āḳıle u müdebbire édi köprek iş küç alarnıŋ meşvereti bile

(12) bolur édi Ḥasan Ya‘ḳūb erkte édi méniŋ anam ve uluġ anam Ésen Devlet Bégim

(13) taş ḳurġanda çaḳarda édiler bu ‘azīmet bile atlanıp erkge müteveccih boldum

(14) Ḥasan Ya‘ḳūb ḳuşḳa atlanġan ékendür ḫaber tapıp uş andın oḳ Semerḳand

[25a]

(1) sarı müteveccih boldı anıŋ bile bar kişi bar béglerni tutturuldı tutunġan

(2) bégler Muḥammed Bāḳır Bég édi Sulṭān Maḥmūd Dulday Sulṭān Muḥammed Duldaynıŋ

(3) atası édi yana ba‘żılar hem bar édi ba‘żısıġa Semerḳand sarı ruḫṣat

(4) berildi éşik iḫtiyārı ve Andicān ḥükūmeti Ḳāsım Ḳoçınġa ḳarār taptı

(5) Ḥasan Ya‘ḳūb kim Semerḳand ‘azīmeti bile Kend-i Bādemġaça barıp édi néçe kündin

(6) soŋ fāsid endīşe bile Aḫsī ‘azīmeti ḳılıp Ḫūḳān orçın nevāḥīsiġa

(7) kéldi ḫaber tapıp ba‘żı bégler bile yigitlerni anıŋ üstige yiberildi ılġar

(8) bégleri özleridin ilgerirek bir pāre yigitlerni ḳaravul yiberürler

(9) Ḥasan Ya‘ḳūb ḫaber tapıp kéçe bile bu ḳaravul ayırgan yigitlerniŋ üstige

(10) yürüp uy müŋüzi ḳapap şībe ḳoyarlar ḳaranġu kéçede öz éliniŋ

(11) oḳı oḳ Ḥasan Ya‘ḳūbġa ḳaçarıġa tégip ḳaçarıdın burunraḳ

(12) öz ‘ameliġa giriftār boldı *cu bad kardī mabāş ayman zi āfāt / ki vācib şud*

(13) *ṭabī‘atrā mükāfāt* uşbu yıl şübhelıḳ ṭa‘āmdın perhīz ḳıla başladım

(14) bıçaḳ u ḳaşuḳ u destār ḫ̆ānġaça iḫtiyāṭ ḳılur édim teheccüd hem kemraḳ terk

[25b]

(1) bolur édi Rebī‘ü’l-āḫir ayıda Sulṭān Maḥmūd Mīrzāġa ḳavī ‘ārıża yüzlenip

(2) altı künde ‘ālemdin kéçti ḳırḳ üç yaşar édi vilādet ve nesebi sekiz

(3) yüz éllig yétide édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ üçünçi oġlı édi

(4) Sulṭān Aḥmed Mīrzā bile bir tuḳḳan édi şekl ve şemāili pest boyluḳ soyuḳ

(5) saḳallıḳ tonbul u sınçısızraḳ kişi édi aḫlāḳ ve eṭvārı yaḫşı édi

(6) namāznı terk ḳılmas édi tüzüki ve żabṭı bisyār yaḫşı édi siyāḳ ‘ilmini ḫūb

(7) bilür édi vilāyātıdın bir direm ve bir dīnār anıŋ bī-vuḳūfı ḫarc bolmas

(8) édi nökeriniŋ aṣlā ‘ulūfesi münkir bolmas édi meclis ü baḫşiş ü şılan

(9) ve dīvānı bisyār yaḫşı édi barçası ḳā‘ide u tüzüki bile édi bir nev‘

(10) tertīb ü nesaḳı kim ḳoyup édi sipāhī u ra‘iyyet aṣlā andın tecāvüz ḳıla almas

(11) édi burun ḳuşḳa ḫaylī ḳatrar ékendür soŋralar nihilam avını ḳalın

(12) avlar édi ẓulm u fısḳḳa köp meşġūf édi muttaṣıl çaġır içer érdi çehre

(13) ḳalın saḫlar édi ḳalemrevide çıraylıḳ emred oġlan bolsa her nev‘ bile

(14) kéltürüp çehre ḳılur édi béglériniŋ oġlanlarını ve oġlanları-

[26a]

(1) -nıŋ béglerini belk kökeldaşlarını çehre ḳılıp édi belk özini

(2) kökeldaşıdın tuḳḳanġa dağı bu ḫiẕmetni buyurup érdi bu şūm fi‘l

(3) anıŋ zamānıda andaḳ şāyi‘ édi kim çehresiz kişi aṣlā yoḳ édi çehre saḫla-

(4) -maḳlıġını hüner bilürler érdi çehre saḫlamaslıġını ‘ayb ḳılurlar édi ẓulm

(5) ve fısḳınıŋ şeāmetidin oġlanları tamām civān merk boldılar ṭab‘-ı naẓmı

(6) bar édi dīvān tertīb ḳılıp édi velī şi‘ri bisyār süst u bī-meze

(7) édi andaḳ şi‘r aytḳandın aytmaġan yaḫşıraḳ bed i‘tiḳād kişi édi Ḥażret-i

(8) Ḫˇāce ‘Ubeydullāhġa istiḫfāf ḳılur édi yüreksiz kişi édi ḥayāsı

(9) kemraḳ édi bir néçe masḫara u bī-bāk tégreside bar érdi dīvān başıda

(10) ve ḫalāyıḳ ḳaşıda zişt u şenī‘ ḥareketler ḳılur édi bed kelām édi sözini

(11) fi’l-ḥāl aŋlap bolmas édi maṣāfları iki ḳatla maṣāf uruştı

(12) her iki ḳatla Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā bile bir mertebe Astarābādta maġlūb boldı yana

(13) bir ḳatla Endeḫod nevāḥīside Çekmen dégen yérde hem maġlūb boldı iki ḳatla

(14) Bedaḫşānnıŋ cenūb cānibi Kāfiristānġa barıp ġazāt ḳıldı bu cihettin

[26b]

(1) ferāmīniniŋ ṭuġrasıda Sulṭān Maḥmūd Ġāzī bitirler édi vilāyātı Sulṭān

(2) Ebū Sa‘īd Mīrzā Astarābādnı bérip édi ‘Irāḳ vāḳi‘asıda Ḫorāsānġa kéldi

(3) ol furṣat Ḳanber ‘Alī Bég Ḥiṣār ḥākimi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ ḥükmi bile Hindistān

(4) çérigini çériglep ‘Irāḳḳa mīrzānıŋ soŋıça baradur édi Ḫorāsānġa

(5) yétip édi Sulṭān Maḥmūd Mīrzāġa mülḥaḳ boldı Sulṭān Ḥüseyn Mīrzānıŋ āvāzesini

(6) éşitkeç Ḫorāsān éli hücūm ḳılıp Sulṭān Maḥmūd Mīrzānı Ḫorāsāndın çıḳar-

(7) -dılar Semerḳandġa Sulṭān Aḥmed Mīrzānıŋ ḳaşıġa kéldi néçe aydın soŋ

(8) Aḥmed Muştāḳ başlıġ Seyyid Bedr ve Ḫüsrev Şāh ve yana ba‘żı yigitler Sulṭān Maḥmūd

(9) Mīrzānı alıp ḳaçıp Ḥiṣārġa Ḳanber ‘Alī Bég ḳaşıġa kéldiler andın beri

(10) Ḳuhḳa bile Kühten taġınıŋ cenūb ṭarafıdaġı vilāyāt miṣl-i Tirmiẕ ve Çaġāniyān

(11) ve Ḥiṣār ve Ḫutlān ve Ḳunduz ve Bedaḫşān Hindūkuş taġıġaça Sulṭān Maḥmūd Mīrzā-

(12) -nıŋ taṣarrufıda édi aġası Sulṭān Aḥmed Mīrzā ölgendin soŋ anıŋ

(13) vilāyātı daġı munıŋ taṣarrufıda boldı evlādı béş oġul on bir ḳız

(14) édi barı oġlanlarıdın uluġ Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā édi anası

[27a]

(1) Mīr Büzürg Tirmiẕīniŋ ḳızı édi yana bir oġul Baysunġur Mīrzā édi anası

(2) Peşe Bégim édi yana bir oġul Sulṭān ‘Alī Mīrzā édi anası Zühre Bégi Aġa

(3) édi Özbek édi ġuma édi yana bir oġul Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā édi

(4) anası Ḫānzāde Bégim Mīr Büzürgniŋ nebīresi édi mīrzā ḥayātıda on

(5) üç yaşıda Téŋri raḥmetiġa bardı yana bir oġul Sulṭān Veys Mīrzā

(6) édi anası Yūnus Ḫānnıŋ ḳızı méniŋ anamnıŋ siŋli Sulṭān

(7) Nigār Ḫanım édi bu tört mīrzānıŋ ḥālātı bu tārīḫde yıl vaḳāyi‘i-

(8) -de meẕkūr bolġusıdur üç ḳız Baysunġur Mīrzā bile tuḳḳan édi

(9) uluġraġını Sulṭān Maḥmūd Mīrzā abaġası Minūçihr Mīrzānıŋ oġlı

(10) Melik Muḥammed Mīrzāġa çıḳarıp édi

(13) yana béş ḳız Mīr Büzürgniŋ nebīresi Ḫānzāde Bégim-

(14) -din édi uluġını Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın soŋra Ebā Bekir Kāşġarīġa

[27b]

(1) bérdiler ikinçi ḳız Bike Bégim édi Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Ḥiṣārnı muḥāṣara

(2) ḳılġanda Ḥaydar Mīrzā atlıḳ oġlıġa kim Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ ḳızı

(3) Pāyende Sulṭān Bégimdin tuḳḳandur alıp yaraşıp Ḥiṣārnıŋ üstidin

(4) ḳoptı üçünçi ḳız Aḳ Bégim édi törtünçi ḳız Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Ḳunduz üstige

(5) kélgende ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā oġlı Cihāngīr Mīrzānı Andicān çérigi bile kömek yiber-

(6) -gende Cihāngīr Mīrzāġa nām-zed bolup édi tārīḫ toḳuz yüz onda kim Āmū Deryāsı

(7) yaḳasıda Bāḳī Çaġāniyānī méne kélip kim mülāzemet ḳıldı bu bégimler anaları bile

(8) Tirmiẕta édiler bular hem Bāḳī Çaġāniyānīniŋ köçi bile kélip ḳoşuldılar

(9) Kāhmerdḳa kélgende Cihāngīr Mīrzā aldı bir kine ḳızı boldı bu tārīḫde uluḳ

(10) anası Ḫᵕānzāde Bégim bile Bedaḫşān vilāyetidedür béşinçi ḳız Zeyneb Sulṭān Bégim

(11) édi Kâbilni alġanda anam Ḳutluḳ Nigār Ḫanımnıŋ sa‘yı bile aldım ḫaylī sāzvār-

(12) -lıḳ bolmadı iki üç yıldın soŋ abla zaḥmeti bile ‘ālemdin bardı yana

(13) bir ḳız Maḫdūme Sulṭān Bégim édi Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ bir tuḳḳan égeçisi-

(14) -dür ḥālā Bedaḫşān vilāyetidedür yana iki ḳız ġunçaçıdın bolup édi biri-

[28a]

(1) -niŋ atı Receb Sulṭān yana biriniŋ Muḥibb Sulṭāndur ḫavātīn ve serārī uluḳ ḫatunı

(2) Mīr Büzürg Tirmiẕīniŋ ḳızı Ḫᵕānzāde Bégim édi mīrzā bisyār séver édi Sulṭān Mes‘ūd

(3) Mīrzānıŋ anası édi ol ölgende mīrzā bisyār ḳatıḳ ta‘ziyet tutḳandur

(4) andın soŋ Mīr Büzürgniŋ nebīresi bu Ḫᵕānzāde Bégimniŋ birāder-zādesini

(5) aldı anı hem Ḫᵕānzāde Bégim dérler édi béş ḳız bir oġlınıŋ anası édi yana

(6) bir Peşe Bégim édi Ḳaraḳoyluḳ Bahārlu aymaḳı Türkmen bégleridin ‘Alī Şükr Bég-

(7) -niŋ ḳızı édi Cihānşāh Mīrzā Bārānī Ḳaraḳoyluḳnıŋ oġlı Muḥammedī Mīrzā

(8) alıp édi Aẕerbāycān ve ‘Irāḳnı bu Cihānşāh evlādıdın Aḳḳoyluḳ

(9) Uzun Ḥasan alġanda ‘Alī Şükr Bégniŋ oġlanları tört béş miŋ öylüg

(10) Ḳaraḳoyluḳ Türkmenler bile Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā mülāzemetiġa kélip édiler

(11) Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā şikest tapḳanda bu vilāyetlerġa tüştiler Sulṭān Maḥmūd Mīrzā

(12) Semerḳanddın Ḥiṣār kélgende Sulṭān Maḥmūd Mīrzā mülāzemetiġa kéldiler bu Peşe Bégimni

(13) mīrzā ol maḥalda alıp édi bir oġul üç ḳızınıŋ anası édi yana

(14) bir Sulṭān Nigār Ḫanım édi nesebi ḫānlar vaḳāyi‘ide meşrūḥ meẕkūr boluptur ġuma

[28b]

(1) ve ġunçaçısı ḫaylī bar édi mu‘teber ġuması Zühre Bégi Aġa édi Özbekdin édi

(2) bir oġul bir ḳızınıŋ anası édi ġunçaçı ḫaylī bar édi ikisidin iki ḳız

(3) bolup édi kim meẕkūr boldı ümerāsı Ḫüsrev Şāh édi Türkistānlıḳ Ḳıpçaḳdın-

(4) -dur kiçiklikide Tarḫan béglerige yavuḳ ḫiẕmet ḳılur édi belk andın

(5) soŋ Mezīd Bég Arġunġa nöker boldı fi’l-cümle ri‘āyet ḳılıp édi ‘Irāḳ

(6) buzuġluġıda Sulṭān Maḥmūd Mīrzāġa ḳoşulup yolda kélürde şāyeste ḫiẕmet-

(7) -ler ḳılġan üçün Sulṭān Maḥmūd Mīrzā ri‘āyet ḳılıp édi soŋralar asru köp

(8) ulġayıp édi Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıŋ zamānıda oḳ nökeri béş altı

(9) miŋge yétip édi Āmū Deryāsıdın Hindūkuş taġıġaça vilāyāt ġayr-i Bedaḫşān

(10) tamām muŋa ta‘alluḳ édi der-best yér édi şılanı yaḫşı édi ve saḫāveti bā-vücūd-i

(11) türklük muḥkem peydā konende édi néçük kim peydā ḳılur édi yaḫşı hem ḫarc ḳılur

(12) édi Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın soŋ oġlanlarınıŋ zamānıda ḫod asru köp

(13) ulġayıp édi nökeri yégirmi miŋge yavuşup édi egerçi namāz ḳılur édi

(14) ve ṭa‘āmda perhīz ḳılur édi velī tīre ü fāsiḳ édi kevden u bī-fehm u bī-vefā

[29a]

(1) ve ḥarām-nemek kişi édi béş kün öter dünyā üçün bir özi üstüvār ḳılġan veliyy-i ni‘met

(2) zādesini kör ḳıldı yana birni öltürdi Téŋri ḳaşıda ‘āṣī ve ḫalḳ ḳaşıda

(3) merdūd bolupdur dāmen-i ḳıyāmetḳaça la‘net ü nefrīn sezāvārı boldı bu öter

(4) dünyā üçün mundaḳ yaman işler ḳıldı ve mundaḳ bisyār ma‘mūr vilāyet ve munça

(5) ḳalın yaraḳlıḳ nöker bile bir mākiyān bile hem tutışmadı bu tārīḫde ẕikri

(6) kélgüsidür yana Pīr Muḥammed Élçi Buġa édi Ḳoçın édi Belḫ éşikide Hezāraspī

(7) uruşıda Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā aldıda da‘vā bile muşt yétkürüpdür merdāne

(8) kişi édi mīrzāġa dāyim mülāzemet ḳılur édi mīrzā rāyı bile ‘amel ḳılur édi

(9) Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Ḳunduznı ḳapaġanda Ḫüsrev Şāhnıŋ ta‘aṣṣubıġa az kişi

(10) bile yaraḳsız bī-ḥasīb şebḫūn kéldi iş hem ḳıla almadı andaḳ ḳalın

(11) çérigge né iş ḳıla alġay édi soŋıça ḳavġunçı bardı özin deryāġa

(12) saldı ġarḳ boldı yana bir Eyyūb édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā ḳaşıda Ḫorāsān

(13) çehresi çergeside ḫiẕmet ḳılur édi merdāne kişi édi Baysunġur Mīrzānıŋ bég

(14) atakesi édi yémek ve kéymeki şerfe bile édi hezzāl u ḫarrāf édi Sulṭān Maḥmūd Mīrzā

[29b]

(1) bī-ḥayā dép muḫāṭab ḳılur ékendür yana bir Velī édi Ḫüsrev Şāhnıŋ tuḳḳan

(2) inisi édi nökerini yaḫşı saḫlar édi Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıŋ közige mīl

(3) tartmaġıġa ve Baysunġur Mīrzānıŋ öltürmekige bā‘iṯ ol édi cemī‘ élni ‘ayb

(4) ḳılur édi bed-zebān u fuḥşgūy u ḫod-pesend u tīremaġz merdek édi özi-

(5) -din özge hīç kişini hīç işte pesend tutmas édi Ḳunduz vilāyetidin kélgeyde

(6) ve Dūşī nevāḥīside Ḫüsrev Şāhnı nöker süderidin ayrıp ruḫṣat bérgen

(7) furṣatta ol daġı Özbekniŋ ḳorḳunçıdın Enderāb ve Sīrābġa kélip édi

(8) ol nevāḥīdaġı aymaḳları anı basıp talap bizni dép Kâbil kéldi-

(9) -ler Velī Muḥammed Şeybānī Ḫān ḳaşığa bardı Semerḳand şehride boynığa urdurdı yana

(10) bir Şeyḫ ʻAbdullāh Barlas édi Şāh Sulṭān Muḥammedniŋ bir ḳızı munda édi kim

(11) Ebā Bekir Mīrzā bile Sulṭān Maḥmūd Ḫānnıŋ ḫālası bolġay tonnı pürşaḳḳ u tar kéyer

(12) érdi ādemī u aṣīl kişi édi yana bir Maḥmūd Barlas édi Nundāklıḳ

(13) Barlaslardındur Sulṭān Ebū Saʻīd Mīrzā ḳaşıda hem bég édi Sulṭān Ebū Saʻīd Mīrzāġa

(14) ʻIrāḳ vilāyātı musaḫḫar bolġanda Kirmānnı Maḥmūd Barlasḳa bérip édi Ebā Bekir Mīrzāġa

[30a]

(1) Mezīd Bég Arġun ve Ḳaraḳoyluḳ Türkmen bégleri ḳoşulup Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıŋ

(2) üstige Ḥiṣārda kélgende Sulṭān Maḥmūd Mīrzā aġasıġa Semerḳandġa bardı Maḥmūd Barlas

(3) Ḥiṣārnı bérmey yaḫşı saḫladı şāʻir édi dīvān tertīb ḳılıp édi

(4) Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıŋ fevtidin soŋra Ḫüsrev Şāh bu vāḳiʻanı éldin yaşurup

(5) ḫazīneġa dest-endāzlıḳ ḳıldı mundaḳ ḫaber néçük yaşurun ḳalur fiʼl-ḥāl

(6) barı şehr élige bu ḫaber yayıldı Semerḳand ehliġa ol kün bir uluḳ ʻīd édi

(7) sipāhī ü raʻiyyet Ḫüsrev Şāhnıŋ üstige hücūm ḳılmaḳ maḳāmıda boldılar

(8) Aḥmed Ḥācı Bég ve Tarḫan bégleri ġavġānı basıp Ḫüsrev Şāhnı çıḳarıp

(9) Ḥiṣār uzattılar Sulṭān Maḥmūd Mīrzā ḥayātıda uluḳ oġlı Sulṭān Mesʻūd Mīrzāġa

(10) Ḥiṣārnı bérip Baysunġur Mīrzāġa Buḫārānı bérip oġlanlarıġa ruḫṣat bérip édi

(11) bu vāḳiʻada hīç ḳaysı ḥāżır émes édi Ḫüsrev Şāhnı çıḳarġandın soŋ

(12) Semerḳand ve Ḥiṣār bégleri ittifāḳ bile Buḫārāġa Baysunġur Mīrzāġa kişi yiberip

(13) ve kéltürüp Semerḳand taḫtıġa olturġuzdılar Baysunġur Mīrzā pādşāh bolġanda

(14) on sekiz yaşar érdi uşol furṣatta Sulṭān Maḥmūd Ḫān Sulṭān Cüneyd

[30b]

(1) Barlasnıŋ ve Semerḳandnıŋ baʻżı ekābiriniŋ sözi bile Semerḳand dāʻiyesi

(2) bile çérig tartıp Kenbāy nevāḥīsiġa kéldi Semerḳanddın hem Baysunġur Mīrzā ḳalın

(3) ve küçüm ve yaraḳlıḳ çérig bile çıḳıp Kenbāy nevāḥīside maṣāf uruştı-

(4) -lar Ḥaydar Kökeldaş kim Moġol çérigniŋ rükn-i a‘ẓam édi ér-evvel édi tamām at-

(5) -tın tüşüp şībe ḳoymaḳḳa meşġūl boldı ḳalın atlıḳ ta‘aṣṣubluḳ Semerḳand ve

(6) Ḥiṣār yigitleri at salġan bile Ḥaydar Bég başlıḳ tüşkenler tamām at

(7) ayaġınıŋ astıġa oḳ ḳaldı munı aldurġan bile uruşa hem almadılar

(8) basturdılar ḳalın Moġol kişisi ḳırıldı Baysunġur Mīrzā öz alıda hem ḳalın

(9) kişiniŋ boynıġa urduruptur andaḳ kim ölügniŋ keşretidin

(10) üç yérde ḫargāhnı yavuŋapturlar bu furṣatta İbrāhīm Saru kim

(11) Maŋlıġ élidin édi anamnıŋ alıda kiçikdin ḫizmetler ḳılıp béglik

(12) mertebesiġa yétip édi bir cerīme cihetidin soŋralar merdūd édi Esfera

(13) ḳurġanıġa kirip Baysunġur Mīrzānıŋ atıġa ḫuṭbe oḳup muḫālefet maḳāmı-

(14) -da boldı Ṣa‘bān ayı İbrāhīm Sarunıŋ fitnesi anıŋ def‘iġa ‘azīmet ḳılıp

[31a]

(1) çérig atlanıldı uşbu aynıŋ ayaġıda Esferanı ḳapap tüştük ol

(2) küni yigitler şūḫluḳ ḳılıp yétken bile oḳ ḳurġanınıŋ taşıda yaŋı

(3) tām ḳoparıp saladurġan ḳurġanını aldılar Seyyid Ḳāsım Éşik Aḳa bu kün

(4) barçadın yaḫşıraḳ yürüp uzup ḳılıç yétkürdi Sulṭān Aḥmed Tenbel hem ḳılıç

(5) yétkürdi Muḥammed Dost Ṭaġayi hem ḳılıç yétkürdi velī bahādır ülüşini Seyyid Ḳāsım

(6) aldı bahādırlıḳ ülüşi Moġolda ḳadīmī resmdür her ṭoy ve aş bolġanda

(7) her kim ki éldin uzup ḳılıç yétkürgen bolsa ol ülüşni ol alur

(8) Şāhruḫiyyede barıp ṭaġayim Sulṭān Maḥmūd Ḫānnı körgende bahādırlıḳ ülüşini

(9) Seyyid Ḳāsım aldı evvelġı kün uruşda Ḫudāybérdi atakemge teḫş oḳı

(10) tégip öldi çün yaraḳsız uruş salılıp édi ba‘żı yigit yeleŋ

(11) żāyi‘ bolup ḫaylī kişi yaralıḳ boldı İbrāhīm Sarunıŋ ḳaşıda teḫşendāz

(12) bar édi bisyār yaḫşı atar édi ança teḫşendāz körülmeydür érdi ekṣer élni

(13) ol yaralıḳ ḳıldı ḳurġan fetḥidin soŋ méniŋ ḳaşımda bolur édi muḥāṣara

(14) mümted boldı buyuruldı kim iki üç yérde serkūblar yasap naḳblar salġay-

[31b]

(1) -lar ḳal‘agirlıḳ esbābıġa bī-cidd meşġūl bolġaylar muḥāṣara imtidādı ḳırḳ künge

(2) tarttı āḫir İbrāhīm Saru ‘āciz bolup Ḫˇāce Mevlānā-yı Ḳāḍīniŋ tavassuṭı bile

(3) ḳulluḳnı iḫtiyār ḳıldı Şevvāl ayıda ḳılıç saġdaġını boynıġa asıp kélip

(4) mülāzemet ḳılıp ḳurġannı tapşurdı Ḫocend hem müddet-i medīd édi kim ‘Ömer Şeyḫ

(5) Mīrzā dīvānıġa ta‘alluḳ édi bu fetrette ol serkārda fütūr bolġan üçün

(6) Sulṭān Aḥmed Mīrzāġa baḳıp érdi çün munça taḳrīb boldı anıŋ üstige

(7) hem barıldı Ḫocend içide Mīr Moġolnıŋ atası ‘Abdul Vahhāb Şiġavul érdi

(8) yétkeç oḳ ḳurġannı bī-müżāyaḳa tapşurdı bu furṣatta Sulṭān Maḥmūd Ḫān

(9) Şāhruḫiyyeġa kélip édi mundın burunraḳ Sulṭān Aḥmed Mīrzā Andicān nevāḥī-

(10) -siġa kélgende ḫān hem kélip Aḫsīnı ḳapap édi néçük kim meẕkūr boldı

(11) ḫāṭırġa yétti kim ara munça yavuḳ bolġanda ḫān çün ata aġadurlar barıp mülāzemet

(12) ḳılsam ötken küdüretler refʿ bolsa yıraḳta yavuḳta éşitür körerge

(13) yaḫşı bolġay dép kélip Şāhruḫiyyedin taşḳarı Ḫaydar Bég salġan bāġ-

(14) -da ḫānġa mülāzemet ḳıldım ḫān bāġnıŋ ortasıda salġan uluḳ çārdere

[32a]

(1) öyde olturup édiler öydin kirgeç üç yükündüm ḫān hem ta‘ẓīm ḳılıp ḳoptı-

(2) -lar körüşüp yanıp yüküngendin soŋ yanlarıġa tilep ḳalın şefaḳat ve mihr-bānlıḳ-

(3) -lar körsettiler bir iki kündin soŋ Kendirlik dabanı bile Aḫsī ve Andicān sarı

(4) ‘azīmet ḳıldım Aḫsīġa yétip atamnıŋ mezārını ṭavāf ḳıldım Aḫsīdin namāz-ı cum‘a

(5) vaḳtı çıḳıp Bend-i Sālār yolı bile namāz-ı şām bile namāz-ı ḫoften arası Andicāngа kéldim

(6) bu yol kim Bend-i Sālār yolı bolġay toḳuz yıġaç yoldur Andicān vilāyetiniŋ

(7) ṣaḥrā-nişīnleridin bir Çegrek élidür ḳalın éldür béş altı miŋ öylüg

(8) él bardur Ferġāna bile Kāşġar arasıdaġı taġlarda bolurlar atları köp

(9) ve ḳoyları ḳalındur ol taġlarda uy ornıġa ḳutas saḫlarlar ḳu-

(10) -tasları hem bisyār bolur çün taġları bérk ve serḥaddte vāḳi‘ boluptur-

(11) -lar māl bérmekte rāyic émestürler çérigni Ḳāsım Bégge başlatıp Çegrek-

(12) -ke yiberildi kim Çegrekdin olardın māl alıp çérigge néme yétkürgey Ḳāsım Bég barıp

(13) yégirmi miŋge yavuḳ ḳoy ve miŋ miŋ béş yüz at alıp çérig éli-

(14) -ge üleşti çérig Çegrekdin yanġandın soŋ Ura Tépeniŋ üstige kim

[32b]

(1) müddetler ‘Ömer Şeyḫ Mīrzā taṣarrufıda édi mīrzā öler yılı éligdin çıḳıp édi

(2) bu furṣatta Baysunġur Mīrzā cānibidin inisi Sulṭān ‘Alī Mīrzā anda édi ‘azīmet

(3) ḳıldı Sulṭān ‘Alī Mīrzā ḫaber tapıp özi Pulġur ve Mesīḥa kūhistānlarġa çıḳıp

(4) atakesi Şeyḫ Ẕünnūnnı Ura Tépede ḳoyup édi Ḫocenddin ötüp

(5) ara yolġa yétkende Ḫalīfeni Şeyḫ Ẕünnūnġa risālet ṭarīḳi bile yiberildi

(6) ol bī-ḫoş merdek cevāb-ı şāfī bérmey Ḫalīfeni tutturup ölümge buyurdı

(7) çün ḫˇāst yoḳ ékendür Ḫalīfe ḫalāṣ bolup yüz tümen meşaḳḳat ve ‘aẕāb-

(8) -lar bile iki üç kündin soŋ yayaḳ ve yalaŋaç kéldi Ura Tépeniŋ

(9) nevāḥīsiġa kéldük çün ḳış yavuḳ bolup édi él aşlıḳ tölükini

(10) tamām köterip édiler bu cihetlerdin néçe kündin soŋ Andicān sarı mürāca‘at ḳılıldı

(11) biz yanġandın soŋ ḫān kişisi Ura Tépe üstige yürüdi

(12) Ura Tépe kişisi tura almay salıp çıḳtı ḫān Ura Tépeni Muḥammed Ḥüseyn Gürgān-

(13) -ge bérdi uşol tārīḫdin beri toḳuz yüz sekizgeçe Ura Tépe Muḥammed Ḥüseyn Gürgānda

(14) édi vaḳāyi‘-i sene-i iḥdā ve tis‘a mi‘a Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Ḫorāsāndın Ḥişār

[33a]

(1) üstige çérig tartıp ḳış Tirmiẕ toġrısı kéldi Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā çérig

(2) yıġıp Tirmiẕka muḳābelede kélip olturdı Ḫüsrev Şāh özi Ḳunduznı muḥkem

(3) ḳılıp inisi Velīni çérigge yiberdi ḳışnıŋ ekṣerini su yaḳasıda ötkerdi-

(4) -ler öte almadılar Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā kār-dān u ṣāḥib tecribe pādşāh

(5) édi Ḳunduz sarı su yoḳḳarı baḳa köçti utrudaġı çérigni ġāfil

(6) ḳılıp ‘Abdul Laṭīf Baḫşı başlıġ béş altı yüz ebdān kişini Kilif güẕeri-

(7) -ge yiberdi ol çérig vāḳıf bolġunça ‘Abdul Laṭīf Baḫşı ta‘ayyün bolġan

(8) él bile Kilif güẕeridin ötüp su yaḳasını mażbūṭ ḳıldı bu ḫaber Sulṭān

(9) Mes‘ūd Mīrzāġa kélgeç Velī Ḫüsrev Şāh kim bu kéçken kişiniŋ üstige

(10) barmaḳnı her néçe sa‘y ḳıldı Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā bī-dillıġıdın yā Bāḳī

(11) Çaġāniyānīniŋ kim Velīniŋ żıddı édi sa‘yıdın bu kéçken kişiniŋ

(12) üstige barmadı buzulġan yosunluḳ Ḥiṣār sarı yandılar Sulṭān

(13) Ḫüseyn Mīrzā su kéçip Bedī‘üzzamān Mīrzānı ve İbrāhīm Ḫüseyn Mīrzā ve Muḥammed Velī Bég

(14) ve Ẕünnūn Arġunnı Ḫüsrev Şāh üstige ılġar yiberdi Muẕaffer Mīrzā

[33b]

(1) ve Muḥammed Burunduḳ Barlasnı Ḫutlān üstige yiberdi özi Ḥiṣār üstige kéldi

(2) yavuḳ yétkende ḫaber-dār boldılar Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā Ḥiṣārda turmaḳnıŋ

(3) maṣlaḥatını tapmay Kemrūd rūdı yoḳḳarı Sipre Taġ yolı bile inisi Baysunġur

(4) Mīrzā ḳaşıġa Semerḳandġa bardı Velī hem Ḫutlān sarı tarttı Ḥiṣār ḳurġanını

(5) Bāḳī Çaġāniyānī ve Maḥmūd Barlas ve Sulṭān Aḥmed Ḳoç Béginiŋ atası bérkitti-

(6) -ler Ḥamza Sulṭān ve Mehdī Sulṭān néçe yıl édi kim Şeybānī Ḫāndın ayrılıp

(7) kélip Sulṭān Maḥmūd Mīrzā mülāzemetide édiler cemī‘ Özbekleri bile Muḥammed

(8) Duġlat Sulṭān Ḥüseyn Duġlat ve cemī‘ Ḥiṣār vilāyeti olturuşluḳ Moġol-

(9) -lar bile bu buzuġluḳta Ḳara Tigin sarı tarttılar Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā bu ḫaber-

(10) -lerni tapıp Ebū'l Muḥsin Mīrzānı ve ba'żı yigitlerni Kemrūd deresi yoḳḳarı

(11) Sulṭān Mes'ūd Mīrzānı kéynige yiberdi teŋīge kirgen maḥalda kéynidin yéterler

(12) ança iş ḳıla almaslar Mīrzā Bég Firengībāz anda ḳılıç yétkürür İbrāhīm Tarḫan

(13) ve Ya'ḳūb Eyyūb ve yana ba'żı çérigni Ḥamza Sulṭānnıŋ ve Moġollarnıŋ üstige

(14) Ḳara Tiginge yiberdi Ḳara Tiginde kéyindin yétip uruştılar Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā-

[34a]

(1) -nıŋ ılġarını basıp bu béglerniŋ ekşerini tüşürüp yana

(2) ḳoya bérdiler uşol çıḳḳan bile Ḥamza Sulṭān ve Mehdī Sulṭān ve Ḥamza Sulṭān-

(3) -nıŋ oġlı Mamaḳ Sulṭān ve Muḥammed Duġlat kim soŋralar Muḥammed Ḥiṣārīġa meşhūr

(4) bolup édi Sulṭān Ḥüseyn Duġlat ve bu sulṭānlarġa ta'alluḳ Özbekler ve Ḥiṣār

(5) vilāyeti olturuşluḳ Sulṭān Maḥmūd Mīrzā nökeri Moġollar bizni dép Ramażān ayı

(6) Andicāngа kéldiler ol furṣatlar Timuriyye selāṭīni destūrı bile töşek üstide

(7) olturur édim Ḥamza Sulṭān bile Mehdī Sulṭān ve Mamaḳ Sulṭān kim kéldiler

(8) bu selāṭīnniŋ ta'ẓīmiḳa ḳopup töşekdin tüşüp bu sulṭānlar bile körüştüm

(9) sulṭānlarnı oŋ ḳolda baġışda olturġuzdum Muḥammed Ḥiṣārī başlıġ

(10) barça Moġollar kéldiler barça mülāzemetni iḫtiyār ḳıldılar Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā

(11) kélip Ḥiṣār ḳurġanını ḳapap tüşti naḳb salmaḳ ve ḳurġan almaḳ ve taş

(12) urmaḳ ve ḳazannıŋ iş küçide kéçe ve kündüz ārām u ḳarārı yoḳ édi tört

(13) béş yérde naḳb saldı şehr sarı dervāzede salġan naḳb ḫaylī ilgeri

(14) kélip ḳurġan éli dağı naḳb salıp bu naḳbnı taptılar ḳurġan éli

[34b]

(1) yoḳḳarıdın bularġa dūd ḳıldılar alar tüşükni bérkitken bile tütün

(2) yoḳḳarı ḳurġan élige oḳ yanıp ḳurġan éli ölüm içi bolup

(3) ḳaçıp çıḳtılar āḫir kūze kūze su kéltürüp ḳoyup taşḳı élni naḳbdın

(4) ḳaçurdılar yana bir nevbet bir pāre celd yigitler çıḳıp naḳb üstideki yigit-

(5) -lerni ḳaçurdılar yana mīrzā tüşken şimāl ṭarafıdın ḳazan ḳurup ḳalın

(6) taş urup bir burcnı kevek ḳılıp édiler namāz-ı ḫoften burc uçtı ba‘żı

(7) yigitler tīzlik ḳılıp uruşġa ruḫṣat tilediler kéçedür dép mīrzā

(8) ruḫṣat bérmedi taŋ atḳunça ḫod ḳurġan éli burcnı tamām ḳoparıp

(9) édiler taŋlası uruş hem salmadılar bu iki ay iki yarım ayda ġayr

(10) az siyāset ve naḳb salmaḳ serkūb ḳoparmaḳ ve taş atmaḳdın özge yaḫşı

(11) uruş salmadı Bedī‘üzzamān Mīrzā ol cemā‘atnı kim Ḫüsrev Şāh üstige

(12) yiberip édi Ḳunduzdın üç tört yıġaç ḳoyıraḳ tüşkende Ḫüsrev Şāh

(13) bolġan kişisi bile yasatıp Ḳunduzdın çıḳıp ara ḳonup Bedī‘üzzamān Mīrzā

(14) ve bu çérigniŋ üstige yasap kéldi bular munça mīrzālar ve munça serdār bégler

[35a]

(1) bā-vücūd kim kişileri iki Ḫüsrev Şāhnıŋ kişisiçe bolmasa bir yarım ançada ḫod né

(2) söz cezm ri‘āyet ḳılıp ḫandaḳdın çıḳmadılar Ḫüsrev Şāhnıŋ yaḫşı yaman uluḳ

(3) kiçik nökeri tört béş miŋ bolġay édi Ḫüsrev Şāh bu öter dünyā-yı bī-beḳā

(4) üçün ve kéter nöker-i bī-vefā üçün munça yamanlıḳ ve bed-nāmlıḳnı iḫtiyār ḳılıp

(5) ve munça ẓulm-u bī-dād ḳılmaḳnı özige şi‘ār ḳılıp munça uluḳ vilāyetler alıp

(6) munça ḳalın nöker u süder saḫlamaḳ ṭarḥın salıp belk soŋralar nöker ü çākeri

(7) yégirmi otuz miŋge tartıp vilāyet u parganātı öz pādşāhı ve mīrzālarıdın

(8) artıp ‘ömride ḳılġan işi uşbu boldı uş munça bile Ḫüsrev Şāh ve tevābi‘iniŋ atı

(9) serdārlıḳḳa çıḳıp merdāne boldılar ḫandaḳdın çıḳmaġanlar ḳorḳaḳ-

(10) -lıḳḳa atıḳıp bī-dillik bile efsāne boldılar Bedī‘üzzamān andın köçüp

(11) néçe köç bile Ṭālıḳānnıŋ Alġu Taġıġa kélip tüşti Ḫüsrev Şāh Ḳunduz ḳurġanıda

(12) édi inisi Velīni bir pāre ebdān yigitler bile İşkemiş ve Fülūl ol taġ

(13) dāmāneleriġa yiberip édi kim yana taşḳarıdın ḫedūk u teşvīş bérgey yana

(14) Muḥibb ‘Alī Ḳorçı bir pāre ebdān yigitlerni alıp kélip Ḫutlān suyınıŋ

[35b]

(1) yaḳasıda bularnıŋ kişisige uçrap basıp bir pāre kişi tüşürüp bir néçe

(2) baş késip bardı soŋġı nevbet munıŋ ta‘aṣṣubıġa Seydim ‘Alī Derbān

(3) ve inisi Ḳulı Bég ve Behlūl-i Eyyūb bir pāre ebdān yigitler bile kélip ‘Anber Kūh

(4) dāmāneside Ḫˇāce Çengāl nevāḥīside Ḫorāsān çérigi köçken maḥalda

(5) élig alışurlar ḳalın kişi yétip Seydim ‘Alī ve Ḳul Bābānı ve yana bir pāre ebdān

(6) yigitlerni tamām tüşürdiler bu ḫaber Sulṭān Ḥüseyn Mīrzāġa yétişti dağı Ḥiṣār-

(7) -nıŋ bahār yaġınları cihetidin hem çérig ḫālī az teşvīş émes érdi

(8) yaraş ṭarḥın araġa salıp içkeridin Maḥmūd Barlas kéldi taşḳarıdın

(9) Ḥācı Pīr Bekāvul ve uluḳ aġalar ve né kim bolġan sāzende u ḫˇānende kélip

(10) Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıŋ Ḫˇānzāde Bégimdin bolġan uluḳ ḳızını Ḥaydar Mīrzāġa

(11) kim Pāyende Sulṭān Bégimdin bolup édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzānıŋ ḳız nebīresi

(12) édi alıp Ḥiṣār üstidin ḳopup Ḳunduz sarı yüzlendi Ḳunduzġa

(13) kélip hem bir pāre siyāset ḳılıp muḥāṣara maḳāmıda boldı āḫir Bedī‘üzzamān

(14) Mīrzā araġa tüşüp yaraşıp içkeri taşḳarı tüşken yigitleri alışıp

[36a]

(1) yandılar Ḫüsrev Şāhnıŋ munça ulġaymaġıġa munça ḥaddi yétmes işlerni

(2) ḳılmaġıġa Sulṭān Ḥüseyn Mīrzānıŋ iki ḳatla kélip anı ala almay yanmaġı

(3) sebeb boldı Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Belḫġa yétkende Māverāü’n-nehr vilāyeti maṣlaḥatı üçün Belḫ-

(4) -ni Bedī‘üzzamān Mīrzāġa bérip anıŋ vilāyeti kim Astarābādnı Muẓaffer Ḥüseyn Mīrzāġa

(5) bérdi her ikkelesini Belḫḳa ve Astarābādḳa bir mecliste yükündürdi bu cihet-

(6) -din Bedī‘üzzamān Mīrzā tar boldı munça yıl yaġılıḳlar ve fitnelerniŋ sebebi ol

(7) édi uşbu Ramażān ayı Semerḳandda Tarḫanīlerniŋ fitnesi édi şerḥi

(8) budur kim Baysunġur Mīrzā ol miḳdār kim Ḥiṣār bégleri ve sipāhīleri bile iḫtilāṭ

(9) ve āmīziş ḳılur édi Semerḳand bégleri ve sipāhīleri bile ança ḳılmas édi

(10) Şeyḫ ‘Abdullāh Barlas uluḳ iḫtiyār bég édi oġlanları andaḳ muḳarreb

(11) ve içki édiler kim ‘āşıḳlıḳ bile ma‘şūḳluḳḳa nisbet ḳılurlar édi Tarḫan

(12) bégleri ve ba‘żı Semerḳand bégleri bu cihetlerdin tar boldılar ve Dervīş Muḥammed Tarḫan

(13) Buḫārādın kélip Sulṭān ‘Alī Mīrzānı Ḳarşıdın kéltürüp pādşāh köterip

(14) Bāġ-ı Nevġa kéldiler Baysunġur Mīrzā Bāġ-ı Nevde édi Baysunġur Mīrzānı tutḳun yosun-

[36b]

(1) -luḳ ḳılıp nöker süderidin ayrıp erkge kéltürdiler ikkele mīrzānı bir yérde

(2) olturġuzdılar kéç namāz-ı dīger Baysunġur Mīrzānı Kök Serāyġa çıḳarur ḫayāl ḳıldılar

(3) Baysunġur Mīrzā ṭahāret ḳılmaḳ bahānesi bile Bostān Sarāynıŋ şarḳ şimāl ṭarafıdaġı

(4) ‘imāretlerdin bir öyge kirdi éşikde Tarḫanīler turup édiler mīrzā bile

(5) Muḥammed Ḳulı Ḳoçın Ḥasan Şerbetçi bile kirdiler el-ḳażā mīrzā ṭahāretka kirgen öy-

(6) -niŋ arḳa ṭarafıda ḫişt bile tıġa ḳoparġan éşiki bar ékendür kim ḥevīlī-

(7) -din taşḳarı çıḳar ékendür fi’l-ḥāl bu tıġanı yıḳıp çıḳıp erkniŋ

(8) Ġātfer ṭarafıdaġı faṣīldin beridin āb murı bile çıḳıp du-tehī faṣīldin

(9) taşlap Ḫˇāce Kefşīrge Ḫˇāceke Ḫˇāceniŋ öyige bardılar āb-ḫāneniŋ éşiki-

(10) -de turġanlar bir zamāndın soŋ mülāḥaẓa ḳılurlar körerler kim mīrzā ḳaçıp-

(11) -tur taŋlası Tarḫanīler yıġılıp Ḫˇāceke Ḫˇāceniŋ éşikige barurlar Ḫˇāce yoḳtur

(12) dép bérmes bular hem zor bile ala almaslar Ḫˇācelerniŋ cenābı andın ‘ālī

(13) édi kim zor ḳıla alġaylar édi bir iki kündin soŋ Ḫˇāce Ebū’l Mekārim ve Aḥmed

(14) Ḥācı Bég ve yana ba‘żı bég u bégāt ve sipāhīler u cemī‘ şehr éli hücūm-ı ‘āmmī ḳılıp

[37a]

(1) Ḫˇāceniŋ öyidin mīrzānı kéltürüp Sulṭān ‘Alī Mīrzānı ve Tarḫanīlerni

(2) erkte ḳapadılar erkni bir kün hīç saḫlay almadılar Muḥammed Mezīd Tarḫan Çehārrāha

(3) dervāzesi bile çıḳıp Buḫārā bardı Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile Dervīş Muḥammed Tarḫan

(4) éligge tüşti Baysunġur Mīrzā Aḥmed Ḥācı Bégniŋ öyide édi kim Dervīş Muḥammed

(5) Tarḫannı kéltürdiler bir iki söz sordı yaḫşı cevāb bére almadı andaḳ

(6) iş ḳılmaydurlar édi kim cevāb bére alġay ölümge buyurdı Dervīş Muḥammed Tarḫan

(7) bī-ṭāḳatlıḳtın sütūnġa yapıştı sütūnġa yapışḳan bile ḳoyġaylar mu siyāsetḳa

(8) yétkürdiler Sulṭān ‘Alī Mīrzānı buyurdı kim Kök Serāyġa çıḳarıp közlerige

(9) mīl tartḳaylar Timur Bég salġan ‘ālī ‘imāretlerdin biri Kök Serāydur kim

(10) Semerḳandnıŋ erkide vāḳi‘ boluptur ‘aceb ḫāṣṣiyyetlıḳ ‘imārettür Timur Bég

(11) evlādıdın her kim baş köterip taḫtḳa oltursa hem munda olturur her kim

(12) taḫt dā‘iyesi bile baş ḳoysa hem munda ḳoyar ḥattā kim kināyeti bolup édi kim

(13) filān pādşāhzādeni Kök Serāyġa çıḳardılar ya‘nī öltürdiler Sulṭān ‘Alī

(14) Mīrzānı Kök Serāyġa çıḳarıp közlerige mīl tarttılar cerrāḥnıŋ iḫtiyārı

[37b]

(1) bile yā bī-ḫˇāst mīldin Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ közlerge āsībi yétmedi fi’l-ḥāl

(2) iẓhār ḳılmay Ḫˇāce Yaḥyānıŋ öyige bardı iki üç kündin soŋ ḳaçıp

(3) Buḫārāġa Tarḫanlarġa bardı Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydniŋ evlādınıŋ arasıda

(4) bu sebebdin ta‘aṣṣub tüşti uluġı uluġıġa mürebbī boldı kiçiki kiçikige muḳavvī

(5) bir néçe kündin soŋ Ḫˇāce Yaḥyā hem Buḫārāġa bardı Baysunġur Mīrzā çérig tartıp Buḫārāġa

(6) Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ üstige bardı Buḫārāġa yavuḳ yétken bile Sulṭān ‘Alī

(7) Mīrzā Tarḫan bégleri yasap çıḳtılar azaġlaḳ uruş boldı feṭḥ Sulṭān

(8) ‘Alī Mīrzā sarı bolup Baysunġur Mīrzā şikest taptı Aḥmed Ḥācı Bég ve yana bir pāre

(9) ebdān yigitler éligge tüşti ekṣerni öltürdiler Aḥmed Ḥācı Bégni

(10) Dervīş Muḥammed Tarḫannıŋ ḳanınıŋ töhmeti bile ḳul u dādeki çıḳıp bī-‘izzetāne

(11) öltürdiler Sulṭān ‘Alī Mīrzā Baysunġur Mīrzānıŋ kéyniçe oḳ Semerḳandġa yürüdi

(12) bu ḫaber Şevvāl ayı Andicānda bizge kéldi biz hem Semerḳand dā‘iyesi bile uşol

(13) Şevvāl ayı oḳ çérig atlanduk Ḥiṣār ve Ḳunduzdın Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā yanıp

(14) édi Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıŋ ve Ḫüsrev Şāhnıŋ ḫāṭırı cem‘ bolup édi Sulṭān

[38a]

(1) Mes‘ūd Mīrzā hem Semerḳand daġdaġası bile Şehr-i Sebz üstige kéldi Ḫüsrev Şāh inisi Velīni

(2) mīrzāġa ḳaptı üç tört ay bu üç ṭarafıdın Semerḳandnı muḥāṣara ḳılduk

(3) Ḫˇāce Yaḥyā Sulṭān ‘Alī Mīrzā ḳaşıdın kélip ittifāḳ ve yekcihetlıḳ sözini araġa

(4) saldı sözni körüşmekke ḳoyup Semerḳanddın iki üç şer‘ī ḳoyı-

(5) -raḳ Soġd ṭarafıdın mén çérigim bile bardım ol ṭarafıdın Sulṭān ‘Alī Mīrzā

(6) çérigi bile kéldi narıdın tört béş kişi bile Sulṭān ‘Alī Mīrzā beridin

(7) tört béş kişi bile mén Kuhek suyınıŋ aralıġıġa kéçip at üstide

(8) oḳ körüşüp soruşup alar ol ṭaraf bardılar mén bu ṭaraf kéldim

(9) Mollā Binaīni ve Muḥammed Ṣāliḥni anda ḫˇāce ḫiẕmetide kördüm Muḥammed Ṣāliḥni uşol

(10) bir ḳatla oḳ kördüm Mollā Binaī ḫod soŋralar ḫaylī méniŋ ḫiẕmetimde boldı

(11) Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile körüşkendin soŋ çün ḳış yavuḳ kélip édi

(12) Semerḳand éliniŋ hem ḫaylī tenḳīṣlıḳı yoḳ édi mén Andicānġa Sulṭān ‘Alī

(13) Mīrzā Buḫārāġa mürāca‘at ḳılduk Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā Şeyḫ ‘Abdullāh Barlasnıŋ

(14) ḳızıġa bisyār māyil édi anı alıp mülk-gīrlik daġdaġasını ḳoyup Ḥiṣārġa

[38b]

(1) yandı belk bu kélmekdin ġaraż uşbu ékendür Şīrāz ve Kenbāy nevāḥīsidin Mehdī

(2) Sulṭān ḳaçıp Semerḳand bardı Ḥamza Sulṭān Zāmīndin icāzet bile Semerḳand bardı

(3) uşbu ḳışlıḳta Baysunġur Mīrzānıŋ işi fi’l-cümle

(4) teraḳḳīde édi ‘Abdul Kerīm Eşrit kim Sulṭān ‘Alī Mīrzā cānibidin Küfin ve ol nevāḥīġa

(5) kélip édi Semerḳanddın Mehdī Sulṭān Baysunġur Mīrzānıŋ ılġarını başlap

(6) kélip bularnıŋ üstige turdılar ‘Abdul Kerīm Eşrit bile Mehdī Sulṭān

(7) oḳ rūberū boldı ‘Abdul Kerīmniŋ atını Mehdī Sulṭān Çérkesī ḳılıç bile

(8) sançḳaç oḳ atı yıḳılay özi ḳopar ḥālette Mehdī Sulṭān éligini

(9) bendidin tüşüre çaptı anı alıp ol ılġarnı yaḫşı bastılar bu

(10) sulṭānlar Semerḳand işini ve mīrzālarnıŋ éşikini müẕebẕeb körüp érte

(11) yazıġa Şeybānī Ḫān ḳaşıġa bardılar uş munça bile Semerḳand kişisi omaḳ-

(12) -lanıp Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ rūberūyıġa çérig tartıp çıḳtılar Baysunġur

(13) Mīrzā Serpül kéldi Sulṭān ‘Alī Mīrzā Ḫˇāce Kārdzen kéldi uşbu furṣat-

(14) -ta Ḫˇāce Münīr Uşīniŋ engīzi bile Ḫˇāce Ebū’l Mekārim ve Andicān bégleridin

[39a]

(1) Veys Lāġarī ve Muḥammed Bāḳır ve yana Ḳāsım Dulday ve Baysunġur Mīrzānıŋ bir pāre içki-

(2) -leridin Buḫārā üstige ılġadılar yavuḳıta Buḫārādaġılar ḫaber-dār boldı-

(3) -lar bularnıŋ işi yürümey yandılar Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile körüşkende andaḳ

(4) muḳarrer bolup édi kim yaz alar Buḫārādın mén Andicāndın kélip Semerḳandnı muḥāṣara

(5) ḳılġay biz uşol mī‘ād bile Ramażān ayı Andicāndın atlanıp Yār Yaylaḳ

(6) nevāḥīsiġa yétkende mīrzālarnıŋ rūberū olturġan ḫaberini tapıp Tolun

(7) Ḫˇāce Moġolnı iki üç yüz ḳazaḳ yigitler bile ılġar ayırduk bular

(8) yavuḳ yétken maḥalda Baysunġur Mīrzā biziniŋ ḫaberimizni tapıp buzulġan yosunluḳ

(9) yanar bu yigitler uşol kéçe kündeleŋdin kirip ḳalın kişini oḳlap

(10) alıp ḳalın olca kéltürdiler bir iki kündin soŋ Şīrāz ḳurġanıġa

(11) yéttük Şīrāz Ḳāsım Duldayda édi daruġası Şīrāznı saḫla almay

(12) ḳurġannı bérdi Şīrāz ḳurġanı İbrāhīm Saruġa ‘uhde boldı taŋlası

(13) ‘īd-i fıṭr namāzını anda ḳılıp Semerḳand üstige müteveccih bolup Ipar Ḳoruġıġa

(14) tüştük uşbu kün Ḳāsım Dulday Veys Lāġarī Ḥasan Nebīre Sulṭān Muḥammed Sīġal

[39b]

(1) Sulṭān Muḥammed Veys üç tört yüz kişi bile kélip mülāzemet ḳıldılar sözleri

(2) bu édi kim Baysunġur Mīrzā köçüp yanġaç biz ayrılıp pādşāh ḳulluġıġa

(3) kéldük āḫir ma‘lūm boldı kim bular da‘vā bile Baysunġur Mīrzādın ayrılıp

(4) Şīrāznı saḫlaġalı kélgen ékendürler Şīrāz işi mundaḳ bolġaç

(5) bī-çāre bolup kéliptürler Ḳara Bulaḳḳa tüşkende ba‘żı kirgen ként-kések-

(6) -ke başsızlıḳ ḳılġan Moġollarnı tutup kéltürdiler Ḳāsım Bég siyāset

(7) üçün iki üçini pāre pāre ḳıldurdı tört béş yıldın soŋra ḳazaḳ-

(8) -lıḳlarda Mesīḥadın ḫān ḳaşıġa müteveccih bolġanda Ḳāsım Bég uşbu cihettin

(9) bizdin ayrılıp Ḥiṣārġa bardı Ḳara Bulaḳdın köçüp su kéçip Yam

(10) toġrısıda tüştük uşbu kün ba‘żı içki bégler ḫıyābān başıda Baysunġur

(11) Mīrzānıŋ kişisi bile élig alıştılar Sulṭān Aḥmed Tenbelniŋ boġzıġa nīzelep

(12) tıḳtılar velī tüşmedi Ḫˇācekī Mollā Ṣadr kim Ḫˇāce Kelānnıŋ uluḳ aġası

(13) édi boġan boynıġa oḳ tégdi uşol zamān Téŋri raḥmetiġa bardı ḫaylī

(14) yaḫşı yigit édi atam hem ri‘āyet ḳılıp mühr-dār ḳılıp édi ṭālib ‘ilm-

[40a]

(1) -lıġı bar édi luġatnı ḫaylī bilür édi inşāsı

(2) hem yaḫşı édi ḳuşçılıġnı ve yadaçılıġnı hem bilür édi Yam nevāḥīside ékende

(3) şehrdin ḳalın él bāzārī u ġayr-i bāzārī çıḳıp ordu bāzārda bolup

(4) sūd u sevdā ḳılurlar édi bir namāz-ı dīger be-yek-bār ġavġā-yı ‘āmmī bolup bu müselmān-

(5) -lar tamām tālāŋġa bardılar çérig żabṭı bu mertebede édi kim fermān boldı kim

(6) cemī‘ élniŋ cihātını hīçkim saḫlamay tamām yandura bérgeyler taŋlası

(7) bir behre bolmaydur édi kim ip ucı igne sınuġıça néme çérig élide

(8) ḳalmadı barçasını igelerige yandura bérdiler andın köçüp Semerḳandnıŋ

(9) şarḳ ṭarafı Ḫān Yurtıġa tüşüldi Semerḳanddın üç kuroh bolġay ḳırḳ

(10) éllig kün bu yurtta olturuldı bu yurtta ékende néçe nevbet taşḳarıdın

(11) içkeridin köŋüllüg yigitler ḫıyābānda yaḫşılar çapḳulaştılar bir

(12) mertebe ḫıyābānda İbrāhīm Bégçik çapḳulaştı yüzige çaptılar mundın soŋ

(13) İbrāhīm Çapuḳ dérler édi yana bir nevbet ḫıyābānda Pul-i Meġākta Ebū'l Ḳāsım

(14) Kūhber sāzı yétkürdi yana bir ḳatla hem ḫıyābānda tarnav nevāḥīside çapḳulaş

[40b]

(1) boldı Mīrşāh Ḳoçın sāzı yétkürdi Mīrşāh Ḳoçınnı andaḳ çaptılar kim boynı-

(2) -nıŋ yarımıġa yavuḳ çapıp édi ġāyataş şehregi kesilmeydür édi Ḫān Yurtı-

(3) -da ékende ḳurġandaġılar firīb bile kişi yiberip dédiler kim kéçe bile Ġār-ı

(4) 'Āşıḳān ṭarafıġa kéliŋ kim ḳurġannı bérür biz bu ḫayāl bile kéçe atlanıp

(5) Pul-i Meġākke kéldim bir pāre ebdān yigitlerni ve piyādelerni mī'ād yéri-

(6) -ge yiberildi içkeridin bizniŋ piyādelerdin tört béş piyādeni

(7) çıḳarıp édiler kim vāḳıf boldılar ḫaylī celd piyādeler édiler bir kişiniŋ

(8) atı Ḫācı édi méne kiçiktin ḫiẕmet ḳılıp édi yana birini Maḥmūd Köndür

(9) seŋ dér édiler barçasını öltürdiler bu yurtta ékende Semerḳanddın

(10) şehrī ü bāzārī ol miḳdār çıḳıp édi kim ordu şehri bolup édi

(11) her né şehrlerde tileseler orduda tapılur édi bu müddette bir Semerḳanddın

(12) özge tamām ḳurġanlar ve taġ ve tüz kirip édi Şāhdār taġınıŋ dāmānesi-

(13) -de Özket atlıḳ ḳurġannı bir cemā'at bérkittiler żarūret bolup bu yurt-

(14) -dın köçüp Özket üstige barıldı ṭāḳat kéltüre almay Ḫᶜāce Ḳāḍīni

[41a]

(1) araġa salıp kirdiler biz dağı günāhlarnı 'afv ḳılduk yana Semerḳand muḥāṣarasıġa

(2) yanduk uşbu yıl Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā bile Bedī‘üzzamān Mīrzā arasındaġı

(3) niḳārlar uruşḳa tarttı tafṣīli budur kim ötken yıl Belẖni ve Astarābādnı

(4) Bedī‘üzzamān Mīrzāġa ve Muẓaffer Mīrzāġa bérip yükündürüp édiler néçük

(5) meẕkūr boldı uşol müddettin bu müddetḳaça ġalebe élçiler bardılar ve kéldiler

(6) āẖir ‘Alī Şīr Bég hem élçilikke kéldi herçend sa‘y ḳıldılar Astarābādnı

(7) inisige bérmekke rıżā bolmadı dédi kim méniŋ oġlum Muḥammed Mü’min Mīrzānı

(8) ẖatna ḳılġanda mīrzā aŋa baġışlaptur bir kün ‘Alī Şīr Bég bile mīrzānıŋ

(9) arasıda bir ṣoḥbeti ötti kim mīrzānıŋ tīz fehmlıġıġa ve ‘Alī Şīr Bégni riḳḳat-i ḳalbiġa

(10) dālldur ‘Alī Şīr Bég sırrī sözlerni mīrzāġa kūşegi ġalebe ayttı dağı dédi kim

(11) bu sözlerni unutuŋ mīrzā fi’l-ḥāl ayttı kim ḳaysı sözlerni ‘Alī Şīr Bég

(12) bisyār müte’essir bolup köp yıġladı āẖir atalıḳ oġulluḳ arasıda bu güft u gūy-

(13) -lar aŋa müncerr boldı kim atası atasınıŋ üstige ve oġlı oglınıŋ

(14) üstige Belẖ ü Astarābādḳa çérig tarttılar Gerzevānnıŋ ayaġıda

[41b]

(1) Yek Çırāġ öleŋige ḳoyıdın Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā yoḳḳarıdın Bedī‘üzzamān Mīrzā kéldiler

(2) çehārşenbe küni Ramażān ayınıŋ ġurreside Ebū’l Muḥsin Mīrzā Sulṭān Ḥüseyn Mīrzānıŋ

(3) bir néçe bégleri ve bir pāre ılġarı bile ilgerirek kéldi andaḳ uruş hem bolmadı

(4) basıldı ḳalın ebdān yigitleri éligge tüşti Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā barçası-

(5) -nıŋ boynıġa urdurdı né yalġuz munda émes édi ḳaçan her oġlı kim yaġılıġı

(6) yürüdi bastı éligge tüşken nökerleriniŋ tamām boynıġa urdurdı né

(7) ḳılsun ẖaḳḳ anıŋ ṭarafı ékendür bu mīrzālar andaḳ ifrāṭ bile fısḳ u ‘ayşġa

(8) meşġūl édiler kim atası dék kār-dīde ve kār-gerde pādşāh tüşçilig yol

(9) kélip Ramażān dék müteberrik ü ‘azīz ayġa kéçelik furṣat ḳalıp atasıdın imen-

(10) -mey Téŋridin ḳorḳmay henüz işi çaġır içmek édi neşāṭ bile ve meclis-ārālıḳ

(11) édi inbisāṭ bile muḳarrerdür kim mundaḳ bütken kişi andaḳ şikest tapḳay ve bu nev‘

(12) ötken élge her kim dest tapḳay néçe yıl kim Astarābād ḥükūmeti Bedī‘üzzamān Mīrzā-

(13) -da édi ḥavālī u ḥavāşīsi ve yigit yeleŋi bisyār pürşaḳḳ u pürzīb bolup édi

(14) altun u gümüş ālāt u edevātı bisyār bolup édi ve ḳumāş-pūş yigiti

[42a]

(1) ve topçaḳ atı bī-şümār bolup édi barçasını munda bay bérdi ḳaçarda taġ

(2) yolıġa uçrap éniş ve uçma yérge yoluḳup özi teşvīş bile bu uçma-

(3) -dın tüşti köp éli bu uçmada żāyi‘ boldı Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā oġlını basḳan-

(4) -dın soŋ Belḫḳa kéldi Bedī‘üzzamān Mīrzā Belḫte Şeyḫ ‘Alī Ṭaġayini ḳoyup

(5) édi çāre ḳıla almay kirip Belḫni tapşurdı Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Belḫni

(6) İbrāhīm Ḥüseyn Mīrzāġa bérip Muḥammed Velī Bég ve Şāh Ḥüseyn Çehreni anıŋ bile ḳoydı

(7) özi Ḫorāsānġa mürāca‘at ḳıldı Bedī‘üzzamān Mīrzā şikestdin soŋ talatıp

(8) aldurup yigit yeleŋi ve yayaḳ yalaŋı bile Ḳunduzġa Ḫüsrev Şāhġa tarttı Ḫüsrev Şāh

(9) hem yaḫşı ḫiẕmetler ḳıldı at ve tévedin ve ḫayme u ḫargāhdın belk cemī‘ sipāhī-

(10) -lıḳ yaraġıdın mīrzāġa ve mīrzā bile bolġanlarıġa ol miḳdār ḫiẕmet u ādemīgīr-

(11) -lik ḳıldı kim körgenler dédiler kim burunġı yaraġ bile bu yaraġnıŋ

(12) arasıda tefāvüd meger ṭilā ālāt ve nuḳre ālāt bolġay édi Sulṭān Mes‘ud

(13) Mīrzā bile Ḫüsrev Şāhnıŋ arasıda anıŋ bī-i‘tidāllıġlarıdın ve munıŋ

(14) ulġaymaḳlarıdın niḳārlar küdüretler bolup édi Velīni ve Bāḳīni

[42b]

(1) Bedi‘üzzamān Mīrzāġa ḳoşup Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıŋ üstige Ḥiṣārġa yiberdi

(2) ḳurġanġa yaḳın hem kéle almadılar eṭrāf u nevāḥīde bir iki ḳatla ol ṭaraf-

(3) -dın bu ṭarafdın ḳılıç alıştılar bir nevbet Ḥiṣārnıŋ şimālide ḳuşḫānede Muḥibb ‘Alī

(4) Ḳorçı éldin ayrılıp kélip yaḫşı çaptı attın yıḳılıp alur maḥalda yana ol

(5) ṭarafdın zorlap ḫalāṣ ḳıldılar bir néçe kündin soŋra gurg-āştīraḳ ḳılıp

(6) yandılar bir néçe kündin soŋ Bedī‘üzzamān Mīrzā taġ yol bile Ḳandahār ve Zemīn

(7) Dāverġa ve Ẕünnūn Arġun ve oġlı Şāh Şucā‘ Arġunġa özini tarttı Ẕünnūn

(8) Arġun bā-vücūd-i ḫisset u baḫīllıḳ yaḫşı ḫiẕmetler ḳıldı bir pīşkeş ḳılġanda

(9) ḳırḳ miŋ ḳoy pīşkeş ḳıldı bu ġarāib-i vāḳi‘āttındur kim uşol

(10) çehārşenbe küni kim Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Bedī‘üzzamān Mīrzānı basar uşol

(11) küni Astarābādta Muẓaffer Mīrzā Muḥammed Mü’min Mīrzānı basar yana bu ‘acebraḳ kim

(12) Çārşenbe atlıḳ kişi Muḥammed Mü’min Mīrzānı tüşürüp kéltürür

(13) Baġ-ı Meydānnıŋ arḳası Ḳulbe öleŋige tüşüldi Semerḳand éli sipāhī u şehrī

(14) Pul-ı Muḥammed Çeb nevāḥīsiġa ḳalın çıḳtılar çün biziŋ él ṭayyār émes édiler

[43a]

(1) yigitler müsta‘idd bolġunça Sulṭān Ḳulı ve Bābā Ḳulını tüşürüp ḳurġanġa

(2) élttiler bir néçe kündin soŋ köçüp Kuhekniŋ arḳası Ḳulbeniŋ başıġa

(3) tüşüldi Seyyid Yūsuf Bégni uşbu kün Semerḳanddın çıḳardılar uşbu

(4) yurtta kélip mülāzemet ḳıldı Semerḳanddaġılar ol yurttın köçüp bu yurt-

(5) -ḳa kélgenimizni yandı taṣavvur ḳılıp kömekī sipāhī ve şehrī Mīrzā Köprügi-

(6) -geçe Şeyḫzāde dervāzesidin Muḥammed Çeb Köprügigeçe çıḳtılar buyurduk kim

(7) bolġan yigitler yaraḳlanıp atlandılar iki ṭarafdın Pul-ı Mīrzādın

(8) ve Pul-ı Muḥammed Çebdin zor kéltürdiler Téŋri rāst kéltürdi yaġı

(9) basıldı ebdān ebdān béglerni ve yaḫşı yaḫşı yigitlerni tüşürüp

(10) kéltürdiler ol cümledin bir Muḥammed Miskīn-i Ḥāfıẓ Dulday édi şehādet

(11) barmaġını tüşüre çapıp alıp kéltürdiler yana Muḥammed Ḳāsım

(12) Nebīreni inisi Ḥasan Nebīreni tüşürüp kéltürdi mundaḳ sipāhī

(13) ve él tanıġu dék yigitlerdin ḫaylī bar érdi yana şehr yetīmleridin

(14) Dīvāne Cāmebāfnı ve Kel Ḳaşuḳnı kéltürdiler kim ceng-i seŋde ve yetim-

[43b]

(1) -liklerde ḫire u serāmed édiler Ġār-ı ʻĀşıḳānda ölgen piyādelerniŋ ḳışāşıġa

(2) buyuruldı kim ʻaẕāblar bile öltürdiler Semerḳand élige bu küllī şikest édi

(3) mundın soŋra ḳurġandın çıḳmaḳları ber-ṭaraf boldı iş aŋa yétti kim

(4) bizniŋ él ḫandaḳ yaḳasıġaça barıp ḳul ve dādek kéltürürler édi āftāb

(5) mīzānġa taḥvīl ḳıldı savuḳ tüşti barı kéŋeşke kirer béglerni tilep

(6) kéŋeşip söz muŋa ḳarār taptı kim şehr kişisi munça ʻāciz boluptur Téŋri

(7) ʻināyeti bile bu kün hem bolsa alur biz taŋla hem bolsa alur biz taşḳarı savuḳta

(8) teşvīş tartḳunça şehriniŋ yavuḳıdın ḳopup bir ḳurġanda ḳışlaḳ salmaḳ

(9) kérek kéteri hem bolsa ol maḥalda bī-tereddüdraḳ kéter bolur ḳışlaḳḳa Ḫˇāce Dīdār

(10) ḳurġanını maṣlaḥat körüp köçüp Ḫˇāce Dīdārniŋ alıdaġı öleŋge tüşüldi

(11) ḳurġanġa kirip öy ve képe yérlerini taʻyīn ḳılıp ustākār u muḥaṣṣıl ḳoyup

(12) yurtḳa kéldük néçe kün ḳışlaḳı öyler ṭayyār bolġunça öleŋde oltur-

(13) -uldı bu müddette Baysunġur Mīrzā Türkistānġa Şeybānī Ḫānġa mütevātir kişiler yiberip

(14) Şeybānī Ḫānnı kömek tilepdür ḳışlaḳ öyleri ṭayyār bolup ḳurġanġa

[44a]

(1) kirdük Şeybānī Ḫān Türkistāndın ılġap uşol seḥerī bizniŋ yurtumız

(2) üstige kélip turdı bizniŋ çérigimiz yaḳın émes édi ḳışlaḳ maṣlaḥatıġa

(3) baʻżı Ribāṭ-ı Ḫˇāceġa baʻżı Kābudġa baʻżı Ṣīrāzġa barıp édiler bā-vücūd

(4) ḥāżır çérig kişisi bile yasap çıḳıldı Şeybānī Ḫān turuş bérmey

(5) Semerḳand sarı özini tarttı Semerḳand nevāḥīsiġa bardı çün Baysunġur Mīrzā-

(6) -nıŋ müddeʻāsı dék bolmadı yaḫşı iḫtilāṭ ḳılmadı néçe kündin soŋ

(7) hīç iş ḳıla almay meʼyūs Türkistānġa mürācaʻat ḳıldı Baysunġur Mīrzā yéti ay

(8) ḳabal tarttı bir ümīdvārlıġı mundın édi mundın nevmīd boldı iki

(9) üç yüz aç uruġı bile Ḳunduzġa Ḫüsrev Şāhġa özini tarttı Tirmiẕ nevāḥī-

(10) -sidin Amūnı kéçedürgende maḥalda Seyyid Ḥüseyn Ekber kim Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıŋ

(11) hem uruġı hem mu‘teber kişisi édi Tirmiẕ ḥākimi édi ḫaber tapıp Baysunġur Mīrzānıŋ

(12) üstige kéldi mīrzā sudın ötüp édi Mīrim Tarḫan anda suġa bardı

(13) kéyin ḳalġan kişi ḳara partal-martalnı aldı Baysunġur Mīrzānıŋ Ṭāhir Muḥammed atlıḳ

(14) çehresi dağı éligge tüşti Baysunġur Mīrzānı Ḫüsrev Şāh dağı yaḫşı kördi

[44b]

(1) Baysunġur Mīrzā çıḳḳaç bizge ḫaber kéldi Ḫˇāce Dīdārdın atlanıp Semerḳandġa müteveccih

(2) bolduk yolda ekābir ve bégler yigitler müte‘āḳıb istiḳbālġa kéldiler Rebī‘ü’l-evvel

(3) ayınıŋ evāḫiride kélip erkte Bostān Sarāyġa tüştüm Téŋri te‘ālā ‘ināyeti bile

(4) Semerḳand şehr ü vilāyeti müyesser ü musaḫḫar boldı rub‘-i meskūnda Semerḳandça laṭīf şehr kemraḳdur béşinçi

(5) iḳlīmdindür ṭūlı żṭ remz-i nücūmī nev‘ derece u daḳīḳadur ‘arż u derece u daḳīḳa-

(6) -dur şehrī Semerḳanddur vilāyeti Māverāü’n-nehr dérler hīç yaġı ḳahr u ġalebe bile muŋa dest

(7) tapmaġan üçün ‘’belde-i maḥfūẓe’’ dérler Semerḳand Ḥażret-i Emīrü’l Mümīn ‘Oṯmān zamānıda Müselmān

(8) bolġandur ṣaḥābedin Ḳusem ibn-i ‘Abbās anda barġandur ḳabri Āhanīn dervāzesiniŋ

(9) taşıdadur ḥālā Mezār-ı Şāhġa meşhūrdur Semerḳandnı İskender binā ḳılġandur Moġol ve Türk

(10) ulusı ‘’Semiz Kend’’ dérler Timur Bég pāyitaḫt ḳılıp édi Timur Bégdin burun Timur Bég

(11) dék uluḳ pādşāh Semerḳandnı pāyitaḫt ḳılġan émestür ḳurġanını faṣīlniŋ

(12) üstidin buyurdum kim ḳadem urdılar on miŋ altı yüz ḳadem çıḳtı anıŋ

(13) éli tamām sünnī u pāk meẕheb ü müteşerri‘ ü mütedeyyin éldür Ḥażret-i Risālet zamānıdın

(14) beri ol miḳdār e’imme İslām kim Māverāü’n-nehrdin peydā boluptur hīç vilāyettin ma‘lūm

[45a]

(1) émes kim munça peydā bolmış bolġay Şeyḫ Ebū Manṣūr kim e’imme kelāmdındur Semerḳand-

(2) -nıŋ Mātürīd atlıḳ maḥallesidindür e’imme kelām iki fırḳadur birni Mātürīdiyye dérler

(3) birni Eş’ariye Mātürīdiyye bu Şeyḫ Ebū Manṣūrġa mensūbdur yana ṣāḥib-i Ṣaḥīḥ-i Buḫārī

(4) Ḫˇāce İsmā‘īl hem Māverāü’n-nehrdindür yana ṣāḥib-i Hidāyet kim İmām Ebū Hanīfe

(5) meẕhebide Hidāyetdin mu‘teberraḳ kitāb-ı fıḳh kem bolġay Ferġānanıŋ Merġīnān

(6) atlıḳ vilāyetidindür ol hem dāḫil-i Māverāü’n-nehrdür ma‘mūreniŋ kenāreside vāḳi‘

(7) boluptur şarḳı Ferġāna ve Kāşġar ġarbı Buḫārā ve Ḫˇārezm şimāli Taşkend ve Şāhruḫiyye kim

(8) Şāş ve Benāket bitirler cenūbı Belḫ ve Tirmiẕ Kuhek suyı şimālidin aḳar Semerḳand-

(9) -dın iki kuroh bolġay bu su bile Semerḳand arasıda bir puşte tüşüptür Kuhek

(10) dérler bu rūd munıŋ tüpidin aḳar üçün Kuhek suyı dérler bu sudın

(11) bir uluḳ rūd ayrıpturlar belk deryācedür Derġam suyı dérler Semerḳand-

(12) -nıŋ cenūbıdın aḳar Semerḳanddın bir şer‘ī bolġay Semerḳandnıŋ bāġāt u maḥallātı

(13) ve yana néçe tümenātı bu su bile ma‘mūrdur Buḫārā ve Ḳara Kölgeçe kim otuz ḳırḳ

(14) yıġaç yolġa yavuḳlaşur Kuhek suyı bile ma‘mūr u mezrū‘dur mundaḳ uluḳ

[45b]

(1) deryā aṣlā zirā‘attın ve ‘imārettin artmas belk yazlar üç tört ay Buḫārāġa

(2) su yétmes üzümi ve ḳavunı ve alması ve enārı belki cemī‘ méyvesi ḫūb bolur

(3) velī iki méyve Semerḳanddın meşhūrdur sīb-i Semerḳand u ṣāḥibī-i Semerḳand ḳışı muḥkem

(4) savuḳtur ḳarı egerçi Kâbil ḳarıça tüşmes yazlar yaḫşı hevāsı bar egerçi

(5) Kâbilçe yoḳtur Timur Bégniŋ ve Uluġ Bég Mīrzānıŋ ‘imāret u bāġātı Semerḳand ve

(6) maḥallātıda köptür Semerḳandnıŋ erkide Timur Bég bir uluḳ köşk salıptur

(7) tört āşiyānlıḳ Kök Serāyġa meşhūrdur bisyār ‘ālī ‘imārettür yana Āhanīn dervāze-

(8) -siġa yavuḳ ḳal‘anıŋ içide bir mescid-i cum‘a salıptur seŋīn ekşer Hindistān-

(9) -dın éltken seŋtırāşlar anda iş ḳılıpturlar mescidniŋ kitābeside

(10) bu āyetni ‘’*ve iz̲ yerfe‘u İbrāhīmü’l ḳavā‘ide ilā āḫirih*’’ ve andaḳ uluḳ ḫaṭṭ bile bitip-

(11) -türler kim bir kuroh yavuḳ yérdin oḳusa bolur bu hem bisyār ‘ālī ‘imāret-

(12) -tür Semerḳandnıŋ şarḳıda iki bāġ salıptur biri kim yıraḳraḳtur Bāġ-ı

(13) Dilgüşādur Dilgüşādın Fīrūze dervāzesiġaça ḫıyābān ḳılıp iki ṭarafıda

(14) tīrak yıġaçı éktürüptür Dilgüşāda hem uluḳ köşk salduruptur ol köşk-

[46a]

(1) -te Timur Bégniŋ Hindistān uruşını taṣvīr ḳılıpturlar yana Puşte-i Kuhek-

(2) -niŋ dāmāneside Kān-i Gilniŋ Ḳara Suyınıŋ üstide kim bu sunı

(3) Āb-ı Raḥmet hem dérler bir bāġ salıptur Naḳş-i Cihānġa mevsūm mén körgen maḥalda

(4) bu bāġ buzulup érdi atı béş ḳalmaydur édi yana Semerḳandnıŋ

(5) cenūbıda Bāġ-ı Çınārdur ḳal‘aġa yavuḳtur yana Semerḳandnıŋ ḳoyı yanıda Bāġ-ı

(6) Şimāl ve Bāġ-ı Behişttür Timur Bégniŋ nebīresi Cihāngīr Mīrzānıŋ oġlı

(7) Muḥammed Sulṭān Mīrzā Semerḳandnıŋ taş ḳurġanıda çaḳarda bir medrese

(8) salıptur Timur Bégniŋ ḳabri ve evlādıdın her kim ki Semerḳandta

(9) pādşāhlıḳ ḳılıptur alarnıŋ ḳabri ol medresededür Uluġ Bég Mīrzā-

(10) -nıŋ ‘imāretleridin Semerḳandnıŋ ḳal‘asınıŋ içide medrese

(11) ve ḫāne-ḳāhdur ḫāne-ḳāhnıŋ künbeḍi bisyār uluḳ künbeḍdür ‘ālemde ança

(12) uluḳ künbeḍ kem nişān bérürler yana uşbu medrese ve ḫāne-ḳāhḳa yavuḳ

(13) bir yaḫşı ḥamām salıptur Mīrzā Ḥamāmıġa meşhūrdur her nev‘ taşlardın

(14) ferşler ḳılıptur Ḫorāsān ve Semerḳandta ança ḥamām ma‘lūm émes kim bolġay yana

[46b]

(1) bu medreseniŋ cenūbıda bir mescidī salıptur Mescid-i Muḳaṭṭa‘ dérler bu cihettin muḳaṭṭa‘

(2) dérler kim ḳıṭ‘a ḳıṭ‘a yıġaçlarnı tirāş ḳılıp İslīmī ü Ḫıṭāyī naḳşlar salıpturlar

(3) tamām-ı dīvārları ve saḳfı uşbu yosunluḳtur bu mescidniŋ ḳıblesi bile medrese-

(4) -niŋ ḳıblesiniŋ arasıda bisyār tefāvüdtür ġālibā bu mescid ḳıblesiniŋ semtini

(5) müneccim ṭarīḳi bile ‘amel ḳılıpturlar yana ‘ālī ‘imāreti Puşte-i Kuhek dāmāneside raṣaddur kim

(6) zīc bitimekniŋ āletidür üç āşiyānlıḳdur Uluġ Bég Mīrzā bu raṣad bile

(7) Zīc-i Gürgānīni bitiptür kim ‘ālemde ḥālā bu zīc müsta‘meldür özge zīc bile kem

(8) ‘amel ḳılurlar mundın burun Zīc-i İlḫanī müsta‘mel édi kim Ḫˇāce Naṣīr Ṭūsī

(9) Hūlāgū Ḫān zamānıda Merāġada raṣad baġlaptur Hūlāgū Ḫāndur kim İlḫan

(10) hem dérler ġālibā ‘ālemde yéti sekiz raṣad béş baġlamaydurlar ol cümledin

(11) bir Me’mūn Ḫalīfe raṣad baġlaptur kim Zīc-i Me’mūnīni andın bitiptürler bir Baṭlamyūs hem

(12) raṣad baġlaptur yana Hindistānda Rāca Biker Mācīt Hindū zamānıda Ucīn

(13) ve Dehārda kim Mālve mülkidür ḥālā Māndūġa meşhūrdur yana bir raṣad ḳılıpturlar kim

(14) ḥālā Hindūlarnıŋ müsta‘mel Hindistānda ol zīcdür bu raṣadnı baġlaġanı

[47a]

(1) miŋ béş yüz seksen tört yıldur bu ol zīclerġa baḳa nāḳış

(2) nāḳışraḳdur yana Puşte-i Kuhekniŋ dāmāneside ġarb sarı bāġī salıp-

(3) -tur Bāġ-ı Meydāngа mevsūm bu bāġnıŋ ortasıda bir ‘ālī ‘imāret ḳılıptur Çihil

(4) Sütūn dérler du-āşiyāne sütūnları tamām taşdın bu ‘imāretniŋ tört burcıda

(5) tört menār dék burclar ḳoparıpturlar kim yoḳḳarıġı çıḳar yollar bu tört

(6) burcdındur özge tamām yérlerde taşdın sütūnlardur ba‘żını mārpīç ḫiyāre

(7) ḳılıpturlar yoḳḳarıġı āşiyānınıŋ tört ṭarafı eyvāndur sütūnları

(8) taşdın ortası çārdere öydür ‘imāret kürsīsini tamām taş-

(9) -dın ferş ḳılıpturlar bu ‘imārettin Puşte-i Kuhek sarı dāmānede yana bir bāġçe

(10) salıptur anda bir uluḳ eyvān ‘imāret ḳılıptur eyvānnıŋ içide

(11) bir uluḳ taş taḫt ḳoyupturlar ṭūlı taḫmīnen on tört on béş ḳarı bolġay

(12) ‘arżı yéti sekiz ḳarı ‘umḳı bir ḳarı mundaḳ uluḳ taşnı ḫaylī yıraḳ

(13) yoldın kéltürüptürler ortasıda derz boluptur dérler kim uşbu yérde

(14) kéltürgendin soŋ bu derz bolġandur uşbu bāġçede bir çārdere

[47b]

(1) salıptur īzāresi tamām çīnī Çīnīḫāne dérler Ḫıṭāydın kişi yiberip

(2) kéltürüptür Semerḳandnıŋ ḳal‘asınıŋ içide yana bir ḳadīmī ‘imārettür Mescid-i

(3) Laḳlaḳa dérler ol künbeḍniŋ ortasıda yérge tépseler tamām künbeḍdin laḳlaḳ

(4) ün kélür ġarīb emrīdür hīçkim munıŋ sırrını bilmes Sulṭān Aḥmed Mīrzā-

(5) -nıŋ zamānıda hem bég bégāt ḳalın bāġ u bāġçe saldılar ol cümledin Dervīş

(6) Muḥammed Tarḫannıŋ çārbāġıça ṣafālıḳ ve hevālıḳ ve medd-i naẓarlıḳ çārbāġ kem bolġay

(7) Bāġ-ı Meydāndın ḳoyıraḳ bülendīniŋ üstide Ḳulbe öleŋige müşrif bir çārbāġ

(8) salıptur tamām bu öleŋ ayaġ astıdadur çārbāġda hem mertebe mertebe yérlerni

(9) siyāḳ bile tüzetip yaḫşı nārvenler ve serv ve sefīdār tikiptür ḫaylī serāmed menzilid-

(10) -ür ‘aybı budur kim uluḳ suyı yoḳtur Semerḳand şehri ‘aceb ārāste şehridür bu şehr-

(11) -de bir ḫuṣūṣiyyeti bar kim özge kem şehrde andaḳ bolġay her ḥirfegerniŋ bir başḳa

(12) bāzārı bar birbirlerige maḫlūṭ émestür ṭavr resmīdür ḫūb nānvālıḳları

(13) ve āşpezlıḳları bardur ‘ālemde yaḫşı kāġaẕ Semerḳanddın çıḳar Cüvāz-ı kāġaẕ

(14) suyı tamām Kān-i Gildin kéledür Kān-i Gil Siyāh Āb yaḳasıdadur kim

[48a]

(1) bu Ḳara Sunı Āb-ı Raḥmet hem dérler Semerḳandnıŋ yana bir metā‘ı ḳırmızı muhmel-

(2) -dür kim eṭrāf u cevānibḳa élterler girdā-girdide yaḫşı öleŋleri

(3) bar bir meşhūr öleŋ Kān-i Gil öleŋidür Semerḳand şehridin şarḳ ṭarafıdur

(4) bir néme şimālġa māyil bir şer‘ī bolġay Ḳara Su kim Āb-ı Raḥmet hem dérler Kān-i Gil-

(5) -niŋ ortasıdın aḳar yéti sekiz tégirmen suyı bolġay bu sunıŋ

(6) eṭrāfı tamām āb-gīrdür ba‘żı dérler kim bu öleŋniŋ aṣl-ı atı Kān-i Ābgīr

(7) ékendür velī tārīḫlerde tamām Kān-i Gil bitirler ḫaylī yaḫşı öleŋni ḳoruḳ

(8) ḳılurlar her yıl bu öleŋge çıḳıp bir ay iki ay oltururlar

(9) bu öleŋdin yoḳ ḳarıraḳ şarḳ cenūb sarı yana bir öleŋ vāḳi‘

(10) boluptur Ḫān Yurtıġa mevsūm Semerḳandnıŋ şarḳıdur Semerḳanddın bir yıġaç

(11) bolġay bu Ḳara Su anıŋ arası bile ötüp Kān-i Gil barur Ḫān Yurtıda

(12) bu Ḳara Su andaḳ toḳay évrülüp kéliptür kim içide bir ordu tüşkünçe

(13) yér bolġay çıḳar yér ḫaylī tar vāḳi‘ boluptur bu yérniŋ ṣerfesini közlep

(14) Semerḳand muḥāṣarasıda néçe maḥal munda olturulup édi yana bir öleŋ

[48b]

(1) Büdene ḳoruġıdur Dilgüşā bāġı bile Semerḳand arasıda vāḳi‘ boluptur yana Köl Moġāk

(2) öleŋidür Semerḳanddın iki şer‘īġa yavuşḳay ġarb sarıdur bir néme şimālġa

(3) māyil bu hem ṭavr öleŋidür bir yanıda bir uluḳ köl vāḳi‘ boluptur bu cihettin

(4) Köl Moġāk öleŋi dérler Semerḳand muḥāṣarasıda mén Ḫān Yurtıda olturġanda

(5) bu öleŋde Sulṭān ‘Alī Mīrzā olturup édi yana bir Ḳulbe öleŋidür bu muḫtaṣarraḳ

(6) öleŋdür şimāli Ḳulbe kénti ve Kuhek deryāsı cenūbı Bāġ-ı Meydān ve Dervīş Muḥammed Tarḫan-

(7) -nıŋ çārbāġı şarḳı Puşte-i Kuhek yaḫşı vilāyātı ve tümenātı bar uluḳ vilāyeti kim

(8) Semerḳand ḳarīnesidür Buḫārādur Semerḳandnıŋ ġarbī ṭarafı yégirmi béş yıġaç yol-

(9) -dur Buḫārānıŋ hem néçe tümenātı bar ṭavr şehri vāḳi‘ boluptur méyvesi köp

(10) bolur ve ḫūb bolur ḳavunı bisyār yaḫşı bolur Māverāü'n-nehrde Buḫārā ḳavunıça köp ve ḫūb

(11) ḳavun bolmas egerçi Ferġāna vilāyetidin Aḫsīniŋ bir nev' ḳavunı kim Mīr Tīmūrī

(12) dérler munıŋ ḳavunıdın çüçükrek ve nāzükraḳ bolur velī Buḫārāda her cins

(13) ḳavundın köp bolur yaḫşı bolur yana ālū-yı Buḫārī meşhūrdur Buḫārā ālūsı dék

(14) ālū hīç yérde bolmas térisini soyup ḳurutup teberrüklükler bile vilāyet-

[49a]

(1) -tin vilāyetḳa élterler telyīn üçün bisyār yaḫşı tedāvīdür pervārī tavuġı

(2) ve ḳazı bisyār bolur Māverāü'n-nehrde Buḫārā çaġırlarıdın tündraḳ çaġır bolmas

(3) mén Semerḳandta evvel içkende Buḫārā çaġırlarını içer édim yana Keş vilāyetidür Semerḳand-

(4) -nıŋ cenūbıdur toḳuz yıġaç yoldur Semerḳand bile Keş arasıda bir taġ tüşüptür

(5) İtmek Dabanı dérler seŋtırāşlıḳ ḳılur taşlarnı tamām bu taġdın élterler bahār-

(6) -lar ṣaḥrāsı ve şehri ve bāmı u tamı ḫūb sebz bolur üçün Şehr-i Sebz hem dérler

(7) Timur Bégniŋ zād u būdı Keşdin üçün şehr ü pāyitaḫt ḳılurġa köp

(8) sa'y u ihtimāmlar ḳıldı 'ālī 'imāretler Keşde binā ḳıldı özige dīvān olturur

(9) üçün bir uluḳ pīşṭāḳ ve yana oŋ yanıda ve sol yanıda nevāḥī bég-

(10) -leri bile dīvān bégleri olturup dīvān sorar üçün iki kiçik-

(11) -rek pīşṭāḳ ḳılıptur yana sorun éli olturur üçün bu dīvān-ḫāne-

(12) -niŋ her żil'ide kiçik kiçik ṭāḳçeler ḳılıptur munça 'ālī ṭāḳ 'ālemde

(13) kem nişān bérürler dérler kim Kisrā ṭāḳıdın bu beyikrektür yana Keş-

(14) -te medrese ü maḳbere ḳılıptur Cihāngīr Mīrzā ve yana ba'żı evlādınıŋ maḳābir

[49b]

(1) andadur çün Keşniŋ ḳābiliyyeti şehr bolmaḳḳa Semerḳandça émes édi āḫir pāyitaḫt

(2) üçün Timur Bég Semerḳandnı oḳ iḫtiyār ḳıldı yana Ḳarşı vilāyetidür kim

(3) Nesef ve Naḫşeb hem dérler Ḳarşı Moġolça attur gūr-ḫāneni Moġolī til bile Ḳarşı

(4) dérler ġālibā bu at Çingiz Ḫān tasalluṭıdın soŋ bolġandur kemābraḳ yérdür bahārı

(5) ḫūb bolur ekini ve ḳavunı yaḫşı bolur Semerḳanddın cenūb sarıdur bir néme ġarbḳa

(6) māyil on sekiz yıġaç yoldur baġrıḳara yosunluḳ ḳuşḳına bolur kim ḳıl-ḳuyruḳ

(7) dérler Ḳarşı vilāyetide bī-ḥadd u bī-nihāyet bolur üçün ol nevāḥīde Murġek-i Ḳarşı

(8) dérler yana Ḫazān vilāyetidür yana Kermīne vilāyetidür Semerḳand bile Buḫārā arasıdadur yana

(9) Ḳara Köl vilāyetidür barçadın pāyān-ı ābraḳdur Buḫārādın yéti yıġaç ġarb

(10) şimālidür yaḫşı tümenātı bar ol cümledin Soġd tümeni ve Soġdġa peyvest tümenler-

(11) -dür başı Yār Yaylaḳ ayaġı Buḫārā bir yıġaç yol yoḳtur kim ként ve ma‘mūre bolmaġay

(12) andaḳ meşhūrdur kim Timur Bég dégendür kim ménıŋ bir bāġım bar kim ṭūlı otuz

(13) yıġaçdur bu tümenātnı dégendür yana Şāvdār tümenidür şehr ü maḥallātḳa

(14) peyvesttür ḫaylī yaḫşı tümendür bir ṭarafı Semerḳand bile Şehr-i Sebz arasıdaġı taġ

[50a]

(1) vāḳi‘ boluptur kéntleri ekṣer bu taġnıŋ dāmāneside tüşüptür yana bir ṭarafı

(2) Kuhek deryāsıdur ḫoş hevā u pür ṣafā suyı firāvān ni‘meti erzān ḫaylī yaḫşı

(3) tümen tüşüptür Mıṣr u Şām körgen revendeler munça çaġlıḳ yér nişān

(4) bérmeydürler egerçi yana tümenleri hem bar bu meẕkūr bolġanlarça émes uş munça

(5) bile iktifā ḳılıldı Timur Bég Semerḳandnıŋ ḥükūmetini Cihāngīr Mīrzāġa bérip édi

(6) Cihāngīr Mīrzānıŋ fevtidin soŋ uluḳ oġlı Muḥammed Sulṭān Cīhāngīrġa bérdi

(7) Şāhruḫ Mīrzā cemī‘ Māverāü’n-nehr vilāyātını uluḳ oġlı Uluġ Bég Mīrzāġa

(8) bérip édi Uluġ Bég Mīrzādın oġlı ‘Abdül Laṭīf Mīrzā aldı bu béş kün-

(9) -lük öter dünyā üçün andaḳ dāniş-mend ve ḳarı atasını şehīd ḳıldı Uluġ Bég

(10) Mīrzānıŋ fevtiniŋ tārīḫi ṭavrī vāḳi‘ boluptur naẓm *Uluġ Bég baḫr-i ‘ulūm u ḫirad*

(11) *ki dünyā u dīnrā azū būd puşt zi ‘Abbās şehd-i şehādet çeşīd şud aş*

(12) *ḥarf-i tārīḫ ‘Abbās kuşt* egerçi özi hem béş altı ay beṣs salṭanat ḳılmadı

(13) bu beyt meşhūrdur kim beyt *pidarkuş pādişahīrā neşāyed eger şayed bacuz*

şiş mah napāyed

(14) anıŋ tārīẖi hem ṭavrī vāḳi‘ boluptur *‘Abdul Laṭīf ẖüsrev-i Cemşīdfar ki būd*

[50b]

(1) *der silk-i bendegāneş Ferīdūn u Zerdehuşt Bābā Ḥüseyn kuşt şeb-i cum‘a aş ba tīr*

(2) *tārīẖaş īn nivīs ki Bābā Ḥüseyn kuşt* ‘Abdül Laṭīf Mīrzādın soŋra Şāhruẖ

(3) Mīrzānıŋ nebīresi İbrāhīm Sulṭān Mīrzānıŋ oġlı ‘Abdullāh Mīrzā kim Uluġ Bég

(4) Mīrzānıŋ küyevi édi taẖtḳa olturdı bir yarım yıl iki yılga yavuḳġa

(5) pādşāhlıḳ ḳıldı andın soŋra Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzā aldı öz ḫayātıda uluḳ

(6) oġlı Sulṭān Aḥmed Mīrzāġa bérip édi Sulṭān Ebū Sa‘īd Mīrzādın soŋ

(7) Sulṭān Aḥmed Mīrzā pādşāhlıḳ ḳıldı Sulṭān Aḥmed Mīrzānıŋ fevtidin soŋ

(8) Sulṭān Maḥmūd Mīrzā Semerḳand taẖtıġa olturdı Sulṭān Maḥmūd Mīrzādın soŋ

(9) Baysunġur Mīrzānı pādşāh ḳıldılar Tarẖannıŋ ġavġāsıda Baysunġur

(10) Mīrzānı tutup inisi Sulṭān ‘Alī Mīrzā nı bir iki kün olturġuzdılar yana

(11) Baysunġur Mīrzā oḳ aldı néçük kim bu tārīẖde meẕkūr boldı Baysunġur Mīrzā-

(12) -dın mén aldım mundın soŋġı vaḳāyi‘de özge keyfiyyetler ma‘lūm bolġu-

(13) -sıdur Semerḳand taẖtıġa olturġaç Semerḳand béglerini burunġı dék oḳ

(14) ri‘āyet ü ‘ināyet ḳıldım bizniŋ bile bolġan béglerni hem ferāẖ-ver-i ḫālleriġa

[51a]

(1) yaraşa terbiyet ü şefaḳat ḳıldım Sulṭān Aḥmed Tenbelniŋ bāresiġa ri‘āyet

(2) köprek vāḳi‘ boldı içki bégler çergeside édi uluḳ bégler çergeside

(3) ri‘āyet ḳıldım Semerḳandnı kim yéti ay muḥāṣara ḳılıp teşvīşler bile alduk

(4) evvel kélgende çérig élige olça-molça dék néme tüşüp édi bir Semerḳand-

(5) -dın özge cemī‘ vilāyāt méne kirip édi yā Sulṭān ‘Alī Mīrzāġa

(6) bu kirgen vilāyetlerni çapıp bolmas édi munça tālān ve tārāc

(7) tartḳan vilāyetlerdin néme almaḳ ḫod néçük müyesser bolġay çérig élinin̆

(8) olcası tükendi Semerḳandnı alġanda Semerḳand andaḳ ḫarāb édi kim

(9) meded u tuḫm u taḳāvvīġa iḥtiyācı bar édi çi-cāy-i ol kim kişi andın

(10) néme ala alġay bu cihetlerdin çérig éli köp tenḳīṣlıḳ tarttılar biz hem

(11) élge néme yétküre almaduk öylerini hem saġındılar birer ikirer ḳaçmaḳḳa

(12) yüz ḳoydılar evvel kişi kim ḳaçtı Ḫān Ḳulı Beyān Ḳulı édi yana

(13) İbrāhīm Bégçik édi Moġollar tamām ḳaçtılar soṇra Sulṭān Aḥmed Tenbel

(14) hem ḳaçtı bu fitneniṇ teskīni üçün Ḫ̆āce Ḳāḍīni yiberdük kim Uzun Ḥasan

[51b]

(1) ḫ̆āceġa özini ḫaylī muḫliṣ ü mu‘teḳıd tutar édi Uzun Ḥasannıṇ ittifāḳı

(2) bile ḳaçḳanlarnıṇ ba‘żısıġa sezā bérgeyler ba‘żısını biziṇ ḳaşımızġa

(3) yibergeyler bu fitnelerni engīz ḳılġuçı mundın ḳaçıp barġanlarnı

(4) yamanlıḳḳa tīz ḳılġuçı ḫod Uzun Ḥasan ḫarām-nemek ékendür barçası

(5) Sulṭān Aḥmed Tenbel barġan bile ẓāhir ü āşkārā yamanlıḳ maḳāmıda boldılar

(6) Semerḳandnı almaḳ dā‘iyesi bile néçe yıl kim bī-cidd çérig tartar édük Sulṭān

(7) Maḥmūd Ḫāndın egerçi mu‘tad bihi meded ve kömek bolmas édi velī Semerḳand

(8) feṭḥidin soṇ Andicānnı ṭama‘ ḳılurlar édi bu furṣatta kim ekṣer çérig

(9) éli ve Moġollar tamām ḳaçıp Andicān Aḫsīġa bardılar Uzun Ḥasan ve Tenbel

(10) ol vilāyetlerni Cihāngīr Mīrzāġa ṭama‘ ḳıldılar néçe cihetdin mümkin émes

(11) édi kim alarġa bérilgey biri ol kim egerçi ḫānġa bu vilāyetlerni va‘de

(12) ḳılmaydur édi velī ḫān tilep édi ḫān tilep turup Cihāngīr Mīrzāġa

(13) bérilse ḫān bile tamām yekrū bolmaḳ kérek édi yana bir bu kim mundaḳ maḥalda

(14) kim él ḳaçıp ol vilāyetḳa bardı taḥakküm ṭarīḳi bile ṭama‘ ḳıladur eger burunraḳ

[52a]

(1) bu söz arada bolsa édi fi'l-cümle vechi bar érdi alarnıŋ taḥakkümini kim tartar

(2) bolġan Moġol ve Andicān çérigi ve ba'żı bégleridin içkilerdin hem Andicāngа

(3) barıp édiler méniŋ bile Semerḳandta bég ü yigit yaḫşı u yaman miŋge yavuḳ-

(4) -ça kişi ḳalıp édi alarnıŋ istid'āsı dék çün müyesser bolmadı

(5) ḳaçıp barġan tevehhümluḳ éllerni tamām tilep özlerige ḳoştılar tevehhüm-

(6) -luḳ éller ḫod mundaḳ vāḳi'anı öz ḳorḳunçıdın Téŋridin tiler édiler

(7) Aḫsīdin Andicān üstige çérig tartıp yamanlıḳ yaġılıḳnı ṣarīḥ

(8) ve āşkārā ḳıldılar Tolun Ḫᵕāce atlıḳ Barınnıŋ merdāne ü serāmed u ḳazaḳ

(9) yigitleridin édi atam 'Ömer Şeyḫ Mīrzā ri'āyet ḳılıp édi ve henüz ri'āyet

(10) ḳılmaḳta édi mén ḫod terbiyet ḳılıp bég ḳılıp édim 'aceb merdāne ve ḳazaḳ

(11) yigit édi ri'āyet erzendesi édi Moġollar içide ri'āyet ḳılġan

(12) i'timādlıḳ kişimiz Tolun Ḫᵕāce üçün Semerḳanddın Moġol ulusı ḳaça kir

(13) işkende Tolun Ḫᵕāceni yiberilip édi kim élge naṣīḥat ḳılıp tevehhümni

(14) ḫātırlarıdın çıḳarġay tā él ḳorḳunçtın ser-be-bād bérmeġeyler élni

[52b]

(1) ḫod bu müftinler bile ḥarām-nemekler andaḳ ḳılıp édiler kim va'de ü va'īd

(2) ve naṣīḥat u tehdīd hīç fāyide ḳılmas édi Tolun Ḫᵕāceniŋ köçi İki

(3) Su Arasıda édi kim bu İki Su Arasını Ribāṭek Orçını dérler Uzun

(4) Ḥasan bile Sulṭān Aḥmed Tenbel bir pāre ılġar Tolun Ḫᵕāceniŋ üstige yiber-

(5) -diler barıp ġāfillıḳta alıp kéltürüp öltürdiler Uzun Ḥasan

(6) ve Tenbel Cihāngīrni alıp kélip Andicānnı muḥāṣara ḳıldılar çérig atlanurda

(7) Andicānda 'Alī Dost Ṭaġayini ve Aḫsīde Uzun Ḥasannı ḳoyulup

(8) édi soŋra Ḫᵕāce Ḳāḍī hem kélip édi Semerḳanddın barġan çérig

(9) élidin hem ḫaylī yigitler bar édi Ḫᵕāce Ḳāḍī evvel ḳal'adārlıḳta méniŋ

(10) devlet-ḫᵕāhlıġım üçün on sekiz miŋ ḳoynı ḳurġandaġı yigitlerge

(11) ve biziŋ bile bolġan yigitleriniŋ köçlerige üleşti muḥāṣara müddeti-

(12) -de méniŋ vālidelerimdin ve Ḫˇāce Ḳāḍīniŋ muttaṣıl bu mažmūn bile ḫaṭṭlar kélür

(13) édi kim bizlerni mundaḳ muḥāṣara ḳılıpturlar eger kélip feryādımızġa yétme-

(14) -seŋiz iş uşal bolġusıdur Semerḳand Andicān ḳuvveti bile alılıp édi

[53a]

(1) eger Andicān éligte bolsa yana Téŋri rāst kéltürse Semerḳandnı élig-

(2) -lese bolur müte‘āḳıb bu mažmūn bile ḫaṭṭlar kéldi ol furṣatta bir mertebe

(3) bī-ḥużūr bolup yaḫşı bolup édim neḳāhet eyyāmını ebdān ri‘āyet ḳıla almadım

(4) üzüldüm bu nevbet asru yaman bī-ḥużūr boldum andaḳ kim tört küngeçe

(5) tilim tutuldı aġzımġa paḫta bile su tamızurlar érdi méniŋ bile ḳalġan bég

(6) ve bégāt u yigit yeleŋ méniŋ tirilmekimdin me’yūs bolup her kim öz

(7) fikride boldılar uş mundaḳ maḥalda Uzun Ḥasannıŋ nökerini hem élçilik-

(8) -ke kélip perīşān sözler kéltürüp édi bégler rāyda ġalaṭ ḳılıp

(9) körsetip ruḫṣat bérdiler tört béş kündin soŋ ol ḫāldin

(10) bir néme yaḫşıraḳ boldum velī tilimde kelālet ḳaldı néçe kündin soŋ

(11) öz ḫālimġa kéldim çün analarımdın kim anam ve anamnıŋ anası Ésen Devlet Bégim

(12) bolġay yana üstād u pīrimdin kim Ḫˇāce Mevlānā Ḳāḍī bolġay bir nev‘

(13) ḫaṭṭlar kélip mundaḳ ihtimāmlar bile tilegeyler né köŋül bile kişi turġay

(14) Receb ayı şenbe küni Andicān ‘azīmeti bile Semerḳanddın çıḳtuk bu nevbet

[53b]

(1) Semerḳand şehride yüz kün pādşāhlıḳ ḳıldım yana şenbe édi kim Ḫocendġa yéttim

(2) uşol küni Andicāndın bir kişi bu ḫaberni kéltürdi kim yéti kün mundın

(3) burun uşol şenbe kim biz Semerḳanddın çıḳıptur biz uşol şenbe ‘Alī Dost

(4) Ṭaġayi Andicān ḳal‘asını muḫāliflerġa bériptür tafṣīli budur kim Uzun

(5) Ḥasannıŋ nökerini kim méniŋ bī-ḥużūrluġumda méne körsetip icāzet bérdiler

(6) muḫālifler Andicān ḳurġanını ḳapaġanda barıp déptür kim pādşāhnıŋ

(7) tili tutulup édi aġzıġa paḫta bile su tamızadurlar édi uşbu ta‘rīf

(8) ḳılġan yosunluḳ barıp ‘Alī Dostnıŋ ḳaşıda ant içip aytıp-

(9) -dur Ḫākān dervāzeside ‘Alī Dost édi bu sözdin bī-pāy bolup

(10) muḫāliflerni tilep ‘ahd u şarṭ ḳılıp ḳal‘anı bérdi ẕaḫīredin uruşur

(11) kişidin ḳurġanda hīç kemlik yoḳ édi ġāyataş ol münāfıḳ nemek-ḥarām

(12) merdekniŋ nā-merdlıġı édi bu meẕkūr bolġan sözlerni özige bahāne rāst

(13) ḳıldı Andicānnı alġandın soŋ méniŋ Ḫocend kélgenimni éşitip Ḫᵕāce

(14) Mevlānā Ḳāḍīni erk dervāzeside bī-‘izzetāne asıp şehīd ḳıldılar Ḫᵕāce

[54a]

(1) Mevlānā Ḳāḍīniŋ atı ‘Abdullāhdur bu at bile meşhūr bolup édi ata ṭarafıdın

(2) nesebi Şeyḫ Burhāneddīn Ḳılıçḳa müntehī bolur ana ṭarafıdın Sulṭān Élig Māżīġa

(3) yéter Ferġāna vilāyetide bu ṭabaḳa muḳtedā ve şeyḫü’l-islām ve ḳāḍī bola kélgendürler

(4) Ḫᵕāce Ḳāḍī Ḥażret-i Ḫᵕāce ‘Ubeydullāhnıŋ mürīdi édi alardın terbiyet

(5) tapıp édi Ḫᵕāce Ḳāḍīniŋ velīlıġıda méniŋ hīç şekkim yoḳtur ḳaysı

(6) iş velāyetḳa mundın yaḫşıraḳ delīldür kim alarġa ḳaṣd ḳılġanlardın az

(7) furṣatta āṯār u ‘alāmet ḳalmadı Ḫᵕāce Ḳāḍī ‘aceb kişi édi ḳorḳmaḳ anda aṣlā

(8) yoḳ érdi ança dilīr kişi körülgen émes bu ṣıfat hem velāyet delīlidür

(9) sāyir-i él her néçe bahādır bolsa andaḳ daġdaġası ve tevehhümi bolur Ḫᵕācede aṣlā

(10) daġdaġa u tevehhüm yoḳ édi Ḫᵕāceniŋ vāḳi‘asıdın soŋ Ḫᵕāceġa mensūb

(11) éller miṯl-i nöker ü çāker ve aymaḳ u aḥşāmnı tamām tutturup talattılar Andicāngа

(12) bola Semerḳandnı éligdin bérdük Andicān hem éligdin çıḳmış biz

(13) ġāfil *az īncā rānde ü az āncā mānde* dégen dék boldı bisyār şāḳḳ u düşvār

(14) kéldi né üçün kim tā pādşāh bolup édim bu nev‘ nökerdin ve vilāyet-

[54b]

(1) -tin ayrılmaydur édim tā özümni bilip édim bu yosunluḳ renc ü meşaḳḳatnı

(2) bilmeydür édim Ḫocendḳa kélgeç ba‘żı münāfıḳ-şīve éller Ḫalīfeni méniŋ éşikimde

(3) köre almadılar Muḥammed Ḥüseyn Mīrzānı ve ba‘żılarnı berīn ḳıldılar Ḫalīfeġa Taşkend

(4) sarı ruḫṣat bérildi Ḳāsım Bégni Taşkendke ḫān ḳaşıġa yiberip

(5) Andicān üstige yürümekni istid‘ā ḳılıldı ḫān hem çérig tartıp

(6) Āhengerān cölgesi bile kélip Kendirlik dabanınıŋ tüpige tüşkende mén

(7) Ḫocenddin barıp ḫān dadamnı kördüm Kendirlik dabanını aşıp Aḫsīniŋ

(8) ṭarafıġa tüşüldi ol ṭarafdın muḫālifler hem bolġan çériglerini yıġıp

(9) Aḫsī kéldiler bu furṣatta Bāb ḳurġanını méni dép bérkittiler ḫānnıŋ bir néme

(10) ḥiyel yürüşidin muḫālifler Bāb ḳurġanını zorlap aldılar ḫānnıŋ egerçi

(11) özge aḫlāḳ u eṭvārı ḫūb érdi velī sipāhīlıḳ bile serdārlıḳdın

(12) bisyār bī-behre édi iş bu yérge yétkende kim eger yana bir köç yürülse édi köpreki

(13) bu édi kim uruşsız oḳ vilāyet müyesser bolġay édi uş mundaḳ maḥalda muḫālif-

(14) -lerniŋ firīb-āmīz sözlerini ḳulaḳḳa alıp ıṣlāḥ ḥikāyetini araġa salıp

[55a]

(1) Ḫˇāce Ebū’l Mekārim bile Tenbel aġası Bég Tilbeni kim ol maḥalda ḫānnıŋ

(2) éşik-aġası édi élçilikke yiberdiler ol cem‘ özleriniŋ ḫalāṣ-

(3) -lıġı üçün bir néçe çın ve yalġan sözler aytıp ḫānġa yā aradaġılarġa pāre ve

(4) rişve ḳabūl ḳıldılar ḫān uş munça bile mürāca‘at ḳıldı bégler ve içkiler ve yigit-

(5) -ler kim méniŋ bile ḳalıp édiler ekṣeriniŋ köçleri Andicānda édi çün

(6) Andicān almaḳtın me’yūs boldılar bég ü bégātdın ve yigit yeleŋdin

(7) yéti sekiz yüz kişi méndin tamām ayrıldılar ayrılġanlardın béglerdin ‘Alī

(8) Dervīş Bég ‘Alī Mezīd Ḳoçın Muḥammed Bāḳır Bég Şeyḫ ‘Abdullāh Éşik Aġa Mīrim

(9) Lāġarī méniŋ bile ḳalġanlar ġurbet bile miḥnetni iḫtiyār ḳılġanlar yaḫşı

(10) yaman taḫmīnen iki yüzdin köprek üç yüzdin azraḳ bolġay édi bégler-

(11) -din Ḳāsım Ḳoçın Bég Veys Lāġarī Bég İbrāhīm Saru Mınlıġ Bég

(12) Şīrim Ṭaġayı Seydī Ḳara Bég içkilerdin Mīrşāh Ḳoçın Seyyid Ḳāsım

(13) Éşik Aġa Celāyir Ḳāsım ʻAceb Muḥammed Dost-ı ʻAlī Dost Ṭaġayi Muḥammed ʻAlī Mübeşşir

(14) Ḫudāybérdi Tuġçı Moġol Yārek Ṭaġayi Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı Pīr Veys Şeyḫ Veys

[55b]

(1) Yār ʻAlī Bilāl Ḳāsım Mīrāḫur Ḥaydar Rikābdār méne bisyār düşvār kéldi bī-iḫtiyār

(2) ġalebe yıġladım andın Ḫocendḳa kéldim ménin anamnı ve uluḳ anamnı baʻżı ménin

(3) bile ḳalġanlarnın köçleri bile Ḫocendḳa ménin ḳaşımġa yiberdiler ol Ramażānnı

(4) Ḫocendḳa ötkerildi Sulṭān Maḥmūd Ḫānġa kişi yiberip kömek tilep Semerḳand

(5) üstige atlanıldı oġlı Sulṭān Muḥammed Ḥānīkeni ve Aḥmed Bégni tört béş miŋ

(6) çérig bile Semerḳand üstige taʻyīn ḳılıp ḫān hem atlanıp Ura Tépe-

(7) -geçe kéldiler anda ḫānnı körüp Semerḳand üstige Yār Yaylaḳ bile müteveccih boldum

(8) Sulṭān Muḥammed Sulṭān ve Aḥmed Bég özge yol bile ilgerirek Yār Yaylaḳ kélip-

(9) -tür mén Bürke Yaylaḳı bile Seŋzārġa kim Yār Yaylaḳnıŋ daruġa-

(10) -nişīni ol ḳurġandur kéldim Sulṭān Muḥammed Sulṭān ve Aḥmed Bég Şeybānī Ḫān-

(11) -nıŋ kélip Şīrāz ve ol nevāḥīni çapḳan ḫaberini tapıp yanıpturlar

(12) żarūret boldı mén hem yanıp Ḫocendġa kéldim çün salṭanat daġdaġası ve mülk-gīr-

(13) -lik dāʻiyesi bar bir ḳatla iki ḳatla iş yürümegen bile baḳıp olturup

(14) bolmas Andicānġa yürüşmek ḫayāli bile kömek tiley Taşkendke ḫān ḳaşıġa

[56a]

(1) bardım Şāh Bégimni ve uruḳ ḳayaşnı hem yéti sekiz yıl bar édi körmeydür

(2) édim bu bahāne bile alarnı hem körüldi néçe kündin soŋ Seyyid Muḥammed Mīrzā

(3) Duġlatnı ve Eyyūb Bégçik ve Cān Ḥasan Barınnı yéti sekiz yüzçe

(4) çérig bile kömek ta‘yīn ḳıldılar bu kömekni alıp Ḫocendte tevaḳḳuf

(5) ḳılmay öte çıḳıp ılġap Kend-i Bādemni sol ḳolda ḳoyup kélip kéçe bile

(6) şatu ḳoyup Nesūḫ ḳurġanını kim Ḫocendtin on yıġaç yoldur Kend-i Bādem-

(7) -din üç yıġaç uġurlap alduk ḳavun bışıġı édi Nesūḫda bir nev‘

(8) ḳavun bolur kim İsmā‘īl Şeyḫī dérler térisi sarıġ kem ḥabbluḳ āsūde

(9) ḳavun bolur tuḫmı almaça gūştı tört élig ‘aceb leẕīẕ ḳavundur ança

(10) ḳavun ol nevāḥīde bolmas taŋlasıġa Moġol bégleri ‘arżġa yétkür-

(11) -diler kim kişimiz az bu bir ḳurġannı alġan bile né iş açılġay fi’l-vāḳı‘

(12) andaḳ édi anda turarnıŋ yā ḳurġannı bérkitürniŋ maṣlaḥatını tapmay

(13) yanıp yana Ḫocendġa kéldük uşbu yıl Ḫüsrev Şāh Baysunġur Mīrzā bile çérig

(14) tartıp Çaġāniyān kélip mekr ü firīb bile Sulṭān Mes‘ūd Mīrzāġa élçi yiberdi kim

[56b]

(1) kéliŋ Semerḳand üstige yürüliŋ Semerḳand müyesser bolsa bir mīrzā Semerḳandta olturġay

(2) yana bir mīrzā Ḥiṣārda Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıŋ bég ve içkisi ve yigit yeleŋi

(3) āzürde bolup édiler bu cihettin kim Şeyḫ ‘Abdullāh Barlas Baysunġur Mīrzā ḳaşıdın

(4) Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā ḳaşıġa bardı çün mīrzāġa ḳayn-ata édi asru

(5) uluġ ri‘āyet taptı bā-vücūd kim Ḥiṣār vilāyeti muḥaḳḳar u muḫtaṣar vilāyetdür ‘ulūfe-

(6) -sini miŋ tümen fülūs ḳılıp Ḫutlān vilāyetini der-best bérdi Ḫutlān vilāyeti-

(7) -de Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānıŋ ḫaylī béglériniŋ ve içkilériniŋ teni bar érdi

(8) barçanı mutaṣarrıf boldı özi ve oġlanları küllī ü cüz’ i éşik iḫtiyārnı

(9) aldılar āzürde bolġanlar ḳaçıp ḳaçıp Baysunġur Mīrzāġa kéle başladılar

(10) firīb-āmīz sözler bile Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānı ġāfil ḳılıp Çaġāniyāndın ılġap

(11) naḳāre vaḳtıda Ḥiṣār ḳurġanını ḳapay aldılar Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā ḳurġandın

(12) taşḳarı maḥallātta atası salġan Devlet Sarāy atlıḳ ‘imārette édi ḳurġanġa

(13) kire almay ḳaçıp Şeyḫ ‘Abdullāh Barlas bile Ḫutlān sarı tarttı arada Şeyḫ ‘Abdullāh

(14) Barlasdın ayrılıp Uyaç güẕeri bile ötüp Sulṭān Ḥüseyn Mīrzāġa bardı

[57a]

(1) Ḥiṣār vilāyeti müyesser bolġaç Baysunġur Mīrzānı Ḥiṣārda olturġuzup Ḫutlānnı

(2) Velīġa bérdi néçe kündin soŋ Belḫni ḳapamaḳ dā‘iyesi bile atlandı özi-

(3) -din ilgerirek Naẓar Bahādır atlıḳ uluḳ nökerini üç tört miŋ kişi bile

(4) Belḫ nevāḥīsiġa yiberip üç tört kündin soŋ Baysunġur Mīrzānı alıp

(5) kélip Belḫni muḥāṣara ḳıldı Belḫte İbrāhīm Ḥüseyn Mīrzā édi yana Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā-

(6) -nıŋ bégleridin hem ḫaylī bar érdi inisi Velīġa ḳalın çérig ḳoşup Şaburġān-

(7) -nı ḳapamaḳḳa ve ol nevāḥīni tālān u tārāc ḳılmaḳḳa yiberdi Velī barıp

(8) Şaburġānnı yavuḳdın hem ḳapay almadı bolġan çérigni Zerdek çöli-

(9) -dağı él ve ulusnı çapḳalı yiberdi barıp Zerdek çölini çapıp

(10) yüz miŋdin artuḳraḳ ḳoy ve üç miŋge yavuḳ téve alıp

(11) kéldiler Velī andın Sān Çārik vilāyetini çapıp talap taġda ba‘żı

(12) bérkilgen éllerni alıp kélip Belḫte aġasıġa mülḥaḳ boldı Ḫüsrev Şāh

(13) Belḫni muḥāṣara ḳılġan furṣatta bir kün meẕkūr bolġan Naẓar Bahādır atlıḳ nökerini

(14) Belḫniŋ arıḳlarını yıḳḳalı yiberdi içkeridin Téŋribérdi

[57b]

(1) Samançı kim Sulṭān Ḥüseyn Mīrzānıŋ ri‘āyet ḳılġan bégi édi yétmiş seksen yigit

(2) bile çıḳıp kélip Naẓar Bahādır bile rūberū bolup yıḳıtıp başını késip alıp ḳal‘aġa

(3) kirdi bisyār merdāne barıp nümāyān iş ḳıldı hem uşbu yıl Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā

(4) Ẕünnūn Arġunnıŋ ve oġlı Şāh Şucā‘nıŋ kim Bedī‘üzzamān Mīrzāġa nöker bolup

(5) ḳız bérip fitne ü fesād maḳāmıda édiler def‘iġa çérig tartıp kélip Büstḳa

(6) tüşti çérigige hīç ṭarafdın aşlıḳ kélmedi açlıḳdın bā-teng kéle yavuşup

(7) édiler kim Büst daruġası Büstniŋ ḳurġanını bérdi Büstniŋ ẕaḫīresi-

(8) -niŋ mededi bile Ḫorāsānġa mürāca‘at ḳıldı Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā dék uluḳ

(9) pādşāh munça esbāb u ṭumṭurāḳ bile néçe nevbet Ḳunduz u Ḥiṣār u Ḳandahār üstige

(10) çérig tartıp ala almadı yanġan üçün oġlanları ve yigitleri munça

(11) dilīr bolup yaġılıḳlar ve fitneler ḳıldılar yazıġa Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā oġlı

(12) Muḥammed Ḥüseyn Mīrzānıŋ def‘-i żararıġa kim Astarābādḳa musallaṭ bolup yamanlıḳ maḳāmıda

(13) édi Muḥammed Velī Bég başlıḳ béglerni ḳalın çérig bile ılġar yiberip özi Nīşīn

(14) öleŋide olturup édi kim Bedī‘üzzamān Mīrzā ve Ẕünnūnnıŋ oġlı Şāh Bég

[58a]

(1) ġāfillıḳta çérig tartıp mīrzānıŋ üstige kéldiler ittifāḳāt-ı

(2) ḥasenedin Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā kim Ḥiṣārnı aldurup Sulṭān Ḥüseyn Mīrzāġa

(3) kéledür édi uşbu kün yétişti Astarābādḳa barġan çérig hem kélip

(4) uşbu kün mīrzāġa mülḥaḳ boldı rūberū bolġaç oḳ uruşa hem almadı

(5) Bedī‘üzzamān Mīrzā bile Şāh Bég ḳaçtı Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānı

(6) yaḫşı körüp küyevlükke yükündürüp ‘ināyet ü şefaḳat maḳāmıda édi kim

(7) Ḫüsrev Şāhnıŋ inisi Bāḳī Çaġāniyānī kim mundın burunraḳ kélip Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā

(8) mülāzemetide bolur édi engīzi bile Ḫorāsānda turmay bir bahāne bile çıḳıp

(9) Sulṭān Ḥüseyn Mīrzādın bī-ruḫṣat Ḫüsrev Şāhġa bardı Ḫüsrev Şāh Ḥiṣārdın

(10) Baysunġur Mīrzānı tilep kéltürdi uşbu furṣatta Uluġ Bég Mīrzānıŋ oġlı

(11) Mīrānşāh Mīrzā atası bile yaġıḳıp Hezāreġa kirip Hezārede hem bī-i‘tidāl-

(12) -lıḳlar ḳılıp Hezārede tura almay ol hem Ḫüsrev Şāh ḳaşıġa kélip édi

(13) ba‘żı kūteh-endīşler ḫod berīn édiler kim üçele pādşāhzādeni öltürüp

(14) Ḫüsrev Şāh atıġa ḫuṭbe oḳutġaylar ol şıḳḳını maṣlaḥat körmey Sulṭān Mes‘ūd

[58b]

(1) Mīrzānı kim kiçiklikidin beri saẖlap ulġaytıp édi bég-atakesi édi

(2) bu béş künlük dünyā maṣlaḥatı cihetidin kim né aŋa vefā ḳıldı ve né hīçkimge vefā

(3) ḳılġusıdur tutup bu kūr-nemek merdek közlerige nişter salıp kör ḳıldı bir néçe

(4) kökeldaş imeldaş ve bayırısı Sulṭān Mes‘ūd Mīrzānı alıp Semerḳandġa Sulṭān

(5) ‘Alī Mīrzā ḳaşıġa kéltürür ẖayāli bile Keşḳa kéldiler ol cemā‘at hem ḳaṣd

(6) maḳāmıda boldılar Keşdin ḳaçıp Çār Cū güẕeri bile ötüp Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā

(7) ḳaşıġa bardı her kim ki mundaḳ şenī‘ ḥareketke iḳdām ḳılġay ve ol kişige kim

(8) bu nev‘ işke ihtimām ḳılġay yüz miŋ la‘netdür dāmen-i ḳıyāmetḳaça kim

(9) Ḫüsrev Şāhnıŋ bu ef‘ālını éşitse la‘net ḳılsun bu ef‘ālını éşitip

(10) la‘net ḳılmaġannı hem sezāvār-ı la‘net bilsün bu şenī‘ ḥarekettin soŋ

(11) Baysunġur Mīrzānı pādşāh ḳılıp Ḥiṣārġa ruẖṣat bérdi Mīrānşāh Mīrzāġa

(12) Seyyid Kāmilni kömek ḳoşup Bāmyān sarı yiberdi vaḳāyi‘-i sene-i erba’a ve tis‘a mi‘a

(13) Semerḳand ve Andicānġa mükerreren yürüşüp hīç iş açılmay yana yanıp Ḫocendġa

(14) kéldük Ḫocend muḥaḳḳar yéridür yüz iki yüz nökerlik kişiniŋ evḳātı teşvīş

[59a]

(1) bile öter dā‘iyelıḳ kişi néçük baḳıp olturġay Muḥammed Ḥüseyn Gürgān Duġlat kim

(2) Ura Tépede édi Semerḳandġa yürüşmek dā‘iyesi bile aŋa kişiler yiberip

(3) sözleşip Yār Yaylaḳ kéntleridin Peşāġarnı kim Ḥażret-i Ḫˇāceniŋ mülk

(4) kéntleridindür bu feterātta aŋa ta‘alluḳ bolup édi tiledük kim bu ḳış

(5) ‘āriyeti bérgey tā anda olturup Semerḳand vilāyetiġa éligdin kélgençe évrüşgey

(6) biz Muḥammed Ḥüseyn Mīrzā hem rāżı boldı Ḫocendtin atlanıp Peşāġarġa müteveccih boldum

(7) Zāmīnġa yétken furṣatta ısıttım bā-vücūd-ı ısıtma Zāmīndin atlanıp ılġar

(8) ḳılıp taġ yolı bile ötüp Ribāṭ-ı Ḫˇāceniŋ üstige kéldüm kim ġāfillıḳta

(9) şatu ḳoyup çıḳıp Ribāṭ-ı Ḫˇāce ḳurġanını kim Şāvdār tümeniniŋ daruġanişīni

(10) oldur alılġay ṣubḥ vaḳtı yétildi éli ḫaber-dār boldılar yana yanıp hīç yérde

(11) tevaḳḳuf ḳılmay Peşāġarġa kélildi bā-vücūd-ı ısıtma on üç on tört yıġaç yolnı

(12) ṣu‘ūbet u meşaḳḳat bile ḳaṭ‘ ḳıldım néçe kündin soŋ İbrāhīm Sarunı ve Veys Lāġarīni

(13) ve Şīrim Ṭaġayını içki bégler ve yigitler bile ılġar ta‘yīn ḳılduk kim barıp

(14) Yār Yaylaḳ ḳurġanlarını söz bile yā zor bile éliglegeyler ol furṣatta

[59b]

(1) Yār Yaylaḳ Seyyid Yūsuf Bégde édi mén Semerḳanddın çıḳḳanda ḳalıp édi

(2) Sulṭān ‘Alī Mīrzā hem ri‘āyet ḳılıp édi Seyyid Yūsuf Bég ini oġlını Yār Yaylaḳ

(3) ḳurġanlarınıŋ żabṭ u rabṭıġa yiberip édi Aḥmed Yūsuf kim bu tārīḫde Siyāl

(4) Kut ḥükūmeti andadur ol ḳurġanlarda édi biziŋ bégler ve yigitler hem barıp

(5) tamām ḳış ba‘żı ḳurġannı ṣulḥ bile éligleдiler ba‘żını uruşup zor bile

(6) aldılar ba‘żını ‘ayyārlıḳ ve incgelik bile uġurlap mutaṣarrıf boldılar ol vilāyet-

(7) -lerde Moġol ve Özbek cihetidin hīç ként yoḳtur kim anıŋ ḳurġanı bolmaġay

(8) uşbu furṣatlarda biziŋ cihetimizdin Seyyid Yūsuf Bég ve ini oġlı-

(9) -dın bedgümān bolup Ḫorāsānġa ruḫṣat bérdiler bu ḳış bu nev‘ telāş

(10) ve tartış bile ötti yaz bola ṣulḥ üçün Ḫˇāce Yaḥyānı yiberdiler özleri

(11) hem çérig engīzi bile Şīrāz ve Kābud nevāḥīsiġa kéldiler biziŋ bolġan

(12) sipāhīmiz iki yüzdin köprek ve üç yüzdin azraḳ bolġay édi her ṭaraf-

(13) -da küçlüg ġanimler Andicānġa évrüşüp ṭāli‘ hīç meded ḳılmadı Semerḳandġa

(14) élig ḳoyup hīç iş açılmadı żarūrettin ṣulḥgüne ḳılıp Peşāġardın

[60a]

(1) mürāca‘at ḳılıldı Ḫocend bir muḥaḳḳar yér bir bégniŋ evḳātı anda teşvīş bile öter

(2) bir yarım yılga yavuḳ ehl ü ‘iyāl bile anda édük ol Müselmānlar hem bu müddette

(3) imkānı barıça ḫarc tartmaḳta ve ḫiẓmet ḳılmaḳta taḳṣīr ḳılmadılar yana né yüz

(4) bile Ḫocendġa barılġay Ḫocendḳa barıp hem kişi né ḳılġay barmaḳḳa né meskenī

(5) turmaḳḳa né me’menī āḫir uşbu tereddüd ü tevaḳḳuf bile Ura Tépeniŋ cenūb ṭarafıdaġı

(6) yaylaḳlarġa barduk néçe kün ol nevāḥīde öz işimizge ḥayrān barur turarımız-

(7) -nı bilmey sergerdān ötkerildi bir kün uşbu yérde ékende Ḫˇāce

(8) Ebū’l Mekārim kim biziŋ dék celā-yı vaṭan bolup sergerdān édi méni köre

(9) kéldi barur turar yérimizdin ve ḳılur ḳılmas işimizdin isti‘lām

(10) ve istifsār ḳılıp müte’essir bolup biziŋ ḥālimizġa riḳḳat ḳılıp fātiḥa oḳup

(11) bardı méne hem bisyār te‘sīr ḳıldı riḳḳat ḳıldım uşbu kün kéç namāz-ı dīger dere-

(12) -niŋ ayaġıdın bir atlıḳ kişi peydā boldı bu ḫod ‘Alī Dost Ṭaġayiniŋ

(13) nökeri ékendür Yulçuḳ atlıḳ bu mażmūn bile yiberiptür kim egerçi méndin

(14) ‘aẓīm günāhlar ṣādır boldı velī ümīdim bar kim ‘ināyet ḳılıp günāhımnı bağışlap

[60b]

(1) berige müteveccih bolsalar Merġīnānnı tapşurup bir nev‘ ḳulluḳ ve ḫizmetkārlıḳ

(2) ḳılġay mén günāhım arıp ḥicābım ref‘ bolġay mundaḳ müteḥayyirlıḳ ve sergerdānlıḳda

(3) bu ḫaber kélgen bile hīç endīşe ü tevaḳḳuf ḳılmay uşol zamān oḳ kim āftāb olturur

(4) çaġ édi Merġīnāngа ılġar ṭarīḳası bile müteveccih boldum bu yér bile Merġīnān arası

(5) taḫmīnen yégirmi tört yégirmi béş yıġaç bolġay édi ol kéçe taŋ atḳunça ol

(6) küni namāz-ı peşīngeçe hīç yérde tevaḳḳuf ḳılmay yürüldi namāz-ı peşīn Ḫocendniŋ

(7) Tenük Āb atlıḳ kéntige tüşüldi at savutup atġa boġuz bérip tün

(8) yarımı naḳāre vaḳtıda Tenük Ābdın atlanıldı ol kéçe taŋ atḳunça

(9) ve ol küni āftāb batḳunça ve yana kéçesi taŋdın burunraḳ Merġīnānnıŋ

(10) bir yıġaçıġa yétkende Veys Bég ve ba‘żı tereddüd ḳılıp ‘arżġa yétkürdiler kim

(11) ‘Alī Dost né nev‘ yamanlıḳ ḳılġan kişidür arada bir nevbet iki nevbet

(12) kişi barmay kélmey güft ü gū ve ‘ahd u şarṭ bolmay né i‘timād bile

(13) baradur biz fi’l-vāḳı‘ tereddüdleriniŋ vechi bar érdi bir zamān turup

(14) kéŋeş ḳılduk āḫir muŋa ḳarār taptı kim bu tereddüdleriŋ egerçi vechi bar velī

[61a]

(1) mundın burunraḳ kérek érdi üç kéçe kündüz tınmay tevaḳḳuf ḳılmay yégirmi

(2) tört yégirmi béş yıġaç yolını kéldük né atta mecāl ḳalıptur ve né kişi-

(3) -de bu yérdin né nev‘ yanılġay yanıp hem ḳaysarıġa çıḳılġay çün munça

(4) kéliptür biz barmaḳ kérek hīç néme Téŋriniŋ ḫ̆āstıdın özge bolmas

(5) sözni muŋa ḳoyup tevekkül ḳılıp tépredük sünnet vaḳtı édi kim Merġīnān

(6) ḳurġanınıŋ éşikige kéldim ‘Alī Dost Ṭaġayi dervāzeniŋ arḳasıda

(7) turup dervāzeni açmay ‘ahd-ı iltimās ḳıldı ‘ahd u şarṭ ḳılġandın soŋ

(8) dervāzeni açıp dervāze arasıda mülāzemet ḳıldı ‘Alī Dostnı körgendin

(9) soŋ ḳurġan içide bir münāsib ḥavīlīde tüşüldi méniŋ bile bolġan kişi

(10) uluḳ ve kiçik iki yüz ḳırḳ kişi édi Uzun Ḥasan ve Sulṭān Aḥmed Tenbel

(11) vilāyet élige bisyār ẓulmlar ötkerip yaman ma‘āş ḳılıp édiler vilāyet

(12) éli tamām méni tiler édiler Merġīnāniġa kirgendin iki üç kündin soŋ Ḳāsım Bég-

(13) -ge Peşaġārīdın ve yaŋı nöker bolġanlardın ve ‘Alī Dost Bégniŋ nökerleridin

(14) yüzdin köprek kişi ḳoşup Andicānnıŋ cenūb ṭarafıdaġı taġ él-

[61b]

(1) -lerige meṣel Aşpāriyān ve Turuḳ Şārān ve Çegrek ve ol nevāḥīlerġa

(2) yiberildi kim istimālet bile yā zor bile bu éllerni kétürgey İbrāhīm Sarunı

(3) ve Veys Lāġarīni ve Seydī Ḳaranı Aḫsī ṭarafıġa yüzge yavuḳ kişi bile yiberildi

(4) kim Ḫocend suyını kéçip ol yüzdegi ḳurġanlar bile taġ éllerini

(5) her ṭavr ḳılıp bizge baḳturġaylar bir néçe kündin soŋ Uzun Ḥasan

(6) ve Sulṭān Aḥmed Tenbel Cihāngīr Mīrzānı alıp né kim bolġan sipāhī ve Moġolnı

(7) yıġıp Andicān ve Aḫsīniŋ çérigge çıḳar kişisini çérigge çıḳarıp

(8) Merġīnānnı ḳapamaḳ dā‘iyesi bile Merġīnānnıŋ bir şer‘īside şarḳ

(9) sarı Sapān atlıḳ kéntke kélip tüştiler bir iki kündin soŋ yasap

(10) yaraġlanıp Merġīnānnıŋ maḥallātıġa kéldiler bā-vücūd kim Ḳāsım Bégni ve İbrāhīm

(11) Saru ve Veys Lāġarī başlıġlarnı iki ṭarafıġa ılġar yiberilip édi méniŋ

(12) bile ma‘dūdī ḳalıp édi bolġan yigitler yasanıp çıḳtılar maḥallāt-

(13) -tın ilgeri kélgeni ḳoymadılar ol kün Ḫalīl Çehre Destār Pīç yaḫşı

(14) yürüp éligi işke yétti kélip hīç iş ḳıla almadılar yana ikiley

[62a]

(1) ḳurġan yavuġıġa kélmediler Ḳāsım Bég kim Andicānnıŋ cenūbī taġlarıġa

(2) barıp édi Aşpāriyān ve Turuḳ Şārān ve Çegrek ve ol nevāḥīdaġı taġ

(3) ve tüzdegi ra‘iyyet ü aymaḳ tamām kirdiler sipāhīdin hem birer ikirer bizge

(4) ḳaçıp kéle başladılar İbrāhīm Saru ve Veys Lāġarī başlıḳlarġa kim

(5) Aḫsī ṭarafıġa sudın ötüp édiler Bāb ḳurġanı ve yana bir iki ḳurġan

(6) kirdi Uzun Ḥasan ve Tenbel ẓālim ü fāsiḳ u kāfir-veş éller édi ra‘iyyet

(7) ve vilāyet élleri bulardın bisyār aġrıp édiler Aḫsī uluḳ-

(8) -larıdın Ḥasan Dékçe cemā‘atı bile ve yana Aḫsīniŋ bir pāre levend u evbāşnı barın ḳılıp

(9) ḳara tayaḳ ḳılıp Aḫsīniŋ taş ḳurġanıdaġılarnı żarb-ı rāst erkke

(10) tıḳıp İbrāhīm Saru ve Veys Lāġarī ve Seydī Ḳara başlıġlarnı tilep Aḫsīniŋ

(11) taş ḳurġanıġa kivürdiler Sulṭān Maḥmūd Ḫān Bende ‘Alī Ḥaydar Kökeldaşnı

(12) ve Ḥācı Ġāzī Manġıtnı kim uşol furṣatta Şeybānī Ḫāndın ḳaçıp ḫān

(13) ḳaşıġa kélip édi yana Barın tümenini bégleri bile bizge kömek ta‘yīn ḳılıp

(14) édi uşbu maḥalda kéldiler bu ḫaber Uzun Ḥasanġa yétip bī-pāy bolup ri‘āyet

[62b]

(1) ḳılġan nökerlerini ve ebdān yigitlerini Aḫsīniŋ erkige kömek ta‘yīn ḳılıp

(2) yiberdi seḥer vaḳtı deryā yaḳasıġa yéttiler bizniŋ çérig ve Moġol çérigi ḫaber tapıp

(3) bir pāre kişini at yalaŋaçlatturup sudın kéçürdiler kömek kélgenler

(4) aldarap kémeni yoḳḳarı tartmay kéçken yérdin oḳ ḳoya bérdiler ḳurġanġa

(5) öte almay ḳoyı tüştiler biziŋ çérig ve Moġol çérigi tuş tuşdın at

(6) yalaŋaçlap kire başladılar kémedekiler hīç uruşa almadılar Ḳarluġaç

(7) Baḫşı Moġol bég oġlanlarıdın birni tilep éligini tutup

(8) çapḳulap öltürdi né fāyide kim iş andın ötüp édi ekşer kémedeki-

(9) -leriŋ ölümge barmaġıġa bu ḥareket sebeb boldı bir zamānda deryādaġı-

(10) -larnı arıḳ alıp barını ḳırdılar Uzun Ḥasannıŋ mu‘teber kişileridin Ḳarluġaç

(11) Baḫşı édi Ḫalīl Divāne édi Ḳāḍī Ġulām édi bulardın bir Ḳāḍī Ġulām

(12) édi bulardın ḳulluḳ bahānesi bile ḫalāṣ boldı yana mu‘teber yigitleridin

(13) Seyyid ‘Alī kim ḥālā méniŋ ḳaşımda mu‘teberdür yana Ḥaydar Ḳulı yana Ḳulika Kāşġarī yétmiş

(14) seksen ebdān yigitdin uşbu béş altı ma‘dūdī béş ḫalāṣ

[63a]

(1) bolmadı bu ḫaberlerni éşitip Merġīnān nevāḥīside oltura almay Andicān

(2) sarıġa buzulġan yosunluḳ aytıp köçtiler Andicānda Nāṣır Bégni

(3) ḳoyup édiler kim Uzun Ḥasannıŋ yeznesi édi eger ṣānīsi bolmasa

(4) ṣāliṣi ḫodnı söz édi kim bar édi ṣāḥib-i tecrübe kişi édi merdānelıġı

(5) hem bar édi bu keyfiyyetlerni bilip alarnıŋ bī-bünyādlıġını ma‘lūm ḳılıp

(6) Andicān ḳurġanını bérkitip méne kişi yiberdi bular Andicānġa yétkende

(7) ḳurġan bérkitgenni ma‘lūm ḳılıp sözleri birbirige ḳavuşmay buzulup

(8) Uzun Ḥasan köçige Aḫsī sarı tarttı Sulṭān Aḥmed Tenbel öz vilāyetiġa Oşġa

(9) bardı Cihāngīr Mīrzānı bir néçe içkileri ve yigitleri Uzun Ḥasandın

(10) alıp ḳaçıp Tenbelġa kim henüz Oşġa yétmeydür édi barıp ḳoşuldılar

(11) Andicānnıŋ bérkitgen ḫaber méne kéldi hīç tevaḳḳuf ḳılmay Merġīnāndın

(12) āftāb çıḳa atlanıp tüş ḳaytıp édi kim Andicānġa kéldim Nāṣır Bégni

(13) ve oġlanlarını kim Dost Bég ve Mīrim Bég bolġay körüp sorup ‘ināyet

(14) ve şefaḳattın ümīd-vār ve ser-efrāz ḳıldım ata vilāyeti kim iki yılga yavuḳlaşıp

[63b]

(1) édi kim éligdin çıḳıp édi Téŋri ‘ināyeti bile Ẕi’l-ḳa‘de ayıda sene-i toḳuz yüz tört-

(2) -de yana müyesser ü musaḫḫar boldı Sulṭān Aḥmed Tenbel kim Cihāngīr Mīrzā bile ḳatılıp Oş sarı

(3) tartıp édi Oşḳa kirgeç Oşda hem ḳızıl ayaḳ ḳara tayaḳ ḳılıp żarb-ı rāst

(4) ura ura Oşdın ḳavlap ḳurġannı biziŋ üçün saḫlap bizge kişi

(5) yiberdiler Cihāngīr Mīrzā ve Tenbel ma‘dūdī bile serāsīmevār barıp Özkendge kirdiler

(6) Uzun Ḥasan kim Andicānġa kire almay Aḫsī ṭarafıġa barıp édi ḫaber kéldi

(7) kim barıp Aḫsīniŋ erkiġa kirmiş çün serdār u ser-fitne bu édi bu ḫaber kélgeç

(8) Andicānda tört béş kündin artuḳ tevaḳḳuf ḳılmay Aḫsī ‘azīmeti ḳılduk

(9) Aḫsī yétkeç çāre ḳıla almay ‘ahd u amān tilep ḳurġanını tapşurdı bir néçe

(10) kün Aḫsīde turup Aḫsī ve Kāsān ve ol yüzniŋ iş küçini żabṭ u ser-encām ḳılıp ılġar

(11) kélgen Moġol béglerige ruḫṣat bérip Uzun Ḥasannı köç ve müte‘allıḳları

(12) bile alıp Andicānġa kélildi Aḫsīde Ḳāsım ‘Acebni kim içki çergeside édi

(13) imdi béglik mertebesiġa yétip édi ‘āriyeti ḳoyuldı çün ‘ahd

(14) ḳılılıp édi cān ve mālıġa żarar u noḳṣān yétkürmey Ḳara Tigin yolı bile Ḥiṣār sarıġa

[64a]

(1) icāzet bérildi ma‘dūdī bile Ḥiṣārġa bardı özge tamām nökerleri ayrılıp

(2) ḳaldılar bu fetretlerde bizge ta‘alluḳ él künni ve Ḫ̆āce Ḳāḍī ve müte‘allıḳlarnı

(3) tutḳan talaġan bular édiler ba‘żı bégler bile ittifāḳ ḳılıp sözni muŋa

(4) ḳoyduk kim munça çoġulluḳ ve buzuḳçılıḳ ḳılġan ve munça bizge ta‘alluḳ mü’min

(5) ve Müselmānnı tutḳan talaġan bu cemā‘at édiler özleriniŋ bégleri-

(6) -ge né vefā ḳıldılar kim bizge vefā ḳılġaylar bularnı tuttursak ve talatsak né ‘ayb

(7) bolġay bī-taḫṣīṣ bizniŋ közümizniŋ utrusıda bizniŋ atımıznı

(8) minip bizniŋ tonumıznı kéyip bizniŋ ḳoyumıznı yép yürügeyler muŋa

(9) ḫod kim taḥammül ḳıla alġay eger teraḥḥum ḳılıp tutturulmasa yā talatılmasa bizniŋ

(10) bile ḳazaḳlıḳlarda ve miḥnetlerde bolġan cemā‘atnıŋ ḥāżır tanıġan

(11) māllarıġa bārī fermān bolsa kim éliglerige kirse uşmunça bile ḳutulsa-

(12) -lar minnetler tutsalar kérek fi’l-vāḳı‘ ma‘ḳūl köründi fermān boldı kim

(13) bizniŋ bile bolġanlar tanıġan némelerini alsunlar egerçi ma‘ḳūl u müvecceh édi

(14) bir néme şitāb bolmış Cihāngīr Mīrzā dék mevżi‘ yanımızda olturup élni

[64b]

(1) mundaḳ hürkütmek hīç ma‘nāsı yoḳ édi mülk-gīrlıḳta ve memleket-dārlıkṭa

(2) egerçi ba‘żı işler ẓāhirde ma‘ḳūl u müvecceh körünür velī her işniŋ

(3) żımnıda yüz miŋ mülāḥaẓa vācib ü lāzımdur uşbu bir bī-mülāḥaẓa ḥükm

(4) ḳılġanımızdın né miḳdār şor ve fitneler ḳoptı āḫir Andicāndın ikinçi

(5) nevbet çıḳḳanımızġa sebeb uşbu bī-te‘emmül ḥükm ḳılġanımız boldı bu cihet-

(6) -tin Moġollar özlerige daġdaġa u tevehhüm yol bérip Ribāṭek Orçını-

(7) -dın kim iki su arası hem dérler Özkend ṭarafıġa köçüp Tenbelġa kişi

(8) yiberdiler méniŋ anam ḳaşıda miŋ béş yüz iki miŋge yavuḳ

(9) Moġol ulusıdın bar édi yana Ḥiṣārdın Ḥamza Sulṭān ve Mehdī Sulṭān

(10) ve Muḥammed Duġlat alar bile uşmunça çaġlıḳ Moġol kélip édi hemīşe

(11) yamanlıḳ u buzuḳçılıḳ Moġol ulusıdın bola kélgendür uşbu tārīḫ

(12) ḳaça béş nevbet méniŋ bile yaġıḳtılar andaḳ émes kim méniŋ bile bī-münāsebet-

(13) -lıḳ cihetidin yaġıḳmış bolġaylar mundaḳ ḥareketlerni öz ḫānlarıġa

(14) muḳarrer ḳıldılar bu ḫaberni Sulṭān Ḳulı Çanāḳ kim atası Ḫudāybérdi Buḳaḳnı

[65a]

(1) Moġollar arasıda ri‘āyet ḳılıp édim atası burunraḳ ölüp

(2) édi özi Moġollar bile bolur édi kéltürdi yaẖşı bardı öz él

(3) ve ulusıdın ayrılıp bu ẖaberni yétkürdi egerçi munda yaẖşı bardı velī

(4) soŋra andaḳ ḳabāḥatlar ḳıldı kim yüz munıŋ dék ẖiẕmet bolsa

(5) yapḳay néçük kim meẕkūr bolġusıdur soŋġı ḳabāḥatları hem Moġollıḳnıŋ

(6) netīcesidin édi bizge ẖaber kélgeç béglerni yıġıp meşveret ḳılıldı bég-

(7) -ler ‘arżġa yétkürdiler kim cüzvī işdür pādşāh atlanmaḳ né

(8) iḥtiyāc Ḳāsım Bég cemī‘ béglerni ve çérigni başlap barsun söz muŋa

(9) ḳarār taptı sehl tuttılar bu re‘y ġalaṭ ékendür bu küni Ḳāsım Bég béglerni

(10) ve çérigni başlap çıḳtı aralaġunça Tenbel ẖod kélip Moġollarġa ḳoşulġan

(11) ékendür taŋlası érte bile Āylāmīş deryāsınıŋ Yassı Keçit atlıḳ

(12) güẕerini ötkeç oḳ rūberū bolurlar yaẖşı çapḳulaşurlar Ḳāsım Bég

(13) özi Sulṭān Muḥammed Arġun bile rūberū bolup iki üç nevbet çapḳulap

(14) baş çıḳarġalı ḳoymas ġalebe yigitler çapḳulaşurlar āẖir şikest taparlar

[65b]

(1) Ḳāsım Bég ‘Alī Dost Ṭaġayi İbrāhīm Saru Veys Lāġarī Seydī Ḳara yana üç

(2) tört bégdin ve içkidin çıḳtılar özge ekṣer bégler ve içkiler élig-

(3) -ge tüştiler éligge tüşken béglerdin ve içkilerdin ‘Alī Dervīş Bég

(4) Mīrim Lāġarī Tuḳa Bég Ṭaġayi Bég Muḥammed Dost ‘Alī Dost Mīr Şāh Ḳoçın Mīrim Dīvān

(5) bu uruşda iki yigit ṭavrī çapḳulaşurlar biziŋ sarıdın

(6) İbrāhīm Sarunıŋ inileridin Ṣamed atlıḳ alar sarıdın Ḥiṣārī Moġol-

(7) -larıdın Şahsuvār atlıḳ rūberū bolurlar Şahsuvār andaḳ çapar kim dulġa-

(8) -dın ötüp Ṣamediŋ başıġa ḳılıç ẖaylī olturur bā-vücūd bu zaẖm Ṣamed andaḳ

(9) çapar kim Şahsuvārnıŋ başıdın kef-i destçe pārça süŋekni ḳılıçı alıp

(10) kéter Şahsuvārnıŋ dulġası yoḳ ékendür Şahsuvārnıŋ başını oydı-

(11) -lar yaḫşı boldı Ṣamedniŋ başını oyar kişi yoḳ édi üç tört kündin

(12) soŋ uşol zaḫm bile oḳ bardı ḳazaḳlıḳlardın ve felāketlerdin

(13) ḫalāṣ bolup yaŋla vilāyet alġan maḥalda ‘aceb bī-vaḳt şikest édi Ḳanber ‘Alī

(14) Moġol kim bir rükn-i a‘ẓam ol édi Andicānnı alġan çaġda vilāyetiġa barıp

[66a]

(1) édi yoḳ édi uşmunça bile Tenbel Cihāngīrni alıp kélip Andicānnıŋ

(2) bir şer‘īsi Puşte-i ‘Ayşnıŋ allıdaġı öleŋge tüşti bir iki ḳatla Çihil Duḫterān

(3) bile yasap Puşte-i ‘Ayşnıŋ dāmānesiġa kéldi biziŋ yigitler maḥallāt

(4) ve bāġāttın taşḳarı oḳ yasap çıḳtılar ilgeri kéle almadı dāmāne-

(5) -din oḳ narı yandı uşbu nevāḥīġa kélgende tüşken béglerdin

(6) Mīrim Lāġarīni ve Tuḳanı öltürdi bir ayġa yavuḳ bu tégrede olturup

(7) hīç iş ḳıla almadı Oş sarıġa baḳa yandı Oşnı İbrāhīm Saruġa

(8) bérilip édi anıŋ kişisi anda édi Oşnı bérkittiler vaḳāyi‘-i sene-i

(9) ḫams ve tis‘a mi‘a vilāyetniŋ atlıḳ yayaḳ çériglerige ḳadaġġa bile tovaçılar

(10) ve muḥaṣṣıllar yiberildi Ḳanber ‘Alīġa ve yana her né vilāyetlerġa barġan çérigler-

(11) -ge ihtimām bile tovaçılar çapturup tura ve kétmen ve baltu ve né kim bolġan

(12) çérig meṣāliḥ ü esbābıġa ihtimāmlıḳ muḥaṣṣıllar ta‘yīn ḳılıldı vilāyettin

(13) çérigge kélür atlıḳ yayaḳnı sürüp ol ṭaraf bu ṭaraf iş küçke

(14) barġan nöker ve sipāhīni yıġışturup Téŋrige tevekkül ḳılıp Muḥarrem ayı-

[66b]

(1) -nıŋ on sekizide Ḥāfiẓ Bégniŋ çārbāġıġa sefer ḳıldım bir iki kün çārbāġ-

(2) -da turup ḳalġan esbāb u ālātnı ṭayar ve mükemmel ḳılıp Oş sarı

(3) muḫāliflerniŋ üstige baranġar ve cavanġar ve ġol ve hirāvul ve atlıḳnı yayaḳ-

(4) -nı yasap yasal bile oḳ müteveccih bolduk Oşḳa yétken maḥalda

(5) ḫaber tapıldı kim muḫālifler Oş nevāḥīside tura almadı Ribāṭ-ı Serheng

(6) orçını sarıġa kim Oşnıŋ şimālidür tartmış ol aḫşam Lātkéndte

(7) tüşüldi taŋlası yasap Oşdın ötkende ḫaber kéldi kim muḫālifler

(8) Andicān sarı barmış biz hem Özkend üstige müteveccih bolduk özümizdin

(9) ilgerirek Özkend nevāḥīsini çapḳalı çapḳunçı ayırduk muḫālifler kim

(10) Andicānġa barurlar kéçe bile ḫandaḳḳa kirip faṣīlġa ṣatu ḳoyar çaġ-

(11) -da ḳurġandaġılar tuyarlar hīç iş ḳıla almay yandılar biznıŋ çapḳunçı

(12) hem barıp Özkend nevāḥīsini kim çapar ança néme éligge tüşmey yanıp

(13) kéldiler Oş ḳurġanlarıdın Māẕū ḳurġanıda kim ol arada rastlıḳ bile

(14) meşhūr ḳurġandur Tenbel inisi Ḫalīlni iki yüz iki yüz éllig kişi bile ḳoyup

[67a]

(1) ol ḳurġannı bérkitip édi yanıp kélip Māẕū ḳurġanıġa uruş salıp

(2) zor kéltürdük Māẕū ḳurġanı ḫaylī rāst ḳurġandur şimāli sarı kim saydur ḫaylī

(3) bülend vāḳi‘ boluptur eger saydın oḳ atsalar şāyed kim faṣīlġa yétkey āb-deẕdi

(4) uşbu ṭaraf vāḳi‘ boluptur ḳurġandın ḳoyıġa baḳa kūçe dék iki ṭaraf-

(5) -dın faṣıl ḳoparıp kéltürüp suġa yétkürüptürler puşte ṭarafları ḫandaḳ-

(6) -dur sayġa yavuḳ üçün say taşlarıdın uluḳ uluḳ ḳazan

(7) dék taşlar ḳurġanġa çıḳarıp édiler ol miḳdār uluḳ taşlar kim

(8) Māẕū ḳurġanıda attılar uşmunça ḳurġan uruşı bolup hīç ḳurġandın

(9) mundaḳ taşlar atmadılar ‘Abdulḳuddūs Kuhber Kette Bégniŋ aġası faṣīl

(10) tüpige çıḳıp édi faṣīldin andaḳ taş urdılar kim hīç yéri

(11) yérge tégmey dürüst mu‘allaḳ aşıp uşandaḳ bülend yérdin ḳurġannıŋ

(12) ḫākkrīziniŋ tüpigeçe yumalana yumalana kéldi velī hīç buşmadı uşol

(13) zamān oḳ atlanıp yürüdi āb-deẕdte Yār ‘Alī Bilālniŋ başıġa

(14) bir żarb taş urdılar başını āḫir oydılar ḳalın kişi taş bile

[67b]

(1) żāyī‘ boldı ṣabāḥī kim uruş salıldı çāşt-gāhdın burunraḳ āb-deẕd

(2) alıldı aḫşamġaça uruş édi āb-deẕd kim alıldı boldura almay taŋlasıġa

(3) amān tilep çıḳtılar Tenbelniŋ inisi Ḫalīl başlıḳ yétmiş seksen yüz ebdān kişini

(4) bend ḳılıp Andicānġa yiberildi kim iḥtiyāṭ bile saḫlaġay bizniŋ hem

(5) béglerimiz ve içkilerimiz ve ebdān kişilerimiz alarnıŋ bendiġa tüşüp édi

(6) bu iş ṭavrī vāḳi‘ boldı Māẕūnı alıp kélip Oşnıŋ kéntleridin

(7) Ünçü Töpe dégen kéntte tüşüldi ol ṭarafdın Tenbel Andicāndın

(8) yanıp Ribāṭ-ı Serheng orçını kéntleridin Āb-ı Ḫān dégen yérge tüşti

(9) bu iki çérigniŋ arası bir yıġaç yol bolġay édi bu furṣatta Ḳanber ‘Alī

(10) bī-ḥużūrluḳ cihetidin Oşḳa bardı bir ay ḳırḳ küngeçe olturuldı

(11) uruş bolmadı velī her künde bizniŋ aşlıḳçı ve alarnıŋ aşlıḳçısı

(12) atḳulaşurlar édi bu müddette kéçeler ordu girdini muḥkem iḥtiyāṭ ḳılılur

(13) édi ḫandaḳ ḳazılur édi ḫandaḳ bolmaġan yérde şāḫ tutulur édi

(14) bolġan sipāhī tamām yaraġlanıp ḫandaḳ yaḳasıġa çıḳarlar édi bā-vücūd

[68a]

(1) munça iḥtiyāṭ her üç tört künde kéçe bile çérigde bir ġavġā ve süren çıḳar

(2) édi bir kün aşlıḳçınıŋ allıġa Seyyid Bég Ṭaġayī barıp édi

(3) ġanimniŋ kişisi zorraḳ kélip biyikbār uruş eṣnāsıda Seydī Bégni

(4) aldılar uşbu yıl Ḫüsrev Şāh Belḫ üstige çérig barur ḫayāli bile Baysunġur

(5) Mīrzānı tilep Ḳunduzġa kéltürüp Belḫ üstige atlandı Ubāçḳa yétken

(6) çaġda Ḫüsrev Şāh bed-baḫt kāfir ni‘met-i salṭanat daġdaġası bile kim salṭanat andaḳ

(7) nā-kes bī-hünerlerġa né nev‘ yétkey né aṣl né neseb né hüner né ḥesāb né

(8) tedbīr né şecā‘at né inṣaf né ‘adālet Baysunġur Mīrzānı bégleri bile tutup

(9) Baysunġur Mīrzāġa kiriş salıp Muḥarrem ayınıŋ onı édi kim mundaḳ ḫoş-ṭab‘

(10) ve pür-fażīlet ve ḥesāb u neseb bile ārāste pādşāhzādeni şehīd ḳıldı bégleri

(11) ve içkileridin hem bir néçeni öltürdi vilādet ve nesebi vilādeti sekiz yüz

(12) seksen ikide Ḥişār vilāyetide édi Sulṭān Maḥmūd Mīrzānıŋ ikinçi oġlı-

(13) -dur Sulṭān Mes‘ūd Mīrzādın kiçik Sulṭān ‘Alī Mīrzā ve Sulṭān Ḥüseyn ve Sulṭān

(14) Veys Mīrzā kim Ḫān Mīrzā bile meşhūrdur uluḳ anası Paşa Bégim édi şekl

[68b]

(1) ve şemāili uluġ közlüg ḳaba yüzlüg orta boyluḳ Türkmen çehrelig melāḥat-

(2) -lıḳ yigit édi aḫlāḳ u eṭvārı ‘adālet-pīşe ve ādemī u ḫoş-ṭab‘ u fażīlet-

(3) -lıḳ pādşāhzāde édi üstādı Seyyid Maḥmūd şī‘ī ékendür bu cihettin

(4) Baysunġur Mīrzā hem maṭ‘ūn édi soŋra dédiler kim Semerḳandta ol yaman ‘aḳīdedin

(5) yanıp pāk-i‘tiḳād boluptur ḫaylī çaġırġa ḥırṣı bar édi çaġır içmes

(6) maḥalda namāz öter édi seḫāveti ve baḫşişi i‘tidāl bile édi nesḫ-i ta‘līḳ ḫaṭṭ-

(7) -ını ḫaylī ḫūb bitir édi naḳḳāşlıḳda hem éligi yaman émes édi şi‘rni

(8) hem ṭavrī aytur édi ‘ādilī taḫallüṣ ḳılur édi şi‘ri dīvān tertīb

(9) ḳılġunça bolmaydur édi bu maṭla‘ anıŋdur kim *sāyevār ez nā-tüvānī cābecā*

(10) *mīūftem ger nagīram rū-yı dīvārı zi pā mīūftem* Semerḳandta Baysunġur Mīrzā-

(11) -nıŋ ġazelleri ança şāyi‘dür kim kem öy bolġay édi kim mīrzānıŋ

(12) eş‘ārı ol öyde bolmaġay édi maṣāfları iki maṣāf uruştı

(13) bir ḳatla Sulṭān Maḥmūd Ḫān bile evvel taḫtḳa olturġanıda Sulṭān Maḥmūd Ḫān

(14) Sulṭān Cüneyd Barlas ve ba‘żınıŋ iġvā ve engīzi cihetidin Semerḳand almaḳ

[69a]

(1) dā‘iyesi bile çérig tartıp Aḳ Köteldin ötüp Ribāṭ-ı Soġd ve Kenbāy

(2) nevāḥīsiġa kéldi Baysunġur Mīrzā Semerḳandtın çıḳtı Kenbāyda uruşup

(3) yaḫşı bastı üç tört miŋ Moġolnıŋ boynıġa urdurdı Ḥaydar

(4) Kökeldaş kim ḫānnıŋ ḥāl u ‘aḳdı édi bu uruşda öldi yana

(5) bir mertebe Buḫārāda Sulṭān ‘Alī Mīrzā bile uruşup maġlūb boldı

(6) vilāyeti atası Sulṭān Maḥmūd Mīrzā Buḫārānı bérip édi atasıdın

(7) soŋ atasınıŋ bégleri yıġılıp ittifāḳ bile Semerḳandta pādşāh

(8) ḳıldılar Buḫārā hem néçe maḥalġaça munıŋ dīvānıġa dāḫil édi Tarḫan-

(9) -lar yaġılıġıdın soŋ anıŋ taṣarrufıdın çıḳtı mén Semerḳandnı

(10) alġanda Ḫüsrev Şāhġa tartar bardı Ḫüsrev Şāh Ḥişārnı alıp bérdi

(11) andın hīç evlād ḳalmadı Ḫüsrev Şāhġa kélgen maḥalda abaġası

(12) Sulṭān Ḫalīl Mīrzānıŋ ḳızını aldı özge ḫatun u ġuması yoḳ

(13) édi andaḳ istiḳlāl bile salṭanat ḳılmadı kim bir kişini öz allıdın

(14) ulġaytıp mu‘teber béġ ḳılmış bolġay bégleri ata abaġasınıŋ

[69b]

(1) oḳ bégleri édi Baysunġur Mīrzānıŋ vāḳi‘asıdın soŋ Sulṭān

(2) Aḥmed Ḳaravul Ḳoç Bégniŋ atası aġa inisi ve köç ve müte‘allıḳları bile Ḳara

(3) Tigin vilāyetidin çıḳıp bizni dép kéldi Ḳanber ‘Alī kim Oşda bī-ḥużūr

(4) édi bī-ḥużūrluḳdın ḳopup ol hem kéldi mundaḳ maḥalda ġayb kömeki

(5) Sulṭān Aḥmed Ḳaravul cemā‘atı bile kélip ḳatılġannı şügün tutup

(6) ṣabāḥī oḳ ġanim üstige yasap yürüdük Āb-ı Ḫānda turuş bérmey

(7) yurtıdın köçti ba‘żı çadır ve kilīm u partal dék némeleri çérig

(8) éligge tüşti kélip anıŋ yurtıġa tüştük uşbu aḫşamı Tenbel Cihāngīrni

(9) alıp oŋ yanımızdın évrülüp Ḫūbān dégen kéntke kim Andicān

(10) sarı yanımızda bizdin üç yıġaç bolġay édi kélip kirdi értesi-

(11) -ge biz hem baranġar cavanġar ġol hirāvulnı tertīb ḳılıp kéyim kéyip

(12) yaraġlanıp yasal yasap tura kötergen yayaġlarnı alımızġa salıp

(13) ġanim üstige yürüdük bizniŋ baranġar ‘Alī Dost Ṭaġayi édi tavābi‘i

(14) bile cavanġar İbrāhīm Saru ve Veys Lāġarī Seydī Ḳara Muḥammed ‘Alī Mübeşşir Ḫˇāce

[70a]

(1) Kelān Bégniŋ aġası Kiçik Bég yana ba‘żı içkiler Sulṭān Aḥmed Ḳaravulnı

(2) ve Ḳoç Bégni aġa inileri bile cavanġarġa bitildi Ḳāsım Bég ġolda méniŋ

(3) ḳaşımda édi irevül Ḳanber ‘Alī ve yana ba‘żı içkiler Ḫūbānnıŋ şarḳ

(4) cenūb ṭarafıdın Saḳā atlıḳ kéntke kim Ḫūbāndın bir şer‘ī bolġay yétişip

(5) édük kim ġanim kişisi Ḫūbān kéntidin yasap çıḳtı biz hem ıldamraḳ

(6) oḳ yürüdük cezm ü iḥtiyāṭnı mer‘ī tutup tura ve yayaḳ kim tertīb

(7) ḳılılıp édi muḳābele bolur maḥalda kéyin oḳ ḳaldılar Téŋri ‘ināyeti

(8) bile alarġa hīç iḥtiyāc bolmadı yétken bile burunraḳ bizniŋ cavanġar

(9) kişisi anıŋ baranġarı bile élig alıştı Ḫˇāce Kelānnıŋ aġası

(10) Kiçik Bég anda yaḫşı çapḳulaştı Muḥammed ‘Alī Mübeşşir hem Kiçik Bégdin soŋra

(11) çapḳulaştı uşmunça bile tāb kéltüre almay yaġı ḳaçtı baranġar bile

(12) irevülge pīşepīş uruş yétmedi ḳalın yigitlerni kéltürdiler

(13) boyunlarıġa buyurduk kim urdılar bizniŋ bégler Ḳāsım Bég ve ‘Alī Dost

(14) Bég köpreki ‘Alī Dost cezm ü serdārlıġını ri‘āyet ḳılıp ḳavġunçı-

[70b]

(1) -nı yıraḳ yibergeli maṣlaḥat körmediler bu cihetidin ḳalın kişisi éligge

(2) tüşmedi Ḫūbān kéntige oḳ tüştük méniŋ evvel maṣāf uruşı

(3) uruşḳanım uşbu édi Téŋri te‘ālā öz fażl u keremi bile feṭḥ

(4) ve ẓafer rūzī ḳıldı şügūn tuttuk taŋlasıġa oḳ atamnıŋ anası

(5) méniŋ uluġ anam Şāh Sulṭān Bégim Andicāndın kéldi bu ḫayāl bile kim

(6) Cihāngīr eger éligge tüşken bolsa der-ḫˇast ḳılġay çün ḳış yavuḳlaşıp

(7) édi yazıda aşlıḳ tölük ḳalmaydur édi Özkend üstige barurnı

(8) maṣlaḥat körmey Andicāngа mürāca‘at ḳılıldı néçe kündin soŋ kéŋe-

(9) -şip sözni muŋa ḳarār bérildi kim Andicānda ḳışlamaḳdın ġanim

(10) kişisige hīç żarar u āsībī yétmes belk oġurluḳ ve ḳazaḳlıḳ bile

(11) küçletmekiniŋ iḥtimālı bardur bir yérde ḳışlamaḳ kérek kim çérig

(12) éli aşlıḳsızlıḳtın ‘āciz bolmaġay ve ġanim kişisige hem ḳabal

(13) yosunluḳ ‘ācizlıġı bolġay bu maṣlaḥat üçün Ribāṭek Orçınıda kim

(14) bu Ribāṭek Orçınını İki Su Arası hem dérler Ermiyān ve Nūṣāb nevāḥī-

[71a]

(1) -side ḳışlamaḳ ḫayālı bile Andicāndın köçüp meẕkūr bolġan kéntleriŋ

(2) nevāḥīsiġa kélip ḳışlaḳ salduk bu nevāḥī yaḫşı avlaḳ yérler bolur

(3) Āylāmīş deryāsınıŋ yaḳınıdaġı ḳalın cengellerde buġu maral u toŋuz

(4) köp bolur uşaḳ uşaḳ cengelleride ḳırġavul u tavuşḳan ḳalın bolur

(5) puşteside tülküsi bisyār bolur ve rengīn bolur tülküsi özge yérniŋ

(6) tülküsige baḳa yügürük bolur bu ḳışlaḳda ékende her iki üç künde

(7) avġa atlanur édim uluḳ cengellerni örtep buġu maral avlar édük

(8) uşaḳ cengellerige çerge salıp ḳırġavulġa ḳuş salıp gezler édük

(9) ḳırġavulları bī-ḥadd semiz bolur tā ol ḳışlaḳta édük ḳırġavul éti fırāvān édi

(10) uşbu ḳışlaḳta ékende Ḫudāybérdi Tuġçı kim yaŋı ri‘āyet ḳılıp bég

(11) ḳılıp édim iki üç ḳatla tüşüp Tenbelniŋ ḳazaġını basıp başlar

(12) késip kéltürdi Andicān ve Oş nevāḥīsidin hem ḳazaḳ yigitler ‘ayyār-

(13) -lıḳ bile tınmay barıp ılḳıların sürüp kişilerin öltürüp bisyār ‘āciz ḳıldılar eger ol

(14) ḳışnı uşol ḳışlaḳta ötkerilse édi köpreki iḥtimāli bar édi kim

[71b]

(1) yazġaça uruşsız oḳ buzulġaylar édi uşmundaḳ ġanimni zebūn

(2) ve ‘āciz ḳılġan maḥalda Ḳanber ‘Alī vilāyetiġa barmaḳḳa icāzet tiledi her néçe bu ḥesāb-

(3) -larnı ḫāṭır-nişān ḳılıp men‘ ḳılıldı köprek cehl ḳıldı ‘aceb yéŋil ve bī-māsike

(4) merdek édi żarūret boldı vilāyetiġa icāzet bérildi burun vilāyeti

(5) Ḫocend édi bu nevbet Andicānnı alġanda Esfera ve Kend-i Bādemni hem aŋa bérildi

(6) bizniŋ bégler arasıda ḳalın vilāyetlıḳ ve köp nökerlik Ḳanber ‘Alī édi

(7) hīçkimniŋ nökeri ve vilāyeti ança émes édi ḳırḳ éllig kün ol ḳışlaḳta

(8) édük Ḳanber ‘Alīniŋ taḳrībi bile ba‘żı çérig élige hem ruḫṣat bérildi

(9) özümiz hem Andicāngа kéldük bu müddette kim ḳışlaḳta ve Andicānda édük

(10) Tenbelniŋ kişisi tınmay ḫān ḳaşıġa Taşkendge barur édi ve kélür édi

(11) Aḥmed Bég kim ḫānnıŋ oġlı Sulṭān Muḥammed Sultānnıŋ bég-atakesi ve ḫānnıŋ

(12) uluḳ ri‘āyet ḳılġan bégi édi Tenbelniŋ tuḳḳan abaġası édi Bég

(13) Tilbe kim ḫānnıŋ éşik-aġası édi Tenbelniŋ tuḳḳan aġası édi bara

(14) kéle ḫānnı barın ḳıldılar kim Tenbelġa kömek yibergey kömekdin burunraḳ Bég

[72a]

(1) Tilbe kim tā tuġup édi Moġolistānda édi Moġol arasıda ulġayıp édi

(2) vilāyetḳa kirmeydür édi vilāyet pādşāhlarıġa ḫiẕmet ḳılmaydur édi ḫānlar-

(3) -ġa oḳ ḫiẕmet ḳılıp édi köç ve ehl-i ‘iyālını Taşkendte ḳoyup özi

(4) kélip inisi Tenbelġa ḳoşuldı bu furṣatta ‘aceb ḥādiṯe dest bérdi Ḳāsım

(5) ‘Acebni kim Aḫsīde ‘āriyeti ḳoyulup édi azaġlaḳ ḳazaḳ kéyniçe çıḳıp

(6) ḳavlap Bīçrātā bile Ḫocend suyıdın öter Tenbelniŋ ḳalın kişisige uçrap

(7) éligge tüşti Tenbel çün çérigimizniŋ tarḳaġan ḫaberini taptı ve aġasınıŋ

(8) Tilbe Ḫān bile sözleşip kélip édi kömek kélmekke müte‘ayyin ü müteyaḳḳın édi

(9) Özkendtin atlanıp İki Su Arasıġa kéldi uşbu eṉnāda Kāsān-

(10) -dın taḥḳīḳ ḫaber kéldi kim ḫān Tenbelniŋ kömekige oġlı Sulṭān Muḥammed Ḫānīkeni

(11) kim Sulṭānımġa meşhūr édi Aḥmed Bég bile ta‘yīn ḳılıp béş altı miŋ

(12) çérig ḳoşuptur Arça Ként yolı bile aşıp kélip Kāsānnı

(13) ḳapadılar bizdaġı yıraḳdaġı kişimizge baḳmay ḥāżır kişimiz bile bī-tevaḳḳuf

(14) ḳışnıŋ żarb-ı savuġıda Téŋrige tevekkül ḳılıp Andicāndın Bend

[72b]

(1) Sālār yolı bile Sulṭānım bile Aḥmed Bégniŋ üstige atlanduk kéçesi hīç yérde

(2) turmay tün ḳatıp ṣabāḥī Aḫsīġa tüştük ol aḫşam muḥkem ḳatıḳ savuḳ

(3) édi andaḳ kim ba‘żınıŋ élig ayaġın savuḳ aldı köp kişiniŋ

(4) ḳulaġları alma dék ḳabarçuġlanıp édi Aḫsīde tevaḳḳuf

(5) ḳılmay Ḳāsım ‘Acebniŋ ornıġa Yārek Ṭaġayīniŋ hem ‘āriyeti ḳoyup Kāsān

(6) üstige öttük Kāsāngа bir şer‘ī yétkende ḫaber kéldi kim Aḥmed Bég

(7) ḫaber tapıp Sulṭānım bile buzulġan yosunluḳ ıldam yandı Tenbel bizniŋ

(8) atlanġanımızını bilip aġasıġa kömek ılġap kéledür ékendür kün

(9) iki namāz arası bolġay édi kim Tenbelniŋ ḳarası Nevkend sarıdın peydā boldı

(10) aġasınıŋ mundaḳ yéŋil kétkenidin ve biziŋ mundaḳ ıldam

(11) yétkenimizdin deng ü müteḥayyir bolup tura ḳaldı dédük kim Ḫudāy munı

(12) mundaḳ kéltürdi atınıŋ boynı ḳatıp kéliptür yürüp élig

(13) ḳoşġandın kéyin Téŋri rāst kéltürse birisi çıḳmas Veys Lāġarī

(14) ve yana ba‘żılar dédiler kim kün kéç boluptur bu kün bolmasa taŋla ḳa-

[73a]

(1) -yanġa barġusıdur ṣabāḥ her ḳanda bolsa uçratur biz dép fi’l-ḥāl

(2) élig ḳoymaḳnı ṣalāḥ körmediler uşmundaḳ ḳapuda kélgen ġanim

(3) hīç nev‘ mutażarrır bolmay uçraştı meṣel bar kim ḳapudaġını ḳapmasa

(4) ḳarıġuça ḳayġurur beyt *kārhārā bevaḳt bāyed çüst kār-ı bi-vaḳt*

(5) *süst bāşed süst* taŋlaġaça furṣatnı ġanīmet tutup kéçesige

(6) hīç yérde tüşmey barıp Arḫiyān ḳurġanıġa kirdiler értesige

(7) ġanimniŋ üstige yürüp tapmay soŋıça kélip Arḫiyān ḳurġanı-

(8) -nı yavuḳ ḳapamaḳnıŋ ṣalāḥın tapmay bir şer‘īside Ġazne

(9) Nemengenġa tüşüldi otuz ḳırḳ kün biz bu yurtta édük Tenbel Arḫiyān-

(10) -nıŋ ḳurġanıda édi az az kişi beridin barıp narıdın kélip ara

(11) yolda atḳulaşıp yanarlar édi bir kéçe şeb-ḫūn kéldiler ordu-

(12) -nıŋ taşḳarısıdın bir pāre oḳ ḳoyup yandılar ordu girdini

(13) ḫandaḳ ḳılıp şāḫ tutup iḥtiyāṭlar ḳılılıp édi hīç iş

(14) ḳıla almadılar uşbu yurtta ékende Ḳanber ‘Alī iki üç ḳatla

[73b]

(1) yamanlap vilāyetiġa barmaḳçı boldı bir ḳatla ḫod atlanıp téprep édi

(2) ba‘żı béglerni yiberip teşvīşler bile yandurduk bu eṣnāda Seyyid

(3) Yūsuf Mecemī Sulṭān Aḥmed Tenbelġa kişi yiberip aŋa baḳtı Andicān kūh-pāye-

(4) -leridin Uyġur Mecem dérler iki kūh-pāyedür Seyyid Yūsuf Mecemīniŋ uluġı

(5) édi soŋralar éşikde tanıman bolup édi işi uluġluḳtın

(6) ötüp édi béglik da‘vāsı bar édi egerçi hīçkim bég ḳılmaydur

(7) édi ‘aceb münāfiḳ u bī-pāşina merdek édi mén uşbu nevbet Andicānnı

(8) alġandın uşbu tārīḫḳaça şāyed kim iki üç ḳatla méne kirip Tenbelġa

(9) yaġıḳtı éken yana iki üç ḳatla Tenbelġa kirip méne yaġıḳtı éken āḫir yaġı

(10) bolġanı uşbu édi anıŋ bile él ü ulus u aymaḳ ḫaylī bar édi Tenbelġa

(11) ḳoşulmasun dép aralay atlanduk ara ḳonup Bişḫārān nevāḥīsiġa

(12) kéldük Bişḫārān ḳurġanıġa Tenbelniŋ kişisi kélip kirgen ékendür

(13) biznıŋ ılġar bégleri ‘Alī Dervīş Bég ve Ḳoç Bég aġa inisi bile

(14) Bişḫārān éşikige barıp yaḫşılar çapḳulaştılar Ḳoç Bég aġa inisi bile

[74a]

(1) yaḫşılar bardılar éligleri ekṣer işke tégdi Bişḫārānnıŋ bir şer‘īsi-

(2) -de bir bülendī üstide tüştük Tenbel Cihāngīrni alıp Bişḫārān

(3) ḳurġanını arḳayı tüşti üç tört kündin soŋ biznıŋ

(4) muḫālif bégler kim ‘Alī Dost ve Ḳanber ‘Alī Sellāḫ tavābi‘ ü levāḥiḳı bile bolġay-

(5) -lar yaraş sözini araġa sala kiriştiler ménıŋ ve ménıŋ devlet-ḫᵛāh-

(6) -larımnıŋ bu yaraşdın ‘ilm ü ḫaberleri yoḳ édi ve bizler

(7) bu ṣūretḳa aṣlā rıżā érmes érdük çün iki uluḳ bég bu iki

(8) merdek édi eger bularnıŋ sözige ḳulaḳ salmay ṣulḥ bolmasa

(9) özge iḥtimālları hem bar édi żarūret boldı bu yosunluḳ

(10) ṣulḥ boldı kim Ḫocend suyınıŋ Aḫsī ṭarafı vilāyetler Cihāngīrġa ta‘alluḳ

(11) bolġay Andicān ṭarafı vilāyetler méne ta‘alluḳ bolġay Özkendni hem köçlerini

(12) çıḳarġandın soŋ bizniŋ dīvānġa ḳoyġaylar vilāyetler ḳarār

(13) tapḳandın kéyin mén ve Cihāngīr Mīrzā ittifāḳ ḳılıp Semerḳand üstige

(14) yürügey biz Semerḳand taḫtı müyesser ü musaḫḫar bolġaç Andicānnı Cihāngīr Mīrzāġa

[74b]

(1) bérilgey sözni muŋa ḳarār bérildi Cihāngīr Mīrzā ve Tenbel taŋlasıġa kélip

(2) Receb ayınıŋ evāḫiride mülāzemet ḳıldılar uşbu muḳarrer bolġan yosunluḳ

(3) ‘ahd u şarṭlar boldı Cihāngīr Mīrzāġa Aḫsī sarı ruḫṣat bérip özüm

(4) Andicānġa mürāca‘at ḳıldım Andicānġa kélgeç Tenbelniŋ inisi Ḫalīl ve cemī‘ kim

(5) bendte édiler benddin çıḳarıp ḫil‘atlar kéydürüp ruḫṣat bérildi

(6) alardaġı benddaġı béglerni ve içkilerni kim Ṭaġayi Bég ve Muḥammed Dost ve Mīr Ṣāh

(7) Ḳoçın ve Seydī Bég ve Ḳāsım ‘Aceb ve Pīr Veys ve Mīrim Dīvān başlıġlar

(8) bolġay benddin çıḳarıp yiberdiler Andicānġa kélgendin soŋ ‘Alī Dost-

(9) -nıŋ eṭvārı tamām özgeçe boldı méniŋ bile ḳazaḳlıḳlarda ve miḥnetlerde

(10) bolġan kişiler bile yaman ma‘āş ḳıla kirişti evvel Ḫalīfeġa ruḫṣat bérdi

(11) andın soŋ İbrāhīm Sarunı ve Veys Lāġarīni bī-günāh bī-cihet tutturup

(12) talatıp vilāyetleridin ayrıp ruḫṣat bérdi Ḳāsım Bég bile çırmaşıp

(13) yürür édi ẓāhirde munı sened ḳıldı kim Ḫalīfe ve İbrāhīm Ḫˇāce Ḳāḍīniŋ

(14) hevā-dārlarıdur méndin intiḳām alġularıdur oġlı Muḥammed Dost ḫod pādşāhāne

[75a]

(1) bünyādlar ḳoydı ṣoḥbet şılan u dīvān u dest-gāh barçanı selāṭīn

(2) destūrı bile ḳıla başladı bu atalıḳ oġulluḳ Tenbelġa arḳalanıp mundaḳ

(3) ḥareketler bünyād ḳıldılar ménde hem ança iḫtiyār u iḳtidār ḳalmadı kim bu nev‘

(4) nā-ma‘ḳūl ḥareketlerdin bularnı men‘ ḳıla alġay mén né cihettin kim

(5) Tenbel dék düşman munıŋ arḳa ve ḥimāyeti her né köŋülleri tiler édi

(6) andaḳ ḳılurlar édi ‘aceb nāzik maḥallī édi hīç néme dép bolmas

(7) édi bu atalıḳ oġulluḳtın ol müddette ġalebe ḫˇārlıḳlar tartıl-

(8) -dı Sulṭān Aḥmed Mīrzānıŋ ‘Āyşe Sulṭān Bégim atlıḳ ḳızını kim

(9) ata abaġa tirig ékende méne ḳalınlıḳ ḳılıp édiler Ḫocendde kélip

(10) édi Ṣa‘bān ayıda aldım evvel alġanda egerçi mihrim yaman émes édi velī

(11) evvel ked-ḫudālıġ édi ḥayā ve ḥicāb cihetidin her on on béş yégirmi künde

(12) bir nevbet barur édim soŋralar ḫod ol mihr hem ḳalmadı velī ḥicāb

(13) henüz köprek boldı bir ayda ve ḳırḳ künde anam Ḫanım muḥaṣṣıllıḳ-

(14) -lar bile süre süre teşvīşler bile yiberür édi bu furṣatlarda bir

[75b]

(1) ordu bāzārınıŋ oġlı bar édi Bāburī atlıḳ atı hem ṭavrī münāsib

(2) tüşüp édi *mén aŋa ġarīb meyl peydā ḳıldım belkim aŋa özni zār ve*

(3) *şeydā ḳıldım* andın burun hīç kişige māyil bolġan émes édim

(4) belki mihr ü muḥabbet güft ü şunūdın éşitmes édim démes édim ol

(5) maḥallar birer beyt ikirer beyt Fārsīdin aytur édim bu beytni

(6) anda aytıp édim beyt *hīçkés çün mén ḫarāb u ‘āşıq u rüsvā mebād*

(7) *hīç maḥbūbī çü tu bī-raḥm u bī-pervā mebād* aḥyānen Bāburī ménin ḳaşımġa kélür

(8) édi velī mén ḥayā ve ḥicāb cihetidin Bāburī sarı tüz baḳa almas

(9) édim né cāy ol kim iḫtilāṭ u ḥikāyet ḳıla alġay mén ve neş'e ve ıżṭırāb

(10) sebebidin şükr ḳıla almas édim né imkān ol kim kétkenidin şikāyet

(11) ḳıla alġaymén mülāzemet teklīfi ḳılmaḳlıḳḳa ḫod kimge ṭāḳat bar édi

(12) bir kün uşol mihr ü muḥabbet avānıda cemī' hem-rāh édi bir kūçede kéledür

(13) édim biyikbār Bāburī rūberū uçray tüşti ménge infi'āldın andaḳ ḥāl

(14) boldı kim yaḳın édi kim érigey mén tüz baḳmaḳlıḳ yā söz ḳatmaḳlıḳ-

[76a]

(1) -nıŋ ḫod imkānı yoḳ édi yüz ḥicāb u teşvīş bile ötüldi Muḥammed Ṣāliḥ-

(2) -niŋ bu beyti ḫāṭırġa kéldi beyt *şavam şermende her-gāh yār-ı ḫˇodrā der nażar bīnam*

(3) *refīqān sū-yı man bīnand u men sū-yı diger bīnam* bu beyt 'aceb ḥasb-ı ḥāl

(4) vāḳi' boldı 'ışḳ u muḥabbet ṭuġyānıdın şebāb u cünūn ġalebetidin baş

(5) yalaŋ ayaḳ yalaŋ kūy u kūçede ve bāġ u bāġçede seyr ḳılur

(6) édim né iltifāt-ı āşnā u bī-ġāne ve né pervā-yı öz ü ġayr ḳılur édim

(7) beyt *'āşıḳ olġaç bī-ḫod u divāne boldum bilmedüm kim perī ruḫsāreler 'ışḳıġa*

(8) *bu érmiş ḫavāṣ* gāhī tilbeler dék yalġuz puşte ve deştḳa barur

(9) édim gāhī bāġāt u maḥallātnı kūçe-be-kūçe iḫtiyār ḳılur édim né yürümekte

(10) iḫtiyārım bar édi né olturmaḳta né barmaḳta ḳarārım bar édi né

(11) turmaḳta şi'r *né barurġa ḳuvvetim bar né turmaġa ṭāḳatım bizni bu ḥālāt*

(12) *ḳa sén ḳıldıŋ giriftār ey köŋül* uşbu yıl Sulṭān 'Alī Mīrzā

(13) bile Muḥammed Mezīd Tarḫannıŋ arasıda muḫālefet tüşti sebebi bu édi kim

(14) Tarḫanīler asru köp i'tibār u iḫtiyār bolup édiler Buḫārānı der-best

[76b]

(1) Bāḳī alıp édi Buḫārā ser-kārıdın dengi kişige bérmes édi Muḥammed Mezīd Tarḫan

(2) hem Semerḳandta ṣāḥib iḫtiyār tamām vilāyetni oġlanlarıġa ve tavābi' u levāḥiḳıġa

(3) alıp édi şehrdin bir néme rātibe kim ta‘yīn ḳılıp édiler andın özge

(4) bir fils hīç memerdin Sulṭān ‘Alī Mīrzāġa tégmes édi Sulṭān ‘Alī Mīrzā

(5) uluġ yigit bolup édi bularnıŋ mundaḳ ma‘āşıġa néçe taḥammül ḳılsun

(6) bir néçe içkileri bile Muḥammed Mezīd Tarḫannıŋ ḳaṣdī maḳāmıda boldı

(7) Muḥammed Mezīd Tarḫan tuyup nöker süderi tavābi‘ u levāḥiḳı bile yana anıŋ

(8) bile bar kişi bar bégler bile meṣel Sulṭān Ḥüseyn Arġun Pīr Aḥmed Ḫˇāce Ḥüseyn

(9) Uzun Ḥasannıŋ inisi Ḳara Barlas Ṣāliḥ Muḥammed yana ba‘żı bégler ve yigit-

(10) -ler bile şehrdin çıḳtı ol furṣatlarda mīrzāġa ḫān Muḥammed Ḥüseyn

(11) Duġlatnı ve Aḥmed Bégni ve yana ḳalın Moġol béglerini ḳoşup Semerḳand

(12) üstige ta‘yīn ḳılıp édi Ḥāfıẓ Bég Dulday ve oġlı Ṭāhir Bég ḫod Ḫān

(13) Mīrzānıŋ bég-atakesi édiler Ḥasan Nebīre ve Hindū Bég ve ba‘żı yigitler

(14) Ḥāfıẓ Bég ve Ṭāhir Bég münāsebeti cihetidin Sulṭān ‘Alī Mīrzādın ḳaçıp

[77a]

(1) Mīrzā Ḫān ḳaşıġa barıp édiler Muḥammed Mezīd Tarḫan kişiler yiberip Ḫān

(2) Mīrzānı ve Moġol çérigini tilep Ṣāvdār nevāḥīside kélip Mīrzā Ḫānnı

(3) körüp né Moġol bégleri bile mülāḳāt ḳıldı Moġol bégleriniŋ Muḥammed Mezīd Bég

(4) alar bile yaḫşıġına iḫtilāṭı çıḳmadı belki Muḥammed Mezīd Tarḫannı tutar ḫayālı hem

(5) ḳılġandurlar bu bégler aŋlap Moġol çérigidin bir bahāne bile ayrıldılar

(6) bular ayrılġaç Moġol çérigi hem tura almadı yanıp Yār Yaylaḳ tüşkende Sulṭān

(7) ‘Alī Mīrzā az kişi bile Semerḳanddın ılġap Ḫān Mīrzā bile Moġol çériginiŋ üstige

(8) yéter uruşa hem almaslar buzulup ḳaçarlar āḫir çaġda Sulṭān ‘Alī

(9) Mīrzānıŋ bir yaḫşıġına işi bu boldı Muḥammed Mezīd Tarḫan ve alar bu mīrzālardın

(10) me’yūs bolup Moġol ‘Abdulvahhābnı kim mundın burunraḳ hem méniŋ ḳaşımda

(11) bar édi Andicān ḳabalıda hem Ḫˇāce Ḳāḍī bile yekcihetlıḳlar ḳılıp

(12) cānlar tartıp édi méne yiberip méni tilepdürler biz ḫod ḫarāb-ı

(13) bu mu‘āmele édük uşbu maṣlaḥat üçün ṣulḥ ḳılıp Semerḳand üstige

(14) yürümekke cāzim édük fi’l-ḥāl Mīr Moġolnı Aḫsīġa Cihāngīr Mīrzā ḳaşıġa

[77b]

(1) bolcar bile yiberip Semerḳand üstige atlanmaḳ bolduk Ẕi’l-ḳa‘de ayıda

(2) Semerḳand üstige çérig atlanıp ara iki ḳonup Ḳabāġa kélip tüştük

(3) namāz-ı dīgeri ḫaber kéldi kim Sulṭān Aḥmed Tenbelniŋ inisi Ḫalīl kélip Oş

(4) ḳurġanını uġurlap alıptur tafṣīli budur kim ṣulḥ bolġanda Tenbel-

(5) -niŋ inisi Ḫalīl başlıḳ bendilerni ḳoyulup édi néçük kim meẕkūr

(6) boldı Tenbel Ḫalīlni Özkenddeki köç ve uruḳnı çıḳarmaḳ üçün

(7) yiberip édi köç çıḳarmaḳ bahānesi bile barıp Özkendge kirip

(8) bu kün çıḳay taŋla çıḳay dép ḥiyel ḳılıp çıḳmaydur édi biz çérig

(9) atlanġanda furṣat tapıp Oş ḫālī ḳalġanda kéçe bile kélip Oş

(10) ḳurġanını uġurlap alıptur bu ḫaber bizge kélgeç turmaḳnıŋ ve yana

(11) bular bile çırmaşmaḳnıŋ maṣlaḥatını néçe cihettin tapmay Semerḳand sarı

(12) oḳ müteveccih bolduk bir bu kim biznіŋ sipāhī ataġlıḳ tamām çérig yaraġı-

(13) -nı ḳılmaḳ üçün öylüg öyge her sarıġa tarḳap édi ṣulḥḳa i‘timād

(14) ḳılıp bularnıŋ bu mekr ü ġadrıdın bī-ḫaber ü ġāfil édük yana bir bu kim ‘Alī Dost

[78a]

(1) ve Ḳanber ‘Alī dék uluḳ béglerimizdin néçe nevbet ḥareketler ẓāhir boldı kim

(2) alarġa i‘timād ḳalmadı néçük kim meẕkūr boldı yana bu kim cemī‘ Muḥammed Mezīd Tarḫan

(3) başlıġ Semerḳand bégleri méni tiley Mīr Moġolnı yiberip édiler Semerḳand

(4) dék pāyitaḫt turġunça né girāy ol ḳılġay kim Andicān dék yér üçün

(5) kişi evḳāt żāyi‘ ḳılġay Ḳabādın Merġīnānġa kélildi Ḳoç Bégniŋ

(6) atası Sulṭān Aḥmed Bégge Merġīnānnı bérilip édi ‘alāyıḳ u ‘avāyıḳ

(7) cihetidin ménin̡ bile érgeşe almadı Merġīnānda ḳaldı oġlı Ḳoç Bég

(8) bir iki aġa inisi bile ménin̡ bile bardılar Esfera yolıġa bolduk Esfera-

(9) -nıŋ tavābi‘i Miḥan atlıḳ kéntke kélip tüştük ittifāḳāt-ı ḥasenedin Ḳāsım Bég

(10) cemā‘atı bile ‘Alī Dost cemā‘atı bile Seyyid Ḳāsım yana bir pāre ḳalın yigit-

(11) -ler bile uşbu aḫşam Miḥanda ékende bolcar ḳılġan dék barça kélip ḳatıldılar

(12) andın atlanıp Deşt-i Ḥasbān bile yürüp Çoban Köprükidin ötüp

(13) Ura Tépe kéldim Ḳanber ‘Alī öz vilāyeti Ḫocenddin Tenbelġa i‘timād ḳılıp çérig

(14) maṣlaḥatını sözleşe Aḫsīġa kélür bu vāḳi‘a bolġaç Tenbel anı bend ḳılıp alıp

[78b]

(1) vilāyetlerinin̡ üstige yürür ol bir Türkī meṣel bar kim ‘’inanmaġıl

(2) dostuŋġa saman tıḳar postuŋġa’’ yolda kéltüredürgende yayaḳ

(3) ḳaçıp yüz teşvīşler bile Ura Tépe ékende kéldi Ura Tépede ékende ḫaber kéldi

(4) kim Şeybānī Ḫān Ḳal‘a-i Debūsīde Bākī Tarḫannı basıp Buḫārā üstige barıp-

(5) -tur Ura Tépedin Börkke yaylaġı yolı bile Seŋzārġa kéldük Seŋzār daruġa-

(6) -sı ḳurġannı bérdi Ḳanber ‘Alī çün tutturup aldurup kélip édi

(7) anı Seŋzārda ḳoyup öttük kélip Ḫān Yurtıġa tüşkende Muḥammed Mezīd Tarḫan

(8) başlıḳ Semerḳand bégleri kélip mülāzemet ḳıldılar Semerḳand tesḫīrinin̡

(9) keyfiyyetini bular bile meşveret ḳılıldı dédiler kim Ḫˇāce Yaḥyā hem pādşāh-

(10) -nıŋ ḫˇāhānıdur eger ḫˇāce barın bolsa Semerḳand bī-ceng ü cidāl āsānlıḳ bile

(11) müyesser bolur bu cihettin néçe nevbet Ḫˇāce Yaḥyā kişiler yiberip sözleşildi

(12) Ḫˇāce Yaḥyā bizni Semerḳandġa kivürmekni cezm étip yibermedi velī me’yūs bolġu dék

(13) söz hem aytmadı Ḫān Yurtıdın köçüp Derġam yaḳasıġa kéldük Derġam

(14) yaḳasıdın Ḫˇāce Yaḥyāġa Ḫˇāce Muḥammed ‘Alī Kitābdārnı yiberildi ḫaber kéltürdi

[79a]

(1) kim kélsünler şehrni bérürbiz Derġamdın kéçege yavuḳ atlanıp şehrġa

(2) müteveccih bolduk Sulṭān Maḥmūd Dulday Sulṭān Maḥmūd Duldaynıŋ atası

(3) yurttın oḳ ḳaçıp barıp bu ittifāḳdın alarnı ḫaber-dār ḳılıptur çün

(4) ḫaber taptılar ol ḳılġan ḫayāl müyesser bolmadı yanıp Derġam yaḳasıġa tüştük

(5) İbrāhīm Saru Maŋlıġ kim ménin bir yaḫşı ri‘āyet ḳılġan bégim édi

(6) ‘Alī Dost tutturup ḳavlatıp édi mén Yār Yaylaḳḳa kélgen

(7) furṣatta Seyyid Yūsuf Bégniŋ uluḳ oġlı Muḥammed Yūsuf bile kélip

(8) mülāzemet ḳıldı bizniŋ bayırı béglerimiz ve içkilerimiz kim ‘Alī Dost-

(9) -nıŋ żıddı édiler bularnıŋ ba‘żısını ḳavlap bā‘zısını

(10) talap ba‘żısını tutturup édi birer birer yıġılıp kéldiler

(11) ‘Alī Dostża‘īf bolup édi né üçün kim Tenbelni arḳalanıp méne

(12) ve méniŋ devlet-ḫᵛāhlarımġa cefā ve ‘aẕāblar ḳılur édi méniŋ hem ṭab‘ım bu merdek

(13) bile yaman édi hem infi‘āldın ve hem tevehhümdin tura almadı ruḫṣat tiledi

(14) mén daġı minnet tuttum ruḫṣat bérdim ‘Alī Dost ve Muḥammed Dost uşol

[79b]

(1) ruḫṣat alġan bile Tenbel ḳaşıġa bardılar Tenbelġa muḳarreb bolup ġalebe

(2) yaġılıḳlar ve yamanlıḳlar bu atalıḳ ve oġulluḳtın ẓuhūrġa kéldi bir iki

(3) yıldın soŋ ‘Alī Dostnıŋ éligige ḳart çıḳıp öldi Muḥammed Dost

(4) Özbekke kirip édi fi’l-cümle yaman émes édi andın hem kūr-nemeklik

(5) ḳılıp ḳaçıp Andicānnıŋ kūh-pāyeleriġa barıp yaġılıḳlar ve fitne-

(6) -ler engīz ḳıldı āḫir Özbek éligige tüşti közlerini kör ḳıldılar közlerini

(7) tuz tuttınıŋ bu ma‘nāsı bar érmiş bularġa ruḫṣat bérgendin soŋ

(8) Ġūrī Barlasnı bir néçe yigitler bile ḫaber üçün Buḫārā sarı yiberilip édi

(9) ḫaber kéldi kim Şeybānī Ḫān Buḫārānı alıp Semerḳand üstige müteveccih boldı

(10) ol nevāḥīde bolmaḳnı maṣlaḥat körmey Keş sarı ‘azīmet ḳılduk bu Semerḳand

(11) béglerinin ekṣer köçleri hem Keşde édi Keşke kélgendin bir iki hafta-

(12) -dın soŋ ḫaber kéldi kim Sulṭān ‘Alī Mīrzā Semerḳandnı Şeybānī Ḫānġa bérdi

(13) tafṣīli budur kim Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ anası Zühre Bégi Aġa bilmesligi

(14) ve bī-‘aḳllıġıdın maḫfī Şeybānī Ḫānġa kişi yiberür bu mażmūn kim Şeybānī Ḫān

[80a]

(1) anı alur bolsa oġlı Şeybānī Ḫānġa Semerḳandnı bérgey atasınıŋ vilāyet-

(2) -ini alġandın soŋ Sulṭān ‘Alī Mīrzāġa bérgey bu rāydın Ebū Yūsuf Arġun-

(3) -nıŋ ḫaberi bar ékendür belki bu rāynı körsetgüçi uşol ġaddār ékendür

(4) vaḳāyi‘-i sene-i sitt ve tis‘a mi‘a Şeybānī Ḫān uşbu ḫatunnıŋ va‘desi bile kélip Baġ-ı

(5) Meydānġa tüşti tüş vaḳtıda Sulṭān ‘Alī Mīrzānıŋ bég ü bégātıga yigit yeleŋ-

(6) -ige hīçkimge ḫaber ḳılmay hīçkim bile kéŋeşmey bir néçe yavuġıdaġı kiçik-kirim

(7) bile Çārreh dervāzesidin Baġ-ı Meydānġa Şeybānī Ḫān ḳaşıġa bardı

(8) Şeybānī Ḫān ḫaylī yaḫşı hem körmedi körüşkendin soŋ ḳoyı yanıda

(9) olturġuzdı Ḫˇāce Yaḥyā mīrzānıŋ çıḳḳanını ḫaber tapıp ıżṭırābta boldı

(10) hīç çāre tapa almay Ḫˇāce hem çıḳtı Şeybānī Ḫān ḳopmay oḳ körüşti bir pāre

(11) şikāyet-āmīz sözler ayttı Ḫˇāce Yaḥyā ḳopḳanda Şeybānī Ḫān ta‘ẓīm ḳılıp ḳoptı

(12) Cān ‘Alī Ḫˇāce ‘Alī Baynıŋ oġlı Ribāṭ-ı Ḫˇācede édi mīrzāsınıŋ çıḳḳan

(13) ḫaberini éşitip ol hem Şeybānī Ḫān ḳaşıġa kéldi bu bī-devlet ḫatun

(14) çün nāḳıṣ-‘aḳl érdi érge tégmek téger hevāsı bile oġlınıŋ ḫānumān-

[80b]

(1) -ın ber-bād bérdi Şeybānī Ḫān bir ẕerre pervā hem ḳılmadı belki ġuma ġunçaçı-

(2) -ça hem közge ılmadı Sulṭān ‘Alī Mīrzā hem öz işke ḥayrān u çıḳḳanıdın

(3) bī-ḥadd peşīmān édi ba‘żı yavuḳları keyfiyyetni aŋlap mīrzānı alıp ḳaçmaḳ

(4) ḫayāli ḳıldılar Sulṭān ‘Alī Mīrzā rıżā bolmadı çün ecel yétip édi ḳutulmadı

(5) Timur Sulṭān bile tüşer édi tört béş kündin soŋ Ḳulbe öleŋide

(6) öltürdiler bu béş künlük öler cān üçün yaman at bile bardı

(7) ḫatun sözige kirip özini nīk-nāmlar çergesidin çıḳardı mundaḳ

(8) kişiniŋ vaḳāyi‘in mundın artuḳ bitip bolmas bu yosunluḳ

(9) şenī‘ ḥareketni mundın artuḳ éşitip bolmas Sulṭān ‘Alī Mīrzānı

(10) öltürgendin soŋ Cān ‘Alīni hem mīrzāsı ḳaşıġa yiberdi

(11) Ḫˇāce Yaḥyādın çün Şeybānī Ḫān mütevehhim édi iki oġlı Ḫˇāce Muḥammed Ẕekeriyā

(12) ve Ḫˇāce Bāḳī bile Ḫorāsān sarı ruḫṣat bérdi kéyindin bir néçe Özbek

(13) barıp Ḥażret-i Ḫˇāceni iki yigit oġlı bile Ḫˇāce Kārdzen nevāḥīside

(14) şehīd ḳıldılar Şeybānī Ḫānnıŋ sözi bu ékendür kim Ḫˇāceniŋ işi

[81a]

(1) méndin émes édi Ḳanber Bey ve Köpek Bey ḳıldılar bu andın yamanraḳ meṯel

(2) bar kim *‘öẕr eş beter ez günāh* mundaḳ işlerni bégler öz başı bile ḫānıdın

(3) pādşāhdın bī-vuḳūf ḳıla başlasa pes ḫānlıġıġa ve pādşāhlıġıġa

(4) né i‘tibār Semerḳandnı Özbek alġaç Keşdin Ḥiṣār sarı müteveccih bolduk

(5) Muḥammed Mezīd Tarḫan başlıġ Semerḳand bégleri köç ve ehl-i ‘iyālları bile

(6) bizniŋ bile téprediler Çaġāniyānnıŋ Çeltū öleŋige tüşkende Muḥammed Mezīd Tarḫan

(7) başlıḳ Semerḳand bégleri ayrılıp barıp Ḫüsrev Şāhġa nöker boldılar biz

(8) şehr ü vilāyettin maḥrūm barur turar yérimiz nā-ma‘lūm bā-vücūd kim Ḫüsrev Şāh né

(9) miḳdār bizniŋ ḫāne-i vā‘deġa ḥayflar ötkerip édi çāre tapa almay

(10) żarūrettin anıŋ vilāyetiniŋ içi bile oḳ öttük bir ḫayāl ḳılılıp

(11) édi kim Ḳara Tigin ve Alay bile ötüp Kiçik Ḫān dadamġa kim Alaca Ḫān bolġay

(12) barılġay ol müyesser bolmadı Kemrūd yoḳḳarı yürüp Sere Taḳ dabanıdın

(13) aşmaḳ bolduk Nevendāk nevāḥīsiġa yétkende Ḫüsrev Şāhnıŋ nökeri

(14) bir toḳuz at ve bir toḳuz pārça kéltürdi Kemrūd aġzıġa tüşkende Şir ‘Alī

[81b]

(1) Çehre ḳaçıp Velī Ḫüsrev Şāh ḳaşıġa bardı taŋlasıġa Ḳoç Bég ayrılıp

(2) Ḥiṣār bardı Kemrūd deresiġa kirip yoḳḳarı baḳa yürüdük tengi ve uçma

(3) yollarda tünd ü tīz kötellerde ḳalın at ve téve ḳaldı üç tört ara

(4) ḳonup Sere Taḳ kötelige yéttük kötel ve né nev‘ kötel hergiz mundaḳ bülend ü teng

(5) kötel körülgen émes hīç vaḳt mundaḳ tengi ve uçma yollar bile yürülgen

(6) émes köp teşvīş ü ṣu‘ūbet bile muḫāṭara tengi ve uçmalardın ötüp

(7) yüz renc ü meşaḳḳat bile mühlik bülend ü taŋ kötellerdin aşıp Fān nevāḥīsiġa

(8) kéldük Fān taġlarınıŋ arasıda bir uluḳ köl tüşüptür muḥīṭi taḫmīnen

(9) bir şer‘ī bolġan ṭavr kölidür ġarābettin ḫālī émes ḫaber tapıldı kim İbrāhīm

(10) Tarḫan Şīrāz ḳurġanını bérkitip olturuptur Yār Yaylaḳ ḳurġanlarıda

(11) hem Ḳanber ‘Alī ve Ebū’l Ḳāsım Kūhber kim Ḫˇāce Dīdārda édi Özbek Semerḳandnı alġanda

(12) Ḫˇāce Dīdārda tura almay Yār Yaylaḳḳa kélip ḳoyıġı ḳurġanlarıda édi

(13) bérkitip olturupturlar Fānnı oŋ ḳolda ḳoyup Keştūd sarı yürüdük

(14) Fān meliki kim kerem ü seḫāvet ve ḫiẕmetkārlıḳ u insāniyyet bile meşhūr u ma‘rūf

[82a]

(1) édi Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā Ḥiṣār üstige kélgende inisi

(2) Baysunġur Mīrzāġa Semerḳandġa bu yol bile barıp édi Fān meliki yétmiş seksen at

(3) pīş-keş ḳıldı özge ḫiẕmetkārlıġlarnı hem uşbu yosunluḳ ḳıldı méne

(4) bir firūdraḳ at yiberip özi hem kélmedi bizge yétkende seḫāvet bile meşhūr

(5) bolġan él ḫasīs bolur mürüvvet bile meẕkūr bolġan élniŋ mürüvveti unutulur Ḫüsrev Şāh

(6) kim seḫāvet ü kerem bile ma‘rūf u meşhūr édi Bedī‘üzzamān Mīrzāġa né nev‘ ḫiẕmetkārlıḳlar

(7) ḳılġanı meẕkūr boldı yana Bāḳī Tarḫanġa ve özge béglerge asru köp

(8) insāniyyet ü baḫşişler körsetti iki nevbet vilāyetidin ‘ubūrumız vāḳi‘

(9) boldı biziŋ ebnā-yı cinsimize démey ki ednā nökerimizge ḳılġan insāniyyetni

(10) bizge ḳılmadı belki nökerimizçe bizni közge ılmadı beyt *kim körüptür*

(11) *ay köŋül ehl-i cihāndın yaḫşılıḳ kim ki andın yaḫşı yoḳ köz tutma*

(12) *andın yaḫşılıḳ* Fāndın ötkeç Keştūd ḳurġanıda Özbek kişisi

(13) bar ḫayāl ḳılıp Keştūd üstige ılġaduk Keştūd ḳurġanı ḫod buzuġ

(14) ékendür bu müddette anda kişi olturġan émes ékendür andın ötüp

[82b]

(1) Kuhek suyınıŋ yaḳasıġa kélip tüştük Yārīniŋ toġrısıdın Kuhek suyı-

(2) -dın köprüg bile kéçtük Ḳāsım Bég başlıḳ béglerni yiberildi

(3) kim Ribāṭ-ı Ḫˇāce ḳurġanını oġurluḳ bile alġaylar Yārīdin ötüp

(4) Şunḳarḫāne tağıdın aşıp Yār Yaylaḳḳa kéldük Ribāṭ-ı Ḫˇāceġa barġan

(5) bégler şatu ḳoyar maḥalda tuyupturlar yā tuydurupturlar ala almay

(6) yanıp kéldiler Ḳanber ‘Alī Seŋzārda édi kélip kördi Ebū’l Ḳāsım Kūhber

(7) ve İbrāhīm Tarḫan ebdān kişilerini mülāzemetḳa yiberip ḳulluḳ ve iḫlāṣ

(8) iẓhārını ḳıldılar Yār Yaylaḳ kéntleridin Esfidek ḳurġanıġa kéldük

(9) ol furṣatta Şeybānī Ḫān Ḫˇāce Dīdār nevāḥīside olturup édi

(10) üç tört miŋ Özbeki bar édi yana yérlig sipāhīdin hem munça

(11) çaġlıḳ kişi yıġılıp édi Semerḳand daruġalıḳını Cān Vefā Mīrzāġa

(12) bérip édi béş altı yüz kişi bile Semerḳand ḳurġanınıŋ içide édi

(13) Ḥamza Sulṭān bile Mehdī Sulṭān tavābi‘ u levāḥiḳı bile Semerḳandnıŋ yavuġıda

(14) Büdene ḳoruġıda olturup édi biziŋ kişimiz yaḫşı ve yaman iki yüz

[83a]

(1) ḳırḳ kişi édi barı bégler ve yigit yeleŋ bile sözleşip sözni

(2) muŋa ḳoyduk kim Şeybānī Ḫān Semerḳandnı yaḳında alıp henüz él aŋa ve ol

(3) élge köŋül toḫtamaydurlar uşbu furṣatta bir iş ḳıla alsak ḫod ḳılġay

(4) biz eger Semerḳand ḳurġanını şatu ḳoyup oġurluḳ bile alsak Semerḳand éli ḫod

(5) bizniŋdür né çāresi bar eger bizge meded ḳılmasalar Özbek üçün ḫod

(6) uruşmaġularıdur Semerḳandnı éliglegendin soŋ her né Téŋriniŋ

(7) ḫˇāstı bolsa ol bolġusıdur bu ḳarār bile namāz-ı peşīndin soŋ

(8) Yār Yaylaḳtın atlanıp kéçe tün ḳatıp yarım kéçe Ḫān Yurtıġa yéttük

(9) ol aḫşam él ḫaber-dār boluptur dép ḳurġannıŋ yavuḳıġa kélmey Ḫān

(10) Yurtıdın oḳ yanıldı taŋ atıp édi kim Ribāṭ-ı Ḫˇācedin ḳoyı-

(11) -raḳ Kuhek suyını kéçip yana Yār Yaylaḳ kéldük bir kün Esfidek ḳurġanıda

(12) cemī‘ içkiler meṣel Dost Nāṣır Noyan Kökeldaş Ḳasım Kökeldaş Ḫān Ḳulı Kerīmdād Şeyḫ

(13) Derviş Ḫüsrev Kökeldaş Mīrim Nāṣır barı ḥāżır édiler méniŋ ḳaşımda

(14) olturup édiler her ṭarafdın söz öter édi dédim kim kéliŋ aytıŋ kim

[83b]

(1) Téŋri rāst kéltürse Semerḳandnı ḳaçan alġaybiz ba‘żı dédiler kim yazġa

(2) alġaybiz ol maḥal kéç küz édi ba‘żı bir ay bā‘żı ḳırḳ kün bā‘żı yégirmi kün

(3) dédiler Noyan Kökeldaş dédi kim on tört künde alurbiz Téŋri rāst

(4) kéltürdi rāst on tört künde oḳ Semerḳandnı alduk uşol furṣatta

(5) ‘aceb tüş kördüm tüş körermén kim Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydullāh kélmişler mén

(6) istiḳbāllarıġa çıḳmışmén Ḫˇāce kélip olturdılar Ḫˇāceniŋ allıġa

(7) ġālibā bī-tekellüfraḳ destār-ı ḫˇān salmışlar bu cihettin Ḥażret-i Ḫˇāceniŋ ḫāṭırıġa

(8) néme kélmiş Mollā Baba méniŋ sarı baḳıp işāret ḳıladur mén hem īmā bile dédim

(9) kim méndin émestür destār-ı ḫˇān salġuçı taḳṣīr ḳılıptur ḫˇāce fehm ḳılıp

(10) bu ‘öẕr mesmū‘ tüşti ḳoptılar uzata çıḳtım uşbu öyniŋ dālānıda oŋ

(11) ḳolumdın yā sol ḳolumdın tutup andaḳ köterdiler kim bir ayaġım yérdin

(12) ḳoptı Türkī dédiler kim Şeyḫ Maṣlaḥat bérdi uşol néçe künde oḳ Semerḳandnı

(13) aldım bir iki kündin soŋ Esfidek ḳurġanıdın Vesmend ḳurġanıġa kélildi

(14) bā-vücūd kim bir ḳatla Semerḳand nevāḥīsiġa barıp tuydurup kélip édük

[84a]

(1) yana Téŋrige tevekkül ḳılıp uşol ḫayāl bile Vesmenddin namāz-ı peşīndin soŋ Semerḳand

(2) üstige ılġaduk Ḫˇāce Ebū'l Mekārim hem hem-rāh édi yarım kéçe ḫıyābānnıŋ

(3) Pul-ı Meġakıġa yétip yétmiş seksen ebdān yigitlerni ilgeri ayırduk

(4) kim Ġār-ı 'Āşıḳān toġrısıdın şatu ḳoyup çıḳıp kélip Fīrūze dervāzesidaġı-

(5) -larnıŋ üstige yürüp dervāzeni éliglep bizge kişi yiber-

(6) -geyler bu yigitler barıp Ġār-ı 'Āşıḳān toġrısıdın şatu ḳoyup çıḳıp-

(7) -turlar hīçkim tuymaydur andın Fīrūze dervāzesiġa kélip Fāżıl Tarḫan ol kim Tarḫanlardın

(8) émes Türkistān sevdā-ger Tarḫanlardın bolur Şeybānī Ḫānġa Türkistānda

(9) ḫiẕmet ḳılıp ri'āyet tapıp édi üstige turarlar Fāżıl Tarḫannı

(10) bir néçe nökeri bile çapḳulap öltürüp dervāzeniŋ ḳuflını baltu bile

(11) çapıp dervāzeni açtılar uşbu furṣatta mén yétken bile oḳ

(12) Fīrūze dervāzesidin kirdim Ebū'l Ḳāsım Kūhber özi kélmeydür édi inisi Aḥmed Ḳāsım-

(13) -nı otuz ḳırḳça nökeri bile yiberip édi İbrāhīm Tarḫannıŋ kişisi

(14) ḫod yoḳ édi şehrġa kirip ḫān-ḳāhda olturġanda Aḥmed Tarḫan atlıḳ inisi

[84b]

(1) bir néçe nöker bile kéldi şehri éli henüz uyḳuda érdiler dükkān-dārlar dükkānlardın

(2) baḳıp tanıp du'ā ḳılurlar édi andaḳ furṣattın soŋ şehr éli ḫaber-dār boldılar

(3) biznıŋ élge ve şehr élige ġarīb beşāşet u neş'e édi tilbe itler dék Özbekler-

(4) -ni küçe sayılarda taş bile tayaḳ bile öltürdiler taḫmīnen tört béş yüz Özbekni

(5) uşbu destūr bile öltürdiler érken şehr daruġası Cān Vefā Ḫˇāce Yaḥyā-

(6) -nıŋ öyleride édi ḳaçıp çıḳıp Şeybānī Ḫān ḳaşıġa bardı dervāze-

(7) -din kirip medrese ü ḫān-ḳāh sarı oḳ yürüdüm kélip ḫān-ḳāhnıŋ

(8) ṭāḳınıŋ üstide olturdum taŋ atġunça tuş tuşdın süren

(9) édi ve ġavġā édi ba‘żı ḫaber-dār bolġan erbāb u dükkān-dārlar kélip

(10) neş’e ve beşāşetler bile körüp māḥażarī kéltürüp du‘ālar ḳıldılar taŋ

(11) atḳandın soŋ ḫaber kéldi kim Āhanīn dervāzeside iki dervāzeniŋ

(12) arasını Özbekler bérkitip uruşadurlar fi’l-ḥāl atlanıp Āhanīn dervāze-

(13) -siġa müteveccih bolduk méniŋ bile on on béş yégirmi kişi bolġay édi

(14) él ḳallāş yaŋı şehr éligge tüşüptür her kim künçkāvluḳḳa bir gūşe-

[85a]

(1) -de meşġūl mén yétkünçe Āhanīn dervāzesidin Özbeklerni çıḳarıpturlar Şaybaḳ

(2) Ḫān bu ḫaberni tapıp ıżṭırāb bile āftāb çıḳġanda yüz yüz éllig kişi bile Āhanīn

(3) dervāzesiġa yétip kéldi ġarīb ḳapuda kélip édi méniŋ velī méniŋ bile kişi

(4) köp az édi néçük kim meẕkūr boldı Şaybaḳ Ḫān kördi kim hīç iş ḳıla

(5) almas turmadı bat oḳ yandı andın yanıp kélip erkte Bostān Serāyġa

(6) tüştüm ekābir ü eşrāf ü şehr uluġları méni kélip körüp mübārekbādlıġ-

(7) -lar ḳıldılar yüz ḳırḳ yılġa yavuḳ Semerḳand pāyitaḫtı biziniŋ ḫāne-i va‘dede édi

(8) ḳandaġı yat yaġı Özbek kélip mutaṣarrıf bolup édi éligdin kétken mülkni

(9) yana Téŋri bérdi ġāret ü tārāc yétken mülkni yana vilāyet taṣarrufumızġa kirdi

(10) Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā hem Herātnı uşbu yosunluḳ ġāfillıḳta alıptur velī iş

(11) bilür kişi allıda rūşen ve inṣāflıḳ él ḳaşıda mübeyyendür kim bu iş bile ol iş arasıda tefāvüdlerdür ve ol iş bile

(12) bu alış arasıda köp farḳ bardur evvel bu kim Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā köp iş-

(13) -ler körgen bisyār tecrübeler kéçürgen uluḳ yaşlıḳ pādşāh édi ikinçi

(14) bu ġanimi Yādgār Muḥammed Nāṣır Mīrzā édi on yéti on sekiz yaşlıḳ bī-tecrübe

[85b]

(1) oġlan kişi édi üçünçi bu kim ġanimniŋ içidin keyfiyyet ü ḥālātnı bilgen

(2) kişi Mīr ʻAlī Mīrāḥūr mīrzāġa kişiler yiberip ġāfillıḳta ġanim üstige

(3) kéltürdi törtünçi bu kim ġanimi ḳurġanda émes édi Bāġ-ı Zāġānda édi Sulṭān

(4) Ḥüseyn Mīrzā alġan maḥalda Yādgār Muḥammed Mīrzā ve tavābiʻi andaḳ içkülügge tüşken

(5) ékendürler kim ol kéçe Yādgār Muḥammed Mīrzānıŋ éşikide üç kişi ékendür alar hem mest

(6) özi hem mest béşinçi bu kim ol mertebe ġāfillıḳta oḳ kéldi ve aldı mén Semerḳand alġanda on

(7) tokuz yaşta édim né köp iş körüp édim né tecrübe bolup édi ikinçi

(8) bu kim méniŋ ġanimim Şaybaḳ Ḫān dék pür-tecrübe ve köp iş körgen ve uluḳ

(9) yaşlıḳ kişi édi üçünçi bu kim bizge Semerḳanddın hīç kişi kélmeydür édi

(10) egerçi şehr éli méne köŋüllüg édi velī Şaybaḳ Ḫānnıŋ ḳorḳunçıdın

(11) hīç kişi bu ḫayālnı ḳıla almas édi törtünçi bu kim méniŋ ġanimim ḳurġanda

(12) édi hem ḳurġannı alıldı hem ġanimni ḳaçuruldı béşinçi bu kim bir mertebe

(13) Semerḳand ḳaṣdıġa kélip ġanimġa tuydurup ikinçi mertebe kélgende Téŋri rāst kéltürdi

(14) Semerḳand feṯḥ boldı bu dégenlerdin ġaraż élge seŋ kem urmaḳ émes

[86a]

(1) beyān-ı vāḳiʻi bu édi kim meẕkūr boldı bu bitilgenlerdin maḳṣūd özini

(2) artturmaḳ émes rāstī bu édi kim mesṭūr boldı bu feṯḥde şuʻarā tārīḫ-

(3) -ler aytıp édiler ol cümledin bir beyt ḫāṭırda ḳalıptur beyt *bāz küften*

(4) *ḫıred ki tāriḫeş ʻFeṯḥ-i Bābur Bahādur est bedān* Semerḳand feṯḥidin soŋ Şāvdār

(5) ve Soġd u tümenāt yavuġı ḳurġanlar birer birer méne rücūʻ ḳıla başladılar

(6) baʻżı ḳurġanlardın Özbek daruġaları tevehhüm ḳılıp salıp çıḳtılar bāʻżı

(7) ḳurġanlar Özbek kişisini ḳavlap bizge kirdiler ba‘żı daruġalarını

(8) tutup ḳurġanlarını bérkittiler uşbu furṣatta Ṣaybaḳ Ḫānnıŋ

(9) ve Özbeklériniŋ köç ü uruḳları Türkistāndın kéldiler Ṣaybaḳ Ḫān

(10) Ḫ˘āce Dīdār ve ‘Alī Ābād nevāḥīside édi ḳurġanlarnıŋ mundaḳ kirgen-

(11) -lerini ve élniŋ bu nev‘ rücū‘ını körüp olturġan yéridin Buḫārā sarı

(12) köçti Téŋri ‘ināyeti bile Soġd u Miyān Kāl ḳurġanları üç tört ayda

(13) ekṣer bizge rücū‘ ḳıldılar Bāḳī Tarḫan hem furṣat tapıp kélip Ḳarşı ḳurġan-

(14) -ıġa kirdi Ḫazār ve Ḳarşı hem Özbek taṣarrufıdın çıḳtı Ḳara Kölni hem Mervdin Ebū’l Muḥsin

[86b]

(1) Mīrzānıŋ kişisi kélip aldı işimiz bisyār teraḳḳī üstide boldı méniŋ

(2) vālidelerim ve köç ve uruḳlarım mén Andicāndın çıḳḳandın soŋra yüz

(3) teşvīş ü meşaḳḳatlar bile Ura Tépe kélip édiler kişi yiberip Semerḳandġa

(4) kéltürdük uşol néçe künde Sulṭān Aḥmed Mīrzānıŋ ḳızı ‘Āyşe Sulṭān Bégim-

(5) -din kim evvel méniŋ ‘aḳd-i nikāḥımġa kirgen bu édi bir ḳız boldı Faḫrunnisāġa

(6) mevsūm boldı méniŋ tonġuc ferzendim bu édi ol tārīḫde mén on toḳuz

(7) yaşta édim uşol bir ay ḳırḳ künde oḳ Téŋri raḥmetiġa bardı

(8) Semerḳand feṭḥidin soŋ kerrāt u merrāt eṭrāf u cevānibdaġı ḫavātīn

(9) ve selāṭīn ü ümerā ve serḥad-nişinlerġa istimdād u isti‘ānat üçün mütevātir

(10) ve müte‘āḳıb élçiler ve tovaçılar bardılar ve kéldiler ba‘żı bā-vücūd-ı tecrübeler sehlingārlıḳ

(11) ḳıldılar ba‘żıdın kim nisbet bu ṭabaḳaġa bī-ādāblıḳlar u na-ḫoşluḳ-

(12) -lar vāḳi‘ bolup édi öz tevehhümleridin teġāfül ḳıldılar ba‘żılar kim

(13) kömek yiberdiler mu‘tad bih kömek émes édi néçük kim her ḳaysı öz yér-

(14) -ide meşrūḥ meẕkūr bolġusıdur bu ikinçi nevbet Semerḳandnı alġanda ‘Alī Şīr Bég

[87a]

(1) tirig édi bir nevbet méne kitābeti hem kélip édi mén hem bir kitābet yiberip

(2) édim arḳasıda Türkī beyt aytıp bitip yiberip édim cevāb kélgünçe

(3) tefrīḳa ve ġavġā boldı Şaybaḳ Ḫān Semerḳandnı alġanda Mollā Binaīni mülāzım

(4) ḳılıp édi Şaybaḳ Ḫān bile édi Semerḳand fetḥidin néçe kündin soŋra Semerḳandġa

(5) kéldi Ḳāsım Bég andın bed-gümān bolup Şehr-i Sebz sarı ruḫṣat bérdi néçe

(6) kündin soŋ çün faẓīletlıḳ kişi édi günāhı ṣādır bolmaydur édi

(7) Semerḳandġa kéltürdük dāyim ḳaṣīde ve ġazel ötkerür édi Nevāda bir ‘amel

(8) méniŋ atımġa bağlap ötkerdi uşol eṣnāda bir rubā‘ī aytıp ötkerdi *né ġalle marā*

(9) *kazū tüvānem nūşīd né mühmel-i ġalle tā tüvānem pūşīd ānrā ki na*

(10) *ḫ̆urdenest u né pūşīdūn der ‘ilm ü hüner kücā tevāned gūşīd* ol furṣatlar-

(11) -da birer ikirer beyt aytur édim velī ġazel tüketmeydür édim birgine

(12) Türkī rubā‘ī aytıp yiberdim rubā‘ī *işler barı köŋlüŋdağı dék bolġusı-*

(13) *-dur in‘ām u vaẓīfe barı buyrulġusıdur ol ġalle u muhmel ki dép érdiŋ*

(14) *bildim muhmelġa būy u ġalledin öy tolġusıdur* Mollā Binaī bu rubā‘īniŋ

[87b]

(1) soŋı mıṣrā‘ınıŋ ḳāfiyesini redīf ḳılıp özge ḳāfiyesini redīf ḳılıp

(2) özge ḳāfiye bile yana bir rubā‘ī aytıp ötkerdi rubā‘ī *mīrzām ki şāh ı baḥr u ber*

(3) *bolġusıdur ‘ālemde hüner birle ser bolġusıdur bir muhmel üçün munça*

(4) *‘ināyet boldı müsta‘mel eger dėsem néler bolġusıdur* ol furṣatta Ḫ̆āce

(5) Ebū’lbereke Firāḳī Şehr-i Sebzdin Semerḳandġa kélip édi dédi kim uşol ḳāfiye-

(6) -de aytmaḳ kérek édi bu rubā‘īni Ḫ̆āce Ebū’lbereke ayttı rubā‘ī *bu cevr ki ḳıldı*

(7) *devr sorulġusıdur sulṭān-ı kerem bu ‘öẕrni ḳolġusıdur tökülgen egerçi*

(8) *tolmasa ey sāḳī tökülgenimiz bu devrde tolġusıdur* bu ḳışlıḳta işimiz

(9) bisyār teraḳḳīde édi Şaybaḳ Ḫānnıŋ işi tenezzülde édi bu eṣnā-

(10) -da bir iki iş yaramasraḳ boldı Mervdin kélip Ḳara Kölni alġanlar

(11) toḫtay almadılar Ḳara Köl yana Özbekler taṣarrufiġa kirdi Ḳal‘a-i Debūsīde

(12) İbrāhīm Tarḫannıŋ Aḥmed Tarḫan atlıḳ inisi édi Şaybaḳ Ḫān

(13) kélip ḳapadı biz çérig yıġıp isti‘dād ṭayyār ḳılġunça zorlap aldı élini

(14) tamām ḳatli‘ām ḳıldı mén Semerḳandnı alġanda sanaġlıḳ iki yüz ḳırḳ kişim

[88a]

(1) bar édi béş altı aynıŋ arasıda Téŋri te‘ālānıŋ ‘ināyeti bile ança

(2) boldı kim Şaybaḳ Ḫān dék kişi bile Serpülde maṣāf uruştuk

(3) néçük kim meẕkūr bolġusıdur eṭrāf u cevānibdaġılardın ḫāndın

(4) Eyyub Bégçik ve Ḳaşḳa Maḥmūd ve Barınlar tört béş yüz kişi kömekke kélip

(5) édi Cihāngīr Mīrzādın Tenbelniŋ inisi Ḫalīl yüz iki yüz kişi kömek-

(6) -ke kélip édi Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā dék ṣāḥib tecrübelıḳ pādṣāhdın

(7) kim Şaybaḳ Ḫānnıŋ ef‘āl u eṭvārını mīrzādın yaḫşıraḳ kişi bilmes édi

(8) hīç kişi kömekke kélmedi Bedī‘üzzamān Mīrzādın hem kişi kélmedi Ḫüsrev Şāh

(9) ḫod özıniŋ tevehhümidin kişi yibermedi çün né miḳdār yamanlıḳlar andın nisbet

(10) bu ḫāne-i vā‘deġa vāḳi‘ bolup édi néçük kim maḳṣūd meẕkūr boldı bizdin ḳorḳunçı

(11) köprek édi Şevvāl ayıda Şeybānī Ḫān bile uruşmaḳ dā‘iyesi bile sefer

(12) ḳılıp Bāġ-ı Nevġa çıḳtım béş altı kün Bāġ-ı Nevde çérig yıġılmaḳ ve isti‘dād

(13) ṭayyār bolmaḳ maṣlaḥatı üçün olturuldı Bāġ-ı Nevdin atlanıp küç-ber-küç

(14) müteveccih bolduk Serpüldin ötüp tüştük ordu girdini tamām ṣāḫ

[88b]

(1) ve ḫandaḳ bile iḥtiyāṭ ḳılıp mażbūṭ ḳılduk Şaybaḳ Ḫān narıdın kélip

(2) Ḫˇāce Kārdzen nevāḥīsiġa tüşti ara taḫmīnen bir yıġaç bolġay édi

(3) tört béş kün bu yurtta olturuldı bizniŋ kişimiz ve yaġı kişi-

(4) -si künde narıdın kélip barıdın barıp atḳulaşıp uruşurlar

(5) édi bir kün ġanim kişisi köprek kéldi ḫaylī uruş boldı hīç ṭaraf-

(6) -dın artuḳsılıḳ bolmadı bizniŋ bir tuġluḳ kişi yéŋilrek yanıp

(7) ḫandaḳḳa kiriptür ba‘żı Seydī Ḳara Bégniŋ tuġı édi dédiler Seydī

(8) Ḳara egerçi sözige uz édi ḳılıçıġa ḥulyā édi uşbu evḳātta bir kéçe

(9) Şaybaḳ Ḫān şeb-ḫūn kéldi çérig girdini şāḫ u ḫandaḳ bile müstāḥkem u mażbūṭ

(10) ḳılılıp édi kélip hīç iş ḳıla almadı ḫandaḳnıŋ taşıdın

(11) süren salıp bir pāre oḳ ḳoyup yandılar uruş işige mén

(12) sa‘y u ihtimām ḳıldım Ḳanber ‘Alī hem sā‘ī édi Bāḳī Tarḫan miŋ iki miŋ

(13) yaraġlıḳ kişi bile Keşke tüşüptür iki künde bizge ḳoşulur Seyyid Muḥammed

(14) Mīrzā Duġlat hem ḫān dadam ḳaşıdın kömek kélip miŋ miŋ béş yüz kişi

[89a]

(1) bile Diyūl tüşüptür ara tört yıġaç yoldur ṣabāḥıġa bizge ḳoşulur uş

(2) mundaḳ maḥalda ta‘cīl ḳılduk uruştuk beyt *ba tündī sabuk dest burdan ba tıġ*

(3) *ba dandān ġazad puşt-i dest-i darug̀* méniŋ ihtimāmnıŋ ciheti bu édi kim

(4) uruş küni Sekiz Yulduz aralıḳta édi eger ol kündin ötse

(5) on üç on tört küngeçe Sekiz Yulduz ġanim arḳası sarı bolur

(6) édi ol mülāḥaẓalar hīç ékendür bī-taḳrīb ta‘cīl ḳılıpturbiz ṣabāḥī

(7) uruş dā‘iyesi bile cébelenip atlarġa kim kiçim salıp baranġar cavanġar

(8) ġol irevül yasal yasap müteveccih bolduk baranġar İbrāhīm Saru İbrāhīm Cānī

(9) Ebū’l Ḳāsım Kūhber yana ba‘żı bégler édi cavanġar Muḥammed Mezīd Tarḫan İbrāhīm Tarḫan yana

(10) Semerḳand bégleri Sulṭān Ḥüseyn Arġun Ḳara Barlas Pīr Aḥmed Ḫˇāce Ḥüseyn édi

(11) ġolda Ḳāsım Bég ve yana ba‘żı yavuḳ içkiler édi irevül Ḳanber ‘Alī Sellāḫ

(12) Bende ‘Alī Ḫˇāce ‘Alī Mīr Şāh Ḳoçın Seyyid Ḳāsım Eşik Aġa Ḥāldār Bende ‘Alīniŋ

(13) inisi Ḳoç Bég Ḥaydar Ḳāsım Bégniŋ oġlı bolġan ebdān yigitlerni

(14) ve içkileri tamām irevülge bitilip édi biz kim yasap çıḳtuk ġanim hem utrudın

[89b]

(1) yasap peydā boldı barangarnı Maḥmūd Sulṭān Cānī Bég Sulṭān Timur Sulṭān

(2) cavangarı Ḥamza Sulṭān Mehdī Sulṭān yana ba‘żı sulṭānlar édi yasallar

(3) yavuḳ yétkeç ganimniŋ barangarınıŋ uçı biznim arḳamız sarı

(4) yürüldi mén hem yüzümni alar sarı ḳıldım biznim irevül kim né kim

(5) bolgan iş körgen ḳılıç çapḳan yigitlerni tamām irevülge bitilip

(6) édi oŋ ḳol sarı ḳaldı alımızda hīç kişi ḳalmadı bā-vücūd kim

(7) ilgeri kélgen kişilerni urup yandurup golıga tikdük ana yétti

(8) kim Şaybaḳ Ḫānnıŋ ba‘żı ḳarı uluḳları Şaybaḳ Ḫānga déptür-

(9) -ler kim yürümek kérek turmaḳdın iş ötti özi toḫtap turuptur

(10) ganimniŋ barangarı cavangarımızını basıp arḳaga yürüldi irevül

(11) hem oŋ ḳol sarı ḳalıp alımız yalaŋ boldı kéyindin ve ilgeridin

(12) ganim kişisi zorlap oḳ ḳoya kirişti Mogol çérigi kim kömekke kélip

(13) édi uruşurga ḫod ṭāḳatları yoḳ édi uruşmaḳnı ḳoyup biznim

(14) élini oḳ talap attın tüşüre kiriştiler bir bu émes hemīşe bed-baḫt Mogol-

[90a]

(1) -nıŋ ‘ādeti uşmundaḳtur bassa hem olca alur bastursa hem öz élini

(2) talap tüşürüp olca alur allımızdagılarnı néçe nevbet zorlap kélgende

(3) urup yandurduk ilgerimiz hem zorladı kéyin évrülgen kişi

(4) hem kélip biznim tugḳa oḳ ḳoya kiriştiler ilgeridin kéyindin zor-

(5) -ladılar biznim élini téprettiler Özbekniŋ uruşta bir uluḳ

(6) hüneri uşbu tolgamadur hīç uruşı tolgamasız bolmas yana bir budur kim

(7) ilgeri ve kéyin bég ü nöker tamām oḳ ḳoyup cilavluḳ kéledürler

(8) yangında hem perīşān yanmay cilavluḳ yanadurlar ménim bile on on béş

(9) kişi ḳalıp édi Kuhek deryāsı yaḳın édi barangarnıŋ ucı deryāga

(10) toḳunup édi deryā sarı oḳ tarttuk Kuhek deryāsınıŋ kirgen

(11) maḥallī édi deryāġa yétken bile cébelig kiçimlig oḳ suġa kirdük yarımı-

(12) -dın köprek yayap oḳ kélildi andın soŋra üzdürme édi bir

(13) tīr-gez atımı bir cébelig ve kiçimlig at üzdürüp öttük sudın

(14) ötkeç kiçimni késip taşladuk sudın şimāl sarıġa kim ötüldi yağı-

[90b]

(1) -dın uçraştuk velī yeke-yarımnı ṭaleb tüşürgüçi yalaŋaçlaġuçı tamām bu şūm

(2) Moġol édi İbrāhīm Tarḫannı ve yana ḫaylī ebdān ebdān yigitlerni Moġol

(3) talap attın tüşürüp żāyi‘ ḳıldılar Kuhek deryāsınıŋ şimāl ṭarafı

(4) bile kélip Ḳulbe nevāḥīsidin Kuhek deryāsını kéçtük iki namāz arası bar édi kim

(5) Şeyḫzāde dervāzesidin kirip erkke kéldim uluḳ uluḳ bégler

(6) ve yaḫşı yaḫşı yigitler ve ḳalın kişi bu uruşta telef boldı İbrāhīm Tarḫan ve

(7) İbrāhīm Saru ve İbrāhīm Cānī bu ġarībtür kim bir uruşta üç İbrāhīm

(8) atlıḳ uluḳ bégler telef boldı yana Ebū’l Ḳāsım Kūhber Ḥaydar Ḳāsım Bég-

(9) -niŋ uluḳ oġlı Ḫudāybérdi Tuġçı Sulṭān Aḥmed Tenbelniŋ inisi Ḫalīl kim

(10) burunraḳ néçe ḳatla meẕkūr bolup édi bu uruşta telef boldılar yana

(11) ba‘żılar her sarıġa ḳaçtılar ol cümledin Muḥammed Mezīd Tarḫan Ḫüsrev Şāhġa Ḥişār

(12) ve Ḳunduz sarı bardı yana Ḳanber ‘Alī Sellāḫ Moġol kim uluḳ ri‘āyet ḳılġan

(13) bégimiz ol édi munça ri‘āyet tapıp édi mundaḳ maḥalda hem cihetlıḳ ḳılmay

(14) kélip Semerḳanddın köçini alıp bu hem Ḫüsrev Şāhġa bardı yana ba‘żı

[91a]

(1) içkiler ve yigitler meṣel Kerīmdād Ḫudāydād Türkmen ve Cānike Kökeltaş ve Molla

(2) Baba Peşāġarī Ura Tépe sarı çıḳtılar ol furṣatta Mollā Baba nöker émes édi

(3) mihmān yosunluḳ yürür édi yana ba‘żılar meṣel Şīrim Ṭaġayı cemā‘atı bile bā-vücūd kim

(4) bizniŋ bile Semerḳandġa kirdi meşveret ḳılıp ölüg tirigni Semerḳand

(5) ḳurġanınıŋ içide körüp ḳurġannı bérkitmek bolduk méniŋ anam

(6) égeçisiŋe ḳurġanda turup bolġan köç ve uruḳ ve kişi ḳarasını

(7) Ura Tépege çıḳarıp yiberdi özi bir néçe kişi ḳarası bile cerīde

(8) ḳurġanda turdı bir bu émes dāyim mundaḳ ḳatıḳ işler tüşkende

(9) mundaḳ yupḳalıḳ ve nā-hem cihetlıḳlar andın ṣādır bolġandur taŋlasıġa

(10) Ḫˇāce Ebū'l Mekārim ve Ḳāsım Bég ve cemī' bégler ve içkiler ve söz téger yigitler-

(11) -ni çarlap meşveret ḳılıp sözni ḳurġannı bérkitmekke ve ölüg

(12) tirigni ḳurġan içide körmekke ḳoyduk mén ve Ḳāsım Bég ve yavuġum-

(13) -daġı içkiler ve yigitler bile kömek bolduk bu maṣlaḥat üçün şehriniŋ

(14) ortasıda Uluġ Bég Mīrzānıŋ medresesiniŋ tamınıŋ üstide

[91b]

(1) aḳ öy tikip olturdum özge béglerge ve yigitlerge dervāzelerde

(2) ve girdā-girdi ḳal'anıŋ faṣīlide bolcarlar üleşildi iki üç kündin soŋ

(3) Şaybaḳ Ḫān kélip ḳurġandın yıraḳraḳ tüşti Semerḳandnıŋ maḥalle maḥalle

(4) kūy kūy evbāş u yetimleri fevc fevc yıġılıp yetimāne ṣalavātlar çékip

(5) medrese éşikige kélip uruşġa çıḳarlar édi Şaybaḳ Ḫān uruşḳa

(6) kim atlanur édi ḳurġannıŋ yavuġıġa hem kéle almas édi néçe kün

(7) bu vetīre bile ötti oḳ ve ḳılıç zaḫm u żarbını maṣāf u meydān ḳıtāl u ḥarbını

(8) körmegen evbāş u eytām bu mu'āmeledin dilīr bolup yıraḳ yıraḳ çıḳa

(9) kiriştiler iş körgen yigitler mundaḳ bī-ṣarfe çıḳışlardın men'

(10) ḳılsalar ṭa'n ḳıla kiriştiler bir kün Şaybaḳ Ḫān Āhanīn dervāzesi

(11) sarı uruş kéltürdi yetimler çün dilīr bolup érdiler dāyimġı

(12) dék dilīr ve yıraḳ çıḳtılar bularnıŋ arḳasıġa ba'żı yigitlerni atlıḳ

(13) çıḳarıldı Üştür Gerdin ṭarafıda kökeldaşlar ve yavuḳ içkiler çıḳıp érdi

(14) meṣel Noyan Kökeldaş Ḳul Naẓar Ṭaġayī ve Mezīd ba‘żılar andın bir iki üç Özbek

[92a]

(1) bularġa at saldı Ḳul Naẓar bile ḳılıç alıştılar bolġan Özbekler yayaḳ-

(2) -lap zor kéltürdiler şehr yetimlerini téprettiler Āhanīn dervāzesiġa tıḳtı-

(3) -lar Ḳoç Bég ve Mīr Ṣāh Ḳoçın Ḫˇāce Ḫıżr Mescidiniŋ yanıda tüşüp ḳaldılar

(4) yayaḳlarnı tépretken bile ilgerigi atlıḳları Ḫˇāce Ḫıżrnıŋ Mescidige yıġılıp

(5) kéldiler Ḳoç Bég çıḳıp uşbu ilgeri kélgen Özbekler bile yaḫşı çapḳu-

(6) -laştı nümāyān iş ḳıldı barı él baḳıp turar édi ḳoyıġı ḳaçḳan-

(7) -lar ḫod ḳaçmaḳları bile oḳ bolup édiler oḳ atardın ve uruş-

(8) -ḳa turardın iş ötüp édi mén dervāzeniŋ üstidin nāvek

(9) atadur édim yana ba‘żı yavuġumdaġılar oḳ atadur édiler yoḳḳarıġı

(10) oḳnıŋ żarbıdın Ḫˇāce Ḫıżr Mescididin ilgeri öte almadılar uşandın

(11) oḳ yandılar muḥāṣara avānıda ḳurġan faṣīliniŋ üstidin her kéçe évrülür

(12) édük gāhī mén gāhī Ḳāsım Bég gāhī yana béglerdin ve içki-

(13) -lerdin évrülürler édi Fīrūze dervāzesidin Şeyḫzāde dervāzesi-

(14) -ġaça faṣīl üstidin at bile yürüse bolur édi özge yérlerde yayaḳ

[92b]

(1) yürülür édi ba‘żılar kim yayaḳ yürüp évrülürler édi bir évrülgünçe

(2) taŋ atar édi bir kün Şaybaḳ Ḫan Āhanīn dervāzesi bile Şeyḫzāde

(3) dervāzesi arasıda uruş kéltürdi mén kim kömek édim uruş

(4) munda bolġaç munda kéldim Gāzüristān dervāzesi bile Sūzengerān dervāzesi

(5) ṭarafıdın pervā ḳılmaduk ol küni Şeyḫzāde dervāzesiniŋ üstidin

(6) oḳ uçıda bir boz atlıḳnıŋ atını nāvek oḳı bile yaḫşı attım oḳ bile

(7) oḳ bardı bu aralıḳta ança zor kéltürdiler kim Üştür Gerdin nevāḥī-

(8) -side faṣīlniŋ tüpigeçe kéldiler biz munda ḥarb u żarbḳa meşġūl

(9) ol ṭarafıdın tamām ġāfil yégirmi béş yégirmi altı şatu ṭayyār ḳılġan éken-

(10) -dürler kim her şatunıŋ kéŋliki ança kim üç kişi iki kişi yandaşa çıḳa

(11) alġay yéti sekiz yüz ebdān yigitni bu şatular bile Gāzüristān

(12) dervāzesiniŋ bile Sūzengerān dervāzesiniŋ aralıġı toġrısı busaġa

(13) ḳoyup özi ol ṭarafdın uruş salġan ékendür tamām bu ṭaraf

(14) uruşḳa meşġūl bolup bolcar ḫālī bolġan maḥalda busḳan yérdin çıḳıp

[93a]

(1) ıldam kélip bu şatularnı iki dervāzeniŋ aralıġı Muḥammed Mezīd Tarḫannıŋ

(2) ḥavīlīsiniŋ toġrısıdın bir yolı oḳ faṣīlġa ḳoyarlar Ḳoç Bégniŋ Muḥammed Ḳulı Ḳoçınnıŋ yana bir bölek yigitlerniŋ bolcarı bu yér édi

(3) bu yigitler Muḥammed Mezīd Tarḫan ḥavīlīside bolurlar édi Sūzengerān dervāzesi

(4) Ḳara Barlasnıŋ bolcarı édi Gāzüristān dervāzesi Ṣīrim Ṭaġayıniŋ

(5) ve aġa inisiniŋ ve Ḳılsaḳ ve Ḳutlıḳ Ḫ̌āce Kökeldaşnıŋ bolcarı édi

(6) uruş ol ṭaraf bolġan üçün bolcar éli ġāfil bolup ḳul ve ḳulluḳçı

(7) iş küç üçün öyge ve bāzārġa barıp tarḳaşıp édiler bolcar bég-

(8) -leri bir iki yetim yesīr bile ḳalıp édiler Ḳoç Bég Muḥammed Ḳulı

(9) Ḳoçın Ṣāh Ṣūfī yana bir yigit yaḫşılar barıp merdānelıḳlar ḳıldı-

(10) -lar faṣīl üstige yaġı kişisi ba‘żısı çıḳıp édiler ba‘żı çıḳmaḳta édiler

(11) bu meẕkūr bolġan tört kişi yügürüp yétip çapḳulaşa żarb-ı rāst

(12) ura yürüdi tüşürüp ḳaçurdılar barıdın Ḳoç Bég yaḫşıraḳ bardı

(13) Ḳoç Bégniŋ bir pesendide ve nümāyān işi bu édi bu muḥāṣarada iki ḳatla

(14) ḫūblar éligi işke tégdi Ḳara Barlas hem Sūzengerān dervāzeside bolcarıda

[93b]

(1) yalġuz ḳalıp édi ol hem yaḫşı toḫtadı Ḳutlıḳ Ḫ̌āce Kökeldaş ve Ḳul Naẓar Mīrzā

(2) bolcarlarıda Gāzüristān dervāzeside édiler alar hem az kişi

(3) bile yaḫşı toḫtap kündeleŋdin yaḫşılar atḳuladılar yana bir nevbet Ḳāsım Bég

(4) yigitlerni başlap Sūzengerān dervāzesidin çıḳıp Özbeklerni

(5) Ḫ̌āce Kefşīrgeçe ḳavlap bir néçe kişi tüşürüp baş késip kéldi aşlıḳ

(6) imdi bışḳan çaġ édi hīçkim yaŋı aşlıḳ kivürmeydür édi muḥāṣara

(7) eyyāmı mümted boldı élge bisyār tenḳīṣlıḳ boldı aŋa yétti kim faḳīr u miskīn

(8) it étini éşek éti yéy kirişтiler atḳa boġuz kim kām-yāft boldı dıraḫtlarnıŋ

(9) bergini atḳa bérürler édi anda tecrübe boldı barı yafraḳlardın tūt yafraġı

(10) ve ḳara yıġaç yafraġı atḳa sāzvārraḳ émiş ba‘żı ḳuruġ yıġaçlarnı rende

(11) ḳılıp terāşesini suġa ibitip atḳa bérürler édi üç tört ayġa-

(12) -ça Şaybaḳ Ḫān ḳurġannıŋ yavuġıġa kélmey yıraḳraḳtın ḳurġan-

(13) -nı évrülüp köçüp yürür édi bir aḫşam él ġāfil yarım kéçege yavuḳ

(14) Fīrūze dervāzesi ṭarafıda kélip naḳāreler çalıp süren saldılar mén medrese-

[94a]

(1) -de édim bisyār tereddüd ü daġdaġa boldı mundın soŋ her kéçe kélip naḳāre

(2) çalıp süren salıp ġavġā ḳılurlar édi her néçe eṭrāf u cevānibḳa élçi-

(3) -ler ve kişiler yiberildi hīçkimdin kömek ü mededi yétişmedi ol maḥalda kim

(4) zor u ḳuvvetimiz bar édi hīç nev‘ şikest ü noḳṣānı bolmaydur édi kömek

(5) ve meded ḳılmadılar mundaḳ maḥalda ḫod né ḥesāb bile meded ḳılġaylar bularnıŋ

(6) ümīdi bile ḳabal-dārlıḳ ḳabal ḳılmaḳlıḳ bī-taḳrīb ékendür burunġılar déptür-

(7) -ler kim ḳurġan bérkitmeklikke baş kérek iki ḳol kérek iki but

(8) kérek baş serdār bolġay iki ḳol iki ṭarafdın kélür kömek ü meded bolġay

(9) iki but ḳurġannıŋ suyı bile ẕaḫīresi bolġay biz bu eṭrāf u cevānibdaġı-

(10) -lardın kömek ü meded köz tutarbiz bular ḫod her ḳaysı bir özge ḫayālda

(11) Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā dék merdāne ve ṣāḥib tecrübe pādşāh bizge meded ḳılmay bizge

(12) köŋül kömekler bérip élçi yibermey Şaybaḳ Ḫānġa Kemāleddīn Ḥüseyn Gāzurgahīni

(13) muḥāṣara zamānıda élçilikke yiberdi Tenbel Andicāndın Bīş Ként nevāḥīsiġa

(14) kéldi ḫānnı hem Aḥmed Bég ve cemī‘ Tenbelniŋ muḳābelesiġa çıḳardılar Leklekān

[94b]

(1) ve Tūrek çārbāġı nevāḥīside rūberū boldılar uruş bolmay uçraştı-

(2) -lar Sulṭān Maḥmūd Ḫān uruş kişisi émes édi sipāhīlıḳdın

(3) bisyār ‘ārī édi Tenbel bile utru bolġan çaġ ḫāndın bī-dilāne aḳvāl u ef‘āl

(4) ẓāhir bolur Aḥmed Bég türk kişi édi velī merdāne ve devlet-ḫˇāh édi ġarīb

(5) dürüşt aytur dér kim bu Tenbel né miḳdār kişidür kim munça daġdaġa ve tereddüd

(6) tartasız eger közüŋiz ḳorḳsa közüŋizni baġlap yürüp rūberū bol-

(7) -alıŋ vaḳāyi‘-i sene-i seb‘a ve tis‘a mi‘a muḥāṣara imtidādı uzaḳḳa tarttı

(8) ẕaḫīre ve azuḳ hīç ṭarafdın kélmedi kömek ü meded hīç cānibdin

(9) yétişmedi sipāhī u ra‘iyyet nevmīd bolup birer ikirer ḳurġandın

(10) taşlap ḳaça kiriştiler Şaybaḳ Ḫān ḳurġan éliniŋ ‘ācizlıġını

(11) aŋlap kélip Ġār-ı ‘Āşıḳān nevāḥīside tüşti mén hem Şaybaḳ Ḫān-

(12) -nıŋ rūberūyıġa Kūy-ı Pāyānda Mālik Muḥammed Mīrzānıŋ öylerige kéldim

(13) uşbu künlerde Uzun Ḥasan Ḫˇāce Ḥüseyn kim Cihāngīr Mīrzānıŋ yaġılıġıġa

(14) ve Semerḳanddın çıḳmaḳımızġa ol bā‘iṣ bolup édi yana né miḳdār fitne ve fesād andın ẓāhir bolup édi néçük kim burun

[95a]

(1) meẕkūr boldı on on béş nökeri bile ḳurġanġa kirdi bu kirişi

(2) ḫaylī merdāne kiriş édi sipāhī ve şehriġa ‘usret ü tenḳīṣlıḳ köprek boldı

(3) yavuḳ kişiler ve mu‘teber kişiler özini faṣīldin taşlap ḳaça kirişti bég ataġlıḳ-

(4) -dın Pīr Veys Şeyḫ ve Veys Lāġarī bayırı édiler ḳaçıp tüşti eṭrāf ve

(5) cevānibtin bi’l-kül me’yūs bolduk hīç ṭarafdın ümīd-vārlıḳ ḳalmadı

(6) azuḳ u ẕaḫīre kem édi bolġanı hem tükendi hīç ṭarafdın azuḳ u ẕaḫīre

(7) kélmedi bu maḥalda Şaybaḳ Ḫān ṣulḥ sözini araġa saldı eger bir ṭarafdın

(8) ümīd-vārlıḳ bolsa édi yā ẕaḫīre bolsa ṣulḥ sözige kim ḳulaḳ salur édi

(9) żarūret boldı ṣulḥgüne ḳılıp kéçedin iki peher bola yavuşup édi kim

(10) Şeyḫzāde dervāzesidin çıḳıldı vālidem ḫanımnı alıp çıḳtım yana iki ḫatun

(11) kişi çıḳtı biri Bīçke Ḫalīfe édi yana biri Minglig Kökeldaş édi méniŋ

(12) égeçim Ḫānzāde Bégim uşbu çıḳḳanda Şaybaḳ Ḫānnıŋ éligige tüşti

(13) Soġdnıŋ uluḳ şāh-cūylarıda ḳaranġu kéçede urunup yol éttürüp

(14) yüz teşvīş bile taŋ atḳanda Ḫˇāce Dīdārdın ötüp sünnet vaḳtıda

[95b]

(1) Ḳarbuġ puştesiġa yarmaştuk Ḳarbuġ puştesiniŋ şimālıdın Cūdek

(2) kéntiniŋ ayaġı bile Ilan Otını tuşlap tépredük yolda barurda Ḳanber ‘Alī

(3) ve Ḳāsım Bég bile at tartıştuk méniŋ atım ötti anıŋ atınıŋ ḳalġanını

(4) baḳar ḫayāl ḳılıp ḳaytarıldım teng buşup ékendür éger évrüldi başım

(5) bile yérge yıḳıldım egerçi uşol zamān ḳopup atlandım velī ‘aḳlım aḫşam

(6) ġaça ḳarārıġa kélmedi bu ‘ālemde ötken vaḳāyi‘ tüş ve ḫayāl dék közümge

(7) ve köŋlümge körünür ve kéçer édi kéç namāz-ı dīger Ilan Otıda tüşüp at

(8) öltürüp étini şişlep kebāb ḳılıp bir laḥẓa tindürüp atlanduk

(9) taŋdın burunraḳ uluġ Ḫalīlīyye kéntige kélip tüştük Ḫalīlīyyedin

(10) Dizek kélildi ol furṣatta Dizekte Ḥāfiẓ Muḥammed Bég Duldaynıŋ oġlı

(11) Ṭāhir Dulday édi semiz étler ve meyde etmekler erzān çüçük ḳavun-

(12) -lar ve yaḫşı üzümler firāvān andaḳ ‘usrettin mundaḳ erzānlıḳḳa ve andaḳ

(13) beliyyettin mundaḳ amānlıḳḳa kéldük beyt *vehm u ‘usrettin amānī taptuḳ*

(14) *yaŋı cān tāze cihānī taptuḳ* ölüm daġdaġası ḫāṭırdın ref‘ bolup açlıḳ

[96a]

(1) şiddeti éldin def‘ boldı ‘ömrümüzde munça ferāġat ḳılmaydur édük müddet-ü’l

(2) ‘ömr amānlıḳ u erzānlıḳ ḳadrını munça bilmeydür édük ‘işret ‘usrettin

(3) soŋ ferāġat meşaḳḳattın kéyin leẕẕatlıḳraḳ ve yaḫşıraḳ körünür tört

(4) béş nevbet uşmundaḳ şiddettin rāḥatḳa ve meşaḳḳattın ferāġatḳa

(5) müntaḳıl boluptur evvelki nevbet bu édi mundaḳ düşman belāsıdın ve açlıḳ

(6) ibtilāsıdın ḫalāṣ bolup amānlıḳ rāḥatıġa ve erzānlıḳ ferāġatıġa

(7) yétiştük üç tört kün Dizekte istirāḥat ḳılduk andın soŋ

(8) Ura Tépe sarı ‘azīmet ḳılduk Peşāġar bir néme yoldın ḳaḳasraḳtur çün

(9) müddeti anda bolup édim ötüp barurda barıp anı seyr ḳıldım Peşāġarnıŋ

(10) ḳurġanıda Atun kim müddet-i medīd édi méniŋ anam ḫanımġa mülāzemet ḳılur

(11) édi bu nevbet ulaḳsızlıḳtın Semerḳandta ḳalıp édi uçray tüşti

(12) körüştüm sordum Semerḳanddın bu yérge yayaḳ kéliptür méniŋ anam ḫanım-

(13) -nıŋ siŋil Ḫūb Nigār Ḫanım ‘ālem-i fānīni vedā‘ ḳılġan ékendür Ura Tépede

(14) ḫanımġa ve méne éşittürdiler méniŋ atamnıŋ anası hem Andicānda fevt

[96b]

(1) ḳılġan ékendür anı hem munda éşittürdiler Ḫanım ḫān babam şunḳār bolġalı

(2) anaları inileri siŋilleri né kim Şāh Bégim ve Sulṭān Maḥmūd Ḫān ve Sulṭān

(3) Nigār Ḫanım ve Devlet Sulṭān Ḫanım bolġaylar körmeydürler édi ve mufāreḳat

(4) imtidādı on üç on tört yılga tartıp édi bu tuḳḳanlarnı

(5) körgeli Taşkendge müteveccih boldılar mén Muḥammed Ḥüseyn Mīrzā birle sözleşip Ura Tépe

(6) kéntleridin Dıḫket dégen yérde ḳışlamaḳ boldum barıp uruḳ-

(7) -nı Dıḫkette ḳoyup bir néçe kündin soŋ Şāh Bégimni ve ḫān dadamnı

(8) ve uruḳ ḳayaşnı körgeli mén hem Taşkend ‘azīmeti ḳıldım barıp Şāh Bégim

(9) ve ḫān dadamġa mülāzemet ḳılıp bir néçe kün anda boldum méniŋ anamnıŋ

(10) tuḳḳan égeçisi Mihr Nigār Ḫanım hem Semerḳanddın kéldiler méniŋ anam Ḫanım

(11) bī-ḥużūr boldılar ḫaylī yaman bī-ḥużūrluḳ édi muḥkem muḫāṭara ötkerdiler Ḥażret-i

(12) Ḫˇāceke Ḫˇāce Semerḳanddın çıḳıp kélip Ferkette olturup édiler Ferket-

(13) -ḳa barıp Ḫˇāceni kördüm ümīd-vār édim kim ḫān dadam ri‘āyet ü ‘ināyet

(14) maḳāmıda bolup vilāyet ü Ferġāna bérgeyler Ura Tépeni va‘de ḳıldılar Muḥammed Ḥüseyn Mīrzā

[97a]

(1) bérmedi bilmen özlükidin bérmedi mü yā yoḳḳarıdın işāret boldı

(2) mu néçe kündin kéyin Dıḫketke kéldim Dıḫket Ura Tépeniŋ kūh-pāye kéntleridindür uluḳ

(3) taġnıŋ tüpide tüşüptür bu taġdın ötkeç Mesīḥa bolur éli egerçi

(4) Sart ve dih-nişīndür velī Etrāk dék gele ve ramalıḳ éllerdür Dıḫket-

(5) -niŋ ḳoyını ḳırḳ miŋ çınarlar édi bu kéntte re‘āyānıŋ öylerige

(6) tüştük ki mén bir kalāntarīniŋ öyige tüştüm ḳarı kişi édi altmış

(7) yétmişde bar édi velī anası henüz bar édi ḫaylī ‘ömr tapḳan ḫatun édi

(8) yüz on bir yaşta édi Timur Bég Hindistānġa kirgende bu ḫatunnıŋ

(9) uruḳ ḳayaşıdın biri ol çérigge barıp ékendür ol ḫāṭırıda bar édi

(10) ḥikāyet ḳılur édi bir Dıḫkette uşbu ḫatunnıŋ özidin tuḳḳan ve

(11) nebīre ve ḳız nebīre ve nebīre-i nebīre toḳsan altı kişi ḥāżır édi ölgenleri bile iki

(12) yüz ḥesāb ḳılurlar édi nebīresiniŋ nebīresi bir yigit yégirmi béş yégirmi altı

(13) yaşar ḳapḳara saḳallıḳ yigit édi Dıḫkette ékende Dıḫketniŋ gird

(14) ve nevāḥīsidaġı taġlarnı hemīşe yayaḳ yürüp seyr ḳılur édim ekṣer yalaŋ ayaḳ

[97b]

(1) yürür édim yalaŋ ayaḳ köp yürügendin ayaḳlar andaḳ bolup édi

(2) kim taġ u taş tefāvüd ḳılmas édi uşol seyr eṣnāsıda bir kün namāz-ı dīger bile

(3) namāz-ı şām arasıda bir incge nā-muşaḫḫaṣ yol bile bir uy tüşüp baradur édi

(4) mén dédim kim bu yol ḳayanġa barur éken uyġa köz salıŋ uynı éttür

(5) mén tā yolnıŋ ḳaysarı çıḳarı ma‘lūm bolġay Ḫˇāce Esadullāh ẕerāfeti ḳıldı

(6) dédi kim *gāv gum şavad çi kār kunīm* uşbu ḳış sipāhīlerdin ba‘żısı biznıŋ

(7) bile ḳazaḳlıḳlarda yürüy almay Andicānġa barmaḳḳa ruḫṣat tilediler Ḳāsım Bég

(8) mübālaġalar bile ‘arżġa yétkürdi kim çün bu kişi baradur Cihāngīr Mīrzāġa maḫṣūṣāne

(9) öz kéygeniŋizni yiberiŋ bir as börkümni yiberdim Ḳāsım Bég yana mübālaġa

(10) ḳıldı kim Tenbelġa hem bir néme yiberseŋiz né bolġay egerçi rāżı émes édim

(11) Ḳāsım Béginiŋ mübālaġası cihetidin Noyan Kökeldaşnıŋ bir uluḳ yassı

(12) ḳılıçını kim Semerḳandta özi üçün yasatıp édi Tenbelġa yiberildi

(13) méniŋ başımġa téggen ḳılıç uşbu ḳılıç oḳ édi néçük kim kélür yılnıŋ

(14) vaḳāyi‘ide meẕkūr bolġusıdur néçe kündin soŋ méniŋ uluġ anam Ésen Devlet

[98a]

(1) Bégim kim mén Semerḳanddın çıḳḳanda ḳalıp édiler Semerḳandta ḳalġan köç uruḳ u aç

(2) ve aruḳ bile kéldiler uşbu ḳış ortasıda Şaybaḳ Ḫān Ḫocend suyını muz bile

(3) kéçip Şāhruḫiyye ve Bīş Ként nevāḫīsini çaptı ḫaber kélgeç kişimizniŋ azlıḳıġa baḳmay

(4) çapa atlanduk Ḫocendniŋ ḳoyıġı kéntleri Heşt Yek toġrısı bile müteveccih bolduk muḫkem

(5) żarb savuġ édi bu nevāḫīde Hā Dervīş yéli öksümes hemīşe tünd ḳopar ol

(6) mertebede savuḳ édük kim uşol iki üç künde iki üç kişi bu arada savuḳnıŋ

(7) şiddetidin ölüp édi méne ġuslġa iḫtiyāc édi bir arıḳ suyıda kim yaḳaları

(8) tamām muz toŋup édi ortası sunıŋ tīzliki cihetidin yaḫ baġlamaydur édi

(9) bu suġa kirip ġusl ḳıldım on altı ḳatla suġa çomdum sunıŋ savuḳluġı ḫaylī te‘s̱īr

(10) ḳıldı taŋlası Ḫocend suyını Ḫāslar toġrısıdın muz üstidin öttük sudın

(11) ötüp tün ḳatıp Bīş Kéntke kéldük Şaybaḳ Ḫān Şāhruḫiyye nevāḫīsini

(12) oḳ çapıp yanġandur ol furṣatta Bīş Ként Mollā Ḥaydarnıŋ oġlı ‘Abdul Mennānda édi

(13) ‘Abdul Mennāndın kiçikrek Mü’min atlıḳ bir yaramas ve perīşān oġlı mén Semerḳandta ékende

(14) méniŋ ḳaşımġa kélip édi fi'l-cümle ri'āyet ḳılıp édim bilmen Noyan Kökeldaş Semerḳand-

[98b]

(1) -da anıŋ bile né ṭavr yaman ma'āş ḳılur bu kün bérgüçikine saḫlap ékendür

(2) Özbekniŋ çapḳunçısınıŋ yanılġan ḫaberi kélgeç ḫān ḳaşıġa kişi yiberip Bīş Ként-

(3) -tin köçüp Āhengerān kéntleride üç tört kün tevaḳḳuf ḳılduk Semerḳand-

(4) -dağı āşnālıḳ bile Mollā Ḥaydarnıŋ oġlı Mü'min Noyan Kökeldaşnı ve Aḥmed Ḳāsımnı

(5) yana ba'żılarnı ağızlaġanı çarlar mén kim Bīş Kénttin köçtüm bu cem' Bīş Kéntte

(6) ḳaldılar bu cemā'atḳa bir cer yaḳasıda ṣoḥbet bérür biz kélip Āhengerān kéntleri-

(7) -din Sām Sīrek dégen kéntke tüştük taŋlası ḫaber kéldi kim Noyan

(8) Kökeldaş cerdin mestlıḳda yıḳılıp ölüptür Ḥaḳ Naẓarnı kim Noyannıŋ tuḳḳan

(9) ṭaġayisi édi yana bir cem' bile yiberildi olar barıp Noyannıŋ yıḳılġan yérlerni

(10) iḥtiyāṭ ḳılıp Noyannı Bīş Kéntte tofraḳḳa tapşurup kéldiler bular

(11) ṣoḥbet tutḳan yérdin bir oḳ atımı bülend cerniŋ astıda Noyannıŋ

(12) ölügini tapıpturlar ba'żıġa gümān boldı kim Semerḳanddaġı kineni saḫlap

(13) Mü'min Noyanġa ḳaṣd ḳıldı taḥḳīḳini kişi bilmedi méne ġarīb te's̲īr ḳıldı

(14) kem kişiniŋ fevtiġa munça müte'e<u>ss</u>ir bolup édim bir hafta on küngeçe hemīşe

[99a]

(1) yıġlar édim fevtniŋ tārīḫi ''fevt şod Noyan'' tapıldı néçe kündin soŋ yanıp Dıḫket-

(2) -ke kéldim yaz bola Şaybaḳ Ḫānnıŋ Ura Tépe üstige kélür ḫaberi boldı Dıḫket

(3) tüz yér üçün Āb Būrden dabanı bile Mesīḥa kūhistānıġa aştuk Mesīḥanıŋ

(4) ḳoyıġı kénti Āb Būrdendür bu Āb Būrdendin ḳoyıraḳ bir çeşme tüşüptür bu çeşme

(5) başıda mezārīdür uşbu çeşmedin yoḳḳarı Mesīḥa dāḫilīdür ḳoyı Pelġarġa ta'alluḳ-

(6) -dur uşbu çeşme başıda çeşme yaḳasıdağı taşıda ḳazıp bu üç beytni s̲ebt éttim

(7) *şunūdam ki Cemşīd-i ferruḫ-sirişt be serçeşme-ī bar be sengi nivişt*

(8) *barın çeşme çūn mā besī dem zadand bireftend tā çeşm berhem zedend*

(9) *giriftim ‘ālem be merdī vü zor velīkin naburdīm be ḫod be gor*

(10) ol kūhistānda bu resmdür kim taşḳa ḳazıp ebyāt u némeler bitirler uşbu Mesīḥa-

(11) -da ékende Mollā Hicrī şā‘ir Ḥişārdın ṭarafdın kélip mülāzemet ḳıldı bu maṭla‘nı

(12) uşol eyyāmda aytıp édim tekellüf her néçe ṣūrette bolsa andın artuḳ sén

(13) séni cān dérler ammā bī-tekellüf cāndın artuḳ sén Şaybaḳ Ḫān Ura Tépeniŋ

(14) gird ü nevāḥīsiġa kélip bir pāre buzuḳçılıḳ ḳılıp yandı Şaybaḳ Ḫān Ura Tépeniŋ

[99b]

(1) üstide ékende kişimizniŋ azlığıġa ve yaraḳsızlığıġa baḳmay Mesīḥada uruḳnı

(2) ḳoyup Āb Būrden dabanıdın aşıp Dıḫket nevāḥīsiġa kéldük kim kéçe érte

(3) yavuḳ sığınıp ḳapuġa kélgen işni taḳṣīr ḳılmaġaybiz Şaybaḳ Ḫān bat oḳ yandı

(4) yana daban aşıp Mesīḥaġa kéldük ḫāṭırġa kéçti kim mundaḳ taġdın taġḳa alaḫān

(5) ve alaman vilāyetimiz yoḳ yérimiz yoḳ yürümek bī-taḳrībdür ḫān ḳaşıġa Taşkendge oḳ

(6) turalıŋ Ḳāsım Bég bu yürümekke rāżı bolmadı Ḳara Bulaḳta üç tört Moġolnı

(7) żabṭ u siyāset üçün öltürüp édi néçük kim meẕkūr boldı ġālibā uşol cihetidin

(8) barmaḳḳa tereddüd ḳıldı her néçe mübālaġa ḳılduk bolmadı aġa ini ve tavābi‘ ü levāḥiḳı bile

(9) Ḥişārġa tarttı biz Āb Būrden köteli bile aşıp ḫān ḳaşıġa Taşkendḳa müteveccih bolduk

(10) uşbu eyyāmda Tenbel çérig tartıp Āhengerān cölgesige kéldi çérig üstide Muḥammed Duġlat

(11) kim Muḥammed Ḥişārīġa meşhūr édi yana inisi Sulṭān Ḥüseyn Duġlat Ḳanber ‘Alī Sellāḫ müttefik bolup

(12) Tenbelġa ḳaṣd ḳılurlar bu mühimni Tenbel ser bérgengeç tura almadılar ḫān ḳaşıġa ḳaçıp

(13) kéldiler bizge ḳurbān édi Şāhruḫiyyede boldı bī-tevaḳḳuf ötüp ḫān ḳaşıġa Taşkend-

(14) -ke bardım bu rubā‘īni aytıp édim ma‘mūl ḳāfiyeside tereddüdüm bar édi ol maḥalda şi‘r

[100a]

(1) muṣṭalaḥātıġa munça tetebbu‘ ḳılmaydur édim ḫān ḫoş-ṭab‘ kişi édi şi‘r aytur édi egerçi ser ve

(2) sāmānlıḳ ġazali kemraḳ édi bu rubā‘īni ḫānġa ötkerip tereddüdümni ‘arż ḳıldım köŋül yaḳḳu dék

(3) şāfī cevāb tapmadım ġālibā şi‘r muṣṭalaḥātıġa kemraḳ tetebbu‘ ḳılġandurlar ol bu durur

(4) *yād étmes émiş kişini miḥnette kişi şād étmes émiş köŋülni ġurbette kişi*

(5) *köŋlüm bu ġarīblıḳta şād olmadı hīç ġurbette sévünmes érmiş elbette kişi*

(6) soŋra ma‘lūm boldı kim Türkī lafẓıda maḥal iḳtiżāsı bile tā ve dāl yana ġayn ve ḳaf ve kef

(7) birbirleri bile mübeddel bolurlar émiş bir néçe kündin soŋ Tenbel Ura Tépeniŋ üstige

(8) kéldi bu ḫaber kélgeç ḫān Taşkenddin çérig atlandı Bīş Ként bile Sām Sīrekniŋ

(9) arasıda baranġar u cavanġar yasal yasap dīm kördiler Moġol destūr bile tuġçadı-

(10) -lar ḫān attın tüşti toḳuz tuġnı ḫānnıŋ allıda turġuzup bir Moġol bir uy-

(11) -nıŋ orta éligige bir uzun aḳ bözni baġlap éligige tutuptur yana üç pārça

(12) uzun bözni üç ṭuġnıŋ ḳotasıdın ḳoyıraḳ baġlap ṭuġnıŋ yıġaçınıŋ

(13) astıdın alıp kéltürüp bir böznin ucını ḫān basıp turdı yana bir ṭuġḳa

(14) baġlaġan böznin uçını mén basıp turdum yana bir böznin uçını Sulṭān Muḥammed Ḫānīke

[100b]

(1) ol Moġol böz baġlaġan uynıŋ orta éligini éligige alıp Moġolça némeler dép

(2) ṭuḳḳa baḳıp işāret ḳıladur ḫān ve tamām turġanlar ṭuġ sarıġa ḳımızlar saçadur-

(3) -lar tamām nefīrlerni ve naḳārelerni bir yolı çaladurlar bolġan yasalda turġan

(4) çérig éli bir yolı süren saladurlar üç nevbet uşmundaḳ ḳıladular andın

(5) soŋ atlanıp süren salıp uşmunça çérig devrin çapadurlar Moġol arasıda

(6) Çingiz Ḫānnıŋ tüzüki ḥālāġaça Çingiz Ḫān yasap ḳoyġan dék oḳtur baranġar

(7) baranġar cavanġar cavanġar ġol ġol ebā‘an-cedd yérlig yéride oḳ turar baranġar

(8) bile cavanġarda her kimniŋ i‘tibārı köprektür uç sarırақ turarlar baranġar-

(9) -da Çıras bile Bégçik uruġınıŋ hemīşe uçқa çıқmaқ telāşları bar ol furṣatta

(10) Çırasnıŋ tümen bégisi Қaşқa Maḥmūd édi ḫaylī merdāne yigit édi Bégçik tümeni-

(11) -niŋ kim tümenge oқ meşhūrdur tümen bégisi Eyyūb Ya‘қūb édi uçқa çıқmaқ

(12) üçün uruştılar birbirlerige қılıçlar suġuruştılar āḫir ġālibā mundaқ қarār taptı

(13) kim çergede birisi yoққarı turġay ve yasalda biri uçқa çıққay taŋlasıġa

(14) Sām Sīrek nevāḥīsini çerge salıp avladılar kélip Tūrek çārbāġıġa tüşüldi

[101a]

(1) evvel ġazeli kim tükettim uşbu kün uşbu yurtta tükettim ol tükengen ġazel budur

(2) *cānımdın özge yār-ı vefā-dār tapmadım köŋlümdin özge maḥrem-i esrār tapmadım*

(3) altı beytdür mundın soŋ her ġazel kim tükendi uşol tertīb bile oқ bitildi mundın

(4) küç-ber-küç köçüp Ḫocend deryāsınıŋ yaқasıġa kéldiler bir kün seyr ṭarīқi bile sudın ötüp aş

(5) bişürüp yigitlerni ve çehrelerni şūḫluққa salduk uşbu kün ménіŋ tekbendim-

(6) -niŋ altun қullābını uġurladılar taŋlasıġa oқ Ḫān Қulı Beyān Қulı bile Sulṭān Muḥammed Veys

(7) қaçıp Tenbelġa bardılar barçaġa gümān boldı kim bu ḫareket bulardın ṣādır boluptur egerçi

(8) taḥқīқ bolmadı Aḥmed Қāsım Kūhber hem icāzet tilep Ura Tépege bardı ol hem uşbu

(9) barġan bile kélmedi Tenbelġa bardı vaқāyi‘-i sene-i s̱imān ve tis‘a mi‘a

(10) ḫānnıŋ bu yürüşi bī-fāyideraқ yürüş édi қurġan almaқ ve yaġı basmaқ yoқ

(11) bardılar kéldiler bu müddette kim Taşkendde édim ḫaylī қallāşlıқ ve ḫ̆ārlıқ tartıldı vilāyet

(12) yoқ vilāyet ümīd-vārlıқı yoқ nöker eқs̱er tarқadı ma‘dūdī kim қalıp édi қallāşlıқtın

(13) ménіŋ bile yürüy almas édiler ḫān dadamnıŋ éşikige barsam gāhī bir kişi bile

(14) gāhī iki kişi bile barur édim velī yaḫşılıқı bu édi kim yat émes édiler ve tuққan édiler

[101b]

(1) ḫān dadamġa körüniş ḳılıp Şāh Bégim ḳaşıġa kélür édim öz öyim dék baş yalaŋ ayaḳ yalaŋ

(2) kirer édim āḫir mundaḳ sergerdānlıḳdın ve bu nev‘ bī-ḫānumānlıḳtın cāngа yéttim dédim kim mundaḳ

(3) düşvārlıḳ bile tirilgünçe baş alıp étsem yaḫşı bu nev‘ ḫᵕārlıḳ u zārlıḳ bile él bilgünçe ayaġım

(4) yétkençe kétsem yaḫşı Ḫıṭāyġa barmaḳnı cezm ḳılıp baş alıp kétmekke ‘azm ḳıldım kiçiklikdin

(5) beri Ḫıṭāy sarıġa hevesim bar édi velī salṭanat u ‘alāyıḳ cihetidin müyesser bolmas édi salṭanat ḫod

(6) bardı anam hem analarıġa inileriġa ḳoşuldılar seyr mevāni‘i ref‘ boldı ol daġdaġalar def‘ boldı

(7) Ḫᵕāce Ebū’l Mekārimniŋ tavassuṭı bile bu sözni araġa saldım kim Şaybaḳ Ḫān dék ġanim peydā

(8) boluptur munıŋ żararı aŋa Türkke ve Moġolġa müsāvīdür munıŋ fikrini ḥalāllıḳta kim ulusnı

(9) henüz yaḫşı basmaydur ve köp ulġaymaydur ḳılmaḳlıḳ vācibtür néçük kim déptürler

(10) *imrūz bikuş çü mitüvān guşt āteş çü bülend şod cihān soḫt*

(11) *mekẕār ki zih kuned gümān rā düşmen çu ba tīr mitüvān doḫt*

(12) Kiçik Ḫān dadam hem yégirmi tört yégirmi béş yıldur kim mülāḳāt ḳılmaydur mén hem

(13) alarnıŋ körgen émesmén bola alġay mu kim mén barsam hem Kiçik Ḫān dadamnı

(14) körsem hem mülāḳāt ḳılmaḳḳa vāsıṭa ve sā‘ī bolsam ġarażım bu édi kim bu bahāne bile bu aradın

[102a]

(1) çıḳsam Moġolistān ve Ṭurfānġa barġanda ḫod hīç māni‘ u daġdaġa ḳalmas öz cilavım özümniŋ

(2) éligide bolur bu ḫayālımdın hīç kişi ṣāḥib vuḳūf émes édi kişini ṣāḥib vuḳūf hem ḳılıp

(3) bolmas édi né cihettin kim anamġa ḫod mümkin émes édi kim mundaḳ sözlerni ayta bolġay

(4) yana bir néçe uluġ kiçik kim gird u gūşemda bolurlar édi özge ümīd-vārlıḳlar bile ménge érişip

(5) sergerdānlıḳ tartıp yürürler alarġa hem mundaḳ sözlerni aytmaḳnıŋ hīç luṭfı

(6) yoḳ édi Ḫˇāce Ebu‘l Mekārim Şāh Bégimge ve ḫān dadamġa bu sözni aytḳaç alardın

(7) rıżānı fehm bolur yana ḫāṭırlarıġa kéçer kim ri‘āyet tapmaġandın meger ruḫṣat tileydürmén

(8) bu cihettin nāmūs ḳılıp ruḫṣatta andaḳ te‘emmül ḳıldılar uşbu furṣatta kiçik

(9) ḫān dadamdın bir kişi kéldi kim taḥḳīḳ Kiçik Ḫān kéledür bu ḫayāl hem bolmadı yana

(10) bir kişi kélip Kiçik Ḫānnıŋ yaḳın yétkeniniŋ ḫaberini aytḳaç Şāh Bégim ve Kiçik Ḫān

(11) dadamnıŋ siŋilleri Sulṭān Nigār Ḫanım ve Devlet Sulṭān Ḫanım ve mén ve Sulṭān

(12) Muḥammed Ḫānīke ve Mīrzā Ḫān barça Kiçik Ḫān dadamġa utru çıḳtuk Taşkend bile Sayrām-

(13) -nıŋ arasıda Yaġa dégen ként ve yana bir néçe kéntkineler bar İbrāhīm Ata ve İsḥāḳ

(14) Atanıŋ ḳabri andadur bu kéntlergeçe barıldı henüz Kiçik Ḫān dadamnıŋ bu zamān kélürini

[102b]

(1) taḥḳīḳ bilmey ḫālī ẕihn sür‘at bile atlanıp édim biyikbār ḫān uçray oḳ tüştiler

(2) ilgeri yürüdüm mén tüşkende oḳ Kiçik Ḫān dadam vāḳıf boldı ḫaylī ıżṭırābta

(3) boldı ġālibā andaḳ ḫayālı bar ékendür kim bir yérde tüşüp olturup méniŋ bile ta‘ẓīm

(4) bile körüşkeyler yavuḳ yétişip tüştüm maḥal ol ṭāḳat ḳılmadı yüküngüçe furṣat hem

(5) bolmadı yükünüp barıp körüştüm ıżṭırāb u infi‘ālda bolup fi’l-ḥāl Sulṭān

(6) Sa‘īd Ḫān bile Bābā Ḫān Sulṭānnı buyurdılar kim tüşüp meniŋ bile yükünüp körüşkey-

(7) -ler ḫānnıŋ oġlanlarıdın uşbu iki sulṭān oḳ kélip édi on üç on tört

(8) yaşta bolġaylar édi bu sulṭānlar bile körüşüp atlanıp Şāh Bégim ḳaşıġa kéldük Kiçik Ḫān dadam Şāh Bégimni ve ḫanımlarnı körüp körüşüp

(9) olturup ötken kéçken keyfiyyet ü ḥālāttın yarım kéçegeçe olturup aytıştılar taŋlası

(10) Kiçik Ḫān dadam méne Moġolça resmlıḳ baş ayaḳ ḳorını ve égerlig ḫāṣṣa atını ‘ināyet

(11) ḳıldı meftūlluḳ Moġolī börk ve sançma tikken Ḫıṭāyī aṭlas ton ve Ḫıṭāyī ḳur burunġı

(12) resmlıḳ taşı çantayı bile çantayını sol sarı yana üç tört néme ḫatun kişiniŋ

(13) yaḳasıġa asar ‘anber-dān ve harīṭası dék némeler asıpturlar oŋ sarı hem

(14) uşmundaḳ üç tört néme asıpturlar ol yérdin Taşkend sarı müteveccih boldılar

[103a]

(1) Uluġ Ḫān dadam hem Taşkenddin üç tört yıġaç yol utru çıḳıp kéldi

(2) bir yérde şāmīyāneler tikip Uluġ Ḫān olturdı Kiçik Ḫān rūberūdın kéledür

(3) édi yavuḳ yétkeç ḫānnıŋ sol ḳolı bile kéyindin évrülüp kélip ḫānnıŋ

(4) allıda tüşüp kéldi körüşür yérge yétişip toḳuz ḳatla yükünüp kélip körüşti

(5) Uluġ Ḫān hem Kiçik Ḫān yaḳın yétkeç ḳopup körüştiler ġalebe ḳuçuşup

(6) turdılar yanġanda hem Kiçik Ḫān toḳuz ḳatla yükündi tartıḳ tartḳanda hem ḳalın

(7) yükündi andın soŋ kélip olturdılar Kiçik Ḫānnıŋ kişileri tamām

(8) Moġolça yasatıp édiler Moġolça börkler Ḫıṭāyī aṭlas ve sançma tikken tonlar ve

(9) Moġolça yeşil saġrılıḳ ṣaḳdaḳlar ve égerler ve Moġolī atlar ve ṭavrī ġayr-ı muḳarrer zīb

(10) bile kéldi Kiçik Ḫān azraḳ kişi bile kélip édi miŋdin köprek iki miŋdin

(11) azraḳ bolġay édi Kiçik Ḫān dadam ġarīb eṭvārlıḳ kişi édi ḳılıçıġa muḥkem

(12) érklig ve merdāne kişi édi bu eslıḥadın ḳılıçḳa köprek müte‘aḳid édi dér édi

(13) kim şeşper ve piyāzī ve kisten ve teberzīn ve baltu kim bar tégse bir yéri kārgerdür ḳılıç eger tégse

(14) baştın ayaġı kārgerdür késer ḳılıçını hergiz özidin ayırmas édi yā belide édi

[103b]

(1) yā éligige yaḳa yérde ulġayġan üçün bir néme rūstāyīraḳ dürüşt-gūyraḳ édi

(2) uşbu Moġolça zīb bile kim meẕkūr boldı Kiçik Ḫān dadam bile kéldim Ḫˇāce Ebū’l Mekārim

(3) Uluġ Ḫān dadam bile édi méni tanımaydur soruptur kim bular ḳaysı sulṭāndur aytḳandın

(4) soŋ tanıptur Taşkendge kélip bat oḳ Sulṭān Aḥmed Tenbelniŋ üstige Andicānġa

(5) çérig tarttılar Kendirlik dabanınıŋ yolı bile müteveccih boldılar Āhengerān cölgesi yéte

(6) Kiçik Ḫānnı ve méni ilgerirek ayırdılar dabandın aşıp Zeberḳān Kernān nevāḥīside iki ḫān ḳatıldılar Kernān nevāḥīside

(7) bir kün dīm kördiler çériglerni otuz miŋ kişi çınadılar ilgeridin ḫaber kéle başladı

(8) kim Tenbel hem çérigini yıġıp Aḫsīġa kéliptür ḫānlar meşveret ḳılıp rāyları muŋa

(9) ḳarār taptı kim méne bir pāre çérig ḳoşġaylar Ḫocend suyını ötüp Oş ve Özkend

(10) sarı barıp arḳasıġa évrülgeymén sözni muŋa ḳoyup Eyyūb Bégçikni

(11) tümeni bile Cān Ḥasan Barın Barınları bile Muḥammed Ḥiṣārī Duġlatnı Sulṭān Ḥüseyn Duġlatnı

(12) Sulṭān Aḥmed Mīrzā-yı Duġlatnı özilerini Duġlat tümeni bularda émes édi

(13) Ḳanber ‘Alīni Sarıġbaş Mīrzā İterçini çérig daruġası ḳılıp méne ḳoştılar Kernān-

(14) -dın ḫānlardın ayrılıp Sekān nevāḥīsidin Ḫocend suyını sal bile kéçip Ḫūḳān

[104a]

(1) orçını bile ötüp Ḳabānı basturup Alayluḳ orçını bile Oş üstige ılġaduk

(2) seḥer vaḳtı Oş ḳurġanıġa ġāfillıḳta yétiştük Oş éli çāre ḳıla almadılar Oşnı

(3) tapşurdılar bi’l-ṭab‘ vilāyet éli bizni köp tiler érdiler Tenbelniŋ ḳorḳunçıdın

(4) ve bizniŋ yıraḳlıḳımızdın çārelerin tapa almaslar édi kéle Oşḳa kélip kirgeç

(5) Andicānnıŋ şarḳ u cenūbıdaġı taġ u tüz él ü ulusları tamām kirdiler

(6) Özkendniŋ kim burun Ferġānanıŋ pāyitaḫtı ol ékendür yaḫşı ḳurġanı

(7) bar serḥaddte vāḳi‘ boluptur éli bizniŋ ḳulluġumızını ḳabūl ḳılıp kişi yiberip

(8) méne kirdiler néçe kündin soŋ Merġīnānlıḳ hem daruġasını urup ḳavlap

(9) méne kirdiler Ḫocend suyınıŋ Andicān ṭarafıdaġı ḳurġanlardın bir Andicān-

(10) -dın özge tamām kirdiler bu eyyāmda bā-vücūd kim mundaḳ ḳurġanlar bizge kirdi ve vilāyette mundaḳ şūr u fitne ḳāyim boldı

(11) Tenbel henüz özige kéltürmey Aḫsī bile Kernān aralıġıda atlıḳ yayaḳ çérigi bile

(12) ḫānlar bile rūberū bolup özini şāḫ u ḫandaḳ bile bérkitip olturup édi

(13) bir néçe nevbet ol ṭarafdın ve bu ṭarafdın azaġlaḳ uruş-muruş bolur velī hīç cānibtin

(14) ġālibiyyet ve maġlūbiyyet muşaḫḫaṣ u ma‘lūm bolmas çün Andicān ṭarafıdaġı él ü ulus

[104b]

(1) ve ḳurġan u vilāyet ekṣer méne kirdiler Andicānnıŋ éli hem bi’l-ṭab‘ méni tiler édiler

(2) velī çārelerin tapa almaslar édi ḫāṭırġa yétti kim bir kéçe Andicānnıŋ yavuġıġa

(3) barıp kişi kivürüp ḫˇāce ve erbābları bile sözleşsek iḥtimāli bar kim bizni

(4) bir ṭarafdın kivürgeyler bu ḫayāl bile Oşdın atlanıp yarım kéçe Andicānnıŋ bir kurohıda

(5) Çihil Duḫterān rūberūyıġa kéldük Ḳanber ‘Alī Bég ve yana ba‘żı béglerni ilgerirek yiberildi

(6) kim incgelik bile ḳurġanġa kişi kivürüp ḫˇāce ve erbāb bile sözleşgeyler biz bu bar-

(7) -ġan béglerniŋ intiẓārıda at üstide oḳ turup édük ba‘żı örgüdemekte

(8) ba‘żı ḫˇāb-ālūd kéçeniŋ üç peheri bolgay édi biyikbār ṭabl-i bāz üni ve süren

(9) çıḳtı yaġınıŋ köpini azını bilmey ġāfil ve uyḳuluḳ él bir yolı oḳ birbirge

(10) baḳmay devrlep ḳaça bérdiler mén élni tégünçe furṣat hem bolmadı yaġı sarı oḳ

(11) yürüdüm Mīr Şāh Ḳoçın Baba Şīrzād Dost Nāṣır méniŋ bile oḳ téprediler biz tört

(12) kişidin özge cemī‘ ḳaçmaḳḳa öz oḳ yüz ḳoydılar azraḳça yanıp édim kim

(13) bu durmaġanlar oḳ ḳoyup süren salıp yétişip kéldiler bir Ḳaşḳa atlıḳ

(14) kişi méne yaḳın sıġınıp kéldi atını oḳladım yumalanıp bardı bir néme yanılġan dék

[105a]

(1) boldılar méniŋ bile bolġan üç kişi dédiler kim ḳaranġu kéçe yaġınıŋ köpi azı ma‘lūm

(2) ve muşaḫḫaṣ émes bolġan çérig éli tamām kéttiler biz tört kişidin né miḳdār mutażarrır

(3) bolġaylar barıp bu durmaġan élge yétip uruşmaḳ kérek ḳatrap élge yétip urup

(4) ḳamçılap herçend ḳılıp él yıġılmadı yana bu tört kişi bile yanıp oḳ ḳoyduk azraḳça

(5) toḫtadılar çün bir iki nevbet kördiler biz üç tört kişi béş émesbiz yana élni ḳavlamaḳḳa

(6) ve tüşürmekke meşġūl boldılar uşbu destūr bile üç tört ḳatla barıp élni tıydım

(7) él tıyılmaġaç yana uşbu üç kişi bile yanıp oḳ ḳoyup ġanimni yandurdum iki üç

(8) kurohgeçe élni Ḫarābūk ve Bīşāmūnnıŋ rūberūyıdaġı puşteġaça ḳavlay kéldiler puşteġa

(9) yétkende Muḥammed ‘Alī Mübeşşir uçradı mén dédim kim bu az kişidür turup

(10) at salalıŋ turup at salduk érişe turup ḳaldılar perīşān bolġan él ol ṭarafdın yıġılıp

(11) kéldiler ba‘żı ebdān ebdān yigitler uşbu darıtḳan bile rāst Oşḳa barıp-

(12) -turlar bu keyfiyyet mundaḳ ékendür kim Eyyūb Bégçikniŋ tümenidin bir néçe Moġol Oşdın

(13) bizdin ayrılıp ḳaralıḳḳa Andicānnıŋ girdiġa kélgen ékendürler biznıŋ çérigniŋ

(14) ġavġāsın éşitip incgelik bile ilgerirek kélip ve urandaşurlar bu uran iki nev‘ bolur

[105b]

(1) her ḳavm ḳavmnıŋ néçük kim ba‘żı ḳavmnıŋ uranı dürdānedür ve ba‘żınıŋ toḳḳay ba‘żınıŋ

(2) lülü yana bir tamām çérigge iş maḥalıda iki lafẓnı uran ḳoyarlar kim iş vaḳtıda uçraş-

(3) -ḳanda biribir lafẓnı aytḳanda yana biri ol ma‘hūd lafẓnı aytḳay tā bu ṭarīḳ bile él yaġıdın ayrılġay

(4) ve özini kişini yatdın farḳ ḳılġay ol yürüşte ma‘hūd uran elfāẓı Taşkend bile

(5) Sayrām édi Taşkend dése Sayrām déyilgey Sayrām dése Taşkend bu urandaşurda Ḫˇāce Muḥammed ‘Alī

(6) ilgerirek ékendür Moġollar Taşkend Taşkend dép kélürler Ḫˇāce Muḥammed ‘Alī Sart kişi ıżṭırābta

(7) bolur muḳābelede ol hem Taşkend Taşkend dér Moġollar yaġı kişisi ḫayāl ḳılıp süren

(8) ṭabl-i bāz çalıp oḳ ḳoyarlar uşbu ġalaṭ ġavġā bile turmap perīşān bolduk

(9) ol ḳılġan ḫayāl bolmadı yana yanıp Oşḳa kéldük béş altı kündin soŋ taġ u tüz ve

(10) diz ü ḳurġan méne rücū‘ ḳılġanıdın Tenbel ve tavābi‘i bī-dil ü bī-pāy bolup çérigi üçer tört-

(11) -er taġḳa ve tüzge ḳaça kiriştiler ba‘żı anıŋ içidin kélgenler dédiler kim Tenbelniŋ

(12) işi buzulmaḳḳa yétiptür uşbu üç tört künde taḥḳīḳ buzulup yanġusıdur

(13) bu ḫaberler kélgeç Andicān üstige atlanduk Andicān ḳurġanıda Tenbelniŋ kiçik inisi

(14) Sulṭān Muḥammed Kelpük édi Tutluḳ yolı bile kélip Andicānnıŋ cenūb ṭarafiġa Ḫākānġa

[106a]

(1) namāz-ı peşīnde çapḳun ḳoyuldı özüm hem çapḳunçınıŋ kéyniçe yürüp Puşte-i ‘Ayşnıŋ

(2) Ḫākān ṭarafıdaġı dāmānesiġa kéldim ḳaravuldın ḫaber kéldi kim Sulṭān Muḥammed Kelpük bolġan

(3) kişisi bile maḥalle ü bāġāttın taşḳarı Puşte-i ‘Ayşnıŋ dāmānesiġa çıḳıptur çapḳunçı

(4) henüz yıġılmaydur édi çapḳunçınıŋ yıġılurıġa baḳmay bī-tevaḳḳuf yaġı sarı tīz oḳ

(5) tépredim Kelpükniŋ kişisi béş yüzdin köprek bolġay édi egerçi bizniŋ kişimiz andın

(6) köprek édi velī çérig éli çapḳunġa tarḳap édi rūberū bolġan maḥalda uşmunça

(7) oḳ bolġay édük yasal u tertībni mülāḥaẓa ḳılmay cilav-rīz oḳ ġanim sarı müteveccih

(8) bolduk yavuḳ yétkeç toḫtay almadı bir iki ḳılıç alışunça hem bolmadı ḳaça bérdi

(9) kişisini Ḫākān dervāzesiniŋ yavuḳıġaça tüşüre bardılar yaġını basıp maḥalleniŋ

(10) yaḳası Ḫ̌āce Ketteġa yétkende namāz-ı şām bolup édi tīz oḳ dervāzeġa yéter ḫayālım

(11) bar édi uluġ ḳarı tecrübelıḳ bégler Nāṣır Bég Dost Bégniŋ atası Ḳanber ‘Alī Bég

(12) ‘arżġa yétkürdiler kim kéç boluptur ḳaranġuda ḳurġanġa yaḳın sıġınıp barmaḳ

(13) bī-ṣavābdur kéyinrek tartıp tüşeliŋ taŋla né çāreleri bardur ḳurġannı

(14) bérürler bu tecrübelıḳ béglerniŋ sözige kirip maḥallātnıŋ yaḳasıdın

[106b]

(1) oḳ yanduk eger ḳurġan éşikige barsak ékendür bī-şek ü şübhe ḳurġan élig-

(2) -ge kirer ékendür namāz-ı ḫoften édi kélip Ḫākān arıḳıdın ötüp Ribāṭ-ı Zevraḳ kéntiniŋ

(3) yanıġa tüşüldi bā-vücūd kim Tenbelniŋ buzulup yanıp Andicānġa kélür ḫaberi bar édi

(4) bī-tecrübelıḳdın ġafleti boldı Ḫākān arıġı dék bérk arıġnıŋ yaḳası bérkilip tüşmey

(5) arıġdın ötüp kélip Ribāṭ-ı Zevraḳ kéntiniŋ yanıġa tüptüz yérge tüşüldi ḳaravul

(6) yoḳ çaŋdavul yoḳ ġāfil yatılıp édi taŋ başıda él çüçük uyḳuda édi kim

(7) Ḳanber ‘Alī Bég ḳatrap yétip ḳıçḳırıp ayttı kim yaġı yétti ḳopuŋ uşmunça dép laḥẓa tevaḳḳuf

(8) ḳılmay öte çıḳtı yanmadı mén hemīşe amānlıḳda hem ton oḳ ve oḳ çıḳarmay oḳ tekye ḳılur édim

(9) ḳopḳaç oḳ ḳılıç saġdaḳnı baġlap fi’l-ḥāl atlandım ṭuġçı ṭuġ baġlaġuça furṣat

(10) bolmadı ṭuġnı éligige alıp oḳ atlandı yaġı kéledürgen sarı oḳ müteveccih

(11) bolduk ol atlanġanda on on béş kişi hem-rāh édi bir oḳ atımı kélip édük

(12) kim yaġınıŋ çapḳunçısıġa yéttük bu ḥālette méniŋ bile onça kişi bolġay édi

(13) ıldam yürüp yétip oḳ ḳoyup ilgeriki kişisini alġan bile tépredük yana bir oḳ

(14) atımı ḳavlap barıp édük kim ġolıġa yéttük Sulṭān Aḥmed Tenbel yüzçe çaġlıḳ kişi bile

[107a]

(1) toḫtap turuptur Tenbel özi yana bir kişi bile yasalıdın éşiklig ilgerirek

(2) ur ur dép turuptur velī éli ekṣer yanlarını bérip ḳaçay ḳaçmay dégen dék

(3) aytıp turupturlar uşbu zamānda méniŋ bile üç kişi ḳalıp édi bir Dost Nāṣır

(4) yana Mīrzā Ḳulı Kökeldaş yana Kerīmdād Ḫudāydād Türkmen bir oḳ kim şestimde édi Tenbelniŋ

(5) dulġasıġa oḳ attım yana saġdaḳḳa élig élttim ḫān dadam bir ser-sebz gūşe-gīr

(6) bérip édi ol çıḳdı taşlaġalı ḥayfım kéldi yana saġdaḳḳa salġuça iki oḳ

(7) atḳunça furṣat boldı éken yana bir oḳnı hünilep ilgerirek yürüdüm bu üç

(8) kişi hem kéyinrek ḳaldı utrumdaġı iki kişidin biri kéldi kim Tenbel ékendür ol hem

(9) ilgerirek yürüdi arada bir ṣāhrāh édi mén bu sarıdın evvel ol sarıdın

(10) yolġa kirip yolda rūberū bolduk andaḳ kim méniŋ oŋ ḳolum yaġı sarı Tenbelniŋ

(11) oŋ ḳolı bizniŋ sarı boldı Tenbelniŋ bir kéçimdin özge barça yaraġı bar édi

(12) méniŋ saġdaḳ ḳılıçdın özge hīç yaraġım yoḳ édi éligimdaġı oḳ bile ḳalḳanını

(13) ġarbıçısıġa kükley attım uşbu ḥālette oŋ butumġa şībe oḳı bile ötkere

(14) attılar başımda dulġa börki édi Tenbel başımġa çaptı başım ḳılıç żarbıdın gūruḫt

[107b]

(1) boldı bā-vücūd kim dulġa börkiniŋ bir tārı kesilmedi başımġa ḫaylī yara boldı ḳılıçnı

(2) baldaġlamaydur édim ḳınıda édi ḳılıç suġurġuça furṣat bolmadı ḳalın düşman içide yek

(3) ve yalġuz ḳaldım turar maḥal émes édi cilavnı yandurdum yana bir ḳılıç hem oḳlarımġa

(4) tüşüptür yéti sekiz ḳadem yanıp édim kim yayaḳ üç kişi méne ḳatıldı méndin soŋra

(5) Tenbel Dost Nāṣırġa hem ḳılıç salġandur bir nişānġa atımı kéynimizçe kéldiler Ḫākān arıḳı uluġ

(6) şāh-cūydur ve çuḳur aḳar her yéridin kéçip bolmas Téŋri rāst kéltürdi bu arıġ-

(7) -nıŋ bir güẕeriġa toptoġrı oḳ kéldük arıḳdın kéçkeç Dost Nāṣırnıŋ atı

(8) ża‘īfraḳ édi yıḳıldı turup anı atlandurup Ḫarābūk bile Ferġānanıŋ

(9) aralıġıdaḳı puşte bile Oş sarı barduk bu puşteġa çıḳḳan maḥalda

(10) Mezīd Ṭaġayī kélip ḳatıldı anıŋ hem oŋ ayaḳıġa tizidin ḳoyıraḳ oḳ tégiptür

(11) egerçi öte çıḳmaydur édi velī Oşḳa bisyār teşvīş bile kéldi méniŋ ebdān kişiler-

(12) -imni tüşürdiler Nāṣır Bég Muḥammed ‘Alī Mübeşşir Ḫ̌āce Muḥammed ‘Alī Ḫüsrev Kökeldaş Nu‘mān Çehre

(13) munda tüştiler yana hem yigit yeleŋdin ḫaylī kişi tüşti ḫānlar Tenbelniŋ soŋıça

(14) oḳ kélip Andicānnıŋ nevāḥīsiġa tüştiler Uluġ Ḫān ḳoruġnıŋ yanıda

[108a]

(1) méniŋ uluġ anam Ésen Devlet Bégimniŋ bāġıġa kim Ḳoş Tégirmenge mevsūmdur tüşti

(2) Kiçik Ḫān Baba Tevekkel lengeriniŋ yavuḳıġa tüşti iki kündin soŋ Oşdın

(3) kéldim Uluġ Ḫānnı Ḳoş Tégirmende kördüm ḫānnı körgen zamān oḳ

(4) méne kirgen yérlerni Kiçik Ḫānġa bérdiler méne mundaḳ ‘öẕr ayttılar kim Şaybaḳ

(5) Ḫān dék ġanim Semerḳand dék şehrni alıp ulġayıp baradur uşbu maṣlaḥat üçün

(6) Kiçik Ḫānnı né yérdin kéltürüptürler munda yéri yoḳ ol vilāyetleri

(7) yıraḳ Ḫocend deryāsınıŋ cenūbı Andicān başlıḳ vilāyetlerni Kiçik Ḫānġa bérmek kérek

(8) kim anda yurtlanġay Ḫocend deryāsınıŋ şimālı Aḫsī başlıġ vilāyetlerni méne va‘de

(9) ḳıldılar dédiler kim munda toḫtaġandın soŋ yürüp Semerḳand vilāyetini

(10) alıp méne bérgeyler andın soŋ Ferġāna tamām Kiçik Ḫānġa bolġay ġālibā méne

(11) bu sözler firīb ékendür müyesser bolġandın soŋ vuḳū‘ı ma‘lūm émes édi çāre yoḳ

(12) édi ḫ̆āhī nā-ḫ̆āhī rāżı boldum Uluġ Ḫānnıŋ ḳaşıda biz atlanıp Kiçik Ḫān-

(13) -nı köre baradurġanda Ḳanber ‘Alī Bég kim Sellāḫḳa meşhūr édi méne yandaşıp kélip ayttı

(14) kim kördüŋiz mü fi’l-ḥāl bolġan vilāyetlerni aldılar sizge bulardın iş açılmas

[108b]

(1) ḥālā kim Oş ve Merġīnān ve Özkend ve kirgen vilāyet ü él ü ulus éligiŋizdedür fi’l-ḥāl

(2) barıp Oşḳa kirip ḳurġanlarnı bérkitip Sulṭān Aḥmed Tenbelġa kişi yiberip yaraşıp Moġol-

(3) -nı urup çıḳarıp vilāyetlerni aġa inisi ḥişşe ḳılıŋ mén dédim kim revā bolġay mu ḫānlar

(4) tuḳḳanlarım bularġa nökerlik ḳılġanım Tenbelġa pādşāhlıḳ ḳılġandın artuḳraḳtur kördi

(5) kim sözi te‘s̱īr ḳılmadı aytḳanıdın peşīmān bolup yandı mén barıp Kiçik Ḫān dadam-

(6) -nı kördüm burun körüşkende bī-ḫaber yétip bardım Kiçik Ḫān tüşkünçe furṣat bolmadı

(7) bī-ta‘ẕīmraḳ körüşüp édi bu nevbet yavuḳraḳ kéldim érse çadırnıŋ

(8) ṭanābınıŋ uçıġa yügürüp çıḳtı ayaġımda oḳ yarası cihetidin ‘aṣā tutup

(9) teşvīş bile yürür édim yétip körüşüp inim bahādır émişsiz dép éligimdin ḳoldap

(10) çadırġa kéltürdi kiçikrek çadır tikiptürler yaḳa yérde ulġayġan üçün çadır ve oltur-

(11) -ur yéri bī-tekellüfāne ve ḳazaḳāne ḳavun ve üzüm ve rikābḫāne eşyāsı tamām özi olturur

(12) çadırda oḳ Kiçik Ḫānnıŋ ḳaşıdın ḳopup özümniŋ ordusıġa kéldim

(13) yaramnı baḳḳalı Ateke Baḫşı atlıḳ Moġol cerrāḥını yiberiptür Moġol

(14) éli cerrāḥnı hem baḫşı dér cerrāḥlıḳda bisyār ḥāẕıḳ édi kişiniŋ maġzı

[109a]

(1) çıḳsa dārū bérür édi ıldızdın her törlüg yara bolsa édi āsān mu‘ālece ḳılur édi

(2) ba‘żı cerāḥatḳa merhem dék dārū ḳoyar édi ba‘żıġa yégeli dārū bérür édi méniŋ

(3) butumnıŋ yarasıġa buçḳaḳ yaḳmaḳnı buyurdı fetīle ḳoymadı ıldız dék némeni

(4) hem bir ḳatla yédürdi özi dér érdi kim bir avnıŋ incge pāyçesi sınıp bir tutamça

(5) yéri rīze rīze bolup édi étini yarıp ayaḳ süŋeklerni tamām alıp süŋek

(6) ornıġa dārūnı un ḳılıp saldım ol dārū süŋek ornıġa süŋek dék

(7) bütti mundaḳ ‘acīb u ġarīb néme ḫaylī dédi vilāyet cerrāḥları andaḳ müdāvādın

(8) ‘acīzdürler üç tört kündin kéyin Ḳanber ‘Alī aytḳan sözleridin mütevehhim bolup

(9) ḳaçıp Andicānġa kirdi bir néçe kündin soŋ ḫānlar ittifāḳ ḳılıp Eyyūb Bégçikni

(10) tümen bile Cān Ḥasan Barın tümeni bile Sarıġbaş Mīrzānı çérig bégi ḳılıp

(11) miŋ iki miŋçe kişi méne ḳoşup Aḫsī ṭarafıġa yiberdiler Aḫsīde Tenbelniŋ inisi

(12) Şeyḫ Bāyezīd édi Kāsānda Şahbāz Ḳarluḳ édi ol furṣatta Şahbāz kélip Nevkendniŋ

(13) ḳurġanınıŋ allıda olturup édi Ḫocend deryāsıdın Bīçrātānıŋ allıdın kéçip Nevkendke Şah

(14) bāznıŋ üstige ılġaduk taŋdın burunraḳ Nevkendge yavuḳ yétken

[109b]

(1) maḥalda uluġ bégler ‘arżġa yétkürdiler kim bu kişi ḫod cezm tuyuptur yasalnı buzmay

(2) yaruḳta oḳ yétip barsak münāsibdür āhesteraḳ yürüldi Şahbāz ḫod ġāfil

(3) ékendür biz Nevkend yaḳınıġa yétken maḥalda tuyup taşḳarıdın ḳaçıp kiriptür uşbu

(4) yosunluḳ bisyār vāḳi‘ boluptur ġanimni tuyuptur dép sehlinġārlıḳ ḳılıptur

(5) iş maḥallī fevt boluptur tecrübe uşmundaḳ némelerdür ġaraż kim iş ḳapuġa kélgen

(6) maḥalda cidd ü ihtimāmnı taḳṣīr ḳılmamaḳ kérek soŋra peşīmānlıḳ bī-fāyīdedür taŋ atḳanda

(7) ḳurġan girdide azaġlaḳ uruş boldı bī-cidd uruş salmaduk Nevkenddin taġ

(8) sarı Bişḫārān ṭarafıġa çapḳun maşlaḥatıġa barıldı Şahbāz Ḳarluġ furṣatnı ġanīmet

(9) tutup Nevkendni taşlap ḳaçıp Kāsānġa bardı biz yanıp kélip Nevkendte olturduk

(10) bu eyyāmda eṭrāf u cevānibni néçe ḳatla bizniŋ çérig barıp çaptılar bir nevbet Aḫsīniŋ

(11) kéntlerini çaptılar yana bir ḳatla barıp Kāsānnı çaptılar Şahbāz bile Uzun Ḥasan-

(12) -nıŋ Mīrim atlıḳ saḫlaġan oġlı uruşıġa çıḳtılar uruştılar basıldılar Mīrim

(13) anda öldi Aḫsīniŋ bérk ḳurġanlarıdın biri Bāb ḳurġanıdur Bāblıḳ Bāp

(14) ḳurġanını bérkitip bizge kişi yiberüptürler Seyyid Ḳāsımnı bir néçe yigitler bile yiberildi

[110a]

(1) Aḫsīniŋ yoḳḳarıġı kéntleri toġrısıdın deryānı ötüp barıp Bāb ḳurġanıġa

(2) kirdiler bir néçe kündin kéyin ġarīb emrī vāḳi‘ boldı ol maḥal İbrāhīm Çapuḳ

(3) Ṭaġayī Aḥmed Ḳāsım Kūhber Ḳāsım Ḫātīke Arġun Şeyḫ Bāyezīd bile Aḫsīde édiler bu meẕkūr

(4) bolġanlarıġa iki yüzçe yaḫşı ebdān yigitlerini ḳoşup ġāfillıḳta bir kéçe Bāb ḳurġanınıŋ

(5) üstige yiberür Seyyid Ḳāsım iḫtiyāṭ ḳılmay ġāfil yatḳan ékendür ḳurġanġa yétip

(6) şatu ḳoyup çıḳıp dervāzeni alıp pul-i revān salıp yétmiş seksençe ebdān

(7) yaraḳlıḳ yigitler kirgende Seyyid Ḳāsımġa ḫaber bolur uyḳuluḳ köŋlek çān ḳoyup

(8) béş altı kişi bile atḳulap ura ura bularnı çıḳarur bir néçe baş késip yiberdi

(9) egerçi mundaḳ ġaflet bile yatmaḳlıġı köp nā-serdārāne édi velī az kişi bile mundaḳ

(10) yaraḳlıḳ ebdān ḳalın yigitlerni żarb-ı rāst urup çıḳarmaġı ḫaylī merdāne édi

(11) bu müddette ḫānlar Andicān ḳurġanınıŋ muḥāṣarasıġa meşġūl édiler ḳurġan éli

(12) ḳurġannıŋ yaḳınıġa kélgeni ḳoymaslar édi yigitler atlıḳ çıḳıp taşḳarı çap

(13) ḳulaşurlar édi Aḫsīdin Şeyḫ Bāyezīd devlet-ḫˇahlıḳ iẓhār ḳılıp kişi yibere

(14) başladı bizni bī-cidd tiledi bu tilemekni ġarażı bu édi kim her ḥīle bile méni ḫānlardın ayırġay

[110b]

(1) mén ḫānlardın ayrılġandın soŋ ḫānlar tura almaslar édi bu tilemeki aġası Tenbelniŋ

(2) ittifāḳı bile ékendür ḫānlardın ayrılıp bular bile ittifāḳ ḳılmaḳlıḳ biznin ḳaşımızda muḥāl érdi

(3) munıŋ tilerini ḫānlarġa īmā ḳılduk ḫānlar déptürler kim barsun her ṭavr ḳılıp Şeyḫ

(4) Bāyezīdni tutsun bu mekr ü firīb bizniŋ dāb u ṭarīḳımız émes édi ‘āle’l-ḫuṣūṣ kim arada

(5) ‘ahd bolġay bu nev‘ bed-‘ahdlıḳ ḫod néçük bolġay ḫātırıġa bu kéçti kim her ṭavr ḳılıp özümüz-

(6) -ni Aḫsīġa salsak yā Şeyḫ Bāyezīd Tenbeldin ḳaṭ‘ ḳılıp bizniŋ sarı bolġay yā bir

(7) naḳşī évrülgey kim münāsib-i devlet bolġay biz hem kişi yiberdük ‘ahd u şarṭ ḳılıp

(8) bizni Aḫsīġa tiledi barduk utru çıḳıp inim Nāṣır Mīrzānı hem kéltürüp bizni Aḫsī

(9) ḳurġanıġa alıp bardı taş ḳurġanda atamnıŋ ‘imāretleride méne yurt u maḳām ta‘yīn

(10) ḳıluptur barıp anda tüştüm Tenbel Şaybaḳ Ḫānġa aġası Bég Tilbeni yiberip iṭā‘at

(11) iẓhārı ḳılıp tilep édi bu furṣatta Şaybaḳ Ḫānnıŋ nişānları kéldi yürürmén

(12) dép bitiptür bu ḫaber ḫānlarġa yétkeç bī-pāy bolup oltura almay Andicān üstidin

(13) ḳoptılar Kiçik Ḫānnıŋ ‘adl u Müselmānlıḳ bile şöhreti bar édi Oş ve Merġīnān ve bu kirgen

(14) ḳurġanlarda ḳoyġan Moġolları élniŋ çeşm destiniŋ ḫilāfı ẓulm u bed-ma‘āşlıḳ ḳıla

[111a]

(1) başladılar ḫānlar Andicāndın ḳopḳaç Oş ve Merġīnān éli hücūm ḳılıp ol ḳurġandaġı

(2) Moġollarnı tutup talap urup ḳavlap çıḳardılar ḫānlar Ḫocend deryāsını kéçmey

(3) Merġīnān ve Kend-i Bādem bile yanıp Ḫocenddin deryānı kéçtiler Tenbel ḫānlarnıŋ kéyniçe Merġīnān-

(4) -ġa kéldi biz bu ḥālātta müterеddid édük turmaḳḳa bularġa ḫaylī i‘timād yoḳ édi bī-cihet

(5) salıp çıḳmaḳ ḫoş baḳmaydur édi bir ṣabāḥī Merġīnāndın Cihāngīr Mīrzā Tenbeldin

(6) ayrılıp ḳaçıp kéldi mén ḥamāmda édim kim mīrzā kéldi körüştüm uşbu zamān

(7) Şeyḫ Bāyezīd hem ıżṭırāb bile kéldi aldaraptur mīrzā ve İbrāhīm Bég alar dédiler kim

(8) Şeyḫ Bāyezīdni tutmaḳ kérek erkni éliglemek kérek fi’l-vāḳı‘ işniŋ

(9) ḥesābı bu édi mén dédim kim ‘ahd ḳılıptur biz néçük naḳẓ-i ‘ahd ḳılġay biz Şeyḫ

(10) Bāyezīd erkke bardı köprügge kişi ḳoymaḳ kérek édi köprügge hem kişi

(11) ḳoymaduk bī-tecrübelıḳdın mundaḳ uşollar boldı taŋ başıda Tenbel

(12) iki üç miŋ yaraġlıḳ kişi bile kélip köprügdin ötüp erkke kirdi

(13) méniŋ aṣl kişim azraḳ édi Aḫsīġa kirgeç yana ba‘żını ḳurġanlarġa ve ba‘żını

(14) daruġalıḳ ve taḥṣīlġa her ṭaraf her ṭaraf yiberilip édi méniŋ bile Aḫsīde

[111b]

(1) yüzdin köprek kişi bolġay édi bolġan kişi bile atlanıp kūçe kūçeniŋ başıda

(2) yigitlerni ta‘yīn ḳılmaḳḳa ve uruş yaraġıda édük kim Şeyḫ Bāyezīd ve Ḳanber ‘Alī ve

(3) Muḥammed Dost Tenbel ḳaşıdın ıṣlāḥ üçün ḳatrap kéldiler uruşḳa ta‘yīn

(4) bolġanlarnı yérlig yérige turġurup meşveret ḳılmaḳḳa atamnıŋ gūr-ḫānesiġa

(5) kélip tüşüp Cihāngīr Mīrzānı hem tiledim Muḥammed Dost yandı Şeyḫ Bāyezīd bile Ḳanber ‘Alī Bég

(6) kéldiler maḳbereniŋ cenūbī eyvānıda olturup meşveret ḳılmaḳta édük kim

(7) Cihāngīr Mīrzā İbrāhīm Çapuḳ bile sözni bularnı tutmaḳḳa ḳoyġan ékendürler

(8) Cihāngīr Mīrzā méniŋ ḳulaġımġa ayttı kim bularnı tutmaḳ kérek mén dédim kim

(9) ıżṭırāb ḳılmaŋ ḥālā iş tutmaḳdın ötti köreliŋ şāyed kim ıṣlāḥ bile

(10) iş bir némege oḫşaġay né üçün kim alar asru ḳalın biz köp az özge

(11) bu ḳavīlıḳ bile alar erkte ve buża‘īflıḳ bile biz taş ḳurġanda Şeyḫ Bāyezīd ve

(12) Ḳanber ‘Alī hem bu kéneşte ḥāżır édiler Cihāngīr Mīrzā İbrāhīm Bég sarı baḳıp

(13) bu işdin men‘ ḳıla işāret ḳıldı bilmen ‘aḳs fehmledi mü yā ḫod teġāfül ḳılıp

(14) bu ḥareketni ḳıldı mu fi’l-ḥāl Şeyḫ Bāyezīdni tuttı turġan yigitler tuş

[112a]

(1) tuşdın yapışıp bu iki kişini tart part ḳıldılar iş ṣulḥ u ıṣlāḥdın

(2) ötti bu iki kişini tapşurup uruşḳa atlanduk şehriniŋ bir ṭarafını Cihāngīr Mīrzā-

(3) -nıŋ ‘uhdesiġa ḳılıldı mīrzānıŋ kişisi az édi bir pāre öz kişimdin hem

(4) mīrzāġa kömek ta‘yīn ḳıldım evvel anda yétip her yérde uruşḳa élni ta‘yīn ḳılıp yana

(5) bir ṭarafḳa kéldim şehriniŋ ortasıda tüzrek yér bar édi anda bir pāre yigitlerni

(6) ḳoyup barılıp édi bu cemā‘atnı ḳalın atlıḳ yayaḳ kélip ol yérdin köterip kūçege

(7) yıḳıpturlar uşbu ḥālette mén yétip bardım yétkeç oḳ at yügürüttüm

(8) turuş bérmeydür kevrep ḳaça bérdiler kūçedin ḳaçurup tüzge çıḳarıp

(9) ḳılıç yétkürür maḥalda atımnıŋ ayaġıġa oḳladılar atım bükülüp yaġınıŋ

(10) ortasıda méni yérge urdı çüst ḳopup bir oḳ attım Ṣāḥib Ḳadem Kāhilniŋ

(11) bir zebūnıġa atı bar édi tüşüp méne tarttı mindim munda kişi ta‘yīn ḳılıp yana

(12) bir kūçe başıġa müteveccih boldum Sulṭān Muḥammed Veys atımnıŋ zebūnluġını körüp

(13) tüşüp atını méne tarttı ol atḳa mindim uşbu furṣatta Ḳanber ‘Alī Bég Ḳāsım Bég-

(14) -niŋ oġlı yaralıḳ Cihāngīr Mīrzā ḳaşıdın kéldi ayttı kim müddetī boldı kim Cihāngīr

[112b]

(1) Mīrzānı zorlap téprettiler Cihāngīr Mīrzā çıḳıp kétti biz müteḥayyir bolduk uşbu furṣatta

(2) Seyyid Ḳāsım kim Bāb ḳurġanıda édi yétip kéldi ‘aceb bī-maḥal kéliş édi mundaḳ

(3) maḥalda andaḳ bérk ḳurġan éligte bolsa édi ṭavrī édi mén İbrāhīm Bég-

(4) -ge dédim kim né ḳılmaḳ kérek azraḳ yarası bar édi andın mu édi yā aldaraġanı-

(5) -dın mu édi ebdān cevāb bére almadı bir ḫayāl ḳıldım kim köprügdin ötüp

(6) köprügni buzup Andicān sarı müteveccih bolġaybiz Baba Şīrzād anda ḫaylī yaḫşı bardı

(7) dédi kim dervāzedin oḳ zorlap çıḳar biz Baba Şīrzādnıŋ sözi bile dervāze

(8) sarı oḳ müteveccih bolduk Ḫˇāce Mīr Mīrān hem ol ḥālda merdāne sözler ayttı kūçe

(9) arasıda kéledürgende Seyyid Ḳāsım Dost Nāṣır Bāḳī Ḥīz bile çapḳulaşurlar mén

(10) ve İbrāhīm Bég ve Mīrzā Ḳulı Kökeldaş ilgerirek édük dervāzeġa rūberū bolgaç

(11) oḳ kördüm kim Şeyḫ Bāyezīd köŋlek üstide ferācī kéyip üç tört atlıḳ bile

(12) dervāzedin kirip kéledür şestimdaġı oḳnı toldurup attım boynıdın yazdım

(13) ḫaylī yaḫşı attım ıżṭırāb bile dervāzedin kirgeç oŋ ḳol sarı barur kūçe bile

(14) ḳaça bérdi biz hem anıŋ kéyniçe yürüdük Mīrzā Ḳulı Kökeldaş bir yayaḳḳa

[113a]

(1) piyāzī yétkürdi yana bir yayaḳ Mīrzā Ḳulı ötkeç İbrāhīm Bégge oḳ toldurdı

(2) İbrāhīm Bég hāy hāy dép öte bérgeç éşiklig törlüg yérdin ménıŋ ḳoltuġumġa

(3) oḳ attı ḳalmaḳı cébeniŋ iki ḳat yafraġını késiptür ḳaça bérdi arḳasıġa attım

(4) uşbu ḥālette bir yayaḳ faṣīl üstidin ḳaçıp baradur börkini faṣīlniŋ küngüresige

(5) kükley attım börki küngürege ḳada oḳ ‘alīḳ ḳaldı destārı éligige çoḳulup bardı

(6) yana bir atlıḳ ménıŋ yanımdın Şeyḫ Bāyezīd ḳaçḳan kūçe sarı ḳaçıp baradur ḳılıç bile

(7) çoḳusıġa sançtım attın égilip édi kim kūçe tamıġa tayandı yıḳılmadı teşvīş

(8) bile ḳaçıp ḳutuldı dervāzede bolġan atlıḳ yayaḳnı ḳavlap dervāzeni alduk

(9) iş tedbīrdin ötüp édi néçük kim iki üç miŋ yaraḳlıḳ kişi erkte biz yüz iki

(10) yüz kişi taş ḳurġanda yana Cihāngīr Mīrzānı bir süt bişimi burunraḳ ḳavlap

(11) çıḳarıpturlar kişimizniŋ yarımı anıŋ bile çıḳıptur bā-vücūd bu ḥāl bī-tecrübelıḳ-

(12) -tın dervāzede turup Cihāngīr Mīrzāġa kişi yiberildi kim yavuḳ bolsa kélsün

(13) yana zorlalıŋ iş andın ötüp édi İbrāhīm Bégniŋ atı ża‘īf édi

(14) mü yā yaralıḳ mu édi méne dédi kim atım ḫarābtur Muḥammed ‘Alī Mübeşşirniŋ Süleymān atlıḳ

[113b]

(1) nökeri bar édi uşbu ḥālette hīç kişi teklīf ḳılmay tüşti atını İbrāhīm Bégge

(2) yiberdi ḫaylī merdāne iş ḳıldı uşol dervāzede turġanda Kiçik ‘Alī kim Ḳūl şıḳḳdārı-

(3) -dur merdānelıḳ iẓhārı ḳıldı ol maḥalda Sulṭān Muḥammed Veys nökeri édi Oşda

(4) iki bār hem yaḫşı bardı mīrzāġa barġan kişi kélgünçe dervāzede direng ḳılduk barġan

(5) kişi kélip dédi kim müddetīdür kim Cihāngīr Mīrzā çıḳıp kéliptür turardın ötti biz hem

(6) tépredük munça hem kim turuldı bī-ḥiṣāb édi yégirmi otuzça kişi bizniŋ bile ḳalıp

(7) édi biz tépregeç ḳalın upçınlıḳ kişi yétip oḳ kéldi biz pul-ı revāndın ötüp

(8) édük kim pul-ı revānnıŋ şehr ṭarafiġa yaġı kişisi yétti Ḳāsım Bégniŋ oġlı Ḥamza-

(9) -nıŋ anasınıŋ atası Bende ‘Alī Bég İbrāhīm Bégge ḳıçḳırıp aytadur kim dāyim

(10) ta‘aṣṣub u lāfnıŋ bar érdi tur ḳılıç alışalıŋ İbrāhīm Bég méniŋ yanımda édi

(11) dédi kim kél né māni‘dür bī-hūş kişi mundaḳ şikest maḥalıda ta‘aṣṣub ḳıladur bī-maḥal bel

(12) ta‘aṣṣubdur direng u tevaḳḳuf çaġı émes érdi ıldam oḳ yürüdük yaġı kişi-

(13) -si biziŋ soŋımızça cilav-rīz kişimizni tüşüre kéledür Aḫsīniŋ şer‘īsiġa Künbed-i

(14) Çemen dégen yér bar Künbed-i Çemendin öte İbrāhīm Bég méni çarlaydur kéyin baḳsam

[114a]

(1) Şeyḫ Bāyezīdniŋ bir çehresi İbrāhīm Bégge yétkürüptür cilavımnı yandurdum

(2) Ḫān Ḳulı Beyān Ḳulı méniŋ yanımda édi bī-maḥal yanmaḳdur dédi cilavımnı alıp tépredi

(3) Seŋge yétkünçe ekşer kişimizni tüşürdiler Seŋ Aḫsīdin iki şer‘īdür Seŋdin ötkeç

(4) kéynimizde yaġı kişisi körünmey Seŋ suyı yoḳḳarı oḳ yürüdük uşbu

(5) ḥālette sekiz kişi ḳalıp édük Dost Nāṣır Ḳanber ‘Alī Ḳāsım Bég Ḫān Ḳulı Beyān Ḳulı

(6) Mīrzā Ḳulı Kökeldaş Şāhım Nāṣır ‘Abdulḳuddūs Seydī Ḳara Ḫˇāce Ḥasī sekizinçi mén édim

(7) bu su yoḳḳarı ṭavr yolġına uçradı ḳolnıŋ içi kişi memeridin yıraḳ ḫalvet

(8) yol ḳol yoḳḳarı oḳ yürüp sunı oŋ ḳolġa ḳoyup yana bir ḳoruḳ ḳolġa

(9) kirdük érte namāz-ı dīger bar édi kim ḳoldın tüzge çıḳıldı tüzde yıraḳdın bir ḳara

(10) köründi élni penāhda turġurup özüm yayaḳ bir puşteġa çıḳıp ḳaravulluḳ ḳıladur

(11) édim kim ḳalın atlıḳ arḳamızdın bir puşteniŋ üstige ḳatrap çıḳtılar köp

(12) ve azını taḥḳīḳ ḳılġunça bolmadı atlanıp yürüy bérdük ḳavġunçı yégirmi yégirmi béş

(13) kişi ékendür biz sekiz kişi édük néçük kim meẕkūr boldı eger ol vaḥalda munça

(14) kişi ékenini taḥḳīḳ bilsek édi yaḫşı uruşur édük ḫayālımġa kéçti kim ḳavġunçı

[114b]

(1) bularnıŋ kéynide peyvest bolġusıdur bu cihettin yürüy bérdük ḳaçġan yaġı

(2) köp bolsa hem az ḳavġunçı bile çehre bola almas néçük kim déptürler *ṣaf-ı maġlūbrā hūlī basadanst*

(3) Ḫān Ḳulı dédi kim mundaḳ bile bolmas barçamızını alur iki yaḫşı atını bu aradın alıp

(4) siz ve Mīrzā Ḳulı Kökeldaş at ḳoşlap ıldam yürüŋ şāyed çıḳa alġaysiz yaman

(5) aytmaydur édi çün uruş işi bolmadı bu bolsa imkān-ı ḫalāṣlıḳ bar érdi

(6) fi'l-ḥāl birevni yaġı arasıda tüşürüp ḳoymaġlıḳ ḫoş baḳmadı āḫir ḫod

(7) birer birer tamām ḳıldılar bu mingen atım bir néme süstraḳ édi Ḫān Ḳulı tüşüp atını

(8) bérdi üstidin oḳ saçrap mindim Ḫān Ḳulı ménin atımġa mindi uşbu

(9) ḥālette Şāhım Nāṣır bile 'Abdulḳuddūs Seydī Ḳaranı kim kéyin ḳalıp édiler tüşürdiler

(10) Ḫān Ḳulı hem ḳaldı maḥal-ı ḥimāyet ü meded émes édi atnıŋ zorıġa oḳ bildürüp

(11) barıladur édi atı baramaġan ḳaladur édi Dost Bégniŋ atı hem boldurdı

(12) ḳaldı bu mingen atım hem süstlıḳ ḳıla başladı Ḳanber 'Alī tüşüp atını bérdi

(13) mindim Ḳanber 'Alī hem atımġa mindi ve ḳaldı Ḫ̆āce Ḥasī bir leng kişi édi

(14) puştelerġa özini tarttı mén ḳaldım ve Mīrzā Ḳulı Kökeldaş atnıŋ ḳoş ayaḳ alurġa maḳdūrı

[115a]

(1) ḳalmaydur édi ḳatrap oḳ baradur érdük Mīrzā Ḳulınıŋ atı hem süstlıḳ

(2) ḳıla başladı mén dédim kim séni taşlap ḳayan baray yürü ölüg tirig

(3) bile oḳ bolalı néçe nevbet Mīrzā Ḳulıġa baḳa yürüdüm āḫir Mīrzā Ḳulı dédi

(4) kim méniŋ atım bolduruptur bara almas siz méne baḳa aldurmaŋ yürüŋ

(5) şāyed çıḳa alġaysiz méne ġarīb ḥāleti boldı Mīrzā Ḳulı hem ḳaldı mén

(6) yalġuz ḳaldım yaġıdın iki kişi peydā boldı biriniŋ atı Bābā Sayrāmī

(7) yana biri Bende 'Alī méne yavuḳraḳ kéldiler atım boldurup édi ve taġ

(8) hem bir kurohke yavuḳ bar édi bir seng-tūde uçradı bir ḫayāl ḳıldım

(9) kim at ḫarıptur ve taġ hem yıraḳraḳ ḳayan barġay saġdaġımda hem yégirmiçe

(10) oḳ bar édi tüşey bu seng-tūde oḳum barıça atḳulaşay yana

(11) ḫāṭırġa yétti kim şāyed taġḳa yétişe alġaymén taġḳa yétkendin soŋra

(12) bir pāre oḳnı belimge sançıp taġḳa yarmaşay żarb-ı pāyımġa ḫaylī i‘timādım

(13) bar édi bu ḫayāl bile yürüy bérdim atımnıŋ ıldam ḳatrar mecāli ḳalmaydur

(14) édi bular hem oḳ yéter yérge yéttiler mén hem oḳumnı ayap atmadım

[115b]

(1) bular hem iḥtirāz ḳılıp yavuḳraḳ kélmediler uşol destūr bile érişip kéledürler

(2) édi āftāb oltura taġḳa yavuḳ yéttim ber-dest ayttılar mundaḳ yétip ḳayan

(3) barasız Cihāngīr Mīrzānı tutup kéltürdiler Nāṣır Mīrzā ḫod alarnıŋ éligide édi

(4) méne bu sözlerdin ḫaylī daġdaġa boldı bu cihetdin kim barçamız anıŋ éligide

(5) bolsak ḫaṭır iḥtimāli köptür cevāb bérmedim taġ sarı yürüdüm kim yana ḫaylī yol

(6) barılıp édi kim yana söz ayta kiriştiler bu yol nevbet-i evvelġıdın mülāyimraḳ

(7) ḥikāyet ḳıldılar atdın tüşüp söz ayta kiriştiler bularnıŋ sözige

(8) ḳulaḳ salmay yürüy bérdim dere yoḳḳarı oḳ baradurmén namāz-ı ḫoften-

(9) -ġaça bardım āḫir bir öyçe taşḳa yéttim taşdın évrüldüm segirtçeler boldı

(10) at bara almadı alar hem tüştiler ḥürmet ü ta‘ẓīm bile henüz mülāyimraḳ ayta

(11) kiriştiler dédiler kim mundaḳ étip ḳaranġu kéçe yol yoḳ ḳayanġa barasız

(12) antlar içedürler kim sizni Sulṭān Aḥmed Bég pādşāh köterür mén

(13) dédim kim méniŋ köŋlüm toḫtamaydur anda barmaḳ ḫod mümkin émes eger

(14) sizleriŋ be-cāgāh ḫiẕmet ḳılur ḫayālıŋız bardur ḫod mundaḳ ḫiẕmet

[116a]

(1) ḳapusı yıllarda tapılmas méni bir yolġa başlaŋ kim ḫānlar ḳaşıġa baray sizler-

(2) -ge köŋülleriŋiz tilegendin artuḳraḳ ri‘āyet ü şefaḳat ḳılay yoḳ eger munı

(3) ḳılmasaŋız kélgen yoluŋız bile yanıŋ méniŋ alım atıġım bu hem bir yaḫşı ḫiẕmetidür dédiler

(4) kim kāşkī kélmesek édi çün kéldük sizni mundaḳ salıp né ṭavr yanalıŋ çün

(5) barmaysiz her ḳayan barsaŋız ḫiẕmette bolġumızdur mén dédim pes ṣıdḳ-ı ḳuluŋızġa

(6) ‘ahd ḳılıŋ muṣḥaf u muġalaẓa bile ‘ahd ḳıldılar méne fi’l-cümle iṭminānī boldı dédim

(7) kim uşbu dereniŋ yaḳınıda Keŋ Ḳol yolını nişān bérip édiler uşol

(8) yolġa başlaŋ egerçi ‘ahd ḳıldılar velī iṭminān tamām bolmaydur édi alarnı

(9) ilgeri yürütüp kéyinleriçe yürüdüm bir iki kuroh yol barılıp édi bir say

(10) suyıġa yéttük mén dédim kim Keŋ Ḳol yolı uşbu bolmaġay bular istib‘ād ḳıldılar

(11) dédiler kim ol yol ḫaylī ilgeridür Keŋ Ḳol yolı ḫod uşol ékendür bular

(12) ġadr maḳāmıda bolup yaşurupturlar yarım kéçegeçe barıp yana bir suġa yéttük

(13) bular bu zamān ayttılar kim ġāfil bolupturbiz Keŋ Ḳol yolı kéyin ḳalmış dédim kim

(14) pes né ḳılmaḳ kérek dédiler allımızda Ġavā yolı yaḳındur ol yol bile Ferketḳa aşar-

[116b]

(1) -lar ol yolġa başladılar üç pāsıġaça yol kéldük Kernān sayıġa kim Ġavādın çıḳıp

(2) kélür yéttük Bābā Sayrāmī dédi kim siz munda turuŋ mén barıp Ġavā yolını iḥtiyāṭ ḳılıp

(3) kéley müddetīdin soŋra kéldi dédi kim börk başlıḳ bir néçe kişi bu yolġa kéliptür

(4) mundın ötüp bolmas bu sözni éşitip müteḥayyir boldum vilāyet arası taŋ

(5) yavuḳ ve maḳṣad yıraḳ mén dédim kim bir yérge boldı başlaŋ kim kündüz anda buḳup kéçe

(6) bolġaç at mat éliglep Ḫocend suyını kéçip ol yüz bile Ḫocend sarı baralıŋ

(7) dédiler kim anda bir puşte bardur anda buḳsa bolur Kernān daruġası Bende ‘Alī édi dédi

(8) kim atımızġa ve özümizge boġuzdın güẕer yoḳtur mén Kernānġa baray bir néme müyesser bolsa

(9) kéltürey ol yérdin yanıp Kernānġa yüzlendük Kernānnıŋ bir kurohıda turduk

(10) Bende ‘Alī bardı müddet-i medīd ḳaldı ṣubḥ uzalap kéledür bu hīç kélmeydür ḫaylī

(11) ıżṭırāb boldı taŋ atıp édi kim Bende ‘Alī ḳatrap kéldi at boġzı

(12) kéltürmedi üç nān kéltürdi her birimiz bir nānı ḳoyunġa salıp ıżṭırāb bile

(13) yanıp yoḳḳarı puşteniŋ üstige çıḳıp bir ḳolda atlarnı baġlap her ḳaysımız

(14) her ṭarafġa bir bülendiġa çıḳıp ḳaravulluḳ ḳılıp olturduk tüşke yavuşup édi

[117a]

(1) kim Aḥmed Ḳoşçı tört atlıḳ bile Ġavādın Aḫsī sarıġa baradur bir ḫayāl ḳıldım kim Aḥmed Ḳoşçını

(2) çarlap va‘de ve istimālet bérip atlarnı alalıŋ kim atlarımız bir kéçe kündüz ḥarb u żarbda

(3) édi boġuz hem tapmaydur édi köp ḫarāb bolup édi yana köŋül toḫtamay bularġa

(4) inana almaduk ḳaşımdaġılar bile sözni muŋa ḳoyduk kim aḫşam Kernānda bolġuları-

(5) -dur kéçe incgelik bile kirip atlarını çıḳaralıŋ kim özümizni bir yérge

(6) yétküre alġaybiz kün tüş bar édi kim köz yéter yérde bir atnıŋ üstide bir néme

(7) ıltırap körünedür hīç bilmedük kim né némedür bu ḫod Muḥammed Bāḳır Bég ékendür Aḫsīde

(8) bizniŋ bile édi Aḫsīdin çıḳḳanda bir kim her ṭaraf tüşüp édi Muḥammed Bāḳır Bég bu sarı

(9) tüşüp yaşunup yürüydür ékendür Bende ‘Alī bile Bābā Sayrāmī ayttılar kim atlar iki kündür

(10) kim boġuz tapmadı cölgege tüşüp atlarnı otġa ḳoyalıŋ ol yérdin atlanıp cölgege

(11) tüşüp atlarnı otġa ḳoyduk namāz-ı dīger édi kim bir atlıḳ kişi biz buḳḳan puşteġa çıḳıp

(12) baradur tanıdım Ġavānıŋ uluġı Ḳādirbérdi bularġa dédim Ḳādirbérdini çarlaŋ

(13) çarladılar kéldi körüp sorup ‘ināyet ü şefaḳat sözler aytıp va‘deler ḳılıp istimālet-

(14) -ler bérip yiberdim kim arġamçı ve orġaḳ ve baltu ve su kéçmek esbābı ve at boġzı ve yégülük

[117b]

(1) ve eger müyesser bolsa at hem kéltürgey namāz-ı ḫoftenġa mī‘ād ḳılduk kim uşbu yérde oḳ

(2) kélgey kéç namāz-ı şām édi kim bir atlıḳ Kernān ṭarafıdın Ġavā sarı ötüp baradur kimsén

(3) dép sorduk cevāb bérdi bu ḫod Muḥammed Bāḳır Bég ékendür baya kün tüşte körgen

(4) yérdin yana bir yérge yaşunġalı baradur ékendür andaḳ ünini taġayyür bérdi kim bā-vücūd kim

(5) yıllar ménıŋ bile édi aṣlā tanıy almadım eger anı tanıp özimizge ḳoşsak ḫūb édi

(6) munıŋ ötkenidin ḫaylī daġdaġa boldı Ḳādirbérdi Ġavānīġa ḳılġan mī‘ādḳa tura almaduk

(7) Bende ‘Alī dédi kim Kernānnıŋ maḥallātıda ḫalvet bāġçeler bar kim anda hīç kişi gümān éltmes

(8) anda barıp Ḳādirbérdige kişi yibereliŋ anda kélsün bu ḫayāl bile atlanıp Kernānnıŋ

(9) maḥallātıġa kéldim ḳış édi ḫaylī savuḳ édi bir eski gavl postın kéltürdi kéydim

(10) bir ayaġ yemden aşnı tapıp kéltürdi içtim ‘aceb ḥużūr ḳıldım Bende ‘Alīġa dédim kim Ḳādirbérdiġa kişi

(11) yiberdiŋ mü dédi kim yiberdim bu bī-sa‘ādet rūstāyī merdekler ḫod bu kişini ittifāḳ

(12) bile Aḫsīġa Tenbel ḳaşıġa yibermişler bir tam öyge kirip ot yaḳıp bir zamān közüm

(13) uyḳuġa bardı bu merdekler pürḳārlıḳ ḳılıp yana méne aytadurlar kim Ḳādirbérdidin

(14) ḫaber almaġunça ḫod bu yérdin téprep bolmas bu yér maḥallātnı arasıdur yaḳada ḫālī bāġlar bar anda

[118a]

(1) barsak hīçkim gümān éltmes yarım kéçede atlanıp yaḳa bāġḳa bardım Bābā Sayrāmī tam üstidin

(2) ol sarı bu sarı ḳaralaydur édi kün tüşke yavuḳ tamdın tüşüp méniŋ ḳaşımda

(3) kélip aytadur kim Yūsuf Daruġa kéledür méne ġarīb daġdaġa boldı dédim kim anlaġıl kim

(4) méni bilip kéleydür çıḳıp sözleşip kéldi dédi kim Yūsuf Daruġa aytadur Aḫsī

(5) dervāzeside bir yayaḳ uçradı dédi kim pādşāh Kernānda filān yérdedür mén

(6) kişige bildürmey bu yayaḳnı Velī Ḫazānçı bile kim uruşta méne tüşüp édi bir yérde

(7) saḫlap özüm sizge çapa kéldim béglerniŋ bu işdin ḫaberi yoḳtur dédim

(8) kim séniŋ ḫāṭırıŋga né yétedür ayttı kim barça nökerleriŋizdür né çāreleri bar barmaḳ

(9) kérek sizni pādşāh köterürler dédim kim munça ġavġā ve uruş bolup né

(10) i‘timād bile baray uşbu mukālemede édük kim Yūsuf iki tizi bile allımda yükünüp ayttı kim né

(11) yaşuray Sulṭān Aḥmed Bégniŋ ḫaberi yoḳtur Şeyḫ Bāyezīd Bég siziniŋ ḫaberiŋiz-

(12) -ni tapıp méni yiberdi munı dégeç méne ġarīb ḥāleti boldı ‘ālemde cān vehmidin

(13) yamanraḳ néme bolmas émiş mén dédim kim rāstlıġını ayt eger iş özgeçerek bolġu

(14) déktür ḫod vużū ḳılay Yūsuf antlar içti velī anıŋ antıġa kim inanadur

[118b]

(1) özümde bī-ṭāḳatlıḳı fehm ḳıldım ḳoptum bāġ kūşesiġa bardım özüm bile endīşe ḳıldım

(2) dédim kim kişi eger yüz eger miŋ yaşasa āḫir ölmek kérek *eger ṣad sāl mānī var yekī ruz*

(3) *bebāyed reft ezīn kāḫ-ı dil-efrūz* özümni ölümge ḳarār bérdim uşol bāġda bir su aḳıp

(4) kéledür édi vużū ḳıldım iki rek‘at namāz oḳudum başımnı münacatḳa ḳoyup tilek

(5) tileydür édim kim közüm uyḳuġa barıptur köredürmén kim Ḫˇāce Ya‘ḳūb Ḫˇāce Yaḥyānıŋ

(6) oġlı Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydullāhnıŋ nebīreleri rūberūyımġa ablaḳ at minip köp cemā‘at

(7) ablaḳ süvārlar bilen kéldiler dédiler kim ġam yémeŋiz Ḫˇāce Aḥrār méni sizge yiberdiler dédiler

(8) kim biz alarġa isti‘ānat yétkürüp pādşāhlıḳ mesnedıġa olturġuzupbiz her yérde müşkil

(9) iş tüşse bizni naẓarıġa kéltürüp yād étsün biz anda ḥāżır bolurbiz ḥālā uşbu sā‘at

(10) feṯḥ ü nuṣret siziniŋ sarıdur baş köteriŋ uyġanıŋ uşol ḥālda ḫoş-ḥāl bolup

(11) uyġandım kim Yūsuf Daruġa ve hem-rāhları birbirige maşlaḥat ḳıladurlar kim bahāne ḳılıp ḥiyel

(12) ḳıladur tutup bağlamak kérek bu sözni mén éşitip dédim kim sizler bu yosunluḳ

(13) sözlersiz ammā köreyem kim ḳaysıŋız méniŋ ḳaşımġa kéle alur uşbu sözniŋ üstide

(14) édim kim bāġnıŋ dīvārıdın taşḳarı ḳalın atlıḳnıŋ kélür āvāzı kéldi

[119a]

(1) Yūsuf Daruġa dédi kim biz eger sizni alıp Tenbel ḳaşıġa barsak édi biziniŋ işimiz ilgeri

(2) barur édi ḥālā yana köp kişi yiberiptür sizni tutḳalı ol yaḳın ḳıldı kim bu āvāz

(3) Tenbelniŋ yibergen kişileriniŋ atını tavuşı bolġay bu sözni éşitkeç méne

(4) ıżṭırāb köpraġ bolup ḳılur işimni bilmedim uşol ḥīnde bu atlıḳlar bāġnıŋ

(5) éşikini taparġa furṣat ḳılmay dīvārnı kim eski bolġan yérdin raḫne ḳılıp kirdiler

(6) körsem kim Ḳutluḳ Muḥammed Barlas ve Baba-ī Perġarī kim méniŋ cān tartḳan nökerlerim on

(7) on béş yégirmi kişi bolġay yétip kéldiler bular yavuḳ kélip attın özlerini

(8) taşlap yıraḳdın yükünüp ta‘ẓīm ḳılıp méniŋ ayaġımga yıḳıldılar uşol ḥālda méne

(9) andaḳ ḥālet boldı kim gūyā méne yaŋı baştın Ḫudāy cān bérdi mén dédim kim

(10) evvel Yūsuf Daruġanı ve bu turġan mezdūr merdeklerni tutup baġlaŋ uşol

(11) merdekler ḳaça bérip érdi kim bir yérde birevni tutup baġlap kéltürdiler mén

(12) dédim kim sizler ḳaydın kélesiz néçük ḫaber taptıŋız Ḳutluḳ Muḥammed Barlas ayttı kim Aḫsīdin

(13) ḳaçıp çıḳḳanda sizdin ayrıla tüşkende Andicān kéldim kim ḫānlar hem Andicān

(14) kéliptürler mén tüş kördüm kim Ḫˇāce ‘Ubeydullāh dédiler kim Bābur pādşāh Kernān

[119b]

(1) dégen kénttedür barıp anı alıp kéliŋ kim pādşāhlıḳ mesnedi aŋa ta‘alluḳ boluptur

(2) mén bu tüşni körüp ḫoş-ḥāl bolup Uluġ Ḫān Kiçik Ḫānġa ‘arż ḳıldım ḫānlarġa

(3) dédim kim méniŋ béş altı ini oġlum bar yana bir néçe yigit ḳoşuŋız Kernān ṭarafıdın barıp

(4) ḫaber alamén ḫānlar dédiler kim biziŋ ḫāṭırımızġa hem yétedür kim uşol yolġa barġan bolġay

(5) on kişi ta‘yīn ḳıldılar dédiler kim uşol sarı barıp ḫūb taḥḳīḳ ḳılıp ḫaber alıŋ bārī

(6) kim ẓāhiren ḫaber tapḳaysiz uşol sözde édük kim Baba-ī Perġarī dédi kim mén hem barıp

(7) istermén ol hem iki yigit inisi bilen ittifāḳ ḳılıp atlanduk bu kün üç kündür kim yol kélebiz

(8) elḥamdulillāh sizni taptuḳ dédiler ayttılar kim yürüŋ atlanıŋ bu baġlaġanlarnı hem alıp baralıŋ

(9) munda turmaġ yaḫşı émestür Tenbel sizni munda kélgen ḫaberiŋizni tapıptur her ṭavr ḳılıp barıp

(10) ḫānlarġa ḳoşulalıŋ uşol zamān atlanıp Andicān ṭarafıġa yürüy bérdük iki kün bolup

(11) érdi kim hīç ṭa‘ām yémeydür édim namāz-ı peşīn bolup édi kim bir ḳoyun tapıp kélip bir yérde tüşüp

(12) olturup kebāb ḳıldılar uşol kebābdın toyġunça yédim andın soŋra atlanıp béş künlük

(13) yolnı iki kéçe ve kündüz ılġar ḳılıp kélip Andicāngа kirip Uluġ Ḫān dadamnı ve Kiçik Ḫān dadamnı

(14) körüniş ḳıldım ve ötken künlerni tamām beyān ḳıldım ḫānlar bilen tört ay birge bulandı her yérge

[120a]

(1) barġan körgen nökerlerim yıġıldılar üç yüzdin köprek kişi bar édi ḫāṭırımġa kéldi

(2) kim tā ki bu Ferġāna vilāyetide ser-gerdān bolup yürümek kérek her ṭarafġa ṭaleb ḳılamén dép

(3) Muḥarrem ayıda Ferġāna vilāyetidin Ḫorāsān ṭalebiġa atlanıp çıḳdım

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DİZİN

4.1. Gramatikal Dizin

-A- (Ā, A)

āb : < Far. Su.
ā. 36b/8
[1]

ābdeẕd : < Far. Abdest.
ā. 67b/1, 67b/2
ā.+ i 67a/3
ā.+ te 67a/13
[4]

abaġa : < Moğ. Amca.
a. 75a/9
a.+ sı 21a/8, 27a/9, 69a/11
a.+ sı édi 71b/12
a.+ sınıŋ 23b/1, 69a/14
[7]

ābgīr : < Far. Su birikintisi, bataklık.
ā.+ dür 48a/6
[1]

ābḫāne : < Far. Abdesthane, tuvalet.
ā.+ niŋ 36b/9
[1]

abla : Büyük kız kardeş.
a. 27b/12
[1]

ablaḳ : < Ar. Alaca, alacalı.
a. 118b/6, 118b/7
[2]

ābraḳ : < Far.+T. Sulu.
pāyān-ı ā.+ dur 49b/9
[1]

‘aceb : < Ar. Acep, şaşma, hayret etme.
‘a. 37a/10, 47b/10, 52a/10, 54a/7, 56a/9, 65b/13, 71b/3, 72a/4, 73b/7, 75a/6, 76a/3, 83b/5, 112b/2, 117b/10
‘a.+ tür 2a/11
[15]

‘acebraḳ : < Ar.+T. Hayret verici.
‘a. 42b/11
[1]

‘acīb : < Ar. Tuhaf, acayip.
‘a.-u ġarīb 109a/7
[1]

‘āciz : < Ar. Aciz, güçsüz, zayıf.
‘ā. bolmaġay 70b/12
‘ā. bolup 31b/2
‘ā. boluptur 43b/6
‘a.+ dürler 109a/8
‘ā. ḳıldılar 71a/13
‘ā. ḳılġan 71b/2
[6]

‘ācizlıḳ (ġ) : < Ar.+T. Acizlik, güçsüzlük, zayıflık.
‘ā.+ ı bolġay 70b/13
‘ā.+ ını 94b/10
[2]

aç- : Açmak, aralamak.
a.- ıp 24a/7, 61a/8
a.- may 61a/7
a.- tılar 84a/11
a.- tım 20b/8
[5]

aç : Doymamış, aç olan kimse.
a. 44a/9
uruḳ-u a. 98a/1
[2]

açıl- : Açılmak.
a.- ġay 56a/11
a.- madı 59b/14
a.- mas 108a/14
a.- may 58b/14
a.- ur 3a/4
[5]

açlıḳ : Açlık, doymamış olma.
a. 95b/14, 96a/5
a.+ dın 57b/6
[3]

‘adālet : < Ar. doğruluk, hak tanırlık.
‘a. 68a/8
‘a.+ i 7a/11
[2]

‘adāletpīşe : < Ar.+Far. Adaletli, adaletçi.
‘a. 68b/2
[1]

ādemī : < Ar.+Far. İnsanlık, insan oğlu.
ā.- u aṣīl 29b/12
ā.- u ḫoş-ṭab‘-u fażīletlıḳ 68b/2-3
ā. 13b/6, 16b/8, 21b/8
kemsuḫan-u ā. 19a/10
[6]

ādemīgīrlik : < Ar.+Far.+T. İnsaniyet.
ḫiẕmet-u ā. ḳıldı 42a/10-11
[1]

‘ādet : < Ar. Alışkanlık, usul.
ḫilāf-ı ‘ā. 18b/6
‘ā.+ i 90a/1
[2]

‘ādil : < Ar. Adaletli.
‘ā. 18b/10
[1]

‘ādilī : < Ar.+Far. Adaletli, adaletle ilgili.
‘ā. 68b/8
[1]

‘adl : < Ar. Adalet.
‘a.- u Müselmānlıḳ 110b/13
‘a.- u şer‘ 24a/5
‘a. ḳılsalar 5b/7
[3]

āftāb : < Far. Güneş.
ā. 43b/4, 60b/3, 60b/9, 63a/12, 85a/2, 115b/2
[6]

āftābeçılıḳ : < Far.+T. İbrikçilik. Büyük daire ve saray-ı hümayunda leğen ve ibriğe ve ābdest levazimine memurluk yapmak.
ā. ḳıldı 15b/7
[1]

‘afv : < Ar. Af, bağışlama.
‘a. ḳılduk 41a/1
[1]

aġa : < Moğ. Ağabey, efendi. Aslında yaşça büyük anlamına gelen ağa tabiri, sonra herhangi bir kuruluşun başında bulunanlara özgü bir unvan olmuştur.
a. 69b/2, 70a/2, 73b/13, 73b/14, 78a/8, 93a/5, 99b/8, 108b/3
a.+ durlar 31b/11
a.+ lar 35b/9
a.+ larıġa 12a/3
a.+ sı 6a/9, 8a/11, 12b/9, 23a/8, 24a/11, 26b/12, 55a/1, 67a/9, 70a/1, 70a/9, 110b/1, 110b/10
a.+ sı édi 39b/12-13, 71b/13
a.+ sıġa 30a/2, 57a/12, 72b/8
a.+ sınıŋ 12b/13, 72a/7, 72b/10
[31]

aġız : Ağız.
a. 24a/7
a.+ ıġa 53b/7, 81a/14
a.+ ımġa 53a/5
[4]

aġızla- : Ağıza alma, ağızda dolaştırma.
a.- ġanı 98b/5
[1]

aġrı- : Zulüm görmek, dert ve acı çekmek.
a.- p édiler 62a/7
[1]

‘ahd : < Ar. Bir işi üstüne alıp söz verme, and.
‘a.- ı iltimās ḳıldı 61a/7
‘a.- u amān 63b/9
‘a.- u şarṭ bolmay 60b/12
‘a.- u şarṭ ḳılġandın 61a/7
‘a.- u şarṭ ḳılıp 53b/10, 110b/7
‘a.- u şarṭlar boldı 74b/3
‘a. 18b/11
‘a. bolġay 110b/5
‘a. ḳıldılar 116a/6, 116a/8
naḳẕ-i ‘a. ḳılġay 111a/9
‘a. ḳılılıp édi 63b/13-14
‘a. ḳılıŋ 116a/6

‘a. ḳılıptur 111a/9
[15]

āhesteraḳ : < Far.+T. Daha yavaş.
ā. 109b/2
[1]

āḫir : < Ar. Son.
ā.- i ‘ömriġaça 14a/5, 15a/11
ā. 3a/8, 6a/3, 8a/12, 12b/11, 15a/9, 20b/4, 21b/10, 31b/2, 34b/3, 35b/13, 39b/3, 41a/6, 41a/12, 49b/1, 60a/5, 60b/14, 64b/4, 65a/14, 67a/14, 73b/9, 77a/8, 79b/6, 100b/12, 101b/2, 114b/6, 115a/3, 115b/9, 118b/2
ā.+ ler 19a/2
[31]

aḫlāḳ : < Ar. Ahlak, huy.
a.- u eṭvārı 22b/12, 54b/11, 68b/2
a.- u eṭvārlıḳ 15a/2, 21a/1
a. 7a/5, 18b/2, 25b/5
[8]

aḫşām : < Ar. Hizmetliler, yardımcılar.
aymaḳ-u a.+ nı 54a/11
[1]

aḫşam : < Ar. Akşam.
a. 66b/6, 72b/2, 78a/11, 83a/9, 93b/13, 117a/4
a.+ ġaça 67b/2, 95b/5-6
a.+ ı 69b/8
[9]

aḫtaçı : < Moğ. Hükümdarın atlarıyla meşgul olanlar için kullanılan bu terim, aslında genel olarak atların sağlığıyla ilgilenen meslek adamlarına verilen bir isim olmalı.
a.+ dın édi 15b/5
[1]

aḥvāl : < Ar. Haller, durumlar.
a.+ nı 9b/8
[1]

aḥyānen : < Ar. Bazen, zaman zaman.
a. 75b/7
[1]

aḳ- : Akmak.
a.- ar 2a/2, 3a/5, 4a/7, 4b/12, 8a/3, 45a/10, 48a/5, 107b/6
a.- ar suları 3a/3, 3b/6
a.- ar suyı 2b/8
a.- ıp 118b/3

[12]

aḳ : Beyaz.
a. 3a/9, 3b/2, 4a/10, 5a/6, 10b/8, 91b/1, 100a/11
[7]

‘aḳd : < Ar. Nikah, sözleşme, bağ.
‘a.- i nikāḥımġa 86b/5
ḥal-u ‘a.+ ı édi 69a/4
[2]

‘āḳıle : < Ar. Akıllı kadın.
‘ā.- u müdebbire édi 24b/11
[1]

‘āḳıbet : < Ar. Son, nihayet, sonunda.
‘ā. 24a/8
[1]

‘aḳīde : < Ar. Görüş, inanış, fikir.
‘a.+ din 68b/4
[1]

‘aḳl : < Ar. Akıl.
‘a.+ ım 95b/5
[1]

‘aḳs : < Ar. Yansıma, ters, zıt.
‘a. 111b/13
[1]

aḳvāl : < Ar. Sözler, anlatılanlar.
a.- u af‘āl 94b/3
[1]

al- : Almak.
a.- a alġay 51a/10
a.- a almadı 57b/10
a.- a almaslar 36b/12
a.- a almay 36a/2, 82b/5
a.- alıŋ 117a/2
a.- amén 119b/4
a.- dı 10b/7, 11a/10, 12a/10, 20a/1, 20a/2, 22b/3, 22b/11, 27b/9, 28a/5, 31a/6, 31a/9, 44a/13, 50a/8, 50b/5, 50b/11, 69a/12, 72b/3, 85b/6, 86b/1, 87b/13
a.- dılar 31a/3, 54b/10, 56b/9, 59b/6, 68a/4, 108a/14
ḳapay a.- dılar 56b/11
a.- dım 20a/11, 27b/11, 50b/12, 75a/10, 83b/13
a.- duk 51a/3, 56a/7, 83b/4, 113a/8

baḳa a.- durmaŋ 115a/4
a.- ġaç 81a/4
a.- ġan 3b/14, 5a/4, 10b/2, 14b/1, 18a/10, 24a/12, 56a/11, 65b/13, 65b/14, 79b/1, 85b/4, 106b/13
a.- ġanda 8b/10, 9a/11, 9a/14, 10a/14, 11a/8, 12a/6, 20a/5, 20b/11, 22b/5, 27b/11, 28a/9, 51a/8, 69a/10, 71b/5, 75a/10, 81b/11, 85b/6, 86b/14, 87a/3, 87b/14
a.- ġandın 11a/4, 13b/4, 53b/13, 73b/8, 80a/2
a.- ġanlar 87b/10
ala a.- ġay 51a/10
bére a.- ġay 37a/6
bola a.- ġay 101b/13
iŧtilāṭ-u ḥikāyet ḳıla a.- ġay 75b/9
men‘ ḳıla a.- ġay 75a/4
taḥammül ḳıla a.- ġay 64a/9
né iş ḳıla a.- ġay édi 29a/11
yandaşa çıḳa a.- ġay 92b/10-11
a.- ġaybiz 83b/1, 83b/2
yétküre a.- ġaybiz 117a/6
a.- ġaylar 10a/3, 82b/3
zor ḳıla a.- ġaylar édi 36b/13
yétişe a.- ġaymén 115a/11
şikāyet ḳıla a.- ġaymén 75b/10-11
çıḳa a.- ġaysiz 114b/4, 115a/5
a.- ġularıdur 74b/14
a.- ıŋ 119b/5
a.- ıp 3b/1, 10a/2, 10a/13, 12a/3, 14a/11, 15b/14, 16a/2, 16a/10, 16b/2, 17b/2, 26b/9, 27b/3, 32a/12, 32a/13, 35a/5, 35a/14, 35b/12, 38a/14, 38b/9, 39a/10, 43a/11, 52b/5, 52b/6, 54b/14, 56a/4, 57a/4, 57a/10, 57a/12, 57b/2, 58b/4, 61b/6, 62b/10, 63a/10, 63b/12, 65b/9, 66a/1, 67b/6, 69a/10, 69b/9, 74a/2, 78a/14, 79b/9, 80b/3, 83a/2, 90b/14, 95a/10, 100a/13, 100b/1, 101b/4, 106b/10, 108a/5, 108a/10, 109a/5, 110a/6, 110b/9, 114a/2, 114b/3, 119a/1, 119b/1, 119b/8
a.- ıp édi 9b/13-14, 10b/2-3, 11a/7, 11b/6, 12b/7, 12b/8, 19b/6, 20a/8, 20a/9, 20b/3, 20b/7, 20b/9, 28a/8, 28a/13, 76b/1, 76b/3
a.- ıp édim 20a/5
baş a.- ıp étsem 101b/3
a.- ıptur 77b/4, 77b/10, 85a/10
a.- madı 58a/4
ala a.- madı 57b/10
bara a.- madı 115b/10
bére a.- madı 37a/5, 112b/5
érgeşe a.- madı 78a/7
iş hem ḳıla a.- madı 23a/10, 29a/10
iş ḳıla a.- madı 17b/3, 66a/7, 88b/10
ḳapay a.- madı 57a/8
kéle a.- madı 66a/4
toŧtay a.- madı 106a/8
tura a.- madı 66b/5, 77a/6, 79a/13
a.- madılar 30b/7

çāre ḳıla a.- madılar 104a/2
iş ḳıla a.- madılar 61b/14, 73a/13-14
kéle a.- madılar 42b/2
köre a.- madılar 54b/3
öte a.- madılar 33a/4, 92a/10
saḫlay a.- madılar 37a/2
toḫtay a.- madılar 87b/11
tura a.- madılar 99b/12
uruşa a.- madılar 62b/6
ri‘āyet ḳıla a.- madım 53a/3
tanıy a.- madım 117b/5
inana a.- maduk 117a/4
tura a.- maduk 117b/6
yétküre a.- maduk 51a/11
a.- maġunça 117b/14
a.- maḳ 34a/11, 51a/7, 51b/6, 68b/14, 101a/10
a.- maḳtın 55a/6
bara a.- mas 115a/4
çehre bola a.- mas 114b/2
kéçip bola a.- mas 16b/14
kéle a.- mas 1b/9
ḫayālnı ḳıla a.- mas édi 85b/11
kéle a.- mas édi 91b/6
tecāvüz ḳıla a.- mas édi 25b/10-11
yürüy a.- mas édiler 101a/13
şükr ḳıla a.- mas édim 75b/10
baḳa a.- mas édim 75b/8-9
iş ḳıla a.- mas 85a/4-5
ala a.- maslar 36b/12
iş ḳıla a.- maslar 33b/12
uruşa hem a.- maslar 77a/8
tapa a.- maslar édi 104a/4, 104b/2
tura a.- maslar édi 110b/1
ala a.- may 36a/2, 82b/5
boldura a.- may 67b/2
çāre ḳıla a.- may 42a/5, 63b/9
iş ḳıla a.- may 44a/7, 66b/11
kéltüre a.- may 70a/11
kire a.- may 56b/13, 63b/6
oltura a.- may 63a/1, 110b/12
öte a.- may 62b/5
saḫla a.- may 39a/11
ṭāḳat kéltüre a.- may 40b/14
tapa a.- may 4b/6, 80a/10, 81a/9
tura a.- may 6a/2, 32b/12, 58a/12, 81b/12
yürüy a.- may 97b/7
tükete a.- maydur 2b/2
a.- sak 83a/4
iş ḳıla a.- sak 83a/3

a.- sunlar 64a/13
a.- ur 31a/7, 42b/4, 43b/7, 90a/1, 90a/2, 114b/3
kéle a.- ur 118b/13
a.- ur bolsa 80a/1
a.- urbiz 83b/3
a.- urġa 114b/14
[282]

al : Karşı, ön, huzur.
a.+ ıda 30b/8, 30b/11
a.+ ıdaġı 43b/10
a.+ ım 116a/3
a.+ ımız 89b/11
a.+ ımızda 89b/6
a.+ ımızġa 69b/12
[7]

alaçı : < Moğ. Öldüren, katil.
a. 11b/11, 11b/12
a. boluptur 11b/12
a.+ nıŋ 11b/10
[4]

alaḫān : < Far. Evsiz.
a. 99b/4
[1]

‘alāḳa : < Ar. İlgi, irtibat, münasebet.
‘a. 7a/5
‘a.+ sını 18b/2
[2]

alaman : Evsiz, başıboş.
a. 99b/5
[1]

‘alāmet : < Ar. Nişan, işaret, iz.
āṣār-u ‘a. 54a/7
[1]

alar : Onlar.
a. 16b/12, 34b/1, 38a/8, 39a/4, 64b/10, 65b/6, 77a/4, 77a/9, 85b/5, 89b/4, 93b/2, 111a/7, 111b/10, 111b/11, 115b/10
a.+ daġı 74b/6
a.+ dın 54a/4, 102a/6
a.+ ġa 23b/9, 51b/11, 54a/6, 70a/8, 78a/2, 102a/5, 118b/8
a.+ nı 56a/2, 79a/3, 116a/8
a.+ nıŋ 23b/8, 24b/11, 52a/1, 52a/4, 63a/5, 67b/5, 67b/11, 101b/13, 115b/3

[37]

ālāt : < Ar. Aletler.
ā.- u edevatı 41b/14
ā. bolġay édi 42a/12
esbāb-u ā.+ nı 66b/2
[4]

‘alāyıḳ : < Ar. İlgiler.
‘a.- u ‘avāyıḳ 78a/6
salṭanat-u ‘a. 101b/5
[2]

aldara- : < Moğ. Çok sevinmek.
a.- ġanıdın 112b/4-5
a.- p 62b/4
a.- ptur 111a/7
[3]

aldı : Ön, huzur.
a.+ da 29a/7
[1]

aldur- : Aldırmak.
a.- ġan 30b/7
a.- up 42a/8, 58a/2, 78b/6
[4]

‘āle’l-ḫuṣūṣ : < Ar. Özellikle.
‘a. 18b/5, 23b/13, 110b/4
[3]

‘ālem : < Ar. Dünya.
‘ā.- i fānīni 18a/9, 96a/13
‘ā. 99a/9
‘ā.+ de 46a/10, 46b/7, 46b/10, 47b/13, 49a/12, 87b/3, 95b/6, 118a/12
‘ā .+de bolġay 5a/3
‘ā.+ din 23a/2, 25b/2, 27b/12
[15]

ālet : < Ar. İş görmeye yardımcı araç.
ā.+ idür 46b/6
[1]

alıl- : Alınmak, el konulmak.
a.- dı 67b/2, 85b/12
a.- ġay 59a/10
a.- ıp 8a/12
a.- ıp édi 52b/14

[6]

alış- : Alışmak, uyum sağlamak, değişmek.
a. 85a/12
a.- alıŋ 113b/10
a.- ıp 35b/14
a.- tı 70a/9
a.- tılar 39b/11, 42b/3, 92a/1
a.- unça hem bolmadı 106a/8
a.- urlar 35b/5
[9]

‘ālī : < Ar. Yüksekte, yüce.
‘ā. 37a/9, 45b/7, 45b/11, 46b/5, 47a/3, 49a/8, 49a/12
‘ā. édi 36b/12-13
[8]

all : Karşı, ön, huzur.
a.+ ıda 85a/11, 100a/10, 103a/4, 109a/13
a.+ ıdaġı 66a/2
a.+ ıdın 69a/13, 109a/13
a.+ ıġa 68a/2, 83b/6
a.+ ımda 118a/10
a.+ ımızda 116a/14
a.+ ımızdaġılarnı 90a/2
[12]

alma : Elma.
a. 72b/4
a.+ ça 56a/9
a.+ sı 45b/2
[2]

altı : Altı.
a. 62b/14, 101a/3, 110a/8, 119b/3
on a. 98a/9
toḳsan a. 97a/11
yégirmi a. 92b/9, 97a/12
a. ay 11a/5, 24a/9, 50a/12
a. aydın 10a/8, 24b/2
a. aynıŋ 88a/1
a. kün 88a/12
a. künde 25b/2
a. kündin 105b/9
a. miŋ 32a/7, 72a/11
a. miŋge 22b/8-9, 28b/8-9
a. yıġaç 4b/2
yüz yégirmi a. yıġaç yolnı 13a/9
a. yüz 33a/6, 82b/12

on miŋ a. yüz ḳadem 44b/12
[26]

altmış : Altmış.
a. 97a/6
sekiz yüz a.+ da 6b/4
[2]

altun : Altın.
a.- u gümüş 41b/14
a. 101a/6
a.+ dın 24a/12
[3]

ālū : < Far. Erik.
ā.- yı Buḫārī 48b/13
ā. 48b/14
ā.+ sı 48b/13
[3]

amān : < Ar. Bağışlama.
a. 67b/3
‘ahd-u a. 63b/9
[2]

amānī : < Ar.+Far. Eminlik.
a. 95b/13
[1]

amānlıḳ : < Ar.+T. Güvenilirlik.
a.- u erzānlıḳ 96a/2
a. 96a/6
a.+ da 106b/8
a.+ ḳa 95b/13
[4]

‘amel : < Ar. İş.
‘a. 87a/7
‘a. ḳılıpturlar 46b/5
‘a. ḳılur édi 29a/8
‘a. ḳılurlar 46b/8
‘a.+ iġa 25a/12
[5]

‘amīḳ : < Ar. Derin.
‘a. 4b/13
[1]

āmīziş : < Far. İnsan arasına girme, haşır neşir olma.
ā. ḳılur édi 36a/9
[1]

‘amm : < Ar. Amca.
‘a.+ ı 11a/8
[1]

ammā : < Ar. Ama, fakat.
a. 99a/13, 118b/13
[2]

‘āmmī : < Ar. Genel, halka ait.
ġavġā-yı ‘ā. bolup 40a/4
hücūm-ı ‘ā. ḳılıp 36b/14
[2]

‘ammzāde : < Ar.+Far. Amca oğlu.
‘a.+ si édi 22b/7
[1]

ana : Anne.
a. 16a/5, 54a/2
a.+ ları 11b/3, 27b/7, 96b/2
a.+ larıġa 101b/6
a.+ larımdın 53a/11
a.+ m 8b/5, 9a/10, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 27b/11, 53a/11, 64b/8, 70b/5, 75a/13, 91a/5, 96a/10, 96a/12, 96b/10, 97b/14, 101b/6, 108a/1
a.+ mġa 102a/3
a.+ mnı 55b/2
a.+ mnıŋ 14b/12, 20a/14, 27a/6, 30b/11, 53a/11, 96b/9
a.+ sı 8b/6, 8b/7, 9a/9, 9b/9, 14b/12, 17b/13, 18a/11, 20a/9, 26b/14, 27a/1, 27a/2, 27a/4, 27a/6, 27b/10, 53a/11, 68a/14, 70b/4, 79b/13, 96a/14, 97a/7
a.+ sı bolġay 21b/13
a.+ sı édi 28a/3, 28a/5, 28a/13, 28b/2
a.+ sınıŋ 20a/12-13, 113b/9
[61]

‘anberdān : < Ar.+F. Güzel kokuların konulduğu şişe.
‘a. 102b/13
[1]

ança : Öyle, o şekilde, öylece.
a. 19a/4, 31a/12, 33b/12, 46a/10, 46a/13, 54a/8, 56a/9, 66b/12, 68b/11, 71b/7, 75a/3, 92b/7, 92b/10
sipāhīleri bile a. ḳılmas édi 36a/9
a. boldı 88a/1-2
a.+ da 35a/1

[16]

anda : Orada, o zamanda.

a. 3a/7, 3a/8, 23a/3, 33b/12, 38a/9, 44a/12, 44b/8, 45b/9, 47a/10, 54a/7, 55b/7, 56a/12, 59a/5, 60a/1, 70a/10, 75b/6, 82a/14, 93b/9, 108a/8, 109b/13, 110b/10, 112a/4, 112a/5, 112b/6, 115b/13, 116b/5, 116b/7, 117b/7, 117b/8, 117b/14, 118b/9

a. boldum 96b/9

a. bolup édim 96a/9

a. édi 17a/10, 17a/12, 32b/2, 66a/8

a. édük 60a/2

a.+ dur 49b/1, 59b/4, 102a/14

a. ḳılıp 39a/13

a.+ larda 11b/14

[45]

andaḳ : O şekilde, öyle.

a. 2b/1, 3a/14, 4a/12, 5a/3, 7a/1, 7a/13, 8a/3, 14b/14, 16b/11, 17a/4, 17a/5, 19b/13, 22b/12, 23b/4, 26a/3, 26a/7, 29a/10, 30b/9, 36a/10, 37a/5, 39a/3, 40b/1, 41b/3, 41b/7, 41b/11, 45b/10, 48a/12, 49b/12, 50a/9, 51a/8, 53a/4, 54a/9, 65a/4, 65b/7, 65b/8, 67a/10, 68a/6, 69a/13, 72b/3, 75b/13, 83b/11, 84b/2, 85b/4, 95b/12, 102a/8, 102b/3, 107a/10, 109a/7, 112b/3, 117b/4, 119a/9

a. bolġay 47b/11

a. bolmadı 18b/13

a. bolup édi 97b/1

a. édi 56a/12

a. émes 64b/12

ḥarām-nemekler a. ḳılıp édiler 52b/1

a. ḳılurlar édi 75a/6

[59]

andın : Ondan.

a. 4b/7, 6a/5, 8b/3, 10a/7, 11b/6, 12b/2, 12b/4, 13b/9, 15a/11, 17a/3, 18b/12, 18b/14, 20a/8, 21a/1, 24b/14, 25b/10, 26b/9, 28a/4, 28b/4, 35a/10, 36b/12, 40a/8, 46b/11, 50b/5, 51a/9, 55b/2, 57a/11, 62b/8, 69a/11, 74b/11, 75b/3, 76b/3, 78a/12, 79b/4, 81a/1, 82a/11, 82a/12, 82a/14, 84a/7, 85a/5, 87a/5, 88a/9, 90a/12, 91a/9, 91b/14, 94b/14, 96a/7, 99a/12, 100b/4, 103a/7, 106a/5, 108a/10, 112b/4, 113a/13, 119b/12

[56]

anı : Onu.

a. 14b/6, 19b/13, 28a/5, 29b/8, 36a/2, 38a/14, 38b/9, 78a/14, 78b/7, 80a/1, 96a/9, 96b/1, 107b/8, 117b/5, 119b/1

a. ḳılıp édiler 13b/8

[16]

anıŋ : Onun.

a. 7b/7, 10b/7, 12b/1, 20b/4, 21a/8, 23b/1, 24a/2, 24b/6, 25a/1, 25a/7, 25b/7, 26a/3, 26b/12, 30b/14, 31b/6, 36a/4, 41b/7, 42a/6, 42a/13, 44b/12, 48a/11, 50a/14, 59b/7, 66a/8, 69a/9, 69b/8, 70a/9, 73b/10, 76b/7, 81a/10, 95b/3, 98b/1, 105b/11, 107b/10,

112b/14, 113a/11, 115b/4, 118a/14
a.+ dur 13b/13, 21a/10, 68b/9
[41]

ant : Yemin.
a. 53b/8
a.+ ıġa 118a/14
a.+ lar 115b/12, 118a/14
[4]

aŋa : Ona.
a. 8b/14, 11a/9, 13b/2, 13b/3, 21a/8, 41a/8, 41a/13, 43b/3, 58b/2, 59a/2, 59a/4, 71b/5, 73b/3, 75b/2, 83a/2, 89b/7, 93b/7, 101b/8, 119b/1
[20]

aŋla- : Anlamak.
a.- ġıl 118a/3
a.- p 77a/5, 80b/3, 94b/11
a.- p bolmas édi 26a/11
[5]

ara : Ara, aralık, mesafe.
a. 31b/11, 32b/5, 34b/13, 73a/10, 73b/11, 77b/2, 81b/3, 88b/2, 89a/1
a.+ da 56b/13, 60b/11, 66b/13, 98a/6, 107a/9, 110b/4
a.+ da bolsa édi 52a/1
a.+ da édi 18b/11
a.+ dağılarġa 55a/3
a.+ dın 101b/14, 114b/3
a.+ ġa 17b/10, 35b/8, 35b/14, 38a/3, 41a/1, 54b/14, 74a/5, 95a/7, 101b/7
a.+ sı 3b/7, 32a/5, 48a/11, 60b/4, 64b/7, 67b/9, 90b/4, 116b/4
iki namāz a.+ sı bolġay édi 72b/9
a.+ sıda 2b/5, 3a/4, 3b/9, 4b/2, 8a/9, 12a/10, 15a/7, 24b/10, 37b/3, 41a/9, 41a/12, 42a/12, 42a/13, 46b/4, 48b/1, 49a/4, 61a/8, 65a/1, 71b/6, 72a/1, 76a/13, 81b/8, 85a/11, 85a/12, 88a/1, 92b/3, 97b/3, 100a/9, 100b/5, 102a/13, 112b/9, 114b/6
a.+ sıdadur 49b/8
a.+ sıdağı 32a/8, 49b/14
a.+ sıdur 117b/14
a.+ sıġa 10b/5
a.+ sındağı 41a/2
a.+ sını 84b/12
[77]

arala- : Aralamak, aralık etmek.
a.- ġunça 65a/10
a.- y 73b/11
[2]

aralıḳ (ġ) : Boşluk, aralık.
a.+ ı 92b/12, 93a/1
a.+ ıda 104a/10
a.+ ıdaḳı 107b/9
a.+ ıġa 38a/7
a.+ ta 92b/7
a.+ ta édi 89a/4
[7]

ārām : < Far. Durma, dinlenme.
ā.- u ḳarārı 34a/12
[1]

ārāste : < Far. Süslenmiş, bezenmiş.
ā. 47b/10, 68a/10
[2]

arġamçı : < Moğ. İp, urgan. Bâbur'da mesafe (yükseklik) ölçüsü olarak da geçmektedir. Dirsekten orta parmak ucuna kadar olan bir uzunluk ölçüsü.
a. 117a/14
[1]

arı- : Temizlemek, pak olmak.
a.- p 60b/2
[1]

arıḳ (ġ) : Su yolu.
a. 62b/10, 98a/7
a.+ dın 106b/5, 107b/7
a.+ ı 106b/4, 107b/5
a.+ ıdın 106b/2
a.+ larını 57a/14
a.+ nıŋ 106b/4, 107b/6-7
[10]

'ārıża : < Ar. Sonradan ortaya çıkan kusur, eksiklik veya hata.
'ā. 25b/1
'ā. boldı 17b/5
[2]

'ārī : < Ar. Uzak, ayrı.
'ā. édi 94b/3
[1]

'āriyet : < Ar. Ödünç, geçici olarak alınan şey.
'ā.+ i 59a/5, 63b/13, 72a/5, 72b/5
[4]

arḳa : < Geri taraf, arka.
a. 36b/6, 75a/5
a.+ ġa 89b/10
a.+ mız 89b/3
a.+ mızdın 114a/11
a.+ sı 42b/13, 43a/2, 89a/5
a.+ sıda 61a/6, 87a/2
a.+ sıġa 91b/12, 103b/10, 113a/3
a.+ yı 74a/3
[14]

arḳalan- : Himaye bulmak, desteklenmek.
a.- ıp 75a/2, 79a/11
[2]

art- : Artmak, fazlalaşmak.
a.- ıp 35a/8
a.- mas 45b/1
a.- tı 14a/6
[3]

arttur- : Arttırmak.
a.- maḳ émes 86a/2
[1]

artuḳ : Fazla, artık.
a. 63b/8, 80b/8, 80b/9, 99a/12, 99a/13
köp a.+ dur 4a/6
[6]

artuḳraḳ : Daha fazla.
a. 10a/5, 57a/10, 116a/2
a.+ tur 108b/4
[4]

artuḳsılıḳ : Ziyadelik, fazlalık.
a. bolmadı 88b/6
[1]

aruḳ : Zayıf, halsiz, güçsüz.
a. 98a/2
[1]

‘arż : < Ar. Enlem.
‘a.- u derece-u daḳīḳadur 44b/5-6
‘a.+ ı 47a/12
[2]

‘arż : < Ar. Anlatmak, ifade etmek.
‘a. ḳıldım 100a/2, 119b/2
‘a.+ ġa 56a/10, 60b/10, 65a/7, 97b/8, 106a/12, 109b/1
[8]

‘arżadāşt : < Ar.+Far. Dilekçe, maruzat.
‘a. ḳılıp 13a/8
‘a.+ ı 11b/1
[2]

as- : Asmak.
a.- ar 102b/13
a.- ıp 31b/3, 53b/14
a.- ıpturlar 102b/13, 102b/14
[5]

ās : Kakım denilen hayvan.
a. 97b/9
[1]

‘aṣā : < Ar. Uzun el değneği, dayanacak uzun sopa.
‘a. 108b/8
‘a. ḳılurlar 5a/14-5b/1
[2]

āsān : < Far. Kolay.
ā. 109a/1
[1]

āsānlıḳ : < Far.+T. Kolaylık.
ā. 78b/10
[1]

āsānraḳ : < Far.+T. Daha kolay.
ā. 16b/7
[1]

āṣār : < Ar. Nişanlar, alâmetler.
ā.- u ‘alāmet 54a/7
[1]

‘āṣī : < Ar. Baş kaldıran, itaatsiz.
‘ā. 29a/2
[1]

āsīb : < Far. Zarar.
ā.+ i 37b/1
[1]

āsībī : < Far. Zararlı.
żarar-u ā. 70b/10
[1]

aṣīl : < Ar. Soylu.
ādemī-u a. 29b/12
[1]

aṣl : < Ar. Asıl, kök, esas.
a.- ı atı 48a/6
a. 8a/14, 68a/7, 111a/13
[4]

aṣlā : < Ar. Hiçbir zaman, asla.
a. 1b/6, 23b/4, 25b/8, 25b/10, 26a/3, 45b/1, 54a/7, 54a/9, 74a/7, 117b/5
[10]

asru : Çok.
a. 5a/8, 19a/5, 20b/3, 21a/14, 53a/4, 56b/4, 111b/10
a. ḫūb bolur 3a/13
a. köp 28b/7, 28b/12, 76a/14, 82a/7
[12]

ast : Alt.
a.+ ıda 98b/11
ayaġ a.+ ıda 2b/14
ayaġ a.+ ıdadur 47b/8
a.+ ıdın 4b/12, 100a/13
a.+ ıġa 30b/7
[6]

āsūde : < Far. Huzur, rahat.
ā. 56a/8
[1]

aş : Yiyecek, azık.
a.- u ṭa‘ām 17b/14
a. 31a/6, 50a/11, 50b/1, 101a/4
ā.+ nı 117b/10
[6]

aş- : Aşmak, geçmek.
a.- arlar 116a/14-116b/1
a.- ıp 54b/7, 67a/11, 72a/12, 81b/7, 82b/4, 99b/2, 99b/4, 99b/9, 103b/6
a.- maḳ bolduk 81a/13
a.- tuk 99a/3
[12]

‘āşıḳ : < Ar. Birine sevgiyle bağlanan, aşık.
‘ā. olġaç 76a/7
[1]

‘āşıḳlıḳ : < Ar.+T. Birine sevgiyle bağlanma, aşık olma.
‘ā. 36a/11
‘ā.+ lar 20b/2
[2]

āşiyān : < Far. Ev, kat.
ā.+ ınıŋ 47a/7
[1]

āşiyānlıḳ : < Far.+T. Katlı.
ā. 45b/7
ā.+ dur 46b/6
[2]

āşkārā : < Far. Açık, ortada, belli.
ẓāhir-ü ā. 51b/5
ā. ḳıldılar 52a/8
[2]

aşlıḳ (ġ) : Erzak, yemeklik malzeme.
a. 1b/7, 2a/7, 32b/9, 57b/6, 70b/7, 93b/5, 93b/6
[5]

aşlıḳçı : Erzak tedarikçisi.
a. 67b/11
a.+ nıŋ 68a/2
a.+ sı 67b/11
[3]

aşlıḳsızlıḳ : Erzaksızlık, yiyecek olmaması.
a.+ tın 70b/12
[1]

āşnā : < Far. Tanıdık, bildik.
iltifāt-ı ā.- u bī-ġāne 76a/6
[1]

āşnālıḳ : < Far.+T. Dostluk, tanıdıklık, bildiklik.
ā. 98b/4
[1]

āşpezlıḳ : < Far.+T. Aşçılık.
ā.+ ları 47b/13
[1]

at : İsim, ad.

a. 5b/6, 49b/4, 54a/1,
a.+ ı 8a/14, 28a/1, 35a/8, 40b/8, 46a/4, 54a/1,
aṣl-ı a.+ ı 48a/6
a.+ ıġa 30b/13, 58a/14
a.+ ını 20a/13
a.+ tur 49b/3
[14]

at : At.

a. 17a/1, 17a/4, 30b/6, 32a/13, 38a/7, 42a/9,60b/7, 62b/3, 62b/5, 80b/6, 81a/14, 81b/3, 82a/2, 82a/4, 90a/13, 92a/1, 92a/14, 95b/3, 95b/7, 104b/7, 105a/10, 112a/7, 114b/4, 115a/9, 115b/10, 116b/11, 117a/14, 117b/1, 118b/6
a.+ dın 115b/7
a.+ ġa 60b/7
a.+ ı 38b/8, 42a/1,
75b/1, 107b/7, 112a/11, 113a/13, 114b/11, 115a/1, 115a/6
a.+ ım 95b/3, 112a/9, 113a/14, 114b/7, 114b/12, 115a/4, 115a/7
a.+ ımġa 87a/8, 114b/8, 114b/13
a.+ ımızġa 116b/8
a.+ ımızını 64a/7
a.+ ımnıŋ 112a/9, 112a/12, 115a/13
a.+ ını 38b/7, 92b/6, 102b/10, 104b/14, 112a/13, 113b/1, 114b/7,
114b/12, 119a/3
a.+ ınıŋ 72b/12, 95b/3
a.+ ḳa 93b/8, 93b/9, 93b/10, 93b/11, 112a/13
a.+ lar 17a/4, 103a/9, 117a/9
a.+ larġa 89a/7
a.+ ları 32a/8
a.+ larımız 117a/2
a.+ larını 117a/5
a.+ larnı 116b/13, 117a/2, 117a/10, 117a/11
a.+ nı 114b/3
a.+ nıŋ 114b/10, 114b/14, 117a/6
a.+ ta 61a/2
a.+ tın 30b/4-5, 42b/4, 89b/14, 90b/3, 100a/10, 113a/7, 119a/7
[98]

at- : Atmak.

a.- adur édiler 92a/9
a.- adur édim 92a/9
a.- ar édi 7b/7, 13b/14, 31a/12, 92b/2
a.- ar érdi 19a/1
a.- ardın 92a/7
a.- ġunça 84b/8
a.- ıp 19a/3
a.- ıp édi 83a/10, 116b/11
a.- ḳanda 95a/14, 109b/6
a.- ḳandın 84b/11

a.- ḳunça 34b/8, 60b/5, 60b/8, 107a/7
a.- madılar 67a/9
a.- madım 115a/14
a.- maḳdın 34b/10
a.- salar 67a/3
a.- tı 113a/3
a.- tılar 67a/8
ötkere a.- tılar 107a/13-14
a.- tım 92b/6, 107a/5, 107a/13, 112a/10, 112b/12, 112b/13, 113a/3, 113a/5
[34]

ata : Baba, ata.
a. 31b/11, 54a/1, 63a/14, 69a/14, 75a/9
a.+ m 39b/14, 52a/9
a.+ m bolġay 5b/13
a.+ mnıŋ 32a/4, 70b/4, 96a/14, 110b/9, 111b/4
a.+ sı 8a/10, 9a/1, 15b/5, 19b/5, 22a/7, 22b/13, 31b/7, 33b/5, 41a/13, 41b/8, 56b/12, 58a/11, 64b/14, 65a/1, 69a/6, 69b/2, 78a/6, 79a/2, 106a/11, 113b/9
a.+ sı édi 25a/3
a.+ sıdın 22b/7, 41b/9, 69a/6
a.+ sını 11a/10, 22a/7, 50a/9
a.+ sınıŋ 41a/13, 69a/7, 80a/1
[43]

ataġlıḳ : Bey, beylik.
a. 77b/12
a.+ dın 95a/3-4
[2]

atake : Atalık, babalık, Türkistan'da bir rütbe. Memleket ve halkın örf ve âdetlerini bilen, hükümdarların yanında bulunan ve onlar için bir tür akıl hocalığı görevini üstlenen kişilere özgü bir Türk devlet geleneğinin, çeşitli devir ve bölgelerde aldığı şekillerden biridir.
a.+ mge 31a/9
a.+ si 32b/4
a.+ si édi 16a/8
[3]

atalıḳ : Atalık, babalık.
a. 41a/12, 75a/2, 75a/7, 79b/2
[4]

atıḳ- : Adlanmak, ünle anılmak.
a.- ıp 35a/10
[1]

atım : Atılan bir şeyin gidebildiği uzaklık.
bir oḳ a.+ ı 98b/11, 106b/11, 106b/13-14
tīr-gez a.+ ı 90a/13
bir oḳ a.+ ı bolġay 4a/7
[5]

atḳula- : Savaşmak.
a.- dılar 93b/3
a.- p 110a/8
[2]

atḳulaş- : Savaşmak.
a.- ay 115a/10
a.- ıp 73a/11, 88b/4
a.- urlar édi 67b/12
[4]

atlan- : Ata binmek, harekete geçmek.
a.- dı 57a/2, 68a/5, 100a/8, 106b/10
a.- dılar 43a/7
a.- dım 95b/5, 106b/9
a.- duk 37b/13, 72b/1, 73b/11, 95b/8, 105b/13, 112a/2, 119b/7
çapa a.- duk 98a/3-4
a.- ġan ékendür 24b/14
a.- ġanda 22a/11, 77b/9, 106b/11
a.- ġanımızını 72b/8
a.- ıŋ 119b/8
a.- ıp 15b/12, 24b/13, 39a/5, 40b/4, 44b/1, 55b/6, 59a/6, 59a/7, 63a/12, 67a/13, 72a/9, 73b/1, 77b/2, 78a/12, 79a/1, 83a/8, 84b/12, 88a/13, 100b/5, 102b/8, 104b/4, 108a/12, 111b/1, 114a/12, 117a/10, 117b/8, 118a/1, 119b/10, 119b/12, 120a/3
a.- ıp édim 102b/1
a.- maḳ 65a/7
a.- maḳ bolduk 77b/1
a.- ur édi 91b/6
a.- ur édim 71a/7
a.- urda 52b/6
[57]

atlandur- : Ata bindirmek, hareket geçirmek.
a.- up 107b/8
[1]

atlanıl- : Ata bindirilmek, harekete geçirilmek.
a.- dı 31a/1, 55b/5, 60b/8
[3]

aṭlas : < Ar. Üstü ipekli altı pamuklu kumaş.
a. 102b/11, 103a/8
[2]

atlıḳ (I) : Atlı, süvari.
a. 30b/5, 60a/12, 66a/9, 66a/13, 91b/12, 104a/10, 110a/12, 112a/6, 112b/11, 113a/6, 113a/8, 114a/11, 117a/1, 117a/11, 117b/2
a.+ lar 119a/4
a.+ ları 92a/4
a.+ nı 66b/3
a.+ nıŋ 92b/6, 118b/14
[20]

atlıḳ (II) : Adlı, isimli.
a. 3a/5, 3b/5, 4a/8, 8b/7, 8b/8, 8b/14, 9a/12, 12a/2, 16b/3, 19b/12, 20b/8, 24a/11, 24a/12, 27b/2, 40b/13, 42b/12, 44a/13, 45a/2, 45a/6, 52a/8, 56b/12, 57a/3, 57a/13, 60a/13, 60b/7, 61b/9, 65a/11, 65b/6, 65b/7, 70a/4, 75a/8, 75b/1, 78a/9, 84a/14, 87b/12, 90b/8, 98a/13, 104b/13, 108b/13, 109b/12, 113a/14
[41]

at mat : Atlar ile, atlarımızla.
a. 116b/6
[1]

av : Vurma ya da yakalama yoluyla yakalanan hayvan.
a.+ ġa 71a/7
a.+ ı 2a/14, 3b/2, 5a/5
a.+ ını 25b/11
a.+ nıŋ 109a/4
[6]

avān : < Ar. Vakit, zaman.
a.+ ıda 75b/12, 92a/11
[2]

‘avāyıḳ : < Ar. Engeller.
‘alāyıḳ-u ‘a. 78a/6
[1]

āvāz : < Far. Ses.
ā. 119a/2
ā.+ ı 118b/14
[2]

āvāze : < Far. Ses.
ā.+ sini 26b/5
[1]

avla- : Avlamak.
a.- dılar 100b/14
a.- r édi 25b/12
a.- r édük 71a/7
[3]

avlaḳ : Vurma ya da yakalama yoluyla yakalanan hayvan; avlanacak yer.
a. 71a/2
a.+ ı 4a/10
[2]

ay : Ay, otuz gün.
a. 8b/11, 13b/13, 82a/11
altı a. 11a/5, 24a/9, 50a/12
bir a. 48a/8, 67b/10, 83b/2, 86b/7
iki a. 34b/9, 48a/8
tört a. 38a/2, 45b/1, 119b/14
yéti a. 44a/7, 51a/3
bir a.+ da 75a/13
iki yarım a.+ da 34b/9
tört a.+ da 86a/12
a.+ dın 26b/7
altı a.+ dın 10a/8, 24b/2
a.+ ġa 41b/9
bir a.+ ġa 66a/6
tört a.+ ġaça 93b/11-12
Ramażān a.+ ı 1b/1, 34a/5, 36a/7, 39a/5
Receb a.+ ı 53a/14
Şa‘bān a.+ ı 30b/14
Şevvāl a.+ ı 37b/12, 37b/13
Muḥarrem a.+ ıda 120a/3
Rebī‘ü’l-āḫir a.+ ıda 25b/1
Şa‘bān a.+ ıda 75a/10
Şevvāl a.+ ıda 31b/3, 88a/11
Ẕi’l-ḳa‘de a.+ ıda 63b/1, 77b/1
Muḥarrem a.+ ınıŋ 68a/9
Ramażān a.+ ınıŋ 6b/2, 15b/11, 41b/2
Receb a.+ ınıŋ 74b/2
Şevvāl a.+ ınıŋ 18a/8
Rebī‘ü’l-evvel a.+ ınıŋ 44b/2-3
Muḥarrem a.+ ınıŋ 66a/14-66b/1
a.+ nıŋ 31a/1
altı a.+ nıŋ 88a/1
[51]

aya- : Saklamak, kıymamak.
a.- p 115a/14
[1]

ayaḳ (ġ) : Ayak.
a. 63b/3, 76a/5, 97a/14, 97b/1, 101b/1, 102b/10, 109a/5, 114b/14, 117b/10
a. astıda 2b/14
a. astıdadur 47b/8
a.+ ı 49b/11, 95b/2, 103a/14
a.+ ıda 31a/1, 41a/14
a.+ ıdın 60a/12
a.+ ıġa 107b/10, 112a/9
a.+ ım 83b/11, 101b/3
a.+ ımda 108b/8
a.+ ımga 119a/8
a.+ ın 72b/3
a.+ ını 18b/7, 19a/6
a.+ ınıŋ 30b/7
a.+ lar 97b/1
a.+ ları 18b/11
[29]

‘ayb : < Ar. Utanılacak şey, kusur.
‘a. bolġay 64a/6-7
‘a. ḳılur édi 29b/3-4
‘a. ḳılurlar édi 26a/4
‘a.+ ı 47b/10
[4]

āyet : < Ar. Kur’ân-ı Kerîm’de her bir surede bulunan cümlelerden her biri.
ā.+ ni 45b/10
[1]

ayıḳ otı : Yéti Ként dağlarında bulunan bir ot.
a. 5b/5
[1]

ayır- : Ayırmak.
a.- dılar 103b/6
a.- duk 39a/7, 66b/9, 84a/3
a.- gan 25a/9
a.- ġay 110a/14
a.- ıp 8a/8, 29b/6, 36b/1, 74b/12
a.- ıpturlar 45a/9
a.- mas édi 103a/14
[12]

āyīn : < Far. Tören.
ṭoy-u ā. 24a/12
[1]

āyīne : < Far. Ayna.
seŋ-i ā. 3b/10
ā. 3b/12
[2]

aymaḳ : Oymak, kabile.
a.- u aḥşāmnı 54a/11
él-ü ulus-u a. 73b/10
raʿiyyet-ü a. 62a/3
a.+ ı 28a/6
a.+ ları 29b/8
[5]

ayrıl- : Ayrılmak.
a.- a tüşkende 119a/13
a.- dı 23a/10
a.- dılar 55a/7, 77a/5
a.- ġaç 77a/6
a.- ġandın 110b/1
a.- ġanlardın 55a/7
a.- ġay 105b/3
a.- ıp 14a/10, 33b/6, 39b/2, 39b/3, 39b/9, 42b/4, 56b/14, 64a/1, 65a/3, 81a/7, 81b/1, 103b/14, 105a/13, 110b/2, 111a/6
a.- maydur édim 54b/1
[24]

ʿayş : < Ar. Yaşama.
fısḳ-u ʿa.+ ġa 41b/7
[1]

ayt- : Söylemek, demek.
a. 118a/13
a.- a bolġay 102a/3
a.- a kiriştiler 115b/6, 115b/7, 115b/10-11
a.- adur 113b/9, 118a/3, 118a/4
a.- adurlar 117b/13
a.- ıŋ 83a/14
a.- ıp 16b/10, 24b/1, 55a/3, 63a/2, 87a/2, 87a/8, 87a/12, 87b/2, 117a/13
a.- ıp édiler 86a/3
a.- ıp édim 75b/6, 99a/12, 99b/14
a.- ıp turupturlar 107a/3
a.- ıpdur 53b/8-9
a.- ıpturlar 5a/2
a.- ḳaç 102a/6, 102a/10
a.- ḳan 16b/3, 109a/8
a.- ḳanda 105b/3
a.- ḳandın 26a/7, 103b/3
a.- ḳanıdın 108b/5
a.- ḳay 105b/3

a.- madı 78b/13
a.- maġan 26a/7
a.- maḳ 87b/6
a.- maḳnıŋ 102a/5
a.- maydur édi 114b/5
a.- tı 41a/10, 41a/11, 80a/11, 87b/6, 106b/7, 108a/13, 111b/8, 112a/14, 112b/8, 118a/8, 118a/10, 119a/12
a.- tılar 108a/4, 115b/2, 116a/13, 117a/9, 119b/8
a.- tım 9a/5
a.- ur 15b/9, 15b/10, 94b/5
a.- ur édi 15b/4, 68b/8, 100a/1
a.- ur édim 75b/5, 87a/11
a.- ur ékendür 13b/7
a.- urlar 5b/6
[68]

aytış- : Konuşmak, sözleşmek.
a.- tılar 102b/9
[1]

‘ayyārlıḳ : < Ar.+T. Hilebazlık, dolandırıcılık.
‘a. 59b/6, 71a/12-13
[2]

az : Az.
a. 29a/9, 34b/10, 35b/7, 54a/6, 54a/13, 56a/11, 73a/10, 77a/7, 93b/2, 105a/9, 110a/9, 111b/10, 114b/2
rānde-ü a. 54a/13
a. édi 112a/3
köp a. édi 85a/4
a.+ ı 105a/1
a.+ ını 104b/9, 114a/12
[20]

‘azā : < Ar. Matem, yas.
‘a. 17b/14
[1]

‘aẕāb : < Ar. Eziyet, işkence.
‘a.+ lar 32b/7-8, 43b/2
‘a.+ lar ḳılur édi 79a/12
[3]

āzād : < Far. Özgür, hür.
ā. ḳıldım 20b/12
[1]

azaġlaḳ : Yaman, büyük.
a. 37b/7, 72a/5, 104a/12, 109b/7
[4]

a‘ẓam : < Ar. En büyük.
rükn-i a. 65b/14
rükn-i a. édi 30b/4
[2]

‘aẓīm : < Ar. Çok, fazla.
‘a. 60a/14
[1]

‘azīmet : < Ar. Yola çıkma, bir yere doğru hareket.
‘a. 24b/13
‘a. ḳıldı 32b/2-3
‘a. ḳıldım 32a/4
‘a. ḳılduk 79b/10, 96a/8
‘a. ḳılıp 30b/14
‘a.+ i 13b/1, 22a/11, 25a/5, 53a/14
‘a.+ i ḳıldım 4a/2, 10b/13, 15b/13, 96b/8
‘a.+ i ḳılduk 63b/8
‘a.+ i ḳılġanda 14a/9-10
‘a.+ i ḳılıp 13b/4, 25a/6
[18]

‘azīz : < Ar. Değerli, kıymetli.
müteberrik-ü ‘a. 41b/9
[1]

azlıḳ (ġ) : Azlık.
a.+ ıġa 98a/3, 99b/1
[2]

‘azm : < Ar. Niyet, kasıt.
‘a. ḳıldım 101b/4
[1]

azraḳ : Daha az.
a. 103a/10, 112b/4
a. bolġay édi 55a/10, 59b/12, 103a/11
a. édi 111a/13
[6]

azraḳça : Daha az.
a. 104b/12, 105a/4
[2]

azuḳ : Azık, yiyecek.
a.- u ẕaḫīre 95a/6
a. 94b/8
[3]

āzürde : < Far. İncinmiş.
ā. bolġanlar 56b/9
ā. bolup édiler 56b/3
[2]

-B-

baba : Baba, ata.
b.+ m 96b/1
[1]

bādām : < Far. Badem.
b. 3b/8
b.+ ı 4a/14, 4b/1
b.+ lar 24a/13
[4]

bādiye : < Ar. Çöl.
b.+ de 4b/5
b.+ ni 4b/7
[2]

baġ (I) : Bağlayacak nesne, bağ.
b. 7a/1, 7a/2
b.+ ları 7a/2
[3]

bāġ (II) : < Far. Bağ, büyük bahçe.
b.- u bāġçe 47b/5
b.- u bāġçede 76a/5
b. 45b/12, 46a/3, 46a/4, 118b/1
b.+ da 31b/13-14, 118b/3
b.+ ı 48b/1
b.+ ıġa 108a/1
b.+ ım 49b/12
b.+ ḳa 118a/1
b.+ lar 117b/14
b.+ ları 3a/2
b.+ nıŋ 31b/14, 47a/3, 118b/14, 119a/4
[18]

bāġāt : < Far.+Ar. Bahçeler.
b.- u maḥallātı 45a/10
b.- u maḥallātnı 76a/9
b. 3a/2
‘imāret-u b.+ ı 45b/5
b.+ tın 66a/4
maḥalle-ü b.+ tın 106a/3
[6]

bāġçe : < Far. Bahçe.
b. 47a/9
bāġ-u b. 47b/5
b.+ de 47a/14
bāġ-u b.+ de 76a/5
b.+ ler 117b/7
b.+ leri 3b/6
b.+ leri 5a/10-11
b.+ leride 3b/8
[8]

bağış : İyilik, lütuf.
b.+da 34a/9
[1]

bağışla- : Suç ve cezayı affetmek, bağışlamak.
b.- p 60a/14
b.- ptur 41a/8
[2]

bāġī : < Far. Aynı bahçede yetişen.
b. 47a/2
[2]

bağla- : Bağlamak.
b.- ġan 100a/14, 100b/1
b.- ġandın 7a/2
b.- ġanı 46b/14
b.- ġanlarnı 119b/8
b.- ġuça 106b/9
b.- mak 118b/12
b.- maydur édi 98a/8
b.- maydurlar 46b/10
b.- ŋ 119a/10
b.- p 87a/8, 94b/6, 100a/11, 100a/12, 106b/9, 116b/13, 119a/11
b.- ptur 46b/9, 46b/11, 46b/12
[20]

baġlat- : Bağlatmak.
b.- ur édi 7a/1-2
b.- urda 7a/1
[2]

baġrıḳara : Aslında kuşun rengine göre verilen bir sıfat olup sonradan kuşun adı yerine geçmiştir. Bir tür iskete kuşu.
b. 49b/6
[1]

bāḫaber : F.+Ar. Haberli, bilgisi olan.
b. édi 22a/14
[1]

bahādır : < Moğ. Yiğit, cesur, kahraman.
b. 31a/5
b. bolsa 54a/9
b. émişsiz 108b/9
[3]

bahādırlıḳ : < Moğ.+T. Yiğitlik, cesurluk, kahramanlık.
b. 31a/6, 31a/8
[2]

bahāne : < Far. Sıradan gerekçe.
b. 53b/12, 56a/2, 58a/8, 77a/5, 101b/14
b. ḳılıp 118b/11
b.+ si 36b/3, 62b/12, 77b/7
[9]

bahār : < Far. İlkbahar.
b. 35b/7
b.+ ı 2b/9, 3a/3, 49b/4
b.+ lar 49a/5-6
[5]

baḫīl : < Ar. Cimri.
b.- ü fitne 15a/3
[1]

baḫīllıḳ : Ar.+T. Cimrilik.
bā-vücūd-i ḫisset-u b. 42b/8
[1]

baḥr : < Ar. Deniz.
şāh-ı b.- u ber bolġusıdur 87b/2-3
[1]

baḫşı : < Moğ. Hekim, halk hekimi, cerrah.
b. 108b/14
[1]

baḫşiş : < Far. İhsan, bağış olarak verilen şey.
meclis-ü b.- ü şılan 25b/8
b.+ i 68b/6
insāniyyet-ü b.+ ler 82a/8
[3]

baḫşiş ü porsiş : < Far. Bahşiş, hediye.
b. 22a/2
[1]

bā'iṣ : < Ar. Sebep, neden.
b. 29b/3
b. bolup édi 94b/14
b. ḳıldı 16b/12
[3]

baḳ- : Bakmak.
b.- a 33a/5, 47a/1, 67a/4, 71a/6
b.- a aldurmaŋ 115a/4
b.- a almas édim 75b/8-9
b.- a yandı 66a/7
b.- a yürüdük 81b/2
b.- a yürüdüm 115a/3
b.- ar 95b/4
b.- ıp 55b/13, 59a/1, 83b/8, 84b/2, 92a/6, 100b/2, 111b/12
b.- ıp érdi 31b/6
b.- ḳalı 108b/13
b.- ḳaylar 18b/8
b.- madı 114b/6
b.- maḳlıḳ 75b/14
b.- may 19b/3, 72a/13, 98a/3, 99b/1, 104b/10, 106a/4
b.- maydur édi 111a/5
b.- sam 113b/14
b.- tı 73b/3
[31]

baḳtur- : Baktırmak.
b.- ġalı 24a/14
b.- ġaylar 61b/5
[2]

baldağla- : Bilemek.
b.- maydur édim 107b/2
[1]

baltu : Balta.
b. 66a/11, 84a/10, 103a/13, 117a/14
[4]

bām : < Far. Çatı.
b.+ ı-u tāmı 49a/6
[1]

bar : Var, mevcut.
b. 2a/5, 2a/10, 2b/6, 3a/3, 3a/14, 3b/6, 4a/9, 4b/5, 5a/12, 5a/13, 15b/9, 16b/14, 24a/8, 24a/9, 25a/1, 45b/4, 47b/11, 47b/12, 48a/3, 48b/7, 48b/9, 49b/10, 49b/12, 50a/4, 55b/13, 60a/14, 60b/14, 73a/3, 76a/11, 76b/8, 78b/1, 81a/2, 82a/13, 83a/5, 99a/7, 100b/9, 102a/13, 103a/13, 104a/7, 104b/3, 113b/14, 117b/7, 117b/14, 118a/8, 119b/3
b. édi 7a/8, 7a/9, 7a/11, 7b/7, 11b/2, 12b/10, 15a/6, 18b/5, 19a/5, 19b/9, 20b/7, 22a/8, 22a/10, 22a/14, 22b/1, 22b/11, 23b/4, 25a/3, 26a/6, 28b/1, 28b/2, 31a/12, 40a/1, 51a/9, 52b/9, 56a/1, 63a/4, 63a/5, 64b/9, 68b/5, 71a/14, 73b/6, 73b/10, 74a/9, 75b/1, 75b/11, 76a/10, 77a/11, 82b/10, 88a/1, 90b/4, 94a/4, 97a/7, 97a/9, 99b/14, 101b/5, 106a/11, 106b/3, 107a/11, 110b/13, 112a/5, 112a/11, 112b/4, 113b/1, 114a/9, 115a/8, 115a/10, 115a/13, 117a/6, 120a/1
b. ékendür 1b/5, 18b/8, 22b/11, 23a/5, 24a/14, 36b/6, 80a/3, 102b/3
b. érdi 5b/9, 7b/3, 7b/3, 26a/9, 43a/13, 52a/1, 56b/7, 57a/6, 60b/13,
113b/10, 114b/5
b. érmiş 79b/7
b.+ dı 15b/3
b.+ dur 2b/5, 4b/3, 11b/1, 17a/6, 32a/8, 47b/13, 70b/11, 85a/12,
106a/13, 115b/14, 116b/7
[141]

bar- : Varmak, gitmek.
b.- a 71b/13
b.- a almadı 115b/10
b.- a almas 115a/4
b.- adur 60b/13, 97b/8, 108a/5, 113a/4, 113a/6, 117a/1, 117a/12, 117b/2
b.- adur édi 26b/4, 97b/3
b.- adur ékendür 117b/4
b.- adur érdük 115a/1
b.- adurġan 8a/7
köre b.- adurġanda 108a/13
b.- adurmén 115b/8
b.- alıŋ 116b/6, 119b/8
b.- amaġan 114b/11
b.- asız 115b/3, 115b/11
b.- ay 115a/2, 116a/1, 116b/8, 118a/10
b.- dı 9a/1, 11a/9, 11a/12, 12a/7, 13a/14, 14a/10, 14b/2, 17b/2, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 22b/2, 22b/14, 23a/2, 27a/5, 27b/12, 29a/11, 29b/9, 30a/2, 33b/4, 35b/2, 37a/3, 37b/2, 37b/3, 37b/5, 37b/6, 38b/2, 39b/9, 39b/13, 44a/5, 44a/12, 51b/14, 56b/4, 56b/14, 58a/9, 58b/7, 60a/11, 63a/9, 64a/1, 65a/2, 65a/3, 65b/12, 67b/10, 69a/10, 80a/7, 80b/6, 81b/1, 81b/2, 84b/6, 86b/7, 90b/12, 90b/14, 92b/7, 93a/12,

101a/8, 101a/9, 101b/6, 104b/14, 109b/9, 110b/9, 111a/10, 112b/6, 113a/5, 113b/4, 116b/10, 117b/13
b.- dılar 10b/14, 11a/5, 12b/3, 17a/13, 36b/9, 38a/8, 38b/11, 40a/5,
41a/5, 51b/9, 74a/1, 78a/8, 79b/1, 86b/10, 101a/7, 101a/11
tüşüre b.- dılar 106a/9
b.- dım 38a/5, 56a/1, 99b/14, 108b/6, 112a/7, 115b/9, 118a/1, 118b/1
b.- duk 60a/6, 107b/9, 110b/8
b.- ġan 51b/5, 52a/5, 52b/8, 58a/3, 66a/10, 66a/14, 82b/4-5, 101a/9, 104b/6-7, 113b/4, 120a/1
b.- ġan bolġay 119b/4
b.- ġanda 20a/11, 102a/1
b.- ġandur 44b/8
b.- ġanlarnı 51b/3
b.- ġay 16a/2, 16a/4, 115a/9
b.- ġusıdur 73a/1
b.- ıp 8b/1, 10a/5, 10a/14, 13a/4, 14a/7, 17b/9, 22b/11, 26a/14, 31a/8, 31b/11, 32a/12, 43b/4, 52b/5, 53b/6, 53b/8, 54b/7, 57a/7, 57a/9, 57b/3, 59a/13, 59b/4, 63a/10, 63b/5, 63b/7, 66b/12, 71a/13, 73a/6, 73a/10, 73b/14, 77b/7, 79a/3, 79b/5, 80b/13, 81a/7, 83b/14, 84a/6, 88b/4, 93a/7, 93a/9, 96a/9, 96b/6, 96b/8, 96b/13, 98b/9, 102b/5 103b/10, 104b/3, 105a/3, 105a/6, 108b/2, 108b/5, 109b/10, 109b/11, 110a/1, 110b/10, 116a/12, 116b/2, 117b/8, 119b/1, 119b/3, 119b/5, 119b/6, 119b/9
b.- ıp édi 12a/4, 13b/3, 25a/5, 62a/2, 63b/6, 65b/14-66a/1, 68a/2, 82a/2
b.- ıp édiler 44a/3, 52a/3, 77a/1
b.- ıp édük 106b/14
b.- ıp ékendür 97a/9
Ḫocendḳa b.- ıp hem kişi né ḳılġay 60a/4
b.- ıptur 9b/2, 13b/5, 78b/4-5, 118b/5
b.- ıpturlar 105a/11-12
b.- madı 33a/12
b.- maġıġa 62b/9
b.- maḳ 14a/9, 61a/4, 106a/12, 115b/13, 118a/8
b.- maḳçı boldı 73b/1
b.- maḳḳa 60a/4, 71b/2, 97b/7, 99b/8
b.- maḳnı 33a/10, 101b/4
b.- maḳta 76a/10
b.- mas édi 20b/4
b.- may 60b/12
b.- maysiz 116a/5
b.- mış 66b/8
b.- sak 109b/2, 118a/1
b.- sak édi 119a/1
b.- sak ékendür 106b/1
b.- sam 101a/13, 101b/13
b.- saŋız 116a/5
b.- sun 65a/8, 110b/3
b.- ur 2a/3, 3a/1, 4b/1, 4b/4, 48a/11, 60a/6, 60a/9, 68a/4, 81a/8, 112b/13
b.- ur édi 71b/10, 119a/2
b.- ur édim 75a/12, 76a/8-9, 101a/14
b.- ur éken 97b/4

b.- urda 95b/2, 96a/9
b.- urġa 76a/11
b.- urlar 36b/11, 66b/10
b.- urnı 70b/7
[275]

bār : < Far. Defa, kez.
b. 113b/4
[1]

baranġar : Ordunun sağ tarafı.
b.- u cavanġar 100a/9
b. 66b/3, 69b/11, 69b/13, 70a/11, 89a/7, 89a/8, 100b/6, 100b/7
b.+ da 100b/8-9
b.+ ı 70a/9, 89b/10
b.+ ınıŋ 89b/3
b.+ nı 89b/1
b.+ nıŋ 90a/9
[15]

barça : Bütün, hepsi.
b. 16a/14, 21b/7, 34a/10, 78a/11, 102a/12, 107a/11, 118a/8
b.+ dın 31a/4, 49b/9
b.+ ġa 101a/7
b.+ mız 115b/4
b.+ mızını 114b/3
b.+ nı 56b/8, 75a/1
b.+ sı 25b/9, 51b/4
b.+ sını 40a/8, 40b/9, 42a/1
b.+ sınıŋ 41b/4-5
[21]

bāre : < Far. Hak, kere, defa, kez.
b.+ siġa 51a/1
[1]

barı : Bütün hepsi.
b. 8b/4, 8b/8, 18a/11, 24b/6, 26b/14, 30a/6, 43b/5, 83a/1,
83a/13, 87a/12, 87a/13, 92a/6, 93b/9
b.+ dın 10b/9, 12a/13, 12b/7, 19b/10, 20a/9, 88b/4, 93a/12
b.+ nı 20b/12, 62b/10
[22]

barıça : Bütünü, hepsi.
b. 60a/3, 115a/10
[2]

barıl- : Varılmak.
b.- adur édi 114b/11
b.- dı 31b/7, 40b/14, 102a/14, 109b/8
b.- ġay 60a/4, 81a/12
b.- ıp édi 112a/6, 115b/6, 116a/9
[10]

barın : Hepsi.
b. 71b/14
b. bolsa 78b/10
b. ḳıldılar 71b/14
b. ḳılıp 62a/8
[4]

bārī : < Far. Hiç olmazsa.
b. 16a/3, 64a/11, 119b/5
[3]

barmaġ : Parmak.
b.+ ını 43a/11
[1]

bārū : < Far. Kale duvarı, sur.
burc-u b.+ sınıŋ 16a/12
[1]

bas- : Baskın yapmak, basmak.
b.- ar 42b/10, 42b/11
b.- ıp 8a/8, 9a/13, 11b/11, 12a/6, 14b/9, 20b/10, 29b/8, 30a/8, 34a/1, 35b/1, 71a/11, 78b/4, 89b/10, 106a/9
b.- ıp turdı 100a/13
b.- ıp turdum 100a/14
b.- ḳan 22b/10
b.- ḳanda 9a/2
b.- ḳandın 42a/3-4
b.- maḳ 101a/10
b.- maydur 101b/9
b.- sa 90a/1
b.- tı 7a/13, 10b/1, 14a/7, 41b/6, 69a/3
b.- tılar 38b/9
[30]

basıl- : Baskına uğramak, basılmak.
b.- dı 41b/4, 43a/9
b.- dılar 16b/4, 109b/12
b.- ıp 13a/4
[5]

basīṭ : < Ar. Sıradan, gösterişsiz.
b.+ ni 19a/9
[1]

bastur- : Bastırmak.
b.- dı 22b/10
b.- dılar 30b/8
b.- sa 90a/1
b.- up 104a/1
[4]

baş (I) : Baş, kafa.
b. 17b/6, 35b/2, 37a/11, 37a/12, 76a/4, 93b/5, 101b/1, 101b/4, 102b/10, 110a/8, 118b/10
b. alıp étsem 101b/3
b.+ ı 81a/2
b.+ ıdın 65b/9
b.+ ıġa 65b/8, 67a/13
b.+ ım 95b/4, 107a/14
b.+ ımda 107a/14
b.+ ımġa 97b/13, 107a/14, 107b/1
b.+ ımnı 118b/4
b.+ ını 57b/2, 65b/10, 65b/11, 67a/14
b.+ lar 71a/11
b.+ tın 103a/14
[30]

baş (II) : Bir şeyin, bir yerin uçlarından biri; baş taraf.
b. 65a/14, 94a/7, 94a/8
b.+ ı 19a/2, 49b/11
b.+ ıda 2a/8, 26a/9, 39b/10, 99a/5, 99a/6, 106b/6, 111a/11, 111b/1
b.+ ıdın 19a/2
b.+ ıġa 43a/2, 112a/12
b.+ tın 119a/9
[17]

başḳa : Diğer, gayrı.
b. 47b/11
[1]

başla- : Başlamak.
bünyād ḳıla b.- dı 23b/7
kéle b.- dı 103b/7
ḳıla b.- dı 75a/2
süstlıḳ ḳıla b.- dı 114b/12, 115a/1-2
b.- dı 110a/13-14
b.- dılar 116b/1
kéle b.- dılar 56b/9, 62a/4
kire b.- dılar 62b/6

rücū‘ ḳıla b.- dılar 86a/5
ta‘addī-u teşeddüd ḳıla b.- dılar 23b/10
ẓulm-u bed-ma‘āşlıḳ ḳıla b.- dılar 110b/14-111a/1
perhīz ḳıla b.- dım 25a/13
b.- ŋ 116a/1, 116a/8, 116b/5
b.- p 38b/5, 65a/8, 65a/10, 93b/4
bī-vuḳūf ḳıla b.- sa 81a/3
[22]

başlat- : Bir orduyu sevk ve idare için birini komutan olarak görevlendirmek, başlatmak.
b.- ıp 13a/1, 32a/11
[2]

başlıḳ (ġ) : Komutan, kumandan.
b. 9a/13, 20b/10, 26b/8, 30b/6, 33a/6, 34a/9, 57b/13, 67b/3, 77b/5, 78a/3, 78b/8, 81a/5, 108a/881a/7, 82b/2, 108a/7, 116b/3
b.+ lar bolġay 74b/7-8
b.+ larġa 62a/4
b.+ larnı 61b/11, 62a/10
[21]

başsızlıḳ : Başı boş, komutansız.
b. ḳılġan 39b/6
[1]

bat- : Batmak.
b.- ḳunça 60b/9
[1]

bat : Hemen, derhal, çabuk.
b. 85a/5, 99b/3, 103b/4
[3]

bāteng : < Far. Sıkıntı ile, sıkıntılı.
b. 57b/6
[1]

batġaḳlıḳ : Bataklık.
b. 16b/13-14
[1]

bāvücūd : < Far.+Ar. Gene de, bununla birlikte.
b.- ı ısıtma 59a/7, 59a/11
b.- ı iḥtiyāc 7b/1
b.- ı ḳarılıḳ 14a/13
b.- ı tecrübeler 86b/10
b.- i ḫisset-u baḫīllıḳ 42b/8
b.- i türklük 28b/10-11
b. 2b/4, 8b/10, 9a/5, 14b/4, 18b/9, 35a/1, 44a/3, 56b/5, 61b/10, 65b/8,

67b/14, 81a/8, 83b/14, 89b/6, 91a/3, 104a/9, 106b/3, 107b/1, 113a/11, 117b/4
[27]

baya : Eski, köhnelenmiş, bayağı.
b. 117b/3
[1]

bay bér- : Kaybetmek, çarçur etmek.
b.- di 42a/1
[1]

bāyed : < Far. Gerekmek.
b.- u şāyed 16b/11
[1]

bayırı : Köle, hizmetçi.
b. 79a/8
b. édiler 95a/4
b.+ sı 16a/8, 58b/4
[4]

bāz : < Far. Tekrar, yeniden.
ṭabl-i b. 104b/8, 105b/8
[2]

bāzār : < Far. Pazar, çarşı.
b.+ da bolup 40a/3
b.+ ġa 93a/7
b.+ ı 47b/12
b.+ ınıŋ 75b/1
b.+ ısıda 2b/2
[5]

bāzārī : < Far. Pazarcı, pazarda alınıp satılan.
b.- u ġayr-i bāzārī 40a/3
bāzārī-u ġayr-i b. 40a/3
şehrī-ü b. 24a/2, 40b/10
[4]

ba‘żı : < Ar. Bazı.
b. 3b/11, 4a/9, 5b/3, 5b/10, 6a/5, 8a/14, 11b/8, 16a/13, 18b/14, 24b/7, 25a/7, 26b/8, 30b/1, 31a/10, 33b/10, 33b/13, 34b/6, 36a/12, 36b/14, 39b/5, 39b/10, 44a/3, 48a/6, 49a/14, 52a/2, 54b/2, 55b/2, 57a/11, 58a/13, 59b/5, 60b/10, 64a/3, 64b/2, 69b/7, 70a/1, 70a/3, 71b/8, 73b/2, 76b/9, 76b/13, 80b/3, 83b/1, 83b/2, 84b/9, 86a/6, 86a/7, 86b/10, 88b/7, 89a/9, 89a/11, 89b/2, 89b/8, 90b/14, 91b/12, 92a/9, 93a/10, 93b/10, 104b/5, 104b/7, 104b/8, 105a/11, 105b/1, 105b/11, 109a/2
b. némeler ḳılurlar 3a/10
b.+ dın 86b/11
b.+ ġa 98b/12, 109a/2

b.+ lar 25a/3, 72b/14, 86b/12, 90b/11, 91a/3, 91b/14, 92b/1
b.+ larnı 10a/3, 54b/3, 98b/5
b.+ nı 59b/5, 59b/6, 111a/13
b.+ nı mārpīç ḫiyāre ḳılıpturlar 47a/6-7
b.+ nıŋ 68b/14, 72b/3, 105b/1
b.+ sı 93a/10, 97b/6
b.+ sıġa 23b/3, 25a/3, 51b/2
b.+ sını 10a/3, 51b/2, 79a/9, 79a/10
[100]

becā : < Far. Uygun, yerinde.
b. 17b/14
[1]

becāgāh : < Far. Uygun, yerinde.
b. 115b/14
[1]

becān : < Far. Canlı.
b.- u dil-āzürde-ü rencīde boldılar 24a/6
[1]

beyek bār : < Far. Bir defada, bir zamanda.
b. 40a/4
[1]

bed : < Far. Kötü.
b. 26a/7, 26a/10
nefrīn-u du‘ā-yı b.+ iġa 24a/7
[3]

bed‘ahdlıḳ : Far.+Ar.+T. Sözünde durmamak.
b. 110b/5
[1]

bedbaḫt : < Far. Kötü bahtlı.
b. 68a/6, 89b/14
[2]

bedgümān : < Far. Kötü zanlı, kötü şüphede bulunan.
b. bolup 59b/9, 87a/5
[2]

bedma‘āş : < Far.+Ar. Davranışı iyi olmayan.
b.+ ısıdın 6a/10
[1]

bedma‘āşlıḳ (ġ) : < Far.+Ar.+T. Kötü davranışlı olma durumu.
ẓulm-u b. ḳıla başladılar 110b/14-111a/1
b.+ ıdın 6a/2
[2]

bedkirdār : < Far. Kötü davranışlı, kötü hareketli.
b.+ nıŋ 11a/2
[1]

bednāmlıḳ (ġ) : < Far.+T. Adı kötü çıkmışlık.
b. 21b/11
b.+ dın 20b/5
b.+ nı 35a/4
[3]

bedzebān : < Far. Küfürbaz, ağzı bozuk.
b.- u fuḥşgūy-u ḫod-pesend-u tīremaġz 29b/4
[1]

bég : Bey, sözü geçen adam. Türk devlet idaresinde ve bununla yakından bağlı askeri teşkilatta eskiden beri yüksek bir görev, yetki ve sorumluluk sahibi kişilere özgü olan bu unvan, zaman içinde birçok tamlamaya girmiş ve çok çeşitli kavramları ifade etmek için kullanılmıştır.
b.- u bégāt 36b/14
b.- u bégçe 23b/12
b.- ü bégātdın 55a/6
b.- ü bégātıga 80a/5
b.- ü nöker 90a/7
b.- ü yigit 52a/3
b. 13b/9, 47b/5, 53a/5, 56b/2, 74a/7, 95a/3
b. bolup édi 15b/7
b. édi 29b/13, 36a/10
b. ḳılıp édim 52a/10, 71a/10-11
b. ḳılmaydur édi 73b/6-7
b. ḳılmış bolġay 69a/14
b.+ āt 47b/5
bég-u b.+ āt 36b/14
bég-ü b.+ ātdın 55a/6
b.+ āt-u yigit 53a/6
bég-ü b.+ ātıga 80a/5
bég-u b.+ çe 23b/12
b.+ din 65b/2
b.+ i édi 57b/1, 71b/12
b.+ i ḳılıp 109a/10
b.+ im édi 79a/5
b.+ imiz 90b/13
b.+ isi 100b/10, 100b/11
b.+ ler 16a/1, 16a/7, 16a/11, 16a/13, 16b/9, 17a/14, 17b/4, 17b/9, 17b/12, 17b/13, 19a/10, 23a/7, 25a/2, 25a/7, 34b/14, 39b/10, 44b/2, 51a/2, 53a/8, 55a/4, 59a/13,

59b/4, 64a/3, 65a/6-7, 65b/2, 70a/13, 71b/6, 74a/4, 76b/8, 76b/9, 77a/5, 81a/2, 82b/5, 83a/1, 90b/5, 90b/8, 91a/10, 106a/11, 109b/1
b.+ ler édi 89a/9
b.+ lerdin 8b/12, 21b/7, 55a/7, 55a/10-11, 65b/3, 66a/5, 92a/12
b.+ lerge 82a/7, 91b/1
b.+ leri 10b/4, 18a/4, 25a/8, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 36a/8, 36a/9,
36a/12, 37b/7, 41b/3, 49a/9-10, 49a/10, 56a/10, 62a/13, 68a/8, 68a/10, 69a/7, 69a/14, 73b/13, 77a/3, 78a/3, 78b/8, 81a/5, 81a/7, 89a/10, 93a/7-8
b.+ leri édi 69b/1
b.+ leridin 9b/10, 9b/14, 17a/10, 17a/12, 28a/6, 38b/14, 52a/2, 57a/6
b.+ leridin édi 10a/1, 12b/6, 14a/4, 14b/12
b.+ leridin érdi 8b/6
b.+ lerige 28b/4, 63b/11, 64a/5-6
b.+ lerimiz 67b/5, 79a/8
b.+ lerimizdin 78a/1
b.+ lerini 26a/1, 50b/13, 76b/11
b.+ leriniŋ 10b/6, 13a/13, 25b/14, 56b/7, 77a/3, 79b/11
b.+ lerni 25a/1, 43a/9, 43b/5, 50b/14, 57b/13, 65a/6, 65a/8, 65a/9,
73b/2, 74b/6, 82b/2, 104b/5
b.+ lerniŋ 34a/1, 104b/7, 106a/14, 118a/7
b.+ lersiz 16b/9
b.+ niŋ 60a/1
[158]

bég atake : Atabey, padişahın lalası.
b. 13b/7
b. édi 17a/13
b. ḳıldılar 14b/6
b. ḳıldım 14b/1
b. ḳılıp 6b/10, 6b/13
b.+ si 71b/11
b.+ si édi 29a/13-14, 58b/1
b.+ si édiler 76b/13
[10]

bégim : Hanım, hanımefendi. Zamanla unvan yerine geçmiştir. Bâbur döneminden kalan bu unvan Hindistan'da begum şeklinde bugün dahi kullanılmaktadır.
b. 9a/4
b.+ ler 27b/7
b.+ niŋ 9a/4
[3]

béglik : Beylik.
b. 30b/11, 63b/13, 73b/6
[3]

behre : < Far. Nasip, pay.
b. bolmaydur édi 40a/7
b.+ si 18b/10
[2]

bel : Bel, orta.
b.+ içe bolġay 3b/11- 12
b.+ ide édi 103a/14
b.+ imge 115a/12
[3]

belā : < Ar. Bela, müsibet, sıkıntı.
b.+ sıdın 96a/5
[1]

belde : < Ar. Kent, belde.
b.- i maḥfūẓe 44b/7
[1]

beliyyet : < Ar. Felaket, keder.
b.+ tin 95b/13
[1]

belk : < Far. Sonuçta, ayrıca, ancak.
b. 16b/13, 23b/10, 24a/2, 24b/1, 26a/1, 28b/4, 35a/6, 38b/1, 42a/9, 45a/9, 45b/1, 70b/10
[13]

belki : < Far. Şayet, olabilir, belki.
b. 45b/2, 75b/4, 77a/4, 80a/3, 80b/1, 82a/10
[6]

belkim : < Far.+T. Şayet, olabilir, belki.
b. 75b/2
[1]

bend : < Far. Boğum, eklem.
b. ḳılıp 67b/4, 78a/14
b.+ dağı 74b/6
b.+ din 74b/5, 74b/8
b.+ idin 38b/9
b.+ iġa 67b/5
b.+ lerni 77b/5
b.+ te édiler 74b/5
[9]

benefşe : < Far. Menekşe.
b.+ si 3a/3
[1]

ber : < Far. Kara, toprak.
şāh-ı baḥr-u b. bolġusıdur 87b/2-3
[1]

bér- : Vermek.
b.- di 6a/5, 8b/3, 12a/9, 13b/2, 14b/7, 32b/13, 36a/5, 39a/12, 50a/6, 53b/10, 56b/6, 57a/2, 57b/7, 69a/10, 72a/4, 78b/6, 79b/12, 80b/1, 83b/12, 85a/9, 114b/8, 114b/12, 117b/3, 117b/4, 119a/9
dest b.- di 6a/14
ḳaça b.- di 106a/8, 112b/14, 113a/3
ruḫṣat b.- di 8a/4-5, 24b/2, 58b/11, 74b/10, 74b/12, 80b/12, 87a/5
b.- diler 12a/5, 15a/11, 17b/1, 27b/1, 53b/5, 62b/4, 108a/4
ḳaça b.- diler 104b/10, 112a/8
ḳoya b.- diler 34a/2
ruḫṣat b.- diler 53a/9, 59b/9
yandura b.- diler 40a/8
b.- dim 14a/14, 118b/3
ruḫṣat b.- dim 79a/14
yürüy b.- dim 115a/13, 115b/8
b.- dük 54a/12
yürüy b.- dük 114a/12, 114b/1, 119b/10
b.- e alġay 37a/6
b.- e almadı 37a/5, 112b/5
öte b.- geç 113a/2
ruḫṣat b.- gen 29b/6
b.- gende 17b/11
dest b.- gende 15b/10-11
ruḫṣat b.- gendin 79b/7
b.- gendür 6b/12
b.- gengeç 99b/12
b.- gey 35a/13, 59a/5, 80a/1, 80a/2
b.- geyler 51b/2, 96b/14, 108a/10
yandura b.- geyler 40a/6
b.- güçikine 98b/1
b.- ip 6b/9, 6b/13, 12b/14, 17a/3, 21a/9, 30a/10, 36a/4, 41a/4, 42a/6, 57b/5, 60b/7, 64b/6, 94a/12, 107a/2, 117a/2, 117a/14
ruḫṣat b.- ip 24b/4, 63b/11, 74b/3
şikest b.- ip 3b/14
yandura b.- ip 8a/8
b.- ip édi 8a/10-11, 8a/12, 8b/14-9a/1, 19b/5, 19b/8, 21a/1, 21a/8, 26b/2, 29b/14, 50a/5, 50a/8, 50b/6, 69a/6, 82b/12, 107a/6
ruḫṣat b.- ip édi 6b/10, 30a/10
b.- ip édiler 11a/6, 13b/3-4, 22b/8, 116a/7
ḳaça b.- ip érdi 119a/11
b.- iptür 53b/4
b.- medi 97a/1
ruḫṣat b.- medi 34b/8
b.- medim 115b/5
b.- meġeyler 52a/14

b.- mek 108a/7
b.- mekke 41a/7
b.- mekte 32a/11
b.- mes 36b/12
b.- mes édi 76b/1
b.- mey 30a/3, 32b/6, 69b/6
turuş b.- mey 44a/4
b.- meydür 112a/8
b.- meydürler 50a/4
ḳoya b.- se 7a/2
b.- seler 16a/2-3
b.- ür 24a/1, 40b/4, 98b/6
b.- ür édi 109a/1, 109a/2
b.- ür érdi 5b/14
b.- ürbiz 79a/1
b.- ürler 46a/11, 49a/13, 106a/14
b.- ürler édi 93b/9, 93b/11
[152]

berbād : < Far. Perişan, harap.
b. 80b/1
[1]

berdest : < Far. Aniden, hazır.
b. 115b/2
[1]

berg : < Far. Yaprak.
b.+ ini 93b/9
[1]

beri : -den bu yana, beri.
b. 4b/7, 8b/3, 26b/9, 32b/13, 44b/14, 58b/1, 101b/5
b.+ din 36b/8, 38a/6, 73a/10
b.+ ge 60b/1
[11]

béril- : Verilmek.
b.- di 64a/1, 70b/9, 71b/4, 71b/5, 74b/1
ruḫṣat b.- di 25a/3-4, 54b/4, 71b/8, 74b/5
b.- gey 24b/9, 51b/11, 74b/1
b.- ip édi 66a/8, 78a/6
b.- se 51b/13
[15]

berīn : < Far. Yüksek.
b. édiler 58a/13
b. ḳıldılar 54b/3
[2]

bérk : Sağlam, muhkem.
b. 4b/14, 32a/10, 106b/4, 109b/13, 112b/3
[5]

bérkil- : Sağlamlaştırılmak.
b.- gen 57a/12
b.- ip 106b/4
[2]

bérkit- : Sağlamlaştırmak.
b.- gen 63a/11
b.- genni 63a/7
b.- ip 63a/6, 81b/10, 81b/13, 84b/12, 104a/11, 108b/2, 109b/14
b.- ip édi 67a/1
b.- ken 34b/1
b.- mek bolduk 91a/5
b.- mekke 91a/11
b.- meklikke 94a/7
b.- tiler 33b/5-6, 40b/13, 54b/9, 66a/8, 86a/8
b.- ürniŋ 56a/12
[20]

berṭaraf : < Far.+Ar. Bir yana atılan.
b. boldı 43b/3
[1]

beṣṣ : < Ar. Ortaya koyma.
b. 50a/12
[1]

béş : Beş.
b. 4b/2, 7a/6, 8b/4, 8b/9, 8b/11, 10a/8, 11a/5, 18b/3, 19b/9, 20a/4, 20b/6, 22b/8, 24a/9, 24b/2, 26b/13, 27a/11, 28a/5, 28b/8, 32a/7, 33a/6, 34a/13, 38a/6, 38a/7, 40b/6, 46a/4, 46b/10, 50a/12, 58b/2, 62b/14, 64b/12, 72a/11, 80b/6, 82b/12, 88a/1, 88a/12, 96a/4, 105b/9, 110a/8, 119b/3
on b. 75a/11, 84b/13, 90a/8, 95a/1, 106b/11, 119a/7
yégirmi b. 13a/2, 92b/9, 97a/12, 101b/12, 114a/12
b. émesbiz 105a/5
on b. ḳarı bolġay 47a/11
b. kün 29a/1, 88b/3
b. kündin 53a/9, 63b/8, 80b/5
b. künlük 50a/8-9, 119b/12
b. miŋ 28a/9, 55b/5
b. miŋ bolġay édi 35a/3
yégirmi b. yıġaç bolġay édi 60b/5
yégirmi b. yıġaç yoldur 4a/2-3, 4a/3, 48b/8-9
yégirmi b. yıġaç yolını 61a/2
yégirmi b. yıl 24a/4
b. yıldın 39b/7

b. yüz 84b/4, 88a/4
miŋ b. yüz 32a/13, 64b/8, 88b/14
miŋ b. yüz seksen tört yıldur 47a/1
b. yüzdin 106a/5
sekiz yüz éllig b.+ de 18a/10
b.+ i 2a/5
b.+ ide 1b/1, 15b/11-12
[82]

beşāşet : < Ar. Güleçlik.
b.- u neş'e édi 84b/3
b.+ ler 84b/10
[2]

béşinçi : Beşinci.
b. 27b/10, 85b/6, 85b/12
b. iḳlīmdindür 1b/2-3, 44b/4-5
[5]

beyān : < Ar. Anlatma, açıklama.
b.- ı vāḳı'ı 86a/1
b. ḳıldım 119b/14
[2]

beyikrek : Daha büyük.
b.+ tür 49a/13
[1]

beyrūcu's ṣanem : Yebruhu's sanem otunun eski adı, adam otu.
b. 5b/3
[1]

beyt : < Ar. Beyit.
b. 13b/13, 21a/10, 50a/13, 73a/4, 75b/5, 75b/6, 76a/2, 76a/3, 76a/7, 82a/10, 86a/3, 87a/2, 87a/11, 95b/13
b.+ dür 101a/3
b.+ i 76a/2
b.+ ni 75b/5, 99a/6
[21]

bıçaḳ : Bıçak.
b.- u ḳaşuḳ-u destār 25a/14
b. destesi 3a/9-10
[2]

bış- : Pişmek.
b.- ḳan 93b/6
[1]

bışıġ : Pişmiş, olgunlaşmış.
b.+ ı édi 56a/7
[1]

bī-ādāblıḳ : < Far.+Ar.+T. Adapsızlık.
b.+ lar 86b/11
[1]

bī-‘aḳllıḳ (ġ) : < Far.+Ar.+T. Akılsızlık.
b.+ ıdın 79b/14
[1]

bī-bāk : < Far. Korkmayan, çekinmeyen.
b.- u fāsıḳ édi 22b/4
masḫara-u b. 26a/9
b. édi 15a/12
[3]

bī-behre : < Far. Nasipsiz, mahrum.
b. édi 54b-12
[1]

bī-beḳā : < Far.+Ar. Devamı olmayan.
dünyā-yı b. 35a/3
[1]

bī-bünyādlıġ : < Far.+T. Önemsiz.
b.+ ını 63a/5
[1]

bī-ceng : < Far. Savaşsız.
b.- ü cidāl 78b/10
[1]

bī-cidd : < Far.+Ar. Ciddiyetsiz.
b. 31b/1, 51b/6, 109b/7, 110a/14
[4]

bī-cihet : < Far.+Ar. Tarafsız.
b. 74b/11, 111a/4
[2]

bī-çāre : < Far. Çaresiz, zavallı.
b. bolup 39b/5
[1]

bī-çīn : < Far. Kıvrımsız, sade.
b. 7a/4
[1]

bī-dād : < Far. Zulüm, işkence.
ẓulm-u b. ḳılmaḳnı 35a/5
[1]

bī-devlet : < Far.+Ar. Devletsiz.
b. 80a/13
[1]

bī-dil : < Far. Korkak.
b.- ü bī-pāy bolup 105b/10
[1]

bī-dilāne : < Far. Korkaklık.
b. 94b/3
[1]

bī-dillik (g) : < Far.+ T. Korkaklık, cesaretsizlik.
b. 35a/10
b.+ ıdın 33a/10
[2]

bī-fāyīde : < Far.+Ar. Faydasız.
b.+ dür 109b/6

bī-fāyideraḳ : < Far.+Ar.+T. Çok faydasız.
b. 101a/10
[1]

bī-fehm : < Far.+Ar. Anlayışsız.
kevden-u b.- u bī-vefā 28b/14
[1]

bī-ġāne : < Far. İlgisiz.
iltifāt-ı āşnā-u b. 76a/6
[1]

bī-günāh : < Far. Günahsız, suçsuz.
b. 23a/11, 74b/11
[2]

bī-ḫˇāst : < Far. İsteksiz.
b. 37b/1
[1]

bī-ḫaber : < Far.+Ar. Habersiz.
b.- ü ġāfil édük 77b/14
b. 108b/6
[2]

bī-ḥadd : < Far.+Ar. Pek çok, sınırsız.
b.- u bī-nihāyet bolur 49b/7
b. 2b/1, 71a/9, 80b/3
[4]

bī-ḫānumānlıḳ : < Far.+T. Serserilik, evsizlik.
b.+ tın 101b/2
[1]

bī-ḥasīb : < Far.+Ar. Yetersiz.
b. 29a/10
[1]

bī-ḥayā : < Far.+Ar. Arsız, utanmaz.
b. 29b/1
[1]

bī-ḥayṣiyyet : < Far.+Ar. Sade, gösterişsiz.
b. 13b/5
[1]

bī-ḥişāb : < Far.+Ar. Hesapsız.
b. édi 113b/6
[1]

bī-ḫod : < Far. Çılgın.
b.- u divāne boldum 76a/7
[1]

bī-ḫoş : < Far. İyi olmayan.
b. 32b/6
[1]

bī-hūş : < Far. Aklı başında olmayan, şaşkın.
b. 113b/11
[1]

bī-ḥużūr : < Far.+Ar. Huzursuz, rahatsız.
b. boldılar 96b/11
b. boldum 53a/4
b. bolup 53a/3
b. édi 69b/3-4
[4]

bī-ḥużūrluḳ (ġ) : < Far.+Ar.+T. Rahatsızlık.
b. 67b/10
b. édi 96b/11
b.+ dın 69b/4
b.+ umda 53b/5

[4]

bī-hüner : < Far. Beceriksiz.
b.+ lerġa 68a/7
[1]

bī-iḫtiyār : < Far.+Ar. Kendiliğinden, elde olmayarak.
b. 55b/1
[1]

bī-i‘tidāllıḳ (ġ) : < Far.+Ar.+T. Ölçüsüzlük.
b.+ larıdın 42a/13
b.+ lar ḳılıp 58a/11-12
[2]

bī-‘izzetāne : < Far.+Ar. Şerefsiz bir şekilde.
b. 21b/5, 37b/10, 53b/14
[3]

bī-maḥal : < Far.+Ar. Vakitsiz.
b. 112b/2, 113b/11, 114a/2
[3]

bī-māsike : < Far.+Ar. Tutarsız, tutunamayan.
b. 71b/3
[1]

bī-meşaḳḳat : < Far.+Ar. Zahmetsiz.
b. 23a/12
[1]

bī-meze : < Far. Tatsız.
sust-u b. édi 26a/6-7
[1]

bī-minnet : < Far.+Ar. Minnetsiz.
b.- i maḫlūḳ 16b/11
[1]

bī-murād : < Far.+Ar. İsteğe ulaşamamak.
b. 5b/10, 16b/13
[2]

bī-mülāḥaẓa : < Far.+Ar. Düşüncesiz.
b. 64b/3
[1]

bī-münāsebetlıḳ : < Far.+Ar.+T. İlişkisizlik, sebepsizlik.
b. 64b/12-13
[1]

bī-mürüvvet : < Far.+Ar. İnsaniyetsiz.
b. 22b/14
[1]

bī-müżāyaḳa : < Far.+Ar. Sıkıntısız.
b. 31b/8
[1]

bī-namāz : < Far. Namaz kılmayan.
b. édi 14b/10
[1]

bī-nihāyet : < Far.+Ar. Sonsuz, tükenmez.
bī-ḥadd-u b. bolur 49b/7
[1]

bī-pāşina : < Far. Aşağılık kimse.
münāfıḳ-u b. 73b/7
[1]

bī-pāy : < Far. Güçsüz, kuvvetsiz, dayanıksız.
b. bolup 53b/9, 62a/14, 110b/12
bī-dil-ü b. bolup 105b/10
[4]

bī-pervā : < Far. Çekinmeksizin, sakınmadan.
b. 21b/2
[1]

bī-ruḫṣat : < Far.+Ar. İzinsiz.
b. 58a/9
[1]

bī-sa‘ādet : < Far.+Ar. Mutsuzluk.
b. 117b/11
[1]

bī-ṣarfe : < Far.+Ar. Faydasız.
b. 91b/9
[1]

bī-ṣavāb : < Far.+Ar. Yanlışlık.
b.+ dur 106a/12-13
[1]

bī-şek : < Far.+Ar. Şüphesiz.
b. 106b/1
[1]

bī-şümār : < Far. Sayısız, pek çok.
b. bolup édi 42a/1
[1]

bī-taḫṣīṣ : < Far.+Ar. Ayırmama.
b. 64a/7
[1]

bī-ṭāḳatlıḳ : < Far.+Ar.+T. Güçsüzlük.
b.+ ı 118b/1
b.+ tın 37a/7
[2]

bī-taḳrīb : < Far.+Ar. Uzak.
b. 89a/6
b. ékendür 94a/6
b.+ dür 99b/5
[3]

bī-ta‘ẓīmraḳ : < Far.+Ar. Çok saygısız.
b. 108b/7
[1]

bī-tecrübe : < Far.+Ar. Tecrübesiz.
b. 85a/14
[1]

bī-tecrübelıḳ : < Far.+Ar.+T. Tecrübesizlik.
b.+ dın 106b/4, 111a/11
b.+ tın 113a/11-12
[3]

bī-te‘emmül : < Far.+Ar. Düşüncesiz.
b. 64b/5
[1]

bī-tekellüf : < Far.+Ar. Külfetsiz, sıkıntısız, gösterişsiz, özentisiz.
b. 99a/13
b. édi 7a/3
[2]

bī-tekellüfāne : < Far.+Ar.+Far. Teklifsiz.
b. 108b/11
[1]

bī-tekellüfraḳ : < Far.+Ar.+T. Bir işi özentisiz yapma.
b. 83b/7
[1]

bī-tereddüdraḳ : < Far.+Ar.+T. Daha az kararsızlık.
b. 43b/9
[1]

bī-terk : < Far.+Ar. Bırakmamak, vazgeçmemek.
b. 18b/3
[1]

bī-tevaḳḳuf : < Far.+Ar. Durmadan, beklemesiz, beklemeden.
b. 23a/12, 72a/13, 99b/13, 106a/4
[4]

bī-vaḳt : < Far.+Ar. Vakitsiz.
b. 65b/13
[1]

bī-vefā : < Far.+Ar. Vefasız, hayırsız.
kevden-u bī-fehm-u b. 28b/14
nöker-i b. 35a/4
[2]

bī-vuḳūf : < Far.+Ar. Habersiz, bilgisiz.
b. ḳıla başlasa 81a/3
b.+ ı 25b/7
[2]

bī-zaḥmet : < Far.+Ar. Zahmetsiz, sıkıntısız.
b. 23a/12
[1]

bi'l-kül : < Ar. Tamamıyla.
b. 95a/5
[1]

bi'l-ṭab' : < Ar. Şüphesiz.
b. 104a/3, 104b/1
[2]

bih : < Far. İyi, yeğ.
b. 86b/13
b.+ i 51b/7
[2]

bil- : Bilmek.

b.- dim 87a/14
b.- gen 85b/1
b.- günçe 101b/3
b.- ip 63a/5, 72b/8, 118a/4
b.- ip édim 54b/1
b.- medi 98b/13
b.- medim 119a/4
b.- medük 117a/7
b.- medüm 76a/7
b.- men 97a/1, 98a/14, 111b/13
b.- mes 2b/3, 47b/4
b.- mes édi 88a/7
b.- mey 60a/7, 102b/1, 104b/9
b.- meydür édim 54b/2
b.- meydür édük 96a/2
b.- sek édi 114a/14
b.- sün 58b/10
b.- ür 85a/11
b.- ür édi 21b/9, 23b/6, 25b/7, 40a/1, 40a/2
b.- ürler érdi 26a/4
[31]

bildür- : Bildirmek.

b.- mey 118a/6
b.- üp 114b/10
[2]

bile : İle, birlikte.

b. 2a/1, 2a/13, 2b/1, 3a/1, 3a/4, 3a/9, 3b/7, 3b/14, 4a/1, 4a/8, 4b/2, 5a/12, 5b/2, 5b/6, 5b/7, 6a/11, 6b/3, 6b/8, 6b/12, 7b/11, 7b/14, 8a/7, 8a/9, 8a/12, 8b/9, 9a/6, 9a/7, 9b/8, 9b/14, 10a/2, 10b/2, 10b/7, 10b/12, 11b/11, 11b/12, 11b/13, 12a/6, 12b/2, 13a/13, 13b/1, 13b/4, 15a/5, 15a/10, 15b/12, 16a/1, 16b/1, 16b/5, 16b/10, 17b/7, 17b/11, 18b/1, 18b/11, 19a/3, 19a/8, 19a/12, 19a/13, 19a/14, 19b/2, 19b/4, 19b/7, 20a/3, 20a/7, 20a/12, 20b/3, 20b/7, 21b/3, 21b/5, 21b/10, 21b/11, 21b/12, 21b/13, 22a/11, 22b/10, 23a/1, 23a/7, 23a/9, 23b/9, 24a/5,24a/12, 24a/14, 24b/3, 24b/5, 24b/13, 25a/1, 25a/5, 25a/6, 25a/7, 25a/9, 25b/4, 25b/13, 26a/12, 26b/3, 26b/10, 27a/8, 27b/5, 27b/7, 27b/8, 27b/10, 27b/11, 27b/12, 28a/10, 29a/5, 29a/7, 29a/8, 29a/10, 29b/11, 30a/12, 30b/1, 30b/2, 30b/3, 30b/6, 30b/7, 31a/2, 31b/2, 32a/3, 32a/5, 32a/8, 32b/5, 32b/8, 33a/8, 33b/3, 33b/7, 33b/9, 34a/2, 34a/6, 34a/7, 34a/8, 34b/1, 34b/13, 35a/8, 35a/10, 35a/11, 35a/12, 35b/3, 36a/8, 36a/11, 36b/3, 36b/4, 36b/5, 36b/6, 36b/8, 36b/12, 37a/3, 37a/7, 37a/12, 37b/1, 37b/6, 37b/10, 37b/12, 38a/1, 38a/5, 38a/6, 38a/7, 38a/11, 38b/2, 38b/6, 38b/7, 38b/11, 38b/14, 39a/3, 39a/5, 39a/7, 39b/1, 39b/3, 39b/11, 40b/3, 40b/4, 41a/2, 41a/8, 41b/3, 41b/7, 41b/10, 41b/11, 42a/2, 42a/6, 42a/8, 42a/11, 42a/13, 42b/6, 43b/2, 43b/7, 44a/4, 44a/9, 44b/3, 44b/6, 45a/11, 45a/12, 45b/10, 46b/3, 46b/5, 46b/6, 46b/7, 47b/9, 48a/11, 48b/1, 48b/14, 49a/4, 49a/10, 49b/3, 49b/8, 49b/14, 50a/5, 50b/14, 51a/3, 51b/2, 51b/5, 51b/6, 51b/13, 51b/14, 52a/3, 52b/1, 52b/4, 52b/11, 52b/12, 52b/14, 53a/2, 53a/5, 53a/13, 53a/14, 53b/7, 54a/1, 54b/6, 54b/11, 55a/1, 55a/4, 55a/5,

55a/9, 55b/3, 55b/6, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 55b/13, 55b/14, 56a/2, 56a/4, 56a/5, 56a/11, 56a/13, 56a/14, 56b/10, 56b/13, 56b/14, 57a/2, 57a/3, 57b/2, 57b/8, 57b/9, 57b/13, 58a/5, 58a/8, 58a/11, 58b/5, 58b/6, 59a/1, 59a/2, 59a/8, 59a/12, 59a/13, 59a/14, 59b/5, 59b/6, 59b/10, 59b/11, 60a/1, 60a/2, 60a/4, 60a/5, 60a/13, 60b/3, 60b/4, 60b/12, 61a/9, 61b/2, 61b/3, 61b/4, 61b/8, 61b/12, 62a/8, 62a/13, 62b/12, 63b/1, 63b/2, 63b/5, 63b/12, 63b/14, 64a/1, 64a/3, 64a/10, 64a/11, 64b/10, 64b/12, 65a/11, 65a/13, 65b/12, 66a/1, 66a/3, 66a/9, 66a/11, 66b/4, 66b/10, 66b/13, 66b/14, 67a/14, 67b/4, 68a/1, 68a/4, 68a/6, 68a/8, 68a/10, 68a/14, 68b/13, 69a/1, 69a/5, 69a/7, 69a/13, 69b/2, 69b/5, 69b/14, 70a/2, 70a/8, 70a/9, 70a/11, 70b/3, 70b/5, 70b/10, 71a/1, 71a/13, 71b/8, 72a/6, 72a/8, 72a/11, 72a/12, 72a/13, 72b/1, 72b/7, 73b/2, 73b/10, 73b/13, 73b/14, 74b/9, 74b/10, 74b/12, 75a/2, 75a/14, 76a/1, 76a/13, 76b/6, 76b/7, 76b/8, 76b/10, 77a/3, 77a/4, 77a/5, 77a/7, 77a/11, 77b/1, 77b/7, 77b/9, 77b/11, 78a/7, 78a/8, 78a/10, 78a/11, 78a/12, 78b/3, 78b/5, 78b/9, 78b/10, 79a/7, 79a/13, 79b/1, 79b/8, 80a/4, 80a/6, 80a/7, 80a/14, 80b/5, 80b/6, 80b/12, 80b/13, 81a/2, 81a/5, 81a/6, 81a/10, 81a/11, 81b/5, 81b/6, 81b/7, 81b/14, 82a/2, 82a/4, 82a/5, 82a/6, 82b/2, 82b/3, 82b/12, 82b/13, 83a/1, 83a/4, 83a/7, 83b/8, 84a/1, 84a/10, 84a/11, 84a/13, 84b/1, 84b/4, 84b/5, 84b/10, 84b/13, 85a/2, 85a/3, 85a/11, 86a/12, 86b/3, 87b/2, 88a/1, 88a/2, 88a/11, 88b/1, 88b/9, 88b/13, 89a/1, 89a/7, 90a/8, 90a/11, 90b/4, 91a/3, 91a/4, 91a/7, 91a/13, 91b/7, 92a/1, 92a/4, 92a/5, 92a/7, 92a/14, 92b/2, 92b/4, 92b/6, 92b/11, 92b/12, 93a/8, 93b/3, 94a/5, 94a/6, 94a/9, 94b/3, 95a/1, 95a/14, 95b/2, 95b/3, 95b/5, 97a/11, 97b/2, 97b/3, 97b/7, 97b/8, 98a/2, 98a/4, 98b/1, 98b/4, 98b/9, 99a/3, 99b/8, 99b/9, 100a/6, 100a/7, 100a/8, 100a/9, 100b/8, 100b/9, 101a/3, 101a/4, 101a/6, 101a/9, 101a/13, 101a/14, 101b/3, 101b/7, 101b/14, 102a/4, 102a/12, 102b/1, 102b/3, 102b/4, 102b/6, 102b/8, 102b/12, 103a/3, 103a/10, 103b/2, 103b/5, 103b/11, 103b/14, 104a/1, 104a/10, 104a/11, 104b/3, 104b/4, 104b/6, 104b/11, 105a/4, 105a/6, 105a/7, 105a/11, 105a/14, 105b/3, 105b/4, 105b/8, 105b/14, 106a/3, 106b/12, 106b/13, 106b/14, 107a/1, 107a/3, 107a/12, 107a/13, 107b/8, 107b/9, 107b/11, 108b/9, 109a/10, 109b/11, 109b/14, 110a/3, 110a/8, 110a/9, 110a/14, 110b/2, 110b/13,111a/3, 111a/7, 111a/12, 111a/14, 111b/1, 111b/5, 111b/7, 111b/9, 111b/11, 112b/7, 112b/9, 112b/11, 112b/13, 113a/6, 113a/8, 113a/11, 113b/6, 114b/2, 114b/9, 115a/3, 115a/13, 115b/1, 115b/10, 116a/3, 116a/6, 116a/14, 116b/6, 116b/12, 117a/1, 117a/4, 117a/5, 117a/9, 117b/8, 117b/12, 118a/6, 118a/10, 118b/1
sipāhīleri b. ança ḳılmas édi 36a/9
b. bolġan 50b/14, 52b/11, 105a/1
b. bolġanlar 64a/13
b. bolġanlarıġa 42a/10
b. bolġaylar 74a/4-5
b. bolmas 114b/3
b. bolsun 24a/2
b. bolur édi 21a/13, 22a/4, 24b/11-12, 65a/2
b. édi 24a/2, 24a/6, 25b/9, 29a/14, 68b/6, 87a/4, 103b/3, 117a/8, 117b/5
b. ékendür 110b/2
b. érdiler 11a/4
b.+ dür 2b/4
[645]

bilen : İle, birlikte.

b. 11a/4, 12b/1, 118b/7, 119b/7, 119b/14

[5]

binā : < Ar. Yapma, kurma.

b. ḳıldı 49a/8

b. ḳılġandur 44b/9

[2]

bir : Bir, bir defa.

b. 2a/6, 2a/11, 2b/1, 2b/7, 2b/10, 2b/11, 2b/13, 3a/4, 3a/5, 3a/11, 3a/13, 3b/1, 3b/5, 3b/9, 3b/10, 3b/12, 3b/13, 4a/2, 4a/8, 4b/2, 4b/5, 4b/8, 4b/13, 5a/1, 5a/2, 5a/5, 5a/8, 5a/14, 5b/4, 7b/2, 7b/6, 7b/10, 8a/6, 8a/9, 8b/5, 8b/7, 8b/9, 8b/13, 9a/1, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 9b/1, 9b/12, 10a/4, 10b/8, 11a/7, 11b/2, 11b/5, 11b/14, 12a/1, 12a/4, 12b/1, 12b/4, 12b/6, 12b/7, 12b/10, 12b/11, 12b/12, 13a/3, 13a/9, 13b/5, 13b/7, 13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3, 14a/6, 14b/5, 14b/11, 15a/4, 15a/6, 15a/12, 15b/5, 16a/8, 16a/11, 16a/14, 16b/6, 17a/3, 17a/5, 18b/6, 18b/8, 19a/8, 19a/13, 19b/4, 19b/12, 19b/13, 20a/5, 20a/11, 20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/12, 21a/6, 21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12, 22b/2, 22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5, 23a/9, 23a/11, 23b/2, 23b/5, 23b/11, 23b/14, 24a/2, 25a/8, 25b/4, 25b/9, 26a/9, 26a/12, 26a/13, 26b/13, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27b/9, 27b/13, 28a/5, 28a/6, 28a/13, 28a/14, 28b/2, 29a/1, 29a/5, 29a/12, 29b/1, 29b/10, 29b/12, 30a/6, 30b/12, 32a/3, 32a/7, 34b/4, 34b/6, 35a/1, 35a/12, 35a/14, 35b/1, 35b/3, 35b/5, 35b/13, 36a/5, 36b/1, 36b/4, 36b/10, 36b/13, 37a/5, 37b/5, 37b/8, 38a/10, 39a/1, 39a/10, 40a/4, 40a/7, 40a/11, 40a/13, 40a/14, 40b/5, 40b/7, 40b/11, 40b/13, 41a/8, 41a/9, 41b/3, 42b/2, 42b/3, 42b/5, 42b/6, 42b/8, 43a/2, 43a/10, 43b/8, 44a/8, 45a/9, 45a/10, 45b/6, 45b/8, 46a/3, 46a/7, 46a/12, 46b/1, 46b/11, 46b/13, 47a/3, 47a/9, 47a/10, 47a/11, 47a/14, 47b/2, 47b/7, 47b/11, 48a/1, 48a/3, 48a/4, 48a/9, 48a/12, 48a/14, 48b/2, 48b/3, 48b/5, 48b/11, 49a/4, 49a/9, 49b/5, 49b/12, 49b/14, 50a/1, 50b/10, 51a/4, 51b/13, 52b/4, 53a/2, 53a/10, 53a/12, 53b/2, 54b/9, 54b/12, 55a/3, 55b/13, 56a/7, 56a/11, 56b/1, 56b/2, 57a/13, 58a/8, 58b/3, 60a/1, 60a/7, 60a/12, 60b/1, 60b/11, 60b/13, 61a/9, 61b/5, 61b/8, 61b/9, 62a/5, 62a/8, 62b/3, 62b/9, 62b/11, 63a/9, 63b/9, 64a/14, 64b/3, 65b/14, 66a/2, 66b/1, 67a/14, 68a/1, 68a/2, 68a/11, 68b/13, 69a/5, 69a/13, 70a/4, 70b/11, 72b/6, 73a/8, 73a/11, 73a/12, 73b/1, 74a/1, 74a/2, 75a/12, 75a/14, 75b/12, 76b/3, 76b/4, 76b/6, 77a/5, 77a/9, 77b/12, 77b/14, 78a/8, 78a/10, 78b/1, 79a/5, 79b/2, 79b/8, 79b/11, 80a/6, 80a/10, 80b/1, 80b/12, 81a/10, 81a/14, 81b/8, 81b/9, 82a/4, 83a/3, 83a/11, 83b/11, 83b/13, 83b/14, 84a/10, 84b/1, 84b/14, 85b/12, 86a/3, 86b/5, 87a/1, 87a/7, 87a/8, 87b/2, 87b/3, 87b/10, 88b/5, 88b/6, 88b/8, 88b/11, 89b/14, 90a/5, 90a/6, 90a/12, 90a/13, 90b/7, 91a/7, 91a/8, 91b/10, 91b/14, 92b/1, 92b/2, 92b/6, 93a/2, 93a/8, 93a/9, 93a/13, 93b/3, 93b/5, 93b/13, 94a/10, 95a/7, 95b/8, 96a/8, 96b/7, 96b/9, 97a/6, 97a/10, 97a/12, 97b/2, 97b/3, 97b/9, 97b/10, 97b/11, 98a/7, 98a/13, 98b/6, 98b/9, 99a/4, 99a/14, 100a/7, 100a/10, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 100b/3, 100b/4, 101a/4, 101a/13, 102a/4, 102a/9, 102a/10, 102a/13, 102b/3, 103a/2, 103a/13, 103b/1, 103b/7, 103b/9, 104a/8, 104a/12, 104b/2, 104b/4, 104b/9, 104b/13, 104b/14, 105a/5, 105a/12, 105b/2, 106a/8, 107a/1, 107a/3, 107a/4, 107a/5, 107a/7, 107a/9, 107a/11, 107b/1, 107b/3, 107b/7, 109a/4, 109a/9, 109b/10, 109b/11, 109b/14, 110a/2, 110a/4, 110a/8, 110b/6, 111a/5, 111b/10, 112a/2, 112a/3, 112a/5, 112a/10, 112a/11, 112a/12, 112b/5, 112b/14, 113a/1, 113a/4, 113a/6, 113a/10, 114a/1, 114a/8, 114a/9, 114a/10,

114a/11, 114b/7, 114b/13, 115a/8, 115a/12, 115b/9, 116a/1, 116a/3, 116a/9, 116a/12, 116b/3, 116b/5, 116b/7, 116b/8, 116b/9, 116b/12, 116b/13, 116b/14, 117a/1, 117a/2, 117a/5, 117a/6, 117a/8, 117a/11, 117b/2, 117b/4, 117b/9, 117b/10, 117b/12, 118a/5, 118a/6, 118b/3, 119a/11, 119b/3, 119b/11
yüz on b. 97a/8
b. ay 48a/8, 67b/10, 83b/2, 86b/7
b. ayda 75a/13
b. ayġa 66a/6
b. dīnār 25b/7
b. direm 25b/7
b. hafta 98b/14
b. ḳarı 47a/12
b. kuroh 45b/11
b. kün 37a/2
b. oḳ atımı 98b/11, 106b/11, 106b/13-14
b. oḳ atımı bolġay 4a/7
b. yarım yıl 50b/4
b. yarım yıldın 12b/5
b. yarım yılga 60a/2
b. yıġaç bolġay 48a/10-11
b. yıġaç bolġay édi 88b/2
b. yıġaç yol 49b/11
b. yıġaç yol bolġay édi 67b/9
b. yıġaçıdın 17a/7
b. yıġaçıġa 60b/10
b. yıl 12b/5
b. yıldın 10a/5
b. yılga 4a/1
toḳuz yüz on b.+ de 11a/5
b.+ ge 119b/14
b.+ i 16b/13, 21a/2, 37a/9, 45b/12, 51b/11, 95a/11, 95a/11, 97a/9, 100b/13, 105b/3, 107a/8, 109b/13, 115a/7
b.+ imiz 116b/12
b.+ in 10a/3, 19b/1
b.+ ini 12a/7, 12a/8, 40b/8
b.+ iniŋ 27b/14-28a/1, 28a/1, 115a/6
b.+ isi 72b/13, 100b/13
b.+ ni 29a/2, 45a/2, 45a/3, 62b/7
b.+ niŋ 23b/4
[562]

birāderzāde: < Far. Kardeş çocuğu, yeğen.
b.+ si 20a/10
b.+ si édi 20b/12-13
b.+ sini 28a/4
[3]

birbir : Her biri, bir bir, birbiri.
b. 18b/6
b.+ ge 104b/9
b.+ ige 63a/7, 118b/11
b.+ ini 4b/6
b.+ leri 6a/11, 100a/7
b.+ lerige 47b/12, 100b/12
[9]

birer : Tek tek.
b. 51a/11, 62a/3, 75b/5, 79a/10, 86a/5, 87a/11, 94b/9, 114b/7
[11]

birev : Birisi.
b. 23b/14
b.+ ni 114b/6, 119a/11
[3]

birgine : Yalnız bir tane.
b. 87a/11
[1]

biribir : Birbiri.
b. 105b/3
b.+ ge 19b/3
[2]

birle : İle, birlikte, beraber.
b. 2b/3, 13b/6, 87b/3, 96b/5
[4]

bisyār : < Far. Çok.
b. 2b/14, 3b/2, 4a/9, 4a/11, 7a/1, 7a/8, 7b/3, 7b/7, 7b/12, 14b/3, 18b/1, 21b/9, 24b/11, 26a/6, 28a/2, 28a/3, 29a/4, 38a/14, 41a/12, 41b/13, 45b/7, 45b/11, 46a/10, 46b/4, 54a/13, 54b/12, 55b/1, 57b/3, 60a/11, 61a/11, 62a/7, 71a/13, 85a/13, 86b/1, 87b/9, 93b/7, 94a/1, 94b/3, 107b/11, 108b/14, 109b/4
b. bolup édi 41b/14
b. bolur 5a/7, 32a/10, 49a/2, 71a/5
b. bolur édi 7a/2
b. érdi 7b/12
b. laṭīf 3a/3
b. yaḫşı 18b/14, 31a/12, 49a/1
b. yaḫşı bolur 2b/9, 3a/3, 4a/4, 5a/6, 48b/10
b. yaḫşı édi 13a/3, 25b/6, 25b/9
b. yaḫşıdur 4a/10
b.+ dur 3b/8
[62]

bişim : Pişim, pişme.
b.+ i 113a/10
[1]

bişür- : Pişirmek.
b.- üp 101a/5
[1]

biti- : Yazmak.
b.- mekniŋ 46b/6
b.- p 87a/2
b.- p bolmas 80b/8
b.- ptür 46b/7, 110b/12
b.- ptürler 5b/3, 45b/10-11, 46b/11
b.- r édi 15b/4, 68b/7
b.- rler 1b/5, 4b/8, 6a/5, 45a/8, 48a/7, 99a/10
b.- rler édi 26b/1
[18]

bitil- : Yazılmak.
b.- di 70a/2, 101a/3
b.- genlerdin 86a/1
b.- ip édi 89a/14, 89b/5-6
[5]

biyikbār : Birdenbire.
b. 68a/3, 75b/13, 102b/1, 104b/8
[4]

biz : Biz.
b. 32b/11, 37b/12, 39a/5, 39b/2, 40b/4, 41a/1, 43b/7, 51a/10, 53b/3, 54a/12, 59a/6, 60b/13, 61a/4, 66b/8, 69b/11, 70a/5, 73a/1, 73a/9, 74a/14, 77a/12, 77b/8, 81a/7, 87b/13, 89a/14, 92b/8, 94a/9, 98b/6, 99b/9, 104b/6, 104b/11, 105a/2, 105a/5, 108a/12, 109b/3, 109b/9, 110b/7, 111a/4, 111a/9, 111b/10, 111b/11, 112b/1, 112b/7, 112b/14, 113a/9, 113b/5, 113b/7, 114a/13, 117a/11, 118b/8, 118b/9, 119a/1
b.+ dağı 72a/13
b.+ din 39b/9, 69b/10, 88a/10, 105a/13
b.+ ge 37b/12, 44b/1, 61b/5, 62a/3, 62a/13, 63b/4, 64a/2, 64a/4,
64a/6, 65a/6, 77b/10, 82a/4, 83a/5, 84a/5, 85b/9, 86a/7, 86a/13,
88b/13, 89a/1, 94a/11, 99b/13, 104a/9, 109b/14
b.+ ge ḳılmadı 82a/10
b.+ iŋ 42b/14, 51b/2, 52b/11
b.+ ler 74a/6
b.+ lerni 52b/13
b.+ ni 29b/8, 34a/5, 69b/3, 76a/11, 78b/12, 82a/10, 104a/3, 104b/3,
110a/14, 110b/8, 118b/9
b.+ niŋ 17a/5, 39a/8, 40b/6, 43b/4, 44a/1, 44a/2, 50b/14, 59b/4, 59b/8, 59b/11, 60a/8, 60a/10, 62b/2, 62b/5, 63b/4, 64a/7, 64a/8, 64a/9, 64a/13, 65b/5, 66a/3, 66b/11, 67b/4, 67b/11, 69b/13, 70a/8, 70a/13, 71b/6, 72b/7, 72b/10, 73b/13, 74a/3,

74a/12, 77b/12, 79a/8, 81a/6, 81a/9, 82a/9, 82b/14, 84b/3, 85a/7, 88b/3, 88b/6, 89b/3, 89b/4, 89b/13, 90a/4, 90a/5, 91a/4, 97b/6, 104a/4, 104a/7, 105a/13, 106a/5, 107a/11, 109b/10, 110b/2, 110b/4, 110b/6, 113b/6, 113b/13, 117a/8, 119a/1, 119b/4
b.+ niŋdür 83a/5
[169]

bizgek : Sıtma.
b. 2b/6, 4a/11
b. bolġandur 4a/12
[3]

boġan : Kısa.
b. 39b/13
[1]

boġuz : Boğaz.
b. 60b/7, 93b/8, 117a/3, 117a/10
b.+ dın 116b/8
b.+ ı 116b/11, 117a/14
b.+ ıġa 39b/11
[8]

bol- : Olmak.
b.- a 54a/3, 54a/12
iki peher b.- a 95a/9
yaz b.- a 59b/10, 99a/2
b.- a alġay 101b/13
çehre b.- a almas 114b/2
kéçip b.- a almas 16b/14
b.- a kélgendür 16a/6, 64b/11
b.- alı 115a/3
rūberū b.- alıŋ 94b/6-7
‘ahd-u şarṭlar b.- dı 74b/3
ança b.- dı 88a/1-2
‘ārıża b.- dı 17b/5
‘ināyet b.- dı 87b/4
‘uhde b.- dı 39a/12
barmaḳçı b.- dı 73b/1
ber-ṭaraf b.- dı 43b/3
bu b.- dı 77a/9
çapḳulaş b.- dı 40a/14-40b/1
daġdaġa b.- dı 115b/4, 117b/6, 118a/3
def‘ b.- dı 96a/1, 101b/6
dék b.- dı 54a/13
fermān b.- dı 40a/5, 64a/12
feṭḥ b.- dı 85b/14
furṣat b.- dı éken 107a/7
ġafleti b.- dı 106b/4
ġālib b.- dı 17a/3, 19a/12, 19a/13, 19b/4

ġarḳ b.- dı 19b/3, 29a/12
ġavġā b.- dı 87a/3
giriftār b.- dı 25a/12
gümān b.- dı 98b/12, 101a/7
gūruḫt b.- dı 107a/14-107b/1
ḫaberi b.- dı 99a/2
ḥāl b.- dı 75b/13-14
ḫalāṣ b.- dı 17b/11, 20b/5, 62b/12
ḥālet b.- dı 119a/9
ḥāleti b.- dı 115a/5, 118a/12
ḫiẕmetimde b.- dı 38a/10
ḥükm ḳılġanımız b.- dı 64b/5
ıżṭırāb b.- dı 116b/11
ıżṭırābta b.- dı 80a/9, 102b/2-3
işāret b.- dı 97a/1
iṭminānī b.- dı 116a/6
kām-yāft b.- dı 93b/8
ḳāyim b.- dı 104a/9
ḳız b.- dı 20a/11, 86b/5
ḳızı b.- dı 10b/9, 12a/7, 27b/9
köprek b.- dı 75a/13, 95a/2
ma‘lūm b.- dı 39b/3, 100a/6
maġlūb b.- dı 8a/10, 26a/12, 26a/13, 69a/5
maḳāmıda b.- dı 30b/13-14, 35b/13, 76b/6
mesṭūr b.- dı 86a/2
meşġūl b.- dı 30b/5
mevsūm b.- dı 86b/6
meẕkūr b.- dı 28b/3, 31b/10, 41a/5, 50b/11, 77b/5-6, 78a/2, 82a/7, 85a/4, 86a/1, 88a/10, 95a/1, 99b/7, 103b/2, 114a/13
mu‘ayyen b.- dı 18a/6
muḳarrer b.- dı 18a/3
mulḥaḳ b.- dı 26b/5
mutaṣarrıf b.- dı 56b/8
müddeti b.- dı 112a/14
mülāzemetide b.- dı 13b/2
mülḥaḳ b.- dı 57a/12, 58a/4
mümted b.- dı 31a/14, 93b/7
müncerr b.- dı 41a/13
mürebbī b.- dı 37b/4
müteveccih b.- dı 13b/4, 25a/1, 79b/9
müyesser-ü musaḫḫar b.- dı 44b/4, 63b/2
nevmīd b.- dı 44a/8
nöker b.- dı 28b/5
oġul b.- dı 9b/1
öleti b.- dı 17a/4
özgeçe b.- dı 74b/9
peydā b.- dı 3a/9, 60a/12, 72b/9, 89b/1, 115a/6
rāżı b.- dı 59a/6
ref‘ b.- dı 101b/6

rūberū b.- dı 38b/7
ṣādır b.- dı 60a/14
sarı b.- dı 107a/11
sebeb b.- dı 22a/6, 23a/11, 36a/3, 62b/9
segirtçeler b.- dı 115b/9
sezāvārı b.- dı 29a/3
ṣulḥ b.- dı 74a/10
Şāhruḫiyyede b.- dı 99b/13
şehīd b.- dı 13a/5
şunḳār b.- dı 6b/3
ta‘yīn b.- dı 17b/9, 18a/4
taḳrīb b.- dı 9b/8, 31b/6
tar b.- dı 36a/6
ṭārī b.- dı 18a/7
taṣarrufıda b.- dı 26b/13
Tebrīzde b.- dı 10a/6
tecrübe b.- dı 93b/9
telef b.- dı 90b/6, 90b/8
tenḳīṣlıḳ b.- dı 93b/7
tereddüd-ü daġdaġa b.- dı 94a/1
tört yıl b.-dı 11a/11
uruş b.- dı 37b/7, 88b/5, 109b/7
uşbu b.- dı 35a/8
uşollar b.- dı 111a/11
üstide b.- dı 86b/1
vāḳıf b.- dı 102b/2
vāḳi‘ b.- dı 51a/2, 67b/6, 76a/4, 82a/8-9, 110a/2
vilāyetlerde b.- dı 10a/11
yaġı b.- dı 13b/10
yaḫşı b.- dı 65b/11
yalaŋ b.- dı 89b/11
yara b.- dı 107b/1
yaralıḳ b.- dı 31a/11
yaramasraḳ b.- dı 87b/10
yérge b.- dı 116b/5
ẓāhir b.- dı 78a/1
żarūret b.- dı 55b/12, 71b/4, 74a/9, 95a/9
żāyi‘ b.- dı 17a/1, 42a/3, 67b/1
be-cān-u dil-āzürde-ü rencīde b.- dılar 24a/6
Bedaḫşān vilāyetide b.- dılar 12b/2
bī-ḥużūr b.- dılar 96b/11
dék b.- dılar 104b/14-105a/1
efsāne b.- dılar 35a/10
fikride b.- dılar 53a/7
ḫaber-dār b.- dılar 33b/2, 39a/2-3, 59a/10, 84b/2
maḳāmıda b.- dılar 30a/7, 51b/5, 58b/6
me’yūs b.- dılar 55a/6
merdāne b.- dılar 35a/9
merk b.- dılar 26a/5

meşgūl b.- dılar 16a/12, 16b/1
meşġūl b.- dılar 105a/6
mutaṣarrıf b.- dılar 59b/6
müteneffir-u gürīzān b.- dılar 23a/14
müteveccih b.- dılar 96b/5, 102b/14, 103b/5
nöker b.- dılar 81a/7
rūberū b.- dılar 94b/1
soŋ b.- dılar 9a/10
tar b.- dılar 36a/12
telef b.- dılar 90b/10
vāḳıf b.- dılar 40b/7
aşmaḳ b.- duk 81a/13
atlanmaḳ b.- duk 77b/1
bérkitmek b.- duk 91a/5
kömek b.- duk 91a/13
me'yūs b.- duk 95a/5
müteḥayyir b.- duk 112b/1
müteveccih b.- duk 44b/1-2, 66b/4, 66b/8, 77b/12, 79a/2, 81a/4, 84b/13, 88a/14, 89a/8, 98a/4, 99b/9, 106a/7-8, 106b/10-11, 112b/8
perīşān b.- duk 105b/8
rūberū b.- duk 107a/10
yolıġa b.- duk 78a/8
anda b.- dum 96b/9
bī-ḫod-u divāne b.- dum 76a/7
bī-ḥużūr b.- dum 53a/4
ḳışlamaḳ b.- dum 96b/6
müteḥayyir b.- dum 116b/4
müteveccih b.- dum 24b/13, 55b/7, 59a/6, 60b/4, 112a/12
pādşāh b.- dum 1b/2
rāżı b.- dum 108a/12
yaḫşıraḳ b.- dum 53a/10
kéçe b.- ġaç 116b/5-6
munda b.- ġaç 92b/4
mundaḳ b.- ġaç 39b/4
müyesser b.- ġaç 57a/1
müyesser-ü musaḫḫar b.- ġaç 74a/14
rūberū b.- ġaç 58a/4, 112b/10
vāḳı'a b.- ġaç 78a/14
şunḳar b.- ġalı 96b/1
b.- ġan 34b/13, 35b/9, 35b/10, 43a/7, 52a/2, 54b/8, 57a/8, 59b/11, 61b/6, 61b/12, 67b/14, 92a/1, 100b/3, 105a/2, 106a/2, 111b/1, 113a/8
bile b.- ġan 50b/14, 52b/11, 61a/9, 105a/1
éski b.- ġan 119a/5
fi'l-ḥāl b.- ġan 108a/14
fütūr b.- ġan 31b/5
ḫaber-dār b.- ġan 84b/9
ḫālī b.- ġan 92b/14
kim b.- ġan 66a/11, 89b/4-5
māyil b.- ġan émes édim 75b/3

meşhūr b.- ġan 82a/4-5
meẕkūr b.- ġan 6a/12, 11b/7, 23a/14, 53b/12, 57a/13, 71a/1, 82a/5, 93a/11
miḥnetlerde b.- ġan 64a/10, 74b/9-10
muḳarrer b.- ġan 74b/2
oġlı b.- ġan 89a/13
perīşān b.- ġan 105a/10
rūberū b.- ġan 106a/6
sarı b.- ġan dék ḳılıp 24b/1
şer‘ī b.- ġan 81b/9
ta‘ayyün b.- ġan 33a/7
ṭaraf b.- ġan 93a/6
turup b.- ġan 91a/6
uruş b.- ġan 8a/5
utru b.- ġan 94b/3
vāḳi‘ b.- ġan 5a/11
aş b.- ġanda 31a/6
maġlūb b.- ġanda 21b/4
musaḫḫar b.- ġanda 29b/14
müteveccih b.- ġanda 39b/8
pādşāh b.- ġanda 30a/13
ṣulḥ b.- ġanda 77b/4
şikesti b.- ġanda 13a/14
yavuḳ b.- ġanda 31b/11
fāriġ b.- ġandın 18a/1
müyesser b.- ġandın 108a/11
pādşāh b.- ġandın 21a/13
bizgek b.- ġandur 4a/12
derz b.- ġandur 47a/14
müselmān b.- ġandur 44b/7-8
ṣādır b.- ġandur 91a/9
soŋ b.- ġandur 49b/4
b.- ġanı 95a/6
yaġı b.- ġanı 73b/9-10
āzürde b.- ġanlar 56b/9
bile b.- ġanlar 64a/13
meẕkūr b.- ġanlarça émes 50a/4
nöker b.- ġanlardın 61a/13
tonbul b.- ġanlarıda 19a/2
bile b.- ġanlarıġa 42a/10
meẕkūr b.- ġanlarıġa 110a/3-4
ta‘yīn b.- ġanlarnı 111b/3-4
‘ācizlıġı b.- ġay 70b/13
‘ahd b.- ġay 110b/5
Alaca Ḫan b.- ġay 81a/11
‘ālemde b.- ġay 5a/3
anası b.- ġay 21b/13
andaḳ b.- ġay 47b/11
atam b.- ġay 5b/13
‘ayb b.- ġay 64a/6-7

ayta b.- ġay 102a/3
barġan b.- ġay 119b/4
başlıġlar b.- ġay 74b/7-8
bég ḳılmış b.- ġay 69a/14
béliçe b.- ġay 3b/11- 12
bir oḳ atımı b.- ġay 4a/7
bir yıġaç b.- ġay 48a/10-11
dése b.- ġay 15a/1, 22b/12
égeçisi b.- ġay 11b/5
Ésen Devlet Bégim b.- ġay 53a/11-12
ḫālası b.- ġay 29b/11
Ḫocend b.- ġay 1b/8
kem b.- ġay 45a/5, 47b/6
Kiçik Ḫanġa b.- ġay 108a/10
kim b.- ġay 46a/13
kişi b.- ġay 119a/7
kömek-ü meded b.- ġay 94a/8
ma‘lūm b.- ġay 97b/5
Mīrim Bég b.- ġay 63a/13
münāsib-i devlet b.- ġay 110b/7
müyesser b.- ġay 51a/7
né b.- ġay 97b/10
néçük b.- ġay 110b/5
on beş ḳarı b.- ġay 47a/11
on ḳarı b.- ġay 3b/10-11
peydā bolmış b.- ġay 45a/1
ref‘ b.- ġay 60b/2
revā b.- ġay 108b/3
sarı b.- ġay 110b/6
serdār b.- ġay 94a/8
suyı b.- ġay 48a/5
şer‘ī b.- ġay 45a/10, 48a/4, 70a/4
ta‘alluḳ b.- ġay 74a/10-11
tavuşı b.- ġay 119a/3
teklīfler b.- ġay 23b/10
üç kuroh b.- ġay 40a/9
yaḫşı b.- ġay 31b/13
yér b.- ġay 48a/13
yétmiş b.- ġay 18b/13
yolı b.- ġay 32a/6
z̲aḫīresi b.- ġay 94a/9
ālāt b.- ġay édi 42a/12
azraḳ b.- ġay édi 55a/10, 59b/12, 103a/11
béş miŋ b.- ġay édi 35a/3
bir yıġaç b.- ġay édi 88b/2
bir yıġaç yol b.- ġay édi 67b/9
iki namāz arası b.- ġay édi 72b/9
kem b.- ġay édi 24b/10
kişi b.- ġay édi 84b/13, 106b/12, 111b/1

köprek b.- ġay édi 106a/5
müyesser b.- ġay édi 54b/13
öy b.- ġay édi 68b/11
peheri b.- gay édi 104b/8
üç yıġaç b.- ġay édi 69b/10
yégirmi béş yıġaç b.- ġay édi 60b/5
b.- ġay édük 106a/7
müteveccih b.- ġaybiz 112b/6
bile b.- ġaylar 74a/4-5
Devlet Sulṭān Ḫanım b.- ġaylar 96b/3
meşġūl b.- ġaylar 31b/1
mutażarrır b.- ġaylar 105a/2-3
yaġıḳmış b.- ġaylar 64b/13
yaşta b.- ġaylar édi 102b/8
me'yūs b.- ġu 78b/12
özgeçerek b.- ġu 118a/13
Kernānda b.- ġularıdur 117a/4-5
ḫiẕmette b.- ġumızdur 116a/5
müsta'idd b.- ġunça 43a/1
ṭayyār b.- ġunça 43b/12
vāḳıf b.- ġunça 33a/7
dék b.- ġusıdur 87a/12-13
iş uşal b.- ġusıdur 52b/14
meẕkūr b.- ġusıdur 11b/14, 27a/8, 65a/5, 86b/14, 88a/3, 97b/14
néler b.- ġusıdur 87b/4
ol b.- ġusıdur 83a/7
peyvest b.- ġusıdur 114b/1
ser b.- ġusıdur 87b/3
ma'lūm b.- ġusıdur 50b/12-13
şāh-ı baḥr-u ber b.- ġusıdur 87b/2-3
b.- madı 99b/8
alışunça hem b.- madı 106a/8
andaḳ b.- madı 18b/13
artuḳsılıḳ b.- madı 88b/6
dék b.- madı 44a/6
furṣat b.- madı 106b/9-10, 107b/2, 108b/6
ḫalāṣ b.- madı 62b/14-63a/1
ḫayāl b.- madı 105b/9
hem b.- madı 41b/3, 102b/4-5, 102a/9, 104b/10
iḫtiyāç b.- madı 70a/8
işi b.- madı 114b/5
ḳız b.- madı 10b/11
mu'āvenet b.- madı 8b/12
müyesser b.- madı 52a/4, 79a/4, 81a/12
rāżı b.- madı 99b/6
rıżā b.- madı 41a/7, 80b/4
sāzvārlıḳ b.- madı 27b/11-12
taḫḳīḳ b.- madı 101a/8
taḫḳīḳ ḳılġunça b.- madı 114a/12

uruş b.- madı 67b/11
ẓāhir b.- madı 14b/14, 18b/12
ḫandaḳ b.- maġan 67b/13
‘āciz b.- maġay 70b/12
ḳurġanı b.- maġay 59b/7
ma‘mūre b.- maġay 49b/11
uşbu b.- maġay 116a/10
öyde b.- maġay édi 68b/12
ṭayyār b.- maḳ 88a/13
yekrū b.- maḳ 51b/13
şehr b.- maḳḳa 49b/1
nevāḥīde b.- maḳnı 79b/10
bile b.- mas 114b/3
bitip b.- mas 80b/8
çaġır b.- mas 49a/2
éşitip b.- mas 80b/9
ḫūb ḳavun b.- mas 48b/10-11
kéçip b.- mas 107b/6
muşaḫḫas-u ma‘lūm b.- mas 104a/13
nāşpātī b.- mas 2a/9
nevāḥīde b.- mas 56a/10
olturup b.- mas 55b/13-14
ötüp b.- mas 116b/4
özge b.- mas 61a/4
téprep b.- mas 117b/14
tolġamasız b.- mas 90a/6
yérde b.- mas 5a/14, 48b/14
aŋlap b.- mas édi 26a/11
çapıp b.- mas édi 51a/6
dép b.- mas édi 75a/6-7
ḫarc b.- mas édi 25b/7-8
ḳılıp b.- mas édi 102a/2-3
kömek b.- mas édi 51b/7
münkir b.- mas édi 25b/8
müyesser b.- mas édi 101b/5
terk b.- mas édi 18b/4
néme b.- mas émiş 118a/13
dék b.- mas érdi 6a/1
kişisiçe b.- masa 35a/1
kün b.- masa 72b/14
s̱ānīsi b.- masa 63a/3
ṣulḥ b.- masa 74a/8
‘ahd-u şarṭ b.- may 60b/12
mutażarrır b.- may 73a/3
mültefit b.- may 16b/9
uruş b.- may 94b/1
behre b.- maydur édi 40a/7
ṣādır b.- maydur édi 87a/6
şikest-ü noḳṣānı b.- maydur édi 94a/4

tamām b.- maydur édi 116a/8
tertīb ḳılġunça b.- maydur édi 68b/8-9
ṣitāb b.- mış 64a/14
peydā b.- mış bolġay 45a/1
alur b.- sa 80a/1
bahādır b.- sa 54a/9
barın b.- sa 78b/10
bu b.- sa 114b/5
éligte b.- sa 53a/1
fermān b.- sa 64a/11
ḫ̆āstı b.- sa 83a/7
hem b.- sa 43b/7, 43b/9
ḫiẕmet b.- sa 65a/4
ḳanda b.- sa 73a/1
köp b.- sa 114b/2
müyesser b.- sa 56b/1, 116b/8, 117b/1
oġlan b.- sa 25b/13
refʿ b.- sa 31b/12
ṣūrette b.- sa 99a/12
tüşken b.- sa 70b/6
yavuḳ b.- sa 113a/12
yétkürgen b.- sa 31a/7
ẕaḫīre b.- sa 95a/8
arada b.- sa édi 52a/1
éligte b.- sa édi 112b/3
ümīd-vārlıḳ b.- sa édi 95a/8
yara b.- sa édi 109a/1
éligide b.- sak 115b/4-5
müteveccih b.- salar 60b/1
sā‘ī b.- sam 101b/14
böke b.- saŋ 21a/5
bile b.- sun 24a/2
‘āciz b.- up 31b/2
bāzārda b.- up 40a/3
bed-gümān b.- up 87a/5
bedgümān b.- up 59b/9
bī-çāre b.- up 39b/5
bī-dil-ü bī-pāy b.- up 105b/10
bī-ḫużūr b.- up 53a/3
bī-pāy b.- up 53b/9, 62a/14, 110b/12
celā-yı vaṭan b.- up 60a/8
deng-ü müteḫayyir b.- up 72b/11
dilir b.- up 91b/8
dilīr b.- up 57b/11
dostlar b.- up 10b/3
ġāfil b.- up 93a/6
ġavġā-yı ‘āmmī b.- up 40a/4
ḫalāṣ b.- up 32b/7, 65b/13, 96a/6
ḫoş-ḫāl b.- up 118b/10, 119b/2

ıżṭırāb-u infi‘alda b.- up 102b/5
içi b.- up 34b/2
köpraġ b.- up 119a/4
maġlūb b.- up 8a/3-4
maḳāmıda b.- up 96b/14, 116a/12
me’yūs b.- up 8b/12, 53a/6, 77a/10
meşgūl b.- up 92b/14
muḳarreb b.- up 79b/1
musallaṭ b.- up 57b/12
münḥarif b.- up 18a/7, 24b/3
müte’es̲s̲ir b.- up 41a/12, 60a/10
müteveccih b.- up 39a/13
mütevehhim b.- up 109a/8
müttefik b.- up 99b/11
nevmīd b.- up 94b/9
nöker b.- up 57b/4
peşīmān b.- up 16b/13, 108b/5
ref‘ b.- up 95b/14
rūberū b.- up 57b/2, 65a/13, 104a/11
sarı b.- up 37b/8
ser-gerdān b.- up 120a/2
tāyib b.- up 11a/13
ṭayyār b.- up 43b/14
uruş b.- up 118a/9
uruşı b.- up 67a/8
żarūret b.- up 17a/6-7, 40b/13
żāyi‘ b.- up 31a/11
andaḳ b.- up édi 97b/1
bā‘iş̲ b.- up édi 94b/14
bég b.- up édi 15b/7
bī-şümār b.- up édi 42a/1
bisyār b.- up édi 41b/14
cem‘ b.- up édi 37b/14
Ebā Bekir Mīrzā b.- up édi 11b/6
ġunçaçıdın b.- up édi 27b/14
ḫarāb b.- up édi 117a/3
ḫaylī b.- up édi 23a/4
ḳız b.- up édi 12b/4-5, 28b/2-3
ḳızı b.- up édi 11b/7, 12b/1, 20a/5-6
kināyeti b.- up édi 37a/12
küdūretler b.- up édi 42a/14
meşhūr b.- up édi 34a/3-4 , 54a/1
mez̲kūr b.- up édi 6a/14-6b/1, 90b/10
muḳarreb b.- up édi 15a/10
muḳarrer b.- up édi 39a/4
mutasarrıf b.- up édi 85a/8
müşerref b.- up édi 7a/8-9
nām-zed b.- up édi 27b/6
namāz-ı peşīn b.- up édi 119b/11

namāz-ı şām b.- up édi 106a/10
oġlı b.- up édi 8b/13-14, 11a/7, 12a/1-2, 19b/12, 20b/9-10
oġul b.- up édi 19b/9
on yıl b.- up édi 9a/4
Pāyende Sulṭān Bégimdin b.- up édi 35b/11
pürşaḳḳ-u pürzīb b.- up édi 41b/13
rīze b.- up édi 109a/5
Ser-i Pulda şikest b.- up édi 8b/10-11
şehri b.- up édi 40b/10
ta‘alluḳ b.- up édi 59a/4
tanıman b.- up édi 73b/5
tecrübe b.- up édi 85b/7
vāḳi‘ b.- up édi 86b/12, 88a/10
yavuḳ b.- up édi 32b/9
yigit b.- up édi 76b/5
ża‘īf b.- up édi 79a/11
ẓāhir b.- up édi 94b/14
āzürde b.- up édiler 56b/3
i‘tibār-u iḫtiyār b.- up édiler 76a/14
nöker b.- up édiler 22a/5
oḳ b.- up édiler 92a/7
vāḳıf b.- up édiler 24b/6
anda b.- up édim 96a/9
müte’essir b.- up édim 98b/14
pādşāh b.- up édim 54a/14
yaḫşı b.- up édim 53a/3
muḳarreb b.- up érdi 15a/5
iki kün b.- up érdi 119b/10-11
dilir b.- up érdiler 91b/11
merdūd b.- updur 29a/3
‘āciz b.- uptur 43b/6
alça b.- uptur 11b/12
derz b.- uptur 47a/13
fevt b.- uptur 109b/5
ḫaber-dār b.- uptur 83a/9
kéç b.- uptur 72b/14, 106a/12
meẕkūr b.- uptur 28a/14
müntaḳıl b.- uptur 96a/5
pāk-i‘tiḳād b.- uptur 68b/5
peydā b.- uptur 44b/14, 101b/7-8
ṣādır b.- uptur 101a/7
şāhrāh b.- uptur 2a/12-13
ta‘alluḳ b.- uptur 119b/1
tārīḫ b.- uptur 8a/6, 10a/4-5
vāḳi‘ b.- uptur 1b/3, 1b/7, 2a/6, 2a/11, 2b/14, 3a/6, 3a/12-13, 3b/6, 4a/6-7, 4b/12, 6b/1, 37a/10, 45a/6-7, 48a/9-10, 48a/13, 48b/1, 48b/3, 48b/9, 50a/1, 50a/10, 50a/14, 67a/3, 67a/4, 104a/7, 109b/4
ġāfil b.- upturbiz 116a/13
vāḳi‘ b.- upturlar 32a/10-11

asru ḫūb b.- ur 3a/13
bī-ḥadd-u bī-nihāyet b.- ur 49b/7
bisyār b.- ur 5a/7, 32a/10, 49a/2, 71a/5
bisyār yaḫşı b.- ur 2b/9, 3a/3, 4a/4, 5a/6, 48b/10
buḳsa b.- ur 116b/7
dağı b.- ur 2a/14
éligide b.- ur 102a/2
éliglese b.- ur 53a/1-2
enār b.- ur 3a/13
fehm b.- ur 102a/7
ferīḳ b.- ur 9b/12
ḫaber b.- ur 110a/7
ḫasīs b.- ur 82a/5
ḫūb b.- ur 45b/2, 48b/10, 49b/5
ızṭırābta b.- ur 105b/6-7
ḳalın b.- ur 71a/4
ḳavun b.- ur 56a/8, 56a/9
kéter b.- ur 43b/9
köp b.- ur 2b/6, 4a/11, 48b/9-10, 48b/13, 71a/4
ḳuş.ḳına b.- ur 49b/6
Mesiḥā b.- ur 97a/3
muḳābele b.- ur 70a/7
mün‘akis b.- ur 3b/12
müntehī b.- ur 54a/2
müyesser b.- ur 78b/11
nāzükraḳ b.- ur 48b/12
nebīresi b.- ur 9b/11
nev‘ b.- ur 105a/14
oḳusa b.- ur 45b/11
örük b.- ur 3b/1
rengīn b.- ur 71a/5
saḫlasa b.- ur 5b/8
sarı b.- ur 9b/12
sebz b.- ur 49a/6
semiz b.- ur 2b/1, 5a/8, 71a/9
tağlarda b.- ur 5a/13-14
tağlarıda b.- ur 5b/4-5
Tarḫanlardın b.- ur 84a/8
témür kān.ı b.- ur 5b/6-7
tercīḥ ḳılsa b.- ur 3b/1
tevehhümi b.- ur 54a/9
uruş-muruş b.- ur 104a/12
yaḫşı b.- ur 2a/7, 4a/14, 5a/2, 48b/13, 49b/5
yérler b.- ur 71a/2
yügürük b.- ur 71a/6
ẓāhir b.- ur 94b/4
bile b.- ur édi 21a/13, 22a/4, 24b/11-12, 65a/2
bisyār b.- ur édi 7a/2
ḫuşk b.- ur édi 7b/12

Kāsānda b.- ur édi 17a/14
ḳaşımda b.- ur édi 31a/13
mübeddel b.- ur édi 7b/9
mülāzemetide b.- ur édi 58a/8
sarı b.- ur édi 89a/5-6
terk b.- ur édi 25a/14-25b/1
uruḳ b.- ur édi 14b/12-13, 21b/12
yürüse b.- ur édi 92a/14
ẓāhir b.- ur ékendür 18b/14
ḥāżır b.- urbiz 118b/9
helāk b.- urlar 4b/6-7
rūberū b.- urlar 65a/12, 65b/7
taġlarda b.- urlar 32a/8
gird-u gūşemda b.- urlar édi 102a/4
ḫalāṣ b.- urlar édi 23b/9
ḥavīlīside b.- urlar édi 93a/3
mübeddel b.- urlar émiş 100a/7
[799]

bolcar : < Moğ. Toplanma, bir araya getirilme, askeri içtima edecek yer, karargāh.
b. 77b/1, 92b/14, 93a/6, 93a/7
b. ḳılġan 78a/11
b.+ ı 93a/2
b.+ ı édi 93a/4, 93a/5
b.+ ıda 93a/14
b.+ lar 91b/2
b.+ larıda 93b/2
[11]

boldur- : Oldurmak.
b.- a almay 67b/2
b.- dı 114b/11
b.- up édi 115a/7
b.- uptur 115a/4
[4]

boy : Boy.
b.+ ı 3b/11
[1]

boyluḳ : Boylu.
b. 6b/14, 18a/13, 25b/4, 68b/1
[4]

boyun : Boyun.
b.+ ı 72b/12
b.+ ıdın 112b/12
b.+ ıġa 29b/9, 30b/9, 31b/3, 39b/13, 41b/5, 41b/6, 69a/3
b.+ ınıŋ 40b/1

b.+ larıġa 70a/13
[11]

boz : Boz, gri.
b. 92b/6
[1]

bödene : Bıldırcın. Bâbur bunun Hindistan'a özgü dört beş cinsi bulunduğunu kaydetmektedir. Burada söz edileni göç eden ve Bâbur'un Türkistan'dan bildiği kül rengi bıldırcındır.
b.+ ni 19a/3
[1]

böke : Güçlü adam, güreşçi.
b. 21a/4
b. bolsan 21a/5
[3]

bölek : Bölüm, kısım.
b. 93a/2
[1]

bölük : Bölüm, kısım.
b. 3b/12
[1]

börk : Başlık.
b. 7a/5, 102b/11, 116b/3
b.+ i 113a/5
b.+ i édi 107a/14
b.+ ini 113a/4
b.+ iniŋ 107b/1
b.+ ke 78b/5
b.+ ler 103a/8
b.+ ümni 97b/9
[10]

böz : Bez, kumaş.
b. 100b/1
b.+ ni 100a/11, 100a/12
b.+ niŋ 100a/13, 100a/14
[6]

bu : Bu.
b. 1b/6, 2a/1, 2a/4, 2a/11, 2a/13, 2b/4, 2b/11, 2b/14, 3a/2, 4a/5, 4a/9, 4a/14, 4b/1, 4b/3, 4b/5, 4b/7, 5a/13, 5b/3, 5b/4, 5b/6, 6a/7, 6a/14, 7a/11, 8a/1, 8a/2, 8a/5, 9a/7, 9b/1, 10b/2, 10b/8, 11a/13, 11b/3, 11b/4, 11b/5, 11b/6, 11b/7, 11b/12, 12a/2, 12b/7, 12b/14, 13a/1, 13a/8, 13a/9, 13b/13, 14b/14,015b/1, 15b/10, 15b/12, 15b/14, 16a/7, 16b/3, 16b/4, 16b/5, 16b/7, 16b/9, 16b/12, 16b/13, 17a/1, 17a/3, 17a/5, 17a/6,

17a/13, 17a/14, 17b/4, 18a/1, 19a/2, 20b/11, 21a/3, 21a/5, 21a/10, 21b/1, 21b/14, 23a/12, 23a/14, 23b/3, 23b/5, 23b/10, 23b/11, 23b/13, 23b/14, 24a/2, 24a/6, 24a/13, 24b/6, 24b/9, 24b/13, 25a/9, 26a/2, 26a/14, 27a/7, 27b/7, 27b/9, 28a/4, 28a/8, 28a/11, 28a/12, 29a/3, 29a/5, 30a/4, 30a/6, 30a/11, 30b/10, 31a/3, 31b/5, 31b/8, 32a/6, 32b/2, 32b/10, 33a/8, 33a/9, 33a/11, 33b/9, 34a/1, 34a/4, 34a/8, 34a/14, 34b/9, 34b/14, 35a/3, 35b/6, 36a/5, 36a/12, 36b/7, 37b/4, 37b/12, 38a/2, 38a/8, 38b/1, 38b/9, 39a/9, 40a/4, 40a/5, 40a/10, 40b/4, 40b/9, 40b/11, 40b/13, 41a/5, 41a/11, 41a/12, 41b/7, 41b/11, 42a/2, 42a/3, 42a/11, 42b/3, 42b/9, 42b/11, 43a/4, 43b/2, 43b/7, 43b/13, 45a/3, 45a/8, 45a/11, 45b/10, 45b/11, 46a/2, 46a/4, 46b/1, 46b/3, 46b/4, 46b/6, 46b/7, 46b/14, 47a/1, 47a/3, 47a/4, 47a/5, 47a/9, 47a/14, 47b/8, 47b/10, 48a/1, 48a/5, 48a/6, 48a/8, 48a/9, 48a/11, 48a/12, 48a/13, 48b/3, 48b/5, 49a/5, 49a/11, 49a/13, 49b/4, 49b/13, 50a/1, 50a/4, 50a/8, 50a/13, 50b/11, 51a/6, 51a/10, 51a/14, 51b/8, 51b/11, 51b/13, 52a/1, 52b/1, 52b/3, 52b/12, 53a/2, 53a/4, 53a/14, 53b/2, 53b/9, 53b/12, 54a/1, 54a/3, 54a/8, 54a/14, 54b/1, 54b/9, 54b/12, 56a/2, 56a/4, 56a/11, 56b/3, 58b/2, 58b/3, 58b/8, 58b/9, 58b/10, 59a/4, 59b/3, 59b/9, 60a/2, 60a/12, 60a/13, 60b/3, 60b/4, 60b/14, 61a/3, 61b/2, 62a/14, 62b/9, 63a/1, 63a/5, 63b/7, 64a/2, 64a/5, 64b/5, 64b/14, 65a/3, 65a/9, 65b/5, 65b/8, 66a/6, 66a/13, 67b/6, 67b/9, 67b/12, 68b/3, 68b/9, 69a/4, 70b/1, 70b/5, 70b/13, 70b/14, 71a/2, 71a/6, 71b/2, 71b/5, 71b/9, 72a/4, 72b/14, 73a/9, 73b/2, 74a/6, 74a/7, 74a/9, 75a/2, 75a/3, 75a/7, 75a/14, 75b/5, 76a/2, 76a/3, 76a/11, 77a/5, 77a/9, 77b/8, 77b/10, 77b/12, 77b/14, 78a/2, 78a/14, 78b/11, 79a/3, 79a/12, 79b/2, 79b/7, 79b/10, 79b/14, 80a/2, 80a/3, 80a/13, 80b/6, 80b/8, 81a/1, 82a/2, 82a/14, 83a/7, 83b/7, 83b/10, 84a/6, 85a/2, 85a/11, 85a/12, 85a/14, 85b/1, 85b/3, 85b/6, 85b/8, 85b/9, 85b/11, 85b/12, 85b/14, 86a/1, 86a/2, 86a/11, 86b/11,86b/14, 87a/14, 87b/6, 87b/7, 87b/8, 87b/9, 88a/10, 88b/3, 90b/1, 90b/6, 90b/7, 90b/10, 90b/14, 91a/13, 91b/7, 91b/8, 92b/7, 92b/11, 92b/13, 93a/1, 93a/2, 93a/3, 93a/11, 93a/13, 94a/9, 94b/5, 95a/1, 95a/7, 95b/6, 96a/11, 96a/12, 96b/4, 97a/3, 97a/5, 97a/8, 97b/4, 97b/8, 98a/5, 98a/6, 98a/9, 98b/1, 98b/5, 98b/6, 99a/4, 99a/6, 99a/10, 99a/11, 99b/6, 99b/12, 99b/14, 100a/2, 100a/3, 100a/5, 100a/8, 101a/7, 101a/10, 101a/11, 101b/2, 101b/3, 101b/7, 101b/14, 102a/2, 102a/6, 102a/8, 102a/9, 102a/14, 102b/8, 103a/12, 104a/9, 104a/12, 104b/4, 104b/6, 104b/13, 105a/3, 105a/4, 105a/9, 105a/12, 105a/14, 105b/3, 105b/5, 105b/13, 106a/14, 106b/12, 107a/7, 107a/9, 107b/6, 107b/9, 108a/11, 108b/7, 109b/1, 109b/10, 110a/3, 110a/11, 110a/14, 110b/1, 110b/4, 110b/5, 110b/11, 110b/12, 110b/13, 111a/4, 111b/11, 111b/12, 111b/13, 111b/14, 112a/1, 112a/2, 112a/6, 113a/11, 114a/7, 114b/1, 114b/3, 114b/7, 114b/12, 115a/10, 115a/13, 115b/4, 115b/6, 116a/3, 116a/13, 116b/3, 116b/4, 116b/10, 117a/7, 117a/8, 117b/3, 117b/8, 117b/11, 117b/13, 117b/14, 118a/2, 118a/6, 118a/7, 118b/12, 119a/2, 119a/3, 119a/4, 119a/10, 119b/2, 119b/7, 119b/8, 120a/2

ḫarāb-ı b. 77a/13

b. boldı 77a/9

b. bolsa 114b/5

b. édi 18a/11, 21b/8, 39b/2, 54b/13, 63b/7, 76a/13, 86a/1, 86a/2,
86b/5, 86b/6, 89a/3, 93a/13, 96a/5, 101a/14, 101b/14, 110a/14, 111a/9

b. ékendür 80b/14

b. émes 89b/14, 91a/8

b. érmiş 76a/8

b. fevcniŋ ḥarīfi émestür 17b/10

b. fitnelerni engīz ḳılġuçı 51b/3

b.+ dur 3a/7, 21a/2, 36a/8, 41a/3, 47b/10, 53b/4, 77b/4, 79b/13, 90a/6, 101a/1
b.+ lar 27b/8, 34b/14, 36b/12, 39a/7, 39b/3, 63a/6, 77a/6, 77b/11, 78b/9, 94a/10, 98b/10, 103b/3, 110b/2, 115a/14, 115b/1, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 119a/7
b.+ lar édiler 64a/3
b.+ larda émes édi 103b/12
b.+ lardın 62a/7, 62b/11, 62b/12, 101a/7, 108a/14
b.+ largȧ 34b/1, 79b/7, 92a/1, 108b/4, 111a/4, 117a/3, 117a/12
b.+ larnı 64a/6, 75a/4, 110a/8, 111b/7, 111b/8
b.+ larnıŋ 10b/5, 16a/5, 16a/9, 23b/3, 35b/1, 38b/6, 39a/3, 74a/8, 76b/5, 77b/14, 79a/9, 91b/12, 94a/5, 114b/1, 115b/7
[589]

buçḳaḳ : Hayvanın bacak derisi, kesilmiş hayvan derisi.
b. 109a/3
[1]

būd : < Far. Varlık.
zād-u b.+ ı 49a/7
[1]

buġu : Geyik.
b. 4a/10, 5a/7, 71a/3, 71a/7
[4]

buḳ- : Parçalamak, paylaştırmak.
b.- ḳan 117a/11
b.- sa bolur 116b/7
b.- up 116b/5
[3]

bulan- : Kalmak.
b.- dı 119b/14
[1]

burc : < Ar. Kale, hisar çıkıntısı.
b.- u bārūsınıŋ 16a/12
b. 34b/6
b.+ dındur 47a/6
b.+ ıda 47a/4
b.+ lar 47a/5
b.+ nı 34b/6, 34b/8
[7]

burun : Önce.
b. 1b/4, 12b/7, 12b/10, 23b/8, 25b/11, 44b/10, 46b/8, 53b/3, 71b/4, 75b/3, 94b/14, 104a/6, 108b/6
b.+ lar 7b/9
[14]

burunġı : Önceki.
b. 42a/11, 50b/13, 102b/11
b.+ lar 94a/6
[4]

burunraḳ : Daha önce.
b. 9b/12-13, 13b/4, 17a/2, 20a/6-7, 25a/11, 31b/9, 51b/14, 58a/7, 60b/9, 61a/1, 65a/1, 67b/1, 70a/8, 71b/14, 77a/10, 90b/10, 95b/9, 109a/14, 113a/10
[19]

buruntaġı : Önceki.
b. 14a/12
[1]

bus- : Pusmak, pusu kurmak.
b.- ḳan 92b/14
[1]

busaġa : Eşik, kapı.
b. 92b/12
[1]

buş- : Zarar görmek, boşalmak.
b.- madı 67a/12
b.- up ékendür 95b/4
[2]

but : But, bacak.
b. 94a/7, 94a/9
b.+ umġa 107a/13
b.+ umnıŋ 109a/3
[4]

būy : < Far. Koku.
b.- u ġalledin 87a/14
[1]

buyrul- : Buyurulmak, emredilmek.
b.- ġusıdur 87a/13
[1]

buyur- : Buyurmak, emretmek.
b.- dı 32b/6, 37a/6, 37a/8, 109a/3
b.- dılar 20b/7, 102b/6
b.- duk 43a/6, 70a/13
b.- dum 44b/12
b.- up érdi 26a/2
b.- upturlar 18b/7-8
[11]

buyurul- : Buyurulmak, emredilmek.
b.- dı 31a/14, 43b/2
[2]

buz- : Bozmak.
b.- may 109b/1
b.- up 112b/6
[2]

buzuġ : Bozuk, bozgun.
b. ékendür 82a/13-14
[1]

buzuġluḳ (ġ) : Bozgun.
b. ḳıla kirişti 17b/8
b.+ ı 10a/4
b.+ ıda 12a/14, 28b/6
b.+ ıdın 20a/6
b.+ ta 33b/9
[6]

buzuḳçılıḳ : Bozgunculuk.
yamanlıḳ-u b. 64b/11
b. ḳılġan 64a/4
b. ḳılıp 99a/14
[3]

buzul- : Bozulmak.
b.- dılar 19b/3
b.- ġan 33a/12, 39a/8, 63a/2, 72b/7
b.- ġaylar édi 71b/1
b.- maġıġa 22a/6
b.- maḳḳa 105b/12
b.- up 63a/7, 77a/8, 105b/12, 106b/3
b.- up érdi 46a/4
b.- uptur 1b/6
[14]

bükül- : Bükülmek.
b.- üp 112a/9
[1]

bülend : < Far. Yüksek, yüce.
b.- ü taŋ 81b/7
b.- ü teng 81b/4
b. 4a/6, 4b/12, 5b/8, 6b/1, 18a/13, 67a/3, 67a/11, 98b/11, 101b/10
b.+ iġa 116b/14
[12]

bülendī : < Far. Yükseklik.
b. 74a/2
b.+ niŋ 47b/7
[2]

bülendlıġ : < Far.+T. Yükseklik.
b.+ ı 3b/11
[1]

bünyād : < Far. Asıl, esas, temel.
b. ḳıla başladı 23b/7
b. ḳıldılar 75a/3
b.+ lar 75a/1
[3]

büt- : İnanmak, iyileşmek, sağlamlaşmak, bitişmek.
b.- ken 41b/11
b.- ti 109a/7
[2]

-C-

cān : < Far. Can, ruh, hayat.
c. 17a/5, 17a/6, 63b/14, 80b/6, 95b/14, 99a/13, 118a/12, 119a/6, 119a/9
c.+ dın 99a/13
c.+ ġa 101b/2
c.+ ımdın 101a/2
c.+ lar 17b/4, 17b/12, 77a/12
[15]

cānib : < Ar. Taraf, cihet, yan.
c.+ din 94b/8
c.+ i 2a/5, 3a/2, 26a/14
c.+ ide 2b/10
c.+ idin 4a/7, 6a/12-13, 17a/9, 32b/2, 38b/4
c.+ idür 13a/6
c.+ tin 1b/8, 1b/9, 104a/12
[14]

cavanġar : Ordunun sol tarafı.
c. 66b/3, 69b/11, 69b/14, 70a/8, 89a/7, 89a/9, 100b/7
baranġār-u c. 100a/9
c.+ da 100b/8
c.+ ġa 70a/2
c.+ ı 89b/2
c.+ ımızını 89b/10
[13]

cāy : < Far. Yer, mekan.
c.- i ol 51a/9
c. 75b/9
[2]

cāyī : < Far. Bir yer, bir mekan.
c. 23b/9
[1]

cāzim : < Ar. Kararlı.
c. édük 77a/14
[1]

cébe : < Moğ. Zırh, silah.
c.+ niŋ 113a/3
[1]

cébelen- : < Moğ.+T. Kalkan örtmek, silahlanmak.
c.- ip 89a/7
[1]

cébelig : < Moğ.+T. Zırhlık, silahlık.
c. 90a/11, 90a/13
[2]

cefā : < Ar. Üzme, eziyet etme.
c. 79a/12
[1]

cehl : < Ar. Bilgisizlik, cahillik.
c. ḳıldı 71b/3
[1]

celā : < Ar. Memleketten ayrılma, gurbete düşme.
c.- yı vaṭan bolup 60a/8
[1]

celd : < Ar. Yiğit, kahraman.
c. 34b/4, 40b/7
[2]

cem‘ : < Ar. Topluluk, ahali.
c. 55a/2, 98b/5, 98b/9
c. bolup édi 37b/14
[4]

cemā‘at : < Ar. İnsan topluluğu.
c. 40b/13, 58b/5, 118b/6
c. édiler 64a/5
c.+ ı 62a/8, 69b/5, 78a/10, 91a/3
c.+ ḳa 98b/6
c.+ nı 34b/11, 112a/6
c.+ nıŋ 64a/10
[13]

cemī‘ : < Ar. Bütün, hep.
c. 7a/14, 7b/5, 11a/2, 17b/9, 29b/3, 33b/7, 33b/8, 40a/6, 42a/9, 45b/2,50a/7, 51a/5, 65a/8, 74b/4, 75b/12, 78a/2, 83a/12, 91a/10, 94a/14, 104b/12
sipāhīler-u c. 36b/14
[21]

cenāb : < Ar. Şeref, onur, saygınlık.
c.+ ı 36b/12
[1]

ceng : < Far. Savaş, vuruşma.
c.- i seŋde 43a/14
[1]

cengel : < Far. Orman.
c.+ dür 5a/7
c.+ lerde 71a/3
c.+ leride 71a/4
c.+ lerige 71a/8
c.+ lerni 71a/7
[5]

cenūb : < Ar. Güney.
c. 2a/5, 2a/10, 3b/9, 6a/12, 26a/14, 26b/10, 48a/9, 49b/5, 60a/5, 61a/14, 70a/4, 105b/14
c.+ ı 1b/4, 2a/2, 2a/5, 2b/7, 2b/10, 45a/8, 48b/6, 108a/7
c.+ ıda 46a/5, 46b/1
c.+ ıdadur 3b/7
şarḳ-u c.+ ıdağı 104a/5
c.+ ıdın 45a/10
c.+ ıdur 49a/4
[26]

cenūbī : < Ar.+Far. Güneyde bulunan.
c. 62a/1, 111b/6
[2]

cer : < Far. Uçurum, çukur.
c. 4b/12, 6b/1, 98b/6
c.+ din 6b/3, 98b/8

c.+ ler 4b/14
c.+ lerdür 4b/13
c.+ niŋ 98b/11
[9]

cerāḥat : < Ar. İrinli yara.
c.+ ḳa 109a/2
[1]

cerīde : < Ar. Tek başına, yapayalnız.
c. 91a/7
[1]

cerīme : < Ar. Suç, kabahat.
c. 30b/12
[1]

cerrāḥ : < Ar. Yaralara bakan ve ameliyat yapan tabip.
c.+ ını 108b/13
c.+ ları 109a/7
c.+ nı 108b/14
c.+ nıŋ 37a/14
[4]

cerrāḥlıḳ : < Ar.+T. Tabiplik, cerrahlık.
c.+ da 108b/14
[1]

cevāb : < Ar. Sorulan şeye verilen karşılık, cevap.
c.- ı şāfī 32b/6
c. 24a/1, 24b/1, 37a/5, 37a/6, 87a/2, 100a/3, 112b/5, 115b/5, 117b/3
c.+ lar 16b/9-10
[11]

cevānib : < Ar. Taraflar, yanlar.
c.+ daġı 8b/11
eṭrāf-u c.+ daġı 86b/8
eṭrāf-u c.+ daġılardın 88a/3, 94a/9-10
eṭrāf-u c.+ ḳa 48a/2, 94a/2
eṭrāf-u c.+ ni 109b/10
c.+ tin 95a/5
[8]

cevr : < Ar. Eziyet, haksızlık, sitem.
c. 87b/6
[1]

cezm : < Ar. Kesin karar, niyet.
c.- ü iḥtiyāṭnı 70a/6
c.- ü serdārlıġını 70a/14
c. 35a/2, 109b/1
c. étip 78b/12
c. ḳılıp 101b/4
[6]

cidāl : < Ar. Karşılıklı kavga.
bī-ceng-ü c. 78b/10
[1]

cidd : < Ar. Ciddi.
c.- ü ihtimāmnı 109b/6
c. 16a/14
[2]

cihān : < Far. Dünya, alem.
ehl-i c.+ dın 82a/11
[1]

cihānī : < Far. Bir dünya, bir ülke.
c. 95b/14
[1]

cihāt : < Ar. Taraflar, yönler.
c.+ ını 7a/14, 40a/6
[2]

cihet : < Ar. Yan, yön, sebep.
c.+ din 36a/5-6, 51b/10, 115b/4
c.+ i 89a/3
c.+ idin 1b/6, 6b/10-11, 7b/8, 8a/2, 13a/13, 14a/14, 22b/13, 24a/5, 30b/12, 35b/7, 58b/2, 59b/7, 64b/13, 67b/10, 68b/14, 70b/1, 75a/11, 75b/8, 76b/14, 78a/7, 97b/11, 98a/8, 99b/7, 101b/5, 108b/8
c.+ idindür 4a/13
c.+ imdin 9a/2
c.+ imizdin 59b/8
c.+ lerdin 17a/6, 32b/10, 36a/12, 51a/10
c.+ tin 4a/14, 8a/1-2, 17a/13, 26a/14, 39b/8, 46b/1, 48b/3, 56b/3, 64b/5-6, 68b/3, 75a/4, 77b/11, 78b/11, 83b/7, 102a/3, 102a/8, 114b/1
[53]

cihetlıḳ : < Ar.+T. Sadıklık, taraflılık.
c. ḳılmay 90b/13
c.+ lar 91a/9
[2]

cilav : < Moğ. İleri.
c.+ ım 102a/1
c.+ ımnı 114a/1, 114a/2
c.+ nı 107b/3
c.+ umnı 15b/13-14
[5]

cilavluḳ : < Moğ.T. Daha ileri, daha hızlı.
c. 90a/7, 90a/8
[2]

cilavrīz : < Moğ.+Far. İleri döken, ileri saçan.
c. 106a/7, 113b/13
[2]

cinŋire : < Far. Yumruk dövüşü.
c.+ ler 3b/4
[1]

cinŋirelıḳ : < Far.+T. Yumruk dövüşçülüğü.
c. 3b/3
[1]

cins : < Ar. Tür, soy.
c. 3a/13, 3b/1, 48b/12
ebnā-yı c.+ imize 82a/9
[4]

civān : < Far. Genç.
c. 26a/5
[1]

cölge : Verimli güzel ova.
c.+ ge 117a/10
Āhengerān c.+ si 54b/6, 103b/5
Āhengerān c.+ sige 99b/10
[5]

culdu : < Far. Ödül, mükafat.
c. 14a/14
[1]

cum‘a : < Ar. Cuma.
c. 50b/1
mescid-i c. 45b/8
namāz-ı c. 32a/4
[3]

cümle : < Ar. Tüm, bütün.
c.+ din 21a/2, 43a/10, 46b/10, 47b/5, 49b/10, 86a/3, 90b/11
[7]

cünūn : < Ar. Delirme, çıldırma.
şebāb-u c. 76a/4
[1]

cüz' : < Ar. Kısım.
küllī-ü c.- i éşik 56b/8
[1]

cüzvī : < Ar. Pek az, az miktarda.
c. 65a/7
[1]

-Ç-

çāçī : Çaç yayı.
kemān-ı ç. 6a/5
[1]

çadır : < Far. Çadır.
ç. 69b/7, 108b/10
ç.+ da 108b/12
ç.+ ġa 108b/10
ç.+ nıŋ 108b/7
[6]

çaġ : Vakit, çağ.
ç. 94b/3
ç. édi 60b/4, 93b/6
ç.+ da 65b/14, 66b/10-11, 68a/6, 77a/8
ç.+ ı émes érdi 113b/12
ç.+ larda 8a/12
[9]

çaġır : Şarap.
ç. 19a/9, 20b/3, 25b/12, 41b/10, 68b/5
ç. bolmas 49a/2
ç.+ dın 19a/7
ç.+ ġa 68b/5
ç.+ larıdın 49a/2
ç.+ larını 49a/3
[10]

çaġlıḳ (ġ) : Gibi, miktar, kadar.
ç. 3a/11, 7b/6, 50a/3, 64b/10, 82b/11, 106b/14
[6]

çaḳar : < Moğ. Burc. Dış kurgana dahil bir yer olmalıdır.
ç.+ da 46a/7
ç.+ da édiler 24b/13
[2]

çāker : < Far. Köle, cariye.
miṣl-i nöker-ü ç. 54a/11
nöker-ü ç.+ i 35a/6
[2]

çal- : Bir müziği dinlemeyi sağlayan aleti çalıştırmak, çalmak.
ç.- adurlar 100b/3
ç.- ıp 93b/14, 94a/2, 105b/8
ç.- ur édi 22a/9, 22a/14
[6]

çān : ?
ç. 110a/7
[1]

çantayı : Süslemede kullanılan taş.
ç. 102b/12
ç.+ nı 102b/12
[2]

çaŋdavul : < Moğ. Çekilmekte olan bir asker birliğinin güvenliğini sağlamak için arkadan gelmek üzere geride bırakılan, çekilme ya da yürüyüş güvenliğini sağlayan kıta, artçı.
ç. 106b/6
[1]

çap- : Dört nala gitmek, vurmak, akın etmek.
ç.- a 118a/7
ç.- a atlanduk 98a/3-4
ç.- adur 13a/9
ç.- adurlar 100b/5
ç.- ar 65b/7, 65b/9, 66b/12
ç.- ıp 8a/7, 10a/13, 57a/9, 57a/11, 84a/11, 98a/12
tüşüre ç.- ıp 43a/11
ç.- ıp bolmas édi 51a/6
ç.- ıp édi 14a/8, 40b/2
ç.- ḳalı 57a/9, 66b/9
ç.- ḳan 14a/7, 55b/11, 89b/5
ç.- ḳanda 13a/4, 14a/13
ç.- tı 42b/4, 98a/3, 107a/14

tüşüre ç.- tı 38b/9
ç.- tılar 40a/12, 40b/1, 109b/10, 109b/11
[33]

çapḳula- : Vuruşmak, dövüşmek.
ç.- p 62b/8, 65a/13, 84a/10
[3]

çapḳulaş- : Dövüşüp vuruşmak.
ç.- a 93a/11
ç.- tı 14a/8, 40a/12, 70a/10, 70a/11, 92a/5-6
ç.- tılar 40a/11, 73b/14
ç.- urlar 65a/12, 65a/14, 65b/5, 112b/9
ç.- urlar édi 110a/12-13
[13]

çapḳulaş : Dövüş, muharebe.
ç. boldı 40a/14-40b/1
[1]

çapḳun : Akın, hızla yürüyüp düşmanı ansızın bastırarak adamlarını veya mallarını ele geçirmek.
ç. 106a/1, 109b/8
ç.+ ġa 106a/6
ç.+ ıġa 11a/1
[4]

çapḳunçı : Akıncı, hızla yürüyüp düşmanı ansızın bastırarak adamlarını veya mallarını ele geçirmek için ayrılan askeri müfreze.
ç. 66b/9, 66b/11, 106a/3
ç.+ nıŋ 106a/1, 106a/4
ç.+ sı 19b/1
ç.+ sıġa 106b/12
ç.+ sınıŋ 98b/2
[8]

çaptur- : Akın yaptırmak, dört nala gitmek.
ç.- dılar 13a/9
ç.- up 23a/8, 66a/11
[3]

çārbāġ : < Far. “Dört bahçe” anlamına gelen bu sözcük, genellikle ortasında bir havuz bulunan ve patikalarla dört bölüme ayrılan bahçeleri tanımlamakla kullanılır.
ç. 47b/6, 47b/7
ç.+ da 47b/8, 66b/1-2
ç.+ ı 48b/7, 94b/1
ç.+ ıça 47b/6
ç.+ ıġa 66b/1, 100b/14
[9]

çārdere : < Far. Dört kapılı oda.
ç. 31b/14, 47a/8, 47a/14
[3]

çāre : < Far. Yol, yardım, çare, deva.
ç. 80a/10, 81a/9, 108a/11
ç. ḳıla almadılar 104a/2
ç. ḳıla almay 42a/5, 63b/9
ç.+ leri 106a/13, 118a/8
ç.+ lerin 104a/4, 104b/2
ç.+ si 83a/5
[11]

çarla- : Çağırmak, davet ve teklif etmek.
ç.- dılar 117a/13
ç.- ŋ 117a/12
ç.- p 91a/11, 117a/2
ç.- r 98b/5
ç.- ydur 113b/14
[6]

çār-pīç : < Far. Dört kıvrım, sarık sarılırken sarık bezlerinin dolaşma, bükülme ve kıvrılmalarına göre kullanılmış terim.
ç. 18b/2
ç. édi 7a/4
[2]

çāşnī : < Far. Çeşni, lezzet.
ç. 3a/14
[1]

çāştgāh : < Far. Kuşluk vakti; güne ait bir zaman dilimidir, güneşin doğuşundan kırk beş dakika sonrasında başlar ve öğle vaktinden yirmi dakika kadar önce sona erer.
ç.+ dın 67b/1
[1]

çehār-bāġ : Bkz. çārbāġ
ç.+ da édim 15b/11
[1]

çehār-sū : < Far. Dört bir yan.
ç. 15a/9
[1]

çehārşenbe : < Far. Çarşamba.
ç. küni 41b/2, 42b/10
[2]

çehre : < Far. Çehre, yüz, oğlan.
ç. 13b/9, 15b/2, 15b/3, 25b/12, 26a/3, 26a/4
ç. bola almas 114b/2
ç. ḳılıp édi 26a/1
ç. ḳılur 24a/3
ç. ḳılur édi 25b/14
ç.+ lerni 101a/5
ç.+ si 15a/13, 29a/13, 44a/14, 114a/1
ç.+ siz 26a/3
[17]

çehrelig : < Far.+T. Yüzlü, suretli.
ç. 68b/1
[1]

çék- : Çekmek, uzatmak.
ç.- ip 91b/4
[1]

çerge : < Moğ. Zümre, küçük kara kıl çadır.
ç. 18a/5, 71a/8, 100b/14
ç.+ de 100b/13
ç.+ side 15a/14, 29a/13, 51a/2
ç.+ side édi 51a/2, 63b/12
ç.+ sidin 80b/7
[10]

çérig : Asker.
ç. 16a/1, 16b/14, 17a/3, 18a/1, 19b/2, 19b/3, 30b/3, 31a/1, 32a/13, 32a/14, 33a/1, 33a/7, 35b/7, 37b/13, 40a/5, 40a/7, 44a/4, 51a/4, 51a/7, 51a/10, 51b/8, 52a/7, 52b/6, 52b/8, 55b/6, 56a/4, 57a/6, 57b/13, 58a/3, 59b/11, 62b/2, 62b/5, 66a/12, 68a/4, 69b/7, 70b/11, 71b/8, 72a/12, 77b/2, 77b/8, 77b/12, 78a/13, 87b/13, 88a/12, 88b/9, 99b/10, 100a/8, 100b/4, 100b/5, 103b/9, 103b/13, 105a/2, 106a/6, 109a/10, 109b/10
ç. tartar édük 51b/6
ç. tartıp 10a/14, 30b/2, 33a/1, 37b/5, 38b/12, 54b/5, 56a/13-14, 57b/5, 57b/10, 58a/1, 69a/1, 99b/10
ç. tartḳanda 14b/7
ç. tarttı 5b/10
ç. tarttılar 6a/14, 41a/14, 103b/5
ç.+ de 68a/1
ç.+ ge 29a/11, 32a/12, 33a/3, 61b/7, 66a/13, 97a/9, 105b/2
ç.+ i 27b/5, 35b/4, 38a/6, 52a/2, 62b/2, 62b/5, 77a/6, 89b/12, 104a/10, 105b/10
ç.+ idin 77a/5
ç.+ ige 57b/6
ç.+ im 38a/5
ç.+ imiz 44a/2
ç.+ imizniŋ 72a/7
ç.+ ini 12a/11, 26b/4, 77a/2, 103b/8

ç.+ iniŋ 77a/7
ç.+ lerge 66a/10-11
ç.+ lerige 66a/9
ç.+ lerini 54b/8
ç.+ lerni 103b/7
ç.+ ni 32a/11, 33a/5, 33b/13, 57a/8, 65a/8, 65a/10
ç.+ niŋ 19b/1, 30b/4, 34b/14, 67b/9, 105a/13
[117]

çérigle- : Asker toplamak, asker sevk etmek.
ç.- p 26b/4
[1]

çespān : < Far. Yaraşır, uygun.
çüst-ü ç. 13b/12
ç.+ dur 11a/14
[2]

çeşm : < Far. Göz.
ç. 99a/8, 110b/14
[2]

çeşme : < Far. Pınar, su kaynağı.
ç. 99a/4, 99a/6, 99a/8
ç.+ din 99a/5
[6]

çevgān : < Far. Tarihi milattan öncesine dayanan, Orta Asya Türkleri tarafından at üzerinde oynanan bir tür savaş oyunudur.
ç.+ nı 13b/14
[1]

çıḳ- : Çıkmak.
ç.- a 63a/12
yandaşa ç.- a alġay 92b/10-11
ç.- a alġaysiz 114b/4, 115a/5
ç.- a kiriştiler 91b/8-9
ç.- ar 47a/5, 47b/13, 48a/13, 61b/7, 112b/7
ç.- ar édi 68a/1-2
ç.- ar ékendür 36b/7
ç.- ar érdi 6a/3, 19a/7
ç.- ay 77b/8
ç.- dı 107a/6
ç.- dım 120a/3
ç.- ġanda 85a/2
ç.- ıp 14b/9, 17a/8, 30b/3, 32a/5, 32b/3, 34b/4, 34b/13, 35a/9, 36b/7, 36b/8, 37a/3, 37b/10, 40a/3, 48a/8, 57b/2, 58a/8, 59a/9, 69b/3, 72a/5, 79b/3, 84a/4, 84b/6, 92a/5, 92b/14, 93b/4, 96b/12, 103a/1, 110a/6, 110a/12, 110b/8, 112b/1, 113b/5, 114a/10, 116b/1, 116b/13, 116b/14, 117a/11, 118a/4

öte ç.- ıp 56a/5
ç.- ıp édi 8a/13, 32b/1, 40b/10, 63b/1, 67a/10
ç.- ıp édiler 12b/2, 93a/10
ç.- ıp érdi 91b/13
ç.- ıptur 53b/3, 106a/3, 113a/11
ç.- ıpturlar 84a/6-7
ç.- ışlardın 91b/9
ç.- ḳaç 44b/1
ç.- ḳan 34a/2, 80a/12, 107b/9
ç.- ḳanda 59b/1, 95a/12, 98a/1, 117a/8, 119a/13
ç.- ḳandın 86b/2
ḥayrān-u ç.- ḳanıdın 80b/2
ç.- ḳanımızġa 64b/5
ç.- ḳanını 80a/9
ç.- ḳay 100b/13
ç.- madı 77a/4
ç.- madılar 35a/2
ç.- maġanlar 35a/9
ç.- maḳ 100b/9, 100b/11, 111a/5
ç.- maḳımızġa 94b/14
ç.- maḳları 43b/3
ç.- maḳta édiler 93a/10
ç.- mas 2a/11, 72b/13
ç.- mas édiler 24a/3-4
ç.- may 11a/8
ç.- maydur édi 77b/8
öte ç.- maydur édi 107b/11
ç.- mış 54a/12
ç.- mışmén 83b/6
ç.- sa 109a/1
ç.- sam 102a/1
ç.- tı 20a/7, 32b/12, 44b/12, 65a/10, 69a/2, 69a/9, 70a/5, 76b/10, 80a/10, 86a/14, 95a/11, 104b/9, 108b/8
öte ç.- tı 106b/8
ç.- tılar 34b/3, 37b/7, 38b/12, 42b/14, 43a/6, 61b/12, 65b/2, 66a/4, 67b/3, 86a/6, 91a/2, 91b/12, 109b/12, 114a/11
ç.- tım 8b/13, 88a/12, 95a/10
uzata ç.- tım 83b/10
ç.- tuk 53a/14, 89a/14, 102a/12
[139]

çıḳar- : Çıkarmak.
ç.- alıŋ 117a/5
ç.- dı 80b/7
ç.- dılar 12b/5-6, 26b/6-7, 37a/13, 43a/3, 94a/14, 111a/2
ç.- ġalı 65a/14
ç.- ġandın 30a/11, 74a/12
ç.- ġay 52a/14
ç.- ıp 30a/8, 37a/8, 37a/14, 61b/7, 74b/5, 74b/8, 91a/7, 108b/3, 112a/8

ç.- ıp édi 19b/11, 23b/2, 27a/10
ç.- ıp édiler 12a/1, 40b/7, 67a/7
ç.- ıpturlar 85a/1, 113a/11
ç.- lar édi 67b/14, 91b/5
ç.- maġı 110a/10
ç.- maḳ 77b/6, 77b/7
ç.- may 106b/8
ç.- ur 36b/2, 110a/8
[37]

çıḳar : Çıkış.
ç.+ ı 97b/5
[1]

çıḳarıl- : Çıkarılmak.
ç.- dı 91b/13
[1]

çıḳıl- : Çıkılmak.
ç.- dı 44a/4, 95a/10, 114a/9
ç.- ġay 61a/3
[4]

çıḳış- : Çıkışmak.
ç.- maġan 13a/13
[1]

çın : Doğru, gerçek.
ç. 55a/3
[1]

çına- : Tahmin etmek, karar vermek.
ç.- dılar 103b/7
ç.- rlar édi 12a/12, 97a/5
[3]

çıraylıḳ : < Far.+T. Güzellik.
ç. 25b/13
[1]

çırma- : Sarmak.
ç.- p 7a/4, 18b/2
ç.- r édi 7a/4
[3]

çırmaş- : Dolaşmak, sarılmak.
ç.- ıp 74b/12
ç.- maḳnıŋ 77b/11
[2]

çi cay-i < Far. Yeri mi var? manası mı var?
ç. 51a/9
[1]

çīnī : < Far. Çini.
ç. 47b/1
[1]

çoḳu : Başın arka tarafı, ense.
ç.+ sıġa 113a/7
[1]

çoḳul- : Dolamak, sarmak.
ç.- up 113a/5
[1]

çom- : Suya dalıp çıkmak.
ç.- dum 98a/9
[1]

çöl : < Moğ. Sahra, çöl.
ç.+ idağı 57a/8
ç.+ ini 57a/9
[2]

çuġulluḳ : Bozgunculuk, fesatlık.
ç. 64a/4
[1]

çuḳur : Çukur, derin.
ç. 107b/6
[1]

çupçuḳ : Serçe.
ç. 4a/12
[1]

çüçük : Tatlı, lezzetli.
ç. 95b/11, 106b/6
[2]

çüçüklük : Tatlılık.
ç.+ ide 3a/14
[1]

çüçükrek : Daha tatlı.
ç. 48b/12
[1]

çün : < Far. Çünkü.
ç. 5b/8, 5b/14, 6a/10, 9b/7, 18a/6, 31a/10, 31b/6, 31b/11, 32a/10, 32b/7, 32b/9, 38a/11, 42b/14, 44a/5, 49b/1, 52a/4, 53a/11, 55a/5, 55b/12, 56b/4, 61a/3, 63b/7, 63b/13, 70b/6, 72a/7, 74a/7, 75b/6, 78b/6, 79a/3, 80a/14, 80b/4, 80b/11, 87a/6, 88a/9, 91b/11, 96a/8, 97b/8, 104a/13, 105a/5, 114b/5, 116a/4
[42]

çüst : < Far. Düzgün, uygun, çevik.
ç.- ü çespān 13b/12
ç. 112a/10
[2]

-D-

dāb : < Far. Şan , şeref.
d.- u ṭarīḳımız émes édi 110b/4
[1]

daban : < Moğ. Dağ, tepe.
d. 99b/4
d.+ dın 103b/6
Āb Būrden d.+ ı 99a/3
Kendirlik d.+ ı 32a/3
Āb Būrden d.+ ıdın 99b/2
Sere Taḳ d.+ ıdın 81a/12
Kendirlik d.+ ını 54b/7
Kendirlik d.+ ınıŋ 54b/6
Kendīrlīk d.+ ınıŋ 103b/5
[9]

dada : Dayı.
d.+ m 88b/14, 96b/13, 101b/12, 102b/2, 102b/8, 102b/10, 103a/1, 103a/11, 103b/2, 103b/3, 107a/5
d.+ mdın 102a/9
d.+ mġa 81a/11, 96b/9, 101b/1, 102a/6, 102a/12
d.+ mnı 54b/7, 96b/7, 101b/13, 108b/5-6, 119b/13
d.+ mnıŋ 101a/13, 102a/11, 102a/14
[26]

dādek : < Far. Cariye, hizmetçi.
d. 43b/4
ḳul-u d.+ i 37b/10
[2]

dād-ḫ̆āhlıḳ : < Far.+T. Adalet istemek.
d. ḳılur 24a/1
[1]

daġdaġa : < Ar. Korku, telaş.
d.- u tevehhüm 54a/10, 64b/6
d. 94b/5
māni‘-u d. 102a/1
d. boldı 115b/4, 117b/6, 118a/3
tereddüd-ü d. boldı 94a/1
d.+ lar 101b/6
d.+ ları 23b/3
d.+ larnı 16a/9
d.+ sı 5b/9, 7b/8, 17b/7, 23a/9, 38a/1, 54a/9, 55b/12, 68a/6, 95b/14
d.+ sını 38a/14
[21]

dağı : Dahi.
d. 7b/3, 7b/12, 9a/7, 9b/8, 17b/7, 22b/5, 23b/11, 24b/5, 26a/2, 26b/13, 29b/7, 34a/14, 35b/6, 41a/1, 41a/10, 44a/14, 79a/14
d. bolur 2a/14
[19]

dāḫil : < Ar. İçeri giren, iç, içerisi.
d.- i Māverāü’n-nehrdür 45a/6
d. 8a/14
d. édi 69a/8
[3]

dāḫilī : < Ar.+Far. İç ile ilgili.
d.+ dür 99a/5
[1]

dā‘iye : < Ar. İstek.
d.+ si 30b/1, 37a/12, 37b/12, 51b/6, 55b/13, 57a/2, 59a/2, 61b/8, 69a/1, 88a/11, 89a/7
[11]

dā‘iyelıḳ : < Ar.+T. İstekli, iddialı.
d. 5b/8, 59a/1
[2]

daḳīḳa : < Ar. Zaman birimi olarak bir saatin altmışta biri.
derece-u d.+ dur 44b/5
‘arż-u derece-u d.+ dur 44b/5-6
[2]

dāl : < Ar. Arap alfabesinin sekizinci harfi.
d. 100a/6
[1]

dālā : < Ar. Sahra, ova.
d.+ nıda 83b/10
[1]

dāll : < Ar. Delalet eden, gösteren.
d.+ dur 41a/10
[1]

dāmān : < Far. Etek, kenar.
d.- i ḳıyāmetḳaça 29a/3, 58b/8
[2]

dāmāne : < Far. Dağ eteği, dağ çevresi.
d.+ de 47a/9
d.+ din 66a/4-5
d.+ leriġa 35a/13
d.+ si 8a/2, 16a/2
d.+ side 3a/4, 35b/4, 40b/12-13, 46a/2, 46b/5, 47a/2, 50a/1
d.+ siġa 66a/3, 106a/2, 106a/3
[15]

dāne : < Far. Çekirdek, tohum.
d.+ sini 3b/1
[1]

dāne-kelān : < Far. Merginan'da yetişen, tatlılık ve mayhoşluğuyla meşhur bir nar çeşidinin adı.
d. 3a/13
[1]

dānişmend : < Far. Bilgin.
d. 50a/9
[1]

ḍarb : < Ar. Vurma.
ḍ.- ı muştı 7b/7
[1]

darıt- : Dağılma.
d.- ḳan 105a/11
[1]

dārū : < Far. İlaç.
d. 109a/1, 109a/2, 109a/6
d.+ nı 109a/6
[5]

daruġa : < Far. Vali, şef.
d.+ ları 86a/6
d.+ larını 86a/7
d.+ sı 39a/11, 57b/7, 78b/5-6, 84b/5, 116b/7
d.+ sı ḳılıp 103b/13
[8]

daruġalıḳ : < Far.+T. Valilik, şeflik.
d. 111a/14
d.+ ını 82b/11
[2]

daruġanişīn : < Far. Merkez.
d.+ i 55b/9-10, 59a/9
[2]

da‘vā : < Ar. Mesele, şikayet.
d. 29a/7, 39b/3
d.+ sı 73b/6
d.+ sını ḳılur édi 15a/2
[4]

dāyim : < Ar. Devamlı, sürekli.
d. 4b/4, 29a/8, 87a/7, 91a/8, 113b/9
[5]

dāyimġı : < Ar.+T. Her zamanki, her zaman olduğu gibi.
d. 91b/11
[1]

dé- : Demek, söylemek.
d.- di 41a/7, 41a/10, 83b/3, 87b/5, 97b/6, 109a/7, 112b/7, 113a/14, 113b/5, 113b/11, 114a/2, 114b/3, 115a/3, 116b/2, 116b/3, 116b/7, 117b/7, 117b/11, 118a/4, 118a/5, 119a/1, 119b/6
d.- diler 14b/14, 40b/3, 42a/11, 68b/4, 72b/14, 78b/9, 83b/1, 83b/3, 83b/12, 88b/7, 105a/1, 105b/11, 108a/9, 111a/7, 115b/11, 116a/3, 116a/11, 116a/14, 116b/7, 118b/7, 119a/14, 119b/4, 119b/5, 119b/8
d.- dim 83a/14, 83b/8, 97b/4, 101b/2, 105a/9, 108b/3, 111a/9, 111b/8, 112b/4, 115a/2, 115b/13, 116a/5, 116a/6, 116a/10, 116a/13, 116b/5, 117a/12, 117b/10, 118a/3, 118a/7, 118a/9, 118a/13, 118b/2, 118b/12, 119a/9, 119a/12, 119b/3
d.- dük 72b/11
d.- geç 118a/12
d.- gen 8a/1, 8a/9, 13a/6, 26a/13, 54a/13, 67b/7, 67b/8, 69b/9, 96b/6, 98b/7, 102a/13, 107a/2, 113b/14, 119b/1
d.- gendür 49b/12, 49b/13
d.- genlerdin 85b/14
d.- mes édim 75b/4
d.- mey 82a/9
d.- p 29b/1, 29b/8, 31b/13, 34a/5, 34b/7, 36b/12, 54b/9, 69b/3, 73a/1, 73b/11,

77b/8, 83a/9, 87a/13, 100b/1, 105b/6, 106b/7, 108b/9, 109b/4, 110b/12, 113a/2, 117b/3, 120a/2
d.- p bolmas édi 75a/6-7
d.- p érdiler 7a/9
d.- p érdiŋ 87a/13
d.- p turuptur 107a/2
d.- ptür 53b/6
d.- ptürler 5a/12, 89b/8-9, 94a/6-7, 101b/9, 110b/3, 114b/2
d.- r 21a/4, 94b/5, 105b/7, 108b/14
d.- r édi 103a/12
d.- r édiler 15b/6, 40b/9
d.- r ékendür 15b/2, 15b/3
d.- r émiş 21a/4
d.- r érdi 109a/4
d.- rler 3a/14, 3b/2, 3b/10, 4a/5, 4a/8, 4a/12, 4b/5, 4b/7, 4b/9, 5a/3, 5b/5, 8a/14, 11b/5, 11b/9, 11b/10, 11b/11, 12a/10, 18b/5, 18b/14, 19a/5, 22b/11, 44b/6, 44b/7, 44b/10, 45a/2, 45a/8, 45a/9, 46a/3, 46b/1, 46b/2, 46b/10, 47a/4, 47a/13, 47b/1, 47b/3, 48a/1, 48a/4, 48a/6, 48b/4, 48b/12, 49a/5, 49a/6, 49a/13, 49b/3, 49b/4, 49b/7, 49b/8, 52b/3, 56a/8, 64b/7, 70b/14, 73b/4, 99a/13
d.- rler édi 9a/9, 19b/10-11, 20a/1, 20b/1, 28a/5, 40a/13
d.- se 22b/12, 105b/5
d.- se bolġay 15a/1, 22b/12
d.- sem 87b/4
d.- y 4b/6, 11b/12
d.- ydürler 11a/13
[207]

def‘ : < Ar. Giderme, savma.
d.- i żararıġa 57b/12
d. boldı 96a/1, 101b/6
d. ḳılġaylar 17b/9
d.+ iġa 10b/1, 30b/14, 57b/5
[7]

dék : Gibi. (Benzetme edatı)
d. 3b/12, 14a/12, 21b/2, 41b/8, 41b/9, 43a/13, 44b/11,47a/5, 48b/13, 50b/13, 51a/4, 52a/4, 57b/8, 60a/8, 64a/14,65a/4, 67a/4, 67a/7, 69b/7, 72b/4, 75a/5, 76a/8, 78a/1, 78a/4, 78a/11, 78b/12, 84b/3, 85b/8, 88a/2, 88a/6, 91b/12, 94a/11, 95b/6, 97a/4, 100a/2, 100b/6, 101b/1, 101b/7, 102b/13, 106b/4, 107a/2, 108a/5, 109a/2, 109a/3, 109a/6
d. boldı 54a/13
d. boldılar 104b/14-105a/1
sarı bolġan d. ḳılıp 24b/1
d. bolġusıdur 87a/12-13
d. bolmadı 44a/6
d. bolmas érdi 6a/1
d.+ tür 118a/14
[54]

delīl : < Ar. Belge, tanık.
d.+ dür 54a/6
d.+ idür 54a/8
[2]

deng (I) : < Far. Şaşkın.
d.- ü müteḥayyir bolup 72b/11
[1]

deng (II) : < Far. Kuruş.
d.+ i 76b/1
[1]

derbest : < Far. Tümü, tamamı, bütünü, bağlı.
d. 28b/10, 56b/6, 76a/14
[3]

dere : < Far. Irmak, çay, dere.
d. 115b/8
d.+ niŋ 60a/11-12, 116a/7
d.+ si 33b/10
d.+ siġa 81b/2
[5]

derece : < Ar. Derece.
d.- u daḳīḳadur 44b/5
‘arż-u d.- u daḳīḳadur 44b/5-6
[2]

derŋ̆ast : < Far. İstek, dilek.
d. ḳılġay 70b/6
[1]

dervāze : < Far. Kapı, kale kapısı, şehir kapısı.
d. 61a/8, 112b/7
d.+ de 34a/13, 113a/8, 113a/12, 113b/2, 113b/4
d.+ din 84b/6-7, 112b/7, 112b/12, 112b/13
d.+ ġa 106a/10, 112b/10
d.+ lerde 91b/1
d.+ ni 61a/7, 61a/8, 84a/5, 84a/11, 110a/6, 113a/8
d.+ niŋ 61a/6, 84a/10, 84b/11, 92a/8, 93a/1
d.+ si 2a/10, 37a/2-3, 91b/10, 92b/2, 92b/3, 92b/4, 93a/3, 93a/4, 93b/14
d.+ sidaġılarnıŋ 84a/4-5
d.+ side 53b/9, 53b/14, 84b/11, 93a/14, 118a/5
d.+ side édiler 93b/2
d.+ sidin 43a/6, 80a/7, 84a/12, 85a/1, 90b/5, 92a/13, 93b/4, 95a/10
d.+ siġa 15b/13, 45b/7-8, 84a/7, 84b/12-13, 85a/3, 92a/2
d.+ siġaça 45b/13, 92a/13-14
d.+ siniŋ 44b/8, 92b/5, 92b/12, 106a/9

[63]

dervīş < Far. Allah için alçak gönüllülüğü ve fukaralığı kabul eden veya bir tarikata bağlı bulunan kimse.
d. 4b/5, 4b/6, 21b/8
[4]

deryā : < Far. Deniz.
d. 2a/4, 4a/7, 8a/2, 45b/1, 62b/2, 90a/10
d.+ dağılarnı 62b/9-10
d.+ ġa 2a/4, 29a/11, 90a/9, 90a/11
d.+ nı 110a/1, 111a/3
d.+ nıŋ 4a/8
Kuhek d.+ sı 48b/6, 90a/9
Seyḥūn d.+ sı 1b/9, 4b/11
Ḫocend d.+ sıdın 109a/13
Kuhek d.+ sıdur 50a/2
Ḫocend d.+ sını 111a/2
Kuhek d.+ sını 90b/4
Āylāmīş d.+ sınıŋ 65a/11, 71a/3
Ḫocend d.+ sınıŋ 101a/4, 108a/7, 108a/8
Kuhek d.+ sınıŋ 90a/10, 90b/3
Seyḥūn d.+ sınıŋ 5a/6, 8a/1
[31]

deryāce : < Far.+T. Küçük deniz, göl.
d.+ dür 45a/9
[1]

derz : < Far. İnce çatlak, kuru duvarın taşları arasına harç doldurup tasviye etme.
d. bolġandur 47a/14
d. boluptur 47a/13
[2]

dest : < Far. El, imkan, olanak.
d. 21a/11, 44b/6, 72a/4, 89a/2
d. bérdi 6a/14
d. bérgende 15b/10-11
d. tapḳay 41b/12
kef-i d.+ çe 65b/9
d.+ iniŋ 110b/14
[9]

destār : < Far. Sarık.
d.- ı ḫ̆ān 83b/7, 83b/9
bıçaḳ-u ḳaşuḳ-u d. 25a/14
d.+ ı 113a/5
d.+ ını 7a/3
d.+ lar 7a/4

d.+ nı 18b/1
[7]

dest-endāzlıḳ : < Far.+T. Yardımcılık.
d. ḳıldı 30a/5
[1]

destgāh : < Far. Çalışma yeri.
dīvān-u d. 22a/2
şılan-u dīvān-u d. 75a/1
[2]

destār-pīç : < Far. Sarık sarılırken sarık bezlerinin dolaşma, bükülme veya kıvrılmalarına göre kullanılmış terim.
d. 7a/3
[1]

deste : < Far. Kabza, tutacak yer.
ḳamçı d.+ si hem ḳılurlar 5b/1
bıçaḳ d.+ si 3a/9-10
[2]

destūr : < Far. İzin, kanun, töre.
d. 84b/5, 100a/9, 105a/6, 115b/1
d.+ ı 13b/6, 18b/1, 34a/6, 75a/2
[8]

deşt : < Far. Çöl.
d.+ ḳa 76a/8
d.+ te 4b/3
d.+ tür 5a/6
[3]

deştī : < Far. Çölle ilgili.
d. 4b/2
[1]

devlet : < Ar. Devlet.
münāsib-i d. bolġay 110b/7
d.+ te 22b/12-13
[2]

devlet-ḫˇāh : < Ar.+Far. Mevki ve zenginlik düşkünü.
d. édi 94b/4
d.+ lar 24b/7-8
d.+ larımġa 79a/12
d.+ larımnıŋ 74a/5-6
[4]

devlet-ḫˇahlıḳ (ġ) : < Ar.+Far.+T. Devlet isteyen.
d. 110a/13
d.+ ım 52b/10
[2]

devr : < Ar. Dönme, zaman.
d. 87b/7
d.+ de 87b/8
d.+ in 100b/5
[3]

devrle- : < Ar.+T. Dönmek.
d.- p 104b/10
[1]

déyil- : Söylenmek.
d.- gey 105b/5
[1]

dıraḫt : < Far. Ağaç.
d.+ ıdur 3b/8
d.+ larnıŋ 93b/8
[2]

dīger : < Far. İkindi.
namāz-ı d. 36b/2, 40a/4, 60a/11, 95b/7, 97b/2, 114a/9
namāz-ı d. édi 117a/11
namāz-ı d.+ i 77b/3
[8]

dih-nişīn : < Far. Köyde yaşayan.
d.+ dür 97a/4
[1]

dil-āzürde : < Far. Gönlü incinmiş, kalbi kırık.
be-cān-u d.- ü rencīde boldılar 24a/6
[1]

dilīr : < Far. Yürekli, cesur, yiğit.
d. 54a/8, 91b/12
d. bolup 57b/11, 91b/8
d. bolup érdiler 91b/11
[5]

dīm : < Far. Yüz, surat.
d. 100a/9, 103b/7
[2]

dīnār : < Ar. Eski zamanın çeyrek lirası değerinde bulunan bir nevi altın para.
bir d. 25b/7
[1]

direm : < Far. Para, dirhem.
bir d. 25b/7
[1]

direng : < Far. Bekleme, duraklama.
d.- u tevaḳḳuf 113b/12
d. ḳılduk 113b/4
[2]

dīvān : < Ar. Büyük meclis, şairin tüm şiirlerinin belli bir düzen içinde bulunduğu toplu eser.
d.- u dest-gāh 22a/2
şılan-u d.- u dest-gāh 75a/1
d. 26a/6, 26a/9, 30a/3, 49a/8, 49a/10, 68b/8
d. érdi 21a/10
ġayr-i d.+ da 7a/5
d.+ ġa 74a/12
d.+ ı 25b/9
d.+ ıġa 31b/5, 69a/8
[15]

divāne : < Ar. Deli, budala.
bī-ḫod-u d. boldum 76a/7
[1]

dīvānḫāne : < Ar.+Far. Geniş sofa, salon.
d.+ niŋ 49a/11-12
[1]

dīvānşi‘ār : < Ar. Adil.
d. érdi 23b/5-6
[1]

dīvār : < Far. Duvar.
d.+ ıdın 118b/14
tamām-ı d.+ ları 46b/3
d.+ nı 119a/5
[3]

diz : < Far. Kale, sur.
d.- ü ḳurġan 105b/10
[1]

dost : < Far. Sevilen kimse, dost.
d.+ lar bolup 10b/3
d.+ uŋġa 78b/2
[2]

dostluḳ : < Far.+T. Dostluk.
d.+ lar 7b/8-9
[1]

du‘ā : < Ar. Dua.
nefrīn-u d.- yı bediġa 24a/7
d. ḳılurlar édi 84b/2
d.+ lar ḳıldılar 84b/10
[3]

du-āşiyāne : < Far. İki katlı.
d. 47a/4
[1]

dūd : < Far. Duman.
d. ḳıldılar 34b/1
[1]

dulġa : < Moğ. Zırhlı başlık.
d. 107a/14, 107b/1
d.+ dın 65b/7-8
d.+ sı 65b/10
d.+ sıġa 107a/5
[5]

dur- : Durmak.
d.- maġan 105a/3
d.- maġanlar 104b/13
d.- ur 100a/3
[3]

du-tehī : < Far. İki tarafı boş bir yer.
d. 36b/8
[1]

dükkān : < Ar. Dükkan, satış yeri.
d.+ lardın 84b/1
[1]

dükkāndār : < Ar.+Far. Dükkan sahibi.
d.+ lar 84b/1
erbāb-u d.+ lar 84b/9
[2]

dünyā : < Ar. Yerküre, dünya.
d.- yı bī-beḳā 35a/3
d.- yı fānīni 11a/3
d. 29a/1, 29a/4, 50a/9, 50a/11, 58b/2
[7]

dürdāne : < Far. İnci tanesi. Bazı kabilelerin güvenlik için koyduğu parola.
d.+ dür 105b/1
[1]

dürüst : < Far. Dürüst.
d. 67a/11
rāst-u d. édi 18b/12
[2]

dürüşt : < Far. Kaba.
d. 16b/9, 94b/5
[2]

dürüştgüyraḳ : < Far.+T. Daha kaba konuşan.
d. édi 103b/1
[1]

düşenbih : < Far. Pazartesi.
d. küni 6b/2
[1]

düşman : < Far. Düşman.
d. 75a/5, 96a/5, 101b/11, 107b/2
[4]

düşmanlıḳ : < Far.+T. Düşmanlık.
d.+ ḳa 7b/9
[1]

düşvār : < Far. Güç, zor.
d. 55b/1
ṣāḳḳ-u d. 54a/13
[2]

düşvārlıḳ : < Far.+T. Güçlük, zorluk.
d. 101b/3
[1]

-E- (É, E)

é- : İmek, olmak.

abaġası é.- di 71b/12
‘Abdul ‘Alī Tarḫan é.- di 21b/11
‘Abdul Kerīm Eşrit é.- di 23a/5
‘Abdul Mennānda é.- di 98a/12
Aġa Sulṭān é.- di 12b/12
aġası é.- di 39b/12-13, 71b/13
‘ahd ḳılılıp é.- di 63b/13-14
Aḥmed Ḥācı Bég é.- di 21a/6
aḫtaçıdın é.- di 15b/5
Aḳ Bégim é.- di 27b/4
‘āḳıle-u müdebbire é.- di 24b/11
ālāt bolġay é.-di 42a/12
alılıp é.- di 52b/14
alıp é.- di 9b/13-14, 10b/2-3, 11a/7, 11b/6, 12b/7, 12b/8, 19b/6, 20a/8, 20a/9, 20b/3, 20b/7, 20b/9, 28a/8, 28a/13, 76b/1, 76b/3
‘ālī é.- di 36b/12-13
‘Alī;Dervīş é.- di 15a/12-13
‘Alī Dost é.- di 53b/9
‘Alī Dost Ṭaġayı é.- di 14b/11
‘Alī Dost Ṭaġayı é.- di 69b/13
‘Alī Mezīd Bég é.- di 13b/10
‘amel ḳılur é.- di 29a/8
āmīziş ḳılur é.- di 36a/9
‘amm-zādesi é.- di 22b/7
anası é.- di 28a/3, 28a/5, 28a/13, 28b/2
anda é.- di 17a/10, 17a/12, 32b/2, 66a/8
andaḳ bolup é.- di 97b/1
andaḳ é.- di 56a/12
andaḳ ḳılurlar é.- di 75a/6
Andicānda é.- di 55a/5
Andicānlıġ é.- di 8b/7
aŋlap bolmas é.- di 26a/11
arada é.- di 18b/11
arada bolsa é.- di 52a/1
aralıḳta é.- di 89a/4
‘ārī é.- di 94b/3
atakesi é.- di 16a/8
atar é.- di 7b/7, 13b/14, 31a/12, 92b/2
atası é.- di 25a/3
atıp é.- di 83a/10, 116b/11
atḳulaşurlar é.- di 67b/12
atlanur é.- di 91b/6
avlar é.- di 25b/12
‘ayb ḳılur é.- di 29b/3-4
‘ayb ḳılurlar é.- di 26a/4

ayırmas é.- di 103a/14
‘Āyşe Sulṭān Bégim é.- di 20a/3-4
aytmaydur é.- di 114b/5
aytur é.- di 15b/4, 68b/8, 100a/1
az é.- di 112a/3
‘aẕāblar ḳılur é.- di 79a/12
azraḳ bolġay é.- di 55a/10, 59b/12, 103a/11
azraḳ é.- di 111a/13
bā‘iṣ bolup é.- di 94b/14
Bābā ‘Alī Bég é.- di 14b/5
Bāġ-ı Nevde é.- di 36a/14
Bāġ-ı Zāġānda é.- di 85b/3
baġlamaydur é.- di 98a/8
baġlatur é.- di 7a/1-2
bāḫaber é.- di 22a/14
Bāḳī Tarḫan é.- di 22b/6
baḳmaydur é.- di 111a/5
bar é.- di 7a/8, 7a/9, 7a/11, 7b/7, 11b/2, 12b/10, 15a/6, 15b/9, 18b/5, 19a/5, 19b/9, 20b/7, 22a/8-9, 22a/10, 22a/14, 22b/1, 22b/11, 23b/4, 25a/3, 26a/6, 28b/1, 28b/2, 31a/12, 40a/1, 51a/9, 52b/9, 56a/1, 63a/4, 63a/5, 64b/9, 68b/5, 71a/14, 73b/6, 73b/10, 74a/9, 75b/1, 75b/11, 76a/10, 77a/11, 82b/10, 88a/1, 90b/4, 94a/4, 97a/7, 97a/9, 99b/14, 101b/5, 106a/11, 106b/3, 107a/11, 110b/13, 112a/5, 112a/11, 112b/4, 113b/1, 114a/9, 115a/8, 115a/10, 115a/13, 117a/6, 120a/1
baradur é.- di 26b/4, 97b/3
barıladur é.- di 114b/11
barılıp é.- di 112a/6, 115b/6, 116a/9
barıp é.- di 12a/4, 13b/3, 25a/5, 62a/2, 63b/6, 65b/14-66a/1, 68a/2, 82a/2
barmas é.- di 20b/4
barsak é.- di 119a/1
barur é.- di 71b/10, 119a/2
Baysunġur Mīrzā é.- di 27a/1
Bedī‘üzzamān Mīrzāda é.- di 41b/12-13
bég bolup é.- di 15b/7
bég é.- di 29b/13, 36a/10
bég-atake é.- di 17a/13
bég-atakesi é.- di 29a/13-14, 58b/1
bégi é.- di 57b/1, 71b/12
bégim é.- di 79a/5
bég ḳılmaydur é.- di 73b/6-7
bégler é.- di 89a/9
bégleri é.- di 69b/1
bégleridin é.- di 10a/1, 12b/6, 14a/4, 14b/12
behre bolmaydur é.- di 40a/7
bélide é.- di 103a/14
Bende ‘Alī é.- di 116b/7
bérilip é.- di 66a/8, 78a/6
bérip é.- di 8a/10-11, 8a/12, 8b/14-9a/1, 19b/5, 19b/8, 21a/1, 21a/8, 26b/2, 29b/14, 50a/5, 50a/8, 50b/6, 69a/6, 82b/12, 107a/6

bérkitip é.- di 67a/1
bérmes é.- di 76b/1
bérür é.- di 109a/1, 109a/2
bérürler é.- di 93b/9, 93b/11
beşāşet-u neş‘e é.- di 84b/3
beş miŋ bolġay é.- di 35a/3
bışıġı é.- di 56a/7
bī-bāk é.- di 15a/12
bī-bāk-u fāsıḳ é.- di 22b/4
bī-ḥişāb é.- di 113b/6
bī-ḥużūr é.- di 69b/3-4
bī-ḥużūrluḳ é.- di 96b/11
bī-namāz é.- di 14b/10
bī-şümār bolup é.- di 42a/1
bī-tekellüf é.- di 7a/3
bī-behre é.- di 54b/12
Bīçkā Ḫalīfe é.- di 95a/11
Bike Bégim é.- di 27b/1
bile é.- di 24a/2, 24a/6, 25b/9, 29a/14, 68b/6, 87a/4, 103b/3, 117a/8, 117b/5
bilmes é.- di 88a/7
bilsek é.- di 114a/14
bilür é.- di 21b/9, 23b/6, 25b/7, 40a/1, 40a/2
birāder-zādesi é.- di 20b/12-13
bir yıġaç bolġay é.- di 88b/2
bir yıġaç yol bolġay é.- di 67b/9
bisyār bolup é.- di 41b/14
bisyār bolur é.- di 7a/2
bisyār yaḫşı é.- di 13a/3, 25b/6, 25b/9
bitilip é.- di 89a/14, 89b/5-6
bitir é.- di 15b/4, 68b/7
bitirler é.- di 26b/1
bolcarı é.- di 93a/4, 93a/5
boldurup é.- di 115a/7
bile bolur é.- di 21a/13, 22a/4, 24b/11-12, 65a/2
börki é.- di 107a/14
bu é.- di 18a/11, 21b/8, 39b/2, 54b/13, 63b/7, 76a/13, 86a/1, 86a/2, 86b/5, 86b/6, 89a/3, 93a/13, 96a/5, 101a/14, 101b/14, 110a/14, 111a/9
bularda émes é.- di 103b/12
buzulġaylar é.- di 71b/1
Cānī Bég Dulday é.- di 20b/13
cem‘ bolup é.- di 37b/14
Cihāngīr Mīrzā é.- di 8b/5
Cihānşāh Bārānī Ḳaraḳoyluḳ é.- di 10a/6-7
çaġ é.- di 60b/4, 93b/6
çalur é.- di 22a/9, 22a/14
çapıp bolmas é.- di 51a/6
çapıp é.- di 14a/8, 40b/2
çapḳulaşurlar é.- di 110a/12-13
çār-pīç é.- di 7a/4

çehre ḳılıp é.- di 26a/1
çehre ḳılur é.- di 25b/14
çergeside é.- di 51a/2, 63b/12
çıḳar é.- di 68a/1-2
çıḳarıp é.- di 19b/11, 23b/2, 27a/10
çıḳarlar é.- di 67b/14, 91b/5
çıḳıp é.- di 8a/13, 32b/1, 40b/10, 63b/1, 67a/10
çıḳmaydur é.- di 77b/8
çınarlar é.- di 12a/12, 97a/5
çırmar é.- di 7a/4
da‘vāsını ḳılur é.- di 15a/2
dab-u ṭarīḳımız émes é.- di 110b/4
dāḫil é.- di 69a/8
dép bolmas é.- di 75a/6-7
dér é.- di 103a/12
dérler é.- di 9a/9, 19b/10-11, 20a/1, 20b/1, 28a/5, 40a/13
Dervīş Bég é.- di 22a/12
Dervīş Muḥammed Tarḫan é.- di 21b/5
devlet-ḫˇāh é.- di 94b/4
Devlet Sulṭān Ḫanım é.- di 12a/13-14
du‘ā ḳılurlar é.- di 84b/2
duruşt-gūyraḳ é.- di 103b/1
Ebā Bekir Mīrzā bolup é.- di 11b/6
égeçisi é.- di 9b/3, 18a/12, 20a/14-20b/1
égilip é.- di 113a/7
élidin é.- di 15a/4, 30b/11
éligide é.- di 19a/10, 115b/3
éligte bolsa é.- di 112b/3
éller é.- di 62a/6
émes é.- di 21b/2, 41b/5, 49b/1, 71b/7
éŋekide é.- di 18a/14
ér-evvel é.- di 30b/4
erkte é.- di 24b/12
erzendesi é.- di 52a/11
éşik-aġa é.- di 23a/6
éşik-aġası é.- di 55a/2, 71b/13
évrülürler é.- di 92a/13, 92b/1
Eyyūb é.- di 29a/12
Eyyūb Ya‘ḳūb é.- di 100b/11
fāsiḳ é.- di 23b/12
Fāṭıma Sulṭān Aġa é.- di 12b/6
fāyide ḳılmas é.- di 52b/2
fayṣal tapar é.- di 18b/11
Ferġāna vilāyeti é.- di 8a/13
firāvān é.- di 71a/9
fitnesi é.- di 36a/7
ġālib é.- di 15b/5
ġavġā é.- di 84b/9
ġavġā ḳılurlar é.- di 94a/2

gird-u gūşemda bolurlar é.- di 102a/4
ġuma é.- di 27a/3
ġunçaçıdın bolup é.- di 27b/14
Ḫˇāce Dīdārda é.- di 81b/11
Ḫˇāce Ḥüseyn é.- di 89a/10
Ḫˇānzāde Bégim é.- di 28a/2
Ḥabībe Sulṭān Bégim é.- di 20a/10, 20b/12
Ḥācı é.- di 40b/8
Ḥāfıẓ Bég Dulday é.- di 8b/2
ḥākimi é.- di 17b/7, 22b/3, 44a/11
ḥal-u ‘aḳdı é.- di 69a/4
ḫalāṣ bolurlar é.- di 23b/9
Ḫalīl Divāne é.- di 62b/11
Ḫān Ḳulı Beyān Ḳulı é.- di 51a/12
ḫāne-zādı é.- di 21b/1
ḫāne-i vadede é.- di 85a/7
Ḫānzāde Bégim é.- di 20b/5
Ḫānzāde Bégimdin é.- di 27a/11-12
ḫān-zādeleridin é.- di 20b/5-6
ḫarāb bolup é.- di 117a/3
ḫarāb é.- di 51a/8
ḥarb-u żarbda é.- di 117a/2-3
ḫarc bolmas é.- di 25b/7-8
ḫarc ḳılur é.- di 28b/11-12
ḥareketler ḳılur é.- di 26a/10
Ḥasan Ya‘ḳūb Bég é.- di 13b/12
ḫatun é.- di 97a/7
ḫatunı é.- di 18a/13
ḥavīlīside bolurlar é.- di 93a/3
ḫayāl ḳılılıp é.- di 81a/10-11
ḫayālnı ḳıla almas é.- di 85b/11
Ḥaydar Mīrzā é.- di 11a/10
ḫaylī bolup é.- di 23a/4
ḥāżır é.- di 97a/11
ḥāżır émes é.- di 30a/11
ḥāẕik é.- di 108b/14
hem-rāh é.- di 75b/12, 84a/2, 106b/11
hezzāl-u ḫarrāf é.- di 29a/14
ḥikāyet ḳılur é.- di 97a/10
ḥisāb ḳılurlar é.- di 97a/12
Ḥiṣār vilāyetide é.- di 68a/12
ḫiẓmet ḳılıp é.- di 40b/8, 72a/3
ḫiẓmet ḳılmaydur é.- di 72a/2
ḫiẓmet ḳılur é.- di 15a/14, 28b/4, 29a/13
ḫiẓmetide oḳ é.- di 15a/11
Ḫocend é.- di 71b/5
Ḫorāsānlıḳ é.- di 15a/13
ḫūb é.- di 117b/5
Ḫūb Nigār Ḫanım é.- di 11a/6

ḥulya é.- di 88b/8
ḫuşk bolur é.- di 7b/12
Ḫüsrev Şāh é.- di 28b/3
ılmas é.- di 21b/14
‘īd é.- di 30a/6
İbrāhīm Bégçik é.- di 51a/13
İbrāhīm Ḥüseyn Mīrzā é.- di 57a/5
İbrāhīm Sulṭān Mīrzā é.- di 10a/8
içer é.- di 7b/9, 20b/3
içide é.- di 82b/12
içkiler é.- di 89a/11
içmek é.- di 41b/10
içmes é.- di 19a/8
iḫtiyāc é.- di 98a/7
iḫtiyār ḳılur é.- di 7b/11
iḫtiyāṭ ḳılılur é.- di 67b/12-13
iḫtiyāṭlar ḳılılıp é.- di 73a/13
iki namāz arası bolġay é.- di 72b/9
İki Su Arasıda é.- di 52b/3-4
‘imārette é.- di 56b/12
inisi é.- di 15a/7, 20b/13-14, 22b/2-3, 29b/2, 87b/12
istiḫfāf ḳılur é.- di 26a/8
iş ḳılmaydurlar é.- di 37a/6
ḳabarçuġlanıp é.- di 72b/4
Ḳāḍī Ġulām é.- di 62b/11, 62b/11-12
ḳaladur é.- di 114b/11
ḳalıp é.- di 8b/4, 11a/8, 52a/4, 59b/1, 61b/12, 90a/9, 93b/1, 96a/11, 101a/12, 107a/3, 113b/6-7
ḳalmaydur é.- di 46a/4, 70b/7, 115a/1, 115a/13-14
Ḳanber ‘Alī é.- di 71b/6
ḳapap é.- di 31b/10
ḳaralaydur é.- di 118a/2
ḳarār tapmas é.- di 16b/9
Ḳarluġaç Baḫşı é.- di 62b/10-11
Kāsānda bolur é.- di 17a/14
Ḳāsım Bég é.- di 14a/3
Ḳāsım Duldayda é.- di 39a/11
ḳaşımda bolur é- di 31a/13
ḳaşımda é.- di 14b/14, 22a/9-10, 70a/3
Ḳaşḳa Maḥmūd é.- di 100b/10
ḳavlatıp é.- di 79a/6
ḳayn-ata é.- di 56b/4
ḳaytıp é.- di 63a/12
ḳazılur é.- di 67b/13
kéçer é.- di 95b/7
ked-ḫudālıġ é.- di 75a/11
kelām é.- di 26a/10
kéle almas é.- di 91b/6
kéledür é.- di 58a/3, 103a/2-3, 118b/4

kéledürler é.- di 115b/1-2
kélip é.- di 11b/1, 22b/5, 29b/7, 31b/9, 38a/11, 38b/5, 52b/8, 58a/12, 62a/13, 64b/10, 72a/8, 75a/9-10, 78b/6, 85a/3, 87a/1, 87b/5, 88a/4-5, 88a/6, 89b/12-13, 98a/14, 102b/7, 103a/10
kéliş é.- di 112b/2
kélmesek é.- di 116a/4
kélmeydür é.- di 84a/12, 85b/9
kéltürüp é.- di 53a/8
kéltürürler é.- di 43b/4
kélür é.- di 52b/12-13, 71b/10, 75b/7-8
kem bolġay é.- di 24b/10
kem é.- di 95a/6
kemraḳ é.- di 26a/9, 100a/2
kérek é.- di 51b/13, 87b/6, 111a/10
kesilmeydür é.- di 40b/2
Keşde é.- di 79b/11
kéyer é.- di 7a/1, 7a/5
ḳılıç oḳ é.- di 97b/13
ḳınıda é.- di 107b/2
ḳış é.- di 117b/9
ḳız é.- di 26b/13-14
ḳız bolup é.- di 12b/4-5, 28b/2-3
ḳızı bolup é.- di 11b/7, 12b/1, 20a/5-6
ḳızı é.- di 11b/4, 27a/1, 28a/7
kiçik é.- di 8b/6, 8b/8, 9a/8
kināyeti bolup é.- di 37a/12
kirip é.- di 40b/12, 51a/5, 79b/4
kiriş é.- di 95a/2
kirmeydür é.- di 72a/2
kişi bolġay é.- di 84b/13, 106b/12, 111b/1
kişi é.- di 6b/14, 7a/6, 7b/5, 7b/10, 13b/14, 14a/3, 14a/6, 14b/11, 15a/2-3, 15a/4, 15a/12, 15b/3-4, 15b/10, 16b/8, 18b/10, 21a/9, 21b/1, 21b/2, 21b/8, 22a/3, 23a/6, 25b/5, 26a/7, 26a/8, 29a/1, 29a/8, 29a/13, 29b/12, 54a/7, 61a/10, 63a/4, 83a/1, 85b/1, 85b/9, 87a/6, 94b/4, 97a/6, 100a/1, 103a/11, 103a/12, 114b/13
kişisi é.- di 44a/11
kişisi émes é.- di 94b/2
kitabet ḳılur é.- di 21b/8
kivürmeydür é.- di 93b/6
Ḳoçın é.- di 13b/10, 14a/3, 23a/4, 29a/6
konende é.- di 28b/11
ḳoyar é.- di 18b/2, 109a/2
ḳoymaslar é.- di 110a/12
ḳoyulup é.- di 10b/10, 52b/7-8, 72a/5, 77b/5
ḳoyup é.- di 25b/10, 32b/4, 42a/4-5
kökeltaşı é.- di 20b/2
kömek bolmas é.- di 51b/7
kömek émes é.- di 86b/13
köŋüllüg é.- di 85b/10

köp az é.- di 85a/4
köprek bolġay é.- di 106a/5
köprek é.- di 88a/11, 106a/6
körmeydürler é.- di 96b/3
körüşüp é.- di 108b/7
Ḳulı Muḥammed Buġdādī é.- di 23a/4
ḳumār hem ḳılur é.- di 7b/13
ḳurbān é.- di 99b/13
ḳurġanda é.- di 85b/11-12
ḳurġanda émes é.- di 85b/3
ḳurġanıda é.- di 35a/11-12, 73a/10, 112b/2
ḳurġanlarda é.- di 59b/4
ḳurġanlarıda é.- di 81b/12
ḳuşçı é.- di 15a/2
Ḳutluḳ Nigār Ḫanım é.- di 8b/5, 9b/2, 11a/3
Ḳutuḳ Bégim é.- di 20b/1-2
küdüretler bolup é.- di 42a/14
küyevi é.- di 23b/1, 50b/4
küz é.- di 83b/2
maḥal émes é.- di 107b/3
maḥal-ı ḥimāyet-ü meded émes é.- di 114b/10
maḥallī é.- di 75a/6, 90a/11
Maḫdūme Sulṭān Bégim é.- di 9a/9, 27b/13
Maḥmūd Barlas é.- di 29b/12
maḳāmıda é.- di 57b/12-13, 58a/6
ma‘ḳūl-u müvecceh é.- di 64a/13
ma‘lūm émes é.- di 108a/11
ma‘rūf-u meşhūr é.- di 82a/6
Ma‘ṣūme Sulṭān Bégim é.- di 20a/9
maṭ‘ūn é.- di 68b/4
māyil é.- di 23b/6, 38a/14
meclis-ārālıḳ é.- di 41b/10-11
méndin émes é.- di 81a/1
merdāne é.- di 110a/10
merdek é.- di 29b/4, 71b/4, 73b/7, 74a/8
merdūd é.- di 30b/12
mertebede é.- di 7a/12-13, 40a/5
Mervde é.- di 9a/2
meşġūf é.- di 25b/12
meşhūr bolup é.- di 34a/3-4, 54a/1
meşhūr é.- di 23a/3, 72a/11, 99b/11, 108a/13
meşhūr-u ma‘rūf é.- di 81b/14-82a/1
meẕkūr bolup é.- di 6a/14-6b/1, 90b/10
Mihr Nigār Ḫanım é.- di 10b/9, 20a/14
miner é.- di 21b/1
Minglig Kökeldaş é.- di 95a/11
Mīr Ġıyāṯ Ṭaġayı é.- di 15a/6-7
Moġol é.- di 15b/5, 90b/2
Moġoldın é.- di 12b/11

Moġolistānda é.- di 72a/1
mu é.- di 112b/4, 112b/5, 113a/14
mu‘ālece ḳılur é.- di 109a/1
Muḥammed Bāḳır Bég é.- di 25a/2
Muḥammed Ḥüseyn Gürgānda é.- di 32b/13-14
Muḥammed Mezīd Tarḫan é.- di 22b/2
Muḥammed Miskīn-i Ḥāfıẓ Dulday é.- di 43a/10
muḳarreb bolup é.- di 15a/10
muḳarrer bolup é.- di 39a/4
munda é.- di 15a/9, 21b/12, 22a/1, 29b/10
mundın é.- di 44a/8
musallaṭ é.- di 20b/3
mutaṣarrıf é.- di 8a/12
mutaṣarrıf bolup é.- di 85a/8
muṭāyebe ḳılur é.- di 14b/3-4
muṭī‘-u münḳād émes é.- di 22b/9
mübeddel bolur é.- di 7b/9
müddet-i medīd é.- di 31b/4, 96a/10
müftin é.- di 15a/6
mühr-dār ḳılıp é.- di 39b/14
mülāzemet ḳılur é.- di 10a/10, 29a/8, 96a/10-11
mülāzemetide bolur é.- di 58a/8
mülāzım ḳılıp é.- di 87a/3-4
mümkin émes é.- di 51b/10-11, 102a/3
münkir bolmas é.- di 25b/8
müṣāḥib é.- di 15a/10
müstāḥkem-u mażbūṭ ḳılılıp é.- di 88b/9-10
müsta‘mel é.- di 46b/8
müşerref bolup é.- di 7a/8-9
müte‘aḳid é.- di 103a/12
müte‘ayyin-ü müteyaḳḳın é.- di 72a/8
mütteveccih é.- di 17a/9
mütevehhim é.- di 80b/11
müyesser bolġay é.- di 54b/13
müyesser bolmas é.- di 101b/5
nā-merdlıġı é.- di 53b/12
nā-serdārāne é.- di 110a/9
nām-zed bolup é.- di 27b/6
namāz ḳılur é.- di 28b/13
namāz-ı dīger é.- di 117a/11
namāz-ı ḫoften é.- di 106b/2
namāz-ı peşīn bolup é.- di 119b/11
namāz-ı şām bolup é.- di 106a/10
namāz-ı şām é.- di 117b/2
Nāṣır Mīrzā é.- di 8b/7
né iş ḳıla alġay é.- di 29a/11
nebīresi é.- di 20b/8, 27a/4, 35b/11-12
neslidin é.- di 14b/5
netīcesidin é.- di 65a/6

nevāḥīside é.- di 86a/10
nisbet ḳılurlar é.- di 36a/11
nöker é.- di 10a/10
nöker émes é.- di 91a/2
nökeri é.- di 113b/3
nökeri émes é.- di 22a/3-4
oġlan é.- di 8b/14, 19b/12
oġlanları é.- di 9b/9
oġlı bolup é.- di 8b/13-14, 11a/7, 12a/1-2, 19b/12, 20b/9-10
oġlı é.- di 6b/5, 6b/6, 6b/7, 6b/8, 21a/7, 25b/3
oġul bolup é.- di 19b/9
oḳuġan émes é.- di 18b/9
oḳur é.- di 7a/11, 7b/11
ol é.- di 14a/2, 14a/5, 29b/3, 36a/6-7, 65b/14, 90b/13
olturulup é.- di 48a/14
olturup é.- di 48b/5, 57b/14, 82b/9, 82b/14, 104a/11, 109a/13
on yıl bolup é.- di 9a/4
onı é.- di 68a/9
oynar é.- di 14a/1, 21b/9
öltürüp é.- di 99b/7
ölüp é.- di 12b/10-11, 65a/1-2, 98a/7
‘ömri ḳażālarını tamām ḳılıp é.- di 7a/7
öte çıḳmaydur é.- di 107b/11
öter é.- di 18b/4, 68b/6, 83a/14
ötkerilse é.- di 71a/14
ötkerip é.- di 81a/9
ötkerür é.- di 87a/7
ötüp é.- di 44a/12, 62b/8, 73b/6, 92a/8, 113a/9, 113a/13
öy bolġay é.- di 68b/11
öyde bolmaġay é.- di 68b/12
öyide é.- di 37a/4
öyleride é.- di 84b/6
Özbek é.- di 27a/3
Özbekdin é.- di 28b/1
pādşāh é.- di 33a/4-5, 85a/13
pādşāhāne é.- di 22a/2-3
pādşāhzāde é.- di 68b/3
Pāyende Sulṭān Bégimdin bolup é.- di 35b/11
pāyitaḫt ḳılıp é.- di 4b/11, 44b/10
peheri bolgay é.- di 104b/8
perhīz ḳılur é.- di 28b/14
pervā ḳılmas é.- di 7a/11
pesend tutmas é.- di 29b/5
Peşe Bégim é.- di 27a/2, 28a/6, 68a/14
peşīmān é.- di 80b/3
peydā ḳılur é.- di 28b/11
Pīr Muḥammed Élçi Buġa é.- di 29a/6
pürgūy-u perīşāngūy é.- di 15b/9
pürşaḳḳ-u pürzīb bolup é.- di 41b/13

Rābi‘a Sulṭān Bégim é.- di 19b/10
rāst-u dürüst é.- di 18b/12
ri‘āyet ḳılıp é.- di 15a/11-12, 22a/8, 28b/5, 28b/7, 52a/9, 59b/2
ri‘āyet ḳılmaḳta é.- di 52a/9-10
ri‘āyet tapıp é.- di 15b/8
Ribāṭ-ı Ḫˇācede é.- di 80a/12
rīze bolup é.- di 109a/5
ruḫṣat bérip é.- di 6b/10, 30a/10
rükn-i a‘ẓam é.- di 30b/4
sā‘ī é.- di 88b/12
sāde é.- di 18b/10
ṣādır bolmaydur é.- di 87a/6
saḫlap é.- di 9a/11
saḫlar é.- di 13b/10, 14b/10, 22a/1-2, 25b/13, 29b/2
Ṣāliḥa Sulṭān Bégim é.- di 20a/1
salur é.- di 19a/3-4, 21b/10, 95a/8
sarı bolur é.- di 89a/5-6
savuġ é.- di 98a/5
savuḳ é.- di 72b/2-3, 117b/9
Sayrām é.- di 105b/5
sekiz yüz éllig béşde é.- di 18a/10
Semerḳandda é.- di 6b/4
Seŋzārda é.- di 82b/6
ser-ü sāmān ḳılur é.- di 21b/3
sergerdān é.- di 60a/8
séver é.- di 28a/2
sévgülüg é.- di 12b/8, 20b/3
Seyyid Yūsuf Bégde é.- di 59b/1
Seyyid Yūsuf Oġlaḳçı é.- di 22a/6-7
sipāhīleri bile ança ḳılmas é.- di 36a/9
ṣoḥbet tutar é.- di 7b/10
söz é.- di 63a/4
sūd-u sevdā ḳılurlar é.- di 40a/4
Sulṭān ‘Alī Mīrzā é.- di 27a/2
Sulṭān Aḥmed Ḫān é.- di 11b/9
Sulṭān Aḥmed Mīrzāda é.- di 19b/8
Sulṭān Ḥüseyn Arġun é.- di 23a/2
Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā é.- di 27a/3
Sulṭān Maḥmūd Ḫān é.- di 11b/8
Sulṭān Maḥmūd Ḫānda é.- di 6a/8
Sulṭān Mes‘ūd Mīrzā é.- di 26b/14
Sulṭān Muḥammed Kelpük é.- di 105b/14
Sulṭān Nigār Ḫanım é.- di 12a/1, 27a/6-7, 28a/14
Sulṭān Veys Mīrzā é.- di 27a/5-6
Sulṭānım Bégim é.- di 20a/7
sulṭānlar é.- di 89b/2
sust-u bī-meze é.- di 26a/6-7
süren é.- di 84b/8-9
süstraḳ é.- di 114b/7

şā‘ir é.- di 30a/3
Şāh Bégim é.- di 11b/2
Şahbāz Ḳarluḳ é.- di 109a/12
şāhrāh é.- di 107a/9
şāyi‘ é.- di 26a/3
şehri bolup é.- di 40b/10
şenbe é.- di 53b/1
şestimde é.- di 107a/4
Şeyḫ ‘Abdullāh Barlas é.- di 29b/10
Şeyḫ Bāyezīd é.- di 109a/12
Şeyḫ Mezīd Bég é.- di 13b/7
şikest é.- di 43b/2, 65b/13
şikest bolup é.- di 8b/10-11
şikest-ü noḳṣānı bolmaydur é.- di 94a/4
ta‘alluḳ bolup é.- di 59a/4
ta‘alluḳ é.- di 28b/10, 31b/5
ta‘yīn ḳılıp é.- di 62a/13-14, 76b/12
ṭaġayı si é.- di 21b/7, 98b/9
taḫallüṣ ḳılur é.- di 21a/9-10, 68b/8
Ṭāhir Dulday é.- di 95b/11
ṭama‘ ḳılurlar é.- di 51b/8
tamām bolmaydur é.- di 116a/8
tamızadurlar é.- di 53b/7
tanıman bolup é.- di 73b/5
tapa almaslar é.- di 104a/4, 104b/2
tapılur é.- di 40b/11
tapıp é.- di 54a/5, 84a/9, 90b/13
tapmaydur é.- di 117a/3
Tarḫanlarıdın é.- di 20b/1
tarḳap é.- di 77b/13, 106a/6
tartıp é.- di 63b/3, 77a/12, 96b/4
taṣarrufıda é.- di 6a/4, 6a/7, 8a/11, 8b/3, 19b/7, 26b/12, 32b/1
ṭavrī é.- di 112b/3
tecāvüz ḳıla almas é.- di 25b/10-11
tecrübe bolup é.- di 85b/7
tefāvüd ḳılmas é.- di 97b/2
téger é.- di 19a/1
tégmes é.- di 23b/3, 76b/4
tenezzülde é.- di 87b/9
téprep é.- di 73b/1
teraḳḳīde é.- di 38b/4, 87b/9
terk bolmas é.- di 18b/4
terk bolur é.- di 25a/14-25b/1
terk ḳılmas é.- di 7a/7, 25b/6
tertīb ḳılġunça bolmaydur é.- di 68b/8-9
tertīb ḳılılıp é.- di 70a/6-7
tertīb ḳılıp é.- di 26a/6, 30a/3
tilāvet ḳılur é.- di 7a/7-8
tilep é.- di 51b/12, 110b/11

tiler é.- di 75a/5
tīre-ü fāsiḳ é.- di 28b/14
tirig é.- di 87a/1
toḳunup é.- di 90a/10
toŋup é.- di 98a/8
tuġı é.- di 88b/7
tuġup é.- di 72a/1
tuḳḳan é.- di 25b/4, 27a/8
tura almaslar é.- di 110b/1
turar é.- di 92a/6
tutar é.- di 51b/1
tutmas é.- di 14b/10
tutturup é.- di 79a/10
tutulup é.- di 53b/7
tutulur é.- di 67b/13
Tün Sulṭān é.- di 12b/11
tüşer é.- di 80b/5
tüşüp é.- di 8b/13, 9a/12-13, 9a/14-9b/1, 10b/11, 20b/11, 51a/4, 67b/5, 75b/2, 117a/8, 118a/6
ulġanıp é.- di 18b/9
ulġayıp é.- di 22b/8, 22b/13, 28b/8, 28b/13, 72a/1
ulġaytıp é.- di 58b/1
uluġ é.- di 21b/14
uluġı é.- di 73b/4-5
uluḳ é.- di 9a/7
Ulus Aġa é.- di 12b/4
Ura Tépede é.- di 59a/2
uruḳ bolur é.- di 14b/12-13, 21b/12
uruş é.- di 67b/2
uruş salılıp é.- di 31a/10
uruşurlar é.- di 88b/4-5
usanıp é.- di 17b/5
uşbu é.- di 70b/3, 73b/10
Uyġur é.- di 23a/5
uyḳuda é.- di 106b/6
uz é.- di 88b/8
üç yıġaç bolġay é.- di 69b/10
ümīd-vārlıḳ bolsa é.- di 95a/8
Ümīd Aġaçe é.- di 12b/10
ümmī é.- di 14b/4, 18b/9
üzdürme é.- di 90a/12
üzülür é.- di 7a/3
va‘de ḳılmaydur é.- di 51b/11-12
vāḳi‘ bolup é.- di 86b/12, 88a/10
vaḳtı é.- di 61a/5
Velī é.- di 29b/1
vilāyeti é.- di 17a/13
vuḳūf émes é.- di 102a/2
Yādgār Muḥammed Nāṣır Mīrzā é.- di 85a/14

yaḫşı é.- di 13b/8, 14b/3, 14b/10, 15a/6, 15b/8, 22a/8, 22b/4, 23a/3-4, 23b/5, 25b/5, 28b/10, 40a/2
yaḫşı émes é.- di 24b/5-6
yaḳın é.- di 75b/14, 90a/9
yaḳın émes é.- di 44a/2
yaman é.- di 79a/13
yaman émes é.- di 21a/10, 68b/7, 75a/10, 79b/4
yanarlar é.- di 73a/11
yanımda é.- di 113b/10, 114a/2
yanıp é.- di 37b/13-14
yara bolsa é.- di 109a/1
yasatıp é.- di 97b/12
yaşar é.- di 25b/2
yaşta bolġaylar é.- di 102b/8
yaşta é.- di 13a/2, 97a/8
yatılıp é.- di 106b/6
yavuḳ bolup é.- di 32b/9
yavuḳlaşıp é.- di 63a/14-63b/1, 70b/6-7
yavuşup é.- di 28b/13, 95a/9, 116b/14
yaylaġıda é.- di 13a/6
yégirmi béş yıġaç bolġay é.- di 60b/5
yér é.- di 28b/10, 93a/2
yétip é.- di 22a/1, 22b/9, 26b/5, 28b/9, 30b/12, 63b/13, 80b/4
yétkürüp é.- di 12b/9
yétmeydür é.- di 63a/10
yeznesi é.- di 63a/3
yıġılıp é.- di 82b/11
yıġılmaydur é.- di 106a/4
yıl é.- di 17b/6, 18a/10, 33b/6
yiberilip é.- di 52a/13, 61b/11, 79b/8, 111a/14
yiberip é.- di 34b/12, 35a/13, 59b/3, 77b/7, 84a/13
yiberür é.- di 75a/14
yigit bolup é.- di 76b/5
yigit é.- di 39b/14, 52a/11, 68b/2, 97a/13, 100b/10
yigitleridin é.- di 52a/9
yoḳ é.- di 13b/9, 15a/8, 18b/1, 18b/10, 19a/4-5, 19a/14-19b/1, 22b/12, 23b/4, 23b/5, 26a/3, 34a/12, 38a/12, 53b/11, 54a/10, 64b/1, 65b/11, 66a/1, 69a/12-13, 74a/6, 76a/1, 84a/14, 89b/13, 102a/6, 107a/12, 108a/11-12, 111a/4
yürülse é.- di 54b/12
yürülür é.- di 92b/1
yürür é.- di 74b/13, 91a/3, 93b/13
yürüse bolur é.- di 92a/14
yürüş é.- di 101a/10
ża‘īf é.- di 113a/13
ża‘īf bolup é.- di 79a/11
ża‘īfraḳ é.- di 107b/8
ẓāhir bolup é.- di 94b/14
ẓerāfetler ḳılur é.- di 14b/4
Zeyneb Sulṭān Bégim é.- di 27b/10-11

żıddı é.- di 33a/11
zor ḳıla alġaylar é.- di 36b/13
Zühre Bégi Aġa é.- di 27a/2-3, 28b/1
aġrıp é.- diler 62a/7
Aḫsīde é.- diler 17a/11, 110a/3
anı ḳılıp é.- diler 13b/8
atadur é.- diler 92a/9
aytıp é.- diler 86a/3
āzürde bolup é.- diler 56b/3
barıp é.- diler 44a/3, 52a/3, 77a/1
bayırı é.- diler 95a/4
bég-atakesi é.- diler 76b/13
bendte é.- diler 74b/5
berīn é.- diler 58a/13
bérip é.- diler 11a/6, 13b/3-4, 22b/8, 116a/7
bular é.- diler 64a/3
cemā‘at é.- diler 64a/5
çaḳarda é.- diler 24b/13
çıḳarıp é.- diler 12a/1, 40b/7, 67a/7
çıḳıp é.- diler 12b/2, 93a/10
çıḳmaḳta é.- diler 93a/10
çıḳmas é.- diler 24a/3-4
dér é.- diler 15b/6, 40b/9
dervāzeside é.- diler 93b/2
ḥarām-nemekler andaḳ ḳılıp é.- diler 52b/1
ḥāżır é.- diler 83a/13, 111b/12
Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydullāhnıŋ mürīdi é.- diler 54a/4
ḫire-u serāmed é.- diler 43b/1
i‘tibār-u iḫtiyār bolup é.- diler 76a/14
içki é.- diler 36a/11
ḳalınlıḳ ḳılıp é.- diler 75a/9
ḳalıp é.- diler 55a/5, 93a/8, 98a/1, 114b/9
kéle yavuşup é.- diler 57b/6-7
kélip é.- diler 10b/5, 28a/10, 86b/3
kevek ḳılıp é.- diler 34b/6
ḳoparıp é.- diler 34b/8-9
ḳoyar é.- diler 7a/5
ḳoyup é.- diler 16a/13-14, 20a/4, 63a/3
köterip é.- diler 32b/10
ma‘āş ḳılıp é.- diler 61a/11
maḳāmıda é.- diler 57b/5
meşġūl é.- diler 23b/13, 41b/8, 110a/11
mülāzemetide é.- diler 33b/7
nöker bolup é.- diler 22a/5
oḳ bolup é.- diler 92a/7
olturup é.- diler 32a/1, 83a/14, 96b/12
ötkerip é.- diler 24a/5
ötüp é.- diler 62a/5
pisteler ḳılıp é.- diler 24a/13

piyādeler é.- diler 40b/7
şikest tapıp é.- diler 17a/2-3
ta‘yīn ḳılıp é.- diler 76b/3
tarḳaşıp é.- diler 93a/7
ṭayyār émes é.- diler 42b/14
tiler é.- diler 52a/6, 61a/12, 104b/1
Tirmiẕta é.- diler 27b/8
tuḳḳan é.- diler 101a/14
turup é.- diler 36b/4
vāḳıf bolup é.- diler 24b/6
yasatıp é.- diler 103a/8
yat émes é.- diler 101a/14
yiberip é.- diler 78a/3
yükündürüp é.- diler 41a/4
yürüy almas é.- diler 101a/13
ẓālim-u fāsiḳ é.- diler 23b/12
żıddı é.- diler 79a/9
alıp é.- dim 20a/5
anda bolup é.- dim 96a/9
atadur é.- dim 92a/9
atlanıp é.- dim 102b/1
atlanur é.- dim 71a/7
ayrılmaydur é.- dim 54b/1
aytıp é.- dim 75b/6, 99a/12, 99b/14
aytur é.- dim 75b/5, 87a/11
baḳa almas é.- dim 75b/8-9
baldaġlamaydur é.- dim 107b/2
barur é.- dim 75a/12, 76a/8-9, 101a/14
bég ḳılıp é.- dim 52a/10, 71a/10-11
bilip é.- dim 54b/1
bilmeydür é.- dim 54b/2
çehār-bāġda é.- dim 15b/11
démes é.- dim 75b/4
émes é.- dim 75b/3
éşitmes é.- dim 75b/4
ḥamāmda é.- dim 111a/6
içer é.- dim 49a/3
iḫtiyār ḳılur é.- dim 76a/9
iḫtiyāṭ ḳılur é.- dim 25a/14
ḳaravulluḳ ḳıladur é.- dim 114a/10-11
kéledür é.- dim 75b/12-13
kélür é.- dim 101b/1
kirer é.- dim 101b/2
ḳoyup é.- dim 22a/12
kömek é.- dim 92b/3
körmeydür é.- dim 56a/1-2
körüp é.- dim 85b/7
māyil bolġan émes é.- dim 75b/3
medresede é.- dim 93b/14-94a/1

mén é.- dim 114a/6
müte'essir bolup é.- dim 98b/14
olturur é.- dim 34a/7
pādşāh bolup é.- dim 54a/14
pervā-yı öz-ü ġayr ḳılur é.- dim 76a/6
rāżı émes é.- dim 97b/10
ri'āyet ḳılıp é.- dim 14b/13, 22a/10, 22b/5-6, 65a/1, 98a/14
seyr ḳılur é.- dim 76a/5-6, 97a/14
şükr ḳıla almas é.- dim 75b/10
Taşkendde é.- dim 101a/11
tekye ḳılur é.- dim 106b/8
tetebbu' ḳılmaydur é.- dim 100a/1
tileydür é.- dim 118b/5
tüketmeydür é.- dim 87a/11
ümīd-vār é.- dim 96b/13
üstide é.- dim 118b/13-14
yaḫşı bolup é.- dim 53a/3
yanıp é.- dim 104b/12, 107b/4
yaşta é.- dim 85b/7, 86b/7
yémeydür é.- dim 119b/11
yıġlar é.- dim 99a/1
yiberip é.- dim 87a/1-2, 87a/2
yürür é.- dim 97b/1, 108b/9
Ẓahīrüddīn Muḥammed Bābur é.- dim 8b/5-6
anda é.- dük 60a/2
Andicānda é.- dük 71b/9
avlar é.- dük 71a/7
barıp é.- dük 106b/14
bī-ḫaber-ü ġāfil é.- dük 77b/14
bilmeydür é.- dük 96a/2
bolġay é.- dük 106a/7
cāzim é.- dük 77a/14
çérig tartar é.- dük 51b/6
évrülür é.- dük 92a/11-12
ferāġat ḳılmaydur é.- dük 96a/1
gezler é.- dük 71a/8
ilgerirek é.- dük 112b/10
ḳalıp é.- dük 114a/5
kélip é.- dük 83b/14, 106b/11
ḳışlaḳta é.- dük 71a/9, 71b/7-8
kişi é.- dük 114a/13
meşveret ḳılmaḳta é.- dük 111b/6
mu'āmele é.- dük 77a/13
mukālemede é.- dük 118a/10
mütereddid é.- dük 111a/4
ötüp é.- dük 113b/7-8
savuḳ é.- dük 98a/6
sözde é.- dük 119b/6
turup é.- dük 104b/7

uruşur é.- dük 114a/14
yaraġıda é.- dük 111b/2
yétişip é.- dük 70a/4-5
yurtta é.- dük 73a/9
barur é.- ken 97b/4
furṣat boldı é.- ken 107a/7
ḥākimi é.- ken 21a/2-3
yaġıḳtı é.- ken 73b/9
Dıḫkette é.- kende 97a/13
Ḫān Yurtıda é.- kende 40b/2-3
ḳışlaḳda é.- kende 71a/6
ḳışlaḳta é.- kende 71a/10
Mesiḥāda é.- kende 99a/10-11
Miḥanda é.- kende 78a/11
nevāḥīside é.- kende 40a/2
Semerḳandta é.- kende 98a/13
tirig é.- kende 75a/9
Ura Tépe é.- kende 78b/3
Ura Tépede é.- kende 78b/3
üstide é.- kende 99b/1
yérde é.- kende 60a/7
yurtta é.- kende 40a/10, 40b/9, 73a/14
atlanġan é.- kendür 24b/14
aytur é.- kendür 13b/7
bar é.- kendür 1b/5, 18b/8, 22b/11, 23a/5, 24a/14, 36b/6, 80a/3, 102b/3
baradur é.- kendür 117b/4
barıp é.- kendür 97a/9
barsak é.- kendür 106b/1
bī-taḳrīb é.- kendür 94a/6
bile é.- kendür 110b/2
bu é.- kendür 80b/14
buşup é.- kendür 95b/4
buzuġ é.- kendür 82a/13-14
çıḳar é.- kendür 36b/7
dér é.- kendür 15b/2, 15b/3
firīb é.- kendür 108a/11
ġaddār é.- kendür 80a/3
ġāfil é.- kendür 109b/2-3
ġalaṭ é.- kendür 65a/9
ḥarām-nemek é.- kendür 51b/4
hīç é.- kendür 89a/6
ilgerirek é.- kendür 105b/6
Kān-ı Ābgīr é.- kendür 48a/6-7
ḳatrar é.- kendür 25b/11
kéledür é.- kendür 72b/8
kélgen é.- kendür 22a/7, 24b/1
kirer é.- kendür 106b/2
kirgen é.- kendür 73b/12
kişi é.- kendür 21a/1, 85b/5, 114a/13

ḳoşulġan é.- kendür 65a/10-11
meşhūr é.- kendür 21a/4
Muḥammed Bāḳır Bég é.- kendür 117a/7, 117b/3
muḫāṭab ḳılur é.- kendür 29b/1
mundaḳ é.- kendür 105a/12
nökeri é.- kendür 60a/13
ol é.- kendür 104a/6
olturġan émes é.- kendür 82a/14
saḫla-p é.- kendür 98b/1
salġan é.- kendür 92b/13
şī‘ī é.- kendür 68b/3
ṭarafı é.- kendür 41b/7
Tenbel é.- kendür 107a/8
uşbu é.- kendür 38b/1
uşol é.- kendür 116a/11
fevt ḳılġan é.- kendür 96a/14-96b/1
vedā‘ ḳılġan é.- kendür 96a/13
yapar é.- kendür 19a/6
yatḳan é.- kendür 110a/5
yoḳ é.- kendür 32b/7, 65b/10
yürüydür é.- kendür 117a/9
ẓāhir bolur é.- kendür 18b/14
kélgen é.- kendürler 39b/4, 105a/13
ḳoyġan é.- kendürler 111b/7
ṭayyār ḳılġan é.- kendürler 92b/9-10
tüşken é.- kendürler 85b/4-5
kişi é.- kenini 114a/14
andaḳ é.- mes 64b/12
artturmaḳ é.- mes 86a/2
bu é.- mes 89b/14, 91a/8
ḫālī é.- mes 81b/9
ḳaṣaba é.- mes 4a/14
körülgen é.- mes 54a/8, 81b/5
ma‘lūm é.- mes 5a/3, 44b/14-45a/1, 46a/13
meẕkūr bolġanlarça é.- mes 50a/4
muşaḫḫaṣ é.- mes 105a/2
mümkün é.- mes 115b/13
resm e.- mes 2a/8
Tarḫanlardın é.- mes 84a/7-8
urmaḳ é.- mes 85b/14
yaman é.- mes 11b/1
yürülgen é.- mes 81b/5-6
ança é.- mes édi 71b/7
bularda é.- mes édi 103b/12
dab-u ṭarīḳımız é.- mes édi 110b/4
ḥāżır é.- mes édi 30a/11
kişisi é.- mes édi 94b/2
kömek é.- mes édi 86b/13
ḳurġanda é.- mes édi 85b/3

ma‘lūm é.- mes édi 108a/11
maḥal é.- mes édi 107b/3
maḥal-ı ḥimāyet-ü meded é.- mes édi 114b/10
méndin é.- mes édi 81a/1
merdānelıġı dék é.- mes édi 21b/2
munda é.- mes édi 41b/5
muṭī‘-u münḳād é.- mes édi 22b/9
mümkin é.- mes édi 51b/10-11, 102a/3
nöker é.- mes édi 91a/2
nökeri é.- mes édi 22a/3-4
oḳuġan é.- mes édi 18b/9
Semerkandça é- mes édi 49b/1
vuḳūf é.- mes édi 102a/2
yaḫşı é.- mes édi 24b/5-6
yaḳın é.- mes édi 44a/2
yaman é.- mes édi 21a/10, 68b/7, 75a/10, 79b/4
ṭayyār é.- mes édiler 42b/14
yat é.- mes édiler 101a/14
māyil bolġan é.- mes édim 75b/3
rāżı é.- mes édim 97b/10
olturġan é.- mes ékendür 82a/14
çaġı é.- mes érdi 113b/12
teşvīş é.- mes érdi 35b/7
béş é.- mesbiz 105a/5
körgen é.- mesmén 101b/13
bu fevcniŋ ḥarīfi é.- mestür 17b/10
maḫlūṭ é.- mestür 47b/12
méndin é.- mestür 83b/9
pāyitaḫt ḳılġan é.- mestür 44b/11
yaḫşı é.- mestür 119b/9
yavutkan é.- mestür 18b/6
żabṭ ḳılġan é.- mestür 12a/11
rāyic é.- mestürler 32a/11
dér é.- miş 21a/4
mübeddel bolurlar é.- miş 100a/7
néme bolmas é.- miş 118a/13
sāz-vārraḳ é.- miş 93b/10
şād étmes é.- miş 100a/4
yād étmes é.- miş 100a/4
bahādır é.- mişsiz 108b/9
[1513]

e’imme : < Ar. İmamlar.
e. 44b/14, 45a/1, 45a/2
[3]

ebā‘an cedd : < Ar. Babadan babaya, kuşaktan kuşağa.
e. 100b/7
[1]

ebdān : < Far. Uygun, yaraşır.
e. 9a/3, 33a/6, 35a/12, 35a/14, 35b/3, 35b/5, 37b/9, 40b/5, 41b/4, 43a/9, 53a/3, 62b/1, 62b/14, 67b/3, 67b/5, 82b/7, 84a/3, 89a/13, 90b/2, 92b/11, 105a/11, 107b/11, 110a/4, 110a/6, 110a/10, 112b/5
[26]

ebnā : < Ar. Oğullar.
e.- yı cinsimize 82a/9
[1]

ebyāt : < Ar. Beyitler.
e.- u némeler 99a/10
e. 7b/11
[2]

ecel : < Ar. Ömrün son bulması.
e. 80b/4
[1]

edevāt : < Ar. Araçlar, aletler.
ālāt-u e.+ ı 41b/14
[1]

ednā : < Ar. Çok aşağı, alt düzey.
e. 82a/9
[1]

efʿāl : < Ar. Hareketler.
aḳvāl-u a. 94b/3
e.- u eṭvārını 88a/7
e.+ ını 58b/9
[3]

efsāne : < Far. Efsane, dillere düşmüş hadise.
e. boldılar 35a/10
[1]

égeçi : Abla.
é.+ m 95a/12
é.+ si 10b/2, 96b/10
é.+ si bolġay 11b/5
é.+ si édi 9b/3, 18a/12, 20a/14-20b/1
é.+ sidür 27b/13-14
é.+ sini 9b/13
é.+ siniŋ 20a/7
é.+ siŋe 91a/6
[11]

eger : < Far. Eğer, şayet.
e. 5b/7, 16a/2, 16b/7, 50a/13, 51b/14, 52b/13, 53a/1, 54b/12, 63a/3, 64a/9, 67a/3, 70b/6, 71a/13, 74a/8, 78b/10, 83a/4, 83a/5, 87b/4, 89a/4, 94b/6, 95a/7, 103a/13, 106b/1, 114a/13, 115b/13, 116a/2, 117b/1, 117b/5, 118a/13, 118b/2, 119a/1
[33]

éger : Eyer.
é. 95b/4
é.+ ler 103a/9
[2]

egerçi : < Far. Her ne kadar, olsa da, ise de.
e. 1b/4, 2b/13, 4a/13-14, 11b/2, 13a/2, 18b/13, 19a/14, 21b/1, 23b/4, 23b/5, 28b/13, 45b/4, 48b/11, 50a/4, 50a/12, 51b/7, 51b/11, 54b/10, 60a/13, 60b/14, 64a/13, 64b/2, 65a/3, 73b/6, 75a/10, 85b/10, 87b/7, 88b/8, 95b/5, 97a/3, 97b/10, 100a/1, 101a/7, 106a/5, 107b/11, 110a/9, 116a/8
[38]

égerlig : Eyerli.
é. 102b/10
[1]

égil- : Eğilmek.
é.- ip édi 113a/7
[1]

eḥādīṯ : < Ar. Sözler.
e. 2b/9
[1]

ehl : < Ar. Yabancı olmayan, bir yerde oturan, topluluk, aile.
e.- i ‘iyālını 72a/3
e.- i ‘iyālları 81a/5
e.- i cihāndın 82a/11
e.- i ḥarem 17b/13
e.- ü ‘iyāl 60a/2
e.- ü ‘iyāli 11a/2
e. 23b/13
e.+ i 24a/4
e.+ iġa 30a/6
[9]

ekābir : < Ar. Rütbece, görgü ve faziletçe büyük olanlar.
e.- ü eşraf-ü şehr 85a/6
e. 44b/2
e.+ iniŋ 30b/1
[3]

ekin : Ekin.
e.+ i 49b/5
[1]

ekṣer : < Ar. En çok.
e. 3b/4, 3b/8, 7a/5, 7a/7, 7a/10, 11a/4, 18b/11, 19a/1, 19a/2, 21b/1, 22a/5, 24a/5, 31a/12, 45b/8, 50a/1, 51b/8, 62b/8, 65b/2, 74a/1, 79b/11, 86a/13, 97a/14, 101a/12, 104b/1, 107a/2, 114a/3
e.+ ini 33a/3, 34a/1
e.+ iniŋ 55a/5
e.+ ni 37b/9
[30]

éktür- : Ektirmek.
é.- üptür 45b/14
[1]

él : Halk, insanlar.
é.- ü ulus 104a/13
vilāyet-ü é.- ü ulus 108b/1
é.- ü ulus-u aymaḳ 73b/10
é.- ü ulusları 104a/5
é. 2b/6, 5b/5, 5b/6, 16b/4, 24b/6, 32a/8, 32b/9, 33a/8, 40a/3, 42b/14, 43a/13, 43b/4, 51b/14, 52a/14, 57a/9, 64a/2, 65a/2, 82a/5, 83a/2, 83a/9, 84b/14, 85a/11, 92a/6, 93b/13, 101b/3, 104b/9, 105a/4, 105a/7, 105a/10, 105b/3, 106b/6
sāyir-i é. 54a/9
é.+ din 30a/4, 31a/7, 42b/4, 96a/1
é.+ dür 3b/3, 32a/7, 44b/13
é.+ ge 41b/12, 51a/11, 52a/13, 83a/3, 84b/3, 85b/14, 93b/7, 105a/3
é.+ i 2b/2, 3b/3, 3b/8, 19b/3, 23b/12, 26b/6, 34a/14, 34b/2, 34b/8, 36b/14, 42a/3, 42b/13, 44b/13, 49a/11, 51a/10, 51b/9, 59a/10, 61a/12, 70b/12, 83a/4, 84b/1, 84b/2, 85b/10, 93a/6, 97a/3, 100b/4, 104a/2, 104a/3, 104a/7, 104b/1, 105a/2, 106a/6, 107a/2, 108b/14, 110a/11, 111a/1
é.+ ide 40a/7
é.+ idin 52b/9
é.+ idin édi 15a/4, 30b/11
é.+ idür 32a/7
é.+ ige 17a/3, 30a/6, 32a/13-14, 34b/2, 43b/2, 51a/4, 61a/11, 71b/8, 84b/3
é.+ ini 10a/13, 87b/13, 89b/14, 90a/1, 90a/5
é.+ iniŋ 2b/3, 2b/4-5, 5a/12, 25a/10, 38a/12, 51a/7, 94b/10
é.+ ler 52a/6, 54a/11, 54b/2
é.+ ler édi 62a/6
é.+ lerdür 97a/4
é.+ leri 62a/7
é.+ lerige 61a/14-61b/1
é.+ lerini 61b/4
é.+ lerni 52a/5, 57a/12, 61b/2
é.+ ni 29b/3, 31a/12, 34b/3, 52a/14, 64a/14, 104b/10, 105a/5, 105a/6, 105a/8, 112a/4, 114a/10

é.+ niŋ 11a/2, 40a/6, 82a/5, 86a/11, 110b/14
[142]

elbette : < Ar. Mutlak, kesinlikle.
e. 100a/5
[1]

élçi : Elçi.
é. 21a/3, 21a/5, 24a/11, 56a/14, 94a/12
é.+ ge 24b/2
é.+ ler 41a/5, 86b/10, 94a/2-3
é.+ niŋ 24a/13
[11]

élçilik : Elçilik.
é.+ ke 11a/9, 16b/5, 41a/6, 53a/7-8, 55a/2, 94a/13
[6]

elfāẓ : < Ar. Sözler, laflar.
e.+ ı 105b/4
[1]

elḥamdulillāh : < Ar. Övülmek yalnız Allah'a yakışır.
e. 119b/8
[1]

élig : El.
é. 19b/2, 35b/5, 39b/11, 56a/9, 59b/14, 70a/9, 72b/3, 72b/12, 73a/2, 107a/5
é.+ din 32b/1, 54a/12, 59a/5, 63b/1, 85a/8
é.+ ge 8a/4, 16a/3, 21b/4, 37a/4, 37b/9, 41b/4, 41b/6, 44a/14,
65b/2-3, 65b/3, 66b/12, 69b/8, 70b/1, 70b/6, 72a/7, 84b/14, 106b/1-2
é.+ i 11a/14, 18b/13, 61b/14, 68b/7, 93a/14
é.+ ide bolsak 115b/4-5
é.+ ide bolur 102a/2
é.+ ide édi 19a/10, 115b/3
é.+ idin 14b/13
é.+ ige 79b/3, 79b/6, 95a/12, 100a/11, 100b/1, 103b/1, 106b/10, 113a/5
é.+ imdaġı 107a/12
é.+ imdin 108b/9
é.+ ini 38b/8, 62b/7, 100b/1
é.+ iŋizdedür 108b/1
é.+ leri 74a/1
é.+ lerige 64a/11
é.+ te bolsa 53a/1
é.+ te bolsa édi 112b/3
é.+ tin 8a/13
[63]

éligle- : Tutmak, kavramak.
é.- diler 59b/5
é.- gendin 83a/6
é.- geyler 59a/14
é.- mek 111a/8
é.- p 84a/5, 116b/6
é.- se bolur 53a/1-2
[7]

el-ḳażā : < Ar. Tesadüf eseri.
e. 36b/5
[1]

éllig : Elli.
iki yüz é. 66b/14
yüz é. 85a/2
sekiz yüz é. béşde 18a/10
é. kün 40a/10, 71b/7
sekiz yüz é. yétide 25b/2-3
[6]

élt- : Ulaştırmak, göndermek.
é.- er 23b/14
é.- erler 5b/2, 48a/2, 49a/1, 49a/5
é.- ken 45b/9
é.- mes 117b/7, 118a/1
é.- ti 6b/11
é.- tiler 43a/2
é.- tim 107a/5
[11]

emred : < Ar. Bıyığı yeni terlemiş, yüzü henüz tüysüz olan genç.
e. 24a/3, 25b/13
[2]

emrī : < Ar. Konu, husus, emir ile ilgili.
e. 110a/2
e.+ dür 47b/4
[2]

enār : < Far. Nar.
e. 3a/13
e. bolur 3a/13
e.+ ı 3a/13, 4a/4, 45b/2
Merġīnān e.+ ı 4a/6
Semnān e.+ larıġa 3a/14-3b/1
[6]

enār-ı Ḫocend : < Far. Hocend narı; iyi bir nar çeşidi olup Hocend'de yetiştirildiği için bu adı almıştır.
e. 4a/5
[1]

endīşe : < Far. Düşünce, tasa, kaygı.
e. 25a/6
e.- ü tevaḳḳuf ḳılmay 60b/3
e. ḳıldım 118b/1
[3]

éndür- : İndirmek.
é.- mey 17b/6
[1]

engīz : < Far. Kışkırtan, hareket ettiren.
e. ḳıldı 79b/6
bu fitnelerni e. ḳılġuçı 51b/3
e.+ i 20a/7, 38b/14, 58a/8, 59b/11, 68b/14
[7]

éniş : İniş, bayır.
é. 42a/2
[1]

éŋek : Yanak.
é.+ ide édi 18a/14
[1]

ér- : İmek, olmak.
'Abdul Vahhāb Şiġavul é.- di 31b/7
atar é.- di 19a/1
Bābā Ḫākīde é.- di 13a/7
baḳıp é.- di 31b/6
bar é.- di 5b/9, 7b/3, 7b/3-4, 26a/9, 43a/13, 52a/1, 56b/7, 57a/6, 60b/13, 113b/10, 114b/5
bégleridin é.- di 8b/6
bérür é.- di 5b/14
bilürler é.- di 26a/4
bisyār é.- di 7b/13-14
Buḫārā é.- di 19b/5
buyurup é.- di 26a/2
buzulup é.- di 46a/4
çaġı émes é.- di 113b/12
çıḳar é.- di 6a/3, 19a/7
çıḳıp é.- di 91b/13
dék bolmas é.- di 6a/1
dér é.- di 109a/4
dīvān é.- di 21a/10

dīvān-şi‘ār é.- di 23b/5-6
ġālib é.- di 19a/10
ġunçaçı é.- di 8b/7
Ḫ̌āce Ḥüseyn Bég é.- di 13b/5-6
Ḥāfıẓ Muḥammed Bég Dulday é.- di 13a/9-10
Ḫānzāde Bégim é.- di 8b/8-9
ḫūb é.- di 54b/11
Ḫudāybérdi Timurtaş é.- di 12b/12
içer é.- di 19a/7, 19a/9, 25b/12
içkülükke tüşer é.- di 19a/6
iki é.- di 11b/3
iki kün bolup é.- di 119b/10-11
inisi é.- di 13a/11
ḳaça bérip é.- di 119a/11
Ḳaraköz Bégim é.- di 12b/7
kérek é.- di 61a/1
kéyer é.- di 29b/11-12
kiçik é.- di 13a/2
kişi é.- di 7b/4, 13b/5, 13b/6, 13b/9, 13b/11, 13b/13, 14b/2, 18a/14, 18b/1, 18b/3, 19a/3, 19a/10, 21a/6
körülmeydür é.- di 31a/12
Mihr Bānū Bégim é.- di 9a/6
muḥāl é.- di 110b/2
muḳarreb bolup é.- di 15a/5
nāḳış-‘aḳl é.- di 80a/14
oḳup é.- di 7a/10
ol é.- di 5b/13
olturur é.- di 19a/8
oynar é.- di 7b/13
pādşāh é.- di 5b/9
perhīz ḳılur é.- di 14b/3
Ruḳiyye Sulṭān Bégim é.- di 9a/8
saçarar é.- di 14a/1
salur é.- di 19a/4
şecā‘at-şi‘ār é.- di 18b/12
Şehr Bānū Bégim é.- di 9a/7
Şīr Ḥācı Bég é.- di 10b/6
tamızurlar é.- di 53a/5
teşvīş émes é.- di 35b/7
tuḳḳan é.- di 8b/9, 9a/6, 9a/7-8
tüşüp é.- di 12b/1
uluḳ é.- di 8b/9-10
Ura Tépede é.- di 13a/14
urar é.- di 19a/2
Veys Lāġarī é.- di 15a/4
yaḳasıda é.- di 6b/1-2
yaşar é.- di 6b/4, 30a/14
yazar é.- di 19a/3
yér é.- di 19a/9

yetīm-şi‘ār é.- di 7b/12
yiberip é.- di 13a/1
yoḳ é.- di 5a/5, 7b/1, 54a/8
bile é.- diler 11a/4
dép é.- diler 7a/9
dilir bolup é.- diler 91b/11
mutażarrır é.- diler 6a/11
tiler é.- diler 104a/3
uyḳuda é.- diler 84b/1
yiberip é.- diler 13a/12
dép é.- diŋ 87a/13
baradur é.- dük 115a/1
rıżā érmes é.- dük 74a/7
é.- geşe almadı 78a/7
öltürdiler é.- ken 84b/5
rıżā é.- mes érdük 74a/7
bar é.- miş 79b/7
bu é.- miş 76a/8
sévünmes é.- miş 100a/5
kéldim é.- se 108b/7
[116]

ér : Erkek.
é.+ ge 80a/14
é.+ i 24a/1
[2]

ér evvel : Öncü.
é. édi 30b/4
[1]

erba’a : < Ar. Dört.
vaḳāyi‘-i sene-i e. 58b/12
[1]

erbāb : < Ar. Lider, ileri gelen.
e.- u dükkān-dārlar 84b/9
e. 104b/6
e.+ ıdın 16b/3
e.+ ları 104b/3
[4]

éri- : Erimek.
é.- gey 75b/14
[1]

ériş- : Erişmek.
é.- e turup 105a/10
é.- ip 102a/4, 115b/1

[3]

erk : Kale, iç kale; etrafı surlarla çevrili bir mevkinin içinde, çoğunlukla yüksekte ve tekrar surlarla çevrilmiş müstahkem bir kale olup hükümdarın veya bu mevkinin en büyük amirinin sarayı ile muhafızların evlerini içine alır.
e. 53b/14
e.+ ge 16a/10, 24b/13, 36b/1
e.+ i 2a/10
e.+ ide 37a/10, 45b/6
e.+ iġa 63b/7
e.+ ige 62b/1
e.+ ke 62a/9, 90b/5, 111a/10, 111a/12
e.+ ni 37a/2, 111a/8
e.+ niŋ 36b/7
e.+ te 37a/2, 44b/3, 85a/5, 111b/11, 113a/9
e.+ te édi 24b/12
[22]

érklig : Güçlü.
é. 103a/12
[1]

érte : Sabah, erken, yarın.
é. 38b/10, 65a/11, 99b/2, 114a/9
é.+ sige 69b/10-11, 73a/6
[6]

erzān : < Far. Yerinde, uygun.
e. 50a/2, 95b/11
[2]

erzānlıḳ : < Far.+T. Uygunluk, layıklık.
e. 96a/6
amānlıḳ-u e. 96a/2
e.+ ḳa 95b/12
[3]

erzende : < Far. Layık.
e.+ si 22a/10
e.+ si édi 52a/11
[2]

esbāb : < Ar. Sebepler.
e.- u ālātnı 66b/2
e.- u ṭumṭurāḳ 57b/9
e.+ ı 117a/14
e.+ ıġa 31b/1
meṣāliḥ-ü e.+ ıġa 66a/12
[5]

eṯer : < Ar. İz, etki, eser.
e.- i şecā‘at 18b/14
[1]

esīr : < Ar. Tutsak, esir.
e. 8a/8
e. ḳıldı 10a/3, 10a/13
[3]

esīrlıḳ : < Ar.+T. Tutsaklık, esirlik.
e.+ ḳa 11a/2
[1]

eski : Eski.
é. 117b/9
é. bolġan 119a/5
[2]

esliḥa : < Ar. Silahlar.
e.+ dın 103a/12
[1]

eṯnā : < Ar. Vakit, sırasında, iken.
e.+ da 6a/14, 17b/4, 72a/9, 73b/2, 87a/8, 87b/9-10
e.+ sıda 68a/3, 97b/2
[8]

esrār : < Ar. Sırlar.
maḥrem-i e. 101a/2
[1]

eş‘ār : < Ar. Şiirler, vezinli ve kafiyeli sözler.
e.+ ı 68b/12
[1]

éşek : Eşek.
é. 93b/8
[1]

éşik : Kapı.
é. 18a/2, 25a/4
küllī-ü cüz’-i é. 56b/8
é. iḫtiyārı ḳılıp 13a/11-12
é.+ de 36b/4, 73b/5
é.+ i 36b/6
é.+ ide 7b/6, 15a/8, 15b/3, 29a/6, 36b/9-10, 85b/5
é.+ ige 36b/11, 61a/6, 73b/14, 91b/5, 101a/13, 106b/1
é.+ imde 14a/2, 14a/5, 54b/2
é.+ ini 38b/10, 119a/5

é.+ iniŋ 20b/14
é.+ ni 12b/14
[27]

éşik aġa : Muhafız. Bâbur'da unvan olarak, isimlerin sonunda ve eşik ağa şeklinde geçer. Bu unvan sahibinin görevlerini sınırlandırmak şimdilik imkansızdır ve Bâbur'da bunun için yeterince açıklama bulunmamaktadır.
é. édi 23a/6
é.+ sı édi 55a/2, 71b/13
[3]

éşiklig : Kapılı.
é. 107a/1, 113a/2
[1]

éşit- : İşitmek, duymak.
é.- ip 53b/13, 58b/9, 63a/1, 80a/13, 105a/14, 116b/4, 118b/12
é.- ip bolmas 80b/9
é.- keç 26b/6, 119a/3
é.- mes édim 75b/4
é.- se 58b/9
é.- ür 31b/12
[13]

éşitil- : İşitilmek, duyulmak.
é.- di 5b/4
é.- medi 5b/4
[2]

éşittür- : İşittirmek, duydurmak.
é.- diler 96a/14, 96b/1
[2]

eşrāf : < Ar. Taraflar, yanlar, ileri gelenler.
ekābir-ü e.- ü şehr 85a/6
[1]

eşyā : < Ar. Nesneler, eşya.
e.+ sı 108b/11
[1]

ét : Et.
é.+ i 71a/9, 93b/8
é.+ ini 93b/8, 95b/8, 109a/5
é.+ ler 95b/11
[6]

ét- : Etmek.
é.- ip 115b/11
baş alıp é.- sem 101b/3
cezm é.- ip 78b/12
şād é.- mes émiş 100a/4
yād é.- mes émiş 100a/4
yād é.- sün 118b/9
sebt é.- tim 99a/6
[7]

etmek : Ekmek.
e.+ ler 95b/11
[1]

eṭrāf : < Ar. Taraflar, yanlar.
e.- u cevānibdaġı 86b/8
e.- u cevānibdaġılardın 88a/3, 94a/9-10
e.- u cevānibḳa 48a/2, 94a/2
e.- u cevānibni 109b/10
e.- u nevāḥīde 42b/2
e. 8b/11, 95a/4
e.+ ı 48a/6
[10]

etrāk : < Ar. Türkler.
e. 97a/4
[1]

éttür- : İttirmek.
é.- mén 97b/4-5
é.- üp 95a/13
[2]

eṭvār : < Ar. Tavırlar, davranışlar.
e.+ ı 7a/6, 18b/3, 25b/5, 74b/9
aḫlāḳ-u e.+ ı 22b/12, 54b/11, 68b/2
efʿāl-u e.+ ını 88a/7
[8]

eṭvārlıḳ : < Ar.+T. Tavırlı, davranışlı.
e. 103a/11
aḫlāḳ-u e. 15a/2, 21a/1
[3]

evāḫir : < Ar. Sonlar, son günler.
e.+ ide 44b/3, 74b/2
[2]

evāsıṭ : < Ar. Ortalar.
e.+ ıda 18a/8
[1]

evbāş : < Ar. Ayaktakımı.
e.- u eytām 91b/8
e.- u yetimleri 91b/4
levend-u e.+ nı 23a/9, 62a/8
e.+ nıŋ 3a/7
[5]

evḳāt : < Ar. Vakitler, zamanlar.
e. 78a/5
e.+ ı 58b/14, 60a/1
e.+ ta 88b/8
[4]

evlād : < Ar. Çocuklar, soy.
e. 69a/11
e.+ ı 8b/3, 19b/8, 26b/13
e.+ ıdın 28a/8, 37a/11
e.+ ıġa 23b/11
e.+ ınıŋ 49a/14
Ḥażret-i Ḫˇāce ‘Ubeydniŋ e.+ ınıŋ 37b/3
[9]

évrül- : Evrilmek, dönmek.
é.- di 95b/4
é.- düm 115b/9
é.- gen 90a/3
é.- gey 110b/7
é.- geymén 103b/10
é.- günçe 92b/1
é.- üp 48a/12, 69b/9, 93b/13, 103a/3
é.- ür édük 92a/11-12
é.- ürler édi 92a/13, 92b/1
[13]

évrüş- : Sarmak, çevrelemek.
é.- gey 59a/5
é.- üp 59b/13
[2]

evvel : < Ar. Önce, ilk.
e. 6b/9, 7b/14, 13b/7, 22a/9, 23a/14, 49a/3, 51a/4, 51a/12, 52b/9, 68b/13, 70b/2, 74b/10, 75a/10, 75a/11, 85a/12, 86b/5, 101a/1, 107a/9, 112a/4, 119a/10
e.+ i 20a/13
[21]

evvelki / evvelġı : < Ar.+T. Önceki.
e. 22a/11, 31a/9, 96a/5
nevbet-i e.+ dın 115b/6
[4]

ey : Ey, seslenme edatı.
e. 21a/11, 76a/12, 87b/8
[3]

eytām : < Ar. Yetimler.
evbāş-u e. 91b/8
[1]

eyvān : < Far. Kemerli salon, köşk.
e.+ dur 47a/7
e.+ ıda 111b/6
e.+ nıŋ 47a/10
[3]

eyvānlıḳ : < Far.+T. Kemerli salonlu, balkonlu.
e. 2b/13
[1]

eyyām : < Ar. Günler, zaman.
e.+ da 99a/12, 99b/10, 104a/9, 109b/10
e.+ ı 93b/7
e.+ ını 53a/3
[6]

-F-

faḳīr : < Ar. Zengin olmayan, zavallı, gösterişsiz.
f.- u miskīn 23b/8, 24a/7, 93b/7
f. 13b/5, 13b/6, 16b/8
[6]

fānī : < Ar. Ölümlü, geçici.
‘ālem-i f.+ ni 18a/9, 96a/13
dünyā-yı f.+ ni 11a/3
[3]

fāriġ : < Ar. Rahat, asude.
f. bolġandın 18a/1
[1]

farḳ : < Ar. Başkalık, ayırma, fark.
f. 85a/12
f. ḳılġay 105b/4
[2]

Fārsī-gūy : < Far. Farsça konuşma.
F.+ dur 3b/9
[1]

fāsıḳ : < Ar. Fesat çıkaran.
bī-bāk-u f. édi 22b/4
ẓālim-ü f.- u kāfir-veş 62a/6
żābiṭ-u ẓālim-u f.- u müdemmaġ 22a/3
f. 13b/9, 13b/11
f. édi 23b/12
tīre-ü f. édi 28b/14
ẓālim-u f. édiler 23b/12
[8]

faṣıl : < Ar. Bölüm, kısım.
f. 67a/5
[1]

fāṣıla : < Ar. Ara, aralık.
f. 2a/13
[1]

fāsid : < Ar. Kötü, fena.
f. 25a/6
[1]

faṣīḥ : < Ar. Açık, iyi söz söyleme kabiliyetinde olan.
f. 7b/4
[1]

faṣīl : < Ar. Duvar, siper.
f. 67a/9, 92a/14, 93a/10, 113a/4
f.+ din 36b/8, 67a/10, 95a/3
f.+ ġa 66b/10, 67a/3, 93a/2
f.+ ide 91b/2
f.+ iniŋ 92a/11
f.+ niŋ 44b/11, 92b/8, 113a/4
[16]

fātiḥa : < Ar. Fatiha Suresi.
f. 60a/10
[1]

fāyide : < Ar. Fayda, yarar.
f. 62b/8
f. ḳılmas édi 52b/2
[2]

fayṣal : < Ar. Kesin karar, hüküm.
f. tapar édi 18b/11
f. tapḳusıdır 16b/7
[2]

faẓīlet : < Ar. Erdem, iyilik.
f.+ ide 2b/9
[1]

faẓīletlıḳ : < Ar.+T. Erdemli.
ādemī-u ḫoş-ṭab‘-u f. 68b/2
f. 87a/6
[2]

faẓl : < Ar. Fazlalık, üstünlük.
f.- u keremi 70b/3
[1]

fehm : < Ar. Anlama, anlayış.
f. bolur 102a/7
f. ḳıldım 118b/1
f. ḳılıp 83b/9
[3]

fehmle- : < Ar.+T. Anlamak.
f.- di 111b/13
[1]

fehmlıġ : < Ar.+T. Anlayış, anlayışlı.
f.+ ıġa 41a/9
[1]

felāket : < Ar. Musibet, bela.
f.+ lerdin 65b/12
[1]

ferācī : < Ar. Dervişlerin giydiği bol bir tür hırka.
f. 112b/11
[1]

ferāġat : < Ar. Vazgeçme, bırakma.
f. 24a/5, 96a/3
f. ḳılmaydur édük 96a/1
f.+ ıġa 96a/6

f.+ ḳa 96a/4
[5]

ferāḫ-ver : < Far. Huzurlu.
f.- i ḥālleri 18a/5
f.- i ḥālleriġa 50b/14
[2]

ferāmīn : < Far. Fermanlar.
f.+ iniŋ 26b/1
[1]

ferīḳ : < Ar. İnsan topluluğu.
f. bolur 9b/12
[1]

fermān : < Far. Buyruk, emir, ferman.
f. boldı 40a/5, 64a/12
f. bolsa 64a/11
[3]

ferş : < Ar. Döşeme, yayma.
f. ḳılıpturlar 47a/9
f.+ ler ḳılıptur 46a/13
[2]

feryād : < Far. Haykırma, çığlık, sızlanma.
f.+ ımızġa 52b/13
[1]

ferzend : < Far. Oğul, çocuk.
f. 7a/9, 16b/6
f.+ im 86b/6
[3]

fesād : < Ar. Bozukluk, fenalık, kötülük, karışıklık.
f. 94b/14
fitne-ü f. 57b/5
[2]

feterāt : < Ar. Duraklamalar, uyuşukluklar.
f.+ ta 59a/4
[1]

feṯḥ : < Ar. Bir ülke veya şehri düşman elinden alma.
f.- ü nuṣret 118b/10
f. 37b/7, 70b/3
f. boldı 85b/14
f.+ de 86a/2

f.+ idin 31a/13, 51b/8, 86a/4, 86b/8, 87a/4
[10]

fetīle : < Ar. Yaralara konulan tiftik.
f. 109a/3
[1]

fetret : < Ar. Duraklama, uyuşukluk.
f.+ lerde 11a/4, 64a/2
f.+ te 8b/13, 9a/14, 10b/11, 31b/5
[6]

fevc : < Ar. Bölük, takım.
f. 91b/4
bu f.+ niŋ ḥarīfi émestür 17b/10
[3]

fevt : < Ar. Yitime, ölüm.
f. 99a/1
f. boluptur 109b/5
f. ḳılġan ékendür 96a/14-96b/1
f.+ idin 9a/10, 30a/4, 50a/6, 50b/7
f.+ iġa 98b/14
f.+ iniŋ 50a/10
f.+ niŋ 99a/1
[10]

fıḳh : < Ar. Şeriat bilimi, fıkıh.
kitāb-ı f. 45a/5
[1]

fırḳa : < Ar. Bölüm, takım.
f.+ dur 45a/2
[1]

fısḳ : < Ar. Doğru yoldan çıkma, dinsizlik, ahlaksızlık.
f.- u ‘ayşġa 41b/7
ẓulm-u f.+ dın 24a/6
f.+ ınıŋ 26a/5
ẓulm-u f.+ ḳa 23b/6, 25b/12
ẓulm-u f.+ nıŋ 24a/9
f.+ ta 15a/12
[7]

fıṭr : < Ar. Oruç açma, oruç bozma.
‘īd-i f. 39a/13
[1]

fi‘l : < Ar. İş, davranış, amel.
f. 26a/2
[1]

fi’l-cümle : < Ar. Kısacası, sonunda.
f. 28b/5, 38b/3, 52a/1, 79b/4, 98a/14, 116a/6
[6]

fi’l-ḥāl : < Ar. Bu esnada, hemen, şimdi.
f. 26a/11, 30a/5, 36b/7, 37b/1, 41a/11, 73a/1, 77a/14, 84b/12, 102b/5, 106b/9, 108b/1, 111b/14, 114b/6
f. bolġan 108a/14
[14]

fi’l-vāḳı‘ : < Ar. Aslında, gerçekten.
f. 22a/10, 56a/11, 60b/13, 64a/12, 111a/8
[5]

fikr : < Ar. Düşünme.
f.+ ide boldılar 53a/7
f.+ idin 24b/6
f.+ ini 101b/8
[3]

filān : < Ar. Adı anılmak istenilmeyen şahıs veya şey.
f. 37a/13, 118a/5
[2]

fils : < Far. Para birimi, mangır.
f. 76b/4
[1]

fir‘avn : < Ar. Kibirli, gururlu.
f. 21b/14
[1]

firāvān : < Far. Bol, çok fazla.
f. 1b/7, 2a/7, 50a/2, 95b/12
f. édi 71a/9
f.+ dur 2b/8-9
[6]

firīb : < Far. Kandırma, hile.
f. 8a/12, 40b/3
mekr-ü f. 56a/14, 110b/4
f. ékendür 108a/11
[5]

firīb-āmīz : < Far. Aldatıcı, kandırıcı.
f. 54b/14, 56b/10
[2]

firūdraḳ : < Far.+T. Bireyler.
f. 82a/4
[1]

fīrūze : < Ar. Açık mavi renkli ve değerli taş.
f. kānı 4a/9, 5b/6
[2]

fitne : < Ar. Kötülük, bela, karışıklık yaratma.
f.- ü fesād 57b/5
f. 94b/14
baḫīl-ü f. 15a/3
şūr-u f. 104a/9
f.+ ler 64b/4, 79b/5-6
f.+ ler ḳıldılar 57b/11
bu f.+ lerni engīz ḳılġuçı 51b/3
f.+ lerniŋ 36a/6
f.+ niŋ 51a/14
f.+ si 30b/14
f.+ si édi 36a/7
f.+ siġa 24b/9
f.+ siniŋ 10b/1
[14]

fuḥşgūy : < Ar.+Far. Ahlaksız dilli kimse.
bedzebān-u f.- u ḫod-pesend-u tīremaġz 29b/4
[1]

fuḳarā : < Ar. Fakirler, zavallılar, yoksullar.
f.- u mesākīnġa 17b/14
[1]

furṣat : < Ar. Uygun zaman, elverişli durum, fırsat.
f. 10a/12, 26b/3, 41b/9, 77b/9, 86a/13, 102b/4, 104b/10
f. boldı éken 107a/7
f. bolmadı 106b/9-10, 107b/2, 108b/6
f. ḳılmay 119a/5
f.+ lar 21a/3, 21a/12, 34a/6
f.+ larda 9b/1, 14b/1-2, 59b/8, 75a/14, 76b/10, 87a/10-11
f.+ nı 73a/5, 109b/8
f.+ ta 5b/13, 6a/3-4, 6a/7, 10b/4-5, 10b/6, 13a/5, 14a/12, 16b/3, 17a/4, 20a/12, 20b/6-7, 22a/12, 29b/7, 30a/14, 30b/10, 31b/8, 32b/2, 38b/13-14, 51b/8, 53a/2, 54a/7, 54b/9, 57a/13, 58a/10, 59a/7, 59a/14, 62a/12, 67b/9, 72a/4, 79a/7, 82b/9, 83a/3, 83b/4, 84a/11, 86a/8, 87b/4, 91a/2, 95b/10, 98a/12, 100b/9, 102a/8, 109a/12, 110b/11, 112a/13, 112b/1

f.+ tın 6a/6, 84b/2
[70]

fülūs : < Ar. Pullar, paralar, bakır sikkeler.
f. ḳılıp 56b/6
[1]

fütūr : < Ar. Bezginlik, gevşeklik.
f. bolġan 31b/5
[1]

-G- (Ġ, G)

ġaddār : < Ar. Hain, merhametsiz.
ġ. ékendür 80a/3
[1]

ġadr : < Ar. Hainlik, vefasızlık.
ġ. 116a/12
mekr-ü ġ.+ ıdın 77b/14
[2]

ġāfil : < Ar. Gaflette bulunan, ihmal eden.
ġ. 54a/13, 92b/9, 93b/13, 104b/9, 106b/6, 110a/5
ġ. bolup 93a/6
ġ. bolupturbiz 116a/13
bī-ḫaber-ü ġ. édük 77b/14
ġ. ékendür 109b/2-3
ġ. ḳılıp 33a/5-6, 56b/10
[12]

ġāfillıḳ : < Ar.+T. Gafillik.
ġ.+ ta 52b/5, 58a/1, 59a/8, 85a/10, 85b/2, 85b/6, 104a/2, 110a/4
[8]

ġaflet : < Ar. Durumdan habersiz kalma, dikkat etmeme.
ġ. 110a/9
ġ.+ i boldı 106b/4
[2]

gāhī : < Far. Bazı kere, ara sıra.
g. 6a/1, 6a/2, 7b/13, 19a/6, 19a/7, 19a/8, 76a/8, 76a/9, 92a/12, 101a/13, 101a/14
[13]

ġalaṭ : < Ar. Yanlış, yanılgı.
ġ. 105b/8
ġ. ékendür 65a/9
ġ. ḳılıp 53a/8
[3]

ġalebe : < Ar. Yenme, üstünlük.
ġ. 41a/5, 41a/10, 55b/2, 65a/14, 75a/7, 79b/1, 103a/5
ḳahr-u ġ. 44b/6
[8]

ġalebet : < Ar. Üstünlükler.
ġ.+ idin 76a/4
[1]

ġālib : < Ar. Yenen, üstün.
ġ. boldı 17a/3, 19a/12, 19a/13, 19b/4
ġ. édi 15b/5
ġ. érdi 19a/10
[6]

ġālibā : < Ar. Kuvvetli bir ihtimalle, belki.
ġ. 5a/2, 5b/5, 46b/4, 46b/10, 49b/4, 83b/7, 99b/7, 100a/3, 100b/12, 102b/3, 108a/10
[11]

ġālibiyyet : < Ar. Yengi, yenme işi.
ġ. 104a/13
[1]

ġalle : < Ar. Mahsuller.
ġ.- u muhmel 87a/13
ġ. 87a/9
būy-u ġ.+ din 87a/14
[4]

ġam : < Ar. Tasa, kaygı.
ġ. 118b/7
[1]

ġanim : < Ar. Düşman.
ġ. 69b/6, 69b/13, 70a/5, 70b/9, 70b/12, 73a/2, 85b/2, 88b/5, 89a/5, 89a/14, 89b/12, 101b/7, 106a/7, 108a/5
ġ.+ ġa 85b/13
ġ.+ i 85a/14, 85b/3
ġ.+ im 85b/8, 85b/11
ġ.+ ler 59b/13
ġ.+ ni 71b/1, 85b/12, 105a/7, 109b/4
ġ.+ niŋ 68a/3, 73a/7, 85b/1, 89b/3, 89b/10

[29]

ġanīmet : < Ar. Kazanç, düşmandan alınan kazanç.
ġ. 73a/5, 109b/8
[2]

ġarābet : < Ar. Gariplik, tuhaflık.
ġ.+ tin 81b/9
[1]

ġarāib : < Ar. Tuhaflıklar, şaşılacak şeyler.
ġ.- i vāḳi‘āttındur 42b/9
[1]

ġaraż : < Ar. Sebep, istek.
ġ. 38b/1, 85b/14, 109b/5
ġ.+ ı 110a/14
ġ.+ ım 101b/14
[5]

ġarb : < Ar. Batı.
ġ. 2a/2, 3b/7, 4a/2, 4b/10, 47a/2, 48b/2, 49b/9
ġ.+ ı 1b/3, 45a/7
ġ.+ ıdadur 3a/12
ġ.+ ḳa 49b/5
[11]

ġarbıçı : Ok kılıfı.
ġ.+ sıġa 107a/13
[1]

ġarbī : < Ar. Batı ile ilgili.
ġ. 1b/8, 48b/8
ġ.+ dür 4b/4
[3]

ġāret : < Ar. Yağma, akın.
ġ.- ü tārāc 85a/9
[1]

ġarīb : < Ar. Tuhaf, acayip.
ġ. 6a/14, 21a/1, 21a/2, 47b/4, 75b/2, 84b/3, 85a/3, 94b/4, 98b/13, 103a/11, 110a/2, 115a/5, 118a/3, 118a/12
‘acīb-u ġ. 109a/7
ġ.+ tür 90b/7
[16]

ġarīblıḳ : < Ar.+T. Tuhaflık, acayiplik.
ġ.+ ta 100a/5
[1]

ġarḳ : < Ar. Suya batma, boğulma, batırma.
ġ. boldı 19b/3, 29a/12
[2]

ġavġā : < Far. Kavga, savaş.
ġ.- yı ‘āmmī bolup 40a/4
ġ. 68a/1, 105b/8, 118a/9
ġ. boldı 87a/3
ġ. édi 84b/9
ġ. ḳılurlar édi 94a/2
ġ.+ larıda 10a/11-12
ġ.+ nı 30a/8
ġ.+ sıda 21b/10-11, 50b/9
ġ.+ sın 105a/14
[12]

gavl : < Far. Dervişlerin kalın giyisisi.
g. 117b/9
[1]

ġāyataş : < Far. Fakat, yalnız, yalnızca.
ġ. 40b/2, 53b/11
[2]

ġayb : < Kayıp, belirsiz.
ġ. 69b/4
[1]

ġayn : < Ar. Arap alfabesi gayn harfi.
ġ. 100a/6
[1]

ġayr : < Ar. Ayrı, başka.
ġ.- ı muḳarrer 103a/9
bāzārī-u ġ.- i bāzārī 40a/3
ġ.- i Bedaḫşān 28b/9
ġ.- i dīvānda 7a/5
ġ. 34b/9
pervā-yı öz-ü ġ. ḳılur édim 76a/6
[6]

ġazāt : < Ar. Harp, savaş.
ġ. ḳıldı 26a/14
[1]

ġazel : < Ar. Türk ve Fars edebiyatında en çok kullanılan şiir türü.
ġ. 87a/7, 87a/11, 101a/1, 101a/3
ġ.+ i 100a/2, 101a/1
ġ.+ leri 68b/11
[7]

gele : < Far. Sürü, hayvan sürüsü.
g. 97a/4
[1]

ger : < Far. Eğer.
g. 68b/10
[1]

gerçi : < Far. Her ne kadar, ise de.
g. 21b/13, 22a/3
[2]

gez : < Far. Kısa talim oku.
g.+ ler édük 71a/8
[1]

girāy : < Ar. İsteyen.
g. ol ḳılġay 78a/4
[1]

gird : < Far. Yuvarlak, etraf, çevre.
g.- u gūşemda bolurlar édi 102a/4
g.- ü nevāḥīsiġa 99a/14
g. 97a/13
g.+ ide 109b/7
g.+ iġa 105a/13
g.+ ini 67b/12, 73a/12, 88a/14, 88b/9
[9]

girdā-gird : < Far. Çepeçevre.
g.+ i 1b/7, 2a/12, 2a/13, 5a/13, 91b/2
g.+ ide 48a/2
[6]

giriftār : < Far. Tutulmuş, yakalanmış, esir.
g. 76a/12
g. boldı 25a/12
[2]

giyāh : < Far. Bitki, taze ot.
g. 5b/4
[5]

ġol : < Moğ. Askerde saf ve alay.
ġ. 66b/3, 69b/11, 89a/8, 100b/7
ġ.+ da 70a/2, 89a/11
ġ.+ ıġa 89b/7, 106b/14
[9]

ġuma : < Nikahsız karı, odalık, cariye.
ġ. 12b/9, 28a/14, 80b/1
ġ. édi 27a/3
ġ.+ sı 28b/1
ẖatun-u ġ.+ sı 69a/12
[6]

ġunçaçı : Cariye.
ġ. 12b/10, 28b/2
ġ. érdi 8b/7
ġ.+ ça 80b/1-2
ġ.+ dın bolup édi 27b/14
ġ.+ sı 28b/1
[6]

ġurbet : < Ar. Gariplik, yabancılık.
ġ. 55a/9
ġ.+ te 100a/4, 100a/5
[3]

gurg-āştīraḳ : Barışa benzer bir şey. (?)
g. ḳılıp 42b/5

gūrẖāne : < Far. Türbe.
g.+ ni 49b/3
g.+ siġa 111b/4
[2]

ġurre : < Arabi ayın birinci gecesi ve günü.
ġ.+ side 41b/2
[1]

gūruẖt : < Sersemlik. (?)
g. boldı 107a/14-107b/1
[1]

ġusl : < Ar. Boy abdesti.
ġ. ḳıldım 98a/9
ġ.+ ġa 98a/7
[2]

gūşe : < Far. Köşe, bucak.
g.+ de 84b/14-85a/1
gird-u g.+ mda bolurlar édi 102a/4
g.+ siġa 118b/1
[3]

gūşe-gīr : < Far. Bir köşeye çekilen.
g. 107a/5
[1]

gūşt : < Far. Et.
g.+ ı 56a/9
[1]

gūyā : < Far. Sözüm ona, sanki.
g. 119a/9
[1]

güft : < Far. Söz, lakırdı.
ġ.- ü şunūdın 75b/4
[1]

güft ü gū(y) : < Far. Dedikodu.
g. 60b/12
g.+ lar 41a/12-13
[2]

gül : < Far. Gül çiçeği.
g.+ ler 3a/3-4
[1]

gümān : < Far. Zan, sanma, şüphe, kuşku.
g. 117b/7, 118a/1
g. boldı 98b/12, 101a/7
[4]

gümüş : Gümüş.
altun-u g. 41b/14
[1]

günāh : < Far. Dini suç, günah.
g. 81a/2
g.+ ı 23b/4, 87a/6
g.+ ım 60b/2
g.+ ımnı 60a/14
g.+ lar 60a/14
g.+ larnı 41a/1
[8]

güreş- : Güreşmek.
g.- eliŋ 21a/5
g.- ürler 21a/5-6
[2]

gürīzān : < Far. Kaçıcı, kaçan.
müteneffir-u g. boldılar 23a/14
[1]

güẕer : < Far. Geçme, geçiş.
g. 116b/8
g.+ e 19a/9
g.+ i 56b/14, 58b/6
g.+ ide 17a/2
g.+ idin 33a/8
g.+ iġa 107b/7
g.+ ige 33a/6-7
g.+ ini 65a/12
[9]

-H- (Ḥ, Ḫ, H)

hā : Ünlem, nida.
h. 4b/6
[1]

ḫˇāb-ālūd : < Far. Derin uykuya dalma.
ḫ. 104b/8
[1]

ḥabbluḳ : < Ar.+T. Tohumluk.
ḥ.+ luḳ 56a/8

ḫaber : < Ar. Yeni bilgi, son olarak duyulan söz.
ḫ. 7a/14, 9b/1, 15b/12, 23a/12, 24b/14, 25a/7, 25a/9, 30a/5, 30a/6, 32b/3, 33a/8, 35b/6, 37b/12, 44a/11, 44b/1, 60b/3, 62a/14, 62b/2, 63a/11, 63b/6, 63b/7, 65a/6, 66b/5, 66b/7, 72a/10, 72b/6, 72b/7, 77b/3, 77b/10, 78b/3, 78b/14, 79a/4, 79b/8, 79b/9, 79b/12, 80a/9, 81b/9, 84b/11, 98a/3, 98b/7, 100a/8, 103b/7, 106a/2, 110b/12, 117b/14, 119a/12, 119b/4, 119b/5, 119b/6
ḫ. bolur 110a/7
ḫ. ḳılmay 12a/3, 80a/6
ḫ.+ i 80a/3, 98b/2, 106b/3, 118a/7, 118a/11
ḫ.+ i boldı 99a/2
ḫ.+ imizni 39a/8
ḫ.+ ini 39a/6, 55b/11, 72a/7, 80a/13, 102a/10
ḫ.+ iŋizni 118a/11-12, 119b/9
ḫ.+ ler 105b/13

‘ilm-ü ḫ.+ leri 74a/6
ḫ.+ lerni 33b/9-10, 63a/1
ḫ.+ ni 13a/8, 16a/7, 53b/2, 64b/14, 65a/3, 85a/2
[76]

ḫaberdār : < Ar.+Far. Haberli, haberi olan.
ḫ. boldılar 33b/2, 39a/2-3, 59a/10, 84b/2
ḫ. bolġan 84b/9
ḫ. boluptur 83a/9
ḫ. ḳılıptur 79a/3
[7]

ḥabs : < Ar. Tutma, tutuklama, ele geçirme.
ḥ.+ ide 11a/2
[1]

ḫˇāce : < Far. Efendi, ağa, hoca.
ḫ. 104b/3, 104b/6
ḫ.+ lerniŋ 36b/12
[3]

ḥadd : < Ar. Sınır.
ḥ.+ i yétmes işlerni ḳılmaġıġa 36a/1-2
[1]

ḥādiṣe : < Ar. Olay.
ḥ. 72a/4
[1]

hafta : < Far. Yedi günlük zaman birimi.
bir h. 98b/14
h.+ da 7b/10
iki h.+ dın 79b/11-12
[3]

ḫˇāhān : < Far. İstekli.
ḫ.+ ıdur 78b/10
[1]

ḫˇāhī : < Far. Bazen, ister.
ḫ. 108a/12
[1]

ḥākim : < Ar. Hükümdar.
ḥ.+ i 12b/12, 26b/3
ḥ.+ i édi 17b/7, 22b/3, 44a/11
ḥ.+ i éken 21a/2-3
[6]

ḥaḳḳ : < Ar. Allah, Tanrı.
ḥ. 41b/7
[1]

ḥaḳḳ-nā-şinās : < Ar.+Far. Hak bilmez.
ḥ. 22b/14
[1]

ḫākkrīz : < Ar. Kazıma, kazınma.
ḫ.+ iniŋ 67a/12
[1]

ḫāk-pille : < Birdirbir oyunu.
ḫ.+ ni 14a/1
[1]

ḥāl : < Ar. Durum.
ḥ. 113a/11
ḥasb-ı ḥ. 76a/3
ḥ.- u ‘aḳdı édi 69a/4
ḥ. boldı 75b/13-14
ḥ.+ da 112b/8, 118b/10, 119a/8
ḥ.+ din 53a/9
ḥ.+ imġa 53a/11
ḥ.+ imizġa 60a/10
ferāḫ-ver-i ḥ.+ leri 18a/5
ferāḫ-ver-i ḥ.+ leriġa 50b/14
[12]

ḥālā : < Ar. Şimdi, henüz.
ḥ. 2a/2, 27b/14, 44b/9, 46b/7, 46b/13, 46b/14, 62b/13, 108b/1, 111b/9, 118b/9, 119a/2
ḥ.+ ġaça 100b/6
[12]

ḫāla : < Ar. Hala, babanın kız kardeşi.
ḫ.+ sı bolġay 29b/11
[1]

ḥalāllıḳ : < Ar.+T. Dostluk.
ḥ.+ ta 101b/8
[1]

ḫalāṣ : < Ar. Kurtulma, kurtuluş
ḫ. boldı 17b/11, 20b/5, 62b/12
ḫ. bolmadı 62b/14-63a/1
ḫ. bolup 32b/7, 65b/13, 96a/6
ḫ. bolurlar édi 23b/9
ḫ. ḳıldılar 42b/5

[9]

ḫalāṣlıḳ (ġ) : < Ar.+T. Kurtuluş.
imkān-ı ḫ. 114b/5
ḫ.+ ı 55a/2-3
[2]

ḥālāt : < Ar. Haller, durumlar, nitelikler.
ḥ.+ ı 27a/7
ḥ.+ ḳa 76a/11-12
ḥ.+ ları 11b/13
keyfiyyet-ü ḥ.+ nı 85b/1
ḥ.+ ta 111a/4
keyfiyyet-ü ḥ.+ tın 102b/9
[6]

ḫalāyıḳ : < Ar. İnsanlar, mahluklar.
ḫ. 26a/10
[1]

ḥālet : < Ar. Hal, durum, nitelik.
ḥ. boldı 119a/9
ḥ.+ i boldı 115a/5, 118a/12
ḥ.+ te 38b/8, 106b/12, 107a/13, 112a/7, 113a/4, 113b/1, 114a/5, 114b/9
[11]

ḫālī : < Ar. İçinde bir şey olmayan, ıssız.
ḫ. 35b/7, 77b/9, 102b/1, 117b/14
ḫ. bolġan 92b/14
ḫ. émes 81b/9
[6]

ḫalḳ : < Ar. İnsanlar.
ḫ. 29a/2
[1]

ḫalvet : < Ar. Yalnızlık, yalnız kalma.
ḫ. 114a/7, 117b/7
ḫ.+ lerde 19a/5
[3]

ḥamām : < Ar. Hamam, banyo.
ḥ. 46a/12, 46a/13
ḥ.+ da édim 111a/6
[3]

ḫams : < Ar. Beş.
vaḳāyi‘-i sene-i ḫ. 66a/9
[1]

ḫān : < Far. Hükümdar.

ḫ. 10a/9, 10a/10, 10b/8, 11a/12, 12a/10, 15a/11, 17a/14, 17b/1, 17b/3, 31b/10, 31b/11, 31b/14, 32a/1, 32b/11, 32b/12, 39b/8, 51b/12, 51b/13, 54b/4, 54b/5, 54b/7, 55a/4, 55b/6, 55b/14, 62a/12, 71b/10, 72a/10, 76b/10, 88b/14, 96b/1, 96b/7, 96b/9, 96b/13, 98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12, 99b/13, 100a/1, 100a/8, 100a/10, 100a/13, 100b/2, 101a/13, 101b/1, 102a/6, 102a/9, 102b/1, 103b/6, 107a/5

ḫ. ḳılıp 10b/4

ḫ.+ dın 19b/11, 88a/3, 94b/3

ḫ.+ ġa 17a/14, 31b/14, 51b/11, 55a/3, 100a/2

ḫ.+ ı 5b/12, 6a/10, 12a/9

ḫ.+ ıdın 81a/2

ḫ.+ lar 28a/14, 103b/8, 104a/11, 107b/13, 108b/3, 109a/9, 110a/11, 110b/1, 110b/3, 111a/1, 111a/2, 116a/1, 119a/13, 119b/4, 119b/14

ḫ.+ lardın 103b/14, 110a/14, 110b/1, 110b/2

ḫ.+ larġa 72a/2-3, 110b/3, 110b/12, 119b/2, 119b/10

ḫ.+ larıġa 64b/13

ḫ.+ larınıŋ 6a/7

ḫ.+ larnı 12a/5

ḫ.+ larnıŋ 9b/8, 11b/13, 111a/3

ḫ.+ nı 10a/1, 10a/5, 10b/7, 19b/13, 55b/7, 71b/14, 94a/14, 108a/3

ḫ.+ nıŋ 10b/8, 11b/1, 11b/6, 54b/9, 54b/10, 55a/1, 69a/4, 71b/11, 71b/13, 100a/10, 101a/10 102b/7, 103a/3

[116]

ḫ̆ān : < Far. Yemek sofrası.

destār-ı ḫ. 83b/7, 83b/9

ḫ.+ ġaça 25a/14

[3]

ḫandaḳ : < Ar. Hendek, çukur.

ḫ. 2a/14, 43b/4, 67b/13, 67b/14, 88b/1

ṣāḫ-u ḫ. 88b/9, 104a/11

ḫ. bolmaġan 67b/13

ḫ. ḳılıp 73a/13

ḫ.+ dın 35a/2, 35a/9

ḫ.+ dur 67a/5-6

ḫ.+ ınıŋ 4b/12-13

ḫ.+ ḳa 66b/10, 88b/7

ḫ.+ nıŋ 2a/12, 88b/10

[17]

ḫāne : < Far. Ev.

ḫ.- i vā‘deġa 81a/9

ḫ.- i vadede édi 85a/7

ḫ.- i vādeġa 88a/10

[3]

ḫāne-ḳāh / ḫān-ḳāh : < Far. Dervişlerin evi, tekke.
medrese-ü ḫ. 84b/7
ḫ.+ da 84a/14
ḫ.+ dur 46a/10
ḫ.+ ḳa 46a/11
ḫ.+ nıŋ 46a/10, 84b/7
[6]

ḫāne-zād : < Far. Han evladı.
ḫ.+ ı édi 21b/1
[1]

ḥanefī : < Ar. İmam-ı Azam Ebu Hanife'nin mezhebinden olan, bu mezheble ilgili.
ḥ. 7a/6, 18b/3
[2]

ḫ̌ānende : < Far. Şarkı söyleyen, şarkıcı.
sāzende-u ḫ. 35b/9
[1]

ḫānevāde : < Far. Aile, soy.
ḫ.+ lar 22a/6
ḫ.+ leri 16a/5-6
[2]

ḫanım : < Hanım, kadın.
ḫ.+ larnı 102b/8
[1]

ḫānlıḳ (ġ) : < Far.+T. Hanlık, hükümdarlık.
ḫ.+ ı 6a/7
ḫ.+ ıġa 81a/3
[2]

ḫānumān : < Far. Ev, bark.
ḫ.+ ın 80a/14-80b/1
[1]

ḫānzāde : < Far. Han evladı.
ḫ.+ leridin édi 20b/5-6
[1]

ḫar- : Yorulmak, gücü kalmamak.
ḫ.- ıptur 115a/9
[1]

ḫarāb : < Ar. Yıkık, viran.
ḫ.- ı bu 77a/12
ḫ. 75b/6
ḫ. bolup édi 117a/3
ḫ. édi 51a/8
ḫ.+ tur 113a/14
[5]

ḫarām-nemek : < Ar.+Far. Nankör kimse.
ḫ. 13b/11, 29a/1
ḫ. ékendür 51b/4
ḫ.+ ler andaḳ ḳılıp édiler 52b/1
[4]

ḫarb : < Ar. Savaş, harp.
ḫ.- u żarbda édi 117a/2-3
ḫ.- u żarbḳa 92b/8
ḳıtāl-u ḫ.+ ını 91b/7
[3]

ḫarc : < Ar. Vergi.
ḫ.- u taḥmīl 23b/7
ḫ.- u taḥmīllerde 23b/8
ḫ. 60a/3
ḫ. bolmas édi 25b/7-8
ḫ. ḳılur édi 28b/11-12
[5]

ḫareket : < Ar. Hareket, davranış.
ḫ. 62b/9, 101a/7
ḫ.+ ke 58b/7
ḫ.+ ler 75a/3, 78a/1
ḫ.+ ler ḳılur édi 26a/10
ḫ.+ lerdin 75a/4
ḫ.+ lerni 64b/13
ḫ.+ ni 80b/9
ḫ.+ ni ḳıldı 111b/14
ḫ.+ tin 58b/10
[11]

ḫarem : < Ar. Girişi herkese açık olmayan saygın ve kutsal yer.
ehl-i ḫ. 17b/13
ḫ.+ din 12b/5
ḫ.+ ġa 20b/4
ḫ.+ leridin 12b/3
[4]

ḥarīf : < Ar. Beceri.
ḅu fevcniŋ ḥ.+ i émestür 17b/10
[1]

harīṭa : < Ar. Harita.
h.+ sı 102b/13
[1]

ḫ˘ārlıḳ : < Far.+T. Bayağı, adi, hor, aşağılık.
ḫ.- u zārlıḳ 101b/3
ḫ. 23a/1, 101a/11
ḫ.+ lar 75a/7
[4]

ḫarrāf : < Ar. İyi huylu, iyi tabiatlı.
ḫoş-ḫuluḳ-u ḫ. 7b/4
hezzāl-u ḫ. édi 29a/14
[2]

ḥasb : < Ar. Göre, nazaran.
ḥ.- ı ḥāl 76a/3
[1]

ḥasene : < Ar. İyilik, güzellik, hayırlı iş.
ittifāḳāt-ı ḥ.+ din 78a/9
ittifāḳāt-ı ḥ.+ din 58a/1-2
[2]

ḥāṣıl : < Ar. Ortaya çıkan, biten, türeyen, ürün.
ḥ.+ ı 5b/7
[1]

ḫasīs : < Ar. Pinti, cimri.
ḫ. bolur 82a/5
[1]

ḫāṣṣa : < Ar. Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik, kuvvet, güç.
ḫ. 15b/1, 102b/10
[2]

ḫāṣṣiyyetlıḳ : < Ar.+T. Etkili, tesirli.
ḫ. 5b/5, 37a/10
[2]

ḫ˘āst : < Far. İstek, arzu.
ḫ. 32b/7
ḫ.+ ı bolsa 83a/7
ḫ.+ ıdın 61a/4
[3]

ḫāṭır : < Ar. Gönül, kalp, zihin.
ḫ. 115b/5
ḫ.+ da 86a/3
ḫ.+ dın 95b/14
ḫ.+ ġa 31b/11, 76a/2, 99b/4, 104b/2, 115a/11
ḫ.+ ı 37b/14
ḫ.+ ıda 97a/9
ḫ.+ ıdın 16a/9
ḫ.+ ıġa 83b/7, 110b/5
ḫ.+ ımġa 120a/1
ḫ.+ ımızġa 119b/4
ḫ.+ ıŋga 118a/8
ḫ.+ larıdın 52a/14
ḫ.+ larıġa 102a/7
[18]

ḫāṭır-nişān : < Ar.+Far. Hatırda kalan.
ḫ. ḳılıp 71b/3
[1]

ḫaṭṭ : < Ar. Yazı, satır.
ḫ.- u taṣvīr 11a/14
ḫ. 45b/10
ḫ.+ ını 15b/4, 68b/6-7
ḫ.+ lar 52b/12, 53a/2, 53a/13
[7]

ḫattā : < Ar. Bundan başka, fazla olarak.
ḫ. 37a/12
[1]

ḫatun : < Kadın, hanım.
ḫ.- u ġuması 69a/12
ḫ. 80a/13, 80b/7, 95a/10, 102b/12
ḫ. édi 97a/7
ḫ.+ ı 11b/2, 28a/1
ḫ.+ ı édi 18a/13
ḫ.+ ını 23b/14
ḫ.+ lar 24b/10
ḫ.+ ları 11b/2
ḫ.+ nıŋ 80a/4, 97a/8, 97a/10
ḫ.+ nıŋ 23b/14-24a/1
[16]

ḫavālī : < Ar. Etraf, civar, çevre, yöre.
ḫ.- u ḫavāşīsi 41b/13
[1]

ḫavāṣ : < Ar. Seçkin kimseler.
ḫ. 76a/8
[1]

ḫavāṣī : < Ar. Maiyet adamları.
ḫavālī-u ḫ.+ si 41b/13
[1]

ḫavātīn : < Ar. Hatunlar, saygın ve seçkin kadınlar.
ḫ. 9b/2, 20a/13, 28a/1, 86b/8
[4]

ḫavīlī : < Ar. Ev.
ḫ.+ de 61a/9
ḫ.+ side bolurlar édi 93a/3
ḫ.+ siniŋ 93a/2
[3]

ḫavṣala : < Ar. Anlama ve kavrama yetisi.
ḫ.+ sı 15b/10
[1]

hāy : < Far. Hey, seslenme edatı.
h. 4b/6, 113a/2
[2]

ḫayā : < Ar. Ar, utanma duygusu.
ḫ. 75a/11, 75b/8
ḫ.+ sı 19a/5, 26a/8
[4]

ḫayāl : < Ar. İnsanın kafasında tasarladığı, gerçekleşmesini düşündüğü şey, hayal.
ḫ. 40b/4, 70b/5, 79a/4, 84a/1, 95b/6, 102a/9, 104b/4, 115a/13, 117b/8
ḫ. bolmadı 105b/9
ḫ. ḳıldılar 36b/2
ḫ. ḳıldım 112b/5, 115a/8, 117a/1
ḫ. ḳılılıp édi 81a/10-11
ḫ. ḳılıp 82a/13, 95b/4, 105b/7
ḫ.+ da 94a/10
ḫ.+ ı 71a/1, 102b/3
ḫ.+ ı hem ḳılġandurlar 77a/4-5
ḫ.+ ım 106a/10
ḫ.+ ımdın 102a/2
ḫ.+ ımġa 114a/14
ḫ.+ ıŋız 115b/14
ḫ.+ i 55b/14, 58b/5, 68a/4
ḫ.+ i ḳıldılar 80b/4
ḫ.+ iġa 15b/14
ḫ.+ nı ḳıla almas édi 85b/11

[32]

ḥayāt : < Ar. Yaşayış, ömür.
ḥ.+ ıda 19b/11, 27a/4, 30a/9, 50b/5
[4]

ḥayf : < Ar. Heyhat, vah vah.
ḥ.+ ım 107a/6
ḥ.+ lar 81a/9
[2]

ḫaylī : < Far. Çok, pek çok.
ḫ. 2a/4, 2b/5, 2b/9, 3a/10, 5b/2, 7b/8, 12b/8, 12b/10, 13b/8, 14b/3, 15a/5, 15a/6, 15a/11, 15b/7, 19b/12, 21a/2, 22a/8, 22b/9, 23a/3, 23b/5, 25b/11, 27b/11, 28b/1, 28b/2, 31a/11, 34a/13, 38a/10, 38a/12, 39b/13, 40a/1, 40b/7, 43a/13, 47a/12, 47b/9, 48a/7, 48a/13, 49b/14, 50a/2, 51b/1, 52b/9, 56b/7, 57a/6, 65b/8, 67a/2, 68b/5, 68b/7, 73b/10, 80a/8, 88b/5, 90b/2, 95a/2, 96b/11, 97a/7, 98a/9, 100b/10, 101a/11, 102b/2, 107b/1, 107b/13, 109a/7, 110a/10, 111a/4, 112b/6, 112b/13, 113b/2, 115a/12, 115b/4, 115b/5, 116a/11, 116b/10, 117b/6, 117b/9
ḫ. bolup édi 23a/4
[74]

ḫayme : < Ar. Çadır, otağ.
ḫ.- u ḫar-gāhdın 42a/9
[1]

ḥayrān : < Ar. Şaşakalmış, şaşkın.
ḥ.- u çıḳḳanıdın 80b/2
ḥ. 60a/6
[2]

ḥāẕıḳ : < Ar. İşinin ehli.
ḥ. édi 108b/14
[1]

ḥāżır : < Ar. Meydanda, göz önünde olan, hazır.
ḥ. 7b/1, 15b/12, 44a/4, 64a/10, 72a/13
ḥ. bolurbiz 118b/9
ḥ. édi 97a/11
ḥ. édiler 83a/13, 111b/12
ḥ. émes édi 30a/11
[10]

ḫazīne : < Ar. Devlet malının, devlet parasının saklandığı yer.
ḫ.+ ġa 30a/5
[1]

ḫedūk : < Far. Perişan.
ḫ.- u teşvīş 35a/13
[1]

helāk : < Ar. Mahvolma.
h. bolurlar 4b/6-7
[1]

hem : < Far. Hem, ve, aynı zamanda.
h. 2a/11, 4a/3, 5a/3, 8a/11, 8a/14, 11b/1, 11b/2, 13b/2, 14a/8, 15a/11, 16b/6, 16b/12, 17a/12, 17b/5, 18b/4, 19a/6, 19a/13, 19b/8, 21b/12, 22a/8, 22a/10, 22a/14, 23a/4, 23b/3, 24a/8, 24a/9, 25a/3, 25a/14, 26a/13, 27b/8, 28a/5, 28b/11, 29a/5, 29b/13, 30b/2, 30b/7, 30b/8, 31a/4, 31a/5, 31b/4, 31b/7, 31b/10, 32a/1, 32a/10, 33b/4, 34b/9, 35b/7, 35b/13, 36b/12, 37a/11, 37a/12, 37b/5, 37b/12, 38a/1, 38a/12, 39b/14, 40a/2, 40a/14, 41a/6, 42a/9, 42b/2, 44a/11, 45a/4, 45a/6, 45b/11, 45b/14, 46b/10, 46b/11, 47b/5,47b/8, 48b/3, 48b/9, 49b/3, 50a/4, 50a/12, 50a/14, 50b/14, 51a/10, 51a/11, 51a/14, 52a/2, 52b/8, 52b/9, 53a/7, 54a/8, 54a/12, 54b/5, 54b/8, 55b/6, 55b/12, 56a/1, 56a/2, 57a/6, 57a/8, 57b/3, 58a/3, 58a/4, 58a/11, 58a/12, 58b/5, 58b/10, 59a/6, 59b/2, 59b/4, 59b/11, 60a/2, 60a/11, 61a/3, 62a/3, 63a/5, 63b/3, 64b/7, 65a/5, 66b/8, 66b/12, 67b/4, 68a/11, 68b/4, 68b/7, 68b/8, 69a/8, 69b/4, 69b/11, 70a/5, 70a/10, 70b/12, 70b/14, 71a/12, 71b/8, 71b/9, 72b/5, 74a/9, 74a/11, 75a/3, 75a/12, 75b/1, 76b/2, 77a/6, 77a/10, 77a/11, 78b/9, 78b/13, 79a/12, 79a/13, 79b/4, 79b/11, 80a/8, 80a/10, 80a/13, 80b/2, 80b/10, 81b/11, 82a/3, 82a/4, 82b/10, 83b/8, 84a/2, 85a/10, 85b/5, 85b/6, 85b/12, 86a/13, 86a/14, 87a/1, 88a/8, 88b/12, 88b/14, 89a/14, 89b/4, 89b/11, 90a/1, 90a/3, 90a/4, 90a/8, 90b/13, 90b/14, 91b/6, 93a/14, 93b/1, 93b/2, 94a/14, 94b/11, 95a/6, 96a/14, 96b/1, 96b/8, 96b/10, 97b/10, 101a/8, 101b/6, 101b/12, 101b/13, 101b/14, 102a/2, 102a/5, 102b/13, 103a/1, 103a/5, 103a/6, 103b/8, 104b/1, 105b/7, 106a/1, 106b/8, 107a/8, 107b/3, 107b/5, 107b/10, 107b/13, 108b/14, 109a/4, 110b/7, 110b/8, 111a/7, 111a/10, 111b/5, 111b/12, 112a/3, 112b/8, 112b/14, 113b/4, 113b/5, 113b/6, 114b/2, 114b/10, 114b/11, 114b/12, 114b/13, 115a/1, 115a/5, 115a/8, 115a/9, 115a/14, 115b/1, 115b/10, 116a/3, 117a/3, 117b/1, 119a/13, 119b/4, 119b/6, 119b/7, 119b/8
Āb-ı Raḥmet h. 46a/3, 48a/1, 48a/4
Ḥażret-i Ḫᵛāce h. 7a/9
Ḥażret-i Ḫᵛāceniŋ h. 18b/11
Kend-i Bādemni h. 71b/5
Şehr-i Sebz h. 49a/6
uruşa h. almaslar 77a/8
h. bolmadı 41b/3, 102a/9, 104b/10
alışunça h. bolmadı 106a/8
h. bolmadı 102b/4-5
h. bolsa 43b/7, 43b/9
iş h. ḳıla almadı 23a/10, 29a/10
ḫayālı h. ḳılġandurlar 77a/4-5
pervā h. ḳılmadı 80b/1
ḳumār h. ḳılur édi 7b/13
ḳamçı destesi h. ḳılurlar 5b/1
Ḫocendḳa barıp h. kişi né ḳılġay 60a/4
[283]

hem-rāh : < Far. Yoldaş, yol arkadaşı.
h. édi 75b/12, 84a/2, 106b/11
h.+ ları 118b/11
[4]

hemīşe : < Far. Daima, her vakit, her zaman.
h. 4b/3, 4b/4, 5b/9, 7b/13, 21b/8, 23b/13, 64b/10, 89b/14, 97a/14, 98a/5, 98b/14, 100b/9, 106b/8
[13]

henüz : < Far. Henüz.
h. 20b/7, 41b/10, 52a/9, 63a/10, 75a/13, 83a/2, 84b/1, 97a/7, 101b/9, 102a/14, 104a/10, 106a/4, 115b/10
[13]

her : < Far. Her, hep, bütün.
h. 3a/2, 3a/7, 3b/12, 5b/14, 11a/14, 15b/9, 16b/8, 16b/11, 18a/5, 21a/5, 25b/13, 26a/12, 31a/6, 31a/7, 33a/10, 36a/5, 37a/11, 40b/11, 41b/5, 41b/12, 46a/12, 47b/11, 48a/8, 48b/12, 49a/12, 53a/6, 54a/9, 58b/7, 59b/12, 61b/5, 64b/2, 66a/10, 67b/11, 68a/1, 71a/6, 71b/2, 73a/1, 75a/5, 75a/11, 77b/13, 83a/6, 83a/14, 84b/14, 86b/13, 90b/11, 92a/11, 92b/10, 94a/1, 94a/2, 94a/10, 99a/12, 99b/8, 100b/8, 101a/3, 105b/1, 107b/6, 109a/1, 110a/14, 110b/3, 110b/5, 111a/14, 112a/4, 116a/5, 116b/12, 116b/13, 116b/14, 117a/8, 118b/8, 119b/9, 119b/14, 120a/2
[75]

herçend : < Far. Her ne zaman.
h. 7b/1, 41a/6
h. ḳılıp 105a/4
[3]

hergāh / ḫargāh : < Far. Büyük çadır.
h. 76a/2
ḫayme-u ḫ.+ dın 42a/9
ḫ.+ nı 30b/10
[3]

hergiz : < Far. Asla, katiyyen, hiçbir zaman.
h. 18b/5, 18b/12, 81b/4, 103a/14
[4]

ḥesāb : < Ar. Hesap, sayma.
ḥ.- u neseb 68a/10
ḥ. 68a/7, 94a/5
ḥ.+ ı 111a/9
ḥ. ḳılurlar édi 97a/12
ḥ.+ larnı 71b/2-3
[6]

ḫetne : < Ar. Sünnet.
ḫ. ḳılġanda 41a/8
[1]

hevā : < Ar. Hava.
h.- u pür 50a/2
h.+ da 3a/11, 5a/12
h.+ sı 2b/8, 4a/11, 45b/4, 80a/14
h.+ sınıŋ 2b/6, 4a/12-13
[9]

hevā-dār : < Ar.+Far. Açık mekanlı.
h.+ larıdur 74b/14
[1]

hevālıḳ : < Ar.+T. Havadar.
h. 5a/10, 47b/6
[2]

heves : < Ar. Arzu, istek.
h.+ im 101b/5
[1]

ḫevīlī : < Far. Avlu.
ḫ.+ din 36b/6-7
[1]

hezāre : < Far. Tabur.
h.+ sini 14a/13
[1]

hezzāl : < Ar. Şakacı.
h.- u ḫarrāf édi 29a/14
h. 15a/12
[2]

ḫırş : < Ar. Sonu gelmeyen arzu.
ḫ.+ ı 68b/5
[1]

ḫıyābān : < Far. İki tarafı ağaçlı yol, bulvar.
ḫ. 39b/10
ḫ. ḳılıp 45b/13
ḫ.+ da 40a/11, 40a/12, 40a/13, 40a/14
ḫ.+ nıŋ 84a/2
[7]

ḥicāb : < Ar. Utanma, sıkılma.
ḥ.- u teşvīş 76a/1
ḥ. 75a/11, 75a/12, 75b/8
ḥ.+ ım 60b/2
[5]

hīç : < Far. Hiç, önemsiz, değersiz.
h. 1b/9, 2a/4, 5a/5, 5a/14, 5b/4, 8a/8, 8b/12, 10b/11, 14b/14, 17b/3, 18b/8, 18b/13, 23a/1, 23a/10, 23b/4, 29b/5, 30a/11, 37a/2, 44a/7, 44b/6, 44b/14, 48b/14, 52b/2, 53b/11, 54a/5, 57b/6, 58b/14, 59a/10, 59b/7, 59b/13, 59b/14, 60b/3, 60b/6, 61a/4, 61b/14, 62b/6, 63a/11, 64b/1, 66a/7, 66b/11, 67a/8, 67a/10, 67a/12, 69a/11, 70a/8, 70b/10, 72b/1, 73a/3, 73a/6, 73a/13, 75a/6, 75b/3, 75b/7, 76b/4, 80a/10, 81b/5, 85a/4, 85b/9, 85b/11, 88a/8, 88b/5, 88b/10, 89b/6, 90a/6, 94a/4, 94b/8, 95a/5, 95a/6, 100a/5, 102a/1, 102a/2, 102a/5, 104a/12, 107a/12, 113b/1, 116b/10, 117a/7, 117b/7, 119b/11
h. ékendür 89a/6
[82]

hīçkim : < Far.+T. Hiç kimse.
h. 12a/10, 40a/6, 47b/4, 73b/6, 80a/6, 84a/7, 93b/6, 118a/1
h.+ din 94a/3
h.+ ge 12a/3, 17b/6, 58b/2, 80a/6
h.+ niŋ 71b/7
[14]

ḥikāyet : < Ar. Hikayeler.
iḫtilāṭ-u ḥ. ḳıla alġay 75b/9
ḥ. ḳıldılar 115b/7
ḥ. ḳılur édi 97a/10
ḥ.+ ini 54b/14
[4]

ḫilāf : < Ar. Karşı, zıt, yalan.
ḫ.- ı ‘ādet 18b/6
ḫ.+ ı 18b/12, 110b/14
[3]

ḫil‘at : < Ar. Süslü elbise, kaftan.
ḫ.+ lar 74b/5
[1]

ḥīle : < Ar. Oyun, aldatma.
ḥ. 110a/14
mekr-ü ḥ. 17b/11
[2]

ḫimāyet : < Ar. Koruma, korunma.
maḥal-ı ḫ.- ü meded émes édi 114b/10
ḫ.+ i 23b/8, 75a/5
[3]

himmetlıḳ : < Ar.+T. Gayretli.
h. 5b/8
[1]

ḫīn : < Ar. An, zaman.
ḫ.+ de 119a/4
[1]

hirāvul : < Moğ. Öncü, öncü bölüğü.
h. 66b/3
h.+ nı 69b/11
[2]

ḫire : < Far. Gözü pek.
ḫ.- u serāmed édiler 43b/1
[1]

ḫirfeger : < Far. Sanatkar.
ḫ.+ niŋ 47b/11
[1]

ḫiṣṣe : < Ar. Pay.
ḫ. ḳılıŋ 108b/3
[1]

ḫisset : < Ar. Cimrilik.
bā-vücūd-i ḫ.- u baḫīllıḳ 42b/8
ḫ. 15b/5
[2]

ḫişt : < Far. Kerpiç, tuğla.
ḫ. 36b/6
[1]

ḫiyāre : < Far. Çok kenarlı.
ba‘żını mārpīç ḫ. ḳılıpturlar 47a/6-7
[1]

ḫiyel : < Ar. Hiyel, aldatma.
ḫ. 54b/10
ḫ. ḳıladur 118b/11-12
ḫ. ḳılıp 77b/8
[3]

ḫiẕmet : < Ar. İş, hizmet, birinin işini görme.
ḫ.- u ādemīgīrlik ḳıldı 42a/10-11
ḫ. 115b/14
ḫ. bolsa 65a/4
ḫ. ḳılġandur 13b/8, 15a/1
ḫ. ḳılıp 84a/9
ḫ. ḳılıp édi 40b/8, 72a/3
ḫ. ḳılmaḳta 60a/3
ḫ. ḳılmaydur édi 72a/2
ḫ. ḳılur 115b/14
ḫ. ḳılur édi 15a/14, 28b/4, 29a/13
ḫ.+ ide 38a/9
ḫ.+ ide oḳ édi 15a/11
ḫ.+ idür 116a/3
ḫ.+ imde boldı 38a/10
ḫ.+ ler ḳıldı 42a/9, 42b/8
ḫ.+ ler ḳılġan 28b/6-7
ḫ.+ ler ḳılıp 30b/11
ḫ.+ ni 16b/7, 26a/2
ḫ.+ te bolġumızdur 116a/5
[25]

ḫiẕmetkārlıḳ (ġ) : < Ar.+Far.+T. Hizmetkarlık.
ḫ.- u insāniyyet 81b/14
ḫ. ḳılġay mén 60b/1-2
ḫ.+ lar ḳılġanı 82a/6-7
ḫ.+ larnı 82a/3
[4]

ḫod : < Far. Kendi, kendisi.
ḫ. 11a/12, 16b/6, 22a/5, 23b/3, 28b/12, 34b/8, 35a/1, 38a/10, 51a/7, 51b/4, 52a/6, 52a/10, 52b/1, 58a/13, 60a/12, 64a/9, 65a/10, 73b/1, 74b/14, 75a/12, 75b/11, 76a/1, 76b/12, 77a/12, 82a/13, 83a/4, 83a/5, 84a/14, 88a/9, 89b/13, 92a/7, 94a/5, 94a/10, 99a/9, 101b/5, 102a/1, 102a/3, 109b/1, 109b/2, 110b/5, 111b/13, 114b/6, 115b/3, 115b/13, 115b/14, 116a/11, 117a/7, 117b/3, 117b/11, 117b/14, 118a/14
ḫ. ḳılġaybiz 83a/3-4
ḫ.+ nı 63a/4
[53]

ḫod-pesend : < Far. Kendini beğenen, bencil.
bedzebān-u fuḥşgūy-u ḫ.- u tīremaġz 29b/4
ḫ. 15a/3
[2]

ḫoften : < Far. Uyuma, yatma.
namāz-ı ḫ. 32a/5, 34b/6
namāz-ı ḫ. édi 106b/2
namāz-ı ḫ.+ ġa 117b/1
namāz-ı ḫ.+ ġaça 115b/8-9

[5]

ḫoş : < Far. Güzel, iyi, tatlı.
ḫ. 7b/10, 18b/1, 50a/2, 111a/5, 114b/6
[5]

ḫoş-āmed : < Far. Hoş geldi.
ḫ. 15b/4
ḫ.+ iġa 12b/8
[2]

ḫoş-ḥāl : < Far. Geçimi yolunda olan.
ḫ. bolup 118b/10, 119b/2
[2]

ḫoş-ḫuluḳ : < Far.+Ar. İyi huy.
ḫ.- u ḫarrāf 7b/4
[1]

ḫoşla- : < Far.+T. Hoşlanmak, beğenmek.
ḫ.- p 20a/11
[1]

ḫoş-ṭab‘ : < Far.+Ar. Ahlakı, tabiatı ve huyu güzel.
ādemī-u ḫ.- u faẓīletlıḳ 68b/2-3
ḫ.- u merdāne 21a/9
ḫ. 68a/9, 100a/1
[4]

ḫoşṭab‘-āne : < Far.+Ar. Tabiatı ve huyu güzelliğe yakışır.
ḫ. 14b/4
[1]

ḫūb : < Far. Güzel, hoş, iyi.
ḫ. 2b/8, 7b/11, 21b/9, 21b/10, 25b/6, 47b/12, 49a/6, 68b/7, 119b/5
ḫ. bolur 45b/2, 48b/10, 49b/5
asru ḫ. bolur 3a/13
ḫ. édi 117b/5
ḫ. érdi 54b/11
ḫ. ḳavun bolmas 48b/10-11
ḫ.+ lar 93a/14
[17]

ḫuluḳ : < Ar. Huy, tabiat.
ḫ.+ ı 7b/3
[1]

ḫulyā : < Ar. Hayal.
ḫ. édi 88b/8
[1]

ḫuṣūṣiyyet : < Ar. Özellik.
ḫ.+ i 47b/11
[1]

ḫuşk : < Far. Donuk, kaskatı.
ḫ. bolur édi 7b/12
[1]

ḫuṭbe : < Ar. İslamiyette cuma ve bayram namazları sırasında hutbede imamın verdiği öğüt ve okuduğu dua.
ḫ. 30b/13, 58a/14
[2]

ḫużūr : < Ar. Hazır olma, bulunma.
ḫ. ḳıldım 117b/10
[1]

ḫücre : < Ar. Küçük oda, odacık.
ḫ. 2b/11, 2b/13, 2b/14
ḫ.+ din 2b/12
[5]

hücūm : < Ar. Saldırma.
h.- ı ‘āmmī ḳılıp 36b/14
h. ḳılıp 26b/6, 111a/1
h. ḳılmaḳ 30a/7
[4]

ḫükm : < Ar. Hüküm, emir.
ḫ. ḳılġanımız boldı 64b/5
ḫ. ḳılġanımızdın 64b/3-4
ḫ.+ i 26b/3
[3]

ḫükūmet : < Ar. Bir ülkede hüküm süren ve onu yöneten güç, devlet.
ḫ. ḳılmadı 24a/10
ḫ.+ i 18a/2, 21b/14, 23a/2, 25a/4, 41b/12, 59b/4
ḫ.+ ini 13b/2, 20b/14, 21a/7, 50a/5
[11]

hüner : < Far. Bilme, marifet, ustalık.
h. 26a/4, 68a/7, 87a/10, 87b/3
h.+ i 90a/6
[5]

hünile- : Yayın kirişine ok yerleştirmek, ok atmaya hazır olmak.
h.- p 107a/7
[1]

hürküt- : Ürkütmek.
h.- mek 64b/1
[1]

ḥürmet : < Ar. Saygı.
ḥ.- ü ta‘ẓīm 115b/10
[1]

ḥüsn : < Ar. Güzel, iyi.
ḥ. 2b/5
[1]

-I-

ıl- : Dikkate almak, dikkat etmek.
ı.- madı 80b/2, 82a/10
i.- mas édi 21b/14
[3]

ıldam : Çabuk.
ı. 72b/7, 72b/10, 93a/1, 106b/13, 113b/12, 114b/4, 115a/13
[7]

ıldamraḳ : Daha çabuk.
ı. 70a/5
[1]

ıldız : Yıldız.
ı. 109a/3
ı.+ dın 109a/1
[2]

ılġa- : Baskın yapmak, saldırmak.
ı.- dılar 39a/2
ı.- duk 82a/13, 84a/2, 104a/1, 109a/14
ı.- p 44a/1, 56a/5, 56b/10, 72b/8, 77a/7
[10]

ılġar : Baskın, hücum.
ı. 16a/13, 25a/7, 33a/14, 39a/7, 52b/4, 57b/13, 59a/13, 60b/4, 61b/11, 63b/10, 73b/13
ı. ḳılıp 59a/7-8, 119b/13
ı.+ ı 41b/3

ı.+ ını 34a/1, 38b/5
ı.+ nı 38b/9
[17]

ılķı : Başı boş gezen at sürüsü.
ı.+ ların 71a/13
[1]

ıltıra- : Parlamak.
ı.- p 117a/7
[1]

ısıt- : Sıtma hastalığına tutulmak.
ı.- tım 59a/7
[1]

ısıtma : Sıtma hastalığı.
ı. 18a/7
bā-vücūd-ı ı. 59a/7, 59a/11
[3]

ışlāḥ : < Ar. İyileştirme, yeniden düzenleme.
ı. 54b/14, 111b/3, 111b/9
ı.+ dın 112a/1
[4]

‘ışḳ : < Ar. Aşk.
‘ı.- u muḥabbet 76a/4
‘ı.+ ıġa 76a/7
[2]

ıżṭırāb : < Ar. Sıkıntı, büyük acı, eziyet.
ı.- u infi‘alda bolup 102b/5
ı. 15b/12, 75b/9, 85a/2, 111a/7, 112b/13, 116b/12, 119a/4
ı. boldı 116b/11
ı. ḳılmaŋ 111b/9
ı.+ ta boldı 80a/9, 102b/2-3
ı.+ ta bolur 105b/6-7
[13]

-İ- (Ī, İ)

‘ibāret : < Ar. Oluşan, ortaya çıkan.
‘i.+ tür 6a/5
[1]

ibit- : Islatmak.
i.- ip 93b/11
[1]

ibn : < Ar. Oğul.
i. 9b/5, 9b/6, 9b/7
[12]

ibtilā : < Ar. Tutulma, düşkünlük.
i.+ sıdın 96a/6
[1]

icāzet : < Ar. İzin, onay, ruhsat.
i. 11a/11, 38b/2, 53b/5, 64a/1, 71b/2, 71b/4, 101a/8
[7]

icmāl : < Ar. Özet, kısaltma.
i. 9b/8
[1]

iç : İç.
i.+ i 2a/1, 3a/1, 14a/2, 81a/10, 114a/7
i.+ i bolup 34b/2
i.+ ide 31b/7, 45b/8, 46a/9, 47a/10, 47b/2, 48a/12, 52a/11, 61a/9, 91a/5, 91a/12, 107b/2
i.+ ide édi 82b/12
i.+ ideki 16a/7
i.+ idin 85b/1, 105b/11
i.+ ige 7a/1
i.+ ike 3b/1
i.+ keridin 17a/7
[24]

iç- : İçmek.
i.- edürler 115b/12
i.- er édi 7b/9, 20b/3
i.- er édim 49a/3
i.- er érdi 19a/7, 19a/9, 25b/12
i.- ip 53b/8
i.- kende 49a/3
i.- mek édi 41b/10
i.- mes 19a/9, 68b/5
i.- mes édi 19a/8
i.- ti 118a/14
i.- tim 117b/10
[15]

içkeri : İç, içeri.
i. 35b/14
i.+ din 35b/8, 40a/11, 40b/6, 57a/14
[5]

içki : Saraya mensup olanlar, hükümdarın hizmetinde bulunan beylerin bir kısmı.
i. 39b/10, 51a/2, 59a/13, 63b/12
i. édiler 36a/11
i.+ din 65b/2
i.+ ler 55a/4, 65b/2, 70a/1, 70a/3, 83a/12, 91a/1, 91a/10, 91a/13, 91b/13
i.+ ler édi 89a/11
i.+ lerdin 52a/2, 55a/12, 65b/3, 92a/12-13
i.+ leri 63a/9, 76b/6, 89a/14
i.+ leridin 19a/5, 39a/1-2, 68a/11
i.+ lerimiz 67b/5, 79a/8
i.+ leriniŋ 56b/7
i.+ lerni 74b/6
i.+ si 56b/2
[31]

içkü : İçme, içiş, içki âlemi.
i.+ lerde 13b/6
[1]

içkülük (g) : İçki, içkici.
i.+ ge 85b/4
i.+ ke tüşer érdi 19a/6
[2]

ʻīd : < Ar. Bayram.
ʻī.- i fiṭr 39a/13
ʻī. édi 30a/6
[2]

ifrāṭ : < Ar. Aşırı gitme, ölçüyü kaçırma.
i. 41b/7
[1]

ige : Sahip.
i.+ lerige 8a/8, 40a/8
[2]

igne : İğne.
i. 40a/7
[1]

iġvā : < Ar. Azdırma, yoldan çıkarma.
i. 68b/14
[1]

iḫdā : < Ar. Bir, bir sayısı.
vaḳāyi‘-i sene-i i. 32b/14
[1]

iḫlāṣ : < Ar. Temiz sevgi, içten gelen dostluk.
i. 82b/7
[1]

iḫtilāṭ : < Ar. Karşılaşıp görüşme.
i.- u ḥikāyet ḳıla alġay 75b/9
i. 36a/8
i.+ ı 24b/5, 77a/4
i. ḳılmadı 44a/6
[5]

iḫtimāl : < Ar. Olasılık.
i.+ ı 70b/11
i.+ i 71a/14, 104b/3, 115b/5
i.+ ları 74a/9
[5]

ihtimām : < Ar. Özenle iş yapma, gayretle çalışma.
i. 16b/1, 66a/11
sa‘y-u i. ḳıldım 88b/12
i. ḳılġay 58b/8
i.+ ı 15b/8
i.+ lar 53a/13
sa‘y-u i.+ lar ḳıldı 49a/8
cidd-ü i.+ nı 109b/6
i.+ nıŋ 89a/3
[9]

ihtimāmlıḳ : < Ar.+T. Bitirme, sonra erdirme.
i. 66a/12
[1]

iḫtirāz : < Ar. Sakınma, çekinme.
i. ḳılıp 115b/1
[1]

iḫtiyāc : < Ar. Gereksinme, gerek duyma, ihtiyaç.
bā-vücūd-ı i. 7b/1
i. 65a/8
i. bolmadı 70a/8
i. édi 98a/7
i.+ ı 51a/9
[5]

iḫtiyār : < Ar. Seçme, tercih etme.
i.- u i‘tibārı 14a/5
i.- u iḳtidār 75a/3
i. 36a/10, 76b/2
ṣāḥib-i i. 14a/2, 14a/5
i‘tibār-u i. bolup édiler 76a/14
i. ḳıldı 31b/3, 49b/2
i. ḳıldılar 34a/10
i. ḳılġanlar 55a/9
i. ḳılıp 35a/4
i. ḳılur édi 7b/11
i. ḳılur édim 76a/9
i.+ ı 18a/2, 19a/10, 25a/4, 37a/14
éşik i.+ ı ḳılıp 13a/11-12
i.+ ım 76a/10
i.+ ını 21a/1
i.+ nı 56b/8
[22]

iḫtiyāṭ : < Ar. Tedbirli davranma.
i. 67b/4, 68a/1
i. ḳılılur édi 67b/12-13
i. ḳılıp 88b/1, 98b/10, 116b/2
i. ḳılmay 110a/5
i. ḳılur édim 25a/14
i.+ lar ḳılılıp édi 73a/13
cezm-ü i.+ nı 70a/6
[10]

iḳdām : < Ar. Uğraşma.
i. ḳılġay 58b/7
[1]

ikev : İkisi.
i. 9a/4
[1]

iki : İki.
i. 2a/5, 3a/2, 4b/13, 7a/14, 7b/5, 7b/10, 8b/6, 9a/6, 9b/1, 9b/11, 11b/7, 12a/7, 13b/10, 15b/1, 16a/14, 18a/6, 18a/14, 19b/9, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 27b/12, 27b/14, 28b/2, 31a/14, 32b/8, 35a/1, 36a/2, 37a/5, 37b/2, 38a/4, 39a/7, 39b/7, 42b/2, 43a/7, 44a/8, 45a/2, 45b/3, 45b/12, 45b/13, 48b/2, 49a/10, 55b/13, 60b/11, 61a/12, 61b/11, 62a/5, 64b/7, 65a/13, 65b/5, 66a/2, 67a/4, 67b/9, 68b/12, 71a/6, 71a/11, 73a/14, 73b/4, 73b/8, 73b/9, 74a/7, 77b/2, 78a/8, 79b/2, 80b/11, 80b/13, 82a/8, 83b/13, 84b/11, 87b/10, 90b/4, 91b/2, 91b/14, 92b/10, 93a/1, 93a/8, 93a/13, 94a/7, 94a/8, 94a/9, 95a/10, 98a/6, 101a/14, 102b/7, 103b/6, 105a/5, 105a/7, 105a/14, 105b/2, 106a/8, 107a/6, 107a/8, 111a/12, 112a/1, 112a/2, 113a/3, 113a/9, 113b/4, 114a/3, 114b/3, 115a/6, 116a/9, 117a/9, 118a/10, 118b/4, 119b/7, 119b/13
on i. 1b/2, 12a/6

i. ay 34b/9, 48a/8
i. érdi 11b/3
i. haftadın 79b/11-12
i. kün 50b/10, 66b/1
i. kün bolup érdi 119b/10-11
i. künde 88b/13
i. kündin 32a/3, 36b/13, 39a/10, 61b/9, 108a/2
i. miŋ 88b/12
i. miŋçe 109a/11
i. miŋdin 103a/10
i. miŋge 64b/8
i. namāz arası bolġay édi 72b/9
i. peher bola 95a/9
i. yarım ayda 34b/9
on i. yıġaç 13a/7
i. yıl 9a/1
i. yıldın 7b/2, 13a/3
i. yılga 50b/4, 63a/14
i. yüz 58b/14, 66b/14, 88a/5, 97a/11-12, 113a/9-10
i. yüz éllig 66b/14
i. yüz ḳırḳ 61a/10, 82b/14-83a/1, 87b/14
i. yüzçe 110a/4
i. yüzdin 55a/10, 59b/12
sekiz yüz seksen i.+ de 68a/11-12
tārīẖ-i toḳuz yüz i.+ de 2b/12-13
i.+ n 19b/1
i.+ sidin 28b/2
i.+ sini 23b/2
[157]

ikiley : İki defa, ikişer.
i. 61b/14
[1]

ikinçi : İkinci.
i. 5b/11, 8b/10, 9b/3, 9b/4, 10a/7, 11a/3, 20a/1, 20a/5, 22b/4, 24a/12, 27b/1, 64b/4, 68a/12, 85a/13, 85b/7, 85b/13, 86b/14
[17]

ikirer : İkişer.
i. 51a/11, 62a/3, 75b/5, 87a/11, 94b/9
[5]

ikkele : Her iki.
i. 36b/1
i.+ si 9a/9
i.+ sini 36a/5
[5]

iḳlīm : < Ar. İklim, ülke, diyar.
béşinçi i.+ dindür 1b/2-3, 44b/4-5
[2]

iḳtidār : < Ar. Güç, yetme, yetebilme.
iḫtiyār-u i. 75a/3
[1]

iktifā : < Ar. Yeterli bulma, yetinme.
i. ḳılıldı 50a/5
[1]

iḳtiżā : < Ar. Lazım gelme, gerekme.
i.+ sı 100a/6
[1]

ilbasun : < Moğ. Ördek.
i.+ ga 19a/1
[1]

ilgeri : İleri.
i. 34a/13, 61b/13, 66a/4, 84a/3, 89b/7, 90a/7, 92a/5, 92a/10, 102b/2, 116a/9, 119a/1
i.+ din 89b/11, 90a/4, 103b/7
i.+ dür 116a/11
i.+ ge 16b/10
i.+ gi 92a/4
i.+ ki 106b/13
i.+ miz 90a/3
[19]

ilgerirek : Daha ileri.
i. 15a/8, 18b/2, 25a/8, 41b/3, 55b/8, 57a/3, 66b/9, 103b/6, 104b/5, 105a/14, 107a/1, 107a/7, 107a/9
i. édük 112b/10
i. ékendür 105b/6
[15]

‘ilm : < Ar. Bilme, bilgi.
‘i.- ü ḫaberleri 74a/6
‘i. 87a/10
‘i.+ idin 22a/14
‘i.+ ini 21b/9, 23b/6, 25b/6
[6]

‘ilmlıġ : < Ar.+T. Bilim ile meşgul olan.
‘i.+ ı 39b/14-40a/1
[1]

iltifāt : < Ar. Gönül alma, iltifat.
i.- ı āşnā-u bī-ġāne 76a/6
[1]

iltimās : < Ar. Kayırma.
‘ahd-ı i. ḳıldı 61a/7
[1]

īmā : < Ar. İşaret, işaretle anlatma.
ī. 83b/8
ī. ḳılduk 110b/3
[2]

‘imāret : < Ar. İmaret, bina, aşevi.
‘i.- u bāġātı 45b/5
‘i. 47a/8
‘i. ḳılıptur 47a/3, 47a/10
‘i.+ i 46b/5
‘i.+ ler 49a/8
‘i.+ lerdin 36b/4, 37a/9
‘i.+ leri 6b/1
‘i.+ leride 110b/9
‘i.+ leridin 46a/9
‘i.+ niŋ 47a/4
‘i.+ te édi 56b/12
‘i.+ tin 45b/1, 47a/9
‘i.+ tür 37a/10, 45b/7, 45b/11-12, 47b/2
[19]

imdi : Şimdi, halen.
i. 63b/13, 93b/6
[2]

imeldaş : Arkadaş.
i. 58b/4
[1]

imen- : Utanmak.
i.- mey 41b/9-10
[1]

imkān : < Ar. Olanak.
i.- ı ḫalāṣlıḳ 114b/5
i. 75b/10
i.+ ı 60a/3, 76a/1
[4]

imsāk : < Ar. Cimrilik.
i. 19a/10
[1]

imtidād : < Ar. Sürme, devam etme, -ınca, boyunca.
i.+ ı 9a/3, 31b/1, 94b/7, 96b/4
[4]

in‘ām : < Ar. Nimet verme, ihsan etme, iyilik etme.
i.- u vaẓīfe 87a/13
[1]

inan- : İnanmak.
i.- a almaduk 117a/4
i.- adur 118a/14
i.- maġıl 78b/1
[3]

‘ināyet : < Ar. İyilik, lütuf.
‘i.- ü şefaḳat 58a/6, 117a/13
‘i. 63a/13
ri‘āyet-ü ‘i. 96b/13
‘i. boldı 87b/4
‘i. ḳıldı 102b/10-11
ri‘āyet-ü ‘i. ḳıldım 50b/14
‘i. ḳılıp 60a/14
‘i.+ i 44b/3, 63b/1, 70a/7, 86a/12, 88a/1
‘i.+ i 43b/6-7
[14]

inbisāṭ : < Ar. Açılma, yayılma.
i. 41b/11
[1]

incge : İnce, dar.
i. 97b/3, 109a/4
[2]

incgelik : İncelik, darlık.
i. 59b/6, 104b/6, 105a/14, 117a/5
[4]

infi‘āl : < Ar. Gücenme, darılma, kırılma.
ıżṭırāb-u i.+ da bolup 102b/5
i.+ dın 75b/13, 79a/13
[3]

ini : Küçük erkek kardeş.
i. 59b/2, 59b/8, 99b/8, 119b/3
i.+ leri 70a/2, 96b/2
i.+ leridin 65b/6
i.+ leriġa 101b/6
i.+ m 108b/9, 110b/8
i.+ si 19a/12, 19b/7, 32b/2, 33a/3, 33b/3, 35a/12, 35b/3, 38a/1, 43a/12, 50b/10, 57a/6, 58a/7, 66b/14, 67b/3, 69b/2, 72a/4, 73b/13, 73b/14, 74b/4, 76b/9, 77b/3, 77b/5, 78a/8, 82a/1, 84a/12, 84a/14, 88a/5, 89a/13, 90b/9, 99b/11, 105b/13, 108b/3, 109a/11, 119b/7
i.+ si édi 15a/7, 20b/13-14, 22b/2-3, 29b/2, 87b/12
i.+ si érdi 13a/11
i.+ sige 41a/7
i.+ siniŋ 93a/5
[52]

inṣaf : < Ar. Merhamete dayanan adalet.
i. 68a/8
[1]

inṣāflıḳ : < Ar.+T. İnsaflı, merhametli.
i. 85a/11
[1]

insāniyyet : < Ar. İnsanlık.
i.- ü baḫşişler 82a/8
ḫiẕmet-kārlıḳ-u i. 81b/14
i.+ ni 82a/9
[3]

inşā : < Ar. Kaleme alma, düz yazı, nesir.
i.+ sı 11b/1, 40a/1
[2]

intiḳām : < Ar. Öç alma.
i. 74b/14
[1]

intiẓār : < Ar. Bekleme.
i.+ ıda 104b/7
[1]

ip : İp.
i. 40a/7
[1]

irādet : < Ar. İrade, dileme.
i.+ i 7a/8, 18b/5, 22a/14
[3]

irevül : Kılavuz, ordunun önünde giden.
i. 70a/3, 89a/8, 89a/11, 89b/4, 89b/10
i.+ ge 70a/12, 89a/14, 89b/5
[8]

ism : < Ar. İsim, ad.
i.+ ġa 4b/1, 8a/2
[2]

iste- : İstemek.
i.- rmén 119b/7
[1]

isti‘ānat : < Ar. Yardım isteme.
i. 118b/8
istimdād-u i. 86b/9
[2]

istib‘ād : < Ar. Uzak görme, ihtimal tanıma.
i. ḳıldılar 116a/10
[1]

istid‘ā : < Ar. İsteme.
i. ḳılıldı 54b/5
i. ḳılıp 5b/13-14
i.+ sı 52a/4
[3]

isti‘dād : < Kabiliyet, akıllılık.
i. 87b/13, 88a/12
[2]

istifsār : < Ar. Açıklığa kavuşturma.
i. ḳılıp 60a/10
[1]

istiḫfāf : < Ar. Küçümseme, hor görme.
i. ḳılur édi 26a/8
[1]

istiḳāmet : < Ar. Bir şeyin bir tarafa doğrulması, uzanması.
vech-i i. 18a/5
[1]

istiḳbāl : < Ar. Gelecek, karşılama, kutlama.
i.+ ġa 44b/2
i.+ larıġa 83b/6
[2]

istiḳlāl : < Ar. Tek başına olma, hürlük.
i. 69a/13
[1]

isti‘lām : < Ar. Bilgi istemek.
i. 60a/9
[1]

isti‘māl : < Ar. Kullanma.
keṣret-i i. 11b/12
[1]

istimālet : < Ar. Teselli etme.
i. 61b/2, 117a/2
i.+ ler 117a/13-14
[3]

istimdād : < Ar. Yardım isteme.
i.- u isti‘ānat 86b/9
[1]

istirāḥat : < Ar. Dinlenme.
i. ḳılduk 96a/7
i. ḳılur 3a/7
[2]

iş : İş.
i. 14b/13, 16b/8, 21b/2, 24b/11, 34a/12, 43b/3, 54a/6, 54b/12, 55b/13, 56a/11, 58b/14, 59b/14, 62b/8, 63b/10, 66a/13, 67b/6, 85a/10, 85a/11, 85b/7, 85b/8, 87b/10, 89b/5, 89b/9, 91b/9, 92a/8, 93a/7, 105b/2, 108a/14, 109b/5, 111b/9, 111b/10, 112a/1, 113a/9, 113a/13, 118a/13, 118b/9
i. hem ḳıla almadı 23a/10, 29a/10
né i. ḳıla alġay édi 29a/11
i. ḳıla almadı 17b/3, 66a/7, 88b/10
i. ḳıla almadılar 61b/14, 73a/13-14
i. ḳıla almas 85a/4-5
i. ḳıla almaslar 33b/12
i. ḳıla almay 44a/7, 66b/11
i. ḳıla alsak 83a/3
i. ḳıldı 57b/3, 92a/6, 113b/2
i. ḳılıpturlar 45b/9
i. ḳılmaydurlar édi 37a/6
i. uṣal bolġusıdur 52b/14
i.+ din 111b/13, 118a/7
i.+ dür 65a/7
i.+ i 14b/14, 38b/3, 39a/3, 39b/4, 41b/10, 73b/5, 77a/9, 80b/14, 87b/9, 93a/13, 105b/12
‘ömride ḳılġan i.+ i 35a/8
i.+ i bolmadı 114b/5

i.+ ige 88b/11
i.+ imiz 86b/1, 87b/8, 119a/1
i.+ imizdin 60a/9
i.+ imizge 60a/6
i.+ imni 16b/11, 119a/4
i.+ ini 38b/10
i.+ ke 15b/1, 15b/8, 18b/13, 58b/8, 61b/14, 74a/1, 80b/2, 85a/12-13, 93a/14
i.+ ler 64b/2, 87a/12, 91a/8
i.+ ler ḳıldı 29a/4
i.+ leridin 23a/13
i.+ lerni 81a/2
ḥaddi yétmes i.+ lerni ḳılmaġıġa 36a/1-2
i.+ ni 16b/12, 24b/4, 99b/3
i.+ niŋ 64b/2, 111a/8
i.+ te 29b/5
[107]

işāret : < Ar. Bir şeyi gösterme, işaret etme.
i. boldı 97a/1
i. ḳıladur 83b/8, 100b/2
i. ḳıldı 111b/13
[4]

işkene : < Far. Bir tür tirit yemeği.
i.+ si 2b/1
[1]

‘işret : < Ar. İçki içme, eğlenme.
‘i. 96a/2
[1]

iştiġāl : < Ar. Meşgul olma, bir şeyle uğraşma.
i. 18a/2
[1]

it : Köpek.
i. 93b/8
i.+ ler 84b/3
[2]

iṭā‘at : < Ar. İtaat, boyun eğme.
i. 110b/10
[1]

i‘tibār : < Ar. Şeref, haysiyet.
i.- u iŋtiyār bolup édiler 76a/14
i. 81a/4
i.+ ı 100b/8
iŋtiyār-u i.+ ı 14a/5

[4]

i‘tibārlıḳ : < Ar.+T. Saygı gören, haysiyetli.
i. 18a/13
[1]

i‘tidāl : < Ar. Aşırı olmama hali, ölçülülük.
i. 18a/7, 68b/6
[2]

i‘tiḳād : < Ar. İnanç.
i. 18b/3, 26a/7
[2]

i‘tiḳādlıḳ : < Ar.+T. İnançlı.
i. 7a/6
[1]

i‘timād : < Ar. Güvenme, güven.
i. 60b/12, 78a/2, 111a/4, 118a/10
i. ḳılıp 77b/13-14, 78a/13
i.+ ım 115a/12
[7]

i‘timādlıḳ : < Ar.+T. Güvenilen.
i. 52a/12
[1]

iṭminān : < Ar. Emin olma, güvenme.
i. 116a/8
[1]

iṭminānī : < Ar.+Far. Emin olma durumu.
i. boldı 116a/6
[1]

ittifāḳ : < Ar. Birleşme, uyuşma, sözleşme.
i. 30a/12, 38a/3, 69a/7, 117b/11
i. ḳılıp 6a/11, 23a/7, 64a/3, 74a/13, 109a/9, 119b/7
i. ḳılmaḳlıḳ 110b/2
i.+ dın 79a/3
i.+ ı 51b/1, 110b/2
[14]

ittifāḳāt : < Ar. Tesadüfle olan şeyler.
i.- ı ḥasenedin 58a/1-2, 78a/9
[2]

‘iyāl : < Ar. Bir kimsenin geçindirmek zorunda olduğu kimseler.
ehl-ü ‘i. 60a/2
ehl-i ‘i.+ ını 72a/3
ehl-ü ‘i.+ i 11a/2
ehl-i ‘i.+ ları 81a/5
[4]

īzāre : < Ar. Duvar.
ī.+ si 47b/1
[1]

iẓhār : < Ar. Gösterme, meydana çıkarma.
i. ḳılıp 110a/13
i. ḳılmay 37b/2
i.+ ı ḳıldı 113b/3
i.+ ı ḳılıp 110b/11
i.+ ını ḳıldılar 82b/8
[5]

-K- (Ḳ, K)

ḳaba : Kaba.
ḳ. 68b/1
[1]

ḳabāḥat : < Ar. Çirkin davranış, suç.
ḳ.+ lar ḳıldı 65a/4
ḳ.+ ları 65a/5
[2]

ḳabaḳ : Kabak.
ḳ.+ nı 19a/1
[1]

ḳabal : Kuşatma.
ḳ. 44a/8, 70b/12
ḳ. ḳılmaḳlıḳ 94a/6
ḳ.+ ıda 77a/11
[4]

ḳabal-dārlıḳ : < T.+Far.+T. Kuşatıcı, kuşatmak eylemi.
ḳ. 94a/6
[1]

ḳabarçuġlan- : Kabarcıklanmak.
ḳ.- ıp édi 72b/4
[1]

ķābiliyyet : < Ar. Kabiliyet.
ķ.+ i 49b/1
[1]

ķabr : < Ar. Mezar.
ķ.+ i 44b/8, 46a/8, 102a/14
[3]

ķabūl : < Ar. Kabul etme, razı olma.
ķ. ķıldılar 55a/4
ķ. ķılıp 104a/7
[2]

ķaç- : Kaçmak.
ķ.- a bérdi 106a/8, 112b/14, 113a/3
ķ.- a bérdiler 104b/10, 112a/8
ķ.- a bérip érdi 119a/11
ķ.- a kirişkende 52a/12-13
ķ.- a kirişti 95a/3
ķ.- a kiriştiler 94b/10, 105b/11
ķ.- arda 42a/1
ķ.- arıdın 25a/11
ķ.- arlar 77a/8
ķ.- ay 107a/2
ķ.- ġan 114b/1
ķ.- ıp 12a/7, 14b/8, 26b/9, 34b/3, 37b/2, 38b/2, 51b/3, 51b/9, 51b/14, 52a/5, 56b/9, 56b/13, 58b/6, 62a/4, 62a/12, 63a/10, 76b/14, 78b/3, 79a/3, 79b/5, 81b/1, 84b/6, 95a/4, 99b/12, 101a/7, 109a/9, 109b/3, 109b/9, 111a/6, 113a/4, 113a/6, 113a/8, 119a/13
ķ.- ıptur 36b/10-11
ķ.- ķan 113a/6
ķ.- ķanlar 92a/6-7
ķ.- ķanlarnıŋ 51b/2
ķ.- maķ 80b/3
ķ.- maķķa 51a/11, 104b/12
ķ.- maķları 92a/7
ķ.- may 107a/2
ķ.- tı 51a/12, 51a/14, 58a/5, 70a/11
ķ.- tılar 51a/13, 90b/11
[64]

ķaçan : Ne zaman.
ķ. 41b/5, 83b/1
[2]

ķaçar : Arka.
ķ.+ ıġa 25a/11
[1]

ḳaçur- : Kaçırmak.
ḳ.- dılar 34b/4, 34b/5, 93a/12
ḳ.- up 112a/8
[4]

ḳaçurul- : Kaçırılmak.
ḳ.- dı 85b/12
[1]

ḳada- : < Moğ. Batırmak, çivilemek, mıhlamak.
ḳ. 113a/5
[1]

ḳadaġ : < Moğ. Dış taraf.
ḳ.+ ġa 66a/9
[1]

ḳadem : < Ar. Ayak, dokuz tutam = bir buçuk karı uzunluğunda bir mesafe ölçüsü.
ḳ. 44b/12, 107b/4
on miŋ altı yüz ḳ. 44b/12
[3]

ḳāḍī : < Ar. Kadı, yargıç.
ḳ. 54a/3
[1]

ḳadīm : < Ar. Eski.
ḳ. 4a/3, 22a/6
[2]

ḳadīmī : < Ar.+Far. Eski, daimi.
ḳ. 14a/3, 31a/6, 47b/2
[3]

ḳadr : < Ar. Değer, kıymet.
ḳ.+ ını 96a/2
[1]

ḳaf : < Ar. Arap alfabesi harfi.
ḳ. 100a/6
[1]

ḳafes : < Ar. Kafes.
ḳuşlarġa ḳ. ḳılurlar 5b/1
[1]

kāfir : < Ar. Tanrı tanımaz, küfre giren.
k. 68a/6
[1]

kāfir-veş : < Ar.+Far. Kafir gibi.
ẓālim-ü fāsiḳ-u k. 62a/6
ẓālim-ü k. 14b/11
[2]

ḳāfiye : < Ar. Beyit sonunda aynı sesi veren harflerin tekrarlanması.
ḳ. 87b/2
ḳ.+ de 87b/5-6
ḳ.+ side 99b/14
ḳ.+ sini 87b/1
[5]

kāġaẕ : < Far. Kağıt.
k. 47b/13
Cüvāz-ı k. 47b/13
[2]

ḳahr : < Ar. Yok etme.
ḳ.- u ġalebe 44b/6
[1]

ḳā'ide : < Ar. Kural.
ḳ.- u tüzüki 25b/9
[1]

ḳaḳasraḳ : Dar yol, patika.
ḳ.+ tur 96a/8
[1]

ḳal- : Kalmak.
ḳ.- adur édi 114b/11
ḳ.- dı 30b/7, 53a/10, 78a/7, 81b/3, 89b/6, 107a/8, 113a/5, 114b/10, 114b/12, 114b/13, 115a/5, 116b/10
tura ḳ.- dı 72b/11
ḳ.- dılar 64a/2, 70a/7, 92a/3, 98b/6, 105a/10
ḳ.- dım 107b/3, 114b/14, 115a/6
ḳ.- ġan 17b/12, 44a/13, 53a/5, 66b/2, 98a/1
ḳ.- ġanda 77b/9
ḳ.- ġanını 95b/3
ḳ.- ġanlar 55a/9
ḳ.- ġanlarnıŋ 55b/3
ḳ.- ıp 41b/9, 89b/11, 114b/9
ḳ.- ıp édi 8b/4, 11a/8, 52a/4, 59b/1, 61b/12, 90a/9, 93b/1, 96a/11, 101a/12, 107a/3, 113b/6-7
ḳ.- ıp édiler 55a/5, 93a/8, 98a/1
ḳ.- ıp édük 114a/5
ḳ.- ıptur 61a/2, 86a/3
ḳ.- madı 19b/9, 40a/8, 54a/7, 69a/11, 75a/3, 75a/12, 78a/2, 89b/6, 95a/5
ḳ.- mas 102a/1

ḳ.- maydur 1b/6
ḳ.- maydur édi 46a/4, 70b/7, 115a/1, 115a/13-14
ḳ.- mış 116a/13
ḳ.- ur 30a/5
[68]

ḳal‘a : < Ar. Kale.
ḳ.+ ġa 2a/13, 46a/5, 57b/2
ḳ.+ nı 53b/10
ḳ.+ nıŋ 2a/12, 2a/13, 45b/8, 91b/2
ḳ.+ sını 53b/4
ḳ.+ sınıŋ 46a/9, 47b/2
[11]

ḳal‘adārlıḳ : < Ar.+Far.+T. Kale muhafızlığı.
ḳ. ḳıldım 8b/11
ḳ.+ ġa 16b/1
ḳ.+ ta 52b/9
[3]

ḳal‘agirlıḳ : < Ar.+Far.+T. Kale tutma işi.
ḳ. 31b/1
[1]

kalāntarī : < Far. Köyde, kasabada rütbesi en yüksek kişi, muhtar.
k.+ niŋ 97a/6
[1]

ḳalb : < Ar. Kalp, gönül.
riḳḳat-i ḳ.+ iġa 41a/9
[1]

ḳalem : < Ar. Yazı yazılan alet.
ḳ. 2b/3
[1]

ḳalemrev : < Ar.+Far. Bir padişahın hüküm sürdüğü ülke veya yer.
ḳ.+ ide 25b/13
[1]

ḳalın : Çok sayısız, yoğun.
ḳ. 3a/3, 11b/11, 16a/1, 16b/14, 17a/1, 19b/2, 25b/11, 25b/13, 29a/5, 29a/10, 30b/2, 30b/5, 30b/8, 32a/2, 32a/7, 34b/5, 35a/6, 35b/5, 39a/9, 39a/10, 40a/3, 41b/4, 42b/14, 47b/5, 57a/6, 57b/13, 67a/14, 70a/12, 70b/1, 71a/3, 71b/6, 72a/6, 76b/11, 78a/10, 81b/3, 90b/6, 103a/6, 107b/2, 110a/10, 111b/10, 112a/6, 113b/7, 114a/11, 118b/14
ḳ. bolur 71a/4
ḳ.+ dur 32a/9
[47]

ḳalınlıḳ : Çokluk.
ḳ. ḳılıp édiler 75a/9
[1]

ḳalḳan : Kalkan.
ḳ.+ ını 107a/12
[1]

ḳallāş : < Ar. Kalleş.
ḳ. 84b/14
[1]

ḳallāşlıḳ : < Ar.+T. Kalleşlik.
ḳ. 101a/11
ḳ.+ tın 101a/12
[2]

ḳalmaḳı : Bir tür zırh çeşidi.
ḳ. 113a/3
[1]

ḳaltaġaylıġ : Tereddüt etme, şüpheye düşme.
ḳ.+ ı 15b/8-9
[1]

ḳamçı : Kamçı.
ḳ. destesi hem ḳılurlar 5b/1
[1]

ḳamçıla- : Kamçılamak.
ḳ.- p 105a/4
[1]

kāmile : < Ar. Bütün, tam, eksiksiz, olgun.
ḳudret-i k.+ si 16b/10
[1]

kām-yāft : < Far. Muradına eren, mutlu.
k. boldı 93b/8
[1]

kān : < Far. Maden ocağı.
fīrūze k.+ ı 4a/9, 5b/6
témür k.+ ı bolur 5b/6-7
k.+ lar 4a/9
[4]

ḳan : Kan.
ḳ.+ ınıŋ 21b/4-5, 37b/10
[2]

ḳanda : Nerede.
ḳ. bolsa 73a/1
[1]

ḳandaḳ (ġ) : Ne kadar, çok.
ḳ.+ ı 85a/8
[1]

ḳap- : Kuşatmak.
ḳ.- ġanda 12b/14
ḳ.- masa 73a/3
ḳ.- tı 38a/2
[3]

ḳapa- : Kuşatmak.
ḳ.- dı 17a/10, 87b/13
ḳ.- dılar 37a/2, 72a/13
ḳ.- dım 14a/11
ḳ.- ġanda 10b/13, 29a/9, 53b/6
ḳ.- maḳ 57a/2, 61b/8
ḳ.- maḳḳa 57a/7
ḳ.- maḳnıŋ 73a/8
ḳ.- p 25a/10, 31a/1, 34a/11
ḳ.- p édi 31b/10
ḳ.- y aldılar 56b/11
ḳ.- y almadı 57a/8
[18]

ḳapḳara : Kapkara, zifiri.
ḳ. 97a/13
[1]

ḳapu : Kapı, eşik.
ḳ.+ da 73a/2, 85a/3
ḳ.+ dağını 73a/3
ḳ.+ ġa 99b/3, 109b/5
ḳ.+ sı 116a/1
[6]

ḳar : Kar.
ḳ. 7a/13
ḳ.+ ı 45b/4
ḳ.+ ıça 45b/4
[3]

ḳara : Kara, siyah.
ḳ. 16b/14, 17a/1, 24b/3, 44a/13, 62a/9, 63b/3, 93b/10, 114a/9
ḳ.+ sı 72b/9, 91a/7
ḳ.+ sını 91a/6
[11]

ḳarala- : Karalamak.
ḳ.- ydur édi 118a/2
[1]

ḳaralıḳ : Karalık, siyahlık.
ḳ.+ ḳa 105a/13
[1]

ḳaranġu : Karanlık.
ḳ. 25a/10, 95a/13, 105a/1, 115b/11
ḳ.+ da 106a/12
[5]

ḳarār : < Ar. Karar.
ḳ. 65a/9, 70b/9, 74b/1, 83a/7, 100b/12, 103b/9, 118b/3
ḳ. tapḳandın 74a/12-13
ḳ. tapmas édi 16b/9
ḳ. taptı 18a/3, 25a/4, 43b/6, 60b/14
ārām-u ḳ.+ ı 34a/12
ḳ.+ ıġa 95b/6
ḳ.+ ım 76a/10
[16]

ḳaravul : < Moğ. Koruyucu, gözetçi.
ḳ. 25a/8, 25a/9, 106b/5
ḳ.+ dın 106a/2
[4]

ḳaravulluḳ : < Moğ.+T. Koruyuculuk, gözetçilik.
ḳ. ḳıladur édim 114a/10-11
ḳ. ḳılıp 116b/14
[2]

kār-dān : < Far. İş bilir, işten anlar.
k.- u ṣāḥib 33a/4
[1]

kār-dīde : < Far. İş bilir, tecrübeli.
k. 41b/8
[1]

kār-ger : < Far. İşçi, çalışan.
k.+ dür 103a/13, 103a/14
[2]

kār-gerde : < Far. İş yapan.
k. 41b/8
[1]

ḳarı (I) : Altı tutam uzunluğunda bir uzunluk ölçü birimi, karış.
bir ḳ. 47a/12
on béş ḳ. bolġay 47a/11
on ḳ. bolġay 3b/10-11
sekiz ḳ. 47a/12
[4]

ḳarı (II) : Yaşlı.
ḳ. 50a/9, 89b/8, 97a/6, 106a/11
[4]

ḳarı- : Yaşlanmak.
ḳ.- ġuça 73a/4
[1]

ḳarılıḳ : Yaşlılık.
bā-vücūd-ı ḳ. 14a/13
[1]

ḳarın : Karın.
ḳ.+ ını 7a/1
[1]

ḳarīne : < Ar. Eş.
ḳ.+ sidür 48b/8
[1]

ḳart : Pir, ihtiyar.
ḳ. 79b/3
[1]

kārvān : < Far. Kervan, kafile.
k.+ ı 7a/12
k.+ nı 7a/13
k.+ nıŋ 7a/14
[3]

ḳaṣaba : < Ar. Kasaba.
ḳ. 3a/11, 3a/12, 4a/14, 4b/10
ḳ.+ dur 5a/9
ḳ.+ lar 2a/6, 4b/8

ḳ.+ sı 2a/4-5
ḳ.+ sıdur 2b/7
[9]

ḳaṣabaça : < Ar.+T. Kasabacık.
ḳ.+ dur 4a/14
[1]

ḳaṣd : < Ar. Birine kötülük yapmaya niyetlenme.
ḳ. 58b/5
ḳ. ḳıldı 98b/13
ḳ. ḳılġanlardın 54a/6
ḳ. ḳılurlar 99b/12
ḳ.+ ıġa 85b/13
[5]

ḳaṣdī : < Ar.+Far. İsteyerek, kastederek.
ḳ. 76b/6
[1]

ḳaṣīde : < Ar. En az on beş beyitlik övgü şiiri.
ḳ. 87a/7
[1]

ḳaş : Ön, huzur.
ḳ.+ ıda 13b/9, 14a/7, 15a/5, 15a/13, 15b/7, 21b/7, 23a/6, 24b/8, 26a/10, 29a/2, 29a/12, 29b/13, 31a/11, 53b/8, 64b/8, 85a/11, 108a/12
ḳ.+ ıdın 38a/3, 56b/3, 88b/14, 108b/12, 111b/3, 112a/14
ḳ.+ ıġa 11a/12, 12a/13, 12b/3, 13b/3, 14a/9, 14a/10, 20b/6, 22b/14, 26b/7, 26b/9, 29b/9, 33b/4, 38b/11, 39b/8, 54b/4, 55b/14, 56b/4, 58a/12, 58b/5, 58b/7, 62a/13, 71b/10, 77a/1, 77a/14, 79b/1, 80a/7, 80a/13, 80b/10, 81b/1, 84b/6, 98b/2, 99b/5, 99b/9, 99b/12, 99b/13, 101b/1, 102b/8, 116a/1, 117b/12, 119a/1
ḳ.+ ımda 15b/2, 15b/7, 16a/11, 23a/4, 62b/13, 77a/10, 83a/13, 118a/2
ḳ.+ ımda bolur édi 31a/13
ḳ.+ ımda édi 14b/14, 22a/9-10, 70a/3
ḳ.+ ımdaġı 15b/12
k.+ ımdaġılar 117a/4
ḳ.+ ımġa 22b/5, 55b/3, 75b/7, 98a/14, 118b/13
ḳ.+ ımızda 110b/2
ḳ.+ ımızġa 51b/2
ḳ.+ ınıŋ 18b/2
[86]

kāşkī : < Far. Keşke, ne olurdu.
k. 116a/4
[1]

ḳaşuḳ : Kaşık.
bıçaḳ-u ḳ.- u destār 25a/14
[1]

ḳat- : Katmak.
ḳ.- ıp 72b/2, 72b/12, 83a/8, 98a/11
ḳ.- maḳlıḳnıŋ 75b/14-76a/1
[5]

ḳat : Kat, derece, seviye.
ḳ. 113a/3
[1]

ḳaṭ‘ : < Ar. İlerleme, yol alma.
ḳ. ḳıldım 59a/12
ḳ. ḳılıp 110b/6
[2]

ḳatıḳ : Katı, sıkı.
ḳ. 15a/3, 28a/3, 72b/2, 91a/8
[4]

ḳatıl- : Katılmak.
ḳ.- dı 9a/14, 107b/4, 107b/10
ḳ.- dılar 9a/3, 78a/11, 103b/6
ḳ.- ġannı 69b/5
ḳ.- ıp 63b/2
ḳ.- mas 2a/4
[9]

ḳatla : Defa, kere.
ḳ. 5b/14, 7b/10, 11b/11, 13b/10, 17b/3, 26a/11, 26a/12, 26a/13, 36a/2, 38a/10, 40a/14, 42b/2, 55b/13, 66a/2, 68b/13, 71a/11, 73a/14, 73b/1, 73b/8, 73b/9, 83b/14, 90b/10, 93a/13, 98a/9, 103a/4, 103a/6, 105a/6, 109a/4, 109b/10, 109b/11
[32]

ḳatlan- : Katlanmak.
ḳ.- ıp 17b/12
[1]

ḳatli‘ām : < Ar. Kırım, katliam.
ḳ. ḳıldı 87b/14
[1]

ḳatra- : Meşgul olmak, uğraşmak.
ḳ.- p 105a/3, 106b/7, 111b/3, 114a/11, 115a/1, 116b/11
ḳ.- r 115a/13
ḳ.- r ékendür 25b/11
[8]

ḳavġunçı : Takipçi, gammaz.
ḳ. 29a/11, 114a/12, 114a/14, 114b/2
ḳ.+ nı 70a/14-70b/1
[5]

ḳavī : < Ar. Güçlü, kuvvetli.
ḳ. 25b/1
[1]

ḳavīlıḳ : < Ar.+T. Güçlülük, kuvvetlilik.
ḳ. 111b/11
[1]

ḳavl : < Ar. Söz.
ḳ.+ ıġa 18b/12
[1]

ḳavla- : Kovalamak.
ḳ.- maḳḳa 105a/5
ḳ.- p 63b/4, 72a/6, 79a/9, 86a/7, 93b/5, 106b/14, 111a/2, 113a/8, 113a/10
ḳ.- y 105a/8
[11]

ḳavlat- : Kovalatmak.
ḳ.- ıp édi 79a/6
[1]

ḳavm : < Ar. İnsan topluluğu, kavim.
ḳ. 105b/1
ḳ.+ nıŋ 105b/1
[3]

ḳavun : Kavun.
ḳ. 2a/7, 2a/8, 5a/3, 5a/4, 56a/7, 56a/10, 108b/11
ḫūb ḳ. bolmas 48b/10-11
ḳ. bolur 56a/8, 56a/9
ḳ.+ dın 48b/13
ḳ.+ dur 5a/2, 56a/9
ḳ.+ ı 5a/2, 45b/2, 48b/10, 48b/11, 49b/5
Buḫārā ḳ.+ ı 5a/3-4
ḳ.+ ıça 48b/10
ḳ.+ ıdın 48b/12
Aḫsī ḳ.+ ınıŋ 5a/5
ḳ.+ lar 95b/11-12
[24]

ḳavuş- : Kavuşmak.
ḳ.- may 63a/7
[1]

ḳayan : Nere, nereye.
ḳ. 115a/2, 115a/9, 115b/2, 116a/5
ḳ.+ ġa 97b/4, 115b/11
ḳ.+ ġa 72b/14-73a/1
[7]

ḳayaş : Akraba.
ḳ.+ ıdın 97a/9
ḳ.+ nı 56a/1, 96b/8
[3]

ḳaydın : Nereden.
ḳ. 119a/12
[1]

ḳayġur- : Kaygılanmak.
ḳ.- ur 73a/4
[1]

ḳāyim : < Ar. Mevcut, var olan.
ḳ. boldı 104a/9
[1]

ḳayn ata : Kayınpeder.
ḳ. édi 56b/4
ḳ.+ sı 5b/11
[2]

ḳaysarı : Hangi yöne, hangi tarafa.
ḳ. 97b/5
ḳ.+ ġa 61a/3
[2]

ḳaysı : Hangi, hangisi.
ḳ. 18a/5, 30a/11, 41a/11, 54a/5, 86b/13, 94a/10, 103b/3
ḳ.+ mız 116b/13
ḳ.+ ŋız 118b/13
[9]

ḳayt- : Dönmek, dönüp gitmek.
ḳ.- ıp édi 63a/12
[1]

ḳaytarıl- : Döndürülmek, geri döndürülmek.
ḳ.- dım 95b/4
[1]

ḳaz : Kaz.
ḳ.+ ı 49a/2
[1]

ḳaz- : Kazmak.
ḳ.- ıp 99a/6, 99a/10
[2]

ḳażā : < Ar. Vaktinde yapılmayan namaz ve oruç gibi ibadetlerin sonradan yerine getirilmesi.
'ömri ḳ.+ larını tamām ḳılıp édi 7a/7
[1]

ḳazaḳ : Göçebe.
ḳ. 39a/7, 52a/10, 71a/12, 72a/5
merdāne-ü serāmed-u ḳ. 52a/8
ḳ.+ ını 71a/11
[6]

ḳazaḳāne : T.+Far. Kazaklara benzer.
ḳ. 108b/11
[1]

ḳazaḳlıḳ : Göçebelik.
ḳ. 70b/10
ḳ.+ larda 11a/4, 14a/8-9, 15a/5-6, 20a/4-5, 39b/7-8, 64a/10, 74b/9, 97b/7
ḳ.+ lardın 65b/12
[10]

ḳazan : Kazan.
ḳ. 34b/5, 67a/6
ḳ.+ nıŋ 34a/12
[3]

ḳazıl- : İşlenmek, bir yüzey kazımak, kazılmak.
ḳ.- ur édi 67b/13
[1]

kebāb : < Ar. Ateşte pişirilmiş et.
k. ḳıldılar 119b/12
k. ḳılıp 95b/8
k.+ dın 119b/12
[3]

kebūter : < Far. Güvercin.
k. 6b/3
[1]

kebūter-ḫāne : < Far. Güvercinlik.
k. 6b/3
[1]

kéç- : Geçmek.
k.- edürgende 44a/10
k.- er 102a/7
k.- er édi 95b/7
k.- ip 8a/7, 33a/13, 38a/7, 39b/9, 61b/4, 83a/11, 98a/3, 103b/14, 109a/13, 116b/6
k.- ip bola almas 16b/14
k.- ip bolmas 107b/6
k.- iptür 15b/14
k.- keç 107b/7
k.- ken 33a/9, 33a/11, 62b/4, 102b/9
k.- mek 117a/14
k.- mey 111a/2
k.- ti 25b/2, 99b/4, 110b/5, 114a/14
k.- tiler 111a/3
k.- tük 82b/2, 90b/4
[30]

kéç : Geç, ikindi.
k. 36b/2, 60a/11, 83b/2, 95b/7, 117b/2
k. boluptur 72b/14, 106a/12
[7]

kéçe : Gece.
k. 19a/8, 25a/9, 34a/12, 39a/9, 40b/3, 40b/4, 56a/5, 60b/5, 60b/8, 61a/1, 66b/10, 68a/1, 73a/11, 77b/9, 83a/8, 84a/2, 85b/5, 88b/8, 92a/11, 94a/1, 99b/2, 104b/2, 104b/4, 105a/1, 110a/4, 115b/11, 117a/2, 117a/5, 119b/13
k. bolġaç 116b/5-6
k.+ de 25a/10, 95a/13, 118a/1
k.+ din 95a/9
k.+ dür 34b/7
k.+ ge 79a/1, 93b/13
k.+ geçe 102b/9, 116a/12
k.+ ler 67b/12
k.+ niŋ 104b/8
k.+ si 60b/9, 72b/1
k.+ sige 73a/5
[45]

kéçelik : Gecelik. (Zaman dilimi)
k. 41b/9
[1]

kéçür- : Geçirmek.
k.- diler 62b/3
k.- gen 85a/13
[2]

ked-ẖudālık (ġ) : < Far.+T. Yardımcılık, kâhyalık.
k. édi 75a/11
[1]

kef (I) : < Ar. Arap alfabesinin harfi.
k. 100a/6
[1]

kef (II) : < Ar. El içi, avuç.
k.- i destçe 65b/9
[1]

kél- : Gelmek.
k. 21a/5, 113b/11
k.- di 9b/1, 10a/7, 10b/6, 12a/13, 14a/12, 15b/12, 20a/5, 21a/14, 24a/11, 25a/7, 26b/2, 26b/7, 29a/10, 30b/2, 32b/8, 33a/1, 33b/1, 34b/14, 35b/8, 37b/12, 38a/1, 38a/6, 38b/13, 41a/6, 41b/3, 42a/4, 44a/12, 44b/1, 53a/2, 54a/14, 55b/1, 63a/11, 63b/6, 66a/3, 66b/7, 67a/12, 69a/2, 69b/3, 69b/4, 70b/5, 72a/9, 72a/10, 72b/6, 76a/2, 77b/3, 78b/3, 79b/2, 79b/9, 79b/12, 80a/13, 84b/1, 84b/11, 85a/3, 85b/6, 87a/5, 88b/5, 88b/9, 93b/5, 94a/14, 98b/7, 99b/10, 100a/8, 102a/9, 103a/1, 103a/4, 103a/10, 104b/14, 106a/2, 107a/6, 107a/8, 107b/11, 110b/11, 111a/4, 111a/6, 111a/7, 112a/14, 112b/2, 113b/7, 116b/3, 116b/11, 117a/13, 118a/4, 118b/14, 120a/1
köre k.- di 60a/8-9
k.- diler 10b/12, 17b/14, 26b/9, 28a/12, 29b/8-9, 34a/6, 34a/7, 34a/10, 36a/14, 41a/5, 41b/1, 44b/2, 54b/9, 55b/7, 57a/11, 58a/1, 58b/5, 59b/11, 61b/10, 62a/14, 66b/13, 73a/11, 79a/10, 82b/6, 86a/9, 86b/10, 92a/5, 92b/8, 96b/10, 98a/2, 98b/10, 99b/13, 101a/4, 101a/11, 104b/13, 105a/8, 105a/11, 107b/5, 111b/3, 111b/6, 115a/7, 118b/7, 119a/7
k.- dim 32a/5, 38a/8, 40b/5, 53a/11, 55b/2, 55b/10, 55b/12, 61a/6, 63a/12, 78a/13, 90b/5, 92b/4, 94b/12, 97a/2, 99a/2, 103b/2, 106a/2, 108a/3, 108b/12, 112a/5, 117b/9, 118a/7, 119a/13
k.- dim érse 108b/7
k.- dük 9a/4, 32b/9, 39b/3, 43b/12, 56a/13, 58b/14, 61a/2, 71b/9, 73b/12, 78b/5, 78b/13, 81b/8, 82b/4, 82b/8, 83a/11, 95b/13, 98a/11, 99b/2, 99b/4, 102b/8, 104b/5, 105b/9, 107b/7, 116a/4, 116b/1
k.- düm 59a/8
k.- e 71b/14, 104a/4
k.- e almadı 66a/4
k.- e almadılar 42b/2
k.- e almas 1b/9
k.- e almas édi 91b/6
k.- e alur 118b/13
k.- e başladı 103b/7

k.- e başladılar 56b/9, 62a/4
k.- e yavuşup édiler 57b/6-7
k.- ebiz 119b/7
k.- edür 47b/14, 102a/9, 112b/12, 116b/10, 118a/3
tüşüre k.- edür 113b/13
k.- edür édi 58a/3, 103a/2-3, 118b/4
k.- edür édim 75b/12-13
k.- edür ékendür 72b/8
k.- edürgen 106b/10
k.- edürgende 7a/12, 14b/8, 112b/9
k.- edürler 90a/7
k.- edürler édi 115b/1-2
k.- esiz 119a/12
k.- ey 116b/3
k.- eydür 118a/4
k.- geç 33a/9, 54b/2, 63b/7, 65a/6, 74b/4, 77b/10, 98a/3, 98b/2, 100a/8, 105b/13,
k.- gen 20b/6, 21a/12, 24a/13, 60b/3, 63b/11, 69a/11, 73a/2, 79a/6, 89b/7, 92a/5, 99b/3, 109b/5, 116a/3, 119b/9
k.- gen ékendür 22a/7, 24b/1
k.- gen ékendürler 39b/4, 105a/13
k.- gençe 59a/5
k.- gende 10b/12, 11a/9, 13b/1, 14b/1, 20a/4, 22a/9, 27b/5, 27b/9, 28a/12, 30a/2, 31b/10, 51a/4, 66a/5, 82a/1, 85b/13, 90a/2
k.- gendin 74b/8, 79b/11
bola k.- gendür 16a/6, 64b/11
k.- gendürler 54a/3
k.- geni 61b/13, 110a/12
k.- genimizni 43a/5
k.- genimni 53b/13
k.- genler 62b/3, 105b/11
k.- gey 117b/2
k.- geyde 29b/5
k.- günçe 87a/2, 113b/4
k.- güsidür 11b/13, 12a/2, 16a/7, 29a/6
k.- iŋ 40b/4, 56b/1, 83a/14, 119b/1
k.- ip 2a/1, 4a/18, 9a/3, 10a/13, 10b/12, 11a/11, 16a/10, 16a/11, 16a/14, 16b/2, 17a/1, 17a/9, 17b/3, 17b/8, 19b/1, 23a/10, 23a/12, 24a/1, 27b/7, 27b/8, 31b/3, 31b/10, 31b/13, 33a/2, 33b/7, 34a/11, 34a/14, 35a/11, 35a/14, 35b/3, 35b/9, 35b/13, 36a/2, 36a/13, 38a/3, 38b/6, 39a/4, 39b/1, 41b/9, 42b/4, 43a/4, 44b/3, 52b/6, 52b/13, 53a/8, 53a/13, 54b/6, 55b/11, 56a/4, 56a/5, 56a/14, 57a/5, 57a/12, 57b/2, 57b/5, 58a/3, 58a/7, 61b/9, 61b/14, 65a/10, 66a/1, 67a/1, 67b/6, 68a/3, 69b/5, 69b/8, 69b/10, 71a/2, 72a/4, 72a/12, 73a/7, 73a/10, 73b/12, 74b/1, 77a/2, 77b/2, 77b/3, 77b/9, 78a/9, 78a/11, 78b/7, 78b/8, 79a/7, 80a/4, 81b/12, 82b/1, 82b/6, 83b/6, 84a/4, 84a/7, 84b/7, 84b/9, 85a/5, 85a/6, 85a/8, 85b/13, 86a/13, 86b/1, 87b/10, 87b/13, 88b/1, 88b/4, 88b/10, 88b/14, 90a/4, 90b/4, 90b/14, 91b/3, 91b/5, 93a/1, 93b/14, 94a/1, 94b/11, 95b/9, 96b/12, 98b/6, 99a/11, 99a/14, 100b/14, 102a/10, 103a/3, 103a/4, 103a/7, 103b/4, 104a/4, 105a/14, 105b/14, 106b/2, 106b/5, 107b/10, 107b/14, 108a/13, 109a/12, 109b/9, 111a/12, 111b/5, 112a/6, 113b/5, 118a/3, 119a/7, 119b/11, 119b/13

k.- ip édi 11b/1, 22b/5, 29b/7, 31b/9, 38a/11, 38b/5, 52b/8, 58a/12, 62a/13, 64b/10, 72a/8, 75a/9-10, 78b/6, 85a/3, 87a/1, 87b/5, 88a/4-5, 88a/6, 89b/12-13, 98a/14, 102b/7, 103a/10
k.- ip édiler 10b/5, 28a/10, 86b/3
k.- ip édük 83b/14, 106b/11
k.- ip turdı 44a/2
k.- iptür 48a/12, 55b/8-9, 61a/4, 72b/12, 96a/12, 103b/8, 113b/5, 116b/3
k.- iptürler 39b/5, 119a/14
k.- medi 57b/6, 82a/4, 88a/8, 94b/8, 95a/7, 95b/6, 101a/9
k.- mediler 62a/1, 115b/1
k.- mekdin 16b/12, 38b/1
k.- mekke 72a/8
k.- mesek édi 116a/4
k.- mey 60b/12, 83a/9, 93b/12
k.- meydür 116b/10
k.- meydür édi 84a/12, 85b/9
k.- miş 83b/8
k.- mişler 83b/5
k.- se 3a/7, 16a/1
k.- sün 113a/12, 117b/8
k.- sünler 79a/1
k.- türdi 24a/12
k.- türmedi 116b/12
k.- ür 4b/5, 5a/10, 14b/14, 21a/3, 47b/4, 66a/13, 78a/14, 94a/8, 97b/13, 99a/2, 106b/3, 116b/2, 118b/14
k.- ür édi 52b/12-13, 71b/10, 75b/7-8
k.- ür édim 101b/1
k.- ürde 28b/6
k.- ürini 102a/14
k.- ürler 105b/6
[513]

kelālet : < Ar. Yorgunluk, gevşeklik.
k. 53a/10
[1]

kelām : < Ar. Söz, lakırdı, Allah'tan ve Allah'ın birliğinden bahseden ilim.
k. 45a/2
k. édi 26a/10
k.+ dındur 45a/1
[3]

kele : (?)
k. 7b/12
[1]

kélil- : Gelinmek.
k.- di 59a/11, 63b/12, 78a/5, 83b/13,90a/12, 95b/10
[6]

kéltür- : Getirmek.
k.- di 5b/14, 43a/8, 43a/12, 53b/2, 58a/10, 65a/2, 71a/12, 72b/12, 78b/14, 81a/14, 83b/4, 85b/3, 85b/13, 91b/11, 92b/3, 107b/6, 108b/10, 116b/12, 117b/9, 117b/10
k.- diler 10a/2, 36b/1, 37a/5, 39a/10, 39b/6, 43a/8, 43a/10, 43a/11, 43a/14, 70a/12, 92a/2, 92b/7, 115b/3, 119a/11
k.- dük 67a/2, 86b/4, 87a/7
k.- e almay 70a/11
ṭāḳat k.- e almay 40b/14
k.- edürgende 78b/2
k.- ey 116b/9
k.- gende 5b/14, 6a/3
k.- gendin 47a/14
k.- gey 117b/1
k.- mey 104a/10
k.- se 53a/1, 72b/13, 83b/1
k.- üp 7b/2, 17b/14, 20a/11, 25b/14, 30a/13, 34b/3, 36a/13, 37a/1, 52b/5, 67a/5, 68a/5, 84b/10, 100a/13, 110b/8, 118b/9
k.- üp édi 53a/8
k.- üptür 16b/11-12, 47b/2
k.- üptürler 47a/13, 108a/6
k.- ür 42b/12, 58b/5
k.- ürler édi 43b/4
[72]

kéltürt- : Getirtmek.
k.- üp 5a/4
[1]

kem : < Far. Az, eksik.
k. 19a/3, 46a/11, 46b/7, 47b/11, 49a/13, 56a/8, 68b/11, 85b/14, 98b/14
k. bolġay 45a/5, 47b/6
k. bolġay édi 24b/10
k. édi 95a/6
[14]

kemābraḳ : < Far.+T. Az sulu.
k. 49b/4
[1]

kemān : < Far. Yay.
k.- ı çāçī 6a/5
[1]

kéme : Gemi.
k.+ dekiler 62b/6
k.+ dekilerniŋ 62b/8-9
k.+ ni 62b/4
[3]

kemḫavṣala : < Ar.+Far. Az kavrayışlı, az anlayışlı.
k. 14a/2
[1]

kemlik : Far.+T. Eksiklik, azlık.
k. 53b/11
[1]

kemraḳ : < Far.+T. Daha az.
k. 25a/14, 100a/3
k. édi 26a/9, 100a/2
k.+ dur 44b/4
[5]

kemsuḫan : < Far. Az söyleyen kimse.
k.- u ādemī 19a/10
k. 13b/5, 16b/8
[3]

kenāre : < Far. Kıyı, kenar.
k.+ si 1b/3
k.+ side 45a/6
[2]

ként : < Soğd. Kent, şehir.
k. 49b/11, 59b/7, 102a/13
k.+ i 48b/6, 99a/4
k.+ idin 70a/5
k.+ idindür 3b/5
k.+ ige 60b/7, 70b/2, 95b/9
k.+ iniŋ 95b/2, 106b/2, 106b/5
k.+ ke 61b/9, 69b/9, 70a/4, 78a/9, 98b/7
k.+ kineler 102a/13
k.+ lergeçe 102a/14
k.+ leri 50a/1, 98a/4, 110a/1
k.+ leride 98b/3
k.+ leridin 59a/3, 67b/6, 67b/8, 82b/8, 96b/6, 98b/6-7
k.+ leridindür 59a/4, 97a/2
k.+ lerini 109b/11
k.+ lerniŋ 71a/1
k.+ te 8a/10, 67b/7, 97a/5
k.+ tedür 119b/1
[38]

ként kések : < Soğd.+T. Kent, şehir.
k.+ ke 39b/5-6
[1]

kéŋeş : Danışma, görüşme.
k. 16a/11
k. ḳılduk 60b/14
k.+ ke 43b/5
k.+ te 111b/12
[4]

kéŋeş- : Danışmak, görüşmek.
k.- ip 43b/6, 70b/8-9
k.- mey 80a/6
[3]

kéŋlik : Genişlik.
k.+ i 92b/10
[1]

képe : Kulübe.
k. 43b/11
[1]

kérek : Gerek, gerekli.
k. 43b/9, 61a/4, 64a/12, 70b/11, 89b/9, 94a/7, 94a/8, 105a/3, 108a/7, 109b/6, 111a/8, 111b/8, 112b/4, 116a/14, 118a/9, 118b/2, 118b/12, 120a/2
k. édi 51b/13, 87b/6, 111a/10
k. érdi 61a/1
[23]

kerem : < Ar. Cömertlik.
k.- ü seḫāvet 81b/14
seḫāvet-ü k. 82a/6
sulṭān-ı k. 87b/7
faẓl-u k.+ i 70b/3
[4]

kerrāt : < Ar. Defalar, kereler.
k.- u merrāt 86b/8
[1]

kés- : Kesmek.
k.- er 103a/14
k.- ip 35b/2, 57b/2, 71a/12, 90a/14, 93b/5, 110a/8
k.- iptür 113a/3
[8]

kesil- : Kesilmek.
k.- medi 107b/1
k.- meydür édi 40b/2
[2]

keşret : < Ar. Çokluk, bolluk.
k.- i isti‘māl 11b/12
k.+ idin 30b/9
[2]

késtür- : Kestirmek.
k.- düm 5a/5
[1]

két- : Gitmek.
k.- er 35a/4, 65b/10
k.- er bolur 43b/9
k.- eri 43b/9
k.- ken 85a/8
k.- kenidin 72b/10, 75b/10
k.- mekke 101b/4
k.- men 66a/11
k.- sem 101b/4
k.- ti 112b/1
k.- tiler 105a/2
[12]

kétür- : Getirmek.
k.- gey 61b/2
[1]

kevden : < Far. Ahmak, düşüncesiz.
k.- u bī-fehm-u bī-vefā 28b/14
[1]

kevek : Oyuk, çökük.
k. ḳılıp édiler 34b/6
[1]

kevre- : Karşılık vermemek. (?)
k.- p 112a/8
[1]

kéy- : Giymek.
k.- dim 117b/9
k.- er édi 7a/1, 7a/5
k.- er érdi 29b/11-12
k.- geniŋizni 97b/9
k.- ip 64a/8, 69b/11, 112b/11
k.- meki 29a/14
k.- mekte 7a/3
[10]

kéydür- : Giydirmek.
k.- üp 74b/5
[1]

keyfiyyet : < Ar. Mesele, konu, nitelik.
k.- ü ḥālātnı 85b/1
k.- ü ḥālāttın 102b/9
k. 105a/12
k.+ ini 78b/9
k.+ ler 50b/12
k.+ lerni 63a/5
k.+ ni 80b/3
[7]

kéyik : Geyik.
k. 3b/3, 4a/10
k.+ i 5a/7
[3]

kéyim : Harp kıyafetleri.
k. 69b/11
[1]

kéyin : Arka, sonra.
k. 44a/13, 70a/7, 72b/13, 74a/13, 90a/3, 90a/7, 96a/3, 97a/2, 109a/8, 110a/2, 113b/14, 114b/9, 116a/13
k.+ de 114b/1
k.+ din 33b/14, 80b/12, 89b/11, 90a/4, 103a/3
k.+ içe 13a/4, 14a/7, 37b/11, 72a/5, 106a/1, 111a/3, 112b/14
k.+ idin 19b/1, 33b/11
k.+ ige 33b/11
k.+ imizçe 107b/5
k.+ imizde 114a/4
k.+ leriçe 116a/9
[32]

kéyinrek : Daha arka, daha sonra.
k. 106a/13, 107a/8
[2]

ḳıble : < Ar. Namaza başlarken yönelinen taraf.
ḳ.+ si 46b/3
ḳ.+ siniŋ 46b/4
[3]

ḳıçḳır- : Bağırmak, haykırmak.
ḳ.- ıp 106b/7, 113b/9
[2]

ḳıl- : Kılmak, yapmak.

men‘ ḳ.- a 111b/13
iḫtilāṭ-u ḥikāyet ḳ.- a alġay 75b/9
men‘ ḳ.- a alġay 75a/4
taḥammül ḳ.- a alġay 64a/9
né iş ḳ.- a alġay édi 29a/11
zor ḳ.- a alġaylar édi 36b/13
şikāyet ḳ.- a alġaymén 75b/10-11
iş hem ḳ.- a almadı 23a/10, 29a/10
iş ḳ.- a almadı 17b/3, 66a/7, 88b/10
çāre ḳ.- a almadılar 104a/2
iş ḳ.- a almadılar 61b/14
iş ḳ.- a almadılar 73a/13-14
ri‘āyet ḳ.- a almadım 53a/3
ḫayālnı ḳ.- a almas édi 85b/11
tecāvüz ḳ.- a almas édi 25b/10-11
şükr ḳ.- a almas édim 75b/10
iş ḳ.- a almas 85a/4-5
iş ḳ.- a almaslar 33b/12
çāre ḳ.- a almay 42a/5, 63b/9
iş ḳ.- a almay 44a/7, 66b/11
iş ḳ.- a alsak 83a/3
ḳ.- a başladı 75a/2
bünyād ḳ.- a başladı 23b/7
süstlıḳ ḳ.- a başladı 114b/12, 115a/1-2
rücū‘ ḳ.- a başladılar 86a/5
ta‘addī-u teşeddüd ḳ.- a başladılar 23b/10
ẓulm-u bed-ma‘āşlıḳ ḳ.- a başladılar 110b/14-111a/1
perhīz ḳ.- a başladım 25a/13
bī-vuḳūf ḳ.- a başlasa 81a/3
buzuġluḳ ḳ.- a kirişti 17b/8
ma‘āş ḳ.- a kirişti 24b/3, 74b/10
ṭa‘n ḳ.- a kiriştiler 91b/10
uşmundaḳ ḳ.- adular 100b/4
işāret ḳ.- adur 83b/8, 100b/2
ta‘aṣṣub ḳ.- adur 113b/11
ṭama‘ ḳ.- adur 51b/14
ḳaravulluḳ ḳ.- adur édim 114a/10-11
ḥiyel ḳ.- adur 118b/11-12
maṣlaḥat ḳ.- adurlar 118b/11
ẕikr ḳ.- alıŋ 9b/8
ṭaleb ḳ.- amén 120a/2
ri‘āyet-ü şefaḳat ḳ.- ay 116a/2
vużū ḳ.- ay 118a/14
‘ahd-ı iltimās ḳ.- dı 61a/7
āftābeçılıḳ ḳ.- dı 15b/7
‘azīmet ḳ.- dı 32b/2-3
bā‘iṣ ḳ.- dı 16b/12
binā ḳ.- dı 49a/8

cehl ḳ.- dı 71b/3
dest-endāzlıḳ ḳ.- dı 30a/5
engīz ḳ.- dı 79b/6
esīr ḳ.- dı 10a/3, 10a/13
ġazāt ḳ.- dı 26a/14
ḥareketni ḳ.- dı 111b/14
ḫiẕmetler ḳ.- dı 42a/9, 42b/8
ḫiẕmet-u ādemīgīrlik ḳ.- dı 42a/10-11
iḫtiyār ḳ.- dı 31b/3, 49b/2
‘ināyet ḳ.- dı 102b/10-11
iş ḳ.- dı 57b/3, 92a/6, 113b/2
işāret ḳ.- dı 111b/13
işler ḳ.- dı 29a/4
iẓhārı ḳ.- dı 113b/3
ḳabāḥatlar ḳ.- dı 65a/4
ḳaṣd ḳ.- dı 98b/13
ḳatli‘ām ḳ.- dı 87b/14
kūr ḳ.- dı 29a/2, 58b/3
mażbūṭ ḳ.- dı 33a/8
muḥāṣara ḳ.- dı 57a/5
mübālaġa ḳ.- dı 97b/9-10
mülāḳāt ḳ.- dı 77a/3
mülāzemet ḳ.- dı 27b/7, 43a/4, 61a/8, 79a/8, 99a/11
mürāca‘at ḳ.- dı 17b/5-6, 18a/6, 42a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/8
pādşāhlıḳ ḳ.- dı 50b/5, 50b/7
pāyitaḫt ḳ.- dı 4b/13
perīşān ḳ.- dı 10a/4
pīş-keş ḳ.- dı 82a/3
pīşkeş ḳ.- dı 42b/9
rāst ḳ.- dı 53b/12-13
rūzī ḳ.- dı 70b/4
sa‘y ḳ.- dı 33a/10
sa‘y-u ihtimāmlar ḳ.- dı 49a/8
sened ḳ.- dı 74b/13
sirāyet ḳ.- dı 23b/11
şehīd ḳ.- dı 23b/2, 50a/9, 68a/10
taḥvīl ḳ.- dı 43b/5
te‘sīr ḳ.- dı 60a/11, 98a/9, 98b/13
tereddüd ḳ.- dı 99b/8
vedā‘ ḳ.- dı 18a/9
vefā ḳ.- dı 58b/2
yaḳın ḳ.- dı 119a/2
yaralıḳ ḳ.- dı 31a/13
yosunluḳ ḳ.- dı 82a/3
żabṭ ḳ.- dı 7b/1
żirāfeti ḳ.- dı 97b/5
‘āciz ḳ.- dılar 71a/13
‘ahd ḳ.- dılar 116a/6, 116a/8
āşkārā ḳ.- dılar 52a/8

barın ḳ.- dılar 71b/14
bég-atake ḳ.- dılar 14b/6
berīn ḳ.- dılar 54b/3
bünyād ḳ.- dılar 75a/3
du‘ālar ḳ.- dılar 84b/10
dūd ḳ.- dılar 34b/1
fitneler ḳ.- dılar 57b/11
ḫalāṣ ḳ.- dılar 42b/5
ḫayāl ḳ.- dılar 36b/2
ḫayāli ḳ.- dılar 80b/4
ḥikāyet ḳ.- dılar 115b/7
iḫtiyār ḳ.- dılar 34a/10
istib‘ād ḳ.- dılar 116a/10
iẓhārını ḳ.- dılar 82b/8
ḳabūl ḳ.- dılar 55a/4
kebāb ḳ.- dılar 119b/12
Köpek Bey ḳ.- dılar 81a/1
kör ḳ.- dılar 79b/6
merdānelıḳlar ḳ.- dılar 93a/9
muḥāṣara ḳ.- dılar 52b/6
muḳarrer ḳ.- dılar 64b/14
mübārekbādlıġlar ḳ.- dılar 85a/6-7
mülāzemet ḳ.- dılar 39b/1, 74b/2, 78b/8
pādşāh ḳ.- dılar 50b/9, 69a/7-8
part ḳ.- dılar 112a/1
rivāyet ḳ.- dılar 2b/1, 4a/12
rücū‘ ḳ.- dılar 86a/13
sa‘y ḳ.- dılar 41a/6
sehlingārlıḳ ḳ.- dılar 86b/10-11
şehīd ḳ.- dılar 53b/14, 80b/14
ta‘yīn ḳ.- dılar 56a/4, 119b/5
ṭama‘ ḳ.- dılar 51b/10
tamām ḳ.- dılar 114b/7
te‘emmül ḳ.- dılar 102a/8
teġāfül ḳ.- dılar 86b/12
va‘de ḳ.- dılar 96b/14, 108a/8-9
vedā‘ ḳ.- dılar 11a/3
vefā ḳ.- dılar 64a/6
żāyi‘ ḳ.- dılar 19b/14, 90b/3
‘arż ḳ.- dım 100a/2, 119b/2
‘azīmet ḳ.- dım 32a/4
‘azīmeti ḳ.- dım 4a/2, 10b/13, 15b/13, 96b/8
‘azm ḳ.- dım 101b/4
āzād ḳ.- dım 20b/12
bég-atake ḳ.- dım 14b/1
beyān ḳ.- dım 119b/14
endīşe ḳ.- dım 118b/1
fehm ḳ.- dım 118b/1
ġusl ḳ.- dım 98a/9

ḫayāl ḳ.- dım 112b/5, 115a/8, 117a/1
ḥużūr ḳ.- dım 117b/10
ḳal‘adārlıḳ ḳ.- dım 8b/11
ḳaṭ‘ ḳ.- dım 59a/12
körüniş ḳ.- dım 119b/14
mülāzemet ḳ.- dım 31b/14
mürāca‘at ḳ.- dım 74b/4
pādşāhlıḳ ḳ.- dım 53b/1
peydā ḳ.- dım 75b/2
ri‘āyet ḳ.- dım 51a/3
ri‘āyet-ü ‘ināyet ḳ.- dım 50b/14
riḳḳat ḳ.- dım 60a/11
sa‘y-u ihtimām ḳ.- dım 88b/12
sarı ḳ.- dım 89b/4
sefer ḳ.- dım 66b/1
ser-efrāz ḳ.- dım 63a/14
seyr ḳ.- dım 96a/9
şefaḳat ḳ.- dım 14a/12
şeydā ḳ.- dım 75b/3
ta‘yīn ḳ.- dım 112a/4
ṭavāf ḳ.- dım 32a/4
terbiyet-ü şefaḳat ḳ.- dım 51a/1
vużū ḳ.- dım 118b/4
sén ḳ.- dıŋ 76a/12
‘afv ḳ.- duk 41a/1
‘azīmet ḳ.- duk 79b/10, 96a/8
‘azīmeti ḳ.- duk 63b/8
direng ḳ.- duk 113b/4
īmā ḳ.- duk 110b/3
istirāḥat ḳ.- duk 96a/7
kéŋeş ḳ.- duk 60b/14
mażbūṭ ḳ.- duk 88b/1
mī‘ad ḳ.- duk 117b/1
muḥāṣara ḳ.- duk 38a/2
mübālaġa ḳ.- duk 99b/8
mürāca‘at ḳ.- duk 38a/13
ta‘cīl ḳ.- duk 89a/2
ta‘yīn ḳ.- duk 59a/13
tevaḳḳuf ḳ.- duk 98b/3
‘āciz ḳ.- ġan 71b/2
başsızlıḳ ḳ.- ġan 39b/6
bolcar ḳ.- ġan 78a/11
buzuḳçılıḳ ḳ.- ġan 64a/4
ḫiẕmetler ḳ.- ġan 28b/6-7
muḥāṣara ḳ.- ġan 57a/13
nökerimizge ḳ.- ġan 82a/9
ol ḳ.- ġan 79a/4, 105b/9
ri‘āyet ḳ.- ġan 9b/10, 22a/13, 52a/11, 57b/1, 62a/14-62b/1, 71b/12, 79a/5, 90b/12
sellāḫlıḳ ḳ.- ġan 15b/6

ta‘rīf ḳ.- ġan 53b/7-8
üstüvār ḳ.- ġan 29a/1
yaḫşılıḳlar ḳ.- ġan 22b/13
yamanlıḳ ḳ.- ġan 60b/11
fevt ḳ.- ġan ékendür 96a/14-96b/1
vedā‘ ḳ.- ġan ékendür 96a/13
ṭayyār ḳ.- ġan ékendürler 92b/9-10
pāyitaḫt ḳ.- ġan émestür 44b/11
żabṭ ḳ.- ġan émestür 12a/11
‘ömride ḳ.- ġan işi 35a/8
‘azīmeti ḳ.- ġanda 14a/9-10
ḫatna ḳ.- ġanda 41a/8
muḥāṣara ḳ.- ġanda 27b/1-2
pīşkeş ḳ.- ġanda 42b/8
şehīd ḳ.- ġanda 19b/13
‘ahd-u şarṭ ḳ.- ġandın 61a/7
pādşāhlıḳ ḳ.- ġandın 108b/4
bina ḳ.- ġandur 44b/9
ḫiẕmet ḳ.- ġandur 13b/8, 15a/1
ḫayālı hem ḳ.- ġandurlar 77a/4-5
tetebbu‘ ḳ.- ġandurlar 100a/3
ḫiẕmet-kārlıḳlar ḳ.- ġanı 82a/6-7
rücū‘ ḳ.- ġanıdın 105b/10
nökerlik ḳ.- ġanım 108b/4
ḥükm ḳ.- ġanımız boldı 64b/5
ḥükm ḳ.- ġanımızdın 64b/3-4
iḫtiyār ḳ.- ġanlar 55a/9
ḳaṣd ḳ.- ġanlardın 54a/6
der-ḫˇast ḳ.- ġay 70b/6
farḳ ḳ.- ġay 105b/4
girāy ol ḳ.- ġay 78a/4
Ḫocendḳa barıp hem kişi né ḳ.- ġay 60a/4
ihtimām ḳ.- ġay 58b/8
iḳdām ḳ.- ġay 58b/7
muḥāṣara ḳ.- ġay 39a/4-5
naḳẓ-i ‘ahd ḳ.- ġay 111a/9
pādşāh ḳ.- ġay 24b/4-5
żāyi‘ ḳ.- ġay 78a/5
ḫiẕmetkārlıḳ ḳ.- ġay mén 60b/1-2
ḫod ḳ.- ġaybiz 83a/3-4
def‘ ḳ.- ġaylar 17b/9
meded ḳ.- ġaylar 94a/5
vefā ḳ.- ġaylar 64a/6
bu fitnelerni engīz ḳ.- ġuçı 51b/3
yamanlıḳḳa tīz ḳ.- ġuçı 51b/4
ṭayyār ḳ.- ġunça 87b/13
taḥḳīḳ ḳ.- ġunça bolmadı 114a/12
tertīb ḳ.- ġunça bolmaydur édi 68b/8-9
vefā ḳ.- ġusıdur 58b/2-3

‘ahd ḳ.- ıŋ 116a/6
ḥişṣe ḳ.- ıŋ 108b/3
‘ahd-u şarṭ ḳ.- ıp 53b/10, 110b/7
anda ḳ.- ıp 39a/13
‘arżadāşt ḳ.- ıp 13a/8
‘azīmet ḳ.- ıp 30b/14
‘azīmeti ḳ.- ıp 13b/4, 25a/6
‘ināyet ḳ.- ıp 60a/14
bahāne ḳ.- ıp 118b/11
barın ḳ.- ıp 62a/8
bég-atake ḳ.- ıp 6b/10, 6b/13
bégi ḳ.- ıp 109a/10
bend ḳ.- ıp 67b/4, 78a/14
bī-i‘tidāllıḳlar ḳ.- ıp 58a/11-12
buzuḳçılıḳ ḳ.- ıp 99a/14
cezm ḳ.- ıp 101b/4
daruġası ḳ.- ıp 103b/13
éşik iḫtiyārı ḳ.- ıp 13a/11-12
fehm ḳ.- ıp 83b/9
fülūs ḳ.- ıp 56b/6
ġāfil ḳ.- ıp 33a/5-6, 56b/10
ġalaṭ ḳ.- ıp 53a/8
gurg-āşṭīraḳ ḳ.- ıp 42b/5
ḫān ḳ.- ıp 10b/4
ḫandaḳ ḳ.- ıp 73a/13
ḫāṭır-nişān ḳ.- ıp 71b/3
ḫayāl ḳ.- ıp 82a/13, 95b/4, 105b/7
herçend ḳ.- ıp 105a/4
ḫıyābān ḳ.- ıp 45b/13
ḥiyel ḳ.- ıp 77b/8
ḫiẕmet ḳ.- ıp 84a/9
ḫiẕmetler ḳ.- ıp 30b/11
hücūm ḳ.- ıp 26b/6, 111a/1
hücūm-ı ‘āmmī ḳ.- ıp 36b/14
ılġar ḳ.- ıp 59a/7-8, 119b/13
iḫtirāz ḳ.- ıp 115b/1
iḫtiyār ḳ.- ıp 35a/4
iḫtiyāṭ ḳ.- ıp 88b/1, 98b/10, 116b/2
istid‘ā ḳ.- ıp 5b/13-14
istifsār ḳ.- ıp 60a/10
i‘timād ḳ.- ıp 77b/13-14, 78a/13
ittifāḳ ḳ.- ıp 6a/11, 23a/7, 64a/3, 74a/13, 109a/9, 119b/7
iẕhār ḳ.- ıp 110a/13
iẕhārı ḳ.- ıp 110b/11
ḳabūl ḳ.- ıp 104a/7
ḳaravulluḳ ḳ.- ıp 116b/14
ḳaṭ‘ ḳ.- ıp 110b/6
kebāb ḳ.- ıp 95b/8
körüniş ḳ.- ıp 101b/1

kūr-nemeklik ḳ.- ıp 79b/4-5
küyev ḳ.- ıp 6a/12
ma‘lūm ḳ.- ıp 63a/5, 63a/7
ma‘zūl ḳ.- ıp 24b/9
meşveret ḳ.- ıp 91a/4, 91a/11, 103b/8
meyl ḳ.- ıp 2a/3
muḥāṣara ḳ.- ıp 51a/3
muḥkem ḳ.- ıp 33a/2-3
mükemmel ḳ.- ıp 66b/2
mülāzemet ḳ.- ıp 16a/14, 31b/4, 96b/9
nāmūs ḳ.- ıp 102a/8
naṣīḥat ḳ.- ıp 52a/13
pādşāh ḳ.- ıp 58b/11
pürḳārlıḳ ḳ.- ıp 117b/13
raḫne ḳ.- ıp 119a/5
redīf ḳ.- ıp 87b/1
ref‘ ḳ.- ıp 16a/9
rende ḳ.- ıp 93b/10-11
ri‘āyet ḳ.- ıp 35a/2, 39b/14, 70a/14, 71a/10
riḳḳat ḳ.- ıp 60a/10
sarı bolġan dék ḳ.- ıp 24b/1
sefer ḳ.- ıp 88a/11-12
siyāset ḳ.- ıp 35b/13
ṣulḥ ḳ.- ıp 77a/13
ṣulḥgüne ḳ.- ıp 17a/8, 59b/14, 95a/9
şi‘ār ḳ.- ıp 35a/5
şūḫluḳ ḳ.- ıp 31a/2
tabin ḳ.- ıp 15b/1-2
ta‘yīn ḳ.- ıp 43b/11, 55b/6, 62b/1, 72a/11, 112a/4, 112a/11
ta‘ẓīm ḳ.- ıp 32a/1, 80a/11, 119a/8
taḥḳīḳ ḳ.- ıp 119b/5
taṣavvur ḳ.- ıp 43a/5
ṭavr ḳ.- ıp 61b/5, 110b/3, 110b/5, 119b/9
tayaḳ ḳ.- ıp 62a/9, 63b/3
teġāfül ḳ.- ıp 111b/13
teraḥḥum ḳ.- ıp 64a/9
terbiyet ḳ.- ıp 52a/10
tereddüt ḳ.- ıp 60b/10
tertīb ḳ.- ıp 69b/11
tevehhüm ḳ.- ıp 17a/12, 86a/6
tevekkül ḳ.- ıp 61a/5, 66a/14, 72a/14, 84a/1
tirāş ḳ.- ıp 5b/1, 46b/2
tīzlik ḳ.- ıp 34b/7
ṭoylar ḳ.- ıp 10b/3, 20a/2
un ḳ.- ıp 109a/6
va‘deler ḳ.- ıp 117a/13
yaḫşılıḳ ḳ.- ıp 8a/4
yek-cihetlıḳlar ḳ.- ıp 77a/11
yosunluḳ ḳ.- ıp 36a/14-36b/1

żabṭ-u serencām ḳ.- ıp 63b/10
‘ömri ḳażālarını tamām ḳ.- ıp édi 7a/7
çehre ḳ.- ıp édi 26a/1
ḫiẕmet ḳ.- ıp édi 40b/8, 72a/3
mühr-dār ḳ.- ıp édi 39b/14
mülāzım ḳ.- ıp édi 87a/3-4
pāyitaḫt ḳ.- ıp édi 4b/11, 44b/10
ri‘āyet ḳ.- ıp édi 15a/11-12, 22a/8, 28b/5, 28b/7, 52a/9, 59b/2
ta‘yīn ḳ.- ıp édi 62a/13-14, 76b/12
tertīb ḳ.- ıp édi 26a/6, 30a/3
anı ḳ.- ıp édiler 13b/8
ḥarām-nemekler andaḳ ḳ.- ıp édiler 52b/1
ḳalınlıḳ ḳ.- ıp édiler 75a/9
kevek ḳ.- ıp édiler 34b/6
ma‘āş ḳ.- ıp édiler 61a/11
pisteler ḳ.- ıp édiler 24a/13
ta‘yīn ḳ.- ıp édiler 76b/3
bég ḳ.- ıp édim 52a/10, 71a/10-11
ri‘āyet ḳ.- ıp édim 14b/13, 22a/10, 22b/5-6, 65a/1, 98a/14
‘ahd ḳ.- ıptur 111a/9
‘imāret ḳ.- ıptur 47a/3
‘imāret ḳ.- ıptur 47a/10
ferşler ḳ.- ıptur 46a/13
ḫaber-dār ḳ.- ıptur 79a/3
medrese-ü maḳbere ḳ.- ıptur 49a/14
pīṣṭāḳ ḳ.- ıptur 49a/11
sehliŋġārlıḳ ḳ.- ıptur 109b/4
ṭāḳçeler ḳ.- ıptur 49a/12
taḳṣīr ḳ.- ıptur 83b/9
peydā ḳ.- ıptur 11a/13-14
ta‘cīl ḳ.- ıpturbiz 89a/6
‘amel ḳ.- ıpturlar 46b/5
ferş ḳ.- ıpturlar 47a/9
iş ḳ.- ıpturlar 45b/9
muḥāṣara ḳ.- ıpturlar 52b/13
raṣad ḳ.- ıpturlar 46b/13
taṣvīr ḳ.- ıpturlar 46a/1
ba‘żını mārpīç ḫiyāre ḳ.- ıpturlar 47a/6-7
bizge ḳ.- madı 82a/10
ḥükūmet ḳ.- madı 24a/10
iḫtilāṭ ḳ.- madı 44a/6
meded ḳ.- madı 59b/13
mürüvvetī ḳ.- madı 10a/3
pervā hem ḳ.- madı 80b/1
ri‘āyet-ü şefaḳat ḳ.- madı 23a/1
salṭanat ḳ.- madı 50a/12, 69a/13
ṭāḳat ḳ.- madı 102b/4
ṭama‘ ḳ.- madı 8a/8
te‘sīr ḳ.- madı 108b/5

meded ḳ.- madılar 94a/5
taḳṣīr ḳ.- madılar 60a/3
pervā ḳ.- maduk 92b/5
la‘net ḳ.- maġannı 58b/10
taḳṣīr ḳ.- maġaybiz 99b/3
ḥaddi yétmes işlerni ḳ.- maġıġa 36a/1-2
hücūm ḳ.- maḳ 30a/7
né ḳ.- maḳ 112b/4, 116a/14
ṭahāret ḳ.- maḳ 36b/3
yaraġını ḳ.- maḳ 77b/12-13
meşveret ḳ.- maḳḳa 111b/4
mülāḳāt ḳ.- maḳḳa 101b/14
tālān-u tārāc ḳ.- maḳḳa 57a/7
ta‘yīn ḳ.- maḳḳa 111b/2
ittifāḳ ḳ.- maḳlıḳ 110b/2
ḳabal ḳ.- maḳlıḳ 94a/6
teklīfi ḳ.- maḳlıḳḳa 75b/11
ẓulm-u bī-dād ḳ.- maḳnı 35a/5
ḫiẕmet ḳ.- maḳta 60a/3
ri‘āyet ḳ.- maḳta édi 52a/9-10
meşveret ḳ.- maḳta édük 111b/6
taḳṣīr ḳ.- mamaḳ 109b/6
ıżṭırāb ḳ.- maŋ 111b/9
ḳılur ḳ.- mas 60a/9
fāyide ḳ.- mas édi 52b/2
pervā ḳ.- mas édi 7a/11
sipāhīleri bile ança ḳ.- mas édi 36a/9
tefāvüd ḳ.- mas édi 97b/2
terk ḳ.- mas édi 7a/7, 25b/6
meded ḳ.- masalar 83a/5
cihetlıḳ ḳ.- may 90b/13
endīşe-ü tevaḳḳuf ḳ.- may 60b/3
furṣat ḳ.- may 119a/5
ḫaber ḳ.- may 12a/3, 80a/6
iḥtiyāt ḳ.- may 110a/5
iẓhār ḳ.- may 37b/2
meded ḳ.- may 94a/11
mülāḥaẓa ḳ.- may 106a/7
teklīf ḳ.- may 113b/1
tevaḳḳuf ḳ.- may 56a/4-5, 59a/11, 60b/6, 61a/1, 63a/11, 63b/8, 72b/4-5, 106b/7-8
mülāḳāt ḳ.- maydur 101b/12
bég ḳ.- maydur édi 73b/6-7
ḫiẕmet ḳ.- maydur édi 72a/2
va‘de ḳ.- maydur édi 51b/11-12
tetebbu‘ ḳ.- maydur édim 100a/1
ferāġat ḳ.- maydur édük 96a/1
iş ḳ.- maydurlar édi 37a/6
bég ḳ.- mış bolġay 69a/14
tercīḥ ḳ.- sa bolur 3b/1

‘adl ḳ.- salar 5b/7
men‘ ḳ.- salar 91b/9-10
‘uhde ḳ.- salar 16b/7
mülāzemet ḳ.- sam 31b/11-12
la‘net ḳ.- sun 58b/9
né ḳ.- sun 41b/6-7
taḥammül ḳ.- sun 76b/5
ta‘yīn ḳ.- uptur 110b/9-10
ḳ.- ur 119a/4
çehre ḳ.- ur 24a/3
dād-ḫˇāhlıḳ ḳ.- ur 24a/1
ḫiẕmet ḳ.- ur 115b/14
istirāḥat ḳ.- ur 3a/7
ma‘āş ḳ.- ur 98b/1
müżāyaḳa ḳ.- ur 21a/5
seŋtırāşlıḳ ḳ.- ur 49a/5
‘amel ḳ.- ur édi 29a/8
‘ayb ḳ.- ur édi 29b/3-4
‘aẕāblar ḳ.- ur édi 79a/12
āmīziş ḳ.- ur édi 36a/9
çehre ḳ.- ur édi 25b/14
da‘vāsını ḳ.- ur édi 15a/2
ḫarc ḳ.- ur édi 28b/11-12
ḥareketler ḳ.- ur édi 26a/10
ḥikāyet ḳ.- ur édi 97a/10
ḫiẕmet ḳ.- ur édi 15a/14, 28b/4, 29a/13
iḫtiyār ḳ.- ur édi 7b/11
istiḫfāf ḳ.- ur édi 26a/8
kitabet ḳ.- ur édi 21b/8
ḳumār hem ḳ.- ur édi 7b/13
mu‘ālece ḳ.- ur édi 109a/1
muṭāyebe ḳ.- ur édi 14b/3-4
mülāzemet ḳ.- ur édi 10a/10, 29a/8, 96a/10-11
namāz ḳ.- ur édi 28b/13
perhīz ḳ.- ur édi 28b/14
peydā ḳ.- ur édi 28b/11
ser-ü sāmān ḳ.- ur édi 21b/3
taḫallüṣ ḳ.- ur édi 21a/9-10, 68b/8
tilāvet ḳ.- ur édi 7a/7-8
ẓerāfetler ḳ.- ur édi 14b/4
iḫtiyār ḳ.- ur édim 76a/9
iḥtiyāṭ ḳ.- ur édim 25a/14
pervā-yı öz-ü ġayr ḳ.- ur édim 76a/6
seyr ḳ.- ur édim 76a/5-6, 97a/14
tekye ḳ.- ur édim 106b/8
muḫāṭab ḳ.- ur ékendür 29b/1
perhīz ḳ.- ur érdi 14b/3
ḳ.- ur ḳılmas 60a/9
sünnet ḳ.- ur ṭoyı 6b/10

şehr-ü pāyitaḫt ḳ.- urġa 49a/7
‘amel ḳ.- urlar 46b/8
‘aṣā ḳ.- urlar 5a/14-5b/1
ba‘żı némeler ḳ.- urlar 3a/10
ḳamçı destesi hem ḳ.- urlar 5b/1
ḳaṣd ḳ.- urlar 99b/12
ḳoruḳ ḳ.- urlar 48a/7-8
ḳuşlarġa ḳafes ḳ.- urlar 5b/1
mülāḥaẓa ḳ.- urlar 36b/10
rivāyet ḳ.- urlar 8a/3, 21a/2
tīr-gez ḳ.- urlar 5b/2
andaḳ ḳ.- urlar édi 75a/6
‘ayb ḳ.- urlar édi 26a/4
du‘ā ḳ.- urlar édi 84b/2
ġavġā ḳ.- urlar édi 94a/2
ḥisāb ḳ.- urlar édi 97a/12
nisbet ḳ.- urlar édi 36a/11
sūd-u sevdā ḳ.- urlar édi 40a/4
ṭama‘ ḳ.- urlar édi 51b/8
[638]

ḳıldur- : Yaptırmak.
pāre ḳ.- dı 39b/7
[1]

ḳılıç : Kılıç.
ḳ. 7b/5, 14a/8, 31a/4, 31a/5, 31a/7, 31b/3, 33b/12, 38b/7, 42b/3, 65b/8, 89b/5, 91b/7, 92a/1, 97b/13, 103a/13, 106a/8, 106b/9, 107a/14, 107b/2, 107b/3, 107b/5, 112a/9, 113a/6, 113b/10
ḳ. oḳ édi 97b/13
ḳ.+ dın 107a/12
ḳ.+ ı 65b/9
ḳ.+ ıġa 88b/8, 103a/11
ḳ.+ ını 97b/12, 103a/14
ḳ.+ ḳa 103a/12
ḳ.+ lar 100b/12
ḳ.+ nı 107b/1
[35]

ḳılıl- : Yapılmak.
‘uhdesiġa ḳ.- dı 112a/3
iktifā ḳ.- dı 50a/5
istid‘ā ḳ.- dı 54b/5
men‘ ḳ.- dı 71b/3
meşveret ḳ.- dı 65a/6, 78b/9
mürāca‘at ḳ.- dı 32b/10, 60a/1, 70b/8
ta‘yīn ḳ.- dı 66a/12
‘ahd ḳ.- ıp édi 63b/13-14
ḫayāl ḳ.- ıp édi 81a/10-11

iḫtiyāṭlar ḳ.- ıp édi 73a/13
müstāḥkem-u mażbūṭ ḳ.- ıp édi 88b/9-10
tertīb ḳ.- ıp édi 70a/6-7
iḫtiyāṭ ḳ.- ur édi 67b/12-13
[16]

ḳıl ḳuyruḳ : Bir kuş çeşidi. Türkistan'da Karşı vilayetinde çok bulunan ve bağrıkaraya benzeyen bir kuş olup oranın halkı tarafından murgak-ı karşî ismiyle anılmaktadır.
ḳ. 49b/6
[1]

ḳımız : Kımız. Kısrak sütünden yapılan ve Türklerin geleneksel içkilerinden olan kımızdan Bâbur'da yalnızca bir defa ve Kâşgar hanlarının askeri töreninde tuğlara serpilmesi münasebetiyle bahsedilmektedir.
ḳ.+ lar 100b/2
[1]

ḳın : Kılıç, hançer, kama gibi kesici araçların kendilerine özgü kaplarının ortak adı.
ḳ.+ ıda édi 107b/2
[1]

ḳır- : Kesmek.
ḳ.- dılar 62b/10
ḳ.- ġan 11b/12
[2]

ḳırġavul : Sülün.
ḳ.- u tavuşḳan 71a/4
ḳ. 4a/10, 5a/7, 19a/2, 71a/9
ḳ.+ ġa 71a/8
ḳ.+ ı 2a/14
ḳ.+ ları 71a/9
ḳ.+ nı 2b/1
[9]

ḳırıl- : Telef olmak.
ḳ.- dı 30b/8
[1]

ḳırḳ : Kırk.
ḳ. 40a/9, 71b/7
iki yüz ḳ. 61a/10, 82b/14-83a/1, 87b/14
ḳ. kün 73a/9, 83b/2
ḳ. künde 75a/13, 86b/7
ḳ. künge 31b/1
ḳ. küngeçe 67b/10
ḳ. miŋ 42b/9, 97a/5
ḳ. tört 18a/9
ḳ. üç 25b/2

ḳ. yıġaç yolġa 45a/11-12
yüz ḳ. yılġa 85a/7
ḳ.+ ça 84a/13
[18]

ḳırmızı : < Ar. Kırmızı.
ḳ. 48a/1
[1]

ḳışāş : < Ar. Öldürmeye ceza olarak ölüm cezası verme, kısas.
ḳ.+ ıġa 43b/1
[1]

ḳısḳaraḳ : Dar görüşlü.
ḳ. 14a/3
[1]

ḳış : Kış.
ḳ. 1b/9, 32b/9, 33a/1, 38a/11, 59a/4, 59b/5, 59b/9, 70b/6, 97b/6, 98a/2
ḳ. édi 117b/9
ḳ.+ ı 45b/3
ḳ.+ nı 71a/14
ḳ.+ nıŋ 33a/3, 72a/14
[15]

ḳışla- : Kışlamak, kışı geçirmek.
ḳ. 70b/11, 71a/1
ḳ.- maḳ boldum 96b/6
ḳ.- maḳdın 70b/9
[4]

ḳışlaḳ : Kışlak, kışın sığınılacak yer.
ḳ. 43b/8, 43b/14, 44a/2, 71a/2
ḳ.+ da ékende 71a/6
ḳ.+ ı 43b/12
ḳ.+ ḳa 43b/9
ḳ.+ ta 71a/14, 71b/9
ḳ.+ ta édük 71a/9, 71b/7-8
ḳ.+ ta ékende 71a/10
[12]

ḳışlıḳ : Kış, kışlık.
ḳ.+ ta 38b/3, 87b/8
[2]

ḳıṭ‘a : < Ar. Parça.
ḳ. 46b/2
[2]

ḳıtāl : < Ar. Vuruşma, savaş.
ḳ.- u ḥarbını 91b/7
[1]

ḳıyāmet : < Ar. Kıyamet.
dāmān-i ḳ.+ ḳaça 29a/3, 58b/8
[2]

ḳız : Kız.
ḳ. 8b/4, 9a/6, 9a/7, 9a/8, 11a/3, 11a/6, 12b/4, 20a/1, 20a/3,20a/7, 20a/9, 20a/11, 20b/8, 27a/8, 27a/11, 27b/1, 27b/4, 27b/10,27b/13, 27b/14, 28a/5, 35b/11, 57b/5, 97a/11
ḳ. boldı 20a/11, 86b/5
ḳ.+ ı boldı 10b/9, 12a/7, 27b/9
k. bolmadı 10b/11
k. bolup édi 12b/4-5, 28b/2-3
k.+ ı bolup édi 11b/7, 12b/1, 20a/5-6
ḳ. édi 26b/13-14
ḳ.+ dın 11b/14
ḳ.+ ı 9b/3, 9b/11, 10b/7, 11a/7, 11b/5, 12b/4, 18a/12, 19b/9, 20a/14, 27a/6, 27b/2, 28a/2, 29b/10, 86b/4
ḳ.+ ı édi 11b/4, 27a/1, 28a/7
ḳ.+ ıdın 11b/8
ḳ.+ ıġa 20a/12, 38a/14
ḳ.+ ını 24a/12, 35b/10, 69a/12, 75a/8
ḳ.+ ınıŋ 16a/8, 28a/13, 28b/2
ḳ.+ lardın 8b/8
ḳ.+ larnıŋ 11b/3
ḳ.+ nı 11a/7
[67]

ḳızıl : Kızıl.
ḳ. 3a/9, 5a/14, 18a/14, 63b/3
[4]

ki : < Far. Ki, bağlama edatı.
k. 5b/5, 7a/12, 13b/13, 13b/14, 15b/9, 19a/6, 21a/12, 24a/8, 24a/9, 25a/12, 31a/7, 50a/11, 50a/14, 50b/2, 58b/7, 82a/9, 82a/11, 86a/4, 87a/9, 87a/13, 87b/2, 87b/6, 97a/6, 99a/7, 101b/11, 120a/2
[26]

kiçik : Küçük.
k. 6b/6, 6b/8, 11b/8, 11b/9, 11b/14, 12a/13, 13b/12, 20a/9, 35a/3, 49a/12, 61a/10, 68a/13, 102a/4, 102a/8, 105b/13
k. édi 8b/6, 8b/8, 9a/8
k. érdi 13a/2
k.+ din 30b/11
k.+ i 37b/4
k.+ ige 37b/4

k.+ tin 40b/8
[23]

kiçik kirim : Önemsiz.
k. 22a/4, 80a/6
[2]

kiçiklik : Küçüklük.
k.+ de 12b/5
k.+ din 101b/4
k.+ ide 19b/9, 28b/4
k.+ idin 58b/1
[5]

kiçikrek : Daha küçük.
k. 5a/9, 49a/10-11, 98a/13, 108b/10
[4]

kiçim : < Moğ. Ata giydirilen zırh.
k. 89a/7
k.+ din 107a/11
k.+ ni 90a/14
[3]

kiçimlig : < Moğ.+T. Zırhlı.
k. 90a/11, 90a/13
[2]

kilīm : Kilim, keçe.
k.- u partal 69b/7
[1]

kim : Kimse, kim.
k. 1b/5, 1b/8, 1b/9, 2a/2, 2a/6, 2a/11, 2b/1, 2b/3, 2b/4, 2b/5, 3a/7, 3b/1, 4a/5, 4a/8, 4a/12, 4b/4, 4b/5, 4b/8, 4b/13, 5a/2, 5a/3, 5a/9, 5b/3, 5b/4, 5b/11, 5b/13, 6a/3, 6a/4, 6a/5, 6b/1, 6b/12, 7a/1, 7a/2, 7a/13, 7b/1, 8a/2, 8a/3, 8a/11, 8a/14, 8b/1, 8b/2, 8b/10, 9a/5, 9b/1, 9b/14, 10a/2, 10b/2, 10b/9, 11a/13, 11b/5, 11b/8, 11b/9, 11b/10, 12a/1, 12a/4, 12a/10, 13a/6, 13a/7, 14a/11, 14b/4, 14b/14, 15a/1, 15a/10, 15b/9, 15b/14, 16a/4, 16a/8, 16a/13, 16b/5, 16b/8, 16b/10, 16b/11, 16b/12, 16b/13, 17a/3, 17a/4, 17a/5, 17a/9, 17a/12, 17b/6, 17b/7, 17b/9, 17b/10, 18b/5, 18b/8, 18b/9, 18b/13, 18b/14, 19a/5, 19a/7, 19b/5, 21a/2, 21a/4, 21a/11, 22b/11, 22b/12, 23a/14, 23b/5, 23b/8, 23b/9, 23b/11, 23b/12, 23b/13, 24a/1, 24a/2, 24a/4, 24b/4, 24b/9, 25a/5, 25b/10, 26a/3, 27b/2, 27b/6, 27b/7, 28b/3, 28b/11, 29b/10, 30b/4, 30b/9, 30b/10, 31a/7, 31a/14, 31b/4, 31b/10, 31b/11, 32a/6, 32a/12, 32a/14, 33a/9, 33a/11, 33b/6, 34a/3, 34a/7, 34b/11, 35a/1, 35a/13, 35b/9, 35b/11, 36a/4, 36a/8, 36a/11, 36b/6, 36b/10, 36b/13, 37a/4, 37a/6, 37a/8, 37a/9, 37a/11, 37a/12, 38b/4, 39a/4, 39b/2, 39b/3, 39b/12, 40a/5, 40a/7, 40b/1, 40b/3, 40b/4, 40b/7, 40b/10, 41a/3, 41a/7, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 41a/13, 41b/5, 41b/8, 41b/11, 41b/12, 42a/11, 42b/9, 42b/10, 42b/11, 43a/6, 43a/14, 43b/2, 43b/3, 43b/6, 44a/10, 44b/12, 44b/14, 45a/1,

45a/4, 45a/7, 45a/11, 45b/11, 45b/12, 46a/2, 46b/2, 46b/5, 46b/7, 46b/8, 46b/9, 46b/11, 46b/13, 47a/5, 47a/13, 47b/10, 47b/11, 47b/14, 48a/2, 48a/4, 48a/6, 48a/12, 48b/7, 48b/11, 49a/13, 49b/2, 49b/6, 49b/11, 49b/12, 50a/13, 50b/3, 50b/11, 51a/3, 51a/8, 51a/9, 51a/12, 51a/14, 51b/6, 51b/8, 51b/11, 51b/13, 51b/14, 52a/1, 52a/13, 52b/1, 52b/3, 52b/13, 53a/4, 53a/6, 53a/11, 53a/12, 53b/1, 53b/2, 53b/3, 53b/4, 53b/5, 53b/6, 54a/6, 54a/14, 54b/12, 54b/13, 55a/1, 55a/5, 55b/9, 56a/6, 56a/8, 56a/11, 56a/14, 56b/3, 56b/5, 57b/1, 57b/4, 57b/7, 57b/12, 57b/14, 58a/2, 58a/6, 58a/7, 58a/13, 58b/1, 58b/2, 58b/7, 58b/8, 59a/1, 59a/3, 59a/4, 59a/8, 59a/9, 59a/13, 59b/3, 59b/7, 60a/8, 60a/13, 60a/14, 60b/3, 60b/10, 60b/14, 61a/5, 61b/2, 61b/4, 61b/6, 61b/10, 62a/1, 62a/4, 62a/12, 62b/8, 62b/13, 63a/3, 63a/4, 63a/10, 63a/12, 63a/13, 63a/14, 63b/1, 63b/2, 63b/6, 63b/7, 63b/12, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 64a/11, 64a/12, 64b/7, 64b/12, 64b/14, 65a/4, 65a/5, 65a/7, 65b/7, 65b/9, 65b/14, 66b/5, 66b/6, 66b/7, 66b/9, 66b/12, 66b/13, 67a/2, 67a/3, 67a/7, 67a/10, 67b/1, 67b/2, 67b/4, 68a/6, 68a/9, 68a/14, 68b/4, 68b/9, 68b/11, 69a/4, 69a/13, 69b/3, 69b/9, 70a/4, 70a/5, 70a/6, 70a/13, 70b/5, 70b/9, 70b/11, 70b/13, 71a/10, 71a/14, 71b/9, 71b/11, 71b/13, 71b/14, 72a/1, 72a/5, 72a/10, 72a/11, 72b/3, 72b/6, 72b/9, 72b/11, 72b/14, 73a/3, 73b/8, 74a/4, 74a/10, 74b/4, 74b/6, 74b/13, 75a/3, 75a/4, 75a/8, 75b/9, 75b/10, 75b/14, 76a/7, 76a/13, 76b/3, 77a/10, 77b/3, 77b/4, 77b/5, 77b/12, 77b/14, 78a/1, 78a/2, 78a/4, 78b/1, 78b/4, 78b/9, 79a/1, 79a/5, 79a/8, 79a/11, 79b/9, 79b/12, 79b/13, 79b/14, 80b/14, 81a/2, 81a/8, 81a/11, 81b/9, 81b/11, 81b/14, 82a/6, 82a/10, 82a/11, 82b/3, 83a/2, 83a/10, 83a/14, 83b/1, 83b/3, 83b/5, 83b/9, 83b/11, 83b/12, 83b/14, 84a/4, 84a/7, 84b/11, 84b/14, 85a/4, 85a/11, 85a/12, 85b/1, 85b/3, 85b/5, 85b/6, 85b/8, 85b/9, 85b/11, 85b/12, 86a/1, 86a/2, 86b/5, 86b/11, 86b/12, 86b/13, 87b/5, 88a/2, 88a/3, 88a/7, 88a/10, 89a/3, 89a/7, 89a/14, 89b/4, 89b/6, 89b/8, 89b/9, 89b/12, 90a/6, 90a/14, 90b/4, 90b/7, 90b/9, 90b/12, 91a/3, 91b/6, 92b/1, 92b/3, 92b/7, 92b/10, 93b/7, 93b/8, 94a/3, 94a/7, 94b/5, 94b/13, 94b/14, 95a/8, 95a/9, 96a/10, 96b/2, 96b/13, 97b/2, 97b/4, 97b/6, 97b/8, 97b/10, 97b/12, 97b/13, 98a/1, 98a/6, 98a/7, 98b/5, 98b/7, 98b/8, 98b/12, 99a/10, 99b/2, 99b/4, 99b/7, 99b/11, 100a/6, 100b/11, 100b/13, 101a/1, 101a/3, 101a/7, 101a/11, 101a/12, 101a/14, 101b/2, 101b/7, 101b/8, 101b/9, 101b/12, 101b/13, 101b/14, 102a/3, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102b/3, 102b/6, 103a/13, 103b/2, 103b/3, 103b/8, 103b/9, 104a/6, 104a/9, 104b/2, 104b/3, 104b/6, 104b/12, 105a/1, 105a/9, 105a/12, 105b/1, 105b/2, 105b/11, 106a/2, 106a/12, 106b/3, 106b/6, 106b/7, 106b/12, 106b/14, 107a/4, 107a/8, 107a/10, 107b/1, 107b/4, 108a/1, 108a/4, 108a/8, 108a/9, 108a/13, 108a/14, 108b/1, 108b/3, 108b/5, 109a/4, 109b/1, 109b/5, 110a/14, 110b/3, 110b/4, 110b/5, 110b/7, 111a/6, 111a/7, 111a/9, 111b/2, 111b/6, 111b/8, 111b/9, 111b/10, 112a/14, 112b/2, 112b/4, 112b/5, 112b/7, 112b/11, 113a/7, 113a/9, 113a/12, 113a/14, 113b/2, 113b/5, 113b/6, 113b/8, 113b/9, 113b/11, 114a/9, 114a/11, 114a/13, 114a/14, 114b/2, 114b/3, 114b/9, 115a/4, 115a/9, 115a/11, 115b/4, 115b/5, 115b/6, 115b/11, 115b/12, 115b/13, 116a/1, 116a/4, 116a/7, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116b/1, 116b/2, 116b/3, 116b/5, 116b/7, 116b/8, 116b/11, 117a/1, 117a/2, 117a/4, 117a/5, 117a/6, 117a/7, 117a/8, 117a/9, 117a/10, 117a/11, 117a/14, 117b/1, 117b/2, 117b/4, 117b/7, 117b/10, 117b/11, 117b/13, 118a/3, 118a/4, 118a/5, 118a/6, 118a/8, 118a/9, 118a/10, 118a/13, 118a/14, 118b/2, 118b/5, 118b/7, 118b/8, 118b/11, 118b/12, 118b/13, 118b/14, 119a/1, 119a/2, 119a/5, 119a/6, 119a/9, 119a/11, 119a/12, 119a/13, 119a/14, 119b/1, 119b/3, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/7, 119b/8, 119b/11, 120a/2

k. bolġan 66a/11, 89b/4-5

k. bolġay 46a/13

k.+ ge 75b/11
k.+ niŋ 100b/8
[729]

kināyet : < Ar. Söz.
k.+ i bolup édi 37a/12
[1]

kine : Küçük.
k. 20a/5, 27b/9
k.+ ni 98b/12
[3]

kir- : Girmek.
k.- di 36b/4, 57b/3, 62a/6, 69b/10, 85a/9, 86a/14, 87b/11, 91a/4, 95a/1, 104a/9, 109a/9, 111a/12
k.- diler 36b/5, 41a/1, 62a/3, 63b/5, 73a/6, 86a/7, 104a/5, 104a/8, 104a/9, 104b/1, 110a/2, 119a/5
k.- dim 84a/12
k.- dük 44a/1, 90a/11, 114a/9
k.- e almay 56b/13, 63b/6
k.- e başladılar 62b/6
k.- er 2a/11, 43b/5,
k.- er édim 101b/2
k.- er ékendür 106b/2
k.- geç 23b/6, 32a/1, 63b/3, 104a/4, 111a/13, 112b/13
k.- gen 33b/11, 36b/5, 39b/5, 51a/6, 86b/5, 90a/10, 108a/4, 108b/1, 110b/13
k.- gen ékendür 73b/12
k.- gende 15b/1, 97a/8, 110a/7
k.- gendin 61a/12
k.- genlerini 86a/10-11
k.- ip 10a/12, 14b/7, 15b/6, 17b/1, 19a/2, 30b/13, 39a/9, 42a/5, 43b/11, 58a/11, 66b/10, 73b/8, 73b/9, 77b/7, 80b/7, 81b/2, 84a/14, 84b/7, 90b/5, 98a/9, 106a/14, 107a/10, 108b/2, 112b/12, 117a/5, 117b/12, 119b/13
k.- ip édi 40b/12, 51a/5, 79b/4
k.- iptür 88b/7, 109b/3
k.- iş 68a/9
k.- meydür édi 72a/2
k.- miş 63b/7
k.- se 64a/11
[92]

kiriş- : Girişmek.
buzuġluḳ ḳıla k.- ti 17b/8
ḳaça k.- kende 52a/12-13
ḳaça k.- ti 95a/3
ḳoya k.- ti 89b/12
ma‘āş ḳıla k.- ti 24b/3, 74b/10

öle k.- ti 17a/4
k.- tiler 93b/8
ayta k.- tiler 115b/6, 115b/7, 115b/10-11
çıḳa k.- tiler 91b/8-9
ḳaça k.- tiler 94b/10, 105b/11
ḳoya k.- tiler 90a/4
sala k.- tiler 74a/5
ṭa‘n ḳıla k.- tiler 91b/10
tüşüre k.- tiler 89b/14
[18]

kiriş : Giriş.
k. édi 95a/2
k.+ i 95a/1
[2]

kisten : Gürz şeklinde bir savaş aleti.
k. 103a/13
[1]

kişi : Kişi, kimse.
k. 2b/2, 2b/3, 3b/11, 5b/8, 7a/14, 15a/8, 23a/8, 24b/3, 25a/1, 26a/3, 29a/9, 30a/12, 31a/11, 35b/1, 35b/5, 38a/6, 38a/7, 39b/1, 40b/3, 41b/11, 42b/12, 44a/13, 47b/1, 51a/9, 51a/12, 52a/4, 53a/13, 53b/2, 54a/8, 55a/7, 55b/4, 57a/3, 59a/1, 60a/12, 60b/12, 61a/9, 61a/14, 61b/3, 63a/6, 63b/4, 64b/7, 65b/11, 66b/14, 67a/14, 73a/10, 73b/3, 76b/8, 77a/7, 78a/5, 79b/14, 82a/14, 82b/11, 82b/12, 84a/5, 85a/2, 85a/3, 85a/11, 85b/2, 85b/9, 85b/11, 86b/3, 88a/2, 88a/4, 88a/5, 88a/7, 88a/8, 88a/9, 88b/6, 88b/13, 88b/14, 89b/6, 90a/3, 90a/9, 90b/6, 91a/6, 91a/7, 92b/10, 93a/11, 93b/2, 93b/5, 95a/11, 97a/11, 97b/8, 98a/6, 98b/2, 98b/13, 100a/4, 100a/5, 101a/13, 101a/14, 102a/2, 102a/9, 102a/10, 103a/10, 103b/7, 104a/7, 104b/3, 104b/6, 104b/14, 105a/1, 105a/4, 105a/5, 105a/7, 105b/6, 106b/11, 106b/14, 107a/1, 107a/3, 107a/8, 107b/4, 107b/13, 108b/2, 109a/11, 109b/1, 109b/14, 110a/8, 110a/9, 110a/13, 110b/7, 111a/10, 111a/12, 111b/1, 112a/11, 113a/9, 113a/10, 113a/12, 113b/1, 113b/4, 113b/5, 113b/6, 113b/7, 113b/11, 114a/5, 114a/7, 114a/14, 115a/6, 116b/3, 117a/11, 117b/7, 117b/8, 117b/10, 118b/2, 119a/2, 119b/5, 120a/1
k. bolġay 119a/7
k. bolġay édi 84b/13, 106b/12, 111b/1
k. édi 6b/14, 7a/6, 7b/5, 7b/10, 13b/14, 14a/3, 14a/6, 14b/11, 15a/2-3,15b/3-4, 15a/4, 15a/12, 15b/10, 16b/8, 18b/10, 21a/9, 21b/1, 21b/2, 21b/8, 22a/3, 23a/6, 25b/5, 26a/7, 26a/8, 29a/1, 29a/8, 29a/13, 29b/12, 54a/7, 61a/10, 63a/4, 83a/1, 85b/1, 85b/9, 87a/6, 94b/4, 97a/6, 100a/1, 103a/11, 103a/12, 114b/13
k. édük 114a/13
k. ékendür 21a/1, 85b/5, 114a/13
k. érdi 7b/4, 13b/5, 13b/6, 13b/9, 13b/11, 13b/13, 14b/2, 18a/14, 18b/1, 18b/3, 19a/3, 19a/10, 21a/6
Ḫocendḳa barıp hem k. né ḳılġay 60a/4
k.+ de 61a/2-3
k.+ din 53b/11, 104b/12, 105a/2, 107a/8

k.+ dür 60b/11, 94b/5, 105a/9
k.+ ge 58b/7, 75b/3, 76b/1, 118a/6
k.+ ler 43b/13, 59a/2, 74b/10, 77a/1, 78b/11, 85b/2, 94a/3, 95a/3
k.+ leri 35a/1, 103a/7
k.+ leridin 62b/10
k.+ lerimiz 67b/5
k.+ lerimni 107b/11-12
k.+ lerin 71a/13
k.+ lerini 82b/7
k.+ leriniŋ 119a/3
k.+ lerni 89b/7
k.+ m 87b/14, 111a/13
k.+ mdin 112a/3
k.+ miz 52a/12, 56a/11, 72a/13, 82b/14, 88b/3, 106a/5
k.+ mizge 72a/13
k.+ mizni 113b/13, 114a/3
k.+ miznіŋ 98a/3, 99b/1, 113a/11
k.+ ni 16b/6, 21a/4, 29b/5, 33a/6, 39a/9, 62b/3, 67b/3, 69a/13, 100a/4, 102a/2, 105b/4, 112a/1, 112a/2, 117b/11
k.+ niŋ 3b/11, 23b/14, 30b/9, 33a/9, 33a/11, 40b/7, 58b/14, 72b/3, 80b/8, 98b/14, 102b/12, 108b/14
k.+ si 30b/8, 32b/11, 32b/12, 34b/13, 38b/11, 39b/11, 43b/6, 44a/4, 66a/8, 68a/3, 70a/5, 70a/9, 70b/1, 71b/10, 73b/12, 82a/12, 84a/13, 86b/1, 88b/3-4, 88b/5, 89b/12, 93a/10, 105b/7, 106a/3, 106a/5, 112a/3, 113b/8, 113b/12-13, 114a/4
k.+ si édi 44a/11
k.+ si émes édi 94b/2
k.+ siçe 35a/1
k.+ sige 35b/1, 70b/10, 70b/12, 72a/6
k.+ sin 11b/11
k.+ sini 61b/7, 86a/7, 106a/9, 106b/13
[324]

kitāb : < Ar. Yazılmış ve basılmış eser, kitap.
k.- ı fıḳh 45a/5
k.+ da 1b/5
k.+ larda 5b/3, 6a/4
k.+ larını 7a/10
[5]

kitābe : < Ar. Kazılmış yazı, yazıt.
k.+ lerde 4b/8
k.+ side 45b/9
[2]

kitābet : < Ar. Yazı yazma, kitaplık.
k. 87a/1
k. ḳılur édi 21b/8
k.+ i 87a/1
[3]

kivür- : İçeriye sokmak, koymak.
k.- diler 62a/11
k.- geyler 104b/4
k.- mekni 78b/12
k.- meydür édi 93b/6
k.- üp 104b/3, 104b/6
[6]

kiyiz : Keçe.
k. 10b/8
[1]

ḳoba : Kaba, şişman.
ḳ. 6b/14
[1]

ḳol : El, taraf.
ḳ. 24a/7, 89b/6, 89b/11, 94a/7, 94a/8, 112b/13, 114a/8
ḳ.+ da 34a/9, 56a/5, 81b/13, 116b/13
ḳ.+ dın 114a/9
ḳ.+ ġa 114a/8
ḳ.+ ı 103a/3, 107a/11
ḳ.+ nıŋ 114a/7
ḳ.+ um 107a/10
ḳ.+ umdın 83b/11
[20]

ḳol- : İstemek, rica etmek.
ḳ.- ġusıdur 87b/7
[1]

ḳolda- : Himaye etmek, yardım etmek.
ḳ.- p 108b/9
[1]

ḳoltuḳ (ġ) : Koltuk altı, kolun bedenle birleştiği yer.
ḳ.+ umġa 113a/2
[1]

ḳon- : Gecelemek, konaklamak, durmak.
ḳ.- up 34b/13, 73b/11, 77b/2, 81b/4
[4]

konende : < Far. Yapan, eden.
k. édi 28b/11
[1]

ḳonḳar : Koyu kestane rengi.
ḳ. 18a/13
[1]

ḳop- : Kalkmak.
ḳ.- ar 38b/8, 98a/5
ḳ.- ḳaç 106b/9, 111a/1
ḳ.- ḳanda 80a/11
ḳ.- ḳandın 18b/7
ḳ.- may 80a/10
ḳ.- tı 27b/4, 64b/4, 80a/11, 83b/12
ḳ.- tılar 32a/1-2, 83b/10, 110b/13
ḳ.- tum 118b/1
ḳ.- uŋ 106b/7
ḳ.- up 34a/8, 35b/12, 43b/8, 69b/4, 95b/5, 103a/5, 108b/12, 112a/10
[24]

ḳopar- : Kalkmak, inşa etmek.
ḳ.- ġan 36b/6
ḳ.- ıp 31a/3, 67a/5
ḳ.- ıp édiler 34b/8-9
ḳ.- ıpturlar 47a/5
ḳ.- maḳ 34b/10
[6]

ḳopuz : Kopuz. Türk halk kültüründe telli çalgı.
ḳ.+ nı 22a/9
[1]

ḳorın : Kuşak, kemer.
ḳ.+ ı 102b/10
[1]

ḳorḳ- : Korkmak.
ḳ.- maḳ 54a/7
ḳ.- may 41b/10
ḳ.- sa 94b/6
[3]

ḳorḳaḳlıḳ : Korkaklık.
ḳ.+ ḳa 35a/9-10
[1]

ḳorḳunç : Korkunç, korku.
ḳ.+ ı 88a/10
ḳ.+ ıdın 24a/3, 29b/7, 52a/6, 85b/10, 104a/3
ḳ.+ tın 52a/14
[7]

ḳoruḳ (ġ) : Çayır, çöl, kır, sahra, yaban.
ḳ. 114a/8
ḳ. ḳılurlar 48a/7-8
ḳ.+ ıda 82b/14
ḳ.+ ıdur 48b/1
ḳ.+ nıŋ 107b/14
[5]

ḳoş- : Koşmak, katmak.
ḳ. 114b/14
ḳ.- ġandın 72b/13
ḳ.- ġaylar 103b/9
ḳ.- sak 117b/5
ḳ.- tılar 52a/5, 103b/13
ḳ.- uŋız 119b/3
ḳ.- up 23a/9, 42b/1, 57a/6, 58b/12, 61a/14, 76b/11, 109a/11, 110a/4
ḳ.- uptur 72a/12
[16]

ḳoşla- : Beraberine almak, yanına almak.
ḳ.- p 114b/4
[1]

ḳoşuḳ : Koşma.
ḳ.+ larnı 13b/7
[1]

ḳoşul- : Katılmak.
ḳ.- alıŋ 119b/10
ḳ.- dı 72a/4
ḳ.- dılar 27b/8, 63a/10, 101b/6
ḳ.- ġan ékendür 65a/10-11
ḳ.- masun 73b/11
ḳ.- up 11a/9, 28b/6, 30a/1
ḳ.- ur 88b/13, 89a/1
[12]

ḳoşun : Asker, ordu.
ḳ. 14a/4
[1]

ḳota : < Moğ. Uç.
ḳ.+ sıdın 100a/12
[1]

ḳoy- : Koymak, bırakmak.
ḳ.- a 62b/4
ḳ.- a bérdiler 34a/2
ḳ.- a bérse 7a/2

ḳ.- a kirişti 89b/12
ḳ.- a kiriştiler 90a/4
ḳ.- alıŋ 117a/10
ḳ.- ar 37a/12, 66b/10, 82b/5
ḳ.- ar édi 18b/2, 109a/2
ḳ.- ar édiler 7a/5
ḳ.- arlar 3a/8, 25a/10, 93a/2, 105b/2, 105b/8
ḳ.- dı 42a/6, 75a/1
ḳ.- dılar 51a/12, 104b/12
ḳ.- duk 64a/4, 83a/2, 91a/12, 105a/4, 117a/4, 117a/11
ḳ.- ġan 19b/2, 20a/13, 100b/6, 110b/14
ḳ.- ġan ékendürler 111b/7
ḳ.- ġaylar 37a/7, 74a/12
ḳ.- madı 109a/3
ḳ.- madılar 61b/13
ḳ.- maduk 111a/11
ḳ.- maġaylar 17a/6
ḳ.- maġlıḳ 114b/6
ḳ.- maḳ 111a/10
ḳ.- maḳḳa 30b/5
ḳ.- maḳnı 73a/2
ḳ.- mas 21a/5, 65a/14
ḳ.- maslar édi 110a/12
ḳ.- sa 37a/12
ḳ.- up 16a/11, 23b/2, 34b/3, 38a/4, 38a/14, 43b/11, 56a/5, 56a/6, 59a/9, 59b/14, 61a/5, 66b/14, 72a/3, 72b/5, 73a/12, 78b/7, 81b/13, 83a/4, 84a/4, 88b/11, 89b/13, 90a/7, 92b/13, 96b/7, 99b/2, 103b/10, 104b/13, 105a/7, 106b/13, 110a/6, 110a/7, 112a/6, 114a/8, 118b/4
şatu ḳ.- up 84a/6
ḳ.- up édi 25b/10, 32b/4, 42a/4-5
ḳ.- up édiler 16a/13-14, 20a/4, 63a/3
ḳ.- up édim 22a/12
ḳ.- upturlar 47a/11
[89]

ḳoy : Koyun.
ḳ. 32a/13, 42b/9, 57a/10
ḳ.+ ını 97a/5
ḳ.+ ları 32a/9
ḳ.+ nı 52b/10
ḳ.+ umızını 64a/8
[7]

ḳoyı : Aşağı.
ḳ. 46a/5, 62b/5, 80a/8, 99a/5
ḳ.+ dın 41b/1
ḳ.+ ġa 67a/4
ḳ.+ ġı 81b/12, 92a/6, 98a/4, 99a/4
[10]

ḳoyıraḳ : Daha aşağı.
ḳ. 2a/4, 2b/12, 34b/12, 38a/4-5, 47b/7, 83a/10-11, 99a/4, 100a/12, 107b/10
[9]

ḳoyul- : Koyulmak.
ḳ.- dı 20a/13, 24b/9, 63b/13, 106a/1
ḳ.- ġusıdur 16b/6
ḳ.- up édi 10b/10, 52b/7-8, 72a/5, 77b/5
[9]

ḳoyun : Koyun.
ḳ. 119b/11
ḳ.+ ġa 116b/12
[2]

köç- : Göçmek.
k.- ken 35b/4
k.- ti 33a/5, 69b/7, 86a/12
k.- tiler 16b/10, 63a/2
k.- tüm 98b/5
k.- üp 35a/10, 39b/2, 39b/9, 40a/8, 40b/14, 43a/2, 43a/4, 43b/10, 64b/7, 71a/1, 78b/13, 93b/13, 98b/3, 101a/4
[21]

köç : Göç, zevce, karı.
k.- ü uruḳları 86a/9
k. 35a/11, 54b/12, 63b/11, 69b/2, 72a/3, 77b/6, 77b/7, 81a/5, 86b/2, 91a/6, 98a/1
k.+ i 27b/8, 52b/2
k.+ ige 63a/8
k.+ ini 90b/14
k.+ leri 55a/5, 55b/3, 79b/11
k.+ lerige 52b/11
k.+ lerini 74a/11
[21]

kökeldaş : < Moğ. Süt kardeş.
k. 58b/4
k.+ ı édi 20b/2
k.+ ıdın 26a/2
k.+ lar 91b/13
k.+ larını 26a/1
[5]

köl : Göl.
k. 48b/3, 81b/8
k.+ idür 81b/9
[3]

kömek : Yardım.
k.- ü meded 94a/10, 94b/8
k.- ü meded bolġay 94a/8
k.- ü mededi 94a/3
k. 10a/2, 27b/5, 43b/14, 55b/4, 55b/14, 56a/4, 58b/12, 62a/13, 62b/1, 62b/3, 71b/14, 72a/8, 72b/8, 86b/13, 88b/14, 94a/4, 112a/4
k. bolduk 91a/13
k. bolmas édi 51b/7
k. édim 92b/3
k. émes édi 86b/13
k.+ din 71b/14
k.+ i 69b/4
k.+ ige 72a/10
k.+ ke 88a/4, 88a/5-6, 88a/8, 89b/12
k.+ ler 94a/12
k.+ ni 56a/4
[34]

kömekī : T.+Ar. Destek veya ihtiyat kuvvetleri, yardımcı.
k. 43a/5
[1]

köŋlek : Gömlek, elbise.
k. 110a/7, 112b/11
[2]

köŋül : Gönül.
k. 53a/13, 76a/12, 82a/11, 83a/3, 94a/12, 100a/2, 117a/3
k.+ leri 75a/5
k.+ leriŋiz 116a/2
k.+ ni 100a/4
k.+ üm 100a/5, 115b/13
k.+ ümdin 101a/2
k.+ ümge 95b/7
k.+ üŋdaġı 87a/12
[15]

köŋüllüg : Gönüllü.
k. 13b/12, 40a/11
k. édi 85b/10
[3]

köp : Çok, bol.
k. 4a/11, 5a/8, 7b/9, 15a/9, 15b/9, 19a/5, 20b/3, 22b/8, 22b/11, 23b/8, 23b/10, 25b/12, 32a/8, 41a/12, 42a/3, 48b/10, 49a/7, 51a/10, 71b/6, 72b/3, 81b/6, 85a/12, 85b/7, 85b/8, 97b/1, 101b/9, 104a/3, 110a/9, 111b/10, 114a/11, 117a/3, 118b/6, 119a/2
asru k. 28b/7, 28b/12, 76a/14, 82a/7
k. artuḳdur 4a/6

k. az édi 85a/4
k. bolsa 114b/2
k. bolur 2b/6, 4a/11, 48b/9-10, 48b/13, 71a/4
k.+ i 105a/1
k.+ ini 104b/9
k.+ tür 45b/6, 115b/5
[51]

köprek (g) : Daha çok.
k. 7b/11, 14b/13, 19b/3, 24b/11, 51a/2, 55a/10, 59b/12, 61a/14, 71b/3, 88b/5, 90a/12, 103a/10, 103a/12, 111b/1, 120a/1
k. boldı 75a/13, 95a/2
k. bolġay édi 106a/5
k. bolup 119a/4
k. édi 88a/11, 106a/6
k.+ i 9b/12, 54b/12, 70a/14, 71a/14
k.+ tür 100b/8
[26]

köprüg : Köprü.
k. 82b/2
k.+ de 17a/1
k.+ din 111a/12, 112b/5
k.+ ge 111a/10
k.+ idin 16b/14
k.+ ni 112b/6
[8]

kör- : Görmek.
k.- di 17b/10, 44a/14, 82b/6, 85a/4, 108b/4
k.- diler 100a/9, 103b/7, 105a/5
k.- düm 38a/9, 38a/10, 54b/7, 83b/5, 96b/13, 108a/3, 108b/6, 112b/11, 119a/14
k.- düŋiz 108a/14
k.- e almadılar 54b/3
k.- e baradurġanda 108a/13
k.- e kéldi 60a/8-9
k.- edürmén 118b/5
k.- eliŋ 111b/9
k.- erge 31b/12
k.- erler 36b/10
k.- ermén 83b/5
k.- eyem 118b/13
k.- geli 96b/5, 96b/8
k.- gen 46a/3, 50a/3, 85a/13, 85b/8, 89b/5, 91b/9, 108a/3, 117b/3, 120a/1
k.- gen émesmén 101b/13
k.- gende 31a/8
k.- gendin 61a/8
k.- genler 42a/11

k.- medi 80a/8
k.- mediler 70b/1, 73a/2
k.- megen 91b/8
k.- mekke 91a/12
k.- mey 58a/14, 70b/8, 79b/10
k.- meydür édim 56a/1-2
k.- meydürler édi 96b/3
k.- sem 101b/14, 119a/6
k.- üp 9a/2, 20a/11, 38b/10, 43b/10, 55b/7, 58a/6, 63a/13, 77a/3, 84b/10, 85a/6, 86a/11, 91a/5, 102b/8, 112a/12, 117a/13, 119b/2
k.- üp édim 85b/7
k.- üptür 82a/10
[72]

kör : Kör.
k. kıldı 29a/2, 58b/3
k. ḳıldılar 79b/6
[3]

körset- : Göstermek.
k.- güçi 80a/3
k.- ip 53a/9, 53b/5
k.- ti 82a/8
k.- tiler 32a/3
[5]

körsetil- : Gösterilmek.
k.- di 18a/2
[1]

körül- : Görülmek.
k.- di 56a/2
k.- gen émes 54a/8, 81b/5
k.- meydür érdi 31a/12
[4]

körün- : Görünmek.
k.- di 64a/12, 114a/10
k.- edür 117a/7
k.- mey 114a/4
k.- ür 64b/2, 95b/7, 96a/3
[7]

körüş- : Görüşmek.
k.- kende 39a/3, 108b/6
k.- kendin 38a/11, 80a/8
k.- keyler 102b/4, 102b/6-7
k.- mekke 38a/4
k.- ti 80a/10, 103a/4
k.- tiler 103a/5

k.- tüm 34a/8, 96a/12, 102b/5, 111a/6
k.- üp 17a/8, 32a/2, 38a/8, 102b/8, 108b/9
k.- üp édi 108b/7
k.- ür 103a/4
[22]

köşk : < Far. Köşk.
k. 45b/6, 45b/14
k.+ te 45b/14-46a/1
[3]

kötel : Yedek at.
k. 81b/4, 81b/5
k.+ i 99b/9
k.+ ige 81b/4
k.+ lerde 81b/3
k.+ lerdin 81b/7
[7]

köter- : Götürmek, yükseltmek.
k.- diler 10b/8, 24a/7, 83b/11
k.- gen 69b/12
k.- iŋ 118b/10
k.- ip 36a/13, 37a/11, 112a/6
k.- ip édiler 32b/10
k.- ür 115b/12
k.- ürler 118a/9
[11]

köz : Göz.
k. 82a/11, 94a/10, 97b/4, 117a/6
k.+ ge 80b/2, 82a/10
k.+ ige 21b/14, 29b/2
k.+ lerge 37b/1
k.+ lerige 37a/8, 37a/14, 58b/3
k.+ lerini 79b/6
k.+ üm 117b/12, 118b/5
k.+ ümge 95b/6
k.+ ümiznіŋ 64a/7
k.+ üŋiz 94b/6
k.+ üŋizni 94b/6
[20]

közle- : Gözlemek.
k.- p 48a/13
[1]

közlük (g) : Gözlü.
k. 68b/1
[1]

küçe : < Far. Dar sokak, çarşı, pazar.
k. 67a/4, 84b/4, 111b/1, 112a/12, 112b/8, 112b/13, 113a/6, 113a/7
k.+ de 75b/12
küy-u k.+ de 76a/5
k.+ din 112a/8
k.+ ge 112a/6
k.+ niŋ 111b/1
[13]

küçe be küçe : < Far. Sokak sokak.
k. 76a/9
[1]

ḳuçuş- : Kucaklaşmak.
ḳ.- up turdılar 103a/5-6
[1]

ḳudret : < Ar. Yaratıcı güç.
ḳ.- i kāmilesi 16b/10
[1]

ḳufl : < Ar. Kilit.
ḳ.+ ını 84a/10
[1]

kühistān : < Far. Dağlık, dağı olan yer.
k.+ da 99a/10
Mesīḫa k.+ ıdın 14a/9
Mesiḥā k.+ ıġa 99a/3
Mesīḥa k.+ larġa 32b/3
[4]

küh-pāye : < Far. Dağlık.
k. 3b/6, 97a/2
k.+ dür 3b/12, 73b/4
k.+ leridin 73b/3-4
k.+ leriġa 4a/1, 79b/5
[7]

ḳul : Kul, köle, esir.
ḳ.- u dādeki 37b/10
ḳ. 43b/4, 93a/6
ṣıdḳ-ı ḳ.+ uŋızġa 116a/5
[4]

ḳulaḳ (ġ) : Kulak.
ḳ. 74a/8, 95a/8, 115b/8
ḳ.+ ımġa 111b/8
ḳ.+ ḳa 54b/14
ḳ.+ ları 72b/4
[6]

ḳullāb : < Ar. Çengel, kanca.
ḳ.+ ını 101a/6
[1]

ḳulle : < Ar. Dağ tepesi.
ḳ.+ side 2b/11
[1]

ḳulluḳ (ġ) : Kulluk.
ḳ. 60b/1, 62b/12, 82b/7
ḳ.+ ıġa 39b/2
ḳ.+ nı 31b/3
ḳ.+ umızını 104a/7
[6]

ḳulluḳçı : Hizmetkar.
ḳ. 93a/6
[1]

ḳum : Kum.
ḳ.+ ġa 2a/4
[1]

ḳumār : < Ar. Para karşılığında oynanan oyun.
ḳ. hem ḳılur édi 7b/13
[1]

ḳumāş-pūş : < Ar.+Far. Süslü giyinmiş.
ḳ. 41b/14
[1]

ḳur- : Kurmak.
ḳ.- up 34b/5
[1]

ḳur : Kuşak, bağ.
ḳ. 102b/11
[1]

ḳurbān : < Ar. Kurban.
ḳ. édi 99b/13
[1]

ḳurġan : Hisar, kale.

ḳ.- u vilāyet 104b/1
ḳ. 2a/10, 4a/8, 4b/14, 15b/13, 16a/7, 17b/8, 31a/13, 34a/11, 34a/14, 34b/2, 34b/8, 61a/9, 62a/1, 62a/5, 63a/7, 67a/8, 91a/12, 92a/11, 94a/7, 94b/10, 101a/10, 106b/1, 109b/7, 110a/11, 112b/3
diz-ü ḳ. 105b/10
ḳ.+ da 24b/13, 43b/8, 53b/11, 91a/6, 91a/8, 110b/9, 111b/11, 113a/10
ḳ.+ da édi 85b/11-12
ḳ.+ da émes édi 85b/3
ḳ.+ dağı 52b/10, 111a/1
ḳ.+ dağılar 40b/3, 66b/11
ḳ.+ dın 4a/7, 5a/1, 43b/3, 56b/11, 67a/4, 67a/8, 91b/3, 94b/9
ḳ.+ dur 55b/10, 66b/14, 67a/2
ḳ.+ ġa 42b/2, 43a/1, 43b/11, 43b/14, 56b/12, 62b/4, 67a/7, 95a/1, 104b/6, 106a/12, 110a/5
ḳ.+ ı 4a/6, 4b/12, 6b/1, 39a/12, 62a/5, 67a/2, 82a/13, 104a/6
ḳ.+ ı bolmaġay 59b/7
ḳ.+ ıda 46a/7, 66b/13, 67a/8, 82a/12, 83a/11, 96a/10, 105b/13
ḳ.+ ıda édi 35a/11-12, 73a/10, 112b/2
ḳ.+ ıdağılarnı 62a/9
ḳ.+ ıdın 2a/9, 83b/13
ḳ.+ ıdur 109b/13
ḳ.+ ıġa 30b/13, 39a/10, 62a/11, 67a/1, 73a/6, 73b/12, 82b/8, 83b/13, 86a/13-14 104a/2, 110a/1, 110b/9
ḳ.+ ını 31a/3, 33b/4, 34a/11, 43b/9-10, 44b/11, 53b/6, 54b/9, 54b/10, 56a/6, 56b/11, 57b/7, 59a/9, 63a/6, 63b/9, 73a/7-8, 74a/3, 77b/4, 77b/10, 81b/10, 82b/3, 83a/4, 109b/14
ḳ.+ ınıŋ 2b/10, 4b/11-12, 31a/2, 61a/6, 82b/12, 91a/5, 109a/13, 110a/4, 110a/11
ḳ.+ lar 40b/12, 61b/4, 86a/5, 86a/7, 104a/9
ḳ.+ larda 110b/14
ḳ.+ larda édi 59b/4
ḳ.+ lardın 86a/6, 104a/8
ḳ.+ larġa 111a/13
ḳ.+ ları 86a/12
ḳ.+ larıda 81b/10
ḳ.+ larıda édi 81b/12
ḳ.+ larıdın 66b/13, 109b/13
ḳ.+ larını 59a/14, 86a/8
ḳ.+ larınıŋ 59b/3
ḳ.+ larnı 108b/2
ḳ.+ larnıŋ 86a/10
ḳ.+ nı 31b/4, 31b/8, 39a/12, 40b/4, 40b/13, 56a/11, 56a/12, 59b/5, 63b/4, 67a/1, 78b/6, 85b/12, 91a/5, 91a/11, 93b/12-13, 106a/13
ḳ.+ nıŋ 16a/11-12, 67a/11, 83a/9, 91b/6, 93b/12, 94a/9, 110a/12
[175]

kūr-nemek : < Far. Nankör.

k. 58b/3
[1]

kūr-nemeklik : < Far.+T. Nankörlük.
k. ḳılıp 79b/4-5
[1]

kuroh : < Far. Yaklaşık iki millik bir uzaklık ölçü birimi.
k. 116a/9
bir k. 45b/11
üç k. bolġay 40a/9
k.+ geçe 105a/8
k.+ ıda 104b/4, 116b/9
k.+ ke 115a/8
[7]

ḳuruġ : Kuru, susuz.
ḳ. 93b/10
[1]

ḳurut- : Kurutmak.
ḳ.- up 48b/14
ḳ.- urlar 3b/2
[2]

ḳuş : Kuş.
ḳ. 19a/3, 21b/9, 71a/8
ḳ.+ ı 2a/14, 3b/2, 5a/6, 22b/11
ḳ.+ ḳa 22b/11, 24b/14, 25b/11
ḳ.+ ḳına bolur 49b/6
ḳ.+ larġa ḳafes ḳılurlar 5b/1
ḳ.+ nı 21b/10
[13]

ḳuşçı : Kuşçu.
ḳ. 19a/3, 19a/4
ḳ. édi 15a/2
[3]

ḳuşçılıġ : Kuşçuluk.
ḳ.+ nı 40a/2
[1]

kūşegi : Gizli söyleme, aheste konuşma.
k. 41a/10

ḳuşẖāne : < T.+Far. Vaktiyle büyük konaklarda avcı kuşlara ayrılmış yer.
ḳ.+ de 42b/3
[1]

ḳuşlaḳ : Avlanacak kuşları çok yer.
k.+ ı 4a/10
[1]

ḳutas : Bir tür dağ öküzü.
ḳ. 32a/9
ḳ.+ ları 32a/9-10
[2]

küteh-endīş : < Far. Kısa görüşlü, sonunu düşünmeyen.
k.+ ler 58a/13
[1]

ḳutul- : Kurtulmak.
ḳ.- dı 7a/14, 113a/8
ḳ.- madı 80b/4
ḳ.- salar 64a/11-12
[4]

ḳuvvet : < Ar. Güç.
ḳ.+ i 52b/14
ḳ.+ im 76a/11
zor-u ḳ.+ imiz 94a/4
[3]

kūy : < Far. Köy.
k.- u kūçede 76a/5
k. 91b/4
[3]

kūze : < Far. Testi.
k. 34b/3
[2]

küç : Güç.
k. 16b/8, 24b/11, 93a/7
k.+ ide 34a/12
k.+ ini 21b/2, 63b/10
k.+ ke 66a/13
[7]

küç ber küç : < T.+Far.+T. Güçlükle.
k. 88a/13, 101a/4
[2]

küçletmek : Güçlendirmek.
k.+ iniŋ 70b/11
[1]

küçlüg : Güçlü.
k. 59b/13
[1]

küçüm : Kuvvetli.
k. 30b/3
[1]

küdūret : < Ar. Gam, tasa.
k.+ ler 31b/12
k.+ ler bolup édi 42a/14
[2]

kükle- : Çivilemek.
k.- y 107a/13, 113a/5
[2]

külegeç : Güler yüzlü.
k. 15a/12
[1]

küllī : < Ar. Tamamen.
k.- ü cüz'-i éşik 56b/8
k. 43b/2
[2

kümüş : Gümüş.
k.+ din 24a/13
[1]

kün : Gün.
k. 24a/2, 30a/6, 31a/3, 31a/9, 39a/14, 39b/10, 41a/8, 43a/3, 43b/7, 43b/12, 57a/13, 58a/3, 58a/4, 60a/6, 60a/7, 60a/11, 61b/13, 63b/10, 68a/2, 72b/8, 72b/14, 75b/12, 77b/8, 83a/11, 88b/5, 91b/6, 91b/10, 92b/2, 96b/9, 97b/2, 98b/1, 101a/1, 101a/4, 101a/5, 103b/7, 117a/6, 117b/3, 118a/2, 119b/7
altı k. 88a/12
béş k. 29a/1, 88b/3
bir k. 37a/2
éllig k. 40a/10, 71b/7
iki k. 50b/10, 66b/1
ḳırḳ k. 73a/9, 83b/2
otuz k. 19a/6, 19a/7
tört k. 96a/7, 98b/3
yégirmi k. 83b/2
yéti k. 53b/2
yüz k. 53b/1
k. bolmasa 72b/14
iki k. bolup érdi 119b/10-11
k.+ de 67b/11, 83b/12, 86b/4, 88b/4

altı k.+ de 25b/2
iki k.+ de 88b/13
ḳırḳ k.+ de 75a/13, 86b/7
on tört k.+ de 83b/3, 83b/4
tört k.+ de 13a/9, 68a/1, 105b/12
üç k.+ de 71a/6, 98a/6
yégirmi k.+ de 75a/11
k.+ din 16a/14, 20a/6, 25a/5, 32b/10, 37b/5, 42b/5, 42b/6, 43a/2, 44a/6, 53a/10, 56a/2, 57a/2, 59a/12, 61b/5, 70b/8, 83b/13, 87a/4, 87a/6, 89a/4, 96b/7, 97a/2, 97b/14, 99a/1, 100a/7, 109a/9, 110a/2
altı k.+ din 105b/9
béş k.+ din 53a/9, 63b/8, 80b/5
iki k.+ din 32a/3, 36b/13, 39a/10, 61b/9, 108a/2
tört k.+ din 57a/4, 65b/11, 74a/3, 109a/8
üç k.+ din 32b/8, 37b/2, 61a/12, 91b/2
k.+ dür 117a/9, 119b/7
ḳırḳ k.+ ge 31b/1
k.+ geçe 89a/5
ḳırḳ k.+ geçe 67b/10
on k.+ geçe 98b/14
tört k.+ geçe 53a/4
k.+ i 15b/11, 31a/2, 42b/11, 53b/2, 60b/6, 60b/9, 65a/9, 89a/4, 92b/5
çehārşenbe k.+ i 41b/2, 42b/10
dūşenbih k.+ i 6b/2
şenbe k.+ i 53a/14
k.+ lerde 94b/13
k.+ leri 19a/9
k.+ lerni 119b/14
béş k.+ lük 50a/8-9
k.+ ni 64a/2
[142]

künbeḏ : Kümbet, kubbe.
k. 46a/11
k.+ din 47b/3
k.+ dür 46a/10
k.+ i 46a/10
k.+ niŋ 47b/3
[5]

künçkāvluḳ : < Far.+T. Köşelik.
k.+ ḳa 84b/14
[1]

kündeleŋ : Ordugah.
k.+ din 39a/9, 93b/3
[2]

kündüz : Gündüz.
k. 19a/8, 34a/12, 61a/1, 116b/5, 117a/2, 119b/13
[6]

küngüre : < Far. Kubbenin tepesi, duvarın üstü.
k.+ ge 113a/5
k.+ sige 113a/4
[2]

künlük : Günlük.
k. 58b/2, 80b/6
béş k. 119b/12
[3]

kürsī : < Ar. Oturulacak yüksekçe yer, kürsü.
k.+ sini 47a/8
[1]

küyev : Damat.
k. ḳılıp 6a/12
k.+ i édi 23b/1, 50b/4
[3]

küyevlük : Damatlık.
k.+ ke 58a/6
[1]

küz : Güz.
k. édi 83b/2
k.+ ler 2b/6, 4a/11
[3]

-L-

lā-cerem : < Ar. Kuşkusuz, şüphesiz.
l. 24a/9
[1]

lāf : < Far. Lakırdı, söz.
ta‘aṣṣub-u l.+ nıŋ 113b/10
[1]

lafẓ : < Ar. Söz.
l.+ ı 2b/3
l.+ ıda 100a/6
l.+ nı 105b/2, 105b/3
[5]

laḫẓa : < Ar. Çok kısa an, göz ucuyla bakacak kadar kısa an.
l. 95b/8, 106b/7
[2]

laḳlaḳ : Sırrı bilinmeyen ses, yansıma sözcükle oluşturulmuş ikileme.
l. 47b/3
[1]

lāle : < Far. Lale.
l. 3a/3
[1]

la‘net : < Ar. Lanet, beddua, fena, kötü, uğursuz.
l.- ü nefrīn 29a/3
sezāvār-ı l. 58b/10
l. ḳılmaġannı 58b/10
l. ḳılsun 58b/9
l.+ dür 58b/8
[5]

laṭīf : < Ar. Yumuşak, hoş, güzel, nazik.
l. 44b/4
bisyār l. 3a/3
[2]

lāzım : < Ar. Gerekli.
vācib-ü l.+ dur 64b/3
[1]

leng : < Far. Topal, aksak.
l. 114b/13
[1]

lenger : < Far. Büyük sahan, tekke.
l.+ iniŋ 108a/2
[1]

levāḥiḳ : < Ar. Ekler, eklenen şeyler.
tavābi‘-ü l.+ ı 74a/4, 76b/7, 82b/13, 99b/8
tavābi‘-ü l.+ ıġa 76b/2
[5]

levend : < Far. Ayyaş, içkici, tenbel.
l.- u evbāşnı 23a/9, 62a/8
[2]

leẕīẕ : < Ar. Lezzetli, hoşa gider.
l. 56a/9
l.+ dür 3b/2
[2]

leẕẕatlıḳraḳ : < Ar.+T. Daha lezzetli.
l. 96a/3
[1]

luġat : < Ar. Kelime, söz, konuşulan dil.
l.+ nı 40a/1
[1]

luṭf : < Ar. Hoşluk, güzellik.
l.+ ı 102a/5
[1]

lülü : < Ar. İnci. Bazı kabilelerin güvenlik için koyduğu parola.
l. 105b/2
[1]

-M-

ma‘āş : < Ar. Yaşayış.
m. ḳıla kirişti 24b/3, 74b/10
m. ḳılıp édiler 61a/11
m. ḳılur 98b/1
m.+ ıġa 76b/5
[5]

ma‘cūn : < Ar. Uyuşturucu maddelerden süzme afyon.
m. 7b/11
[1]

ma‘cūnīlıḳ : Ar.+T. Bağımlılık, afyonculuk.
m.+ da 7b/12
[1]

ma‘dūdī : < Ar. Birkaç kişi, birkaç adam.
m. 61b/12, 62b/14, 63b/5, 64a/1, 101a/12
[5]

maġlūb : < Ar. Yenilmiş.
m. boldı 8a/10, 26a/12, 26a/13, 69a/5
m. bolġanda 21b/4
m. bolup 8a/3-4
[6]

maġlūbiyyet : < Ar. Yenilgi.
m. 104a/13
[1]

maġz : < Far. İç.
m. 3b/1
m.+ ı 108b/14
[2]

maḥal : < Ar. Yer, mekan.
m.- ı ḥimāyet-ü meded émes édi 114b/10
m. 5b/10, 8a/11, 8a/12, 15b/6, 19b/7, 19b/8, 21a/7, 22a/4, 23a/2, 48a/14, 83b/2, 100a/6, 102b/4, 110a/2
m. émes édi 107b/3
m.+ da 3b/14, 5a/4, 10a/6, 13a/1, 15b/8, 15b/13, 16a/10, 16b/11, 17b/10, 28a/13, 33b/11, 35b/4, 39a/8, 42b/4, 43b/9, 44a/10, 46a/3, 51b/13, 53a/7, 54b/13, 55a/1, 62a/14, 65b/13, 66b/4, 68b/6, 69a/11, 69b/4, 70a/7, 71b/2, 82b/5, 85b/4, 89a/2, 90b/13, 92b/14, 94a/3, 94a/5, 95a/7, 99b/14, 106a/6, 107b/9, 109b/1, 109b/3, 109b/6, 112a/9, 112b/3, 113b/3
m.+ ġaça 69a/8
m.+ ıda 2a/7, 105b/2, 113b/11
m.+ lar 75b/5
m.+ larıda 12b/11, 18b/4
[70]

maḥallāt : < Ar. Mahalleler.
m. 2b/14, 66a/3
m.+ ı 5a/1
bāġāt-u m.+ ı 45a/10
m.+ ıda 45b/6, 117b/7
m.+ ıġa 61b/10, 117b/9
m.+ ınıŋ 3a/1
şehr-ü m.+ ḳa 49b/13
m.+ nı 117b/14
bāġāt-u m.+ nı 76a/9
m.+ nıŋ 106a/14
m.+ ta 56b/12
m.+ tın 61b/12-13
m.+ tur 2a/13
[16]

maḥalle : < Ar. Bir yerleşim biriminin bölündüğü her bir kısım, mahalle.
m.- ü bāġāttın 106a/3
m. 2a/13, 91b/3
m.+ niŋ 106a/9
m.+ sidindür 45a/2
[6]

maḥallī : < Ar. Günler, dönem.
m. 109b/5
m. édi 75a/6, 90a/11
[3]

māḥażarī : < Ar. Hazırlanmış, hazır olan.
m. 84b/10
[1]

maḫfī : < Ar. Gizli, saklı.
m. 79b/14
[1]

maḥfūẓe : < Ar. Saklanmış, korunmuş.
belde-i m. 44b/7
[1]

maḫlūḳ : < Ar. Yaratılmış.
bī-minnet-i m. 16b/11
[1]

maḫlūṭ : < Ar. Karışmış, karışık.
m. émestür 47b/12
[1]

maḥrem : < Ar. Yasak edilen, haram.
m.- i esrār 101a/2
m. 19a/5
[2]

maḥrūm : < Ar. Yoksun.
m. 81a/8
[1]

maḫṣūṣāne : < Ar. Özel, husûsi.
m. 97b/8
[1]

ma‘hūd : < Ar. Bilinen, sözü geçen.
m. 105b/3, 105b/4
[2]

maḳābir : < Ar. Kabirler, mezarlar.
m. 49a/14
[1]

maḳām : < Ar. Durulan yer, durak, büyük memuriyet.
yurt-u m. 110b/9
m.+ ıda boldı 30b/13-14, 35b/13, 76b/6
m.+ ıda boldılar 30a/7, 51b/5, 58b/6
m.+ ıda bolup 96b/14, 116a/12
m.+ ıda édi 57b/12-13, 58a/6
m.+ ıda édiler 57b/5
[12]

maḳbere : < Ar. Mezar, kabir.
medrese-ü m. ḳılıptur 49a/14
m.+ niŋ 111b/6
[1]

maḳbūl : < Ar. Hoşa giden, beğenilen.
m. 8b/14
[1]

maḳbūlġına : < Ar.+T. Oldukça makbul.
m. 19b/12
[1]

maḳdūr : < Ar. Güç, kuvvet.
m.+ ı 114b/14
[1]

mākiyān : < Far. Tavuk.
m. 29a/5
[1]

maḳṣad : < Ar. Amaç, maksat.
m. 116b/5
[1]

maḳṣūd : < Ar. İstek, kastedilen.
m. 86a/1, 88a/10
[2]

ma‘ḳūl : < Ar. Akıllıca, akla uygun, makul.
m.- u müvecceh 64b/2
m.- u müvecceh édi 64a/13
m. 64a/12
[3]

māl : < Ar. Varlık, tüccar eşyası.
m. 32a/11, 32a/12
m.+ ıġa 63b/14
m.+ larıġa 64a/11
m.+ larını 7b/3

m.+ nı 8a/8
[6]

ma‘lūm : < Ar. Bilinen, sözü edilen.
m. 105a/1
m. boldı 39b/3, 100a/6
m. bolġay 97b/5
m. bolġusıdur 50b/12-13
muşaḫḫas-u m. bolmas 104a/13
m. émes 5a/3, 46a/13
m. émes édi 108a/11
m. émes 44b/14-45a/1
m. ḳılıp 63a/5, 63a/7
[12]

ma‘mūl : < Ar. Yapılmış, imal edilmiş.
m. 99b/14
[1]

ma‘mūr : < Ar. Bayındır.
m.- u mezrū‘dur 45a/12
m. 29a/4
m.+ dur 45a/11
[3]

ma‘mūre : < Ar. Bayındır yer.
m. 1b/6
m. bolmaġay 49b/11
m.+ niŋ 1b/3, 45a/6
[4]

ma‘nā : < Ar. Mana, iç, bir şeyin iç yüzü.
m.+ sı 64b/1, 79b/7
[2]

māni‘ : < Ar. Engel, engel olan.
m.- u daġdaġa 102a/1
m.+ dür 113b/11
[2]

maral : < Moğ. Dişi geyik, meral.
m.- u toŋuz 71a/3
m. 4a/10, 5a/7, 71a/7
[4]

ma‘reke : < Ar. Savaş alanı.
m.+ lerde 18b/14
[1]

mārpīç : < Far. Sarmal, büklümlü.
ba‘żını m. ḫiyāre ḳılıpturlar 47a/6-7
[1]

ma‘rūf : < Ar. Herkesçe bilinen, belli.
m.- u meşhūr édi 82a/6
meşhūr-u m. édi 81b/14-82a/1
[2]

maṣāf : < Ar. Savaş.
m.- u meydān 91b/7
m. 7b/13, 7b/14, 19a/11, 19a/14, 26a/11, 30b/3, 68b/12, 70b/2, 88a/2
m.+ ları 19a/11, 26a/11, 68b/12
[13]

masḫara : < Ar. Maskara.
m.- u bī-bāk 26a/9
[1]

maṣlaḥat : < Ar. İş, emir, husus, önemli iş.
m. 43b/10, 58a/14, 70b/1, 70b/8, 70b/13, 77a/13, 79b/10, 91a/13, 108a/5
m. ḳıladurlar 118b/11
m.+ ı 36a/3, 58b/2, 88a/13
m.+ ıġa 44a/2, 109b/8
m.+ ını 33b/3, 56a/12, 77b/11, 78a/14
[19]

ma‘şūḳluḳ : < Ar.+T. Aşıklık.
m.+ ḳa 36a/11
[1]

maṭla‘ : < Ar. Kaside veya gazelin ilk beyiti.
m. 68b/9
m.+ nı 99a/11
[2]

maṭ‘ūn : < Ar. Ayıplanmış.
m. édi 68b/4
[1]

mayḫoşluḳ : < Far.+T. Mayhoşluk.
m.+ dın 3a/14
[1]

māyil : < Ar. Eğimli, meyilli.
m. 2b/7, 48a/4, 48b/3, 49b/6
m. bolġan émes édim 75b/3
m. édi 23b/6, 38a/14

[7]

mażbūṭ : < Ar. Ele geçirilmiş.
m. ḳıldı 33a/8
m. ḳılduk 88b/1
müstāḥkem-u m. ḳılılıp édi 88b/9-10
[3]

mażmūn : < Ar. Nükteli, sanatlı, ince söz.
m. 16b/5, 52b/12, 53a/2, 60a/13, 79b/14
[5]

ma'zūl : < Ar. Azledilmiş.
m. ḳılıp 24b/9
[1]

mecāl : < Ar. Güç, kuvvet.
m. 61a/2
m.+ i 115a/13
[2]

meclis : < Ar. Oturulacak, toplanılacak yer.
m.- ü baḫşiş-ü şılan 25b/8
m.+ de 5a/5, 19a/8
şılan-u m.+ i 22a/2
m.+ ide 18b/5
m.+ te 36a/5
[6]

meclis-ārālıḳ : < Ar.+Far.+T. Meclis süsleyicilik.
m. édi 41b/10-11
[1]

medd : < Ar. Uzatma, yayma.
m.- i naẓarlıḳ 47b/6
[1]

meded : < Ar. Yardım.
m.- u tuḫm-u taḳāvvīġa 51a/9
m. 8b/12, 51b/7
kömek-ü m. 94a/10, 94b/8
kömek-ü m. bolġay 94a/8
maḥal-ı ḥimāyet-ü m. émes édi 114b/10
m. ḳılġaylar 94a/5
m. ḳılmadı 59b/13
m. ḳılmadılar 94a/5
m. ḳılmasalar 83a/5
m. ḳılmay 94a/11
m.+ i 57b/8

kömek-ü m.+ i 94a/3
[14]

medīd : < Ar. Uzatılmış, çok uzun süren.
müddet-i m. 116b/10
müddet-i m. édi 31b/4, 96a/10
[3]

medrese : < Ar. Mektep, eğitim kurumu.
m.- ü ḫān-ḳāh 84b/7
m.- ü maḳbere ḳılıptur 49a/14
m. 46a/7, 46a/9, 46a/11, 91b/5
m.+ de édim 93b/14-94a/1
m.+ dedür 46a/8
m.+ niŋ 46b/1, 46b/3-4
m.+ siniŋ 91a/14
[11]

meftūlluḳ : < Ar.+T. Kıvrılmışlık, bükülmüşlük.
m. 102b/11
[1]

meger : < Far. Meğer.
m. 42a/12, 102a/7
[2]

mekr : < Ar. Oyun, hile.
m.- ü firīb 56a/14, 110b/4
m.- ü ġadrıdın 77b/14
m.- ü ḥīle 17b/11
[4]

melāḥatlıḳ : < Ar.+T. Güzellik.
m. 68b/1-2
[1]

melik : < Ar. Melik, padişah, hükümdar.
m.+ i 81b/14, 82a/2
[2]

me'menī : < Ar. Emin yer, sığınılacak yer.
m. 60a/5
[1]

memer : < Far. Yol, geçit.
m.+ din 76b/4
m.+ idin 114a/7
[2]

memleket-dārlık : < Ar.+Far.+T. Memleketlik.
m.+ ṭa 64b/1
[1]

men‘ : < Ar. Yasaklama, önleme, durdurma.
m. ḳıla 111b/13
m. ḳıla alġay 75a/4
m. ḳılıldı 71b/3
m. ḳılsalar 91b/9-10
[4]

mén : Ben.
m. 2b/13, 8b/4, 8b/10, 9a/4, 9a/13, 10b/11, 10b/13, 11a/7, 14b/13, 15b/11, 16a/3, 16a/4, 16b/6, 20a/10, 20b/6, 20b/7, 20b/10, 22a/9, 22b/5, 38a/5, 38a/7, 38a/8, 38a/12, 39a/4, 46a/3, 48b/4, 49a/3, 50b/12, 52a/10, 54b/6, 55b/9, 55b/12, 59b/1, 69a/9, 73b/7, 74a/13, 75a/4, 75b/2, 75b/6, 75b/8, 75b/9, 75b/14, 79a/6, 79a/14, 83b/5, 83b/8, 84a/11, 85a/1, 85b/6, 86b/2, 86b/6, 87a/1, 87b/14, 88b/11, 89b/4, 91a/12, 92a/8, 92a/12, 92b/3, 93b/14, 94b/11, 96b/5, 96b/8, 97a/6, 97b/4, 98a/1, 98a/13, 98b/5, 100a/14, 101b/12, 101b/13, 102a/11, 102b/2, 104b/10, 105a/9, 106b/8, 107a/9, 108b/3, 108b/5, 110b/1, 111a/6, 111a/9, 111b/8, 112a/7, 112b/3, 112b/9, 114b/14, 115a/2, 115a/5, 115a/14, 115b/12, 116a/5, 116a/10, 116b/2, 116b/5, 116b/8, 118a/5, 118a/13, 118b/12, 119a/9, 119a/11, 119a/14, 119b/2, 119b/6
ḫiẕmetkārlıḳ ḳılġay m. 60b/1-2
m. édim 114a/6
m.+ de 75a/3
m.+ din 8b/5, 8b/8, 8b/9, 9a/6, 9a/8, 20a/7, 55a/7, 60a/13, 74b/14, 107b/4
m.+ din émes édi 81a/1
m.+ din émestür 83b/9
m.+ ge 9a/3, 9a/14, 11a/9, 11b/1, 13b/7, 14b/6, 16b/7, 20a/4, 20b/7, 24a/10, 24b/4, 27b/7, 40b/8, 51a/5, 53b/5, 55b/1, 60a/11, 63a/6, 63a/11, 73b/8, 73b/9, 74a/11, 75a/9, 75b/13, 77a/12, 79a/11, 82a/3, 85b/10, 86a/5, 87a/1, 96a/14, 98a/7, 98b/13, 102a/4, 102b/10, 103b/9, 103b/13, 104a/8, 104b/1, 104b/14, 105b/10, 107b/4, 108a/4, 108a/8, 108a/10, 108a/13, 109a/11, 110b/9, 112a/11, 112a/13, 113a/14, 115a/4, 115a/5, 115a/7, 115b/4, 116a/6, 117b/13, 118a/3, 118a/6, 118a/12, 119a/3, 119a/8, 119a/9
m.+ i 16a/1, 16a/2, 16a/10, 54b/9, 60a/8, 61a/12, 77a/12, 78a/3, 85a/6,103b/3, 103b/6, 104b/1, 110a/14, 112a/10, 113b/14, 116a/1, 118a/4, 118a/12, 118b/7
m.+ iŋ 5b/13, 6a/8, 8b/9, 9a/2, 9a/10, 11a/3, 11a/4, 11a/11, 12b/1, 14a/2, 14a/4, 14b/12, 14b/14, 15a/5, 15b/2, 15b/3, 15b/7, 16a/11, 20a/14, 22a/9, 22b/5, 23a/4, 24b/3, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 27a/6, 31a/13, 38a/10, 41a/7, 49b/12, 52a/3, 52b/9, 52b/12, 53a/5, 53a/6, 53b/5, 53b/13, 54a/5, 54b/2, 55a/5, 55a/9, 55b/2, 55b/3, 61a/9, 61b/11, 62b/13, 64b/8, 64b/12, 70a/2, 70b/2, 70b/5, 74a/5, 74b/9, 75b/7, 77a/10, 78a/7, 78a/8, 79a/5, 79a/12, 83a/13, 83b/8, 84b/13, 85a/3, 85b/8, 85b/11, 86b/1, 86b/5, 86b/6, 87a/8, 89a/3, 90a/8, 91a/5, 95a/11, 95b/3, 96a/10, 96a/12, 96a/14, 96b/9, 96b/10, 97b/13, 97b/14, 98a/14, 101a/5, 101a/13, 102b/3, 102b/6, 104b/11, 105a/1, 106b/12, 107a/3, 107a/10, 107a/12, 107b/11, 108a/1, 109a/2, 111a/13, 111a/14, 111b/8, 113a/2, 113a/6, 113b/10, 114a/2, 114b/8, 115a/4, 115b/13, 116a/3, 117b/5, 118a/2, 118b/13, 119a/6, 119a/8, 119b/3

[319]

menār : < Ar. Minare.
m. 47a/5
[1]

mensūb : < Ar. Bir şahsa veya kuruma ait olan, bunlarla ilişkisi olan.
m. 54a/10
m.+ dur 45a/3
[2]

menzil : < Ar. Menzil, mesafe.
m.+ din 18a/6
m.+ idür 47b/9-10
[2]

merci‘ : < Ar. Müracaat olunacak yer veya şahıs.
m. 16a/6
[1]

merdāne : < Far. Yiğitçe, mertçe.
m.- ü serāmed-u ḳazaḳ 52a/8
m. 13b/14, 14a/6, 15b/3, 17b/12, 21a/6, 21b/1, 29a/7, 29a/13, 52a/10, 57b/3, 94a/11, 94b/4, 95a/2, 100b/10, 103a/12, 112b/8, 113b/2
ḫoş-tab‘-u m. 21a/9
saḫī-u m. 23a/6
şocā‘-u m. 7b/4
m. boldılar 35a/9
m. édi 110a/10
[23]

merdānelıḳ (ġ) : < Far.+T. Yiğitlik, mertlik.
m. 113b/3
m.+ ı 21b/2, 22a/8, 23a/5, 63a/4
m.+ lar ḳıldılar 93a/9
[6]

merdek : < Far. Adamcağız, herif.
m. 32b/6, 58b/3, 79a/12
m. édi 29b/4, 71b/4, 73b/7, 74a/8
m.+ ler 117b/11, 117b/13, 119a/11
m.+ lerni 119a/10
m.+ niŋ 53b/12
[12]

merdūd : < Ar. Defedilmiş, kovulmuş
m. bolupdur 29a/3
m. édi 30b/12
[2]

merhem : < Ar. Acıyı giderecek şey, merhem.
m. 109a/2
[1]

mer‘ī : < Ar. Geçerli.
m. 70a/6
[1]

merk : < Far. Ölüm.
m. boldılar 26a/5
[1]

merrāt : < Ar. Defalar, kereler.
kerrāt-u m. 86b/8
[1]

mertebe : < Ar. Ölçü, miktar, basamak.
m. 4b/14, 7b/5, 7b/6, 13b/10, 13b/11, 14a/6, 19a/13, 19b/4, 26a/12, 40a/12, 47b/8, 53a/2, 69a/5, 85b/6, 85b/12, 85b/13
m.+ de 7a/11-12, 23b/13, 98a/6
m.+ de édi 40a/5
m.+ siġa 30b/12, 63b/13
[25]

mesākīn : < Ar. Miskinler.
fuḳarā-u m.+ ġa 17b/14
[1]

meṣāliḥ : < Ar. İşler, durumlar.
m.- ü esbābıġa 66a/12
[1]

mescid : < Ar. Camiden küçük ibadet yeri.
m.- i cum‘a 45b/8
m. 3a/4, 46b/4
m.+ niŋ 3a/5, 45b/9, 46b/3
[6]

mescidī : < Ar. Herhangi bir mescit.
m. 46b/1
[1]

meṣel : < Ar. Anlamlı ve etkili söz.
m. 61b/1, 73a/3, 76b/8, 78b/1, 81a/1, 83a/12, 91a/1, 91a/3, 91b/14
m.+ ni 5a/1
[10]

meskenī : < Ar. Herhangi bir ev.
m. 60a/4
[1]

meskūn : < Ar. Oturulacak duruma getirilmiş, bayındır.
rub‘-i m.+ da 44b/4
[1]

mesmū‘ : < Ar. İşitilmiş, duyulmuş.
m. 83b/10
[1]

mesned : < Ar. Derece, rütbe.
m.+ ıġa 118b/8
m.+ i 119b/1
[2]

mest : < Far. Sarhoş, mest.
m. 85b/5, 85b/6
[2]

mestlıḳ : < Far.+T. Sarhoşluk.
m.+ da 98b/8
[1]

meṣṭūr : < Ar. Yazılmış, çizili.
m. boldı 86a/2
[1]

meşaḳḳat : < Ar. Acı, eziyet, sıkıntı.
m. 32b/7
renc-ü m. 81b/7
ṣu‘ūbet-u m. 59a/12
teşvīş-ü m.+ lar 86b/3
renc-ü m.+ nı 54b/1
m.+ tın 96a/3, 96a/4
[7]

meşġūf : < Ar. Tutkun, vurgun.
m. édi 25b/12
[1]

meşġūl : < Ar. Bir işi olan, çalışan.
m. 85a/1, 92b/8
m. boldı 30b/5
m. boldılar 16a/12, 16b/1, 105a/6
m. bolġaylar 31b/1
m. bolup 92b/14
m. édiler 23b/13, 41b/8, 110a/11

[11]

meşhūr : < Ar. Tanınmış.
m.- u ma‘rūf édi 81b/14-82a/1
m. 48a/3, 66b/14
m. bolġan 82a/4-5
m. bolup édi 34a/3-4, 54a/1
m. édi 23a/3, 72a/11, 99b/11, 108a/13
ma‘rūf-u m. édi 82a/6
m. ékendür 21a/4
m.+ dur 2a/1, 2a/3, 2b/5, 4a/5, 5a/4, 11b/10, 44b/9, 45b/3, 45b/7, 46a/12, 46b/13, 48b/13, 49b/12, 50a/13, 68a/14, 100b/11
[28]

meşrūḥ : < Ar. Ayrıntılı açıklanmış veya yorumlanmış.
m. 28a/14, 86b/14
[2]

meşveret : < Ar. Danışma.
m. ḳılıldı 65a/6, 78b/9
m. ḳılıp 91a/4, 91a/11, 103b/8
m. ḳılmaḳḳa 111b/4
m. ḳılmaḳta édük 111b/6
m.+ i 24b/11
[8]

metā‘ : < Ar. Ticaret malı, mal.
m.+ ı 48a/1
[1]

mevāni‘ : < Ar. Engeller.
m.+ i 101b/6
[1]

mevclıḳ : < Ar. Dalgalı.
m. 3a/9
[1]

mevsūm : < Ar. Adlandırılmış.
m. 2b/11, 46a/3, 47a/3, 48a/10
m. boldı 86b/6
m.+ dur 4b/1, 4b/3, 8a/2, 108a/1
[9]

mevżi‘ : < Ar. Yer, alan, bölge.
m. 8a/2, 64a/14
[2]

mevzūn : < Ar. Uyumlu, biçimli.
m. 2b/10
[1]

meydān : < Ar. Geniş, açık, düz yer, alan.
m. 3a/6
maṣāf-u m. 91b/7
m.+ nıŋ 19a/1
[3]

meyde : Parça, tane.
m. 95b/11
[1]

meyl : < Ar. Eğilim, meyil.
m. 75b/2
m. ḳılıp 2a/3
m.+ i 22b/11
[3]

me'yūs : < Ar. Ümitsiz.
m. 44a/7
m. boldılar 55a/6
m. bolduk 95a/5
m. bolġu 78b/12
m. bolup 8b/12, 53a/6, 77a/10
[7]

méyve : < Far. Meyve.
m.+ si 1b/7, 2a/7, 4a/4, 45b/2, 48b/9
[6]

mezār : < Ar. Mezar, kabir.
m.+ ını 32a/4
[1]

mezārī : < Ar.+Far. Bir mezar.
m.+ dür 99a/5
[1]

mezdūr : < Ar. Hain.
m. 119a/10
[1]

meẕheb : < Ar. Bir dinin şubelerinden her biri; tutulan yol.
m.- ü müteşerri'-ü mütedeyyin 44b/13
m.+ ide 45a/5
[2]

meẕheblıḳ : < Ar.+T. Mezhebe dahil olan.
m. 7a/6, 18b/3
[2]

meẕkūr : < Ar. Adı geçmiş, anılmış.
m. boldı 28b/3, 31b/10, 41a/5, 50b/11, 77b/5-6, 78a/2, 82a/7, 85a/4, 86a/1, 88a/10, 95a/1, 99b/7, 103b/2, 114a/13
m. bolġan 6a/12, 11b/7, 23a/14, 53b/12, 57a/13, 71a/1, 82a/5, 93a/11
m. bolġanlarça émes 50a/4
m. bolġanlarıġa 110a/3-4
m. bolġusıdur 11b/14, 27a/8, 65a/5, 86b/14, 88a/3, 97b/14
m. bolup édi 90b/10
m. bolup édi 6a/14-6b/1
m. boluptur 28a/14
[33]

mezrū‘ : < Ar. Ziraat olunmuş, ekilmiş.
ma‘mūr-u m.+ dur 45a/12
[1]

mışrā‘ : < Ar. Dize.
m.+ ınıŋ 87b/1
[1]

mī‘ad : < Ar. Belirtilen zaman veya yer.
m. 39a/5, 40b/5
m. ḳılduk 117b/1
m.+ ḳa 117b/6
[4]

mihmān : < Far. Konuk, misafir.
m. 91a/3
[1]

miḥnet : < Ar. Zahmet, eziyet.
m.+ lerde bolġan 64a/10, 74b/9-10
m.+ ni 55a/9
m.+ te 100a/4
[4]

mihr : < Far. Sevgi, şefkat.
m.- ü muḥabbet 75b/4, 75b/12
m. 75a/12
m.+ im 75a/10
[4]

mihr-bānlıḳ : < Far.+T. Şefkatli, merhametli.
m.+ lar 32a/2-3
[1]

mihr-giyāh : < Far. Bir ot çeşidi. Ayık otu diye de bilinir.
m. 5b/5
m.+ dur 5b/5-6
[2]

miḳdār : < Ar. Miktar.
m. 36a/8, 40b/10, 42a/10, 44b/14, 64b/4, 67a/7, 81a/9, 88a/9, 94b/5, 94b/14, 105a/2
[11]

mīl : < Ar. Göze sürme çekmeye mahsus bir âlet, şiş.
m. 29b/2, 37a/9, 37a/14
m.+ din 37b/1
[4]

min- : Binmek.
m.- di 114b/8, 114b/13
m.- dim 112a/11, 112a/13, 114b/8, 114b/13
m.- er édi 21b/1
m.- gen 114b/7, 114b/12
m.- ip 64a/8, 118b/6
[11]

minnet : < Ar. İyiliğe karşı duyulan borçluluk duygusu.
m. 79a/14
m.+ ler 64a/12
[2]

miŋ : Bin. (Sayı)
m. 7a/13, 32a/13, 88b/12, 88b/14, 109a/11, 118b/2
altı m. 32a/7, 72a/11
béş m. 28a/9, 55b/5
béş m. bolġay édi 35a/3
iki m. 88b/12
ḳırḳ m. 42b/9, 97a/5
on sekiz m. 52b/10
otuz m. 103b/7
tört m. 5b/7, 10a/1, 57a/3, 69a/3, 82b/10
üç m. 111a/12, 113a/9
yüz m. 58b/8, 64b/3
on m. altı yüz ḳadem 44b/12
m. béş yüz 32a/13, 64b/8, 88b/14
m. béş yüz seksen tört yıldur 47a/1
m. tümen 56b/6
m.+ din 103a/10
iki m.+ din 103a/10
yüz m.+ din 57a/10
m.+ ge 52a/3
altı m.+ ge 22b/8-9, 28b/8-9

iki m.+ ge 64b/8
otuz m.+ ge 35a/7
üç m.+ ge 22a/1, 57a/10
üç yüz m.+ ge 12a/11-12
yégirmi m.+ ge 28b/13, 32a/13
[44]

miŋçe : Bin kadar.
iki m. 109a/11
[1]

mīrzā : < Far. Emîrzâde, beyoğlu, beyzade.
m. 10a/3, 12b/6, 15b/13, 21b/7, 27a/4, 28a/2, 28a/3, 28a/13, 29a/8, 32b/1, 34b/5, 34b/7, 36b/4, 36b/5, 36b/10, 41a/8, 41a/11, 42a/10, 44a/12, 56b/1, 56b/2, 111a/6, 111a/7
m. 13b/1, 13b/2, 18b/7, 18b/8
m.+ dın 10b/10, 12a/1, 12b/10, 20b/9, 88a/7
m.+ ġa 8b/2, 13a/8, 24a/14, 29a/8, 38a/2, 41a/10, 42a/10, 56b/4, 58a/4, 85b/2, 112a/4, 113b/4
m.+ ġa 76b/10
m.+ lar 34b/14, 41b/7
m.+ lardın 77a/9
m.+ larıdın 35a/7
m.+ larnı 6b/10
m.+ larnıŋ 38b/10, 39a/6
m.+ m 87b/2
m.+ nı 23b/1, 23b/2, 36b/1, 37a/1, 80b/3
m.+ nıŋ 8a/11, 9a/9, 12b/8, 12b/11, 18a/13, 26b/4, 27a/7, 41a/8, 41a/9, 58a/1, 68b/11, 80a/9, 112a/3
m.+ nıŋ 17b/13
m.+ sı 80b/10
m.+ sınıŋ 80a/12

mīrzāde : < Far. Beyoğlu, beyzade.
m.+ leri 15a/7
[1]

mīrzādelıḳ : < Far.+T. Beyzadelik.
m.+ da 22b/12
[1]

misāfir : < Ar. Misafir.
m. 3a/7
[1]

miskīn : < Ar. Zavallı, aciz, yoksul.
faḳīr-u m. 23b/8, 24a/7, 93b/7
[3]

miṣl : < Ar. Benzer, gibi.
m.- i Almalıḳ 1b/5
m.- i nöker-ü çāker 54a/11
m.- i Tirmiẕ 26b/10
[3]

mizāc : < Ar. Huy.
m.+ ı 18a/7, 24b/2
[2]

mīzān : < Ar. Terazi burcu.
m.+ ġa 43b/5
[1]

möçe : < Moğ. Rütbe.
m. 18a/5, 21b/13
m.+ sini 21a/8
[3]

mu : Soru edatı.
m. 21a/5, 37a/7, 97a/2, 101b/13, 108b/3, 111b/14
m. édi 112b/4, 112b/5, 113a/14
[9]

mu‘ālece : < Ar. İlaç yapma.
m. ḳılur édi 109a/1
[1]

mu‘allaḳ : < Ar. Asılı, asılmış, sürüncemede kalmış.
m. 67a/11
[1]

mu‘āmele : < Ar. Davranış, tavır.
m. 24a/5
m. édük 77a/13
m.+ din 91b/8
[3]

mu‘āvenet : < Ar. Yardım, yardım etme.
m. bolmadı 8b/12
[1]

mu‘ayyen : < Ar. Belli, belirli.
m. boldı 18a/6
[1]

mufāreḳat : < Ar. Ayrılma.
m. 96b/3
[1]

muġalaẓa : < Ar. Düşmanlık.
muṣḥaf-u m. 116a/6
[1]

muḥabbet : < Ar. Sevgi.
‘ışḳ-u m. 76a/4
mihr-ü m. 75b/4, 75b/12
[3]

muḥaḳḳar : < Ar. Hakarete uğramış.
m.- u muḫtaṣar 56b/5
m. 58b/14, 60a/1
[3]

muḥāl : < Ar. Olanaksız, imkansız.
m. érdi 110b/2
[1]

muḫālefet : < Ar. Uygunsuzluk, aykırılık.
m. 30b/13, 76a/13
m.+ idin 6a/2
[3]

muḫālif : < Ar. Aykırılık gösteren.
m. 74a/4
m.+ ler 53b/6, 54b/8, 54b/10, 66b/5, 66b/7, 66b/9
m.+ lerġa 53b/4
m.+ lerni 53b/10
m.+ lerniŋ 54b/13-14, 66b/3
[11]

muḥāṣara : < Ar. Kuşatma.
m. 31a/13, 31b/1, 35b/13, 52b/11, 92a/11, 93b/6, 94a/13, 94b/7
m. ḳıldı 57a/5
m. ḳıldılar 52b/6
m. ḳılduk 38a/2
m. ḳılġan 57a/13
m. ḳılġanda 27b/1-2
m. ḳılġay 39a/4-5
m. ḳılıp 51a/3
m. ḳılıpturlar 52b/13
m.+ da 93a/13
m.+ sıda 48a/14, 48b/4
m.+ sıġa 41a/1, 110a/11
[21]

muḥaṣṣıl : < Ar. Meydana getiren.
ustākār-u m. 43b/11
m.+ lar 7a/14, 66a/10, 66a/12
[4]

muḥaṣṣıllıḳ : < Ar.+T. Meydana getirme.
m.+ lar 75a/13-14
[1]

muḫāṭab : < Ar. Kendisine söz söylenen.
m. ḳılur ékendür 29b/1
[1]

muḫāṭara : < Ar. Tehlikeli.
m. 81b/6, 96b/11
[2]

muḥāvere : < Ar. Karşılıklı konuşma.
m. 18b/1
[1]

muḥīṭ : < Ar. Çevre, çevrili, kapsayan.
m.+ i 81b/8
[1]

muḥkem : < Ar. Sağlam, dayanıklı.
m. 28b/11, 45b/3, 67b/12, 72b/2, 96b/11, 98a/4, 103a/11
m. ḳılıp 33a/2-3
[8]

muḫliṣ : < Ar. Hâli içten, gönülden olan.
m.- ü mu‘teḳıd 51b/1
[1]

muhmel : < Ar. Bırakılmış.
m. 87b/3
ġalle-u m. 87a/13
m.+ dür 48a/1-2
m.+ ġa 87a/14
[4]

muḥriḳ : < Ar. Yakan, yakıcı.
m. 18a/7
[1]

muḫtaṣar : < Ar. Kısa, küçük.
m. 1b/7
muḥaḳḳar-u m. 56b/5
[2]

muḫtaṣarraḳ : < Ar.+T. Daha kısa, daha küçük.
m. 48b/5
[1]

muḳābele : < Ar. Karşılık verme, karşılama.
m. bolur 70a/7
m.+ de 33a/2, 105b/7
m.+ side 22b/14-23a/1
m.+ siġa 94a/14
[5]

muḳarreb : < Ar. Yaklaşmış, yakın.
m. 36a/10
m. bolup 79b/1
m. bolup édi 15a/10
m. bolup érdi 15a/5
[4]

muḳarrer : < Ar. Kararlaşmış, şüphesiz.
m. 18a/5
ġayr-ı m. 103a/9
m. boldı 18a/3
m. bolġan 74b/2
m. bolup édi 39a/4
m. ḳıldılar 64b/14
m.+ dür 15b/9, 41b/11
[8]

muḳaṭṭa‘ : < Ar. Kesilmiş, kesik, ayrı.
m. 46b/1
[1]

muḳavvī : < Ar. Kuvvetlendiren.
m. 37b/4
[1]

muḳtedā : < Ar. Önde bulunan, kendisine uyulan.
m. 54a/3
[1]

munça : Bunca, bu kadar.
m. 4b/14, 9b/7, 19b/2, 22a/5, 29a/4, 31b/6, 31b/11, 34b/14, 35a/4, 35a/5, 35a/6, 35a/8, 36a/1, 36a/6, 38b/11, 43b/6, 45a/1, 49a/12, 50a/3, 50a/4, 51a/6, 55a/4, 57b/9, 57b/10, 61a/3, 64a/4, 68a/1, 82b/10, 87b/3, 90b/13, 94b/5, 096a/1, 96a/2, 98b/14, 100a/1, 113b/6, 114a/13, 118a/9
[43]

munda : Bunda.
m. 16a/7, 16b/12, 37a/11, 37a/12, 41b/5, 42a/1, 48a/14, 65a/3, 92b/4, 92b/8, 96b/1, 107b/13, 108a/6, 108a/9, 112a/11, 116b/2, 119b/9
m. bolġaç 92b/4
m. édi 15a/9, 21b/12, 22a/1, 29b/10
[23]

mundaḳ : Bunun gibi, böyle.
m. 17b/11, 23b/9, 29a/4, 30a/5, 41b/11, 43a/12, 45a/12, 47a/12, 51b/13, 52a/6, 52b/13, 53a/7, 53a/13, 54b/13, 58b/7, 60b/2, 64b/1, 64b/13, 67a/9, 68a/9, 69b/4, 72b/10, 72b/12, 75a/2, 76b/5, 80b/7, 81a/2, 81b/4, 81b/5, 86a/10, 90b/13, 91a/8, 91a/9, 91b/9, 94a/5, 95b/12, 95b/13 96a/5, 99b/4, 100b/12, 101b/2, 102a/3, 102a/5, 104a/9, 108a/4, 109a/7, 110a/9, 111a/11, 112b/2, 113b/11, 114b/3, 115b/11, 115b/2, 115b/14, 116a/4
m. bolġaç 39b/4
m. ékendür 105a/12
[62]

mundın : Bundan.
m. 2a/10, 2b/13, 4b/4, 4b/9, 15a/8, 17a/2, 21b/14, 22b/3, 31b/9, 40a/12, 43b/3, 44a/8, 46b/8, 50b/12, 51b/3, 53b/2, 54a/6, 58a/7, 61a/1, 77a/10, 80b/8, 80b/9, 94a/1, 101a/3, 116b/4
m. édi 44a/8
[28]

munı : Bunu.
m. 4b/11, 4b/13, 11b/10, 13a/11, 30b/7, 72b/11, 74b/13, 116a/2, 118a/12
[9]

munıŋ : Bunun.
m. 4a/13, 4b/1, 10b/1, 22a/4, 26b/13, 35b/2, 42a/13, 47b/4, 48b/12, 65a/4,69a/8, 75a/5, 101b/8, 110b/3, 117b/6
[16]

muŋa : Buna.
m. 21a/1, 22b/8, 24b/4, 28b/10, 43b/6, 44b/6, 60b/14, 61a/5, 64a/3, 64a/8, 65a/8, 70b/9, 74b/1, 83a/2, 103b/8, 103b/10, 117a/4
[17]

murı : < Far. Su yolu, oluk.
m. 36b/8
[1]

musaḫḫar : < Ar. Elde edilmiş.
müyesser-ü m. boldı 44b/4, 63b/2
müyesser-ü m. bolġaç 74a/14
m. bolġanda 29b/14
[4]

musallaṭ : < Ar. Rahat bırakmayan, rahatsız eden.
m. bolup 57b/12
m. édi 20b/3
[2]

muṣannefāt : < Ar. Yazılmış olan kitaplar, telifler.
m.+ ı 2b/4
[1]

muṣḥaf : < Ar. Kitap.
m.- u muġalaẓa 116a/6
m. 21b/8
[2]

mūsiḳī : < Ar. Müzik.
m. 22a/14
m.+ de 2b/5
[2]

muṣṭalaḥāt : < Ar. Deyim ve terim haline gelmiş kelimeler, ibareler.
m.+ ıġa 100a/1, 100a/3
[2]

muşaḫḫaş : < Ar. Varlığı duyu organlarıyla algılanan şey.
m.- u ma‘lūm bolmas 104a/13
m. émes 105a/2
[2]

muşt : < Far. Yumruk.
m. 29a/7
ḍarb-ı m.+ ı 7b/7
m.+ ıdın 7b/7
[3]

muşt-zen : < Far. Yumruk vuran, boksör.
m. 3b/3
[1]

mu‘tad : < Ar. Alışılmış, adet olmuş.
m. 51b/7, 86b/13
[1]

mutaṣarrıf : < Ar. Kendinde kullanma ve idare etme yetkisi bulunan.
m. boldı 56b/8
m. boldılar 59b/6
m. bolup édi 85a/8
m. édi 8a/12
[4]

muṭāyebe : < Ar. Şakalaşma.
m. ḳılur édi 14b/3-4
[1]

mutażarrır : < Ar. Zarar gören, zarara uğrayan.
m. bolġaylar 105a/2-3
m. bolmay 73a/3
m. érdiler 6a/11
[3]

mu‘teber : < Ar. Hatırı sayılır, saygın.
m. 28b/1, 44a/11, 62b/10, 62b/12, 69a/14, 95a/3
m.+ dür 62b/13
[7]

mu‘teberraḳ : < Ar.+T. Daha saygın, daha geçer.
m. 21b/7, 45a/5
[2]

mu‘teḳıd : < Ar. Gönül bağlayan, kalben inanan.
muḫliṣ-ü m. 51b/1
[1]

muṭī‘ : < Ar. İtaatli, boyun eğen.
m.- u münḳād émes édi 22b/9
[1]

muttaṣıl : < Ar. Aralıksız, hiç durmadan.
m. 25b/12, 52b/12
[2]

muz : Buz.
m. 8a/7, 98a/2, 98a/8, 98a/10
[4]

mü : Soru edatı.
m. 97a/1, 108a/14, 111b/13, 113a/14, 117b/11
[5]

mübālaġa : < Ar. Abartı, abartma.
m. ḳıldı 97b/9-10
m. ḳılduk 99b/8
m.+ lar 97b/8
m.+ sı 97b/11
[4]

mübārekbādlıġ : < Ar.+Far.+T. Kutlama, tebrik.
m.+ lar ḳıldılar 85a/6-7
[1]

mübeddel : < Ar. Değiştirilmiş.
m. bolur édi 7b/9
m. bolurlar émiş 100a/7
[2]

mübeyyen : < Ar. Açıklanmış.
m.+ dür 85a/11
[1]

müdāvā : < Ar. Deva arama, tedavi etme.
m.+ dın 109a/7
[1]

müdde‘ā : < Ar. İddia olunan şey.
m.+ sı 6a/1, 44a/6
[2]

müddet : < Ar. Zaman, vakit.
m.- i medīd 116b/10
m.- i medīd édi 31b/4, 96a/10
m.- ü’l ‘ömr 96a/1-2
m.+ i 96a/9
m.+ ide 52b/11-12
m.+ ḳaça 41a/5
m.+ ler 32b/1
m.+ te 5b/4, 40b/11, 43b/13, 60a/2, 67b/12, 71b/9, 75a/7, 82a/14, 101a/11, 110a/11
m.+ tin 9a/5, 41a/5
[20]

müddetī : < Ar.+Far. Bir süre, bir müddet.
m. boldı 112a/14
m.+ din 116b/3
m.+ dür 113b/5
[3]

müdebbire : < Ar. Tedbirli.
‘āḳıle-u m. édi 24b/11
[1]

müdemmaġ : < Ar. Aptal, budala.
żābiṭ-u ẓālim-u fāsiḳ-u m. 22a/3
[1]

müfāreḳat : < Ar. Ayrılma, uzaklaşma.
m. 9a/3
[1]

müftīn : < Ar. Hayran eden, fitne düşüren.
m. édi 15a/6
m.+ ler 52b/1
[2]

mühim : < Ar. Önemli.
m.+ ni 99b/12
[1]

mühimmāt : < Ar. Lüzumlu şeyler, mühimmat.
m. 18b/11
m.+ tın 18a/1
[2]

mühlik : < Ar. Yok edici, öldürücü.
m. 81b/7
[1]

mühr : < Ar. Mühür.
m.+ i 15a/9
[1]

mühr-dār : < Ar.+Far. Devlet erkanının mühürlerini korumak ve onun emriyle gereken evrakı mühürlemekle görevli memur.
m. ḳılıp édi 39b/14
[1]

mükāleme : < Ar. Konuşma.
m.+ de édük 118a/10
[1]

mükemmel : < Ar. Olgunlaşmış, kemale ermiş.
m. ḳılıp 66b/2
[1]

mükerrer : < Ar. Tekrarlı, tekrarlanmış.
m. 16a/7
[1]

mükerreren : < Ar. Tekrar olarak, bir daha.
m. 11b/13, 58b/14
[2]

mülāḥaẓa : < Ar. Dikkatle bakma.
m. 64b/3
m. ḳılmay 106a/7
m. ḳılurlar 36b/10
m.+ lar 89a/6
[4]

mülāḳāt : < Ar. Görüşme, konuşma, buluşma.
m. ḳıldı 77a/3
m. ḳılmaḳḳa 101b/14
m. ḳılmaydur 101b/12
[3]

mülāyimraḳ : < Ar.+T. Daha yumuşak, iyi huylu.
m. 115b/6, 115b/10
[2]

mülāzemet : < Ar. Bir yere veya kimseye sıkı sıkı bağlanma.
m. 75b/11
m. ḳıldı 27b/7, 43a/4, 61a/8, 79a/8, 99a/11
m. ḳıldılar 39b/1, 74b/2, 78b/8
m. ḳıldım 31b/14
m. ḳılıp 16a/14, 31b/4, 96b/9
m. ḳılsam 31b/11-12
m. ḳılur édi 10a/10, 29a/8, 96a/10-11
m.+ ide 17b/1
m.+ ide boldı 13b/2
m.+ ide bolur édi 58a/8
m.+ ide édiler 33b/7
m.+ iġa 13a/14, 28a/10, 28a/12
m.+ imde 11a/11
m.+ ḳa 82b/7
m.+ ni 34a/10
[27]

mülāzım : < Ar. Bir yere veya kimseye bağlanan.
m. 16b/6
m. ḳılıp édi 87a/3-4
m.+ lardın 16b/6
m.+ larıġa 13b/1
[4]

mülḥaḳ : < Ar. Katılmış.
m. boldı 26b/5, 57a/12, 58a/4
[3]

mülk : < Ar. Vakıf olmayıp -doğrudan doğruya- birinin malı olan toprak.
m. 59a/3
m.+ idür 46b/13
m.+ ni 85a/8, 85a/9
[4]

mülk-gīrlıḳ / mülk-gīrlik: < Ar.+Far.+T. Hükümdarlık.
m. 5b/9, 7b/8, 38a/14, 55b/12-13
m.+ ta 64b/1
[5]

mültefit : < Ar. Güler yüz gösteren, önem veren.
m. bolmay 16b/9
[1]

mü'min : < Ar. Müslüman, inançlı.
m. 64a/4
[1]

mümkin : < Ar. Mümkün, olabilir.
m. émes 115b/13
m. émes édi 51b/10-11, 102a/3
[3]

mümted : < Ar. Uzayan.
m. boldı 31a/14, 93b/7
[2]

münācāt : < Ar. Yakarış.
m.+ ḳa 118b/4
[1]

münāfıḳ : < Ar. İki yüzlülük eden, ara bozucu.
m.- u bī-pāşina 73b/7
m. 13b/11, 53b/11
zomoḫt-u m. 15a/3
[4]

münāfıḳ-şīve : < Ar.+Far. İki yüzlü kimse.
m. 54b/2
[1]

mün'akis : < Ar. Bir yere çarpıp geri dönmüş ışık, ses.
m. bolur 3b/12
[1]

münāsebet : < Ar. Yakınlık, bağ, vesile.
m. 6b/11, 9b/14, 10b/2
m.+ i 76b/14
[4]

münāsib : < Ar. Uygun.
m.- i devlet bolġay 110b/7
m. 61a/9, 75b/1
m.+ dür 109b/2
[4]

müncerr : < Ar. Neticelenen.
m. boldı 41a/13
[1]

müneccim : < Ar. Falcı.
m. 46b/5
[1]

münḥarif : < Ar. Çarpık, sağlam olmayan.
m. bolup 18a/7, 24b/3
[2]

münḳād : < Ar. Boyun eğen.
muṭī‘-u m. émes édi 22b/9
[1]

münkir : < Ar. Kabul etmeyen.
m. bolmas édi 25b/8
[1]

müntaḳıl : < Ar. İntikal eden.
m. boluptur 96a/5
[1]

müntehī : < Ar. Sona eren, biten.
m. bolur 54a/2
[1]

müŋüz : Boynuz.
m.+ i 25a/10
[1]

mürāca‘at : < Ar. Danışma, yardım isteme.
m. ḳıldı 17b/5-6, 18a/6, 42a/7, 44a/7, 55a/4, 57b/8
m. ḳıldım 74b/4
m. ḳılduk 38a/13
m. ḳılıldı 32b/10, 60a/1, 70b/8
[11]

mürebbī : < Ar. Terbiye eden, çocuk yetiştiren.
m. boldı 37b/4
[1]

mürīd : < Ar. Bir şeyhe bağlı olan kimse.
m.+ i édiler 54a/4
[1]

mürtefi‘ : < Ar. Yükselen, yükselmiş.
m.+ dür 2b/13
[1]

mürüvvet : < Ar. İnsanlık, cömertlik.
m. 82a/5
m.+ i 82a/5
[2]

mürüvvetī : < Ar. İnsâniyetli.
m. ḳılmadı 10a/3
[1]

müṣāḥib : < Ar. Pâdişahların husûsî işlerinde bulunanlardan her biri, arkadaş.
m. édi 15a/10
[1]

müsāvī : < Ar. Eşit, denk.
m.+ dür 101b/8
[1]

müstāḥkem : < Ar. Sağlamlaştırılmış, sağlam.
m.- u mażbūṭ ḳılılıp édi 88b/9-10
[1]

müsta‘idd : < Ar. Kabiliyetli.
m. bolġunça 43a/1
[1]

müsta‘mel : < Ar. Kullanılmış.
m. 46b/14, 87b/4
m. édi 46b/8
m.+ dür 46b/7
[4]

müşerref : < Ar. Şerefli.
m. bolup édi 7a/8-9
[1]

müşkil : < Ar. Güç, zor.
m. 118b/8
[1]

müşrif : < Ar. Etrafı ören, etrafa bakan.
m. 3a/2, 47b/7
[2]

müte’e<u>ss</u>ir : < Ar. Hüzünlü, üzüntülü, duygulanmış.
m. bolup 41a/12, 60a/10
m. bolup édim 98b/14
[3]

müte‘affin : < Ar. Bozulup kötü kokan, kokmuş.
m.+ dür 4a/11
[1]

müte‘āḳıb : < Ar. Ardından gelen.
m. 44b/2, 53a/2, 86b/10
[3]

müte‘aḳid : < Ar. İtibar etme, bağlanmış.
m. édi 103a/12
[1]

müte‘allıḳ : < Ar.+T. İlgili, ilişiği olan.
m.+ ları 63b/11, 69b/2
m.+ larıġa 23b/8
m.+ larnı 64a/2
[4]

müte‘ayyin : < Ar. Bilinen, öne çıkan.
m.- ü müteyaḳḳın édi 72a/8
[1]

müteberrik : < Ar. Mübârek sayılan, uğurlu.
m.- ü ‘azīz 41b/9
[1]

mütedeyyin : < Ar. Dine bağlı.
m. 14b/2
meẕheb-ü müteşerri‘-ü m. 44b/13
[2]

müteḥayyir : < Ar. Hayret eden, şaşırmış.
m. bolduk 112b/1
m. boldum 116b/4
deng-ü m. bolup 72b/11
[3]

müteḥayyirlıḳ : < Ar.+T. Şaşırmışlık.
m. 60b/2
[1]

müteneffir : < Ar. Nefret eden, iğrenen.
m.- u gürīzān boldılar 23a/14
[1]

mütereddid : < Ar. Gidip gelen, kararsızlık geçiren.
m. édük 111a/4
[1]

müteşerri‘ : < Ar. Şeriat işleriyle uğraşan.
meẕheb-ü m.- ü mütedeyyin 44b/13
[1]

mütevātir : < Ar. Ağızdan ağıza dolaşan, halk arasında söylenen.
m. 43b/13, 86b/9
[2]

müteveccih : < Ar. Bir tarafa dönen, yönelen, birine sevgi besleyen.
m. boldı 13b/4, 25a/1, 79b/9
m. boldılar 96b/5, 102b/14, 103b/5
m. bolduk 44b/1-2, 66b/4, 66b/8, 77b/12, 79a/2, 81a/4, 84b/13, 88a/14, 89a/8, 98a/4, 99b/9, 106a/7-8, 106b/10, 112b/8
m. boldum 24b/13, 55b/7, 59a/6, 60b/4, 112a/12
m. bolġanda 39b/8
m. bolġaybiz 112b/6
m. bolsalar 60b/1
m. bolup 39a/13
m. édi 17a/9
[30]

mütevehhim : < Ar. Kuruntulu, evhamlı.
m. bolup 109a/8
m. édi 80b/11
[2]

müteyaḳḳın : < Ar. Kesin olarak bilinen.
müte‘ayyin-ü m. édi 72a/8
[1]

müttaḳī : < Ar. Allah’tan korkan.
m. 14b/2
[1]

müttefik : < Ar. Birleşen, anlaşan.
m. bolup 99b/11
[1]

müvecceh : < Ar. Çevrilmiş, uygun.
ma‘ḳūl-u m. 64b/2
ma‘ḳūl-u m. édi 64a/13
[2]

müyesser : < Ar. Kolaylıkla olan.
m.- ü musaḫḫar boldı 44b/4, 63b/2
m.- ü musaḫḫar bolġaç 74a/14
m. bolġaç 57a/1
m. bolġandın 108a/11
m. bolġay 51a/7

m. bolġay édi 54b/13
m. bolmadı 52a/4, 79a/4, 81a/12
m. bolmas édi 101b/5
m. bolsa 56b/1, 116b/8, 117b/1
m. bolur 78b/11
[15]

müżāyaḳa : < Ar. Sıkıntı, yokluk.
m. ḳılur 21a/5
[1]

müẕebẕeb : < Ar. Karmakarışık.
m. 38b/10
[1]

-N-

nā-ḫˇāhī : < Far. İsteksiz.
n. 108a/12
[1]

nā-hem : < Far. Eğri, çarpık.
n. 91a/9
[1]

na-ḫoşluḳ : < Far.+T. Hoşnutsuzluk.
n.+ lar 86b/11-12
[1]

naḳāre : < Far. Davul.
n. 56b/11, 60b/8, 94a/1
n.+ ler 93b/14
n.+ lerni 100b/3
[5]

naḳb : < Ar. Delme, delik.
n. 34a/11, 34a/13, 34a/14, 34b/4, 34b/10
n.+ dın 34b/3
n.+ lar 31a/14
n.+ nı 34a/14
[9]

nā-kes : < Far. Alçak, pinti.
n. 68a/7
[1]

nāḳıṣ : < Ar. Eksik.
n. 47a/1
[1]

nāḳıṣ-‘aḳl : < Ar. Akılsız, eksik akıllı.
n. érdi 80a/14
[1]

nāḳıṣraḳ : < Ar.+T. Daha eksik.
n.+ dur 47a/2
[1]

naḳḳāşlıḳ : < Ar.+T. Nakkaşlık.
n.+ da 68b/7
[1]

naḳş : < Ar. Resim, süsleme sanatı.
n.+ lar 46b/2
[1]

naḳşī : < Ar.+Far. Süsle ilgili olan.
n. 110b/7
[1]

naḳż : < Ar. Yıkma, tahrip etme.
n.- i ‘ahd ḳılġay 111a/9
[1]

na‘l : < Ar. Oturulacak yerlerin en aşağısı.
n. 7b/12
[1]

nām-dār : < Far. Namlı, ünlü.
n. 3b/4
[1]

nā-ma‘ḳūl : < Far.+Ar. Makul olmayan.
n. 75a/4
[1]

nā-ma‘lūm : < Far.+Ar. Bilinmeyen, malum olmayan.
n. 81a/8
[1]

nām-zed : < Far. Nişanlı.
n. bolup édi 27b/6
[1]

namāz : < Far. Namaz.
n.- ı cum‘a 32a/4
n.- ı dīger 36b/2, 40a/4, 60a/11, 95b/7, 97b/2, 114a/9
n.- ı dīger édi 117a/11
n.- ı dīgeri 77b/3
n.- ı ḫoften 32a/5, 34b/6
n.- ı ḫoften édi 106b/2
n.- ı ḫoftenġa 117b/1
n.- ı ḫoftenġaça 115b/8-9
n.- ı peşīn 60b/6
n.- ı peşīn bolup édi 119b/11
n.- ı peşīnde 106a/1
n.- ı peşīndin 83a/7, 84a/1
n.- ı peşīngeçe 60b/6
n.- ı şām 32a/5, 97b/3
n.- ı şām bolup édi 106a/10
n.- ı şām édi 117b/2
n. 68b/6, 90b/4, 118b/4
iki n. arası bolġay édi 72b/9
n. ḳılur édi 28b/13
n.+ ı 18b/4
n.+ ını 39a/13
n.+ nı 25b/6
vaḳt-i n.+ nı 7a/6-7, 18b/3
[34]

namāz-gāh : < Far. Üstü açık mescid, namazlık.
n. 15b/14, 17a/8
n.+ ḳa 16a/9
[3]

nā-merdlıġ : < Far.+T. Alçaklık.
n.+ ı édi 53b/12
[1]

nāmūs : < Ar. İffet, ırz.
n. ḳılıp 102a/8
[1]

nā-muşaḫḫaṣ : < Far.+Ar. Soyut.
n. 97b/3
[1]

nā-münāsib : < Far.+Ar. Uygun olmayan.
n. 16b/3
[1]

nān : < Far. Ekmek.
n. 116b/12
n.+ ı 116b/12
[2]

nānvālıḳ : < Far.+T. Ekmekçilik.
n.+ ları 47b/12
[1]

nā-resīde : < Far. Yetişmemiş, erişmemiş.
n.+ ni 19b/13
[1]

narı : Öte, ötede.
n. 10a/14, 66a/5
n.+ dın 38a/6, 73a/10, 88b/1, 88b/4
[6]

nārven : < Far. Karaağaç. Bâbur'un bir kuşatma sırasında edindiği tecrübeye göre, dut ve karaağaç yaprağı, atlara yem olarak diğer bütün ağaç yapraklarından daha iyidir.
n.+ ler 47b/9
[1]

nā-serdārāne : < Far. Komutansız.
n. édi 110a/9
[1]

naṣīḥat : < Ar. Öğüt.
n.- u tehdīd 52b/2
n. ḳılıp 52a/13
[2]

nāṣpātī : Andican'da yetişen ve en iyi olduğu söylenen bir kavun veya armut cinsinin ismi.
n. bolmas 2a/9
Andicānnıŋ n.+ sidin 2a/8
[2]

nāvek : < Far. Ok.
n. 92a/8, 92b/6
[2]

naẓar : < Ar. Bakma, göz atma.
n. 76a/2
n.+ ıġa 118b/9
[2]

naẓarlıḳ : < Ar.+T. Manzaralı.
medd-i n. 47b/6
[1]

nāzik : < Far. İnce, nazik.
n. 75a/6
[1]

naẓm : < Ar. Vezinli, kafiyeli söz.
n. 50a/10
ṭab‘-ı n.+ ı 7a/11, 11a/14, 22a/14, 26a/5
[5]

nāzükraḳ : < Far.+T. Daha ince, daha nazik.
n. bolur 48b/12
[1]

né : Ne.
n. 2b/3, 23b/9, 35a/1, 35b/9, 40b/11, 41b/5, 53a/13, 54a/14, 56a/11, 58b/2, 60a/3, 60a/4, 60a/5, 60b/11, 60b/12, 61a/2, 61a/3, 61b/6, 62b/8, 64a/6, 64b/4, 65a/7, 66a/10, 66a/11, 68a/7, 68a/8, 75a/4, 75a/5, 75b/9, 75b/10, 76a/6, 76a/9, 76a/10, 76a/11, 77a/3, 78a/4, 79a/11, 81a/4, 81a/8, 81b/4, 82a/6, 83a/5, 83a/6, 85b/7, 87a/9, 87a/10, 88a/9, 89b/4, 94a/5, 94b/5, 94b/14, 96b/2, 98b/1, 102a/3, 105a/2, 106a/13, 108a/6, 111b/10, 113b/11, 116a/4, 117a/7, 118a/8, 118a/9, 118a/10
n. bolġay 97b/10
n. iş ḳıla alġay édi 29a/11
Ḫocendḳa barıp hem kişi n. ḳılġay 60a/4
n. ḳılmaḳ 112b/4, 116a/14
n. ḳılsun 41b/6-7
n.+ ler bolġusıdur 87b/4
[88]

nebīre : < Far. Torun.
n.- i nebīre 97a/11
n. 97a/11
nebīre-i n. 97a/11
n.+ leri 118b/6
n.+ si 27a/11, 28a/4, 46a/6, 50b/3, 97a/12
n.+ si bolur 9b/11
n.+ si édi 20b/8, 27a/4, 35b/11-12
n.+ siniŋ 97a/12
[15]

néçe : Nice, nasıl, ne kadar.
n. 4b/5, 5b/9, 5b/10, 8a/11, 8a/12, 11b/11, 12a/4, 14b/14, 15b/6, 16b/12, 17b/3, 17b/6, 19b/6, 19b/8, 19b/13, 20a/6, 20b/11, 21a/5, 21a/7, 21b/14, 22a/4, 22b/3, 23a/2, 23a/9, 23a/11, 23a/13, 24a/1, 24a/2, 25a/5, 26a/9, 26b/7, 32b/10, 33a/10, 33b/6, 35a/11, 35b/1, 37b/5, 40a/10, 41b/3, 41b/12, 42b/5, 42b/6, 43a/2, 43b/12, 44a/6, 45a/11, 48a/14, 48b/9, 51b/6, 51b/10, 53a/10, 54a/9, 55a/3, 56a/2, 57a/2,

57b/9, 58b/3, 59a/12, 60a/6, 61b/5, 63a/9, 63b/9, 69a/8, 70b/8, 71b/2, 76b/5, 76b/6, 77b/11, 78a/1, 78b/11, 79b/8, 80a/6, 80b/12, 83b/12, 84a/10, 84b/1, 86b/4, 87a/4, 87a/5, 90a/2, 90b/10, 91a/7, 91b/6, 93b/5, 94a/2, 96b/7, 96b/9, 97a/2, 97b/14, 99a/1, 99a/12, 99b/8, 100a/7, 102a/4, 102a/13, 104a/12, 105a/12, 109a/9, 109b/10, 109b/14, 110a/2, 110a/8, 115a/3, 116b/3, 119b/3
n.+ ni 68a/11
[106]

néçük : Nasıl.
n. 4a/5, 4b/8, 5a/9, 23b/11, 28b/11, 30a/5, 31b/10, 41a/4, 50b/11, 51a/7, 59a/1, 65a/5, 77b/5, 78a/2, 85a/4, 86b/13, 88a/3, 88a/10, 94b/14, 97b/13, 99b/7, 101b/9, 105b/1, 111a/9, 113a/9, 114a/13, 114b/2, 119a/12
n. bolġay 110b/5
[29]

nefīr : < Ar. Boynuzdan yapılmış boru.
n.+ lerni 100b/3
[1]

nefrīn : < Ar. Lânet.
n.- u du‘ā-yı bediġa 24a/7
la‘net-ü n. 29a/3
[2]

nehc : < Ar. Yol.
n.+ idin 18a/7
[1]

neḳāhet : < Ar. Hastalıktan sonraki zayıflık.
n. 53a/3
[1]

nemā : < Ar. Artma, çoğalma.
neşv-ü n. tapıptur 2b/4
[1]

néme : Ne, nesne, şey.
n. 3b/12, 8a/8, 15a/6, 32a/12, 40a/7, 48a/4, 48b/2, 49b/5, 51a/4, 51a/7, 51a/10, 51a/11, 53a/10, 54b/9, 61a/4, 64a/14, 66b/12, 75a/6, 76b/3, 83b/8, 96a/8, 97b/10, 102b/12, 102b/14, 103b/1, 104b/14, 109a/7, 114b/7, 116b/8, 117a/6
n. bolmas émiş 118a/13
n.+ dür 117a/7
n.+ ge 11a/14, 111b/10
n.+ ler 21a/2, 100b/1, 102b/13
ebyāt-u n.+ ler 99a/10
ba‘żı n.+ ler ḳılurlar 3a/10
n.+ lerdür 109b/5
n.+ leri 69b/7
n.+ lerini 64a/13

n.+ ni 109a/3
[43]

nemek-ḥarām : < Far.+Ar. Nankör, iyilik bilmez.
n. 53b/11
[1]

némerse : Şey, nesne.
n. 18b/8
[1]

nerd : < Far. Tavla.
n. 7b/13
[1]

nerm : < Far. Yumuşak, mülâyim.
n. 24b/1
[1]

nesaḳ : < Ar. Tarz, yol, üslûp.
tertīb-ü n. 23b/7
tertīb-ü n.+ ı 18a/1, 25b/10
[3]

neseb : < Ar. Nesil, soy.
n. 68a/7
ḥesāb-u n. 68a/10
n.+ i 6b/4, 18a/9, 25b/2, 28a/14, 54a/2, 68a/11
n.+ ini 12b/8
n.+ lerini 11b/4
[10]

nesḫ-i ta‘līḳ : < Far.+Ar. İran’da XVI. yüzyılda geliştirilen ve “talik” üslubundaki hattın pek de farklı olmayan bir türü.
n. 15b/4, 68b/6
[2]

nesl : < Ar. Nesil, soy.
n.+ i 12a/5
n.+ idin édi 14b/5
n.+ idindür 5b/12, 9b/4, 12b/13, 22a/13
n.+ idür 16a/5
[7]

neş’e : < Ar. Neşe, sevinç.
n. 75b/9, 84b/10
beşāşet-u n. édi 84b/3
[2]

neşāṭ : < Ar. Sevinç, neşe.
n. 41b/10
[1]

neşv : < Ar. Canlının büyümesi, yetişmesi.
n.- ü nemā tapıptur 2b/4
[1]

netīce : < Ar. Sonuç
n.+ sidin édi 65a/6
[1]

nev‘ : < Ar. Çeşit, tür.
n. 5a/2, 8b/12, 23a/1, 24a/6, 25b/9, 25b/13, 41b/11, 44b/5, 46a/12, 48b/11, 53a/12, 54a/14, 56a/7, 58b/8, 59b/9, 60b/1, 60b/11, 61a/3, 68a/7, 73a/3, 75a/3, 81b/4, 82a/6, 86a/11, 94a/4, 101b/2, 101b/3, 110b/5
n. bolur 105a/14
[29]

nevāḥī : < Ar. Bölgeler.
n. 49a/9, 71a/2
n.+ dağı 29b/8, 62a/2
n.+ de 11b/8, 49b/7, 60a/6, 98a/5
n.+ de bolmaḳnı 79b/10
n.+ de bolmas 56a/10
eṭrāf-u n.+ de 42b/2
n.+ ġa 38b/4, 66a/5
n.+ lerġa 61b/1
n.+ ni 55b/11, 57a/7
n.+ si 18a/8
n.+ sidağı 97a/14
n.+ side 17a/8, 19a/12, 19a/13, 19b/4, 26a/13, 29b/6, 30b/3, 35b/4, 40a/14, 63a/1, 66b/5, 70b/14-71a/1, 77a/2, 80b/13, 82b/9, 92b/7-8, 94b/1, 94b/11, 103b/6
n.+ side édi 86a/10
n.+ side ékende 40a/2
n.+ sidin 38b/1, 44a/9-10, 71a/12, 90b/4, 103b/14
n.+ siġa 17a/14, 25a/6, 30b/2, 31b/9-10, 32b/9, 39a/6, 42b/14, 44a/5, 57a/4, 59b/11, 69a/2, 71a/2, 73b/11, 81a/13, 81b/7, 83b/14, 88b/2, 94a/13, 99b/2, 107b/14
gird-ü n.+ siġa 99a/14
n.+ sini 8a/6-7, 13a/3-4, 14a/6, 66b/9, 66b/12, 98a/3, 98a/11, 100b/14
[74]

nevbet : < Ar. Kez, defa.
n.- i evvelġıdın 115b/6
n. 5b/9, 5b/11, 6a/3, 8b/10, 18b/6, 20a/5, 22b/5, 34b/4, 35b/2, 40a/10, 40a/13, 42b/3, 53a/4, 53a/14, 57b/9, 60b/11, 64b/5, 64b/12, 65a/13, 71b/5, 73b/7, 75a/12, 78a/1, 78b/11, 82a/8, 86b/14, 87a/1, 90a/2, 93b/3, 96a/4, 96a/5, 96a/11, 100b/4, 104a/12, 105a/5, 108b/7, 109b/10, 115a/3
n.+ de 22b/4

[41]

nevmīd : < Far. Umutsuz, çaresiz.
n. boldı 44a/8
n. bolup 94b/9
[2]

nihilam : Doğan, şahin.
n. 25b/11
[1]

nikāḥ : < Ar. Yasal evlilik töreni.
‘aḳd-i n.+ ımġa 86b/5
[1]

niḳār : < Ar. Kin, garez.
n.+ lar 41a/3, 42a/14
[2]

nīk-nām : < Far. İyi nam kazanmış.
n.+ lar 80b/7
[1]

ni‘met : < Ar. Nimet.
n.- i salṭanat 68a/6
veliyy-i n. 29a/1
n.+ i 50a/2
[3]

nisbet : < Ar. Oran, kıyas.
n. 86b/11, 88a/9
n. ḳılurlar édi 36a/11
n.+ i 5a/5
[4]

nişān : < Far. İşaret, belirti, iz.
n. 46a/11, 49a/13, 50a/3, 116a/7
n.+ ġa 107b/5
n.+ ları 110b/11
[6]

nişībrek : < Far.+T. Daha meyilli, daha aşağı.
n. 3a/6
[1]

nişter : < Far. Neşter.
n. 58b/3
[1]

nīzele- : < Far.+T. Süngülemek, mızraklamak.
n.- p 39b/11
[1]

noḳṣān : < Ar. Eksik, kusurlu.
żarar-u n. 63b/14
şikest-ü n.+ ı bolmaydur édi 94a/4
[2]

nöker : < Moğ. Hizmetçi, yoldaş. Bâbur'da birinin emri altına girerek, onun hizmetinde ve maiyetinde bulunan, neferden başlayarak beylere kadar çeşitli derecelerde askeri ve dolayısıyla idari mevkiler işgal eden adamlar için kullanılan bir terimdir.
n.- i bī-vefā 35a/4
n.- u süder 35a/6
miṯl-i n.- ü çāker 54a/11
n.- ü çākeri 35a/6
n. 15b/12, 21b/2, 23b/12, 29a/5, 29b/6, 36b/1, 66a/14, 76b/7, 84b/1, 101a/12
bég-ü n. 90a/7
n. boldı 28b/5
n. boldılar 81a/7
n. bolġanlardın 61a/13
n. bolup 57b/4
n. bolup édiler 22a/5
n. édi 10a/10
n. émes édi 91a/2
n.+ din 54a/14
n.+ i 12a/6, 22a/1, 22b/8, 28b/8, 28b/13, 34a/5, 35a/3, 71b/7, 81a/13, 84a/10, 84a/13, 95a/1, 113b/1
n.+ i édi 113b/3
n.+ i ékendür 60a/13
n.+ i émes édi 22a/3-4
n.+ imizçe 82a/10
n.+ imizge ḳılġan 82a/9
n.+ ini 29b/2, 53a/7, 53b/5, 57a/3, 57a/13
n.+ iniŋ 25b/8
n.+ leri 64a/1
n.+ leridin 23b/14, 61a/13
n.+ lerim 119a/6, 120a/1
n.+ lerini 62b/1
n.+ leriniŋ 41b/6
n.+ leriŋizdür 118a/8
n.+ ni 14b/10, 22a/1
[57]

nökerlik : < Moğ.+T. Hizmetçilik, yardımcılık.
n. 58b/14, 71b/6
n. ḳılġanım 108b/4
[2]

nuḳre : < Ar. Gümüş.
n. 42a/12
[1]

nuṣret : < Ar. Yardım.
feṭḥ-ü n. 118b/10
[1]

nücūmī : < Ar. Yıldızlarla ilgili.
remz-i n. 44b/5
[1]

nümāyān : < Far. Görünen, meydanda.
n. 57b/3, 92a/6, 93a/13
[3]

-O-

oġlan : Oğlan.
o. 85b/1
o. bolsa 25b/13
o. édi 8b/14, 19b/12
o.+ lar 11b/2-3
o.+ ları 26a/5, 28a/9, 36a/10, 56b/8, 57b/10
o.+ ları édi 9b/9
o.+ larıdın 8b/4, 18a/11, 26b/14, 62b/7, 102b/7
o.+ larıġa 30a/10, 76b/2
o.+ larını 24a/3, 25b/14, 63a/13
o.+ larınıŋ 10a/11, 25b/14-26a/1, 28b/12
[24]

oġul : Oğul.
o. 8b/3, 8b/5, 8b/7, 9b/1, 10b/11, 11a/10, 26b/13, 27a/1,27a/2, 27a/3, 27a/5, 28a/13, 28b/2
o.+ ı 5b/11, 6a/8, 6b/8, 9b/4, 10a/7, 10a/9, 10b/10, 11b/7, 12a/5, 12a/8, 12a/14, 13a/10, 16a/4, 20a/2, 21b/6, 22b/7, 23a/9, 23b/1, 24a/11, 27a/9, 27b/5, 28a/7, 30a/9, 34a/3, 41a/13, 41b/5, 42b/7, 46a/6, 50a/6, 50a/7, 50a/8, 50b/3, 50b/6, 55b/5, 57b/4, 57b/11, 57b/14, 58a/10, 71b/11, 72a/10, 74b/14, 75b/1, 76b/12, 78a/7, 79a/7, 80a/1, 80a/12, 80b/11, 80b/13, 89a/13, 90b/9, 95b/10, 98a/12, 98a/13, 98b/4, 109b/12, 112a/14, 113b/8, 118b/6
o. boldı 9b/1
o. bolġan 89a/13
o. bolup édi 19b/9
o.+ ı bolup édi 8b/13-14, 11a/7, 12a/1-2, 19b/12, 20b/9-10
o.+ ı édi 6b/5, 6b/6, 6b/7, 21a/7, 25b/3
o.+ ıdın 59b/8
o.+ ıdur 68a/12

o.+ ıġa 9a/12, 27b/2
o.+ ını 12a/3, 42a/3, 59b/2
o.+ ınıŋ 28a/5, 41a/13, 80a/14
o.+ um 41a/7, 119b/3
[95]

oġulluḳ : Oğulluk, evlatlık.
o. 41a/12, 75a/2
o.+ tın 75a/7, 79b/2
[4]

oġurluḳ : Uğurlu.
o. 70b/10, 82b/3, 83a/4
[3]

oḫşa- : Benzemek.
o.- ġay 111b/10
[1]

oḳ (I) : Kuvvetlendirme edatı.
o. 14a/12, 17a/2, 20a/12, 20a/13, 23a/12, 24b/14, 25a/11, 28b/8, 30b/7, 31a/2, 31b/8, 34b/2, 37b/11, 37b/13, 38a/8, 38a/10, 38b/7, 38b/8, 49b/2, 50b/11, 50b/13, 54b/13, 58a/4, 60b/3, 62b/4, 65a/12, 65b/12, 66a/4, 66a/5, 66b/4, 67a/3, 67a/13, 69b/1, 69b/6, 70a/6, 70a/7, 70b/2, 70b/4, 71b/1, 72a/3, 73a/12, 77b/12, 79a/3, 80a/10, 81a/10, 83a/10, 83b/4, 83b/12, 84a/11, 84b/7, 85a/5, 85b/6, 86b/7, 88b/11, 89b/12, 89b/14, 90a/4, 90a/7, 90a/10, 90a/11, 90a/12, 91b/7, 92a/9, 92a/11, 92b/6, 92b/7, 93a/2, 98a/12, 99b/3, 99b/5, 100b/7, 100b/11, 101a/3, 101a/6, 102b/1, 102b/2, 102b/7, 103b/4, 104b/7, 104b/9, 104b/10, 104b/11, 104b/12, 104b/13, 105a/4, 105a/7, 105b/8, 106a/4, 106a/7, 106a/10, 106b/1, 106b/8, 106b/9, 106b/10, 106b/13, 107a/4, 107a/5, 107a/6, 107a/12, 107b/7, 107b/10, 107b/14, 108a/3, 108b/8, 108b/12, 109b/2, 112a/7, 112a/10, 112b/7, 112b/8, 112b/11, 113a/1, 113a/3, 113a/5, 113b/7, 113b/12, 114a/4, 114a/8, 114b/8, 114b/10, 115a/1, 115a/3, 115a/10, 115a/14, 115b/8, 117b/1
ḫiẕmetide o. édi 15a/11
ḳılıç o. édi 97b/13
o. bolup édiler 92a/7
o.+ tur 100b/6
[135]

oḳ (II) : Ok.
o. 11a/14, 39b/13
bir o. atımı 98b/11, 106b/11, 106b/13-14
bir o. atımı bolġay 4a/7
o.+ ı 19a/1, 25a/11, 31a/9, 92b/6, 107a/13
o.+ larımġa 107b/3
o.+ nı 7b/6, 13b/14, 18b/14, 107a/7, 112b/12, 115a/12
o.+ nıŋ 92a/10
o.+ um 115a/10
o.+ umnı 115a/14

[21]

oḳla- : Oklamak, ok ile vurmak.
o.- dılar 112a/9
o.- dım 104b/14
o.- p 39a/9
[3]

oḳu- : Okumak.
o.- dum 118b/4
o.- ġan émes édi 18b/9
o.- p 30b/13, 60a/10
o.- p érdi 7a/10
o.- r édi 7a/11, 7b/11
o.- sa bolur 45b/11
[8]

oḳut- : Okutmak.
o.- ġaylar 58a/14
[1]

ol : O.
o. 2b/11, 2b/13, 3a/8, 5b/5, 5b/6, 5b/13, 6a/3, 6b/11, 7a/4, 8a/2, 8a/3, 8a/5, 8b/13, 9b/14, 10a/6, 10a/10, 10b/4, 10b/6, 11a/2, 11b/8, 12a/10, 13a/1, 13a/5, 13b/6, 14a/11, 16a/6, 16a/9, 16a/13, 17a/4, 17b/7, 18b/1, 19a/2, 21a/2, 22b/14, 23b/9, 24b/1, 26b/3, 28a/3, 28a/13, 29b/7, 29b/8, 30a/6, 31a/1, 31a/7, 31a/13, 31b/5, 32a/9, 32b/6, 33a/7, 34a/6, 34b/11, 35a/12, 36a/8, 38a/5, 38a/8, 38b/4, 38b/9, 40b/10, 42a/10, 42b/2, 42b/4, 43a/4, 43a/10, 43b/9, 44b/14, 45a/6, 45b/14, 46a/8, 46b/10, 46b/14, 47a/1, 47b/3, 47b/5, 49b/7, 49b/10, 51b/10, 51b/11, 51b/14, 53a/2, 53a/9, 53b/11, 54b/8, 55a/1, 55a/2, 55b/3, 55b/10, 55b/11, 56a/10, 57a/7, 58a/12, 58a/14, 58b/5, 58b/7, 59a/14, 59b/4, 59b/6, 60a/2, 60a/6, 60b/5, 60b/8, 60b/9, 61b/1, 61b/4, 61b/13, 62a/2, 63b/10, 66a/13, 66b/6, 66b/13, 67a/1, 67a/7, 67b/7, 68b/4, 68b/12, 69b/4, 71a/9, 71a/13, 71b/7, 72b/2, 75a/7, 75a/12, 75b/4, 75b/9, 75b/10, 76b/10, 78b/1, 79b/10, 80a/13, 81a/12, 82b/9, 83a/2, 83a/9, 83b/2, 84a/7, 85a/11, 85b/5, 85b/6, 86a/3, 86b/6, 87a/10, 87a/13, 87b/4, 89a/4, 89a/6, 90b/11, 91a/2, 92b/5, 92b/9, 92b/13, 93a/6, 93b/1, 94a/3, 94b/14, 95b/10, 97a/9, 98a/5, 98a/12, 99a/10, 99b/14, 100a/3, 100b/1, 100b/9, 101a/1, 101a/8, 101b/6, 102b/4, 102b/14, 104a/12, 105a/10, 105b/3, 105b/4, 105b/7, 106b/11, 107a/6, 107a/8, 107a/9, 108a/6, 109a/6, 109a/12, 110a/2, 111a/1, 112a/6, 112a/13, 112b/8, 113b/3, 114a/13, 116a/11, 116a/14, 116b/1, 116b/6, 116b/9, 117a/10, 118a/2, 119a/2, 119b/7
cāy-i o. 51a/9
o. bolġusıdur 83a/7
o. édi 14a/2, 14a/5, 29b/3, 36a/6-7, 65b/14, 90b/13
o. ékendür 104a/6
o. érdi 5b/13
o. ḳılġan 79a/4, 105b/9
girāy o. ḳılġay 78a/4
o.+ dur 59a/10

[214]

ol- : Olmak.
‘āşıḳ o.- ġaç 76a/7
şād o.- madı 100a/5
[2]

olar : Onlar.
o. 98b/9
[1]

olardın : Onlardan.
o. 32a/12
[1]

olca : Ganimet.
o. 39a/10, 90a/1, 90a/2
o.+ sı 51a/8
[4]

olça molça : Ganimet.
o. 51a/4
[1]

oltur- : Oturmak, tahta çıkmak.
o.- a 115b/2
o.- a almay 63a/1, 110b/12
o.- dı 10a/9, 23a/13, 33a/2, 50b/4, 50b/8, 103a/2
o.- dılar 83b/6, 103a/7
o.- duk 109b/9, 116b/14
o.- dum 84b/8, 91b/1
o.- ġaç 50b/13
o.- ġan 18b/8, 19a/8, 39a/6, 86a/11
o.- ġan émes ékendür 82a/14
o.- ġanda 48b/4, 84a/14
o.- ġanıda 68b/13
o.- ġay 56b/1, 59a/1
o.- maḳta 76a/10
o.- sa 37a/11
o.- up 49a/10, 59a/5, 64a/14, 66a/6, 102b/3, 102b/9, 111b/6, 119b/12
o.- up bolmas 55b/13-14
o.- up édi 48b/5, 57b/14, 82b/9, 82b/14, 104a/11, 109a/13
o.- up édiler 32a/1, 83a/14, 96b/12
o.- uptur 18b/7, 81b/10
o.- upturlar 81b/13
o.- ur 37a/11, 49a/8, 49a/11, 60b/3, 65b/8, 108b/10-11, 108b/11,
o.- ur édim 34a/7
o.- ur érdi 19a/8
o.- urlar 48a/8

[60]

olturġuz- : Oturtmak, tahta çıkarmak.
o.- dı 80a/9
o.- dılar 30a/13, 36b/2, 50b/10
o.- dum 34a/9
o.- up 10b/8, 57a/1
o.- upbiz 118b/8
[8]

olturul- : Oturulmak.
o.- dı 40a/10, 43b/12-13, 67b/10, 88a/13, 88b/3
o.- up édi 48a/14
[6]

olturuşluḳ : Oturan, yerleşmiş.
o. 33b/8, 34a/5
[2]

omaḳlan- : İşe başlamak, toparlanmak.
o.- ıp 38b/11-12
[1]

on : On.
o. 26b/13, 75a/11, 84b/13, 90a/8, 95a/1, 106b/11, 119a/6, 119b/5
o. altı 98a/9
o. béş 75a/11, 84b/13, 90a/8, 95a/1, 106b/11, 119a/7
o. béş ḳarı bolġay 47a/11
yüz o. bir 97a/8
o. iki 1b/2, 12a/6
o. iki yıġaç 13a/7
o. ḳarı bolġay 3b/10-11
o. küngeçe 98b/14
o. miŋ altı yüz ḳadem 44b/12
o. sekiz 30a/14, 85a/14
o. sekiz miŋ 52b/10
o. sekiz yıġaç 13a/6
o. sekiz yıġaç yoldur 49b/6
o. sekiz yıl 10a/10
o. sekizide 66b/1
o. toḳuz 85b/6-7, 86b/6
o. tört 47a/11, 89a/5, 102b/7
o. tört künde 83b/3, 83b/4
o. tört yıġaç yolnı 59a/11
o. tört yılga 96b/4
o. üç 27a/4-5, 59a/11, 89a/5, 96b/4, 102b/7
o. yéti 10a/10, 85a/14
o. yıġaç yoldur 56a/6
o. yıl bolup édi 9a/4

toḳuz yüz o. birde 11a/5
toḳuz yüz o.+ da 27b/6
tārīḫ-i toḳuz yüz o.+ da 14a/10-11
o.+ ı édi 68a/9
[52]

onça : Onun gibi.
o. 106b/12
[1]

oŋ : Sağ, sağ taraf.
o. 34a/9, 49a/9, 69b/9, 81b/13, 83b/10, 89b/6, 89b/11, 102b/13, 107a/10, 107a/11, 107a/13, 107b/10, 112b/13, 114a/8
[14]

orçın : Kâşgar ve Andican'da, büyük vilayetlere tabi olan küçük vilayetleri belirten idari bir terim. Semerkand ve Buhara'da tümen, Hindistan'da pergene denir.
Ḫūḳān o. 25a/6, 103b/14-104a/1
Alayluḳ o.+ ı 104a/1
Ribāṭ-ı Serheng o.+ ı 66b/5-6, 67b/8
[5]

ordu : Ordu.
o. 40a/3, 40b/10, 48a/12, 67b/12, 73a/12, 75b/1, 88a/14
o.+ da 40b/11
o.+ dın 23a/10
o.+ nıŋ 73a/11-12
o.+ sıġa 108b/12
[12]

orġaḳ : Orak.
o. 117a/14
[1]

orta : Orta.
o. 7b/6, 68b/1, 100a/11, 100b/1
o.+ sı 47a/8, 98a/8
o.+ sıda 31b/14, 47a/3, 47a/13, 47b/3, 91a/14, 98a/2, 112a/5, 112a/10
o.+ sıdın 48a/5
[15]

orun : Yer.
o.+ ıġa 4b/13, 32a/9, 72b/5, 109a/6
[4]

ot : Ot.
o. 117b/12
o.+ ġa 117a/10, 117a/11
[3]

otuz : Otuz.
o. 45a/11, 73a/9, 84a/13
o. kün 19a/6, 19a/7
o. miŋ 103b/7
o. miŋge 35a/7
o. toḳuz 6b/3
o. yıġaçdur 49b/12-13
[9]

otuzça : Otuz kadar.
o. 113b/6
[1]

oy- : Oymak, kazmak.
o.- ar 65b/11
o.- dılar 65b/10-11, 67a/14
[3]

oyna- : Oynamak.
o.- r édi 14a/1, 21b/9
o.- r érdi 7b/13
[4]

-Ö-

öksü- : Azalmak, eksilmek.
ö.- medi 14a/6
ö.- mes 98a/5
[2]

öl- : Ölmek.
ö.- di 12b/5, 21b/11, 22b/6, 31a/10, 69a/4, 79b/3, 109b/13
ö.- e kirişti 17a/4
ö.- er 32b/1, 80b/6
ö.- gen 43b/1
ö.- gende 28a/3
ö.- gendin 9a/1, 12a/3, 12a/12, 13a/11, 14b/6, 21a/8, 26b/12
ö.- genleri 97a/11
ö.- mek 118b/2
ö.- mekige 23a/11
ö.- üp 10a/9
ö.- üp édi 12b/10-11, 65a/1-2, 98a/7
ö.- üptür 98b/8
[27]

öleŋ : Çayır.
ö. 47b/8, 48a/3, 48a/9, 48a/14
ö.+ de 43b/12, 48b/5
ö.+ din 48a/9
ö.+ dür 48b/6
ö.+ ge 43b/10, 48a/8, 66a/2
Köl Moġāk ö.+ i 48b/4
Ḳulbe ö.+ ide 80b/5
Nişīn ö.+ ide 57b/13-14
ö.+ idür 48b/3
Kān-ı Gil ö.+ idür 48a/3
Ḳulbe ö.+ idür 48b/5
Köl Moġāk ö.+ idür 48b/1-2
Çeltū ö.+ ige 81a/6
Ḳulbe ö.+ ige 42b/13, 47b/7
Yek Çırāġ ö.+ ige 41b/1
ö.+ leri 48a/2
ö.+ ni 48a/7
ö.+ niŋ 48a/6
[25]

ölet : Salgın.
ö.+ i boldı 17a/4
[1]

öltür- : Öldürmek.
ö.- di 14b/9, 20b/4, 29a/2, 62b/8, 66a/6, 68a/11
ö.- diler 21b/5, 37a/13, 37b/9, 37b/11, 40b/9, 43b/2, 52b/5, 80b/6, 84b/4
ö.- diler érken 84b/5
ö.- gendin 11a/10, 19b/6, 80b/10
ö.- güçini 11b/11
ö.- mekige 29b/3
ö.- üp 58a/13, 71a/13, 84a/10, 95b/8
ö.- üp édi 99b/7
[26]

ölüg : Ölü.
ö. 91a/4, 91a/11, 115a/2
ö.+ ini 98b/12
ö.+ niŋ 30b/9
[5]

ölüm : Ölüm.
ö. 34b/2, 95b/14
ö.+ ge 32b/6, 37a/6, 62b/9, 118b/3
[6]

‘ömr : < Ar. Yaşayış, hayat.
müddet-ü’l ‘ö. 96a/1-2
‘ö. 97a/7
‘ö.+ i ḳażālarını tamām ḳılıp édi 7a/7
‘ö.+ ide ḳılġan işi 35a/8
āḫir-i ‘ö.+ iġaça 14a/5, 15a/11
‘ö.+ ümüzde 96a/1
[7]

örgüdemek : < Moğ. Uyuklamak.
ö.+ te 104b/7
[1]

örte- : Yakmak, tutuşturmak.
ö.- p 71a/7
[1]

örük : Erik.
ö. bolur 3b/1
ö.+ i 3a/13
[2]

öt- : Geçmek.
ö.- e 113b/14
ö.- e almadılar 33a/4, 92a/10
ö.- e almay 62b/5
ö.- e bérgeç 113a/2
ö.- e çıḳıp 56a/5
ö.- e çıḳmaydur édi 107b/11
ö.- e çıḳtı 106b/8
ö.- er 29a/1, 29a/3, 35a/3, 50a/9, 59a/1, 60a/1, 72a/6
ö.- er édi 18b/4, 68b/6, 83a/14
ö.- keç 65a/12, 82a/12, 90a/14, 97a/3, 113a/1, 114a/3
ö.- ken 31b/12, 41a/3, 41b/12, 95b/6, 102b/9, 119b/14
ö.- kende 66b/7
ö.- kenidin 117b/6
ö.- se 89a/4
ö.- ti 41a/9, 59b/10, 89b/9, 91b/7, 95b/3, 111b/9, 112a/2, 113b/5
ö.- tük 72b/6, 78b/7, 81a/10, 90a/13, 98a/10
ö.- üp 2a/1, 2a/3, 3a/1, 32b/4, 33a/8, 48a/11, 56b/14, 58b/6, 59a/8, 65b/8, 69a/1, 78a/12, 81a/11, 81b/6, 82a/14, 82b/3, 88a/14, 95a/14, 96a/9, 98a/11, 99b/13, 101a/4, 103b/9, 104a/1, 106b/2, 106b/5, 110a/1, 111a/12, 112b/5, 117b/2
ö.- üp bolmas 116b/4
ö.- üp édi 44a/12, 62b/8, 73b/6, 92a/8, 113a/9, 113a/13
ö.- üp édiler 62a/5
ö.- üp édük 113b/7-8
[85]

ötker- : Geçirmek.
ö.- di 87a/8, 87b/2
ö.- diler 10a/5, 33a/3-4, 96b/11
ö.- e attılar 107a/13-14
ö.- ip 4a/1, 61a/11, 100a/2
ö.- ip édi 81a/9
ö.- ip édiler 24a/5
ö.- ür édi 87a/7
[13]

ötkeril- : Geçirilmek.
ö.- di 55b/4, 60a/7
ö.- se édi 71a/14
[3]

ötül- : Geçilmek.
ö.- di 76a/1, 90a/14
[2]

öy : Ev.
ö. 43b/11, 87a/14, 91b/1
ö. bolġay édi 68b/11
ö.+ çe 115b/9
ö.+ de 32a/1
ö.+ de bolmaġay édi 68b/12
ö.+ din 24a/3, 32a/1
ö.+ dür 47a/8
ö.+ ge 36b/4, 77b/13, 93a/7, 117b/12
ö.+ ide édi 37a/4
ö.+ idin 37a/1
ö.+ ige 36b/9, 37b/2, 97a/6
ö.+ im 101b/1
ö.+ ler 43b/12
ö.+ leri 43b/14
ö.+ leride édi 84b/6
ö.+ lerige 94b/12, 97a/5
ö.+ lerini 51a/11
ö.+ niŋ 36b/5-6, 83b/10
[28]

öylüg : Aile.
ö. 10a/1, 28a/9, 32a/7, 77b/13
[4]

öz : Öz, kendi.
pervā-yı ö.- ü ġayr ḳılur édim 76a/6
ö. 16b/10, 17b/5, 20b/14, 25a/10, 25a/12, 30b/8, 35a/7, 50b/5, 52a/6, 53a/6, 53a/11, 60a/6, 63a/8, 64b/13, 65a/2, 69a/13, 70b/3, 78a/13, 80b/2, 81a/2, 86b/12, 86b/13, 90a/1, 97b/9, 101b/1, 102a/1, 104b/12, 112a/3

ö.+ i 7b/5, 19b/11, 23b/11, 29a/1, 32b/3, 33a/2, 33b/1, 38b/8, 42a/2, 42a/7, 50a/12, 56b/8, 57b/13, 65a/2, 65a/13, 72a/3, 82a/4, 84a/12, 85b/6, 89b/9, 91a/7, 92b/13, 97b/12, 107a/1, 108b/11, 109a/4
ö.+ idin 29b/4-5, 57a/2-3, 97a/10, 103a/14
ö.+ ige 23a/9, 35a/5, 49a/8, 53b/12, 104a/10
ö.+ ilerini 103b/12
ö.+ imizge 117b/5
ö.+ in 29a/11
ö.+ ini 7a/2, 26a/1, 42b/7, 44a/5, 44a/9, 51b/1, 80b/7, 86a/1, 95a/3, 104a/11, 105b/4, 114b/14
ö.+ iniŋ 18b/13, 23a/10, 23b/1, 88a/9
ö.+ leri 59b/10
ö.+ leridin 25a/8
ö.+ lerige 52a/5, 64b/6
ö.+ lerini 119a/7
ö.+ leriniŋ 55a/2, 64a/5
ö.+ ni 75b/2
ö.+ üm 74b/3, 106a/1, 114a/10, 118a/7, 118b/1
ö.+ ümde 118b/1
ö.+ ümiz 71b/9
ö.+ ümizdin 66b/8
ö.+ ümizge 116b/8
ö.+ ümizni 110b/5-6, 117a/5
ö.+ ümni 54b/1, 118b/3
ö.+ ümniŋ 102a/1, 108b/12
[106]

özge : Başka.
ö. 1b/9, 5a/14, 11b/2, 16b/14, 18a/4, 20b/4, 29b/5, 34b/10, 40b/12, 46b/7, 47a/6, 47b/11, 50b/12, 51a/5, 54b/11, 55b/8, 64a/1, 65b/2, 69a/12, 71a/5, 74a/9, 76b/3, 82a/3, 82a/7, 87b/1, 87b/2, 91b/1, 92a/14, 94a/10, 101a/2, 102a/4, 104a/9, 104b/12, 107a/11, 107a/12, 111b/10
ö. bolmas 61a/4
ö.+ lerdin 11b/14
[39]

özgeçe : Başkaca.
ö. 23b/7
ö. boldı 74b/9
[2]

özgeçerek : Daha başka.
ö. bolġu 118a/13
[1]

özlük : Özlü, canlı.
ö.+ idin 97a/1
[1]

‘öẕr : < Ar. Bir kusurun, bir eksikliğin, bir suçun elde olmadan yapıldığını öne sürme ya da bunun hoş görülmesini gerektiren neden.
‘ö. 83b/10, 108a/4
‘ö.+ ni 87b/7
[3]

-P-

pādşāh : < Far. Padişah.
p. 19a/4, 36a/13, 39b/2, 41b/8, 44b/11, 57b/9, 65a/7, 94a/11, 115b/12, 118a/5, 118a/9, 119a/14
p. boldum 1b/2
p. bolġanda 30a/13
p. bolġandın 21a/13
p. bolup édim 54a/14
p. édi 33a/4-5, 85a/13
p. érdi 5b/9
p. ḳıldılar 50b/9, 69a/7-8
p. ḳılġay 24b/4-5
p. ḳılıp 58b/11
p.+ dın 81a/3, 88a/6
p.+ dur 16a/1
p.+ ı 6a/9, 10a/6, 35a/7
p.+ lar 8b/11-12
p.+ larıġa 72a/2
p.+ nıŋ 53b/6, 78b/9-10
[33]

pādşāhāne : < Far. Padişahça, padişah gibi.
p. 74b/14
p. édi 22a/2-3
[2]

pādşāhlıḳ (ġ) : < Far.+T. Padişahlık.
p. 23b/3, 118b/8, 119b/1
p. ḳıldı 50b/5, 50b/7
p. ḳıldım 53b/1
p. ḳılġandın 108b/4
p.+ ıġa 81a/3
[8]

pādşāhzāde : < Far. Padişah oğlu.
p. édi 68b/3
p.+ lerniŋ 23a/11
p.+ ni 37a/13, 58a/13, 68a/10
[5]

paḫta : < Far. Pamuk.
p. 53a/5, 53b/7
[2]

pāk : < Far. Temiz.
sünnī-u p. 44b/13
[1]

pāk-i‘tiḳād : < Far.+Ar. Temiz inançlı. Burada Sünni mezhebi kastedilmiştir.
p. boluptur 68b/5
[1]

pākīze : < Far. Temiz, saf.
p. 7a/6, 18b/3
[2]

pālīz : < Far. Tarla.
p. 2a/8
[1]

pārça : < Far. Ufak, parça.
p. 3b/10, 65b/9, 81a/14, 100a/11
[3]

pāre : < Far. Parça.
p. 9b/12, 25a/8, 34b/4, 35a/12, 35a/14, 35b/1, 35b/3, 35b/5, 35b/13, 37b/8, 39a/1, 39b/7, 40b/5, 41b/3, 52b/4, 55a/3, 62a/8, 62b/3, 73a/12, 78a/10, 80a/10, 88b/11, 99a/14, 103b/9, 112a/3, 112a/5, 115a/12
yéti p. 2a/4
p. ḳıldurdı 39b/7
[29]

parganāt : < Far. Bölgeler, mıntıkalar.
vilāyet-u p.+ ı 35a/7
[1]

part : < Far. Dağıtma, yağma.
p. ḳıldılar 112a/1
[1]

partal : < Far. Eşya.
kilīm-u p. 69b/7
p.+ ġa 19b/2
[2]

partal martal : < Far. Eşya.
p.+ nı 44a/13
[1]

pās : < Far. Günün sekizde birine verilen isim; yani üç saat.
p.+ ıġaça 116b/1
[1]

pāy : < Far. Ayak.
żarb-ı p.+ ımġa 115a/12
[1]

pāyān : < Far. Son.
p.- ı ābraḳdur 49b/9
[1]

pāyçe : < Far. Kemik, paça.
p.+ si 109a/4
[1]

pāyitaḫt : < Far. Başkent.
p. 49b/1, 78a/4
p. ḳıldı 4b/13
p. ḳılġan émestür 44b/11
p. ḳılıp édi 4b/11, 44b/10
şehr-ü p. ḳılurġa 49a/7
p.+ ı 85a/7, 104a/6
p.+ ıdur 2a/6-7
p.+ nıŋ 15b/1
[11]

peher : < Hint. Hindistan'da günün sekizde birine (üç saatine) verilen isim.
iki p. bola 95a/9
p.+ i bolgay édi 104b/8
[2]

penāh : < Far. Sığınma.
p.+ da 114a/10
[1]

perhīz : < Far. Perhiz, uzak durma.
p. ḳıla başladım 25a/13
p. ḳılur édi 28b/14
p. ḳılur érdi 14b/3
[3]

perī : < Far. Peri, güzel, sevgili.
p. 76a/7
[1]

perīşān : < Far. Dağınık, bozuk, perişan.
p. 15b/9, 53a/8, 90a/8, 98a/13
p. bolduk 105b/8
p. bolġan 105a/10
p. ḳıldı 10a/4
[7]

perīşāngūy : < Far. Dağınık konuşan, bozuk konuşan.
pürgūy-u p. édi 15b/9
[1]

pervā : < Far. İlgi, korku.
p.- yı öz-ü ġayr ḳılur édim 76a/6
p. hem ḳılmadı 80b/1
p. ḳılmaduk 92b/5
p. ḳılmas édi 7a/11
[4]

pervārī : < Far. Besili.
p. 49a/1
[1]

pes : < Far. Öyleyse, bundan sonra.
p. 81a/3, 116a/5, 116a/14
[3]

pesend : < Far. Beğenme.
p. tutmas édi 29b/5
p.+ ide 93a/13
[2]

pest : < Far. Alçak, aşağı.
p. 6b/14, 25b/4
[2]

pestlıḳ (ġ) : < Far.+T. Alçaklık.
p.+ ı 3b/11
[1]

peşīmān : < Far. Pişman.
p. bolup 16b/13, 108b/5
p. édi 80b/3
[3]

peşīmānlıḳ : < Far.+T. Pişmanlık.
p. 109b/6
[1]

peşīn : < Far. Önceki, eski.
namāz-ı p. 60b/6
namāz-ı p. bolup édi 119b/11
namāz-ı p.+ de 106a/1
namāz-ı p.+ din 83a/7, 84a/1
namāz-ı p.+ geçe 60b/6
[6]

pey ā pey : < Far. Birbiri ardınca.
p. 19a/7
[2]

peydā : < Far. Meydanda, açık.
p. 28b/11
p. boldı 3a/9, 60a/12, 72b/9, 89b/1, 115a/6
p. bolmış bolġay 45a/1
p. boluptur 44b/14, 101b/7-8
p. ḳıldım 75b/2
p. ḳılıptur 11a/13-14
p. ḳılur édi 28b/11
[12]

peykān : < Far. Okun ucundaki sivri demir.
p.- u zihgīr 11a/14
[1]

peyvest : < Far. İlişik, bağlı, ulaşma, kavuşma.
p. 49b/10
p. bolġusıdur 114b/1
p.+ tür 49b/14
[3]

pīr : < Far. Yaşlı.
üstād-u p.+ imdin 53a/12
[1]

piste : < Far. Fıstık.
p.+ ler ḳılıp édiler 24a/13
[1]

pīşepīş : < Far. Yüz yüze.
p. 70a/12
[1]

pīşkeş : < Far. Hediye.
p. ḳıldı 42b/9, 82a/3
p. ḳılġanda 42b/8
[3]

pīşṭāḳ : < Far. Büyük salon.
p. 49a/9
p. ḳılıptur 49a/11
[2]

piyāde : < Far. Yaya, yürüyen askeri birlik.
p.+ ler édiler 40b/7
p.+ lerdin 40b/6
p.+ lerni 40b/5
p.+ lerniŋ 43b/1
p.+ ni 40b/6
[5]

piyāzī : < Far. Bir silah ismidir, topuza benzer.
p. 19a/3, 103a/13, 113a/1
[3]

post : < Far. Deri, kabuk.
p.+ ı 5a/14
p.+ ın 117b/9
p.+ uŋġa 78b/2
[3]

pul : < Far. Köprü.
p.- ı revān 110a/6
p.- ı revāndın 113b/7
p.- ı revānnıŋ 113b/8
[3]

puşte : < Far. Tepe.
p. 67a/5, 76a/8, 107b/9, 116b/7
p.+ ġa 105a/8, 107b/9, 114a/10, 117a/11
p.+ ġaça 105a/8
p.+ lerġa 114b/14
p.+ lerniŋ 3b/9
p.+ niŋ 114a/11, 116b/13
p.+ side 71a/5
p.+ siġa 95b/1
p.+ siniŋ 95b/1
[16]

pür : < Far. Çok, çok fazla.
p. 3b/3
hevā-u p. 50a/2
[2]

pür-fażīlet : < Far.+Ar. Çok erdemli.
p. 68a/10
[1]

pürgūy : < Far. Çok konuşan.
p.- u perīşāngūy édi 15b/9
[1]

pürḳārlıḳ : < Far.+T. İşgüzarlık.
p. ḳılıp 117b/13
[1]

pür-ni‘met : < Far.+Ar. Ürünü çok olan.
p. 3a/13
[1]

pürsāye : < Far. Her tarafı gölgeli.
p. 3a/6
[1]

pürşaḳḳ : < Far.+Ar. Eziyetli.
p.- u pürzīb bolup édi 41b/13
p.- u tar 29b/11
p. 22a/1
[3]

pür-tecrübe : < Far.+Ar. Çok tecrübeli.
p. 85b/8
[1]

pürzīb : < Far. Süslü.
pürşaḳḳ-u p. bolup édi 41b/13
[1]

-R-

rabṭ : < Ar. Düzene koymak.
r.+ ı 13a/3
r.+ ıġa 18a/2
żabṭ-u r.+ ıġa 16a/12, 59b/3
[4]

rāḥat : < Ar. Rahat, tasasız.
r.+ ıġa 96a/6
r.+ ḳa 96a/4
[2]

raḥmet : < Ar. Rahmet, koruma, esirgeme.
r.+ iġa 9a/1, 9b/2, 11a/5, 13b/5, 14b/2, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5, 39b/13, 86b/7
[11]

raḫne : < Far. Gedik, yarık.
r. ḳılıp 119a/5
[1]

ra‘iyyet : < Ar. Bir devletin veya hükümetin idaresi altında bulunan insanların tamamı.
r.- ü aymaḳ 62a/3
r. 23a/14, 62a/6
sipāhī-u r. 25b/10, 30a/7, 94b/9
sipāhī-u r.+ ni 17a/5
[7]

ramaḳ : < Ar. Hayat izi, yaşama belirtisi.
r.- u tüvān 17a/6
[1]

ramalıḳ : < Far.+T. Sürü, asker taburu.
r. 97a/4
[1]

raṣad : < Ar. Gök cisimlerini dürbünle gözleme, izleme.
r. 46b/6, 46b/9, 46b/10, 46b/11, 46b/12
r. ḳılıpturlar 46b/13
r.+ dur 46b/5
r.+ nı 46b/14
[8]

rāst : < Far. Doğru, düzgün.
r.- u dürüst édi 18b/12
r. 16b/11, 43a/8, 53a/1, 67a/2, 72b/13, 83b/1, 83b/3, 83b/4, 85b/13, 105a/11, 107b/6
żarb-ı r. 62a/9, 63b/3, 93a/11, 110a/10
r. ḳıldı 53b/12-13
r.+ tur 2b/3
[18]

rāstī : < Far. Doğruluk, gerçeklik.
r. 86a/2
[1]

rastlıḳ (ġ) : < Far.+T. Doğruluk, uygunluk.
r. 66b/13
r.+ ını 118a/13
[2]

rātibe : < Ar. Vazife.
r. 76b/3
[1]

rāy : < Ar. Fikir, düşünce, görüş.
r.- u tedbīrde 24b/10
r.- u tedbiri 14b/3, 15a/6, 22a/8
r.- u tedbīri 23a/3
r. 22b/3
r.+ da 53a/8
r.+ dın 80a/2
r.+ ı 29a/8
r.+ ları 103b/8
r.+ nı 80a/3
[11]

rāyic : < Ar. Bir malın piyasa değeri.
r. émestürler 32a/11
[1]

rāżı : < Ar. Rıza gösteren, karşı çıkmayan.
r. boldı 59a/6
r. boldum 108a/12
r. bolmadı 99b/6
r. émes édim 97b/10
[4]

re‘āyā : < Ar. Bir hükümdarın idaresi altında bulunan ve vergi veren topluluk.
r.+ nıŋ 97a/5
[1]

redīf : < Ar. Şiirde, genellikle kimi ikilikte ya da dörtlükte uyaktan sonra yer alan, yinelenen sözcük ya da ek.
r. ḳılıp 87b/1
[2]

ref‘ : < Ar. Kaldırma.
r. boldı 101b/6
r. bolġay 60b/2
r. bolsa 31b/12
r. bolup 95b/14
r. ḳılıp 16a/9
[5]

refāhiyyet : < Ar. Varlık içinde yaşama, rahat ve huzurlu olma.
r. 24a/4
[1]

rehgüẕar : < Far. Yol üzeri, geçit.
r. 3a/7
[1]

rek‘at : < Ar. Namazda bir kıyam, bir rüku ve iki secdeden ibaret hareket.
r. 118b/4
[1]

remz : < Ar. Simge.
r.- i nücūmī 44b/5
[1]

renc : < Far. Acı.
r.- ü meşaḳḳat 81b/7
r.- ü meşaḳḳatnı 54b/1
[2]

rencīde : < Far. Kırılmış, Gücenmiş.
be-cān-u dil-āzürde-ü r. boldılar 24a/6
[1]

rende : < Far. Rende, doğrama.
r. ḳılıp 93b/10-11
[1]

rengīn : < Far. Renkli, parlak, süslü.
r. bolur 71a/5
[1]

resm : < Ar. Âdet, tören, resim.
r. 20b/7
r. emes 2a/8
r.+ dür 31a/6, 99a/10
r.+ i 3b/4
r.+ ini 17b/14
[6]

resmī : < Ar.+Far. Devletin öngördüğü yöntemlerle uygun olarak yapılan.
r.+ dür 47b/12
[1]

resmlıḳ : < Ar.+T. Âdetince, usulde.
r. 102b/10, 102b/12
[2]

revā : < Far. Uygun, layık.
r. bolġay 108b/3
[1]

revān : < Far. Giden, akan.
r. 7a/9
pul-ı r. 110a/6
pul-ı r.+ dın 113b/7

pul-ı r.+ nıŋ 113b/8
[4]

revende : < Far. Yoldan geçen, yolcu.
r.+ ler 50a/3
[1]

re‘y : < Ar. Görme, görüş.
r. 65a/9
[1]

rıżā : < Ar. Uygun görme, memnunluk.
r. bolmadı 41a/7, 80b/4
r. érmes érdük 74a/7
r.+ nı 102a/7
[4]

ri‘āyet : < Ar. Kollama, gözetme, saygı.
r.- ü ‘ināyet 96b/13
r.- ü ‘ināyet ḳıldım 50b/14
r.- ü şefaḳat ḳılay 116a/2
r.- ü şefaḳat ḳılmadı 23a/1
r. 14a/12, 22a/10, 51a/1, 52a/11, 84a/9, 90b/13, 102a/7
r. ḳıla almadım 53a/3
r. ḳıldım 51a/3
r. ḳılġan 9b/10, 22a/13, 52a/11, 57b/1, 62a/14-62b/1, 71b/12, 79a/5, 90b/12
r. ḳılıp 35a/2, 39b/14, 70a/14, 71a/10
r. ḳılıp édi 15a/11-12, 22a/8, 28b/5, 28b/7, 52a/9, 59b/2
r. ḳılıp édim 14b/13, 22a/10, 22b/5-6, 65a/1, 98a/14
r. ḳılmaḳta édi 52a/9-10
r. tapıp édi 15b/8
r. taptı 21a/14, 56b/5
[40]

rikābḫāne : < Ar. Süvari takımı.
r. 108b/11
[1]

riḳḳat : < Ar. İncelik, zarafet, şefkat.
r.- i ḳalbiġa 41a/9
r. ḳıldım 60a/11
r. ḳılıp 60a/10
[3]

risālet : < Ar. Peygamberlik, elçilik.
r. 32b/5
Ḥażret-i r. 44b/13
[2]

rişve : < Ar. Rüşvet.
r. 55a/4
[1]

rivāyet : < Ar. Bir haber veya olayı nakletme, söylenti.
r. ḳıldılar 2b/1, 4a/12
r. ḳılurlar 8a/3, 21a/2
[4]

rīze : < Far. Küçük parça, döküntü, kırıntı.
r. 109a/5
r. bolup édi 109a/5
[2]

rub‘ : < Ar. Çeyrek.
r.- i meskūnda 44b/4
[1]

rubā‘ī : < Ar. Aynı esasta 24 şekil vezinle yazılan dört mısralık şiir.
r. 87a/8, 87a/9, 87a/12, 87b/2
r.+ ni 87b/6, 99b/14, 100a/2
r.+ niŋ 87a/14
[10]

rūberū : < Far. Yüz yüze.
r. 39a/6, 75b/13
r. bolalıŋ 94b/6-7
r. boldı 38b/7
r. boldılar 94b/1
r. bolduk 107a/10
r. bolġaç 58a/4, 112b/10
r. bolġan 106a/6
r. bolup 57b/2, 65a/13, 104a/11
r. bolurlar 65a/12, 65b/7
r.+ dın 103a/2
r.+ yıdaġı 105a/8
r.+ yıġa 38b/12, 94b/12, 104b/5
r.+ yımġa 118b/6
[20]

rūd : < Far. Irmak.
r. 45a/9
r.+ ı 33b/3
Andicān r.+ ı 3a/1
r.+ ḳa 3a/2
r.+ nıŋ 3a/2
[5]

ruḫsāre : < Far. Yanak.
r.+ ler 76a/7
[1]

ruḫṣat : < Ar. İzin.
r. 34b/7, 79a/13, 79b/1, 97b/7, 102a/7
r. bérdi 8a/4-5, 24b/2, 58b/11, 74b/10, 74b/12, 80b/12, 87a/5
r. bérdiler 53a/9, 59b/9
r. bérdim 79a/14
r. bérgen 29b/6
r. bérgendin 79b/7
r. bérildi 25a/3-4, 54b/4, 71b/8, 74b/5
r. bérip 24b/4, 63b/11, 74b/3
r. bérip édi 6b/10, 30a/10
r. bérmedi 34b/8
r.+ ta 102a/8
[28]

rūstāyī : < Far. Köylü, köylüye ait.
r. 117b/11
[1]

rūstāyīraḳ : < Far.+T. Köylüce, kabaca.
r. 103b/1
[1]

rūşen : < Far. Aydınlık, parlaklık.
r. 85a/11
[1]

rūy : < Far. Biten, ortaya çıkan.
r. 17b/11
[1]

rūze : < Far. Oruç.
r. 14b/10
[1]

rūzī : < Far. Nasip, kısmet.
r. ḳıldı 70b/4
[1]

rücū‘ : < Ar. Geri dönmek.
r. ḳıla başladılar 86a/5
r. ḳıldılar 86a/13
r. ḳılġanıdın 105b/10
r.+ ını 86a/11
[4]

rükn : < Ar. Bir şeyin temel direği.
r.- i a‘ẓam 65b/14
r.- i a‘ẓam édi 30b/4
[2]

-S- (Ş, Ṣ, S)

sā‘at : < Ar. Saat, vakit, zaman.
s. 118b/9
[1]

ṣabāḥ : < Ar. Sabah.
ṣ. 73a/1
ṣ.+ ıġa 89a/1
[2]

ṣabāḥī : < Ar.+Far. Sabah ile ilgili.
ṣ. 67b/1, 69b/6, 72b/2, 89a/6, 111a/5
[5]

saç- : Saçmak, serpmek.
s.- adurlar 100b/2-3
[1]

saçar- : Sıçramak.
s.- ar érdi 14a/1
[1]

saçıḳ : Hediye.
s.+ ını 24a/12
[1]

saçra- : Sıçramak.
s.- p 114b/8
[1]

sāde : < Far. Basit, gösterişsiz.
s. édi 18b/10
[1]

ṣādır : < Ar. Çıkan, ortaya çıkan.
ṣ. boldı 60a/14
ṣ. bolġandur 91a/9
ṣ. bolmaydur édi 87a/6
ṣ. boluptur 101a/7
[4]

ṣafā : < Ar. Gönül şenliği, zevk, eğlence.
ṣ. 3a/11, 5a/12, 50a/2
[3]

ṣafālıḳ : < Ar.+T. Zevkli, eğlenceli.
ṣ. 3a/6, 3b/6, 5a/10, 47b/6
[4]

saġdaḳ (ġ) / ṣaḳdaḳ: Ok kılıfı.
s. 107a/12
s.+ ımda 115a/9
s.+ ını 31b/3
s.+ ḳa 107a/5, 107a/6
ṣ.+ lar 103a/9
s.+ nı 106b/9
[7]

saġın- : Özlemek, arzulamak.
s.- dılar 51a/11
[1]

saġrılıḳ : Sırtlık, arkalık.
s. 103a/9
[1]

ṣaḥābe : < Ar. Hz. Muhammed'i görmüş ve kendilerinin sohbetlerinde bulunmuş olan mümin kimse.
ṣ.+ din 44b/8
[1]

saḫāvet : < Ar. Cömertlik.
s.+ i 7b/3, 28b/10
s.+ içe 7b/3
[3]

saḫī : < Ar. Cömert.
s.- u merdāne 23a/6
[1]

ṣāḥib : < Ar. Sahip.
ṣ.- i Hidāye 3b/5
ṣ.- i Hidāyet 45a/4
ṣ.- i iḫtiyār 14a/2, 14a/5
ṣ.- i Ṣaḥīḥ-i Buḥārī 45a/3
ṣ.- i tecrübe 63a/4
ṣ. 21a/10, 76b/2, 88a/6, 94a/11, 102a/2
kār-dān-u ṣ. 33a/4
[13]

ṣāḥibī-i Semerkand : < Ar.+Far. Semerkand'da yetişen bir üzüm türüne verilen isim.
sīb-i Semerḳand-u ṣ.- i Semerḳand 45b/3
[1]

saḫla- : Korumak, tutmak.
s- almay 39a/11
s.- dı 30a/3
s.- ġalı 39b/4
s.- ġan 109b/12
s.- ġay 67b/4
s.- maḳ 35a/6
s.- maḳlıġnı 26a/3-4
s.- maslıġnı 26a/4
s.- may 40a/6
s.- p 7b/1, 21a/14, 58b/1, 63b/4, 98b/12, 118a/7
s.- p édi 9a/11
s.- p ékendür 98b/1
s.- r édi 13b/10, 14b/10, 22a/1-2, 25b/13, 29b/2
s.- rlar 32a/9
s.- sa bolur 5b/8
s.- y almadılar 37a/2
[25]

ṣaḫn : < Ar. Avlu.
ṣ.+ ı 3a/6
[1]

ṣaḫrā : < Ar. Ova, çöl.
ṣ.+ sı 49a/6
[1]

ṣaḫrā-nişīn : < Ar.+Far. Çölde oturan.
ṣ.+ leridin 32a/7
[1]

sā'ī : < Ar. Çalışmak, gayret göstermek.
s. bolsam 101b/14
s. édi 88b/12
[2]

saḳal : Sakal.
s.+ ı 18a/14
[2]

saḳallıḳ : Sakallı.
s. 6b/14, 18a/13-14, 25b/5, 97a/13
[4]

saḳf : < Ar. Tavan, çatı.
s.+ ı 46b/3
[1]

sāḳī : < Ar. İçki dağıtan, içki sunan.
s. 87b/8
[1]

sal- : İnşa etmek, gündeme getirmek.
s.- a kiriştiler 74a/5
s.- adurġan 31a/3
s.- adurlar 100b/4
s.- alıŋ 105a/10
s.- dı 4b/14, 17b/3, 29a/12, 34a/13, 38a/4, 92a/1, 95a/7
s.- dılar 47b/5, 93b/14
s.- dım 2b/13, 101b/7, 109a/6
s.- duk 71a/2, 101a/5, 105a/10
s.- ġan 30b/6, 31b/13, 31b/14, 34a/13, 37a/9, 56b/12
s.- ġan ékendür 92b/13
s.- ġandur 107b/5
s.- ġaylar 31a/14-31b/1
s.- ġuça 107a/6
s.- ġuçı 83b/9
s.- ıŋ 97b/4
s.- ıp 3b/2, 8b/12, 17b/5, 17b/8, 17b/11, 32b/12, 34a/14, 35a/6, 35b/8, 41a/1, 54b/14, 58b/3, 67a/1, 68a/9, 69b/12, 71a/8, 86a/6, 88b/11, 89a/7, 94a/2, 100b/5, 100b/14, 104b/13, 110a/6, 111a/5, 116a/4, 116b/12
s.- ıptur 2b/11, 45b/6, 45b/8, 45b/12, 46a/3, 46a/8, 46a/12, 46b/1, 47a/2-3,47a/10, 47b/1, 47b/8
s.- ıpturlar 46b/2
s.- madı 34b/11
s.- madılar 34b/9
s.- maduk 109b/7
s.- maḳ 34a/11, 34b/10, 43b/8
s.- may 74a/8, 115b/8
s.- mışlar 83b/7
s.- sak 110b/6
s.- ur édi 19a/3-4, 21b/10, 95a/8
s.- ur érdi 19a/4
[86]

sal : Sal, deniz ve büyük sularda birbirine bağlanarak taşınan direk ve sütun ağaç.
s. 103b/14
[1]

ṣalāḥ : < Ar. İyileşme, düzelme.
ṣ. 73a/2
ṣ.+ ın 73a/8
[2]

ṣalavāt : < Ar. Namaz.
ṣ.+ lar 91b/4
[1]

saldur- : İnşa ettirmek, yaptırmak.
s.- uptur 45b/14
[1]

salıl- : Yapılmak.
s.- dı 67b/1
uruṣ s.- ıp édi 31a/10
[2]

sālim : < Ar. Sağlam, eksiksiz.
s. 7b/3
[1]

s̲āliṣ̲ : < Ar. Üçüncü.
s̲.+ i 63a/4
[1]

salṭanat : < Ar. Hükümdarlık, sultanlık.
s.- u ‘alāyıḳ 101b/5
s. 23a/9, 55b/12, 68a/6, 101b/5
ni‘met-i s. 68a/6
s. ḳılmadı 50a/12, 69a/13
[8]

saman : Saman.
s. 78b/2
[1]

sāmān : < Far. İdare etme.
ser-ü s. ḳılur édi 21b/3
[1]

sāmānlıḳ : < Far.+T. Başarılı.
s. 100a/2
[1]

sanaġlıḳ : Saygılı.
s. 87b/14
[1]

sanç- : Vurmak, saplamak.
s.- ıp 115a/12
s.- ḳaç 38b/8
s.- ma 102b/11, 103a/8
s.- tım 113a/7

[5]

s̲ānī : < Ar. İkinci.
s̲.+ si bolmasa 63a/3
[1]

sarı : Yön, taraf.
s. 2a/2, 2a/3, 3b/9, 4b/10, 9b/12, 10a/5, 15b/14, 16a/2, 25a/1, 25a/3, 32a/3, 32b/10, 33a/5, 33a/12, 33b/4, 33b/9, 34a/13, 35b/12, 44a/5, 47a/2, 47a/9, 48a/9, 54b/4, 56b/13, 58b/12, 61b/9, 63a/8, 63b/2, 66b/2, 66b/8, 67a/2, 69b/10, 74b/3, 75b/8, 77b/11, 79b/8, 79b/10, 80b/12, 81a/4, 81b/13, 83b/8, 84b/7, 86a/11, 87a/5, 89b/3, 89b/6, 89b/11, 90a/10, 90b/12, 91a/2, 91b/11, 96a/8, 102b/12, 102b/13, 102b/14, 103b/10, 104b/10, 106a/4, 106a/7, 106b/10, 107a/10, 107b/9, 109b/8, 111b/12, 112b/6, 112b/8, 112b/13, 113a/6, 115b/5, 116b/6, 117a/8, 117b/2, 118a/2, 119b/5
s. boldı 107a/11
s. bolġan dék ḳılıp 24b/1
s. bolġay 110b/6
s. bolup 37b/8
s. bolur 9b/12
s. bolur édi 89a/5-6
s. ḳıldım 89b/4
s.+ dın 65b/5, 65b/6, 72b/9, 107a/9
s.+ dur 13a/8, 48b/2, 49b/5, 118b/10
s.+ ġa 4a/2, 63a/2, 63b/14, 66a/7, 66b/6, 77b/13, 90a/14, 90b/11, 100b/2, 101b/5, 117a/1
[102]

sarıġ : Sarı.
s. 56a/8
[1]

sarıraḳ : Tarafta.
s. 100b/8
[1]

ṣarīḥ : < Ar. Açık, meydanda, belli.
ṣ. 52a/7
[1]

sat- : Satmak.
s.- maḳ 2a/8
[1]

savuḳ (ġ) : Soğuk.
żarb-ı s.+ ıda 72a/14
s. 15a/3, 43b/5, 72b/3, 98a/5
s. édi 72b/2-3, 117b/9
s. édük 98a/6
s.+ nıŋ 98a/6

s.+ ta 43b/7
s.+ tur 45b/4
[11]

savuḳluġ : Soğukluk.
s.+ ı 98a/9
[1]

savut- : Soğutmak.
s.- up 60b/7
[1]

say : Dere.
s. 5a/11, 67a/6, 116a/9
s.+ dın 67a/3
s.+ dur 67a/2
s.+ ġa 67a/6
Kernān s.+ ıġa 116b/1
s.+ ılarda 84b/4
[8]

sa‘y : < Ar. Çaba, emek.
s.- u ihtimām ḳıldım 88b/12
s.- u ihtimāmlar ḳıldı 49a/8
s. ḳıldı 33a/10
s. ḳıldılar 41a/6
s.+ ı 27b/11
s.+ ıdın 33a/11
[6]

sāyir : < Ar. Diğer.
s.- i él 54a/9
s.- i ümerā-u sipāhī 24b/5
[2]

sāz : < Far. Her türlü çalgı, silah.
s. 22a/14
s.+ ı 40a/14, 40b/1
[3]

sāzende : < Far. Çalgıcı.
s.- u ḫˇānende 35b/9
[1]

sāzvārlıḳ : < Far.+T. Uyumluluk.
s. bolmadı 27b/11-12
[1]

sāzvārraḳ : < Far.+T. Mizaca uygunluk.
s. émiş 93b/10
[1]

seb‘a : < Ar. Yedi.
vaḳāyi‘-i sene-i s. 94b/7
[1]

sebeb : < Ar. Sebep.
s. 64b/5
s. boldı 22a/6, 23a/11, 36a/3, 62b/9
s.+ din 37b/4
s.+ i 36a/6, 76a/13
s.+ idin 75b/10
[9]

se-bergelig : < Far.+T. Yoncalı.
s. 3a/6
[1]

s̲ebt : < Ar. Kaydetme.
s̲. é.- tim 99a/6
[1]

sebz : < Far. Yeşillik, sebze.
s. bolur 49a/6
[1]

sefer : < Ar. Savaşa gitme.
s. ḳıldım 66b/1
s. ḳılıp 88a/11-12
[2]

sefīdār : < Far. Akçakavak.
s. 47b/9
[1]

ségirtçe : Koşturtmak.
s.+ ler boldı 115b/9
[1]

ségri- : Atlamak.
s.- gendür 8a/3
[1]

seḫāvet : < Ar. Cömert, eli açık.
s.- ü kerem 82a/6
s. 82a/4
kerem-ü s. 81b/14

s.+ i 68b/6
[4]

seḥer : < Ar. Tan ağarmadan önceki vakit.
s. 62b/2, 104a/2
[2]

seḥerī : < Ar.+Far. Sabah ve şafakla ilgili.
s. 44a/1
[1]

sehl : < Ar. Kolay.
s. 65a/9
[1]

sehlingārlıḳ : < Ar.+Far.+T. Kolaylık.
s. ḳıldılar 86b/10-11
s. ḳılıptur 109b/4
[2]

sekiz : Sekiz.
s. 9a/8, 46b/10, 48a/5, 107b/4, 114a/5, 114a/13
on s. 30a/14, 85a/14
s. ḳarı 47a/12
on s. miŋ 52b/10
on s. yıġaç 13a/6
on s. yıġaç yoldur 49b/6
s. yıl 56a/1
on s. yıl 10a/10
s. yüz 55a/7, 92b/11
s. yüz altmışda 6b/4
s. yüz éllig béşde 18a/10
s. yüz éllig yétide 25b/2-3
s. yüz seksen ikide 68a/11-12
tārīḫ-i s. yüz toḳsan toḳuzda 1b/1, 18a/8-9
s. yüzçe 56a/3
tārīḫ-i toḳuz yüz s.+ geçe 6a/6
toḳuz yüz s.+ geçe 32b/13
on s.+ ide 66b/1
[26]

sekizinçi : Sekizinci.
s. 114a/6
[1]

seksen : Seksen.
s. 57b/1, 62b/14, 82a/2, 84a/3
sekiz yüz s. ikide 68a/11-12
miŋ béş yüz s. tört yıldur 47a/1

s. yüz 67b/3
[7]

seksençe : Seksen kadar.
s. 110a/6
[1]

selāṭīn : < Ar. Sultanlar.
s.- ü ümerā 86b/9
s. 75a/1
s.+ i 34a/6
s.+ niŋ 34a/8
[4]

sellāḫlıḳ : < Ar.+T. Kasaplık; kasaplık hayvan kesen, yüzen.
s. ḳılġan 15b/6
[1]

semiz : Şişman, besili.
s. 95b/11
s. bolur 2b/1, 5a/8, 71a/9
[4]

semt : < Ar. Yön, taraf.
s.+ ini 46b/4
[1]

sén : Sen.
s. 21a/5, 99a/12, 99a/13, 117b/3
s. ḳıldıŋ 76a/12
s.+ i 99a/13, 115a/2
s.+ iŋ 24a/1, 118a/8
[8]

sene : < Ar. Yıl.
vaḳāyi‘-i s.- i erba’a 58b/12
vaḳāyi‘-i s.- i ḫams 66a/8
vaḳāyi‘-i s.- i iḥdā 32b/14
vaḳāyi‘-i s.- i seb‘a 94b/7
vaḳāyi‘-i s.- i ṯimān 101a/9
vaḳāyi‘-i s.- i sitt 80a/4
s.- i toḳuz yüz törtde 63b/1-2
[7]

sened : < Ar. Dayanılacak şey, kuvvetli delil olabilecek söz.
s. ḳıldı 74b/13
[1]

seng-tūde : < Far. Taş yığını.
s. 115a/8, 115a/10
[2]

seŋ : < Far. Taş.
s.- i āyīne 3b/10
s. 85b/14
ceng-i s.+ de 43a/14
[3]

seŋīn : < Far. Taştan yapılmış.
s. 45b/8
[1]

seŋrīzelıḳ : < Far.+T. Taşlı, taş döşeli.
s. 2a/12
[1]

seŋtırāş : < Far. Taş yontucu.
s.+ lar 5b/9
[1]

seŋtırāşlıḳ : < Far.+T. Yontma için kullanılan taş.
s. ḳılur 49a/5
[1]

ser : < Far. Baş.
s.- ü sāmān ḳılur édi 21b/3
s. 99b/12, 100a/1
s. bolġusıdur 87b/3
[4]

serāmed : < Far. Başta bulunan, ileri gelen.
merdāne-ü s.- u ḳazaḳ 52a/8
s. 47b/9
ḫire-u s. édiler 43b/1
[3]

serārī : < Ar. Cariyeler, odalıklar.
s. 9b/2, 20a/13, 28a/1
[3]

serāsīmevār : < Far. Sersem, afallamış.
s. 63b/5
[1]

ser be-bād : < Far. Tehlikeye atmak.
s. 52a/14
[1]

serdār : < Far. Kumandan.
s.- u ser-fitne 63b/7
s. 34b/14
s. bolġay 94a/8
[3]

serdārlıḳ (ġ) : < Far.+T. Kumandanlık.
s.+ dın 54b/11
s.+ ı 21b/1-2
cezm-ü s.+ ını 70a/14
s.+ ḳa 35a/9
[4]

serdıraḫtī : < Far. Meyve ağacı.
s.+ si 3b/8
[1]

serefrāz : < Far. Başını yukarı kaldıran.
s. ḳıldım 63a/14
[1]

serencām : < Far. Bir işin sonu.
żabṭ-u s. ḳılıp 63b/10
[1]

şerfe : < Ar. Fayda, fazlalık.
ṣ. 29a/14
ṣ.+ sini 48a/13
[2]

serfitne : < Far. Fitne başı.
serdār-u s. 63b/7
[1]

sergerdān : < Far. Şaşkın, perişan.
s. 60a/7
s. bolup 120a/2
s. édi 60a/8
[3]

sergerdānlıḳ : < Far.+T. Şaşkınlık.
s. 102a/5
s.+ da 60b/2
s.+ dın 101b/2
[3]

serḥadnişin : < Far.+Ar.+Far. Sınırda oturan.
s.+ lerġa 86b/9
[1]

serḥadd : < Far.+Ar. Hudut, sınır.
s.+ ı 1b/4
s.+ te 32a/10, 104a/7
[3]

serkār : < Far. İşbaşında olan, kahya.
s.+ da 31b/5
s.+ ıdın 76b/1
[2]

serkūb : < Far. Başa vuracak şey.
s. 34b/10
s.+ lar 31a/14
[2]

ser-sebz : < Far. Yeşil renkli, yeşil boyalı.
s. 107a/5
[1]

serv : < Far. Servi.
s. 47b/9
[1]

seşenbe : < Far. Salı.
s. 15b/11
[1]

sév- : Sevmek.
s.- er édi 28a/2
[1]

sevād : < Ar. Yazı yazma.
s.+ ı 7a/9
[1]

sevdāger : < Ar.+Far. Sevdalı.
s. 84a/8
[1]

sévgülüg : Sevimli.
s. édi 12b/8, 20b/3
[2]

sévün- : Sevinmek.
s.- mes érmiş 100a/5
[1]

seyr : < Ar. Yürüme, hareket, seyir.
s. 97b/2, 101a/4, 101b/6

s. ḳıldım 96a/9
s. ḳılur édim 76a/5-6, 97a/14
[6]

sezā : < Far. Uygun, münasip.
s. 51b/2
[1]

sezāvār : < Far. Layık.
s.- ı la‘net 58b/10
s.+ ı boldı 29a/3
[2]

ṣıdḳ : < Ar. Doğruluk.
ṣ.- ı ḳuluŋızġa 116a/5
[1]

ṣıfat : < Ar. Sıfat, vasıf.
ṣ. 54a/8
[1]

sığın- : Sığınmak.
s.- ıp 99b/3, 104b/14, 106a/12
[3]

sın- : Kırılmak.
s.- ıp 109a/4
[1]

sınçısızraḳ : Biçimsiz.
tonbul-u s. 25b/5
[1]

sınuġ : Kırık.
s.+ ıça 40a/7
[1]

sırr : < Ar. Sır.
s.+ ını 47b/4
[1]

sırrī : < Ar. Sır ile ilgili.
s. 41a/10
[1]

sīb-i Semerkand : < Far. Semerkand’da yetişen bir elma türüne verilen isim.
s.- i Semerḳand 4a/5
s.- i Semerḳand-u ṣāḥibī-i Semerḳand 45b/3
[2]

s̲imān : < Ar. Sekiz.
vaḳāyi‘-i sene-i s̲. 101a/9
[1]

siŋ- : Sinmek, kaybolmak.
s.- er 2a/4
[1]

siŋil : Küçük kız kardeş.
s. 96a/13
s.+ i 27a/6
s.+ leri 96b/2, 102a/11
s.+ si 21b/12
[5]

sipāhī : < Far. Tımar sahibi sipahi asker.
s.- u ra‘iyyet 25b/10, 30a/7, 94b/9
s.- u ra‘iyyetni 17a/5
s.- u şehrī 42b/13
s. 23a/13, 43a/5, 43a/12, 61b/6, 67b/14, 77b/12, 95a/2
sāyir-i ümerā-u s. 24b/5
s.+ din 62a/3, 82b/10
s.+ ler-u cemī‘ 36b/14
s.+ lerdin 97b/6
s.+ leri 36a/8
s.+ leri bile ança ḳılmas édi 36a/9
s.+ miz 59b/12
s.+ ni 66a/14
s.+ niŋ 24a/3
[21]

sipāhīlıḳ : < Far.+T. Sipahilik.
s. 42a/9-10, 54b/11
s.+ dın 94b/2
[2]

sirāyet : < Ar. Geçme, bulaşma.
s. ḳıldı 23b/11
[1]

sitt : < Ar. Altı.
vaḳāyi‘-i sene-i s. 80a/4
[1]

siyāḳ : < Ar. Bâbur’da siyak ilmi terimiyle maliye, maliyecilik, maliye hesapları ve devletin bütün varidat ve masraflarını ayarlayan bir ilim şubesi kastedilmektedir.
s. 23b/6, 25b/6, 47b/9
[3]

siyāset : < Ar. Politika, kurnazca iş veya hareket, idam cezası.
s. 34b/10, 39b/6
żabṭ-u s. 99b/7
s. ḳılıp 35b/13
s.+ ḳa 37a/7
s.+ tin 16b/4
[6]

siz : Siz.
s. 114b/4, 115a/4, 116b/2
s.+ din 119a/13
s.+ ge 108a/14, 118a/7, 118b/7
s.+ ler 118b/12, 119a/12
s.+ lerge 116a/1-2
s.+ lerniŋ 115b/14
s.+ ni 115b/12, 116a/4, 118a/9, 119a/1, 119a/2, 119b/8, 119b/9
s.+ niŋ 118a/11, 118b/10
[20]

ṣoḥbet : < Ar. Görüşüp konuşma, arkadaşlık.
ṣ. 7b/10, 75a/1, 98b/6, 98b/11
ṣ. tutar édi 7b/10
ṣ.+ i 41a/9
ṣ.+ ide 18b/5, 18b/6
ṣ.+ leriġa 7a/8
[9]

sol : Sol.
s. 49a/9, 56a/5, 83b/11, 102b/12, 103a/3
[5]

soŋ : Sonra.
s. 7a/2, 10a/8, 11a/10, 12a/3, 12a/4, 12a/9, 12a/12, 12b/5, 14a/2, 14a/4, 14b/6, 14b/8, 15a/11, 16a/14, 18a/1, 18a/6, 18b/7, 19a/4, 19b/6, 19b/14, 20a/6, 20a/8, 20b/9, 21a/8, 23a/7, 24b/2, 25a/6, 26b/7, 26b/12, 27b/12, 28a/4, 28b/5, 28b/12, 30a/11, 31a/13, 32a/2, 32a/3, 32a/14, 32b/8, 32b/10, 32b/11, 36b/10, 36b/13, 37b/2, 37b/5, 38a/11, 39a/10, 40a/12, 42a/4, 42a/7, 42b/6, 43a/2, 44a/6, 47a/14, 50a/6, 50b/6, 50b/7, 50b/8, 51b/8, 53a/9, 53a/10, 53b/13, 54a/10, 56a/2, 57a/2, 57a/4, 58b/10, 59a/12, 61a/7, 61a/9, 61a/12, 61b/5, 61b/9, 65b/12, 69a/7, 69a/9, 69b/1, 70b/8, 74a/3, 74a/12, 74b/8, 74b/11, 79b/3, 79b/7, 79b/12, 80a/2, 80a/8, 80b/5, 80b/10, 83a/6, 83a/7, 83b/13, 84a/1, 84b/2, 84b/11, 86a/4, 86b/8, 87a/6, 91b/2, 94a/1, 96a/3, 96a/7, 96b/7, 97b/14, 99a/1, 100a/7, 100b/5, 101a/3, 103a/7, 103b/4, 105b/9, 108a/2, 108a/9, 108a/10, 108a/11, 109a/9, 110b/1
s. boldılar 9a/10
s. bolġandur 49b/4
s.+ ı 87b/1
s.+ ımızça 113b/13
[121]

soŋġı : Sonra, sonraki.
s. 35b/2, 50b/12, 65a/5
[3]

soŋıça : Ardınca.
s. 26b/4, 29a/11, 73a/7, 107b/13
[4]

soŋra : Sonra.
s. 2a/9, 4b/9, 6b/11, 7b/2, 9a/1, 9a/5, 10b/11, 11a/11, 12b/2, 13a/3, 13a/11, 13a/12, 14a/14, 15b/7, 19b/7, 20a/2, 20a/3, 20a/4, 21a/13, 22b/7, 27a/12, 30a/4, 39b/7, 42b/5, 43b/3, 50b/2, 50b/5, 51a/13, 52b/8, 65a/4, 68b/4, 70a/10, 86b/2, 87a/4, 90a/12, 100a/6, 107b/4, 109b/6, 115a/11, 116b/3, 119b/12
s.+ lar 7b/9-10, 7b/11, 12b/8, 13b/2, 15a/5, 25b/11, 28b/7, 30b/12, 34a/3, 35a/6, 38a/10, 73b/5, 75a/12
[54]

sor- : Sormak, incelemek.
s.- ar 49a/10
s.- dı 37a/5
s.- duk 117b/3
s.- dum 96a/12
s.- up 63a/13, 117a/13
s.- uptur 103b/3
[7]

sorul- : Sorulmak, öğrenilmek.
s.- ġusıdur 87b/7
[1]

sorun : Soran, müracaat eden.
s. 49a/11
[1]

soruş- : Konuşmak, birine bir şey sormak.
s.- up 38a/8
[1]

soy- : Soymak.
s.- up 48b/14
[1]

soyuḳ : Az, seyrek.
s. 25b/4
[1]

söz : Söz.
s. 16a/11, 16b/3, 35a/2, 37a/5, 43b/6, 52a/1, 59a/14, 65a/8, 75b/14, 78b/13, 83a/14, 91a/10, 115b/6, 115b/7
s. édi 63a/4
s.+ de édük 119b/6
s.+ din 53b/9
s.+ i 30b/1, 80b/14, 108b/5, 112b/7
s.+ ige 74a/8, 80b/7, 88b/8, 95a/8, 106a/14, 115b/7
s.+ ini 26a/10, 38a/3, 74a/5, 95a/7
s.+ ler 53a/8, 55a/3, 56b/10, 80a/11, 108a/11, 112b/8, 117a/13
s.+ lerdin 115b/4
s.+ lerge 16b/9
s.+ leri 39b/1, 63a/7
s.+ leridin 109a/8
s.+ lerini 54b/14
s.+ lerni 41a/10, 41a/11, 53b/12, 102a/3, 102a/5
s.+ ni 24b/8, 38a/4, 61a/5, 64a/3, 70b/9, 74b/1, 83a/1, 91a/11, 101b/7, 102a/6, 103b/10, 111b/7, 116b/4, 117a/4, 118b/12, 119a/3
s.+ niŋ 118b/13
s.+ ün 16b/8
[68]

sözle- : Söylemek.
s.- rsiz 118b/13
[1]

sözleş- : Sözleşmek.
s.- e 78a/14
s.- geyler 104b/6
s.- ip 59a/3, 72a/8, 83a/1, 96b/5, 118a/4
s.- sek 104b/3
[8]

sözleşil- : Sözleşilmek.
s.- di 78b/11
[1]

sözlüg : Sözlü.
s. 15a/3
[1]

su : Su.
s. 2a/11, 3a/8, 33a/3, 33a/5, 33a/8, 33a/13, 34b/3, 39b/9, 45a/11, 45b/2, 53a/5, 53b/7, 64b/7, 114a/7, 117a/14, 118b/3
s.+ dın 44a/12, 45a/8, 62a/5, 62b/3, 90a/13, 90a/14, 98a/10, 101a/4
s.+ ġa 17a/1, 44a/12, 67a/5, 90a/11, 93b/11, 98a/9, 116a/12
aḳar s.+ ları 3a/3, 3b/6
s.+ nı 46a/2, 114a/8
s.+ nıŋ 48a/5, 98a/8, 98a/9

s.+ yı 16b/14, 47b/10, 47b/14, 50a/2, 94a/9
Aḫsī s.+ yı 5a/10
aḳar s.+ yı 2b/8
Andicān s.+ yı 5a/9
Çīr s.+ yı 8b/1, 22b/1
Derġam s.+ yı 45a/9
Kuhek s.+ yı 45a/8, 45a/12
Seŋ s.+ yı 114a/4
Seyḥūn s.+ yı 4a/7
Urus s.+ yı 8a/6
s.+ yı bolġay 48a/5
Çīr s.+ yıda 19b/3
Çīr s.+ yıġa 22b/1
Çīr s.+ yınıŋ 17a/2, 19a/14
Kuhek s.+ yınıŋ 38a/7
s.+ yıda 98a/7
Ḫocend s.+ yıdın 72a/6
Kuhek s.+ yıdın 82b/1-2
s.+ yıġa 116a/10
Ḫocend s.+ yıġa 1b/9
Ḫocend s.+ yını 61b/4, 98a/2, 98a/10, 103b/9, 103b/14, 116b/6
Kuhek s.+ yını 83a/11
Urus s.+ yını 8a/7
Ḫocend s.+ yınıŋ 6a/12, 17a/9, 74a/10, 104a/8
Ḫutlān s.+ yınıŋ 35a/14
Kuhek s.+ yınıŋ 82b/1
Seyḥūn s.+ yınıŋ 2a/5, 4b/7
[82]

ṣubḥ : < Ar. Sabah.
ṣ. 59a/10, 116b/10
[2]

sūd u sevdā : < Far.+Ar. Alışveriş yapmak.
s. ḳılurlar édi 40a/4
[1]

suġur- : Ayırmak, sıyırmak.
s.- ġuça 107b/2
[1]

suġuruş- : Ayrılmak, ayrışmak.
s.- tılar 100b/12
[1]

ṣulḥ : < Ar. Barış.
ṣ. 59b/5, 59b/10, 95a/7, 95a/8, 112a/1
ṣ. boldı 74a/10
ṣ. bolġanda 77b/4

ṣ. bolmasa 74a/8
ṣ. ḳılıp 77a/13
ṣ.+ ḳa 77b/13
[10]

ṣulḥgüne : < Ar.+T. Barışa benzer.
ṣ. ḳılıp 17a/8, 59b/14, 95a/9
[3]

sulṭān : < Ar. Hükümdar, sultan.
s.- ı kerem 87b/7
s. 102b/7
s.+ dur 103b/3
s.+ lar 34a/8, 38b/10, 102b/8
s.+ lar édi 89b/2
s.+ largȧ 34a/4
s.+ ları 22a/4
s.+ larıdındur 12a/5
s.+ larıġa 12a/8
s.+ larınıŋ 12a/10
s.+ larnı 9a/13, 20b/10, 34a/9
[15]

sulṭānzāde : < Ar.+Far. Hükümdar çocuğu.
s. 20b/11
s.+ ler 20b/11
[2]

ṣūret : < Ar. Biçim, görünüş.
ṣ.+ ḳa 74a/7
ṣ.+ te bolsa 99a/12
[2]

ṣu‘ūbet : < Ar. Güçlük.
ṣ.- u meṣaḳḳat 59a/12
teṣvīş-ü ṣ. 81b/6
[2]

sübḥānī : Seyhânî diye de geçer; Merginan’da yetişen çok lezzetli bir çeşit kayısı.
s. 3b/2
[1]

süder : Hizmetçi, uşak.
s. 15b/12
nöker-u s. 35a/6
s.+ i 21b/3, 23b/12, 76b/7
s.+ idin 29b/6, 36b/1
[7]

sünnet (I) : < Ar. Çocuk sünneti.
s. ḳılur ṭoyı 6b/10
[1]

sünnet (II) : < Ar. Metinde vakit olarak geçer, sabah namazı vaktini gösterir.
s. 61a/5, 95a/14
[2]

sünnī : < Ar. Sünnet ehlinden olan.
s.- u pāk 44b/13
[1]

süŋek : Kemik.
s. 18b/8, 109a/5, 109a/6
s.+ lerni 109a/5
s.+ ni 65b/9
[5]

sür- : Sürmek, azarlamak.
s.- e 75a/14
s.- üp 66a/13, 71a/13
[4]

sür'at : < Ar. Hız, çabukluk.
s. 102b/1
[1]

süren : Hücum, saldırı.
s. 68a/1, 88b/11, 93b/14, 94a/2, 100b/4, 100b/5, 104b/8, 104b/13, 105b/7
s. édi 84b/8-9
[10]

süst : < Far. Zayıf.
s.- u bī-meze édi 26a/6-7
[1]

süstlıḳ : <Far.+T. Zayıflık.
s. ḳıla başladı 114b/12, 115a/1-2
[2]

süstraḳ : < Far.+T. Çok zayıf, daha zayıf.
s. édi 114b/7
[1]

süt : Süt.
s. 113a/10
[1]

sütūn : < Far. Sütun, kolon.
s.+ ġa 37a/7
s.+ lardur 47a/6
s.+ ları 47a/4, 47a/7
[5]

süvār : < Far. Binici, süvari.
s.+ lar 118b/7
[1]

-Ş-

şād : < Far. Sevinçli.
ş. étmes émiş 100a/4
ş. olmadı 100a/5
[2]

şāfī : < Ar. Yeter görünen.
ş. 100a/3
cevāb-ı ş. 32b/6
[2]

şāh : < Far. Şah, padişah.
ş.- ı baḥr-u ber bolġusıdur 87b/2-3
ş.+ ı 11b/3
ş.+ ları 11b/4
ş.+ nıŋ 11b/5
[4]

şāḫ : < Far. Dal, budak.
ş.- u ḫandaḳ 88b/9, 104a/11
ş. 67b/13, 73a/13, 88a/14
[5]

şāh-cūy : < Far. Büyük nehir.
ş. 3a/5
ş.+ dın 3a/8
ş.+ dur 107b/6
ş.+ larıda 95a/13
[4]

şāhrāh : < Far. Büyük, işlek yol.
ş. boluptur 2a/12-13
ş. édi 107a/9
ş.+ tur 2a/14
[3]

şā‘ir : < Ar. Şair.
ş. 99a/11
ş. édi 30a/3
ş.+ ni 4b/9
[3]

şāḳḳ : < Ar. Zahmetli, eziyetli.
ş.- u düşvār 54a/13
[1]

şām : < Far. Akşam.
namāz-ı ş. 32a/5, 97b/3
namāz-ı ş. bolup édi 106a/10
namāz-ı ş. édi 117b/2
[4]

şāmīyāne : < Far. Çadır.
ş.+ ler 103a/2
[1]

şarḳ : < Ar. Doğu.
ş.- u cenūbıdağı 104a/5
ş. 2a/1, 2b/7, 2b/10, 4b/2, 13a/6, 13a/8, 36b/3, 40a/9, 48a/3, 48a/9, 61b/8, 70a/3
ş.+ ı 1b/3, 45a/7, 48b/7
ş.+ ıda 45b/12
ş.+ ıdur 48a/10
ş.+ ısıda 3b/9
ş.+ ḳa 2b/7
[20]

şarḳī : < Ar. Doğu ile ilgili.
ş. 7a/12
ş.+ dür 4b/4
[2]

şarṭ : < Ar. Koşul, yemin.
‘ahd-u ş. bolmay 60b/12
‘ahd-u ş. ḳılġandın 61a/7
‘ahd-u ş. ḳılıp 53b/10, 110b/7
‘ahd-u ş.+ lar boldı 74b/3
[5]

saṭranc : < Ar. Satranç.
ş.+ nı 21b/9
[1]

şatu : Merdiven.
ş. 56a/6, 59a/9, 66b/10, 82b/5, 83a/4, 84a/4, 92b/9, 110a/6
ş. ḳoyup 84a/6
ş.+ lar 92b/11
ş.+ larnı 93a/1
ş.+ nıŋ 92b/10
[12]

şāyed : < Far. Şayet, olur ki.
ş. 67a/3, 73b/8, 111b/9, 114b/4, 115a/5, 115a/11
bāyed-u ş. 16b/11
[7]

şāyeste : < Far. Layık, uygun.
ş. 28b/6
[1]

şāyi‘ : < Ar. Duyulmuş, yayılmış.
ş. édi 26a/3
ş.+ dür 3b/4, 68b/11
[3]

şeāmet : < Ar. Uğursuzluk.
ş.+ idin 24a/9, 26a/5
[2]

şebāb : < Ar. Gençlik, tazelik.
ş.- u cünūn 76a/4
[1]

şebḫūn : < Far. Gece baskını.
ş. 29a/10, 73a/11, 88b/9
[3]

şecā‘at : < Ar. Yiğitlik, yüreklilik.
ş. 68a/8
eṣer-i ş. 18b/14
[2]

şecā‘at-şi‘ār : < Ar. Yiğit, cesur.
ş. érdi 18b/12
[1]

şefaḳat : < Ar. Şefkat.
ş. 32a/2
‘ināyet-ü ş. 58a/6, 117a/13
ri‘āyet-ü ş. ḳılay 116a/2
ş. ḳıldım 14a/12
terbiyet-ü ş. ḳıldım 51a/1

ri‘āyet-ü ş. ḳılmadı 23a/1
ş.+ tın 63a/14
[8]

şehādet : < Ar. Şahitlik, tanıklık.
ş. 43a/10
[1]

şehīd : < Ar. Savaşta ölen, şehit.
ş. boldı 13a/5
ş. ḳıldı 23b/2, 50a/9, 68a/10
ş. ḳıldılar 53b/14, 80b/14
ş. ḳılġanda 19b/13
[7]

şehr : < Far. Şehir, il.
ş.- ü maḥallātḳa 49b/13
ş.- ü pāyitaḫt ḳılurġa 49a/7
ş.- ü vilāyeti 44b/4
ş.- ü vilāyettin 81a/8
ş. 2b/14, 3a/4, 30a/6, 34a/13, 36b/14, 43a/13, 43b/6, 44b/4, 84b/2, 84b/3, 84b/5, 84b/14, 85b/10, 92a/2, 113b/8
ekābir-ü eşraf-ü ş. 85a/6
ş. bolmaḳḳa 49b/1
ş.+ de 18b/9, 47b/10-11, 47b/11
ş.+ din 40a/3, 76b/3, 76b/10
ş.+ ġa 79a/1, 84a/14
ş.+ i 47b/10, 48b/9, 49a/6, 84b/1
ş.+ i bolup édi 40b/10
ş.+ ide 29b/9, 53b/1
ş.+ idin 48a/3
ş.+ idür 47b/10
ş.+ iġa 95a/2
ş.+ ler 1b/5
ş.+ lerde 40b/11
ş.+ lerdindür 4a/3
ş.+ ni 79a/1, 108a/5
ş.+ niŋ 43b/8, 91a/13, 112a/2, 112a/5
[48]

şehreg : < Far. Şah damar.
ş.+ i 40b/2
[1]

şehrī : < Far. Şehirli, şehirde yaşayan.
ş.- ü bāzārī 24a/2, 40b/10
ş. 2b/2, 43a/5, 44b/6
sipāhī-u ş. 42b/13
[6]

şekk : < Ar. Şüphe, kuşku.
ş.+ im 54a/5
[1]

şekl : < Ar. Şekil, biçim.
ş. 6b/13, 18a/13, 25b/4, 68a/14
[4]

şemāil : < Ar. Huylar, alışkanlıklar.
ş.+ i 6b/14, 18a/13, 25b/4, 68b/1
[4]

şenbe : < Far. Cumartesi, gün.
ş. 53b/3
ş. édi 53b/1
ş. küni 53a/14
[4]

şenī‘ : < Ar. Kötü, çirkin.
ş. 58b/7, 58b/10, 80b/9
zişt-u ş. 26a/10
[4]

şer‘ : < Ar. Şeriat, dini kurallar.
ş. 18b/11
‘adl-u ş. 24a/5
[2]

şerḥ : < Ar. Açıklama.
ş.+ i 36a/7
[1]

şer‘ī : < Ar. Bir uzunluk ölçüsü ismi.
ş. 5a/1, 38a/4, 72b/6
ş. bolġan 81b/9
ş. bolġay 45a/10, 48a/4, 70a/4
ş.+ dür 114a/3
ş.+ ġa 48b/2
ş.+ si 66a/2
ş.+ side 61b/8, 73a/8, 74a/1-2
ş.+ siġa 113b/13
[14]

şerīf : < Ar. Şerefli, soylu.
ş. 24a/7
vażī‘-ü ş. 23a/13
[2]

şerr : < Ar. Kötü.
ş.- ü şūr 3b/3
[1]

şest : < Far. Okçuların parmaklarına geçirdikleri yüksük.
ş.+ imdaġı 112b/12
ş.+ imde édi 107a/4
[2]

şeşper : < Far. Altı dilimli topuz.
ş. 103a/13
[1]

şeydā : < Far. Aşktan kendini kaybetmiş, divane.
ş. ḳıldım 75b/3
[1]

şeyḫü'l-islām : < Ar. İslam dünyasında din işlerine bakmakla görevli ve en üst düzeyde yetkili kimse.
ş. 16a/6, 54a/3
[2]

şıḳḳ : < Ar. Bir işin iki cihetinden her biri.
ş.+ nı 58a/14
[1]

şıḳḳdār : < Ar.+Far. Askeri kaymakamlık, vekalet, vali gibi çeşitli anlamlara gelen bir tabirdir.
ş.+ ıdur 113b/2-3
[1]

şılan : Sultan sofrası, ziyafet.
ş.- u dīvān-u dest-geh 75a/1
ş.- u meclisi 22a/2
meclis-ü baḫşiş-ü ş. 25b/8
ş.+ ı 28b/10
[4]

şi'ār : < Ar. Yol, tarz.
ş. ḳılıp 35a/5
[1]

şībe : < Far. Okla vurma.
ş. 25a/10, 30b/5, 107a/13
[3]

şiddet : < Ar. Sertlik, katılık.
ş.+ i 96a/1
ş.+ idin 98a/7
ş.+ tin 96a/4
[3]

şī'ī : < Ar. Bir İslâm mezhebi, Sünnilikten sonra gelen ikinci geniş nüfusa sahip mezheptir.
ş. ékendür 68b/3
[1]

şikāyet : < Ar. Yakınma, şikayet.
ş. ḳıla alġaymén 75b/10-11
[1]

şikāyet-āmīz : < Ar.+Far. Şikayetçi.
ş. 80a/11
[1]

şikest : < Far. Yenilme.
ş.- ü noḳṣānı bolmaydur édi 94a/4
ş. 113b/11
ş. bérip 3b/14
ş. bolup édi 8b/10-11
ş. édi 43b/2, 65b/13
ş. taparlar 65a/14
ş. tapıp édiler 17a/2-3
ş. tapḳanda 22b/1, 28a/11
ş. tapḳay 41b/11
ş. taptı 5b/10, 8b/2, 37b/8
ş.+ din 42a/7
ş.+ i bolġanda 13a/14
[16]

şimāl : < Ar. Kuzey.
ş. 2a/1, 2a/5, 4a/7, 6a/13, 7b/14, 17a/9, 34b/5, 36b/3,
90a/14, 90b/3
ş.+ dağı 4a/13
ş.+ ġa 2a/3, 48a/4, 48b/2
ş.+ ı 2a/2, 108a/8
ş.+ ıda 1b/4
ş.+ ıdın 95b/1
ş.+ i 4a/8, 4b/7, 45a/7, 48b/6, 67a/2
ş.+ ide 5a/8-9, 42b/3
ş.+ idür 49b/10, 66b/6
[26]

şi‘r : < Ar. Şiir.
ş. 26a/7, 76a/11, 99b/14, 100a/1, 100a/3
ş.+ ġa 7a/11
ş.+ i 26a/6, 68b/8
ş.+ ni 68b/7
[9]

şīrīnzebān : < Far. Tatlı dilli.
ş. 7b/4
[1]

şişle- : Şişe saplamak, şişlemek.
ş.- p 95b/8
[1]

şitāb : < Far. Acele, çabukluk.
ş. bolmış 64a/14
[1]

şocā‘ : < Ar. Yürekli, cesur.
ş.- u merdāne 7b/4
[1]

şor : < Far. Karışıklık, kötü.
ş. 64b/4
[1]

şorb : < Ar. İçki içme.
ş.- u zināġa 23b/13
ş. 18b/4
[2]

şöhret : < Ar. Şöhret.
ş.+ i 110b/13
[1]

şu‘arā : < Ar. Şairler, ozanlar.
ş. 86a/2
[1]

şūḫluḳ : < Far.+T. Şuhluk, neşelilik.
ş. ḳılıp 31a/2
ş.+ ḳa 101a/5
[2]

şūm : < Far. Şom, uğursuz.
ş. 26a/2, 90b/1
[2]

şunḳār : Şahin.
ş. boldı 6b/3
ş. bolġalı 96b/1
[2]

şunūd : < Far. Dinleme.
ġüft-ü ş.+ ın 75b/4
[1]

şūr : < Far. Şamata, gürültü.
ş.- u fitne 104a/9
şerr-ü ş. 3b/3
[2]

şübhe : < Ar. Şüphe.
ş. 106b/1
[1]

şübhelıḳ : < Ar.+T. Şüpheli.
ş. 14b/2, 25a/13
[2]

şügūn : < Far. Uğurlu, talihli.
ş. 69b/5, 70b/4
[2]

şükr : < Ar. Şükür, minnettarlık.
ş. ḳıla almas édim 75b/10
[1]

-T- (Ṭ, T)

tā : < Far. Ta; -den beri.
t. 17a/5, 24a/8, 52a/14, 54a/14, 54b/1, 59a/5, 71a/9, 72a/1, 87a/9, 97b/5, 99a/8, 100a/6, 105b/3, 120a/2
[14]

ta‘addī : < Ar. Acı çektirme, zulmetme.
t.- u teşeddüd 23b/10
t.- u teşeddüd ḳıla başladılar 23b/10
ẓulm-u t.+ din 23b/9
[3]

ta‘affün : < Ar. Kokuşma, kötü kokma.
t.+ i 4a/13
[1]

ta‘alluḳ : < Ar. İlişkisi bulunma, ilgili olma.
t. 23b/13, 34a/4, 64a/2, 64a/4
t. bolġay 74a/10-11, 74a/11
t. bolup édi 59a/4
t. boluptur 119b/1
t. édi 28b/10, 31b/5
t.+ dur 99a/5-6
[11]

ṭa‘ām : < Ar. Yiyecek, yemek.
ṭ. 119b/11
aş-u ṭ. 17b/14
ṭ.+ da 28b/14
ṭ.+ dın 14b/3, 25a/13
[5]

ta‘aṣṣub : < Ar. Birini veya bir şeyi aşırı derecede destekleme.
t.- u lāfnıŋ 113b/10
t. 37b/4
t. ḳıladur 113b/11
t.+ dur 113b/12
t.+ ı 5a/12
t.+ ıġa 29a/9, 35b/2
[7]

ta‘aṣṣubluḳ : < Ar.+T. Gayretli.
t. 30b/5
[1]

ta‘ayyün : < Ar. Ortaya çıkma.
t. bolġan 33a/7
[1]

tāb : < Far. Güç, kuvvet, mukavemet.
t. 70a/11
[1]

ṭab‘ : < Ar. Yaratılış, şiir.
ṭ.- ı naẓmı 7a/11, 11a/14, 22a/14, 26a/5
ṭ.+ dın 18b/10
ṭ.+ ı 23b/6
ṭ.+ ıġa 15b/4
ṭ.+ ım 79a/12
[8]

ṭabaḳa : < Ar. Halk kitlesi, sınıf.
ṭ. 54a/3
ṭ.+ ġa 86b/11
[2]

ṭabī‘at : < Ar. Yaratılış, mizaç.
ṭ.+ ıġa 19a/9
[1]

tabin : Bölük, birlik.
t. ḳılıp 15b/1-2
t.+ i 15b/2, 15b/3
[4]

ṭabl : < Ar. Davul.
ṭ.- i bāz 104b/8, 105b/8
[2]

ṭab‘lıḳ : < Ar.+T. Huylu.
ṭ. 13b/12
[1]

tabulġu : Kızıl söğüt, yılgın ağacı. Fergana dağlarında yetişen, kabuğu kırmızı bir ağaç olup asa, kamçı sapı, kuş kafesleri ve ok yapmak için kullanılır. Bâbur bu ağacın, hediye olarak uzak yerlere götürüldüğünü kaydetmektedir.
t. 5a/13, 5a/14
[2]

ta‘cīl : < Ar. Acile ettirme, çabuklaştırma.
t. ḳılduk 89a/2
t. ḳılıpturbiz 89a/6
[2]

tafṣīl : < Ar. Ayrıntılı açıklama.
t.+ i 41a/3, 53b/4, 77b/4, 79b/13
[4]

taġ : Dağ.
t.- u taş 97b/2
t.- u tüz 104a/5, 105b/9
t. 1b/7, 1b/8, 2b/10, 3a/5, 4a/8, 4a/13, 8a/2, 23a/7, 35a/12, 40b/12, 42a/1, 42b/6, 49a/4, 49b/14, 59a/8, 61a/14, 61b/4, 62a/2, 109b/7, 115a/7, 115a/9, 115b/5
t.+ da 3a/9, 4a/9, 57a/11
t.+ dın 49a/5, 97a/3, 99b/4
t.+ ı 3a/4
t.+ ıdın 82b/4
t.+ ıġaça 26b/11, 28b/9
t.+ ınıŋ 26b/10, 40b/12
t.+ ḳa 99b/4, 105b/11, 115a/11, 115a/12, 115b/2
t.+ larda 5b/6, 32a/9
t.+ larda bolur 5a/13-14
t.+ larda bolurlar 32a/8
t.+ lardadur 5b/3
t.+ ları 1b/4, 32a/10

t.+ larıda 5a/13, 5b/4-5
t.+ larıda bolur 5b/4-5
t.+ larıġa 62a/1
t.+ larınıŋ 81b/8
t.+ larnı 97a/14
t.+ larnıŋ 7a/13
t.+ nıŋ 2b/11, 2b/12, 3a/4, 50a/1, 97a/3
[62]

ṭaġayı : Dayı.
ṭ.+ lerim 16a/3
ṭ.+ m 6a/8, 31a/8
ṭ.+ si édi 21b/7, 98b/9
[5]

taġayyür : < Ar. Değişme, değişim.
t. 117b/4
[1]

taḥakküm : < Ar. Zorbalık etme.
t. 51b/14
t.+ ini 52a/1
[2]

taḫallüṣ : < Ar. Mahlas kullanma.
t. ḳılur édi 21a/9-10, 68b/8
[1]

taḥammül : < Ar. Dayanma.
t. ḳıla alġay 64a/9
t. ḳılsun 76b/5
[2]

ṭahāret : < Ar. Temizlenme, abdest.
ṭ. ḳılmaḳ 36b/3
ṭ.+ ka 36b/5
[2]

taḥḳīḳ : < Ar. Araştırma, gerçeği arama.
t. 72a/10, 102a/9, 102b/1, 105b/12, 114a/14
t. bolmadı 101a/8
t. ḳılġunça bolmadı 114a/12
t. ḳılıp 119b/5
t.+ ini 98b/13
[9]

taḥmīl : < Ar. Yükletme, yıkma.
ḫarc-u t. 23b/7
ḫarc-u t.+ lerde 23b/8
[2]

taḫmīnen : < Ar. Yaklaşık olarak.
t. 3b/10, 47a/11, 55a/10, 60b/5, 81b/8, 84b/4, 88b/2
[7]

taḥṣīl : < Ar. Elde etme, ele geçirme.
t.+ ġa 111a/14
[1]

taḫt : < Far. Taht, saltanat.
t.- ı żabṭıġa 15a/14-15b/1
t. 10a/14, 18a/10, 37a/12, 47a/11
t.+ ı 74a/14
t.+ ıġa 30a/13, 50b/8, 50b/13
t.+ ḳa 23a/12, 37a/11, 50b/4, 68b/13
[13]

taḥvīl : < Ar. Değiştirme.
t. ḳıldı 43b/5
[1]

ṭāḳ : < Far. Büyük salon, divanhane.
ṭ. 49a/12
ṭ.+ ıdın 49a/13
ṭ.+ ınıŋ 84b/8
[3]

ṭāḳat : < Ar. Güç, kuvvet.
ṭ. 75b/11
ṭ. kéltüre almay 40b/14
ṭ. ḳılmadı 102b/4
ṭ.+ ım 76a/11
ṭ.+ ları 89b/13
[5]

taḳāvvī : < Ar. Kuvvetlenme.
meded-u tuḫm-u t.+ ġa 51a/9
[1]

ṭāḳçe : < Ar.+Far. Küçük salon.
ṭ.+ ler ḳılıptur 49a/12
[1]

taḳrīb : < Ar. Vesile, bahane.
t. 7b/10, 11b/13
t. boldı 9b/8, 31b/6
[4]

taḳrībi : < Ar. Yaklaşık.
t. 71b/8
[1]

taḳṣīr : < Ar. Bir işi eksik yapma, kusur.
t. ḳılıptur 83b/9
t. ḳılmadılar 60a/3
t. ḳılmaġaybiz 99b/3
t. ḳılmamaḳ 109b/6
[4]

tala- : Yağma etmek.
t.- ġan 64a/3, 64a/5
t.- p 29b/8, 57a/11, 79a/10, 89b/14, 90a/2, 90b/3, 111a/2
[9]

tālān : < Far. Talan, yağma.
t.- u tārāc ḳılmaḳḳa 57a/7
t. 51a/6
t.+ ġa 40a/5
[3]

talat- : Yağma etmek.
t.- ıp 42a/7, 74b/12
t.- sak 64a/6
t.- tılar 54a/11
[4]

talatıl- : Yağma ettirilmek.
t.- masa 64a/9
[1]

ṭaleb : < Ar. İsteme, dileme.
t. 90b/1
ṭ. ḳılamén 120a/2
ṭ.+ iġa 120a/3
[3]

ṭālī‘ : < Ar. Talih.
ṭ. 59b/13
[1]

ṭālib : < Ar. İsteyen, istekli.
ṭ. 39b/14
[1]

tam : Dam, çatı.
t. 117b/12, 118a/1
bāmı-u t.+ ı 49a/6
t.+ dın 118a/2
t.+ ıġa 113a/7
t.+ ınıŋ 91a/14
[6]

tām : < Ar. Bütün, eksiksiz.
t. 31a/3
[2]

ṭama‘ : < Ar. Çok isteme, açgözlülük.
ṭ. ḳıladur 51b/14
ṭ. ḳıldılar 51b/10
ṭ. ḳılmadı 8a/8
ṭ. ḳılurlar édi 51b/8
[4]

tamām : < Ar. Tamam, tam, eksiksiz.
t.- ı dīvārları 46b/3
t. 2a/4, 2a/13, 2b/14, 3a/2, 3b/8, 4b/1, 4b/6, 5a/11, 7a/4, 8a/8, 10a/13, 10b/4, 16b/4, 23b/12, 26a/5, 28b/10, 30b/4, 30b/6, 32b/10, 34b/8, 35b/6, 40a/5, 40a/6, 40b/12, 41b/6, 44b/13, 47a/4, 47a/6, 47a/8, 47b/1, 47b/3, 47b/8, 47b/14, 48a/6, 48a/7, 49a/5, 51a/13, 51b/9, 51b/13, 52a/5, 54a/11, 55a/7, 59b/5, 61a/12, 62a/3, 64a/1, 67b/14, 74b/9, 76b/2, 77b/12, 87b/14, 88a/14, 89a/14, 89b/5, 90a/7, 90b/1, 92b/9, 92b/13, 98a/8, 100b/2, 100b/3, 103a/7, 104a/5, 104a/9, 105a/2, 105b/2, 108a/10, 108b/11, 109a/5, 119b/14
t. bolmaydur édi 116a/8
t. ḳıldılar 114b/7
‘ömri ḳażālarını t. ḳılıp édi 7a/7
[74]

tamız- : Damlatmak.
t.- adurlar édi 53b/7
t.- urlar érdi 53a/5
[2]

ṭa‘n : < Ar. Ayıplama, sövme.
ṭ. ḳıla kiriştiler 91b/10
[1]

ṭanāb : < Ar. Halat, kalın ip.
ṭ.+ ınıŋ 108b/8
[1]

tanı- : Tanımak.
t.- dılar 9a/5
t.- dım 117a/12
t.- ġan 64a/10, 64a/13
t.- ġu 43a/13
t.- madılar 9a/5
t.- man bolup édi 73b/5
t.- maydur 103b/3
t.- p 84b/2, 117b/5
t.- ptur 103b/4
t.- y almadım 117b/5
[12]

taŋ : Seher, tan vakti.
t. 34b/8, 60b/5, 60b/8, 83a/10, 84b/8, 84b/10, 92b/2, 95a/14, 106b/6, 109b/6, 111a/11, 116b/4, 116b/11
bülend-ü t. 81b/7
t.+ dın 60b/9, 95b/9, 109a/14
[17]

taŋla : Yarın.
t. 43b/7, 72b/14, 77b/8, 106a/13
t.+ ġaça 73a/5
t.+ sı 34b/9, 36b/11, 39a/12, 40a/6, 65a/11, 66b/7, 98a/10, 98b/7, 102b/9
t.+ sıġa 56a/10, 67b/2, 70b/4, 74b/1, 81b/1, 91a/9, 100b/13, 101a/6
[22]

tap- : Bulmak, elde etmek.
t.- a almaslar édi 104a/4, 104b/2
t.- a almay 4b/6, 80a/10, 81a/9
fayṣal t.- ar édi 18b/11
t.- arġa 119a/5
şikest t.- arlar 65a/14
t.- ıp 7a/14, 10a/12, 16a/7, 24b/14, 25a/7, 25a/9, 32b/3, 33b/10, 39a/6, 39a/8, 44a/11, 55b/11, 62b/2, 72b/7, 77b/9, 80a/9, 85a/2, 86a/13, 117b/10, 118a/12, 119b/11
t.- ıp édi 54a/5, 84a/9, 90b/13
ri‘āyet t.- ıp édi 15b/8
şikest t.- ıp édiler 17a/2-3
t.- ıptur 119b/9
neşv-ü nemā t.- ıptur 2b/4
t.- ıpturlar 98b/12
t.- ḳan 97a/7
şikest t.- ḳanda 22b/1, 28a/11
ḳarār t.- ḳandın 74a/12-13
dest t.- ḳay 41b/12
şikest t.- ḳay 41b/11
t.- ḳaysiz 119b/6
fayṣal t.- ḳusıdır 16b/7

t.- madı 117a/10
t.- madım 100a/3, 101a/2
t.- maġan 44b/7
t.- maġandın 102a/7
t.- maġıġa 22a/5
ḳarār t.- mas édi 16b/9
t.- may 33b/3, 56a/12, 73a/7, 73a/8, 77b/11
t.- maydur édi 117a/3
t.- tı 65a/9, 72a/7, 100b/12, 103b/9
ḳarār t.- tı 18a/3, 25a/4, 43b/6, 60b/14
ri‘āyet t.- tı 21a/14, 56b/5
şikest t.- tı 5b/10, 8b/2, 37b/8
t.- tılar 17a/5, 34a/14, 79a/4
t.- tıŋız 119a/12
t.- tuḳ 95b/13, 95b/14, 119b/8
[79]

tapıl- : Bulunmak.
t.- dı 66b/5, 81b/9, 99a/1
t.- mas 116a/1
t.- ur 3b/3, 4a/9, 4a/11, 5a/8
t.- ur édi 40b/11
[9]

tapşur- : Teslim etmek.
t.- dı 7b/3, 31b/4, 31b/8, 42a/5, 63b/9
t.- dılar 17b/2, 104a/3
t.- ġularıdur 16a/1-2
t.- up 13b/2, 13b/3, 60b/1, 98b/10, 112a/2
[13]

tar : Dar.
t. 7a/1, 8a/3, 14a/2, 15b/10, 48a/13
pürşaḳḳ-u t. 29b/11
t. boldı 36a/6
t. boldılar 36a/12
[8]

tār : < Far. Tel.
t.+ ı 107b/1
[1]

tārāc : < Far. Yağma, çapul.
t. 51a/6
ġāret-ü t. 85a/9
tālān-u t. ḳılmaḳḳa 57a/7
[3]

ṭaraf : < Ar. Taraf, yön.
ṭ. 38a/8, 66a/13, 67a/4, 92b/13, 111a/14, 117a/8
ṭ. bolġan 93a/6
ṭ.+ da 59b/12-13
ṭ.+ dın 42b/2-3, 42b/3, 42b/5, 43a/7, 54b/8, 57b/6, 67a/4-5, 67b/7, 83a/14, 88b/5, 92b/13, 94a/8, 94b/8, 95a/5, 95a/6, 95a/7, 99a/11, 104a/12, 104b/4, 105a/10
ṭ.+ ġa 116b/14, 120a/2
ṭ.+ ı 2a/5, 5a/6, 5a/7, 40a/9, 47a/7, 48b/8, 49b/14, 50a/1, 74a/10, 74a/11, 90b/3
ṭ.+ ı ékendür 41b/7
ṭ.+ ıda 1b/8, 2a/10, 4a/8, 4b/7-8, 8a/1, 36b/6, 45b/13, 91b/13, 93b/14
ṭ.+ ıdaġı 2a/5, 7a/12, 26b/10, 36b/3, 36b/8, 60a/5, 61a/14, 104a/8, 104a/13, 106a/2
ṭ.+ ıdın 2a/1, 2a/2, 3a/5, 6a/13, 16a/5, 34b/5, 38a/2, 38a/5, 54a/1, 54a/2, 70a/4, 92b/5, 92b/9, 117b/2, 119b/3
ṭ.+ ıdur 2b/7, 4b/2, 48a/3
ṭ.+ ıġa 40b/4-5, 54b/8, 61b/3, 61b/11, 62a/5, 63b/6, 64b/7, 105b/14, 109a/11, 109b/8, 113b/8, 119b/10
ṭ.+ ını 112a/2
ṭ.+ ḳa 112a/5
ṭ.+ larda 16a/13
ṭ.+ ları 67a/5
[100]

ṭarḥ : < Ar. Kurma, düzenleme.
ṭ.+ ın 35a/6, 35b/8
[2]

ṭārī : < Ar. Ansızın çıkan, birdenbire görünen.
ṭ. boldı 18a/7
[1]

ta‘rīf : < Ar. Anlatma, tanıtma.
t. ḳılġan 53b/7-8
[1]

tārīḫ : < Ar. Tarih.
t.- i sekiz yüz toḳsan toḳuzda 1b/1, 18a/8-9
t.- i toḳuz yüz ikide 2b/12-13
t.- i toḳuz yüz on birde 11a/5
t.- i toḳuz yüz onda 14a/10-11
t.- i toḳuz yüz sekizgeçe 6a/6
t. 8a/6, 10a/4, 27b/6, 50a/12
t. boluptur 8a/6, 10a/4-5
t.+ de 1b/6, 4a/5-6, 6a/12, 6b/2, 11a/13, 11b/12-13, 12a/2, 27a/7, 27b/9, 29a/5, 50b/11, 59b/3, 86b/6
t.+ din 32b/13
t.+ i 50a/10, 50a/14, 99a/1
t.+ ḳaça 64b/11-12, 73b/8
t.+ ler 86a/2-3

t.+ lerde 48a/7
t.+ lerni 7a/10
[34]

ṭarīḳ : < Ar. Yol.
ṭ. 105b/3
dab-u ṭ.+ ımız émes édi 110b/4
ṭ.+ i 18b/11, 24a/6, 32b/5, 46b/5, 51b/14, 101a/4
[8]

ṭarīḳa : < Ar. Yol.
ṭ. 11a/13
ṭ.+ sı 60b/4
[2]

tarḳa- : < Moğ. Dağılmak, ayrılmak, perişan olmak.
t.- dı 101a/12
t.- ġan 72a/7
t.- p édi 77b/13, 106a/6
[4]

tarḳaş- : < Moğ. Ayrılmak, dağılmak, saçılmak.
t.- ıp édiler 93a/7
[1]

tarnav : Su kanalı.
t. 2a/11, 40a/14
[2]

tart- : Çekmek.
t.- ar 52a/1, 69a/10
çérig t.- ar édük 51b/6
t.- asız 94b/6
t.- ıp 7a/1, 23b/14, 35a/7, 52a/7, 102a/5, 106a/13
çérig t.- ıp 10a/14, 30b/2, 33a/1, 37b/5, 38b/12, 54b/5, 56a/13-14, 57b/5, 57b/10, 58a/1, 69a/1, 99b/10
t.- ıp édi 63b/3, 77a/12, 96b/4
t.- ḳan 51a/7, 119a/6
t.- ḳanda 103a/6
çérig t.- ḳanda 14b/7
t.- ḳaylar 37a/9
t.- ḳunça 43b/8
t.- maġıġa 29b/3
t.- maḳlardın 17a/6
t.- maḳta 60a/3
t.- may 62b/4
t.- mış 66b/6
t.- tı 31b/2, 33b/4, 41a/3, 42a/8, 42b/7, 44a/5, 44a/8, 44a/9, 56b/13, 63a/8, 94b/7, 99b/9, 112a/11, 112a/13, 114b/14

çérig t.- tı 5b/10
t.- tılar 17b/4, 17b/13, 33b/9, 37a/14, 51a/10
çérig t.- tılar 6a/14, 41a/14, 103b/5
t.- tuk 90a/10
[61]

tart : Dağınık, perişan.
t. 112a/1
[1]

tartıḳ : Hediye, armağan.
t. 103a/6
[1]

tartıl- : Çekilmek.
t.- dı 17b/14, 75a/7-8, 101a/11
[3]

tartış : Mücadele, çekişme.
t. 59b/10
[1]

tartış- : Tartışmak, çekişmek.
t.- tuk 95b/3
[1]

tasalluṭ : < Ar. Musallat olma.
t.+ ıdın 49b/4
[1]

taṣarruf : < Ar. Sahip olma, elde etme.
t.+ ıda boldı 26b/13
t.+ ıda édi 6a/4, 6a/7, 8a/11, 8b/3, 19b/7, 26b/12, 32b/1
t.+ ıdın 69a/9, 86a/14
t.+ ıġa 87b/11
t.+ umızġa 85a/9
[12]

taṣavvur : < Ar. Zihinde kurma.
t. ḳılıp 43a/5
[1]

taṣvīr : < Ar. Resim yapmak.
ḫaṭṭ-u t. 11a/14
t. ḳılıpturlar 46a/1
[2]

taş : Taş.
t. 3a/9, 3b/10, 34a/11, 34b/6, 34b/10, 47a/11, 67a/10, 67a/14, 84b/4
tağ-u t. 97b/2
t.+ dın 47a/4, 47a/6, 47a/8, 47a/8-9
t.+ dur 3a/10
t.+ ı 102b/12
t.+ ıda 99a/6
t.+ ḳa 99a/10, 115b/9
t.+ lardın 46a/12
t.+ larnı 49a/5
t.+ nı 47a/12
[22]

taş : Dış.
t. 2a/12, 24b/13, 46a/7, 62a/9, 62a/11, 110b/9, 111b/11, 113a/10
t.+ dın 115b/9
t.+ ıda 31a/2
t.+ ıdadur 44b/9
t.+ ıdın 88b/10
t.+ ḳı 34b/3
t.+ lar 67a/7, 67a/9
t.+ larıdın 67a/6
[16]

taşġarıraḳ : Daha dışarı.
t.+ dın 4b/14
[1]

taşḳarı : Dışarı, harici.
t. 3a/6, 31b/13, 35b/14, 36b/7, 43b/7, 56b/12, 66a/4, 106a/3, 110a/12, 118b/14
t.+ dın 35a/13, 35b/8, 40a/10, 109b/3
t.+ sıdın 73a/12
[15]

taşla- : Atmak.
t.- duk 90a/14
t.- ġalı 107a/6
t.- p 36b/9, 94b/10, 95a/3, 109b/9, 115a/2, 119a/8
[8]

tavābi‘ : < Ar. Maiyyet, bir kimseye tâbi olanlar.
t.- ü levāḥiḳı 74a/4, 76b/7, 82b/13, 99b/8
t.- ü levāḥiḳıġa 76b/2
t.+ i 69b/13, 78a/9, 85b/4, 105b/10
[9]

ṭavāf : < Ar. Çevresini dolaşma.
ṭ. ḳıldım 32a/4
[1]

tavassuṭ : < Ar. Araya girme, ara bulma.
t.+ ı 31b/2, 101b/7
[2]

ṭavr : < Ar. Usul, tarz, biçim.
ṭ. 47b/12, 48b/3, 48b/9, 81b/9, 98b/1, 114a/7, 116a/4
ṭ. ḳılıp 61b/5, 110b/3, 110b/5, 119b/9
[11]

ṭavrī : < Ar. Üstatça yöntem, usul.
ṭ. 15b/4, 50a/10, 50a/14, 65b/5, 67b/6, 68b/8, 75b/1, 103a/9
ṭ. édi 112b/3
[9]

tavuḳ (ġ) : Tavuk.
t.+ ı 49a/1
[1]

tavuş : Ses.
t.+ ı bolġay 119a/3
[1]

tavuşġan / tavuşḳan : Tavşan.
ḳırġavul-u t. 71a/4
t.+ ı 4a/11, 5a/7
[3]

ṭaya- : Yüklemek, iliştirmek.
ṭ.- r 66b/2
[1]

tayaḳ : Dayak.
t. 84b/4
t. ḳılıp 62a/9, 63b/3
[3]

tayan- : Dayanmak.
t.- dı 113a/7
[1]

tāyib : < Ar. Tövbe eden.
t. bolup 11a/13
[1]

ta‘yīn : < Ar. Bir göreve atama, tayin.
t. boldı 17b/9, 18a/4
t. bolġanlarnı 111b/3-4
t. ḳıldılar 56a/4, 119b/5
t. ḳıldım 112a/4

t. ḳılduk 59a/13
t. ḳılıldı 66a/12
t. ḳılıp 43b/11, 55b/6, 62b/1, 72a/11, 112a/4, 112a/11
t. ḳılıp édi 62a/13-14, 76b/12
t. ḳılıp édiler 76b/3
t. ḳılmaḳḳa 111b/2
t. ḳıluptur 110b/9-10
[19]

ṭayyār : < Ar. Hazır.
ṭ. bolġunça 43b/12
ṭ. bolmaḳ 88a/13
ṭ. bolup 43b/14
ṭ. émes édiler 42b/14
ṭ. ḳılġan ékendürler 92b/9-10
ṭ. ḳılġunça 87b/13
[6]

tāze : < Far. Taze, körpe.
t. 95b/14
[1]

ta‘ẓīm : < Ar. Ağırlama, saygı gösterme.
t. 102b/3
ḥürmet-ü t. 115b/10
t. ḳılıp 32a/1, 80a/11, 119a/8
t.+ iḳa 34a/8
[6]

ta‘ziyet : < Ar. Baş sağlığı dileme.
t. 28a/3
[1]

te‘ālā : < Ar. “Yüksek olsun” anlamında bir ululama sözü.
Téŋri t. 16b/10, 44b/3, 70b/3
Téŋri t.+ nıŋ 88a/1
[4]

teb : < Far. Sıtma.
t. 18a/7
[1]

teberrüklük : < Ar.+T. Bereketli addedilen, uğurlu sayılan.
t. 5b/2
t.+ ler 48b/14
[2]

teberzīn : < Far. Savaş baltası.
t. 103a/13
[1]

tecāvüz : < Ar. Sınırı aşma, başkasının hakkına dokunma.
t. ḳıla almas édi 25b/10-11
[1]

tecrübe / tecribe : < Ar. Tecrübe, deneyim.
t. 33a/4, 94a/11, 109b/5
ṣāḥib-i t. 63a/4
t. boldı 93b/9
t. bolup édi 85b/7
t.+ ler 85a/13
bā-vücūd-ı t.+ ler 86b/10
[8]

tecrübelıḳ : < Ar.+T. Tecrübeli.
t. 88a/6, 106a/11, 106a/14
[3]

tedāvī : < Ar. Çeşitli yöntemlerle hastalığı iyi etme.
t.+ dür 49a/1
[1]

tedbīr : < Ar. Bir olayın ve durumun sonunu düşünerek önlem alma.
t. 68a/8
rāy-u t.+ de 24b/10
t.+ din 113a/9
t.+ i 22b/4
rāy-u t.+ i 14b/3, 15a/6, 22a/8, 23a/3
[8]

te‘emmül : < Ar. Ayrıntılı düşünme.
t. ḳıldılar 102a/8
[1]

tefāvüd : < Ar. İki şey arasındaki fark.
t. 42a/12
t. ḳılmas édi 97b/2
t.+ lerdür 85a/11
t.+ tür 46b/4
[4]

tefrīḳa : < Ar. Dağılma, ayrılık.
t. 87a/3
[1]

tég- : Değmek, vurmak.
t.- di 39b/13, 74a/1, 93a/14
t.- er 80a/14, 91a/10
t.- er édi 19a/1
t.- gen 97b/13
t.- ip 25a/11, 31a/10
t.- iptür 107b/10
t.- mek 80a/14
t.- mes édi 23b/3, 76b/4
t.- mey 67a/11
t.- se 103a/13
t.- ünçe 15b/8, 104b/10
[18]

teġāfül : < Ar. Anlamazlıktan gelme.
t. ḳıldılar 86b/12
t. ḳılıp 111b/13
[2]

tégil- : Ulaşılmak.
t.- gen 15b/8
[1]

tégirme : Yuvarlak.
t. 6b/14
[1]

tégirmen : Değirmen.
t. 48a/5
[1]

tégre : Etraf, çevre.
t.+ de 66a/6
t.+ side 26a/9
[2]

tehdīd : < Ar. Birinin gözünü korkutma.
naṣīḥat-u t. 52b/2
[1]

teheccüd : < Ar. Allah rızası için gece kılınan namaz.
t. 25a/14
[1]

teḫş : < Far. Ok.
t. 31a/9
[1]

teḫşendāz : < Far. Ok atıcı.
t. 31a/11, 31a/12
[2]

tekbend : < Far. Kemer.
t. 3a/10
t.+ imniŋ 101a/5-6
[2]

tekellüf : < Ar. Külfetli.
t. 99a/12
[1]

tekke : Teke, keçi.
t. 8a/3
[1]

teklīf : < Ar. Önerge, teklif.
t. ḳılmay 113b/1
t.+ i ḳılmaḳlıḳḳa 75b/11
t.+ ler bolġay 23b/10
[3]

tekye : < Ar. Tekke, zaviye.
t. ḳılur édim 106b/8
[1]

telāş : < Ar. Kargaşa, telaş.
t. 59b/9
t.+ ları 100b/9
[2]

telef : < Ar. Öldürme, ölme.
t. boldı 90b/6, 90b/8
t. boldılar 90b/10
[3]

telyīn : < Ar. İçi yumuşatma, kabızlıktan kurtarma.
t. 49a/1
[1]

témür : Demir.
t. kānı bolur 5b/6-7
[1]

ten : < Far. Beden, arazi.
t.+ i 56b/7
t.+ leride 17a/5-6
[2]

tenezzül : < Ar. Gerileme, düşme.
t.+ de édi 87b/9
[1]

teng : Dar.
t. 95b/4
bülend-ü t. 81b/4
t.+ i 81b/2, 81b/5, 81b/6
[5]

tenḳīṣlıḳ : < Ar.+T. Eksiklik.
t. 4a/1, 51a/10
‘usret-ü t. 95a/2
t. boldı 93b/7
t.+ ı 38a/12
[5]

teŋī : < Far. Darlık, boğaz.
t.+ ge 33b/11
[1]

Téŋri : Tanrı.
T. 9a/1, 9b/1, 11a/5, 13b/5, 14b/2, 20a/6, 20a/12, 22a/12, 27a/5, 29a/2, 39b/13, 43a/8, 43b/6, 53a/1, 63b/1, 70a/7, 72b/13, 83b/1, 83b/3, 85a/9, 85b/13, 86a/12, 86b/7, 107b/6
T. te‘ālā 16b/10, 44b/3, 70b/3
T. te‘ālānıŋ 88a/1
T.+ din 41b/10, 52a/6
T.+ ge 66a/14, 72a/14, 84a/1
T.+ niŋ 61a/4, 83a/6
[35]

tép- : Vurmak, tepmek.
t.- seler 47b/3
[1]

tépre- : Hareket etmek.
t.- di 15b/14, 114a/2
t.- diler 81a/6, 104b/11
t.- dim 106a/5
t.- dük 61a/5, 95b/2, 106b/13, 113b/6
t.- geç 113b/7
t.- p bolmas 117b/14
t.- p édi 73b/1
[12]

tépret- : Hareket ettirmek.
t.- ken 92a/4
t.- tiler 90a/5, 92a/2, 112b/1
[4]

teraḫḫum : < Ar. Acıma, merhamet.
t. ḳılıp 64a/9
[1]

teraḳḳī : < Ar. Yükselme, ilerleme.
t. 22a/5, 86b/1
t.+ de édi 38b/4, 87b/9
[4]

terāşe : < Far. Yontuk, kırık parça.
t.+ sini 93b/11
[1]

terbiyet : < Ar. Koruma, eğitim.
t.- ü şefaḳat ḳıldım 51a/1
t. 54a/4
t. ḳılıp 52a/10
[3]

tercīḥ : < Ar. Üstün tutma, daha çok beğenme.
t. ḳılsa bolur 3b/1
[1]

tereddüd : < Ar. Kararsızlık.
t.- ü tevaḳḳuf 60a/5
t.- ü daġdaġa boldı 94a/1
t. 94b/5
t. ḳıldı 99b/8
t. ḳılıp 60b/10
t.+ leriniŋ 60b/13
t.+ lerniŋ 60b/14
t.+ üm 99b/14
t.+ ümni 100a/2
[9]

téri : Deri, kabuk.
t.+ si 56a/8
t.+ sini 48b/14
[2]

terk : < Ar. Bırakma, vazgeçme.
t. bolmas édi 18b/4
t. bolur édi 25a/14-25b/1
t. ḳılmas édi 7a/7, 25b/6

[4]

tertīb : < Ar. Düzene koyma.
t.- ü nesaḳ 23b/7
t.- ü nesaḳı 18a/1, 25b/10
t. 101a/3
t. ḳılġunça bolmaydur édi 68b/8-9
t. ḳılılıp édi 70a/6-7
t. ḳılıp 69b/11
t. ḳılıp édi 26a/6, 30a/3
yasal-u t.+ ni 106a/7
[10]

teshīr : < Ar. Büyüleme.
t.+ iniŋ 78b/8
[1]

te‘s̲īr : < Ar. Dokunma, içe işleme, iz bırakma.
t. ḳıldı 60a/11, 98a/9-10, 98b/13
t. ḳılmadı 108b/5
[4]

teskīn : < Ar. Yatıştırma.
t. 24b/9
t.+ i 51a/14
[2]

tesmiye : < Ar. Adlandırma.
vech-i t.+ si 11b/10
[1]

teşeddüd : < Ar. Şiddet gösterme.
ta‘addī-u t. 23b/10
ta‘addī-u t. ḳıla başladılar 23b/10
[2]

teşvīş : < Ar. Karışıklık.
t.- ü meşaḳḳatlar 86b/3
t.- ü ṣu‘ūbet 81b/6
t. 42a/2, 43b/8, 58b/14, 60a/1, 95a/14, 107b/11, 108b/9, 113a/7
ẖedūk-u t. 35a/13
ḥicāb-u t. 76a/1
t. émes érdi 35b/7
t.+ ler 51a/3, 73b/2, 75a/14, 78b/3
[17]

tetebbu‘ : < Ar. Bir şeyi etraflıca tetkik etme.
t. ḳılġandurlar 100a/3
t. ḳılmaydur édim 100a/1
[2]

tevābi‘ : < Ar. Birinin adamları, bir merkeze bağlı olan yerler.
t.+ idin 4a/13
t.+ iniŋ 35a/8
[2]

tevaḳḳuf : < Ar. Durma, bekleme.
direng-u t. 113b/12
tereddüd-ü t. 60a/5
t. ḳılduk 98b/3
t. ḳılmay 56a/4-5, 59a/11, 60b/6, 61a/1, 63a/11, 63b/8, 72b/4-5, 106b/7-8
endīşe-ü t. ḳılmay 60b/3
[12]

téve : Deve.
t. 17a/1, 57a/10, 81b/3
t.+ din 42a/9
[4]

teveccüh : < Ar. Yönelme.
t.+ din 16b/13
[1]

tevehhüm : < Ar. Kuruntuya düşme.
daġdaġa-u t. 54a/10, 64b/6
t. ḳılıp 17a/12, 86a/6
t.+ din 79a/13
t.+ i bolur 54a/9
t.+ idin 88a/9
t.+ leridin 86b/12
t.+ ni 52a/13
[9]

tevehhümluḳ : < Ar.+T. Kuruntulu.
t. 52a/5, 52a/5-6
[1]

tevekkül : < Ar. Her şeyi Tanrı’ya bırakıp kaderine razı olma.
t. ḳılıp 61a/5, 66a/14, 72a/14, 84a/1
[4]

ṭevīle : < Ar. Kervan.
ṭ. 17a/4
[2]

tıġa : Kapı, sedd.
t. 36b/6
t.+ nı 36b/7
[2]

tıḳ- : Tıkmak, zorla sokmak.
t.- ar 78b/2
t.- ıp 62a/10
t.- tılar 39b/12, 92a/2-3
[4]

tın- : Dinmek.
t.- may 61a/1, 71a/13, 71b/10
[3]

tıy- : Önlemek, engel olmak.
t.- dım 105a/6
[1]

tıyıl- : Önlenmek, engel olunmak.
t.- maġaç 105a/7
[1]

tik- : Dikmek.
t.- dük 89b/7
t.- ip 91b/1, 103a/2
t.- iptür 47b/9
t.- iptürler 108b/10
t.- ken 102b/11, 103a/8
[7]

til : Dil.
t. 2b/4, 49b/3
t.+ i 11b/10, 53b/7
t.+ im 53a/5
t.+ imde 53a/10
[6]

ṭilā : < Ar. Altın.
ṭ. 42a/12
[1]

tilāvet : < Ar. Kur'ân-ı Kerîm'i ahenkli ve kurallarına göre okuma.
t. ḳılur édi 7a/7-8
[1]

tilbe : Deli, çılgın.
t. 84b/3
t.+ ler 76a/8
[2]

tile- : Dilemek.
t.- di 71b/2, 79a/13, 110a/14, 110b/8
t.- diler 23a/8, 34b/7, 97b/7
t.- dim 111b/5
t.- dük 59a/4
t.- gende 11a/1
t.- gendin 116a/2
t.- geyler 53a/13
t.- meki 110b/1
t.- mekni 110a/14
t.- p 7b/2, 10b/3, 11a/11, 20a/11, 32a/2, 43b/5, 51b/12, 52a/5, 53b/10, 55b/4, 58a/10, 62a/10, 62b/7, 63b/9, 67b/3, 68a/5, 77a/2, 101a/8
t.- p édi 51b/12, 110b/11
t.- pdür 43b/14
t.- pdürler 77a/12
t.- r édi 75a/5
t.- r édiler 52a/6, 61a/12, 104b/1
t.- r érdiler 104a/3
t.- seler 40b/11
t.- y 55b/14, 78a/3
t.- ydür édim 118b/5
t.- ydürmén 102a/7
[46]

tilek : Dilek.
t. 118b/4
[1]

tiler : Talep, istek.
t.+ ini 110b/3
[1]

tindür- : Dendirip, söylendirip.
t.- üp 95b/8
[1]

tīrak : Kavak ağacı.
t. 45b/14
[1]

tirāş : < Far. Yontma, tıraş.
t. ḳılıp 5b/1, 46b/2
[2]

tīre : < Far. Bulanık, bozuk.
t.- ü fāsiḳ édi 28b/14
[1]

tīremaġz : < Far. Beyinsiz.
t. 15b/10
bedzebān-u fuḥşgūy-u ḫod-pesend-u t. 29b/4
[2]

tīrgez : < Far. Ok.
t. 5b/2
t. atımı 90a/13
t. ḳılurlar 5b/2
t.+ i 19a/1
[4]

tirig : Diri, canlı.
t. 115a/2
t. édi 87a/1
t. ékende 75a/9
t.+ ni 91a/4, 91a/12
[5]

tiriglik : Hayat, yaşam, canlılık.
t.+ ide 20b/4
[1]

tiril- : Kendine gelmek, iyileşmek.
t.- günçe 101b/3
t.- mekimdin 53a/6
[2]

tis'a : < Ar. Dokuz.
t. 32b/14, 58b/13, 66a/9, 80a/4, 94b/7, 101a/9
[6]

tiz : Diz.
t.+ i 18b/5, 118a/10
t.+ idin 107b/10
t.+ ige 18b/6
[4]

tīz : < Far. Hemen, çabuk.
t. 41a/9, 106a/4, 106a/10
tünd-ü t. 81b/3
yamanlıḳḳa t. ḳılġuçı 51b/4
[5]

tīzlik : < Far.+T. Çabukluk, acele etme.
t. ḳılıp 34b/7
t.+ i 98a/8
[2]

tofraḳ : Toprak.
t.+ ḳa 98b/10
[1]

toġrı : Doğru, karşı.
t.+ sı 33a/1, 92b/12, 98a/4
t.+ sıda 39b/10
t.+ sıdın 82b/1, 84a/4, 84a/6, 93a/2, 98a/10, 110a/1
[10]

toḫta- : < Moğ. Dinlenmek, saklanmak, durmak.
t.- dı 93b/1
t.- dılar 105a/5
t.- ġandın 108a/9
t.- may 117a/3
t.- maydur 115b/13
t.- maydurlar 83a/3
t.- p 93b/3
t.- p turuptur 89b/9, 107a/1
t.- y almadı 106a/8
t.- y almadılar 87b/11
[11]

toḳay : Çıkıntı, nehrin kıvrımları ile meydana gelen çıkıntıya verilen isim.
t. 48a/12
[1]

toḳḳay : Bazı kabilelerin güvenlik için koyduğu parola.
t. 105b/1
[1]

toḳsan : Doksan.
t. altı 97a/11
tārīḫ-i sekiz yüz t. toḳuzda 1b/1, 18a/8-9
[3]

toḳun- : Dokunmak.
t.- up édi 90a/10
[1]

toḳuz : Dokuz.
t. 2a/11, 81a/14, 100a/10, 103a/4, 103a/6
on t. 85b/6-7, 86b/6
otuz t. 6b/3

t. yıġaç yoldur 3b/7, 4b/10-11, 32a/6, 49a/4
tārīḫ-i t. yüz ikide 2b/12-13
tārīḫ-i t. yüz on birde 11a/5
tārīḫ-i t. yüz onda 14a/10-11
t. yüz onda 27b/6
t. yüz sekizgeçe 32b/13
tārīḫ-i t. yüz sekizgeçe 6a/6
sene-i t. yüz törtde 63b/1-2
tārīḫ-i sekiz yüz toḳsan t.+ da 1b/1, 18a/8-9
[22]

tol- : Dolmak.
t.- ġusıdur 87a/14, 87b/8
t.- masa 87b/8
[3]

toldur- : Doldurmak.
t.- dı 113a/1
t.- up 112b/12
[2]

tolġama : Gizlenme. Bâbur'da bu terim, savaş sırasında düşmanın arkasına geçmek için gizlenmiş olan kuvvetleri ve bunların gördükleri işi ifade etmektedir.
t.+ dur 90a/6
t.+ sız bolmas 90a/6
[2]

ton : Giyisi, kıyafet.
t. 102b/11, 106b/8
t.+ lar 103a/8
t.+ nı 6b/14-7a/1, 29b/11
t.+ umızını 64a/8
[6]

toŋ- : Donmak, üşümek.
t.- up édi 98a/8
[1]

tonbul : Tombul, şişman.
t.- u sınçısızraḳ 25b/5
t. 6b/14, 18a/14
t. bolġanlarıda 19a/2
[4]

tonġuc : İlk doğan evlat.
t. 86b/6
[1]

toŋuz : Domuz.
maral-u t. 71a/3
[1]

topçaḳ : Semiz at.
t. 42a/1
t.+ lar 21a/14, 21b/1
[3]

toptoġrı : Dümdüz.
t. 107b/7
[1]

tovaçı : Haberci.
t.+ lar 66a/9, 66a/11, 86b/10
[3]

toy- : Doymak.
t.- ġunça 119b/12
[1]

ṭoy : Ziyafet, düğün.
ṭ.- u āyīn 24a/12
ṭ. 31a/6
ṭ.+ dın 6b/11
sünnet ḳılur ṭ.+ ı 6b/10
ṭ.+ lar ḳılıp 10b/3, 20a/2
[6]

töhmet : < Ar. Birine isnat olunan suç.
t.+ i 21b/5, 37b/10
[2]

tökül- : Dökülmek.
t.- gen 87b/7
t.- genimiz 87b/8
[2]

tölük : Erzak, yiyecek.
t. 70b/7
t.+ ini 32b/9
[2]

töre : < Moğ. Töre, âdet.
t. 21b/13
t.+ si 10b/7
[2]

törlüg : Türlü, çeşitli.
t. 109a/1, 113a/2
[2]

tört : Dört.
t. 2b/1, 3b/12, 8b/8, 19a/11, 23b/1, 27a/7, 28a/9, 34a/12, 35a/3, 38a/6, 38a/7, 39b/7, 40b/6, 45b/7, 47a/4, 47a/5, 47a/7, 53a/9, 55b/5, 56a/9, 63b/8, 65b/2, 80b/5, 81b/3, 84b/4, 88a/4, 88b/3, 93a/11, 96a/3, 99b/6, 102b/12, 102b/14, 104b/11, 105a/2, 105a/4, 105a/5, 105a/6, 112b/11, 117a/1
ḳırḳ t. 18a/9
on t. 47a/11, 89a/5, 102b/7
yégirmi t. 60b/5, 61a/1-2, 101b/12
t. ay 38a/2, 45b/1, 119b/14
t. ayda 86a/12
t. ayġaça 93b/11-12
t. kün 96a/7, 98b/3
t. künde 13a/9, 68a/1, 105b/12
on t. künde 83b/3, 83b/4
t. kündin 57a/4, 65b/11, 74a/3, 109a/8
t. küngeçe 53a/4
t. miŋ 5b/7, 10a/1, 57a/3, 69a/3, 82b/10
t. yıġaç 34b/12
t. yıġaç yol 103a/1
t. yıġaç yoldur 2b/8, 89a/1
on t. yıġaç yolnı 59a/11
t. yıġaçıda 16b/2
t. yıl 11a/11, 12b/2, 17a/2
miŋ béş yüz seksen t. yıldur 47a/1
on t. yılga 96b/4
t. yüz 39b/1
sene-i toḳuz yüz t.+ de 63b/1-2
t.+ i 19b/9
t.+ ide 6b/2
[84]

törter : Dörder.
t. 105b/10-11
[1]

törtünçi : Dördüncü.
t. 6b/5, 20a/7, 27b/4, 85b/3, 85b/11
[5]

töşek : Döşek, yatak.
t. 34a/6
t.+ din 34a/8
[2]

tuġ- : Doğmak.
t.- up édi 72a/1
[1]

tuġ / ṭuġ / ṭuḳ : Tuğ.
ṭ. 100b/2, 106b/9
t.+ ı édi 88b/7
t.+ ḳa 90a/4, 100a/13, 100b/2
t.+ nı 100a/10, 106b/10
ṭ.+ nıŋ 100a/12
[9]

tuġça- : (?) Tuğ açmak.
t.- dılar 100a/9-10
[1]

ṭuġçı : Tuğcu, bayrak asan kişi.
ṭ. 106b/9
[1]

tuġluḳ : Alaylık.
t. 88b/6
[1]

ṭuġra : Tuğra.
ṭ.+ sıda 26b/1
[1]

ṭuġyān : < Ar. Taşma, taşkınlık, coşkunluk.
ṭ.+ ıdın 76a/4
[1]

tuḫm : < Ar. Tohum.
meded-u t.- u taḳāvvīġa 51a/9
t.+ ı 56a/9
[2]

tuḳḳan : Aynı anneden doğmuş.
t. 20a/14, 21b/6, 22b/2, 27b/13, 29b/1, 71b/12, 71b/13, 96b/10, 97a/10, 98b/8
t. édi 25b/4, 27a/8
t. édiler 101a/14
t. érdi 8b/9, 9a/6, 9a/7-8
t.+ dur 27b/3
t.+ ġa 26a/2
t.+ larım 108b/4
t.+ larnı 96b/4
[20]

ṭūl : < Ar. Uzunluk.
ṭ.+ ı 44b/5, 47a/11, 49b/12
[3]

tumşuḳ : Dağ kolu, çıkıntı.
t.+ ıda 2b/12
[1]

ṭumṭurāḳ : < Far. Gösteri, ihtişam.
esbāb-u ṭ. 57b/9
[1]

tur- : Durmak, kalmak.
t. 113b/10
t.- a 66a/11, 69b/12, 70a/6
t.- a almadı 66b/5, 77a/6, 79a/13
t.- a almadılar 99b/12
t.- a almaduk 117b/6
t.- a almaslar édi 110b/1
t.- a almay 6a/2, 32b/12, 58a/12, 81b/12
t.- a ḳaldı 72b/11
t.- alıŋ 99b/6
t.- ar 60a/9, 81a/8, 100b/7, 107b/3
t.- ar édi 92a/6
t.- ardın 92a/8, 113b/5
t.- arımızını 60a/6-7
t.- arlar 84a/9, 100b/8
t.- arnıŋ 56a/12
t.- dı 91a/8
basıp t.- dı 100a/13
kélip t.- dı 44a/2
t.- dılar 38b/6
ḳuçuşup t.- dılar 103a/5-6
t.- duk 116b/9
basıp t.- dum 100a/14
t.- ġan 100b/3, 111b/14, 119a/10
t.- ġanda 113b/2
t.- ġanlar 36b/10, 100b/2
t.- ġay 53a/13, 100b/13
t.- ġunça 78a/4
t.- madı 9b/1, 85a/5
t.- maġ 119b/9
t.- maġa 76a/11
t.- maḳdın 89b/9
t.- maḳḳa 60a/5, 111a/4
t.- maḳnıŋ 33b/2, 77b/10
t.- maḳta 76a/11
t.- map 105b/8
t.- may 58a/8, 72b/2

t.- uŋ 116b/2
t.- up 17b/1, 51b/12, 60b/13, 61a/7, 63b/10, 66b/2, 105a/9, 105a/10, 107b/8, 113a/12
érişe t.- up 105a/10
t.- up bolġan 91a/6
t.- up édiler 36b/4
t.- up édük 104b/7
dép t.- uptur 107a/2
toḫtap t.- uptur 89b/9, 107a/1
aytıp t.- upturlar 107a/3
[75]

turġur- : Durdurmak.
t.- up 111b/4, 114a/10
[2]

turġuz- : Durdurmak.
t.- up 100a/10
[1]

turul- : Durulmak.
t.- dı 113b/6
[1]

turuş- : Karşı koymak, direnmek.
t. 69b/6
t. bérmey 44a/4
t. bérmeydür 112a/8
[3]

tuş : Taraf.
t. 62b/5, 84b/8, 111b/14
t.+ dın 62b/5, 84b/8, 112a/1
[6]

tuşla- : Rastlamak.
t.- p 95b/2
[1]

tut- : Tutmak.
t.- ar 77a/4
t.- ar édi 51b/1
ṣoḫbet t.- ar édi 7b/10
t.- arbiz 94a/10
t.- ḳalı 119a/2
t.- ḳan 64a/3, 64a/5, 98b/11
t.- ḳandur 28a/3
t.- ma 82a/11
t.- maḳ 111a/8, 111b/8

t.- maḳdın 111b/9
t.- maḳḳa 111b/7
t.- mas édi 14b/10
pesend t.- mas édi 29b/5
t.- maslar 8b/1
t.- salar 64a/12
t.- sun 110b/4
t.- tı 111b/14
t.- tılar 65a/9
t.- tınıŋ 79b/7
t.- tuk 70b/4
t.- tum 79a/14
t.- up 39b/6, 50b/10, 58b/3, 62b/7, 68a/8, 69b/5, 70a/6, 73a/5, 73a/13, 83b/11, 86a/8, 108b/8, 109b/9, 111a/2, 115b/3, 118b/12, 119a/10, 119a/11
t.- uptur 100a/11
[43]

tūt : Dut meyvesi.
t. 93b/9
[1]

tutamça : Tutam, bir tutam.
t. 109a/4
[1]

tutış- : Vuruşmak.
t.- madı 29a/5
[1]

tutḳun : Esir, tutkun.
t. 36a/14
[1]

tuttur- : Tutturmak.
t.- sak 64a/6
t.- up 32b/6, 54a/11, 74b/11, 78b/6, 79a/6
t.- up édi 79a/10
[7]

tutturul- : Tutturulmak.
t.- dı 25a/1
t.- masa 64a/9
[2]

tutul- : Tutulmak.
t.- dı 53a/5
t.- up édi 53b/7
t.- ur édi 67b/13
[3]

tutun- : Tutulmak, yakalanmak.
t.- ġan 25a/1
[1]

tuy- : Fark etmek, hissetmek, duymak.
t.- arlar 66b/11
t.- maydur 84a/7
t.- up 76b/7, 109b/3
t.- uptur 109b/1, 109b/4
t.- upturlar 82b/5
[7]

tuydur- : Hissettirmek, duydurmak.
t.- up 83b/14, 85b/13
t.- upturlar 82b/5
[3]

tuz : Tuz.
t. 79b/7
[1]

tüken- : Tükenmek.
t.- di 51a/8, 95a/6, 101a/3
t.- gen 101a/1
[4]

tüket- : Tüketmek, bitirmek.
t.- e almaydur 2b/2
t.- meydür édim 87a/11
t.- tim 101a/1
[4]

tülkü : Tilki.
t.+ si 71a/5
t.+ sige 71a/6
[3]

tümen : On bin kişilik askerî kuvvet, on bin, ilçe.
t. 8b/6, 9b/14, 10a/1, 10b/4, 12b/6, 14b/11, 50a/3, 100b/10, 100b/11, 109a/10
miŋ t. 56b/6
yüz t. 32b/7
t.+ dür 49b/14
t.+ ge 100b/11
t.+ i 49b/10, 103b/11, 103b/12, 109a/10
t.+ idin 105a/12
t.+ idür 49b/13
t.+ ini 62a/13
t.+ iniŋ 59a/9, 100b/10-11
t.+ lerdür 49b/10-11

t.+ leri 50a/4
[25]

tümenāt : < T.+Ar. İlçeler.
Soġd-u t. 86a/5
t.+ ı 45a/11, 48b/7, 48b/9, 49b/10
t.+ nı 49b/13
[6]

tün : Gece.
t. 60b/7, 72b/2, 83a/8, 98a/11
[4]

tünd : < Far. Sert, şiddetli.
t.- ü tīz 81b/3
t. 4b/5, 98a/5
[4]

tündraḳ : < Far.+T. Daha kuvvetli, daha şiddetli.
t. 49a/2
[1]

tüp : Alt.
t.+ ide 7a/13, 97a/3
t.+ ige 54b/6, 67a/10
t.+ igeçe 67a/12, 92b/8
[6]

tüptüz : Dümdüz.
t. 106b/5
[1]

türk : Sade, kaba.
t. 18b/9, 94b/4
[2]

türklük : Tam yetkinlik.
bā-vücūd-i t. 28b/10-11
[1]

tüş- : Bir yerde, birinin yanında bulunmak; düşmek.
t.- eliŋ 106a/13
t.- er édi 80b/5
içkülükke t.- er érdi 19a/6
t.- ey 115a/10
t.- ken 34b/5, 35b/14, 41b/6, 65b/3, 66a/5
t.- ken bolsa 70b/6
t.- ken ékendürler 85b/4-5
t.- kende 34b/12, 39b/5, 54b/6, 77a/6, 78b/7, 81a/6, 81a/14, 91a/8, 102b/2

ayrıla t.- kende 119a/13
t.- kenler 30b/6
t.- künçe 48a/12, 108b/6
t.- medi 39b/12, 70b/2
t.- mes 45b/4
t.- mey 16a/3, 66b/12, 73a/6, 106b/4
t.- se 118b/9
t.- ti 8a/4, 16b/2, 20a/3, 21b/4, 34a/11, 35a/11, 37a/4, 37b/4, 37b/9, 41b/4, 42a/3, 43b/5, 44a/14, 57b/6, 66a/2, 67b/8, 69b/8, 72a/7, 74a/3, 75b/13, 76a/13, 79b/6, 80a/5, 83b/10, 88b/2, 91b/3, 94b/11, 95a/4, 95a/12, 96a/11, 100a/10, 107b/13, 108a/1, 108a/2, 113b/1
t.- tiler 28a/11, 61b/9, 62b/5, 65b/3, 102b/1, 107b/13, 107b/14, 115b/10
t.- tük 31a/1, 39a/14, 39b/10, 69b/8, 70b/2, 72b/2, 74a/2, 77b/2,
78a/9, 79a/4, 82b/1, 88a/14, 95b/9, 97a/6, 98b/7
t.- tüm 16a/10, 44b/3, 85a/6, 97a/6, 102b/4, 110b/10
t.- üp 11a/2, 30b/5, 34a/8, 35b/14, 71a/11, 92a/3, 95b/7, 97b/3, 102b/3, 102b/6, 103a/4, 111b/5, 112a/11, 112a/13, 114b/7, 114b/12, 115b/7, 117a/9, 117a/10, 117a/11, 118a/2, 119b/11
t.- üp edi 117a/8
t.- üp édi 8b/13, 9a/12-13, 9a/14-9b/1, 10b/11, 20b/11, 51a/4, 67b/5, 75b/2, 118a/6
t.- üp érdi 12b/1
t.- üptür 2b/10, 3a/2, 3a/4-5, 3b/10, 4a/8, 4b/3, 5a/1, 5a/9, 49a/4, 50a/1, 50a/3, 81b/8, 84b/14, 88b/13, 89a/1, 97a/3, 99a/4, 107b/4
[147]

tüş (I) : Düş, rüya.
t. 83b/5, 95b/6, 119a/14
[4]

tüş (II) : Öğle vakti.
t. 63a/12, 80a/5, 117a/6
t.+ ke 116b/14, 118a/2
t.+ ni 119b/2
t.+ te 117b/3
[7]

tüşçilig : Yarım günlük mesafe.
t. 41b/8
[1]

tüşük : Delik, oyuk, tünel.
t.+ ni 34b/1
[1]

tüşül- : İnilmek, gelinmek.
t.- di 40a/9, 42b/13, 43a/3, 43b/10, 54b/8, 60b/7, 61a/9, 66b/7, 67b/7, 73a/9, 100b/14, 106b/3, 106b/5
[13]

tüşür- : Ele geçirmek, düşürmek.
t.- diler 35b/6, 107b/12, 114a/3, 114b/9
t.- e bardılar 106a/9
t.- e çapıp 43a/11
t.- e çaptı 38b/9
t.- e kéledür 113b/13
t.- e kiriştiler 89b/14
t.- güçi 90b/1
t.- mekke 105a/6
t.- üp 34a/1, 35b/1, 42b/12, 43a/1, 43a/9, 43a/12, 90a/2, 90b/3, 93a/12, 93b/5, 114b/6
[22]

tütün : Duman.
t. 34b/1
[1]

tüvān : < Far. Güç, kuvvet.
ramaḳ-u t. 17a/6
[1]

tüz : Ova.
t. 40b/12, 75b/8, 75b/14, 99a/3
taġ-u t. 104a/5, 105b/9
t.+ de 114a/9
t.+ degi 62a/3
t.+ ge 105b/11, 112a/8, 114a/9
[11]

tüzet- : Düzenlemek.
t.- ip 47b/9
[1]

tüzrek : Daha düz.
t. 112a/5
[1]

tüzük : Nizam, yasa.
t.+ i 13a/2, 13b/8, 25b/6, 100b/6
ḳā‘ide-u t.+ i 25b/9
żabṭ-u t.+ i 23b/5
[6]

-U-

‘ubūr : < Ar. Başka tarafa geçme.
‘u.+ umız 82a/8
[1]

uç- : Yıkılmak, ölmek.
u.- tı 34b/6
u.- up 6b/3
[2]

uç / uc : Uç.
u. 100b/8
u.+ ı 40a/7, 89b/3, 90a/9
u.+ ıda 92b/6
u.+ ıġa 108b/8
u.+ ını 100a/13, 100a/14
u.+ ḳa 100b/9, 100b/11, 100b/13
[12]

uçma : Uçurum.
u. 42a/2, 81b/2, 81b/5
u.+ da 42a/3
u.+ dın 42a/2-3
u.+ lardın 81b/6
[6]

uçra- : < Moğ. Karşılaşmak, tesadüf etmek.
u.- dı 105a/9, 114a/7, 115a/8, 118a/5
u.- p 35b/1, 42a/2, 72a/6
u.- y 75b/13, 96a/11, 102b/1
[10]

uçraş- : < Moğ. Görüşmek, buluşmak.
u.- ḳanda 105b/2-3
u.- tı 73a/3
u.- tılar 94b/1-2
u.- tuk 90b/1
[4]

uçrat- : < Moğ. Karşılaştırmak, rastlamak.
u.- ur 73a/1
[1]

‘ufūnet : < Ar. Kötü koku.
‘u.+ i 2b/6
[1]

uġurla- : Çalmak, hırsızlık yapmak.
u.- dılar 101a/6
u.- p 56a/7, 59b/6, 77b/4, 77b/10
[5]

‘uhde : < Ar. Görev, sorumluluk, vazife.
‘u. boldı 39a/12
‘u. ḳılsalar 16b/7
‘u.+ siġa ḳılıldı 112a/3
[3]

ulaḳsızlıḳ : Atsızlık.
u.+ tın 96a/11
[1]

ulġan- : Büyümek.
u.- ıp édi 18b/9
[1]

ulġay- : Büyümek, gelişmek.
u.- ġan 103b/1, 108b/10
u.- ıp 108a/5
u.- ıp édi 22b/8, 22b/13, 28b/8, 28b/13, 72a/1
u.- maġıġa 36a/1
u.- maḳlarıdın 42a/14
u.- maydur 101b/9
[11]

ulġayt- : Büyütmek, yetiştirmek.
u.- ıp 69a/14
u.- ıp édi 58b/1
[2]

‘ulūfe : < Ar. Askere verilen ücret.
‘a.+ si 25b/8
‘a.+ sini 56b/5-6
[2]

uluġluḳ (ġ) : Büyüklük, ihtiyarlık.
u. 21b/11
u.+ tın 73b/5
[2]

uluġraḳ (ġ) : Daha büyük.
u. 2a/10, 4b/10, 13b/9, 21b/7
u.+ ını 27a/9
[5]

uluḳ (ġ) : Büyük.

u. 3a/5, 5b/8, 5b/13, 6a/8, 6b/9, 6b/12, 8b/4, 8b/8, 9a/10, 10b/6, 10b/9, 10b/10, 11b/7, 11b/14, 12a/5, 15b/7, 15b/14, 17b/11, 18a/11, 19b/10, 20a/2, 20a/14, 21a/14, 21b/14, 22a/7, 22a/10, 24a/11, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 26b/14, 27a/12, 27b/9, 28a/1, 30a/6, 30a/9, 31b/14, 35a/2, 35a/5, 35b/9, 35b/10, 36a/10, 37b/4, 39b/12, 44b/11, 45a/9, 45a/12, 45b/6, 45b/10, 45b/14, 46a/10, 46a/11, 47a/10, 47a/11, 47a/12, 47b/10, 48b/3, 48b/7, 49a/9, 50a/6, 50a/7, 50b/5, 51a/2, 55b/2, 56b/5, 57a/3, 57b/8, 61a/10, 67a/6, 67a/7, 68a/14, 68b/1, 70b/5, 71a/7, 71b/12, 73b/4-5, 74a/7, 76b/5, 78a/1, 79a/7, 81b/8, 85a/6, 85a/13, 85b/8, 90a/5, 90b/5, 90b/8, 90b/9, 90b/12, 95a/13, 95b/9, 97a/2, 97b/11, 97b/14, 102a/4, 106a/11, 107b/5, 108a/1, 109b/1, 117a/12

u. édi 9a/7

u. érdi 8b/9-10

u.+ ları 89b/8

u.+ larıdın 62a/7-8

[107]

ulus : Halk, insanlar.

él-ü u.- u aymaḳ 73b/10

él-ü u. 104a/13

vilāyet-ü él-ü u. 108b/1

u.+ ı 9b/11, 10a/1, 44b/10, 52a/12

u.+ ıda 10a/4, 10b/4, 21a/3

u.+ ıdın 64b/9, 64b/11, 65a/3

u.+ ını 10a/2

u.+ ınıŋ 5b/12, 6a/2, 6a/7, 6a/9-10, 12a/9

él-ü u.+ ları 104a/5

u.+ nı 12a/11, 57a/9, 101b/8

[23]

‘umḳ : < Ar. Derinlik.

‘u.+ ı 47a/12

[1]

un : Un.

u. ḳılıp 109a/6

[1]

unut- : Unutmak.

u.- uŋ 41a/11

[1]

unutul- : Unutulmak.

u.- ur 82a/5

[1]

upçınlıḳ : < Moğ.+T. Zırhlı.

u. 113b/7

[1]

ur- : Vurmak.
u. 107a/2
u.- a 63b/4, 93a/12, 110a/8
u.- ar érdi 19a/2
u.- dı 112a/10
u.- dılar 44b/12, 67a/10, 67a/14, 70a/13
u.- maḳ 34a/12
u.- maḳ émes 85b/14
u.- up 34b/6, 89b/7, 90a/3, 105a/3, 108b/3, 110a/10, 111a/2
[22]

uran : < Moğ. Parola.
u. 105a/14, 105b/2, 105b/4
u.+ ı 105b/1
[4]

urandaş- : < Moğ. Parola istemek.
u.- urda 105b/5
u.- urlar 105a/14
[2]

urdur- : Vurdurmak.
u.- dı 29b/9, 41b/5, 41b/6, 69a/3
u.- uptur 30b/9
[5]

uruḳ (ġ) : Akraba, kabile.
u.- u aç 98a/1
u. 56a/1, 91a/6, 96b/8, 97a/9
u. bolur édi 14b/12-13, 21b/12
u.+ ı 44a/9, 44a/11
u.+ ınıŋ 100b/9
köç-ü u.+ ları 86a/9
u.+ larım 86b/2
u.+ nı 77b/6, 96b/6-7, 99b/1
[15]

uruḳluḳ (ġ) : Akrabalık.
u.+ ı 24a/14
[1]

urun- : Vurulmak, çarpılmak.
u.- up 95a/13
[1]

uruş : Vuruşma, savaş.
u. 17b/3, 17b/5, 19b/2, 34b/9, 34b/11, 41b/3, 67a/1, 67b/1, 68a/3, 70a/12, 88b/11, 89a/4, 89a/7, 91b/11, 92b/3, 92b/13, 93a/6, 94b/2, 109b/7, 111b/2, 114b/5
u. boldı 37b/7, 88b/5, 109b/7

u. bolġan 8a/5
u. bolmadı 67b/11
u. bolmay 94b/1
u. bolup 118a/9
u. édi 67b/2
u. salılıp édi 31a/10
u.+ a 30b/7, 58a/4
u.+ da 31a/9, 65b/5, 69a/4
u.+ ġa 34b/7, 91b/5
u.+ ı 70b/2, 90a/6
u.+ ı bolup 67a/8
u.+ ıda 14a/8, 22b/6, 29a/7
u.+ ıġa 109b/12
u.+ ını 46a/1
u.+ ḳa 7b/8, 41a/3, 91b/5, 92a/7-8, 92b/14, 111b/3, 112a/2, 112a/4
u.+ ları 7b/13-14
u.+ sız 54b/13, 71b/1
u.+ ta 90a/5, 90b/6, 90b/7, 90b/10, 118a/6
[62]

uruş- : Vuruşmak, savaşmak.
u.- a almadılar 62b/6
u.- a hem almaslar 77a/8
u.- adurlar 84b/12
u.- ḳanım 70b/3
u.- maġularıdur 83a/6
u.- maḳ 88a/11, 105a/3
u.- maḳnı 89b/13
u.- tı 7b/14, 19a/11, 26a/11, 68b/12
u.- tılar 30b/3-4, 33b/14, 100b/12, 109b/12
u.- tuk 88a/2, 89a/2
u.- up 8a/10, 13a/4, 14b/9, 21b/4, 22b/10, 59b/5, 69a/2, 69a/5
u.- ur 53b/10
u.- ur édük 114a/14
u.- urġa 89b/13
u.- urlar édi 88b/4-5
[30]

uruş muruş : Vuruşma.
u. bolur 104a/12
[1]

usan- : Bıkmak, bezmek.
u.- dılar 16b/12
u.- ıp édi 17b/5
[2]

‘usret : < Ar. Zorluk, güçlük, darlık.
‘u.- ü tenḳīṣlıḳ 95a/2
‘u.+ tin 95b/12, 96a/2
vehm-u ‘u.+ tin 95b/13
[4]

ustākār : < Far. Usta.
ü.- u muḥaṣṣıl 43b/11
[1]

uş : İşte, şu.
u. 24b/14, 35a/8, 38b/11, 50a/4, 53a/7, 54b/13, 55a/4
[7]

uşaḳ : Çocuk, küçük çocuk.
u. 71a/4, 71a/8
[3]

uşal : İşte, şu.
u. 6a/5
iş u. bolġusıdur 52b/14
[2]

uşandaḳ : Öylece, onun gibi.
u. 67a/11
[1]

uşandın : İşte oradan.
u. 92a/10
[1]

uşbu : İşte, şu.
u. 1b/8, 2a/14, 2b/12, 3a/5, 3a/9, 3b/14, 6b/2, 20b/2, 25a/13, 31a/1, 36a/7, 38b/3, 38b/13, 39a/14, 39b/8, 39b/10, 41a/2, 43a/3, 46a/11, 46b/3, 47a/13, 47a/14, 53b/7, 56a/13, 57b/3, 58a/3, 58a/4, 58a/10, 59b/8, 60a/5, 60a/7, 60a/11, 62a/14, 62b/14, 64b/3, 64b/5, 64b/11, 66a/5, 67a/4, 68a/4, 69b/8, 71a/10, 72a/9, 73a/14, 73b/7, 73b/8, 74b/2, 76a/12, 77a/13, 78a/11, 80a/4, 82a/3, 83a/3, 83b/10, 84a/11, 84b/5, 85a/10, 86a/8, 88b/8, 90a/6, 92a/5, 94b/13, 95a/12, 97a/10, 97b/6, 97b/13, 98a/2, 99a/5, 99a/6, 99a/10, 99b/10, 101a/1, 101a/5, 101a/8, 102a/8, 102b/7, 103b/2, 105a/6, 105a/7, 105a/11, 105b/8, 105b/12, 107a/3, 107a/13, 108a/5, 109b/3, 111a/6, 112a/7, 112a/13, 112b/1, 113a/4, 113b/1, 114a/4, 114b/8, 116a/7, 117b/1, 118a/10, 118b/9, 118b/13
u. boldı 35a/8
u. bolmaġay 116a/10
u. édi 70b/3, 73b/10
u. ékendür 38b/1
[106]

uşmunça : Böyle, böylece.
u. 64a/11, 64b/10, 66a/1, 67a/8, 70a/11, 100b/5, 106a/6, 106b/7
[8]

uşmundaḳ : Böylece.
u. 71b/1, 73a/2, 89a/1-2, 96a/4, 102b/14, 109b/5
u. ḳıladular 100b/4
u.+ tur 90a/1
[8]

uşol : İşte, şu.
u. 9a/14, 20a/12, 22a/12, 22b/10, 30a/14, 32b/13, 34a/2, 37b/12, 38a/9, 39a/5, 39a/9, 39b/13, 41a/5, 42b/9, 42b/10, 44a/1, 53b/2, 53b/3, 60b/3, 62a/12, 65b/12, 67a/12, 71a/14, 75b/12, 79a/14, 80a/3, 83b/4, 83b/12, 84a/1, 86b/4, 86b/7, 87a/8, 87b/5, 95b/5, 97b/2, 98a/6, 99a/12, 99b/7, 101a/3, 113b/2, 115b/1, 116a/7, 118b/3, 118b/10, 119a/4, 119a/8, 119a/10, 119b/4, 119b/5, 119b/6, 119b/10, 119b/12
u. ékendür 116a/11
u.+ lar boldı 111a/11
[55]

utru : Karşı.
u. 102a/12, 103a/1, 110b/8
u. bolġan 94b/3
u.+ dağı 33a/5
u.+ dın 89a/14
u.+ mdağı 107a/8
u.+ sıda 64a/7
[8]

uy : Öküz.
u. 25a/10, 32a/9, 97b/3
u.+ ġa 97b/4
u.+ nı 97b/4
u.+ nıŋ 100a/10-11, 100b/1
[7]

uyġan- : Uyanmak.
u.- dım 118b/11
u.- ıŋ 118b/10
[2]

uyḳu : Uyku.
u.+ da édi 106b/6
u.+ da érdiler 84b/1
u.+ ġa 117b/13, 118b/5
[4]

uyḳula- : Uyumak.
u.- sa 3a/8
[1]

uyḳuluḳ : Uykulu.
u. 104b/9, 110a/7
[2]

uyluḳ : Sığırlık.
u. 7a/13
[1]

uz- : Becerikli olmak, hünerli olmak.
u.- up 7b/5, 31a/4, 31a/7
[3]

uz : Hüner, marifet.
u. édi 88b/8
[1]

uzaḳ : Uzak.
u.+ ḳa 94b/7
[1]

uzal- : Uzanmak.
u.- ap 116b/10

uzat- : Göndermek.
u.- a çıḳtım 83b/10
u.- tılar 9a/3, 30a/9
[3]

uzun : Uzun.
u. 100a/11, 100a/12
[2]

uzunluḳ : Uzunluk.
u.+ ı 3b/10
[1]

-Ü-

üç : Üç.
ü. 2a/10, 5b/7, 7b/14, 8b/3, 10a/1, 10b/9, 11a/11, 11b/8, 12b/2, 17a/2, 18a/6, 20b/9, 27a/8, 28a/13, 30b/10, 31a/14, 32a/1, 34b/12, 38a/2, 38a/4, 39b/1, 45b/1, 46b/6, 57a/3, 57a/4, 61a/1, 65a/13, 65b/1, 65b/11, 68a/1, 69a/3, 71a/11, 73a/14, 73b/8, 73b/9, 74a/3, 81b/3, 82b/10, 85b/5, 86a/12, 90b/7, 91b/14, 92b/10, 93b/11, 96a/7,

98a/6, 98b/3, 99a/6, 99b/6, 100a/11, 100a/12, 100b/4, 102b/12, 102b/14, 103a/1, 104b/8, 105a/1, 105a/5, 105a/6, 105a/7, 105b/12, 107a/3, 107a/7, 107b/4, 109a/8, 112b/11, 116b/1, 116b/12, 119b/7
ḳırḳ ü. 25b/2
on ü. 27a/4-5, 59a/11, 89a/5, 96b/4, 102b/7
ü. kuroh bolġay 40a/9
ü. künde 71a/6, 98a/6
ü. kündin 32b/8, 37b/2, 61a/12, 91b/2
ü. miŋ 111a/12, 113a/9
ü. miŋge 22a/1, 57a/10
ü. yıġaç bolġay édi 69b/10
ü. yıġaç 56a/7
ü. yıldın 27b/12
ü. yüz 39a/7, 44a/9
ü. yüz miŋge 12a/11-12
ü. yüzdin 55a/10, 59b/12, 120a/1
ü.+ din 11b/7
ü.+ ini 39b/7
[99]

üçele : Her üç, üçü birlikte.
ü. 58a/13
[1]

üçer : Üçer.
ü. 105b/10
[1]

üçün : İçin.
ü. 2b/3, 5a/2, 5a/11, 8a/5, 11b/12, 15b/6, 16b/4, 23a/3, 28b/7, 29a/1, 29a/4, 31b/5, 35a/4, 36a/3, 39b/7, 44b/7, 49a/1, 49a/6, 49a/7, 49a/9, 49a/10, 49a/11, 49b/2, 49b/7, 50a/9, 51a/14, 52a/12, 52b/10, 54a/14, 55a/3, 57b/10, 59b/10, 63b/4, 67a/6, 70b/13, 77a/13, 77b/6, 77b/13, 78a/4, 79a/11, 79b/8, 80b/6, 83a/5, 86b/9, 87b/3, 88a/13, 91a/13, 93a/6, 93a/7, 97b/12, 99a/3, 99b/7, 100b/12, 103b/1, 108a/5, 108b/10, 111b/3, 111b/10
[59]

üçünçi : Üçüncü.
ü. 6b/7, 11a/6, 20a/3, 22b/4, 25b/3, 27b/4, 85b/1, 85b/9
[8]

üleş- : Bölmek, taksim etmek.
ü.- ti 32a/14, 52b/11
[2]

üleşil- : Paylaşılmak.
ü.- di 91b/2
[1]

ülüş : Rütbe.
ü.+ i 31a/6
ü.+ ini 31a/5, 31a/8
ü.+ ni 31a/7
[4]

ümerā : < Ar. Emirler, beyler.
sāyir-i ü.- u sipāhī 24b/5
selāṭīn-ü ü. 86b/9
ü.+ sı 12b/12, 20b/13, 28b/3
[5]

ümīd : < Far. Ümit.
ü.+ i 94a/6
ü.+ im 60a/14
[2]

ümīdvār : < Far. Ümitli.
ü. 63a/14
ü. édim 96b/13
[2]

ümīdvārlıḳ (ġ) : < Far.+T. Ümitli olma.
ü. 95a/5
ü. bolsa édi 95a/8
ü.+ ı 44a/8, 101a/12
ü.+ lar 102a/4
[5]

ümmī : < Ar. Hiç okuma yazma bilmeyen.
ü. édi 14b/4, 18b/9
[2]

ün : Ses.
ü. 47b/4
ü.+ i 104b/8
ü.+ ini 117b/4
[3]

üst : Üst.
ü.+ ide 4b/12, 6b/1, 34a/6, 38a/7, 46a/2, 47b/7, 74a/2, 84b/8, 91a/14, 99b/10, 104b/7, 112b/11, 117a/6
ü.+ ide boldı 86b/1
ü.+ ide édim 118b/13-14
ü.+ ide ékende 99b/1
ü.+ ideki 34b/4
ü.+ idin 27b/3, 35b/12, 44b/12, 92a/8, 92a/11, 92a/14, 92b/5, 98a/10, 110b/12, 113a/4, 114b/8, 118a/1
ü.+ ige 5b/10, 6a/14, 8b/1, 10b/8, 13b/1, 18b/2, 25a/7, 25a/9, 27b/4, 30a/2, 30a/7,

31b/6, 32a/14, 32b/11, 33a/1, 33a/9, 33a/12, 33a/14, 33b/1, 33b/13, 34b/11, 34b/14, 37b/6, 38a/1, 38b/6, 39a/2, 39a/13, 40b/14, 41a/13, 41a/14, 42b/1, 44a/2, 44a/12, 52a/7, 52b/4, 54b/5, 55b/5, 55b/6, 55b/7, 56b/1, 57b/9, 58a/1, 59a/8, 66b/3, 66b/8, 68a/4, 68a/5, 69b/6, 69b/13, 70b/7, 72b/1, 72b/6, 73a/7, 74a/13, 76b/12, 77a/7, 77a/13, 77b/1, 77b/2, 78b/1, 78b/4, 79b/9, 82a/1, 82a/13, 84a/2, 84a/5, 84a/9, 85b/2, 93a/10, 99a/2, 100a/7, 103b/4, 104a/1, 105b/13, 109a/14, 110a/5, 114a/11, 116b/13
[108]

üstād : < Far. Üstat, usta.
ü.- u pīrimdin 53a/12
ü.+ ı 68b/3
[2]

üstüvār : < Far. Emin.
ü. ḳılġan 29a/1
[1]

üzdür- : Yüzdürme.
ü.- me édi 90a/12
ü.- üp 90a/13
[2]

üzül- : Eski ve kötü haline dönmek, kopmak.
ü.- düm 53a/4
ü.- ür édi 7a/3
[2]

üzüm : Üzüm.
ü. 108b/11
ü.+ i 2a/7, 45b/2
ü.+ ler 95b/12
[4]

-V-

vācib : < Ar. Gerekli, zorunlu.
v.- ü lazımdur 64b/3
v. 25a/12
v.+ tür 101b/9
[3]

va‘de : < Ar. Bir iş için önceden belirlenen süre, mühlet.
v.- ü va‘īd 52b/1
v. 117a/2
v. ḳıldılar 96b/14, 108a/8-9
v. ḳılmaydur édi 51b/11-12

ḫāne-i v.+ de édi 85a/7
ḫāne-i v.+ ġa 81a/9, 88a/10
v.+ ler 24a/14
v.+ ler ḳılıp 117a/13
v.+ si 80a/4
[11]

vāfir : < Ar. Çok, bol.
v. 2a/7
[1]

vaḥal : < Ar. Bataklık, çamur.
v.+ da 114a/13
[1]

va‘īd : < Ar. Vaat eden.
va‘de-ü v. 52b/1
[1]

vaḳ‘a : < Ar. Olay.
v.+ sıda 9b/11
[1]

vaḳāyi‘ : < Ar. Vakalar, olaylar.
v.- i sene-i erba’a 58b/12
v.- i sene-i ḫams 66a/8
v.- i sene-i iḥdā 32b/14
v.- i sene-i seb‘a 94b/7
v.- i sene-i s̱imān 101a/9
v.- i sene-i sitt 80a/4
v. 11b/13, 17b/11, 95b/6
v.+ de 50b/12
v.+ ide 27a/7-8, 28a/14, 97b/14
v.+ in 80b/8
[14]

vāḳıf : < Ar. Bir konuya hakim olan.
v. boldı 102b/2
v. boldılar 40b/7
v. bolġunça 33a/7
v. bolup édiler 24b/6
[4]

vāḳi‘ : < Ar. Vuku bulan, olan.
beyān-ı v.+ i 86a/1
v. boldı 51a/2, 67b/6, 76a/4, 82a/8-9, 110a/2
v. bolġan 5a/11
v. bolup édi 86b/12, 88a/10
v. boluptur 1b/3, 1b/7, 2a/6, 2a/11, 2b/14, 3a/6, 3a/12-13, 3b/6, 4a/6-7, 4b/12, 6b/1,

37a/10, 45a/6-7, 48a/9-10, 48a/13, 48b/1, 48b/3, 48b/9, 50a/1, 50a/10, 50a/14, 67a/3, 67a/4, 104a/7, 109b/4
v. bolupturlar 32a/10-11
[34]

vāḳi‘a : < Ar. Vuku bulan, olan.
v. 6a/14, 15b/10, 17a/3
v. bolġaç 78a/14
v.+ da 30a/11
v.+ nı 30a/4, 52a/6
v.+ sıda 26b/2
v.+ sıdın 13a/12, 14a/1, 19b/14, 23a/7, 54a/10, 69b/1
[14]

vāḳi‘āt : < Ar. Olaylar.
ġarāib-i v.+ tındur 42b/9
[1]

vaḳt : < Ar. Vakit, zaman.
v.- i namāznı 7a/6-7, 18b/3
v. 81b/5
v.+ ı 32a/5, 59a/10, 62b/2, 104a/2
v.+ ı édi 61a/5
v.+ ıda 56b/11, 60b/8, 80a/5, 95a/14, 105b/2
[13]

vālide : < Ar. Anne.
v.+ lerim 86b/2
v.+ lerimdin 52b/12
v.+ m 11a/3, 95a/10
[4]

vārid : < Ar. Bir şey hakkında söylenen.
v.+ dür 2b/9-10
[1]

vāriṣ : < Ar. Varis, mirasçı.
v.+ i 7b/1
v.+ lerini 7b/2
[2]

vasaṭ : < Ar. Orta.
v.+ ta 2a/6
[1]

vāsıṭa : < Ar. Araç.
v. 101b/14
[1]

vaṭan : < Ar. Vatan, yurt.
celā-yı v. bolup 60a/8
[1]

vaż̄ı‘ : < Ar. Aşağı, bayağı.
v.- ü şerīf 23a/13
v. 24a/6
[2]

vaẓīfe : < Ar. Görev.
in‘ām-u v. 87a/13
[1]

ve : < Ar. Ve.
v. 1b/4, 1b/5, 1b/6, 1b/7, 1b/8, 2a/1, 2a/2, 2a/9, 2b/2, 2b/14, 3a/3, 3a/7, 3a/10, 3a/11, 3a/13, 3b/3, 3b/4, 3b/9, 3b/14, 4a/4, 4a/5, 4a/9, 4a/10, 4b/1, 5a/12, 5b/6, 5b/8, 6a/6, 6a/9, 6a/10, 6a/13, 6b/3, 6b/4, 6b/14, 7a/3, 7a/6, 7a/10, 7b/2, 7b/4, 7b/8, 7b/12, 7b/13, 8a/8, 8a/9, 8a/11, 8a/13, 8b/4, 8b/11, 8b/12, 9a/4, 9b/2, 9b/3, 9b/9, 9b/14, 10a/10, 10a/11, 10b/3, 10b/7, 10b/14, 11a/1, 11a/2, 11a/4, 11a/7, 11a/14, 11b/3, 11b/7, 11b/10, 11b/13, 12a/6, 12a/10, 12b/10, 13a/2, 13a/3, 13b/5, 13b/6, 13b/8, 13b/11, 14a/2, 14a/3, 14a/6, 14a/12, 14b/2, 14b/9, 15a/3, 15a/12, 15a/14, 15b/10, 16a/1, 16a/2, 16a/4, 16a/6, 16a/7, 16a/8, 16a/11, 16a/12, 16a/13, 16b/1, 16b/2, 16b/5, 16b/6, 16b/7, 16b/8, 17a/1, 17a/5, 17b/4, 17b/7, 17b/9, 17b/12, 17b/13, 18a/1, 18a/2, 18a/3, 18a/4, 18a/5, 18a/6, 18a/9, 18a/13, 18b/3, 18b/10, 18b/12, 19a/1, 19a/3, 19a/5, 19b/5, 19b/6, 19b/8, 19b/13, 20a/13, 20b/5, 20b/10, 20b/11, 20b/14, 21b/7, 21b/8, 21b/13, 22a/1, 22a/2, 22a/5, 22b/3, 22b/7, 22b/12, 23a/1, 23a/11, 23a/12, 23a/13, 23a/14, 23b/1, 23b/2, 23b/7, 23b/11, 23b/12, 24a/3, 24a/5, 24a/7, 24a/13, 24b/7, 24b/12, 25a/4, 25b/2, 25b/4, 25b/5, 25b/6, 25b/7, 25b/9, 25b/14, 26a/5, 26a/10, 26b/8, 26b/10, 26b/11, 28a/1, 28a/8, 28b/1, 28b/10, 28b/14, 29a/1, 29a/2, 29a/4, 29a/14, 29b/3, 29b/6, 29b/7, 30a/1, 30a/8, 30a/12, 30a/13, 30b/1, 30b/3, 30b/5, 31a/6, 32a/2, 32a/3, 32a/9, 32a/10, 32a/13, 32b/3, 32b/7, 32b/8, 32b/14, 33a/13, 33a/14, 33b/1, 33b/5, 33b/6, 33b/8, 33b/10, 33b/13, 34a/2, 34a/3, 34a/4, 34a/7, 34a/11, 34a/12, 34b/10, 34b/14, 35a/4, 35a/5, 35a/7, 35a/8, 35a/12, 35b/3, 35b/5, 35b/9, 36a/5, 36a/6, 36a/8, 36a/9, 36a/11, 36a/12, 36b/13, 36b/14, 37a/1, 37b/8, 37b/13, 37b/14, 38a/3, 38a/9, 38b/1, 38b/4, 38b/10, 38b/14, 39a/1, 40a/2, 40b/5, 40b/12, 41a/3, 41a/4, 41a/5, 41a/9, 41a/13, 41b/3, 41b/8, 41b/10, 41b/11, 41b/13, 41b/14, 42a/1, 42a/2, 42a/6, 42a/8, 42a/9, 42a/10, 42a/12, 42a/13, 42a/14, 42b/6, 42b/7, 43a/1, 43a/5, 43a/8,43a/9, 43a/13, 43a/14, 43b/4, 43b/11, 44b/2, 44b/9, 45a/7, 45a/8, 45a/11, 45b/1, 45b/2, 45b/5, 45b/10, 46a/6, 46a/10, 46a/11, 46a/13, 46b/3, 46b/13, 47b/6, 47b/9, 47b/13, 48b/6, 48b/7, 48b/10, 48b/12, 49a/2, 49a/6, 49a/9, 49a/14, 49b/3, 49b/5, 49b/10, 49b/11, 50a/9, 51a/6, 51b/7, 51b/9, 52a/2, 52a/8, 52a/9, 52a/10, 52b/2, 52b/6, 52b/7, 52b/11, 52b/12, 53a/6, 53a/11, 54a/3, 54a/9, 54a/11, 54a/14, 54b/3, 55a/3, 55a/4, 55a/6, 55b/2, 55b/5, 55b/8, 55b/10, 55b/11, 55b/12, 56a/1, 56a/3, 56b/2, 56b/7, 56b/8, 57a/7, 57a/9, 57a/10, 57b/4, 57b/10, 57b/11, 57b/14, 58b/2, 58b/4, 58b/7, 58b/12, 58b/14, 59a/12, 59a/13, 59b/4, 59b/6, 59b/7, 59b/8, 59b/10, 59b/11, 59b/12, 60a/3, 60a/9, 60a/10, 60b/1, 60b/2, 60b/9, 60b/10, 60b/12, 61a/2, 61a/10, 61a/13, 61b/1, 61b/3, 61b/6, 61b/7, 61b/10, 61b/11, 62a/2, 62a/3, 62a/4, 62a/5, 62a/6, 62a/7, 62a/8, 62a/10, 62a/12, 62b/1, 62b/2, 62b/5, 63a/9, 63a/13, 63a/14, 63b/5, 63b/10,

63b/11, 63b/14, 64a/2, 64a/4, 64a/5, 64a/6, 64a/10, 64b/1, 64b/4, 64b/9, 64b/10, 65a/3, 65a/8, 65a/10, 65b/2, 65b/3, 65b/12, 66a/4, 66a/6, 66a/9, 66a/10, 66a/11, 66a/14, 66b/2, 66b/3, 67b/5, 67b/11, 68a/1, 68a/10, 68a/11, 68a/13, 68b/1, 68b/2, 68b/6, 68b/14, 69a/1, 69b/2, 69b/7, 69b/14, 70a/2, 70a/3, 70a/6, 70a/13, 70b/4, 70b/10, 70b/12, 70b/14, 71a/5, 71a/12, 71b/2, 71b/3, 71b/5, 71b/6, 71b/7, 71b/9, 71b/10, 71b/11, 72a/3, 72a/7, 72b/10, 72b/14, 73b/13, 74a/4, 74a/5, 74a/6, 74a/13, 74b/1, 74b/4, 74b/6, 74b/7, 74b/9, 74b/11, 74b/13, 75a/5, 75a/11, 75a/13, 75b/2, 75b/8, 75b/9, 76a/5, 76a/6, 76a/8, 76b/2, 76b/9, 76b/11, 76b/12, 76b/13, 76b/14, 77a/2, 77a/9, 77b/6, 77b/10, 78a/1, 79a/8, 79a/12, 79a/13, 79a/14, 79b/2, 79b/5, 79b/14, 80a/4, 80b/12, 81a/1, 81a/3, 81a/5, 81a/11, 81a/14, 81b/2, 81b/3, 81b/4, 81b/5, 81b/6, 81b/11, 81b/14, 82a/7, 82b/7, 82b/14, 83a/1, 83a/2, 84b/3, 84b/9, 84b/10, 85a/11, 85b/4, 85b/6, 85b/8, 86a/5, 86a/9, 86a/10, 86a/11, 86a/14, 86b/2, 86b/9, 86b/10, 87a/3, 87a/7, 88a/4, 88a/12, 88b/1, 88b/3, 89a/11, 89a/14, 89b/11, 90a/7, 90a/13, 90b/2, 90b/6, 90b/7, 90b/12, 91a/1, 91a/6, 91a/9, 91a/10, 91a/11, 91a/12, 91a/13, 91b/1, 91b/2, 91b/7, 91b/12, 91b/13, 91b/14, 92a/3, 92a/7, 92a/12, 93a/5, 93a/6, 93a/7, 93a/13, 93b/1, 93b/10, 94a/3, 94a/5, 94a/11, 94a/14, 94b/1, 94b/4, 94b/5, 94b/7, 94b/8, 94b/14, 95a/2, 95a/3, 95a/4, 95b/3, 95b/6, 95b/7, 95b/11, 95b/12, 96a/3, 96a/4, 96a/5, 96a/6, 96a/14, 96b/2, 96b/3, 96b/7, 96b/8, 96b/9, 97a/4, 97a/10, 97a/11, 97a/14, 98a/2, 98a/3, 98a/13, 98b/4, 99b/1, 99b/5, 99b/8, 100a/1, 100a/6, 100b/2, 100b/3, 100b/13, 101a/5, 101a/9, 101a/10, 101a/11, 101a/14, 101b/2, 101b/8, 101b/9, 101b/14, 102a/1, 102a/6, 102a/10, 102a/11, 102a/12, 102a/13, 102b/8, 102b/10, 102b/11, 102b/13, 103a/8, 103a/9, 103a/12, 103a/13, 103b/6, 103b/9, 104a/4, 104a/9, 104a/12, 104a/13, 104b/1, 104b/3, 104b/5, 104b/6, 104b/8, 104b/9, 105a/2, 105a/6, 105a/8, 105a/14, 105b/1, 105b/4, 105b/9, 105b/10, 105b/11, 106b/8, 107b/3, 107b/6, 108b/1, 108b/10, 108b/11, 110b/13, 111a/1, 111a/3, 111a/7, 111a/13, 111a/14, 111b/2, 111b/11, 112b/10, 114a/12, 114b/4, 114b/13, 114b/14, 115a/7, 115a/9, 116b/5, 116b/8, 117a/2, 117a/14, 117b/1, 118a/9, 118b/11, 119a/6, 119a/10, 119b/13, 119b/14
[860]

vech : < Ar. Sebep, neden, vesile.
v.- i istiḳāmet 18a/5
v.- i tesmiyesi 11b/10
v.+ i 52a/1, 60b/13, 60b/14
[5]

vedā‘ : < Ar. Ayrılma.
v. ḳıldı 18a/9
v. ḳıldılar 11a/3
v. ḳılġan ékendür 96a/13
[3]

vefā : < Ar. Sadakat.
v. ḳıldı 58b/2
v. ḳıldılar 64a/6
v. ḳılġaylar 64a/6
v. ḳılġusıdur 58b/2-3
[4]

vefādār : < Ar.+Far. Vefalı.
yār-ı v. 101a/2
[1]

vehm : < Ar. Şüphe, kuruntu.
v.- u ‘usrettin 95b/13
v.+ i 17a/3
v.+ idin 118a/12
[3]

velāyet : < Ar. Velilik.
v. 54a/8
v.+ ḳa 54a/6
[2]

velī : < Far. Ama, fakat.
v. 2b/13, 3b/8, 4a/5, 5b/3, 7a/11, 11b/2, 18b/13, 21b/14, 22a/4, 23b/6, 26a/6, 28b/14, 31a/5, 39b/12, 45b/3, 48a/7, 48b/12, 51b/7, 51b/12, 53a/10, 54b/11, 60a/14, 60b/14, 64b/2, 65a/3, 67a/12, 67b/11, 75a/10, 75a/12, 75b/8, 78b/12, 85a/3, 85a/10, 85b/10, 87a/11, 90b/1, 94b/4, 95b/5, 97a/4, 97a/7, 101a/14, 101b/5, 104a/12, 104b/2, 106a/6, 107a/2, 107b/11, 110a/9, 116a/8, 118a/14
[50]

velīkin : < Far. Ancak.
v. 99a/9
[1]

velīlıġ : < Ar.+T. Velilik.
v.+ ıda 54a/5
[1]

veliyy : < Ar. Sahip, dost.
v.- i ni‘met 29a/1
[1]

vetīre : < Ar. Dar yol.
v. 91b/7
[1]

vilādet : < Ar. Doğum.
v. 6b/4, 18a/9, 25b/2, 68a/11
v.+ i 18a/10, 68a/11
[6]

vilāyāt : < Ar. Vilayetler, iller.
v. 26b/10, 28b/9, 51a/5
v.+ ı 8a/10, 19b/5, 26b/1, 26b/13, 48b/7
‘Irāḳ v.+ ı 29b/14
v.+ ıdın 25b/7

Māverāü'n-nehr v.+ ını 50a/7
[11]

vilāyet : < Ar. Vilayet, il.
v.- u parganātı 35a/7
v.- ü él-ü ulus 108b/1
v.- ü Ferġāna 96b/14
v. 17b/7, 18a/5, 29a/4, 54b/13, 61a/11, 62a/7, 65b/13, 72a/2, 85a/9, 101a/11, 101a/12, 104a/3, 109a/7, 116b/4
ḳurġan-u v. 104b/1
v.+ dür 56b/5
v.+ i 36a/4, 44b/6, 48b/7, 63a/14, 69a/6, 71b/4, 71b/7, 78a/13
Esfara v.+ i 3b/12
Ferġāna v.+ i 1b/2
Ḥiṣār v.+ i 33b/8, 34a/4-5, 56b/5, 57a/1
Māverāü'n-nehr v.+ i 36a/3
Şāhruḫiyye v.+ i 6a/6
şehr-ü v.+ i 44b/4
Taşkend v.+ i 6a/4
v.+ i édi 17a/13
Ferġāna v.+ i édi 8a/13
Bedaḫşān v.+ ide boldılar 12b/2
Aḫsī v.+ ide 23a/1-2
Ferġāna v.+ ide 1b/1, 3a/10-11, 54a/3, 120a/2
Ḫutlān v.+ ide 9a/13, 56b/6-7
Ḳarşı v.+ ide 49b/7
Ḥiṣār v.+ ide édi 68a/12
Bedaḫşān v.+ idedür 27b/10, 27b/14
v.+ idin 82a/8
Ferġāna v.+ idin 48b/11, 120a/3
Ḳunduz v.+ idin 29b/5
Ḳara Tékin v.+ idin 69b/2-3
v.+ idindür 45a/6
Ḫazān v.+ idür 49b/8
Ḳara Köl v.+ idür 49b/9
Ḳarşı v.+ idür 49b/2
Kermīne v.+ idür 49b/8
Keş v.+ idür 49a/3
v.+ iġa 8a/4, 17b/5, 63a/8, 65b/14, 71b/2, 71b/4, 73b/1
Semerḳand v.+ iġa 59a/5
v.+ imiz 99b/5
v.+ ini 80a/1-2
Andicān v.+ ini 6b/12-13
Belḫ v.+ ini 8b/14
Bengiş v.+ ini 14a/14
Ferġāna v.+ ini 6b/12, 8a/10, 10a/12, 12b/14
Ḫutlān v.+ ini 56b/6
Sān Çārik v.+ ini 57a/11
Semerḳand v.+ ini 108a/9

v.+ iniŋ 81a/10
Andicān v.+ iniŋ 32a/6
Ferġāna v.+ iniŋ 2a/6, 5a/12-13, 5b/7
v.+ ķa 10a/4, 15b/5-6, 17b/8, 49a/1, 51b/14, 72a/2
v.+ ler 5b/14, 35a/5, 74a/10, 74a/11, 74a/12
v.+ lerde 59b/6-7
v.+ lerde boldı 10a/11
v.+ lerdin 51a/7
v.+ lerġa 28a/11, 66a/10
v.+ leri 108a/6
v.+ leridin 74b/12
v.+ leriniŋ 78b/1
v.+ lerni 51a/6, 51b/10, 51b/11, 108a/7, 108a/8, 108a/14, 108b/3
v.+ ni 16a/1, 16a/2, 76b/2
v.+ niŋ 2a/1, 18a/1, 66a/9
v.+ te 6a/2, 8a/5-6, 16a/6, 16b/5-6, 104a/9
v.+ tin 44b/14, 48b/14-49a/1, 54a/14-54b/1, 66a/12
şehr-ü v.+ tin 81a/8
v.+ tür 1b/7
[131]

vilāyetlıķ : < Ar.+T. Vilayetlik.
v. 71b/6
[1]

vuķū‘ : < Ar. Olma, oluş.
v.+ ı 108a/11
[1]

vuķūf : < Ar. Anlama, bilme.
v. 102a/2
v. émes édi 102a/2
[2]

vużū : < Ar. Abdest alma.
v. ķılay 118a/14
v. ķıldım 118b/4
[2]

-Y-

yā : < Far. Veya.
y. 7b/10, 9b/11, 16a/3, 33a/10, 37b/1, 51a/5, 55a/3, 56a/12, 59a/14, 61b/2, 64a/9, 75b/14, 82b/5, 83b/11, 95a/8, 97a/1, 103a/14, 103b/1, 110b/6, 111b/13, 112b/4, 113a/14
[23]

yād : < Far. Hatırlama, anma.
y. 17a/3, 118b/9
y. étmes émiş 100a/4
y. étsün 118b/9
[4]

yada : Yağmur taşı.
y. 15a/1
[1]

yadaçılıḳ (ġ) : Yağmur, rüzgâr ya da benzeri şeyler getirmeye yarayan bazı özel taşlar (yada taşları) kullanarak yapılan Şaman tarzı bir tür büyü. Eski Türkler tarafından, özellikle de Kırgız Türklerince kullanılmıştır.
y. 15a/1
y.+ nı 40a/2
[2]

yafraḳ (ġ) : Yaprak.
y.+ ı 93b/9, 93b/10
y.+ ını 113a/3
y.+ lardın 93b/9
[4]

yaġı : Düşman, isyan.
y. 1b/9, 13b/10, 43a/8, 44b/6, 70a/11, 85a/8, 88b/3, 93a/10, 101a/10, 104b/10, 105b/7, 106a/4, 106b/7, 106b/10, 107a/10, 113b/8, 113b/12, 114a/4, 114b/1, 114b/6
y. boldı 13b/10
y. bolġanı 73b/9-10
y.+ dın 90a/14-90b/1, 105b/3, 115a/6
y.+ nı 106a/9
y.+ nıŋ 104b/9, 105a/1, 106b/12, 112a/9
[30]

yaġıḳ- : Düşman olmak.
y.- ıp 58a/11
y.- mış bolġaylar 64b/13
y.- tı éken 73b/9
y.- tılar 64b/12
[5]

yaġılıḳ (ġ) : Düşmanlık.
y.+ ı 41b/5
y.+ ıdın 69a/9
y.+ ıġa 94b/13
y.+ lar 36a/6, 57b/11, 79b/2, 79b/5
y.+ nı 52a/7
[8]

yaġın : Yağış, yağmur.
y.+ ları 35b/7
[1]

yaḫ : < Far. Buz.
y. 98a/8
[1]

yaḫşı : İyi, güzel.
y.- u yaman 52a/3
y. 3a/10, 3a/12, 5a/10, 5a/13, 5b/2, 8a/7, 9a/2, 10b/1, 11a/13, 13a/13, 13b/7, 13b/12, 13b/14, 14a/1, 14a/7, 14a/8, 14b/10, 17b/4, 17b/12, 19a/4, 19a/9, 21a/14, 21b/9, 22a/1, 22a/9, 22b/5, 28b/11, 29b/2, 30a/3, 34b/10, 35a/2, 37a/5, 38b/9, 39b/14, 42a/9, 42b/4, 42b/8, 43a/9, 44a/6, 44a/14, 45b/4, 46a/12, 47b/9, 47b/13, 48a/2, 48a/7, 48b/7, 49b/10, 49b/14, 50a/2, 55a/9, 58a/6, 61b/13, 65a/2, 65a/3, 65a/12, 69a/3, 70a/10, 71a/2, 79a/5, 80a/8, 82a/11, 82b/14, 90b/6, 92a/5, 92b/6, 93b/1, 93b/3, 95b/12, 101b/3, 101b/4, 101b/9, 104a/6, 110a/4, 112b/6, 112b/13, 113b/4, 114a/14, 114b/3, 116a/3
bisyār y. 18b/14, 31a/12, 49a/1
y. boldı 65b/11
y. bolġay 31b/13
y. bolup édim 53a/3
y. bolur 2a/7, 4a/14, 5a/2, 48b/13, 49b/5
bisyār y. bolur 2b/9, 3a/3, 4a/4, 5a/6, 48b/10
y. édi 13b/8, 14b/3, 14b/10, 15a/6, 15b/8, 22a/8, 22b/4, 23a/3-4, 23b/5, 25b/5, 28b/10, 40a/2
bisyār y. édi 13a/3, 25b/6, 25b/9
y. émes édi 24b/5-6
y. émestür 119b/9
y.+ dur 3b/2
bisyār y.+ dur 4a/10
y.+ lar 15b/3, 40a/11, 73b/14, 74a/1, 93a/9, 93b/3
[125]

yaḫşığına : Oldukça iyi, çok iyi.
y. 4a/14, 77a/4, 77a/9
[3]

yaḫşılıḳ : İyilik.
y. 82a/11, 82a/12
y. ḳılıp 8a/4
y.+ ı 101a/14
y.+ ḳa 4a/4-5
y.+ lar ḳılġan 22b/13
y.+ larnıŋ 22b/14
[7]

yaḫşıraḳ : Daha iyi.
y. 2a/9, 2b/14, 14a/14, 16b/7, 26a/7, 31a/4, 54a/6, 88a/7, 93a/12, 96a/3
y. boldum 53a/10
[11]

yaḳ- : Yakmak.
y.- ıp 117b/12
y.- maḳnı 109a/3
[2]

yaḳa : Kenar.
y. 103b/1, 108b/10, 118a/1
y.+ da 117b/14
y.+ ları 98a/7
y.+ sı 106a/10, 106b/4
y.+ sıda 5a/11, 8a/1, 8a/6, 8b/2, 19a/14, 22b/1, 27b/7, 33a/3, 35b/1, 98b/6
y.+ sıda érdi 6b/1-2
y.+ sıdadur 47b/14
y.+ sıdaġı 2a/14, 99a/6
y.+ sıdın 78b/14, 106a/14
y.+ sıġa 62b/2, 67b/14, 78b/13, 79a/4, 82b/1, 101a/4, 102b/13
y.+ sıġaça 43b/4
y.+ sını 33a/8
[32]

yaḳın : Yakın.
y. 42b/2, 102a/10, 103a/5, 104b/14, 106a/12
y. édi 75b/14, 90a/9
y. émes édi 44a/2
y. ḳıldı 119a/2
y.+ da 83a/2
y.+ dur 116a/14
y.+ ıda 116a/7
y.+ ıdaġı 71a/3
y.+ ıġa 109b/3, 110a/12
[15]

yaḳḳu : Yakıcı.
y. 100a/2
[1]

yalaŋ : Çıplak.
y. 76a/5, 97a/14, 97b/1, 101b/1
y. boldı 89b/11
y.+ ı 42a/8
[8]

yalaŋaç : Çıplak.
y. 32b/8
[1]

yalaŋaçla- : Soymak, çıplak hale getirmek.
y.- ġuçı 90b/1
y.- p 62b/6
[2]

yalaŋaçlat- : Çıplak bırakılmak.
y.- turup 62b/3
[1]

yalġan : Yalan.
y. 55a/3
[1]

yalġuz : Yalnız.
y. 41b/5, 76a/8, 93b/1, 107b/3, 115a/6
[5]

yaman : Kötü, fena.
y. 24b/3, 29a/4, 35a/2, 53a/4, 55a/10, 61a/11, 68b/4, 74b/10, 80b/6, 82b/14, 96b/11, 98b/1, 114b/4
yaḫşı-u y. 52a/3
y. édi 79a/13
y. émes 11b/1
y. émes édi 21a/10, 68b/7, 75a/10, 79b/4
[20]

yamanla- : Kötülemek, çekişmek.
y.- p 10b/5, 73b/1
[2]

yamanlıḳ : Kötülük, fenalık.
y.- u buzuḳçılıḳ 64b/11
y. 35a/4, 51b/5, 52a/7, 57b/12
y. ḳılġan 60b/11
y.+ ḳa tīz ḳılġuçı 51b/4
y.+ lar 79b/2, 88a/9
[9]

yamanraḳ : Daha kötü, daha fena.
y. 81a/1, 118a/13
[2]

yan : Taraf, yan.

y.+ ı 2a/12
y.+ ıda 46a/5, 48b/3, 49a/9, 80a/8, 92a/3, 107b/14
y.+ ıġa 106b/3, 106b/5
y.+ ımda édi 113b/10, 114a/2
y.+ ımdın 113a/6
y.+ ımızda 64a/14, 69b/10
y.+ ımızdın 69b/9
y.+ larıġa 32a/2
y.+ larını 107a/2
[18]

yan- : Dönmek.

y.- adurlar 90a/8
y.- alıŋ 116a/4
y.- ar 39a/9
y.- arlar édi 73a/11
y.- dı 5b/10, 16a/10, 38b/1, 43a/5, 66a/5, 72b/7, 85a/5, 99a/14, 99b/3, 108b/5, 111b/5
baḳa y.- dı 66a/7
y.- dılar 16b/13, 17a/8, 33a/12, 36a/1, 39a/3, 42b/6, 66b/11, 73a/12, 88b/11, 92a/11
y.- duk 41a/2, 106b/1
y.- ġaç 39b/2
y.- ġan 57b/10
y.- ġanda 90a/8, 103a/6
y.- ġandın 32a/14, 32b/11
y.- ġandur 98a/12
y.- ġusıdur 105b/12
y.- ıŋ 116a/3
y.- ıp 32a/2, 34b/2, 55b/12, 56a/13, 58b/14, 59a/10, 61a/3, 66b/12, 67a/1, 67b/8, 68b/5, 77a/6, 79a/4, 82b/6, 85a/5, 88b/6, 99a/1, 105a/4, 105a/7, 105b/9, 106b/3, 109b/9, 111a/3, 116b/9, 116b/13
y.- ıp édi 37b/13-14
y.- ıp édim 104b/12, 107b/4
y.- ıpturlar 55b/11
y.- madı 106b/8
y.- maġı 36a/2
y.- maḳdur 114a/2
y.- may 90a/8
[70]

yana : Yine.

y. 2a/3, 2b/6, 3a/11, 3b/1, 3b/5, 3b/13, 4a/2, 4b/14, 5a/8, 6a/2, 7b/6, 8a/4, 8a/6, 8a/9, 8b/5, 8b/7, 9a/5, 9a/7, 9a/8, 10a/2, 11b/2, 11b/5, 12a/8, 12b/4, 12b/6, 12b/7, 12b/11, 13a/9, 13b/5, 13b/7, 13b/10, 13b/11, 13b/12, 14a/3, 14a/12, 14b/5, 14b/11, 15a/4, 15a/6, 15a/12, 15b/5, 17a/3, 17a/5, 19a/7, 19a/12, 19a/13, 19b/4, 19b/13, 20b/1, 20b/5, 20b/8, 20b/11, 20b/12, 21a/6, 21b/5, 21b/11, 22a/6, 22a/12, 22b/2, 22b/6, 23a/2, 23a/4, 23a/5, 23a/11, 23b/1, 23b/2, 23b/4, 23b/5, 23b/11, 24a/2, 24b/7, 25a/3, 26a/12, 26b/8, 27a/1, 27a/2, 27a/3, 27a/5, 27a/11, 27b/12, 27b/14,

28a/1, 28a/5, 28a/13, 29a/2, 29a/6, 29a/12, 29b/1, 29b/9, 29b/12, 33b/13, 34a/1, 34b/4, 34b/5, 35a/13, 35b/5, 36b/14, 37b/8, 39a/1, 40a/13, 40a/14, 40b/8, 41a/1, 42b/4, 42b/11, 43a/11, 43a/13, 45a/3, 45a/4, 45a/11, 45b/7, 46a/1, 46a/4, 46a/5, 46a/11, 46a/13, 46b/5, 46b/12, 46b/13, 47a/2, 47a/9, 47b/2, 48a/1, 48a/9, 48a/14, 48b/1, 48b/5, 48b/13, 49a/3, 49a/9, 49a/11, 49a/13, 49a/14, 49b/2, 49b/8, 49b/13, 50a/1, 50a/4, 50b/10, 51a/12, 51b/13, 53a/1, 53a/12, 53b/1, 54b/12, 56a/13, 56b/2, 57a/5, 58b/14, 59a/10, 60a/3, 60b/9, 61b/14, 62a/5, 62a/8, 62a/13, 62b/12, 62b/13, 63b/2, 64b/9, 65b/1, 66a/10, 69a/4, 70a/1, 70a/3, 72b/14, 73b/9, 76b/7, 76b/9, 76b/11, 77b/10, 77b/14, 78a/2, 78a/10, 82a/7, 82b/10, 83a/11, 84a/1, 85a/9, 87b/2, 87b/11, 89a/9, 89a/11, 89b/2, 90a/6, 90b/2, 90b/8, 90b/10, 90b/12, 90b/14, 91a/3, 92a/9, 92a/12, 93a/2, 93a/9, 93b/3, 94b/14, 95a/10, 95a/11, 97b/9, 98b/5, 98b/9, 99b/4, 99b/11, 100a/6, 100a/11, 100a/13, 100a/14, 102a/4, 102a/7, 102a/9, 102a/13, 102b/12, 104b/5, 105a/4, 105a/5, 105a/7, 105b/2, 105b/3, 105b/9, 106b/13, 107a/1, 107a/4, 107a/5, 107a/6, 107a/7, 107b/3, 107b/13, 109b/11, 111a/13, 112a/4, 112a/11, 113a/1, 113a/6, 113a/10, 113a/13, 114a/8, 115a/7, 115a/10, 115b/5, 115b/6, 116a/12, 117a/3, 117b/4, 117b/13, 119a/2, 119b/3
[257]

yandaş- : Yaklaşmak.
y.- a çıḳa alġay 92b/10-11
y.- ıp 108a/13
[2]

yandur- : Döndürmek.
y.- a bérdiler 40a/8
y.- a bérgeyler 40a/6
y.- a bérip 8a/8
y.- duk 73b/2, 90a/3
y.- dum 105a/7, 107b/3, 114a/1
y.- up 6b/11, 89b/7
[10]

yanıl- : Dönülmek.
y.- dı 83a/10
y.- ġan 98b/2, 104b/14
y.- ġay 61a/3
[4]

ya‘nī : < Ar. Yani, sözün kısası.
y. 37a/13
[1]

yaŋaḳ : Yanak.
y.+ ıda 18a/14
[1]

yaŋı : Yeni.
y. 31a/2, 61a/13, 71a/10, 84b/14, 93b/6, 95b/14, 119a/9
[7]

yaŋla- : Yenilemek.
y. 65b/13
[1]

yap- : Kapamak, yapmak.
y.- ar ékendür 19a/6
y.- ḳay 65a/5
[2]

yapış- : Yapışmak.
y.- ıp 112a/1
y.- ḳan 37a/7
y.- tı 37a/7
[3]

yapuġ : Örtü.
y.+ ı 20b/7
[1]

yar- : Yarmak.
y.- ıp 109a/5
[1]

yār : < Far. Sevgili.
y.- ı vefā-dār 101a/2
[1]

yara- : Yaramak.
y.- r 15b/1
[1]

yara : Yara.
y. boldı 107b/1
y. bolsa édi 109a/1
y.+ mnı 108b/13
y.+ sı 108b/8, 112b/4
y.+ sıġa 109a/3
[6]

yaraġ : Silah, malzeme, araç, alet.
y. 42a/11
y.+ ı 14b/9, 107a/11
y.+ ıda édük 111b/2
y.+ ıdın 42a/10
y.+ ım 107a/12
y.+ ını ḳılmaḳ 77b/12-13
y.+ nıŋ 42a/11
[8]

yaraġlan- / yaraḳlan- : Silahlanmak, hazırlanmak.
y.- ıp 43a/7, 61b/10, 67b/14, 69b/12
[4]

yaraġlıḳ / yaraḳlıḳ : Silahlı, malzemeli.
y. 29a/5, 30b/3, 88b/13, 110a/7, 110a/10, 111a/12, 113a/9
[7]

yaraḳsız : Malzemesiz, silahsız.
y. 29a/10, 31a/10
[2]

yaraḳsızlıġ : Malzemesizlik, silahsızlık.
y.+ ıġa 99b/1
[1]

yaralıḳ : Yaralı.
y. 112a/14, 113a/14
y. boldı 31a/11
y. ḳıldı 31a/13
[4]

yaramas : Yaramaz, kötü.
y. 13b/11, 15a/2, 98a/13
[3]

yaramasraḳ : Daha kötü.
y. boldı 87b/10
[1]

yaraş : Barış.
y. 35b/8, 74a/5
y.+ dın 74a/6
y.+ lar 7b/8
[4]

yaraş- : Uzlaşmak, barış yapmak.
y.- ıp 27b/3, 35b/14, 108b/2
[3]

yaraşa : Layık.
y. 51a/1
[1]

yarım : Yarım, buçuk.
y. 35a/1, 83a/8, 84a/2, 93b/13, 102b/9, 104b/4, 116a/12, 118a/1
iki y. ayda 34b/9
bir y. yıl 50b/4
bir y. yıldın 12b/5

bir y. yılga 60a/2
y.+ ı 60b/8, 113a/11
y.+ ıdın 90a/11-12
y.+ ıġa 40b/2
[16]

yarmaş- : Tırmalaşmak.
y.- ay 115a/12
y.- tuk 95b/1
[2]

yaruḳ : Parlaklık, aydınlık.
y.+ ta 109b/2
[1]

yasa- : Yapmak, düzenlemek.
y.- p 31a/14, 34b/14, 37b/7, 44a/4, 61b/9, 66a/3, 66a/4, 66b/4, 66b/7, 69b/6, 69b/12, 70a/5, 89a/8, 89a/14, 89b/1, 100a/9, 100b/6
[17]

yasaḳ : Kanun, nizam, idam.
y.+ a yétti 16b/4
[1]

yasal : Yapılma, düzenlenilme, asker alayı.
y.- u tertībni 106a/7
y. 66b/4, 69b/12, 89a/8, 100a/9
y.+ da 100b/3, 100b/13
y.+ ıdın 107a/1
y.+ lar 89b/2
y.+ nı 109b/1
[10]

yasan- : Hazırlanmak.
y.- ıp 61b/12
[1]

yasat- : Düzenlemek.
y.- ıp 34b/13
y.- ıp édi 97b/12
y.- ıp édiler 103a/8
[3]

yassı : Yassı, düz.
y. 97b/11
[1]

yaş : Yaş.
y. 8b/6, 8b/8, 8b/9, 9a/6, 9a/8
y.+ ı 13a/2
y.+ ıda 18a/9, 27a/5
y.+ ımda 20a/4, 20b/6
y.+ ta 1b/2
y.+ ta bolġaylar édi 102b/8
y.+ ta édi 13a/2, 97a/8
y.+ ta édim 85b/7, 86b/7
[16]

yaşa- : Yaşamak.
y.- r 97a/13
y.- r édi 25b/2
y.- r érdi 6b/4, 30a/14
y.- sa 118b/2
[5]

yaşlıḳ : Yaşlı.
y. 85a/13, 85a/14, 85b/9
[3]

yaşun- : Saklanmak, gizlenmek.
y.- ġalı 117b/4
y.- up 117a/9
[2]

yaşur- : Saklamak, gizlemek.
y.- ay 118a/11
y.- up 30a/4
y.- upturlar 116a/12
[3]

yaşurun : Gizli.
y. 30a/5
[1]

yat : Yabancı.
y. 85a/8
y. émes édiler 101a/14
y.+ dın 105b/4
[3]

yat- : Yatmak.
y.- ḳan ékendür 110a/5
y.- maḳlıġı 110a/9
[2]

yatıl- : Yatılmak.
y.- ıp édi 106b/6
[1]

yavuḳ (ġ) : Yakın.
y. 3b/3, 4a/1, 12a/12, 16a/10, 17b/9, 21b/12, 28b/4, 32a/13, 33b/2, 37b/6, 38a/11, 39a/8, 40b/2, 45b/8, 45b/11, 46a/11, 57a/10, 60a/2, 61b/3, 64b/8, 66a/6, 67a/6, 73a/8, 79a/1, 85a/7, 89a/11, 89b/3, 91b/13, 93b/13, 95a/3, 99b/3, 102b/4, 103a/3, 106a/8, 109a/14, 115a/8, 115b/2, 116b/5, 118a/2, 119a/7
y. bolġanda 31b/11
y. bolsa 113a/12
y. bolup édi 32b/9
y.+ ça 52a/3-4
y.+ dın 57a/8
y.+ ġa 50b/4
y.+ ı 86a/5
y.+ ıda 82b/13
y.+ ıdaġı 80a/6
y.+ ıdaġılar 9a/5
y.+ ıdın 43b/8
y.+ ıġa 17b/3, 17b/7, 62a/1, 83a/9, 91b/6, 93b/12, 104b/2, 108a/2
y.+ ıġaça 106a/9
y.+ ıta 39a/2
y.+ ları 80b/3
y.+ ta 31b/12
y.+ tur 46a/5
y.+ umdaġı 24b/3, 91a/12-13
y.+ umdaġılar 92a/9
[67]

yavuḳlaş- : Yaklaşmak, yakınlaşmak.
y.- ıp édi 63a/14-63b/1, 70b/6-7
y.- ur 45a/12
[3]

yavuḳraḳ : Daha yakın.
y. 108b/7, 115a/7, 115b/1
[3]

yavuŋ- : Değiştirmek.
y.- apturlar 30b/10
[1]

yavuş- : Yakın olmak, yaklaşmak.
y.- ḳay 48b/2
y.- up édi 28b/13, 95a/9, 116b/14
kéle y.- up édiler 57b/6-7
[5]

yavut- : Yaklaştırmak, yakına getirmek.
y.- kan émestür 18b/6
y.- kap 18b/7
[2]

yaya- : Yürüyerek, yürüyüp.
y.- p 90a/12
[1]

yayaḳ (ġ) : Yaya.
y. 32b/8, 42a/8, 66a/9, 70a/6, 78b/2, 92a/14, 92b/1, 96a/12, 97a/14, 104a/10, 107b/4, 112a/6, 113a/1, 113a/4, 114a/10, 118a/5
y.+ ḳa 112b/14
y.+ larnı 69b/12, 92a/4
y.+ nı 66a/13, 66b/3-4, 113a/8, 118a/6
[23]

yayaḳla- : Piyade gitmek, yürümek.
y.- p 92a/1-2
[1]

yayıl- : Yayılmak.
y.- dı 30a/6
[1]

yaylaḳ (ġ) : Yayla.
y.+ ı 78b/5
y.+ ıda édi 13a/6
y.+ lar 5a/13
y.+ larġa 60a/6
[4]

yaz : Yaz, ilkbahar.
y. 39a/4, 59b/10
y. bola 99a/2
y.+ ġa 83b/1
y.+ ġaça 71b/1
y.+ ıda 70b/7
y.+ ıġa 38b/11, 57b/11
y.+ lar 7a/5, 45b/1, 45b/4
[11]

yaz- : Yanılmak, yaralamak.
y.- ar érdi 19a/3
y.- dım 112b/12
[2]

yé- : Yemek.
y.- dim 119b/12
y.- geli 109a/2
y.- mek 29a/14
y.- mekte 7a/3
y.- meŋiz 118b/7
y.- meydür édim 119b/11
y.- p 64a/8
y.- y 93b/8
y.- yip 2b/2
[9]

yédür- : Yedirmek.
y.- di 109a/4
[1]

yégirmi : Yirmi.
y. 19a/6, 19a/7, 24a/4, 35a/7, 84b/13, 113b/6, 114a/12, 119a/7
y. altı 92b/9, 97a/12
yüz y. altı yıġaç yolnı 13a/9
y. béş 13a/2, 92b/9, 97a/12, 101b/12, 114a/12
y. béş yıġaç bolġay édi 60b/5
y. béş yıġaç yoldur 4a/2-3, 4a/3, 48b/8-9
y. béş yıġaç yolını 61a/2
y. béş yıl 24a/4
y. kün 83b/2
y. künde 75a/11
y. miŋge 28b/13, 32a/13
y. tört 60b/5, 61a/1-2, 101b/12
[29]

yégirmiçe : Yirmi kadar.
y. 115a/9
[1]

yégülük : Yiyecek.
y. 117a/14
[1]

yek : < Far. Tek, bir.
y. 107b/2
[1]

yekcihet : < Far.+Ar. Fikirleri bir olan.
yekdil-ü y. 16a/14, 17a/5
[2]

yekcihetlıḳ : < Far.+Ar.+T. Fikir birliği.
y. 38a/3
y.+ lar ḳılıp 77a/11
[2]

yekdil : < Far. Gönüllerin bir olması.
y.- ü yekcihet 16a/14, 17a/5
[2]

yeke yarım : < Far.+T. Dağınık adamlar.
y.+ nı 90b/1
[1]

yekrū : < Far. İki yüzlü olmayan.
y. bolmaḳ 51b/13
[1]

yél : Yel, rüzgar.
y. 4b/3, 4b/4, 4b/5
y.+ ge 4b/5
y.+ i 98a/5
y.+ leri 4b/5
[6]

yeleŋ : Çabuk.
y. 31a/10, 53a/6, 83a/1
y.+ din 55a/6, 107b/13
y.+ i 41b/13, 42a/8, 56b/2
y.+ ige 80a/5-6
[9]

yemden : Darı unundan yapılmış yemek.
y. 117b/10
[1]

yéŋil : Hafif, kolay.
y. 71b/3, 72b/10
[2]

yéŋilrek : Hızlıca, çabucak.
y. 88b/6
[1]

yér : Yer.
y. 18a/5, 50a/3, 60a/1, 60b/4, 78a/4, 99a/3, 112a/5, 113b/14, 117b/14
y. bolġay 48a/13
y. édi 28b/10, 93a/2
y. érdi 19a/9
y.+ de 4a/6, 8a/1, 8a/5, 26a/13, 30b/10, 31a/14, 34a/13, 36b/1,47a/13, 59a/10,

60b/6, 67b/13, 70b/11, 72b/1, 73a/6, 96b/6,102b/3, 103a/2, 103b/1, 108b/10, 112a/4, 117a/6, 117b/1, 118a/6, 118b/8, 119a/11, 119b/11
y.+ de bolmas 5a/14, 48b/14
y.+ de ékende 60a/7
y.+ dedür 118a/5
y.+ din 2a/11, 8a/3, 16b/14, 45b/11, 61a/3, 62b/4, 67a/11, 83b/11, 92b/14, 98b/11, 102b/14, 108a/6, 112a/6, 113a/2, 116b/9, 117a/10, 117b/4, 117b/14, 119a/5
y.+ dür 5a/10, 49b/4
y.+ ge 16a/11, 24b/9, 42a/2, 47b/3, 54b/12, 67a/11, 67b/8, 95b/5, 96a/12, 103a/4, 106b/5, 112a/10, 115a/14, 117a/5, 117b/4, 119b/14
y.+ ge boldı 116b/5
y.+ i 3b/11, 67a/10, 103a/13, 108a/6, 108b/11, 109a/5
y.+ ide 10a/9, 86b/13-14, 100b/7
y.+ idin 86a/11, 107b/6
y.+ idür 58b/14
y.+ ige 40b/5-6, 111b/4
y.+ imiz 81a/8, 99b/5
y.+ imizdin 60a/9
y.+ ler bolur 71a/2
y.+ lerde 47a/6, 92a/14
y.+ lerge 5b/2
y.+ lerini 43b/11
y.+ lerni 47b/8, 98b/9, 108a/4
y.+ ni 18b/8
y.+ niŋ 48a/13, 71a/5
[112]

yérlig : Yerli.
y. 82b/10, 100b/7, 111b/4
[3]

yesīr : < Ar. Kolay, az.
y. 93a/8
[1]

yeşil : Yeşil.
y. 103a/9
[1]

yét- : Yetmek, yetişmek.
y.- e 103b/5
y.- edür 118a/8, 119b/4
y.- er 11b/4, 16a/5, 54a/3, 77a/8, 106a/10, 115a/14, 117a/6
y.- erler 33b/11
y.- ip 32a/4, 33b/14, 35b/5, 62a/14, 84a/3, 85a/3, 93a/11, 105a/3, 106b/7, 106b/13, 108b/6, 108b/9, 109b/2, 110a/5, 112a/4, 112a/7, 112b/2, 113b/7, 115b/2, 119a/7
y.- ip édi 22a/1, 22b/9, 26b/5, 28b/9, 30b/12, 63b/13, 80b/4
y.- iptür 105b/12
y.- işip 103a/4

y.- keç 23a/12, 31b/8, 63b/9, 89b/3, 103a/3, 103a/5, 106a/8, 110b/12, 112a/7
y.- ken 15b/13, 16a/10, 17b/9, 31a/2, 37b/6, 39a/8, 59a/7, 66b/4, 68a/5, 70a/8, 84a/11, 85a/9, 90a/11, 109a/14, 109b/3
y.- kençe 101b/4
y.- kende 17a/14, 18a/8, 32b/5, 33b/2, 36a/3, 39a/6, 54b/12, 60b/10, 63a/6, 72b/6, 81a/13, 82a/4, 105a/9, 106a/10
y.- kendin 115a/11
y.- kenimizdin 72b/11
y.- keniniŋ 102a/10
y.- key 67a/3, 68a/7
y.- künçe 85a/1, 114a/3
y.- medi 37b/1, 70a/12
y.- mes 45b/2, 70b/10
ḥaddi y.- mes işlerni ḳılmaġıġa 36a/1-2
y.- meseŋiz 52b/13-14
y.- meydür édi 63a/10
y.- miş bolġay 18b/13
y.- ti 31b/11, 43b/3, 61b/14, 89b/7, 93b/7, 104b/2, 106b/7, 113b/8, 115a/11
yasaḳa y.- ti 16b/4
y.- tiler 62b/2, 115a/14
y.- tim 53b/1, 101b/2, 115b/2, 115b/9
y.- tük 39a/11, 81b/4, 83a/8, 106b/12, 106b/14, 116a/10, 116a/12, 116b/2
[119]

yéti : Yedi.
y. 46b/10, 47a/12, 48a/5, 55a/7, 56a/1, 56a/3, 92b/11, 107b/4
on y. 10a/10, 85a/14
y. ay 44a/7, 51a/3
y. kün 53b/2
y. pāre 2a/4
y. yıġaç 49b/9
y. yıġaç yoldur 3a/12
y. yüz 22b/11
sekiz yüz éllig y.+ de 25b/2-3
[18]

yétil- : Ulaşılmak.
y.- di 59a/10
[1]

yetim : < Ar. Yetim, ayaktakımı.
y. 93a/8
y.+ ler 91b/11
evbāş-u y.+ leri 91b/4
y.+ leridin 43a/13
y.+ lerini 92a/2
[5]

yetimāne : < Ar.+Far. Yetim gibi.
y. 91b/4
[1]

yetimlik : < Ar.+T. Ayaktakımlığı, yetimlik.
y.+ lerde 43a/14-43b/1
[1]

yetīm-şi‘ār : < Ar. Mütevazi.
y. érdi 7b/12
[1]

yétiş- : Yetişmek.
y.- e alġaymén 115a/11
y.- ip 102b/4, 104b/13
y.- ip édük 70a/4-5
y.- medi 94a/3, 94b/9
y.- ti 35b/6, 58a/3
y.- tük 96a/7, 104a/2
[10]

yétkür- : Vardırmak, ilerletmek.
y.- di 7b/5, 24b/4, 31a/4, 31a/5, 40a/14, 40b/1, 65a/3, 97b/8, 113a/1
y.- diler 37a/8, 56a/10-11, 60b/10, 65a/7, 106a/12, 109b/1
y.- e alġaybiz 117a/6
y.- e almaduk 51a/11
y.- gen bolsa 31a/7
y.- gey 32a/12
y.- mey 63b/14
y.- üp 118b/8
y.- üp édi 12b/9
y.- üpdür 29a/7
y.- üptür 114a/1
y.- üptürler 67a/5
y.- ür 33b/12, 112a/9
[28]

yétmiş : Yetmiş.
y. 57b/1, 62b/13, 67b/3, 82a/2, 84a/3, 110a/6
y.+ de 97a/7
[7]

yezne : Enişte.
y.+ si édi 63a/3
[1]

yıġ- : Toplamak.
y.- ıp 33a/2, 54b/8, 61b/7, 65a/6, 87b/13, 103b/8
[6]

yıġaç : Ağaç, uzunluk birimi.
y. 93b/10
altı y. 4b/2
bir y. bolġay 48a/10-11
bir y. bolġay édi 88b/2
bir y. yol 49b/11
bir y. yol bolġay édi 67b/9
on iki y. 13a/7
on sekiz y. 13a/6
tört y. 34b/12
üç y. 56a/7
üç y. bolġay édi 69b/10
yégirmi béş y. bolġay édi 60b/5
yéti y. 49b/9
tört y. yol 103a/1
on sekiz y. yoldur 49b/6
on y. yoldur 56a/6
toḳuz y. yoldur 3b/7, 4b/10-11, 32a/6, 49a/4
tört y. yoldur 2b/8, 89a/1
yégirmi béş y. yoldur 4a/2-3, 4a/3, 48b/8-9
yéti y. yoldur 3a/12
ḳırḳ y. yolġa 45a/11-12
yégirmi béş y. yolını 61a/2
on tört y. yolnı 59a/11
yüz yégirmi altı y. yolnı 13a/9
y.+ dur 5b/2
otuz y.+ dur 49b/12-13
y.+ ı 5a/13, 45b/14
tört y.+ ıda 16b/2
bir y.+ ıdın 17a/7
bir y.+ ıġa 60b/10
y.+ ınıŋ 100a/12
y.+ larnı 46b/2, 93b/10
[40]

yıġaçī : < T.+Far. Ağaçlık.
y.+ dür 5a/14
[1]

yıġıl- : Toplanmak.
y.- dılar 120a/1
y.- ıp 24b/8, 36b/11, 69a/7, 79a/10, 91b/4, 92a/4, 105a/10
y.- ıp édi 82b/11
y.- madı 105a/4
y.- maḳ 88a/12
y.- maydur édi 106a/4
y.- urıġa 106a/4
[13]

yığıştur- : Yığıştırmak, toplamak.
y.- up 66a/14
[1]

yığla- : Ağlamak.
y.- dı 41a/12
y.- dım 55b/2
y.- r édim 99a/1
[3]

yıḳ- : Yıkmak.
y.- ar 21a/6
y.- ıp 36b/7
y.- ıpturlar 112a/7
y.- ḳalı 57a/14
[4]

yıḳıl- : Yıkılmak.
y.- ay 38b/8
y.- dı 107b/8
y.- dılar 119a/8
y.- dım 95b/5
y.- ġan 98b/9
y.- ıp 17a/1, 17a/4, 42b/4, 98b/8
y.- madı 113a/7
y.- maġan 7b/7
[12]

yıḳıt- : Yıkmak.
y.- ıp 57b/2
[1]

yıl : Yıl.
y. 14b/14, 18a/10, 21b/14, 22a/11, 22b/3, 24a/1, 25a/13, 27a/7, 36a/6, 41a/2, 41a/3, 41b/12, 48a/8, 51b/6, 56a/13, 57b/3, 68a/4, 76a/12
bir y. 12b/5
bir yarım y. 50b/4
iki y. 9a/1
on sekiz y. 10a/10
on y. bolup édi 9a/4
sekiz y. 56a/1
tört y. 12b/2, 17a/2
tört y. boldı 11a/11
yégirmi béş y. 24a/4
y. édi 17b/6, 33b/6
y.+ dın 12a/4, 79b/3
béş y.+ dın 39b/7
bir y.+ dın 10a/5
bir yarım y.+ dın 12b/5

iki y.+ dın 7b/2, 13a/3
üç y.+ dın 27b/12
y.+ dur 101b/12
miŋ béş yüz seksen tört y.+ dur 47a/1
bir yarım y.+ ga 60a/2
bir y. 4a/1
iki y.+ ga 50b/4, 63a/14
on tört y.+ ga 96b/4
yüz ḳırḳ y.+ ġa 85a/7
y.+ ı 32b/1
y.+ lar 117b/5
y.+ larda 116a/1
y.+ nıŋ 97b/13
[50]

yılan : Yılan.
y. 4a/9
[1]

yıraḳ : Uzak.
y. 5b/2, 47a/12, 70b/1, 91b/8, 91b/12, 108a/7, 114a/7, 116b/5
y.+ dağı 72a/13
y.+ dın 114a/9, 119a/8
y.+ ta 31b/12
[13]

yıraḳlıḳ : Uzaklık.
y.+ ımızdın 104a/4
[1]

yıraḳraḳ : Daha uzak.
y. 5a/1, 91b/3, 115a/9
y.+ tın 93b/12
y.+ tur 45b/12
[5]

yiber- : Göndermek.
y.- di 6b/13, 21a/9, 33a/3, 33a/7, 33a/14, 33b/1, 33b/11, 33b/14, 42b/1, 56a/14, 57a/7, 57a/9, 57a/14, 58b/12, 62b/2, 63a/6, 80b/10, 91a/7, 94a/13, 110a/8, 113b/2, 118a/12
y.- diler 17a/7, 52b/4-5, 55a/2, 55b/3, 59b/10, 63b/5, 64b/8, 74b/8, 86b/13, 109a/11, 118b/7
y.- dim 87a/12, 97b/9, 117a/14, 117b/11
y.- diŋ 117b/11
y.- dük 51a/14, 110b/7
y.- e 110a/13
y.- eliŋ 117b/8
y.- geli 70b/1
y.- gen 119a/3

y.- gende 10b/4, 27b/5-6
y.- gey 71b/14
y.- geyler 51b/3, 84a/5-6
y.- iŋ 97b/9
y.- ip 7a/14, 16a/9, 30a/12, 40b/3, 43b/13, 47b/1, 54b/4, 55b/4, 57a/4, 57b/13, 59a/2, 73b/2, 73b/3, 77a/1, 77a/12, 77b/1, 78b/11, 82a/4, 82b/7, 85b/2, 86b/3, 98b/2, 104a/7, 108b/2, 110b/10
y.- ip édi 34b/12, 35a/13, 59b/3, 77b/7, 84a/13
y.- ip édiler 78a/3
y.- ip édim 87a/1-2, 87a/2
y.- ip érdi 13a/1
y.- ip érdiler 13a/12
y.- iptür 60a/13, 108b/13, 119a/2
y.- medi 78b/12, 88a/9
y.- mey 94a/12
y.- mişler 117b/12
y.- seŋiz 97b/10
y.- üptürler 109b/14
y.- ür 79b/14, 110a/5
y.- ür édi 75a/14
y.- ürler 25a/8
[98]

yiberil- : Gönderilmek.
y.- di 16b/5, 25a/7, 32a/12, 32b/5, 40b/6, 61b/2, 61b/3, 66a/10, 67b/4, 78b/14, 82b/2, 94a/3, 97b/12, 98b/9, 104b/5, 109b/14, 113a/12
y.- ip édi 52a/13, 61b/11, 79b/8, 111a/14
[21]

yigit : Yiğit. Hükümdarın veya bir beyin yanında ve şahsi hizmetlerinde bulunan içkiler arasında liyakati ve cesaretiyle sivrilen ve daha çok askeri teşkilata bağlanmış olan subaylar için kullanılan bir terimdir.
y. 7b/7, 31a/10, 41b/13, 42a/8, 55a/6, 56b/2, 57b/1, 65b/5, 80a/5, 80b/13, 83a/1, 93a/9, 97a/12, 107b/13, 119b/3, 119b/7
bég-ü y. 52a/3
bégāt-u y. 53a/6
y. bolup édi 76b/5
y. édi 39b/14, 52a/11, 68b/2, 97a/13, 100b/10
y.+ din 62b/14
y.+ i 41b/14
y.+ ler 17b/4, 17b/12, 26b/8, 31a/2, 34b/4, 34b/7, 35a/12, 35b/3, 37b/9, 39a/7, 39a/9, 40a/11, 43a/1, 43a/7, 44b/2, 52b/9, 55a/4-5, 59a/13, 59b/4, 61b/12, 65a/14, 66a/3, 71a/12, 76b/9-10, 76b/13, 78a/10-11, 79b/8, 84a/6, 90b/6, 91a/1, 91a/13, 91b/9, 93a/3, 105a/11, 109b/14, 110a/7, 110a/12, 111b/14
y.+ lerdin 7b/5, 14a/13-14, 43a/13
y.+ lerge 52b/10, 91b/1
y.+ leri 30b/6, 35b/14, 41b/4, 57b/10, 63a/9
y.+ leridin 62b/12
y.+ leridin édi 52a/9

y.+ lerige 18a/4-5
y.+ lerini 15b/1, 62b/1, 110a/4
y.+ lerni 25a/7, 25a/8, 33b/10, 34b/4-5, 35a/14, 35b/6, 40b/5, 43a/9, 70a/12, 84a/3, 89a/13, 89b/5, 90b/2, 91a/10-11, 91b/12, 93b/4, 101a/5, 110a/10, 111b/2, 112a/5
y.+ lerniŋ 25a/9, 52b/11, 93a/2
y.+ ni 92b/11
[104]

yoḳ : Yok.
y. 19b/2, 82a/11, 99b/5, 101a/10, 101a/12, 106b/6, 108a/6, 115b/11, 116a/2
y. édi 13b/9, 15a/8, 18b/1, 18b/10, 19a/4-5, 19a/14-19b/1, 22b/12, 23b/4, 23b/5, 26a/3, 34a/12, 38a/12, 53b/11, 54a/10, 64b/1, 65b/11, 66a/1, 69a/12-13, 74a/6, 76a/1, 84a/14, 89b/13, 102a/6, 107a/12, 108a/11-12, 111a/4
y. ékendür 32b/7, 65b/10
y. érdi 5a/5, 7b/1, 54a/8
y.+ tur 1b/8, 2a/10, 2b/3, 3a/11, 4b/10, 4b/14, 7b/8, 36b/11, 45b/5, 47b/10, 49b/11, 54a/5, 59b/7, 116b/8, 118a/7, 118a/11
[59]

yoḳḳarı : Yukarı.
y. 33a/5, 33b/3, 33b/10, 34b/2, 62b/4, 81a/12, 81b/2, 99a/5, 100b/13, 114a/4, 114a/7, 114a/8, 115b/8, 116b/13
y.+ dın 34b/1, 41b/1, 97a/1
y.+ ġı 47a/5, 47a/7, 92a/9, 110a/1
[21]

yoḳḳarıraḳ : Daha yukarı.
y. 48a/9
[1]

yol : Yol.
y. 41b/8, 42b/6, 55b/8, 64b/6, 82a/2, 95a/13, 97b/3, 97b/4, 114a/8, 115b/5, 115b/6, 115b/11, 116a/9, 116a/11, 116a/14, 116b/1, 119b/7
bir yıġaç y. 49b/11
bir yıġaç y. bolġay édi 67b/9
tört yıġaç y. 103a/1
y.+ da 13b/5, 28b/6, 44b/2, 73a/11, 78b/2, 95b/2, 107a/10
y.+ dın 47a/13, 96a/8
on sekiz yıġaç y.+ dur 49b/6
on yıġaç y.+ dur 56a/6
toḳuz yıġaç y.+ dur 3b/7, 4b/10-11, 32a/6, 49a/4
tört yıġaç y.+ dur 2b/8, 89a/1
yégirmi béş yıġaç y.+ dur 4a/2-3, 48b/8-9
yéti yıġaç y.+ dur 3a/12
y.+ ġa 32b/5, 107a/10, 116a/1, 116a/8, 116b/1, 116b/3, 119b/4
ḳırḳ yıġaç y.+ ġa 45a/11-12
y.+ ġına 114a/7
y.+ ı 13b/4, 23a/7, 32a/5, 32a/6, 33b/3, 59a/8, 63b/14, 72a/12, 72b/1, 78b/5, 93a/2, 103b/5, 105b/14, 116a/10, 116a/11, 116a/13, 116a/14

y.+ ı bolġay 32a/6
y.+ ıġa 42a/2
y.+ ıġa bolduk 78a/8
y.+ ını 116a/7, 116b/2
yégirmi béş yıġaç y.+ ını 61a/2
y.+ lar 47a/5, 81b/5
y.+ larda 81b/3
y.+ nı 119b/13
on tört yıġaç y.+ nı 59a/11
yüz yégirmi altı yıġaç y.+ nı 13a/9
y.+ nıŋ 97b/5
y.+ uŋız 116a/3
[80]

yolı : Defa, kez.
y. 100b/3, 100b/4, 104b/9
[3]

yoluḳ- : Karşılaşmak.
y.- up 4b/5-6, 11a/1, 42a/2
[3]

yosunluḳ : < Moğ.+T. Gibi, benzer.
y. 16a/6, 33a/12, 39a/8, 49b/6, 53b/8, 54b/1, 63a/2, 70b/13, 72b/7, 74a/9, 74b/2, 80b/8, 85a/10, 91a/3, 109b/4, 118b/12
y. ḳıldı 82a/3
y. ḳılıp 36a/14-36b/1
y.+ tur 46b/3
[19]

yumalan- : Yuvarlanmak.
y.- a 67a/12
y.- ıp 104b/14
[3]

yupḳalıḳ : Hafiflik.
y. 91a/9
[1]

yurt : Yurt.
y.- u maḳām 110b/9
y.+ dın 40b/13-14
y.+ ıda 5b/12
y.+ ıdın 69b/7
y.+ ıġa 69b/8
y.+ ḳa 43a/4-5, 43b/12
y.+ ta 40a/10, 43a/4, 88b/3, 101a/1
y.+ ta édük 73a/9
y.+ ta ékende 40a/10, 40b/9, 73a/14

y.+ tın 43a/4, 79a/3
y.+ umız 44a/1
[18]

yurtlan- : Yurtlanmak.
y.- ġay 108a/8
[1]

yügür- : Koşmak, hareket etmek.
y.- üp 93a/11, 108b/8
[2]

yügürük : Koşma, hareket etme.
y. bolur 71a/6
[1]

yügürüt- : Koşturmak, yürütmek.
y.- tüm 112a/7
[1]

yükün- : Saygıyla eğilmek, diz çökmek.
y.- di 103a/6, 103a/7
y.- düm 32a/1
y.- gendin 32a/2
y.- güçe 102b/4
y.- üp 102b/5, 102b/6, 103a/4, 118a/10, 119a/8
[10]

yükündür- : Diz çöktürmek.
y.- di 36a/5
y.- üp 58a/6
y.- üp édiler 41a/4
[3]

yüreksiz : Yüreksiz, kalpsiz.
y. 26a/8
[1]

yürü- : Yürümek.
y. 115a/2
y.- di 32b/11, 37b/11, 41b/6, 67a/13, 93a/12, 107a/9
y.- dük 69b/6, 69b/13, 70a/6, 81b/13, 112b/14, 113b/12, 114a/4
baḳa y.- dük 81b/2
y.- düm 84b/7, 102b/2, 104b/11, 107a/7, 115b/5, 116a/9
baḳa y.- düm 115a/3
y.- gen 14a/14
y.- gendin 97b/1
y.- gey 74a/14
y.- geyler 64a/8

y.- liŋ 56b/1
y.- megen 55b/13
y.- mek 89b/9, 99b/5, 120a/2
y.- mekke 77a/14, 99b/6
y.- mekni 54b/5
y.- mekte 76a/9
y.- mey 39a/3
y.- ŋ 114b/4, 115a/4, 119b/8
y.- p 25a/10, 31a/4, 61b/14, 72b/12, 73a/7, 78a/12, 81a/12, 84a/5, 92b/1, 94b/6, 97a/14, 106a/1, 106b/13, 108a/9, 114a/8
y.- r 78b/1
y.- r édi 74b/13, 91a/3, 93b/13
y.- r édim 97b/1, 108b/9
y.- rler 102a/5
y.- rmén 110b/11
y.- se bolur édi 92a/14
y.- y almas édiler 101a/13
y.- y almay 97b/7
y.- y bérdim 115a/13, 115b/8
y.- y bérdük 114a/12, 114b/1, 119b/10
y.- ydür ékendür 117a/9
[71]

yürül- : Gidilmek.
y.- di 60b/6, 89b/4, 89b/10, 109b/2
y.- gen émes 81b/5-6
y.- se édi 54b/12
y.- ür édi 92b/1
[7]

yürüş : İlerleme, yürüyüş.
y. édi 101a/10
y.+ i 101a/10
y.+ idin 54b/10
y.+ te 105b/4
[4]

yürüş- : Yürümek, ilerlemek.
y.- mek 55b/14, 59a/2
y.- üp 58b/14
[3]

yürüt- : Yürütmek.
y.- üp 116a/9
[1]

yüz (I) : Yüz.
y. 17b/11, 58b/14, 65a/4, 76a/1, 78b/3, 81b/7, 85a/2, 86b/2, 88a/5, 95a/14, 113a/9, 118b/2

altı y. 33a/6, 82b/12
béş y. 84b/4, 88a/4
iki y. 58b/14, 66b/14, 88a/5, 97a/11-12, 113a/9-10
miŋ béş y. 32a/13, 64b/8, 88b/14
sekiz y. 55a/7, 92b/11
seksen y. 67b/3
tört y. 39b/1
üç y. 39a/7, 44a/9
yéti y. 22b/11
sekiz y. altmışda 6b/4
y. éllig 85a/2
iki y. éllig 66b/14
sekiz y. éllig béşde 18a/10
sekiz y. éllig yétide 25b/2-3
sekiz y. seksen ikide 68a/11-12
tārīḫ-i sekiz y. toḳsan toḳuzda 1b/1, 18a/8-9
tārīḫ-i toḳuz y. ikide 2b/12-13
tārīḫ-i toḳuz y. on birde 11a/5
tārīḫ-i toḳuz y. onda 14a/10-11
tārīḫ-i toḳuz y. sekizgeçe 6a/6
on miŋ altı y. ḳadem 44b/12
iki y. ḳırḳ 61a/10, 82b/14-83a/1, 87b/14
y. ḳırḳ yılġa 85a/7
y. kün 53b/1
y. miŋ 58b/8, 64b/3
y. miŋdin 57a/10
üç y. miŋge 12a/11-12
y. on bir 97a/8
toḳuz y. onda 27b/6
toḳuz y. sekizgeçe 32b/13
miŋ béş y. seksen tört yıldur 47a/1
sene-i toḳuz y. törtde 63b/1-2
y. tümen 32b/7
y. yégirmi altı yıġaç yolnı 13a/9
y.+ çe 106b/14
iki y.+ çe 110a/4
sekiz y.+ çe 56a/3
y.+ din 61a/14, 111b/1
béş y.+ din 106a/5
iki y.+ din 55a/10, 59b/12
üç y.+ din 55a/10, 59b/12, 120a/1
y.+ ge 61b/3
[72]

yüz (II) : Yüz, surat.
y. 20b/7, 51a/12, 60a/3, 104b/12, 116b/6
y.+ degi 61b/4
y.+ ige 40a/12
y.+ ini 20b/8

y.+ niŋ 63b/10
y.+ ümni 89b/4
[10]

yüzlen- : Yönelmek.
y.- di 35b/12
y.- dük 116b/9
y.- ip 25b/1
[3]

yüzlüg : Yüzlü.
y. 6b/14, 15a/4, 18a/14, 68b/1
[4]

-Z- (Ẕ, Ẓ, Ż, Z)

żābiṭ : < Ar. İdarede yetkin olmak.
ż.- u ẓālim-u fāsiḳ-u müdemmaġ 22a/3
[1]

żabṭ : < Ar. Hakim olma.
ż.- u rabṭıġa 16a/12, 59b/3
ż.- u serencām ḳılıp 63b/10
ż.- u siyāset 99b/7
ż.- u tüzüki 23b/5
ż. 13a/2, 18a/1
ż. ḳıldı 7b/1
ż. ḳılġan émestür 12a/11
ż.+ ı 13b/8, 14b/9, 25b/6, 40a/5
taḫt-ı ż.+ ıġa 15a/14-15b/1
[14]

zāçe : < Far. Lohusalık.
z. 20a/12
[1]
zād : < Far. Doğum.
z.- u būdı 49a/7
[1]

zāde : < Far. Oğul.
z.+ sini 29a/2
[1]

ẓafer : < Ar. Düşmanı yenme, üstün gelme.
ẓ. 70b/4
[1]

ẓāhir : < Ar. Görünen, belirgin.
ẓ.- ü āşkārā 51b/5
ẓ. boldı 78a/1
ẓ. bolmadı 14b/14, 18b/12
ẓ. bolup édi 94b/14
ẓ. bolur 94b/4
ẓ. bolur ékendür 18b/14
ẓ.+ de 64b/2, 74b/13
[9]

ẕaḫīre : < Ar. Sıkıntı zamanında kullanılmak üzere ayrılan yiyecek.
ẕ. 94b/8
azuḳ-u ẕ. 95a/6
ẕ. bolsa 95a/8
ẕ.+ din 53b/10
ẕ.+ si bolġay 94a/9
ẕ.+ siniŋ 57b/7-8
[7]

ẓāhiren : < Ar. Açık olarak, belli bir şekilde.
ẓ. 119b/6
[1]

zaḫm : < Far. Yara.
z.- u żarbını 91b/7
z. 65b/8, 65b/12
[3]

zaḫmet : < Ar. Sıkıntı.
z.+ i 20a/12, 27b/12
[2]

żaʻīf : < Ar. Zayıf, güçsüz.
ż. 113a/13
ż. bolup édi 79a/11
[2]

żaʻīflıḳ : < Ar.+T. Zayıflık, güçsüzlük.
ż. 111b/11
[1]

ẓaʻīfraḳ : < Ar.+T. Daha zayıf, daha güçsüz.
ẕ. édi 107b/8
[1]

ẓālim : < Ar. Zulüm eden.
ẓ.- u fāsiḳ édiler 23b/12
żābiṭ-u ẓ.- u fāsiḳ-u müdemmaġ 22a/3
ẓ.- ü kāfirveş 14b/11

ẓ.- ü fāsiḳ-u kāfir-veş 62a/6
ẓ. 11a/2, 23b/11
[6]

zamān : < Ar. Zaman, vakit.
z. 13b/6, 18b/1, 39b/13, 60b/3, 60b/13, 67a/13, 95b/5, 102a/14, 108a/3, 111a/6, 116a/13, 117b/12, 119b/10
z.+ da 7a/4, 62b/9, 107a/3
z.+ dın 36b/10
z.+ ıda 21b/11, 22b/8, 24a/4, 26a/3, 28b/8, 28b/12, 44b/7, 46b/9,46b/12, 47b/5, 94a/13
z.+ ıdın 14b/13, 44b/13
z.+ larıda 3a/8-9, 15a/9
[32]

zār : < Far. Ağlayan, inleyen.
z. 75b/2
[1]

żarar : < Ar. Zarar.
ż.- u āsībī 70b/10
ż.- u noḳṣān 63b/14
ż.+ ı 101b/8
defʿ-i ż.+ ıġa 57b/12
[4]

żarb : < Ar. Vurma.
ż.- ı pāyımġa 115a/12
ż.- ı rāst 62a/9, 63b/3, 93a/11, 110a/10
ż.- ı savuġıda 72a/14
ż. 67a/14, 98a/5
ḫarb-u ż.+ da édi 117a/2-3
ż.+ ıdın 92a/10, 107a/14
zaḫm-u ż.+ ını 91b/7
ḫarb-u ż.+ ḳa 92b/8
[13]

zārlıḳ : < Far.+T. Perişanlık.
z. 23a/1
ḫʿārlıḳ-u z. 101b/3
[2]

żarūret : < Ar. Mecburiyet.
ż. boldı 55b/12, 71b/4, 74a/9, 95a/9
ż. bolup 17a/6-7, 40b/13
ż.+ tin 59b/14, 81a/10
[8]

żāyi‘ : < Ar. Kayıp, zarar.
ż. boldı 17a/1, 42a/3, 67b/1
ż. bolup 31a/11
ż. ḳıldılar 19b/14, 90b/3
ż. ḳılġay 78a/5
[7]

zebūn : < Far. Zayıf, güçsüz.
z. 71b/1
z.+ ıġa 112a/11
[2]

zebūnluḳ (ġ) : < Far.+T. Zayıflık, güçsüzlük.
z.+ ını 112a/12
[1]

ẓerāfet : < Ar. Hoşluk, zariflik, incelik.
ẓ.+ i 3a/7
ẓ.+ i ḳıldı 97b/5
ẓ.+ ler ḳılur édi 14b/4
[3]

zerdālū : < Far. Zerdali.
z. 3a/14
[1]

ẕerre : < Ar. Birazcık, çok küçük parça.
ẕ. 80b/1
[1]

żıdd : < Ar. Muhalif, karşıt.
ż.+ ı édi 33a/11
ż.+ ı édiler 79a/9
[2]

żımn : < Ar. Gizli maksat.
ż.+ ıda 64b/3
[1]

zīb : < Far. Süs.
z. 103a/9, 103b/2
[2]

zīc : < Ar. Yıldız atlası, eskiden yıldızların yerlerini ve hareketlerini belirtmek için hazırlanmış cetvel.
z. 46b/6, 46b/7
z.+ dür 46b/14
z.+ lerġa 47a/1
[4]

zihgīr : < Far. Okçu yüzüğü.
peykān-u z. 11a/14
[1]

ẕihn : < Ar. Zihin.
ẕ. 102b/1
[1]

ẕikr : < Ar. Anma, dile getirme.
ẕ. ḳılalıŋ 9b/8
ẕ.+ i 11b/13, 12a/2, 29a/5
ẕ.+ leri 16a/6
[5]

żil‘ : < Ar. Kenar, yan, taraf.
ż.+ ide 49a/12
[1]

zinā : < Ar. Zina, nikahsız birliktelik.
şorb-u z.+ ġa 23b/13
[1]

zirā‘at : < Ar. Tarım.
z.+ tın 45b/1
[1]

zişt : < Far. Çirkin.
z.- u şenī‘ 26a/10
[1]

zomoḫt : < Far. Kaba.
z.- u münāfıḳ 15a/3
[1]

zor : < Far. Zor, güç.
z.- u ḳuvvetimiz 94a/4
z. 21a/4, 36b/12, 43a/8, 59a/14, 59b/5, 61b/2, 67a/2, 92a/2, 92b/7, 99a/9
z. ḳıla alġaylar édi 36b/13
z.+ ġa 21a/3
z.+ ıġa 114b/10
[14]

zorla- : < Far.+T. Zorlamak.
z.- dı 90a/3
z.- dılar 90a/4-5
z.- lıŋ 113a/13
z.- p 42b/5, 54b/10, 87b/13, 89b/12, 90a/2, 112b/1, 112b/7
[10]

zorraḳ : < Far.+T. Daha zor.
z. 68a/3
[1]

żṭ : Ebced hesabıyla doksan dokuz.
ż. 44b/5
[1]

ẓuhūr : < Ar. Görünme, ortaya çıkma.
ẓ.+ ġa 79b/2
[1]

ẓulm : < Ar. Eziyet.
ẓ.- u bed-ma‘āşlıḳ ḳıla başladılar 110b/14-111a/1
ẓ.- u bī-dād ḳılmaḳnı 35a/5
ẓ.- u fısḳdın 24a/6
ẓ.- u fısḳḳa 23b/6, 25b/12
ẓ.- u fısḳnıŋ 24a/9
ẓ.- u ta‘addīdin 23b/9
ẓ. 26a/4
ẓ.+ lar 61a/11
[9]

4.2. Özel Adlar Dizini

Özel Adlar

Zeynep Korkmaz, özel adlar, somut adlar içinde özel bir yer tutar. Eğer somut adlardan bir kısmı birer tek varlığa ad olmuşlarsa, bunlara özel ad denir. Özel adlar, benzerleri bulunmayan, yaratılışta tek olan varlıklara verilen adlardır olarak tanımlar (Korkmaz, 2019: 231).

Bâbur Şah, bir hükümdar olduğu için hayatı boyunca birçok savaşa katılmasından ve çok farklı coğrafyalara gitmesinden dolayı ailesini, dostlarını, düşmanlarını, fethettiği yerleri, kullandığı savaş aletlerini, yediği yemekleri vb. birçok özel adı hatıratında bahsetmiştir.

Çalışmamızda özel adlar incelenmiş ve ilgili başlıklar altında toplanmıştır. Kişi adları ve yer adları olarak genel iki başlık temel alınmış, daha sonra yer adları kendi içinde

detaylandırılmıştır. Bununla birlikte zaman ifade eden ay adları ayrı bir başlık altında ve hiçbir başlık altına girmeyen özel adlar da ayrı bir başlık altında ele alınmıştır.

Köprü, Geçit Adları

Āb Būrden : Mesîha dağı eteğinde, Pelgar bölgesine doğru bir köy ve aynı adı taşıyan geçit.
Ā. 99a/3, 99a/4, 99b/2, 99b/9

Bīçrātā : (veya Bihrata) Hocend nehri (Sir Derya'nın Fergana vilayetindeki kısmı) üzerinde bir geçit yeri.
B. 72a/6, 109a/13

Aḳ Kötel : Soğd ile Taşkend arasında, Ak Tağ dağlarında bulunan bir geçit.
A. 69a/1

Çār Cū : Amu Derya üzerinde bir geçidin adı.
Ç. 58b/6

Çoban Köprüki : Deşt-i Hasbân ile Ura Tepe arasında bir mevkinin adı.
Ç. 78a/12

Kendirlik : Şahruhiye ile Ahsi arasında bir mevki ve bir geçit.
K. 32a/3, 54b/6, 54b/7, 103b/5

Kilif : Kabadiyân ile Çâr Cû arasında, Amu Derya üzerinde bir yer ve geçit.
K. 33a/6, 33a/8

Mīrzā Köprügi : Semerkand yakınında bir köprü.
M. 43a/5-6

Muḥammed Çeb Köprügi : Semerkand yakınlarında bir köprü.
M. 43a/6

Pul-ı Mīrzā : Semerkand yakınında bir köprü.
P. 43a/7

Pul-ı Moġak : Megâk diye de geçer; Semerkand'ın biraz doğusundan geçen aynı isimli nehrin üzerinde bulunan köprü.
P. 40b/5, 84a/3

Pul-ı Muḥammed Çeb : Semerkand yakınlarında bir köprü.
P. 40a/13, 42b/14, 43a/8

Sere Taḳ : Sirv (Sirû) Tağ, Sipre Tağ ve Serv Tağ şekillerinde de okunabilen bu geçit, Kemrûd vadisinin yukarı tarafında yüksek, dar ve uçurumlu bir yol üzerindedir.
S. 81a/12, 81b/4

Sipre Taġ Bkz. Sere Taḳ
S. 33b/3

Termiẕ : Belh'in kuzeyinde, Amu Derya'nın sağ sahilinde bir şehrin ve belli başlı geçitlerden birinin adı.
T. 20b/5, 26b/10, 27b/8, 33a/1, 33a/2, 44a/9, 44a/11, 45a/8

Ubāç : Uyaç veya İvaç diye de geçer; Amu Derya üzerinde, Kabadiyan'dan yukarıda bir geçit.
U. 68a/5

Uyaç Bkz. Ubāç
U. 56b/14

Yassı Keçit : Fergana vilayetinde Aylamış nehri üzerinde bir geçit.
Y. 14a/8, 65a/11

Zemīn Dāver : Kandahar'ın yaklaşık doksan mil batısında, Helmend'in batısında, Hezâre dağlarının altında, Siyâh Bend nehrinin sağ sahilinde.
Z. 14b/1, 42b/6-7

Şehir, Köy, Kasaba, Belde ve Diğer Yer Adları

Āb Būrden : Mesîha dağı eteğinde, Pelgar bölgesine doğru bir köy ve aynı adı taşıyan geçit.
Ā. 99a/3, 99a/4, 99b/2, 99b/9

Āb-ı Ḫān : Fergana bölgesinde Ribat-ı Serheng orçını köylerinden biri.
Ā. 67b/8, 69b/6

Āhanīn : Semerkand'ın kapılarından birinin adı.
Ā. 44b/8, 45b/7, 84b/11, 84b/12, 85a/1, 85a/2, 91b/10, 92a/2, 92b/2

Aḫsī : Eski adı Ahsiket; Fergana'nın kasabalarından biri, Ömer Şeyh Mirza tarafından başkent olarak benimsenmiştir. Bu kasabanın bugünkü Nemengan'ın yakınlarında olduğu tahmin edilmektedir.
A. 4b/8, 5a/2, 5a/4, 5a/5, 5a/6, 5a/8, 5a/10, 6b/1, 7b/6, 9a/11, 13b/11, 17a/9-10, 17a/11, 17a/14, 17b/3, 17b/4, 17b/13, 18a/3, 23a/1-2, 25a/6, 31b/10, 32a/3, 32a/4, 48b/11, 51b/9, 52a/7, 52b/7, 54b/7, 54b/9, 61b/3, 61b/7, 62a/5, 62a/7, 62a/8, 62a/9, 62a/10, 62b/1, 63a/8, 63b/6, 63b/7, 63b/8, 63b/9, 63b/10, 63b/12, 72a/5, 72b/2, 72b/4, 74a/10, 74b/3, 77a/14, 78a/14, 103b/8, 104a/10, 108a/8, 109a/11, 109b/10, 109b/13, 110a/1, 110a/3, 110a/13, 110b/6, 110b/8, 111a/13, 111a/14, 113b/13, 114a/3, 117a/1, 117a/7, 117a/8, 117b/12, 118a/4, 119a/12

Aḫsīket Bkz. Aḫsī
A. 4b/8

Aḳ Su : Ura Tepe bölgesinde (Esfera dağlarından çıkıp Hocend'in biraz batısına doğru Sir Derya'ya dökülen) Ak Su nehri üzerinde bulunan bir köy.
A. 18a/8

Aḳar Tüzi : Zâmin civarında bir bölgenin adı.
A. 19a/12

'Alī Ābād : Semerkand bölgesinde, Hoca Didar civarında bir bölgenin adı.
'A. 86a/10

Almalıḳ : Doğu Türkistan'da, İli nehrinin üzerinde, bugünkü Kulca şehrinin yakınında, Kâsân'ın kuzeydoğusunda ve Ala Tağ dağlarının öte tarafında bulunan bir şehir.
A. 1b/5

Almatu : Bugünkü Vernıy'ın yerinde bulunan şehrin adı.
A. 1b/5

Andicān : Fergana'nın merkez şehri ve civarını içeren bölgenin ismi.
A. 2a/6, 2a/8, 2b/7, 2b/8, 3a/1, 3a/11-12, 3a/12, 4a/2, 4b/9, 4b/10, 5a/7, 5a/9, 6b/12-13, 7a/12, 7b/14, 9a/11, 10a/13, 13a/13, 13b/2, 14a/4, 14b/7, 15b/11, 15b/12, 16b/2, 16b/3, 17a/7, 17b/14, 18a/2, 25a/4, 27b/5, 31b/9, 32a/3, 32a/5, 32a/6, 32b/10, 34a/6, 37b/12, 38a/12, 38b/14, 39a/4, 39a/5, 51b/8, 51b/9, 52a/2, 52a/7, 52b/6, 52b/7, 52b/14, 53a/1, 53a/14, 53b/2, 53b/4, 53b/6, 53b/13, 54a/11, 54a/12, 54b/5, 55a/5, 55a/6, 55b/14, 58b/14, 59b/13, 61a/14, 61b/7, 62a/1, 63a/1, 63a/2, 63a/6, 63a/11, 63a/12, 63b/6, 63b/8, 63b/12, 64b/4, 65b/14, 66a/1, 66b/8, 66b/10, 67b/4, 67b/7, 69b/9, 70b/5, 70b/8, 70b/9, 71a/1, 71a/12, 71b/5, 71b/9, 72a/14, 73b/3, 73b/7, 74a/11, 74a/14, 74b/4, 74b/8, 77a/11, 78a/4, 79b/5, 86b/2, 94a/13, 96a/14, 97b/7, 103b/4, 104a/5, 104a/8, 104a/8-9, 104a/13, 104b/1, 104b/2, 104b/4, 105a/13, 105b/13, 105b/14, 106b/3, 107b/14, 108a/7, 109a/9, 110a/11, 110b/12, 111a/1, 112b/6, 119a/13, 119b/10, 119b/13

Arça Ként : Fergana'da bir bölgenin adı.
A. 72a/12

Aspara Bkz. Esfera
A. 10a/14

Astarābād : Hazar denizinin güneydoğu köşesindedir.
A. 26a/12, 26b/2, 36a/4, 36a/5, 41a/3, 41a/6, 41a/14, 41b/12, 42b/11, 57b/12, 58a/3

Bābā Ḫākī : Herat'ın on iki ağaç kadar doğusunda, sultanların yazlık yeri.
B. 13a/7

Bābā Tevekkel : Tekke; Andican civarında bir yerin adı.
B. 108a/2

Bāmyān : Gazne'nin kuzeybatısında, dağlar arasında bir yer.
B. 58b/12

Bedaḫşān : Fergana vilayetinin güneyinde bulunan dağlık bölgenin adı.
B. 1b/4, 10b/14, 11b/3, 11b/4, 12b/2, 26a/14, 26b/11, 27b/10, 27b/14, 28b/9

Belḫ : Kuzey Afganistan'ın önemli merkezlerinden biri.
B. 8b/14, 29a/6, 36a/3, 36a/3-4, 36a/5, 41a/3, 41a/14, 42a/4, 42a/5, 45a/8, 57a/2, 57a/4, 57a/5, 57a/12, 57a/13, 57a/14, 68a/4, 68a/5

Benāket Bkz. Şâhruḫiyye
B. 45a/8

Bend Sālār : Ahsi ile Andican arasındaki yol üzerinde bulunan bir yer.
B. 32a/5, 32a/6, 72a/14-72b-1

Bīş Ként : Hocend'den yaklaşık dört menzil mesafede Şaş'a bağlı bir bölge.
B. 94a/13, 98a/3, 98a/11, 98a/12, 98b/2-3, 98b/5, 98b/10, 100a/8

Bīşāmūn : (veya Şîbâmûn) Oş ile Andican arasında bir mevkinin adı.
B. 105a/8

Bişḫārān : Kâsân'ın kuzeybatısında bir mevkinin adı.
B. 73b/11, 73b/12, 73b/14, 74a/1, 74a/2, 109b/8

Bostān Sarāy : Semerkand'ın erkinde Uluğ Bey tarafından yaptırılmış bir imaret.
B. 36b/3, 44b/3, 85a/5

Buḫārā : Türkistan'ın batısında bir bölge ve merkez şehrinin adı.
B. 3b/4, 5a/3-4, 5a/4, 11a/7, 19b/5, 21b/3-4, 21b/14, 22b/7, 22b/11, 30a/10, 30a/12, 36a/13, 37a/3, 37b/3, 37b/5, 37b/6, 38a/13, 39a/2, 39a/4, 45a/7, 45a/11, 45b/1, 48b/8, 48b/9, 48b/10, 48b/12, 48b/13, 49a/2, 49a/3, 49b/8, 49b/9, 49b/11, 69a/5, 69a/6, 69a/8, 76a/14, 76b/1, 78b/4, 79b/8, 79b/9, 86a/11

Büst : Helmend'in sol sahilinde, Zemir Dâver'den aşağıda bulunur.
B. 57b/5, 57b/7

Cūdek : Hûb Kent diye de bilinir; Semerkand civarında, Karbuğ dağının kuzeyinde bulunan köy.
C. 95b/1

Çāç : Taşkend'in eski ismi.
Ç. 6a/5

Çaġāniyān : Termiz'in kuzeyindeki bir yerin adı; evvelce bütün Hisar bölgesine bu isim verilirdi.
Ç. 26b/10, 56a/14, 56b/10, 81a/6

Çaġatay : Çağatay Han'dan itibaren Özbek istilasına kadar Seyhun-Ceyhun arasında ve Horasan'daki devletlerin büyük bölümüne verilen isim.
Ç. 6a/6

Çārreh : Semarkand'ın kapılarından biri.
Ç. 80a/7

Çehārrāha Bkz. Çārreh
Ç. 37a/2

Çekmen : Endehûd ve Şaburgan civarında Sultan Hüseyin Mirza ile Sultan Mahmud Mirza arasındaki meydan muharebesinin gerçekleştiği yer.
Ç. 26a/13

Çihil Duḫterān : Oş ile Andican arasında ve Andican'dan bir kürûh mesafede bulunan bir mevki.
Ç. 66a/2, 104b/5

Çihil Sütūn : Semerkand civarında, Kûhek tepesinin eteğinde Bağ-ı Meydan bahçesinin içinde Uluğ Bey tarafından yaptırılmış büyük bir binanın adı.
Ç. 47a/3-4

Çīnīḫāne : Semerkand civarında Kûhek tepesinin batı tarafındaki eteğinde bulunan Bağ-ı Meydan bahçesinde Uluğ Bey'in yaptırdığı duvarlı köşk.
Ç. 47b/1

Dehār : Hindistan'da Mandu (Mâlve) devletinde bir şehir. Raca Bikermâcit döneminde burada bir rasat zaptedilmiştir.
D. 46b/13

Deşt-i Ḥasbān : veya Deşt-i Hasân, Esfera ile Ura Tepe arasındadır.
D. 78a/12

Devlet Sarāy : Hisar kurganının dış mahallesinde Sultan Mahmud Mirza tarafından yaptırılan bir sarayın adı.
D. 56b/12

Dıḫket : Ura Tepe'nin dağ eteklerinde bulunan köylerinden birinin adı. Bâbur hicri 907 senesinde burada uzun bir süre kalmıştır.
D. 96b/6, 96b/7, 97a/2, 97a/4-5, 97a/10, 97a/13, 99a/1-2, 99a/2, 99b/2

Diyūl : Semerkand civarında bir yerin adı.
D. 89a/1

Dizek : Bir mevkinin adı.
D. 13b/3, 95b/10, 96a/7

Dūşī : Hindukûş'un kuzeyinde, Gûrî'den on on iki mil güneydoğuda, Enderâb suyunun kıyısında ve bu nehrin Surh Âb ile birleştiği yerdedir.
D. 29b/6

Endeḫod : Belh ile Merv arasında, Amu Derya'nın güneyinde, Belh'in seksen sekiz mil ve Şaburgan'ın yirmi beş mil batısında, çöl ile dağlar arasında kalan müstahkem bir mevki.
E. 26a/13

Enderāb : Bedahşan'ın güneybatısındadır.
E. 29b/7

Ermiyān : Fergana'da İki Su Arası'nda (Ribatek Orçını) Nûşâb köyü yakınında bir köy.
E. 70b/14

Esfera : Fergana vilayetinin yedi kısmından biri ve aynı adı taşıyan merkezinin ismi; Merginan'ın güneybatısında ve dokuz ağaç uzağındadır.
E. 3b/5-6, 3b/7, 3b/9, 3b/12, 3b/13, 78a/8, 78a/8-9

Esfera : Sir Derya'nın kollarının birinin üzerinde bulunan Hokand'ın güneybatısında kalan bir şehir.
E. 30b/12, 31a/1, 71b/5

Esfidek : Semerkand civarında Yay Yaylak'ta müstahkem bir köy.
E. 82b/8, 83a/11, 83b/13

Fenākat : Diğer biçimleri Fiyâket, Fenâket, Benâket ve Benâkeş olup = Şaş = Taşkend'dir; Bâbur'a göreyse = Şahruhiye'dir.
F. 2a/2

Ferġāna : Bâbur'da sınırları hakkında açık bilgiler yoktur; daha çok verimli vadi kastedilmektedir.
F. 1b/1, 1b/2, 2a/6, 3a/10-11, 4b/9, 4b/14, 5a/12-13, 5b/7, 6b/12, 8a/10, 8a/13, 8a/14, 10a/12, 12b/14, 32a/8, 45a/5, 45a/7, 48b/11, 54a/3, 96b/14, 104a/6, 107b/8, 108a/10, 120a/2, 120a/3

Ferket : Fergana'da Kendir Tağ'ın kuzeyinde bir mevki.
F. 96b/12, 96b/12-13, 116a/14

Fīrūze : Semerkand'ın kapılarından birinin adı.
F. 45b/13, 84a/4, 84a/7, 84a/12, 92a/13, 93b/14

Fülūl : Bedahşan'da İskemiş civarındadır.
F. 35a/12

Ġār-ı 'Āşıḳān : Semerkand civarında bir mevki.
Ġ. 40b/3-4, 43b/1, 84a/4, 84a/6, 94b/11

Ġātfer : Semerkand civarındaki bir yerin adı.
Ġ. 36b/8

Ġavā : Fergana'da Kernan civarında bir yerin adı.
Ġ. 116a/14, 116b/1, 116b/2, 117a/1, 117a/12, 117b/2

Ġazne Nemengen : Bu mevkinin Bişhârân'ın kuzeyinde veya kuzeybatısında olduğu anlaşılıyor; Erhıyan kurganından bir şer'i uzaklıktadır.
Ġ. 73a/8-9

Gāzüristān : Semerkand'ın kapılarından birinin adı.
G. 92b/4, 92b/11, 93a/4, 93b/2

Gerzevān : Belh ile Herat arasındaki dağlık arazide, Murgâb deresinin kaynaklarında, Belh'in üç dört konak güneybatısında bir yerin adı.
G. 41a/14

Ḫˇāce Çengāl : Talikan nehri üzerinde ve Talikan'dan on dört mil yukarıda bir yer.
Ḫ. 35b/4

Ḫˇāce Ḫızır Mescidi : Semerkand civarında bir yer.
Ḫ. 92a/3, 92a/4, 92a/10

Ḫˇāce Kārdzen : Semerkand civarında bir yer.
Ḫ. 38b/13, 80b/13, 88b/2

Ḫˇāce Kefşīr : Semerkand civarında bir yer.
Ḫ. 36b/9, 93b/5

Ḫˇārezm : Harzem diye de bilinir; Batı Türkistan'da bir bölge.
Ḫ. 45a/7

Ḫākān : Andican'ın güneyinde, Puşte Ayş eteğinde, Ribat-ı Rûzak köyü civarındadır.
Ḫ. 53b/9, 105b/14, 106a/2, 106a/9, 106b/2, 106b/4, 107b/5

Ḫalīlīyye : Semerkand bölgesinde Ilan Otı ile Dizek arasında bir mevkinin adı.
Ḫ. 95b/9

Ḫarābūk : Fergana'da Andican'a iki kürûh mesafede bir mevki. Cerabûk da denir.
Ḫ. 105a/8, 107b/8

Ḫās : Ura Tepe ile Taşkend arasında bir köy.
Ḫ. 98a/10

Ḫavāṣṣ Bkz. Ḫās
Ḫ. 8a/9, 19a/13

Ḫazān : Karşı vilayetine bağlıdır, Semerkand ile Buhara arasındadır.
Ḫ. 49b/8

Ḫazār : Şehr-i Sebz'in güneybatısındadır.
Ḫ. 86a/14

Herāt : Horasan'da Timurluların devlet merkezi.
H. 85a/10

Herī Bkz. Herāt
H. 2b/4, 12b/12, 13a/7, 21a/7, 21a/12, 21a/14

Heşt Yek : Hocend'in aşağısında bulunan köylerden biri.
H. 98a/4

Ḫırmas Bkz. Çıras
Ḫ. 9b/14

Ḫıṭāy : Kuzey Çin.
Ḫ. 7a/12, 47b/1, 101b/4, 101b/5

Ḥişār : Semerkand'ın güneydoğusundaki dağlık bölge ve aynı ismi taşıyan şehir.
Ḥ. 9a/13, 20b/11, 23b/12, 26b/3, 26b/9, 26b/11, 27b/1, 27b/3, 28a/12, 30a/2, 30a/3, 30a/9, 30a/10, 30a/12, 30b/6, 32b/14, 33a/12, 33b/1, 33b/2, 33b/4, 33b/8, 34a/4-5, 34a/11, 35b/6-7, 35b/12, 36a/8, 37b/13, 38a/14, 39b/9, 42b/1, 42b/3, 56b/2, 56b/5, 56b/11, 57a/1, 57b/9, 58a/2, 58a/9, 58b/11, 63b/14, 64a/1, 64b/9, 68a/12, 69a/10, 81a/4, 81b/2, 82a/1, 90b/11, 99a/11, 99b/9

Ḫocend : Fergana vilayetinde Andican'dan batıya doğru yirmi beş ağaç mesafede bir kasabanın, bir bölgenin adı ve Sir Derya'nın Fergana'nın içinden akan kısmına verilen isim.
Ḫ. 1b/8, 1b/9, 2a/2, 4a/2, 4a/3, 4a/4, 4a/5, 4a/9-10, 4b/1, 4b/2, 4b/4, 6a/12, 8a/13, 8a/14, 16b/1, 17a/9, 19b/8, 19b/13, 20a/5, 31b/4, 31b/7, 32b/4, 53b/1, 53b/13, 54b/2, 54b/7, 55b/2, 55b/3, 55b/4, 55b/12, 56a/4, 56a/6, 56a/13, 58b/14, 59a/6, 60a/1, 60a/4, 60b/6, 61b/4, 71b/5, 72a/6, 74a/10, 75a/9, 78a/13, 98a/2, 98a/4, 98a/10, 101a/4, 103b/9, 103b/14, 104a/8, 108a/7, 108a/8, 109a/13, 111a/2, 111a/3, 116b/6

Ḫorāsān : Bu vilayetin sınırı Bâbur'da doğusu Belh, batısı Bistâm ve Damgan, kuzeyi Harezm ve güneyi Kandahar ile Sîstân olarak gösterilmektedir.
Ḫ. 7b/2, 10b/3, 10b/12, 15a/14, 20a/11, 26b/2, 26b/4, 26b/6, 32b/14, 35b/4, 42a/7, 46a/13, 57b/8, 58a/8, 59b/9, 80b/12, 120a/3

Ḫorāsān : Çehre bölüğü, Ebû Said Mirza'nın hassa bölüklerinden birinin adı.
Ḫ. 15a/13, 15b/2, 29a/12

Ḫotan : Doğu Türkistan'ın merkez şehirlerinden biri.
Ḫ. 17b/7

Ḫūbān : Fergana'da, Andican civarında bir köy; Bâbur'un ilk meydan muharebesi burada olmuştur.
Ḫ. 69b/9, 70a/3, 70a/4, 70a/5, 70b/2

Ḫūḳān : Arap coğrafyacılarında Ḫ̆âkand şeklinde geçer. Hocend ile Ahsi'ye giden yol üzerinde olup bugünkü Hokand'dır.
Ḫ. 25a/6, 103b/14-104a/1

Ḫutlān : Hisar civarında bir vilayetin ve merkezinin adı.
Ḫ. 9a/13, 26b/11, 33b/1, 33b/4, 35a/14, 56b/6, 56b/6-7, 56b/13, 57a/1

Hürmüz : İran'da bir bölgenin adı.
H. 4b/1

Ilan Otı : Semerkand civarında Hûb Kend köyünün aşağısında bir yer.
I. 95b/2, 95b/7

'Irāḳ : İran'ın batısında bir bölge.
'I. 10a/5, 10b/3, 26b/2, 26b/4, 28a/8, 28b/5, 29b/14

İşkemiş : Kunduz'dan biraz yukarıda, Aksera nehrinin Bangi kolu kenarındadır.
İ. 35a/12

Ḳabā : Fergana'da Andican'ın batısında, aynı adı taşıyan nehrin üzerinde küçük bir şehir.
Ḳ. 16b/2, 16b/13, 77b/2, 78a/5, 104a/1

Kâbil : Afganistan'ın merkezi.
K. 4a/2, 6b/9, 10b/11, 10b/12, 11a/4, 13b/4, 14a/11, 14b/1, 20a/11, 22a/9, 22a/11-12, 27b/11, 29b/8, 45b/4, 45b/5

Kābud : Semerkand bölgesinde, Ribat Hoca ile Şiraz civarında bir mevkinin adı.
K. 44a/3, 59b/11

Kāfiristān : Kâbil'in kuzeydoğusunda bulunan dağlık araziyi (Kettûr ve Gebrek) içine alan bölgenin adı.
K. 26a/14

Kāhmerd : Belh ile Kâbil arasında, dağlık bölgededir.
K. 27b/9

Ḳandahār : Afganistan'da, Horasan ile Hindistan arasındaki büyük ticaret merkezlerinden biri.
Ḳ. 10b/13, 42b/6, 57b/9

Ḳara Bulaḳ : Mesîha dağları ile Yam arasında bir memleketin adı.
Ḳ. 39b/5, 39b/9, 99b/6

Ḳara Köl : Buhara'nın güneybatısındadır.
Ḳ. 23a/2, 45a/11, 49b/9, 86a/14, 87b/10, 87b/11

Ḳara Tigin : Fergana'nın güneyinde, Hutlân ile Hisar'ın kuzeyindedir.
Ḳ. 33b/9, 33b/14, 63b/14, 69b/2-3, 81a/11

Ḳarşı : Nesef, Nahşeb, Keş'in güneyinde ve Şehr-i Sebz'in güneybatısındadır.
Ḳ. 36a/13, 49b/2, 49b/3, 49b/7, 86a/13, 86a/14

Kāsān : Fergana'nın kasabalarından biri, Kar Şehir yolu üzerinde.
K. 5a/8, 5a/10, 5a/12, 14a/6, 15a/10, 17a/12, 17a/14, 17b/1, 63b/10, 72a/9-10, 72a/12, 72b/5, 72b/6, 109a/12, 109b/9, 109b/11

Kāşġar : Fergana'nın doğusunda bir bölgenin ve merkez şehrinin adı.
K. 1b/3, 11a/12, 12a/12, 12b/3, 17b/7, 20a/3, 32a/8, 45a/7

Kenbāy : Semerkand bölgesinde bir mevki.
K. 30b/2, 30b/3, 38b/1, 69a/1, 69a/2

Kend-i Bādem : Fergana'da Hocend'e bağlı bir kasaba olup adını burada yetişen iyi bademden almıştır.
K. 4a/13-14, 4b/2, 10a/12-13, 25a/5, 56a/5, 56a/6-7, 71b/5, 111a/3

Kermīne : Fergana vilayetlerinden olup Semerkand ile Buhara arasındadır.
K. 49b/8

Kernān : veya Kermân, Ahsi'nin kuzeybatısındadır.
K. 103b/6, 103b/13-14, 104a/10, 116b/1, 116b/7, 116b/8, 116b/9, 117a/4-5, 117b/2, 117b/7, 117b/8, 118a/5, 119a/14, 119b/3

Keş : Semerkand'ın otuz mil güneydoğusunda, Karşı yolu üzerinde, verimli ve iyi sulanan bir bölgenin merkezi (genellikle Şehr-i Sebz olarak bilinir.)
K. 2a/9, 49a/3, 49a/4, 49a/7, 49a/8, 49a/13-14, 49b/1, 58b/5, 58b/6, 79b/10, 79b/11, 81a/4, 88b/13

Kirmān : Irak vilayetinde bir mevki.
K. 29b/14

Kisrā : Bağdad'da bir binanın adı.
K. 49a/13

Kök Serāy : Semerkand erkinde dört katlı büyük bir köşk.
K. 23b/1, 36b/2, 37a/8, 37a/9, 37a/13, 37a/14, 45b/7

Köl-i Melik : Buhara yolu üzerinde, Bâbur'un Özbeklere yenildiği yer.
K. 22b/6

Ḳulbe : Semerkand civarında, Bağ-ı Meydan'ın arkasında bulunan çayırın adı ve bu çayırın kuzeyinde bulunan bir köy.
Ḳ. 42b/13, 43a/2, 47b/7, 48b/5, 48b/6, 80b/5, 90b/4

Ḳunduz : Belh'in doğusunda, önemli merkezlerden biri.
Ḳ. 9a/3, 26b/11, 27b/4, 29a/9, 29b/5, 33a/2, 33a/5, 34b/12, 34b/13, 35a/11, 35b/12, 37b/13, 42a/8, 44a/9, 57b/9, 68a/5, 90b/12

Kūy-ı Pāyān : Semerkand'da bir yer.
K. 94b/12

Küfin : Semerkand vilayetinde bir mevkinin adı.
K. 38b/4

Künbed-i Çemen : Ahsi'den bir şer'i mesafede bir mevki.
K. 113b/13-14, 113b/14

Lātkénd : Fergana'da Oş civarında bulunan bir köy.
L. 66b/6

Leklekān : Taşkend'in güneyinde bir mevki.
L. 94a/14

Mālve Bkz. Māndū
M. 46b/13

Māndū : Mâlve'nin eski bir merkezi olan ve şimdi metruk bulunan Mândû, Dehâr devleti dahilindedir.
M. 46b/13

Mātürīd : Semerkand'ın mahallelerinden biri.
M. 45a/2

Māverāü'n-nehr : Amu Derya'nın öte tarafındaki bölgeye verilen isim.
M. 2a/9, 3b/4, 36a/3, 44b/6, 44b/14, 45a/4, 45a/6, 48b/10, 49a/2, 50a/7

Mekke : Arabistan'ın merkez şehirlerinden.
M. 13b/4

Merāġa : Azerbaycan'da Nasîr-i Tûsî'nin rasathanesinin bulunduğu mevki.
M. 46b/9

Merġīnān : Fergana'nın merkezi olan büyük şehir.
M. 3a/11, 3b/5, 3b/6-7, 3b/7, 4a/6, 4b/3-4, 16a/13, 16b/2, 18a/3, 45a/5, 60b/1, 60b/4, 60b/9, 61a/5, 61a/12, 61b/8, 61b/10, 63a/1, 63a/11, 78a/5, 78a/6, 78a/7, 108b/1, 110b/13, 111a/1, 111a/3, 111a/5

Merv : Kara Kum çölünün güney sınırında; yeni şehir Murgâb'ın her iki sahilindedir. Eski Selçuk payitahtının harabeleri on beş millik bir saha işgal eder.
M. 9a/2, 86a/14, 87b/10

Mescid-i Cevzā : Taht-ı Süleyman Dağı'nın eteğinde bulunması muhtemeldir.
M. 3a/5

Mescid-i Laḳlaḳa : Semerkand'da bir mescidin ismi; ''laklak'' sesinden dolayı bu isim verilmiştir.
M. 47b/2-3

Mescid-i Muḳaṭṭa‘ : Semerkand’da bir mescidin ismi; parça parça ağaçlardan yapılmış olduğundan bu ismi almıştır.
M. 46b/1

Mesīḥa : Ak Tağ silsilesinin batı sırtı üzerinde, Semerkand ile Hocend arasında bulunan bir vilayet ve merkeziyle aynı ismi taşıyan ve Zerefşan nehrinin kuzeyindeki dağın adı.
M. 14a/9, 32b/3, 39b/8, 97a/3, 99a/3, 99a/5, 99a/10-11, 99b/1, 99b/4

Miḥan : Mahan veya Mahzen diye de geçer; Fergana’da Esfera’ya bağlı bir köy.
M. 78a/9, 78a/11

Mīrzā Ḥamāmı : Semerkand’da bir hamamın ismi.
M. 46a/12

Naḫşeb Bkz. Ḳarşı
N. 49b/3

Nesef Bkz. Ḳarşı
N. 49b/3

Nevendāk : Nûndâk diye de geçer; Çağanyan’da bir mevkinin adı.
N. 81a/13

Nevkend : Sir Derya’nın kuzeyinde, Kâsân ile Özgend arasında bulunması muhtemeldir.
N. 72b/9, 109a/12, 109a/13, 109a/14, 109b/3, 109b/7, 109b/9

Nundāklıḳ : Çağanyan’da bir mevkinin adı.
N. 29b/12

Nūşāb : Fergana’da Ribatek Orçını’nda Ermiyan civarında bir mevki.
N. 70b/14

Oş : Uş diye de geçer; Fergana vilayetinde, Andican’ın güneydoğusunda ve ona dört ağaç mesafede bulunan bir kasaba.
O. 2b/7, 2b/9, 3a/1, 3a/11, 5a/9, 5a/12, 13a/3, 18a/3, 63a/8, 63a/10, 63b/2, 63b/3, 63b/4, 66a/7, 66a/8, 66b/2, 66b/4, 66b/5, 66b/6, 66b/7, 66b/13, 67b/6, 67b/10, 69b/3, 71a/12, 77b/3, 77b/9, 103b/9, 104a/1, 104a/2, 104a/4, 104b/4, 105a/11, 105a/12, 105b/9, 107b/9, 107b/11, 108a/2, 108b/1, 108b/2, 110b/13, 111a/1, 113b/3

Otrar : (= Yanı) Taşkend ile Aral denizi arasında olup Timur devrinde önemli bir merkezdi.
O. 1b/5

Özkend : veya Özgend, Fergana’da Andican’ın doğusunda, Sir Derya’nın kolu olan Kıra’nın sağ sahilindedir.
Ö. 16a/2, 17b/7, 63b/5, 64b/7, 66b/8, 66b/9, 66b/12, 70b/7, 72a/9, 74a/11, 77b/6, 77b/7, 103b/9, 104a/6, 108b/1

Pelġar : Mesîha dağlarının aşağısında bir mevki.
P. 32b/3, 99a/5

Peşāġar : Semerkand civarında Yar Yaylak köylerinden biri.
P. 59a/3, 59a/6, 59a/11, 59b/14, 96a/9, 96a/8

Reşdān : Merginan'ın köylerinden biri.
R. 3b/5

Ribāṭ-ı Soġd : Semerkand civarında bir mevki.
R. 69a/1

Ribāṭ-ı Zevraḳ : Fergana vilayetinde, Andican'a bir ağaç mesafede bulunan bir mevki.
R. 106b/2, 106b/5

Saḳā : Fergana'da Hûbân'ın güneydoğusunda bulunan bir köy.
S. 70a/4

Sām Sīrek : Taşkend'in güneyinde Âhengerân köylerinden biri.
S. 98b/7, 100a/8, 100b/14

Sān Çārik : Belh vilayetinde bir mevki olmalı.
S. 57a/11

Sapān : Merginan'ın bir şer'î doğu tarafında bir köy.
S. 61b/9

Sayrām : Arış kollarından Bâdâm üzerinde ve Çimkend'in on mil doğusundadır.
S. 8a/11, 19b/6, 19b/7, 102a/12-13, 105b/5

Sekān : Mengân diye de geçer; Fergana'da Hocend (Sir Derya) sahilinde, Kernân ile Hûkân yolu üzerinde bir mevki.
S. 103b/14

Semerḳand : Aynı ismi taşıyan vilayetin (Mâverâünnehir) merkez şehri.
S. 1b/4, 1b/8, 2a/9, 3b/4, 4a/3, 4a/5, 5a/4, 5b/9, 6a/9, 6b/4, 6b/11, 7b/2, 8a/6, 8b/10, 10b/12, 11a/7, 11a/9, 11b/8, 12b/1, 13a/6, 13a/13, 13b/1, 14b/8, 15a/14, 15b/2, 15b/3, 19b/5, 20a/4, 20a/5, 20b/6, 20b/14, 21a/2, 21a/9, 21a/12, 22b/4, 23a/10, 23a/12, 23b/6, 24a/4, 24a/9, 24b/14, 25a/3, 25a/5, 26b/7, 28a/12, 29b/9, 30a/2, 30a/6, 30a/12, 30a/13, 30b/1, 30b/2, 30b/5, 33b/4, 36a/7, 36a/9, 36a/12, 37a/10, 37b/11, 37b/12, 38a/1, 38a/2, 38a/4, 38a/12, 38b/2, 38b/5, 38b/10, 38b/11, 39a/4, 39a/13, 40a/8, 40a/9, 40b/9, 40b/11, 41a/1, 42b/13, 43a/3, 43a/4, 43b/2, 44a/5, 44b/1, 44b/4, 44b/6, 44b/7, 44b/9, 44b/11, 45a/1-2, 45a/9-10, 45a/10, 45b/3, 45b/5, 45b/6, 45b/12, 46a/4, 46a/5, 46a/7, 46a/9, 46a/13, 47b/2, 47b/13, 47b/10, 48a/1, 48a/3, 48a/10, 48a/14, 48b/1, 48b/2, 48b/4, 48b/8, 49a/3, 49a/3-4, 49a/4, 49b/1, 49b/2, 49b/5, 49b/8, 49b/14, 50a/5, 50b/8, 50b/13, 51a/3, 51a/4-5, 51a/8, 51b/6, 51b/7, 52a/3, 52a/12, 52b/8, 52b/14, 53a/1, 53a/14, 53b/1, 53b/3, 54a/12, 55b/4, 55b/6, 55b/7, 56b/1, 58b/4, 58b/14, 59a/2, 59a/5, 59b/1, 59b/13, 68b/4, 68b/10, 68b/14, 69a/2, 69a/7, 69a/9, 74a/13, 74a/14, 76b/2, 76b/11, 77a/7, 77a/13, 77b/1,

77b/2, 77b/11, 78a/3, 78b/8, 78b/10, 78b/12, 79b/9, 79b/10, 79b/12, 80a/1, 81a/4, 81a/5, 81a/7, 81b/11, 82a/2, 82b/11, 82b/12, 82b/13, 83a/2, 83a/4, 83a/6, 83b/1, 83b/4, 83b/12, 83b/14, 84a/1, 85a/7, 85b/6, 85b/9, 85b/13, 85b/14, 86a/4, 86b/3, 86b/8, 86b/14, 87a/3, 87a/4, 87a/7, 87b/5, 87b/14, 89a/10, 90b/14, 91a/4, 91b/3, 94b/14, 96a/11, 96a/12, 96b/10, 96b/12, 97b/12, 98a/1, 98a/13, 98a/14-98b/1, 98b/3-4, 98b/12, 108a/5, 108a/9

Semiz Kend : = Semerkand; Türk ve Moğol ulusları Semerkand'a Semiz Kend ismini vermişlerdir.
S. 44b/10

Semnān : Horasan ile Irak arasında, Damgan yakınında bir şehir.
S. 3a/14-3b/1

Seŋzār : Semerkand civarında bulunan Yâr Yaylak'ın merkezi.
S. 55b/9, 78b/5, 78b/7, 82b/6

Ser-i Pul Bkz. Serpül
S. 8b/10

Serpül : Semerkand civarında bir mevki.
S. 38b/13, 88a/2, 88a/14

Seyyid Ḳāsım : Kâbil civarında bir köy.
S. 31a/5, 31a/9, 78a/10, 109b/14, 110a/5, 110a/7, 112b/2, 112b/9

Sīrāb : Serâb diye de geçer; Hindukûş'un kuzeyinde, Bazarek geçidinin dibinde bir mevki.
S. 29b/7

Siyāl Kut : Pencâb'da aynı adı taşıyan bir bölgenin merkezi; Çanâb nehrinin doğusunda, Lâhûr'un yetmiş iki mil güneyinde.
S. 59b/3-4

Sūzengerān : Semerkand'ın kapılarından biri.
S. 92b/4, 92b/12, 93a/3, 93a/14, 93b/4

Şaburġān : Paropamisan dağlarının kuzeyindeki çöl ile dağlar arasında, Belh'ten yaklaşık altmış mil mesafede müstahkem bir mevki.
Ş. 57a/6-7, 57a/8

Şāhruḫiyye : Eski adı Fenâket ve Benâket; Hocend ile Taşkend arasında, Sir Derya üzerindedir.
Ş. 2a/2, 3b/14, 6a/6, 7b/6, 8a/9, 8a/12, 8a/13, 12a/6, 12b/14, 19b/6, 31a/8, 31b/9, 31b/13, 45a/7, 98a/3, 98a/11, 99b/13

Şāş : Taşkend'in eski adı.
Ş. 6a/4, 45a/8

Şehr-i Sebz : = Keş, Timur'un doğduğu yer.
Ş. 38a/1, 49a/6, 49b/14, 87a/5, 87b/5

Şeyẖzāde : Semerkand'ın kapılarından biri.
Ş. 43a/6, 90b/5, 92a/13, 92b/2, 92b/5, 95a/10

Şīrāz : İran'ın Fars bölgesinin merkezi.
Ş. 10a/7, 10a/10

Ṭālıḳān : İşkemiş'in güneydoğu istikametinde, Kunduz'dan yaklaşık on beş mil mesafede ve Kunduz deresinin üzerindedir.
Ṭ. 35a/11

Taşkend : = Şaş, Çaç, Eski Taşkend bugünkü Taşkend'den Sir Derya'ya on dört mil daha yakındı.
T. 3b/14, 6a/4, 6a/6, 8a/11, 8a/13, 8b/1, 12a/3, 12a/6, 12a/14, 13b/11, 19a/13, 19b/6, 19b/7, 20a/6, 45a/7, 54b/3, 54b/4, 55b/14, 71b/10, 72a/3, 96b/5, 96b/8, 99b/5, 99b/9, 99b/13-14, 100a/8, 101a/11, 102a/12, 102b/14, 103a/1, 103b/4, 105b/4, 105b/5, 105b/6, 105b/7

Tebrīz : İran Azerbaycan'ının merkez şehri.
T. 10a/6

Teke Sekritgü : Andican'ın kuzeyinde Sir Derya sahilinde bir mevkinin adı.
T. 8a/1

Tenük Āb : Fergana'da Hocend'e bağlı köylerden biri.
T. 60b/7, 60b/8

Termiẕ : Belh'in kuzeyinde, Amu Derya'nın sağ sahilinde bir şehrin ve belli başlı geçitlerden birinin adı.
T. 20b/5, 26b/10, 27b/8, 33a/1, 33a/2, 44a/9, 44a/11, 45a/8

Ṭurfān : Doğu Türkistan'da bir mevki.
Ṭ. 102a/1

Tutluḳ : Fergana vilayetinde Oş ile Andican arasındaki yol üzerinde bir mevki.
T. 105b/14

Türkistān : Geniş anlamda Türklerin yaşadığı yerler, dar anlamda Taşkend'in alt tarafında ve Sir Derya'nın kuzeyinde, içinde Türkistan adlı şehrin de bulunduğu bölgedir.
T. 2a/3, 8a/6, 22b/3, 43b/13, 44a/1, 44a/7, 84a/8, 86a/9

Ucīn : Ücceyn diye de geçer; Hindistan'ın Mandu (Mâlva) bölgesinin dahilinde bir şehrin adı; Raca Bikermâcit Hindu zamanında burada bir rasat zaptedilmiştir.
U. 46b/12

Ura Tépe : Asıl adı Usruşna (Usruşta), Usruş da derler; Hocend ile Zerefşan arasında bulunan bir mevki.
U. 8a/9, 8a/13-14, 8b/2, 13a/5, 13a/14, 13b/1, 14b/7, 14b/8-9, 16b/1, 18a/7, 19b/8, 32a/14, 32b/4, 32b/8, 32b/11, 32b/12, 32b/13, 55b/6-7, 59a/2, 60a/5, 78a/13, 78b/3, 78b/5, 86b/3, 91a/2, 91a/7, 96a/8, 96a/13, 96b/5, 96b/14, 97a/2, 99a/2, 99a/13, 99a/14, 100a/7, 101a/8

Usruş Bkz. Ura Tépe
U. 8a/14

Usruşna Bkz. Ura Tépe
U. 8a/14, 8b/3

Ünçü Töpe : Fergana'da Oş köylerinden biri.
Ü. 67b/7

Üştür Gerdin : Semerkand civarında bir mevki.
Ü. 91b/13, 92b/7

Yaġa : Yagman diye de geçer; Taşkend ile Sayram arasında bir köy.
Y. 102a/13

Yam : Semerkand civarında bir mevki.
Y. 39b/9, 40a/2

Yaŋı : = Otrar; Fergana'nın kuzeyinde bir mevki.
Y. 1b/5

Yaŋı : Talas nehri üzerinde, Evliya Ata civarındaki dağların batı eteklerindeki Talas veya Talaz şehri olmalı.
Y. 10a/14

Yār Yaylaḳ : Ak Tağ'ın doğusunda, Semerkand'ın kuzeydoğusuna doğru uzanan alandadır.
Y. 19b/4, 39a/5, 49b/11, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 59a/3, 59a/14, 59b/1, 59b/2, 77a/6, 79a/6, 81b/10, 81b/12, 82b/4, 82b/8, 83a/8, 83a/11

Yārī : veya Tâzî; Gazne ile Kalât-i Gılzey yolu üzerinde, Kûhek sahilindedir.
Y. 82b/1, 82b/3

Yéti Ként : dağlarından bahsedilen bu mevkinin yeri açık olarak belli değildir; Sir Derya yaylasının kuzeydoğu sınırını oluşturan bölgenin kuzeyine doğru olduğu fikri ileri sürülmektedir.
Y. 5b/4

Zāmīn : Semerkand bölgesinde, Fergana yolunda küçük bir bölgenin merkezi.
Z. 19a/12, 38b/2, 59a/7

Zeberḳān : Zirman ve Zırkan diye de geçer; Fergana vilayetinde Kendirlik geçidi yolu üzerinde bir mevki.
Z. 103b/6

Zemīn Dāver : Kandahar'ın yaklaşık doksan mil batısında, Helmend'in batısında, Hezâre dağlarının altında, Siyâh Bend nehrinin sağ sahilinde.
Z. 14b/1, 42b/6-7

Göl, Irmak, Nehir Adları

Āb-ı Raḥmet : Semerkand bölgesinde, Kûhek tepesinin eteğinde Kân-i Gil çayırından akan bir nehir.
Ā. 46a/3, 48a/1, 48a/4

Amū Bkz. Āmū Deryā
A. 44a/10

Āmū Deryā : Batı Türkistan'da bir nehir.
A. 27b/6, 28b/9

Āylāmīş : Fergana vilayetinde bulunan bir nehir.
Ā. 65a/11, 71a/3

Çīr : Sir Derya'nın bir kolu.
Ç. 8b/1, 13a/14, 17a/2, 19a/14, 19b/3, 22b/1

Dere-i Ḫoş : Dere-i Türkmen diye de bilinir; Gûr Bend ırmağına dökülür.
D. 14a/13

Derġam : Semerkand'ın güneyinden ve bir şer'i mesafeden geçen bir nehrin adı; Semerkand'ın bağları, bahçeleri ve birkaç kazası bu suyla sulanır.
D. 45a/9, 78b/13, 79a/1, 79a/4

Ḳara Su : Bağ-ı Safa ile Bala Bağ arasındaki yol bu nehirden geçer ve bu mevkinin doğusunda Surh Rûd nehriyle birleşir.
Ḳ. 46a/2, 48a/1, 48a/4, 48a/11, 48a/12

Kemrūd : Kara Tağ dağlarının güneydoğusunda, Hisar'a doğru akan bir nehir.
K. 33b/3, 33b/10, 81a/12, 81a/14, 81b/2

Keŋ Ḳol : Gava vilayetine oradan Ferket'e uzanan dere yolu.
K. 116a/7, 116a/10, 116a/11, 116a/13

Kuhek : Semerkand'ın kuzeyinde ve ondan iki kürûh mesafede akan bir nehir. Şehir ile su arasında Kûhek tepesi vardır; nehir bu tepenin yanında aktığı için bu ismi almıştır. Semerkand civarında, Uluğ Bey'in rasathanesinin bulunduğu tepenin adı olup çobanların hamisi olan velinin mezarı buradadır.
K. 38a/7, 43a/2, 45a/8, 45a/12, 48b/6, 50a/2, 82b/1, 82b/1-2, 83a/11, 90a/9, 90a/10,

90b/3, 90b/4

Seŋ : Fergana vilayetinde Ahsi'ye iki şer'i mesafede bulunan bir mevki ve aynı adı taşıyan bir nehir.
S. 114a/3, 114a/4

Seyḥūn : = Sir Derya, Batı Türkistan'ın iki büyük nehrinden biri.
S. 1b/9, 2a/5, 4a/7, 4b/7, 4b/11, 5a/6, 8a/1

Siyāh Āb Bkz. Ḳara Su
S. 47b/14

Urus : Aras veya Urs diye de geçer; Taşkend'in kuzeyinde, Sir Derya'nın sağ tarafındaki kollarından biri.
U. 8a/6, 8a/7

Ova, Vadi, Dağ, Çayır, Yayla, Çöl, Bahçe, Koru Adları

Āhengerān : Horasan'da bir ova ve vadi.
Ā. 54b/6, 98b/3, 98b/6, 99b/10, 103b/5

Aḳ Ḳaçġay : Ura Tepe yaylası; Semerkand'a on sekiz ağaç mesafede.
A. 13a/5

Alayluḳ : Orçın; Kaba ile Oş arasındadır.
A. 104a/1

Alġu Taġı : Tâlıkân bölgesinde bir dağın adı.
A. 35a/11

'Anber Kūh : Hoca Çengâl bölgesinde bir dağ.
'A. 35b/3

Bāġ-ı Behişt : Semerkand'da bir bahçenin adı.
B. 46a/6

Bāġ-ı Çınār : Semarkand'ın güneyinde, kaleye yakın bir bahçenin adı.
B. 46a/5

Bāġ-ı Dilgüşā : Semerkand'da bir bahçenin adı.
B. 45b/12-13

Baġ-ı Meydān : Kûhek eteğinde bir bahçenin adı.
B. 42b/13, 47a/3, 47b/7, 48b/6, 80a/4-5, 80a/7

Bāġ-ı Nev : Semarkand'da bir bahçenin adı.
B. 36a/14, 88a/12, 88a/13

Bāġ-ı Şimāl : Semarkand'ın aşağı tarafında bir bahçenin adı.
B. 46a/5-6

Bāġ-ı Zāġān : Herat'ta surların dışında, kuzeybatı köşesinde, Şahruh ile karısı Güherşâd Ağa tarafından yaptırıldığı söylenen ünlü bir bahçenin adı.
B. 85b/3

Bengiş : Gerdîz'den Kühet'e doğru aşağı bölgeleri içerir. Merkezi Kühet olup yukarı ve aşağı Bengiş adıyla iki kısma ayrılan altı yayladan ibarettir.
B. 14a/14

Berā Kūh : Bu dağın Taht-ı Süleyman ile aynı olduğu düşünülmektedir; Taht-ı Süleyman ise şehrin ucunda ovanın ortasında yükselen, çıplak ve kaba taşlardan oluşan, oldukça yüksek bir dağdır. Bâbur herhalde Taht-ı Süleyman'ın dört zirvesinden birini kastetmiş olmalı.
B. 2b/10, 3a/4

Büdene : Semerkand ile Dilgûşa bahçesi arasında bulunan bir korunun adı.
B. 48b/1, 82b/14

Bürke Yaylaḳı : Ura Tepe ile Seŋzar arasındaki yol üzerinde bulunan bir yerin adı.
B. 55b/9

Çeltū : Haltu da denir; Çaganyân civarında bir çayır.
Ç. 81a/6

Dere-i Gez : Kâbil yolunda, Belh'in güneyinde Dehâs veya Belhâb üzerinde bir vadinin adı.
D. 6b/11

Dilgüşā : Semerkand civarında Timur tarafından yaptırılan bir bahçenin adı.
D. 45b/13, 45b/14, 48b/1

Él Taġ : Özgend civarında bir dağın adı.
É. 16a/2

Hā Dervīş : Hocend ile Kend Bâdem arasında bulunan bir çöl.
H. 4b/3, 4b/7, 98a/5

Ḫān Yurtı : Semerkand'a üç kürûh mesafede, Kân-ı Gil'in güneydoğusunda bir çayır.
Ḫ. 40a/9, 40b/2-3, 48a/10, 48a/11, 48b/4, 78b/7, 78b/13, 83a/8, 83a/9-10

Hezāre : Gazne civarındaki dağlar.
H. 58a/11, 58a/12

Hindūkuş : Kâbil ile Belh, Kunduz ve Bedahşan arasındaki dağlar.
H. 26b/11, 28b/9

Hüşyār : Fergana vilayetinin Esfera bölgesini oluşturan dört dağ eteğinden biri.
H. 3b/13, 4a/1

Ipar Ḳoruġı : Semerkand civarında bir korunun adı.
I. 39a/13

İki Su Arası : Ribâtek Orçını diye de geçer; Fergana'da Andican'ın doğusundadır.
İ. 52b/2, 52b/3, 70b/14, 72a/9

İtmek Dabanı : Keş vilayetinde, Semerkand ile Keş arasında bulunan bir dağ.
İ. 49a/5

Kān-i Ābgīr : Kân-i Gil çayırının asıl adı.
K. 48a/6-7

Kān-i Gil : Semerkand'ın meşhur çayırlarından olup şehrin doğu tarafında ve biraz kuzeye doğru bir ağaç mesafededir; ortasından Âb-ı Rahmet de dedikleri Kara Su akar.
K. 46a/2, 47b/14, 48a/3, 48a/4-5, 48a/7, 48a/11

Ḳarbuġ : veya Karbug dağı; Semerkand civarında, Hoca Didâr ile Hûb Kend arasında bir dağ.
Ḳ. 95b/1

Ḳoş Tégirmen : Andican civarındaki korunun yanında bir bahçenin adı.
Ḳ. 108a/1, 108a/3

Köl Moġāk : Semerkand'ın biraz kuzeyine doğru iki ağaç kadar batı tarafında bulunan bir çayır olup ismini yanındaki büyük gölden almıştır.
K. 48b/1-2, 48b/4

Ḳuhḳa : Hisar, Hutlân, Kunduz ve Bedahşan vilayetlerinin kuzeyinde bulunan dağların adı.
Ḳ. 26b/10

Ḳulbe : Semerkand civarında, Bağ-ı Meydan'ın arkasında bulunan çayırın adı ve bu çayırın kuzeyinde bulunan bir köy.
Ḳ. 42b/13, 43a/2, 47b/7, 48b/5, 48b/6, 80b/5, 90b/4

Kühten : veya Kohtin; Semerkand'ın güneyinde, Kara Tigin'in güney sınırını oluşturan dağlık bölge olmalı; Karatû sıradağlarının bir kısmı olmalı.
K. 26b/10

Lemġān : Sıradağlar, Farsça Siyâh kûh; Lamgan yolu, Kâbil'den Peşâver'e giden büyük yoldur.
L. 10b/13

Mecem : veya Mencam, Andican dağlarında bir dağ eteği.
M. 73b/4

Mesīḥa : Ak Tağ silsilesinin batı sırtı üzerinde, Semerkand ile Hocend arasında bulunan bir vilayet ve merkeziyle aynı ismi taşıyan ve Zerefşan nehrinin kuzeyindeki dağın adı.
M. 14a/9, 32b/3, 39b/8, 97a/3, 99a/3, 99a/5, 99a/10-11, 99b/1, 99b/4

Munuġıl : Mutugıl diye de geçer; Kurama dağlarının batı kısmında, Sir Derya'ya kadar uzanır.
M. 4a/8

Naḳş-i Cihān : Kûhek tepesinin eteğinde, Kara Su'nun üst tarafında Timur Bey'in yaptırdığı bir bahçe.
N. 46a/3

Nīşīn : Herat yakınlarında bir çayır.
N. 57b/13-14

Puşte-i 'Ayş : Fergana'da Andican'ın güneyinde bir dağ.
P. 66a/2, 66a/3, 106a/1, 106a/3

Puşte-i Kuhek : Semerkand civarında, Uluğ Bey'in rasathanesinin bulunduğu tepenin adı olup çobanların hamisi olan velinin mezarı buradadır.
P. 46a/1-2, 46b/5, 47a/2, 47a/9, 48b/7

Ribāṭ-ı Serheng : Fergana'da Oş'un kuzeyinde bir orçın.
R. 66b/5-6, 67b/8

Ribāṭek Orçını Bkz. İki Su Arası
R. 52b/3, 64b/6-7, 70b/13, 70b/14

Suḫ : Fergana'da Esfera vilayetini oluşturan dört dağ eteğinden biri.
S. 3b/13, 3b/14

Şāhdār Bkz. Şāvdār
Ş. 40b/12

Şāvdār : Kara Köl vilayetinde, merkezi Ribat Hoca olan bir tümen ve civarındaki dağlar.
Ş. 49b/13, 59a/9, 77a/2, 86a/4

Şunḳarḫāne : Yarı ile Yar Yaylak arasında bulunan bir dağ.
Ş. 82b/4

Tūrek : ya da Tülek, Taşkend'in güneyinde Leklekân civarında bir bahçe.
T. 94b/1, 100b/14

Uyġur : Oygu veya Uygu diye de geçer; Andican'ın dağ eteklerinden birinin adı.
U. 73b/4

Vārūḫ : Esfera vilayetini oluşturan dört dağ eteğinden biri.
V. 3b/13

Yār Yaylaḳ : Ak Tağ'ın doğusunda, Semerkand'ın kuzeydoğusuna doğru uzanan alandadır.
Y. 19b/4, 39a/5, 49b/11, 55b/7, 55b/8, 55b/9, 59a/3, 59a/14, 59b/1, 59b/2, 77a/6, 79a/6, 81b/10, 81b/12, 82b/4, 82b/8, 83a/8, 83a/11

Yek Çırāġ : Pul-ı Çırağ diye de geçer; Belh ile Herat arasındaki yol üzerinde bir çayır.
Y. 41b/1

Yéti Ként : dağlarından bahsedilen bu mevkinin yeri açık olarak belli değildir; Sir Derya yaylasının kuzeydoğu sınırını oluşturan bölgenin kuzeyine doğru olduğu fikri ileri sürülmektedir.
Y. 5b/4

Zerdek : Belh'in batısındaki bir çöl.
Z. 57a/8, 57a/9

Kale ve Hisar Adları

Arḫiyān : Fergana'da, Gazne-Nemengan'ın bir şer'i mesafesinde bulunan bir kurganın adı.
A. 73a/6, 73a/7, 73a/9-10

Bāb : Kale; Ahsi ile Kâsân arasında, Sir Derya'nın sol kıyısındadır.
B. 54b/9, 54b/10, 62a/5, 109b/13, 110a/1, 110a/4, 112b/2

Bāblıḳ : Kale; Ahsi ile Kâsân arasında, Sir Derya'nın sol kıyısındadır.
B. 109b/13

Fān : Türkistan'da Keştûd civarında bir kurganın adı.
F. 81b/7, 81b/8, 81b/13, 81b/14, 82a/2, 82a/12

Ḫ̌āce Dīdār : Semerkand civarında bir kurgan.
Ḫ. 43b/9, 43b/10, 44b/1, 81b/11, 81b/12, 82b/9, 86a/10, 95a/14

Ḳal'a-i Debūsī : Semerkand ile Buhara arasında bir şehir ve aynı ismi taşıyan kalenin ismi.
Ḳ. 22b/10, 78b/4, 87b/11

Ḳal'a-i Ẓafer : Hulm ırmağı üzerinde, Hulm ile Kâhmerd arasındadır. Harabeleri Amu Derya'nın bir kolu olan Kökçe'nin sol sahilinde hâlâ mevcuttur.
Ḳ. 11a/1

Keştūd : Hisar civarında, Fân ile Kûhek arasında bir kurgan.
K. 81b/13, 82a/12, 82a/13

Māẕū : Madu diye de geçer; Fergana'da Oş vilayetinde bulunan bir kurgan.
M. 66b/13, 67a/1, 67a/2, 67a/8, 67b/6

Miyān Kāl : Semerkand ile Buhara yolunun tam ortasında, Kûhik üzerinde bulunan yer ve kurgan.
M. 86a/12

Nesūḫ : Fergana'da Kend Bâdem'e üç ağaç mesafede bulunan bir kurgan.
N. 56a/6, 56a/7

Özket : veya Özgüt, Şavdar dağı eteğinde bir kurgan.
Ö. 40b/13, 40b/14

Ribāṭ-ı Ḫᶜāce : Semerkand'ın batısında, Şavdar tümeninin merkezi olan kurgan.
R. 44a/3, 59a/8, 59a/9, 80a/12, 82b/3, 82b/4, 83a/10

Soġd : Semerkand'ın iki üç ağaç daha aşağısında bulunan tümen ile merkezi bulunan kurganın adı.
S. 38a/5, 49b/10, 86a/5, 86a/12, 95a/13

Şīrāz : Semerkand'ın yirmi beş mil kuzeyinde bulunan bir kurgan.
Ş. 38b/1, 39a/10, 39a/11, 39a/12, 39b/4, 44a/3, 55b/11, 59b/11, 81b/10

Vesmend : Semerkand civarında Esfidek kurganlarından biri.
V. 83b/13, 84a/1

Ülke ve Bölge Adları

Aẕerbāycān : Kafkasya'da yer alan bir ülke.
A. 28a/8

Hind Bkz. Hindistān
H. 13b/4

Hindistān : Asya'nın güneyinde büyük bir bölge.
H. 4b/1, 22a/11, 26b/3, 45b/8-9, 46a/1, 46b/12, 46b/14, 97a/8

Mışr : Afrika'nın kuzeydoğusunda bir bölge.
M. 50a/3

Moġolistān : Türkistan'ın kuzeydoğusunda bir bölgenin adı.
M. 6a/3, 10a/14-10b/1, 10b/5, 72a/1, 102a/1

Şām : Surya kıtasının ve aynı zamanda merkez şehrinin başka bir adı.
Ş. 50a/3

Kabile, Aşiret, Oymak, Kavim, Tümen, Boy Adları

Aşpāriyān : Andican'ın güney tarafındaki dağlarda oturan kabilelerden biri.
A. 61b/1, 62a/2

Barın : Moğol aşiretlerinden biri.
B. 52a/8, 62a/13, 88a/4, 103b/11

Barlaslar : Timur'un da üyesi olduğu oymağın adı.
B. 29b/13

Bégçik : Moğol kabilelerinden birinin adı.
B. 100b/9, 100b/10

Çegrek : Andican vilayetinde yaşayan göçebe kavimlerden biri.
Ç. 32a/7, 32a/11-12, 32a/12, 32a/14, 61b/1, 62a/2

Çıras : Moğol kabilelerinden birinin adı.
Ç. 100b/9, 100b/10

Duġlat : Moğol tümenlerinden birinin adı.
D. 103b/12

Ḳalmaḳ : Moğolların belli başlı boylarından biri.
Ḳ. 11b/10, 11b/11

Ḳaraḳoyluḳ Bahārlu : Oymak; Karakoyunlu Türkmen oymaklarından birinin adı.
Ḳ. 28a/6

Ḳaraḳoyluḳ Türkmen : Karakoyunlu Türkmen oymaklarının başı.
Ḳ. 28a/10, 30a/1

Ḳazaḳ : Taşkend civarındaki bozkırlarda yaşayan Türklere verilen isim.
Ḳ. 12a/5, 12a/9, 12a/10

Ḳıpçaḳ : Türkistan'da bir kabilenin adı.
Ḳ. 9b/10, 28b/3-4

Ḳoçın : Timur Bey zamanında hanedan muhafızlarının seçkin bir grubuna verilen bir isim ve bu isim zaman içinde babadan oğula geçmeye başlayacaktı. Koçınlar zaman içinde bir sınıf oluşturdu ama asıl bağlılıkları bir bölgeye değil hükümdaraydı.
Ḳ. 13b/10, 14a/3, 23a/4, 29a/6

Maŋlıġ : Türkistan'da İbrahim Saru'nun da mensup olduğu bir kabilenin adı.
M. 30b/11

Moġol : Moğol kavmi, doğu ve Orta Asya kavimlerindendir.
M. 1b/6, 5b/12, 6a/2, 6a/7, 6a/9, 8b/1, 8b/6, 9b/11, 10a/1, 10a/2, 10a/4, 10b/3, 10b/7, 11b/10, 12a/6, 12b/6, 12b/11, 15a/7, 15b/5, 19b/1, 22a/7, 30b/4, 30b/8, 31a/6, 33b/8-9, 33b/13, 34a/5, 34a/10, 39b/6, 44b/9, 51a/13, 51b/9, 52a/2, 52a/11, 52a/12, 56a/10, 59b/7, 61b/6, 62b/2, 62b/5, 63b/11, 64b/6, 64b/9, 64b/10, 64b/11, 65a/1, 65a/2, 65a/10, 65b/6-7, 69a/3, 72a/1, 76b/11, 77a/2, 77a/3, 77a/5, 77a/6, 77a/7, 89b/12, 89b/14-90a/1, 90b/2, 99b/6, 100a/9, 100a/10, 100b/1, 100b/5, 101b/8, 105a/12, 105b/6, 105b/7, 108b/2-3, 108b/13, 110b/14, 111a/2

Özbek : Şaybak Han idaresinde Türkistan'ı hakimiyetleri altına almış bir Türk kabilesi.
Ö. 1b/6, 8a/7, 9a/1-2, 11a/10, 14a/7, 19b/13, 21a/3, 21a/4, 27a/3, 28b/1, 29b/7, 33b/7, 34a/4, 59b/7, 79b/4, 79b/6, 80b/12, 81a/4, 81b/11, 82a/12, 82b/10, 83a/5, 84b/3-4, 84b/4, 84b/12, 85a/1, 85a/8, 86a/6, 86a/7, 86a/9, 86a/14, 87b/11, 90a/5, 91b/14, 92a/1, 92a/5, 93b/4, 98b/2

Saġarıçı : Moğol tümenlerinden biri.
S. 10b/4, 10b/6, 14b/11

Sart : Merginan ile Kâbil'in şehir ve bazı köylerinde oturan kavimlerden birinin adıdır.
S. 3b/3, 3b/8, 97a/4, 105b/6

Şāhdār Bkz. Şāvdār
Ş. 40b/12

Şāvdār : Kara Köl vilayetinde, merkezi Ribat Hoca olan bir tümen ve civarındaki dağlar.
Ş. 49b/13, 59a/9, 77a/2, 86a/4

Tarḫan : Devlete veya hükümdar sülalesine karşı herhangi bir yararlık göstermiş olmalarına karşılık, kendilerine maddi ve manevi bazı imtiyazlar sunulan şahıslara ait bir unvan olup Bâbur bunlardan, bey ve tüccar olmak üzere iki zümreden söz etmektedir.
T. 20b/1, 28b/4, 30a/8, 36a/11, 37b/3, 37b/7, 50b/9, 69a/8-9, 84a/7-8, 84a/8

Toḳçı : Semerkand aşîretlerinden birinin adıdır.
T. 15a/4

Turuḳ Şārān : Andican'ın güney tarafındaki dağlarda oturan kabilelerden birinin adıdır.
T. 61b/1, 62a/2

Türk : Türk kavmi.
T. 2b/2, 24a/2, 44b/9, 101b/8
Türkān : Türkler.
T. 20b/7

Türkistān : Geniş anlamda Türklerin yaşadığı yerler, dar anlamda Taşkend'in alt tarafında ve Sir Derya'nın kuzeyinde, içinde Türkistan adlı şehrin de bulunduğu bölgedir.
T. 2a/3, 8a/6, 22b/3, 43b/13, 44a/1, 44a/7, 84a/8, 86a/9

Türkmen : Türk kabilelerinden birinin adı.
T. 28a/6, 68b/1

Türkmen : hezâresi, Kâbil vilayetinde, Dere-i Hoş ile Şibertû geçidi ve Cenglik civarında oturan hezârelerden birinin adı.
T. 14a/12

Uyġur : Orta ile Doğu Asya'daki bir Türk kavmi.
U. 23a/5

Kişi Adları

‘Abdul ‘Alī Tarḫan : Derviş Muhammed Tarhan’ın akrabası; Semerkand padişahı Sultan Ahmed’in Buhara valisi.
‘A. 22b/6, 21b/11, 22a/6

‘Abdul ‘Azīz Mīrzā : Uluğ Bey’in ikinci oğlu; Yunus Han’ın ablasının kocası.
‘A. 9b/13, 10b/2

‘Abdul Kerīm Eşrit : Uygur; Sultan Ahmed Mirza’nın emirlerinden.
‘A. 23a/5, 38b/4, 38b/6

‘Abdul Ḳuddūs : Duğlat, Sultan Mahmud Mirza tarafından Bâbur’a gönderilen elçi.
‘A. 19b/5

‘Abdul Ḳuddūs Bég Bkz. ‘Abdul Ḳuddūs
‘A. 24a/10

‘Abdul Laṭīf Baḫşı : Sultan Hüseyin Mirza’nın adamlarından.
‘A. 33a/6, 33a/7

‘Abdul Laṭīf Sulṭān : Hamza Sultan’ın oğlu.
‘A. 9a/12

‘Abdul Mennān : Molla Haydar’ın oğlu; Mümin’in ağabeyi.
‘A. 98a/12, 98a/13

‘Abdul Vahhāb Şiġavul Bkz. ‘Abdul Vahhāb Şiḳavul
‘A. 31b/7

‘Abdul Vahhāb Şiḳavul : Moğol emirlerinden, Mîr Moğol’un babası; önce Ömer Şeyh Mirza, sonra Sultan Ahmed Mirza’nın hizmetinde bulunmuştur.
‘A. 13a/8

‘Abdulḳuddūs Kuhber : Seydî Kara’nın oğlu; Kette Bey’in ağabeyi.
‘A. 67a/9

‘Abdulḳuddūs Seydī Ḳara Bkz. ‘Abdulḳuddūs Kuhber
‘A. 114a/6, 114b/9

‘Abdullāh : Şıban sultanlarından Boran Sultan ile Ayşe Sultan’ın (Sultan Hüseyin Mirza ile Zübeyde Ağa’nın kızı) oğlu; Bâbur’un hizmetinde bulunmuştur.
‘A. 54a/1

‘Abdullāh Mīrzā : Şahruh oğlu İbrahim’in oğlu; Uluğ Bey’in damadı. Fars valisi.
‘A. 10a/9, 50b/3

‘Abdul Kerīm : Uygur; Sultan Ahmed Mirza’nın emirlerinden.
‘A. 38b/7

‘Abdül Laṭīf Mīrzā : Uluğ Bey’in oğlu.
‘A. 50a/8, 50b/2

Adīk Sulṭān : Kazak sultanlarından; Cengiz Han’ın büyük oğlu Cuci’nin neslinden; Sultan Nigâr Hanım’ın ikinci kocası.
A. 12a/4, 12a/7, 12a/9

Aġa Sulṭān : Ömer Şeyh Mirza’nın odalığı.
A. 12b/12

Aḥmed Bég : Sultan Mahmud Han’ın büyük beylerinden biri; Sultan Muhammed Han’ın bey-atekesi; Sultan Ahmed Tenbel’in öz amcası.
A. 55b/5, 55b/8, 55b/10, 71b/11, 72a/11, 72b/1, 72b/6, 76b/11, 94a/14, 94b/4

Aḥmed Ḥācı Bég : Sultan Melik Kaşgarî’nin oğlu.
A. 13a/10-11, 20b/8, 21a/6, 21a/12, 21a/14, 30a/8, 36b/13, 37a/4, 37b/8, 37b/9

Aḥmed Ḳāsım : Bâkî Çaganyânî’nin oğlu; Hüsrev Şah’ın yeğeni.
A. 84a/12-13, 98b/4

Aḥmed Ḳāsım Kūhber : Haydar Kâsım’ın oğlu; Ebulkâsım Kûhber’in küçük kardeşi.
A. 101a/8, 110a/3

Aḥmed Ḳoşçı : Bâbur’un tanıdıklarından.
A. 117a/1

Aḥmed Muştāḳ : Sultan Ahmed Mirza’nın komutanlarından.
A. 26b/8

Aḥmed Tarḫan : İbrahim Tarhan’ın küçük kardeşi.
A. 84a/14, 87b/12

Aḥmed Yūsuf : Seyid Yusuf Bey’in oğlu; Bâbur’un komutanlarından.
A. 59b/3

Aḳ Bégim : Bkz. Ṣāliḥa Sulṭān Bégim
A. 20a/1, 24a/12, 27b/4

Aḳ Buġa Bég : Herat hâkimi.
A. 12b/12-13

Aḳḳoyluḳ Uzun Ḥasan Bkz. Uzun Ḥasan
A. 28a/8-9

Alaca Ḫan Bkz. Sulṭān Aḥmed Ḫān
A. 81a/11

Alça Ḫān Bkz. Sulṭān Aḥmed Ḫān
A. 3b/14, 11b/10, 16a/3

‘Alī Dervīş Bkz. ‘Alī Dervīş Bég
‘A. 15a/12

‘Alī Dervīş Bég : Horasanlı; Ömer Şeyh Mirza’nın beylerinden; önce Cihangir Mirza’nın hizmetinde bulunmuş, ardından Bâbur’un yanına gelmiştir.
‘A. 17a/10, 55a/7-8, 65b/3, 73b/13

‘Alī Dost Bkz. ‘Alī Dost Ṭaġayı
‘A. 15a/7, 53b/8, 53b/9, 60b/11, 61a/8, 65b/4, 70a/14, 74a/4, 74b/8-9, 77b/14, 78a/10, 79a/6, 79a/8-9, 79a/11, 79a/14, 79b/3

‘Alī Dost Bég Bkz. ‘Alī Dost Ṭaġayı
‘A. 61a/13, 70a/13-14

‘Alī Dost Ṭaġayı : Mîr Gıyas Tagayı’nin ağabeyi; Sagarıçı tümen beylerinden.
‘A. 14b/11, 18a/4, 24b/7, 52b/7, 53b/3-4, 60a/12, 61a/6, 65b/1, 69b/13

‘Alī Mezīd Bég Bkz. ‘Alī Mezīd Ḳoçın
‘A. 13b/10

‘Alī Mezīd Ḳoçın : Ömer Şeyh Mirza’nın emirlerinden.
‘A. 55a/8

‘Alī Şīr Bég : Şair, düşünür; Sultan Hüseyin Mirza’nın emirlerinden.
‘A. 41a/6, 41a/8, 41a/9, 41a/10, 41a/11, 86b/14

‘Alī Şükr Bég : Karakoyunlu Baharlı aymağı Türkmen beylerinden; (Sultan Mahmud Mirza’nın karısı) Peşe Begim’in babası.
‘A. 28a/6-7, 28a/9

Arġun : Argunlar diye de geçer, Şah Şücâ ile küçük kardeşi Muhammed Mukim Bey.
A. 20a/10

Ateke Baḫşı : Bir Moğol cerrahı.
A. 108b/13

Atun : Bâbur'un annesinin kadın hizmetçisi.
A. 96a/10

'Āyşe Sulṭān Bégim : Sultan Ahmed Mirza'nın kızı; Bâbur'un karısı.
'Ā. 20a/3-4, 75a/8, 86b/4-5

Bābā Ḫān Bkz. Bābā Ḫan Sulṭān
B. 19b/12

Bābā Ḫan Sulṭān : Sultan Mahmud Han ile Rabia Sultan Begim'in oğlu.
B. 102b/6

Bābā Kâbilī : Mîr Ali Bey'in oğlu; Şeyh Ömer Mirza'nın bey atekesi.
B. 6b/9-10

Bābā Ḳulı Bkz. Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı
B. 43a/1

Bābā Ḳulı Bābā 'Alī Bég Bkz. Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı
B. 14b/5

Bābā Sayrāmī : Ahsi'den kaçtığında, Bâbur'u ele geçirmek için takip edenlerden biri.
B. 115a/6, 116b/2, 117a/9, 118a/1

Bābā Şīrzād : Bâbur'un komutanlarından.
B. 104b/11, 112b/6, 112b/7

Bābā-i Perġarī : Kernân'da Bâbur'u kurtarmaya gelenlerden.
B. 119a/6, 119b/6

Bābur : (Timur oğlu Miranşah oğlu Sultan Muhammed oğlu Ebû Said oğlu) Ömer Şeyh Mirza ile Yunus Han'ın kızı Kutluk Nigâr Hanım'ın oğlu. Doğumu 6 muharrem 888 (14 şubat 1483); ölümü 5 cemaziyelevvel 937 (26 aralık 1530). 899-909 (1454-1504) arasında Fergana padişahı; 910-920 (1504-1514) arasında Kâbil padişahı ve Hindistan için mücadele; 932-937 (1526-1530) arasında Kâbil ve Hindistan padişahı.
B. 86a/4, 119a/14

Bābur Mīrzā : Muhammed Kâsım Mirza ile Rabia Sultan Begim'in oğlu; Bike Begim'in kocası.
B. 13b/8

Bāburī : Ordu pazarına mensup birinin oğlu; Bâbur'un âşık olduğu delikanlı.
B. 75b/1, 75b/7, 75b/8, 75b/13

Bāḳī Bkz. Bāḳī Çaġāniyānī
B. 42a/14, 76b/1

Bāḳī Çaġāniyānī : Hüsrev Şah'ın küçük kardeşi.
B. 27b/7, 27b/8, 33a/10-11, 33b/5, 58a/7

Bāḳī Ḥīz : Sultan Ahmed Tenbel'in adamlarından biri.
B. 112b/9

Bāḳī Tarḫan : Abdulali Tarhan ile Orda Buğa Tarhan'ın kızının (Derviş Muhammed Tarhan'ın küçük kız kardeşi) oğlu; Bâbur'un komutanlarından.
B. 21b/13, 22b/6, 78b/4, 82a/7, 86a/13, 88b/12

Barāḳ Ḫān : Yisun Teve'nin oğlu.
B. 9b/6

Baṭlamyūs : Yunan matematikçi, coğrafyacı ve astronom.
B. 46b/11

Baysunġur Mīrzā : Sultan Mahmud Mirza ile Peşe Begim'in oğlu, Sultan Mesud Mirza'nın küçük kardeşi.
B. 21b/3, 21b/10, 27a/1, 27a/8, 29a/13, 29b/3, 30a/10, 30a/12, 30a/13, 30b/2, 30b/8, 30b/13, 32b/2, 33b/3-4, 36a/8, 36a/14, 36b/2, 36b/3, 37a/4, 37b/5, 37b/8, 37b/11, 38b/3, 38b/5, 38b/12-13, 39a/1, 39a/8, 39b/2, 39b/3, 39b/10-11, 43b/13, 44a/5-6, 44a/7, 44a/11, 44a/13, 44a/14, 44b/1, 50b/9, 50b/9-10, 50b/11, 50b/11-12, 56a/13, 56b/3, 56b/9, 57a/1, 57a/4, 58a/10, 58b/11, 68a/4-5, 68a/8, 68a/9, 68b/4, 68b/10-11, 69a/2, 69b/1, 82a/2

Bedī'üzzamān Bkz. Bedī'üzzamān Mīrzā
B. 35a/10

Bedī'üzzamān Mīrzā : Sultan Hüseyin Mirza ile (Sencer Mirza Mervî'nin kızı) Bike Sultan Begim'in oğlu.
B. 33a/13, 34b/11, 34b/13, 35b/13-14, 36a/4, 36a/6, 41a/2, 41a/4, 41b/1, 41b/12-13, 42a/4, 42a/7, 42b/1, 42b/6, 42b/10, 57b/4, 57b/14, 58a/5, 82a/6, 88a/8

Bég Tilbe : Sultan Ahmed Tenbel'in ağabeyi.
B. 55a/1, 71b/12-13, 71b/14-72a-1, 110b/10

Bégim Mihr Nigār Ḫanım : Yunus Han'ın büyük kızı, Sultan Ahmed Mirza'nın karısı, Bâbur'un teyzesi.
B. 20a/3

Behlūl-i Eyyūb : Eyyūb Begçik'in oğlu.
B. 35b/3

Bende 'Alī Bkz. Bende 'Alī Bég
B. 62a/11, 89a/12, 115a/7, 116b/7, 116b/10, 116b/11, 117a/9, 117b/7, 117b/10

Bende ‘Alī Bég : Haydar Kökeltaş’ın oğlu, Kâsım Bey’in kayınpederi, Hamza’nın büyükbabası.
B. 113b/9

Bīçke Ḫalīfe : Semerkand kuşatmasında Bâbur’un annesiyle birlikte çıkan iki kadından biri.
B. 95a/11

Bike Bégim : Sultan Mahmud Mirza’nın ikinci kızı; Haydar Mirza’nın karısı.
B. 27b/1

Cān ‘Alī : Hoca Ali Bay’ın oğlu.
C. 80a/12, 80b/10

Cān Ḥasan Barın : Moğolların Barın tümeni beyi.
C. 56a/3, 103b/11, 109a/10

Cān Vefā Bkz. Cān Vefā Mīrzā
C. 84b/5

Cān Vefā Mīrzā : Şaybak Han’ın Semerkand valisi.
C. 82b/11

Cānī Bég Bkz. Cānī Bég Dulday
C. 21a/4, 21a/6, 21a/8

Cānī Bég Dulday : Sultan Melik Kâşgarî’nin küçük kardeşi; Sultan Ahmed Mirza’nın beylerinden.
C. 20b/13

Cānī Bég Sulṭān : Şıbanî Han’ın yeğeni, Rukiye Sultan Begim’in kocası; Sultan Mahmud Han ölünce Rabia Begim ile evlenmiştir.
C. 9a/14, 19b/14-20a/1, 89b/1

Cānike Kökeltaş : Bâbur’un hizmetinde bulunanlardan.
C. 91a/1

Cihāngīr : Sultan Muhammed Mirza’nın oğlu.
C. 52b/6, 66a/1, 69b/8, 70b/6, 74a/2, 74a/10

Cihāngīr Mīrzā : Timur Bey’in büyük oğlu.
C. 6b/8, 8b/5, 17a/10, 17b/13, 24b/4, 27b/5, 27b/6, 27b/9, 46a/6, 49a/14, 50a/5, 50a/6, 51b/10, 51b/12, 61b/6, 63a/9, 63b/2, 63b/5, 64a/14, 74a/13, 74a/14, 74b/1, 74b/3, 77a/14, 88a/5, 94b/13, 97b/8, 111a/5, 111b/5, 111b/7, 111b/8, 111b/12, 112a/2-3, 112a/14, 112a/14-112b/1, 112b/1, 113a/10, 113a/12, 113b/5, 115b/3

Cihānşāh Bkz. Cihānşāh Mīrzā Bārānī Ḳaraḳoyluḳ
C. 28a/8

Cihānşāh Bārānī Ḳaraḳoyluḳ Bkz. Cihānşāh Mīrzā Bārānī Ḳaraḳoyluḳ
C. 10a/6-7

Cihānşāh Mīrzā Bārānī Ḳaraḳoyluḳ : Karakoyunluların Baranlı oymağının reisi; İskender'in kardeşi.
C. 28a/7

Cuci : Cengiz Han'ın büyük oğlu.
C. 12a/5

Cūkī Mīrzā : Uluğ Bey oğlu Abdullâtif Mirza'nın oğlu.
C. 12b/13

Çaġatay Ḫān : Cengiz Han'ın ikinci oğlu.
Ç. 5b/11, 5b/12, 9b/4, 9b/7

Çārşenbe : Bediüzzaman Mirza oğlu Muhammed Mümin Mirza'yı esir eden adam.
Ç. 42b/12

Çingiz Ḫān : Türk-Moğol İmparatorluğunun kurucusu.
Ç. 5b/11, 9b/4, 9b/7, 12a/4, 49b/4, 100b/6

Dervīş Bég : İkü Timur neslinden, Sultan Ahmed Mirza'nın beylerinden.
D. 22a/12

Dervīş Gāv : Andican'ın ileri gelenlerinden.
D. 16b/3

Dervīş Muḥammed Tarḫan : Muhammed Mezid Tarhan'ın büyük kardeşi.
D. 17a/7, 18a/12, 21b/4, 21b/5, 21b/12, 21b/13, 22b/2, 36a/12, 37a/3, 37a/4-5, 37a/6, 37b/10, 47b/5-6, 48b/6-7

Devlet Sulṭān Ḫanım : Yunus Han ile Şah Begim'in küçük kızı.
D. 12a/13-14, 96b/3, 102a/11

Dīvāne Cāmebāf : Semerkand'ın ayaktakımının liderlerinden biri.
D. 43a/14

Dost Bég Bkz. Dost Nāṣır
D. 63a/13, 106a/11, 114b/11

Dost Nāṣır : Dost Bey olarak da geçer; Nâsır Bey'in oğlu; Bâbur'un komutanlarından.
D. 83a/12, 104b/11, 107a/3, 107b/5, 107b/7, 112b/9, 114a/5

Duvā Ḫān : İsen Buğa'nın babası.
D. 9b/6

Ebā Bekir Duġlat Kāşġarī : Sâniz ile Çıras Begim'in oğlu; Kâşgar ve Hoten hâkimi.
E. 17b/6

Ebā Bekir Kāşġarī : Bkz. Ebā Bekir Duġlat Kāşġarī
E. 11a/1, 27a/12

Ebā Bekir Mīrzā : Sultan Ebû Said Mirza ile Şah Begim'in ablasının (Şah Sultan Muhammed'in kızı) oğlu.
E. 11b/6, 29b/11, 29b/14

Ebū Yūsuf Arġun : Sultan Ali Mirza'nın beylerinden; Semerkand'ın Şaybak Han'a tesliminde önemli bir rol oynamıştır.
E. 80a/2-3

Ebū'l Ḳāsım Kūhber : Haydar Kasım'ın oğlu.
E. 40a/13-14, 81b/11, 82b/6, 84a/12, 89a/9, 90b/8

Ebū'l Muḥsin Mīrzā : Sultan Hüseyin Mirza ile Lâtif Sultan Ağaça'nın oğlu.
E. 33b/10, 41b/2, 86a/14-86b/1

Érzen : Barın tümen beylerinden.
É. 10a/4

Érzen Barın Bkz. Érzen
É. 9b/14

Ésen Buġa Ḫān : Duva Han oğlu.
É. 9b/6, 9b/9, 9b/12

Ésen Buġa Ḫān : Veys Han'ın oğlu; Yunus Han'ın kardeşi.
É. 10a/12, 10b/1, 10b/5

Ésen Devlet Bégim : Şîr Hacı Bey'in kızı, Yunus Han'ın karısı, Bâbur'un büyükannesi.
É. 9a/10-11, 10b/7, 10b/7-8, 10b/8-9, 14b/12, 24b/8, 24b/10, 24b/12, 53a/11-12, 97b/14-98a/1, 108a/1

Eṣīreddīn Bkz. Eṣīreddīn Aḫsīkatī
E. 4b/8

Eṣīreddīn Aḫsīkatī : Şair; Fergana vilayetinin Ahsi (Ahsiket) kasabasında doğmuştur.
E. 4b/9

Eyyūb Bkz. Eyyūb Bégçik
E. 29a/12

Eyyūb Bégçik : Eyyûb Bey veya Eyyûb Yâkûb diye de geçer, Behlûl, Yâkub ve Yusuf'un babası; Begçik tümeninin tümen beyi; Sultan Mahmud Mirza'nın emirlerinden ve Baysungur Mirzanın bey atekesi.
E. 56a/3, 88a/4, 103b/10, 105a/12, 109a/9

Eyyūb Ya'ḳūb Bkz. Eyyūb Bégçik
E. 100b/11

Faḫrunnisā : Bâbur'un ilk çocuğu olup annesi Sultan Ahmed Mirza'nın kızı Ayşe Sultan Begim'dir.
F. 86b/5

Fāṭıma Sulṭān : Sultan Hüseyin Mirza ile Mingli Bi Ağaça'nın kızı; Yâdigâr Ferruh'un karısı.
F. 8b/6

Fāṭıma Sulṭān Aġa : Moğol tümen beylerinden birinin kızı; Ömer Şeyh Mirza'nın karısı; (Bâbur'un kardeşi) Cihangir Mirza'nın annesi.
F. 12b/6, 12b/7

Fāżıl Tarḫan : Türkistan'ın tüccar tarhanlarından; Şaybak Han'ın hizmetinde bulunmuştur.
F. 84a/7, 84a/9

Ferīdūn : İran hükümdarı.
F. 50b/1

Ġūrī Barlas : Bâbur'un komutanlarından.
Ġ. 79b/8

Ḫᵕāce Bkz. Ḫᵕāce Ḳāḍî; Ḫᵕāce Kelān; Ḫᵕāce Mevlānā Ḳāḍî; Ḫᵕāce 'Ubeydullāh
Ḫ. 18b/5, 23b/11, 36b/11, 37a/1, 38a/9, 51b/1, 54a/9, 54a/10, 78b/10, 80a/10, 80b/14, 83b/6, 83b/9, 96b/13

Ḫᵕāce Aḥrār Bkz. Ḫᵕāce 'Ubeydullāh
Ḫ. 118b/7

Ḫᵕāce 'Alī Bkz. Ḫᵕāce 'Alī Bay
Ḫ. 89a/12

Ḫᵕāce 'Alī Bay : Can Ali'nin babası.
Ḫ. 80a/12

Ḫᵕāce Bāḳī : Hoca Yahya'nın oğlu.
Ḫ. 80b/12

Ḫᵕāce Ebū'l Mekārim : Semerkand'da tarhanlara karşı isyan edenlerden.
Ḫ. 36b/13, 38b/14, 55a/1, 60a/7-8, 84a/2, 91a/10, 101b/7, 102a/6, 103b/2

Ḫᵕāce Ebū'lbereke Bkz. Ḫᵕāce Ebū'lbereke Firāḳī
Ḫ. 87b/6

Ḫᵕāce Ebū'lbereke Firāḳī : Bâbur'un yakınlarından.
Ḫ. 87b/4-5

Ḫᵕāce Esadullāh : Ḫācegî Esed Cândār diye de bilinir; Bâbur'un elçi ve komutanlarından.
Ḫ. 97b/5

Ḫˇāce Ḥasī : Bâbur'un hizmetindeki adamlardan.
Ḫ. 114a/6, 114b/13

Ḫˇāce Ḥüseyn Bkz. Ḫˇāce Ḥüseyn Bég
Ḫ. 16b/5, 76b/8, 89a/10, 94b/13

Ḫˇāce Ḥüseyn Bég : Hoca Hüseyin Divan ve Hoca Hüseynî olarak da geçer; Ömer Şeyh Mirza'nın emirlerinden; Ömer Şeyh Mirza'nın karısı Ulus Ağa'nın babası, Uzun Hasan'ın kardeşi; sonra Bâbur'un hizmetinde bulundu.
Ḫ. 12b/4, 13b/5-6

Ḫˇāce İsmā'īl : Sahih-i Buhârî'nin yazarı.
Ḫ. 45a/4

Ḫˇāce Ḳāḍī Bkz. Ḫˇāce Mevlānā Ḳāḍī
Ḫ. 16b/4, 17b/8, 17b/10, 24b/6, 40b/14, 51a/14, 52b/8, 52b/9, 52b/12, 54a/4, 54a/5, 54a/7, 64a/2, 74b/13, 77a/11

Ḫˇāce Kelān Bkz. Ḫˇāce Kelān Bég
Ḫ. 39b/12, 70a/9

Ḫˇāce Kelān Bég : Hoca Yahya'nın torunu, (Ömer Şeyh Mirza devrinin belli başlı şahsiyetlerinden) Mevlânâ Muhammed Sadr'ın oğlu; Bâbur'un emirlerinden.
Ḫ. 69b/14-70a/1

Ḫˇāce Kemāl : Kemâleddin Hocendî; Hâfız zamanında yaşamış büyük şair.
Ḫ. 4a/4

Ḫˇāce Kette : veya Kette Hoca, Fergana'da Hâkân'ın kenar mahallelerinden birinin adı.
Ḫ. 106a/10

Ḫˇāce Mevlānā Ḳāḍī : Abdullah Sultan Ahmed Kadı'nın oğlu, baba tarafından Şeyh Burhāneddin Kılıç ve anne tarafında Sultan İlig Mâzî'ye dayanır; Hoca Ubeydullah Ahrârî'nin müridi; Bâbur'un üstadı ve piri.
Ḫ. 16a/4, 16a/10-11, 53a/12, 53b/13-14, 53b/14-54a/1

Ḫˇāce Mevlānā-yı Ḳāḍī Bkz. Ḫˇāce Mevlānā Ḳāḍī
Ḫ. 31b/2

Ḫˇāce Mīr Mīrān : Bâbur'un beylerinden.
Ḫ. 112b/8

Ḫˇāce Muḥammed 'Alī Bkz. Ḫˇāce Muḥammed 'Alī Kitābdār
Ḫ. 105b/5, 105b/6, 107b/12

Ḫˇāce Muḥammed 'Alī Kitābdār : Bâbur'un hizmetinde bulunan Sartlardan.
Ḫ. 78b/14

Ḫˇāce Muḥammed Derzī : Ömer Şeyh Mirza'nın emekdar adamı ve bir kızının atekesi.
Ḫ. 16a/7-8

Ḫˇāce Muḥammed Ẕekeriyā : Hoca Yahya'nın oğlu.
Ḫ. 80b/11

Ḫˇāce Münīr Uşī : Baysungur Mirza'nın hizmetinde bulunanlardan.
Ḫ. 38b/14

Ḫˇāce Naṣīr Ṭūsī : Nasîreddin Tûsî; meşhur filozof ve heyetşinas; Hulagu'nun baş veziri ve heyet, hendese ve ilâhiyât hakkında yazılmış birçok eserin yazarı.
Ḫ. 46b/8

Ḫˇāce 'Ubeydullāh : Hâceke Hoca ile Hoca Yahya'nın babası; (Bâbur tarafından nazma çevrilen) Vâlidiye risâlesinin yazarı; 1491'de Semerkand'da ölmüştür.
Ḫ. 119a/14

Ḫˇāce Yaḥyā : Hoca Ubeydullah'ın oğlu.
Ḫ. 37b/2, 37b/5, 38a/3, 59b/10, 78b/9, 78b/11, 78b/12, 78b/14, 80a/9, 80a/11, 80b/11, 84b/5-6, 118b/5

Ḫˇāce Ya'ḳūb : Hoca Yahya'nın oğlu; Hoca Ubeydullah'ın torunu.
Ḫ. 118b/5

Ḫˇāce Yūsuf : Musikişinas. Andicanlı olup Baysungur Mirza'nın hizmetinde bulunmuştur.
Ḫ. 2b/5

Ḫˇāceke Ḫˇāce : Hoca Ubeydullah'ın büyük oğlu; Hoca Yahya'nın ağabeyi.
Ḫ. 36b/9, 36b/11

Ḫˇācekī Mollā Ṣadr : Mevlânâ Muhammed Sadreddin'in oğlu, Hoca Kelân'ın ağabeyi.
Ḫ. 39b/12

Ḫˇānzāde Bégim : Mîr Büzürg'ün kızı; Sultan Mahmud Mirza'nın karısı ve Sultan Mesud Mirza'nın annesi.
Ḫ. 28a/2

Ḫˇānzāde Bégim : Mîr Büzürg'ün torunu; Hanzâde Begim'in biraderzadesi, Sultan Mahmud Mirza'nın bu ismi taşıyan ikinci karısı, Sultan Hüseyin Mirza'nın annesi.
Ḫ. 27b/10, 28a/4, 28a/5, 35b/10

Ḥabībe Sulṭān Bégim : Sultan Argun'un biraderzadesi, Sultan Ahmed Mirza'nın karısı; Bâbur ona "yenge" diyor.
Ḥ. 20a/10, 20b/12

Ḥācı : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Ḥ. édi 40b/8

Ḥācı Ġāzī Manġıt : Dayısı Sultan Mahmud Han tarafından Bâbur'a gönderilen yardım kuvvetlerinin kumandanı.
Ḥ. 62a/12

Ḥācı Pīr Bekāvul : Sultan Hüseyin Mirza'nın adamlarından.
Ḥ. 35b/9

Ḥāfıẓ Bég Bkz. Ḥāfıẓ Muḥammed Bég Dulday
Ḥ. 66b/1, 76b/14

Ḥāfıẓ Bég Dulday Bkz. Ḥāfıẓ Muḥammed Bég Dulday
Ḥ. 8b/2, 76b/12

Ḥāfıẓ Muḥammed Bég Dulday : Sultan Melik Kâşgarî'nin oğlu; Ömer Şeyh Mirza'nın emirlerinden.
Ḥ. 13a/9-10, 95b/10

Ḥaḳ Naẓar : Noyan Kökeltaş'ın öz dayısı.
Ḥ. 98b/8

Ḥāldār : Haydar Kökeltaş'ın oğlu, Bende Ali'nin küçük kardeşi.
Ḥ. 89a/12

Ḫalīfe : Nizâmeddin Alî Barlâs diye de geçer; Sultan Cüneyd Barlas'ın oğlu; Bâbur'un halifesi; Muhib Ali, Hüsâmeddin Ali, Hamza ve Gülberg'in babası.
Ḫ. 32b/5, 32b/6, 32b/7, 54b/2, 54b/3, 74b/10, 74b/13

Ḫalīl : Sultan Ahmed Tenbel'in küçük kardeşi.
Ḫ. 66b/14, 67b/3, 74b/4, 77b/3, 77b/5, 77b/6, 88a/5, 90b/9

Ḫalīl Çehre Destār Pīç : Merginan'da Bâbur'un yanında bulunmuş ve büyük yararlıklar göstermiştir.
Ḫ. 61b/13

Ḫalīl Divāne : Uzun Hasan'ın seçkin adamlarından biri.
Ḫ. 62b/11

Ḥamza : Kāsım Bey'in küçük oğlu (annesi Bende Ali'nin kızı).
Ḥ. 113b/8-9

Ḥamza Sulṭān : Latife Begim'in ikinci kocası, Abdullâtif ile Mamak'ın babası.
Ḥ. 9a/12, 9a/13, 20b/9, 20b/10, 33b/6, 33b/13, 34a/2, 34a/2-3, 34a/7, 38b/2, 64b/9, 82b/13, 89b/2

Ḫān Ḳulı : Han Kulı Beyân Kulı diye de geçer; Beyân Kulı'nın oğlu; Bâbur'un komutanlarından.
Ḫ. 83a/12, 114b/3, 114b/7, 114b/8, 114b/10

Ḫān Ḳulı Beyān Ḳulı Bkz. Ḫān Ḳulı
Ḫ. 51a/12, 101a/6, 114a/2, 114a/5

Ḫān Mīrzā Bkz. Sulṭān Veys Mīrzā
Ḫ. 10b/13-14, 68a/14, 76b/12-13, 77a/1-2, 77a/7

Ḫanım Bkz. Ḳutluḳ Nigâr Ḫanım; Mihr Nigâr Ḫanım; Sulṭân Nigâr Ḫanım
Ḫ. 12a/12, 75a/13, 95a/10, 96a/10, 96a/12-13, 96a/14, 96b/1, 96b/10

Ḫanım : Yunus Han'ın ablası.
Ḫ. 10b/2

Ḫanīke Ḫān Bkz. Sulṭān Maḥmūd Ḫān
Ḫ. 11b/9

Ḫānzāde Bégim : Mîr Büzürg'ün torunu; Hanzâde Begim'in biraderzadesi, Sultan Mahmud Mirza'nın bu ismi taşıyan ikinci karısı, Sultan Hüseyin Mirza'nın annesi.
Ḫ. 27a/4, 27a/11-12

Ḫānzāde Bégim : Ömer Şeyh Mirza ile Kutluk Nigâr Hanım'ın kızı; Bâbur'un ablası; Şaybak Han, Seyid Hâdî Hoca ve Mehdi Hoca'nın karısı.
Ḫ. 8b/8-9, 8b/13, 9a/2, 95a/12

Ḫānzāde Bégim : Termiz hanzadelerinden, Sultan Ahmed Mirza'nın karısı.
Ḫ. 20b/5

Ḥasan Bég : Bâbur'un adamlarından.
Ḥ. 14a/4

Ḥasan Dékçe : Ahsi'nin büyüklerinden olup Uzun Hasan ile Tenbel'e karşı isyan ederek Ahsi'yi Bâbur'a teslim etmiştir.
Ḥ. 62a/8

Ḥasan Nebīre : Muhammed Sigal'in torunu, Muhammed Kâsım Nebīre'nin küçük kardeşi.
Ḥ. 39a/14, 43a/12, 76b/13

Ḥasan Şerbetçi : Semerkand'da tarhanların isyanına katılanlardan.
Ḥ. 36b/5

Ḥasan Ya'ḳūb Bkz. Ḥasan Ya'ḳūb Bég
Ḥ. 16a/12, 17a/8, 18a/2, 24a/13, 24a/14, 24b/2, 24b/5, 24b/9, 24b/12, 24b/14, 25a/5, 25a/9, 25a/11

Ḥasan Ya'ḳūb Bég : Noyan Bey'in oğlu, Ömer Şeyh Mirza'nın emirlerinden, daha sonrasında Bâbur'un hizmetine girmiştir.
Ḥ. 13b/12

Ḥaydar Bég Bkz. Ḥaydar Kökeldaş
Ḥ. 30b/6, 31b/13

Ḥaydar Ḳāsım Bég Bkz. Ḥaydar Kökeldaş
Ḥ. 89a/13, 90b/8-9

Ḥaydar Kökeldaş : Haydar Bey diye de geçer; Sultan Mahmud Han'ın emirlerinden.
Ḥ. 19b/4, 30b/4, 62a/11, 69a/3-4

Ḥaydar Ḳulı : Uzun Hasan'ın adamlarından.
Ḥ. 62b/13

Ḥaydar Mīrzā : Sultan Hüseyin Mirza ile (Sultan Ebû Said Mirza'nın kızı) Pâyande Sultan Begim'in oğlu.
Ḥ. 27b/2, 35b/10

Ḥaydar Mīrzā : Muhammed Haydar Mirza, Muhammed Haydar Mirza Gürgân Duğlat diye de geçer; Muhammed Hüseyin Gürgân Duğlat ile (Yunus Han ile İsen Devlet Begim'in kızı) Hûb Nigâr Hanım'ın oğlu. Târîh-i Raşîdî'nin yazarı.
Ḥ. 11a/10

Ḥaydar Rikābdār : Muhammed Ali'nin babası; Bâbur'un beylerinden.
Ḥ. 55b/1

Ḥażret-i Emīrü'l Mümīn 'Oṡmān : İlk İslam halifelerinin üçüncüsü.
Ḥ. 44b/7

Ḥażret-i Ḫᵛāce Bkz. Ḥażret-i Ḫᵛāce 'Ubeydullāh
Ḥ. 7a/9, 18b/6, 18b/7, 18b/10, 22a/13, 24a/5, 59a/3, 80b/13, 83b/7

Ḥażret-i Ḫᵛāceke Ḫᵛāce : Hoca Ubeydullah'ın büyük oğlu, Hoca Yahya'nın ağabeyi.
Ḥ. 96b/11-12

Ḥażret-i Ḫᵛāce 'Ubeyd Bkz. Ḥażret-i Ḫᵛāce 'Ubeydullāh
Ḥ. 37b/3

Ḥażret-i Ḫᵛāce 'Ubeydullāh : Hâceke Hoca ile Hoca Yahya'nın babası; (Bâbur tarafından nazma çevrilen) Vâlidiye risâlesinin yazarı; 1491'de Semerkand'da ölmüştür.
Ḥ. 7a/8, 18b/4, 23b/7-8, 26a/7-8, 54a/4, 83b/5, 118b/6-7

Ḥażret-i Risālet : Hz. Peygamber, İslam'ın kurucusu ve peygamberi.
Ḥ. 44b/13

Ḫıżr Ḫᵛāce Ḫān : Tuğluk Timur Han'ın oğlu.
Ḫ. 9b/5

Hindū Bég : Bâbur'un komutanlarından.
H. 76b/13

Ḫūb Nigār Ḫanım : Yunus Han ile İsen Devlet Begim'in kızı; Muhammed Hüseyin Mirza'nın karısı; Bâbur'un öz teyzesi; Haydar ile Habibe'nin annesi.
Ḫ. 11a/6, 96a/13

Ḫudāy Bkz. Ḫudāybérdi Bég
Ḫ. 72b/11, 119a/9

Ḫudāybérdi Bkz. Ḫudāybérdi Bég
Ḫ. 31a/9

Ḫudāybérdi Bég : Hudaybirdi Tuğçı diye de geçer; Bâbur'un atekesi.
Ḫ. 13a/11

Ḫudāybérdi Buḳaḳ : Sultan Kulı Çanak'ın babası; Bâbur'un Moğollar arasında riayet ettiği adamlarından biri.
Ḫ. 64b/14

Ḫudāybérdi Timurtaş : Hudaybirdi Tuğçı Timurtaş diye de geçer; Kâsım Bey'in büyük oğlu; (Bâbur'un babası) Ömer Şeyh Mirza'nın bey atekesi ve emirlerinden biri.
Ḫ. 12b/12, 12b/14-13a/1, 13a/1-2, 13a/4

Ḫudāybérdi Tuġçı Bkz. Ḫudāybérdi Bég
Ḫ. 71a/10, 90b/9

Ḫudāybérdi Tuġçı Moġol Bkz. Ḫudāybérdi Timurtaş
Ḫ. 55a/14

Ḫudāybérdi Tuġçı Timurtaş Bkz. Ḫudāybérdi Timurtaş
Ḫ. 6b/13

Hūlāgū Ḫān : Cengiz Han'ın torunu.
H. 46b/9

Hūmāyūn : Türk Hind İmparatoru Bâbur ile Mâhim'in oğlu ve halefi.
H. 14b/1

Ḫurrem Şāh : Şıbanî ile Hanzâde Begim'in oğlu.
Ḫ. 8b/14

Ḫüsrev Kökeldaş : Bâbur'un emirlerinden.
Ḫ. 83a/13, 107b/12

Ḫüsrev Şāh : Veli ve Bâkî Bey'lerin kardeşi; Türkistanlı kıpçaklardan olup gençliğinde tarhan beylerinin hizmetinde bulunmuş, sonra Sultan Mahmud Mirza'nın hizmetine girmiştir.
Ḫ. 14a/10, 14a/11, 23b/13, 23b/14, 24a/1, 26b/8, 28b/3, 29a/9, 29b/1, 29b/6, 30a/4, 30a/7, 30a/8, 30a/11, 33a/2, 33a/9, 33a/14, 34b/11, 34b/12, 35a/1, 35a/2, 35a/3, 35a/8, 35a/11, 36a/1, 37b/14, 38a/1, 42a/8, 42a/13, 44a/9, 44a/14, 56a/13, 57a/12, 58a/7, 58a/9, 58a/12, 58a/14, 58b/9, 68a/4, 68a/6, 69a/10, 69a/11, 81a/7, 81a/8, 81a/13, 81b/1, 82a/5, 88a/8, 90b/11, 90b/14

İbrāhīm Bég Bkz. İbrāhīm Bégçik
İ. 111a/7, 111b/12, 112b/3-4, 112b/10, 113a/1, 113a/2, 113a/13, 113b/1, 113b/9, 113b/10, 113b/14, 114a/1

İbrāhīm Bégçik : Çapuk diye de bilinir; Eyyûb Begçik'in kardeşi.
İ. 13a/3, 40a/12, 51a/13

İbrāhīm Cānī : İbrahim Han diye de geçer; Çelme'nin babası; Bâbur'un komutanlarından.
İ. 89a/8, 90b/7

İbrāhīm Çapuḳ Bkz. İbrāhīm Bégçik
İ. 40a/13, 111b/7

İbrāhīm Çapuḳ Ṭaġayı Bkz. İbrāhīm Bégçik
İ. 110a/2-3

İbrāhīm Ḥüseyn Mīrzā : Sultan Hüseyin Mirza ile Papa Ağaça'nın oğlu.
İ. 33a/13, 42a/6, 57a/5

İbrāhīm Saru : Sarı, Saruy, Manglıg (Mınglıg) Bey; küçüklüğünden beri Bâbur'un babasının hizmetinde bulunarak yükselmiş; sonra Bâbur'a muhalefet ederek Baysungur Mirza'nın hizmetinde bulunmuş ve tekrar Bâbur'e gelmiştir.
İ. 30b/10, 30b/14, 31a/11, 31b/2, 39a/12, 59a/12, 61b/2, 61b/10-11, 62a/4, 62a/10, 65b/1, 65b/6, 66a/7, 69b/14, 74b/11, 89a/8, 90b/7

İbrāhīm Saru Maŋlıġ Bkz. İbrāhīm Saru
İ. 79a/5

İbrāhīm Saru Mıŋlıġ Bég Bkz. İbrāhīm Saru
İ. 55a/11

İbrāhīm Sulṭān Mīrzā : Şahruh'un oğlu; Şiraz hâkimi.
İ. 10a/8, 50b/3

İbrāhīm Tarḫan : Ahmed Tarhan'ın ağabeyi; önce Sultan Hüseyin Mirza'nın, sonra Bâbur'un hizmetine girmiştir.
İ. 33b/12, 81b/9-10, 82b/7, 84a/13, 87b/12, 89a/9, 90b/2, 90b/6

İkü Timur Bég : Timur Bey'in riayet ettiği beylerden, Sultan Ahmed Mirza'nın beylerinden Derviş Bey bunun neslindendir.
İ. 22a/13

İlḫan Bkz. Hūlāgū Ḫān
İ. 46b/9

İmām Ebū Hanīfe : Hanefi mezhebinin kurucusu ve Sünni fıkhının en büyük üstâdlarından biri sayılan İslam fıkıh ve hadis bilgini.
İ. 45a/4

İskender : Karakoyunlulardan, Cihangir'in kardeşi.
İ. 44b/9

İskender-i Filḳos : Büyük İskender; Bedahşan şahları kendi neseplerini ona çıkarmaktadır.
İ. 11b/4

Ḳāḍī Ġulām : Uzun Hasan'ın seçkin adamlarından.
Ḳ. 62b/11, 62b/11-12

Ḳādirbérdi Bkz. Ḳādirbérdi Ġavānī
Ḳ. 117a/12, 117b/8, 117b/10, 117b/13

Ḳādirbérdi Ġavānī : Gavâ'nın büyüklerinden.
Ḳ. 117b/6

Ḳanber 'Alī : Moğol ve ahtacılardan; Abdüşşükûr'un babası.
Ḳ. 15b/5, 66a/10, 67b/9, 69b/3, 71b/2, 71b/6, 71b/8, 73a/14, 78a/1, 78a/13, 78b/6, 81b/11, 82b/6, 88b/12, 95b/2, 103b/13, 109a/8, 111b/2, 111b/12, 114a/5, 114b/12, 114b/13

Ḳanber 'Alī Bég : Kâsım Bey Koçın'ın oğlu; Bâbur'un komutanlarından.
Ḳ. 104b/5, 106a/11, 106b/7, 108a/13, 111b/5, 112a/13

Ḳanber 'Alī Bég : Önce Sultan Ebû Said Mirza'nın ve sonra Sultan Mahmud Mirza'nın hizmetinde bulunmuştur.
Ḳ. 26b/3, 26b/9

Ḳanber 'Alī Moġol Bkz. Ḳanber 'Alī
Ḳ. 65b/13-14

Ḳanber 'Alī Sellāḫ Bkz. Ḳanber 'Alī
Ḳ. 15b/6, 74a/4, 89a/11, 99b/11

Ḳanber 'Alī Sellāḫ Moġol Bkz. Ḳanber 'Alī
Ḳ. 90b/12

Ḳanber Bey : Ḳanber Bi Mervî diye de geçer; Kepek Bi'nin oğlu; önce Şaybak Han'ın sonrasında da Ubeydullah Han'ın hizmetinde bulunmuştur.
Ḳ. 81a/1

Ḳara Barlas : Uzun Hasan'ın küçük kardeşi.
Ḳ. 76b/9, 89a/10, 93a/4, 93a/14

Ḳaraköz Bégim Bkz. Ruḳiyye Sulṭān Bégim
Ḳ. 9a/9

Ḳaraköz Bégim Bkz. Rābi'a Sulṭān Bégim
Ḳ. 19b/10

Ḳaraköz Bégim : Ömer Şeyh Mirza'nın karısı.
Ḳ. 12b/7

Ḳarluġaç Baḫşı : Uzun Hasan'ın mûteber adamlarından.
Ḳ. 62b/6-7, 62b/10-11

Ḳāsım 'Aceb : Bâbur'un hizmetindeki beylerden.
Ḳ. 55a/13, 63b/12, 72a/4-5, 72b/5, 74b/7

Ḳāsım Bég : Ömer Şeyh Mirza'nın ve sonra da Bâbur'un emirlerinden; Humayun'un bey atekesi.
Ḳ. 14a/3, 14a/10, 14a/11, 14a/13, 32a/11, 32a/12, 39b/6, 39b/8, 54b/4, 61a/12-13, 61b/10, 62a/1, 65a/8, 65a/9, 65a/12, 65b/1, 70a/2, 70a/13, 74b/12, 78a/9, 82b/2, 87a/5, 89a/11, 91a/10, 91a/12, 92a/12, 93b/3, 95b/3, 97b/7, 97b/9, 97b/11, 99b/6, 112a/13-14, 113b/8, 114a/5

Ḳāsım Dulday : Önce Baysungur Mirza'nın hizmetinde bulunup sonra Bâbur'a katılmıştır.
Ḳ. 39a/1, 39a/11, 39a/14

Ḳāsım Ḫān : Kazak ulusunun hanı; Sultan Nigâr Hanım'ın üçüncü kocası.
Ḳ. 12a/9, 12a/11, 12a/12

Ḳāsım Ḫātīke Arġun : Sultan Ahmed Tenbel'in hizmetinde bulunanlardan.
Ḳ. 110a/3

Ḳāsım Ḳoçın Bkz. Ḳāsım Bég
Ḳ. 16a/12-13, 18a/3, 24b/7, 25a/4

Ḳāsım Ḳoçın Bég Bkz. Ḳāsım Bég
Ḳ. 55a/11

Ḳasım Kökeldaş : Bâbur'un komutanlarından; Mukim'in kızı Mâh Çüçük'ün ikinci kocası.
Ḳ. 83a/12

Ḳāsım Mīrāḫur : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Ḳ. 55b/1

Ḳaşḳa : Eyyūb Begçik tümenine mensup Moğollardan.
Ḳ. 104b/13

Ḳaşḳa Maḥmūd : Moğol tümenlerinden Çıras'ın tümen beyi.
Ḳ. 88a/4, 100b/10

Kel Ḳaşuḳ : Semerkand'ın ayaktakımı başlarından.
K. 43a/14

Kelpük Bkz. Sulṭān Muḥammed Kelpük
K. 106a/5

Kemāleddīn Ḥüseyn Gāzurgahī : Sultan Hüseyin Mirza'nın sadırlarından.
K. 94a/12

Kerīmdād Bkz. Kerīmdād Ḫudāydād Türkmen
K. 83a/12

Kerīmdād Ḫudāydād Türkmen : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
K. 91a/1, 107a/4

Kette Bég : Seydî Kara'nın oğlu; Bâbur'un komutanlarından.
K. 67a/9

Kiçik 'Alī : Kûl şıkdarı, Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
K. 113b/2

Kiçik Bég : Mevlânâ Muhammed Sadreddin'in oğlu; Hoca Kelân'ın ağabeyi.
K. 70a/1, 70a/10

Kiçik Ḫan Bkz. Sulṭān Aḥmed Ḫān
K. 81a/11, 101b/12, 101b/13, 102a/9, 102a/10, 102a/12, 102a/14, 102b/2, 102b/8, 102b/10, 103a/2, 103a/5, 103a/6, 103a/7, 103a/10, 103a/11, 103b/2, 103b/6, 108a/2, 108a/4, 108a/6, 108a/7, 108a/10, 108a/12-13, 108b/5, 108b/6, 108b/12, 110b/13, 119b/2, 119b/13

Ḳoç Bég : Haydar Kāsım Bey'in oğlu.
Ḳ. 89a/13, 93a/2, 92a/3, 92a/5, 93a/8, 93a/12, 93a/13

Ḳoç Bég : Sultan Ahmed Bey'in oğlu, Terdi Bey'in kardeşi.
Ḳ. 69b/2, 70a/2, 73b/13, 73b/14, 78a/5, 78a/7, 81b/1

Köpek Bey : Kepek Bi diye de geçer; Kanber Ali'nin babası, Şaybak Han'ın hizmetindekilerden.
K. 81a/1

Ḳul Bābā Bkz. Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı
Ḳ. 35b/5

Ḳul Naẓar Bkz. Ḳul Naẓar Ṭaġayı
Ḳ. 92a/1

Ḳul Naẓar Mīrzā Bkz. Ḳul Naẓar Ṭaġayı
Ḳ. 93b/1

Ḳul Naẓar Ṭaġayı : Kul Nazar Mirza diye de geçer; Bâbur'un yakın içkilerinden.
Ḳ. 91b/14

Ḳulı Bég Bkz. Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı
Ḳ. 35b/3

Ḳulı Muḥammed Buġdādī : Sultan Hüseyin Mirza'nın emirlerinden.
Ḳ. 23a/4

Ḳulika Kāşġarī : Uzun Hasan'ın seçkin adamlarından.
Ḳ. 62b/13

Ḳusem ibn-i 'Abbās : Sahabeden; mezarı Semerkand'ın Âhenîn kapısının dışındadır.
Ḳ. 44b/8

Ḳutlıḳ Ḫᵛāce Kökeldaş : Önce sipahi, sonra derviş; Bâbur'un içki meclislerine devam edenlerden.
Ḳ. 93a/5, 93b/1

Ḳutluḳ Muḥammed Barlas : Devlet Sultan Hanım'ın süt kardeşi.
Ḳ. 119a/6, 119a/12

Ḳutluḳ Nigār Ḫanım : Yunus Han'ın ikinci kızı; Ömer Şeyh Mirza'nın karısı; Bâbur'un annesi; Sultan Mahmud Han ile Sultan Ahmed Han'ın ablası.
Ḳ. 8b/5, 9b/2, 11a/3, 27b/11

Ḳutuḳ Bégim : Sultan Ahmed Mirza'nın karısı; Tarhan Begim'in süt kardeşi.
Ḳ. 19b/10, 20b/1-2

Laṭīf Bégim : Ahmed Hacı Bey'in torunu, Sultan Ahmed Mirza'nın karısı; sonra Hamza Sultan ile evlenmiştir.
L. 20b/8

Maḫdūme Sulṭān Bégim : Sultan Mahmud Mirza ile Zühre Begi Ağa'nın kızı, Ömer Şeyh Mirza'nın karısı.
M. 9a/9, 27b/13

Maḥmūd Barlas : Nundâklı Barlaslardan; Sultan Ebû Said Mirza'nın beylerinden, sonra Sultan Mahmud Mirza'nın hizmetinde bulunmuştur. Şairdir ve bir divan tertip etmiştir.
M. 29b/12, 29b/14, 30a/2, 33b/5, 35b/8

Maḥmūd Köndürseŋ : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
M. 40b/8-9

Maḥmūd Sulṭān : Şıbanî Han'ın küçük kardeşi.
M. 89b/1

Mamaḳ Sulṭān : Hamza Sultan'ın oğlu.
M. 34a/3, 34a/7

Ma‘şūme Sulṭān Bégim : Sultan Ahmed Mirza ile Habibe Sultan Begim'in kızı; Bâbur'un karısı.
M. 20a/9

Me'mūn Ḫalīfe : Halife Harun Reşid'in ikinci oğlu; 813'te ağabeyinin yerine geçmiştir.
M. 46b/11

Mehdī Sulṭān : Özbeklerden; Hamza Sultan'ın akrabası ve Sultan Ahmed Mirza'nın dördüncü kızı Sultanım Begim'in üçüncü kocası. Önce Sultan Mahmud Mirza'nın sonra Bâbur'un hizmetinde bulunmuş, daha sonra da Şıbanî Han'ın tarafına geçmiştir.
M. 20a/9, 33b/6, 34a/2, 34a/7, 38b/1-2, 38b/5, 38b/6, 38b/7, 38b/8, 64b/9, 82b/13, 89b/2

Melik Muḥammed Mīrzā : Sultan Ebû Said Mirza'nın büyük kardeşi, Minûçihr Mirza'nın oğlu; Baysungur Mirza'nın kız kardeşinin kocası.
M. 23a/9, 23a/14, 23b/2, 23b/4, 27a/10, 94b/12

Mezīd Bkz. Mezīd Ṭaġayı
M. 91b/14

Mezīd Bég Arġun : Emir Tarhan Cüneyd'in oğlu; Âşık Muhammed'in kardeşi.
M. 28b/5, 30a/1

Mezīd Ṭaġayı : Ali Dost, Şîrim ve Kul Nazar'ın akrabası.
M. 107b/10

Mihr Bānū Bégim : Ömer Şeyh Mirza'nın kızı; Bâbur'un ablası ve Nāsır Mirza'nın öz kardeşi.
M. 9a/6

Mihr Nigār Ḫanım : Yunus Han'ın büyük kızı, Sultan Ahmed Mirza'nın karısı, Bâbur'un teyzesi.
M. 10b/9, 10b/14, 11a/1, 20a/14, 96b/10

Minglig Kökeldaş : Bâbur ve annesi ile birlikte Semerkand'ı terk eden bir kadın.
M. 95a/11

Minūçihr Mīrzā : Sultan Ebû Said Mirza'nın ağabeyi; Melik Muhammed'in babası.
M. 12b/9, 23a/8, 27a/9

Mīr ‘Alī Mīrāḥūr : Sultan Hüseyin Mirza'nın emirlerinden.
M. 85b/2

Mīr ‘Alī Şīr Nevā'ī : Meşhur Türk şairi, Derviş Ali'nin kardeşi.
M. 2b/3-4, 21a/12

Mīr Büzürg Bkz. Mīr Büzürg Termiẕī
M. 27a/4, 27a/11, 28a/4

Mīr Büzürg Termiẕī : Kızı Hanzâde Begim ile torunu Hanzâde Begim, Sultan Mahmud Mirza'nın karısıdır.
M. 27a/1, 28a/2

Mīr Ġıyāṯ : Bâbur'un Agra ve Dûlpûr'da yaptırdığı binalarda çalışanlardan.
M. 17b/1

Mīr Ġıyāṯ Ṭaġayı : Ali Dost'un küçük kardeşi, Ömer Şeyh Mirza'nın beylerinden, Sultan Ebû Said Mirza'nın mühürdarı.
M. 15a/6-7, 17a/11-12

Mīr Moġol : Abdulvahhâb Şağavul'un oğlu.
M. 31b/7, 77a/14, 78a/3

Mīr Şāh Ḳoçın : Bâbur'un içkilerinden.
M. 65b/4, 74b/6-7, 89a/12, 92a/3, 104b/11

Mīrānşāh Mīrzā : Timur'un üçüncü oğlu.
M. 6b/7

Mīrānşāh Mīrzā : Uluğ Bey Kâbili'nin oğlu.
M. 58a/11

Mīrek Türkmen : Çıras tümen beylerinden.
M. 9b/14

Mīrim : Uzun Hasan'ın oğulluğu.
M. 109b/12

Mīrim Bég Bkz. Mīrim Nāṣır
M. 63a/13

Mīrim Dīvān : Bâbur'un beylerinden.
M. 65b/4, 74b/7

Mīrim Lāġarī : Bâbur'un adamlarından.
M. 55a/8-9, 65b/4, 66a/6

Mīrim Nāṣır : Dost Bey'in küçük kardeşi; Bâbur'un komutanlarından.
M. 83a/13

Mīrim Tarḫan : Baysungur Mirza'nın hizmetinde bulunan beylerden.
M. 44a/12

Mīrşāh Ḳoçın : Bâbur'un içkilerinden.
M. 40b/1, 55a/12

Mīrzā Bég Firengībāz : Sultan Hüseyin Mirza'nın adamlarından.
M. 33b/12

Mīrzā Ḫān Bkz. Sulṭān Veys Mīrzā
M. 10b/14, 13b/3, 77a/1, 77a/2, 102a/12

Mīrzā Ḳulı Bkz. Mīrzā Ḳulı Kökeldaş
M. 113a/1, 115a/1, 115a/3, 115a/5

Mīrzā Ḳulı Kökeldaş : Bâbur'un komutanlarından.
M. 17a/10, 107a/4, 112b/10, 112b/14, 114a/6, 114b/4, 114b/14

Moġol 'Abdulvahhāb : Abdulvehhab'ın oğlu; Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
M. 77a/10

Mollā Baba Bkz. Molla Baba Peşāġarī
M. 83b/8, 91a/2

Molla Baba Peşāġarī : Baba Şeyh'in kardeşi; Bâbur'un komutanlarından.
M. 91a/1-2

Mollā Binaī : Molla Bennâî diye de geçer; Sultan Hüseyin Mirza devrinde yetişmiş şair, bestekâr; babası "sar bannâ" olduğu için bu lakabı almıştır. 1512'de Şah İsmail'in katliamında ölmüştür.
M. 38a/9, 38a/10, 87a/3, 87a/14

Mollā Ḥaydar : Abdulmennân ile Mü'min'in babası.
M. 98a/12, 98b/4

Mollā Hicrī : Şair; Hisar'dan Mesîha'ya, Bâbur'un yanına gelmiştir.
M. 99a/11

Mötügen : Çağatay Han'ın oğlu.
M. 9b/7

Muḥammed 'Alī Mübeşşir : Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
M. 55a/13, 69b/14, 70a/10, 105a/9, 107b/12, 113a/14

Muḥammed Bāḳır Bkz. Muḥammed Bāḳır Bég
M. 39a/1

Muḥammed Bāḳır Bég : Dost'un babası; Cihangir Mirza'nın beylerinden.
M. 17a/11, 25a/2, 55a/8, 117a/7, 117a/8, 117b/3

Muḥammed Burunduḳ Barlas : Çâkû Barlas oğlu Cihanşah oğlu Burunduk oğlu Ali oğlu; Sultan Hüseyin Mirza'nın emirlerinden.
M. 33b/1

Muḥammed Dost Bkz. Muḥammed Dost-ı 'Alī Dost Ṭaġayı
M. 74b/6, 74b/14, 79a/14, 79b/3, 111b/3, 111b/5

Muḥammed Dost ‘Alī Dost Bkz. Muḥammed Dost-ı ‘Alī Dost Ṭaġayı
M. 65b/4

Muḥammed Dost Ṭaġayı Bkz. Muḥammed Dost-ı ‘Alī Dost Ṭaġayı
M. 31a/5

Muḥammed Dost-ı ‘Alī Dost Ṭaġayı : Ali Dost Tagayı’nin oğlu; Bâbur’un hizmetindeki beylerden.
M. 55a/13

Muḥammed Duġlat Bkz. Muḥammed Ḥişārī Duġlat
M. 33b/7-8, 34a/3, 64b/10, 99b/10

Muḥammed Ḫān : Hızır Hoca Han’ın oğlu.
M. 9b/5

Muḥammed Ḥişārī Bkz. Muḥammed Ḥişārī Duġlat
M. 34a/3, 34a/9, 99b/11

Muḥammed Ḥişārī Duġlat : Sultan Hüseyin Duğlat’ın ağabeyi.
M. 103b/11

Muḥammed Ḥüseyn Duġlat Bkz. Muḥammed Ḥüseyn Gürgān Duġlat
M. 76b/10-11

Muḥammed Ḥüseyn Gürgān Bkz. Muḥammed Ḥüseyn Gürgān Duġlat
M. 32b/12-13, 32b/13-14

Muḥammed Ḥüseyn Gürgān Duġlat : Hüseyin Mirza diye de geçer; Yunus Han kızı Hûb Nigâr Hanım’ın kocası, Târih-i Reşidî’nin yazarı Muhammed Haydar Mirza’nın babası.
M. 11a/6, 59a/1

Muḥammed Ḥüseyn Mīrzā : Sultan Hüseyin Mirza ile Mingli Bi Ağaça’nın oğlu.
M. 54b/3, 57b/12, 59a/6, 96b/5, 96b/14

Muḥammed Ḳāsım Nebīre : Muhammed Sigal’ın torunu; Semerkand’ı Bâbur’a karşı savunan beylerden.
M. 43a/11-12

Muḥammed Ḳulı Ḳoçın : Semerkand beylerinden.
M. 36b/5, 93a/2, 93a/8-9

Muḥammed Mezīd Bég Bkz. Muḥammed Mezīd Tarḫan
M. 77a/3

Muḥammed Mezīd Tarḫan : Ordu Buğa Tarhan’ın oğlu.
M. 17b/2, 22b/2, 37a/2, 76a/13, 76b/1, 76b/6, 76b/7, 77a/1, 77a/4, 77a/9, 78a/2, 78b/7, 81a/5, 81a/6, 89a/9, 90b/11, 93a/1, 93a/3

Muḥammed Miskīn-i Ḥāfıẓ Dulday : Hâfız Dulday'ın oğlu; Semerkand'ı Bâbur'a karşı savunan beylerden.
M. 43a/10

Muḥammed Mü'min Mīrzā : Bediüzzaman Mirza'nın oğlu.
M. 41a/7, 42b/11, 42b/12

Muḥammed Ṣāliḥ : Muhammed Sâlih Mirza Harezmî, Şıbanî-name'nin yazarı, Sultan Hüseyin Mirza devri şairlerinden.
M. 38a/9, 76a/1-2

Muḥammed Sulṭān Cīhāngīr Bkz. Muḥammed Sulṭān Mīrzā
M. 50a/6

Muḥammed Sulṭān Mīrzā : Muhammed Sultan Cihangir diye de geçer; Sultan Veys Mirza ile Sultanım Begim'in oğlu; Bâbur'un hizmetinde bulunmuştur.
M. 46a/7

Muḥammed Şeybānī Ḫān Bkz. Şaybaḳ Ḫan
M. 3b/13, 8b/13, 29b/9

Muḥammed Velī Bég : Veli Bey'in oğlu, Sultan Hüseyin Mirza'nın büyük emirlerinden.
M. 33a/13, 42a/6, 57b/13

Muḥammed Yūsuf : Yusuf Bey'in oğlu.
M. 79a/7

Muḥammedī Kökeltaş : Bâbur'un komutanlarından.
M. 9a/4

Muḥammedī Mīrzā : Baranlı Karakoyunlulardan Cihanşah Mirza'nın oğlu.
M. 28a/7

Muḥibb 'Alī Ḳorçı : Önce Hüsrev Şah'ın hizmetinde bulunmuş, sonra Bâbur'a katılmıştır.
M. 35a/14, 42b/3-4

Muḥibb Sulṭān : Muhibb Sultan Hanım diye de geçer; Sultan Mahmud Mirza'nın kızı.
M. 28a/1

Muḳīm : Zünnûn Argun'un oğlu, Şah Şücâ Argun'un küçük kardeşi.
M. 14a/11

Muẓaffer Ḥüseyn Mīrzā : Sultan Hüseyin Mirza ile Hatice Begim'in oğlu; (Sultan Ahmed Han ile Bediülcemâl Begim'in kızı) Hanzâde Hanım'ın ilk kocası.
M. 36a/4

Muẓaffer Mīrzā Bkz. Muẓaffer Ḥüseyn Mīrzā
M. 33a/14, 41a/4, 42b/11

Mübārek Şāh : Mübārek Şah Vezir diye de geçer; Bedahşan beylerinden.
M. 10b/14

Mü'min : Molla Haydar'ın küçük oğlu; Abdulmennân'ın kardeşi.
M. 98a/13, 98b/4, 98b/13

Nāṣır Bég : Uzun Hasan'ın eniştesi; Dost Nâsır, Mirim Nâsır, Şâhim Nâsır'ın babası.
N. 63a/2, 63a/12, 106a/11, 107b/12

Nāṣır Mīrzā : Ömer Şeyh Mirza'nın üçüncü oğlu, Bâbur'un küçük kardeşi; iki üç sene Bedahşan'da hüküm sürmüştür.
N. 8b/7, 9a/6, 9a/7, 10b/13, 17a/13, 17a/14, 17b/2, 110b/8, 115b/3

Naẓar Bahādır : Hüsrev Şah'ın adamı.
N. 57a/3, 57a/13, 57b/2

Ni'met Arġun : Şeyh Cemâl Argun'un küçük kardeşi.
N. 19a/12

Noyan Bkz. Noyan Kökeldaş
N. 98b/8, 98b/9, 98b/10, 98b/11, 98b/13, 99a/1

Noyan Kökeldaş : Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
N. 83a/12, 83b/3, 91b/14, 97b/11, 98a/14, 98b/4, 98b/7-8

Nu'mān Çehre : Bâbur'un hizmetindekilerden.
N. 107b/12

Ordu Buġa Tarḫan : Derviş Muhammed Tarhan'ın babası, Sultan Ebû Said Mirza'nın kayınpederi.
O. 18a/12, 21b/5-6

'Ömer Şeyḫ Mīrzā : Sultan Ebû Said Mirza'nın oğlu, Bâbur'un babası ve aynı adı taşıyan Timur'un oğlu.
'Ö. 3a/8, 4b/11, 4b/13, 5b/8, 5b/14-6a/1, 6a/1, 6a/4, 6a/8-9, 6a/10, 6a/13, 6b/3, 6b/8, 6b/9, 6b/12, 8b/3, 12b/3, 12b/14, 13b/1, 13b/2, 13b/9, 14a/1, 14a/7, 14b/13, 15a/5, 15a/9, 15b/10, 16a/8, 17b/12, 18a/4, 19a/13, 19b/7, 27b/5, 31b/4-5, 32b/1, 52a/9

Pāyende Sulṭān Bégim : Sultan Ebû Said Mirza'nın karısı, Haydar Mirza'nın annesi.
P. 27b/3, 35b/11

Peşe Bégim : Karakoyunlu Baharlı oymağı Türkmen beylerinden Ali Şīr (Şükr) Bey'in kızı; Sultan Mahmud Mirza'nın karısı ve Baysungur Mirza'nın annesi.
P. 27a/2, 28a/6, 28a/12, 68a/14

Pīr Aḥmed : Muhammed Mezid Tarhan'ın yanında bulunup sonra Bâbur'a katılmıştır.
P. 76b/8, 89a/10

Pīr Muḥammed Élçi Buġa : Sultan Mahmud Mirza'nın emirlerinden.
P. 29a/6

Pīr Veys : Mîr Veys diye de geçer; Bâbur'un beylerinden.
P. 55a/14, 74b/7

Pīr Veys Şeyḫ Bkz. Şeyḫ Veys
P. 95a/4

Rābi'a Sulṭān Bégim : = Kara Köz Begim, Sultan Ahmed Mirza ile Kutuk Begim'in kızı; önce Sultan Mahmud Han ve onun ölümünden sonra Câni Bey Sultan ile evlenmiştir.
R. 19b/10

Rāca Biker Mācīt Hindū : Mandu (Malva) devletinde rasat yaptırmış ve Hindistan'da uzun süre kullanılan zîcleri tertip ettirmiştir.
R. 46b/12

Receb Sulṭān : Sultan Mahmud Mirza'nın kızı.
R. 28a/1

Reşīd Sulṭān : Sultan Said Han'ın oğlu.
R. 12a/8

Ruḳiyye Sulṭān Bégim : = Kara Köz Begim, Ömer Şeyh Mirza ile Mahmud Sultan Begim'in kızı.
R. 9a/8, 9a/14

Ṣāḥib Ḳadem Kāhil : Ahsi'de Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Ṣ. 112a/10

Ṣāliḥ Muḥammed : Semerkand'da Muhammed Mezid Tarhan'ın yanındaki beylerden.
Ṣ. 76b/9

Ṣāliḥa Sulṭān Bégim : = Ak Begim, Sultan Ahmed Mirza ile Kutuk Begim'in kızı, Sultan Mesûd Mirza'nın karısı.
Ṣ. 20a/1

Ṣamed : İbrahim Sârû'nun küçük kardeşi.
Ṣ. 65b/6, 65b/8, 65b/11

Sarıġbaş Mīrzā Bkz. Sarıġbaş Mīrzā İterçi
S. 109a/10

Sarıġbaş Mīrzā İterçi : Mahmud Han'ın Bâbur'a gönderdiği yardımcı kuvvetlerin komutanı.
S. 103b/13

Sellāḫ Bkz. Ḳanber ‘Alī
S. 108a/13

Seydī Bég Bkz. Şīrim Ṭaġayı
S. 68a/3, 74b/7

Seydī Ḳara Bkz. Seydī Ḳara Bég
S. 61b/3, 62a/10, 65b/1, 69b/14, 88b/7-8

Seydī Ḳara Bég : Abdulkuddûs’un babası; Bâbur’un emirlerinden.
S. 88b/7

Seydim ‘Alī Bkz. Seydim ‘Alī Derbān
S. 35b/5

Seydim ‘Alī Derbān : Baba Ali Bey’in oğlu; önce Hüsrev Şah’ın hizmetinde bulunmuş, sonra Bâbur’a gelmiş ve daha sonra Bediüzzaman Mirza’nın hizmetine girmiştir.
S. 35b/2

Seyyid ‘Alī : Seyyid Ali Han diye de geçer; Mîr Şeyh Ali Bey’in torunu, Gâzî Apak Han’ın oğlu, Minûçihr’in babası; Bâbur’un hizmetinde bulunanlardan.
S. 62b/13

Seyyid Bedr : Sultan Hüseyin Mirza’nın emirlerinden.
S. 26b/8

Seyyid Bég Ṭaġayı Bkz. Şīrim Ṭaġayı
S. 68a/2

Seyyid Ḥüseyn Ekber : Termiz hâkimi, Sultan Mesûd Mirza’nın akrabası ve seçkin adamlarından; sonra Bâbur’un hizmetine girmiştir.
S. 44a/10

Seyyid Kāmil : Hüsrev Şah’ın adamlarından.
S. 58b/12

Seyyid Ḳara Bég Bkz. Seydī Ḳara Bég
S. 55a/12

Seyyid Ḳāsım Eşik Aġa : Seyid Kasım Eşik Ağa Celâyir diye de geçer; Bâbur’un hizmetinde bulunanlardan.
S. 89a/12

Seyyid Ḳāsım Éşik Aġa Celāyir Bkz. Seyyid Ḳāsım Eşik Aġa
S. 55a/12-13

Seyyid Ḳāsım Éşik Aḳa Bkz. Seyyid Ḳāsım Eşik Aġa
S. 31a/3

Seyyid Maḥmūd : Baysungur Mirza'nın üstadı.
S. 68b/3

Seyyid Muḥammed Mīrzā Bkz. Seyyid Muḥammed Mīrzā Duġlat
S. 11a/8

Seyyid Muḥammed Mīrzā Duġlat : Tarih-i Reşidî'nin yazarı Mirza Haydar'ın amcası.
S. 56a/2-3, 88b/13-14

Seyyid Yūsuf Bég : Seyid Oğlakçı'nın oğlu; Seyid Hasan Oğlakçı'nın ağabeyi; Muhammed Yusuf ile Ahmed Yusuf'un babası; önce Sultan Ahmed Mirza'nın beylerinden biriyken sonra Bâbur'un hizmetine girmiştir.
S. 22a/11, 43a/3, 59b/1, 59b/2, 59b/8, 79a/7

Seyyid Yūsuf Mecemī : Andican dağ eteklerinde oturan kabile beylerinden; ilk önce Bâbur'un tarafındayken, sonradan Sultan Ahmed Tenbel'in tarafına geçmiştir.
S. 73b/2-3, 73b/4

Seyyid Yūsuf Oġlaḳçı Bkz. Seyyid Yūsuf Bég
S. 22a/6-7

Sulṭān Aḥmed Bég : Sultan Ahmed Karavul ve Sultan Ahmed Koç Bey diye de geçer; Koç Bey Terdi Bey ve Sīr Efgân Beylerin babası.
S. 78a/6, 115b/12, 118a/11

Sulṭān Aḥmed Ḫān : = Alça Han, Yunus Han ile Şah Begim'in oğlu, Bâbur'un dayısı.
S. 9b/3, 11b/9

Sulṭān Aḥmed Ḳāḍī : Hocâ Mevlânâ Kadı'nın babası.
S. 16a/4

Sulṭān Aḥmed Ḳaravul Bkz. Sulṭān Aḥmed Bég
S. 69b/1-2, 69b/5, 70a/1

Sulṭān Aḥmed Ḳoç Bég Bkz. Sulṭān Aḥmed Bég
S. 33b/5

Sulṭān Aḥmed Mīrzā : Ebû Said Mirza'nın oğlu, Ömer Şeyh Mirza'nın büyük kardeşi. Semerkand hâkimi.
S. 6a/9, 6a/11, 6a/13, 6b/5, 8a/9, 8a/11, 8b/1, 10b/10, 13a/5, 13a/13, 13a/14, 14b/6, 14b/7, 15b/14, 16b/1, 16b/8, 17b/2, 18a/6, 19b/8, 20a/1-2, 20b/2, 20b/4, 20b/6, 20b/14, 21b/6, 22b/1, 22b/7, 23a/5, 23a/6, 24a/4, 24a/11, 25b/4, 26b/7, 26b/12, 31b/6, 31b/9, 47b/4-5, 50b/6, 50b/7, 75a/8, 86b/4

Sulṭān Aḥmed Mīrzā-yı Duġlat : Bâbur'un dayısı Mahmud Han'ın hizmetinde bulunanlardan.
S. 103b/12

Sulṭān Aḥmed Tenbel : Beg Tilbe, Halil, Muhammed ve Bayezid'in kardeşi.
S. 31a/4, 39b/11, 51a/1, 51a/13, 51b/5, 52b/4, 61a/10, 61b/6, 63a/8, 63b/2, 73b/3, 77b/3, 90b/9, 103b/4, 106b/14, 108b/2

Sulṭān 'Alī Mīrzā : Sultan Mahmud Mirza ile Zühre Begi Ağa'nın oğlu, Sultan Ahmed Mirza'nın kızı Sultanım Begim'in kocası, Baysungur Mirza'nın küçük kardeşi.
S. 14b/9, 20a/8, 21b/3, 21b/10, 22b/8, 22b/9, 27a/2, 27b/13, 32b/2, 32b/3, 36a/13, 37a/1, 37a/3, 37a/8, 37a/13-14, 37b/1, 37b/6, 37b/6-7, 37b/7-8, 37b/11, 38a/3, 38a/5, 38a/6, 38a/11, 38a/12-13, 38b/4, 38b/12, 38b/13, 39a/3, 48b/5, 50b/10, 51a/5, 58b/4-5, 59b/2, 68a/13, 69a/5, 76a/12, 76b/4, 76b/14, 77a/6-7, 77a/8-9, 79b/12, 79b/13, 80a/2, 80a/5, 80b/2, 80b/4, 80b/9

Sulṭān Arġun : (Sultan Ahmed Mirza'nın karısı) Habibe Sultan Begim'in yeğeni.
S. 20a/10, 20b/12

Sulṭān Bégim Bkz. Şāh Sulṭān Bégim
S. 17b/13

Sulṭān Cüneyd Barlas : Sultan Cüneyd'in oğlu; Sultan Hüseyin Mirza'nın emirlerinden; Ömer Şeyh Mirza'nın kızı Şehrbânû Begim'in kocası, Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
S. 30a/14-30b/1, 68b/14

Sulṭān Ebū Sa'īd Mīrzā : Sultan Muhammed Mirza'nın oğlu.
S. 6b/4-5, 6b/6, 6b/9, 10a/13, 10b/1, 10b/10, 11b/5-6, 12b/9, 12b/13, 13a/7, 13a/12, 15a/1, 15a/8, 15a/8-9, 15a/13, 15a/14, 18a/10, 18a/11, 20a/13, 20b/14, 21a/7, 23a/8, 25b/3, 26b/1-2, 26b/3, 27b/2, 28a/10, 28a/11, 29a/7, 29a/12, 29b/13, 35b/11, 50b/5, 50b/6

Sulṭān Élig Māżī : Hoca Mevlânâ Kadı'nın ana tarafından ceddi.
S. 16a/5, 54a/2-3

Sulṭān Ḫalīl Mīrzā : Ebû Said Mirza'nın oğlu; Baysungur Mirza'nın amcası.
S. 69a/12

Sulṭān Ḥüseyn Bkz. Sulṭān Ḥüseyn Arġun
S. 68a/13

Sulṭān Ḥüseyn Arġun : Sultan Hüseyin Kara Kölî diye de geçer; Sultan Ahmed Mirza'nın beylerinden; uzun süre Bâbur'un hizmetinde de bulunmuştur.
S. 23a/2, 76b/8, 89a/10

Sulṭān Ḥüseyn Duġlat : Muhammed Duglat'ın küçük kardeşi; Bâbur'un hizmetinde bulunmuştur.
S. 33b/8, 34a/4, 99b/11, 103b/11

Sulṭān Ḥüseyn Ḳara Kölī Bkz. Sulṭān Ḥüseyn Arġun
S. 23a/3

Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā : Hüseyin Baykara diye de geçer; Timur oğlu Ömer Şeyh oğlu Baykara oğlu Mansur ile Timur'un torunu Fîrûze Begim'in oğlu; Horasan hükümdarı.
S. 21a/13, 26a/12, 26b/5, 29a/9, 32b/14, 33a/4, 33a/12-13, 33b/9, 33b/14-34a/1, 34a/10, 35b/6, 36a/2, 36a/3, 37b/13, 41a/2, 41b/1, 41b/2, 41b/4, 42a/3, 42a/5, 42b/10, 56b/14, 57a/5-6, 57b/1, 57b/3, 57b/8, 57b/11, 58a/2, 58a/5, 58a/7, 58a/9, 58b/6, 82a/1, 85a/10, 85a/12, 85b/3-4,88a/6, 94a/11

Sulṭān Ḥüseyn Mīrzā : Sultan Mahmud Mirza ile (Mîr Büzürg'ün torunu) Hanzâde Begim'in oğlu.
S. 27a/3, 27b/1, 27b/4

Sulṭān Ḳulı Bkz. Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı
S. 43a/1

Sulṭān Ḳulı-ı Bābā Ḳulı : Şeyh Ali Bahadır neslinden, Sultan Baba Ali Bey'in oğlu; Ömer Şeyh Mirza'nın beylerinden, Bâbur'un bey atekesi.
S. 55a/14

Sulṭān Ḳulı Çanāḳ : Moğol beylerinden Hudaybirdi Bukak'ın oğlu.
S. 64b/14

Sulṭān Maḥmūd Dulday : Sultan Muhammed Dulday'ın babası, Bâbur'a karşı hareket edenlerden.
S. 25a/2, 79a/2

Sulṭān Maḥmūd Ġāzī Bkz. Sulṭān Maḥmūd Mīrzā
S. 26b/1

Sulṭān Maḥmūd Ḫān : Moğol hanı; Yunus Han ile Şah Begim'in oğlu, Bâbur'un dayısı.
S. 2b/11, 3b/13, 6a/8, 6a/10, 6a/11-12, 6a/13, 9b/3, 11b/8, 11b/9, 13b/3, 14a/9, 15a/10, 16a/3, 17a/9, 17b/4, 19a/14, 19b/11, 19b/14, 29b/11, 30a/14, 31a/8, 31b/8, 51b/6-7, 55b/4, 62a/11, 68b/13, 94b/2, 96b/2

Sulṭān Maḥmūd Mīrzā : Sultan Mahmud Gazi diye de geçer; Sultan Ebû Said Mirza'nın oğlu ve Şehr Bânû Begim'in kardeşi.
S. 6b/5-6, 12a/1, 12a/2, 14b/8, 20a/2, 21b/6, 23a/7, 23a/11, 23a/13, 24a/10, 25b/1, 26b/5, 26b/6, 26b/8-9, 26b/11-12, 27a/9, 27a/12, 28a/11, 28a/12, 28b/6, 28b/7, 28b/8, 28b/12, 29a/14, 30a/1, 30a/2, 30a/4, 30a/9, 33b/7, 34a/5, 35b/10, 50b/8, 68a/12, 69a/6

Sulṭān Melik Kāşġarī : Hâfız Muhammed Bey Dulday ile Ahmed Hacı Bey'in babası; Cânî Bey'in kardeşi.
S. 13a/10, 20b/13, 21a/6-7

Sulṭān Mes'ūd Mīrzā : Sultan Mahmud Mirza ile (Mîr Büzürg Timurî'nin kızı) Hanzâde Begim'in oğlu; Hisar ve ona bağlı memleketlerde ismen hüküm sürmüştür ama gerçek güç Hüsrev Şah'taydı.
S. 20a/2, 24a/11, 26b/14, 28a/2-3, 29b/2, 30a/9, 33a/1, 33a/8-9, 33a/10, 33b/2,

33b/11, 37b/14, 37b/14-38a/1, 38a/13, 42a/12-13, 42b/1, 44a/10, 56a/14, 56b/2, 56b/4, 56b/7, 56b/10, 56b/11, 58a/2, 58a/5, 58a/14-58b/1, 58b/4, 68a/13, 82a/1

Sulṭān Muḥammed Arġun : Moğollar ile birlikte Bâbur'a karşı isyan edenlerden.
S. 65a/13

Sulṭān Muḥammed Dulday : Sultan Mahmud Dulday'ın oğlu, Bâbur'un hizmetindeki beylerden.
S. 25a/2

Sulṭān Muḥammed Ḫānīke : = Sultanım; Sultan Muhammed Sultan diye de geçer; Sultan Mahmud Han'ın büyük oğlu.
S. 55b/5, 72a/10, 100a/14, 102a/11-12

Sulṭān Muḥammed Kelpük : Sultan Ahmed Tenbel'in küçük kardeşi.
S. 105b/14, 106a/2

Sulṭān Muḥammed Mīrzā : Timur oğlu Miranşah Mirza'nın oğlu; Sultan Ebû Said Mirza'nın babası.
S. 6b/5, 6b/6, 6b/6-7

Sulṭān Muḥammed Sīġal : Baysungur Mirza'nın hizmetinde bulunanlardan; sonra Bâbur'a katılmıştır.
S. 39a/14

Sulṭān Muḥammed Sulṭān Bkz. Sulṭān Muḥammed Ḫānīke
S. 55b/8, 55b/10, 71b/11

Sulṭān Muḥammed Veys : Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
S. 39b/1, 101a/6, 112a/12, 113b/3

Sulṭān Nigār Ḫanım : Yunus Han ile Şah Begim'in kızı; Sultan Mahmud Mirza'nın karısı. Sultan Mahmud Mirza'nın vefatından sonra Kazak sultanlarından Adîk Sultan ile ve onun ölümünün ardından da Kazak hanı Kâsım Han ile evlenmiştir. Sultan Veys Mirza'nın (Mirza Han) annesi.
S. 12a/1, 27a/6, 28a/14, 96b/2-3, 102a/11

Sulṭān Sa'īd Ḫān : Sultan Ahmed Han'ın (Kiçik Han) oğlu, Bâbur'un dayısı Sultan Halil Sultan'ın büyük kardeşi; Kâşgar ve Yârkend hâkimi.
S. 11a/8, 11a/9, 12a/8, 12a/13, 12b/3, 102b/5-6

Sulṭān Veys Bkz. Sulṭān Veys Mīrzā
S. 12a/2

Sulṭān Veys Mīrzā : = Han Mirza ve Mirza Han diye de geçer; Bâbur'un amcası Sultan Mahmud Mirza ile Sultan Nigâr Hanım'ın oğlu; Bedahşan hâkimi.
S. 27a/5-6, 68a/13-14

Sulṭānım Bkz. Sulṭān Muḥammed Ḫānīke
S. 72a/11, 72b/1, 72b/7

Sulṭānım Bégim : Sultan Ahmed Mirza ile Kutuk Begim'in kızı; Sultan Ali Mirza'nın, ondan sonra Timur Sultan ve daha sonra Mehdî Sultan'ın karısı.
S. 20a/7

Süleymān : Muhammed Ali Mübeşşir'in adamı.
S. 113a/14

Şāh Bég Bkz. Şāh Şucā' Arġun
Ş. 57b/14, 58a/5

Şāh Bégim : Bedahşan şahı Şah Sultan Muhammed'in kızı, Yunus Han'ın karısı; Mahmud, Ahmed ve Devlet Sultan'ın annesi.
Ş. 10b/12, 10b/14, 11a/1, 11b/2, 11b/3, 11b/5, 11b/6-7, 56a/1, 96b/2, 96b/7, 96b/8, 101b/1, 102a/6, 102a/10, 102b/8

Şāh Ḥüseyn Çehre : Sultan Hüseyin Mirza'nın hizmetinde bulunanlardan.
Ş. 42a/6

Şāh İsmā'īl : İran'da Safevi hanedanının kurucusu; koyu bir şii ve sûfî bir ālimdir.
Ş. 9a/1

Şāh Şūfī : Semerkand kuşatmasında Bâbur ile birlikte bulunanlardan.
Ş. 93a/9

Şāh Sulṭān Bégim : Ebû Said Mirza'nın karısı; Ömer Şeyh Mirza'nın annesi.
Ş. 70b/5

Şāh Sulṭān Muḥammed : Bedahşan emiri, Şah Begim'in babası.
Ş. 11b/3-4, 29b/10

Şāh Şucā' Bkz. Şāh Şucā' Arġun
Ş. 57b/4

Şāh Şucā' Arġun : Zünnûn Argun'un oğlu; Bâbur tarafından Kâbil ve Gazne'den kovulunca Sîstân'ın altındaki bölgeyi işgal etmiş ve Sind'i de ele geçirip bir devlet kurmuştur.
Ş. 42b/7

Şahbāz Bkz. Şahbāz Ḳarluḳ
Ş. 109a/12, 109a/13-14, 109b/2, 109b/11

Şahbāz Ḳarluġ Bkz. Şahbāz Ḳarluḳ
Ş. 109b/8

Şahbāz Ḳarluḳ : Sultan Ahmed Tenbel'in hizmetinde bulunanlardan.
Ş. 109a/12

Şāhım Nāṣır : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Ş. 114a/6, 114b/9

Şāhruḫ Mīrzā : Timur'un oğlu.
Ş. 6b/8, 10a/7, 50a/7, 50b/2-3

Şahsuvār : Hisar Moğollarından biri.
Ş. 65b/7, 65b/9, 65b/10

Şaybaḳ Ḫan : Muhammed Şaybak; Şâhî Bey diye de geçer; Ebûlhayr oğlu Şah Budak Han'ın oğlu.
Ş. 85a/1-2, 85a/4, 85b/8, 85b/10, 86a/8, 86a/9, 87a/3, 87a/4, 87b/9, 87b/12, 88a/2, 88a/7, 88b/1, 88b/9, 89b/8, 91b/3, 91b/5, 91b/10, 92b/2, 93b/12, 94a/12, 94b/10, 94b/11-12, 95a/7, 95a/12, 98a/2, 98a/11, 99a/2, 99a/13, 99a/14, 99b/3, 101b/7, 108a/4-5, 110b/10, 110b/11

Şehr Bānū Bégim : Ömer Şeyh Mirza'nın kızı, Bâbur'un kız kardeşi, Cüneyd Barlas'ın karısı.
Ş. 9a/7

Şeybān Bkz. Şaybaḳ Ḫan
Ş. 12a/8

Şeybānī Ḫān Bkz. Şaybaḳ Ḫan
Ş. 9a/11, 10b/11, 10b/13, 12a/6, 12a/14, 22a/3, 22a/5, 22b/3, 22b/9, 22b/10, 22b/13, 33b/6, 38b/11, 43b/13, 43b/14, 44a/1, 44a/4, 55b/10-11, 62a/12, 78b/4, 79b/9, 79b/12, 79b/14, 80a/1, 80a/4, 80a/7, 80a/8, 80a/10, 80a/11, 80a/13, 80b/1, 80b/11, 80b/14, 82b/9, 83a/2, 84a/8, 84b/6, 88a/11

Şeyḫ 'Abdullāh Barlas : Sultan Mahmud Mirza'nın emirlerinden.
Ş. 29b/10, 36a/10, 38a/13, 56b/3, 56b/13, 56b/13-14

Şeyḫ 'Abdullāh Éşik Aġa : Cihangir Mirza'nın eşik ağası.
Ş. 17a/11, 55a/8

Şeyḫ 'Alī Bahādır : Baba Kulı Baba Ali Bey onun neslindedir.
Ş. 14b/5

Şeyḫ 'Alī Ṭaġayı : Bediüzzaman Mirza'nın hizmetindekilerden; Belh ve sonra Herat valisi olmuştur.
Ş. 42a/4

Şeyḫ Bāyezīd : Sultan Ahmed Tenbel'in küçük kardeşi.
Ş. 109a/12, 110a/3, 110a/13, 110b/3-4, 110b/6, 111a/7, 111a/8, 111a/9-10, 111b/2, 111b/5, 111b/11, 111b/14, 112b/11, 113a/6, 114a/1

Şeyḫ Bāyezīd Bég Bkz. Şeyḫ Bāyezīd
Ş. 118a/11

Şeyḫ Burhāneddīn Ḳılıç : Hidâye adlı eserin yazarı; Hoca Mevlânâ Kadı baba tarafından onun neslindendir; Merginan'ın Reşdân adlı köyünde doğmuştur.
Ş. 16a/4-5, 54a/2

Şeyḫ Cemāl Bkz. Şeyḫ Cemāl Arġun
Ş. 19b/5

Şeyḫ Cemāl Arġun : Nimet Argun'un ağabeyi.
Ş. 19a/11

Şeyḫ Derviş : Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
Ş. 83a/12-13

Şeyḫ Ebū Manşūr : Kelam imamlarından olan Ebulmansur Muhammed bin Mahmud, Semerkand'ın Mâtürid mahallesinde dünyaya gelmiştir.
Ş. 45a/1, 45a/3

Şeyḫ Maşlaḥat : Hocendlidir.
Ş. 4a/3-4, 83b/12

Şeyḫ Mezīd Bég : Ömer Şeyh Mirza'nın emirlerinden; Bâbur'un bey atekesi.
Ş. 13b/7, 14b/5-6

Şeyḫ Nūreddīn Bég : Türkistanlı Kıpçak beylerinden; Yunus Han'ın annesi bunun kızı veya torunudur.
Ş. 9b/10-11

Şeyḫ Veys : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Ş. 55a/14

Şeyḫ Ẕünnūn Bkz. Ẕünnūn Arġun
Ş. 32b/4, 32b/5

Şir 'Alī Çehre : Bâbur tarafından idam edilmiştir.
Ş. 81a/14-81b/1

Şīr 'Alī Oġlan : Yunus Han'ın büyükbabası.
Ş. 9b/5

Şīr Ḥācı Bég : Sagarıçı beylerinin büyüğü; kızı İsen Devlet Begim, Yunus Han'ın karısıdır.
Ş. 10b/6

Şīrim Ṭaġayı : Tuka'nın babası; Bâbur'un annesi Kutluk Nigâr Hanım'ın dayısı.
Ş. 15b/13, 55a/12, 59a/13, 91a/3, 93a/4

Ṭaġayı Bég Bkz. Şīrim Ṭaġayı
Ṭ. 65b/4, 74b/6

Ṭāhir Bég : Hâfız Muhammed Bey Dulday'ın oğlu; Han Mirza'nın bey atekesi.
Ṭ. 76b/12, 76b/14

Ṭāhir Dulday Bkz. Ṭāhir Bég
Ṭ. 95b/11

Ṭāhir Muḥammed : Baysungur Mirza'nın çehrelerinden.
Ṭ. 44a/13

Tarḫan Bégim : Abdulali Tarhan'ın kızı; Sultan Ahmed Mirza'nın karısı.
T. 20b/1, 20b/2

Tenbel Bkz. Sulṭān Aḥmed Tenbel
T. 51b/9, 52b/6, 55a/1, 62a/6, 63a/10, 63b/5, 64b/7, 65a/10, 66a/1, 66b/14, 67b/3, 67b/7, 69b/8, 71a/11, 71b/10, 71b/12, 71b/13, 71b/14, 72a/4, 72a/6, 72a/7, 72a/10, 72b/7, 72b/9, 73a/9, 73b/8, 73b/9, 73b/10, 73b/12, 74a/2, 74b/1, 74b/4, 75a/2, 75a/5, 77b/4-5, 77b/6, 78a/13, 78a/14, 79a/11, 79b/1, 88a/5, 94a/13, 94a/14, 94b/3, 94b/5, 97b/10, 97b/12, 99b/10, 99b/12, 100a/7, 101a/7, 101a/9, 103b/8, 104a/3, 104a/10, 105b/10, 105b/11, 105b/13, 106b/3, 107a/1, 107a/4, 107a/8, 107a/10, 107a/11, 107a/14, 107b/5, 107b/13, 108b/4, 109a/11, 110b/1, 110b/6, 110b/10, 111a/3, 111a/5, 111a/11, 111b/3, 117b/12, 119a/1, 119a/3, 119b/9

Téŋribérdi Samançı : Sultan Hüseyin Mirza'nın emirlerinden.
T. 57a/14-57b/1

Tilbe Ḫān : Sultan Ahmed Tenbel'in ağabeyi.
T. 72a/8

Timur Sulṭān : Muhammed Şaybak Han Şıbanî'nin oğlu.
T. 80b/5, 89b/1

Timur Bég : Timur Gürkan diye de geçer; büyük Türk komutanı, Orta Asya fatihi ve kendi adıyla tanınan sülalenin kurucusu.
T. 6b/7, 6b/12, 9b/10, 22a/13, 37a/9, 37a/10, 44b/10, 45b/5, 45b/6, 46a/1, 46a/6-7, 46a/8, 49a/7, 49b/2, 49b/12, 50a/5, 97a/8

Timur Sulṭān : Muhammed Şaybak Han Şıbanî'nin oğlu.
T. 12a/14, 20a/8, 20b/10

Tolun Ḫˇāce : Bâbur'un hizmetinde bulunan Moğol beylerinden.
T. 52a/8, 52a/12, 52a/13, 52b/2, 52b/4

Tolun Ḫˇāce Moġol Bkz. Tolun Ḫˇāce
T. 39a/6-7

Tuġluḳ Timur Ḫān : İsen Buğa Han'ın oğlu.
T. 9b/6

Tuḳa Bkz. Tuḳa Bég
T. 66a/6

Tuḳa Bég : Şîrim Tagayı'nin oğlu; Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
T. 65b/4

Tün Sulṭān : Moğollardan, Ömer Şeyh Mirza'nın odalığı.
T. 12b/11

'Ubeyd Ḫān : Ubeyd Sultan diye de geçer; Mahmud Han'ın oğlu, Muhammed Hüseyin Mirza Duğlat ile Hûb Nigâr kızı Habibe'nin kocası.
'U. 11a/7

Uluġ Bég Mīrzā : Şahruh Mirza'nın oğlu; babası hayattayken, kırk sene kadar Semerkand valiliğini yapmıştır.
U. 9b/13, 10a/2, 10a/11, 19a/4, 22a/7-8, 45b/5, 46a/8-9, 46b/6, 50a/7, 50a/8, 50a/9, 50b/3-4, 91a/14

Uluġ Bég Mīrzā : Ebû Said Mirza'nın oğlu, Bâbur'un babasının kardeşi, Abdurrezzak ile Miranşah'ın babası; Kâbil hükümdarı.
58a/10

Uluġ Ḫan : Bâbur'un büyük dayısı.
U. 103a/1, 103a/2, 103a/5, 103b/3, 107b/14, 108a/3, 108a/12, 119b/2, 119b/13

Ulus Aġa : Hoca Hüseyin Bey'in kızı, Ömer Şeyh Mirza'nın karısı.
U. 12b/4

Uzun Ḫasan : Karakoyunlulardan, Kara Barlas'ın ağabeyi; Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
U. 16b/5, 18a/3, 24b/7, 51a/14, 51b/1, 51b/4, 51b/9, 52b/3-4, 52b/5, 52b/7, 53a/7, 53b/4-5, 61a/10, 61b/5, 62a/6, 62a/14, 62b/10, 63a/3, 63a/8, 63a/9, 63b/6, 63b/11, 76b/9, 94b/13, 109b/11-12

Ümīd Bkz. Ümīd Aġaçe
Ü. 8b/8

Ümīd Aġaçe : Ömer Şeyh Mirza'nın odalığı; Bâbur'un kardeşi Nâsir Mirza'nın annesi.
Ü. 12b/10

Velī : Veli Hüsrev Şah diye de geçer; Sultan Mahmud Mirza'nın emirlerinden; Hüsrev Şah'ın küçük kardeşi.
V. 29b/1, 29b/9, 33a/3, 33a/9, 33a/11, 33b/4, 35a/12, 38a/1, 42a/14, 57a/2, 57a/6, 57a/7, 57a/11, 81b/1

Velī Ḫazānçı : Veli Hâzin, Veli Hazaneçi ve Veli Hâzin Kara Kuzı diye de geçer; Bâbur'un hizmetinde bulunan beylerden.
V. 118a/6

Veys Bég Bkz. Veys Ḫān
V. 60b/10

Veys Ḫān : Moğol hanı; Yunus Han'ın babası.
V. 9b/5, 9b/9, 9b/11

Veys Lāġarī : Semerkand'ın Tuğçı aşiretinden, Ömer Şeyh Mirza'nın beylerinden, Nâsır Mirza'nın bey atekesi; Bikkine'nin babası.
V. 15a/4, 15a/10, 17a/11, 17a/12, 17a/13, 17b/1, 39a/1, 39a/14, 59a/12, 61b/3, 61b/11, 62a/4, 62a/10, 65b/1, 69b/14, 72b/13, 74b/11, 95a/4

Veys Lāġarī Bég Bkz. Veys Lāġarī
V. 55a/11

Yādgār Muḥammed Mīrzā : Yâdigâr Muhammed Nâsır Mirza diye de geçer; Sultan Muhammed Mirza'nın oğlu.
Y. 85b/4, 85b/5

Yādgār Muḥammed Nāṣır Mīrzā Bkz. Yādgār Muḥammed Mīrzā
Y. 85a/14

Yādgār Ṣulṭān Bégim : Ömer Şeyh Mirza ile Ağa Sultan'ın kızı.
Y. 9a/10, 9a/11-12

Ya'ḳūb Eyyūb : Eyyûb Begçik'in oğlu; Sultan Hüseyin Mirza'nın hizmetinde bulunanlardan; sonradan Bâbur'un hizmetinde bulunmuştur.
Y. 33b/13

Yār 'Alī Bilāl : Baharlı Karakoyunlu Türkmenlerinden, Bayram Han-i Hanan'ın büyükbabası; Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Y. 55b/1, 67a/13

Yārek Ṭaġayı : Bâbur'un hizmetinde bulunanlardan.
Y. 55a/14, 72b/5

Yisun Teve : Cengiz Han oğlu Çağatay oğlu Mötügen'in oğlu.
Y. 9b/7

Yulçuḳ : Ali Dost Tagayı'nin adamı.
Y. 60a/13

Yūnus Ḫān : (Cengiz oğlu Çağatay oğlu Mötügen oğlu Yisün Teve oğlu Barak oğlu Duva Han oğlu İsen Buğa Han oğlu Tuğluk Timur Han oğlu Muhammed Han oğlu Hızır Hoca Han oğlu Şîr Ali Oğlan oğlu) Veys Han'ın oğlu; Ömer Şeyh Mirza'nın kayınpederi.
Y. 5b/11, 6a/7-8, 7b/14, 8a/4, 9b/2, 9b/4, 9b/8, 9b/9, 9b/12, 9b/13, 10b/2, 15b/6, 20a/14, 27a/6

Yūsuf Bkz. Yūsuf Daruġa
Y. 118a/10, 118a/14

Yūsuf Daruġa : Sultan Ahmed Tenbel'in hizmetinde bulunan ve Bâbur'a karşı hareket edenlerden.
Y. 118a/3, 118a/4, 118b/11, 119a/1, 119a/10

Ẓahīrüddīn Muḥammed Bābur Bkz. Bābur
Ẓ. 8b/4-5

Zeyneb Sulṭān Bégim : Sultan Mahmud Mirza'nın kızı, Bâbur'un karısı.
Z. 27b/10-11

Zühre Bégi Aġa : Özbeklerden, Sultan Mahmud Mirza'nın odalığı, Sultan Ali Mirza'nın annesi.
Z. 79b/13, 27a/2-3, 28b/1

Ẕünnūn Bkz. Ẕünnūn Arġun
Ẕ. 57b/14

Ẕünnūn Arġun : Sultan Hüseyin Mirza'nın emirlerinden.
Ẕ. 33a/14, 42b/7, 42b/7-8, 57b/4

Ay Adları

Muḥarrem : Ay takviminin birinci ayı.
M. 66a/14-66b/1, 68a/9, 120a/3

Ramażān : Ramazan, oruç ayı.
R. 1b/1, 6b/2, 15b/11, 34a/5, 36a/7, 39a/5, 41b/2, 41b/9, 55b/3

Rebī'ü'l-āḫir : Hicri takvime göre yılın dördüncü ayı.
R. 25b/1

Rebī'ü'l-evvel : Hicri takvime göre yılın üçüncü ayı.
R. 44b/2-3

Receb : Hicri takvime göre yılın yedinci ayı.
R. 53a/14, 74b/2

Şa'bān : Arap takviminin ikinci ayı.
Ş. 30b/14, 75a/10

Şevvāl : Arap takvinin son ayı.
Ş. 18a/8, 31b/3, 37b/12, 37b/13, 88a/11

Ẕi'l-ḳa'de : Ay takviminin on birinci ayı.
Ẕ. 63b/1, 77b/1

Diğer Adlar

Andicānī : Andican'a ait olan.
A. 2b/6

Andicānlıġ : Andicanlı.
A. 8b/7

Buḫārī : Buharaya ait.
B. 48b/13

Cüvāz : Semerkand'dan çıkan çok kaliteli bir kağıt çeşidi.
C. 47b/13

Çérkesī : Çerkes ile ilgili.
ç. 38b/7

Eş'ariye : İslâm içinde bir teoloji okulu ve Sünnī itikadi mezheplerinden birisidir.
E. 45a/3

Fārsī : < Far. İran dili, Farsça.
F. 75b/5

Ḫamseteyn : Nizâmî Gencevî'nin hamsesi ile 1. Heşt Behişt, 2. İskendernâme, 3. Penc Genc, 4. Leyla ü Mecnûn, 5. Hüsrev ü Şîrîn mesnevilerinden mürekkep Emir Dehlevî'nin hamselerine verilen isim.
Ḫ. 7a/10

Hezāraspī : Belh civarında olan bir muharebe.
H. 29a/6

Ḫıṭāyī : Çinle alakalı, Çin ülkesinden olan.
Ḫ. 46b/2, 102b/11, 103a/8

Hidāye : Ünlü bir fıkıh kitabı olup Ali bin Ebû Bekir Merginanî'nin eseridir.
H. 3b/5

Hidāyet Bkz. Hidāye
H. 45a/4, 45a/5

Hindū : Hindistanlı olan.
H. 46b/14

Ḥişārī : Hisar şehrinden olan.
Ḥ. 65b/6

Ḫorāsānlıḳ : Horasanlı.
Ḫ. 15a/13

İbrāhīm Ata : Mezar; Taşkend ile Sayram arasındaki köylerin yanındadır.
İ. 102a/13

İsḥāḳ Ata : Mezar; Taşkend ile Sayram arasındaki Yaga (Yagman) köyü civarındadır.
İ. 102a/13-14

İslām : İslam veya diğer adıyla Müslümanlık, tek Tanrı inancına dayalı olan en yaygın İbrahimî dinlerden birisidir. Allah'ın elçisi, resulü ve son peygamber olduğuna inanılan Muhammed aracılığıyla 610 yılında, Arabistan'ın Mekke şehrinde ortaya çıkmış ve yayılmıştır.
İ. 44b/14

İslīmī : İslâmi usûl.
İ. 46b/2

İsmā'īl Şeyḫī : Nesûh vilayetinde yetişen bir çeşit kavun.
İ. 56a/8

Kāşġarī : Kâşgarlı olan, Kâşgara ait olan.
K. 17b/9, 17b/10

Mātürīdiyye : Şeyh Ebû Mansur tarafından kurulan kelam inamlarından bir fırkanın adı.
M. 45a/2, 45a/3

Merġīnānī : Merginanlı olan, Merginan'a ait olan.
M. 3b/4-5

Mesnevī : Mevlâna'nın ünlü eseri.
M. 7a/10

Mezār-ı Şāh : Sahabeden Kusem bin Abbas'ın mezarı, Semerkand'ın Âhenîn kapısının dışarısında bulunmaktadır.
M. 44b/9

Mīr Tīmūrī : Ahsi'de yetişen bir kavun türüdür ve meşhur Buhara kavunlarından daha iyi olduğu kaydedilmektedir.
M. 5a/3, 48b/11

Moġolça : Kâbil vilayetinde konuşulan dillerden biri, Hezâre ve Nekderî'ler arasında bazı kavimler de aynı dilde konuşuyorlar.
M. 49b/3, 100b/1, 102b/10, 103a/8, 103a/9, 103b/2

Moġolī : Moğol biçimi.
M. 7a/5, 49b/3, 102b/11, 103a/9

Moġollıḳ : Moğollu, Moğol olan.
M. 65a/5

Murġek-i Ḳarşı : Türkistan'da Karşı vilayetinde çok bulunan ve bağrıkaraya benzeyen bir kuş olup oranın ahalisi tarafından bu isimle anılmaktadır.
M. 49b/7

Müselmān : Müslüman.
M. 14b/2, 21b/8, 40a/4-5, 44b/7-8, 60a/2, 64a/5

Müselmānlıḳ : Müslümanlık.
M. 110b/13

Nevā : Türk mûsikisinin kimin tarafından oluşturulduğu bilinmeyen en eski makamlarındandır.
N. 87a/7

Peşaġārī : Peşâgarlı olan, Peşâgar'a ait.
P. 61a/13

Ṣaḥīḥ-i Buḫārī : El-Buhari diye ünlü İsmail oğlu Hoca Muhammed'in hadis kitabı.
Ṣ. 45a/3

Sekiz Yulduz : Zühre yıldızı, Zühre yıldızının kişiye şans getirdiğine inanılırdı. Savaşlarda taraflar daha şanslı olabilmek için Zühre'nin kendi taraflarında olduğu zamanda savaşa başlamaya gayret edilirdi.
S. 89a/4, 89a/5

Semerḳandlıḳ : Semerkandlı.
S. 15a/4

Şāhnāme : Firdevsî'nin eseri.
Ş. 7a/10

Tarḫanī : Tarhanlardan olan.
T. 36a/7, 36b/4, 36b/11, 37a/1, 76a/14

Teke Sekritgü Uruşı : Ömer Şeyh Mirza ile Yunus Han arasında burada gerçekleşen savaş.
T. 8a/5

Timuriyye : Timurların adetine göre.
T. 34a/6

Türkī : Türkçe, Türk'e ait olan.
T. 2b/2, 78b/1, 83b/12, 87a/2, 87a/12, 100a/6

Türkistānlıḳ : Türkistanlı.
T. 9b/10, 28b/3

Vefā'ī : Ahmed Hacı Bey'in mahlası.
V. 21a/9

Zīc-i Gūrgānī : Uluğ Bey Mirza'nın yazdığı bir atlas.
Z. 46b/7

Zīc-i İlḫanī : İlhan diye de geçer; Hoca Nasîr-i Tûsî'nin, Hulagu Han zamanında Meraga'da oluşturduğu atlastır.
Z. 46b/8

Zīc-i Me'mūnī : Halife Memûn'un yazdığı bir atlas.
Z. 46b/11

Tablo 55

Özel adlar

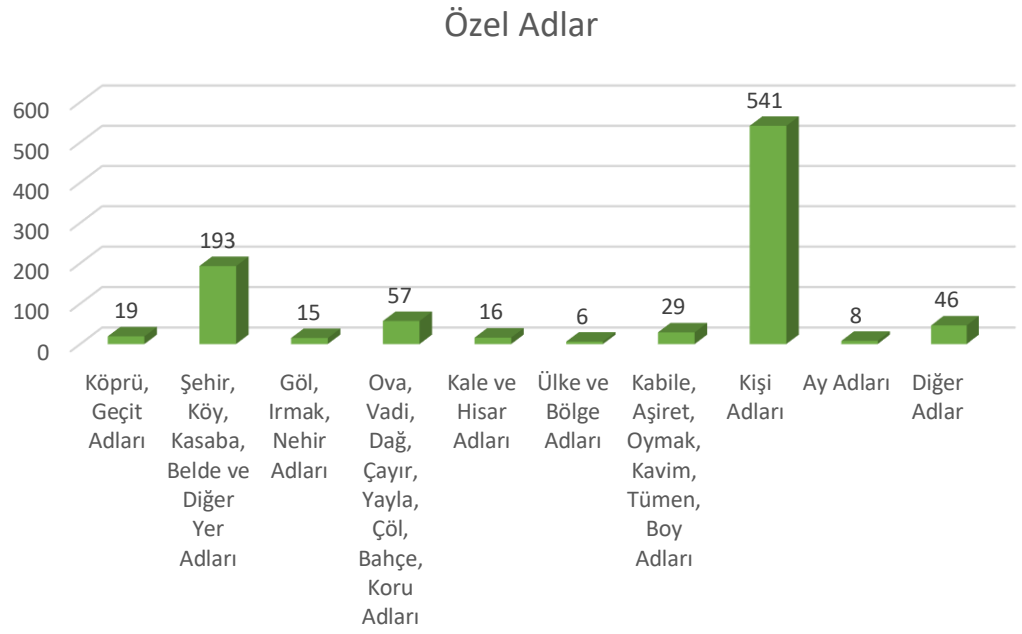

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ

Yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada Çağatay edebiyatının en önemli eserlerinden olan Bâburnâme'nin Fergana bölümünün söz varlığı incelenmiştir. Ele alınan bölümün transkripsiyonlu metni verilmiş, söz varlığı tematik açıdan sınıflandırılmış ve gramatikal dizin ile özel adlar dizini oluşturulmuştur.

Bâburnâme, Türk edebiyatının ilk hatırat örneği olmasından dolayı oldukça önemli bir yere sahiptir. Bâburnâme'nin otobiyografik bir eser olması da çok önemli bir detaydır. Eserin hacmi ve barındırdığı kelime çeşitliliği oldukça fazladır. Dilinin sadeliği, doğallığı ve samimiliği Bâburnâme'yi eşsiz bir eser haline getirmiştir. Bâbur, eserindeki kelime zenginliği ve çeşitliliğiyle adeta döneminin Çağatay sözlüğünü oluşturmuştur. Bu yönüyle bakıldığında bu denli önemli bir eserin her yönüyle incelenmesi gerekliliği bir kez daha görülmektedir.

Çalışmanın konusu olan Bâburnâme'de Bâbur, gezip gördüğü yerlerin coğrafi özelliklerini, iklimlerini, şehirlerini, kültür ve sanatını ve buna benzer birçok unsuru detaylı bir şekilde işlemiştir. Bâbur, hatıratında döneminin siyasi yaşantısını, diğer devletlerle olan ilişkilerini ve savaşlarını detaylıca anlatmıştır. Tüm bu özellikler eserin çok zengin bir söz varlığına sahip olmasını da sağlamıştır.

İncelediğimiz metinde 2 tane atasözü, 102 tane deyim ve 419 tane ikileme tespit edilmiştir. İkilemeler, "İkilemeler" başlığı altında köken bakımından ikilemeler ve anlam bakımından ikilemeler olmak üzere iki grupta ele alınmıştır. Sayısal veriler "İkilemeler" başlığı altında ilgili başlıklardan sonra verilmiştir. Bâbur, anlatımını pekiştirmek ve güçlendirmek için oldukça fazla ikileme kullanmıştır. Eser, ikileme kullanımı açısından oldukça zengindir. Söz varlığı incelenirken, adlar tematik olarak çeşitli başlıklara ayrılmıştır. Bâbur, gezip gördüğü yerleri en ince ayrıntısına kadar yazdığı için metinde

çeşitli bitki adları ve bu bitkilerin tedavide nasıl kullanılacağından bahsetmiştir. Çok sayıda hayvan adına değinen Bâbur, daha da detaya inerek hayvanların aynı cinsinin cinsiyetini ayırmak için farklı sözcükler kullanmıştır. (Örn. buġu : erkek geyik, maral : dişi geyik). Eserde, coğrafi adları da sıkça geçiren Bâbur, gittiği şehirleri, girdiği kaleleri, ovaları, dağları ve buna benzer birçok coğrafi alanı detaylıca anlatmıştır. Hatta bir yeri fethetmeden önce o bölgeye gidip ince araştırmalar yapıp, notlarını alıp, o bölgeyi tanıyıp bunları eserine yazmıştır. Bâbur, güçlü bir hükümdar ve iyi bir siyaset adamıdır. Eserde, siyaset ve savaşla ilgili çok fazla sözcük geçmektedir. Giydiği zırhlarını, atlarının kıyafetlerini, kendinin ve yakın adamlarının kullandığı silahları detaylıca anlatmıştır. Siyasi ve yönetimsel başarılarını, yenilgi ve mağlubiyetlerini, antlaşmalarını ve bunların sonucunu detaylıca işlemiştir. Bâbur'un bu kadar detaylı yazıp, çok sayıda farklı sözcük kullanıp; içten, samimi ve yalın bir şekilde eserini yazması da onun ne kadar usta bir yazar olduğunun kanıtıdır.

Fergana, Kabil ve Hindistan bölümlerinden oluşan eser, söz varlığı açısından birçok yapıyı barındırır. Yapılan inceleme sonucunda köken olarak bakıldığında metinde en çok Arapça kökenli kelimelerin kullanıldığı görülmüştür. Arapça kelimeleri sırasıyla Türkçe ve Farsça kelimeler izlemektedir. Bununla birlikte az sayıda Moğolca, Hintçe ve Soğdca kelimenin kullanıldığı belirlenmiştir.

İncelenen metinde 2634 madde başı ad, 410 madde başı fiil saptanmıştır. Buna göre metinde %87 oranında ad, %13 oranında fiil kullanılmıştır.

İncelenen metnin söz varlığını ortaya koymak ve metinde geçen kelimeleri anlamlandırmak için gramatikal dizin ve özel adlar dizini oluşturulmuştur. Buradaki veriler incelendiğinde gramatikal dizin bölümünde 2526 madde başı sözcük tespit edilmiştir. Özel adlar dizininde ise 335 yer adı, 541 kişi adı, 8 ay adı ve hiçbir başlık altına girmeyen 46 diğer ad tespit edilmiştir.

Metin okuması esnasında Bâburnâme üzerine yapılan önceki çalışmalardan farklı olarak bazı sözcüklere tarafımızdan daha uygun olacağını düşündüğümüz yeni okuma önerileri getirilmiştir. Bu sözcükler aşağıda verilmiştir.

Metnin 56a varak ve 8. satırında önceki çalışmalarda "kīmoḫtluḳ" olarak okunan sözcüğün metnin anlamsal bütünlüğü göz önünde tutulduğunda "az çekirdekli, az kabuklu" anlamına gelen "kem ḥabbluḳ" olarak okunmasının daha uygun olacağı görülmüştür.

Metnin 40b varak 2. satır ve 53b varak 11. satırındaki "ġāyataş" olarak okunan sözcüğün anlamı diğer çalışmalarda tespit edilememiştir. Tarafımızca bu sözcüğün anlamı Farsça "ġāytaş" "yalnızca" anlamına gelen sözcük olarak tespit edilmiştir.

Metnin 97a varak ve 6. satırında "kalāntarī" olarak okunan sözcüğün anlamı diğer çalışmalarda "karakol" olarak verilmiştir. Ancak metnin anlamsal bütünlüğü göz önüne alındığında metindeki anlamına hem de kelime anlamına bakıldığında bu sözcüğün anlamının "köyde, kasabada rütbesi en yüksek kişi, muhtar" olarak anlamlandırılması tarafımızca tespit edilmiştir. Bugün kullandığımız "kalantor" "zengin, ileri gelen kimse" sözcüğü de bu kelimeden evrilmiştir.

Bu madde başlarının türleri ve kökenleri üzerine daha detaylı bilgi aşağıdaki tablo ve grafiklerde verilmiştir:

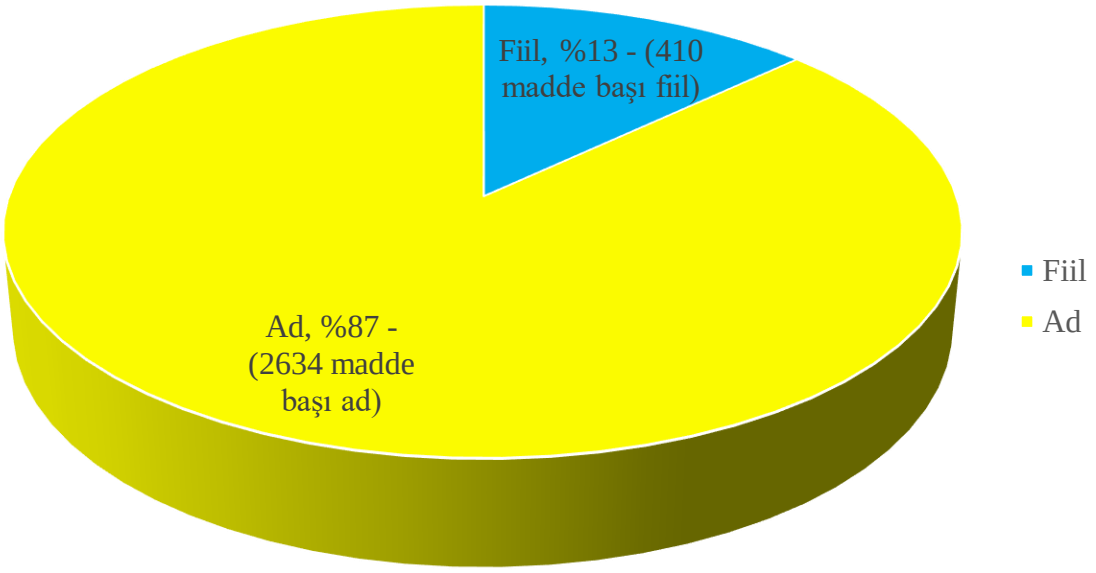

Şekil 1. İsim ve fiil söz varlığı

Gramatikal dizinde bulunan 2528 madde başı sözcüğün 707 tanesi Türkçe, 1065 tanesi Arapça, 523 tanesi Farsça, 58 tanesi Arapça+Türkçe, 81 tanesi Farsça+Türkçe, 40 tanesi Arapça+Farsça, 65 tanesi Farsça+Arapça, 1 tanesi Hintçe, 37 tanesi Moğolca, 16 tanesi Moğolca+Türkçe, 1 tanesi Moğolca+Farsça, 11 tanesi Arapça+Farsça+Türkçe, 6 tanesi Farsça+Arapça+Türkçe, 1 tanesi Soğdca, 4 tanesi Türkçe+Farsça, 3 tanesi Türkçe+Arapça, 2 tanesi Türkçe+Farsça+Türkçe, 1 tanesi Soğdca+Türkçe, 1 tanesi Türkçe+Arapça+Farsça ve 2 tanesi Farsça+Arapça+Farsça'dır.

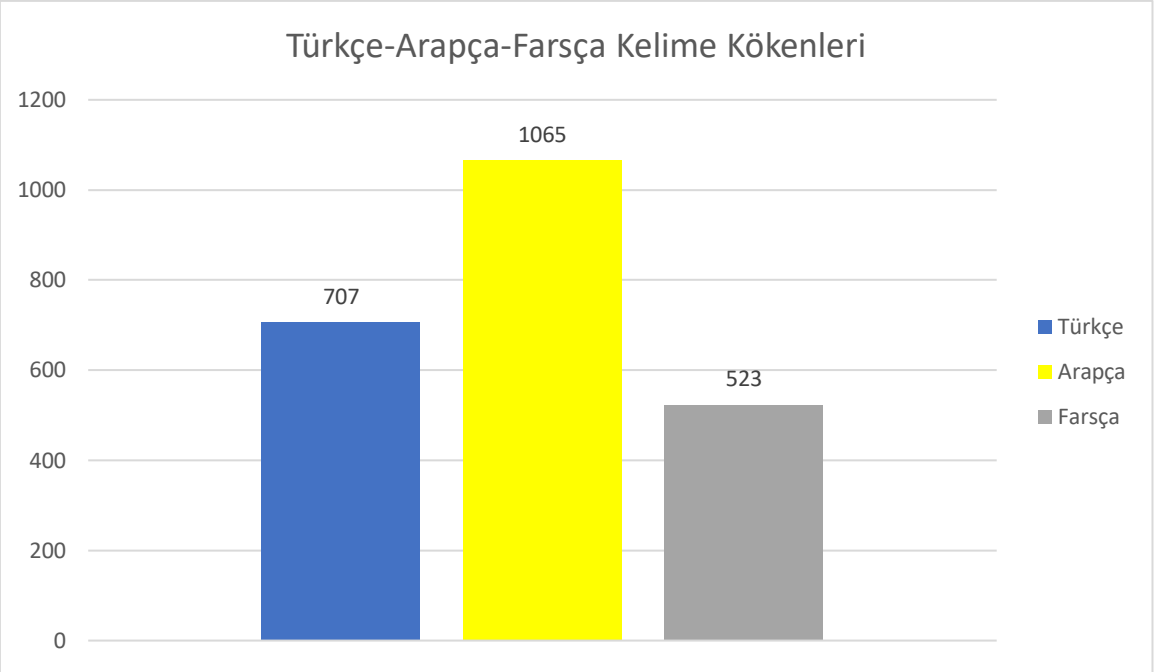

Şekil 2. Türkçe-Arapça-Farsça kökenlerine göre kelimeler

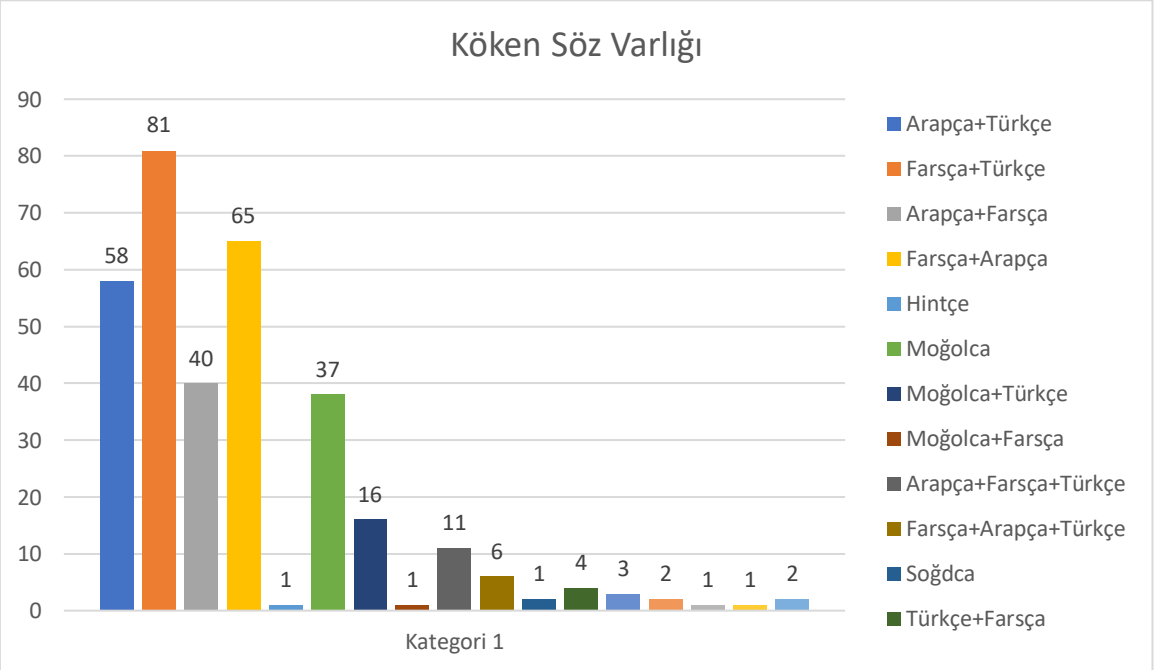

Şekil 3. Kökenlerine göre kelimeler

İncelenen metindeki alıntı kelime sayıları ise 1065 tanesi Arapça, 523 tanesi Farsça, 58 tanesi Arapça+Türkçe, 81 tanesi Farsça+Türkçe, 40 tanesi Arapça+Farsça, 65 tanesi Farsça+Arapça, 1 tanesi Hintçe, 37 tanesi Moğolca, 16 tanesi Moğolca+Türkçe, 1 tanesi Moğolca+Farsça, 111 tanesi Arapça+Farsça+Türkçe, 6 tanesi Farsça+Arapça+Türkçe, 1

tanesi Soğdca, 4 tanesi Türkçe+Farsça, 3 tanesi Türkçe+Arapça, 2 tanesi Türkçe+Farsça+Türkçe, 1 tanesi Soğdca+Türkçe, 1 tanesi Türkçe+Arapça+Farsça ve 2 tanesi Farsça+Arapça+Farsça'dır.

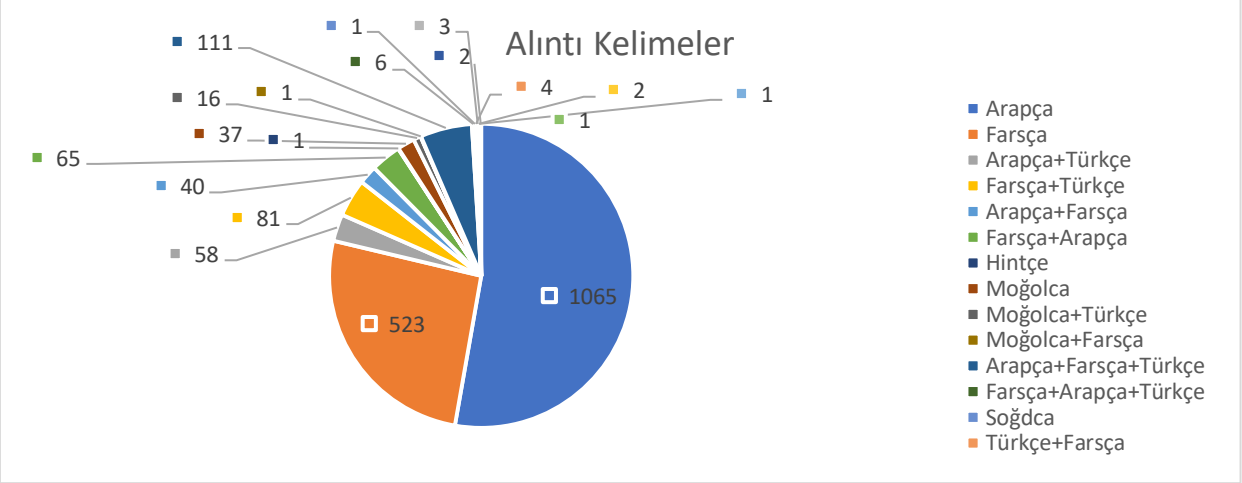

Şekil 4. Alıntı kelimeler

Kelime Kökenleri	Metinde Kullanılan Kelime Sayısı
Türkçe	707
Arapça	1065
Farsça	523
Arapça+Türkçe	58
Farsça+Türkçe	81
Arapça+Farsça	40
Farsça+Arapça	65
Hintçe	1
Moğolca	37
Moğolca+Türkçe	16
Moğolca+Farsça	1
Arapça+Farsça+Türkçe	11
Farsça+Arapça+Türkçe	6
Soğdca	1
Türkçe+Farsça	4
Türkçe+Arapça	3
Türkçe+Farsça+Türkçe	2
Soğdca+Türkçe	1
Türkçe+Arapça+Farsça	1
Farsça+Arapça+Farsça	2
Toplam	2526

Şekil 5. Kökenine ve sayısına göre metinde kullanılan kelimeler

KAYNAKÇA

Aka, M. (2014). Bâburnâme'nin Dil Özellikleri. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Akar, A. (2012). *Türk Dili Tarihi.* Ötüken Yayınları: İstanbul.

Aksakal, A. (1991). "Bâburname'de Avcılık ve Avlanma Usulleri". *Türk Dünyası Tarih Dergisi*, S. 54, 34-36.

Aksan, D. (2003). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim.* Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Aksan, D. (2004). *Türkçenin Sözvarlığı.* Engin Yayınevi: Ankara.

Aksan, D. (2006). *Dil, Şu Büyülü Düzen*. Bilgi Yayınları: Ankara.

Akün, F. A. (1991). Bâbür. *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C 4, 396-400). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi.

Alkaya, E. (2008). Orta ve Doğu Karadeniz Ağızlarında Görülen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme, *Turkish Studies,* Volume 3/3 Spring.

Arat, R. R. (1970). *Bâburnâme (Bâbur'un Hâtıratı) I.* Milli Eğitim Basımevi: İstanbul.

Argunşah, M. (2018). *Tarihî Türk Lehçeleri Çağatay Türkçesi.* Kesit Yayınları: İstanbul.

Atalay, B. (1970). *Abuşka Lûgati veya Çağatay Sözlüğü*. Ayyıldız Matbaası: Ankara.

Banguoğlu, T. (2015). *Türkçenin Grameri.* TDK Yayınları: Ankara.

Baş, B. (2011). "Sözvarlığı ile İlgili Çalışmalarda Kullanılacak Ölçütler". *TÜBAR*, S. XXIX, 27-61.

Baydemir, H. (2010). "Bâburname'de Folklorik ve Etnografik Unsurlar". *Gazi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S. 7, 107-134.

Berbercan, M.T. (2008). Bâbur'un Hatıratında Geçen Hayvan Adları ve Bunların Türk Dili Açısından Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bodrogligeti, Andras J.E. (2001). *A Grammar of Chagatay*. Lincom Europa: Müenchen.

Canpolat, M. (2002). "Çağatay Dili ve Edebiyatı". *Türkler*, C 8, 769-776.

Ceylan, N. (2009). Gazi Zahirüddin Muhammed Bâbur Mirza'nın Eserlerindeki İkilemeler. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

Çağatay, S. (1978). "Uygurcada Hendiadyoinler". *Türk Lehçeleri Üzerine Derlemeler*, 29-66.

Çağma, Ş. D. (2020). Bâburnâme'de İsimlerin Kavram Alanlarına Göre Sınıflandırılması. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Çakmak, S. (2016). Jarring Koleksiyonunda Uygurca Meslek Risaleleri. Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Çorbacı, E. (2012). Bâbur-nâme'de Sıfatlar. Yüksek Lisans Tezi. Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Demir, C. (2016). Bâburnâme'de Birleşik Fiiller. Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kocaeli.

Develioğlu, F. (2011). *Osmanlıca - Türkçe Ansiklopedik Lügat*. Aydın Kitabevi: Ankara.

Durgut, H. (1995). Şeyh Süleyman Efendi-i Buhari Lügat-i Çağatay ve Türkî Osmanî (Cild-i Evvel) Adlı Eserin Transkripsiyonu. Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Eckmann, J. (1958). "Çağatay Dili Hakkında Notlar". *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten*, 115-126.

Eckmann, J. (1960). "Küçük Çağatay Grameri". *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, C 10, 41-64.

Eckmann, J. (2013). *Çağatayca El Kitabı.* (G. Karaağaç, Çev.) Kesit Yayınları: İstanbul.

Eckmann, J. (2017). *Harezm, Kıpçak ve Çağatay Türkçesi Üzerine Araştırmalar*. (O. F. Sertkaya, Dü.) Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Eraslan, K. (1993). Çağatay Edebiyatı. *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C 8, 168-176). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi.

Ercilasun, A. B. (2006). *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*. Akçağ Yayınları: Ankara.

Ercilasun, A. B. ve Akkoyunlu, Z. (2018). *Kâşgarlı Mahmud Dîvânu Lugâti't-Türk*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Gül, E. (2014). "Bâburname'de Geçen Askeri Terimler Üzerine". *Belleten*, S 62-1, 27-103.

Güneri, M. (1994). Bâburname'nin Temel Konuları. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Güneri, M. (2001). Bâbur'un Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hizmetleri (1483- 1530). Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Hatiboğlu, V. (1971). *Türk Dilinde İkileme*. Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Kabalcı Yayınevi, (2006). *Bâburnâme (Vekayi) Gazi Zahîreddin Muhammed Bâbur*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Kanar, M. (2009). *Arapça-Türkçe Sözlük*. Say Yayınları: İstanbul.

Kanar, M. (2010). *Farsça-Türkçe Sözlük*. Say Yayınları: İstanbul.

Karaağaç, G. (2013). *Türkçenin Dil Bilgisi.* Akçağ Basım Yayım Pazarlama: Ankara.

Korkmaz, Z. (2019). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi.* Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Köprülü, M. F. (1940-1987). Çağatay Edebiyatı. *MEB İslâm Ansiklopedisi* (C 3, 270-323). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Oral Seyhan, T. (2004). "Bâbur'ün Aruz Risalesinde Yer Alan Bazı Dil Bilgisi ve Yazın Kuralları". *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, C 31, 217-241.

Pırlanta, İ. (2001). Bâbur Şah ve Bâburlü Devleti'nin Kuruluşu. Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Rahimi, F. (2019). *Fethali Kaçar'ın Çağatay Türkçesi Sözlüğü* (c. 1-2). Akçağ Yayınları: Ankara.

Roux, J. P. (2008). Büyük *Moğolların Tarihi Babur*. Kabalcı Yayınevi: İstanbul.

Rustambek Uulu, D. (2018). Bâbürnâme'de Sosyo-Kültürel ve Edebi Hayat. Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Şen, M. (1993). Gazi Zahirüddin Muhammed Bâbur Bâburname Giriş-Metin (Kabil ve Hindistan Bölümleri) Açıklamalı Dizin. Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Şen, M. (1997). "Bâbur'ün Mektupları". *Türklük Araştırmaları Dergisi*, S 8, 397-462.

Şen, M. (2006). "Bâbur-nâme'de Meyveler", *Türk Kültüründe Meyve*, 7-8 Nisan 2004, İstanbul. 291-334.

Şirin, H. (2016). *Eski Türk Yazıtları Söz Varlığı İncelemesi.* Türk Dil Kurumu Yayınları: Ankara.

Teres, E. (2009). Çağataycada Söz Yapımı. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Thackston, W. (1993). *Muhammad Zahiruddin Muhammad Bâbur Mirza, Bâburnâme*. The Department of Near Eastern Languages and Civilizations Hardvard University.

Turgut, A. (2010). Çağatay Türkçesinde Fiil. Doktora Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Türk, A.T. (2019). "Bâburname'de Köken Bilgisi Denemeleri". *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, C 12, S. 25, 203-214.

Türk Dil Kurumu Yayınları, (1998). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Uçar E. ve Meltem F. (2011). Çağatay Türkçesinde İsim. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Ünlü, S. (2013). *Çağatay Türkçesi Sözlüğü.* Eğitim Yayınevi: Konya.

Yıkılmaz, A. (2014). Bâbürnâme'de Fiilimsiler. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yücel, B. (1995). *Bâbür Dîvânı (Gramer-Metin-Sözlük-Tıpkıbasım)*. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını: Ankara.

EKLER

EK 1

METNİN TIPKIBASIMINDAN ÖRNEKLER

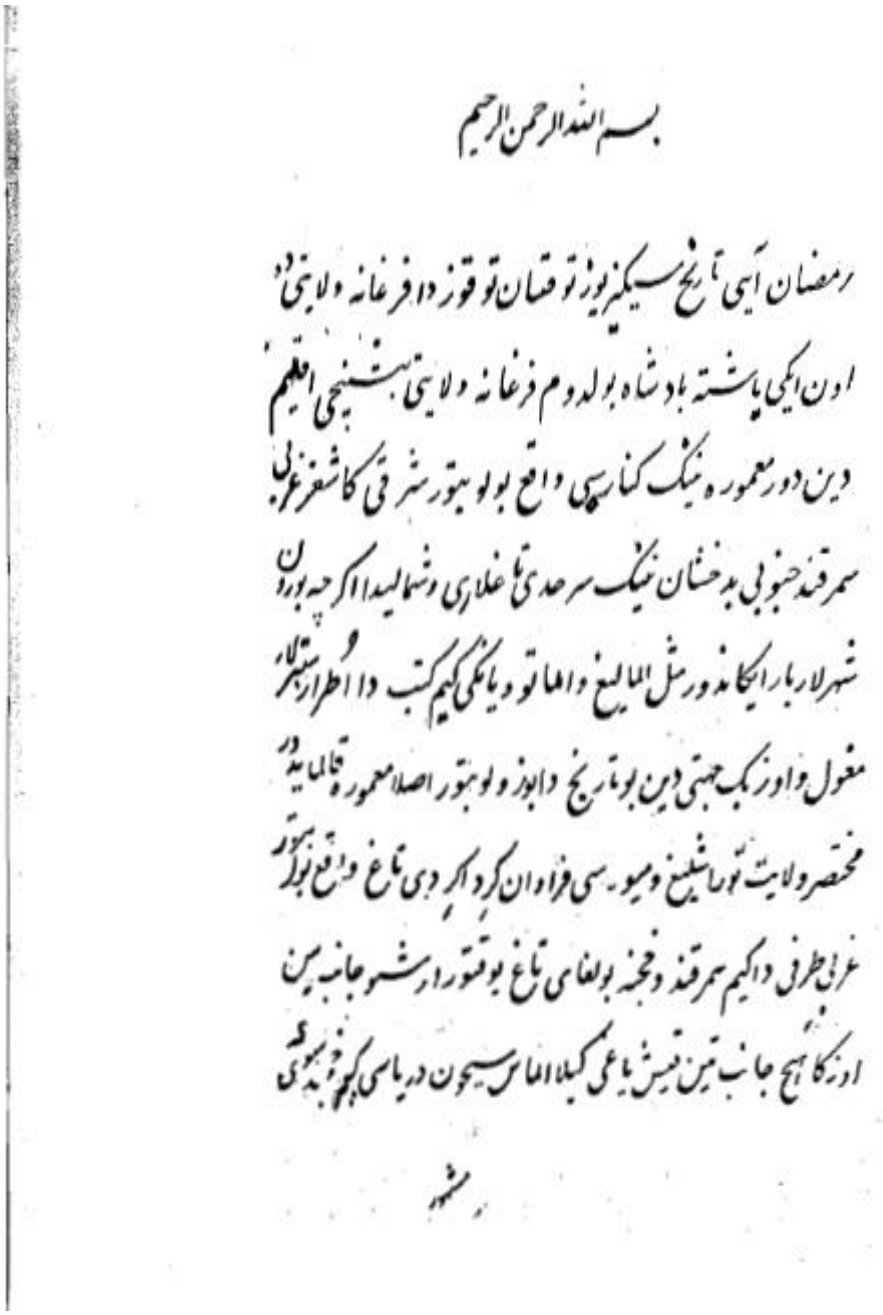

بسم الله الرحمن الرحیم

رمضان آیی تاریخ سیکیزیوز توقسان توقوز دا فرغانه ولایتی دو
اون ایکی یاشته بادشاه بولدوم فرغانه ولایتی بشنجی اقلیم
دین دور معموره نینک کنارسی واقع بولوبتور شرقی کاشغر غربی
سمرقند جنوبی بدخشان نینک سرحدی تاغلاری وشمالیدا اگرچه بورون
شهرلار بار ایکاندور مثل المالیغ والماتو ویانکی کیم کتب دا اطرار سبزلار
مغول واوزبک جهتی دین بو تاریخ دا بوز ولوبتور اصلا معموره قالمایدور
مختصر ولایت تورا شلیغ ومیوه سی فراوان کرد اگردی تاغ واقع بولوبتور
غربی طرفی دا کیم سمرقند وخجنه بولغای تاغ بوقتورار شو جانب یین
اوزکا هیچ جانب تین قیش یاغی کیلا الماس سیحون دریاسی کیم خجند سوی

مشهور

مشهور دور شرق و شمال طرفیدین کیلیب بو ولایت نینک ایچی بیله اوتوب
غرب ساری اقار خجند نینک شمالی و فاکت نینک جنوبی طرفیدین کیم حالا شاهرخیه غه
مشهور دور اوتوب نیه شمال غه میل تیلیب ترکستان ساری بارور ترکستاندین
خیلی قویراق بو دریا تمام قوم غه سینکار هیچ دریا غه قاتیلماس یتی پاره قصبه
سی بار مشی سیحون سوی نینک جنوب طرفی ایکی شمال جانبی جنوبی طرفی داغی
قصبه لار بیر اندجان دور کیم وسط ته واقع بولو بتور فرغانه ولایتی نینک پای تختی
دور اشلیغ وافر میوه سی فراوان قاوون اوزومی یخشی بولور قاوون محلی دا
پالیز باشیدا قاوون ساتماق رسم ایماس اندجان نینک ناشپاتی سیدین
بخشیراق ناشپاتی بولماس ماوراءالنهر و اسمرقند و کیش قورغانیدین سونکره
موندین اولوغ راق قورغان یوقتور اوچ دروازه سی بار ارکی جنوب طرفیدا
واقع بولو بتور توقوز ترنا دسوکیرار بو عجب تور کیم بریردین هم چیقماس
قلعه نینک کرداکردی خندق نینک تاش یانی سنک ریزه لیک شاه راه
نو متوب تور قلعه نینک کرداکردی تمام محلات تور بو محله بیله قلعه غه فاصله
اوشبو خندق یا قاسی داغی شاه راتور آدی قوشی داغی بولور قیرغا ولی

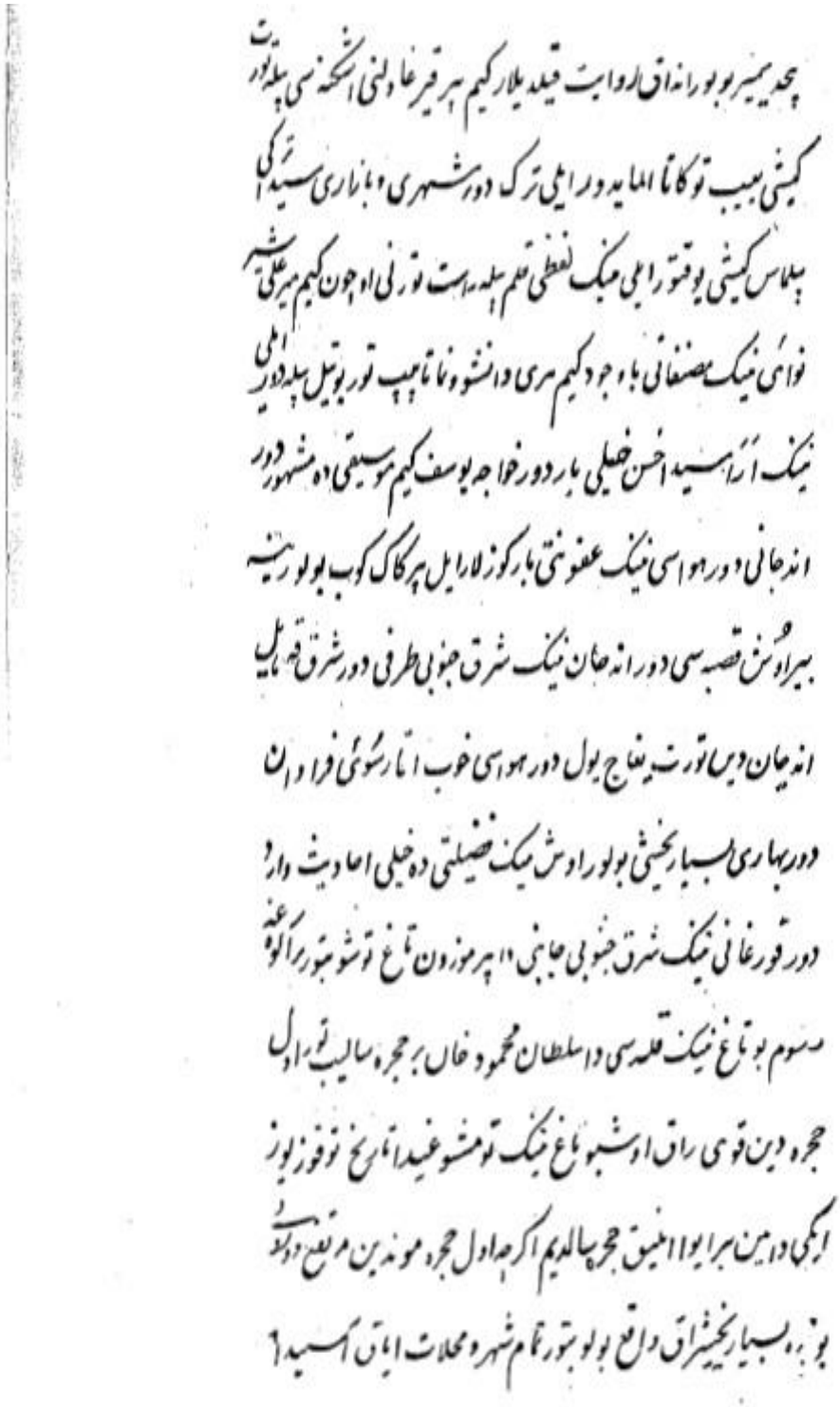

پچه یمیر بولور انداق روایت قیلدیلار کیم بیر قیرغاولنی اشکنه سی بیله تورت
کیشی بیب توکاتا المایدور ایلی ترک دور شهری و بازاری سیدا ترکی
بیلماس کیشی یوقتور ایلی نینگ لفظی قلم بیله راست تورنی اوچون کیم میرعلی شیر
نوائی نینگ مصنفاتی باوجود کیم مری دانشو و نما تاپیب تور بوتیل بیله دور ایلی
نینگ آرا سیدا حسن خیلی بار دور خواجه یوسف کیم موسیقی ده مشهور دور
اندجانی دور هواسی نینگ عفونتی بار کوزلار ایل بیر کاک کوب بولور ینه
بیر اوش قصبه سی دور اندجان نینگ شرق جنوبی طرفی دور شرق قره ایل
اندجان دین تورت یغاج یول دور هواسی خوب اتار سوئی فراوان
دور بهاری بسیار یخشی بولور اوش نینگ فضیلتی ده خیلی احادیث وارد
دور قورغانی نینگ شرق جنوبی جانبی دا بیر موزون تاغ توشوبتور بر آکوه عنه
مسوم بو تاغ نینگ قلعه سی دا سلطان محمود خان بر حجره سالیب تور اول
حجره دین قوی راق اوشبو تاغ نینگ تومشوغیدا تاریخ توقوز یوز
ایکی دامین بیر ایوا انیق حجره سالدیم اگرچه اول حجره موندین مرتفع دور
بو بره بسیار یخشی راق واقع بولوبتور تمام شهر و محلات ایاق آسیدا

اندجان رودی اوش نینک محلاتی نینک ایچی بیله اوتوب اندجان غه باردر

بورود نینک هرایکی جانبی باغات توشوتور تمام باغلاری رودقه مشرف

بنفشه سی بسیار لطیف اقار سولاری بار بهاری بسیار یخشی بولور قالین لاله و گل

لار اچیلور براکوه تاغی دامنه سیدا شهر بیله تاغ نینک ارا سیدا بیر مسجد توشوب

تور مسجد جوزا آلتیق تاغ طرفیدین بیر اولوق شه جوی اقار اوشبو مسجد نینک

تاشقاری صحنی نشیب راکسه برکه لیک پرسایه صفالیق میدان واقع بولوب تور

هر مسافر و رهگذر کیلسه اندا استراحت قیلور اوش نینک ظرافتی بو دورکیم هرکیم

اندا اویقولاسه اول شه جویدین سوقویارلار عمر شیخ میرزا نینک آخر زمان

لاری دا قزیل بیله آق موج لیق تاش اوشبو اتاغ ده پیدا بولدی بچاق

دسته سی و تکبند و بعضی نیمه لار قیلور لار خیلی یخشی تاش دور فرغانه ولایتی

دا صفا و هوا ده اوش چاغلیغ قصبه یوقیتورینه بر مرغینان دور اندجان

نینک غربیدا دور اندجاندین میتی یغاج یول دور یخشی قصبه واقع بولوب

تور پر نعمت اناری و اوروکی اسرو خوب بولور هر جنس انار بولور دانه کلان

دیرلار چوچوک لوکیدا زردالوی خوشلوه دین اندک چاشنی بار سمنان انار

بادشاه دور قالین چریک بیله کیلسه بیکلار مینی و ولایت نی تاپشورغولاری

دور مینی اوزکاندوایل تاغ دامنه ساری آلیب بارغای اکر ولایت نی بر

لارمین باری ایلیک کاتوشمای طغای لاریم الچه خان غه یا سلطان محمود خان غه

بارغای مین خواجه مولانا قاضی کیم سلطان احمد قاضی نینک اوغلی و شیخ برهان الدین

قیلیچ نینک نسلی دور اناطرفیدین سلطان ایلیک ماضی غه تیار بولار نینک خانواده

لاری اول ولایت ته مرجع و شیخ الاسلام یوسونلوق بولا کیلکاندور ذکرلاری

موندا مکرر کیلکوسید دور و قورغان الچیداکی بیکلار بو خبرنی تا بیب خواجه محمد

درزی نی کیم عمر شیخ میرزا نینک بایردی سی و برقیزی نینک اتکه سی ایدی

بیاریب اول دغدغه لارنی بولار نینک خاطریدین رفع قیلیب نماز کاه قسه

یا ووق تیکان محله امینی آلیب یاندی کیلیب ارک کاتوشتوم خواجه مولانا

قاضی و بیکلار مینینک قاشیدا کیلیب سوزو کینکاش بیر برکا قویوب قورغان

نینک برج و باروسی نینک ضبط و ربطی غه مشغول بولدی . رحسن یعقوب و قاسم

قوچین و بعضی بیکلار کیم مرغینان و اول طرف لاردا ایلغار قویوب ایدی

لار بیر ایکی کون دین سونک کیلیب ملازمت قیلیب بارچه یکدل و یکجهت جد

16

و اهتمام بیله قلعه دار لیق قه مشغول بولدیلار سلطان احمد میرزا لار اتیبه و جحیده

و مرغینان نی آلیب کیلیب اندجان نینگ تورت یغاجی دا قباغه توشتی

بو فرصت ته درویش کاوا تلیق اندجان نینگ اربابیدین نامناسب سوزلار ایتقان

او چون یساقه یتی بو سیاست تین تمام ایل باسیلدی لار خواجه قاضی نی

و اوزون حسن خواجه حسین نی ایلچی لیک کا بو مضمون بیله یبار یلدی کیم بو ولایت

ته ملازم لار دین هر کیشی نی خود قویولغوسیدور مین هم ملازم و هم فرزند

اگر بو خدمت نی منکا عهده قیلسالار یخشیراق و آسانراق فیصل تابقوسیدور

سلطان احمد میرزا کم سخن و فقیر و آدمی کیشی ایدی هر سوز اون ایش کوچ

بیکلار سیز قرار تاپماس ایدی بیکلار بو سوزلار کا ملتفت بولمای درشت جواب

لار اتیب ایلکاری کا کوچتی لار تینگری تعالی کیم اوز قدرت کامله سی بیله

هر ایشیم نی هر محل دا انداق کیم باید و شاید بی منت مخلوق راست کیلتورور

تورمونداهم نیچه ایش نی باعث قیلدی کیم الار بو کیلماک دین اوسانه یلار

بلک بو توجه دین پشیمان بولوب بی مراد یاندی لار بیری بو کیم قبا نینگ جمجه

لیق قراسوی بارکو پروکی دین اوز کا یپردین کیچیب بو الماس قالین چیریک

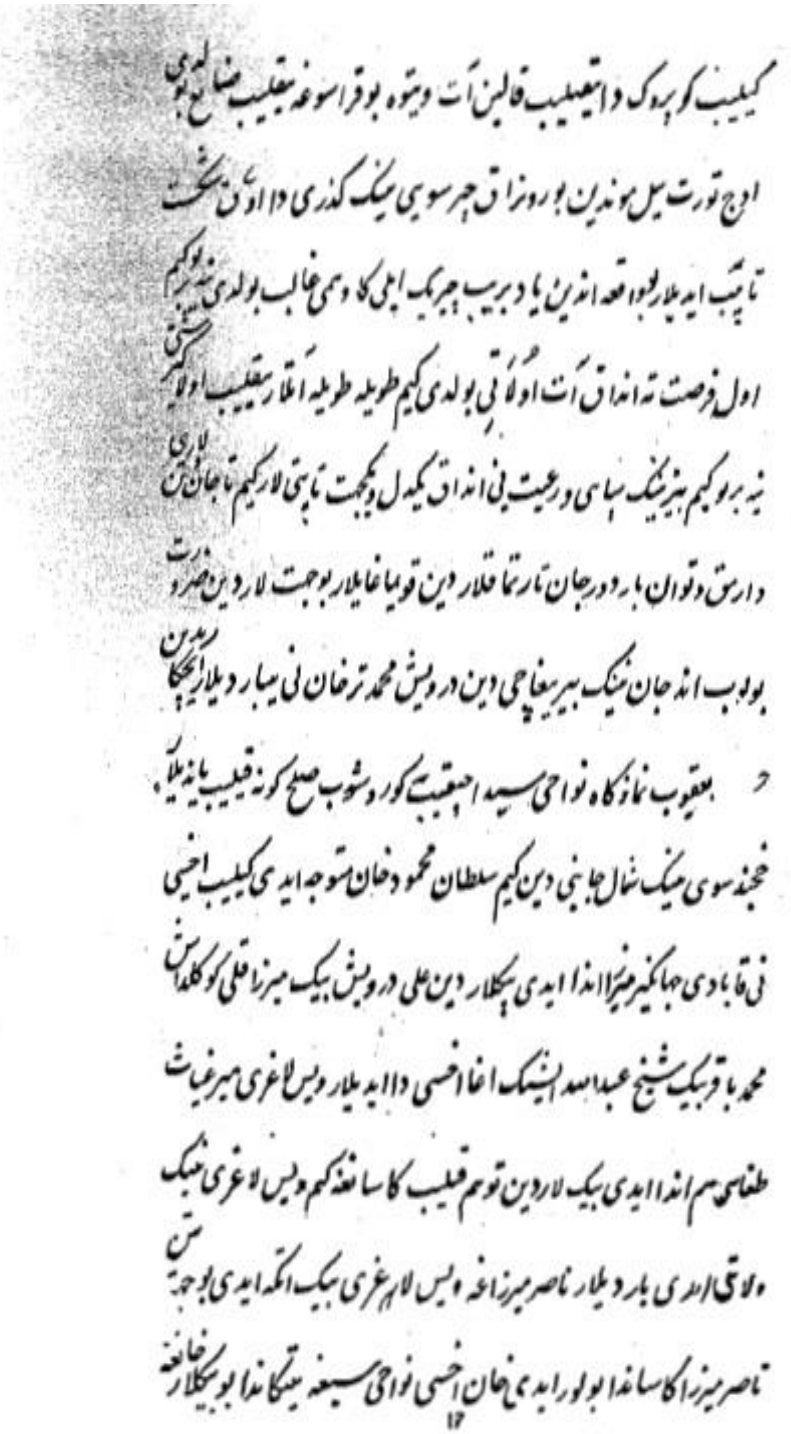

کیلیب کوپروک دا تیقیلیب قالین آت ویتوه بوقراسوغه یتقلیب ضایع بولدی

اوچ تورت ییل موندین بورونراق چیرسویی نینک کذری دا اوتی شکست

تاپیب ایدیلار بو واقعه اندین یاد بریب چیریک ایلی کاوهمی غالب بولدی نیه بر بوکیم

اول فرصت ته انداق آت اولاتی بولدی کیم طویله طویله آتلار یتقلیب اولا کیرشتی

نیه بر بوکیم بیز نینک سپاهی و رعیت نی انداق یکدل و یکجهت تاپتی لار کیم تا جان و تن لاری

دارمق و توان بار دور جان تارتما قلار دین قویما غایلار بو جهت لار دین ضرورت

بولوب اندجان نینک بیر یغاچی دین درویش محمد ترخان نی یبار دیلار ایچکاریدین

ح یعقوب نماز کاه نواحی سیدا چیقیب کوروشوب صلح کونه قیلیب یاندیلار

خجند سوی نینک شمال جانبی دین کیم سلطان محمود خان متوجه ایدی کیلیب اخسی

نی قابادی جهانکیر میرزا اندا ایدی بیکلار دین علی درویش بیک میرزا قلی کوکلداش

محمد باقر بیک شیخ عبدالله ایشیک اغا اخسی دا ایدیلار ویس لاغری میر غیاث

طغاسی هم اندا ایدی بیک لار دین توهم قیلیب کاسانغه کیم ویس لاغری نینک

ولایتی ایدی باردیلار ناصر میرزاغه ویس لاغری بیک اتکه ایدی بو جهتین

ناصر میرزا کاساندا بولور ایدی خان اخسی نواحی سیغه یتکاندا بو بیکلار خانغه

۱۷

بار ایدی سلطان احمد میرزا چیرسوی یا قاسیدا شکست تابقاندا چیرسوی غه

باردی ینه بر محمد مزید ترخان ایدی درویش محمد ترخان نینک توققان اینیسی

ایدی پنجه ییل ترکستان حاکمی ایدی شیبانی خان ترکستان نی موندین آلدی رای

و تدبیری بخشی ایدی بی باک و فاسق ایدی سمرقند نی ایکنجی نوبت و اوچونجی

نوبت آلغاندا منینک قاشیمغه کیلیب ایدی مین داعی بخشی رعایت قیلیب

ایدیم کول ملک اوروسی دا اولدی ینه بر باقی ترخان ایدی عبد العلی ترخان نینک

اوغلی و سلطان احمد میرزا عمه زاده سی ایدی اتاسیدین سونکرا بخارانی

مونکا بریب ایدیلار سلطان علی میرزا زمانیدا کوب اولغایب ایدی نوکری بیش آلتی

مینینک کاتیب ایدی سلطان علی میرزا غه خیلی مطیع و منقاد ایماس ایدی شیبانی خان

بیله قلعه دیوسی دا اوروشوب باستوردی اوشول باسقان بیله شیبانی خان

باریب بخارانی آلدی قوش قه کوب میلی بار ایدی دیرلار کیم یتی یوز قوشی بار ایکاندور

انداق اخلاق و اطواری یوق ایدی کیم دیسه بولغای میرزاده لیق داو دولت

ته اولغایب ایدی اتاسی شیبانی خانغه بخشی لیق لار قیلغان جهتی دین شیبانی خان

قاشیغه باردی اول حق ناشناس بی مروت اول بخشی لیق لارنینک مقابله

مسند اهیچ نوع رعایت و شفقت قیلمادی خوارلیق و زارلیق بیله اخسی ولایتی

دا عالم دین باردی نیه بر سلطان حسین ارغون ایدی نیچه محل قراکول حکومتی

اندا اوچون سلطان حسین قراکولی غه مشهور ایدی رای و تدبیری خیلی یخشی ایدی

مینینک قاشیمدا هم خیلی بولوب ایدی نیه بیرقلی محمد بغداد ایدی قوچین ایدی

مردانه لیغی بارایکاندور نیه بر عبد الکریم اشرت ایدی اویغوز ایدی سلطان

احمد میرزا قاشیدا ایشیک اغا ایدی سخی و مردانه کیشی ایدی سلطان احمد میرزا

واقعه سیدین سونک بیکلار اتفاق قیلیب تاغ یولی بیله سلطان محمود میرزا غه

کیشی ماتوروب تیلادیلار سلطان ابو سعید میرزانینک آغاسی منوچهر میرزانینک

اوغلی ملک محمد میرزا سلطنت دغدغه سی بیله بر نیچه لوند و اوباش نی اوزیکا قوشوب

اوردو دین ایریلدی سمرقند غه کیلیب سیچ ایش هم قیلا المادی اوزی نینک

وینه نیچه بی گناه پادشاهزاده لارنینک اولماکی کا سبب بولدی سلطان محمود میرزا غه

بو نه تبکاج اوق بی توقف سمرقند غه کیلیب بی زحمت بی مشقت تخت قه

اولتر ی سلطان محمود میرزانینک نیچه ایش لاریدین وضیع و شریف و سپاهی

رعیت متنفر و گریزان بولدیلار اول بو کیم مذکور بولغان ملک محمد میرزا نی کیم

23

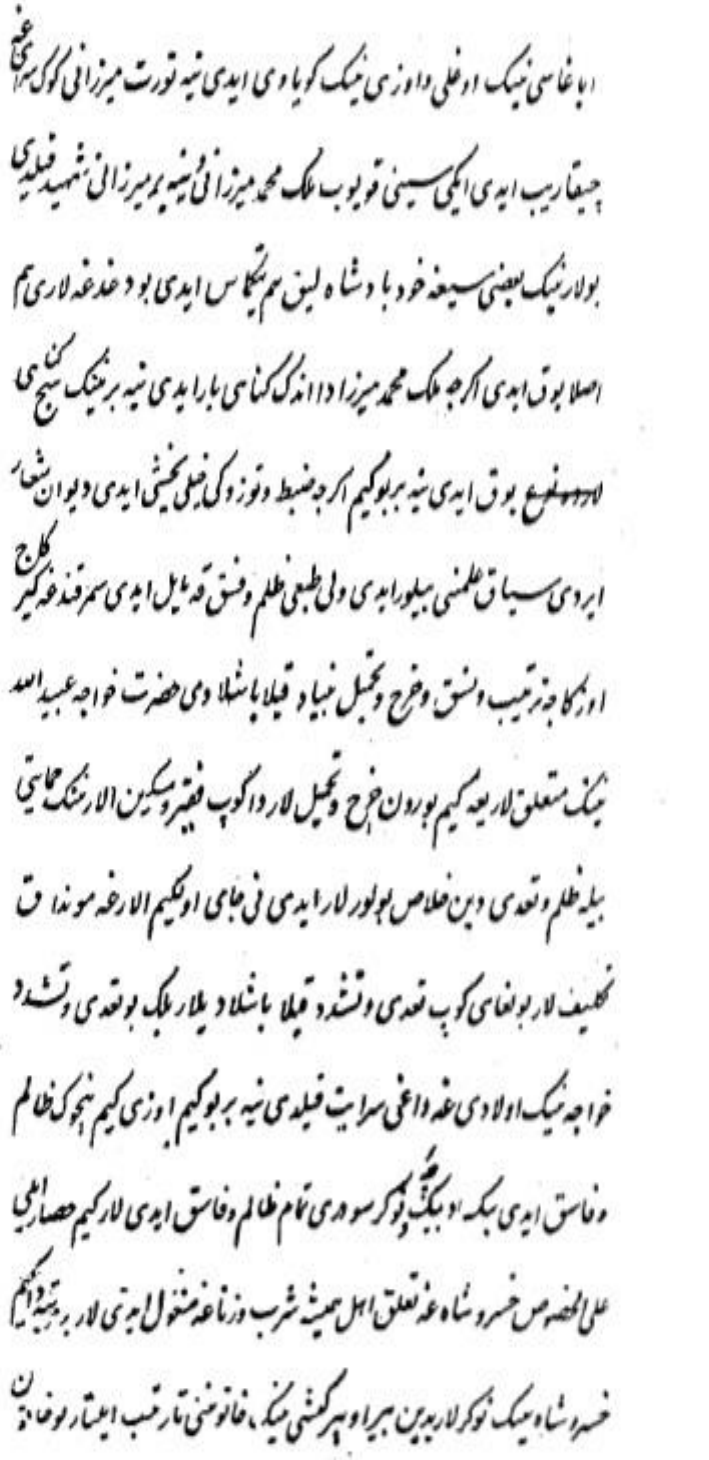

اباغاسی نینک اوغلی واوزی نینک کویاوی ایدی نیه تورت میرزانی کوک سرای غه

چیقاریب ایدی ایکی سینی قویوب ملک محمد میرزانی و نیه بر میرزانی شهید قیلدی

بولار نینک بعضی سیغه خود بادشاه لیق هم تیکماس ایدی بو دغدغه لاری هم

اصلا بوق ایدی اگرچه ملک محمد میرزا دا اندک گناهی بار ایدی نیه بر نینک سنج گناهی

~~لار دونوع~~ بوق ایدی نیه بر بوکیم اگرچه ضبط و توزوکی خیلی بخشی ایدی دیوان شعار

ایردی سیاق علمنی بیلور ایدی ولی طبعی ظلم و فسق قه مایل ایدی سمرقندغه کیر کاج

اوزکاجه ترتیب و نسق و خرج و تحمیل بنیاد قیلا باشلادی حضرت خواجه عبید الله

نینک متعلق لاریغه کیم بورون خرج و تحمیل لار دا کوپ فقیر و مسکین الار نینک حمایتی

بیله ظلم و تعدی دین خلاص بولور لار ایدی نی جای اولکیم الارغه موندا ق

تکلیف لار بولغای کوپ تعدی و تشدد قیلا باشلادیلار بلک بو تعدی و تشدد

خواجه نینک اولادی غه داغی سرایت قیلدی نیه بر بوکیم اوزی کیم نیچوک ظالم

و فاسق ایدی بیک اوبیک چه نوکر سودری تمام ظالم و فاسق ایدی لار کیم حصار ایلی

علی الخصوص خسرو شاه غه تعلق اهل همیشه شرب و زنا غه مشغول ایدی لار بر مرتبه دا کیم

خسرو شاه نینک نوکرلاریدین بیر اوپیر کیشی نینک خاتوننی تا رتب ایلتار بو خاتون

EK 2

BÂBUR VE ÖNEMLİ ŞAHSİYETLERİN SOYAĞAÇLARI

Bâbur'un Soyağacı[1]

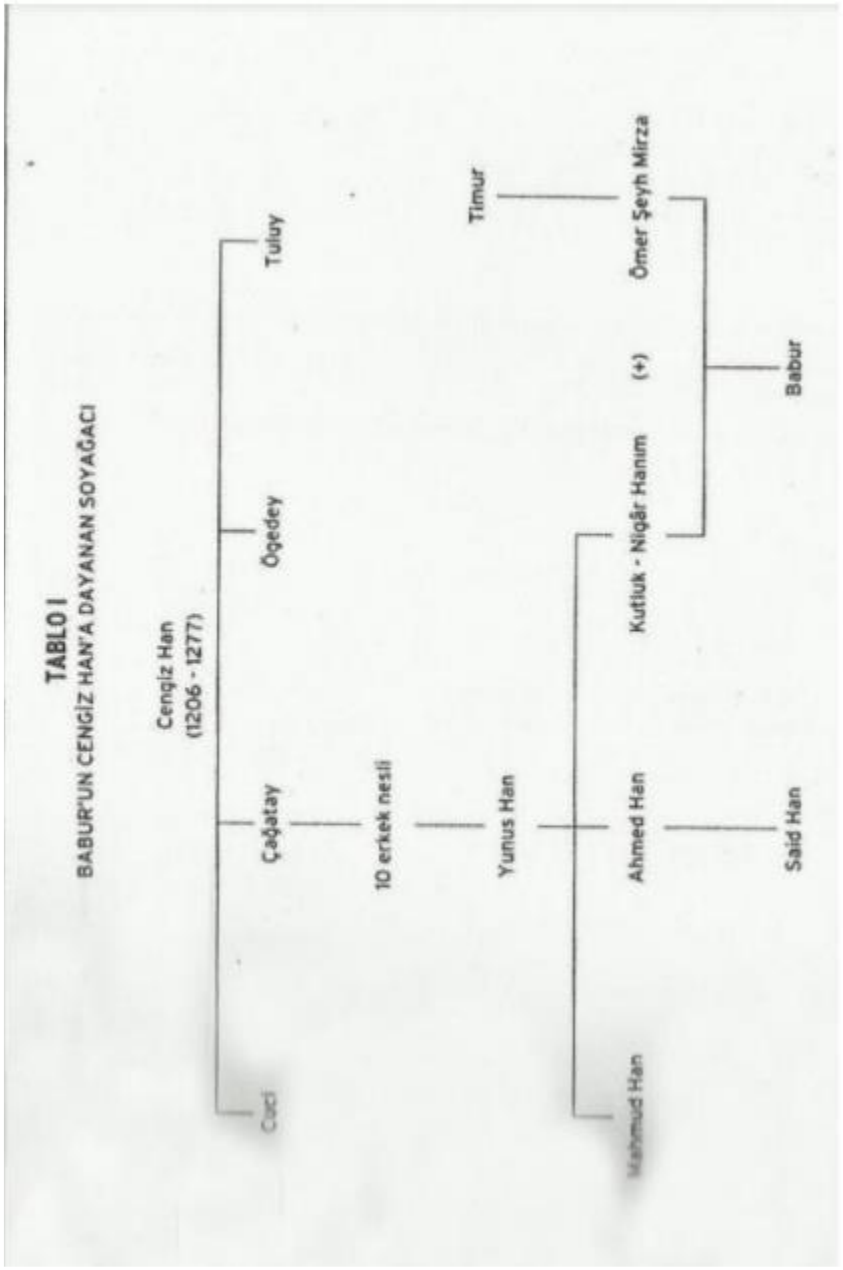

[1] Roux, 2008

Timurlu Mirzalar[2]

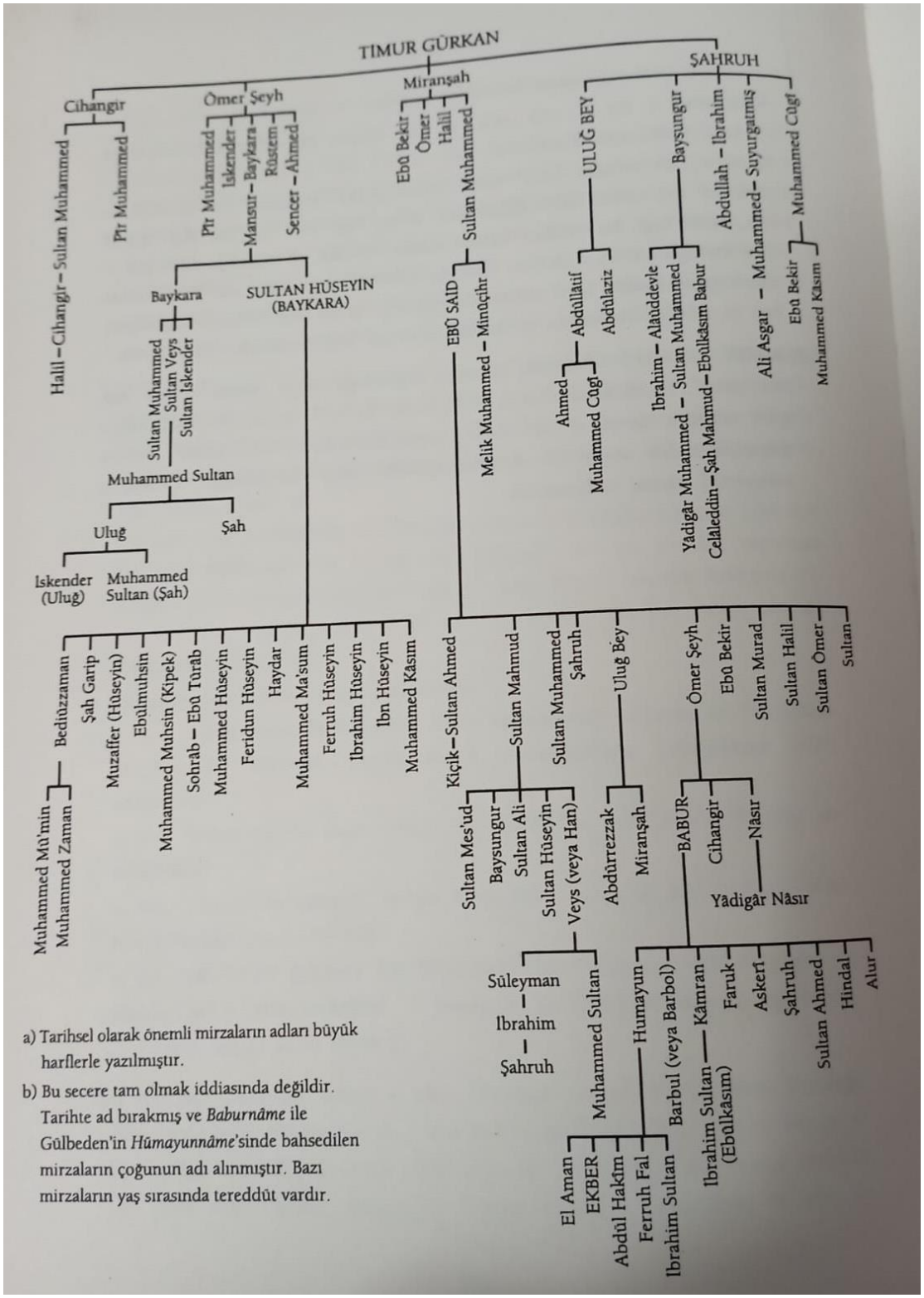

a) Tarihsel olarak önemli mirzaların adları büyük harflerle yazılmıştır.

b) Bu secere tam olmak iddiasında değildir. Tarihte ad bırakmış ve *Baburnâme* ile Gülbeden'in *Hümayunnâme*'sinde bahsedilen mirzaların çoğunun adı alınmıştır. Bazı mirzaların yaş sırasında tereddüt vardır.

[2] Kabalcı Yayınevi, 2006

Cengiz Han'ın Soyu[3]

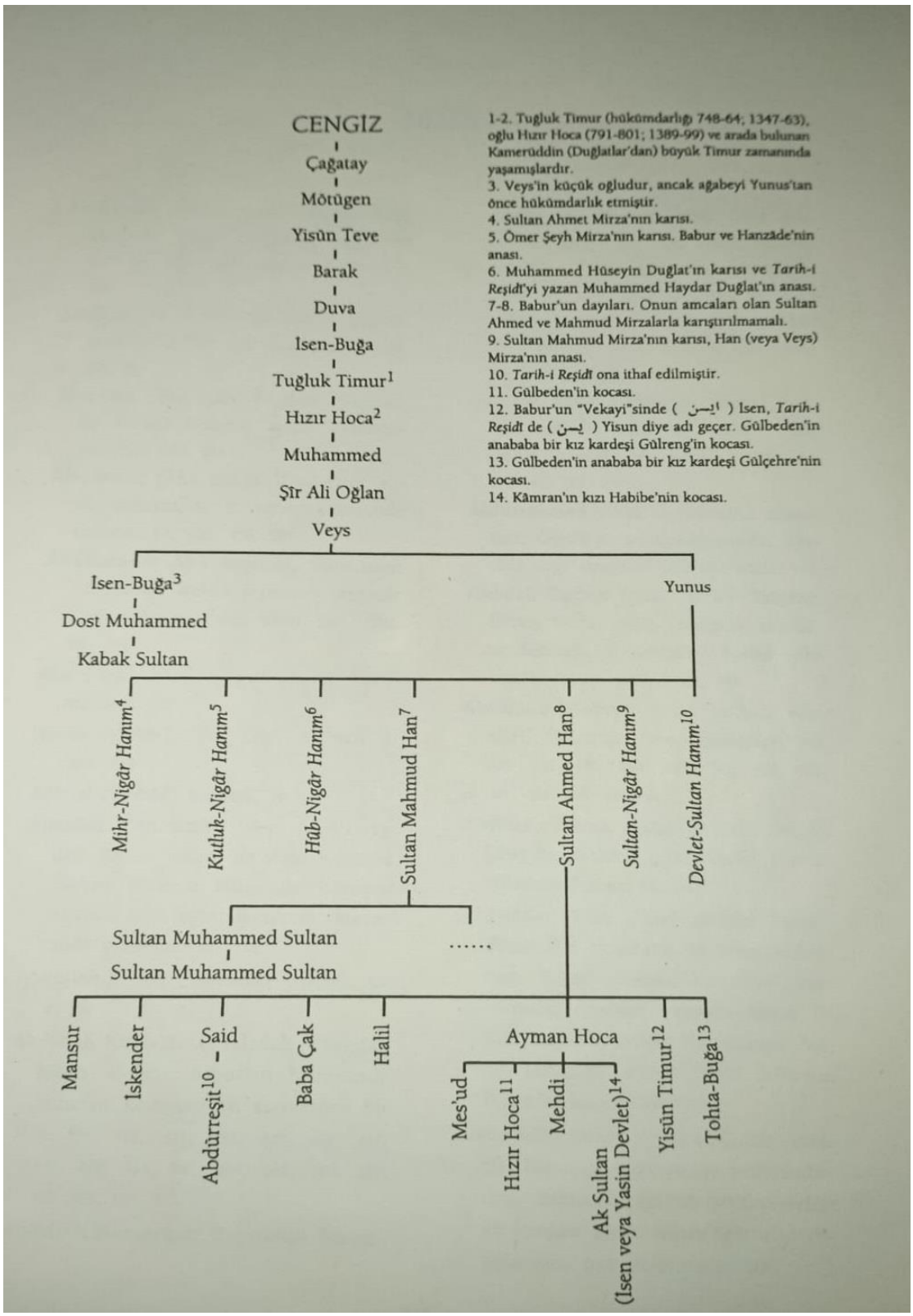

[3] Kabalcı Yayınevi, 2006

Ömer Şeyh Mirza'nın Çocukları[4]

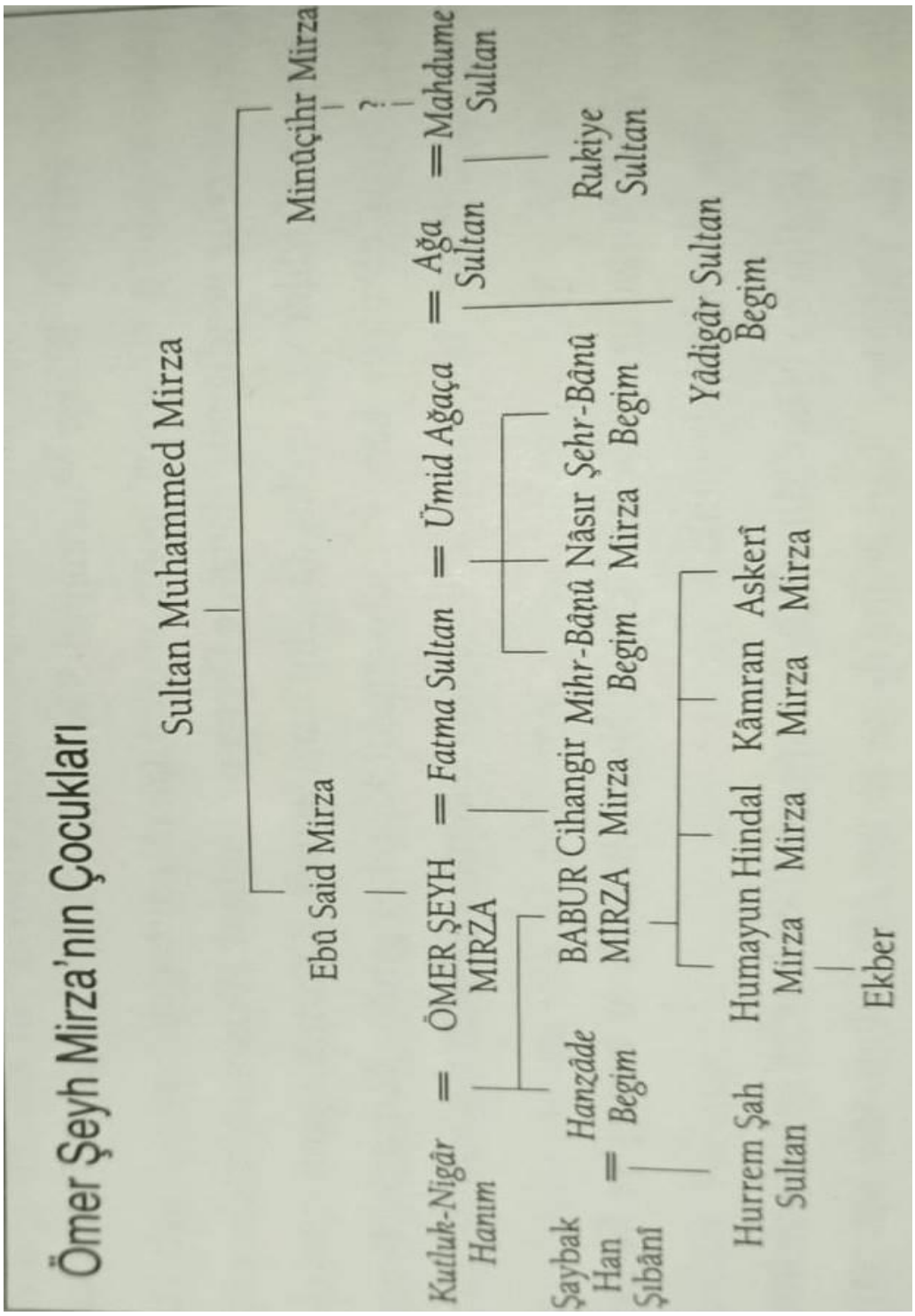

[4] Kabalcı Yayınevi, 2006

Yunus Han'ın Çocukları[5]

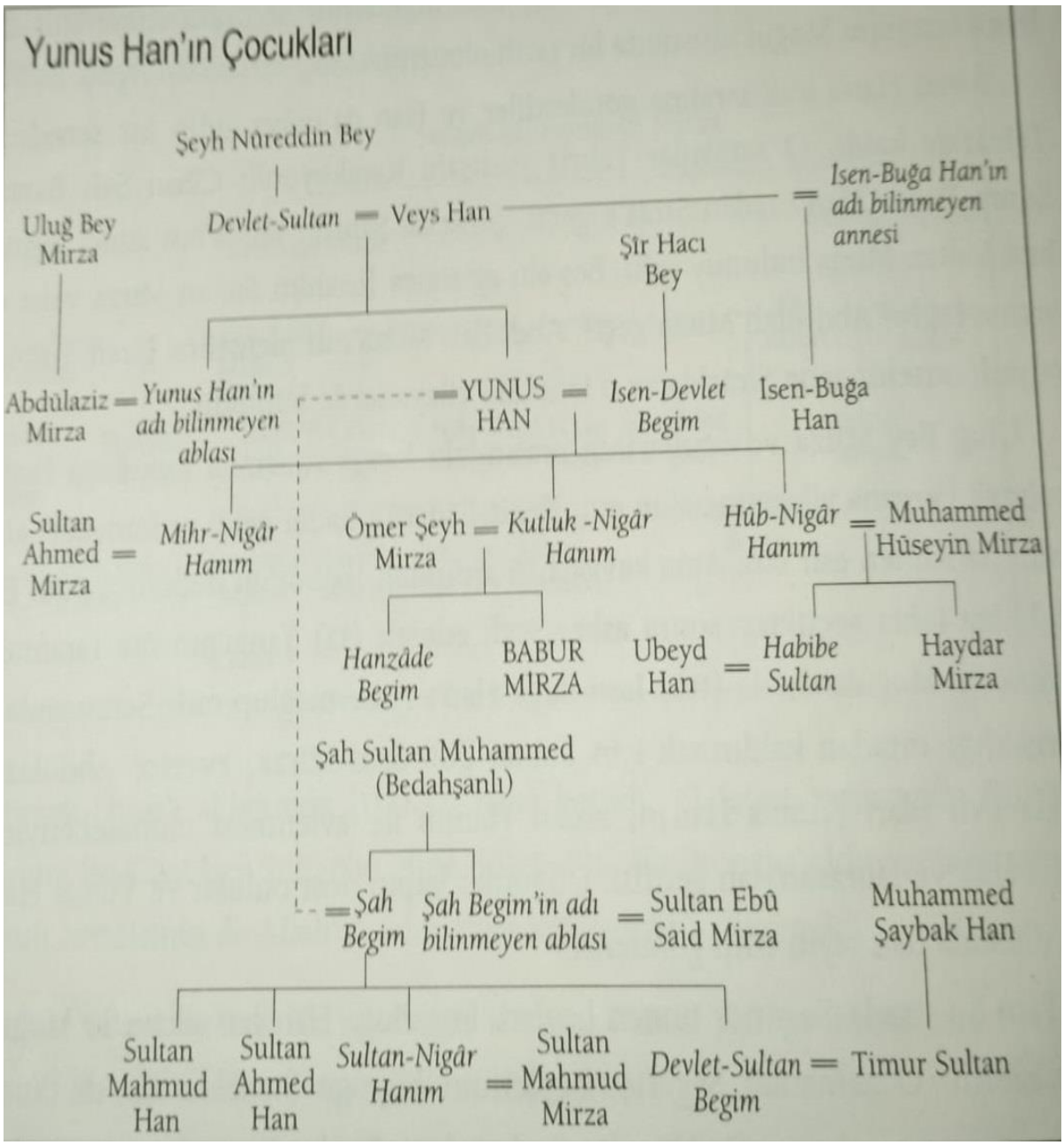

[5] Kabalcı Yayınevi, 2006

EK 3

HARİTA ÖRNEKLERİ

Fergana Haritası[6]

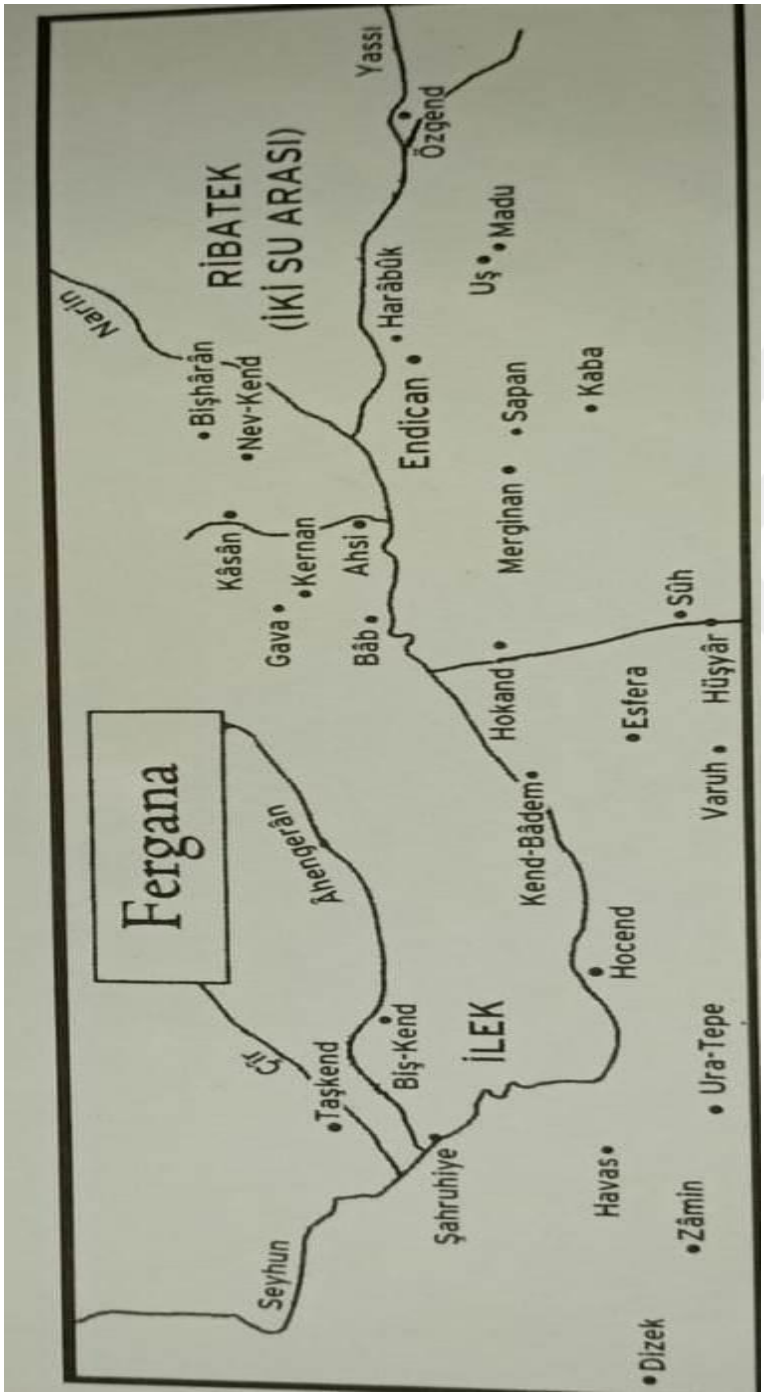

[6] Kabalcı Yayınevi, 2006

Mâverâünnehir Haritası[7]

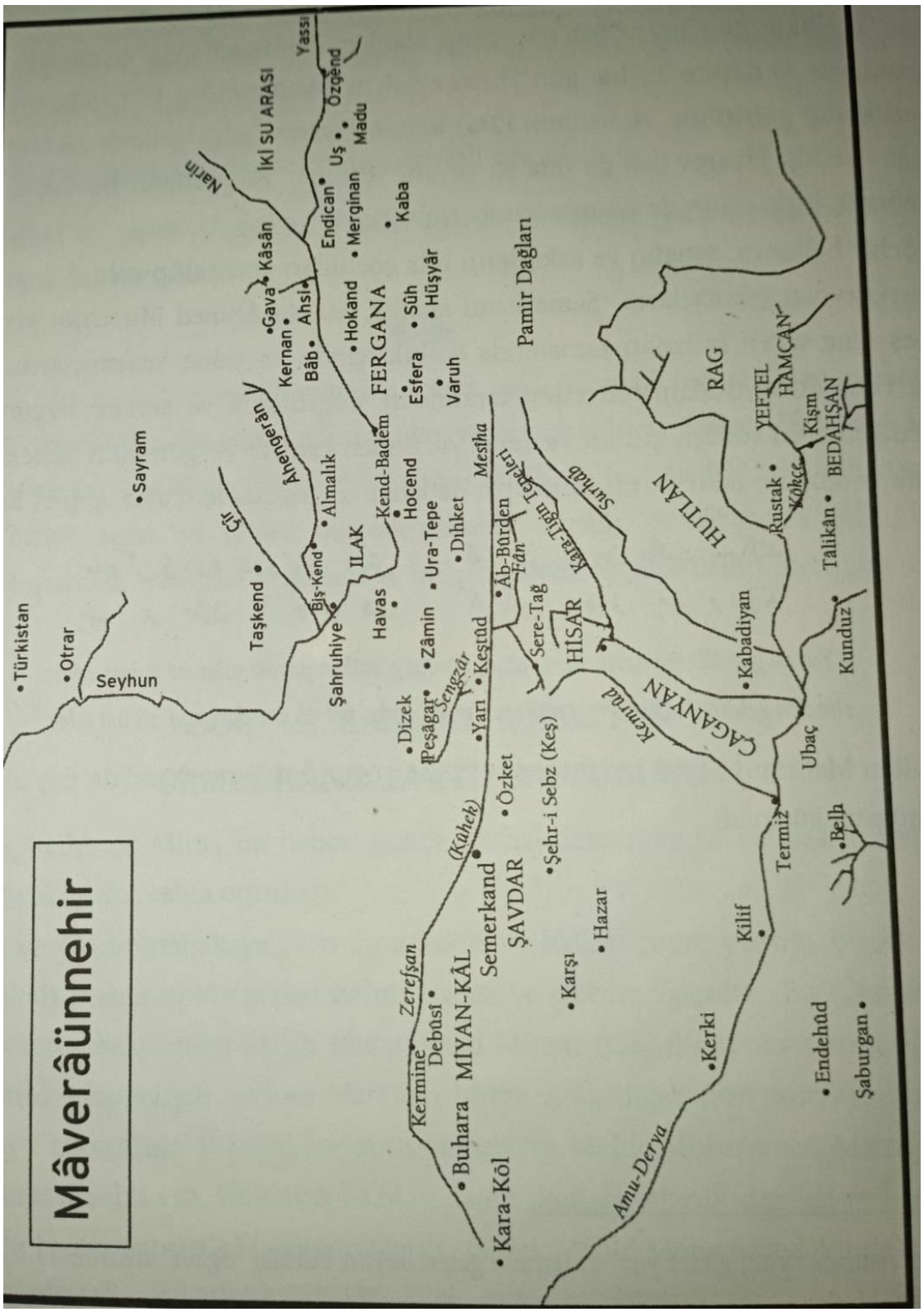

[7] Kabalcı Yayınevi, 2006

Semerkand ve Çevresi[8]

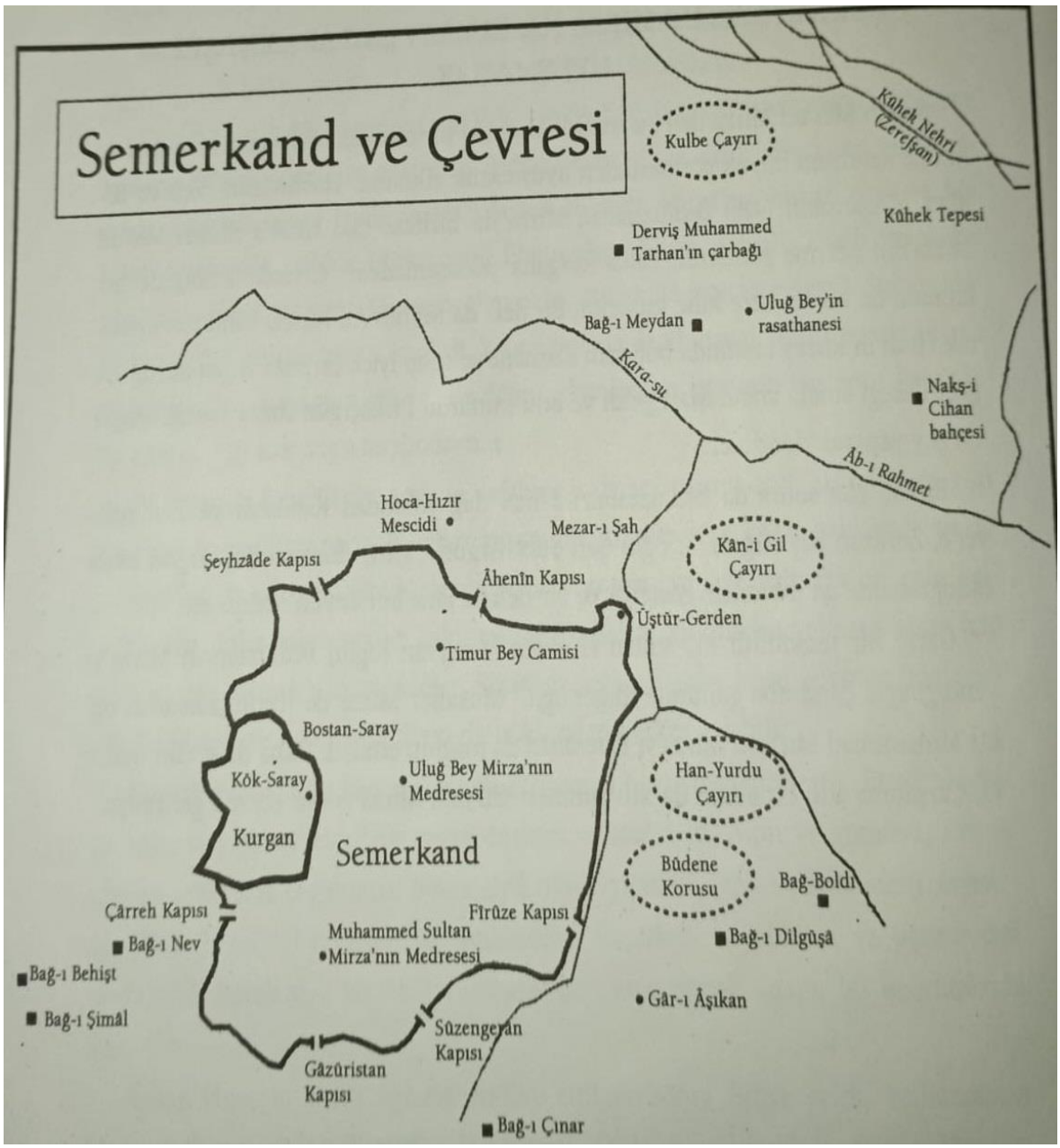

[8] Kabalcı Yayınevi, 2006